हिन्दी कन्नड़ कोश

हिन्दी प्रचार पुस्तकमाला, पुष्प 49

हिन्दी कन्नड कोश

प्रकाशक
दक्षिण भारत हिन्दी प्रचार सभा
मद्रास

दूसरा संस्करण
नवंबर, 1959
4

मूल्य 5—8—0

O. No. 172
मुद्रक : हिन्दी प्रचार प्रेस, त्यागरायनगर, मद्रास-17

कृतज्ञता

इस कोश में क़रीब 21 हज़ार से अधिक शब्द हैं। शब्द-चयन में निम्न-लिखित कोशों से सहायता ली गयी है। इनके सम्पादकों तथा प्रकाशकों के हम आभारी हैं।

हिन्दी शब्द सागर	काशी नागरी प्रचारिणी सभा द्वारा प्रकाशित
भार्गव आदर्श हिन्दी कोश	(पी. एन. भार्गव, बनारस)
संक्षिप्त हिन्दी शब्द सागर	(नया संस्करण)
प्रान्तीय भाषा के कोश	(सभा द्वारा प्रकाशित)
हिन्दी उर्दू कोश	(श्री रामचन्द्र वर्मा)
विधान शब्दावली	(भारत सरकार द्वारा प्रकाशित)
प्रामाणिक हिन्दी कोश	(श्री रामचन्द्र वर्मा)
भाषा शब्द कोश	(श्री रामनारायण लाल)
बृहत् हिन्दी कोश	(ज्ञानमंडल द्वारा प्रकाशित)

संकेत-सूची

पु०	...	पुंल्लिंग
स्त्री०	...	स्त्रीलिंग
क्रि०	...	क्रियाविशेषण
वि०	...	विशेषण
स०	...	सकर्मक क्रिया
अ०	...	अकर्मक क्रिया
अव्य०	...	अव्यय
सर्व०	...	सर्वनाम
प्रत्य०	...	प्रत्यय

प्रकाशक की ओर से

हिन्दी कन्नड़ कोश का यह परिवर्धित संस्करण प्रस्तुत करते हुए हमें बड़ी प्रसन्नता होती है। हमने इस कोश में उन सभी शब्दों का संग्रह करने का प्रयत्न किया है जो आम तौर पर वर्तमान खड़ी बोली में प्रयुक्त होते हैं। उर्दू के शब्दों का भी समावेश पर्याप्त मात्रा में किया गया है।

पिछले महायुद्ध के बाद, और रेड़ियो के द्वारा जब से हिन्दी का प्रचार शुरू हुआ, तब से और विविध सरकारी विभागों में हिन्दी के प्रयोग होने लगने की वजह से भी, राष्ट्रभाषा की शब्दावली में वृद्धि हो गयी है। जहाँ तक हो सका हमने इन नये शब्दों का भी समावेश करने की कोशिश की है।

इस कोश का संपादन-कार्य कर्नाटक प्रान्तीय हिन्दी प्रचार सभा के तत्कालीन मंत्री श्री पं. सिद्धनाथ पंत ने कई बरस के पहले किया था। अब इस नये संस्करण की छपाई शुरू करने के पहले फिर एक बार श्री पंतजी ने तथा साहित्य विभाग के व्यवस्थापक श्री पी. वेंकटाचल शर्मा ने आवश्यक संशोधन किया है। एक और विशेषता इस संस्करण की यह है कि इसमें भारतीय संविधान में प्रयुक्त पारिभाषिक शब्दावली अंग्रेज़ी अर्थ के साथ परिशिष्ट में दी गयी है। हमारा विश्वास है कि यह परिवर्धित संस्करण पहले की अपेक्षा अधिक उपयोगी सिद्ध होगा।

—प्रकाशक

हिन्दी कन्नड़ कोश

अ

अंक - पुं० ಗುರುತು; ಸಂಖ್ಯೆ; ನಾಟಕದ ಅಂಕ; ಬರಹ; ಸೊಂಟ.

अंकटा - पुं० ಕಲ್ಲಿನಚೂರು; ಹರಳು.

अंकड़ी - स्त्री० ಕೊಕ್ಕೆ; ದೋಟಿಗೋಲು; ಬಳ್ಳಿ.

अंकन - पुं० ಗುರುತುಹಾಕುವುದು.

अंकपाली - स्त्री० ದಾದಿ; ತೊತ್ತು.

अंकमाल - पुं० ಆಲಿಂಗನ; ಭೆಟ್ಟಿ.

अंकरा - पुं० ಜೊಂಡು ಹುಲ್ಲು; ಕಳೆ.

अंकरोरी - स्त्री० ಹೆಂಚಿನಚೂರು.

अंकवार - स्त्री० ವಕ್ಷಸ್ಥಳ; ಮಡಿಲು.

अंकाई - स्त्री० ಅಂದಾಜು; ಕಂದಾಯ.

अंकाना - स० ಬೆಲೆಕಟ್ಟಿಸು.

अंकुड़ा - पुं० } ಡೊಂಕು ಸಲಾಕೆ;
अंकुड़ी - स्त्री० } ತಕ್ಕಡಿಯಮುಳ್ಳು.

अंकुर - पुं० ಮೊಳಕೆ.

अंकुरना - अ० ಮೊಳಕೆ ಬರು.

अंकुरित - वि० ಮೊಳೆದ.

अंखमीचनी - स्त्री० ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ.

अंखुआ - पुं० ಚಿಗುರು, ಚಿಗುರೆಲೆ.

अंग - पुं० ದೇಹ; ಅವಯವ; ಭಾಗ

अंगड़-खंगड़ - वि० ಬೀಕಲು; ಒಡೆದ.

अंगड़ाना - अ० ಮೈಮುರಿಯು.

अंगभंगी - स्त्री० ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾವಭಾವ; ಅಂಗ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು.

अंगड़ाई }
अंगराई } स्त्री० ಮೈಮುರಿಯುವಿಕೆ.

अंगरखा - पुं० ಉದ್ದವಾದ ಅಂಗಿ.

अंगराग - पुं० ಮೈಗೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಂದನಾದಿ ವಸ್ತುಗಳು.

अंगरेज़ - पुं० ಆಂಗ್ಲದೇಶಸ್ಥ.

अंगरेज़ी - वि० ಆಂಗ್ಲದೇಶದ स्त्री० ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ.

अंगा - पुं० ನಿಲುವಂಗಿ.

अंगार - पुं० ಬೆಂಕಿ; ಕೆಂಡ;— **उगलना** - ಅತಿಕಠೋರ ಮಾತಾಡು; **अंगारों पर लोटना** - ಕೋಪಿಸು; ಅಸೂಯೆಪಡು.

अंगारी - स्त्री० ಕಬ್ಬಿನಸೋಗೆ; ಕಬ್ಬಿನತುಂಡು; ಕೆಂಡ.

अंगीठी - स्त्री० ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ.

अंगुर - पुं० ಅಂಗುಲ.

अंगुली - स्त्री० ಬೆರಳು; ಸೊಂಡಲಿನ ತುದಿ.

अंगुश्त - पुं० ಬೆರಳು; ಹೆಬ್ಬೆರಳು.

अंगुश्तनुमा - वि० ಕುಪ್ರಸಿದ್ಧ.

अंगुश्तनुमाई - स्त्री० ಕಳಂಕ.

अंगुश्तरी - स्त्री० ಉಂಗುರ.

अंगुश्ताना - पुं० ಸೂಜಿತೊತ್ತು; ಉಂಗುರ.

अंगुसी - ಸ್ತ್ರೀ० ನೇಗಿಲಿನ (ರಂಟೆಯ) ಕಬ್ಬಿಣದ ತುದಿ; ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನ ಊದುಗೊಳವೆ.

अंगूठा - ಪು० ಕೈಯ ಹೆಬ್ಬೆರಳು;—**चूमना** - ಮುಖಸ್ತುತಿಮಾಡು; —**दिखाना** - ಅಲ್ಲಗಳೆ.

अंगूठी - ಸ್ತ್ರೀ० ಉಂಗುರ.

अंगूर - ಪು० ದ್ರಾಕ್ಷೆ; ಗಾಯವು ಮಾಯುವಾಗ ಕಾಣಿಸುವ ಕೆಂಪು.

अंगेजना - ಸ० ಸಹಿಸು; ಸ್ವೀಕರಿಸು.

अंगोछना - ಅ० ಒದ್ದೆಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮೈ ಒರೆಸು.

अंगोछा - ಪು० ಅಂಗವಸ್ತ್ರ; ಉತ್ತರೀಯ.

अंगोरा - ಪು० ಸೊಳ್ಳೆ; ಗುಂಗಾಡು.

अंघड़ा - ಪು० ಕಾಲುಂಗರ.

अंघिया - ಸ್ತ್ರೀ० ಜರಡಿ; ಸಾರಣಿಗೆ.

अंचल / **अंचरा** } ಪು० ಸೀರೆಯ ಸೆರಗು; ಅಂಚು; —**बाँधना** - ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡು.

अंजर-पंजर - ಪು० ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ; ಪಕ್ಕೆಲಬು.

अंजलि / **अंजली** } ಸ್ತ್ರೀ० ಬೊಗಸೆ.

अंजाम - ಪು० ಕೊನೆ; ಪರಿಣಾಮ.

अंजीर - ಪು० ಅಂಜೂರದ ಹಣ್ಣು.

अंजुमन - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಭೆ; ಪರಿಷತ್ತು.

अंजोर - ಪು० ಬೆಳಕು.

अंझा - ಪು० ರಜೆ; ಅನಧ್ಯಯನ.

अंटना - ಅ० ತುಂಬು; ಸಾಕಾಗು.

अंटा - ಪು० ದಪ್ಪನಾದ ಉಂಡೆ; ದೊಡ್ಡ ಕವಡೆ.

अंटा-गुड़गुड़ - ವಿ० ಮೈಮರೆತ.

अंटाघर - ಪು० ಚೆಂಡಾಡುವ ಕೋಣೆ.

अंटाचित - ಕ್ರಿ० ಅಂಗಾತನಾಗಿ ಮಲಗುವ.

अंटिया - ಸ್ತ್ರೀ० ಹುಲ್ಲು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪಿಂಡಿ.

अंटियाना - ಸ० ಮರೆಯಾಗು.

अंटी - ಸ್ತ್ರೀ० ಬೆರಳುಸಂದು; ಸೊಂಟಕ್ಕೆಸುತ್ತುವ ಧೋತರದ ತುದಿ.

अंटौतल - ಪು० ಗಾಣದೆತ್ತು ಅಥವಾ ಕುದುರೆಯ ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪಡಿ.

अंठई - ಸ್ತ್ರೀ० ಉಣ್ಣೆ; ತೊಣಚಿ.

अंठी - ಸ್ತ್ರೀ० ಬೀಜ; ಕರಣೆ.

अंडबंड - ಸ್ತ್ರೀ० ತಲೆಹರಟೆ, ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ; ಬೊಗಳಿಕೆ.

अंडस - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಂಕಟ; ಅನಾನುಕೂಲತೆ.

अंडा - ಪು० ಮೊಟ್ಟೆ; ತತ್ತಿ; ಪಿಂಡ.

अंडाकार - ವಿ० ಮೊಟ್ಟೆ ಆಕಾರದ.

अंडी - ಸ್ತ್ರೀ० ಹರಳುಗಿಡ; ನಾರುಬಟ್ಟೆ.

अंडुवा - ಪು० ಹೋರಿ; ಗೂಳಿ.

अंतड़ी - ಸ್ತ್ರೀ० ಕರುಳು.

अंतरा - ಪು० ಗಡುವಿನ ಜ್ವರ; ಪಲ್ಲವಿ.

अंतरीप - ಪು० ದ್ವೀಪ; ಕೊಲ್ಲಿ.

अंतर्गत - ವಿ० ಅಡಕವಾದ.

अंतर्वती / **अंतर्वत्नी** } ಸ್ತ್ರೀ० ಬಸಿರು ಹೆಂಗಸು.

अंतर्हित - ವಿ० ಅಡಗಿರುವ.

अंत्येष्टि - ಪು० ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ.

अंदर - क्रि० ಒಳಗೆ.

अंदरूनी - वि० ಒಳಗಣ; ಅಂತರ್ಯದ.

अंदाज़ - पु० ರೀತಿ; ಅಂದಾಜು.

अंदाज़न - क्रि० ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ.

अंदाज़ा - पु० ಅಂದಾಜು.

अंदेश - पु० ಆಲೋಚಿಸುವವ.

अंदेशा - पु० ಸಂದೇಹ; ಭಯ.

अंदोह - पु० ಶೋಕ; ಖೇದ; ವ್ಯಾಕುಲತೆ.

अंदोहगी - वि० ದುಃಖಿತ; ಶೋಕಾಕುಲ.

अंध - वि० ಕುರುಡ, ಮೂರ್ಖ.

अंधकूप - पु० ಒಣಭಾವಿ.

अंधखोपड़ी - स्त्री० ಮೂರ್ಖ; ಮಡ್ಡಿ.

अंधड़ - पु० ಬಿರುಗಾಳಿ; ತುಫಾನು.

अंध-परंपरा - स्त्री० ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ.

अंधा - पु० ಕುರುಡ.

अंधाधुंध - स्त्री० ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರವೃತ್ತಿ.

अंधार - पु० ಹುಲ್ಲು ಹೊಟ್ಟು ತುಂಬುವ ಚೀಲ.

अंधियाना - अ० (ಕಣ್ಣು) ಮೊಬ್ಬು ಮೊಬ್ಬಾಗುವುದು.

अंधियारा - पु० ಕತ್ತಲೆ.

अंधियारी - स्त्री० ಕಣ್ಣು ಪಟ್ಟಿ.

अंधेर - पु० ಅತ್ಯಾಚಾರ; ಅಕ್ರಮ.

अंधेर-खाता - पु० ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ.

अंधेरा - पु० ಮಬ್ಬು; ಕತ್ತಲು.

अंधेरिया - स्त्री० ಕಾಳರಾತ್ರಿ, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಕತ್ತಲು.

अंधेरी - स्त्री० ಕತ್ತಲೆ; ಕಣ್ಣು ಪಟ್ಟಿ;
—डालना या देना - ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿ ಪೀಡಿಸುವುದು.

अंब - स्त्री० ತಾಯಿ.

अंबर - पु० ಆಕಾಶ, ಬಾನು.

अंबराई - स्त्री० ಮಾವಿನ ತೋಪು.

अंबा - स्त्री० दे० अंब.

अंबाड़ा - स्त्री० ವಾಟೀಕಾಯಿ.

अंबापोली - स्त्री० ಮಾವಿನಹಣ್ಣಿನ ರಸದ ಒಣಹೋಳಿಗೆ.

अंबार - पु० ಸಮೂಹ; ರಾಶಿ.

अंबार-खाना - पु० ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ.

अंबिया - स्त्री० ಮಾವಿನಮಿಡಿ.

अंबु - पु० ನೀರು.

अंबुज - पु० ಕಮಲ.

अंबुद - पु० ಮೇಘ.

अंबोह - पु० ಗುಂಪು, ಸಮೂಹ.

अंशु - पु० ಸೂರ್ಯಕಿರಣ.

अंशुमान, अंशुमाली - पु० ಸೂರ್ಯ.

अंसुआना - अ० ಕಂಬನಿದುಂಬು.

अंहड़ा - पु० ತೂಕದ ಕಲ್ಲು; ಕನ್ನ.

अकचकाना - अ० ಚಕಿತನಾಗು, ತಬ್ಬಿಬ್ಬಿಯಾಗು.

अकड़ - स्त्री० ದರ್ಪ; ಹಟ.

अकड़ना - अ० ಸೆಟೆಗೊಳ್ಳು; ಹಟ; ತೋರು.

अकड़बाई - स्त्री० ನರಗಳ ಸೆಳೆತ.

अकड़बाज़ - वि० ಅಹಂಕಾರಿ.

अकड़बाज़ी - स्त्री० ಸಿಡುಕುತನ.

अकड़ैत - वि० ಜಂಬವುಳ್ಳ.
अकथ - वि० ಹೇಳಲಾರದ.
अकना - अ० ಬೇಸರಪಡು.
अक़ब - स्त्री० ಕೊನೆ; ಹಿಂಬದಿ.
अकबक - स्त्री० ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ.
अकबर - वि० ಮಹಾನ್.
अकबाल - पु० ಭಾಗ್ಯ, ಸಂಪತ್ತಿ, ಅಂಗೀಕಾರ.
अकरकरा - पु० ಪಟಿಕಾರ; ಅಕಲ್‌ಕರಿ.
अक़रब - पु० ಚೇಳು; ವೃಶ್ಚಿಕರಾಶಿ.
अकलखुरा - वि० ಸ್ವಾರ್ಥಿ.
अकवन - पु० ಎಕ್ಕಡ ಗಿದ.
अकस - पु० ವೈರ; ಮತ್ಸರ.
अकसर - क्रि० ವಿಶೇಷವಾಗಿ; ಬಹಳ.
अक़साम - स्त्री० (**क़िस्म का बहुवचन**) ಬಗೆಗಳು.
अकसीर - स्त्री० ದ್ರಾವಕ; ಸರ್ವ ರೋಗ ನಿವಾರಿಣಿ.
अकांडतांडव - पु० ಅಸಂಗತ; ಅಡ್ಡಾ ತಿಡ್ಡಿ.
अकाज - पु० ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸ; ತೊಡಕು.
अकाट्य - वि० ಖಂಡಿಸಲಾಗದ.
अकारज - पु० ಕಾರ್ಯಹಾನಿ; ನಷ್ಟ.
अकारथ - वि० ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ.
अकारिब - पु० ಸಂಬಂಧಿಗಳು.
अकाल - पु० ಕ್ಷಾಮ; ಬರಗಾಲ.
अकाली - पु० ಗುರುನಾನಕರ ಅನು ಯಾಯಿ; ಸಿಖ್ಖರಲ್ಲಿಯಗುಂಪು.
अकासबेल - स्त्री० ಆಕಾಶಬಳ್ಳಿ.
अकिंचन - वि० ಬಡವ.
अक़िरबा - पु० ನೆಂಟ; ಆಪ್ತ.
अक़िलदाढ़ - पु० ಹದಿನೆಂಟನೆ ವಯ ಸ್ಸಾದನಂತರ ಹುಟ್ಟುವ ಹಲ್ಲು.
अक़ीक़ - पु० ಮೊಹರಿಗಾಗಿ ಉಪ ಯೋಗಿಸುವ ಕೆಂಪುಕಲ್ಲು.
अक़ीक़ा - पु० ಆರುದಿನದ ಮುಸ ಲ್ಮಾನ ಮಗುವಿನ ಮುಂಡನ.
अक़ीदा - पु० ದೃಢವಿಶ್ವಾಸ, ಧರ್ಮ.
अक़ील - पु० ಬುದ್ಧಿವಂತ.
अकुलाना - अ० ವ್ಯಾಕುಲಪಡು; ಕಾತರಿಸು.
अकूत - वि० ಅಪರಿಚಿತ; ಅಳೆಯ ಲಾರದಷ್ಟು; ಅಪರಿಮಿತ.
अक़ूबत - स्त्री० ದಂಡ; ಶಿಕ್ಷೆ.
अकेला - वि० ಏಕಾಕಿ पु० ಏಕಾಂತ;
अकेले - क्रि० ಏಕಾಕಿ; ಏಕಾಂಗಿ;
अकेला-दुकेला - ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು.
अक्खड़ - वि० ಹಠಸಾಧಕ; ಒರಟ.
अक्खा - पु० ಕಾಳುಕಡಿ ತುಂಬುವ ಇಮ್ಮಗ್ಗಲು ಚೀಲ; ಹಸಿಬಿ.
अक़्द - पु० ಮಿಲನ; ವಿವಾಹ; ಮಾರಾಟ; ಕರಾರು.
अक़्दनामा - पु० ಕರಾರುಪತ್ರ; ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯಪತ್ರ.
अक़्ल - स्त्री० ಬುದ್ಧಿ; ಅರಿವು;—**का दुश्मन** - ಮೂರ್ಖ;—**दौड़ाना** - ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು;—**पर पर्दा पड़ जाना** - ತೋಚದಂತಾಗಿ ಮೂರ್ಖನಾಗುವುದು;—**मारी जाना** - ಮಂಕುತನ ಬರುವುದು.

अक्लमंद - पुं० ಬುದ್ಧಿವಂತ; ಚತುರ.
अक्लमंदी - स्त्री० ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ.
अक्षरौटी - स्त्री० ವರ್ಣಮಾಲೆ.
अक्षुण्ण - वि० ಪೂರ್ಣವಾದ
अक्षौहिणी - स्त्री० ೧,೦೯,೩೫೦ ಕಾಲಾಳು ೬೫,೬೧೦ ಕುದುರೆ ೨೧೮೭೦ ರಥ, ಅಷ್ಟೇ ಆನೆಗಳುಳ್ಳ ಸೈನ್ಯ.
अक्स - पुं० ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ; ಚಿತ್ರ.
अक्सर - क्रि० ಬಹಳವಾಗಿ.
अक्सी - वि० ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ; **अक्सी-तस्वीर** - ಛಾಯಾಚಿತ್ರ.
अक्सीर - वि० ರಸಾಯನ ; ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿ.
अख़गर - पुं० ಕಿಡಿ.
अख़ज - वि० ತಿನ್ನಬಾರದ ; ಕೆಟ್ಟ.
अखड़ैत - पुं० ಜಟ್ಟಿ ; ಮಲ್ಲ.
अखतीज - स्त्री० ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ.
अख़नी - स्त्री० ಮಾಂಸದ ರಸ.
अख़बार - पुं० ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ; **—नवीस** - पुं० ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕ.
अखरना - अ० ಕೆಡುಕೆನಿಸು ; ಕಷ್ಟವೆನಿಸು.
अखरोट - पुं० ಅಕ್ರೋಡ ಫಲ.
अख़लाक़ - पुं० ಶೀಲ, ರೀತಿನೀತಿ.
अखवान - पुं० ಸಹೋದರ.
अखाड़ा - पुं० ಗರಡೀಮನೆ ; ರಂಗಭೂಮಿ.
अखाद्य - वि० ತಿನ್ನಬಾರದ.
अख़ीर - पुं० ಕೊನೆ, ಅಂತ.
अखेट - पुं० ಬೇಟೆ.
अखोर - वि० ನಿರ್ದೋಷಿ ; ಸಜ್ಜನ.
अखोह - पुं० ಎತ್ತುತಗ್ಗಾದ ಭೂಮಿ.
अखौर, अखौटा - पुं० ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಗೂಟ ; ಅಚ್ಚು ; ಇರುಸು.
अख़्ख़ाह - अव्य० ಅಹಹ ; ಓಹೋ!
अख़्तर - पुं० ಧ್ರುವತಾರೆ; ಸೂರ್ಯ.
अख़्तियार - पुं० ಶಕ್ತಿ, ಪ್ರಭುತ್ವ, ವಶ.
अगटना - अ० ಬೆರೆಯುವುದು ; ಕೂಡುವುದು.
अगड़बगड़ - वि० ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ. पुं० ಅರಣ್ಯರೋದನ.
अगड़ा - पुं० ಕಣಿಕ ; ಕೆನೆ.
अगण्य - वि० ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು.
अगमानी - पुं० ನಾಯಕ ; ಮುಂದಾಳು.
अगर - अव्य० ರೆ ; ಯದಿ ;**—मगर करना** - ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡು.
अगरचे - अव्य० ಆದರೂ ಕೂಡ.
अगरबत्ती - स्त्री० ಊದುಬತ್ತಿ.
अग़राज़ - स्त्री० ಅಭಿಪ್ರಾಯ ; ಕೊರತೆ.
अगरी - स्त्री० ಅಗಣಿ ; ಮನಬಂದ ಮಾತು.
अग़लब - क्रि० ಬಹಳಮಾಡಿ.
अग़लबग़ल - क्रि० ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ.

अगला - वि० ಮುಂದಿನ; ಹಿಂದಿನ.
अगवाई - स्त्री० ಇದಿರುಗೊಳ್ಳೋಣ.
अगवाड़ा - पु० ಮನೆಮುಂಭಾಗ.
अगवान - पु० ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವವ.
अगवानी - स्त्री० ಸ್ವಾಗತ.
अगवारी - पु० ಮೇಣಿಪಾಲು; ಕೋರುಪಾಲು.
अगवासी - स्त्री० ನೇಗಿಲಿನ ಗುಳ.
अगहन - पु० ಮಾರ್ಗಶಿರಮಾಸ.
अगहनी - स्त्री० ಮಾರ್ಗಶಿರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಯುವ ಬೆಳೆ.
अगाऊ - वि० ಮುಂಗಡ.
अगाड़ी } क्रि० ಮುಂದೆ; ಎದುರಿಗೆ
अगाड़ } पु० ಮುಂಭಾಗ;—मारना - ಶತ್ರುಸೇನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಟ್ಟು.
अगार - पु० ಸಮೂಹ क्रि० ಮುಂದೆ.
अगाह - वि० ಅಗಾಧ; ಗಂಭೀರ.
अगिन - स्त्री० ಅಗ್ನಿ.
अगिन-बोट - पु० ಉಗಿಹಡಗು.
अगियार, अगियारी - स्त्री० ಧೂಪಾರತಿ; ಧೂಪಸಾಮಗ್ರಿ.
अगुआ - पु० ಮುಂದಾಳು; ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡುವವ.
अगुआई - स्त्री० ಮುಂದಾಳುತನ.
अगुआना - स० ಮುಂದಾಳು ನಿಯಮಿಸುವುದು.
अगुनी - वि० ಗುಣಹೀನ; ದುರ್ಗುಣಿ.
अगुवा - पु० दे० अगुआ.
अगोरना - स० ಇದಿರುನೋಡು; ದಾರಿಕಾಯು.
अगोरिया - पु० ಹೊಲಕಾಯುವವ.
अगौनी - स्त्री० दे० अगवानी.
अग्रसर - वि० ಮುಂದಾಳು.
अघट - वि० ಆಗದ; ಕ್ಲಿಷ್ಟ; ಅಸಂಭವ.
अघवाना - स० ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸು.
अघाट - पु० ಹಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿ.
अघाना - अ० ಉಂಡು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದು.
अघोर - वि० ಭಯಂಕರ ವಲ್ಲದ, ಸೌಮ್ಯ.
अघोरी - पु० ಶಿವೋಪಾಸಕ, ಅಘೋರ ಪಂಥದವ.
अचंभा - पु० ಸೋಜಿಗ; ಆಶ್ಚರ್ಯ.
अचंभित - वि० ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತ.
अचकन - पु० ನಿಲುವಂಗಿ.
अचक्का - पु० ಅರಿವಿಲ್ಲದವ.
अचपली - स्त्री० ಕ್ರೀಡೆ; ವಿನೋದ.
अचर - वि० ಚಲಿಸದ, ಜಡ.
अचरज - पु० ಅಚ್ಚರಿ; ಆಶ್ಚರ್ಯ.
अचला - वि० दे० अचर.
अचवन - पु० ಆಚಮನ; ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವಿಕೆ.
अचानक - क्रि० ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ.
अचार - पु० ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ.
अचारी - स्त्री० ಮಾವಿನಬಾಳಕ.
अचिर - क्रि० ಶೀಘ್ರ; ಬೇಗನೆ.
अचीता - वि० ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ; ಬಯಸದ; ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ; ಹೆಚ್ಚಳ.
अचूक - वि० ಗುರಿತಪ್ಪದ.

अचेत - वि० ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದ.
अच्छ - वि० ಸ್ವಚ್ಛ.
अच्छत - पु० ಕ್ಷತಿಯಿಲ್ಲದ.
अच्छर - पु० ಅಕ್ಷರ.
अच्छा - वि० ಚೆನ್ನಾದ.
अच्छाबिच्छा - वि० ಆರಿಸಿದ.
अच्छाई - स्त्री० } ಒಳ್ಳೆಯತನ.
अच्छापन - पु० }
अछताना-पछताना - अ० ಪದೇ ಪದೇ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಗೊಳ್ಳುವುದು.
अछरौटी - स्त्री० ವರ್ಣಮಾಲೆ.
अछवाना - स० ಸರಿಪಡಿಸು.
अछवानी - स्त्री० ಬಾಣಂತಿ ಔಷಧ.
अछूत - पु० ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ.
अछूता - वि० ಮುಟ್ಟದಿರುವ; ಶುದ್ಧ.
अछेह - वि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ; ಅಖಂಡವಾದ.
अज - वि० ಮರುಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದ पु० ಬ್ರಹ್ಮ.
अज़ - प्र० ತೃತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ; ಇಂದ.
अज़खुद - क्रि० ಸ್ವತಃ, ತಾನೇ.
अजगर - पु० ಹೆಬ್ಬಾವು.
अजगरी - स्त्री० ಸುಖಜೀವನ.
अज़ग़ैब - पु० ಪರೋಕ್ಷ.
अज़ग़ैबी - वि० ಗುಪ್ತವಾದ.
अजज़ा - पु० ತುಂಡು; ಭಾಗ.
अज़दहा - पु० दे० अजगर.
अज़दहाम - पु० ಜನಸಂದಣಿ.
अज़दाद - पु० ತಾತಮುತ್ತಾತ.
अजनबी - वि० ಅಪರಿಚಿತ.
अजनास - पु० ದಿನಸಿಗಳು. (जिन्स का बहु०)
अजब - वि० ವಿಚಿತ್ರ; ಅದ್ಭುತ.
अज़बर - क्रि० ಬಾಯಿಂದ; ಕೇವಲ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯಿಂದ.
अज़बस - अ० ಬಹಳ.
अज़मत - स्त्री० ದೊಡ್ಡತನ; ಚಮತ್ಕಾರ; ಮಹತ್ವ.
अज़माइश - स्त्री० ಪರೀಕ್ಷೆ.
अजय - वि० ಜಯಿಸಲಾರದ.
अजया - स्त्री० ಭಂಗಿ.
अजर - वि० ಮುಪ್ಪಿಲ್ಲದ.
अजराम - पु० ಶರೀರಗಳು; ಪಿಂಡ.
अज़रूए - क्रि० ಅನುಸಾರವಾಗಿ.
अजल - स्त्री० ಮರಣ; ಸಾವು.
अज़ल - स्त्री० ವಿಶ್ರಾಂತಿ; ಮೂಲ.
अज़ली - वि० ಶಾಶ್ವತವಾದ.
अजवायन - स्त्री० ಓಮ.
अजस - पु० ಅಪಕೀರ್ತಿ.
अजसी - वि० ಅಪಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದ.
अज़हद - क्रि० ಎಲ್ಲೆಮೀರಿ; ಅತ್ಯಂತ.
अज़हर - वि० ಪ್ರಕಟ; ಬಹಿರಂಗ.
अज़ाँ - क्रि० ಆದ್ದರಿಂದ; बाद अज़ाँ - ಅನಂತರ.
अजात - वि० ಹುಟ್ಟದ.
अज़ान - स्त्री० ನಮಾಜಿನ ಕೂಗು.
अज़ाब - पु० ದುಃಖ; ದುಷ್ಕರ್ಮ.
अजायबख़ाना - पु० ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ; ಖಾಸ್‌ಬಂಗಲೆ.
अजी - अव्य० ಅಯ್ಯಾ! ಸ್ವಾಮೀ!

अज़ीज़ - **वि०** ಪ್ರಿಯ; ಆದರಣೀಯ **पु०** ಬಂಧು; ಮಿತ್ರ.

अज़ीज़ उल क़द्र - **पु०** ಸಂಬಂಧಿ; ಸಹೃದಯ.

अज़ीज़दारी - **स्त्री०** ಬಾಂಧವ್ಯ; ಸಂಬಂಧ.

अजीब - **वि०** ವಿಚಿತ್ರ; ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ;—**ओ गरीब** - ವಿಸ್ಮಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ.

अज़ीम - **वि०** ಪೂಜನೀಯ.

अज़ीमुश्शान - **वि०** ಘನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ.

अज़ीयत - **स्त्री०** ಅತ್ಯಾಚಾರ; ಪೀಡೆ.

अजूक़ा - **पु०** ಜೀವನೋಪಾಯ.

अजूबा - **वि०** ವಿಚಿತ್ರ.

अज़ो - **पु०** ಭಾಗ; ಹಿಸ್ಸೆ; ಶರೀರದ ಅಂಗ.

अज्ञेय - **वि०** ತಿಳಿಯದ.

अज़्म - **पु०** ದೃಢನಿಶ್ಚಯ; ಲಕ್ಷ್ಯ

अज़्मत - **स्त्री०** ಚಮತ್ಕಾರ, ಘನತೆ.

अज्र - **पु०** ಬಹುಮಾನ.

अटंबर - **पु०** ರಾಶಿ.

अट - **स्त्री०** ಪ್ರತಿಬಂಧನ.

अटक - **स्त्री०** ವಿಘ್ನ; ಸಂಕೋಚ.

अटकना - **अ०** ತಡೆದು ಹೋಗುವುದು.

अटकल - **स्त्री०** ಅಂದಾಜು;—**पच्चू** - **पु०** ಕಪೋಲಕಲ್ಪನೆ; ಊಹೆ.

अटकाना - **स०** ತಡೆ ಹಾಕುವುದು; ಮೋಸಗೊಳಿಸುವುದು.

अटकाव - **पु०** ಅಡ್ಡಿ, ಆತಂಕ.

अटन - **पु०** ತಿರುಗಾಡು, ಅಡ್ಡಾಡು.

अटना - **अ०** ಸಾಕಾಗು, ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡು.

अटपट - **वि०** ಗೂಢ; ವಿಕಟ.

अटपटा - **वि०** ವಕ್ರವಾದ, ಕಠಿಣವಾದ.

अटपटाना - **अ०** ಗಾಬರಿಪಡು, ಹಿಂಜರಿ.

अटल - **वि०** ಸ್ಥಿರವಾದ.

अटम्बर - **पु०** ಆಡಂಬರ; ಗುಂಪು

अटवाटी-खटवाटी - **स्त्री०** ಮಂಚ.

अटवी - **स्त्री०** ಅಡವಿ, ಕಾಡು.

अटा - **स्त्री०** ಅಟ್ಟ **पु०** ರಾಶಿ.

अटाटूट - **क्रि०** ಬಿಲ್‌ಕುಲ್.

अटारी - **स्त्री०** ಮಾಳಿಗೆ; ಉಪ್ಪರಿಗೆ.

अटाल - **पु०** ಬುರುಜು; ಗೋಪುರ.

अटूट - **वि०** ಅಖಂಡ; ಹೇರಳ.

अट्टसट्ट - **पु०** ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

अट्टालिका - **स्त्री०** ಉಪ್ಪರಿಗೆ.

अट्टी - **स्त्री०** ದಾರದ ಉಂಡೆ.

अट्ठा - **पु०** ಎಂಟನೇ ಬಂದಿನ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಎಲೆ.

अठखेली - **स्त्री०** ವಿನೋದ ಕ್ರೀಡೆ.

अठन्नी - **स्त्री०** ಎಂಟಾಣೆನಾಣ್ಯ.

अठमासी - **स्त्री०** ಎಂಟು ಗುಂಡು ಮಣಿಗಳ ತೂಕ.

अठलाना - **अ०** ಒಯ್ಯಾರತೋರು.

अठवना - **अ०** ನೆಲೆಗೊಳ್ಳು.

अठवांसा - **वि०** ಎಂಟು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವ.

अठवारा - पुं० ಒಂದುವಾರ.
अठोतरी - स्त्री० ನೂರೆಂಟು ಮಣಿಗಳ ಜಪಮಾಲೆ.
अडंगा - पुं० ವಿಘ್ನ; ಅಡ್ಡಿ; ಎಡರು.
अड़ - पुं० ಹಟ; ಜಿದ್ದು.
अड़गड़ा - पुं० ನಿಲ್ದಾಣ; ದನದ ಜಾತ್ರೆ.
अड़चन - स्त्री० ತೊಂದರೆ.
अड़तल - पुं० ಆಶ್ರಯ; ನೆಪ.
अड़ना - अं० ಹಟಹಿಡಿಯುವುದು.
अड़ाड़ - पुं० ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ; ಹಕ್ಕೆ.
अड़ाना - स० ತಡೆಯುವುದು. पुं० ಒತ್ತುಗಂಬ.
अड़ार - पुं० ರಾಶಿ; ಸೌದೆ ಅಂಗಡಿ.
अडिग - वि० दे० अटल.
अड़ियल - वि० ಮೈಗಳ್ಳ.
अड़ी - वि० ಹಠಮಾರಿ.
अड़ूसा - पुं० ಆಡುಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪು.
अड़ोसपड़ोस - पुं० ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ.
अड्डा - पुं० ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ; ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನ; ಮಗ್ಗದ ಕುಳಿ.
अढ़तिया - पुं० ದಳ್ಳಾಳಿ.
अढ़ाई - त्रि० ಎರಡೂವರೆ.
अढ़िया - स्त्री० ಮರಿಗೆ; ಕಲ್ಲುಗಡಿಗೆ.
अणिमा - स्त्री० ಎಂಟು ಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು.
अतः / अतएव } क्रि० ಆದುದರಿಂದಲೇ.

अतर - पुं० ಅತ್ತರು, ಪುಷ್ಪಸಾರ; **—दान** - ಪನ್ನೀರುದಾನಿ.
अतसी - स्त्री० ಅಗಸೇಗಿಡ.
अतरसों - क्रि० ಆಚೆನಾಡದು; ಆಚೆಮೊನ್ನೆ.
अत्तफ़ाल - पुं० ಮಕ್ಕಳುಮರಿ.
अतलस - स्त्री० ತೆಳುವಾದ ರೇಶ್ಮೆ.
अता - स्त्री० ದಾನ; ಅನುಗ್ರಹ; **—नामा** - ದಾನಪತ್ರ.
अताई - वि० ಪ್ರವೀಣ; ಉಪಾಯ ಚರಿತ.
अतालीक़ - पुं० ಗುರು; ಶಿಕ್ಷಕ.
अतिक्रम - पुं० ಮೇರೆ ಮೀರುವಿಕೆ; ಕ್ರಮಭಂಗ.
अतिब्बा - पुं० ವೈದ್ಯ. (तबीब का बहु०)
अतिरिक्त - क्रि० ಹೊರತು.
अतिसार - पुं० ಹೊಟ್ಟೆಕಳೆಯುವ ರೋಗ, ಭೇಧಿ.
अतीत - वि० ಕಳೆದ.
अतीव - वि० ಹೆಚ್ಚಾಗಿ; ಅಧಿಕ.
अतुलित - वि० ಹೋಲಿಸಲಾಗದ; ಅಳೆಯಲಾಗದ.
अत्तार - पुं० ಅತ್ತರುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿ.
अथक - वि० ದಣಿಯದ.
अथना - अं० ಮುಳುಗು; ಅಸ್ತವಾಗು.
अथाई - स्त्री० ಪಂಚಾಯತಿ.
अथान - पुं० ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ.
अथाह - वि० ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾದ; ಅಪಾರ.

अदग - **वि०** ಪವಿತ್ರ ; ನಿಷ್ಕಲಂಕ.

अदद - **स्त्री०** ಸಂಖ್ಯೆ ; ಅಂಕೆ.

अदन - **पु०** ಸ್ವರ್ಗದ ಉಪವನ.

अदना - **वि०** ತುಚ್ಛ ; ನೀಚವಾದ.

अदब - **पु०** ಶಿಷ್ಟತೆ; ವಿಧೇಯತೆ.

अदबदाकर - **क्रि०** ಬಹಳ ಮೋಜಿನಿಂದ.

अदम - **पु०** ಅಭಾವ; ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ;—**पैरवी** - ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮ ನಡೆಯಿಸದಿರುವಿಕೆ ;—**हाज़िरी** - ಗೈರು ಹಾಜರು.

अदम्य - **वि०** ಕುಂದದ; ಪ್ರಬಲ.

अदरक - **पु०** ಹಸಿಶುಂಠಿ.

अदल - **पु०** ನ್ಯಾಯ ;—**बदल** - **पु०** ಬದಲಾವಣೆ.

अदवान - **स्त्री०** ಮಂಚದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹುರಿ.

अदहन - **पु०** ಎಸರು.

अदांत - **वि०** ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಲ್ಲದ.

अदा - **स्त्री०** ಹಾವಭಾವ ;—**करना** - ಸಲ್ಲಿಸು.

अदाई - **स्त्री०** ಸಾಲತೀರಿಸುವಿಕೆ.

अदाबन्दी - **स्त्री०** ಸಾಲದ ಅವಧಿ.

अदायगी - **स्त्री०** ಸಾಲ ಸಂದಾಯ (ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ)

अदालत - **स्त्री०** ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

अदावत - **स्त्री०** ಹಗೆತನ.

अदाह - **स्त्री०** ಬೆಡಗು.

अदीब - **पु०** ಪಂಡಿತ ; ಸಾಹಿತಿ.

अदीम - **वि०** ನಷ್ಟವಾದ; ಶೂನ್ಯ.

अदू - **पु०** ವೈರಿ ; ಶತ್ರು.

अदौरी - **स्त्री०** ಒಣಗಿಸಿದ ಉದ್ದಿನೊಡೆ ; ಸಂಡಿಗೆ.

अद्धा - **पु०** ಅರ್ಧ.

अद्धी - **स्त्री०** ಕಾಸಿನ ಅರ್ಧ; ನಾಜೂಕುಬಟ್ಟೆ.

अध - **वि०** ಅರ್ಧ **अव्य०** ಕೆಳಗೆ.

अधकचरा - **वि०** ಅಪಕ್ವವಾದ.

अधकपारी - **स्त्री०** ಅರೆತಲೆನೋವು.

अधकरी - **स्त्री०** ಕಂದಾಯದ ಅರ್ಧ ಕಂತು.

अधखिला - **वि०** ಅರೆಯರಳಿದ.

अधखुला - **वि०** ಅರೆತೆರೆದ.

अधड़ा - **वि०** ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ.

अधन्नी - **स्त्री०** ಅರ್ಧಾಣೆಯ ನಾಣ್ಯ.

अधपई - **स्त्री०** ಅರೆಪಾವು.

अधमरा / **अधमुआ** - **वि०** ಅರೆಸತ್ತ, ಸತ್ತುಸಾಯದ.

अधसेरा - **पु०** ಅಚ್ಚೇರಿನ ತೂಕ.

अधिकरण - **पु०** ಆಧಾರ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

अधिकांश - **पु०** ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.

अधिकाना - **अ०** ವೃದ್ಧಿಹೊಂದು.

अधिकृत - **वि०** ಅಧಿಕಾರಹೊಂದಿದ.

अधिगत - **वि०** ತಿಳಿದ, ಅರಿತ.

अधिनायक - **पु०** ಮುಖಂಡ, ನಾಯಕ.

अधिमास - **पु०** ಅಧಿಕಮಾಸ.

अधिया - **स्त्री०** ಅರ್ಧಪಾಲು.

अधियार - पुं० ಅರ್ಧದ ಹಕ್ಕುದಾರ.
अधियारी - स्त्री० ಅರ್ಧಪಾಲುಗಾರನ ಹಕ್ಕು.
अधिरथ - पुं० ಸಾರಥಿ.
अधिष्ठाता - पुं० ನಾಯಕ.
अधीर - वि० ಧೈರ್ಯಹೀನವಾದ.
अधुना - क्रि० ಈಗ; ಸಾಂಪ್ರತ.
अधूरा - वि० ಪೂರ್ಣವಾಗದ.
अधेड़ - वि० ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ.
अधेला - पुं० ಒಂದೂವರೆ ಕಾಸಿನ ನಾಣ್ಯ; ದಮಡಿ.
अध्यवसाय - पुं० ಸತತ ಕೆಲಸಮಾಡುವಿಕೆ.
अध्यस्त - वि० ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾದ ಜ್ಞಾನ.
अध्यापन - पुं० ಹೇಳಿಕೊಡು.
अन - उप० ವಿನಾ, ಹೊರತು.
अनकना - स० ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು; ಆಲಿಸು.
अनकरीब - क्रि० ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ; ಸುಮಾರಾಗಿ.
अनख - पुं० ದ್ವೇಷ; ಕೋಪ.
अनखना - अ० ಸಿಟ್ಟಾಗು.
अनखाना - स० ಸಿಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.
अनगढ़ - वि० ವಿಲಕ್ಷಣ; ಉದ್ದಂಡ.
अनगिनत - वि० ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ.
अनघ - वि० ಪಾಪರಹಿತ.
अनजान - वि० ಅಜ್ಞಾನಿ; ಅಪರಿಚಿತ.

अनन्नास - पुं० ಅನಾನಸು ಹಣ್ಣು.
अनन्य - वि० ಏಕನಿಷ್ಠೆಯ.
अनपच - पुं० ಅಜೀರ್ಣ.
अनपढ़ - पुं० ಅಶಿಕ್ಷಿತ.
अनपेक्ष - वि० ನಿಷ್ಪಕ್ಷ, ಇಷ್ಟಪಡದ.
अनपेक्षित - वि० ಇಚ್ಛಿಸದ.
अनबन - पुं० ವೈಮನಸ್ಯ.
अनभल - पुं० ಅಹಿತ, ಹಾನಿ.
अनभिज्ञ - वि० दे० अनजान.
अनभोरी - स्त्री० ಕಪಟ; ಮೋಸ.
अनभ्यस्त - वि० ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ.
अनमन - वि० ಉದಾಸೀನತೆ; ನಿರುತ್ಸಾಹ.
अनमिल, अनमेल - वि० ಸರಿಹೊಂದದ.
अनमोल - वि० ಉತ್ತಮವಾದ.
अनय - पुं० ಅಮಂಗಳ.
अनरस - पुं० ನೀರಸ, ದುಃಖ.
अनरीत - स्त्री० ಕೆಟ್ಟನಡತೆ.
अनर्गल - वि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ; ವ್ಯರ್ಥ.
अनल - पुं० ಬೆಂಕಿ, ಅಗ್ನಿ.
अनलहक़ - अव्य० अहं ब्रह्मास्मि ನಾನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ.
अनशन - पुं० ಉಪವಾಸ.
अनसखरी - स्त्री० ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆ.
अनसुना - वि० ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದ.
अनहित - पुं० ಅಹಿತ.
अनहोनी - वि० ಆಗಬಾರದ.
अनाकानी - स्त्री० ಅನಾದರಣೆ.

अनागत - वि० ಬಾರದ, ತಿಳಿಯದ.
अनाज - पु० ಧಾನ್ಯ.
अनाड़ी - वि० ತಿಳಿಗೇಡಿ.
अनापशनाप - पु० ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ.
अनामय - वि० ಸ್ವಸ್ಥ.
अनामिका - स्त्री० ಉಂಗುರದಬೆರಳು.
अनार - पु० ದಾಳಿಂಬೆ.
अनावृत - वि० ಹೊದಿಕೆಯಿಲ್ಲದ; ತೆರೆದ.
अनास - वि० ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ.
अनासिर - पु० ಮೂಲತತ್ವ.
अनाह - पु० ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ.
अनिमेष - वि० ರೆಪ್ಪೆಬಡಿಯದ.
अनियंत्रित - वि० ನಿರಂಕುಶವಾದ.
अनियमित - वि० ನಿಯವಿರುದ್ಧವಾದ.
अनियारा - वि० ಮೌನವಾದ.
अनिवार्य - वि० ಒತ್ತಾಯದ.
अनी - स्त्री० ತುದಿ; ಸೈನ್ಯ.
अनीक - पु० ಸೈನ್ಯ; ಯುದ್ಧ.
अनीठ - वि० ಕೆಟ್ಟ; ಅನಿಷ್ಟ.
अनीत / **अनीति** - स्त्री० ಅನ್ಯಾಯ.
अनीस - पु० ಸ್ನೇಹಿತ; ಆಪ್ತ.
अनुकंपा - स्त्री० ಕನಿಕರ, ದಯೆ.
अनुक्त - वि० ಹೇಳದ.
अनुग / **अनुगत** - पु० ಅನುಯಾಯಿ.
अनुगामी - वि० ಅನುಯಾಯಿ.
अनुच्छेद - पु० ಕಾವ್ಯ ಅಥವಾ ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಂದು ಅಂಶ, ಖಂಡ.
अनुज - पु० ತಮ್ಮ.
अनुज्ञा - स्त्री० ಅಪ್ಪಣೆ, ಸಮ್ಮತಿ.
अनुनय - पु० ವಿನಯ; ಬೇಡಿಕೆ.
अनुपस्थित - वि० ಹಾಜರಿಲ್ಲದ.
अनुपात - पु० ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರ.
अनुपान - पु० ಔಷಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇವಿಸುವ ವಸ್ತು.
अनुभूति - स्त्री० ಅನುಭವ.
अनुमान - पु० ಊಹೆ.
अनुरक्त - वि० ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದ.
अनुराग - पु० ಪ್ರೇಮ; ಒಲವು.
अनुरूप - वि० ಒಂದೇರೂಪದ.
अनुरोध - पु० ಪ್ರೇರಣೆ; ಒತ್ತಾಯ.
अनुलेपन - पु० ಗಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದು.
अनुशासन - पु० ಆಜ್ಞೆ; ಆದೇಶ.
अनुशीलन - पु० ನಿಯಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದು.
अनुष्ठान - पु० ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಯ ನಡತೆ.
अनुसंधान - पु० ಶೋಧನೆ.
अनुहार - वि० ಸದೃಶ; ಸಮಾನ.
अनूठा - वि० ಅದ್ಭುತ; ವಿಚಿತ್ರ.
अनूदित - वि० ಅನುವಾದಮಾಡಿದ.
अनूप - वि० ಸುಂದರ; ನಿರುಪಮ.
अनेरा - वि० ಸುಳ್ಳು.
अनैस - पु० ಕೆಡಕು.

अनोखा - **वि०** ವಿಲಕ್ಷಣ; ಸುಂದರ.
अन्देश - **वि०** ಚಿಂತಿಸುವ.
अन्देशा - **पु०** ಚಿಂತೆ.
अन्ना - **स्त्री०** ದಾದಿ.
अन्यत्र - **वि०** ಬೇರೆಕಡೆ.
अन्यथा - **वि०** ಬೇರೆವಿಧವಾದ **अव्य०** ಅಲ್ಲವಾದರೆ.
अन्यमनस्क - **वि०** ಉದಾಸೀನ; ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ.
अन्वीक्षण - **पु०** ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವುದು.
अन्वेषण - **पु०** ಅನುಸಂಧಾನ.
अन्सब - **वि०** ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ.
अपंग - **वि०** ಅಂಗಹೀನ.
अपकर्ष - **पु०** ಪತನ.
अपकाजी - **वि०** ಸ್ವಾರ್ಥಪರ.
अपच - **पु०** ಅಜೀರ್ಣ.
अपढ़ - **वि०** ಓದುಬರಹಬಾರದ; ಮೂರ್ಖ.
अपत्य - **पु०** ಸಂತಾನ, ಮಕ್ಕಳು.
अपना - **सर्व०** ತನ್ನ. **पु०** ತಾನು.
अपनाना - **स०** ತನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
अपर - **वि०** ಬೇರೆ, ಪರಾಯ.
अपरंच - **अव्य०** ಇನ್ನೂ, ಮತ್ತು.
अपरस - **वि०** ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟದ.
अपरिग्रह - **पु०** ದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವಿಕೆ.
अपवाद - **पु०** ನಿಂದೆ, ಕಲಂಕ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗದ ನಿಯಮ.
अपसर - **वि०** ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ.
अपस्मार - **पु०** ಮೂರ್ಛೆ.
अपाहिज - **वि०** ಅಂಗಹೀನವಾದ.
अपितु - **अ०** ಆದರೆ; ಪರಂತು.
अपूत - **वि०** ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ.
अपेक्षा - **अव्य०** ಗಿಂತ; ಕಿಂತ.
अप्राप्य - **वि०** ದುರ್ಲಭ.
अफ़ई - **पु०** ಕಾಳಸರ್ಪ.
अफ़गन - **वि०** ವಿಜಯಶಾಲಿ.
अफ़ज़ल - **वि०** ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ.
अफ़ज़ाइश - **स्त्री०** ವೃದ್ಧಿ; ಹೆಚ್ಚಳ.
अफ़ज़ूँ - **वि०** ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ.
अफ़यून - **स्त्री०** ಅಫೀಮು.
अफ़रना - **अ०** ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರವಾಗುವಂತೆ ಇರುವ.
अफ़रा - **पु०** ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ.
अफराज़ - **वि०** ಸೌಂದರ್ಯಮಯವಾದ.
अफ़लातून - **पु०** ಬಹಳ ಗರ್ವಿಷ್ಠ; ಪ್ಲೆಟೋನ ಹೆಸರು.
अफ़वाह - **स्त्री०** ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ.
अफ़शाँ - **स्त्री०** ನೀರಿನ ಹನಿ.
अफ़शा - **वि०** ವ್ಯಕ್ತವಾದ.
अफ़सर - **पु०** ಅಧಿಕಾರಿ.
अफ़साना - **पु०** ಕಥೆ.
अफ़सुरदा - **वि०** ಬಾಡಿದ; ಖಿನ್ನ.
अफ़सूँ - **पु०** ಮಂತ್ರ; ಮಾಟ.
अफ़सोस - **पु०** ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.
अफ़ीफ़ - **वि०** ಸದಾಚಾರಿ.

अफ़ीम - स्त्री० ಅಫೀಮು—ची - पु० ಅಫೀಮು ಸೇವಿ.

अफ़ू - पु० ಕ್ಷಮಿಸುವಿಕೆ.

अफ़ूनत - स्त्री० ನಾತ ; ದುರ್ಗಂಧ.

अब - क्रि० ಈಗ ; ಈಸಮಯ.

अबख़रा - पु० ನೀರಿನ ಆವಿ.

अबतर - वि० ಹಾಳಾದ.

अबतरी - स्त्री० ಕೆಡಕು ; ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ.

अबद, अबदन - वि० ಅನಂತ; ಶಾಶ್ವತವಾದ.

अबयात - स्त्री० ಕವಿತಾಸಂಗ್ರಹ.

अबरक - पु० ಅಭ್ರಕ.

अबरा - पु० ಮೇಲಿನ ಹೊದಿಕೆಬಟ್ಟೆ.

अबलक - वि० ಎರಡುಬಣ್ಣದ; ಹಂಡ ಬಂಡ.

अबवाब - पु० ಅಧ್ಯಾಯ ; ಮುಸಲ್ಮಾನರಕಾಲದ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ.

अबरू - स्त्री० ಮರ್ಯಾದೆ.

अबस - क्रि० ಅನಾವಶ್ಯಕ.

अबहार - पु० ಸಮುದ್ರ ; ನದಿ.

अबा - पु० ಮೇಲಂಗಿ.

अबादान - वि० ತುಂಬಿದ.

अबादानी - स्त्री० ಶುಭಾಕಾಂಕ್ಷೆ; ನಿವಾಸ.

अबाबील - पु० ಒಂದು ಕರೀಹಕ್ಕಿ.

अबीर - पु० ಓಕುಳಿ; ಗುಲಾಲು.

अबूझ - वि० ಏನೂ ಅರಿಯದ.

अबे - अव्य० ಎಲೋ ; ಏ ;—तबे करना - ಗೌರವವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು.

अबोध - पु० ಅಜ್ಞಾನ. वि० ಅಜ್ಞಾನಿ.

अब्ज - पु० ಕಮಲ, ಶಂಖ, ಚಂದ್ರ.

अब्द - पु० ದಾಸ; ಸೇವಕ; ಮೇಘ.

अब्बा - पु० ತಂದೆ.

अब्र - स्त्री० ಮೋಡ.

अब्रू - स्त्री० ಹುಬ್ಬು.

अभागा - वि० ಭಾಗ್ಯಹೀನ.

अभास - पु० ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ.

अभिजात - वि० ಉತ್ತಮಕುಲದ.

अभिज्ञ - वि० ನಿಪುಣ.

अभिज्ञान - पु० ಗುರುತಿಸುವುದು ; ಗುರುತು ; ನೆನಪಾಗುವುದು.

अभिनव - वि० ಹೊಸದಾದ.

अभिनन्दन - पु० ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ ಕೊಡು ; ಸ್ವಾಗತಿಸು.

अभिनेता - पु० ಅಭಿನಯಗಾರ.

अभिनेत्री - स्त्री० ಅಭಿನಯಗಾತಿ.

अभिभावक - वि० ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ.

अभिमान - पु० ಅಹಂಕಾರ.

अभियान - पु० ಆಕ್ರಮಣ, ಮುನ್ನಡೆ.

अभियुक्त - पु० ಅಪರಾಧಿ.

अभियोग - पु० ಮೊಕದ್ದಮೆ; ಕಟ್ಟಲೆ.

अभिरक्षा - स्त्री० ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

अभिवादन - पु० ನಮಸ್ಕಾರ.

अभिलेख - पु० ಕಲ್ಲು, ತಾಮ್ರ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದಿರುವಲೇಖನ.

अभिशस्त - वि० ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ.

अभिसार - पुं० ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೋಗುವುದು.

अभी - क्रिं० ಈಕ್ಷಣ.

अभीर - पुं० ಗೊಲ್ಲ ; ಗೋಪಾಲಕ.

अभुवाना - अं० ದೆವ್ವಹಿಡಿ.

अभूतपूर्व - वि० ಅದ್ಭುತವಾದ.

अभ्यंतर - पुं० ಅಡಚನೆ, ಒಳಭಾಗ.

अभ्यर्थना - स्त्री० ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

अमचूर - पुं० ಮಾವಿನ ಹುಳಿ.

अमड़ा - पुं० ಅಮಟೇಕಾಯಿ.

अमज़द - वि० ಪೂಜನೀಯ.

अमन - पुं० ಶಾಂತಿ ; ಆರಾಮ.

अमर - वि० ಸಾವಿಲ್ಲದ पुं० ದೇವತೆ.

अमराई - स्त्री० ಮಾವಿನ ತೋಪು.

अमरूद - पुं० ಚೇಪೆಹಣ್ಣು ; ಪೇರಲ ಹಣ್ಣು.

अमर्ष - पुं० ಕ್ರೋಧ; ಅಸಹನೆ.

अमल - पुं० ವ್ಯವಹಾರ, ಆಚರಣೆ; —दारी - स्त्री० ಅಧಿಕಾರ;—पट्टा - पुं० ಅಧಿಕಾರಪತ್ರ.

अमलतास - पुं० ಕಕ್ಕೆಮರ.

अमला - पुं० ಕೋರ್ಟಿನ ಕರ್ಮಚಾರಿ.

अमली - वि० ಮಾದಕಸಂಬಂಧವಾದ; ಕಾರ್ಯಸಂಬಂಧವಾದ.

अमान - पुं० ಶಾಂತಿ; ಶರಣು; ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಿಕೆ.

अमानत - स्त्री० ಅಡವು ; ಒತ್ತೆ.

अमानी - स्त्री० ಸರಕಾರದಭೂಮಿ ; ಸ್ವಂತದಭೂಮಿ.

अमामा - पुं० ಮುಂಡಾಸು ; ಪಗಡಿ.

अमारी - स्त्री० ಅಂಬಾರಿ.

अमाल - पुं० ಅಧಿಕಾರಿ.

अमालनामा - पुं० ಕಾರ್ಯವಿವರಣೆ.

अमावट - पुं० ಮಾವಿನರಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದುಪದಾರ್ಥ.

अमिट - वि० ನಾಶರಹಿತವಾದ.

अमिताभ - पुं० ಬುದ್ಧ.

अमी / **अमिय** - पुं० ಅಮೃತ.

अमिष - वि० ಕಪಟವಿಲ್ಲದ.

अमीकर - पुं० ಚಂದ್ರ.

अमीन - पुं० ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೋರ್ಟಿನ ಕರ್ಮಚಾರಿ.

अमीर - पुं० ಶ್ರೀಮಂತ; ಅಧಿಕಾರಿ.

अमीरी - स्त्री० ಸಿರಿವಂತಿಕೆ.

अमीराना - वि० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯ.

अमुक - वि० ಇಂತಹ.

अमूद - पुं० ನೇರವಾದ ಗೆರೆ.

अमूमन - क्रिं० ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ.

अमेजना - स० ಕಲಸು ; ಬೆರಸು.

अमेठना - स० ಹುರಿಯಿಡುವುದು.

अमोला - पुं० ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಮಾವಿನಸಸಿ.

अम्दन - क्रिं० ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ.

अम्बार - पुं० ರಾಶಿ.

अम्मू - पुं० ತಂದೆಯ ತಮ್ಮ.

अम्हौरी - स्त्री० ಬಿಸಿಲುಕಾಲದ ಹುಣ್ಣುಗಳು.

अयन - पुं० ಮನೆ ; ಖಜಾನೆ ; ಗತಿ.

अयाँ - वि० ಕಷ್ಟವಾದ, ಕಂಡು ಬರುವ.

अयादत - स्त्री० ರೋಗಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಿಕೆ.

अयान - पु० ಸ್ವಭಾವ ಸ್ಥಿರತೆ.

अयानत - स्त्री० ಅನುಗ್ರಹ; ಕೃಪೆ.

अयाना - पु० ಅಜ್ಞಾನಿ.

अयाल - पु० ಕುದುರೆ ಅಥವಾ ಸಿಂಹದ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲು; ಪರಿವಾರದವರು.

अयोग - पु० ಕೆಟ್ಟದಿನಗಳು, ವಿರಹ.

अय्याम - पु० ಕಾಲ; ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಲ.

अरंड - पु० ಹರಳುಗಿಡ; ಔಡಲ ಮರ.

अरक - पु० ರಸ, ಕಷಾಯ.

अरगजा - पु० ಕಸ್ತೂರಿ.

अरगना - पु० ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯ; ಅರಗಜ.

अरगनी - स्त्री० ಬಟ್ಟೆತೂಗು ಹಾಕುವದಾರ ಅಥವಾ ತಂತಿ.

अरज़ - स्त्री० ವಿನಂತಿ; ವಿಜ್ಞಾಪನೆ; ಪನ್ನ.

अरजाँ - वि० ಅಗ್ಗವಾದ.

अरथी - स्त्री० ಚಟ್ಟ; ಸಿದಿಗಿ.

अरदली - पु० ಬಾಗಿಲ ಸೇವಕ.

अरदाना - पु० ಕುಟ್ಟಿದ ಧಾನ್ಯ.

अरना - पु० ಕಾಡುಕೋಣ.

अरब - पु० ನೂರುಕೋಟಿ.

अरबराना - अ० ಗಾಬರಿಯಾಗು.

अरबाब - पु० ಒಡೆಯ.

अरबी - वि० ಅರಬೀದೇಶದ.

अरमान - पु० ಬಯಕೆ; ಇಚ್ಛೆ.

अरवा - पु० ಹಸೆಅಕ್ಕಿ; ಬೆಣತಕ್ಕಿ.

अरवी - पु० ಕೆಸುವೇಗಡ್ಡೆ; ಕೆಸುವು.

अरसपरस - पु० ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ.

अरसा - पु० ಸಮಯ, ಕಾಲ.

अरहर - स्त्री० ತೊಗರಿ.

अराज़ी - स्त्री० ಸಾಗು ಆದ ಭೂಮಿ.

अराल - वि० ವಕ್ರವಾದ. पु० ಮದಿಸಿದ ಆನೆ.

अरिवन - पु० ಹಗ್ಗದ ಕುಣಿಕೆ.

अरीज़ - वि० ಬಹಳ ಅಗ್ಗವಾದ.

अरुणाई - स्त्री० ಕೆಂಪುವರ್ಣ.

अर्गल / **अर्गला** - पु० ಅಗಳಿ; ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸರಪಳಿ.

अर्घ - पु० ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡುವ ನೀರು.

अर्ज़ - स्त्री० ವಿಜ್ಞಾಪನೆ; ವಿನಂತಿ. पु० ಜಮೀನು; ಅಗಲ.

अर्जन - पु० ಗಳಿಸುವಿಕೆ.

अर्ज़ी - स्त्री० ಅರ್ಜಿ; ವಿನಂತಿ ಪತ್ರ.

अर्ज़ी-दावा - पु० ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಜಿ.

अर्ज़ी-नवीस - पु० ಇತರರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವವ.

अर्दली - पु० दे० अरदली.

अर्भक - वि० ಅಲ್ಪ, ಮೂರ್ಖ. पु० ಮಗು.

अर्वाचीन - वि० ಆಧುನಿಕ, ಈಚಿನ.

अर्सा - पुं० ಕಾಲ ; ಅವಧಿ ; ತಡ.

अलक - पुं० ಮುಂಗುರುಳು.

अलकतरा - पुं० ಡಾಮರೆಣ್ಣೆ ; ಟಾರು.

अलख - वि० ಕಾಣಿಸದ ; ಅದೃಶ್ಯ.

अलगनी - स्त्री० दे० **अरगनी.**

अलगरज़ / **अलगरज़ी** - वि० ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದ ; ಬೇಡವಾದ.

अलगाना - स० ಬೇರೆಮಾಡು; ದೂರ ಮಾಡು.

अलग़ैब - वि० ಗುಪ್ತ ; ರಹಸ್ಯ.

अलग़ोज़ा - पुं० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೊಳಲು.

अलगौझा - पुं० ಬೇರ್ಪಡುವುದು, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

अलफ़ाज़ - पुं० ಶಬ್ದ ಸಮೂಹ.

अलबत्ता - अव्य० ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ.

अलबेला - वि० ಸುಂದರ ; ಬೆಡಗಿನ.

अलम - पुं० ಶೋಕ ; ಬಾವುಟ ; ಪರ್ವತ.

अलमस्त - वि० ಮದಿಸಿದ.

अलमारी - स्त्री० ಕಪಾಟು.

अलमास - पुं० ವಜ್ರ.

अलल्-खसूस - क्रि० ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ.

अलल् टप्पू - वि० ಯದ್ವಾತದ್ವಾ.

अलल्-हिसाब - क्रि० ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ.

अलवान - पुं० ಧಾವಳಿ.

अल्-विदा - पुं० ರಮಜಾನ್ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಯ ಶುಕ್ರವಾರ ; **अव्य०** ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊಂದುವಿಕೆ.

अलसाना - अ० ಆಲಸ್ಯಗೊಳ್ಳು, ದಣಿ.

अलसी - स्त्री० दे० **अतसी.**

अलसेट - स्त्री० ಬಿಗಿತಪ್ಪಿರುವಿಕೆ ; ವಿಳಂಬ.

अलहदा - वि० ಬೇರೆ ; ಪೃಥಕ್.

अलान - पुं० ಆನೆಕಟ್ಟುವ ಗೂಟ ; ಕೋಳ ; ಸರಪಳಿ.

अलानिया - क्रि० ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ.

अलापना - स० ಆಲಾಪಿಸು.

अलामत - स्त्री० ಲಕ್ಷಣ ; ಗುರುತು.

अलाल - वि० ಸೋಮಾರಿ.

अलालत - स्त्री० ರೋಗ ; ಕಾಯಿಲೆ.

अलाव - पुं० ಅಗ್ನಿಷ್ಟಿಕೆ.

अलावा - क्रि० ಹೊರತಾಗಿ.

अलि - स्त्री० ದುಂಬಿ.

अलिफ़ - पुं० ಉರ್ದೂ ಫಾರಸಿ ಅರಬೀಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ.

अली - स्त्री० ಗೆಳತಿ ; ಪಂಕ್ತಿ.

अलीक - वि० ಸುಳ್ಳಾದ ; ಮಿಥ್ಯ.

अलीन - पुं० ಬಾಗಿಲನೆಲುವು.

अलीम - वि० ಬುದ್ಧಿವಂತ ; ಜ್ಞಾನಿ.

अलील - वि० ಕಾಯಿಲೆಯ; ರೋಗಿ.

अलोना - वि० ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದ, ನೀರಸವಾದ.

अल्हड़ - वि० ಏನೂ ತಿಳಿಯದ.

अल्लामा - पुं० ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸ.

अल्लाह - पुं० ಪರಮಾತ್ಮ; ದೇವರು; —**ताला** - ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ; **अल्लाहो-अकबर** - ದೇವರು ದೊಡ್ಡವ.

अवगत - वि० ತಿಳಿದಿರುವ.

अवगुंठन - पु० ಮುಸುಕು ; ಬುರುಕ.

अवघट - वि० ದುರ್ಗಮ ; ಕಠಿಣ.

अवज्ञा - स्त्री० ಅವಮಾನ; ತಿರಸ್ಕಾರ.

अवड़ेर - पु० ಚಕ್ರ ; ಶಾಂತಿಭಂಗ.

अवड़ेरा - वि० ಸುತ್ತೂ ಬಳಸುಗಳುಳ್ಳ ; ವಿಲಕ್ಷಣ.

अवदात - वि० ನಿರ್ಮಲವಾದ, ಶುಭ್ರವಾದ. पु० ಬಿಳಿಯಬಣ್ಣ.

अवध - पु० ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರ वि० ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡದ.

अवनत - वि० ಬಿದ್ದುಹೋದ ; ಬಗ್ಗಿದ.

अवरेब - पु० ತೊಡಕಿನ ಗಂಟು.

अवरोहण - पु० ಇಳಿಯುವಿಕೆ.

अवलोकन - पु० ನೋಡುವಿಕೆ.

अवलोकनि - स्त्री० ಕಣ್ಣು; ದೃಷ್ಟಿ.

अवश - वि० ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ.

अवसर - पु० ಸಮಯ ; ಅವಕಾಶ.

अवसाद - पु० ಸಾವು.

अवस्था - स्त्री० ವಯಸ್ಸು; ಸ್ಥಿತಿ.

अवहेलना - स्त्री० ಅವಹೇಳನೆ.

अवांतर - वि० ನಡುವಣ.

अवाई - स्त्री० ಆಗಮನ ; ಬರುವಿಕೆ.

अवार - पु० ನದಿಯ ಈಚೆಯದಂಡೆ.

अवारजा - पु० ಖಾತೆಕಿರ್ದಿ; ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕ.

अवाम - पु० ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ.

अविकल - वि० ಬದಲಾಯಿಸದ.

अविगत - वि० ತಿಳಿಯದ.

अविच्छिन्न - वि० ಎಡೆಬಿಡದೆ.

अविरत - वि० ನಿರಂತರ ; ಯಾವಾಗಲೂ.

अविराम - क्रि० ಯಾವಾಗಲೂ.

अवैतनिक - वि० ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ.

अव्याहत - वि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದ.

अव्वल - वि० ಮೊದಲನೆಯ.

अशंक - वि० ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ.

अशआर - पु० ಕವಿತೆಗಳು. (शेर का बहु०)

अशख़ास - पु० ಜನಸಮೂಹ. (शख्स का बहु०)

अशद - वि० ಅತಿಯಾಗಿ.

अशर - पु० ಹತ್ತನೆಯ ಭಾಗ ; ಶತಾಂಶ ; ಅಲ್ಪ.

अशरफ़ - पु० ಮಹನೀಯ.

अशरफ़ी - स्त्री० ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ; ಒಂದುಹೂವು.

अशराफ़ - पु० ಸಜ್ಜನ; ಸಜ್ಜನತೆ.

अशराफ़त - स्त्री० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಸಜ್ಜನತೆ.

अशिक्षित - वि० ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ; ಓದು ಬರಹಬಾರದ.

अश्क, **अश्रु** - पु० ಕಣ್ಣೀರು.

अश्रुत - वि० ಕೇಳದ.

अश्लील - वि० ಕೆಟ್ಟ ; ಕೊಳಕ.

अश्वतर - पु० ಹೇಸರಕತ್ತೆ.

असकताना - अं ಸೋಂಮಾರಿಯಾಗು.

असगुन - पुं ಅಪಶಕುನ.

असद - पुं ಸಿಂಹ; ಸಿಂಹರಾಶಿ.

असबाब - पुं ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು; ಸಾಮಾನುಗಳು. (सबाब का बहु०)

असर - पुं ಪ್ರಭಾವ; ಪರಿಣಾಮ.

असरार - पुं ರಹಸ್ಯ; ಗುಟ್ಟು.

असल - पुं ಮೂಲ; ವಾಸ್ತವ; ನಿಜವಾಗಿ.

असलह - पुं ಆಯುಧ; ಶಸ್ತ್ರ.

असलियत - स्त्री० ಯಥಾರ್ಥ.

असली - स्त्री० ನಿಜವಾದ.

असामयिक - वि० ನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಆಮೇಲೆ ಸಂಭವಿಸತಕ್ಕ.

असामी - पुं ವ್ಯಕ್ತಿ; ಪ್ರತಿವಾದಿ; ಅಪರಾಧಿ; ಮಿತ್ರ.

असामी - स्त्री० ಹುದ್ದೆ; ಸಾಲಗಾರ; ಒಕ್ಕಲಿಗ.

असालतन - क्रि० ತಾನೇಖುದ್ದಾಗಿ, ಸ್ವತಃ.

असावधानी - स्त्री० ಅಜಾಗರೂಕತೆ.

असावरी - स्त्री० ಒಂದುರಾಗ.

असि - स्त्री० ಕತ್ತಿ.

असित - वि० ಕಪ್ಪಾಗಿನ; ವಕ್ರ; ಕುಟಿಲ; ದುಷ್ಟ.

असीम - वि० ಅಪಾರವಾದ.

असीर - पुं ಕೈದಿ.

असील - वि० ಉಚ್ಚವಂಶದ; ಸುಶೀಲ.

असीस - स्त्री० ಆಶೀರ್ವಾದ.

असुविधा - स्त्री० ಕಷ್ಟ; ತೊಂದರೆ.

असैला - वि० ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ.

असोच - वि० ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದ.

असोज - पुं ಆಶ್ವಯುಜ.

असौंध - पुं ದುರ್ಗಂಧ.

अस्तबल - पुं ಕುದುರೆಲಾಯ.

अस्तरकारी - स्त्री० ಗಾರೆಗಿಲಾವು ಕೆಲಸ.

अस्तव्यस्त - वि० ತಾರುಮಾರಾದ.

अस्तित्व - पुं ಇರುವಿಕೆ.

अस्तु - अव्य० ಇರಲಿ.

अस्तुरा - पुं ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿ.

अस्पताल - पुं ಆಸ್ಪತ್ರೆ.

अस्फुट - वि० ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ.

अस्मत - स्त्री० ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ.

अहकाम - पुं (हुकुम का बहु०) ಅಪ್ಪಣೆಗಳು.

अहद - पुं ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಸಮಯ; ಸಂಖ್ಯೆ.

अहद-नामा - पुं ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪತ್ರ.

अहद-शिकन - पुं ಪ್ರತಿಜ್ಞೋಲ್ಲಂಘನ.

अहदियत - स्त्री० ಒಂದಾಗುವಿಕೆ.

अहदी - पुं ಅತ್ಯಂತ ಆಲಸೀ.

अहबाब - पुं (हबीब का बहु०) ಮಿತ್ರರು.

अहम् - पुं ಗರ್ವ, ತಾನೆಂಬಭಾವ.

अहमक - पुं ಮೂರ್ಖ.

अहमेव - पु० ತಾನೇತಾನು.
अहरन - स्त्री० ಅಡಿಗಲ್ಲು; ಪಟ್ಟಡೆ.
अहम्-मन्य - वि० ಗರ್ವಿಷ್ಠ.
अहरह - अ० ದಿನದಿನಕ್ಕೂ.
अहरा - पु० ಸರೋವರ; ಗೊಬ್ಬರದ ರಾಶಿ.
अहरार - वि० ಉದಾರಿ; ಸ್ವತಂತ್ರ.
अहल - वि० ಯೋಗ್ಯ; ಕುಟುಂಬಿಗಳು; ಯಜಮಾನ.
अहले कलाम - पु० ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ.
अहवाल - पु० ಸಮಾಚಾರಗಳು.
अहसान - पु० ಉಪಕಾರ; ಕೃಪೆ.
अहसास - पु० ಅನುಭವಿಸುವಿಕೆ; ಅರಿವಾಗುವಿಕೆ.
अहाता - पु० ಪಟಾಂಗಣ; ಬೈಲು; ಮಂಡಲ.
अहाली - पु० ಪರಿವಾರದವರು; ನೆಂಟರು.
अहि - पु० ಹಾವು.
अहिवात - पु० ಸೌಭಾಗ್ಯ; ಮುತ್ತೈದೆತನ.
अहीर - पु० ಗೊಲ್ಲ.
अहेर - पु० ಬೇಟೆ; ಬೇಟೆಪ್ರಾಣಿ.
अहेरी - पु० ಬೇಟೆಗಾರ.
अह्ल - वि० ಸುಶೀಲ पु० ವ್ಯಕ್ತಿ; ಒಡೆಯ; ಬಂಧುಬಳಗದವರು.
अह्लकार - पु० ಕೆಲಸಗಾರ.
अह्लमद - पु० ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರ.
अह्लेवतन - पु० ತನ್ನ ದೇಶದವ.

आ

आँएबाँए - स्त्री० ತುಚ್ಛವಾದ ಮಾತು; ನಿರರ್ಥಕ ಮಾತು.
आँक - पु० ಗುರುತು; ಅಕ್ಷರ; ಸಂಖ್ಯೆ; ಮಡಿಲು.
आँकना - स० ಗುರುತುಹಿಡಿ; ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟು.
आंकड़ा - पु० ಸಂಖ್ಯೆ; ಅಂಕಿ.
आँकरी - स्त्री० } ಅಂಕುಶ.
आँकुस - पु० }
आँख - स्त्री० ಕಣ್ಣು; ಲಕ್ಷ್ಯ;—आना - ಕಣ್ಣು ಮುದಡುಬೀಳು; —का तारा - ಮುದ್ದುಸಂತಾನ; —चुराना - ಕಣ್ಮರೆಯಾಗು;—दिखाना - ಬೆದರಿಸು;—बचाना - ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಕದಿಯು; ತಲೆತಪ್ಪಿಸು;—मूँद के - ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ; ಮನಬಂದಂತೆ;—लगना - ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಡು; आँखें चार होना - ದೃಷ್ಟಿಮಿಲನ; ಪ್ರೇಮದ ಉಗಮ;—नीली पीली करना - ಬಹಳ ಕೋಪಿಸುವುದು; आँखों पर बैठाना - ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು; ಬಹಳ ಗೌರವಿಸುವುದು.
आँखमिचौली - स्त्री० ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ आँखमिचौनी.
आँग - पु० ಅಂಗ; ಶರೀರ.
आँगन - पु० ಅಂಗಳ.

आंच - **स्त्री०** ಸೆಕೆ ; ಬೆಂಕಿಯ ಉರಿ ; ಆಪತ್ತು;—**खाना** - ಬಿಸಿ ಹತ್ತು; ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂದು ಹೋಗು.

आंचर / **आंचल** - **पु०** ಸೆರಗು ; ಮೇಖಲೆ.

आँजन - **पु०** ಅಂಜನ ; ಕಾಡಿಗೆ.

आँट - **स्त्री०** ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ; ತೋರು ಬೆರಳಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗ ; ಗಂಟು.

आँटी - **स्त्री०** ಹುಲ್ಲಿನ ಚಿಕ್ಕಹೊರೆ ; ಕುಸ್ತಿಯಾಟದಪಟ್ಟು;—**काटना**- ಜೇಬು ಕತ್ತರಿಸುವುದು.

आँठी - **स्त्री०** ಓಟೆ ; ಬೀಜ.

आँत - **स्त्री०** ಕರುಳು.

आँधी - **स्त्री०** ಬಿರುಗಾಳಿ.

आँय-बाँय - **स्त्री०** ಹರಟೆ, ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಲಾಪ.

आँव - **पु०** ಆಮ ; ಆಮಶಂಕೆ.

आँवला - **पु०** ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ.

आँवा - **पु०** ಆವಿಗೆ ; ಭಟ್ಟಿ.

आँसू - **पु०** ಕಣ್ಣೀರು ;—**पी जाना** - ಅತಿ ದುಃಖಪಡುವುದು ;—**पोंछना** - ಧೈರ್ಯಹೇಳುವುದು.

आइन्दा - **वि०** ಮುಂದಿನ. **पु०** ಭವಿಷ್ಯಕಾಲ. **क्रि०** ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ.

आइना - **पु०** ಕನ್ನಡಿ.

आईन - **पु०** ರಾಜನಿಯಮ ; ಕಾನೂನು.

आईना - **पु०** दे० **आइना.**

आईनी - **वि०** ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧದ.

आक - **पु०** ಎಕ್ಕದ ಗಿಡ.

आक़बत - **स्त्री०** ಪರಲೋಕ.

आक़बत-अंदेश - **पु०** ದೂರದರ್ಶಿ.

आकर - **पु०** ಗಣಿ ; ಬೊಕ್ಕಸ.

आकलन - **पु०** ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು.

आकरकरहा - **पु०** ವನಸ್ಪತಿ, ಅಕ್ಕಲಕರೆ.

आक़ा - **पु०** ಒಡೆಯ ; ಪರಮಾತ್ಮ.

आक़िल - **वि०** ಬುದ್ಧಿವಂತ.

आकुंचन - **पु०** ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು.

आकुल - **वि०** ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ.

आक्रांत - **वि०** ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

आख़िज - **वि०** ಗ್ರಹಿಸುವವ ; ಉದ್ಧರಿಸುವವ.

आख़िर - **वि०** ಕೊನೆಯ.

आख़िरकार - **क्रि०** ಕಟ್ಟಕಡೆಯ.

आख़िरत - **स्त्री०** ಅಂತ್ಯ.

आख़िरश - **वि०** ಕಡೆಗೆ.

आख़ीर - **वि०** दे० **आखिर.**

आखेट - **पु०** ಬೇಟೆ.

आख़्ता - **वि०** ಬೀಜ ತೆಗೆದ.

आख्यात - **वि०** ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

आख्यान - **पु०** ಕತೆ, ಉಪಕತೆ.

आग - **स्त्री०** ಬೆಂಕಿ ; ಸೆಕೆ ;—**बरसाना** - ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ; —**होना** - ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳುವುದು ;—**बबूला होना** - ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಾಗುವುದು.

आगत - **वि०** ಬಂದಿರುವ ; ಹಾಜರಿರುವ **पु०** ಅತಿಥಿ.

आगंतुक - वि० ಆಗಂತುಕ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವ.

आगम - वि० ಬರುವ, ಭವಿಷ್ಯದ; ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ.

आगर - पु० ಗಣಿ; ಗುಂಪು; ಚತುರ; ಉಪ್ಪಿನ ಕಾರಖಾನೆ.

आग़ा - पु० ಅಣ್ಣ; ಒಡೆಯ.

आगाऊ - दे० अगाऊ.

आग़ाज़ - पु० ಸುರುವು; ಆರಂಭ.

आगापीछा - पु० ಹಿಂದುಮುಂದು.

आगामी - वि० ಮುಂದಿನ; ಬರುವ.

आगाह - वि० ಪರಿಚಯವುಳ್ಳ.

आगाही - स्त्री० ಪರಿಚಯ.

आगे - क्रि० ಮುಂದುಗಡೆ; ಮುಂದೆ; ಆಮೇಲೆ.

आग़ोश - स्त्री० ಆಲಿಂಗನ; ಎದೆ.

आग्रह - पु० ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು.

आचमन - पु० ನೀರು ಮೂರುಸಲ ಅಂಗೈಗುಳಿಯಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವಿಕೆ.

आज - क्रि० ಈದಿನ; ಇಂದು.

आजकल - क्रि० ಈದಿನಗಳಲ್ಲಿ.

आज़म - वि० ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ.

आज़माइश - स्त्री० ಪ್ರಯೋಗ.

आज़माना - स० ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು.

आज़मूदा - वि० ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

आज़मूदा-कार - वि० ಅನುಭವಿ; ಚತುರ.

आजा - पु० ತಂದೆಯ ತಂದೆ; ಅಜ್ಜ.

आज़ाद - वि० ಸ್ವತಂತ್ರ.

आज़ादी - स्त्री० ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.

आज़ार - पु० ದುಃಖ; ಕಾಯಿಲೆ.

आजिज़ - वि० ದೀನ; ವಿಧೇಯ.

आजिज़ी - स्त्री० ದೀನತೆ; ದೈನ್ಯ.

आज़िम - वि० ಯೋಚಿಸುವವ.

आजी - स्त्री० ತಂದೆಯ ತಾಯಿ.

आजीविका - स्त्री० ಜೀವನೋಪಾಯ.

आज़ुर्दगी - स्त्री० ಅಸಂತೋಷ.

आज़ुर्दा - वि० ಖೇದಗೊಂಡ.

आटा - पु० ಹಿಟ್ಟು; **—गीला होना** - ಕಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

आड़ - स्त्री० ಅಡ್ಡ; ಮರೆ.

आड़ना - स० ಅಡ್ಡಿಮಾಡು, ಅಡವು ಇಡು.

आड़ा - पु० ಅಡ್ಡವಾದ ಗೆರೆ; ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ತೊಲೆ.

आड़ी - स्त्री० ಪಕ್ಕ.

आड़ू - पु० ಹುಳಿಸಿಹಿ ಮಿಶ್ರವಾದ ಬೋರೆಹಣ್ಣಿನ ಜಾತಿಯಹಣ್ಣು.

आढ़त - स्त्री० ದಲಾಲಿ; ದಳ್ಳಾಳಿ.

आढ़तिया - पु० ದಳ್ಳಾಳಿಗಾರ.

आतंक - पु० ಭಯ.

आततायी - पु० ಅತ್ಯಾಚಾರಿ.

आतप - पु० ಬಿಸಿಲು.

आतपत्र - पु० ಛತ್ರಿ.

आतश - स्त्री० ಬೆಂಕಿ; ಪ್ರಕಾಶ.

आतशक - पु० ಫಿರಂಗಿರೋಗ; ಉಪದಂಶ.

आतशबाजी - स्त्री० ಬಿರುಸುಬಾಣ.

आतशी - **वि०** ಅಗ್ನಿ ಸಂಬಂಧವಾದ; **—शीशा** - ಭೂತಕನ್ನಡಿ.

आतिश - **स्त्री०** **दे० आतश.**

आत्मज - **पु०** ಮಗ.

आत्म-विस्मृति - **स्त्री०** ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರೆಯುವುದು.

आत्मावलंबी - **पु०** ಸ್ವಾವಲಂಬಿ.

आत्मीय - **वि०** ತನ್ನವನಾದ.

आदत - **स्त्री०** ಸ್ವಭಾವ; ಚಟ.

आदतन - **क्रि०** ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ; ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ.

आदम - **पु०** ಮಾನವಜಾತಿಯ ಮೂಲಪುರುಷ; **—खोर** - ನರಭಕ್ಷಕ; **—ज़ाद** - ಮಾನವಜಾತಿ.

आदमी - **पु०** ಮನುಷ್ಯ.

आदमीयत - **स्त्री०** ಮನುಷ್ಯತ್ವ.

आदान-प्रदान - **पु०** ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

आदाब - **पु०** ನಮಸ್ಕಾರ; **—अर्ज़ करना** - ಆದರಪೂರ್ವಕ ವಂದಿಸುವುದು.

आदिम - **वि०** ಪ್ರಾರಂಭದ.

आदिल - **वि०** ನ್ಯಾಯಪ್ರಿಯ.

आदी - **वि०** ಅಭ್ಯಸ್ತ; ವಾಡಿಕೆಯಾದ. **स्त्री०** ಹಸಿಶುಂಠಿ.

आद्यंत, **आद्योपांत** - **क्रि०** ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯುವರೆಗೆ.

आध, **आधा** - **वि०** ಅರ್ಧ.

आधुनिक - **वि०** ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ.

आन - **स्त्री०** ದರ್ಪ; ಸಮಯ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಪದ್ಧತಿ; ರೀತಿ; **—की आन में** - ಕೂಡಲೆ; **—बान** - ಠೀವಿ; ಶೋಭೆ.

आननफानन - **क्रि०** ಅತಿಶೀಘ್ರ.

आनना - **स०** ತರುವಿಕೆ.

आनाकानी - **स्त्री०** ಅಲಕ್ಷ್ಯ; ಪಿಸುಮಾತು.

आनुषंगिक - **वि०** ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಬೆರೆತ; ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದ.

आप - **सर्व०** ತಾವು; **—आप करना** - ಮುಖಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದು; **—काजी** - ಸ್ವಾರ್ಥಿ; **—बीती** - ನಿಜಸುಖದುಃಖವಾರ್ತೆ; **—से आप** - ಸ್ವತಃ; ತನಗೆತಾನೇ.

आपस - **स्त्री०** ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ; **—का** - ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ; **—में** - ಪರಸ್ಪರ.

आपा - **पु०** ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ; ಅಹಂಕಾರ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ.

आपात - **पु०** ಪತನ; ಬೀಳುವಿಕೆ.

आपाती - **वि०** ಬೀಳುವ; ಇಳಿಯುವ; ಸಂಭವಿಸುವ.

आपा-धापी - **स्त्री०** ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಚಿಂತೆ; ಎಳೆದಾಟ.

आफ़त - **स्त्री०** ಗಂಡಾಂತರ; **—उठाना** - ದುಃಖ ಸಹಿಸು; **—खड़ी करना** - ಆಪತ್ತು ತರು; **—मचाना** - ದಂಗೆಮಾಡು; **—लाना** - ವಿಪತ್ತುಂಟುಮಾಡು.

आफ़ताब - पु० ಸೂರ್ಯ; ಬಿಸಿಲು.

आफ़ताबा - पु० ಹಿಡಿಯಿರುವ ಜಲ ಪಾತ್ರೆ.

आफ़रीन - अ० ಭಲೆ; ಧನ್ಯ.

आफ़ाक - पु० ಕ್ಷಿತಿಜ.

आब - स्त्री० ಬೆಳಕು; ನೀರು; ಲಾವಣ್ಯ; ಮಹಿಮೆ; **—कारी** ಹೆಂಡದಂಗಡಿ; **—जोश** - ದಪ್ಪ ದ್ರಾಕ್ಷೆಯಹಣ್ಣು; ಮಾಂಸದ ರಸ; **—ताब** - स्त्री० ವೈಭವ; **—दस्त** - ನೀರು ಮುಟ್ಟುವಿಕೆ; **—दाना** - ಅನ್ನ ನೀರು; ಜೀವನೋಪಾಯ; **—पाशी** - ನೀರಾವರಿ; ಜಲಸೇಚನ; **—इ-हैयात** - ಜೀವನ ಶಕ್ತಿ; **—हवा** - ವಾತಾವರಣ.

आब-ख़ाना - पु० ಪಾಯಖಾನೆ.

आब-ख़ोर - पु० ದಂಡೆ; ತಟ; ತೀರ.

आबख़ोरद - पु० ಅನ್ನ ನೀರು; ಭೋಜನ ವಸ್ತ್ರಗಳು.

आबख़ोरा - पु० ಥಾಲಿ; ಬಟ್ಟಲು; ಲೋಟ.

आबदान - पु० ತಂಬಿಗೆ; ಬಿಂದಿಗೆ; ಕೆರೆ.

आबदीदा - वि० ಅಶ್ರುಪೂರ್ಣ.

आबनूस - पु० ರೋಜ್ ಉಡ್.

आबरवा - पु० ಹರಿಯುವನೀರು स्त्री० ತೆಳುವಾದ ಮಖಮಲ್ ಬಟ್ಟೆ.

आबदोज़-किश्ती - स्त्री० ಸಬ್‌ಮೆರೀನ್; ನೀರಿನೊಳಗೆ ಹೋಗುವಹಡಗು.

आबरू - स्त्री० ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ; ದೊಡ್ಡಸ್ತನ.

आबला - स्त्री० ಗುಳ್ಳೆ.

आबशार - पु० ಝರಿ; ಜಲಪ್ರಪಾತ; ತಡಸಲು.

आबाद - वि० ಉಳಕೊಂಡ; ಕುಶಲ ಪೂರ್ವಕ.

आबादानी - स्त्री० ಸುಖಸ್ಥಾನ; ವೈಭವ.

आबादी - स्त्री० ಜನವಸತಿ; ಜನಸಂಖ್ಯೆ; ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ.

आबिद - पु० ಆರಾಧಕ; ಭಕ್ತ.

आबी - वि० ಜಲಚರ.

आब्दिक - वि० ವರ್ಷದ.

आभा - स्त्री० ಥಳಕು; ಕಾಂತಿ.

आभार - पु० ಉಪಕಾರ.

आभारी - वि० ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಿಸುವ.

आभास - पु० ಪ್ರತಿಬಿಂಬ; ಮಿಥ್ಯಾ ಜ್ಞಾನ.

आभीर - पु० ಗೊಲ್ಲ (**अहीर**).

आमंत्रण - पु० ಔತಣ.

आम - पु० ಮಾವು; ಸಾಧಾರಣ ಜನತೆ; **वि०** ಸಾಧಾರಣ.

आमद - स्त्री० ಆಗಮನ; ಬರುವಿಕೆ; **—ख़र्च** - ಆಯವ್ಯಯ; **—रफ़्त** - ಆಯಾತನಿರ್ಯಾತ.

आमदनी - स्त्री० ಆದಾಯ; ಪ್ರಾಪ್ತಿ.

आमने-सामने - क्रि० ಎದಿರುಬದಿರಾಗಿ.

आमफ़हम - वि० ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ; ಸರಳವಾದ.

आमलक }
आमला } ಪುಂ ನೆಲ್ಲೀಕಾಯಿ (आँवला)

आमादा - ವಿಂ ತತ್ಪರ; ಸಿದ್ಧ

आमाल - ಪುಂ ಕರ್ಮ; ನಡುವಳಿಕೆ.

आमाशय - ಪುಂ ಆಹಾರಕೋಶ.

आमुख - ಪುಂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

आमास - ಪುಂ ಅವಯುವದ ಊದುವಿಕೆ; ಬಾಯುವಿಕೆ.

आमिल - ಪುಂ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಾಯಣ; ಭೂಕಂದಾಯದ ಅಧಿಕಾರಿ.

आमिष - ಪುಂ ಮಾಂಸ.

आमी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾವಿನಮಿಡಿ.

आमीन - ಅಂ ತಥಾಸ್ತು; ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ.

आमूदा - ವಿಂ ಅಲಂಕರಿಸಿದ.

आमेज़ - ವಿಂ ಸೇರಿದ; ಬೆರೆತ.

आमेज़िश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಿಶ್ರಣ.

आमोद-प्रमोद - ಪುಂ ಭೋಗವಿಲಾಸ; ಸುಖಸಂತೋಷ.

आय - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆದಾಯ.

आयत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುರಾನಿನ ವಾಕ್ಯ.

आयतन - ಪುಂ ಮನೆ; ಮಂದಿರ; ವಿಶ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನ.

आयद - ವಿಂ ಹೊಂದಿಸಿದ; ಉಪಯೋಗಾರ್ಹ.

आया - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾದಿ.

आयात - ಪುಂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಮಾಲು.

आयाम - ಪುಂ ವಿಸ್ತಾರ.

आयोजन - ಪುಂ ಏರ್ಪಾಡು; ಸಿದ್ಧತೆ.

आर - ಪುಂ ನಾಚಿಕೆ; ಲೋಹದ ಅದರು.

आरक्षक - ಪುಂ ಪ್ರಹರಿ, ಕಾವಲುಗಾರ.

आरज़ा - ಪುಂ ರೋಗ; ಕಾಯಿಲೆ.

अराज़ू - ಸ್ತ್ರೀಂ ಇಚ್ಛೆ; ವಿನಂತಿ.

आरत - ವಿಂ आर्त ದುಃಖಿತನಾದ.

आर-पार - ಪುಂ ಈಚೆ ಆಚೆ ದಡ.

आरसी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕನ್ನಡಿ.

आरा - ಪುಂ ಗರಗಸ; ರಂಪ;—**कश** ಗರಗಸದ ಕೆಲಸದವನು.

आराइश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಲಂಕಾರಗಳು.

आराज़ - ವಿಂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ; ಪುಂ ಕೆನ್ನೆ.

आराज़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಲ.

आराति - ಪುಂ ಶತ್ರು; ವೈರಿ.

आराम - ಪುಂ ಸುಖ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ;—**तलब** - ಸುಖವನ್ನು ಕೋರುವವ.

आरास्तगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಲಂಕಾರ.

आरास्ता - ವಿಂ ಅಲಂಕೃತವಾದ.

आरिज - ಪುಂ ಕಪಾಳ, ಕೆನ್ನೆ; **ವಿಂ** ಸಂಭವಿಸುವ.

आरिफ़ - ವಿಂ ಪರಿಚಿತ.

आरी - ವಿಂ ನಗ್ನ; ರಿಕ್ತ; ದಣಿದ; ದೀನ.

आरूढ़ - ವಿಂ ಏರಿದ.

आरोप - ಪುಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆ.

आरोपित - ವಿಂ ಹಬ್ಬಿದ.

आरोहण - ಪುಂ ಏರುವಿಕೆ.

आरोही - ವಿಂ ಸವಾರ, ಏರಿದ.

आर्त - ವಿಂ ದುಃಖಿತ.

आर्द्र - वि० ತೊಯ್ದ ; ಹಸಿಯಾದ.
आर्ष - वि० ವೇದ ಸಮ್ಮತವಾದ.
आलंबन - पु० ಆಧಾರ.
आल - स्त्री० ಮಗಳ ಮಕ್ಕಳು; ವಂಶ पु० ಡೇರೆ; ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹೆಂಡ.
आलम - पु० ಜಗತ್ತು.
आलमगीर - पु० ಜಗದ್ರಕ್ಷಕ.
आलमारी - स्त्री० दे० अलमारी.
आलवाल - पु० ದುಂಡಗಿನ ಪಾತ್ರೆ.
आलस - वि० ಸೋಮಾರಿ.
आलस्य - पु० ಸೋಮಾರಿತನ.
आला - वि० ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದ; ಉನ್ನತವಾದ पु० ವ್ಯಾಕರಣ.
आलान - पु० ಆನೆಕಟ್ಟುವ ಗೂಟ ಅಥವಾ ಸರಪಳಿ.
आलाप - पु० ಮಾತುಕತೆ; ಆಲಾಪನೆ.
आलापना - स० ಹಾಡುವುದು.
आलि - स्त्री० ಸಖಿ; ಪಂಕ್ತಿ.
आलिम - वि० ವಿದ್ವಾಂಸ.
आलिमाना - वि० ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದ.
आली - वि० ದೊಡ್ಡ; ಶ್ರೇಷ್ಠ;—**शान** - ಉನ್ನತವಾದ; ಭವ್ಯ.
आलू - पु० ಬಟಾಟೆ, ಉರಳಗಡ್ಡೆ.
आलूदगी - स्त्री० ಅಶುದ್ಧವಾದ.
आलूदा - वि० ಕೆಸರಾದ; ತೋಯ್ದ.
आलूबुखारा - पु० ಹುಳಿಸಿಹಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಣ್ಣು; ಅಲಬುಕಾರಿಹಣ್ಣು.
आलेख - पु० ಬರವಣಿಗೆ; ಲಿಪಿ.
आलेपन - पु० ಪಟ್ಟು ಹಾಕುವ ಔಷಧಿ.
आलोक - पु० ಪ್ರಕಾಶ.
आलोचक - वि० ಪರೀಕ್ಷಕ; ವಿಮರ್ಶಕ.
आलोचन - पु० } ಗುಣದೋಷ
आलोचना - स्त्री० } ವಿಮರ್ಶೆ.
आलोड़ना - स० ಮಥನಮಾಡುವುದು; ಕಡೆಯುವುದು.
आवभगत - पु० ಆದರಸತ್ಕಾರ.
आवरण - पु० ಪ್ರಾಕಾರ; ಹೊದಿಕೆ.
आवाँ - पु० ಆವೆ; ಭಟ್ಟಿ.
आवाई - स्त्री० ಸಮಾಚಾರಗಳು.
आवागमन - पु० ಬರುವುದುಹೋಗುವುದು; ಹುಟ್ಟುಸಾವು.
आवाज़ - स्त्री० ಧ್ವನಿ; ಸ್ವರ.
आवाज़ा - पु० ವ್ಯಂಗ್ಯ; ವದಂತಿ.
आवाजाही - स्त्री० ಆವಾಗಮನ.
आवारगी - स्त्री० ಅಲೆದಾಟ; ಪೋಕರಿತನ; ಪುಂಡಾಟ.
आवारजा - पु० ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕ; ಡೈರಿ.
आवारा } वि० ವ್ಯರ್ಥ ಅಲೆದಾಡುವ
आवारागर्द } ವನ; ಪುಂಡ.
आवास - पु० ವಾಸಸ್ಥಳ.
आविर्भाव - पु० ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಆವೇಶ.
आविष्कार - पु० ಶೋಧನೆ; ಸಿದ್ಧಿ.
आवुर्दा - वि० ತರಲ್ಪಟ್ಟ; ದಯನೀಯ.

आवेज़ - वि० ನೇತಾಡುವ.

आवेदक - पु० ಅರ್ಜೀದಾರ.

आवेदन / **आवेदनपत्र** - पु० ಅರ್ಜಿ; ವಿನಂತಿ ಪತ್ರ.

आशंका - स्त्री० ಭಯ; ಸಂಶಯ.

आशना - स्त्री० ಮಿತ್ರ; ಪ್ರೇಮಿ.

आशनाई - स्त्री० ಪ್ರೀತಿ; ಸ್ನೇಹ; ಅನುಚಿತ ಸಂಬಂಧ.

आशिक - पु० ಆಸಕ್ತ; ಪ್ರೇಮಿ.

आशिक-मिज़ाज - वि० ಉಲ್ಲಾಸ ಭರಿತವಾದ.

आशिकाना - वि० ಪ್ರೇಮಿಯಂತಹ.

आशियाँ / **आशियाना** - पु० ಪಕ್ಷಿಗಳಗೂಡು.

आशिष - स्त्री० ಆಶೀರ್ವಾದ.

आशु - क्रि० ಜಾಗ್ರತೆ.

आशुफ्तगी - स्त्री० ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ದುರ್ದಶೆ.

आशुफ्ता - वि० ಗಾಬರಿಗೊಂಡ.

आशोब - पु० ಜಗಳ; ಊತ; ಶೋಭೆ.

आश्कार - वि० ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ; ಸ್ಪಷ್ಟ.

आश्वास / **आश्वासन** - पु० ನಂಬಿಕೆ ಕೊಡುವುದು; ಧೈರ್ಯಹೇಳುವುದು.

आसकत - पु० ಸೋಮಾರಿತನ.

आसकती - वि० ಸೋಮಾರಿ.

आसन - पु० ಪೀಠ; ಕೂಡುವರೀತಿ.

आसनी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಆಸನ.

आसन्न - वि० ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ.

आसपास - क्रि० ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ.

आसमान - पु० ಆಕಾಶ.

आसमानी - वि० ಆಕಾಶದ.

आसरा - पु० ಆಧಾರ; ಆಶ್ರಯ. **—टूटना** ನಿರಾಶೆಯಾಗು.

आसव - पु० ಮದ್ಯ; ಅರ್ಕ.

आसाइश - पु० ಸುಖ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

आसान - वि० ಸುಲಭ; ಸರಳ.

आसानी - स्त्री० ಸುಲಭತೆ; ಸರಳತೆ.

आसामी - वि० ಅಸ್ಸಾಂದೇಶದ, ಅಸಾಮೀಭಾಷೆಯ, पु० ಆಸಾಮಿ, ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವ, ಅಪರಾಧಿ.

आसायश - स्त्री० ಆನಂದ; ಸುಖ.

आसार - पु० ಲಕ್ಷಣ; ಚಿನ್ಹೆ; ಗೋಡೆಯಗಲ.

आसिम - वि० ಸದಾಚಾರಿ; ಧಾರ್ಮಿಕ.

आसिया - स्त्री० ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು; ಗಿರಣಿ.

आसी - वि० ಅಪರಾಧಿ; ಪಾಪಿ.

आसीन - वि० ಕುಳಿತಿರುವ.

आसीस - पु० ಆಶೀರ್ವಾದ.

आसूदगी - स्त्री० ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ.

आसूदा - वि० ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದ.

आसेब - पु० ಭೂತಪ್ರೇತಗಳು.

आस्तान - पु० ಹೊಸ್ತಿಲು; ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ; ಧರ್ಮಶಾಲೆ.

आस्तीन - स्त्री० ಅಂಗಿಯ ತೋಳು; **—का साँप** - ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದು ಶತ್ರುವಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ.

आस्था - स्त्री० ಪೂಜ್ಯಬುದ್ಧಿ; ವಿಶ್ವಾಸ; ಆಸ್ಥೆ; ಆಸಕ್ತಿ.

आस्मान - पु० ಆಕಾಶ;—टूट पड़ना - ವಿಪತ್ತುಂಟಾಗುವುದು.
आस्वादन - पु० ರುಚಿನೋಡುವಿಕೆ.
आह - अव्य० ಆಹಾ! ಅಯ್ಯೋ! स्त्री० ನರಳುವಿಕೆ; ನಿಟ್ಟುಸಿರು; ಸಾಹಸ; ಶಕ್ತಿ;—भरना - ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುವುದು.
आहट - स्त्री० ಧ್ವನಿ; ಸಪ್ಪಳ.
आहत - वि० ಪೆಟ್ಟುತಿಂದ.
आहन - पु० ಕಬ್ಬಿಣ;—रुबा - ಸೂಜಿಗಲ್ಲು.
आहा - अव्य० ಹರ್ಷಸೂಚಕ ಧ್ವನಿ.
आहार्य - वि० ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.
आहित - वि० ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
आहिस्तगी - स्त्री० ಸಾವಕಾಶ; ತಡ.
आहिस्ता - क्रि० ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ.
आहू - पु० ಜಿಂಕೆ; ಹುಲ್ಲೆ.
आहूत - वि० ಆಮಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
आह्वान - पु० ಕರೆವು.

इ

इंगनी - स्त्री० ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಎಂಬ ಧಾತು.
इंगलिस्तान - पु० ಆಂಗ್ಲದೇಶ.
इंगित - पु० ಸನ್ನೆ; ಮನೋಗತವನ್ನು ತಿಳಿಸಲುಮಾಡುವ ಸಂಜ್ಞೆ.
इंगुदी - स्त्री० ಇಂಗುಳದಮರ.
इंगुर - पु० ಇಂಗಲೀಕ.
इंगुटी - स्त्री० ಇಂಗುಳದ ಹಣ್ಣು.
इंगरौटी - स्त्री० ಕುಂಕುಮದ ಡಬ್ಬಿ.
इंजील - स्त्री० ಬೈಬಲ್.
इंडुवा - पु० ಸಿಂಬಿ.
इंतकाल - पु० ಸಾವು; ಮರಣ; ಸ್ಥಾನ ಪರಿವರ್ತನೆ; ಪರಭಾರೆ.
इंतज़ाम - पु० ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಏರ್ಪಾಡು.
इंतज़ामकार - पु० ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
इंतज़ार - पु० ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ; ನಿರೀಕ್ಷೆ.
इंतशार - पु० ಹರಡುವಿಕೆ; ಪ್ರಸಾರ.
इंतहा - पु० ಅಂತ್ಯ; ಮುಕ್ತಾಯ.
इंतिखाब - पु० ಆಯ್ಕೆ; ಚುನಾವಣೆ.
इंद्रधनुष - पु० ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು.
इंधन - पु० ಸೌದೆ; ಕಟ್ಟಿಗೆ.
इंसाफ़ - पु० ನ್ಯಾಯ.
इआनत - स्त्री० ದಯೆ; ಸಹಾಯ.
इक - वि० ಒಂದು.
इकटक - पु० ನೆಟ್ಟನೋಟ.
इकट्ठा - वि० ಒಟ್ಟುಸೇರಿದ; ಗುಂಪಾದ.
इकतार - वि० ಒಂದೇ ಸಮನಾದ; ಸಮರಸವಾದ क्रि० ಒಂದೇ ಸಮನೆ; ಎಡಬಿಡದೆ.
इकतारा - पु० ಒಂದು ತಂತಿಯ ವಾದ್ಯ; ಏಕನಾದ.
इकबारगी - क्रि० ಒಮ್ಮೆಲೆ; ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ.
इक़बाल - पु० ಸೌಭಾಗ್ಯ; ಐಶ್ವರ್ಯ; ಸ್ವೀಕಾರ;—मंद - वि० ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ; ಸಂಪನ್ನ.
इकराम - पु० ಬಹುಮಾನ; ಗೌರವ.
इक़रार - पु० ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಒಪ್ಪಿಗೆ.

इक़रारनामा - ಪುಂ ಒಪ್ಪಂದ.
इकलौता - ಪುಂ ಏಕಮಾತ್ರ (ಪುತ್ರ).
इकल्ला - ವಿಂ ಒಂದು ಪದರಿನ.
इकसर - ವಿಂ ಒಂಟಿಯಾಗಿ.
इकहरा - ವಿಂ ಒಂದು ಪದರಿನ.
इकाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಂದು; ಏಕ.
इक्का - ಪುಂ ಎಕ್ಕಾಗಾಡಿ.
इक्कादुक्का - ವಿಂ ಒಂಟಿಸಂಟಿ.
इख़राज़ - ಪುಂ ಬಹಿಷ್ಕಾರ.
इख़लाक - ಪುಂ ಆಚಾರ, ನೀತಿ, ಸಭ್ಯತೆ.
इख़लास - ಪುಂ ಗೆಳೆತನ; ನೈಜ ಪ್ರೇಮ; ಪ್ರೀತಿ.
इख़्तसार - ಪುಂ ಸಂಕ್ಷೇಪ; ಮುಕ್ತಾಯ.
इख़्तियार - ಪುಂ ಅಧಿಕಾರ; ಪ್ರಭುತ್ವ; ಶಕ್ತಿ.
इख़्तिलात - ಪುಂ ಅನುರಾಗ; ಮೈತ್ರಿ.
इख़्तिलाफ़ - ಪುಂ ಕೇಡು; ವಿರೋಧ.
इख़्तिसास - ಪುಂ ವಿಶೇಷತೆ.
इच्छा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಶೆ; ಬಯಕೆ.
इच्छुक - ವಿಂ ಇಚ್ಛಿಸುವವ.
इज़तराब - ಪುಂ ಅವಿಶ್ರಾಂತಿ.
इज़तिनाब - ಪುಂ ಸಂಯಮ.
इज़दिहाम - ಪುಂ ಜನಸಂದಣಿ.
इजमाल - ಪುಂ ಒಟ್ಟು; ಅವಿಭಕ್ತವಾದ ಹಕ್ಕು; ಸಾರಾಂಶ.
इज़रा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಾರಿಗೆತರುವುದು; ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಿಕೆ; ಪ್ರಚಾರ.
इज़राईल - ಪುಂ ಯಮದೂತ.

इजलास - ಪುಂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ; ಕಚೇರಿಯ ಕೆಲಸ.
इज़हार - ಪುಂ ಪ್ರಕಟಣೆ; ಸಾಕ್ಷ್ಯ.
इजाज़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಜ್ಞೆ; ಒಪ್ಪಿಗೆ.
इजाफ़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂಬಂಧ ಜೋಡಣೆ.
इज़ाफ़ा - ಪುಂ ವೃದ್ಧಿ; ಮಿಗಿಲು.
इज़ार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಇಜಾರ; ಚಲ್ಲಣ; —बन्द - ನಾಡದ ನವಾರು.
इजारा - ಪುಂ ಗುತ್ತಿಗೆ; ಅಧಿಕಾರ.
इजारेदार - ಪುಂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ; ಬಾಡಿಗೆದಾರ.
इज़्ज़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮರ್ಯಾದೆ; —दार - ವಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ; ಮಾನ್ಯ.
इठलाना - ಅಂ ಗರ್ವಿಸು; ನಟಿಸು; ಜಂಭಮಾಡು.
इतना - ವಿಂ ಇಷ್ಟು.
इतबार - ಪುಂ ನಂಬಿಕೆ; ನೆಚ್ಚಿಕೆ.
इतमाम - ಪುಂ ಮುಕ್ತಾಯ.
इतमीनान - ಪುಂ ವಿಶ್ವಾಸ.
इतराजी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂದೇಹ, ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿ.
इतराना - ಅಂ ಸೆಟೆಗೊಳ್ಳು; ವೈಯ್ಯಾರತೋರು.
इतराफ़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು.
इतराहट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗರ್ವ.
इतरेतर - ಕ್ರಿಂ ಬೇರೆಬೇರೆ, ಪರಸ್ಪರ.
इतरौंहा - ವಿಂ ಗರ್ವಸೂಚಕವಾದ.
इतवार - ಪುಂ ಭಾನುವಾರ.
इतस्ततः - ಕ್ರಿಂ ಅತ್ತಿತ್ತ.
इताअत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆ.

इताब - पु० ಕೋಪ; ಬೆದರಿಕೆ.
इति - स्त्री० ಸಮಾಪ್ತಿ.
इतिवृत्त - पु० ಇತಿಹಾಸ.
इतिहास - पु० ಚರಿತ್ರೆ; ಇತಿಹಾಸ.
इत्तफ़ाक - पु० ಐಕ್ಯ; ಸಂಯೋಗ.
इत्तफ़ाकिया - वि० ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ.
इत्तला - स्त्री० ಸೂಚನೆ;—नामा - ಸೂಚನಾಪತ್ರ.
इत्तहाद - पु० ಸ್ನೇಹ; ಐಕ್ಯ.
इत्तिहादी - पु० ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳು.
इत्तिहाम - पु० ದೋಷಾರೋಪಣೆ.
इत्र - पु० ಅತ್ತರು; ಪನ್ನೀರು; —दान - ಪನ್ನೀರುಪಾತ್ರೆ.
इद्दआ - पु० ದಾವಾ ಮಾಡುವಿಕೆ.
इधर - क्रि० ಇಲ್ಲಿ; ಇತ್ತ.
इनकार - पु० ಅಸ್ವೀಕಾರ.
इनकिलाब - पु० ಕ್ರಾಂತಿ.
इनसान - पु० ಮನುಷ್ಯ.
इनसानियत - स्त्री० ಮನುಷ್ಯತ್ವ; ಸೌಜನ್ಯ.
इन्साफ़ - पु० ನೀತಿ; ನ್ಯಾಯ.
इनाद - पु० ಹೆಡ್ಡತನ; ವೈರ.
इनान - स्त्री० ಲಗಾಮು.
इनाम - पु० ಬಹುಮಾನ.
इनामदार - पु० ಭೂಮಿ ಇನಾಮಾಗಿ ಪಡೆದವ.
इनायत - स्त्री० ಕೃಪೆ; ಉಪಕಾರ.
इनोरा - पु० ಭಾವಿ
इनेगिने - वि० ಹಲಕೆಲವು.
इन्कसार - पु० ನಮ್ರತೆ; ದೀನತೆ.
इन्क़िसाम - पु० ಪಾಲು; ಭಾಗ.
इन्तक़ाम - पु० ಅಪಕಾರದ ಸೇಡು.
इन्तक़ाल - पु० दे० इंतकाल.
इन्तख़ाब - पु० ಆಯ್ಕೆ; ಚುನಾವಣೆ.
इन्तज़ाम - पु० ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
इन्तज़ार - पु० ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ.
इन्तशार - पु० ಹರಡಿಕೆ; ದುರ್ದಶೆ.
इन्तहा - स्त्री० ಕೊನೆ; ಪರಿಣಾಮ.
इन्शा - स्त्री० ಲೇಖನಶೈಲಿ; ಬರವಣಿಗೆ.
इन्शा-अल्लाह - क्रि० ದೇವರ ದಯೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ.
इन्सान - पु० ಮನುಷ್ಯ.
इन्सानियत - स्त्री० ಮನುಷ್ಯತ್ವ.
इन्साफ़ - पु० दे० इंसाफ़.
इफ़रात - स्त्री० ಆಧಿಕ್ಯ; ಹೆಚ್ಚಾಗು.
इफ़लास - पु० ಬಡತನ.
इफ़लाह - पु० ಹಿತ; ಉಪಕಾರ.
इफ़्तख़ार - पु० ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವಿಕೆ.
इफ़्तारी - पु० ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸದನಂತರ ರಾತ್ರಿ ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ.
इफ़्फ़त - स्त्री० ಸದಾಚಾರ; ವ್ಯಭಿಚಾರಮಾಡದಿರುವಿಕೆ.
इबतिदा - स्त्री० ಪ್ರಾರಂಭ; ಉದ್ಭವ.
इबतिदाई - वि० ಮೊದಲನೆಯ.
इबरत - स्त्री० ಉಪದೇಶ;—अंगेज़ - वि० ಶಿಕ್ಷಾಪ್ರದ.
इबरानी - वि० ಯಹೂದೀ.

इबलीस - **पु**೦ ಶೈತಾನ.
इबादत - **स्त्री**೦ ಪೂಜೆ; ಆರಾಧನೆ; **—खाना** - ದೇವಾಲಯು.
इबारत - **स्त्री**೦ ಲೇಖನಶೈಲಿ;**—आराई** - **स्त्री**೦ ಶಬ್ದಚಿತ್ರಣ.
इब्तदा - **स्त्री**೦ ಪ್ರಾರಂಭ; ವಿಕಾಸ.
इब्तदाई - **वि**೦ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಮೊದಲನೆಯು.
इब्न - **पु**೦ ಮಗ.
इब्नत - **स्त्री**೦ ಮಗಳು.
इब्रत - **स्त्री**೦ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ; ಉಪದೇಶ.
इमकान - **पु**೦ ಶಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಸಂಭಾವನೆ.
इमदाद - **स्त्री**೦ ಸಹಾಯು; ನೆರವು.
इमरती - **स्त्री**೦ ಜಿಲೇಬಿ.
इमरोज़ - **क्रि**೦ ಈ ದಿವಸ.
इमला - **पु**೦ ಉಕ್ತಲೇಖನ.
इमली - **स्त्री**೦ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು.
इमसाल - **अव्य**೦ ಈ ವರ್ಷ.
इमाम - **पु**೦ ಮುಂದಾಳು; ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪುರೋಹಿತ;**—दस्ता** - —ಕಲ್ಪತ್ತು; ಒರಳು.
इमामबाड़ा - **पु**೦ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಾಧುಗಳ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಳ.
इमारत - **स्त्री**೦ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಕಾ ಕಟ್ಟಡ.
इमि - **क्रि**೦ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ.
इम्तहान - **पु**೦ ಪರೀಕ್ಷೆ.
इम्दाद - **पु**೦ **दे**೦ **इमदाद.**
इम्तियाज़ - **पु**೦ ತಾರತಮ್ಯ; ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.
इयत्ता - **स्त्री**೦ ಎಲ್ಲೆ; ಮೇರೆ.
इरशाद - **पु**೦ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ; ಆಜ್ಞೆ.
इरसाल - **पु**೦ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.
इरादतन - **क्रि**೦ ಮನಃಪೂರ್ವಕ.
इरादा - **पु**೦ ಸಂಕಲ್ಪ.
इर्दगिर्द - **क्रि**೦ ಸುತ್ತಮುತ್ತ.
इलज़ाम - **पु**೦ ದೋಷ; ಕಳಂಕ.
इलतिजा - **पु**೦ ನಿವೇದನ.
इलहान - **पु**೦ ಸಂಗೀತ; ಉತ್ತಮ ಸ್ವರ.
इलहाक़ - **पु**೦ ಸಂಬಂಧ; ಜೋಡಣೆ.
इलहाम - **पु**೦ ದೇವವಾಣಿ.
इलाक़ा - **पु**೦ ಮನಸ್ಸಿನಸಂಬಂಧ; ಹಾರ್ದಿಕಪ್ರೇಮ; ಇಲಾಖೆ.
इलाज - **पु**೦ ಔಷಧ; ಚಿಕಿತ್ಸೆ.
इलायची - **स्त्री**೦ ಏಲಕ್ಕಿ.
इलावा - **क्रि**೦ **दे**೦ **अलावा.**
इलाही - **पु**೦ ಪರಮೇಶ್ವರ;**—गज़** - **पु**೦ ಅಕ್ಬರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಚಲಾಯಿಸಿದ ಅಳತೆ.
इल्तिजा - **स्त्री**೦ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.
इल्तिमास - **पु**೦ ಯಾಚನೆ; ಬೇಡಿಕೆ.
इल्म - **पु**೦ ವಿದ್ಯೆ; ಶಾಸ್ತ್ರ;**—ए अदब** - ಸಾಹಿತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.
इल्मियत - **स्त्री**೦ ಪಾಂಡಿತ್ಯ.
इल्मे-अखलाक - **पु**೦ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्मे इलाही - पुं० ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆ ; ವೇದಾಂತ.

इल्मे उरूज़ - पुं० ಛಂದಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्मे कयाफ़ा - पुं० ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्मे कीमिया - पुं० ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्मे जमादात - पुं० ಖನಿಜಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्मे तबई - पुं० ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನ.

इल्मे नबातात - पुं० ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.

इल्लत - स्त्री० ದುರ್ನಡತೆ.

इल्ला - अव्य० ಇಲ್ಲವಾದರೆ ; ಆದರೆ ; ಹೊರತು.

इव - अव्य० ಅಂತೆ; ಸದೃಶ; ತುಲ್ಯ.

इशरत - स्त्री० ಸುಖಭೋಗ.

इशाअत - स्त्री० ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವಿಕೆ.

इशारा - पुं० ಸನ್ನೆ ; ಸಂಕೇತ ; ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಕಥನ ; ಗುಪ್ತಪ್ರೇರಣೆ.

इश्क़ - पुं० ಪ್ರೇಮ ; ಪ್ರೀತಿ.

इश्कबाज़ - वि० ಪ್ರೇಮವಿಲಾಸಿ.

इश्तयालाक - स्त्री० ಉತ್ತೇಜನ.

इश्तिदाद - पुं० ಪುಷ್ಟೀಕರಣ.

इश्तियाक़ - पुं० ಹೆಚ್ಚು ಕೋರಿಕೆ ; ಅನುರಾಗ.

इश्तिहार - पुं० ಪ್ರಕಟಣೆ; ಜಾಹೀರಾತು.

इसपात - पुं० ಉಕ್ಕು.

इसबगोल - पुं० ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಬೀಜ ; ಇಸಬಗೋಲ.

इसराफ़ - पुं० ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯ.

इसरार - पुं० ಹಟ; ಆಗ್ರಹ.

इसलाह - पुं० ಸುಧಾರಣೆ.

इसलिए - अ० ಆದ್ದರಿಂದ.

इस्तअदाद - स्त्री० ವಿದ್ವತ್ತು.

इस्तक़बाल - पुं० ಸ್ವಾಗತ.

इस्तक़रार - पुं० ಸ್ಥಿರವಾಗುವಿಕೆ.

इस्तग़ासा - पुं० ಮುಕದ್ದಮೆ.

इस्तदुआ - स्त्री० ವಿನಂತಿ ; ಬೇಡಿಕೆ.

इस्तमरारी - वि० ಶಾಶ್ವತವಾದ.

इस्तिरी - स्त्री० ಇಸ್ತ್ರಿ.

इस्तिलाह - स्त्री० ಪರಿಭಾಷೆ.

इस्तिंजा - पुं० ಲಘುಶಂಕೆಯನಂತರ ಶುದ್ಧಿ.

इस्तीफ़ा - पुं० ರಾಜೀನಾಮೆ.

इस्तेदाद - स्त्री० ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ; ಜ್ಞಾನ ; ನೈಪುಣ್ಯ.

इस्तेमाल - पुं० ಉಪಯೋಗ.

इस्पगोल - पुं० ಇಸಬಗೋಲು.

इस्म - पुं० ಹೆಸರು.

इस्मनवीसी - स्त्री० ಜನರ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವಿಕೆ ; ಸಾಕ್ಷಿಪಟ್ಟಿ.

इस्मशरीफ़ - पुं० ನಾಮಧೇಯ.

इस्लाह - स्त्री० ತಿದ್ದುಪಡಿ ; ಗಲ್ಲಗಡ್ಡಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲು.

इहतिमाल - पुं० ಸಂಶಯ.

इहतिमाम - पुं० ಏರ್ಪಾಡು.

इहतियाज़ - स्त्री० ಆವಶ್ಯಕತೆ. (एहतियाज़)

इहतियात - स्त्री० ಎಚ್ಚರಿಕೆ ; ರಕ್ಷಣೆ. (एहतियात)

इहाता - पु० ನಿರ್ಧಾರಿತ ಆವರಣ ; ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ; ಪಟಾಂಗಣ. (अहाता)

ई

ईंगुर - पु० ಇಂಗಳೀಕ ; ಸಿಂಧೂರ.
ईंचना - स० ಎಳೆಯುವುದು.
ईंट - स्त्री० ಇಟ್ಟಿಗೆ ; ಇಟ್ಟಂಗಿ ;—से ईंट बजाना - ನಾಶಮಾಡುವುದು.
ईंटा - पु० दे० ईंट.
ईंडरी - स्त्री० ಸಿಂಬಿ.
ईंधन - पु० ಸೌದೆ ; ಕಟ್ಟಿಗೆ.
ईख - स्त्री० ಕಬ್ಬು.
ईज़ा - स्त्री० ದುಃಖ ; ನೋವು.
ईजाद - पु० ನವೀನ ಶೋಧನೆ.
ईजाब - पु० ಗೊತ್ತುವಳಿ ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.
ईद - स्त्री० ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಬ್ಬ ; ಶುಭದಿನ ;—का चांद होना - ಅಪರೂಪ ದರ್ಶನವಾಗುವುದು.
ईदगाह - पु० ಹಬ್ಬದ ದಿನದ ನಮಾಜಿನ ಸ್ಥಳ.
ईमान - पु० ನಂಬಿಕೆ.
ईमानदार - पु० ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.
ईमानदारी - स्त्री० ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರತೆ.
ईरान - पु० ಫಾರಸಿದೇಶ.
ईर्षालु - वि० ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ.
ईसवी - वि० ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ.
ईसा - पु० ಕ್ರೈಸ್ತಮತದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ.
ईसाई - वि० ಕ್ರಿಸ್ತಮತಾವಲಂಬಿ.
ईहा - स्त्री० ಪ್ರಬಲ ಇಚ್ಛೆ.

उ

उँगली - स्त्री० ಬೆರಳು ;—उठाना - ತಪ್ಪುಗಾರನೆಂದು ಹೇಳು ; पाँचों उँगलियाँ घी में होना - ಎಲ್ಲವಿಧದಲ್ಲೂ ಲಾಭಪಡೆವುದು ; उंगली पकड़ते पहुँचा पकड़ना - ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟ ಮನೆಯನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದು.
उँघाई - स्त्री० ತೂಕಡಿಕೆ.
उँचाई - स्त्री० ಎತ್ತರ.
उँचना - स० ಮಂಚದ ಹೆಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟು.
उँड़ेलना - स० ನೀರು ತೋಡು ; ಬಗ್ಗಿಸು ; ಹೊಯ್ಯು.
उऋण - वि० ಋಣಮುಕ್ತ.
उकटाना - स० ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಮಾತನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹೇಳು.
उकटापुरान - पु० ಕಂತೆಪುರಾಣ.
उकठना - अ० ಸೊರಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಾಗು.
उकठा - वि० ಒಣಗಿದ.
उकड़ूँ - पु० ಕುಕ್ಕರಿಸಿ ಕೂಡುವಿಕೆ.
उकताना - अ० ಬೇಜಾರುಪಡು ; ಸಾಕೆನ್ನಿಸು.
उकलाई - स्त्री० ವಾಂತಿ ; ವಾಕರಿಕೆ.
उकलाना - अ० ವಾಂತಿಮಾಡು.
उकसाना - स० ಉಬ್ಬಿಸು.
उकाब - पु० ಗರುಡಪಕ್ಷಿ.
उकेलना - स० ತಿರುವಿಹಾಕು.
उकौना - पु० ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಬಯಕೆ.
उक्त - वि० ಹೇಳಿದ.

उक्दा - ಪುಂ ಗಂಟು; ಗೂಢ ವಿಷಯು.
उखड़ना - ಅಂ ಕಿತ್ತುಹೋಗು.
उखली - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ ओखली.
उखाड़ना - ಸಂ ಕೀಳುವುದು.
उखेलना - ಸಂ ಬರೆ, ಬಣ್ಣಹಾಕುವುದು.
उगना - ಅಂ ಉದಯವಾಗು; ಅಂಕುರಿಸು; ಮೊಳಕೆಬರು.
उगलना - ಸಂ ಕಾರುವುದು.
उगाना - ಸಂ ಮೊಳಕೆ ಹೊರಡಿಸು; ಹುಟ್ಟಿಸು.
उगार, उगाल - ಪುಂ ಉಗುಳು; ಎಂಜಲು.
उगालदान - ಪುಂ ಪೀಕದಾನಿ.
उगाहना - ಸಂ ವಸೂಲುಮಾಡು.
उगाही - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಸೂಲಿ; ವಸೂಲಾದ ದ್ರವ್ಯ.
उघटना - ಸಂ ಕೆರಳಿಸು.
उघड़ना - ಅಂ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗು; ತೆರೆಯು.
उघाड़ना, उघारना - ಸಂ ತೆರೆ; ಗುಟ್ಟುರಟ್ಟುಮಾಡು.
उचकन - ಪುಂ ಒತ್ತುಗಲ್ಲು; ಬೋಕಿ.
उचकना - ಅಂ ಮುಂಗಾಲುಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲು; ಹಾರು; ಕುಪ್ಪಳಿಸು.
उचकाना - ಸಂ ಎತ್ತು; ಏರಿಸು.
उचक्का - ಪುಂ ಕಳ್ಳ; ಠಕ್ಕ.
उचटना - ಅಂ ವಿರಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟು.
उचाट - ಪುಂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.
उचाटना - ಸಂ ಉಚ್ಚಾಟನೆಮಾಡು; ವಿರಕ್ತಿಹುಟ್ಟಿಸು.
उचाटू - ವಿಂ ವಿರಕ್ತಿಹುಟ್ಟಿಸುವ.
उचाड़ना - ಸಂ ಕೀಳು.
उच्छृंखल - ವಿಂ ನಿರಂಕುಶ.
उछंग - ಪುಂ ಮಡಿಲು; ತೊಡೆ.
उछकना - ಅಂ ಚೇತರಿಸು; ಮದವಿಳಿ.
उछलकूद - ಪುಂ ಕುಣಿತ; ಆಟ; ಹಾರಾಟ; ಜಿಗಿದಾಟ.
उछलना - ಅಂ ಹಾರು.
उछाल - ಪುಂ ಹಾರಾಟ; ವಮನ.
उछालना - ಸಂ ಮೇಲಕ್ಕೆಸೆ.
उछाह - ಪುಂ ಉತ್ಸಾಹ; ಉತ್ಕಟೇಚ್ಛೆ.
उजड़ना - ಅಂ ಹಾಳುಬೀಳು.
उजड्ड - ವಿಂ ಅಸಭ್ಯ; ಮೂರ್ಖ.
उजबक - ಪುಂ ಮೂರ್ಖ.
उजरत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೂಲಿ; ಬಾಡಿಗೆ.
उजलत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೇಗ.
उजला - ವಿಂ ಬಿಳಿಯ; ನಿರ್ಮಲ.
उजागर - ವಿಂ ಉಜ್ವಲವಾದ.
उजाड़ - ಪುಂ ಹಾಳುಕೊಂಪೆ.
उजाड़ना - ಸಂ ನಾಶಮಾಡು.
उजालना - ಸಂ ಹೊಳಪುಗೊಡು; ಬೆಳಗಿಸು.
उजाला - ಪುಂ ಬೆಳಕು.
उजास - ಪುಂ ಪ್ರಕಾಶ.
उजियार, उजियारा - ಪುಂ ಬೆಳಕು

उजेला - पु० ಬೆಳಕು.
उज्र - पु० ವಿರೋಧ; ಬಾಧೆ; ಅಡ್ಡಿ.
उज्रदारी - स्त्री० ಆಕ್ಷೇಪಣೆ.
उझकना - अ० ಹಾರು; ಎಗರು.
उझलना - स० ಸುರಿ.
उझाँकना - स० ಇಣಕಿನೋಡು.
उटंग - वि० ಉದ್ದಗಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಿರುವ ಬಟ್ಟೆ.
उटकना - स० ಅಂದಾಜುಕಟ್ಟು.
उटज - पु० ಗುಡಿಸಲು.
उठंगाना - अ० ಆನಿಸು.
उठना - अ० ಏಳು.
उठ-बैठ - स्त्री० ಎದ್ದು ಕೂತುಮಾಡುವ ವ್ಯಾಯಾಮ.
उठल्लू - वि० ಅಸ್ಥಿರವಾದ.
उठाईगिरा - पु० ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕದಿಯುವ ಜೇಬುಕಳ್ಳ.
उठान - स्त्री० ಏಳುವಿಕೆ; ವೃದ್ಧಿ.
उठाना - क्रि० ಎಬ್ಬಿಸು.
उट्ठी - स्त्री० ಆಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲು;—बोलना - ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು.
उड़ंकू - वि० ಹಾರುವ; ಎಗರುವ.
उड़द - पु० ಉದ್ದು.
उड़नखटोला - पु० ಹಾರಬಲ್ಲವನು; ವಿಮಾನ.
उड़नफ़ाकता - वि० ಮೂರ್ಖ.
उड़ना - अ० ಹಾರುವುದು.
उड़ाऊ - वि० ಹಾರಬಲ್ಲ; ಬಹಳ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ.
उड़ाका, उड़ाकू - वि० ಹಾರುವ.
उड़ान - स्त्री० ಹಾರುವಿಕೆ.
उड़ाना - स० ಹಾರಿಸು.
उडु - स्त्री० ತಾರೆ, ನಕ್ಷತ್ರ;—पति - ಚಂದ್ರ.
उडुस - पु० ತಿಗಣೆ.
उड्डयन - पु० ಹಾರುವಿಕೆ.
उड़ेलना - स० ನೀರೆರೆ; ಚೆಲ್ಲು.
उढ़कना - अ० ಎಡವಿ ಬೀಳು.
उढ़काना - स० ಆನಿಸುವುದು.
उढ़री - स्त्री० ಉಪಪತ್ನಿ.
उढ़ारना - स० ಸ್ತ್ರೀ ಅಪಹರಣ.
उढ़िरी - स्त्री० ಸಿಂಬಿ.
उतंग - वि० ಉನ್ನತ; ಉಚ್ಚ.
उत - क्रि० ಅಲ್ಲಿ; ಅತ್ತ.
उतना - वि० ಅಷ್ಟು.
उतरन - पु० ಉಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಬಟ್ಟೆ.
उतरना - अ० ಇಳಿಯುವುದು.
उतरहा - वि० ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನ.
उतराई - स्त्री० ಇಳಿಯುವಿಕೆ; ನದಿ ದಾಟಿಸಿದ ಕೂಲಿ.
उतराना - स० ಇಳಿಸುವುದು.
उतलाना - अ० ತ್ವರೆಪಡಿಸು.
उतराव - पु० ಇಳಿಜಾರು.
उतान - वि० ಅಂಗಾತ.
उतार - पु० ಇಳಿಜಾರು.
उतारना - स० ಇಳಿಸು.
उतारू - वि० ಸನ್ನದ್ಧ; ತತ್ಪರ.
उतावला - वि० ಚಂಚಲ.

उतावली - स्त्री० ಗಡಿಬಿಡಿ, ವ್ಯಗ್ರತೆ.
उत्कंठा - स्त्री० ಪ್ರಬಲ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ.
उत्कर्ष - पु० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ವೃದ್ಧಿ.
उत्कीर्ण - वि० ಕೆತ್ತಿದ.
उत्कोच - पु० ಲಂಚ.
उत्खात - पु० ಬಿಲ, ರಂಧ್ರ.
उत्तरदाता - पु० ಹೊಣೆಗಾರ.
उत्तरदायित्व - पु० ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ.
उत्तरीय - पु० ಅಂಗವಸ್ತ್ರ.
उत्ताप - पु० ಉಷ್ಣತೆ; ವೇದನೆ.
उत्थान - पु० ಮುಂದುವರಿ, ಉನ್ನತಿ.
उत्पाटन - पु० ಕೀಳುವಿಕೆ.
उत्तेजन - स्त्री० ಪ್ರೇರೇಪಣೆ; ಹುರಿದುಂಬಿಸುವಿಕೆ; ಉದ್ದೀಪನ.
उत्तेजित - वि० ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ.
उत्पात - पु० ಉಪದ್ರವ; ಉತ್ಪಾತ.
उत्फुल्ल - वि० ವಿಕಸಿಸಿದ.
उत्स - पु० ಬುಗ್ಗೆ, ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಿಕೆ.
उत्सर्ग - पु० ತ್ಯಾಗ; ಅರ್ಪಣೆ.
उत्सुक - वि० ಕುತೂಹಲದಿಂದಿರುವ.
उथलपुथल - पु० ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ.
उथला - वि० ಆಳವಿಲ್ಲದ.
उदंत - पु० ವೃತ್ತಾಂತ, ಸಮಾಚಾರ.
उदग्र - वि० ಎತ್ತರವಾದ; ದೊಡ್ಡ; ಪ್ರಬಲವಾದ.
उदजन - पु० ಜಲಜನಕ (ಹೈಡ್ರೋಜನ್).
उदधि - पु० ಸಮುದ್ರ.
उदार - वि० ಉದಾರಿ; ಧಾರಾಳಿ.
उदारना - स० ಬೀಳಿಸು.
उदास - वि० ಖಿನ್ನ; ವ್ಯಸನಪಡುವ.
उदासी - स्त्री० ವ್ಯಸನ; ಕ್ಲೇಶ.
उदू - पु० ವೈರಿ, ಹಗೆಯುವ.
उदूलहुक्मी - पु० ಆಜ್ಞೆಮೀರುವಿಕೆ.
उद्योत - पु० ಪ್ರಕಾಶ.
उद्‍गम - पु० ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಉದಯ.
उद्‍गार - पु० ಕಟುವಚನ; ವಾಕರಿಕೆ; ಉಕ್ಕಿಬರುವಿಕೆ.
उद्‍घाटन - पु० ತೆರೆಯುವಿಕೆ; ಆರಂಭ.
उद्दाम - वि० ಗಂಭೀರ.
उद्दीपन - पु० ಉತ್ತೇಜಕ.
उद्धत - वि० ಒರಟು; ಮೂರ್ಖ.
उद्यत - वि० ಸಿದ್ಧನಾದ; ಸನ್ನದ್ಧ.
उद्योग - पु० ಪ್ರಯತ್ನ; ಕೈಗಾರಿಕೆ.
उद्योगी - वि० ಪರಿಶ್ರಮಿ.
उद्‍भट - वि० ಪ್ರಬಲ; ಅದ್ವಿತೀಯ.
उद्‍भ्रांत - वि० ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡ; ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತ; ಅಲೆದಾಡುವ.
उद्रेक - पु० ವೃದ್ಧಿ.
उधर - क्रि० ಅಲ್ಲಿ; ಆಕಡೆ.
उधार - पु० ಸಾಲ; ಉದ್ದರಿ.
उधेड़ना - स० ಬಿಚ್ಚುವುದು.
उधेड़बुन - पु० ಚಿಂತೆ; ಊಹಾಪೋಹ; ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡು.
उनमना - वि० ನಿರುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಮನವಿಲ್ಲದ.
उन्मूलना - स० ಕಿತ್ತೊಗೆಯು.

उनवान - पु० ಸಂದೇಹ.
उनहार - वि० ಸದೃಶ; ಸಮಾನ.
उनींदा - वि० ತೂಕಡಿಸುವ.
उन्नाबी - वि० ಕಂದುಬಣ್ಣದ.
उन्माद - पु० ಹುಚ್ಚು.
उन्मीलन - पु० ತೆರೆ; ಅರಳು.
उन्वान - पु० ವಿಳಾಸ; ಮುನ್ನುಡಿ; ರೀತಿ.
उन्स - पु० ಪ್ರೇಮ; ಸ್ನೇಹ.
उपकरण - पु० ಸಲಕರಣೆ.
उपकूल - पु० ದಡ, ದಂಡೆ, ತೀರ.
उपक्रमणिका - ಆರಂಭ.
उपज - पु० ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಹುಟ್ಟುವಳಿ.
उपजना - अ० ಮೊಳೆ; ಬೆಳೆ.
उपजाऊ - वि० ಫಲವತ್ತಾದ.
उपजाना - स० ಬೆಳೆಯಿಸು.
उपटन - पु० ಬಾಸುಂಡೆ, ಗಾದರಿ.
उपटन - अ० ಗುರುತಾಗುವಿಕೆ; ಬಾಸುಂಡೆಯಾಗುವಿಕೆ.
उपड़ना - अ० ಕಿತ್ತುಹೋಗು.
उपत्यका - स्त्री० ಪರ್ವತದ ಬುಡದ ಭೂಮಿ; ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲು.
उपदंश - पु० ಪಿರಂಗಿರೋಗ.
उपनिवेश - पु० ಆಶ್ರಿತ ನಿವಾಸ; ವಸಾಹತು.
उपन्यास - पु० ಕಾದಂಬರಿ.
उपभोग - पु० ಸುಖಪಡು.
उपरना - पु० ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆ; ದುಪ್ಪಟಿ.
उपरांत - क्रि० ಅನಂತರ; ಆಮೇಲೆ.
उपराचढ़ी - स्त्री० ಸ್ಪರ್ಧೆ; ಪೈಪೋಟಿ.
उपरीउपरा - पु० ಸ್ಪರ್ಧೆ; ಮೇಲಾಟ.
उपरोक्त / उपर्युक्त - वि० ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ.
उपल - पु० ಆನೆಕಲ್ಲು; ಮೇಘ; ಕಲ್ಲು.
उपला - पु० / उपली - स्त्री० ಬೆರಣಿ.
उपहार - पु० ಕಾಣಿಕೆ; ಬಹುಮಾನ.
उपांग - पु० ಅವಯವ; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪೂರಕ ಅಂಗ.
उपांत - पु० ಕಡೆಯಭಾಗ; ಸುತ್ತುಮುತ್ತಣಭಾಗ.
उपाख्यान - पु० ಹಳೆಯಕಥೆ; ಉಪಕಥೆ.
उपाटना / उपाड़ना - स० ಕೀಳುವುದು.
उपादेय - वि० ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.
उपाधि - स्त्री० ಕಪಟ; ಉಪದ್ರವ; ಬಿರುದು.
उपानह - पु० ಪಾದರಕ್ಷೆ.
उपालंभ - पु० ದೂರು; ನಿಂದೆ.
उपासना - स्त्री० ಆರಾಧನೆ; अ० ಉಪವಾಸಮಾಡು.
उपासा - वि० ಹಸಿದ; ಉಪವಾಸವಿರುವ.
उपासी - वि० ಆರಾಧಕ; ಭಕ್ತ.

उफ़ - अव्य० ಹಾಯ್! ಅಯ್ಯೋ!

उफ़क, उफ़ुक़ - पुं० ಕ್ಷಿತಿಜ.

उफनना, उफनाना - अ० ಕುದಿ; ಕಾಯು; ಮರಳು.

उफान - पुं० ನೊರೆಸಹಿತ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವಿಕೆ.

उफ़तादा - वि० ಪಾಳುಬಿದ್ದ; ಸಾಗುವಳಿಯಾಗದ; ಬಂಜರು.

उबकना - अ० ಕಾರುವುದು; ವಾಂತಿ ಮಾಡುವುದು.

उबका - पुं० ನೀರು ಸೇದುವ ಹಗ್ಗದ ಉರಿಲು.

उबकाई - स्त्री० ವಾಂತಿ.

उबटन - पुं० ಅಭ್ಯಂಗ; ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಲೇಪನ.

उबरना - अ० ಉದ್ಧಾರವಾಗು; ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದು.

उबरा - वि० ಉಳಿದಿರುವ; ಧಾರಾಳ.

उबलना - स० ಉಕ್ಕುವುದು.

उबहन - पुं० ಹಗ್ಗ; ನೀರೆಳೆಯುವ ಮಿಣಿ.

उबासी - स्त्री० ಆಕಳಿಕೆ.

उबार - पुं० ಉದ್ಧಾರ.

उबारना - स० ಉದ್ಧಾರಮಾಡು.

उबाल - पुं० ಉಕ್ಕುವಿಕೆ; ಕುದಿ.

उबालना - स० ಕುದಿಸು.

उबूर - पुं० ಹಾದುಹೋಗುವಿಕೆ.

उभड़ना, उभरना - अ० ಉಬ್ಬು; ಅರಳು.

उभाड़ - पुं० ಉಬ್ಬರ; ಬಾವು.

उभाड़ना - स० ಪ್ರೇರೇಪಿಸು; ಉಬ್ಬಿಸು.

उमंग - स्त्री० ಉಲ್ಲಾಸ.

उमक़ - पुं० ಆಳ; ಗಂಭೀರತೆ.

उमगना - अ० ಉಬ್ಬು; ಹಿಗ್ಗು.

उमचना - अ० ತುಳಿ; ಮೆಟ್ಟು; ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳು.

उमड़ - स्त्री० ಪೂರ; ನೆರೆ; ಮುತ್ತಿಗೆ.

उमड़ना - पुं० ಉಕ್ಕು; ತುಳುಕು.

उमदगी - स्त्री० ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ; ಉತ್ತಮ.

उमदा - वि० ಉತ್ತಮವಾದ

उमर - स्त्री० ವಯಸ್ಸು; ಆಯುಷ್ಯ.

उमरा, उमराव - पुं० ಸಾಮಂತರು. (अमीर शब्द का बहुवचन)

उमस - स्त्री० ಸೆಕೆ; ಧಗೆ.

उमाह - पुं० ಉತ್ಸಾಹ; ಆವೇಶ.

उमूमन् - क्रि० ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ.

उमेठना - पुं० ಹೊಸೆ; ಹಿಂಡು.

उम्दा - वि० ಒಳ್ಳೆಯ, ಉತ್ತಮ ತರಹೆಯ.

उम्मत - स्त्री० ಮುಹಮ್ಮದ ಪೈಗಂಬರನ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿ. छोटी उम्मत - ವರ್ಣಸಂಕರ ಜಾತಿ.

उम्मीद, उम्मेद - स्त्री० ಆಸೆ; ಭರವಸೆ.

उम्मीदवार, उम्मेदवार - पुं० ಭರವಸೆಯುಳ್ಳವನು; ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ.

उम्र - स्त्री० ವಯಸ್ಸು.

उर - पु० ಎದೆ; ವಕ್ಷಸ್ಥಳ.

उरग - पु० ಹಾವು; ಸರ್ಪ.

उरज - क० ಸ್ತನ; ಮೊಲೆ.

उरझाना - स० ಸಿಲುಕಿಸು.

उरद् - पु० ಉದ್ದು ಅಥವಾ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ.

उरस - पु० ಎದೆ; ಹೃದಯ.

उराव - पु० ಉತ್ಸಾಹ; ಲವಲವಿಕೆ.

उराहना - पु० ದೂರು.

उरु - वि० ವಿಶಾಲವಾದ पु० ತೊಡೆ.

उरूज - पु० ಉನ್ನತಿ; ಏಳಿಗೆ; ಶಿಖರ.

उरूस - स्त्री० ಮದುಮಗ; ಮದುಮಗಳು.

उरेब - वि० ಡೊಂಕು; ಮೋಸ.

उरेह - पु० ಚಿತ್ರಕಲೆ.

उरेहना - स० ಚಿತ್ರಿಸು.

उर्दू - स्त्री० ಛಾವಣಿಯಪೇಟೆ; ಅರಬೀಮಿಶ್ರಿತ ಹಿಂದೀಭಾಷೆ; ಶಿಬಿರ.

उर्दू-ए-मुअल्ला - स्त्री० ರಾಜದರಬಾರಿನ ಭಾಷೆ; ಉಚ್ಚ ಉರ್ದೂಭಾಷೆ.

उर्फ़ - पु० ಅಡ್ಡಹೆಸರು; ಯಾನೆ, ಉರುಫ್, ಅಲಿಯಾಸ್.

उर्वरा - पु० ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ.

उर्वी - स्त्री० ಪೃಥ್ವಿ.

उर्स - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಾಧುಗಳ ನಿರ್ವಾಣ ತಿಥಿ; ವಿವಾಹ ಭೋಜನ.

उलका - स्त्री० ಉರಿದು ಬೀಳುವ ನಕ್ಷತ್ರ; ಕೊಳ್ಳಿ; ಪಂಜು.

उलझन - पु० ತೊಡಕು; ಸಿಕ್ಕು; ತೊಡರು; ಒಗಟು; ಸಮಸ್ಯೆ.

उलझना - अ० ತೊಡಕುಬೀಳು; ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು; ಪೇಚಾಟವಾಗು.

उलझाव - पु० ಸಿಕ್ಕು; ಪೇಚಾಟ.

उलटना - अ० ತಿರುಗಮುರುಗಾಗು; ಬುಡಮೇಲಾಗು स० ಬೋರಲಿಸು; ಸುರಿ; ಹೊಯ್ಯು.

उलटपुलट }
उलटफेर } पु० ಅದಲುಬದಲು; ಮಾರ್ಪಾಡು.

उलटा - वि० ಬುಡಮೇಲಾದ.

उलटाना - स० ತಲೆಕೆಳಕುಮಾಡಿಸು; ಬೋರಲಿಸು.

उलटापलटी - स्त्री० ಯದ್ವಾತದ್ವಾ.

उलटी - स्त्री० ವಾಂತಿ; ವಮನ.

उलटे - स्त्री० ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ; ವಿಪರೀತವಾಗಿ.

उलथा - पु० दे० उल्था.

उलफ़त - स्त्री० दे० उल्फ़त.

उलमा - पु० ಪಂಡಿತರು.

उलहना - अ० ಉಕ್ಕು; ಅರಳು; ನಿಂದೆ.

उलाहना - पु० ದೂರು; ನಿಂದೆ.

उलार - वि० ಹಿಂಬಾರಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿದ.

उलीचना - स० ನೀರುಚೆಲ್ಲು; ನೀರು ಹಾಯಿಸು.

उलूक - पु० ಗೂಗೆ.

उलूफ़ा - पु० ಸಂಬಳ; ಕೂಲಿ.

उलूम - पु० ವಿದ್ಯೆಗಳು. (**इल्म का बहु०**)

उलेल - स्त्री० ಪ್ರವಾಹ.

उल्फ़त - स्त्री० ಪ್ರೇಮ.
उल्था - पुं० ಭಾಷಾಂತರ; ಅನುವಾದ.
उल्लू - पुं० ಗೂಬೆ; ಮೂರ್ಖ.
उश्शाक़ - पुं० ಪ್ರೇಮಿಗಳು. (आशिक का बहु०)
उशीर - पुं० ಲಾವಂಚದಬೇರು.
उषा - स्त्री० ನಸುಕು.
उसकन - पुं० ಮುಸುರೆತಿಕ್ಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗುಂಜುನಾರು.
उसकाना - स० ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸು, ಪ್ರೇರೇಪಿಸು.
उसनना - स० ಬೇಯಿಸು.
उसाना - स० ಕೇರು, ಗಾಳಿಸು.
उसारना - स० ಕೀಳು; ಒಗೆ.
उसारा - पुं० ಪಡಸಾಲೆ; ಕೈಸಾಲೆ.
उसास - स्त्री० ಉಚ್ಛ್ವಾಸ; ನಿಟ್ಟುಸಿರು.
उसीर - पुं० ಲಾವಂಚ.
उसीसा - पुं० ತಲೆಕಡೆ.
उसूल - पुं० ಸಿದ್ಧಾಂತ.
उस्तरा - पुं० ಕ್ಷೌರದಕತ್ತಿ.
उस्तवा - पुं० ಸಮತಲ; खते - उस्तव - ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆ.
उस्तवार - वि० ದೃಢ; ಸಮತಳ.
उस्तवारी - स्त्री० ದೃಢತೆ.
उस्ताद - पुं० ಗುರು; ಧೂರ್ತ.
उस्तानी - स्त्री० ಗುರುಪತ್ನಿ.
उहदा - पुं० ಅಧಿಕಾರ, ಪದವಿ.
उहाँ - क्रि० ಅಲ್ಲಿ. वहाँ
उहार - पुं० ಪರದೆ. ओहार

ऊ

ऊंघना - अ० ತೂಕಡಿಸು.
ऊँचा - वि० ಎತ್ತರವಾದ;—सुनना - ಕಿವಿ ಮಂದವಾಗು; ಕಿವುಡು.
ऊँचाई - स्त्री० ಎತ್ತರ; ಗೌರವ.
ऊँछना - अ० ತಲೆಬಾಚು.
ऊँट - पुं० ಒಂಟೆ.
ऊख - पुं० ಕಬ್ಬು
ऊखड़ - पुं० ಬೆಟ್ಟದ ಮಗ್ಗಲಿನ ಬಂಜರುಭೂಮಿ. (ऊसर)
ऊखाड़ी - स्त्री० ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆ ಅಥವಾ ತೋಟ.
ऊखल - पुं० ಒರಳು.
ऊजड़ - वि० ಹಾಳುಬಿದ್ದ.
ऊटपटांग - वि० ತಲೆಬುಡವಿಲ್ಲದ; ಯದ್ವಾತದ್ವಾ; ನಿರರ್ಥಕ.
ऊढ़ा - स्त्री० ಮದುವೆಯಾದಹೆಣ್ಣು.
ऊद - पुं० ಅಗರುಮರದ ಚೂರು.
ऊदबत्ती - स्त्री० ಊದಿನಕಡ್ಡಿ.
ऊद-सोज़ - पुं० ಧೂಪದಬಟ್ಟಲು.
ऊदबिलाव - पुं० ಪುನಗುಬೆಕ್ಕು.
ऊधम - पुं० ಉಪದ್ರ.
ऊधमी - वि० ಉಪದ್ರವಿ.
ऊन - पुं० ಉಣ್ಣೆ; वि० ಕಡಿಮೆ.
ऊनता - स्त्री० ನಷ್ಟ; ಕಡಿಮೆಬೀಳುವುದು
ऊना - पुं० ದುಃಖ; ವ್ಯಸನ.
ऊनी - वि० ಉಣ್ಣೆಯ; ಕಡಿಮೆಬಿದ್ದ.
ऊपर - क्रि० ಮೇಲೆ.
ऊपरी - वि० ಮೇಲಿನ.

ऊब - पु० ಬೇಜಾರು.

ऊबट - पु० ಕಠಿನಮಾರ್ಗ.

ऊबड़-खाबड़ - वि० ಎತ್ತು ತಗ್ಗಿನ.

ऊबना - अ० ಬೇಜಾರಾಗು; ವ್ಯಾಕುಲಪಡು.

ऊरु - पु० ತೊಡೆ.

ऊर्जस्वित - वि० ಮೇಲೇರಿದ.

ऊर्ण - पु० ಉಣ್ಣೆ.

ऊर्मि - स्त्री० ಅಲೆ; ತೆರೆ.

ऊलजलूल - वि० ಅಸಂಬದ್ಧ.

ऊष्म - पु० ಬೇಗೆ; ಆವಿ.

ऊसर - पु० ಬಂಜರು ಭೂಮಿ.

ऊहापोह - पु० ತರ್ಕವಿತರ್ಕ.

ऋ

ऋक्ष - पु० ಕರಡಿ; ನಕ್ಷತ್ರ; —पति - पु० ಚಂದ್ರ.

ऋचा - स्त्री० ವೇದಮಂತ್ರ.

ऋजु - वि० ಡೊಂಕಿಲ್ಲದ; ನೇರಾದ; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯುಳ್ಳ.

ऋण - पु० ಸಾಲ; ಉದ್ರಿ.

ऋणी - वि० ಸಾಲಮಾಡಿದವ; ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ.

ऋतुराज - पु० ವಸಂತ ಋತು.

ऋद्धि - स्त्री० ಸಮೃದ್ಧಿ; ವೃದ್ಧಿ.

ऋषभ - पु० ಎತ್ತು; ಸಂಗೀತದ ಸಪ್ತ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ऋषि - पु० ಋಷಿ; ಮುನಿ.

ए

ऍंचपेंच - पु० ತೊಡಕು; ಕುತಂತ್ರ.

ऍंड़ा-बेंड़ा - वि० ಯದ್ವಾತದ್ವಾ.

ऍंड़ी - स्त्री० ಹಿಮ್ಮಡಿ.

ऍंडुवा - पु० ಸಿಂಬೆ.

एकछत्र - मि० ನಿರಂಕುಶ ಶಾಸನದ.

एकजद्दी - वि० ಸಗೋತ್ರಿಯು.

एकटकी - स्त्री० ನೆಟ್ಟನೋಟ.

एकट्ठा - पु० ಒಂದುಗೂಡಿದ.

एकड़ - पु० ಎಕರೆ.

एकतरफ़ा - वि० ಒಂದು ಪಕ್ಷದ.

एकता - स्त्री० ಐಕ್ಯ.

एकतारा - स्त्री० ಏಕನಾದ; ಒಂದೇ ತಂತಿಯ ತಂಬೂರಿ.

एकत्रित - वि० ಒಂದೆಡೆ ಕೂಡಿಸಿದ.

एकदा - क्रि० ಒಮ್ಮೆ, ಒಂದುಸಲ

एकन्नी - स्त्री० ಒಂದಾಣೆಯನಾಣ್ಯ.

एकफ़सला - वि० ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬೆಳೆಕೊಡುವ ಹೊಲ.

एक-ब-एक - क्रि० ಒಂದರನಂತರ ಒಂದು; ಒಂದೊಂದಾಗಿ; ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ.

एकबारगी - क्रि० ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ; ಒಂದೇಸಲ.

एकबाल - पु० ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ.

एकमुश्त - वि० ಒಂದೇಸಲ.

एकरंग - वि० ನಿಷ್ಕಪಟ ಹೃದಯದ.

एकरद - पु० ಗಣಪತಿ.

एकरार - पु० ಸ್ವೀಕಾರ; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

एकलौता - वि० ಏಕಮಾತ್ರ (ಪುತ್ರ).

एकशफ - पु० ಅಖಂಡಗೊರಸುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿ.

एकसर - वि० ಒಂಟಿಯಾದ ; ಒಂದು ಪಕ್ಷದ.
एकसाँ - वि० ಸಮಾನವಾದ.
एकहरा - वि० ಒಂದೇ ಪದರುಳ್ಳ.
एकहत्था - वि० ಒಂದೇ ಕೈಯಿಂದಾಗುವ ಕೆಲಸ ; ಸುಲಭ ಕೆಲಸ.
एका - पु० ಐಕ್ಯ.
एकाएकी - क्रि० ಏಕಾಂತ.
एका - स्त्री० ಒಂದೇ ಎಂಬಭಾವ.
एकाएक - क्रि० ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ.
एकाकी - वि० ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿ.
एक्का - पु० ಒಂಟಿತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿ.
एकाध - वि० ಒಂದೆರಡು ; ಕೆಲವು.
एड़ - स्त्री० ಬಾರಕೋಲು.
एड़ी - स्त्री० ಹಿಮ್ಮಡಿ.
एतक़ाद - पु० ಪೂರ್ಣವಿಶ್ವಾಸ.
एतनाई - स्त्री० ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರು.
एतबार - पु० ನಂಬಿಕೆ ; ವಿಶ್ವಾಸ.
एतमाद - पु० ವಿಶ್ವಾಸ ; ಭರವಸೆ.
एतराज़ - पु० ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ; ಅಡ್ಡಿ.
एतराफ़ - पु० ಒಪ್ಪು ; ಸ್ವೀಕರಿಸು.
एरंड - पु० ಹರಳುಗಿಡ.
एलची - पु० ರಾಯಭಾರಿ.
एला - स्त्री० ಏಲಕ್ಕಿ.
एलान - पु० ಘೋಷಣೆ ; ಪ್ರಕಟಣೆ.
एवज़ - पु० ಬದಲಿಯುವ ; ಪ್ರತಿನಿಧಿ.
एवज़ी - वि० ಸ್ಥಾನಾಪನ್ನ ; ಬದಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.
एहतमाम - पु० ಪ್ರಯತ್ನ ; ವ್ಯವಸ್ಥೆ ; ಅಧಿಕಾರಕ್ಷೇತ್ರ.
एहतियात - स्त्री० ರಕ್ಷಣೆ ; ಪಾಪವಿಮೋಚನೆ.
एहसान - पु० ಉಪಕಾರ.
एहसान-फ़रामोश - पु० ಕೃತಘ್ನ.
एहसानमंद - वि० ಕೃತಜ್ಞ ; ಆಭಾರ.
एहसास - पु० ಅನುಭವಿಸುವಿಕೆ ; ಕೃತಜ್ಞತೆ.
ऐंचना - स० ಎಳೆ ; ತನ್ನಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳು.
ऐंचाताना - वि० ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣ.
ऐंचातानी - स्त्री० ಎಳೆದಾಟ.
ऐंठ - पु० ಗರ್ವ ; ದ್ವೇಷ.
ऐंठन - स्त्री० ತಿರುವು ; ಹುರಿ ; ಬಿಗಿ.
ऐंठना - स० ತಿರುವು ; ಹುರಿಗೊಡು ; ಮೋಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು.
ऐंड़ना - अ० ಮೈಮುರಿ ; ಗರ್ವಪಡು.
ऐंडबैंड - वि० ಡೊಂಕಾದ.
ऐज़न - वि० ಅದೇ ; ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ.
ऐज़ाज़ - पु० ಸಾಮ್ಮಾನ ; ಆದರ.
ऐज़ाज़ - पु० ತೊಂದರೆಪಡಿಸು.
ऐतिहासिक - वि० ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
ऐन - वि० ಸರಿಯಾದ ; ಪೂರ್ಣ.
ऐनक - स्त्री० ಕನ್ನಡಕ, ಚಾಲೀಸ.
ऐब - पु० ದೋಷ ; ಅವಗುಣ ; ಕೆಡುಕು ;—पोश - ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವವ.
ऐबक - पु० ಪ್ರಿಯ ; ಸೇವಕ ; ದೂತ.

ऐब-गो - वि० ಪರನಿಂದಕ.
ऐब-गोई - वि० ಇತರರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವವ.
ऐबी - वि० ದೋಷಿ ; ಕೆಟ್ಟ.
ऐयाम - पु० ದಿನ ; ಕಾಲ ; ಋತು.
ऐयार - पु० ಕಪಟಿ ; ಧೂರ್ತ.
ऐयारी - स्त्री० ಮೋಸ ; ತಂತ್ರ.
ऐयाश - वि० ಲಂಪಟನಾದ ; ಕಾಮುಕ.
ऐयाशी - स्त्री० ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ.
ऐरागैरा - वि० ಅಪೂರ್ವ ಅಥವಾ ಅಪರಿಚಿತ ; ತುಚ್ಛವಾದ.
ऐलान - पु० ದಂಡೋರೆ; ಸಾರಿಕೆ; ಘೋಷಣೆ ; ರಾಜಾಜ್ಞೆ.
ऐश - पु० ಭೋಗವಿಲಾಸ ; ಸುಖ.
ऐसा - वि० ಈಪ್ರಕಾರ ; ಇಂತಹ.
ऐहिक - वि० ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ.

ओ

ओंठ - पु० ತುಟಿ ; ಓಷ್ಠ.
ओक - पु० ಮನೆ; ಆಶ್ರಯ; ನಿವಾಸ.
ओकना - अ० ಓ ಓ ಎಂದು ಕೂಗುವುದು ; ಕಾರುವುದು.
ओकाई - स्त्री० ವಮನ ; ಕಾರಿಕೆ.
ओखल / ओखली } स्त्री० ಒರಳು.
ओग - पु० ಚಂದಾ ; ವರ್ಗಣಿ.
ओघ - पु० ಪ್ರವಾಹ.
ओछा - वि० ತುಚ್ಛ ; ಆಳವಿಲ್ಲದ.
ओछापन - पु० ನೀಚತನ ; ತುಚ್ಛತೆ.
ओज - पु० ಪ್ರತಾಪ; ಬಲ; ತೇಜಸ್ಸು.
ओजस्वी - वि० ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ.
ओझल - पु० ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವಿಕೆ.
ओझा - पु० ಮೈಥಿಲೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಉಪಜಾತಿ.
ओझाई - स्त्री० ತಂತ್ರ ; ಮಂತ್ರ.
ओट - स्त्री० ಮರೆ; ಅಡ್ಡ ; ಶರಣು.
ओटना - स० (ಹತ್ತಿಯನ್ನು) ಹಿಂಜು; ಪದೇಪದೇ ಹೇಳು.
ओटनी - स्त्री० ಹಿಂಜುವ ಯಂತ್ರ.
ओटा - पु० ಪರದೆಯಗೋಡೆ; ಹತ್ತಿ ಹಿಂಜುವ ಆಳು.
ओठंगना - अ० ಆಯಾಸ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
ओठ - पु० ತುಟಿ ; ಅಧರ.
ओड़ना - स० ತಡೆಯು ; (रोकना) ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳು ; ಕೈನೀಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು.
ओढ़ना - स० ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳು; ಭಾರ ಹೊರು पु० ದುಪ್ಪಟಿ.
ओढ़नी - पु० ಹೊದಿಕೆ ; ದುಪ್ಪಟಿ.
ओढ़ाना स० ಮುಚ್ಚುವುದು ; ಹೊದಿಸುವುದು ; ಹೊರಿಸುವುದು.
ओतप्रोत - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ; ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ; ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿನಂತಹ.
ओद - पु० ವದ್ದೆ.
ओदन - पु० ಅನ್ನ ; ಕೂಳು.

ओदरना - ಅಂ ಛಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗು.
ओदा, ಪುಂ ವದ್ದೆಯಾದದ್ದು, ಜೌಗು.
ओदरना - ಸಂ ಹರಿದುಹಾಕು ; ನಾಶ ಮಾಡು.
ओनचन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂಚದ ಹೆಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟುವ ಹಗ್ಗ.
ओनचना - ಸಂ ಮಂಚದ ಹೆಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟು.
ओनामासी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಾರಂಭ, ವಿದಾರಂಭ.
ओप - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಂತಿ ; ಒಪ್ಪ.
ओपना - ಸಂ ಒಪ್ಪವಿಡು.
ओफ़ - ಅವ್ಯಂ ಖೇದ ಅಥವಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದ.
ओर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಕ್ಕ ; ಕಡೆ ; ದಿಕ್ಕು ; **—छोर** - ತುದಿ ; ಅಂಚು ; ಆರಂಭ.
ओरहा - ಪುಂ ಕಡಲೆಗಿಡ.
ओरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೂರು.
ओल - ಪುಂ ಸೂರಣಗಡ್ಡೆ ಸ್ತ್ರೀಂ ತೊಡೆ ; ಶರಣು ; ಮರೆ ; ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತು.
ओलचा - ಪುಂ ನೀರುಹಾಯಿಸುವ ಮೊಗೆ.
ओलती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೂರು.
ओलना - ಸಂ ಬಚ್ಚಿಡು.
ओला - ಪುಂ ಅನೆಕಲ್ಲುಮಳೆ ; ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತು.
ओष्ठ - ಪುಂ ತುಟಿ.
ओस - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಿಮ, ಮಂಜು, ಇಬ್ಬನಿ.
ओसना - ಅಂ ಕೊಳೆಯುವುದು.
ओसर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಇನ್ನೂ ಗಬ್ಬವಿಲ್ಲದ ಎಮ್ಮೆಪಡ್ಡೆ ; ಕಡಸು.
ओसाना - ಸಂ ತೂರು ; ಕೇರು.
ओसार - ಪುಂ ಪ್ರಚಾರ ; ವಿಸ್ತಾರ.
ओसारा - ಪುಂ ಜಗುಲಿ ; ಮೋಗಸಾಲೆ. (बरामदा)
ओह - ಅವ್ಯಂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅಥವಾ ದುಃಖಸೂಚಕಶಬ್ದ ; ಅಯ್ಯೊ !
ओहदा - ಪುಂ ಸ್ಥಾನ ; ಹುದ್ದೆ.
ओहदेदार - ಪುಂ ಅಧಿಕಾರಿ; ಕಾರ್ಯಕರ್ತ.
ओहर - ಕ್ರಿಂ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ.
ओहार - ಪುಂ ರಥ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳಮೇಲೆ ಹಾಸುವಬಟ್ಟೆ ; ಪರದೆ.

औ

औंवना / **औंवाना** } ಅಂ ತೂಕಡಿಸು.
औंघाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೂಕಡಿಕೆ.
औंध - ವಿಂ ಆಳವಾದ ; ಗಂಭೀರವಾದ.
औंधना - ಅಂ ಕವಚಿಬೀಳು.
औंधाना - ಸಂ ಮಗಚು ; ಬೋರಲಿಸು ; ತಿರುವಿಹಾಕು.
औ - ಅವ್ಯಂ ಮತ್ತು ; ಸಹ. (और)
औक़ात - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಮಯ ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ; ಯೋಗ್ಯತೆ. (हैसियत)
औगुन - ಪುಂ ಅವಗುಣ.
औघट - ವಿಂ ಸುಗಮವಲ್ಲದ.

औघड़ - **पु०** ಅಘೋರಮತಸ್ಥ; ದುಡುಕುವವನು; **वि०** ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ.

औचक - **क्रि०** ಒಮ್ಮೆಲೇ.

औचट - **स्त्री०** ಸಂಕಟ; ತೊಂದರೆ **क्रि०** ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ.

औचित्य - **पु०** ನ್ಯಾಯವಾದುದು.

औज - **पु०** ದೊಡ್ಡಪದವಿ; ಉನ್ನತಿ. ಎತ್ತರ.

औज़ार - **पु०** ಕಮ್ಮಾರ ಬಡಗಿ ಮುಂತಾದವರ ಯಂತ್ರಸಾಮುಗ್ರಿ.

औटाना - **स०** ಹಾಲು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಮಾಡು; ನೀರಿನಭಾಗವನ್ನು ಇಂಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

औढ़र - **वि०** ಮನಸ್ವಿ.

औना-पौना - **वि०** ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ; ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ; ಕೊಂಚ.

औपनिवेशिक - **वि०** ವಸಾಹತಿನ.

औपन्यासिक - **वि०** ಕಾದಂಬರಿಯ.

औरंग - **पु०** ಸಿಂಹಾಸನ; ಬುದ್ಧಿ.

और - **अव्य०** ಮತ್ತೂ, ಹಾಗೂ;—**का और** - ವಿಪರೀತ;—**तो और** - (ಅದು) ಹೇಗೂ ಇರಲಿ.

औरत - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು; ಪತ್ನಿ.

औरस - **पु०** ನಿಜಪುತ್ರ.

औला - **वि०** ಉತ್ತಮ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

औलाद - **स्त्री०** ವಂಶ; ಸಂತತಿ.

औलिया - **पु०** ಸಂತ; ಮಹಾತ್ಮ.

औवल - **वि०** ಮೊದಲನೆಯ.

औसत - **पु०** ಸರಾಸರಿ; ಸಾಧಾರಣ.

औसर - **पु०** ಸಂದರ್ಭ; ಸಂಯೋಗ.

औसान - **पु०** ಪರಿಣಾಮ; ಧೈರ್ಯ.

औसाफ़ - **स्त्री०** ಉತ್ತಮಗುಣಗಳು. (**वस्फ़ का बहु०**)

औसेर - **स्त्री०** ಚಿಂತೆ; ತಡ; ಭಯ.

क

कंकड़ - **पु०** ಹರಳು; ಕಲ್ಲು; ಜಲ್ಲಿ.

कंकड़ी - **स्त्री०** ಸಣ್ಣಕಲ್ಲುಹರಳು.

कंकड़ीला - **वि०** ಕಲ್ಲಿನಚೂರು; ಹರಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ.

कंकाल - **पु०** ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ.

कंकोल - **पु०** ಬಾಲಮೆಣಸು ಅಥವಾ ಬಿಳಿಮೆಣಸು.

कंखौरी - **स्त्री०** ಕಂಕಳಲ್ಲೇಳುವಕುರು; ಕಂಕಳು.

कंगन - **पु०** ಕಂಕಣ.

कंगना - **पु०** ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಹೇಳುವ ಮಂತ್ರ.

कंगनी - **स्त्री०** ಸಣ್ಣಬಳೆ; ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನದಾರ; ಕಾರ್ನಿಸ್.

कंगाल - **वि०** ದರಿದ್ರ; ಬಡತನದ.

कंगाली - **स्त्री०** ಬಡತನ. (**गरीबी**)

कंगुरा, **कंगूरा** - **पु०** ಶಿಖರ; ಬುರುಜು.

कंघी - **स्त्री०** ಬಾಚಣಿಗೆ; ಹಣಿಗೆ; —**चोटी करना** - ಬಾಚಿಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

कंचन - **पु०** ಸುವರ್ಣ; ಬಂಗಾರ; ಉಮ್ಮತ್ತಿಗಿಡ.

कंचनी-स्त्री० ವೇಶ್ಯೆ; ದೇವದಾಸಿ.
कंचुक - पु० ಕುಪ್ಪಸ ಕವಚ.
कंचुकी - स्त्री० ಕುಪ್ಪಸ पु० ಅಂತಃ ಪುರವನ್ನು ಕಾಯುವವ; ದ್ವಾರ ಪಾಲಕ; ಹಾವು.
कँचेरा - पु० ಕಂಚುಗಾರ.
कंज - पु० ತಾವರೆ; ತಲೆಗೂದಲು.
कंजई - वि० ಗಜ್ಜುಗದ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ; ಹೊಗೆಬಣ್ಣದ; ಖಾಕೀಬಣ್ಣ.
कंजड़ - पु० ಒಂದುಕಾಡು ಜಾತಿಯ ಅಲೆಯುವಜನ.
कंजा - पु० ಗಜ್ಜುಗದಗಿಡ; ಕಲಂಜ; वि० ಬೆಕ್ಕಿನಂಥ ಕಣ್ಣುಳ್ಳ.
कंजूस - पु० ಜಿಪುಣ; ಲೋಭಿ.
कंजूसी - स्त्री० ಜಿಪುಣತನ.
कंटक - पु० ಮುಳ್ಳು; ಸೂಜಿಯ ಮೊನೆ; ವಿಘ್ನ; ಕ್ಷುದ್ರಶತ್ರು.
कंटिया - स्त्री० ಮುಳ್ಳು; ಗಾಳ.
कंटीला - वि० ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುವ.
कंठमाला - स्त्री० ಗಂಡಮಾಲೆ.
कंठा - पु० ಕಂಠೀಸರ; ತುಲಸೀ ಮಣಿಮಾಲೆ.
कंठाग्र - वि० ಕಂಠಸ್ಥ; ಬಾಯಿಪಾಠ.
कंठी - स्त्री० ಕಂಠೀಸರ; ತುಲಸೀ ಮಣಿ;—बाँधना - ಶಿಷ್ಯಸ್ವೀಕಾರ.
कंठीरव - पु० ಸಿಂಹ.
कंडा - पु० ಬೆರಣಿ; ಕುಳ್ಳು.
कंडील - स्त्री० ಅಭ್ರಕ, ಕಾಗದ ಅಥ ವಾ ಮಣ್ಣಿನ ದೀಪದಗೂಡು.
कंडेरा - पु० ಪಿಂಜಾರ.
कंडौरा - पु० ಬೆರಣಿ ಅಥವಾ ಕುಳ್ಳು ತಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ; ಕುಳ್ಳಿನ ರಾಶಿ.
कंत - पु० ಪತಿ; ಸ್ವಾಮಿ.
कंथा - स्त्री० ಹರಕುಬಟ್ಟೆ; ಚಿಂದಿ.
कंद - पु० ಗೆಡ್ಡೆ; ಕಂದಮೂಲ; ಮೇಘ; ಕಲ್ಲುಗಟ್ಟಿದಸಕ್ಕರೆ.
कंदर - पु० } ಗವಿ, ಗುಹೆ.
कंदरा - स्त्री० }
कंदर्प - पु० ಮನ್ಮಥ; ಈರುಳ್ಳಿ.
कंदील - स्त्री० ಲಾಂದ್ರ; ಕಂದೀಲು.
कंदुक - पु० ಚೆಂಡು; ದುಂಡುಗಿನ ದಿಂಬು; ಅಡಿಕೆ.
कंदूरी - स्त्री० ತೊಂಡೆಯಬಳ್ಳಿ.
कंधनी - स्त्री० ಡಾಬು; ವಡ್ಯಾಣ.
कंधा - पु० ಭುಜ; ಹೆಗಲು;— देना - ಸಹಾಯಕನಾಗು.
कंप - पु० ನಡುಕ; ಕಂಪಿಸುವಿಕೆ.
कंपकंपी - स्त्री० ನಡುಕ; ಕಂಪನ.
कंपना - अ० ನಡುಗು; ಹೆದರು.
कंपा - पु० ಬೇಡರು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅಂಟನ್ನು ಸವರಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೋಲು.
कंपाना - स० ಅಲ್ಲಾಡಿಸು; ನಡು ಗಿಸು; ಹೆದರಿಸು.
कंपू - पु० ಸೈನ್ಯಶಿಬಿರ.
कंबख्त - वि० ದುರ್ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.
कंबल - पु० ಕಂಬಳಿ.
कंबु - पु० ಶಂಖ.
कँवल - पु० ಕಮಲ; ತಾವರೆ.
कँवलगट्टा - पु० ತಾವರೆಯ ಬೀಜ.

कई - **वि॰** ಅನೇಕ; ಕೆಲವು.

ककड़ी - **स्त्री॰** ಸೌತೆಕಾಯಿ.

ककना - **पु॰** } ಬಳೆ; ಕಂಕಣ.
ककनी - **स्त्री॰** }

ककरेज़ी - **स्त्री॰** ನೀಲಿಬಣ್ಣ.

ककहरा - **पु॰** ವರ್ಣಮಾಲೆ; ಬಳ್ಳಿ.

ककुद - **पु॰** ಎತ್ತಿನ ಬೆನ್ನಿನಮೇಲಿನ ಗೋಪುರ; ರಾಜಚಿಹ್ನೆ.

कक्का - **पु॰** ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ.

कक्कड़ - **पु॰** ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿಸಿ ಕುಡಿಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು.

कक्ष - **पु॰** ಕಂಕಳು; ಕೋಣೆ; ಶ್ರೇಣಿ.

कक्षा - **स्त्री॰** ತರಗತಿ; ಶ್ರೇಣಿ; ವರ್ಗ; ಪರಿಧಿ.

कखौरी - **स्त्री॰** ಕಂಕುಳಲ್ಲೇಳುವ ಕುರು ಅಥವಾ ಬೊಕ್ಕೆ.

कगर } **पु॰** ಎತ್ತರವಾದ ನದೀತೀರ.
कगार }

कच - **पु॰** ಕೇಶ; ಕೂದಲು.

कचक - **स्त्री॰** ನಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾದ ಘಾಯ.

कचकच - **पु॰** ಹರಟೆ; ವಾಗ್ಯುದ್ಧ.

कचकचाना - **अ॰** ಹಲ್ಲುಕಡಿ; ಕಚಕಚ ಶಬ್ದಮಾಡು.

कचकड़ - **पु॰** ಆನೆಚಿಪ್ಪು.

कचकना - **अ॰** ಅವುಕಿ ಹೋಗುವುದು; ಒತ್ತುವುದು.

कचदिला - **वि॰** ಕಷ್ಟಪಡಲು ಹೆದರುವವ; ಪುಕ್ಕಲ.

कचनार - **पु॰** ಕಂಚಿವಾಳ.

कचपच - **पु॰** ಜನಸಂದಣಿ.

कचरकूट - **पु॰** ಜೋರಾದ ಹೊಡೆತ.

कचरा - **पु॰** ಕಸ; ಕರಬೂಜಿನ ಕಾಯಿ; ಹಸರು ಸೌತೆಕಾಯಿ.

कचरी - **स्त्री॰** ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಬೇಳೆ.

कचहरी - **स्त्री॰** ಕಚೇರಿ; ಗೋಷ್ಠಿ; ರಾಜಸಭೆ; ಕಾರ್ಯಾಲಯ.

कचाई - **स्त्री॰** ಅಪಕ್ವ; ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.

कचाना - **अ॰** ಹೆದರು; ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು.

कचारना - **स॰** ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯು.

कचालू - **पु॰** ಒಂದುತರದ ಕೆಸವಿನಗಡ್ಡೆ; ಬಟಾಟೆ; ಸೌತೇಕಾಯಿ.

कचियाना - **अ॰** ಎದೆಗುಂದು.

कचूमर - **पु॰** ಒಂದು ತರದ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ;—**निकालना** - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದು.

कचूर - **पु॰** ಅರಸಿನದಮುಂಡಿಗೆ; ಗಂಧಕಚೋರ.

कचोटना - **अ॰** ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ದುಃಖಪಡು.

कचौड़ी } **स्त्री॰** ಉದ್ದಿನ ಹಿಟ್ಟು ಮತ್ತು
कचौरी } ಮಸಾಲೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪೂರಿ; ಭಕ್ಷ್ಯ.

कच्चा - **वि॰** ಹಸಿ; ಅಪಕ್ವವಾದ.

कच्चा-चिट्ठा - **पु॰** ಗುಟ್ಟು; ರಹಸ್ಯ.

कच्चा-बच्चा - **पु॰** ಮಕ್ಕಳುಮರಿ.

कच्चा-माल - ಪುಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

कच्ची-बही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗುರುತು ಹಾಕಲು ಇರಿಸುವ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ.

कच्ची-रसोई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೇಯಿಸಿಮಾಡಿರುವ ಅಡಿಗೆ (ಅನ್ನದಂತೆ).

कच्ची-सड़क - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಣ್ಣು ರಸ್ತೆ.

कच्चू - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಸವಿನಗಡ್ಡೆ.

कच्छ - ಪುಂ ನದಿಯತಟ; ಕಚ್ಚೆ.

कच्छप - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಮೆ.

कछार - ಪುಂ ಸಮುದ್ರ ಅಥವಾ ನದಿ ದಂಡೆಯ ಜವುಗು ಜಮೀನು.

कछारना - ಸಂ ತೊಳೆಯು.

कछु - ವಿಂ ಸ್ವಲ್ಪ.

कछुआ - ಪುಂ ಆಮೆ.

कछौटी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲಂಗೋಟ; ದಟ್ಟಿ.

कज़ - ಪುಂ ಡೊಂಕು; ದೋಷ; **—अदायी** - ಕುಟಿಲಸ್ವಭಾವ; **—खुल्क** - ವಿಂ ಕಠೋರ ಸ್ವಭಾವದ.

कजक - ಪುಂ ಆನೆಯ ಅಂಕುಶ.

कज़दुम - ಪುಂ ಚೇಳು.

कज़फ़हम - ವಿಂ ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ಕುಟಿಲ ಅರ್ಥಮಾಡುವ.

कज़बहस - ವಿಂ ವಿತಂಡಾವಾದಿ; ವ್ಯರ್ಥವಾದಿಸುವ.

कज़बीं - ವಿಂ ಛಿದ್ರಾನ್ವೇಷಿ, ಪೋಕರಿ.

कज़-रफ़्तार - ವಿಂ ಅಡ್ಡಾತಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವವ; ವಕ್ರಗತಿ.

कजरा - ಪುಂ ಕಾಡಿಗೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಪ್ಪು.

कजरारा - ವಿಂ ಕಾಡಿಗೆಯಂತಿರುವ ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾದ.

कजरी } ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಡಿಗೆ; ಮಳೆಗಾಲದ
कजली } ಒಂದು ಗೀತೆ.

कजलौटा - ಪುಂ } ಕಾಡಿಗೆಯ ಸಣ್ಣ
कजलौटी - ಸ್ತ್ರೀಂ } ಡಬ್ಬಿ.

कज़ा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾವು; ಭಾಗ್ಯ.

कज़ा-ए-नाग़हानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದಸಾವು.

कज़ाक - ಪುಂ ಕೊಳ್ಳೆಗಾರ ದರೋಡೆಗಾರ; ಲೂಟಿಹೊಡೆಯುವವ.

कज़ाकार - ಕ್ರಿಂ ಸಂಯೋಗದಿಂದ; ಅಕಸ್ಮಾತ್.

कज़ाकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಳ್ಳೆ; ದರೋಡೆ; ಲೂಟಿ.

कज़ात - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪುರೋಹಿತನ ಕೆಲಸ; ಜಗಳ.

कज़ारा - ಕ್ರಿಂ ಅಕಸ್ಮಾತ್; ಸಂಯೋಗದಿಂದ.

कज़ा-व-कद्र - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭಾಗ್ಯ; ದೈವ.

कज़िया - ಪುಂ ಜಗಳ; ದಂಗೆ.

कजी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಕ್ರತೆ; ದೋಷ.

कज्जल - ಪುಂ ಕಾಡಿಗೆ; ಮಸಿ.

कज्ज़ाक़ - ಪುಂ ಕೊಳ್ಳೆಗಾರ; ಕಪಟಿ.

कटक - ಪುಂ ಸೈನ್ಯ; ರಾಜಶಿಬಿರ.

कटकटाना - ಅಂ ಹಲ್ಲುಕಡಿ.

कटखना - वि० ಕಡಿಯುವ.

कटघरा - पु० ಮರದ ಪಂಜರ.

कटजीरा - पु० ಕರೀಜೀರಿಗೆ.

कटती - स्त्री० ಮಾರಾಟ; ಬಿಕರಿ ದರದಲ್ಲಿನ ರಿಯಾಯತಿ.

कटना - अ० ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗು; ಕಳೆದುಹೋಗು.

कटनी - स्त्री० ಬೆಳೆಕೊಯ್ಲು; ಕತ್ತರಿಸುವ ಆಯುಧ.

कटरा - पु० ಅಂಗಡಿ; ಬೀದಿ; ಸಂತೆ; ಪೇಟೆ.

कटहरा - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದಮಾಡಿದ ಪಂಜರ.

कटहल - पु० ಹಲಸು.

कटहा - पु० ಕಚ್ಚುವನಾಯಿ.

कटाई - स्त्री० ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ದ ಕೂಲಿ

कटाकटी - स्त्री० ಏಟು; ಹೊಡತ.

कटाक्ष - स्त्री० ಓರೆಗಣ್ಣಿನ ನೋಟ.

कटाना - स० ಕತ್ತರಿಸಿಸು.

कटार - पु० ಗೇಣುದ್ದವಿರುವ ಕಟಾರಿ.

कटाव - पु० ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸ; ಕಸೂತಿಕೆಲಸ.

कटावदार - वि० ಕೆತ್ತನೆಯ ಅಥವಾ ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.

कटास - पु० ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕು

कटाह - पु० ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ; ಆಮೆ ಚಿಪ್ಪು.

कटि - स्त्री० ಟೊಂಕ; ಸೊಂಟ.

कटिबद्ध - वि० ಸಿದ್ಧನಾದ.

कटीला - वि० ಚುರುಕಾದ; ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುವ; ಮೊನಚು.

कटु - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ; ಕ್ರೂರ.

कटुता - स्त्री० ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ.

कटोरा - पु० ಬಾಯಗಲದಬಟ್ಟಲು.

कटोरी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಬಟ್ಟಲು.

कटौती - स्त्री० ದಾನಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹಣ.

कट्टर - वि० ಮತಾಂಧನಾದ; ಛಲವಾದಿ.

कट्टा - वि० ಧೃಡವಾದ; ಬಲಶಾಲಿ. (हट्टा कट्टा)

कट्ठा - पु० ಲೋಹ ಕರಗಿಸುವ ಭಟ್ಟಿ; ಐದುಬಾರು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲದ ಅಳತೆ.

कठ - पु० ಸೌದೆ; ಕಟ್ಟಿಗೆ; ನಿಕೃಷ್ಟ.

कठकेला - पु० ಕಾಡುಬಾಳೆ.

कठघरा - पु० ಕಾಷ್ಠಗೃಹ, ವಿಟ್‌ನೆಸ್‌ಬಾಕ್ಸ್.

कठड़ा - पु० ಮರದಗೂಡು; ಪಂಜರ.

कठपुतली - स्त्री० ಮರದಗೊಂಬೆ; ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆ

कठफोड़वा / कठफोड़ा - पु० ಮರಕುಟಿಗನ ಹಕ್ಕಿ; ಬಡಗಿ ಹಕ್ಕಿ.

कठबाप - पु० ಮಲತಂದೆ, ಬಲತಂದೆ.

कठबेला - पु० ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ.

कठमलिया - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಣಿಗಳ ಜಪಮಾಲೆ ಧರಿಸುವ ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಸಾಧು; ಆಷಾಢಭೂತಿ.

कठमस्त - **वि०** ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ; ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ; ಸೊಕ್ಕಿದ.

कठमस्ती - **स्त्री०** ಸೊಕ್ಕು.

कठला - **पु०** ಕಂಠಿ, ತಾಯಿತ.

कठिन - **वि०** ಕಷ್ಟ; ಗಟ್ಟಿ.

कठिया - **वि०** ದಪ್ಪವಾದ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹೊರಭಾಗವುಳ್ಳ.

कठुवाना - **अ०** ಒಣಗಿಹೋಗು; ಛಳಿಯಿಂದ ಮೈ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟು.

कठौता - **पु०** ಮರದಪಾತ್ರೆ; ಮರಗಿ.

कठौती - **स्त्री०** ಮರದ ಚಿಕ್ಕಪಾತ್ರೆ.

कड़क - **स्त्री०** ಕಠೋರವಾದ ಧ್ವನಿ; ಗುಡುಗು; ಗರ್ಜನೆ;—**कर बोलना** - ಗದ್ದರಿಸಿಹೇಳು.

कड़कड़ाना / **कड़कना** } **अ०** ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದವಾಗು; ಹಲ್ಲುಕಡಿ.

कड़कड़ाहट - **स्त्री०** ಗರ್ಜನೆ.

कड़का / **कड़खा** } **पु०** ರಣಗೀತೆ; ಕಾಳಗದ ಕಹಳೆ.

कड़खैत - **पु०** ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಲು ಗೀತಹಾಡುವವ.

कड़वा - **वि०** ಕಹಿ.

कड़ा - **पु०** ಕಂಕಣ; ಬಳೆ **वि०** ಕಠಿಣ; ಬಿರುಸಾದ.

कड़ाई - **स्त्री०** ಕಠೋರತನ.

कड़ाका - **पु०** ಕಡಕಡಶಬ್ದ; ಮುರಿಯುವಶಬ್ದ; ಉಪವಾಸ.

कड़ाहा - **पु०** ದೊಡ್ಡಬಾಣಲೆ.

कड़ाही - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಬಾಣಲೆ.

कड़ियल - **वि०** ಬಿರುಸಾದ.

कड़ी - **स्त्री०** ಸರಪಣಿಯ ಕೊಂಡಿ; ಜಂಟಿ; ಹಾಡಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಚರಣ.

कडुआ - **वि०** ಕಹಿ; ಅಪ್ರಿಯ; ಕಟು.

कडुआ तेल - **पु०** ಸಾಸಿವೆ ಎಣ್ಣೆ.

कडुआना / **कडुवाना** } **अ०** ಕಹಿಯಾಗು; ಕಂಡರೆ ಆಗದಿರು.

कढ़ना - **अ०** ಹೊರಬರು; ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗು.

कढ़ाई - **स्त्री०** ಕಸೂತಿಯ ಕೆಲಸ; ಚಿಕ್ಕಬಾಣಲೆ.

कढ़ाना - **स०** ಹೊರಹೊರಡಿಸು,

कढ़ाव - **स्त्री०** ಕಸೂತಿ.

कढ़ी - **स्त्री०** ಹುಳಿಸಾರು; ಮಜ್ಜಿಗೆ ಪಳಿದ್ಯ.

कण पु० / **कणिका स्त्री०** } ಕಣ; ಚೂರು; ಅಣು.

कत - **पु०** ಲೇಖನಿಯ ಮೊನೆ; ಕಾಗದದ ಮಡಿಕೆ. **स्त्री०** ತುಂಡು ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ.

कतअ - **वि०** ಆಕಾರ.

कतई - **वि०** ಸುತರಾಂ; ಎಂದಿಗೂ.

कतब - **पु०** ಲೇಖನ.

कतरन - **स्त्री०** ಕತ್ತರಿಸಿದ ಚೂರು.

कतरना - **स०** ಕತ್ತರಿಸು.

कतरनी - **स्त्री०** ಕತ್ತರಿ.

कतरब्योंत - **स्त्री०** ಬಟ್ಟೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು; ಚಿಂತಾಮಗ್ನತೆ; ಯುಕ್ತಿ.

कतरा - ಪುಂ ಕತ್ತರಿಸಿದ ತುಂಡು; ಹನಿ.

कतराना - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕತ್ತರಿಸುವುದು; ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಓರೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು.

क़तल - ಪುಂ ವಧೆ; ಹತ್ಯೆ; ಕೊಲೆ.

क़तल-आम - ಪುಂ ಸರ್ವಸಂಹಾರ.

क़तला - ಪುಂ ತುಂಡು; ಅಲಗು.

कतवार - ಪುಂ ಕಡ್ಡಿಕಸ.

क़ता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಕಾರ;—**कलाम** - ಅಡ್ಡ ಮಾತಾಡುವುದು.

कताई - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೂಲುವಿಕೆ; ನೂತ ಕೂಲಿ.

कुतान - ಪುಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರ.

कतार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಲು; ಶ್ರೇಣಿ; ಪಂಕ್ತಿ.

क़तारा - ಪುಂ ಕಾಂತಾರ ಕಬ್ಬು.

कतिपय - ವಿಂ ಹಲವು; ಕೆಲವು.

क़तील - ವಿಂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ.

कत्ता - ಪುಂ ಕತ್ತಿ; ಕಡಗೋಲು.

कत्थई - ವಿಂ ಕಾಚುಬಣ್ಣದ.

कत्था - ಪುಂ ಕಾಚಿನ ತೊಗಟೆಯರಸ.

कथक - ಪುಂ ಕತೆಗಾರ; ಪುರಾಣೀಕ.

कथक्कड़ - ಪುಂ ಹರಟೆಮಲ್ಲ.

कथन - ಪುಂ ಹೇಳಿಕೆ; ಮಾತು.

कथनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾತು; ಹರಟೆ.

कथरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಳೆಯ ಚಿಂದಿಗಳಿಂದ ಹೊಲಿದ ಹಾಸಿಗೆ; ಬೊಂತೆ.

कथानक - ಪುಂ ಚಿಕ್ಕಕತೆ; ಕತೆ.

कथावस्तु - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾದಂಬರಿ ಅಥವಾ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಅಣಿಯಾಗುವ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.

कथित - ವಿಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ.

कथीर - ಪುಂ ತವರ.

कथोपकथन - ಪುಂ ಮಾತುಕತೆ.

कदंब - ಪುಂ ಕದಂಬವೃಕ್ಷ.

क़द - ಪುಂ ಎತ್ತರ; ಶರೀರದನಿಲವು; —**आवर** - ಒಳ್ಳೆಯ ಸೈಜಿನ ಆಸಾಮಿ.

कदखुदा - ಪುಂ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ; ಗೃಹಸ್ಥ.

कदखुदाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿವಾಹ.

कदम - ಪುಂ ಕದಂಬವೃಕ್ಷ.

क़दम - ಪುಂ ಹೆಜ್ಜೆ; ಅಡಿ;—**उठाना** - ಮುಂದರಿಯು;—**चूमना** - ಗೌರವಿಸು;—**छूना** - ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡು; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡು;—**बढ़ाना** - ಮುಂದುವರಿಯು.

क़दमचा - ಪುಂ ಕಕ್ಕಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ಪಾದಪೀಠ.

क़दमबोसी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಿರಿಯರ ಪಾದಚುಂಬನ; ಹಿರಿಯರ ಸೇವೆ.

क़दर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾನ; ಪರಿಮಾಣ.

क़दरदान - ಪುಂ ಗುಣಗ್ರಾಹಿ.

कदराई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಂಜುಬುರುಕತನ.

कदराना - ಅಂ ಅಂಜುಬುರುಕನಾಗು.

कद्‌ली - **स्त्री०** ಬಾಳೆಯಗಿಡ.

क़दा - **पु०** ಶಾಲೆ; ಆಲಯ **उदा०** **बुत-क़दा** - ದೇವಾಲಯ; **मय-क़दा** - ಮಧುಶಾಲೆ.

कदाचित - **क्रि०** ಯಾವಗಲಾದರೂ; ಬಹುಶಃ.

कदापि - **क्रि०** ಎಂದೆಂದಿಗೂ.

क़दामत - **स्त्री०** ಪ್ರಾಚೀನತೆ.

कदीम / **कदीमी** - **वि०** ಹಳೆಯ; ಪ್ರಾಚೀನ.

कदूरत - **स्त्री०** ವೈಮನಸ್ಯ.

क़दे-आदम - **वि०** ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣ.

कद्दावर - **वि०** ಉದ್ದವಾದ; ಎತ್ತರ.

कद्दू - **पु०** ಸೋರೆ; ಕುಂಬಳ.

कद्दूकश - **पु०** ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ತುರಿಯುವ ಮಣೆ; ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣೆ.

कद्दूदाना - **पु०** ಮಲದೊಡನೆ ಬೀಳುವ ಸಣ್ಣಕ್ರಿಮಿಗಳು; ಜಂತುಹುಳ.

कद्र - **पु०** ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆ.

कन - **पु०** ಕಣ; ಪ್ರಸಾದ; ಭಿಕ್ಷೆ.

कनक - **पु०** ಸುವರ್ಣ; ಚಿನ್ನ; ಉಮ್ಮತ್ತ.

कनकटा - **वि०** ಕಿವಿಹರಕ.

कनकनाना - **अ०** ನಸನಸೆಯಾಗು; ಅರುಚಿಕರವಾಗು.

कनकी - **स्त्री०** ಕಡಿಯಕ್ಕಿ; ನುಚ್ಚು.

कनकूत - **पु०** ಬೆಳೆಯ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ; ಅಣೇವಾರಿ.

कनकैया - **स्त्री०** / **कनकौवा** - **पु०** ದೊಡ್ಡಗಾಳಿಪಟ.

कनखजूरा - **पु०** ಒಂದುಹುಳ; ಜರಿ.

कनखियाना - **स०** ಓರೆಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು; ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವುದು.

कनखी - **स्त्री०** ಓರನೋಟ.

कनगुरिया - **स्त्री०** ಕಿರುಬೆರಳು.

कनछेदन - **पु०** ಕಿವಿಚುಚ್ಚುವುದು.

कनटोप - **पु०** ಕಿವಿಮುಚ್ಚುವ ಟೋಪಿ; ಕುಲಾವಿ.

कनपटी - **स्त्री०** ಕಣ್ಣುಕಿವಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಭಾಗ.

कनफुंकवा - **वि०** ಕಿವಿಯೂದುವ; ದೀಕ್ಷೆಕೊಡುವ.

कनफुसकी - **स्त्री०** ಪಿಸುಮಾತು.

कनफूल - **पु०** ಓಲೆ

कनवा - **पु०** ಚಟಾಕು.

कनस्तर - **पु०** ಡಬ್ಬ.

कनहा - **पु०** ಕಂದಾಯದ ಅಧಿಕಾರಿ.

कनहार - **पु०** ಅಂಬಿಗ.

कनाअत - **स्त्री०** ಸಂತೋಷ.

कनात - **स्त्री०** ದಪ್ಪಬಟ್ಟೆಯ ಪರದೆ.

कनिका - **स्त्री०** ಚೂರು; ಕಣ.

कनिष्ठ - **वि०** ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದ.

कनिया - **स्त्री०** ಮಡಿಲು.

कनी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಚೂರು; ವಜ್ರದರವೆ.

कनीज़ - **स्त्री०** ದಾಸಿ; ಸೇವಕಿ.

कनीनिका - **स्त्री०** ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡು; ನಕ್ಷತ್ರ; ಹುಡುಗಿ.

कनेठा - पुं० ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣಿನವ; ಏಕಾಕ್ಷಿ.

कनेठी - स्त्री० ಕಿವಿಹಿಂಡುವ ಶಿಕ್ಷೆ.

कनेर / **कनेल** - स्त्री० ಕಣಿಗಲು ಗಿಡ.

कनौजिया - वि० ಕನೋಜದೇಶ ನಿವಾಸಿ; ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

कनौड़ा - वि० ಅಂಗಹೀನ; ನೀಚ.

कनौती - स्त्री० ಪಶುಗಳ ಕಿವಿಯ ಕೊನೆ.

कन्दील - स्त्री० ಲಾಟೀನು; ಕಂದೀಲು; ಲಾಂದ್ರ.

कन्नास - पुं० ಲೋಭಿ.

कन्नासा - स्त्री० ಸಾಣೆಗಲ್ಲು; ಅರ.

कन्नी - स्त्री० ಗಾಳೀಪಟದ ಅಂಚು.

कन्हाई / **कन्हैया** - पुं० ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ; ಪ್ರೇಮ ಪಾತ್ರನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ.

कपट - पुं० ಕಪಟ; ಮೋಸ.

कपड़छन / **कपड़छान** - पुं० ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಶೋಧಿಸುವಿಕೆ.

कपड़ा - पुं० ಬಟ್ಟೆ; ವಸ್ತ್ರ; ಉಡಿಗೆ.

कपर्द - पुं० (ಶಿವನ) ಜಟೆ; ಕವಡೆ.

कपाट - पुं० ಬಾಗಿಲು; ಕದ.

कपार / **कपाल** - पुं० ಕಪಾಲ; ಅದೃಷ್ಟ; ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರ.

कपास - स्त्री० ಹತ್ತಿ; ಅರಳೆ.

कपित्थ - पुं० ಬೇಲದಹಣ್ಣು (**कैथा**).

कपिल / **कपिश** - वि० ಕಪಿಲವರ್ಣದ; ಬೂರಾ ಬಣ್ಣದ.

कपूत - पुं० ಕುಪುತ್ರ.

कपूर - पुं० ಕರ್ಪೂರ.

कपोत - पुं० ಪಾರಿವಾಳ.

कपोती - स्त्री० ಹೆಣ್ಣುಪಾರಿವಾಳ.

कपोल - पुं० ಕೆನ್ನೆ.

कपोल-कल्पित - वि० ನಿರಾಧಾರವಾದ.

कफ़ - पुं० ಕಫ; ನೊರೆ; ಶ್ಲೇಷ್ಮ; ಕೈಪಟ್ಟಿ; ಅಂಗಾಲು.

कफ़गीर - पुं० ಸೌಟು.

कफ़चा - पुं० ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ.

कफ़न - पुं० ಶವಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸುವ ಬಟ್ಟೆ;—**सर से बांधना** - ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗು.

कफ़नाना - स० ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸು.

कफ़न-कसोट - पुं० ಬಹಳ ಜಿಪುಣ.

कफ़नी - स्त्री० ಶವದಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಬಟ್ಟೆ.

कफ़स - पुं० ಪಂಜರ; ಶರೀರ.

कफ़ील - पुं० ಹೊಣೆ; ಜಾಮೀನು.

कफ़्फ़ारा - पुं० ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

कफ़्श - स्त्री० ಪಾದರಕ್ಷೆ; ಚಪ್ಪಲಿ.

कबंध - पुं० ರುಂಡವಿಲ್ಲದ ದೇಹ; ಪೀಪಾಯಿ; ಹೊಟ್ಟೆ.

कब - क्रि० ಯಾವಾಗ; ಎಂದು.

कबड्डी - स्त्री० ಬಲಗುಡು ಆಟ; ಡೂಡೂ ಆಟ.

कबर - पुं० ಸಮಾಧಿ.

कबरा - वि० ಜಾಲಿ; ವಿವಿಧಬಣ್ಣದ.

कब्रिस्तान - पुं० ಸ್ಮಶಾನ.

कबल - अ० ಮೊದಲು.

कबा - पुं० ಉದ್ದವಾದ ಅಂಗಿ.

कबाड़ - पुं० ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಸ್ತು.

कबाड़ा - पुं० ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಮಾತು.

कबाड़िया } **कबाड़ी** } पुं० ಮುರಿದ, ಒಣಗಿದ; ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಮುರಕಲು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವವ.

कबाब - पुं० ಹುರಿದ ಮಾಂಸ.

कबार - पुं० ವೃತ್ತಿ; ಕಸಬು.

कबाला - पुं० ದಸ್ತಾವೇಜು.

कबाहत - स्त्री० ಕೆಡಕು; ತೊಡಕು.

कबीर - वि० ಶ್ರೇಷ್ಠ; ದೊಡ್ಡ.

कबीरा - पुं० ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪಾಪ.

क़बील - पुं० ಜಾತಿ; ವರ್ಗ.

क़बीला - पुं० ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು; ಹೆಂಡತಿ.

क़बीह - वि० ಕೆಟ್ಟ; ನಿಕೃಷ್ಟ.

कबूतर - पुं० ಪಾರಿವಾಳ.

क़बूल - वि० ಸ್ವೀಕಾರ; ಅಂಗೀಕಾರ.

क़बूलना - स० ಅಂಗೀಕರಿಸು.

क़बूलियत - स्त्री० ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.

क़बूली - स्त्री० ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ; ಕಡಲೆ ಬೇಳೆಯ ಹುಗ್ಗಿ.

क़ब्ज़ - पुं० ಮಲಬದ್ಧತೆ.

क़ब्ज़ा - पुं० ಹಿಡಿ; ಅಧಿಕಾರ.

क़ब्ज़ियत - स्त्री० ಮಲಬದ್ಧತೆ.

क़ब्र - स्त्री० ಗೋರಿ; ಸಮಾಧಿ;—**में पैर लटकाना** - ಸಾಯುವಕಾಲವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸು;—**के मुर्दे उखाड़ना** - ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆದರುವುದು.

क़ब्रगाह } **क़ब्रिस्तान** } पुं० ಸಮಾಧಿಭೂಮಿ.

कभी - क्रि० ಎಂದಾದರೂ;—**कभी** - ಆಗಾಗ್ಯೆ; **कभी न कभी** - ಯಾವಾಗಲಾದರೂ;—**नहीं** - ಎಂದೂ ಇಲ್ಲ;—**का** - ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ.

कमंगर - पुं० ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ ತಯಾರಿಸುವವ; ಅಸ್ಥಿವೈದ್ಯ; ಚಿತ್ರಗಾರ वि० ದಕ್ಷ; ನಿಪುಣ.

कमंडली - पुं० ಬೈರಾಗಿ; ಕಪಟ ಸನ್ಯಾಸಿ.

कम - वि० ಸ್ವಲ್ಪ; ಕೊಂಚ;—**उम्र** - वि० ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನ.

कमअक़्ल - वि० ಬುದ್ಧಿಹೀನ.

कमअस्ल - वि० ವರ್ಣಸಂಕರ.

कमख़र्च - वि० ಮಿತವ್ಯಯಿ; ಜಿಪುಣ.

कमख़ाब } **कमख़्वाह** } पुं० ಕಲಾಬತ್ತು ಕಸೂತಿಯುಳ್ಳ ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆ.

कमची - स्त्री० ಬಿದಿರು ದಬ್ಬೆ.

कमज़र्फ़ - वि० ತುಚ್ಛ; ನೀಚ.

कमज़ात - वि० ಕುಲಹೀನ.

कमज़ोर - वि० ಅಶಕ್ತ; ಬಲಹೀನ.

कमठ - पुं० ಆಮೆ.

कमठा - पुं० ಧನಸ್ಸು; ಬಿಲ್ಲು.

कमतर - वि० ಕಮ್ಮಿಗಿಂತ ಕಮ್ಮಿ.

कमतरीन - पुं० ತುಚ್ಛ; ಸೇವಕ.

कमती - स्त्री० ಕಡಿಮೆ; ಕಮ್ಮಿ.

कमनसीब - वि० ದುರ್ಭಾಗ್ಯ.

कमन्द - स्त्री० ಕಾಡು ಮೃಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಲೆ; ನೂಲೇಣಿ.

कमनीय - ವಿ० ಮನೋಹರ.
कमनैत - ಪು० ಬಿಲ್ಲಾಳು.
कमफ़हम - ವಿ० ಬುದ್ಧಿಹೀನತೆ.
कमबख़्त - ವಿ० ಅದೃಷ್ಟಹೀನ.
कमबख़्ती - ಸ್ತ್ರೀ० ದುರದೃಷ್ಟ.
कमयाब - ವಿ० ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ; ದೊರೆಯಲಾರದ.
कमर - ಸ್ತ್ರೀ० ನಡು; ಸೊಂಟ; ಕಟಿ; **—कसना या बांधना** - ಸಿದ್ಧನಾಗು; **—टूटना** - ನಿರಾಶೆಯಾಗು; **—सीधी करना** - ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳು; **—बंद** - ಪು०. ಸೊಂಟದ ಪಟ್ಟಿ; **—बस्ता** - ವಿ० ಸನ್ನದ್ಧ.
क़मर - ಪು० ಚಂದ್ರ.
कमरा - ಪು० ಕೋಣೆ; ಕಿರುಮನೆ.
कमलगट्टा - ಪು० ತಾವರೆ ಬೀಜ.
कमवाना - ಸ० ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಸು; ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಸೇವೆಮಾಡಿಸು.
कमसख़ुन - ಪು० ಮಿತಭಾಷಿ.
कमसमझी - ಸ್ತ್ರೀ० ಮೂರ್ಖತನ.
कमसिन - ವಿ० ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನ; ಎಳೆಪ್ರಾಯದ; ಅಲ್ಪವಯಸ್ಸಿನ.
कमाई - ಸ್ತ್ರೀ० ಆದಾಯ.
कमाऊ - ವಿ० ಧನಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂಥ; ಉದ್ಯೋಗನಿರತನಾದ.
कमान - ಸ್ತ್ರೀ० ಬಿಲ್ಲು; ತೋಪು.
कमानचा - ಪು० ಸಣ್ಣಬಿಲ್ಲು.
कमानगर - ಪು० ಬಿಲ್ಲು ತಯಾರಿಸುವವ.
कमाना - ಸ० ಗಳಿಸು; ಸಂಪಾದಿಸು; ಕಡಿಮೆಮಾಡು.
कमानिया - ಪು० ಬಿಲ್ಲುಗಾರ.
कमानी - ಸ್ತ್ರೀ० ಕಬ್ಬಿಣದ ತಂತಿ.
कमाल - ಪು० ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ; ನಿಪುಣತೆ; ಸರ್ವೋತ್ತಮ; **—करना** - ಅದ್ಭುತ ಕೆಲಸಮಾಡು.
कमालिया - ಸ್ತ್ರೀ० ಪೂರ್ಣತೆ.
कमासुत - ವಿ० ಉದ್ಯಮಶೀಲ.
कमी - ಸ್ತ್ರೀ० ಕುಂದು; ನಷ್ಟ; **—बेशी** - ಸ್ತ್ರೀ० ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ.
कमीज़ - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಂಗಿ; ಷರಟು.
कमीना - ವಿ० ನೀಚ; ಕ್ಷುದ್ರ; ಕೀಳು.
कमेरा - ಪು० ಕೆಲಸಗಾರ; ಕೂಲಿಗಾರ.
कमोरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಮಣ್ಣಿನ ಚಿಕ್ಕಗಡಿಗೆ.
क़याफ़ा - ಪು० ಆಕೃತಿ; ಮೂರ್ತಿ; **—शनास** - ವಿ० ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.
क़याम - ಪು० ತಂಗುವಸ್ಥಳ; ತಾಣ; ನಿಶ್ಚಯ.
क़यामत - ಸ್ತ್ರೀ० ಪ್ರಳಯಕಾಲ.
क़यास - ಪು० ಅಂದಾಜು; ಊಹೆ.
क़यासी - ವಿ० ಕಲ್ಪಿತ; ಊಹೆಯ.
करंजा - ಪು० ಬೆಕ್ಕಿನ ಕಣ್ಣಿನವ. ವಿ० ಕಾಕಿ ಬಣ್ಣದ.

कर - पुं० ಕೈ ; ಕಂದಾಯ.

करकच - पुं० ಕಡಲುಪ್ಪು.

करकट - पुं० ಕಸ; ತಿಪ್ಪೆ.

करकराहट - स्त्री० ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಧೂಳು ಬಿದ್ದಾಗಿನ ಬಾಧೆ.

करख़्त - वि० ಕಠಿಣ.

करगह } **करघा** } पुं० ನೆಯಿಗೆ; ಮಗ್ಗದ ಗುಣಿ; ಮಗ್ಗ ; ಕೈಮಗ್ಗ.

करछा } **करछुल** } पुं० ಸೌಟು ; ಸಟ್ಟುಗ.

क़रज़ा - पुं० ಸಾಲ ; ಉದ್ದರಿ.

करणधार - पुं० ಹಡಗು ನಡೆಸುವವ; ಮುಖ್ಯಸಂಚಾಲಕ.

करतब - वि० ಕಾರ್ಯ; ಚಮತ್ಕಾರ.

करतबी - पुं० ಮಾಯಾ ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿತೋರಿಸುವವ ; ಸಮರ್ಥ.

करतार - पुं० ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ; ಪರಮಾತ್ಮ.

करताल - पुं० } **करताली** - स्त्री० } ಚಪ್ಪಾಳೆ; ಕರತಾಡನ.

करतूत - स्त्री० ಚಮತ್ಕಾರ ; ಗುಣ.

करद - वि० ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವಂಥ ; ಅಧೀನ.

करधनी - स्त्री० ಡಾಬು ; ಪಟ್ಟಿ.

करनफूल - पुं० ಬೆಂಡೋಲೆ.

करनबेध - पुं० ಚೌಲ ಸಂಸ್ಕಾರ.

करनाल - स्त्री० ತುತ್ತೂರಿ ; ಕೊಂಬು.

करनी - स्त्री० ಕೆಲಸ; ಸಂಸ್ಕಾರ; ಕರ್ಮ ; ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ.

करबला - पुं० ಮುಹಮ್ಮದ ಪೈಗಂಬರನ ಮೊಮ್ಮಗ ಹುಸೇನನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟು ಹುಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳ.

करम - पुं० ಅಂಗೈಯಿನ ಹಿಂಭಾಗ; ಒಂಟೆಯ ಅಥವಾ ಆನೆಯ ಮರಿ.

करम - पुं० ಕೆಲಸ; ಭಾಗ್ಯ; ಕೃಪೆ; ಅನುಗ್ರಹ ; ಉದಾರತೆ.

करमकल्ला - पुं० ಕೋಸುಗಡ್ಡೆ ; ಕ್ಯಾಬೀಜಿ.

करमठ - वि० ಕರ್ಮನಿಷ್ಠ.

करवट - स्त्री० ಮಗ್ಗಲು; ಪಕ್ಕ ; —**बदलना** - ಮಗ್ಗಲುತಿರುಗು.

करवत - पुं० ಗರಗಸ.

करवा - पुं० ಚಿಕ್ಕಮಡಿಕೆ ; ಕುಡಿಕೆ.

करवाल - पुं० ಕತ್ತಿ ; ಉಗುರು.

करवीर - पुं० ಅರಳಿ; ಕತ್ತಿ; ಸ್ಮಶಾನ.

करश्मा - पुं० ಚಮತ್ಕಾರ ; ಒಯ್ಯಾರ ; ಕಣ್ಣುಸನ್ನೆ.

करष - पुं० ವೈಮನಸ್ಯ ; ದ್ರೋಹ.

करषना - स० ಎಳೆ ; ಆಕರ್ಷಿಸು.

करसायर } **करसायल** } पुं० ಕರಿಯ ಜಿಂಕೆ.

करसी - स्त्री० ಬೆರಣಿ ; ಬೆರಣಿಯ ಚೂರು ; ಕುಳ್ಳು.

करौंत - पुं० ಗರಗಸ.

करांती - पुं० ಗರಗಸದ ಕೆಲಸಗಾರ.

कराना - स० ಮಾಡಿಸುವುದು.

करावत - स्त्री० ನೆಂಟತನ; ಬಾಂಧವ್ಯ.

करामत } **करामात** } स्त्री० ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯ; ಚಮತ್ಕಾರ.

करामाती - वि० ಮಾಟಗಾರ.
क़रार - पु० ಸ್ಥಿರತೆ; ಕರಾರು.
क़रारनामा - पु० ಒಪ್ಪಂದ; ಕರಾರು.
करारा - पु० ನದಿಯ ಎತ್ತರವಾದ ದಡ; ದಿಣ್ಣೆ; ಕಾಗೆ; वि० ದೃಢ ಚಿತ್ತ.
कराल - वि० ಕರಾಳ; ಭೀಕರವಾದ.
कराह - पु० ನರಳಾಟ.
कराहना - अ० ಬೇನೆಯಿಂದ ನರಳು.
कराहियत - स्त्री० ಅಪ್ರಸನ್ನತೆ; ಅರುಚಿ; ತಿರಸ್ಕಾರ.
कराही - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಬಾಣಲೆ.
करि - पु० ಆನೆ.
करिया - पु० ದೋಣಿಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ; ನಾವಿಕ; ಅಂಬಿಗ.
करिश्मा - पु० ಚಮತ್ಕಾರ.
क़रीन - वि० ಹತ್ತಿರ; ಸಮೀಪ; ಅನುಗುಣವಾಗಿ.
क़रीना - पु० ಕ್ರಮ; ರೀತಿ.
क़रीब - वि० ಹತ್ತಿರ; ಸಮೀಪ; ಸುಮಾರು.
करीम - वि० ದಯಾಳು पु० ಈಶ್ವರ.
करीर, करील - पु० ಕಳ್ಳಿಯ ಗಿಡ.
करुआ - वि० ಕಹಿ.
करुआई - स्त्री० ಕಹಿ; ವೈಮನಸ್ಯ.
करुवार - पु० ನಾವಿಕನ ದಂಡ; ಚುಕ್ಕಾಣಿ.
करेजी - स्त्री० ಗುಂಡಿಗೆಯ ಮಾಂಸ.
करेर - वि० ಕಠಿಣ; ಒರಟು.
करेला - पु० ಹಾಗಲಕಾಯಿ.
करैत - पु० ಕರಿನಾಗರಹಾವು; ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪ.
करैल - स्त्री० ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕರಿ ಮಣ್ಣು.
करैला - पु० दे० करेला.
करोड़ - वि० ಕೋಟಿ.
करोदना - स० ತುರಿ; ಗೀಚು.
करौंदा - पु० ಕಳಿವೆಹಣ್ಣು.
करौत - पु०, करौती - स्त्री० ಗರಗಸ.
कर्क, कर्कट - पु० ನಳ್ಳಿ; ಏಡಿ; ಕಟಕರಾಶಿ.
कर्कर - पु० ಕಲ್ಲುಹರಳು.
कर्कश - वि० ಕಠೋರ; ಉಗ್ರ.
कर्कशा - स्त्री० ಜಗಳಗಂಟಿ.
क़र्ज़, क़र्ज़ा - पु० ಸಾಲ; ಉದ್ರಿ.
क़र्ज़दार - पु० ಸಾಲಗಾರ.
कर्ण - पु० ಕಿವಿ.
कर्णधार - पु० दे० करणधार.
कर्तन - पु० ಕತ್ತರಿಸುವುದು.
कर्तनी - स्त्री० ಕತ್ತರಿ.
कर्तव्यमूढ़ - वि० ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೋಚದೆ ಹೋದವ.
कर्तार - पु० ವಿಧಾತ; ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ.
कर्त्ता - पु० ಮಾಡುವವ; ಈಶ್ವರ.
कर्त्ता-धर्त्ता - पु० ಕಾರಣಕರ್ತ; ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವ.
कर्दम - पु० ಕೆಸರು.

कर्पूर - पु० ಕರ್ಪೂರ.

कर्बुर - पु० ಚಿನ್ನ; ಉಮ್ಮತ್ತಿಗಿಡ; वि० ನಾನಾಬಣ್ಣಗಳ.

कर्म - पु० ಕಾರ್ಯ; ಕರ್ತವ್ಯ; ಉದ್ಯೋಗ; ವಿಧಿ.

कर्मकार - पु० ಕೆಲಸಗಾರ; ಆಳು.

कर्मचारी - पु० ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ; ಅಧಿಕಾರಿ; ಕಾರ್ಯಕರ್ತ.

कर्मरेख / **कर्मरेखा** } स्त्री० ಹಣೆಬರಹ.

कर्मठ - वि० ಕರ್ಮನಿಷ್ಠ; ಕಾರ್ಯಕುಶಲ.

कर्मणा - क्रि० ಕರ್ಮದಿಂದ.

कर्महीन - पु० ದುರ್ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.

कर्ष - पु० ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಎಳೆತ.

कर्षक - पु० ಒಕ್ಕಲಿಗ; ರೈತ.

कर्षण - पु० ಉಳುವಿಕೆ; ಎಳೆಯುವಿಕೆ.

कलँगी - स्त्री० दे० **कलगी.**

कलंदर - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬೈರಾಗಿ; ಕರಡಿ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವವ.

कल - क्रि० ನಿನ್ನೆ; ನಾಳೆ पु० ಯಂತ್ರ; ಸುಖಸಂತೋಷ.

कलई - स्त्री० ತವರ; ಕಲಾಯಿ; **—खुलना** - ನಿಜ ಹೊರಬೀಳುವುದು; **—न लगना** - ಯುಕ್ತಿ, ತಂತ್ರ ಫಲಿಸದೆ ಹೋಗುವುದು.

कलईगर - पु० ಕಲಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವವ.

कुलक - पु० ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ದುಃಖ.

कलगी - स्त्री० ಶಹಾಮೃಗ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸುಂದರವಾದ ಗರಿ; ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಆಭರಣ; ಕಟ್ಟಡದ ಶಿಖರ.

कलछा - पु० / **कलछी** - स्त्री० / **कलछुल** - पु० } ಸೌಟು; ಸಟ್ಟುಗ; ದೊಡ್ಡ ಚಮಚ.

कलजिभा / **कलजीहा** } वि० ಮುಚ್ಚಿನಾಲಗೆಯುಳ್ಳ; ಕೆಟ್ಟ ನಾಲಿಗೆಯುಳ್ಳ.

कलत्र - पु० ಪತ್ನಿ; ಹೆಂಡತಿ.

कलदार - पु० ರೂಪಾಯಿ.

कलधूत - पु० ಬೆಳ್ಳಿ; ರಜತ.

कलधौत - पु० ಬಂಗಾರ; ಬೆಳ್ಳಿ.

कलप - पु० ಇಸ್ತ್ರಿಮಾಡುವುದು.

कलपना - अ० ವಿಲಾಪಿಸುವುದು.

कलफ - पु० ತೆಳುವಾದ ಗಂಜಿ; ಮುಖದಮೇಲಿನ ಕೆಂಪು ಕಲೆ.

कलबल - पु० ಉಪಾಯ; ತಂತ್ರ; ಗದ್ದಲ; ಕೋಲಾಹಲ.

कलबूत - पु० ಅಚ್ಚು; ಟೋಪಿ ಅಥವಾ ಬೂಟ್ಸು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೊರಡಚ್ಚು.

क़लम - स्त्री० ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ; ಕಸಿಗಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ರೆಂಬೆ; **—करना** - ಕತ್ತರಿಸುವುದು; ಕಸಿಮಾಡುವುದು.

क़लम-अन्दाज़ - वि० ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದುದು.

क़लम-कारी - स्त्री० ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸ.

क़लम-दान - पु० ಲೇಖನಿ ಮತ್ತು ದೌತಿಯಿಡುವ ಡಬ್ಬಿ.

क़लम-बन्द - वि० ಲಿಖಿತ ; ಪೂರ್ತಿ.

कलमा - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಮಂತ್ರ; ವಾಕ್ಯ; ಮಾತು.

क़लमी - वि० ಕಸಿಮಾಡಿದ.

कलमुहाँ - वि० ದೋಷವುಳ್ಳ; ಪಾಪಿ.

कलवार - पु० ಈಡಿಗ ; ಕಳ್ಳುಶೇಂದಿ ತಯಾರಿಸುವ ಜಾತಿ.

कलवरिया - स्त्री० ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ.

कलसा - पु० ಕಳಶ; ನೀರಿನಮಡಿಕೆ.

कलसी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಗಡಿಗೆ.

कलहारा - वि० ಜಗಳಗಂಟ.

कलाँ - वि० ದೊಡ್ಡ ; ಹಿರಿಯ.

कला - स्त्री० ತಂತ್ರ ; ಚಮತ್ಕಾರ.

कलाई - स्त्री० ಮಣಿಕಟ್ಟು ; ನೂಲಿನ ಉಂಡೆ.

कलाक़न्द - पु० ಹಾಲಿನಕೆನೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯ ಬರ್ಫಿ.

कलाप - पु० ಸಮೂಹ; ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಡಾಬು ; ಚಂದ್ರ ; ಬಾಣ.

कलापी - वि० ಬತ್ತಳಿಕೆಯವ; ತೂಣೀರಧಾರಿ ; ನವಿಲು.

कलाबत्तू - पु० ಜರಿ ; ಜರತಾರಿ.

क़लाबाज़ - वि० ಲಾಗ ಹಾಕುವ.

क़लाबाज़ी - स्त्री० ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಮೊಗಚಿ ಬೀಳುವಿಕೆ; ಲಾಗ.

कलाम - पु० ವಾಕ್ಯ ; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

कलार, कलाल - पु० दे० कलवार.

कलावंत - पु० ಸಂಗೀತಕಲಾನಿಪುಣ; ಗವಾಯಿ ; ಅಭಿನಯಕಾರ.

कलावा - पु० ನೂಲಿನ ಉಂಡೆ.

कलिंदजा - स्त्री० ಯಮುನಾನದಿ.

कलिंदा - पु० ಕಲ್ಲಂಗಡಿಹಣ್ಣು.

कलिका - स्त्री० ಮೊಗ್ಗು ; ಭಾಗ.

कलित - वि० ಸುಂದರ.

कलिमल - पु० ಪಾಪ.

कलिया - पु० ಹುರಿದಮಾಂಸ.

कलियाना - अ० ಮೊಗ್ಗೆಯಾಗು ; ಮುಗುಳುಬರು.

कली - स्त्री० ಮೊಗ್ಗು ; ಮುಗುಳು ; ಕನ್ಯೆ ; ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲು.

कलीच - पु० ಖಡ್ಗ; ಕತ್ತಿ.

कलीम - वि० ಭಾಷಣಕಾರ ; ವಕ್ತ.

क़लील - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ; ಕೊಂಚ.

क़लीसा - पु० ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಯಹೂದ್ಯರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರ.

कलूटा - वि० ಕರೀಬಣ್ಣದ.

कलेऊ - पु० ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥ.

कलेजा - पु० ಹೃದಯ; ಎದೆಗುಂಡಿಗೆ; ಸಾಹಸ ;—काटना - ಹೃದಯವು ಚೂರುಚೂರಾಗುವಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗು ;—काढ़ना - ಅತಿ ಕಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು; ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವುದು;—थामकर बैठ जाना या रह जाना - ಉಕ್ಕಿಬರುವ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆದು

ಸುಮ್ಮನಾಗು; —धड़कना - ಭಯವಾಗು;—मुँह को या मुँह तक आना - ದುಃಖವಾಗುವುದು; कलेजे पर साँप लोटना - ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ ದುಃಖವಾಗು.

कलेजी - स्त्री० ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯ ಮಾಂಸ.

कलेवर - पु० ದೇಹ; ಶರೀರ;—**बदलना** - ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.

कलेवा - पु० दे० कलेऊ.

कलोल - पु० ಕ್ರೀಡೆ; ಆಟ.

क़ल्ब - पु० ಹೃದಯ; ಸೈನ್ಯದ ಮಧ್ಯಭಾಗ; ಬುದ್ಧಿ; ಖೋಟಾ ಬೆಳ್ಳಿ; ಖೋಟಾ ಬಂಗಾರ.

क़ल्बसाज़ - पु० ಖೋಟಾ ನಾಣ್ಯ ತಯಾರಿಸುವವ.

क़ल्बी - वि० ಹಾರ್ದಿಕ; ನಕಲಿ.

क़ल्लाँच - पु० ದರಿದ್ರ; ಬಡವ; ಪೋಕರಿ.

कल्ला - पु० ದವಡೆ; ಕಂಠಸ್ಥಾನ; ಸ್ವರ; ಪಶುಗಳ ತಲೆ.

कल्ला-तोड़ - वि० ಬಲಿಷ್ಠ.

कल्ला-दराज़ - वि० ಬಹಳ ಚೀರುವವ.

कल्लोल - पु० ನೀರಿನ ಅಲೆಗಳು; ಆಟ; ಆಮೋದಪ್ರಮೋದ.

कल्लोलिनी - स्त्री० ನದಿ.

कल्हारना - स० ಹುರಿಯು.

कवर - पु० ತುತ್ತು; ಕವಳ.

कवलित - वि० ತುತ್ತಾಗಿಮಾಡಿದ.

कवायद - पु० ನಿಯಮ; ಕಾಯದೆ; स्त्री० ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಸೈನಿಕರ ವ್ಯಾಯಾಮ, ವ್ಯಾಕರಣ.

क़वी - वि० ಬಲಿಷ್ಠ; ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ.

कवेला - पु० ಕಾಗೆಯ ಮರಿ.

कश - पु० ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಸೇದುವಿಕೆ.

कशमकश - स्त्री० ಧಕ್ಕಾಮುಕ್ಕಿ; ಎಳೆದಾಟ; ಅಸಮಂಜಸ.

कशा - स्त्री० ಚಾವುಟಿ.

कशिश - स्त्री० ಆಕರ್ಷಣ; ವೈಮನಸ್ಯ.

कशीदगी - स्त्री० ವೈಮನಸ್ಯ; ದ್ವೇಷ.

कशीदा - पु० ಕಸೂತಿಯ ಕೆಲಸ.

कशीदा-ख़ातिर - वि० ಅಪ್ರಸನ್ನ.

कश्चित् - वि० ಒಂದಾನೊಂದು.

कश्ती - स्त्री० ನೌಕೆ, ನಾವೆ, ದೋಣಿ.

कस - पु० ವ್ಯಕ್ತಿ; ಸಹಾಯಕ; ವಶ.

कसक - स्त्री० ಸಿಡಿನೋವು; ಸೆಳೆತ.

कसकना - अ० ಬಾಧೆಯಾಗು.

कसकुट - पु० ಕಂಚು.

कसना - स० ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟು.

कसनी - स्त्री० ಬಿಗಿಯುವ ಹಗ್ಗ; ಒರೆಗಲ್ಲು.

कसब - पु० ಉಪಾರ್ಜನೆ; ಕಲೆ; ಉದ್ಯೋಗ; ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ.

कसबल - पु० ಶಕ್ತಿ; ಬಲ; ಸಾಹಸ.

क़सबा - पु० ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳಿ; ಊರು.

क़सबी - स्त्री० ವೇಶ್ಯೆ; ಸೂಳೆ.

क़सम - **स्त्री०** ಆಣೆ; ಪ್ರಮಾಣ; ಶಪಥ;—**खाना** - ಶಪಥಮಾಡು.

कसमसाना - **अ०** ಬಹಳ ಜನರು ಒಂದೆಡೆಸೇರಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕಾಗಿ ತಿಕ್ಕಾಡುವುದು; ತಹತಹಪಡು.

कसर - **स्त्री०** ಕುಂದು; ಕೊರತೆ; ಕಡಿಮೆ; ದೋಷ; ವೈರ; ನಷ್ಟ; —**निकालना** - ಸೇಡು ತೀರಿಸು.

कसरत - **स्त्री०** ವ್ಯಾಯಾಮ; ಕಸರತ್ತು; ಪರಿಶ್ರಮ; ಹೇರಳ.

कसरती - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠ; ವ್ಯಾಯಾಮಶೀಲ.

कसरहट्टा - **पु०** ಕಂಚುಗಾರರ ಅಂಗಡಿ ಸಾಲು.

क़साई - **पु०** ಕಟುಕ; ನಿರ್ದಯಿ.

कसाना - **अ०** ಒಗರು ರುಚಿಯುಂಟಾಗು; ಕಿಲುಬುಹಿಡಿ; **स०** ಬಿಗಿಸು.

कसाफ़त - **स्त्री०** ದಪ್ಪ; ಕೊಳೆ; ಕುರೂಪ.

कसार - **पु०** ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟಿನ ಉಂಡೆ.

कसाला - **पु०** ಕಷ್ಟ; ಪರಿಶ್ರಮ.

कसाव - **पु०** ಒಗರು; ಕಿಲುಬು.

कसीदा - **पु०** ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸ.

क़सीदा - **पु०** ಫಾರಸಿ ಛಂದಸ್ಸು; ನಿಂದಾಪರವಾದ ಕವಿತೆ.

कसीर - **पु०** ಅಧಿಕ.

कसीस - **पु०** ಅನ್ನಭೇಧಿ.

क़सूर - **पु०** ಅಪರಾಧ; ತಪ್ಪು.

क़सूरमंद / **क़सूरवार** - **वि०** ಅಪರಾಧಿ; ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ; ದೋಷಿ.

कसेरा - **पु०** ಕಂಚಿನ ಕೆಲಸಗಾರ.

कसैला - **वि०** ಒಗರು ರುಚಿಯುಳ್ಳ.

कसैली - **स्त्री०** ಅಡಿಕೆ.

कसोरा - **पु०** ಮಣ್ಣಿನಪಾತ್ರೆ.

कसौटी - **स्त्री०** ಒರೆಗಲ್ಲು; ಶೋಧನೆ.

कस्तरी - **स्त्री०** ಹಾಲು ಕಾಯಿಸುವ ಅಗಲಬಾಯುಳ್ಳ ಮಣ್ಣಿನಪಾತ್ರೆ.

कस्तूरिया - **वि०** ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ.

कस्तूर / **कस्तूरा** - **पु०** ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗ.

क़स्द - **पु०** ಸಂಕಲ್ಪ; ವಿಚಾರ.

क़स्दन - **क्रि०** ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ.

क़स्ब - **पु०** ಹುಟ್ಟುವಳಿ; ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ.

क़स्बा - **पु०** ದೊಡ್ಡಗ್ರಾಮ; ಊರು.

कस्बी - **स्त्री०** ವೇಶ್ಯೆ; ಸೂಳೆ.

क़स्साब - **पु०** ಕಟುಕ; ಕಸಾಯಿ.

क़हक़हा - **पु०** ಜೋರಾಗಿ ನಗುವುದು.

क़हत - **पु०** ಬರಗಾಲ; ಕ್ಷಾಮ.

कहन - **स्त्री०** ಕಥನ; ಮಾತು; ಗಾದೆ; ಕವಿತೆ.

कहना - **स०** ಹೇಳು; ಉಚ್ಚರಿಸು; ವರ್ಣಿಸು.

कहनी - **स्त्री०** ಮಾತುಕತೆ.

कहनावत - **स्त्री०** ಗಾದೆ.

क़हर - **पु०** ವಿಪತ್ತು; ಸಂಕಟ.

कहरना - **अ०** ನರಳು.

कहलाना } ಸಂ ಹೇಳಿಸು; ಸಂದೇಶ
कहवाना } ಕಳುಹಿಸು.

कहवा - पु० ಕಾಫಿ; ಬೂಂದೀಬೀಜ.

कहवैया - पु० ಹೇಳುವವ.

कहाँ - क्रि० ಎಲ್ಲಿ; ಎತ್ತ;—**का कहाँ** ಬಹುದೂರ.

कहा - पु० ಕಥನ; ಮಾತು; ಉಪದೇಶ.

कहाकही - स्त्री० ಮಾತಿನ ಜಗಳ.

कहानी - स्त्री० ಕತೆ; **राम कहानी** - ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಾತು; ಪಾಡು; ಗೋಳು.

कहार - पु० ಅಡ್ಡಿಹೊರುವವನು.

कहालत - स्त्री० ಆಲಸ್ಯ; ಸೋಮಾರಿತನ.

कहावत - स्त्री० ಗಾದೆ; ಲೋಕೋಕ್ತಿ.

कहा सुना - पु० ಅನುಚಿತವಾದ ಮಾತು; ತಪ್ಪು ನಡವಳಿಕೆ.

कहा सुनी - स्त्री० ವಾದವಿವಾದ; ಜಗಳ; ತಕರಾರು.

कहीं - क्रि० ಎಲ್ಲಾದರೂ;—**कहीं** - ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ; ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ.

काँइयाँ - वि० ಧೂರ್ತ; ಕಪಟಿ.

काँकर - पु० ಕಲ್ಲು.

काँकरी - स्त्री० ಸಣ್ಣಕಲ್ಲು.

काँख - स्त्री० ಕಂಕಳು; ಕಕ್ಷ.

काँखना - अ० ತಿಣುಕು.

काँगड़ी - स्त्री० ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳು ಛಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕತ್ತಿಗೆ ತೂಗುಹಾಕಲುಪಯೋಗಿಸುವ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ.

काँच - पु० ಗಾಜು; स्त्री० ಲಂಗೋಟಿ; ಕಚ್ಚೆ.

काँचन - पु० ಬಂಗಾರ; ಸಂಪಿಗೆ.

काँचली - स्त्री० ಹಾವಿನ ಪೊರೆ.

कांची - स्त्री० ಉಡಿದಾರ; ನಡುಪಟ್ಟಿ.

काँजी - स्त्री० ಮಜ್ಜಿಗೆ; ಗಂಜಿ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹುಳಿರಸ.

काँजी-हाउस - पु० ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೂಡುವ ಸರಕಾರಿ ದೊಡ್ಡಿ.

काँटा - पु० ಮುಳ್ಳು; ಗಾಳ; ಸೂಜಿ; ತಕ್ಕಡಿ; —**बोना** - ಕೇಡು ಮಾಡು;—**होना** - ಸಣ್ಣಗಾಗು; ಕೃಶವಾಗು; **काँटों में घसीटना** - पु० ಉಚಿತವಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳು; **जीभ में काँटे पड़ना** - ದಾಹದಿಂದನಾಲಿಗೆ ಒರಟಾಗು.

काँटी - स्त्री० ಸಣ್ಣಮುಳ್ಳು; ಚಿಕ್ಕ ತಕ್ಕಡಿ; ಕೊಕ್ಕೆ.

काँठा - पु० ಗಿಣಿ; ಪಕ್ಷಿಗಳಕತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ಗೆರೆಗಳು; ಕೊರಳು.

काँड - पु० ಅಧ್ಯಾಯ; ಶಾಖೆ.

काँडी - स्त्री० ಜಂತೆ; ಮರದತೊಲೆ.

कांत - पु० ಪತಿ; ಚಂದ್ರ.

कांता - स्त्री० ಪತ್ನಿ; ಭಾರ್ಯೆ.

कांदना - अ० ಅಳು; ರೋದಿಸು.

कांदा - पु० ಈರುಳ್ಳಿ; ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ.

कांदो - पु० ಕೆಸರು; ಬದಿ; ಕೊಚ್ಚೆ.

कांध - पु० ಹೆಗಲು.

काँपना - अ० ನಡಗು ; ಕಂಪಿಸು.

काँय-काँय / **काँव-काँव** स्त्री० ಕಾಗೆಯ ಕೂಗು.

कांवर - पु० ಕಾವಡಿ ; ಅಡ್ಡೆ.

कांवरिया - पु० ಕಾವಡಿ ಹೊರುವವ.

कावला - वि० ಎಳೆಯ.

कांस - पु० ಜೊಂಡು ಹಲ್ಲು.

कांसा - पु० ಕಂಚು.

कांसागर - पु० ಕಂಚುಗಾರ.

कांसी - वि० ಕಂಚಿನ.

काई - स्त्री० ಪಾಚಿ; ಹಾವಸೆ; **—छुड़ाना** - ಕೊಳೆಕಶ್ಮಲವನ್ನು ತೆಗೆ ;**—सा फट जाना** - ದಿಕ್ಕಾಪಾಲು ಅಥವಾ ಚಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗು.

काक - पु० ಕಾಗೆ.

काकपक्ष - पु० ಮುಂಗುರುಳು.

काकरेज़ा / **काकरेज़ी** पु० ಕೆಂಪು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಗಳ ಮಿಶ್ರಣ.

काका - पु० ತಂದೆಯ ಸಹೋದರ.

काकी - स्त्री० ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ; ಹೆಣ್ಣು ಕಾಗೆ.

काकु - पु० ವ್ಯಂಗ್ಯ.

काकुल - पु० दे० **काकपक्ष.**

काग - पु० ಕಾಗೆ; ಬಿರಟೆ.

काग़ज़ - पु० ಕಾಗದ ; ದಸ್ತಾವೇಜು; ಒಕ್ಕಣೆ;**—काला करना** - ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರಿಯು ;**—की नाव** - ಕ್ಷಣಭಂಗುರವಾದ ವಸ್ತು.

काग़ज़ात - पु० ಕಾಗದಪತ್ರ.

काग़ज़ी - वि० ಕಾಗದದ; ತೆಳ್ಳಗಿರುವ ; **—घोड़े दौड़ाना** - ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವುದು.

कागद - पु० ಕಾಗದ.

कागारोल - पु० ಬೊಬ್ಬೆ ; ಗಲಾಟೆ.

काछ - पु० ಕಚ್ಚೆಯಃಕೊನೆ.

काछना - स० ಕಚ್ಚೆಕಟ್ಟು ; ತೊಡು ; ಅರೆದು ಬಳಿದು ತೆಗೆ ಉದಾ :— ಗಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಣೆಕಲ್ಲಿನಮೋಲೆತೇದು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಃಕೊಳ್ಳುವುದು.

काछनी - स्त्री० / **काछा** - पु० ದಟ್ಟಿ; ಹನುಮಾನ್ ಚಡ್ಡಿ ; ಲಂಗೋಟಿ.

काछी - पु० ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವವನು ಮತ್ತು ಮಾರುವವನು.

काछे - क्रि० ಸಮಿಪಾಪ; ಹತ್ತಿರ.

काज - पु० ಕೆಲಸ; ಕಾರ್ಯ; ಉದ್ಯೋಗ.

काजर / **काजल** पु० ಕಾಡಿಗೆ; ಕುಡಿಕಪ್ಪು.

काज़िब - पु० ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನು.

काजी - वि० ಪರಿಶ್ರಮಿ. (**उदा० कामकाजी**)

क़ाज़ी - पु० ಮುಹಮ್ಮದೀಯರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ.

काजू - पु० ಗೋಡಂಬಿ; ಗೇರು ಬೀಜ; ಗೇರುಬೀಜದ ಮರ.

काट - स्त्री० ಕಡಿತ; ಕತ್ತರಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ; ದಂಶನ ;**—छांट** - ಕತ್ತರಿಸಿ ಸರಿಮಾಡುವುದು ; ಹೊಡೆದಾಟ.

काटना - स० ಕತ್ತರಿಸು ; ಕೊಯ್ಯು ; ಗಾಯಮಾಡು ; मु०—**काटो तो ख़ून नहीं** - ಭಯಂಕರ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ನಿಸ್ತಬ್ಧನಾಗು.

काठ - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆ; ಮರದಕೊರಡು; ದೊಣ್ಣೆ ; —**कबाड़** - ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮುರುಕುಸಾಮಾನು ; —**का उल्लू** - ಮೂರ್ಖ ; ವಜ್ರಶುಂಠ ;—**की हाँड़ी** - ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ವಸ್ತು ;—**मारना** - ಅಪರಾಧಿಗೆ ಕೋಳ ಮರದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸು ;—**होना** - ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮರದಂತಾಗುವುದು.

काठी - स्त्री० ಕುದುರೆಯ ಜೀನು ; ಒಂಟೆಯ ಬೆನ್ನಮೇಲಿನ ಗದ್ದಿಗೆ; ಮೈಕಟ್ಟು ; ಕತ್ತಿಯಚೀಲ.

काढ़ना - स० ತೆಗೆ ; ತೆರೆದುತೋರಿಸು ; ಕೆತ್ತು ; ಸಾಲತೆಗೆ.

काढ़ा - पु० ಕಷಾಯ.

कातना - स० ನೂಲುವುದು.

कातर - वि० ವ್ಯಾಕುಲ ; ಹೆದರಿದ.

कातरता - स्त्री० ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ದುಃಖ; ಅಂಜುಬುರುಕತನ.

काता - पु० ಹುರಿಗೊಳಿಸಿದ ನೂಲು, ದಾರ; ಬಿದಿರು ಸೀಳುವ ಕತ್ತಿ.

कातिक - पु० ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸ.

क़ातिब - पु० ಬರೆಯುವವನು.

क़ातिल - पु० ಕೊಲೆಗಾರ; ಘಾತಕ.

काती - स्त्री० ಕತ್ತರಿ ; ಚಾಕು.

क़ादर - वि० ಅಂಜುಬುಕ.

क़ादिर - पु० ಸಮರ್ಥ ; ಬಲಿಷ್ಠ.

क़ादिरी - स्त्री० ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂಗಿ.

कान - पु० ಕಿವಿ ; —**उठाना** - ಕಿವಿನೆಟ್ಟಗಾಗು ; —**करना** - ಗಮನವಿಡು ;—**काटना** - ಮೀರಿಸು ; —**खड़े करना** - ಎಚ್ಚೆತ್ತುಗೊಳ್ಳು; —**खाना** - ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡು. —**का कच्चा** - ಅರಿಯದೆ ಮೋಸಹೋಗು ; —**पकड़ना** - ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು; —**पर जूँ न रेंगना** - ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಗಮನ ಕೊಡದಿರು ; —**भरना** - ದುರುಪದೇಶ ಮಾಡು ;—**में तेल डाले बैठना** - ಉಪೇಕ್ಷಿಸು ; —**न हिलना** - ಪ್ರತಿಮಾತನಾಡದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು.

कानड़ा - वि० ಒಕ್ಕಣ್ಣ ; ಒಂದು ರಾಗ.

काना - वि० ಒಕ್ಕಣ್ಣ ; ಹುಳುತಿಂದ.

कानाकानी / **कानाफूसी** } स्त्री० ಪಿಸುಮಾತು ; ಕಿವಿಮಾತು ; ಚರ್ಚೆ.

कानि - स्त्री० ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆ; ಲಜ್ಜೆ ; ಸಂಕೋಚ ; ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ.

कानी - वि० ಒಕ್ಕಣ್ಣೆ.

कानी उंगली - स्त्री० ಕಿರುಬೆರಳು.

कानी कौड़ी - स्त्री० ಕುರುಡುಕಾಸು.

कानीन - पुं० ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿದಮಗ.

कानी-हाउस - पुं० ದನಗಳಕೊಟ್ಟಿಗೆ.

क़ानून - पुं० ಶಾಸನ; ವಿಧಿ; **—छांटना** - ಕುತರ್ಕ ಮಾಡು.

क़ानूनगो - पुं० ಕಂದಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ.

क़ानूनदाँ - पुं० ಕಾನೂನು ತಿಳಿದವ.

क़ानूनन - क्रि० ಕಟ್ಟಳೆಯಂತೆ.

कान्यकुब्ज - पुं० ಕನ್ನೌಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

कान्ह - पुं० ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ.

कापाली - पुं० ಶಿವ; ಒಂದುಜಾತಿ.

कापुरुष - स्त्री० ಹೇಡಿ.

काफ़िया - पुं० ಅಂತ್ಯಾನುಪ್ರಾಸ; ಪ್ರಾಸ; **—तंग करना** - ಸತಾಯಿಸು.

काफ़ियाबंदी - स्त्री० ಪ್ರಾಸಕೂಡಿಸುವುದು; ಪ್ರಾಸದ ಜೋಡಣೆ.

काफ़िर - वि० ನಾಸ್ತಿಕ; ನಿರ್ದಯಿ.

क़ाफ़िला - पुं० ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರಿಕರ ಗುಂಪು.

काफ़ी - वि० ಸಾಕಾದಷ್ಟು.

काफ़ूर - पुं० ಕರ್ಪೂರ; **—होना** - ಮಾಯವಾಗು.

क़ाब - स्त्री० ದೊಡ್ಡತಟ್ಟೆ.

क़ाबक - पुं० दे० **काबुक.**

क़ाबलियत - स्त्री० दे० **क़ाबिलियत.**

काबा - पुं० ಮಕ್ಕಾದ ಪವಿತ್ರಮಂದಿರ.

क़ाबिज़ - वि० ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವನು.

क़ाबिल - वि० ಯೋಗ್ಯ; ಅರ್ಹ.

क़ाबिलियत - स्त्री० ಅರ್ಹತೆ; ಪಾಂಡಿತ್ಯ.

काबुक - स्त्री० ಪಾರಿವಾಳಗಳಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮರದಗೂಡು.

क़ाबू - पुं० ವಶ; ಅಧಿಕಾರ; ಬಲ; **—में करना** - ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು.

काम - पुं० ಕೆಲಸ; ಕಾರ್ಯ; ಬಯಕೆ; ಇಚ್ಛೆ; ಪ್ರಯೋಜನ; **—आना** - ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರು; **—तमाम करना** - ಕೊಂದು ಬಿಡು; **—निकलना** - ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಫಲಿಸು; **—में लाना** - ಉಪಯೋಗಿಸು.

कामकाज - पुं० ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ.

कामकाजी - वि० ಉದ್ಯೋಗಶೀಲ; ಬಹಳ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.

कामगार - पुं० ಕೂಲಿಗಾರ.

काम-चलाऊ - वि० ಕೆಲಸಸಾಗಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು.

कामचोर - पुं० ಮೈಗಳ್ಳ; ಮೈಬಗ್ಗದ.

कामदानी - स्त्री० ಹೂಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾದ.

कामदार - पुं० ಕಲಾಬತ್ತು ಹೂಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವ ವಸ್ತು; ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

कामधाम - पुं० ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ.

कामना - स्त्री० ಕೋರಿಕೆ; ಇಚ್ಛೆ.

कामयाब - वि० ಸಫಲ.

कामयाबी - **स्त्री०** ಸಫಲತೆ.
कामरी - **स्त्री०** ಕಂಬಳಿ.
कामारि - **पु०** ಮನ್ಮಥ.
कामिल - **वि०** ಸಂಪೂರ್ಣ; ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ; ಜ್ಞಾನಿ.
कामिला - **पु०** ಕಾಮಾಲೇರೋಗ.
कामी - **वि०** ಕಾಮುಕ; ಅಭಿಲಾಷಿ.
काम्य - **वि०** ಕೋರಿಕೆಯುಳ್ಳ; ಬಯಕೆಯ; ಬಯಸಬಹುದಾದ.
काय - **स्त्री०** ಮೈ; ದೇಹ; ಶರೀರ.
क़ायज़ा - **पु०** ಕುದುರೆಯ ಬಾಲದ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟುವ ಪಟ್ಟಿ.
क़ायदा - **पु०** ನಿಯಮ; ವಿಧಿ; ವ್ಯಾಕರಣ; ಪದ್ಧತಿ; ಸಂಪ್ರದಾಯ.
कायनात - **स्त्री०** ಪ್ರಪಂಚ; ವಿಶ್ವ.
क़ायम - **वि०** ಸ್ಥಿರವಾದ.
क़ायम-मुक़ाम - **वि०** ಬದಲಿಗೆ ನೇಮಕವಾದ; ಸ್ಥಾನಾಪನ್ನವಾದ.
कायर - **वि०** ಹೇಡಿ; ಅಂಜುಬುರಕ.
कायरता - **स्त्री०** ಹೇಡಿತನ.
क़ायल - **वि०** ಇತರರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ;—**करना** - ಮನಗಾಣುವಂತೆ ತೋರಿಸು; ಒಪ್ಪಿಸು.
कायली - **स्त्री०** ಲಜ್ಜೆ; ಗ್ಲಾನಿ.
काया - **स्त्री०** ಶರೀರ; ದೇಹ.
कायाकल्प - **पु०** ಔಷಧಿಯ ಬಲದಿಂದ ವೃದ್ಧಶರೀರವನ್ನು ತಾರುಣ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿದ್ಯೆ.
कायापलट - **पु०** ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆ; ರೂಪಾಂತರ.
कार - **पु०** ಕಾರ್ಯ; ಉದ್ಯೋಗ.
कार-आज़मूदा - **पु०** ಅನುಭವಿ.
कार-आमद - **वि०** ಉಪಯೋಗಿ.
कार-करदा - **वि०** ಅನುಭವಪಡೆದ.
कार-कुन - **पु०** ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಕಾರ್ಯಕರ್ತ.
कारख़ाना - **पु०** ಗಿರಣಿ.
कार-गर - **वि०** ಪ್ರಭಾವೋತ್ಪಾದಕ.
कार-गुज़ार - **वि०** ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥಾ.
कार-गुज़ारी - **स्त्री०** ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆ.
कार-चोब - **पु०** ಜರತಾರಿ ಹೂಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಸಲವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟು.
कारज - **पु०** ಕೆಲಸ; ಕಾರ್ಯ.
कारतूस - **वि०** ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ತೋಟಾ.
कारनामा - **पु०** ಮಾಡಿದಕೆಲಸ; ವಿವರಣೆ.
कारनी - **पु०** ಮಾಡುವವನು.
कारपरदाज़ - **पु०** ಕೆಲಸಗಾರ; ಗುಮಾಸ್ತೆ.
कारबार - **पु०** ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ.
कारबारी - **वि०** ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ.
कारबन - **पु०** ಇಂಗಾಲ.
कार्रवाई - **स्त्री०** ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ; ಗುಪ್ತಪ್ರಯತ್ನ.

कारवाँ - पु० ದೇಶದೇಶಾಂತರ ಪ್ರವಾಸಿಕರ ಗುಂಪು.

कारसाज़ - वि० ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ; ಕಾರ್ಯದಕ್ಷ.

कारसाज़ी - स्त्री० ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ; ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ.

कारस्तानी - स्त्री० ಪಿತೂರಿ.

कारा - स्त्री० ಬಂಧನ ; ಕೈದು ; ಸೆರೆ.

कारागार / **कारागृह** - पु० ಸೆರೆಮನೆ ; ಜೈಲು.

कारिंदा - पु० ಗುಮಾಸ್ತ ; ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವನು.

क़ारिक़ - पु० ಜಪ್ತುಮಾಡುವವನು.

कारिख - स्त्री० ಕಳಂಕ ; ಮಸಿ.

कारी - वि० ಆಳವಾದ ; ಗಹನ ; ಮರ್ಮಭೇದಕ.

कारीगर - पु० ನಯವಾದ ಕೈಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ; ಶಿಲ್ಪಿ.

कारीगरी - स्त्री० ನಿರ್ಮಾಣಕಲೆ.

कारूँ - पु० ಕಾರೂಂ ಎಂಬ ಬಹಳ ಧನವಂತನಾದ ಲೋಭಿ ; ಜಿಪುಣ ;—**का खजाना** - ಅಪಾರವಾದ ಧನ.

कारूरा - पु० ಮೂತ್ರ ; ರೋಗಿಯ ಮೂತ್ರವನ್ನಿಡುವ ಸೀಸೆ.

कारोबार - पु० दे० **कारबार.**

कार्पण्य - पु० ಜಿಪುಣತನ.

कालकूट - पु० ಭಯಂಕರವಾದ ವಿಷ.

कालकोठरी - स्त्री० ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆ.

कालबंजर - पु० ಸಾಗುವಳಿಯಾಗದ ಭೂಮಿ.

काला - वि० ಕರಿಯ ; **काले कौवे खाना** - ಬಹಳ ದಿದಗಳವರೆಗೆ ಜೀವಿಸು ; **मुँह काला करना** - ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಮಾಡು ; —**अक्षर भैंस बराबर** ಓದು, ಬರಹತಿಳಿಯದ, ದಡ್ಡ.

काला-चोर - पु० ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳ.

काला-जीरा - पु० ಕರಿಜೀರಿಗೆ.

कालानाग - पु० ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ಪ ; ಅತ್ಯಂತ ಕುಟಿಲ ಸ್ವಭಾವದವ.

काला पानी - पु० ಗಡೀಪಾರುದಂಡನೆ.

कालिंदी - स्त्री० ಕಲಿಂದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಯಮುನಾ ನದಿ.

कालि - क्रि० ನಿನ್ನೆ ; ನಾಳೆ.

कालिख - स्त्री० ಹೊಗೆಯ ಮಸಿ ; **मुँह में कालिख लगना** - ಅಪಖ್ಯಾತಿಹೊಂದು.

कालिब - पु० ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟು ; ದೇಹ.

कालिमा - स्त्री० ದೋಷ ; ಕಳಂಕ.

क़ालीन - पु० ಜಮಖಾನೆ.

कालीमिर्च - स्त्री० ಕಾಳುಮೆಣಸು ; ಕರಿಮೆಣಸು.

कालौंछ - स्त्री० ಮಸಿ ; ಕಪ್ಪು.

काल्पनिक - पु० ಕಲ್ಪಿತ **मनगढंत.**

काल्ह / **कालिह** - क्रि० ನಾಳೆ, ನಿನ್ನೆ.

कावा - **पुं०** ಕುದುರೆಯುನ್ನು ಚಕ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಓಡಿಸುವಿಕೆ;—**काटना** - ವಲಯುದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವುದು.

काश - **अव्य०** ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ; **पुं०** ಕಾಸಹುಲ್ಲು.

क़ाश - **स्त्री०** ಹಣ್ಣಿನ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಚೂರು.

काशाना - **पुं०** ಗುಡಿಸಲು; ಹುಲ್ಲು ಮನೆ.

काशीफल - **पुं०** ಕುಂಬಳಕಾಯಿ.

काश्त - **स्त्री०** ಕೃಷಿ; ಬೇಸಾಯ; ಜಮೀನು ಹಿಡುವಳಿ.

काश्तकार - **पुं०** ರೈತ; ಒಕ್ಕಲಿಗ.

काश्तकारी - **स्त्री०** ಒಕ್ಕಲತನ.

काश्मीरा - **पुं०** ಒಂದುಬಗೆಯ ದಪ್ಪನಾದ ಉಣ್ಣೆಯುಬಟ್ಟೆ.

काषाय - **वि०** ಕಾವಿ.

काष्ठ - **पुं०** ಕಟ್ಟಿಗೆ; ಸೌದೆ.

काष्ठा - **पुं०** ಎಲ್ಲೆ; ಮಿತಿ; ಉತ್ಕರ್ಷ.

कास - **पुं०** ಕೆಮ್ಮು; ಕಾಸ.

कासा - **पुं०** ಬಟ್ಟಲು; ಆಹಾರ; ತೆಂಗಿನ ಕರಟದ ಪಾತ್ರೆ.

कासार - **पुं०** ಚಿಕ್ಕಸರೋವರ.

क़ासिद - **पुं०** ದೂತ; ಪತ್ರವಾಹಕ.

क़ासिम - **पुं०** ಹಂಚುವವ.

क़ासिर - **वि०** ಬಲಹೀನ; ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳುಳ್ಳ.

काह - **क्रि०** ಏನು; ಯಾವ ವಸ್ತು.

काहल - **पुं०** ಡೋಲು; ಹೇಂಟೆ; ಹುಂಕಾರ; ಗಂಡುಬೆಕ್ಕು.

काहि - **स्त्री०** ಯಾರಿಗೆ; ಯಾರಿಂದ.

काहिल - **वि०** ಆಲಸ್ಯವುಳ್ಳ; ಸೋಮಾರಿ.

काहिली - **स्त्री०** ಸೋಮಾರಿತನ.

काहु, **काहू** - **वि०** ಯಾವುದಾದರೂ; ಹೇಗಾದರೂ.

काहे - **क्रि०** ಏತಕ್ಕೆ; ಏಕೆ; ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ;—**को** - ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ; ಏತಕ್ಕೆ.

किंकर - **पुं०** ದಾಸ; ಸೇವಕ.

किंकर्तव्यविमूढ़ - **वि०** ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೋಚದ; ದಿಕ್ಕು ತೋಚದ.

किंकिणी - **स्त्री०** ಡಾಬು; ವಡ್ಯಾಣ, ಗೆಜ್ಜೆ.

किंचन - **पुं०** ಅತ್ಯಲ್ಪವಸ್ತು; ಪಲಾಶ.

किंचित् - **वि०** ಕೊಂಚ; ಸ್ವಲ್ಪ; ಅಲ್ಪ.

किंजल्क - **पुं०** ಪದ್ಮಕೇಸರ.

किंतु - **अव्य०** ಆದರೆ; ಪರಂತು.

किंवदंती - **स्त्री०** ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ.

किंवा - **अव्य०** ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ.

किंशुक - **पुं०** ಪಲಾಶ; ಮುತ್ತುಗ.

कि - **अव्य०** ಏನೆಂದರೆ; ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ; ಅಥವಾ.

किकियाना - **अ०** ಕೀಕೀ ಅಥವಾ ಕೇಕೇ ಎಂದು ಕಿರಚುವುದು.

किचकिच - **स्त्री०** ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಚರ್ಚೆ; ಗಲಾಟೆ.

किचकिचाहट, **किचकिची** - **स्त्री०** ಹಲ್ಲುಕಡಿಯುವಿಕೆ.

किटकिट - पु० ಮಾತಿನ ಜಗಳ.

किटकिटाना - अ० ಕೋಪದಿಂದ ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವುದು.

किटकिना - पु० ತಂತ್ರ; ಚಾಲಾಕು.

कितना - वि० ಎಷ್ಟು; ಎಷ್ಟರ ತನಕ.

क़िता - पु० ತುಂಡು; ಭೂಪ್ರದೇಶ.

किताब - स्त्री० ಪುಸ್ತಕ; ಗ್ರಂಥ.

किताबत - स्त्री० ಬರೆಯುವಿಕೆ; **खत किताबत** ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

किताबी कीड़ा - पु० ಬಹಳವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವವ.

किधर - क्रि० ಎಲ್ಲಿ; ಎತ್ತ.

किनका - पु० ಅಕ್ಕಿನುಚ್ಚು.

किनार - पु० दे० **किनारा.**

किनारदार - वि० ಅಂಚುಳ್ಳವಸ್ತ್ರ.

किनारा - पु० ಅಂಚು; ಪಕ್ಕ; ಕೊನೆ; ದಡ;—**करना या—खींचना** - ಬೇರೆಯಾಗುವುದು; ದೂರವಾಗುವುದು; **किनारे लगना** - ದಡವನ್ನು ಸೇರುವುದು; ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.

किनाराकश - वि० ತಟಸ್ಥನಾಗಿರುವ.

किनारी - स्त्री० ಕಲಾಬತ್ತಿನ ಅಂಚು.

किफ़ायत - स्त्री० ಮಿತವ್ಯಯ.

किफ़ायती - वि० ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವವನು, ಮಿತವ್ಯಯಿ.

क़िबला - पु० ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕು; ಮಕ್ಕಾಪಟ್ಟಣ; ಪೂಜ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ; ಪಿತೃ.

क़िबला-आलम - पु० ಪರಮಾತ್ಮ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಧ್ರುವತಾರೆ.

क़िबला-गाह - पु० ಪಿತೃಗಳು.

क़िबला-नुमा - पु० ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕನ್ನೇ ತೋರಿಸುವ ಯಂತ್ರ; ದಿಕ್ ಸೂಜಿ.

किमाम - पु० ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಪಾಕ.

क़िमार - पु० ಜೂಜು; ದ್ಯೂತ.

क़िमार-बाज़ी - स्त्री० ಜೂಜಾಟ.

क़िमाश - पु० ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ.

कियारी - स्त्री० ಪಾತಿ; ಸಾಲು; ಹೊಲದ ಮಧ್ಯಭಾಗ.

किरका - पु० ಚಿಕ್ಕಚೂರು; ಕಲ್ಲಿನ ಹರಳು; ನುಚ್ಚುಗಲ್ಲು.

किरकिरा - वि० ನುಚ್ಚು ಕಲ್ಲುಗಳಿರುವ;—**हो जाना** - ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನವುಂಟಾಗುವುದು.

किरकिराना - अ० ಕಣ್ಣಿನನೋವು.

किरकिरी - स्त्री० ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ನುಚ್ಚುಗಲ್ಲು; ಅಪಮಾನ.

किरच - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಕತ್ತಿ.

किरची - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಂಗಾಳೀ ರೇಶ್ಮೆ.

किरपान - स्त्री० ಕೃಪಾಣ; ಖಡ್ಗ.

किरमिच - पु० ಪರದೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಪ್ಪನಾದಬಟ್ಟೆ.

किरमिज़ - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೆಂಬಣ್ಣ.

किरात - पु० ಕಾಡುಜನ, ಕಿರಾತರು.

क़िरात - स्त्री० ರತ್ನದತೂಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಗೋದಿಕಾಳಷ್ಟು ಭಾರ; ಕ್ಯಾರೆಟ್ಟು.

किराना - पु० दे० केराना.

किरानी - स्त्री० दे० केरानी.

किराया - पु० ಬಾಡಿಗೆ.

किरायादार - पु० ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡಕೊಂಡವನು; ಒಕ್ಕಲು.

किरिच - पु० दे० किरच.

किरिया - स्त्री० ಶಪಥ; ಆಣೆ; ಕರ್ಮ.

किर्च - स्त्री० दे० किरच.

किलक - स्त्री० ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗುವಿಕೆ; ಹರ್ಷಧ್ವನಿ.

किलकना - अ० ಕಿಲಕಿಲನೆ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಮಾಡುವುದು.

किलकार, **किलकारी** - स्त्री० दे० किलक.

किलकिल - स्त्री० ಜಗಳ; ಮಾತು.

किलना - अ० ವಶವರ್ತಿಯಾಗು; ತಡೆಯಲ್ಪಡು.

किलनी - स्त्री० ಜಿಗಣೆ; ಉಣ್ಣೆ.

किलबिलाना - अ० ಹಾರಾಡು, ಒದ್ದಾಡು; ವ್ಯಾಕುಲಪಡು.

किला - पु० ಕೋಟೆ; ದುರ್ಗ.

किलाबंदी - स्त्री० ವ್ಯೂಹರಚನೆ.

किलिक - स्त्री० ಕಡ್ಡಿಯಿಂದಮಾಡಿದ ಲೆಕ್ಕಣಿ.

किलेदार - पु० ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ.

किलोल - पु० ಆಮೋದಪ್ರಮೋದ.

क़िल्लत - स्त्री० ನ್ಯೂನತೆ; ಕೊರತೆ; ಸಂಕೋಚ.

किल्ला - पु० ಬಹಳ ದೊಡ್ಡಮೊಳೆ.

किल्ली - स्त्री० ಮೊಳೆ; ಆಣಿ; ಚಿಕ್ಕಗೂಟ;—घुमाना या मारना - ಯುಕ್ತಿ ಹೂಡುವುದು.

किवाड़, **किवार** - पु० ಬಾಗಿಲು; ಕವಾಟ.

किशमिश - पु० ಕಾಬೂಲು ದ್ರಾಕ್ಷೆ; ಬೀಜವಿಲ್ಲದ ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷೆ.

किशोर - पु० ಕುಮಾರ; ಪುತ್ರ.

किश्त - स्त्री० ಚದುರಂಗದ ಆಟದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಗೆ ಷಹ ಕಟ್ಟುವುದು; —ज़ार - पु० ಹೊಲ; ಗದ್ದೆ.

किश्ती - स्त्री० ದೋಣಿ; ತಟ್ಟೆ.

किश्तीनुमा - वि० ದೋಣಿಯಾಕಾರದ.

किसबत - स्त्री० ಕ್ಷೌರಕನ ಚೀಲ.

किसमत - स्त्री० दे० क़िस्मत.

किसमी - पु० ಕೂಲಿಗಾರ.

किसलय - पु० ತಳಿರು.

किसान - पु० ರೈತ; ಬೇಸಾಯಗಾರ.

किसानी - स्त्री० ಬೇಸಾಯ; ಕೃಷಿ.

क़िस्त - स्त्री० ಕಂತು; ಹಪ್ತೆ.

क़िस्तबंदी - स्त्री० ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಸಾಲತೀರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ.

क़िस्तवार - क्रि० ಕಂತಿನಪ್ರಕಾರ.

किस्म - पु० ವಿಧ; ಕ್ರಮ; ರೀತಿ.

क़िस्मत - स्त्री० ಭಾಗ್ಯ ; ಹಣೆಬರಹ; ಅದೃಷ್ಟ ;—**का फेर** - ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ;—**आज़माना** - ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸು ;—**चमकना** - ಭಾಗ್ಯವು ಪ್ರಬಲವಾಗು ;—**जगना या जागना** - ಭಾಗ್ಯವು ಅನುಕೂಲವಾಗು ;—**फूटना** - ಮಂದಭಾಗ್ಯನಾಗು ;—**खुलना** - ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗು ; —**लड़ना** - ಭಾಗ್ಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗು.

क़िस्मतवर - वि० ಅದೃಷ್ಟವಂತ.

क़िस्सा - पु० ಕಥೆ; ಕತೆ; ವೃತ್ತಾಂತ; ತಕರಾರು;—**कोताह या मुख़्तसर**- ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ; ಸಾರಾಂಶ; —**खड़ा करना** - ತಕರಾರು ಮಾಡು ;—**मोल लेना** - ಜಗಳ ಕಾಯು.

कीक - पु० ಚೀತ್ಕಾರ ; ಕಿರಚಾಟ.

कीकर / **कीकरी** } पु० ಜಾಲಿಯಗಿಡ.

कीच / **कीचड़** } पु० ಬದಿ ; ಕೆಸರು ; ಪಂಕ; ಕಿಚಿಕಿಚಿಮಣ್ಣು.

कीट - पु० ಹುಳ ; ಕ್ರಿಮಿ.

कीड़ा - पु० ಕೀಟ; ಕ್ರಿಮಿ.

कीड़ी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಕೀಟ ; ಇರುವೆ.

कीनख़ाब - पु० दे० कमख़ाब.

कीना - पु० ದ್ವೇಷ ; ವೈರ; ಹಗೆತನ.

कीनागर - वि० ದ್ವೇಷಿಸುವವ.

कीप - स्त्री० ಲಾಲಿಕೆ ; ನಳಿಗೆ.

क़ीमत - स्त्री० ಮೂಲ್ಯ ; ಬೆಲೆ ; ಕಿಮ್ಮತ್ತು ; —**ठहराना** - ಬೆಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸು ;—**लगाना** - ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟು.

क़ीमती - क्रि० ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯ ; ಅಮೂಲ್ಯ ; ಬಹುಮೂಲ್ಯ.

क़ीमा - पु० ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮಾಂಸ.

कीमिया - स्त्री० ರಸಾಯನ.

कीमियागर - पु० ರಸಾಯನಿಕ.

कीर - पु० ಗಿಳಿ.

कीरी - स्त्री० ಕೀಟ; ಇರುವೆ.

कीर्त्तनिया - पु० ಕೀರ್ತನಕಾರ.

कील - स्त्री० ಮೊಳೆ; ಆಣಿ; ಕೀಲು; ಚಿಕ್ಕಗೂಟ ; ನಾಸಿಕಾಭರಣ.

कीलकाँटा - पु० ಕಮ್ಮಾರ ಅಥವಾ ಬಡಗಿಯ ಸಲಕರಣೆಗಳು.

कीलक - पु० ಗೂಟ; ಮಂತ್ರಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಮಂತ್ರ.

कीलन - पु० ಬಂಧನ ; ತಡೆ.

कीलना - स० ಮೊಳೆ ಜಡಿ; ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

कीला - पु० ದೊಡ್ಡಮೊಳೆ ; ಮುಳ್ಳು ಶಂಕು.

कीली - स्त्री० ಅಚ್ಚುಮೊಳೆ; ಬೀಗದ ಕೈ.

कीश - पु० ಕೋತಿ ; ಮರ್ಕಟ.

कीसा - पु० ಚೀಲ; ಜೇಬು ; ಕಿಸೆ.

कुँअर - पु० ಕುಮಾರ; ಬಾಲಕ; ಪುತ್ರ; ರಾಜಕುಮಾರ.

कुँआ - पु० ಭಾವಿ.

कुँआरा - वि० ಮದುವೆಯಾಗದವನು; ಆಶ್ವೀಜಮಾಸ.

कुँइयाँ - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಬಾವಿ.

कुंकम - पु० ಕೇಸರಿ; ಕುಂಕುಮದ ಹೂ; ಸಿಂದೂರ.

कुंकुमा - पु० ಓಕುಳಿ ಇಡುವಪಾತ್ರೆ; ಗುಲಾಲುಕೊಳವಿ.

कुंचन - पु० ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

कुंचित - वि० ವಕ್ರ; ಓರಕೋರೆಯಾದ; ಗುಂಗುರು.

कुंज - पु० ಉದ್ಯಾನ; ಲತಾಗೃಹ.

कुंगली - स्त्री० ಉದ್ಯಾನದೊಳಗಿನ ಬೀದಿ.

कुँजड़ा - पु० ತರಕಾರಿಬೆಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಮಾರುವ ಜಾತಿಯವರು.

कुंज-बिहारी - पु० ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ.

कुंजर - पु० ಆನೆ.

कुंजा - पु० ಹೂಜಿ.

कुंजी - स्त्री० ಬೀಗದ ಕೈ.

कुंठ - वि० ಕುಂಠಿತ; ಮೊಂಡಾದ; ಮೂರ್ಖ.

कुंडलिया - स्त्री० ಮಾತ್ರಿಕ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಭೇದ.

कुंडली - स्त्री० ಜಿಲೇಬಿ; ಕುಂಡಲಿನಿ; ಸರ್ಪವು ಸುತ್ತುಹಾಕಿ ಮಲಗಿರುವಿಕೆ; ಕುಂಡಲಧಾರಿ; **—मारकर बैठना** - ಶರೀರವನ್ನು ಗೋಲಾಕಾರವಾಗಿ ಮುದುಡಿಸಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

कुंडा - पु० ಬಾಯಿ ಅಗಲವಾದ ಮಣ್ಣಿನಪಾತ್ರೆ; ದೊಡ್ಡಮಡಿಕೆ; ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಬಾಗಿಲಿನ ಕೊಂಡಿ.

कुंडिया - पु० ಜರತಾರಿ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹದಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರೆ.

कुंडी - स्त्री० ಮಣ್ಣಿನ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಮರಿಗೆ,(ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊಸರು,ಚಟ್ನಿ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ). ಸರಪಳಿಯ ಕೊಂಡಿ;**—सोंटा** - ಭಂಗಿ ಅರೆಯುವ ಸಾಮಾನು.

कुंतल - पु० ತಲೆಯ ಕೂದಲು; ಜವೆಗೋದಿ.

कुंद - वि० ಕುಂಠಿತ; ಸ್ತಬ್ಧ; ಮಂದ.

कुंद-ज़ेहन - वि० ಮಂದಬುದ್ಧಿಯ.

कुंदन - पु० ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಂಗಾರ; ಕುಂದಣ; ಅಪರಂಜಿ.

कुंदरू - पु० ತೊಂಡೆ ಬಳ್ಳಿ; ತೊಂಡೆ ಕಾಯಿ.

कुंदा - पु० ಸೌದೆಯ ಕೊರಡು; ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ; ಬಂದೂಕಿನ ಮರದಹಿಡಿ; ಗಡ್ಡೆಕಟ್ಟುವಹಾಗೆ ಕಾಯಿಸಿದ ಹಾಲು.

कुंदी - **स्त्री०** ಸುಕ್ಕುಬಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮರದ ಕೊರಡಿನಿಂದ ಬಡಿದು ತಳಪಡಿಸುವುದು.

कुँदेरना - **स०** ಸಿಪ್ಪೆಸುಲಿ; ಕೆರೆ.

कुंभ - **पु०** ಮಣ್ಣಿನಗಡಿಗೆ; ಕಲಶ.

कुंभक - **पु०** ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಒಳಗೆ ತಡೆದು ಹಿಡಿಯುವುದು.

कुंभकार - **पु०** ಕುಂಬಾರ; ಹುಂಜ

कुंभमेला - **पु०**(ಹರಿದ್ವಾರ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ) ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ನಡೆಸುವ ಜಾತ್ರೆ.

कुंभार - **पु०** ಕುಂಬಾರ.

कुंभी - **पु०** ಆನೆ; ಮೊಸಳೆ; ಚಿಕ್ಕ ಗಡಿಗೆ.

कुँवर - **पु०** ಕುಮಾರ; ಪುತ್ರ; ರಾಜಪುತ್ರ.

कुँवरी - **स्त्री०** ಕುಮಾರಿ; ರಾಜಕನ್ಯೆ.

कुँवाँ - **पु०** **दे०** **कुँआ.**

कुँवारा - **वि०** ಮದುವೆಯಾಗದವನು.

कुआँ - **पु०** ಬಾವಿ; ಕೂಪ; **—खोदना** - ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವುದು.

कुआर - **पु०** ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸ.

कुआरा - **वि०** ಆಶ್ವಯುಜದ.

कुइयाँ - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಭಾವಿ.

कुईं - **स्त्री०** ಕನ್ನೈದಿಲೆ.

कुकटी - **स्त्री०** ನಸುಕೆಂಪಾದ ಹತ್ತಿ; ಕೋಕಡಿ ಬಣ್ಣ.

कुकड़ना - **अ०** ಶರೀರವನ್ನು ಸಂಕೋಚಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

कुकड़ी - **स्त्री०** ಕಚ್ಚಾನೂಲಿನಉಂಡೆ.

कुकुर - **पु०** ನಾಯಿ.

कुकुर-खाँसी - **स्त्री०** ಕಫವಿಲ್ಲದ ಕೆಮ್ಮಲು; ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು.

कुकुरदंत - **पु०** ಕೋರೆಹಲ್ಲು.

कुकुरमुत्ता - **पु०** ನಾಯಿಕೊಡೆ.

कुक्कुट - **पु०** ಕೋಳಿ.

कुक्कुर - **पु०** ನಾಯಿ; ಶ್ವಾನ.

कुक्षि - **स्त्री०** ಹೊಟ್ಟೆ; ಗರ್ಭಾಶಯ.

कुखेत - **पु०** ಕೆಟ್ಟಜಾಗ.

कुघात - **पु०** ಅವೇಳೆ; ಕಪಟ.

कुच - **पु०** ಮೊಲೆ; ಸ್ತನ.

कुचना - **अ०** ಮುದುಡಿಹೋಗು.

कुचक्र - **पु०** ಪಿತೂರಿ; ಇತರರಿಗೆ ಕೇಡುಬಗೆಯುವ ಗುಪ್ತಪ್ರಯತ್ನ.

कुचक्री - **पु०** ಪಿತೂರಿಗಾರ.

कुचलना - **स०** ಹಿಸುಕು; ಮೆಟ್ಟು; ಅದಮು; ತುಳಿ.

कुचाल - **स्त्री०** ದುರಾಚರಣೆ; ದುಷ್ಟತನ.

कुचालिया, **कुचाली** } **पु०** ದುರ್ಮಾರ್ಗಿ; ದುಷ್ಟ.

कुचाह - **स्त्री०** ಅಮಂಗಲ; ಕೆಟ್ಟ ಸುದ್ದಿ.

कुचेल - **पु०** ಕೊಳಕುವಸ್ತ್ರ.

कुचैला - **वि०** ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆಯವನು; ಕುಚೇಲ.

कुछ - वि० ಸ್ವಲ್ಪ; ಕೊಂಚ; ಕೆಲವು; —न कुछ - ಏನಾದರಷ್ಟು; —का कुछ - ಒಂದಕ್ಕೊಂದು.

कुजा - क्रि० ಎಲ್ಲಿ

कुजोग - पु० ಕುಸಂಗ; ಕುಯೋಗ.

कुट - पु० ಮನೆ; ಕೋಟೆ; ಪರ್ವತ; ಮರ.

कुटका - पु० ಚಿಕ್ಕತುಂಡು.

कुटनपन } पु० ಕುಂಟಣಗಿತ್ತಿಯ
कुटनपेशा } ಕೆಲಸ.

कुटना - अ० ಪುಡಿಯಾಗು पु० ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಸೂಳೆದಳ್ಳಾಳಿತನ ಮಾಡುವವ.

कुटनी - स्त्री० ಕುಂಟಣಗಿತ್ತಿ; ಜಗಳ ಹಚ್ಚುವ ಹೆಂಗಸು.

कुटवाना - स० ಕುಟ್ಟಿಸು.

कुटाई - स्त्री० ಕುಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ; ಕುಟ್ಟಿದ ಮಜೂರಿ.

कुटिया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲು.

कुटिल - वि० ಡೊಂಕಾದ; ಕೆಟ್ಟ; ಕ್ರೂರ; ದುಷ್ಟ.

कुटी - स्त्री० } ಪರ್ಣಕುಟೀರ; ಗುಡಿ
कुटीर - पु० } ಸಲು.

कुटेक - स्त्री० ಅನುಚಿತವಾದ ಹಟ.

कुटेव - स्त्री० ದುರಭ್ಯಾಸ; ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವ.

कुटौनी - स्त्री० ಧಾನ್ಯ ಕುಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ.

कुट्टी - स्त्री० ದನಗಳಿಗೆ ಹಾಕಲು ಕೊಚ್ಚಿದ ಹುಲ್ಲು ಅಥವಾ ಸೊಪ್ಪು; ಮಕ್ಕಳಾಟದಲ್ಲಿಯು ಸ್ನೇಹಭಂಗ.

कुठला - पु० ಒಡೆ; ಕಣಜ.

कुठाँव - स्त्री० ಕೆಟ್ಟಜಾಗ.

कुठाट - पु० ಕೆಟ್ಟ ಏರ್ಪಾಡು.

कुठार - पु० ಕೊಡಲಿ; ಪರಶು.

कुठारी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಕೊಡಲಿ.

कुठाहर - स्त्री० दे० कुठाँव.

कुठिला - पु० दे० कुठला.

कुठौर - स्त्री० दे० कुठाँव.

कुड़बुड़ाना - अ० ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಒಳಗೊಳಗೆ ಕೋಪಿಸು.

कुड़मा - पु० ಜಾತಿ; ಕುಟುಂಬ.

कुड़माई - स्त्री० ವಿವಾಹ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ, ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ.

कुड़ाली - स्त्री० ಕೊಡಲಿ; ಪರಶು.

कुड़ौल - वि० ಕೆಟ್ಟರೀತಿಯ; ವಿಕೃತವಾದ.

कुढंग - पु० ಕೆಟ್ಟಪದ್ಧತಿ; ಕೆಟ್ಟರೀತಿ; ಕೆಟ್ಟನಡೆ.

कुढंगी - वि० ದುರ್ಮಾರ್ಗಿ; ಕೆಟ್ಟನಡವಳಿಕೆಯ.

कुढ़न - स्त्री० ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಕೋಪ; ಮತ್ಸರ.

कुढ़ना - अ० ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಮತ್ಸರಪಡು.

कुढ़ब - वि० ಕಠಿಣ; ದುಸ್ಸಾಧ್ಯ.

कुढ़ाना - स० ಕ್ರೋಧ ಹುಟ್ಟಿಸು; ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡು.

कुतका - पुं० ಕೊಡತಿ ; ಒನಕೆ ;—**दिखाना** - ಆಶೆ ತೋರಿಸಿ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡುವುದು.

कुतरना - स० ಕಚ್ಚಿ ತುಂಡರಿಸು.

कुतर - पुं० ನಾಯಿಮರಿ; ಕುನ್ನಿ.

कुतर्क - पुं० ವಿತಂಡಾವಾದ.

कुतर्की - पुं० ವಿತಂಡಾವಾದವನ್ನು ಮಾಡುವವನು.

कुतवाल - पुं० ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ.

कुतार - पुं० ಅನಾನುಕೂಲತೆ.

कुताही - स्त्री० ಲೋಪ, ದೋಷ.

कुतिया - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿ.

कुतुब - पुं० ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ; ಪುಸ್ತಕಗಳು. (**किताब का बहु०**)

कुतुबख़ाना - पुं० ಪುಸ್ತಕಾಲಯ.

कुतुबनुमा - पुं० ದಿಗ್ದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರ.

कुत्ता - पुं० ನಾಯಿ ; ಶ್ವಾನ ; **कुत्ते की दुम** - ಎಂದಿಗೂ ತನ್ನ ದುಸ್ವಭಾವವನ್ನು ದೂರಮಾಡದವನು; **कुत्ते की मौत मरना** - ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮರಣ ಹೊಂದು.

कुत्ती - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿ.

कुत्सित - वि० ನೀಚವಾದ; ಅಧಮ.

कुदकना - अ० दे० **कूदना.**

कुदरत - स्त्री० ಪ್ರಕೃತಿ ; ದೈವಶಕ್ತಿ; ಮಾಯೆ.

कुदरती - वि० ಸ್ವಾಭಾವಿಕ; ದೈವಿಕ.

कुदर्शन - वि० ಕುರೂಪಿ.

कुदलाना - अ० ಹಾರು; ಕುಪ್ಪಳಿಸು.

कुदाँव - पुं० ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ; ದುಸ್ಥಿತಿ.

कुदान - स्त्री० ನೆಗೆತ ಜಿಗಿತ.

कुदाना - स० ನೆಗೆದಾಡಿಸು.

कुदाल - स्त्री० ಗುದ್ದಲಿ ; ಪಿಕಾಸೆ.

कुदाली - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಗುದ್ದಲಿ.

कुदूरत - पुं० ಕಳಂಕ ; ಮಾಲಿನ್ಯ.

कुद्दूस - वि० ಪವಿತ್ರ.

कुद्दूसियत - स्त्री० ಪವಿತ್ರತೆ.

कुधातु - स्त्री० ಕೆಟ್ಟಲೋಹ; ಕಬ್ಬಿಣ.

कुन - प्रत्य० ಮಾಡುವವ.

कुनकुना - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ನೀರು; ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಿನ ಎಣ್ಣೆ.

कुनबा - पुं० ಕುಟುಂಬ ; ಪರಿವಾರ ; ಸಂಬಂಧ ;—**जोड़ना** - ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸು.

कुनह - स्त्री० ದ್ವೇಷ ; ವೈಮನಸ್ಯ.

कुनही - वि० ದ್ವೇಷಿಸುವ.

कुन्दा - पुं० दे० **कुंदा.**

कुपढ़ - वि० ಓದುಬರೆಹ ತಿಳಿಯದ ; ಮೂರ್ಖ.

कुपथ्थी - वि० ಕುಪಥ್ಯಮಾಡುವವ.

कुप्पा - पुं० ಚರ್ಮದಿಂದಮಾಡಿದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಮುಡಿಕೆ ;—**होना या हो जाना** - ಉಬ್ಬು ; ಉಕ್ಕು.

कुप्पी - स्त्री० ಚರ್ಮದಿಂದಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಮುಡಿಕೆ.

कुफ़्र - पुं० ಮುಸಲ್ಮಾನೇತರ ಧರ್ಮ; ಅವಿಶ್ವಾಸ.

कुफ़्ल - पुं० ಬೀಗ ; ಕೀಲು.

कुबड़ा - ಪುಂ ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನವನು. ವಿಂ ಬಗ್ಗಿದ; ಡೊಂಕಾದ.

कुबड़ी } **कुबरी** } ಸ್ತ್ರೀಂ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಡೊಂಕಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ದಂಡ **ವಿಂ** ಗೂನುಬೆನ್ನಿನ.

कुबाक - ಪುಂ ಬೈಗಳು; ಶಾಪ.

कुबानि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಟ್ಟಮಾತು; ದುಸ್ಸ್ವಭಾವ; ದುರಭ್ಯಾಸ.

कुबेला - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಟ್ಟಕಾಲ; ಸರಿಯುಲ್ಲದ ಹೊತ್ತು.

कुब्ज - ವಿಂ ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನ.

कुमंत्रणा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಟ್ಟ ಸಲಹೆ.

कुमक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಹಾಯ; ಮದ್ದತ್ತು; ಪಕ್ಷಪಾತ;—**पर होना** - ಪಕ್ಷಪಾತಮಾಡು.

कुमकी - ವಿಂ ಸಹಾಯಕವಾದ; ಆನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಳಗಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಾನೆ; ಒತ್ತಾನೆ.

कुमकुमा - ಪುಂ ಪಿಚಕಾರಿ; ಕೊಳವಿ.

कुम्मैत - ಪುಂ ಕಂದು ಬಣ್ಣ; ಬೂದುಬಣ್ಣದಕುದುರೆ **आठों गांठ कुम्मैत** ಪುಂ ಚತುರ; ಗಟ್ಟಿಗ.

कुम्हड़ा - ಪುಂ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ; ಕುಂಬಳಬಳ್ಳಿ; **कुम्हड़े की बतिया** - ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯ ಮಿಡಿ; ಅತ್ಯಂತ ಅಶಕ್ತನಾದವನು.

कुम्हड़ौरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಸಂಡಿಗೆ.

कुम्हलाना - ಅಂ ಬಾಡಿಹೋಗು; ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗು.

कुम्हार - ಪುಂ ಕುಂಬಾರ.

कुम्ही - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರಿನಮೇಲೆ ಹರಡುವ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಬಳ್ಳಿ; ಪಾಚಿ.

कुरंग - ಪುಂ ಜಿಂಕೆ; ಕೆಟ್ಟನಡವಳಿಕೆ.

कुरकी - ಪುಂ ದೇಂ **कुर्की**.

कुरकुट - ಪುಂ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನ ಚಿಕ್ಕಚೂರು.

कुरकुरा - ವಿಂ ಕರಕರಯೆಂದಿರುವ.

कुरकुराहट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕರಕರವೆಂಬ ಸಪ್ಪಳ.

कुरता - ಪುಂ ಕವಚ; ಅಂಗಿ.

कुरती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಪ್ಪಸ; ಕುಬುಸ.

कुरथी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುರುಳಿ.

कुरबत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಮಿಪ್ಯ; ಬಾಂಧವ್ಯ.

कुरबान - ವಿಂ ಅರ್ಪಣೆ ಅಥವಾ ಬಲಿದಾನಮಾಡಿದ್ದು;—**करना** - ಬಲಿಯಾಗು; ಅರ್ಪಿಸು;—**होना** - ಪ್ರಾಣದಾನಮಾಡು.

कुरबानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಹುತಿ; ಬಲಿದಾನ; ಜೀವಬಲಿ.

कुररा - ಪುಂ } **कुररी** - ಸ್ತ್ರೀಂ } ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿ.

कुरसी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುರ್ಚಿ.

कुरसीनामा - ಪುಂ ವಂಶಾವಳಿ ಪತ್ರ.

कुरान - ಪುಂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ;—**उठाना** - ಆಣೆಯಿಡು.

कुराह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಮಾರ್ಗ.

कुराही - ವಿಂ ಕುಮಾರ್ಗಿ.

कुरी - स्त्री० ವಂಶ ; ಮನೆತನ.
कुरेदना - स० ಕೆರೆ ; ಕೆದರು.
कुर्क़ - वि० ಜಪ್ತು.
कुर्क़-नामा - पु० ಜಪ್ತಿಯ ಆಜ್ಞೆ.
कुर्क़ी - स्त्री० ಜಪ್ತುಮಾಡುವಿಕೆ.
कुर्त्ता - पु० दे० कुरता.
कुर्ब - पु० ಸಾಮಿಪ್ಯ.
कुर्ब व जवार - पु० ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರದೇಶ.
कुर्बानी - स्त्री० दे० कुरबानी.
कुर्मी - पु० ಒಕ್ಕಲಿಗ.
कुर्सी - स्त्री० दे० कुरसी.
कुलंग - पु० ಕೊಕ್ಕರೆ.
कुलंज / कुलंजन - पु० ಶುಂಠಿಯಹಾಗಿರುವ ಒಂದು ವನಸ್ಪತಿ.
कुल - पु० ವಂಶ; ಮನೆತನ; ಗೋತ್ರ वि० ಸಮಸ್ತ ; ಪೂರ್ಣ; ಎಲ್ಲಾ.
कुलकुल - स्त्री० ಬಾಯಿಮುಕ್ಕಳಿಸುವಿಕೆ.
कुलजमा - पु० ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ; ಒಟ್ಟು.
कुलकानि - स्त्री० ಕುಲಮರ್ಯಾದೆ.
कुलचा - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಬ್ಬಿದ ರೊಟ್ಟಿ.
कुलच्छन - वि० ಕೆಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣದ.
कुलटा - स्त्री० ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ.
कुलतारन - वि० ವಂಶೋದ್ಧಾರಕ.
कुलथी - स्त्री० दे० कुरथी.
कुलन - स्त्री० ನೋವು ; ಸಿಡಿತ.
कुलना - अ० ನವೆಯಾಗು ; ನೋಯು ; ಸಿಡಿ.
कुलनार - पु० ಕರ್ಪೂರಶಿಲಾಜಿತ್ತು ; ಕಲ್ನಾರು.
कुलफ़ - पु० ಬೀಗ.
कुलफ़त - स्त्री० ದುಃಖ ; ಚಿಂತೆ ; ವ್ಯಥೆ.
कुलफ़ा - पु० ಒಂದುಬಗೆಯ ದಂಟಿನ ಸೊಪ್ಪು.
कुलफ़ी - पु० ಹುಕ್ಕದ ಉದ್ದವಾದ ನಾಳ; ತಗಡಿನ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸಿದಹಾಲು ಖೋವಾ.
कुलबुलाना - अ० ಹಾರಾಡು ; ವ್ಯಾಕುಲಪಡು ; ಒದ್ದಾಡು.
कुलबोरन - वि० ಕುಲಘಾತಕ ; ಅಯೋಗ್ಯ.
कुलह - स्त्री० ಟೋಪಿ.
कुलही - स्त्री० ಮಕ್ಕಳ ಕುಲಾವಿ.
कुलांगार - पु० ಕುಲನಾಶಕ, ಕುಲಗೇಡಿ.
कुलाँच - स्त्री० ನಾಗಾಲೋಟ.
कुलाबा - पु० ನಾಗವಾಸ; ಗಾಳ ; ಕೊಂಡಿ ; ಪಾಯಜಾಮಾ.
कुलाल - पु० ಕುಂಬಾರ.
कुलाही - स्त्री० ಅಫ್ಗಾನಿ ಟೋಪಿ.
कुलिश - पु० ವಜ್ರ ; ಸಿಡಿಲು.
कुली - पु० ಕೂಲಿಯವನು.
कुलीन - वि० ಉಚ್ಚವಂಶದ.
कुलुफ़ - पु० ಬೀಗ.
कुलेल - स्त्री० ಆಟ; ಕ್ರೀಡೆ.

कुल्ला - पुं० ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವಿಕೆ; ಗುಟುಕು.

कुल्लियात - पुं० ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

कुल्ली - स्त्री० दे० कुल्ला.

कुल्हड़ - स्त्री० ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆ.

कुल्हाड़ा - पुं० ಕೊಡಲಿ; ಕುಠಾರ.

कुल्हाड़ी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಕೊಡಲಿ.

कुवलय - पुं० ನೀಲಕಮಲ; ಭೂಮಂಡಲ.

कुवाँ - पुं० दे० कुआँ.

कुवार - पुं० ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸ.

कुवेर - पुं० ಕುಬೇರ; ಅವೇಳೆ.

कुव्वत - स्त्री० ಬಲ, ಶಕ್ತಿ.

कुवेगी - स्त्री० ಮೊನುಗಳನ್ನಿಡುವ ಬುಟ್ಟಿ.

कुश - पुं० ದರ್ಭೆ.

कुशल - वि० ಪ್ರವೀಣ; ಚತುರ; ದಕ್ಷ; पुं० ಕ್ಷೇಮ; ಆನಂದ.

कुशा - स्त्री० ದರ್ಭೆ; ಹಗ್ಗ; ಸಿಹಿ ನಿಂಬೆ.

कुशाग्र - वि० ತೀವ್ರ; ತೀಕ್ಷ್ಣ.

कुशादगी - स्त्री० ವಿಸ್ತಾರ; ವಿಸ್ತೀರ್ಣ.

कुशादा - वि० ಆವರಣವಿಲ್ಲದ; ವಿಸ್ತಾರವಾದ.

कुश्ता - पुं० ಲೋಹ ಭಸ್ಮ.

कुश्ती - स्त्री० ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ; ಕುಸ್ತಿ; —बदना - ಕುಸ್ತಿಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸು;—मारना - ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಯಿಸು.

कुश्तीबाज़ - पुं० ಕುಸ್ತಿಮಾಡುವವ.

कुसवारी - पुं० ರೇಶ್ಮೆಹುಳ.

कुसाइत - स्त्री० ಕೆಟ್ಟಮುಹೂರ್ತ.

कुसी - स्त्री० ನೊಗ.

कुसीद - पुं० ಬಡ್ಡಿ; ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ.

कुसीदा - पुं० ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ.

कुसुंभी - वि० ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದ; ಕೆಂಪು.

कुसुम - पुं० ಹೂವು; ಕುಸುಂಬೆ.

कुसुमाकर - पुं० ವಸಂತಋತು.

कुसुमित - वि० ಅರಳಿದ; ಪುಷ್ಪಿತ.

कुसूफ़ - पुं० ಗ್ರಹಣ.

कुसूर - पुं० दे० क़सूर.

कुस्ती - स्त्री० दे० कुश्ती.

कुस्सा - पुं० दे० कुदाल.

कुहकना - अ० ಕಲವರಮಾಡು; ಕೂಜನಮಾಡು.

कुहना - स० ಹೊಡಿ. पुं० ಆಲಾಪನೆ.

कुहनी - स्त्री० ಮೊಣಕೈ.

कुहरा - पुं० ಹಿಮಕಣ; ಇಬ್ಬನಿಯ ಹನಿಗಳು.

कुहराम - पुं० ವಿಲಾಪ; ಗೋಳು.

कुहासा - पुं० दे० कुहरा.

कुहुक - पुं० ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ.

कुहुकना - क्रि० ಕಲವರಮಾಡು.

कूँच - स्त्री० ಕೊಂಚೆ; ಕೊಂಚಿಗೆ.

कूँचना - स० ಇರಿ; ತಿವಿ.

कूँचा - पुं० ಕಸಬರಿಕೆ; ಪೊರಕೆ.

कूँची - स्त्री० ತೂಲಿಕೆ; ಕುಂಚಿಗೆ.

कूँज - पुं० ಕ್ರೌಂಚ ಪಕ್ಷಿ.

कूँजड़ी - स्त्री० ತರಕಾರಿಮಾರುವ ಜಾತಿಯವಳು.

कूँजना - अ० ಕೂಜನಮಾಡು.

कूँड़ - स्त्री० ಯಾತದಬಾನೆ.

कूँड़ी - स्त्री० ಬಳಪದ ಬಟ್ಲು; ಕಲ್ಲು ಸೋರೆ; ಕಲ್ಲುತೊಟ್ಟಿ; ಬಾನೆ.

कूँथना - अ० ಮುಕ್ಕರಿಸು; ಮುಲುಕು स० ಹೊಡೆ; ಬಡಿ.

कूई - स्त्री० ನೈದಿಲೆ; ಆವಲೆ.

कूक - स्त्री० ಕೂಜನ; ನವಿಲು ಅಥವಾ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೇಕೆ.

कूकना - अ० ಕೂಜನಮಾಡು; ಕೇಕೆಹಾಕು.

कूकर - पुं० ನಾಯಿ; **—मुत्ता** - ನಾಯಿಕೊಡೆ.

कूच - पुं० ಪಯಣ; ರವಾನೆಯಾಗುವಿಕೆ; **—कर जाना** - ಸತ್ತು ಹೋಗು.

कूचा - पुं० ಗಲ್ಲಿ; ಸಂದು; **—झाँकना** - ಬೀದಿಬೀದಿ ಅಲೆದಾಡು.

कूचागर्द - पुं० ಬೀದಿಬೀದಿ ಅಲೆಯುವವ; ತಿರುಕ.

कूचागर्दी - स्त्री० ತಿರುಕುತನ.

कूची - स्त्री० दे० **कूँची.**

कूज - स्त्री० ಧ್ವನಿ; ಶಬ್ದ; ಕೂಜನ.

कूजना - अ० ಹಾಡು; ಕೇಗು.

कूजा - पुं० ಹೂಜೆ; ಕೂಜ; ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಂದಾರ ಹೂವು.

कूट - पुं० ಪರ್ವತಶಿಖರ; ಕೊಂಬು; ರಾಶಿ; ಕಪಟ. स्त्री० ಕುಟೀರ; ಗುಡಿಸಲು. वि० ಸುಳ್ಳು; ಕಪಟಿ.

कूटना - स० ಕುಟ್ಟು; ಹೊಡಿ.

कूड़ा - पुं० ಕಸ; ತಿಪ್ಪೆ.

कूड़ा-करकट - पुं० ಕಸಕುಪ್ಪೆ.

कूढ़ - पुं० ನೇಗಿಲಿನ ಹಿಡಿ; ನೇಗಿಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜಹಾಕುವಿಕೆ; ಮೂರ್ಖ; ಅಜ್ಞಾನಿ.

कूढ़मगज़ - वि० ಮಂದಬುದ್ಧಿಯ.

कूतना - स० ಅಂದಾಜುಹಾಕು; ಬೆಲೆಕಟ್ಟು.

कूद - स्त्री० ಕುಣಿದಾಟ; ಹಾರಾಟ.

कूद-फाँद - स्त्री० ಹಾರಾಟ.

कूदना - अ० ಹಾರು; ಜಿಗಿ; ದುಮುಕು.

कूपक - पुं० ಚಿಕ್ಕಬಾವಿ; ಎಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಡುವ ಚರ್ಮದ ಚೀಲ.

कूबड़ / **कूबा** } पुं० ಬೆನ್ನಿನ ಗೂನು.

कूर वि० ಕುಮಾರ್ಗಿ; ಕ್ರೂರ.

कूल - पुं० ದಡ; ತೀರ.

कूला - पुं० ಚಿಕ್ಕಕಾಲುವೆ; ನಾಲೆ; ಮೋರಿ.

कूलिनी - स्त्री० ನದಿ.

कूली - पुं० ಕೂಲಿಯವ.

कूल्हा - पुं० ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಎಡಬಲ ಪಕ್ಕದ ಮೂಳೆ.

कूवत - स्त्री० ಶಕ್ತಿ; ಬಲ.

कूवर - पुं० ತೇರಿಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಗಿಯುವ ಮುಂದುಗಡೆಯ ಭಾಗ. वि० ಮನೋಹರವಾದ.

कूही - स्त्री० ಗಿಡುಗನ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿ.

कृत - वि० ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ;—कार्य - ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರಾಟಂಕವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದ; —कृत्य - ಧನ್ಯ; ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ.

कृतांत - पुं० ಕೊನೆ, ಮರಣ, ಯಮ.

कृती - वि० ಭಾಗ್ಯವಂತ; ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯ.

कृपण - पुं० ಜಿಪುಣ.

कृपया - क्रि० ದಯಮಾಡಿ.

कृपाण - पुं० ಕಠಾರಿ; ಖಡ್ಗ; ಕತ್ತಿ.

कृशानु - पुं० ಅಗ್ನಿ.

कृशित - वि० ಕ್ಷೀಣಕಾಯದ.

कृषक - पुं० ಒಕ್ಕಲಿಗ; ಬೇಸಾಯಗಾರ.

कृष्ण - वि० ಕಪ್ಪು; ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣದ; ಕಪ್ಪಗಿನ; ಆಕಾಶನೀಲ ಬಣ್ಣದ.

केंचुआ - पुं० ಎರೆಹುಳು.

केंचुल - पुं०
केंचुली - स्त्री० } ಹಾವಿನ ಪೊರೆ.

केंचुवा - पुं० दे० केंचुआ.

केन्द्र - पुं० ನಾಭಿ; ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನ; ಮಧ್ಯಸ್ಥಳ.

केकड़ा - पुं० ನಳ್ಳಿ; ಏಡಿ. केकड़े की चाल - ವಕ್ರಗತಿ.

केकर - वि० ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣಿನ.

केकी - पुं० ನವಿಲು; ಮಯೂರ.

केत - पुं० ಮನೆ; ಭವನ; ವಸತಿ.

केतकी - स्त्री० ಕೇದಗೆ; ತಾಳೆಹೂ.

केतन - पुं० ಧ್ವಜ; ಚಿಹ್ನೆ; ಸ್ಥಾನ; ಮನೆ.

केतु - पुं० ಜ್ಞಾನ; ಪ್ರಕಾಶ; ಧ್ವಜ; ಚಿಹ್ನೆ.

केदली - पुं० ಕದಳೀವೃಕ್ಷ; ಬಾಳೆಯ ಗಿಡ.

केदार - पुं० ಪಾತಿ; ಪಟ.

केयूर - पुं० ಭುಜಕೀರ್ತಿ ಎಂಬ ಆಭರಣ.

केराना - स० ಕೇರು; ಗಾಳಿಸು. पुं० ಉಪ್ಪು, ಹಳದಿ, ಮಸಾಲೆ ಮುಂತಾದ ಜಿನಸು; ಕಿರಾಣಿ ಸಾಮಾನು.

केरानी - पुं० ಅರ್ಧಾಂಗ್ಲ ಜಾತಿಯವನು; ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರ ಗುಮಾಸ್ತ.

केराया - पुं० दे० किराया.

केराव - पुं० ಬಟಾಣಿ.

केरी - स्त्री० ಮಾವಿನಮಿಡಿ.

केला - पुं० ಬಾಳೆಗಿಡ; ಕದಳಿ; ಬಾಳೆಹಣ್ಣು.

केलि - स्त्री० ಆಟ; ಪರಿಹಾಸ; ಗೇಲಿ.

केवट - पुं० ಅಂಬಿಗ.

केवटीदाल - स्त्री० ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಬೇಳೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣ.

केवड़ा - पुं० ಬಿಳಿತಾಳೆ; ತಾಳೆಯ ಅತ್ತರು; ಕೇದಿಗೆ.

केवल - क्रि० ಬರೇ; ಏಕಮಾತ್ರ; ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಪವಿತ್ರ. पुं० ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಜ್ಞಾನ.

केवा - पुं० ಕಮಲ; ತಾವರೆಯ ಹೂವು; ತಾಳೆಹೂವು.

केवाड़ - पुं० दे० किवाड़.

केश - पुं० ಕೂದಲು; ಜುಟ್ಟು.

केशरी - पुं० ಸಿಂಹ.

केशी - पुं० ಕುದುರೆ; ಸಿಂಹ; ದಟ್ಟವಾದ ಕೂದಲುಳ್ಳವನು.

केस - पुं० ಕೂದಲು; ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ದುರ್ಮಾಂಸ ಬೆಳೆಯುವ ರೋಗ.

केसर - पुं० ಪುಷ್ಪಕೇಸರ; ಕುಂಕುಮ ಹೂವು; ಕುದುರೆ, ಸಿಂಹ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಗಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಕೂದಲಿನ ಸಮೂಹ.

केसरिया - वि० ಕೇಸರ ಬಣ್ಣದ.

केसरी - पुं० ಸಿಂಹ; ಕುದುರೆ; ಪುನ್ನಾಗ.

केसारी - स्त्री० ಬಟಾಣಿಯಂಥಾ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯ.

केहरी - पुं० ಸಿಂಹ; ಕುದುರೆ.

केहा - पुं० ನವಿಲು.

केहुनी - स्त्री० ಮೊಣಕೈ.

कैंचा - वि० ಜಗಳಗಂಟಿ; ಹರಟೆ.

कैंची - स्त्री० ಕತ್ತರಿ.

कैंड़ा - पुं० ನಕಾಸೆತಿದ್ದುವ ಯಂತ್ರ; ಅಳತೆಯ; 'ಸ್ಕೇಲು'.

कै - अव्य० ಎಷ್ಟು.

कै - स्त्री० ವಾಂತಿ; ವಾಕರಿಕೆ.

कैतव - पुं० ಮೋಸ; ಕಪಟ; ಜೂಜಾಟ.

कैतून - स्त्री० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜರತಾರಿ.

कैथ / कैथा - पुं० ಬೇಲ; ಬೇಲದಹಣ್ಣು.

कैथिन - स्त्री० ಕಾಯಸ್ಥ ಹೆಂಗಸು.

कैथी - स्त्री० ಕರೀಬೇಲದಮರ; ಒಂದು ಲಿಪಿ.

क़ैद - स्त्री० ಬಂಧನ; ತಡೆ; ಜೈಲು.

क़ैदख़ाना - पुं० ಸೆರೆಮನೆ; ಜೈಲುಖಾನೆ.

क़ैद-तनहाई - स्त्री० ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕಿರುಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುಸುವಿಕೆ.

क़ैद-महज़ - स्त्री० ಸಾದಾಶಿಕ್ಷೆ.

क़ैद-सख़्त - स्त्री० ಕಠಿಣಶಿಕ್ಷೆ.

क़ैदी - पुं० ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು; ಬಂದಿವಾನ; ಕೈದಿ.

कैफ़ - पुं० ಅಮಲು; ಮದ.

कैफ़ियत - स्त्री० ಸಮಾಚಾರ; ಹೇಳಿಕೆ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ; ವರ್ಣನೆ; —तलब करना - ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು.

कैफ़ी - वि० ಮದಿಸಿದವನು; ಸೊಕ್ಕಿದವನು.

कैरव - पुं० ಕುಮುದ; ಶ್ವೇತಕಮಲ.

कैरा - ಪು೦ ನರೆಬಣ್ಣ.

कैवल्य - ಪು೦ ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆ; ಶುದ್ಧತೆ; ಸ್ವರ್ಗ.

कैसा - ವಿ೦ ಯಾವರೀತಿಯ; ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ.

कैसे - ಕ್ರಿ೦ ಹೇಗೆ; ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ಎಂತು.

कोंचना - ಸ೦ ಚುಚ್ಚು; ಹಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚು.

कोंचा - ಪು೦ ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿ; ಕಾವಲಿಯ ಮೇಲಿನ ದೋಸೆ ಮೊದಲಾದುಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಗಚು ಕೈ.

कोंछ - ಪು೦ ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗೆ.

कोंछियाना - ಸ೦ ನೆರಿಗೆಹಾಕು.

कोंछी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೆರಿಗೆ.

कोंढ़ी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೊಗ್ಗು; ಮುಗುಳು.

कोंपल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಿಗುರು; ತಳಿರು.

कोंहड़ा - ಪು೦ दे० कुम्हड़ा.

कोआ - ಪು೦ ಕಡೆಗಣ್ಣು; ರೇಶ್ಮೆಗೂಡು; ಹಲಸಿನ ತೊಳೆ.

कोइरी - ಪು೦ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವವರ ಒಂದು ಜಾತಿ.

कोई - ಕ್ರೀ೦ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ; ಒಂದಾನೊಂದು; ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬಳು; ಯಾವನೋ; ಯಾವಳೋ; ಯಾವುದೋ.

कोक - ಪು೦ ಚಕ್ರವಾಕ; ತೋಳ; ಕಪ್ಪೆ; ಮಹಾವಿಷ್ಣು.

कोकशास्त्र - ಪು೦ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ.

कोका - ಪು೦ ಸಾಕುತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು.

कोकिल / **कोकिला** - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೋಗಿಲೆ; ಪಿಕ; (कोयल).

कोख - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೊಟ್ಟೆ; ಜಠರ; ಕುಕ್ಷಿ; ಗರ್ಭಾಶಯ;—**उजड़ना** - ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗು;—**खुलना** - ಬಂಜೆತನವು ದೂರವಾಗು.

कोचना - ಸ೦ ತಿವಿ; ಇರಿ; ತುರುಕು; ಚುಚ್ಚು.

कोजागर - ಪು೦ ಶರತ್ಪೂರ್ಣಿಮೆ; ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಹಬ್ಬ.

कोट - ಪು೦ ದುರ್ಗ; ಕೋಟೆ; ಕಿಲ್ಲೆ; ಸಮೂಹ; ಕೋಟು.

कोटर - ಪು೦ ಪೊಟ್ಟರೆ.

कोटि - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಶ್ರೇಣಿ; ಸಮೂಹ.

कोटिक - ವಿ೦ ಕೋಟಿ; ಅಸಂಖ್ಯ; ಅಗಣಿತ.

कोटिशः - ಕ್ರಿ೦ ಅನೇಕಾನೇಕ.

कोठड़ी / **कोठरी** - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೋಣೆ; ಕೊಠಡಿ; ಕಿರುಮನೆ.

कोठा - ಪು೦ ದೊಡ್ಡಕೊಠಡಿ; ಭಂಡಾರ; ಮಹಡಿ; ಅಟ್ಟ; ಗರ್ಭಾಶಯ; ಹೊಟ್ಟೆ.

कोठार - ಪು೦ ಭಂಡಾರ; ಕಾಳುಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೂಡುಹಾಕುವ ಸ್ಥಳ; ಉಗ್ರಾಣ.

कोठारी - ಪು೦ ಭಂಡಾರಿ; ಉಗ್ರಾಣಗಾರ.

कोठी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಂಗಲೆ; ಮಹಡಿ; ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿ.

कोठीवाल - पुं० ಸಾಹುಕಾರ; ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿ; ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ.

कोड़ना - स० ಹೊಲದಮಣ್ಣನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಗೆದು ಹೆಂಟೆಹೆಂಟೆಯಾಗಿ ತಿರುವಿಹಾಕು.

कोड़ा - पुं० ಚಾಟಿ; ಚಾಬುಕ; ಮನ ನೋಯಿಸುವ ಮಾತು.

कोड़ी - स्त्री० ಇಪ್ಪತ್ತರ ಲೆಕ್ಕ.

कोढ़ - पुं० ಕುಷ್ಠವ್ಯಾಧಿ;—**में खाज** - ಆಪತ್ತಿನಮೇಲೆ ಆಪತ್ತು.

कोढ़ी - पुं० ಕುಷ್ಠರೋಗಿ.

कोण - पुं० ಕೋಣ; ಮೂಲೆ.

कोतल - पुं० ಪಳಗಿಸಿರುವ ಆದರೆ ಸವಾರಿಗೆ ಬಾರದಕುದುರೆ; ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಕುದುರೆ; ಕೇವಲ ರಾಜನ ಸವಾರಿಕುದುರೆ; ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ.

कोतवाल - पुं० ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ.

कोतवाली - स्त्री० ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹುದ್ದೆ ಅಥವಾ ಠಾಣೆ.

कोतह - वि० ಚಿಕ್ಕ; ಅಲ್ಪ.

कोता
कोताह } वि० ಚಿಕ್ಕ; ಅಲ್ಪ.

कोताही - स्त्री० ಲೋಪ್ಟ; ದೋಷ.

कोथला - पुं० ದೊಡ್ಡಚೀಲ; ಹೊಟ್ಟೆ.

कोथली - स्त्री० ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಚೀಲ.

कोदों
कोदो } पुं० ನವಣೆ ಅಕ್ಕಿ;—**देकर पढ़ना** ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸು; **छाती पर कोदो दलना** - ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುವುದು.

कोना - पुं० ಏಕಾಂತ; ತುದಿ.

कोनिया - स्त्री० ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಹಲಗೆಯ ಅಂತಸ್ತುಗಳು.

कोपना - अ० ಕೋಪಿಸು.

कोपल - पुं० ತಳಿರು; ಅಂಕುರ.

कोपीन - पुं० ಲಂಗೋಟಾ.

कोफ़्त - स्त्री० ದುಃಖ; ಖೇದ.

कोफ़्तगी - स्त्री० ಮೆರುಗು ಕೊಡುವಿಕೆ.

कोफ़्ता - पुं० ಮಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುರಿದ ಮಾಂಸ.

कोबी - पुं० ಕೋಸುಗಡ್ಡೆ ಹೂ.

कोयल - स्त्री० ಕೋಗಿಲೆ.

कोयला - पुं० ಇದ್ದಲು; ಮಸಿಕೆಂಡ.

कोया - पुं० ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆ; ಕಡೆಗಣ್ಣು; ಹಲಸಿನ ಬೀಜ.

कोर - स्त्री० ಅಂಚು; ಕೊನೆ; ಮೂಲೆ; ವೈರ; ಆಯುಧದ ಧಾರೆ; ಪಂಕ್ತಿ; ಶ್ರೇಣಿ;—**दबाना** - ವಶನಾಗುವುದು.

कोरकसर - स्त्री० ನ್ಯೂನತೆಗಳು.

कोरनिश - स्त्री० ಬಗ್ಗಿ ಸಲಾಮು ಮಾಡು.

कोरमा - पुं० ಹೆಚ್ಚು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಹುರಿದ ಮಾಂಸ.

कोरा - वि० ಹೊಸದು; ಖಾಲಿ; ರಿಕ್ತ; ಕೇವಲ; ಸ್ವಚ್ಛವಾದ;—**जवाब** - ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು;—**बचना** - ಯಾವ ಕಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಿಗದಿರು;—**रह जाना** - ಏನೂ ಸಿಗದೆಹೋಗು.

कोरना - पु० ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅಗೆದು ಹೆಂಟೆಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುವುದು.

कोरी - पु० ಹಿಂದೂ ನೆಯಿಗೆಯವ.

कोल - पु० ಹಂದಿ; ಮಡಿಲು; ಯಳಚಿಹಣ್ಣು; ಮೆಣಸು.

कोलक - पु० ಅರ.

कोलिया - पु० ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ದಾರಿ.

कोल्हू - पु० ಗಾಣ; ಎಣ್ಣೆಗಾಣ;—**का बैल** - ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವವನು.

कोविद - वि० ಪ್ರವೀಣ; ವಿದ್ವಾನ್.

कोश - पु० ಚೀಲ; ಮೊಟ್ಟೆ; ಆವರಣ; ಡಬ್ಬಿ; ಸಮೂಹ; ನಿಘಂಟು.

कोशकार - पु० ಕತ್ತಿಯ ಒರೆ ಅಥವಾ ನಿಘಂಟು ತಯಾರಿಸುವವ.

कोशागार - पु० ಭಂಡಾರ; ಖಜಾನೆ.

कोशिश - स्त्री० ಪ್ರಯತ್ನ.

कोष - पु० दे० **कोश**.

कोषाध्यक्ष - पु० ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ; ಖಜಾಂಚಿ.

कोष्ठ - पु० ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗ.

कोष्ठक - पु० ಚಕ್ರಬಂಧ; ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ; ಕಂಸ.

कोष्ठबद्ध - पु० ಮಲಬದ್ಧರೋಗ.

कोस - पु० ಎರಡು ಮೈಲಿಯದೂರ

कोसना - स० ಬೈಯು; **पानी पी पी कर कोसना** - ಬಹಳವಾಗಿ ಬೈಯ್ಯು.

कोसा - पु० ಮಧ್ಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಒಂದುವಿಧವಾದ ರೇಶ್ಮೆ.

कोह - पु० ಪರ್ವತ; ಕ್ರೋಧ.

कोहकन - पु० ಬೆಟ್ಟ ತೋಡುವವ.

कोहकाफ़ - पु० ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾಖಂಡಗಳ ನಡುವಣ ಒಂದು ಪರ್ವತ.

कोहनी - स्त्री० ಮೊಣ ಕೈ.

कोहबर - पु० ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಲದೇವರನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಗೊಳಿಸುವ ಸ್ಥಾನ.

कोहरा - पु० ಮಂಜು; ಇಬ್ಬನಿ.

कोहान - पु० ಒಂಟೆಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲಿರುವ ಡುಬ್ಬ.

कोहिस्तान - पु० ಮಲೆನಾಡು.

कोही - वि० ಕ್ರೋಧಿ; ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದ.

कौंध - स्त्री० ಮಿಂಚಿನ ಕಾಂತಿ.

कौंधना - अ० ಮಿಂಚು; ಹೊಳೆ.

कौंधनी - स्त्री० दे० **करधनी**.

कौंधा - पु० दे० **कौंध**.

कौआ - पु० ಕಾಗೆ.

कौआना - ಅಂ ಕನವರಿಸುವುದು.
कौटिल्य - ಪುಂ ವಕ್ರತನ; ಕಪಟ; ಚಾಣಕ್ಯ.
कौड़ा - ಪುಂ ದೊಡ್ಡ ಕವಡೆ.
कौड़िया - ವಿಂ ಕವಡೆಯ ಹಾಗಿನ.
कौड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕವಡೆ; ಕವಡಿ.
कौतुकी - ವಿಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ.
कौतूहल - ಪುಂ ಕುತೂಹಲ.
कौन - ಸಂ ಯಾರು; ಯಾವುದು.
कौम - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೋಮು; ಜಾತಿ; ರಾಷ್ಟ್ರ.
कौमियत - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ.
कौमी - ವಿಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ.
कौमुदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆಳದಿಂಗಳು.
कौर - ಪುಂ ತುತ್ತು; ಕವಳ.
कौरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಡಿಲು; ತಬ್ಬುವುದು; ಒಂದುಸಲ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ತಬ್ಬುವಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥ.
कौल - ವಿಂ ಉತ್ತಮ ಕುಲದ; ಒಳ್ಳೇವಂಶದ; ಪುಂ ಕವಳ.
कौल - ಪುಂ ಮಾತು; ವಚನ; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.
कौलकरार - ಪುಂ ಪರಸ್ಪರ ದೃಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಒಪ್ಪಂದ; ಕರಾರು.
कौवा - ಪುಂ ದೇಂ **कौआ.**
कौवाल - ಪುಂ 'ಕೌವಾಲಿ' ಹಾಡುವವ.
कौवाली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ದಾಸರ ಗೀತ.
कौशल - ಪುಂ ನಿಪುಣತೆ.
कौशेय - ಪುಂ ರೇಶ್ಮೆ.
कौसर - ಪುಂ ದೊಡ್ಡ ದಾನಿ.
क्या - ಸಂ ಏನು. **वि०** ಎಂತಹ; ಎಂಥಾ. **क्रि०** ಯಾತಕ್ಕೆ.
क्यार - ಪುಂ ಮರದಕಟ್ಟೆ; ಕುದುರು.
क्यारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **कियारी.**
क्यों - ಕ್ರಿಂ ಏಕೆ; ಏತಕ್ಕೆ.
क्रंदन - ಪುಂ ಅಳುವಿಕೆ; ಪ್ರಲಾಪ.
क्रमशः - ಕ್ರಿಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ; ಯಥಾವಿಧಿ.
क्रमागत - ಪುಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ; ಪರಂಪರಾಗತವಾದ.
क्रयी - ಪುಂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವನು.
क्रव्य - ಪುಂ ಮಾಂಸ.
क्रांत - ವಿಂ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
क्रांति - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅದ್ಭುತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ; ಗಮನ; ವಿಪ್ಲವ.
क्रिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾರ್ಯ; ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ; ಶ್ರಾದ್ಧ.
क्रिस्तान - ಪುಂ ಕ್ರೈಸ್ತಮತದವ.
क्रीट - ಪುಂ ಕಿರೀಟ; ಮುಕುಟ.
क्रीड़ा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಟ.
क्रीत - ವಿಂ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ.
क्रुद्ध - ವಿಂ ಕೋಪಗೊಂಡ.
क्रेता - ಪುಂ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವವನು.
क्रोड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ; ಮಡಿಲು; ಹಂದಿ; ಶನಿಗ್ರಹ.
क्रोड़पत्र - ಪುಂ ಪುರವಣಿ; ಮೇಲ್ಸಂಚಿಕೆ.
क्रोश - ಪುಂ ದೇಂ **कोस.**

क्लांत - वि० ಆಯಾಸಗೊಂಡಿರುವ.
क्लांति - स्त्री० ಪರಿಶ್ರಮ ; ಆಯಾಸ.
क्लिष्ट - वि० ಕಠಿಣ ; ದುಃಖದಾಯಕವಾದ ; ಕಷ್ಟವಾದ.
क्लीब - पु० ನಪುಂಸಕ.
क्लेश - पु० ದುಃಖ ; ವೇದನೆ.
क्लैब्य - पु० ಹೇಡಿತನ.
क्वचित् - क्रि० ಯಾವದೋ ; ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.
क्वाथ - पु० ಕಷಾಯ.
क्वाँरा / **क्वारा** - पु० ಅವಿವಾಹಿತನು.
क्षंतव्य - वि० ಕ್ಷಮೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ; ಕ್ಷಮ್ಯ.
क्षणभंगुर - वि० ಬಹುಬೇಗನೆ ನಾಶವಾಗತಕ್ಕ.
क्षत - वि० ಒಡೆದುಹೋದ ; पु० ಗಾಯ ; ವ್ರಣ ; ಕುರು.
क्षति - स्त्री० ಕ್ಷಯ ; ನಷ್ಟ ; (हानि).
क्षत्र - पु० ಬಲ ; ರಾಷ್ಟ್ರ ; ಧನ ; ಶರೀರ ; ಜಲ ; ಕ್ಷತ್ರಿಯ.
क्षपा - स्त्री० ರಾತ್ರಿ ;—**कर** - ಚಂದ್ರ.
क्षम - वि० ಯೋಗ್ಯ ; ಸಮರ್ಥ.
क्षमता - स्त्री० ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ; ಶಕ್ತಿ.
क्षमा - स्त्री० ಸಹನಶೀಲತೆ; ಭೂಮಿ.
क्षम्य - वि० ಕ್ಷಮಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ.
क्षयी - वि० ಕ್ಷಯ ಪೀಡಿತ ; पु० ಚಂದ್ರ.
क्षर - वि० ನಶ್ವರವಾದ ; ನಾಶವಾನ್ ; पु० ಜಲ ; ಮೇಘ.
क्षात्र - वि० ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.
क्षार - पु० ವಿಸ್ಫೋಟಕ ಭಸ್ಮ ; ಉಪ್ಪು ; ಕಾರ.
क्षिति - पु० ಭೂಮಿ ; ವಾಸಸ್ಥಾನ.
क्षितिज - पु० ಮಂಗಳ ಗ್ರಹ ; ಎರೆಹುಳು ; ಮರ ; ದಿಗಂತ.
क्षिप्त - वि० ಪತಿತ ; ತ್ಯಜಿಸಿದ ; ಹರಡಿದ.
क्षिप्र - क्रि० ಬೇಗನೆ ; ತಕ್ಷಣ.
क्षीर - पु० ಹಾಲು.
क्षुद्र - त्रि० ಕೃಪಣ; ಅಲ್ಪ; ತುಚ್ಛ.
क्षुधा - स्त्री० ಹಸಿವು.
क्षुधित - वि० ಹಸಿದ.
क्षुब्ध - वि० ವ್ಯಾಕುಲ; ಭಯಭೀತ.
क्षुभित - वि० ಕ್ಷುಬ್ಧ.
क्षेत्र - पु० ಸ್ಥಾನ; ಹೊಲ; ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಲ ; ಪತ್ನಿ; ಶರೀರ.
क्षेत्रपाल - पु० ದ್ವಾರಪಾಲಕ; ಹೊಲಕಾಯುವವ ; ಹಾವು.
क्षेत्रफल - पु० ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ; **रकबा.**
क्षेपक - वि० ಎಸೆಯುವವನು; ನಿಂದನೀಯ ; ಮಿಶ್ರಿತವಾದ.
क्षोभ - पु० ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ಗಾಬರಿ ; ಶೋಕ.

ख

खंख - वि० ಶೂನ್ಯ ; ಬರಿದು.
खंखड़ - वि० ಬಿರುಸಾದ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

खखर - **वि०** ಹಾಳುಬಿದ್ದ.
खखार - **पु० दे० खखार.**
खंग - **पु०** ಖಡ್ಗ; ಕತ್ತಿ; ಗೇಂಡಾ ಮೃಗ.
खगर - **वि०** ಒಣಗಿರುವ; ಶುಷ್ಕ.
खंगारना / **खंगालना** - **स०** ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ತೊಳೆಯುವುದು; ಗಲಬರಿಸುವುದು.
खंगी - **स्त्री०** ಕಡಿಮೆ; ಕೊರತೆ.
खंज - **पु०** ಹೆಳವ.
खंजड़ी - **पु० दे० खंजरी.**
खंजन - **पु०** ಗವುಜು ಹಕ್ಕಿ.
खंजर - **पु०** ಕಠಾರಿ.
खंजरी - **स्त्री०** ಕಂಜರಿಯೆಂಬ ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯ.
खंड - **पु०** ತುಂಡು; ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ.
खंडकाव्य - **पु०** ಕಥಾತ್ಮಕ ಕಾವ್ಯ.
खंडन - **पु०** ಖಂಡನೆ.
खंडना - **स०** ಖಂಡಿಸು; ತುಂಡರಿಸು.
खंडर / **खंडहर** - **पु०** ಭಗ್ನಾವಶೇಷ; ಹಾಳುಬಿದ್ದಮನೆ.
खंडित - **वि०** ಅಪೂರ್ಣ; ತುಂಡಾದ.
खंता - **पु०** ಮಮ್ಮಟಿ; ಗಡ್ಡಪಾರೆ.
खंदक - **स्त्री०** ಕಂದಕ; ನಗರ ಅಥವಾ ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಹೊಂಡ.
खंभ / **खंभा** - **पु०** ಸ್ತಂಭ; ಕಂಬ; ಆಧಾರ.
खखार - **पु०** ಕಫ; ಶ್ಲೇಷ್ಮ.
खखारना - **अ०** ಕ್ಯಾಕರಿಸು.
खग - **पु०** ಹಕ್ಕಿ; ಬಾಣ; ನಕ್ಷತ್ರ; ಮೇಘ; ದೇವತೆ; ಸೂರ್ಯ; ಚಂದ್ರ; ವಾಯು.
खगना - **अ०** ನಾಟಿಹೋಗು; ಚುಚ್ಚು; ಅನುರಕ್ತವಾಗು.
खगहा - **पु०** ಗೇಂಡಾಮೃಗ.
खगोल - **पु०** ಆಕಾಶಮಂಡಲ.
खग्रास - **पु०** ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣ.
खचन - **पु०** ಕಟ್ಟುವ ಅಥವಾ ಕೆತ್ತುವ ಕೆಲಸ; ಅಂಕಿತವಾಗುವಿಕೆ.
खचना - **अ०** ಚಿತ್ರಿತವಾಗು; ಕೆತ್ತಲ್ಪಡು; ಅಂಜು.
खचरा - **वि०** ವರ್ಣಸಂಕರ; ದುಷ್ಟ.
खचाखच - **क्रि०** ಕಿಕ್ಕಿರಿ.
खचाना - **स०** ಅಂಕಿತಗೊಳಿಸು; ಗುರುತುಮಾಡು.
खचित - **वि०** ಚಿತ್ರಿತ; ಜಟಿತ.
खच्चर - **पु०** ಹೇಸರಗತ್ತೆ.
ख़ज़ानची - **पु०** ಬೊಕ್ಕಸದ ಅಧಿಕಾರಿ.
ख़ज़ाना - **पु०** ಖಜಾನೆ; ಕೋಶ; ನಿಧಿ.
ख़जुलाना - **अ०** ತುರಿ, ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆರೆ.
खजली - **स्त्री०** ತುರಿ, ನವೆ; ಸಕ್ಕರೆಯ ಪಾಕದಲ್ಲಿಟ್ಟ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕರಿದ ಕಡುಬಿನಂತಹ ತಿನಿಸು
खजूर - **पु०** ಖರ್ಜೂರ. (छुहारा)
खट - **पु०** ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥವು ಖಟ್ ಎಂದು ಮುರಿದು ಹೋಗುವಿಕೆ; **—से** - ತಕ್ಷಣ.

खटकना - अ० ಕಟಕಟ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು; ಕೆಟ್ಟದೆನಿಸು.

खटका - पु० ಕಟಕಟ ಶಬ್ದ; ಚಿಂತೆ.

खटकाना - स० ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸು.

खटकीरा } **खटकीड़ा** } **पु०** ತಗಣೆ.

खटखट - **स्त्री०** ಕಟಕಟ ಎಂಬ ಶಬ್ದ; ಜಗಳ; ರಗಳೆ; ಜಂಜಾಟ.

खटखटाना - **स०** ಬಾಗಿಲುತಟ್ಟು; ಜ್ಞಾಪಕಪಡಿಸು.

खटना - **स०** ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆ. **अ०** ಕಷ್ಟವೆನ್ನದೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವುದು.

खटगीर - पु० ತಿಗಣೆ.

खट-छप्पर - पु० ಸೊಳ್ಳೇಪರದೆ.

खटपट - **स्त्री०** ಮನಸ್ತಾಪ; ಜಗಳ.

खटपटिया - **वि०** ಜಗಳಗಂಟಿ; ತಂಟಲುಮಾರಿ.

खटमल - पु० ತಗಣೆ.

खटमिट्ठा } **खटमीठा** } **वि०** ಸ್ವಲ್ಪಹುಳಿ ಮತ್ತು ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವ ರುಚಿ.

खटराग - पु० ಜಗಳ; ರಗಳೆ.

खटाई - **स्त्री०** ಹುಳಿ; ಆಮ್ಲಗುಣ; —**में डालना** - ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸದೆ ಮುಂದರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು; —**में पड़ना** - ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು.

खटाखट - **क्रि०** ಕಟಕಟ ಎಂಬುದಾಗಿ; ತಕ್ಷಣ; ಕೂಡಲೆ.

खटाना - अ० ಹುಳಿಯಾಗು; ಹುಳಿತಿರಗು; ನಿರ್ವಾಹವಾಗು.

खटाव - पु० ನಿರ್ವಾಹ.

खटास - पु० ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು. **स्त्री०** ಹುಳಿ.

खटिया - **स्त्री०** ಮಂಚ; ಪಲ್ಲಂಗ.

खटोलना } **खटोला** } **पु०** ಚಿಕ್ಕಮಂಚ.

खट्टा - **वि०** ಹುಳಿಯಾದ; —**होना** - ಅಪ್ರಸನ್ನವಾಗು.

खट्टू - पु० ಸಂಪಾದಿಸುವವ.

खडंजा - पु० ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಜೋಡಿಸುವಿಕೆ.

खड़ - पु० ಹುಲ್ಲು; ಕಟ್ಟಿಗೆ.

खड़क - **स्त्री०** ಭಯ; ಖಡ್‌ಖಡ್ ಸದ್ದು.

खड़खड़ाना - **स०** ಕಡಕಡ ಎಂದು ಶಬ್ದಮಾಡು.

खड़खड़िया - **स्त्री०** ಪಾಲಕಿ; ಪಲ್ಲಕಿ.

खड़बड़ाना - **अ०** ವಿಚಲಿತವಾಗು; ಕ್ರಮ ತಪ್ಪು.

खड़बड़ी - **स्त्री०** ವ್ಯತಿಕ್ರಮ.

खड़बड़ा - **वि०** ಏರಿಳಿತಗಳುಳ್ಳ.

खड़मंडल - पु० ಗಡಬಿಡಿ.

खड़सान - पु० ಸಾಣೆಕಲ್ಲು.

खड़ा - **वि०** ನಿಂತಿರುವ; ನೇರವಾಗಿರುವ; ಸನ್ನದ್ಧ; —**करना** - ನೆಡು; ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸು; —**रहना** - ನಿಂತಿರು, ಕಾಯು; —**होना** - ನಿಲ್ಲು; **खड़े-खड़े** - ನಿಂತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ.

खड़ाऊँ - **स्त्री०** ಹಾವುಗೆ; ಪಾದುಕೆ.

खड़ाका - पु० दे० **खटका**.

खड़िया / **खड़ी** } **स्त्री०** ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ ; ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು.

खड़ीबोली - स्त्री० ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ.

खड़ग - पु० ಕತ್ತಿ ; ಖಡ್ಗಮೃಗ.

खड्ड / **खड्ढा** } **पु०** ಹೊಂಡ ; ಗುಂಡಿ.

खत - पु० ಘಾಯ ; ಕ್ಷತ.

ख़त - पु० ಪತ್ರ ; ಕಾಗದ ; ಅಕ್ಷರ ; ಗೆರೆ; ಗಡ್ಡದ ಕೂದಲು; ಕ್ಷೌರ.

ख़तकिताबत - पु० ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ख़तना - पु० ಸುನ್ನತಿ.

ख़तम - वि० ಮುಗಿದ; ತೀರಿದ; ಪೂರ್ಣ.

खतरा - पु० ಭಯ ; ಅಪಾಯ.

ख़ता - स्त्री० ಅಪರಾಧ ; ಮೋಸ.

ख़तावर - वि० ಅಪರಾಧಿ.

खतियाना - स० ಆಯಾ ದಿವಸದ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಖಾತೇವಾರು ಬರೆದಿಡುವುದು.

खतियौनी - स्त्री० ಖಾತೆಕಿರ್ದಿ; ಖತಾವಣಿ; ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ.

खता - पु० ಧಾನ್ಯವಿಡುವ ಸ್ಥಳ; ಗುಂಡಿ; ವಾಡೆ.

ख़त्म - वि० दे० ख़तम.

खदखदाना / **खदबदाना** } **अ०** ತಳಮಳನೆ ಕುದಿ.

खदरा - वि० ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ.

ख़दशा - पु० ಭಯ.

ख़दान - स्त्री० ಗಣಿ.

खदिर - पु० ಕಾಚು.

ख़दीव - पु० ಯಜಮಾನ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ख़देरना - स० ದೂರೀಕರಿಸು; ಅಟ್ಟು ; ಓಡಿಸು.

खद्दर - पु० ಖಾದಿಬಟ್ಟೆ.

खद्योत - पु० ಮಿಂಚುಹುಳು; ಸೂರ್ಯ (जुगनू).

खन - पु० ಕ್ಷಣ; ಕೂಡಲೆ; ಅಂತಸ್ತು.

खनक - पु० ಇಲಿ; ಕನ್ನಹೊಡಿಯುವ ಕಳ್ಳ; ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆಯುವವನು; ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ.

खनकना - अ० ಖನಖನ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು.

खनकाना - स० ಖನಖನ ಶಬ್ಧ ಮಾಡು.

खनखना - वि० ಖನಖನ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು.

खनखनाना - अ० ಖನಖನ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು.

खनना - स० ಅಗೆ; ತೋಡು.

ख़न्नास - पु० ದುಷ್ಟ; ಭೂತ; ಪ್ರೇತ.

खपची - स्त्री० ತೆಳುವಾದ ಬಿದಿರು ದಬ್ಬೆ ಅಥವಾ ಕಡ್ಡಿ.

खपड़ा - पु० ಹೆಂಚು; ಬೋಕಿ; ಓಡು.

खपड़ी - **स्त्री०** ಹುರಿಗಾಳು, ಹುರಿಗಡಲೆ ತಯಾರಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಬಾನೆ.

खपड़ैल - **स्त्री०** ಹೆಂಚು.

खपत / **खपती** - **स्त्री०** ಖರ್ಚಾಗುವಿಕೆ; ಮಾರಾಟ.

खपना - **अ०** ಹೇಗಾದರೂ ಖರ್ಚಾಗು; ಮಾರಾಟವಾಗು.

खपरा - **पु०** ಹೆಂಚು; ಓಡು; ಬೋಕಿ.

खपरिया - **स्त्री०** ರೇಂಟೆಯ ಗುಳ; ನೇಗಲಿನಗುಳ.

खपरी - **स्त्री०** ಬೋಕಿ; ಹೆಂಚು.

खपरेल / **खपरैल** - **स्त्री०** ಹೆಂಚು.

खपाना - **स०** ಹೇಗಾದರೂ ವ್ಯಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು; ಪೂರೈಸು

खप्पर - **पु०** ಮಣ್ಣಿನ ಬಟ್ಟಲು; ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರ; ಕಪಾಲ; —**भरना** - ಕಪಾಲದಲ್ಲಿ ಸೋಮರಸ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಮಹಾಕಾಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸು.

ख़फ़गी - **स्त्री०** ಕೋಪ; ಸಿಟ್ಟು.

ख़फ़ा - **वि०** ಅಪ್ರಸನ್ನ; ಕುಪಿತ.

ख़फ़ीफ़ - **वि०** ಕ್ಷುದ್ರ; ಅಲ್ಪ.

ख़फ़ीफ़ा - **स्त्री०** ಸಣ್ಣನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ख़फ़ीफ़ा-अदालत - **पु०** ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಆಪಾದನೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೋರ್ಟು.

ख़बर - **स्त्री०** ಸಮಾಚಾರ; ಸಂದೇಶ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ;—**उड़ाना** - ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ ಹರಡು;—**लेना** - ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ख़बरदार - **वि०** ಸಾವಧಾನ; ಜೋಕೆ.

ख़बरदारी - **स्त्री०** ಸಾವಧಾನತೆ.

ख़बरगीरी - **स्त्री०** ರಕ್ಷಣೆ.

खबर-रसा - **पु०** ದೂತ; ಓಲೆಕಾರ.

ख़बसा - **पु०** ಕೆಸರು; ರೊಚ್ಚು; ಬದಿ.

ख़बीस - **पु०** ದುಷ್ಟ.

ख़बत - **पु०** ಹುಚ್ಚು; ಬೆಪ್ಪು.

ख़ब्ती - **वि०** ಹುಚ್ಚ; ಬೆಪ್ಪ.

ख़ब्बा - **वि०** ಪುರಗೈಲೊಡ್ಡ.

खम - **पु०** ಕಂಭ;—**ठोंकना** - ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ತೊಡೆ ತಟ್ಟು;—**खाना** - **स०** ತಿರುಗುವುದು; ಬಗ್ಗುವುದು; —**दार** - **वि०** ಬಗ್ಗಿದ; ತಿರುಗಿದ.

ख़मदम - **पु०** ದೃಢತೆ; ಪುರುಷಾರ್ಥ; ಸಾಹಸ.

ख़मीदा - **वि०** ಬಗ್ಗಿದ.

ख़मीर - **पु०** ಕಲೆಸಿದಹುಳಿ ಹಿಟ್ಟು; ಹುಳಿಹಿಡಿಸಲೋಸುಗ ಸೇರಿಸುವ ಪದಾರ್ಥ.

ख़मीरा - **पु०** ಖಮೀರಾ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು; **वि०** ಹುಳಿಹಿಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

ख़यानत - **स्त्री०** ಅಡವಿಟ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡದಿರುವುದು; ನಂಬಿಕೆ ದ್ರೋಹ.

ख़याल - पुं० दे० **ख़्याल.**

खयाली - वि० ಕಲ್ಪಿತ.

ख़य्याम - पुं० ಡೇರೆ ಮಾಡುವವ.

खर - पुं० ಕತ್ತೆ **वि०** ತೀಕ್ಷ್ಣ.

खरकना - अ० ಖರಖರ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು; ಚುಚ್ಚಿದಂತೆ ನೋಯು.

खरका - पुं० ಹುಲ್ಲಿನಕಡ್ಡಿ.

खरख़शा - पुं० ಭಯ; ಜಗಳ.

खरग - पुं० ಖಡ್ಗ; ಕತ್ತಿ.

ख़रगोश - पुं० ಮೊಲ.

खरच - पुं० दे० **खर्च.** •

खरचना - स० ಖರ್ಚುಮಾಡು; ಉಪಯೋಗಿಸು.

खरचा - पुं० दे० **खर्चा.**

खरतल - वि० ಸ್ಪಷ್ಟ; ನಿಸ್ಸಂಕೋಚ ಸ್ವಭಾವದ.

खरदनी - स्त्री० ತೋಪಡೆ.

खरधार - पुं० ಹರಿತವಾದ ಶಸ್ತ್ರ.

खरब - पुं० ಖರ್ವ; ನೂರು ಅರ್ಬುದ.

खरबूजा - पुं० ಕರಬೂಜದ ಹಣ್ಣು.

खरभर - पुं० ಗುಲ್ಲು; ಗಡಿಬಿಡಿ.

खरभराना - अ० ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸು.

खरमस्ती - स्त्री० ದುಷ್ಟತನ.

खरमास - पुं० ಚೈತ್ರ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಯ ತಿಂಗಳು.

खरल - पुं० ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಕಲ್ಲಿನ ಒರಳು; ಕಲ್ವತ್ತು;—**करना** - ಪುಡಿಮಾಡು.

खरसान - स्त्री० ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕಲ್ಲು.

खरहरा - पुं० ಗಿಡದ ಬರಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪೊರಕೆ; ಬರಲು.

खरहा - वि० ಮೊಲ.

खरा - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣ; ಚುರುಕು; ಒಳ್ಳೆಯ; ಶುದ್ಧ;—**खोटा** - ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದು; **खरी खरी सुनाना** - ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳು.

खराई - स्त्री० ಶುದ್ಧತೆ; ಪವಿತ್ರತೆ.

खराऊँ - स्त्री० दे० **खड़ाऊँ.**

ख़राद - पुं० ಕಡೆಚಲು; ಮರದ ಅಥವಾ ಲೋಹದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಳಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತಿರುಗುವ ಚಕ್ರದ ಯಂತ್ರ; —**पर चढ़ना** - ಸಾಣೆಯಿಡು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು.

ख़रादना - स० ಕಡೆಚಲು ಹಿಡಿ; ರೂಪುಗೊಳಿಸು.

खरापन - पुं० ಸತ್ಯ; ಶುದ್ಧತೆ; ಹುಚ್ಚುತನ.

ख़राब - वि० ಕೆಟ್ಟ; ಹಾಳಾದ.

ख़राबा - पुं० ವಿನಾಶ; ನಷ್ಟ; ಹಾಳು.

ख़राबी - स्त्री० ಕೆಡಕು; ದೋಷ.

ख़राश - स्त्री० ಕೆರೆಯುವಿಕೆ.

खरिया - स्त्री० ಕಲ್ಲೀಚೀಲ.

खरी - स्त्री० ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ.

खरीता - पुं० ಚೀಲ; ಜೇಬು.

ख़रीद - स्त्री० ಕ್ರಯ; ಖರೀದಿ; **—फ़रोख़्त** - ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯ.

ख़रीदना - स० ಕೊಳ್ಳು.

ख़रीदार - पु० ಗಿರಾಕಿ; ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವನು; ಗ್ರಾಹಕ.

ख़रीदारी - स्त्री० ಕ್ರಯ; ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ख़रीफ़ - स्त्री० ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ.

खरोंच - स्त्री० ಪರಚಿದ ಗಾಯ.

खरोंचना - स० ಕೆರೆ; ಪರಚು.

ख़र्च - पु० ವ್ಯಯ; ವೆಚ್ಚ; ಖರ್ಚು; **—उठाना** - ವೆಚ್ಚದ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸು; **—चलाना** - ಆವಶ್ಯಕ ವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿರು.

ख़र्चना - स० ವೆಚ್ಚಮಾಡು.

ख़र्चा - पु० ವೆಚ್ಚ.

ख़र्ची - स्त्री० ದಿನವಹಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ.

ख़र्चीला - वि० ದುಂದುಗಾರ.

खर्जूर - पु० ಖರ್ಜೂರ. (छुहारा)

खर्पर - स्त्री० दे० खप्पर.

खर्रा - पु० ಭಾರೀ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಪತ್ರಗಳು.

खर्राटा - पु० ಗೊರಕೆ. पु० ಕಲ್ಪತ್ತು.

खर्व - वि० ನ್ಯೂನಾಂಗ; ಲಘು.

खल - वि० ಕ್ರೂರ; ನೀಚ. पु० ಕಲ್ಪತ್ತು.

खलक़ - पु० ಜಗತ್ತು; ಲೋಕ.

ख़लक़त - स्त्री० ಲೋಕ; ಜನರ ಗುಂಪು.

खलड़ी - स्त्री० ಚರ್ಮ; ತೊಗಲು.

खलता - स्त्री० ನೀಚತನ. पु० ಸೈನಿಕರ ಚೀಲ.

खलना - अ० ಕೆಟ್ಟದೆನಿಸು.

ख़लक़ - पु० ಮಗ; ವಾರಸುದಾರ.

खलबल - स्त्री० ಗಲಾಟೆ; ಗುಲ್ಲು.

खलबलाना - अ० ಗಲಾಟೆಯಾಗು.

खलबली - स्त्री० ವ್ಯಾಕುಲತೆ.

खलल - पु० ಅಡ್ಡಿ; ಬಾಧೆ.

ख़लवत - स्त्री० ಏಕಾಂತ; ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಾನ.

खला - पु० ಆಕಾಶ; ಪಾಯಖಾನೆ; ಹುಟ್ಟು.

खलाना - स० ಖಾಲಿಮಾಡುವುದು.

ख़लायक़ - स्त्री० ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

ख़लास - वि० ಸಮಾಪ್ತ; ಕೊನೆ.

ख़लाक़ - पु० ಹಲ್ಲುಚುಚ್ಚುವ ಕಡ್ಡಿ; ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪರಾಜಯ.

ख़लासी - स्त्री० ಬಿಡುಗಡೆ; ರಜಾ. पु० ಜಹಜಿನ ನೌಕರ; ನಾವಿಕ.

खलित - वि० ಪತಿತ; ಚಂಚಲ.

खलियान - पु० ಕಣ; ಮೆದೆಹಾಕುವ ಸ್ಥಳ; ರಾಶಿ.

खलियाना - स० ತೊಗಟೆ ತೆಗೆ; ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿ.

खलिश - स्त्री० ನೋವು; ವೇದನೆ.

खलिहान - पु० खलियान.

खली - स्त्री० ಹಿಂಡಿ; ಪಿಣ್ಯಾಕ.

खलीक़ - वि० ಸಜ್ಜನ.
खलीज - पु० ಆಖಾತ; ಕೊಲ್ಲಿ.
खलीता - पु० दे० खरीता.
खलीफ़ - वि० ನಮ್ರತೆಯುಳ್ಳ.
खलीफ़ा - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನರಮಹಾ ಧರ್ಮಗುರು; ಅಧ್ಯಕ್ಷ; ವೃದ್ಧ; ಅನುಭವಿ; ವಾರಸುದಾರ. वि० ಬಹಳ ಚತುರ ಮತ್ತು ಧೂರ್ತ.
खलील - वि० ನಿಜವಾದಗೆಳೆಯ; ಸಹೃದಯ.
खलु - अव्य० ನಿಶ್ಚಯ; ಅವಶ್ಯ.
खलेरा - वि० ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
खलेल - पु० ವಾಸನೆಎಣ್ಣೆ.
खल्क़ - स्त्री० ಮಾನವ ಜಾತಿ; ಸಮಸ್ತ ಮನುಷ್ಯರು; ಸೃಷ್ಟಿ.
खल्ड़ - पु० ತೊಗಲಿನ ಚೀಲ.
खल्व - पु० ತಲೆಗೂದಲು ಉದರಿ ಹೋಗುವ ಒಂದುರೋಗ.
खल्वाट - वि० ತಲೆಗೂದಲುದುರಿದ.
खवा - पु० ಹೆಗಲು.
खवाई - स्त्री० ತಿನ್ನುವಿಕೆ; ಊಟ; ಊಟಮಾಡುವಿಕೆ.
ख़वास - पु० ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಸೇವಕ; ಆಪ್ತಸೇವಕ.
ख़वासी - स्त्री० ಸೇವೆ; ಚಾಕರಿ.
खवैया - पु० ತಿನ್ನುವವನು.
ख़शख़श - पु० दे० ख़सख़स.
ख़श्म - पु० ಸಿಟ್ಟು; ರೋಷ.
ख़स - स्त्री० ಲಾವಂಚದ ಬೇರು; ಮುಡಿವಾಳ.
खसकंत - स्त्री० ಸರಿಯುವಿಕೆ; ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
खसकना - अ० ಜಾರು; ಸರಿ.
खसकाना - स० ಸರಿಯಿಸು.
ख़सख़स - स्त्री० ಗಸಗಸೆ ಬೀಜ.
खसखसा - वि० ಅವುಕಿದರೆ ಮರಳಿನಂತೆ ಬೇರೆಯಾಗುವ.
खसना - अ० ಬೀಳು; ಸವೆಯು.
ख़सम - पु० ಗಂಡ; ಒಡೆಯ.
ख़सरा - पु० ಶಾನುಭಾಗನಲ್ಲಿರುವ ಖೇತವಾರುಪಟ್ಟಿ.
ख़सलत - स्त्री० ಸ್ವಭಾವ; ಪ್ರಕೃತಿ.
खसाना - स० ಕೆಡವು.
खसिया - वि० ಬೀಜ ತೆಗೆದ; ನಪುಂಸಕ.
खसियाना - स० ಅಂಡಕೋಶವನ್ನು ಮರ್ದಿಸು; ಬೀಜ ತೆಗೆಯು.
ख़सी - स्त्री० ಬೀಜ ತೆಗೆದಪ್ರಾಣಿ.
खसीस - वि० ಲೋಭಿ; ಜಿಪುಣ.
ख़सूसन - वि० ಮುಖ್ಯವಾಗಿ.
ख़सूसियत - स्त्री० ವಿಶೇಷತೆ.
खसोट - स्त्री० ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕೀಳುವಿಕೆ; ಸುಲಿಗೆ.
खसोटना - स० ಬಲವಾಗಿ ಬೇರು ಸಮೇತ ಎಳೆದು ಕೀಳುವುದು; ಕಿತ್ತು ಎಳೆ.
ख़स्तगी - स्त्री० ಪೆಟ್ಟು; ಹೊಡೆತ.
ख़स्ता - वि० ಮುಟ್ಟಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಚೂರು ಚೂರಾಗುವಂಥಾ; ದುಃಖಿ.

खस्सी - **पु०** ಆಡು; ಹೋತ;—**चढ़ाना** - ಆಡನ್ನು ಬಲಿಕೊಡು.

खाँ - **पु०** **दे०** **खान.**

खांखर - **वि०** ಅನೇಕ ತೂತುಗಳುಳ್ಳ; ಟೊಳ್ಳು.

खाँग - **पु०** ಕೋರೆಹಲ್ಲು; ಮುಳ್ಳು.

खांचना - **स०** ಅಂಕಿತಗೊಳಿಸು; ಗುರುತುಮಾಡು; ಎಳೆ.

खांचा - **पु०** ಬುಟ್ಟಿ; ಗೂಡೆ.

खांड - **स्त्री०** ನಾಟಿಸಕ್ಕರೆ.

खांडा - **पु०** ಕತ್ತಿ.

खांसना - **अ०** ಕೆಮ್ಮು.

खांसी - **स्त्री०** ಕೆಮ್ಮಲು; ಕೆಮ್ಮು.

खाई - **स्त्री०** ಕಂದಕ.

खाऊ - **पु०** ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ; ತಿಂಡಿಪೋತ.

खाक - **स्त्री०** ಧೂಳು; ಮಣ್ಣು; ಬೂದಿ. **वि०** ತುಚ್ಛವಾದ; —**उड़ना** - ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗು; —**छानना** - ಬಹಳ ಹುಡುಕು; ಕಂಗೆಟ್ಟು ಅಲೆದಾಡು;—**डालना**- ಬಚ್ಚಿಡು; ಅಡಗಿಸು;—**बरसना** - ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟವಾಗು; —**में मिलना** - ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗು.

ख़ाकसार - **वि०** ದೀನ; ನಮ್ರ. **पु०** ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಗಠಿತವಾಗಿರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕದಳ.

ख़ाका - **पु०** ಚಿತ್ರದ ರೇಖಾಕೃತಿ; ನಕಾಶೆ; ನಕ್ಷೆ; ಕಚ್ಚಾಮಸೂದೆ; —**उतारना**, —**बनाना** - ನಕಲು ತೆಗೆ; —**उड़ाना** - ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡು.

ख़ाकी - **वि०** ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣದ; ಖಾಕಿ.

खागना - **अ०** ನಾಟು; ಚುಚ್ಚು.

खाज - **स्त्री०** ಕಜ್ಜಿ; ತುರಿ. **कोढ़ में खाज** - ದುಃಖದಮೇಲೆ ದುಃಖ.

खाजा - **पु०** ಕಜ್ಜಾಯ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ.

खाट - **स्त्री०** ಮಂಚ;—**खटोला** - ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ; —**पर पड़ना** - ಕಾಯಿಲೆ ಬೀಳು;—**से लगना** - ಬಹಳ ಕಾಯಿಲೆ ಬೀಳು.

खाड़ी - **स्त्री०** ಆಖಾತ; ಕೊಲ್ಲಿ.

खात - **पु०** ಕೊಳ; ಬಾವಿ; ಗುಂಡಿ.

ख़ातमा - **पु०** ಸಮಾಪ್ತಿ; ಮರಣ.

खाता - **पु०** ಧಾನ್ಯಕೂಡಿಡುವಗುಂಡಿ; ಖಾತೆಕಿರ್ದಿ; ವಿಭಾಗ;—**खोलना** - ಹೊಸ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸು; —**डालना** - ಲೇವಾದೇವಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸು.

ख़ातिर - **स्त्री०** ಸಮ್ಮಾನ; ಗೌರವ. **अव्य०** ಓಸ್ಕರ; ಸಲುವಾಗಿ; —**तवाज़ा** - ಮೇಜವಾನಿ ಮಾಡುವುದು, ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ.

ख़ातिरख़ाह - **क्रि०** ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ; ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ.

ख़ातिरजमा - स्त्री० ಆನಂದ.
ख़ातिरदारी - स्त्री० ಆದರಸತ್ಕಾರ.
ख़ातिरी - स्त्री० ಸತ್ಕಾರ.
खाती - स्त्री० ಗುಳಿ. पु० ಬಡಗಿ.
ख़ातून - स्त्री० ಭದ್ರಮಹಿಳೆ.
खाद - स्त्री० ಗೊಬ್ಬರ.
खादर - पु० ಕೆರೆಬಳಿಯ ಪ್ರದೇಶ; ಗೋಚರಾವಿನ ಭೂಮಿ.
ख़ादिम - पु० ಸೇವಕ.
खादी - स्त्री० ಕೈನೂಲಿನ ಬಟ್ಟೆ.
खाद्य - वि० ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಭಕ್ಷ್ಯ.
खान - पु० ಭೋಜನ. स्त्री० ಗಣಿ; ಖನಿ; ಭಂಡಾರ;—पान - ಊಟ ಉಪಚಾರ.
ख़ान - पु० ಸರದಾರ; ಪಠಾಣರ ಬಿರುದು;—ख़ाना - ಸರದಾರರ ಸರದಾರ.
ख़ानक़ाह - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮಠ.
ख़ानख़ाना - पु० ಸರದಾರರ ಸರದಾರ.
ख़ानख़ाह - पु० दे० ख़ाहमख़ाह.
ख़ानगी - वि० ಸ್ವಂತದ; ಖಾಸಗಿ. स्त्री० ವೇಶ್ಯೆ; ಸೂಳೆ.
ख़ानज़ादा - पु० ಶ್ರೀಮಂತನ ಮಗ.
ख़ानदान - पु० ವಂಶ; ಕುಟುಂಬ; ಮನೆತನ.
ख़ानदानी - स्त्री० ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ವಾಗಿಬಂದ; ಪೈತೃಕ.
खानपान - पु० ಊಟ ಉಪಚಾರ; ಅನ್ನ ನೀರು.
ख़ानबहादुर - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಒಂದು ಬಿರುದು.
ख़ानम - स्त्री० दे० ख़ातून.
ख़ानसामाँ - पु० ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಸಮಾಡುವವ; ಅಡಿಗೆಯವ.
खाना - स० ಊಟಮಾಡು; कचा खा जाना - ಜೀವತಿನ್ನು; खाने दौड़ना - ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು.
ख़ाना - पु० ಮನೆ; ಮಂದಿರ; ಸ್ಥಾನ; ಅಂಕಣ; ಅರೆ.
ख़ाना-ख़राब - वि० ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟವ.
ख़ाना-जंगी - स्त्री० ಗೃಹಕಲಹ.
ख़ाना-ज़ाद - पु० ಮನೆಯ ಆಳು.
खाना-तलाशी - स्त्री० ಮನೆಯ ಝಡತಿ.
ख़ाना-पुरी - स्त्री० ಕೋಷ್ಟಕ.
ख़ाना-बदोश - वि० ಮನೆಮಾರಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಗುವವ.
ख़ाना-शुमारी - स्त्री० ಗೃಹಗಣನೆ; ಜನಗಣತಿ.
ख़ानादारी - स्त्री० ಮನೆತನ; ಮನೆಯ ಸಮಾಚಾರ.
खाना-पीना - पु० दे० खानपान.
खानि - स्त्री० ಗಣಿ; ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನ.
खानिक - पु० ಗಣಿ.
ख़ाब - पु० ಕನಸು. (ख़्वाब)

खाबड़ - **वि०** ಹಳ್ಳತಿಟ್ಟಾದ; ತರಕಲು.

खाम - **पु०** ಲಕೋಟೆ; ಚೀಲ; ಜೋಡಣೆ.

ख़ाम - **वि०** ಪಕ್ವವಾಗದಿರುವ; ಹಸಿ; ಕಚ್ಚಾ; ಅನುಭವಹೀನ; ಕೆಟ್ಟ.

ख़ामख़याली - **स्त्री०** ವ್ಯರ್ಥದ ಮಾತು.

ख़ामख़ाह / **ख़ामख़ाही** } **क्रि० दे०** ख़्वाहम-ख़्वाह.

ख़ामी - **स्त्री०** ಅಪಕ್ವತೆ; ಅಪೂರ್ಣತೆ.

ख़ामोश - **वि०** ಮೌನವಾಗಿರುವ.

ख़ामोशी - **स्त्री०** ಮೌನ.

ख़ायन - **पु०** ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಸ್ತುವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡುವವ.

ख़ाया - **पु०** ಅಂಡಕೋಶ.

ख़ाया-बरदारी - **स्त्री०** ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮುಖಸ್ತುತಿ.

खार - **स्त्री०** ಧೂಳು; ಬೂದಿ.

ख़ार - **पु०** ಮುಳ್ಳು; ಕಂಟಕ; ದ್ವೇಷ; ಮತ್ಸರ;—**खाना** - ದ್ವೇಷಿಸು;—**गुज़रना** - ಕೆಟ್ಟದೆನಿಸು.

खारा - **वि०** ಉಪ್ಪಾದ; ಚೌಳು.

ख़ारिज - **वि०** ಬಹಿಷ್ಕೃತ; ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಬೇರೆಮಾಡಿದ.

ख़ारिश - **स्त्री०** ಕಜ್ಜಿ; ತುರಿ.

खारी - **वि०** ಕ್ಷಾರವಾದ; ಚೌಳು.

खाल - **स्त्री०** ತೊಗಲು; ಚರ್ಮ; ತಿದಿ; ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು;—**उड़ाना या उधेड़ना** - ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊಡೆ.

ख़ालसा - **वि०** ಏಕಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ; ಸರಕಾರಿ; ಸಿಖ್ ಜಾತಿಯ ಒಂದು ಒಳಪಂಗಡ.

ख़ाला - **वि०** ತಗ್ಗಾದ; ನಿಮ್ನ.

ख़ाला - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ;—**जी का घर** - ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಕಾರ್ಯ.

ख़ालिक - **स्त्री०** ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ.

ख़ालिस - **वि०** ಪರಿಶುದ್ಧ; ನಿರ್ಮಲ.

ख़ाली - **वि०** ಬರಿದು; ರಿಕ್ತ; ಖಾಲಿ. **क्रि०** ಕೇವಲ; ಬರೇ;—**बैठना** - ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡು.

ख़ालू - **पु०** ತಾಯಿಯ ತಂಗಿಯ ಗಂಡ; ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ.

ख़ाविंद - **पु०** ಗಂಡ; ಯಜಮಾನ.

ख़ास - **वि०** ವಿಶೇಷ;—**व आम** - ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

ख़ासक़लम / **ख़ासनवीस** } **पु०** ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ; ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ख़ासकर - **वि०** ವಿಶೇಷವಾಗಿ.

ख़ासगी - **वि०** ರಾಜನ ಅಥವಾ ಯಜಮಾನನ ಸ್ವಂತ; ಖಾಸಗಿ.

ख़ासतराश - **पु०** ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕ್ಷೌರಿಕ; ಅರಮನೆ ಹಜಾಮ.

ख़ासदान - **पु०** ತಾಂಬೂಲದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

ख़ासबरदार - पु० ರಾಜನ ಸವಾರಿಯ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ರಾಜಭಟ.

ख़ासमहाल - पु० ಸರಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರಿ; ಸರಕಾರಿ ಜಮೀನು.

ख़ासा - वि० ಉತ್ತಮ; ಸುಂದರವಾದ; ಪೂರ್ಣ.

ख़ासियत - स्त्री० ಪ್ರಕೃತಿ; ಸ್ವಭಾವ.

खासिया - स्त्री० ಆಸಾಮದೇಶದ ಕಾಡು.

खाह - अव्य० दे० ख्वाह.

ख़ाहनख़ाह / **खाहमख़ाह** - क्रि० दे० ख़्वाहमख़्वाह.

खाहाँ - वि० दे० ख़्वाहाँ.

खाहिश - स्त्री० ಅಭಿಲಾಷೆ.

खिच - स्त्री० ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಎಳೆತ.

खिचना - अ० ಎಳೆದುಹೋಗು; ಆಕರ್ಷಿತವಾಗು.

खिचवाना - स० ಎಳೆಯಿಸು.

खिचाना - स० दे० खिचवाना.

खिंचाव - पु० ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಎಳೆತ; ಸೆಳೆತ.

खिंदड़ी - स्त्री० ಚಿಂದಿಗಳಿಂದ ಹೊಲಿದ ಹಾಸಿಗೆ.

खिचड़ी - स्त्री० ಹುಗ್ಗಿ; ಪೊಂಗಲು.

खिजना - अ० ಕೋಪಿಸು; ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳು.

खिजलाना - स० ಕಾಡು; ಹಿಂಸಿಸು; ರೇಗಿಸು.

खिज़ाँ - स्त्री० ಎಲೆಗಳು ಉದುರುವ ಕಾಲ; ಶರತ್ಕಾಲ.

खिज़ाब - पु० ನೆರೆಗೂದಲನ್ನು ಕಪ್ಪಗೆ ಮಾಡುವ ಮದ್ದು.

खिज़ालत - स्त्री० ನಾಚಿಕೆ; ಸಂಕೋಚ.

खिझाना - स० ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸುವುದು.

खिड़की - स्त्री० ಕಿಡಿಕಿ; ಕಿಟಿಕಿ; ಕೋಟೆಯ ಹಿಂಬಾಗಿಲು.

ख़िताब - पु० ಪದವಿ; ಬಿರುದು.

ख़िताबी - वि० ಪದವೀಧರ.

खित्ता - पु० ಪ್ರಾಂತ್ಯ; ದೇಶ.

ख़िदमत - स्त्री० ಸೇವೆ; ಶುಶ್ರೂಷೆ; —गुज़ार - ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತ.

ख़िदमतगार - पु० ಸೇವಕ.

ख़िदमतगारी - स्त्री० ಸೇವೆ.

ख़िदमती - वि० ಸೇವೆಮಾಡುವವನು; ಸೇವಾಸಂಬಂಧವಾದ.

खिन - पु० ಕ್ಷಣ; ನಿಮಿಷ.

खिन्न - वि० ಉದಾಸೀನ; ದುರ್ಮ್ಮಾನ.

खियाना - अ० ಸವೆದುಹೋಗು.

खिरद - स्त्री० ಬುದ್ಧಿ.

खिरदमन्द - वि० ಬುದ್ಧಿವಂತ.

ख़िरमन - पु० ಕಣ; ಧಾನ್ಯರಾಶಿ.

ख़िराज - पु० ಕಂದಾಯ.

ख़िलअत - स्त्री० ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉಡುಗೊರೆ; ಖಿಲ್ಲತ್ತು.

ख़िलक़त - स्त्री० ಸೃಷ್ಟಿ; ಗುಂಪು.

खिलखिलाना - अ० ಜೋರಾಗಿ ನಗು.

ख़िलत - स्त्री० दे० ख़िलअत.

खिलना - अ० ಅರಳು; ವಿಕಸಿತವಾಗು; ಶೋಭಿಸು.

ख़िलवत - स्त्री० ಏಕಾಂತ.

ख़िलवतख़ाना - पु० ಸ್ಥಾನ; ಗುಪ್ತ ಭೇದಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ.

खिलवाड़ - पु० दे० **खेलवाड़**.

खिलवाना - स० ಊಟಮಾಡಿಸು; ತಿನ್ನಿಸು; ಅರಳಿಸು.

खिलाई-पिलाई - स्त्री० ಅನ್ನ ನೀರಿನ ಏರ್ಪಾಡು.

खिलाड़ / **खिलाड़ी** } पु० ಆಟಗಾರ.

खिलाना - स० ಆಟವಾಡಿಸು; ಊಟಮಾಡಿಸು; ಅರಳಿಸು.

ख़िलाफ़ - वि० ವಿಪರೀತ; ವಿರುದ್ಧ.

ख़िलाफ़त - स्त्री० ಖಲೀಫನ ಪದವಿ.

खिलाल - स्त्री० (ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟದಲ್ಲಿ) ಪೂರಾಸೋಲು.

खिलौना - पु० ಆಟದಸಾಮಾನು; ಆಟಿ. **हाथ का खिलौना** - ಕೈಗೊಂಬೆ; ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆ.

खिल्ली - स्त्री० ಹಾಸ್ಯ; ತಮಾಷೆ; ಪಾನಪಟ್ಟಿ. पु० ಬೀಡ; — **उड़ाना** - ಹಾಸ್ಯಮಾಡು.

खिश्त - स्त्री० ಇಟ್ಟಿಗೆ; ಕಿಸ್ತು.

खिसकना - अ० ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿ; ಜಾರು.

खिसकाना - स० ಸರಿಯಿಸು; ಜಾರಿಸು.

खिसलना - अ० ಜಾರು; ಸರಿ.

खिसिआना - अ० ನಾಚಿಕೆಪಡು; ಕೋಪಿಸು.

ख़िस्सत - स्त्री० ಜಿಪುಣತನ, ಕೃಪಣತನ.

खींच - स्त्री० ಎಳೆಯುವಿಕೆ.

खींचतान - स्त्री० ಎಳೆದಾಟ.

खींचना - स० ಎಳೆ; ಜಗ್ಗು; ಹೀರು **हाथ खींचना** - ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿ.

खींचाखींची - स्त्री० ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಜಗ್ಗಾಟ ಮಲ್ಲಾಟ.

खींचातानी - स्त्री० ಎಳೆದಾಟ; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾತಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

खीखर - पु० ಒಂದು ಜಾತಿಯ ನರಿ.

खीज - स्त्री० ಕೋಪ; ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

खीजना - अ० ಕೋಪಿಸು; ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳ್ಳು.

खीझ - स्त्री० दे० **खीज**.

खीझना - अ० दे० **खीजना**.

ख़ीमा - पु० ಡೇರೆ.

खीर - स्त्री० ಪಾಯಸ; ಹಾಲು.

खीर चटाई - स्त्री० ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸುವ ಹಬ್ಬ.

खीरा - पु० ಸೌತೆಕಾಯಿ.

खीरी - स्त्री० ಕೆಚ್ಚಲು.

खील - स्त्री० ಮುಂಡಕ್ಕಿ ; ಅರಳು.
खीली - स्त्री० ವಿಳೇದೆಲೆಯ ಪಟ್ಟಿ.
खीस - वि० ನಷ್ಟವಾದ.
खीसना - अ० ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿ.
खीसा - पु० ಚೀಲ; ಕಿಸೆ.
खुंदाना - स० ಹಾರಿಸು.
खुआरी - स्त्री० ಅಪಮಾನ; ಅಗೌರವ.
खुखड़ी / **खुखरी** - स्त्री० ನೆಪಾಳಿಗಳ ಚೂರಿ; ನೂಲಿನ ಉಂಡೆ.
खुक्ख - वि० ಒಣ; ಶೂನ್ಯ; ಬರಿದು.
खुगीर - पु० ಕುದುರೆಯ ಜೀನು; **—की भर्ती** - ಅನವಸರವಾದ ಜನಸಂದಣಿ; ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹ.
खुचर / **खुचुर** - स्त्री० ಸುಳ್ಳುಸುಳ್ಳೇ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು.
खुजलाना - स० ತುರಿ; ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆರೆಯುವುದು.
खुजली - स्त्री० ತುರಿ; ನವೆ; ತೀಟಿ; ಕಜ್ಜಿ.
खुटकना - स० ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಗಿಳ್ಳುವುದು.
खुटका - पु० दे० खटका.
खुटचाली - वि० ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ; ದುರಾಚಾರಿ; ದುಷ್ಟ.
खुट्टी - स्त्री० ಹುಣ್ಣಿನ ಮೇಲಿನ ಹುಕ್ಕಳೆ; ಹುರುಕು.

खुतबा - पु० ಸ್ತುತಿ; ಪ್ರಶಂಸೆ; ರಾಜನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವುದು.
खुतूत - पु० ಪತ್ರಗಳು. (खत का बहु०)
खुद - वि० ತನ್ನ; ಸ್ವಂತ; ಸ್ವಯಂ; ಖುದ್ದಾಗಿ—**ब खुद** - ತಾನೇ.
खुदकुशी - स्त्री० ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ.
खुदगरज़ - वि० ಸ್ವಾರ್ಥಿ; ಸ್ವಾರ್ಥಪರ.
खुदगरज़ी - स्त्री० ಸ್ವಾರ್ಥ.
खुदना - अ० ಅಗೆಯಲ್ಪಡು; ಕೊರೆಯಲ್ಪಡು; ಕೆತ್ತಲ್ಪಡು.
खुदनुमा - वि० ಜಂಭಗಾರ; ಡಾಂಭಿಕ; ಅಹಂಕಾರಿ.
खुदपरस्त - वि० ಜಂಭಕೊಚ್ಚುವವ; ಬಡಾಯಿ ಖೋರ.
खुदपरस्ती - स्त्री० ಅಹಂಕಾರ; ಅಹಂಭಾವ.
खुदमुख्तार - वि० ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ.
खुदरा - पु० ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಚಿಲ್ಲರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು;—**कराना** - ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾಡಿಸುವುದು; **—फरोश** - ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ.
खुदवाई - स्त्री० ಅಗೆಯಿಸುವ ಕೆಲಸ; ಅಗೆಯಿಸಿದುದರಮಜೂರಿ.
खुदवाना - स० ಅಗೆಯಿಸು.
खुदसर - वि० ಯಾರ ಅಧೀನಕ್ಕೂ ಒಳಪಡದ; ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿ.
खुदा - पु० ದೇವರು;—**न ख्वास्ता** - ದೇವರುಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರಲಿ;

—खुदा करके - ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ;—की मार - ದೈವಶಾಪ.

खुदाई - स्त्री० ಅಗೆಯುವಿಕೆ; ಅಗೆತ.

खुदाई-खिदमतगार - पु० ದೇವರ ಸೇವಕ; ವಾಯುವ್ಯ ಸರಹದ್ದಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕದಳ.

खुदातर्स - पु० ದೈವಭೀರು.

खुदा-ताला - पु० ಈಶ್ವರ.

खुदा-दाद - वि० ದೇವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಈಶ್ವರದತ್ತ.

खुदा-परस्त - वि० ಭಗವಂತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವ; ಉಪಾಸಕ; ಆಸ್ತಿಕ.

खुदावन्द - पु० ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ.

खुदा-हाफ़िज़ - पु० ಭಗವಂತನು ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

खुदी - पु० ಅಹಂಭಾವ; ಅಹಂಕಾರ; ಹೆಮ್ಮೆ.

खुद्दी - स्त्री० ಅಕ್ಕಿಯ ನುಚ್ಚು.

खुनक - वि० ಬಹಳ ತಣ್ಣಗಿರುವ; ತಂಪಾದ.

खुनकी - स्त्री० ಚಳಿ; ತಂಪು.

खुनखुना - पु० ಹುಡುಗರ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಟ.

खुनस - स्त्री० ಕೋಪ; ಸಿಟ್ಟು.

खुनसाना - अ० ಕೋಪಗೊಳ್ಳು.

खुनसी - वि० ಕ್ರೋಧೀ.

खुफ़िया - वि० ಬಹಿರಂಗವಲ್ಲದ.

खुफ़िया-पुलीस - पु० ಗುಪ್ತಚರ.

खुभना - स० ಹೊಗು; ನುಗ್ಗು; ಚುಚ್ಚು.

खुभी - स्त्री० ಕರ್ಣಾಭರಣ; ಬೆಂಡೋಲೆ.

खुम - पु० ಮಡಿಕೆ;—कदा - पु० ಹೆಂಡದಂಗಡಿ.

खुमार - पु० } ಮತ್ತು; ಅಮಲು.
खुमारी - स्त्री० }

खुमी - स्त्री० ನಾಯಿಕೊಡೆ; ಹಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸುವ ಚಿನ್ನದವೊಳೆ; ಕೊಂಬುಕಳಶ.

खुरंड - स्त्री० ಗಾಯಒಣಗಿದಹೊಕ್ಕು.

खुर - पु० ಗೊರಸು; ಸೀಳಿದಗೊರಸು.

खुरखुरा - स्त्री० ನುಣುಪಲ್ಲದ; ಒರಟು.

खरखुराना - अ० ಗುರುಗುರೆಂದು ಸದ್ದಾಗು.

खुरचन - स्त्री० ತುರಿದು ತೆಗೆದದ್ದು; ಕೆರೆದು ತೆಗೆದದ್ದು.

खुरचना - स० ತುರಿ; ಕೆರಿ.

खुरचनी - स्त्री० ತುರಿಯುವ ಮಣೆ.

खुरचाल - स्त्री० ಕೆಟ್ಟಚಾಳಿ.

खुरचाली - वि० ನೀಚ.

खुरजी - स्त्री० ದೊಡ್ಡ ಚೀಲ; ಕುದುರೆ ಸವಾರನ ಚೀಲ.

खुरदरा - वि० ಒರಟು; ಹರಿತವಿಲ್ಲದ.

खुरपा - पु० ಹುಲ್ಲುಕೆತ್ತುವ ಪಾರೆ.

खुरमा - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯ.

खुरशैद - पु० ಸೂರ್ಯ.

खुराक - स्त्री० ಆಹಾರ; ತಿಂಡಿ.
खुराकी - स्त्री० ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಹಣ; ಭತ್ಯ.
खुराफ़ात - स्त्री० ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು; ಬೈಗಳು.
खुरी - स्त्री० ಗೊರಸಿನ ಗುರುತು.
खुर्द - वि० ಚಿಕ್ಕ; ಲಘು.
खुर्दबीन - स्त्री० ದುರ್ಬೀನು; ದೂರ ದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರ.
खुर्दबुर्द - वि० ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟವಾದ.
खुर्दा - पु० ಚಿಲ್ಲರೆ ವಸ್ತುಗಳು; ಹಣದ ಚಿಲ್ಲರೆ.
खुर्दाफ़रोश - पु० ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ.
खुर्राट - वि० ಅನುಭವಿ; ಮುದುಕ; ಯುಕ್ತಿಗಾರ.
खुर्राटा - पु० ಗೊರಟೆಮುಲ್ಲ.
खुलना - अ० ತೆರೆ; ಬಿಚ್ಚು; ಹೊರ ಪಡು. **खुलकर** - ಚೆನ್ನಾಗಿ; ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ; ಏನೂ ತಡೆ ಯಿಲ್ಲದೆ. **खुले आम, खुले खज़ाने, खुले मैदान या खुले बाज़ार** - ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ; ಎಲ್ಲರಮುಂದೆ.
खुलवाना - स० ತೆರೆಯಿಸು.
खुला - वि० ಪ್ರಕಟ; ಬಂಧನವಿಲ್ಲದ; ಸ್ಪಷ್ಟ.
खुलासा - पु० ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ; वि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದ.
खुल्लमखुल्ला - क्रि० ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ.
खुश - वि० ಸಂತೋಷವುಳ್ಳ; ಪ್ರಸನ್ನ; ಆನಂದಿತ.
खुश-क़िस्मत - वि० ಭಾಗ್ಯವಾನ್.
खुश-क़िस्मती - स्त्री० ಸೌಭಾಗ್ಯ.
खुश-ख़त - वि० ಸುಂದರವಾದ ಅಕ್ಷರ ಬರೆಯುವವನು.
खुश-ख़बरी - स्त्री० ಸಂತೋಷ ವಾರ್ತೆ.
खुश-गवार - वि० ಮನೋಹರ.
खुश-दिल - वि० ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತ.
खुशनवीस - पु० दे० खुश-ख़त.
खुशनवीसी - स्त्री० ಸುಂದರವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಲೆ.
खुशनसीब - वि० ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.
खुशनसीबी - स्त्री० ಭಾಗ್ಯ.
खुशनुमा - वि० ಸುಂದರವಾದ.
खुशनूदी - स्त्री० ಪ್ರಸನ್ನತೆ.
खुशबू - स्त्री० ಸುಗಂಧ; ಪರಿಮಳ.
खुशबूदार - वि० ಸುಗಂಧಿತವಾದ.
खुशमिज़ाज - स्त्री० ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದ.
खुशरंग - वि० ಹೊಳೆಯುವ ಬಣ್ಣ.
खुशहाल - वि० ಸುಖ; ಸಂಪನ್ನ.
खुशहाली - स्त्री० ಅನುಕೂಲಸ್ಥಿತಿ; ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿ.
खुशामद - स्त्री० ಮುಖಸ್ತುತಿ.
खुशामदी - वि० ಹೊಗಳು ಭಟ್ಟ; **—टट्टू** - ಇತರರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವವ.
खुशी - स्त्री० ಆನಂದ; ಸಂತೋಷ.
खुशीखुशी - क्रि० ಸಂತೋಷವಾಗಿ; ಸಂತೋಷದಿಂದ.

खुश्क - वि० ಒಣಗಿದ; ನೀರಸ.

खुश्कसाली - स्त्री० ಅನಾವೃಷ್ಟಿ; ಬರ.

खुश्की - स्त्री० ಒಣಗಿಹೋದ ಭೂಮಿ.

खुसर - पु० ಮಾವ.

खुसर-फसर - स्त्री० ಪಿಸಿಪಿಸಿಮಾತು.

खुसरू - पु० ಅರಸ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

खुसिया - पु० ಅಂಡಕೋಶ.

खुसूसन - क्रि० ವಿಶೇಷವಾಗಿ; ವಿಶೇಷತಃ.

खुसूसियत - स्त्री० ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

खूँ-खार / **खूँ-ख़्वार** वि० ಕೊಲೆಪಾತಕ; ಘಾತಕ; ಹಿಂಸಕ; ಕ್ರೂರ.

खूँट - वि० ಮೂಲೆ; ಪಕ್ಕ; ತಿರುಗಣೆ ಗೂಟ.

खूँटा - पु० ಗೂಟ; ದೊಡ್ಡಮೊಳೆ.

खूँटी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಮೊಳೆ; ಆಣಿ.

खूँदना - अ० ಹಾರುತ್ತ ನೆಗೆಯುತ್ತ ಓಡು; ಚಿಮ್ಮು.

खूँ-रेज - वि० ಕೊಲೆಮಾಡುವವ; ಕೊಲೆಪಾತಕ.

खूँ-रेज़ी - स्त्री० ರಕ್ತಹರಿಸುವುದು.

खूगर - वि० ಅಭ್ಯಾಸದ, ಚಟವಿರುವ.

खूझा - पु० ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿಗಳಲ್ಲಿನ ಗುಂಜಿನಂತಹ ಭಾಗ.

ख़ून - पु० ರಕ್ತ; ನೆತ್ತರು;—**उबलना, —खौलना** - ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೋಧಿತನಾಗು;—**का प्यासा** - ರಕ್ತಪಿಪಾಸು;—**पीना** - ಕೊಂದುಹಾಕು;—**सफेद होना** - ದಯೆ ಅಥವಾ ಸೌಜನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗು;—**सिरपर सवार होना** - ಕೊಲ್ಲಲು ಸಿದ್ಧನಾಗು.

ख़ून-आलूदा - वि० ರಕ್ತದಿಂದ ತೊಯ್ದು.

ख़ूनख़राबी - स्त्री० ರಕ್ತಪಾತ; ಕಡಿದಾಟಬಡಿದಾಟ.

ख़ूनख़्वार - वि० ರಕ್ತಪಿಪಾಸು; ಭಯಂಕರ; ನಿರ್ದಯ.

ख़ूनी - वि० ಕೊಲೆಪಾತಕ; ಘಾತಕ.

ख़ूब - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮವಾದ.

ख़ूबरू / **ख़ूबसूरत** वि० ಸುಂದರವಾದ.

ख़ूबसूरती - स्त्री० ಸೌಂದರ್ಯ.

ख़ूबी - स्त्री० ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ; ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ; ಸೊಗಸು.

खूराक - स्त्री० दे० **खुराक**.

खूरिश - स्त्री० ಊಟ ಉಪಚಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

खूसट / **खूसर** पु० ಅರಸಿಕ; ಶೂನ್ಯಹೃದಯ; ಮುದಿಹೆಗ್ಗಣ.

खेचर - पु० ಆಕಾಶಚಾರಿ; ನಕ್ಷತ್ರ; ಪಕ್ಷಿ; ದೇವತೆ; ಮೇಘ.

खेटक - पु० ಬೇಟೆ, ಹಳ್ಳಿ.

खेड़ा - पु० ಚಿಕ್ಕಹಳ್ಳಿ.

खेत - पु० ಹೊಲ; ಗದ್ದೆ; ಯುದ್ಧಭೂಮಿ;—**में काम आना** - ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾಯು.

खेतिहर - पु० ಒಕ್ಕಲಿಗ; ರೈತ.

खेती - स्त्री० ಕೃಷಿ; ಬೇಸಾಯ.

खेतीबारी - **स्त्री०** ವಕ್ಕಲುತನ; ಜಿರಾಯತಿ ಕೆಲಸ.

खेद - **पु०** ದುಃಖ; ದಣಿವು; ಖಿನ್ನತೆ.

खेदना - **स०** ಶಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟು; ಹೊಡೆದೋಡಿಸು.

खेदा - **पु०** ಬೇಟೆ; ಆನೆಹಿಡಿಯುವುದು; ಕೆಡ್ಡ.

खेना - **स०** ದೋಣಿ ನಡೆಯಿಸು; ಕಳೆ.

खेप - **स्त्री०** ಒಂದಾಳು ಹೊರುವ ಭಾರ; ಗಾಡಿ ಅಥವಾ ನಾವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಲದ ಪ್ರಯಾಣ.

खेपना - **स०** ಕಳೆ; ಕಾಲತಳ್ಳು.

खेमटा - **पु०** ಹನ್ನೆರಡು ಮಾತ್ರೆಗಳ ಒಂದು ತಾಳ.

खेमा - **पु०** ಶಿಬಿರ; ಗುಡಾರ.

खेल - **पु०** ಆಟ; ಮನೋರಂಜಕವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮ; ಕ್ರೀಡೆ.

खेलना - **स०** ಆಟವಾಡು.

खेलवाड़ - **पु०** ಕ್ರೀಡೆ; ಮನೋರಂಜಕವಾದ ಆಟ; ತಮಾಷೆ.

खेलवाड़ी / **खेलाड़ी** - **वि०** ಆಟಗಾರ; ವಿನೋದಶೀಲ; ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯ.

खेलौना - **पु०** **दे०** **खिलौना.**

खेवट - **पु०** ಪಟೇಲನ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಾದಾರರ ಖಾತೆ; ನಾವಿಕ.

खेवनहार - **पु०** ನಾವಿಕ; ಪಾರುಗಾಣಿಸುವವನು.

खेवा - **पु०** ನಾವಿಕನ ಮಜೂರಿ.

खेवाई - **स्त्री०** ದೋಣಿ ನಡೆಸುವಿಕೆ.

खेसारी - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಟಾಣಿ.

खेह - **स्त्री०** ಧೂಳು.

खैंचना - **स०** **दे०** **खींचना.**

खैयाम - **पु०** ಡೇರೆ ಹೊಡೆಯುವವ.

खैर - **पु०** ಕಾಚು.

खैर - **स्त्री०** ಕ್ಷೇಮ; ಒಳಿತು. **अव्य०** ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಪರವಾಯಿಲ್ಲ; ಅಸ್ತು.

खैर-आफ़ियत - **स्त्री०** ಯೋಗಕ್ಷೇಮ.

खैर-ख़्वाह - **वि०** ಹಿತೈಷಿ.

खैर-ख़्वाही - **स्त्री०** ಹಿತಚಿಂತನೆ.

खैर-मक़्दम - **पु०** ಶುಭಾಗಮನ; ಸ್ವಾಗತ.

खैरा - **वि०** ಕಾಚಿನ ಬಣ್ಣದ.

खैरात - **स्त्री०** ಪುಣ್ಯ; ದಾನ.

खैरियत - **स्त्री०** ಕ್ಷೇಮ; ಕುಶಲ.

खोंइयाँ - **पु०** ಸೀರೆಯ ಅಂಚು.

खोंखी - **स्त्री०** **दे०** **खाँसी.**

खोंचा - **पु०** ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಅಂಟುಸವರಿದ ಕೋಲು.

खोंची - **स्त्री०** ಭಿಕ್ಷೆ.

खोंटना - **स०** ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ತುದಿಯಿಂದ ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳು.

खोंता - **पु०** ಪಕ್ಷಿಗಳಗೂಡು.

खोंसना - **स०** ತುರುಕು; ಹೊಗಿಸು.

खोई - **स्त्री०** ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆ; ಹಿಪ್ಪೆ.

खोखला - **वि०** ಟೊಳ್ಳು; ಪೊಳ್ಳು.

खोगीर - **पुं०** ಕುದುರೆಯ ಜೀನಿನ ಕೆಳಗೆ ಹಾಸುವ ಕವುದಿ; ಕೋಗೀರಿ.

खोज - **स्त्री०** ಹುಡುಕೋಣ; ಅನ್ವೇಷಣ; ಶೋಧನೆ; ಚಿನ್ಹೆ.

खोजना - **स०** ಪತ್ತೆಮಾಡು; ಹುಡುಕು.

खोजवाना - **स०** ಹುಡುಕಿಸು.

खोजा - **पुं०** ಮುಸಲ್ಮಾನ ಅರಸರ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರುವ ನಪುಂಸಕವ್ಯಕ್ತಿ; ಕೊಜ್ಜಾ; ಸೇವಕ; ಸರದಾರ; ಮಾನವಂತ.

खोट - **स्त्री०** ಕುಂದು; ದೋಷ; ತಪ್ಪು; ಕೆಟ್ಟತನ.

खोटा - **वि०** ದೂಷಿತವಾದ; ಕೆಟ್ಟ.

खोदना - **स०** ಅಗೆ; ತೋಡು; ಕೆತ್ತು; ಕೆಣಕು.

खोदनी - **स्त्री०** ಮಮ್ಮಟಿ, ಸಲಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಅಗೆಯುವ ಆಯುಧಗಳು.

खोदवाना - **स०** ಅಗೆಯಿಸು.

खोदाई - **स्त्री०** ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸ; ಅಗೆದುದರ ಮಜೂರಿ.

खोनचा - **पुं०** ಫೇರಿಸುತ್ತುವವರ ಮಿಠಾಯಿ ಹರಿವಾಣ.

खोना - **स०** ಕಳಕೊಳ್ಳು; ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. **अ०** ಕಳೆದುಹೋಗು; ಹಾಳಾಗು.

खोपड़ा - **पुं०** ತಲೆಬುರುಡೆ; ಕಪಾಲ; ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ.

खोपड़ी - **स्त्री०** ತಲೆಬುರುಡೆ; ತಲೆ; ಕಪಾಲ:—**चाट जाना** - ತಲೆ ಹರಟಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸತಾಯಿಸು; —**चटकना** - ಬಹಳ ಬಿಸಿಲು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ನೋವಿನಿಂದ ತಲೆ ತಿರುಗು.

खोभार - **पुं०** ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿ.

खोम - **पुं०** ಸಮೂಹ.

खोय - **स्त्री०** ಸ್ವಭಾವ.

खोया - **पुं०** ಹಾಲುಖೋವಾ.

खोर - **स्त्री०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಗಲ್ಲಿ; ಬೀದಿ.

खोरा - **पुं०** ಬಟ್ಟಲು; ಗ್ಲಾಸು. **वि०** ಕುಂಟ; ಅಂಗಭಂಗವಾಗಿರುವ.

खोराक - **स्त्री०** ಭೋಜನಸಾಮುಗ್ರಿ; ಆಹಾರ.

खोराकी - **वि०** ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ.

खोरि - **स्त्री०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಗಲ್ಲಿ; ದೋಷ; ಐಬು.

खोल - **पुं०** ಮೇಲಿನ ಆವರಣ; ದಪ್ಪನಾದ ದುಪ್ಪಟಿ.

खोलना - **स०** ತೆರೆ; ಬಿಚ್ಚು: ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸು.

खोवा - **पुं०** ಹಾಲುಖೋವಾ.

खोह - **स्त्री०** ಗುಹೆ; ಕಂದರ.

खोही - **स्त्री०** ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೊಡೆ; ಹೊಂಡ; ಗುಂಡಿ.

खौफ़ - **पुं०** ಭಯ; ಹೆದರಿಕೆ.

खौफ़-ज़दा - **वि०** ಭಯಪಟ್ಟ; ಭಯಭೀತ.

खौफ़-नाक - **पु०** ಭಯಂಕರ.

खौर - **स्त्री०** ಗಂಧದ ಬೊಟ್ಟು; ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ.

खौरा - **पु०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕಜ್ಜಿ ರೋಗ.

खौलना - **अ०** ಬಿಸಿಯೇರು; ಕುದಿಯು.

खौलाना - **स०** ಬಹಳ ಬಿಸಿಮಾಡು; ಕುದಿಸು.

ख्यात - **वि०** ಪ್ರಸಿದ್ಧ; ವಿದಿತವಾದ.

ख्याति - **स्त्री०** ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ; ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ.

ख़्याल - **पु०** ವಿಚಾರ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಜ್ಞಾಪಕ; **—करना** - ಯೋಚಿಸು; ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; **—रखना** - ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡು.

ख़्याली - **वि०** ಕಲ್ಪಿತ; ಹುಚ್ಚಾಟದ; ಖಯಾಲಿ; **—पुलाव** - ನಡೆಯದ ಮಾತು; ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಡಿಗೆ.

ख़्वाजा - **पु०** ಯಜಮಾನ; ಮಾಲಿಕ; ಪ್ರಮುಖ; ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷ; ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿ; ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಧು; ಅಂತಃಪುರದ ನಪುಂಸಕ ಭೃತ್ಯರು.

ख़्वान - **पु०** ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆ.

ख़्वानचा - **पु०** **दे०** **खोनचा**.

ख़्वाब - **पु०** ಕನಸು; ನಿದ್ರೆ; **—गाह** - **स्त्री०** ಶಯನಾಗಾರ, ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ.

ख़्वार - **वि०** ಹಾಳು; ಸರ್ವನಾಶ; ತಿನ್ನುವವ.

ख़्वारी - **स्त्री०** ನಷ್ಟ; ತಿರಸ್ಕಾರ; ಅಪಮಾನ.

ख़्वास्तगार - **पु०** ಅಪೇಕ್ಷಕ; ಬಯಸುವಾತನು; ಅರ್ಜೀದಾರ.

ख़्वाह - **अव्य०** ಅಥವಾ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ.

ख़्वाहम-ख़्वाह - **क्रि०** ಬೇಕಾಗಲಿ ಬೇಡವಾಗಲಿ; ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ.

ख़्वाहाँ - **वि०** ಅಪೇಕ್ಷಕ; ಬಯಸುವವನು; ಅನುರಾಗಿ.

ख़्वाहिश - **स्त्री०** ಅಭಿಲಾಷೆ; ಬಯಕೆ.

ख़्वाहिशमंद - **वि०** ಬಯಸುವವ; ಅಪೇಕ್ಷಕ.

ग

गंगा-जमनी - **वि०** ಎರಡು ಬಣ್ಣದ; ಕಪ್ಪು ಬಿಳುಪು ಮಿಶ್ರವಾದ.

गंगाजली - **स्त्री०** ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಗಳ ಗಂಗಾಪಾತ್ರೆ; **—उठाना** - ಗಂಗಾನದಿಯಮೇಲೆ ಆಣೆಯಿಡು.

गंगाल - **पु०** ನೀರಿಡುವ ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರೆ; ಗಂಗಾಳ.

गंगालाभ - **पु०** ಮರಣ; ಸಾವು.

गंज - **पु०** ಒಂದುವಿಧವಾದ ರೋಗ; ತಲೆಯ ಕೂದಲು ಉದರಿಹೋಗುವ ರೋಗ. **स्त्री०** ಖಜಾನೆ; ಗುಂಪು; ಶೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ.

गंजन - पुं० ತಿರಸ್ಕಾರ; ಭಂಗ.

गंजा - पुं० ಬೋಳು ತಲೆಯುವ.

गंजिया - स्त्री० ನೂಲಿನಿಂದ ಹೆಣೆದ ಹಣದ ಚೀಲ.

गंजी - स्त्री० ಸಮೂಹ.

गंजीफ़ा - पुं० ಮೂರು ಜನರು ಸೇರಿ ಆಡುವ ೯೬ ಎಲೆಗಳ ಒಂದು ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಆಟ.

गंजेड़ी - वि० ಗಾಂಜಾ ತಿನ್ನುವವನು.

गंठकटा - पुं० ಹಣದ ಗಂಟು ಹಾರಿಸುವ ಕಳ್ಳ.

गंठबंधन / **गंठजोड़ा** } पुं० ವಿವಾಹಕಾಲದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ; ವಿವಾಹ ಬಂಧನ.

गंड - पुं० ಕಪೋಲ; ಕೆನ್ನೆ.

गंडस्थल - पुं० ಕಪೋಲ; ಕೆನ್ನೆ.

गंडा - पुं० ಭೂತಪ್ರೇತಗಳ ಭಾಧೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಸಿದ ನೂಲಿನ ಪಟ್ಟಿ. वि० ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕಾಗಿ ಎಣಿಸುವ ಕ್ರಮ.

गंडासा - पुं० / **गंडासी** - स्त्री० } ಹುಲ್ಲು ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಚ್ಚುವ ಕತ್ತಿ; ಕುಡಗೋಲು.

गंडेरी - स्त्री० ಕಬ್ಬಿನ ಚೂರು.

गंदगी - स्त्री० ಕೊಳಕು; ಕೆಟ್ಟನಾತ.

गंदला - वि० ಮಲಿನ; ಕೊಳಕಾದ; ಹೊಲಸಾದ.

गंदा - वि० ಮಲಿನ; ಅಶುದ್ಧ.

गंदुम - पुं० ಗೋದುವೆ; ಗೋಧಿ.

गंदुमी - वि० ಗೋಧುವೆ ಬಣ್ಣದ.

गंध - स्त्री० ಪರಿಮಳ; ಸುಗಂಧ.

गंधवह - पुं० ಗಾಳಿ; ಮೂಗು.

गंधवाह - पुं० ವಾಯು; ಗಾಳಿ.

गंधाना - स० ವಾಸನೆ ಅಥವಾ ನಾತ ಹುಟ್ಟಿಸು.

गंधी - पुं० ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುವವನು; ಅತ್ತರು ವ್ಯಾಪಾರಿ.

गंभीर - वि० ಆಳವಾದ; ಗೂಢ; ಪ್ರಶಾಂತ; ಸೌಮ್ಯ.

गँवई - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಹಳ್ಳಿ.

गँवर मसला - पुं० ಹಳ್ಳಿಗರ ಗಾದೆ; ಗ್ರಾಮ್ಯ ಲೋಕೋಕ್ತಿ.

गँवाना - स० ಕಳಕೊಳ್ಳು.

गँवार - वि० ಅಸಭ್ಯ; ಮೂರ್ಖ; ತಿಳಿಗೇಡಿ.

गँवारी - स्त्री० ಅಸಭ್ಯತೆ; ಮೂರ್ಖತನ; ಕುರೂಪವುಳ್ಳ.

गँवारू - वि० ಹಳ್ಳಿಯುವನಂಥಾ; ಕುರೂಪಿ.

गँसना - स० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಗಿ; ಗಂಟಿಕ್ಕು.

गँसीला - वि० ಬಾಣದಂತೆ ಮೊನೆಯುಳ್ಳ; ಚುಚ್ಚುವಂತಹ.

गई करना - स० ಗಮನವಿಡದಿರು; ಹೋಗಗೊಡಿಸು.

गईबहोर - वि० ಕಳೆದುಹೋದುದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವವನು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವನು.

गऊ - स्त्री० ಹಸು ; ಆಕಳು.

गगन - पु० ಆಕಾಶ ;—**के फूल** - ಅಸತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ.

गगनचुंबी / **गगनभेदी** } वि० ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದ.

गगरा - पु० ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ ಅಥವಾ ಕಂಚಿನ ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರೆ.

गगरिया / **गगरी** } स्त्री० ತಾಮ್ರ ; ಹಿತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಡ.

गच - पु० ಗಾರೆ ; ಗಚ್ಚು.

गचकारी - स्त्री० ಗಾರೆಕೆಲಸ; ಗಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ.

गछपक्क - पु० ಮರದಮೇಲೆ ಮಾಗಿದಮಾವು.

गजगामिनी - स्त्री० ಆನೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವವಳು.

गज़ - पु० ಮೂರಡಿ ಉದ್ದಳತೆ.

गज़क - पु० ಶೇಂದಿ ಕುಡಿದಮೇಲೆ ಬಾಯಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗದಂತೆ ನಂಜಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದಾರ್ಥ.

ग़ज़नफ़र - पु० ಆಜಾನುಬಾಹು.

गजनाळ - पु० ಫಿರಂಗಿ.

ग़ज़ब - पु० ಅನರ್ಥ ; ಕೋಪ; ಅನ್ಯಾಯ; ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ; —**का** - पु० ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ; —**नाक** - वि० ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡ ; ರೇಗಿದ.

गजर - पु० ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿದ್ದೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸುವ ಗಂಟೆ; ಝಾವಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಾರಿಸುವ ಗಂಟೆ.

गजरा - पु० ಮೂಲಂಗಿ ಸೊಪ್ಪು ; ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ; ಮಣಿಕಟ್ಟಿನ ಆಭರಣ.

ग़ज़ल - स्त्री० ಫಾರಸಿ ಅಥವಾ ಉರ್ದೂ ಭಾಷೆಗಳ ಶೃಂಗಾರ ರಸಪೂರ್ಣವಾದ ಕವಿತೆ.

गजारि - पु० ಸಿಂಹ.

गजाल - पु० ಜಿಂಕೆ ಮರಿ.

गजी - पु० ಸ್ವಲ್ಪ ಅಗಲಕಿರಿದಾದ ಒರಟು ಬಟ್ಟೆ.

गज्झा - पु० ರಾಶಿ; ಖಜಾನೆ; ಅಂಬಾರಿ.

गटकना - स० ಗುಳಕ್ಕನೆನುಂಗು ; ತಿನ್ನು.

गटगट - पु० ಗಳಗಳನೆ ಕುಡಿಯುವಿಕೆ.

गटपट - स्त्री० ಪ್ರಾಣಸ್ನೇಹ.

गट्टा - पु० ಮಣಿಕಟ್ಟು ; ಕಾಲಿನ ಬರಡು ; ಗಂಟು ; ಬೀಜ.

गट्ठर - पु० ದೊಡ್ಡಮೂಟೆ ; ಹೊರೆ.

गट्ठा - पु० ಮೂಟೆ ; ಹೊರೆ.

गठकटा - वि० ಗಂಟು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕದಿಯುವವ.

गठजोरा / **गठबंधन** } पु० दे० **गठजोड़ा.**

गठन - स्त्री० ನಿರ್ಮಾಣ ; ರಚನೆ.

गठना - अ० ಗಠಿಸು ; ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗು ; ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗು ; ಸ್ನೇಹ ಸೌಜನ್ಯವು ಬಹಳವಾಗು.

गठरी - **स्त्री०** ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಟೆ; ಸಾಮಾನು ಗಂಟು; ಕೂಡಿಟ್ಟ ಧನ.

गठवाना } **स०** ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸು;
गठाना } ಹೊಲಿಸು; ಜೋಡಿಸು.

गठित - **वि०** ನಿರ್ಮಿತವಾದ; ಹೊಂದಿಕೆಯಾದ.

गठिबंध - **पु०** **दे०** **गंठजोड़ा.**

गठिया - **स्त्री०** ಗೋಣೀಚೀಲ; ಸಂಧಿವಾತ.

गठियाना - **स०** ಗಂಟುಹಾಕು; ಗಂಟಿನಲ್ಲಿಡು.

गठीला - **वि०** ಗೆಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ; ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಹೊಂದಿದ; ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ; ಚುರುಕಾದ.

गठौती - **स्त्री०** ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹ.

गड़ - **पु०** ಕಂದಕ; ಹೊಂಡ; ಪ್ರಾಕಾರ.

गड़गड़ा - **पु०** ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹುಕ್ಕ; ಗುಡುಗುಡಿ.

गड़गड़ाना - **अ०** ಗರ್ಜಿಸು; ಗುಡುಗುಡಾಯಿಸು; ಬಡಬಡ ಎಂದು ಒದರು.

गड़दार - **पु०** ಮದ್ದಾನೆಯ ಮಾವುತ.

गड़ना - **अ०** ನಾಟು; ಕುಸಿ; ಹೂತು ಹೋಗು; **गड़े मुर्दे उखाड़ना** - ಕಳೆದುಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿ ಹೇಳುವುದು.

गड़पना - **स०** ತಿಂದುಬಿಡು; ನುಂಗು; ಇತರರ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

गड़बड़ - **वि०** ಹಳ್ಳತಿಟ್ಟಿನ; ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ; ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ; ಯದ್ವಾತದ್ವಾ. **स्त्री०** ಗಡಿಬಿಡಿ; ಗಲಭೆ; ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ.

गड़बड़ाना - **अ०** ಗಾಬರಿಪಡು; ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೀಡಾಗು.

गड़बड़िया - **वि०** ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವವನು.

गड़बड़ी - **स्त्री०** ಗಡಿಬಿಡಿ.

गड़रिया - **पु०** ಕುರುಬ.

गड़वा - **पु०** ನೀರು ಕಡಿಯುವ ಚಿಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆ; ಗಡಿಗೆ.

गड़वाना - **स०** ಹೂಳಿಸು.

गड़हा - **पु०** ಹೊಂಡ; ಗುಣಿ.

गड़ही - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಹೊಂಡ.

गड़ा - **पु०** ರಾಶಿ.

गड़ाना - **स०** ನಾಟಿಸು; ಹೂಳಿಸು.

गड़ारी - **स्त्री०** ಮಂಡಲಾಕೃತಿಯ ರೇಖೆ; ವೃತ್ತ; ವಲಯ.

गडुआ - **पु०** } ಹೂಜಿ.
गडुवा - **पु०** }

गड़ेरिया - **पु०** **दे०** **गड़रिया.**

गड्डा - **पु०** ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ರಾಶಿ; ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ; ನೂಲಿನಕಟ್ಟು; ದಾರದ ಉಂಡೆ.

गड्डी - **स्त्री०** ರಾಶಿ.

गड्ढा - **पु०** **दे०** **गड्हा.**

गढंत - **वि०** ಕಲ್ಪಿತವಾದ; ಬನಾವಟಿ. **स्त्री०** ಕಲ್ಪಿತ ಸಮಾಚಾರ; ಮನೋರಾಜ್ಯದ ಮಾತು.

गढ़ - **पु०** ಕೋಟೆ; ಕಿಲ್ಲೆ.

गढ़त, **गढ़न** - **स्त्री०** ರಚನೆ; ನಿರ್ಮಾಣ; ಆಕೃತಿ.

गढ़ना - **स०** ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ರೂಪಿಸು; ರಚಿಸು; ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡು; **बात गढ़ना** - ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸು.

गढ़वाल - **पु०** ಕೋಟೆಯಮಾಲಿಕ.

गढ़ा - **पु०** **दे०** **गड्हा.**

गढ़ाई - **स्त्री०** ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಆ ಕೆಲಸದ ಮಜೂರಿ.

गढ़िया - **पु०** ರೂಪಿಸುವವನು.

गढ़ी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಕೋಟೆ ಅಥವಾ ಕೋಟೆಯ ಹಾಗೆ ಭದ್ರವಾದ ಮನೆ.

गढ़ैया - **वि०** ರೂಪಿಸುವವ; ಮಾಡುವವ; ಚಿಕ್ಕಗುಳಿ.

गण - **पु०** ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು; ಶ್ರೇಣಿ; ಛಂದಃಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಾತ್ರೆಗಳ ಸಮೂಹ;—**तंत्र राज्य** - ಪ್ರಜಾತಂತ್ರರಾಜ್ಯ.

गणक - **पु०** ಜ್ಯೋತಿಷಿ; ಜೋಯಿಸ.

गणन - **पु०**, **गणना** - **स्त्री०** ಲೆಕ್ಕ; ಗಣನೆ; ಸಂಖ್ಯೆ.

गणनीय - **वि०** ಗಣ್ಯ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ; ಲೆಕ್ಕಿಸತಕ್ಕ.

गणिका - **स्त्री०** ಸೂಳೆ.

गणित - **पु०** ಲೆಕ್ಕ; ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ.

गण्य - **वि०** ಗೌರವಾರ್ಹ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

गत - **वि०** ಕಳೆದ; ತೀರಿದ; ಹಿಂದಿನ; ರಹಿತವಾದ; ಖಾಲಿ. **स्त्री०** ರೂಪ; ಆಕೃತಿ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ; ದೆಸೆ; ಸದ್ಗತಿ; ದುರ್ಗತಿ; ಶ್ರಾದ್ಧ.

गतका - **पु०** ಕೋಲು; ಲಾಠಿವರಸೆ.

गतकुल - **पु०** ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಸಂಪತ್ತು.

गतांक - **पु०** ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ.

गतागत - **वि०** ಬಂದುಹೋದ.

गति - **स्त्री०** ಗತಿ; ಗಮನ; ಅವಸ್ಥೆ; ಸ್ಥಿತಿ; ಪ್ರವೇಶ; ರೀತಿ; ಆಧಾರ.

गतिया - **पु०** ತಬಲೆಗಾರ.

गत्ता - **पु०** ಹೊಟ್ಟೆ; ರಟ್ಟು.

गत्ताल-खाता - **पु०** ಗೊಡ್ಡು ಲೇವಾದೇವಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ; ವಸೂಲಾಗದ ಹಳೆಸಾಲದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

गथ - **पु०** ಮೂಲಧನ; ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣ.

गद - **पु०** ವಿಷ; ರೋಗ.

गदका - **पु०** **दे०** **गतका.**

ग़दर - **पु०** ವಿದ್ರೋಹ; ಬಂಡಾಯ; ದಂಗೆ.

गदराना - **अ०** ಫಲಾದಿಗಳು ಹಣ್ಣಾಗು; ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಮೈತುಂಬು; ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಗೀಜುಕಟ್ಟು.

गद्ला - **वि०** ಕೊಳಚೆ ; ಕದಡಿದ.

गदहपचीसी - **स्त्री०** ೧೬ ರಿಂದ ೨೫ ನೆಯ ವಯಸ್ಸು; ಅಪಕ್ವ ಅನುಭವದ ವಯಸ್ಸು.

गदहपन - **स्त्री०** ಮೂರ್ಖತೆ; ತಿಳಿಗೇಡಿತನ.

गदहा - **पु०** ಕತ್ತೆ; ಗರ್ದಭ; ಮೂರ್ಖ; ವೈದ್ಯ.

गदा - **स्त्री०** ಗದೆ.

गदाई - **वि०** ತುಚ್ಛ; ಕ್ಷುದ್ರವಾದ. **स्त्री०** ಬಿಕ್ಷೆಬೇಡುವಿಕೆ.

गदेला - **पु०** ಹತ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಹೊದಿಕೆ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಗೆ.

गद्गद - **क्रि०** ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಸಂತೋಷ, ಪ್ರೇಮ ಅಥವಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ.

गद्द - **पु०** ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಅಥವಾ ಅಜೀರ್ಣಕಾರಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಾಗುವ ಭಾರ ಮತ್ತು ಸಂಕಟ.

गद्दर - **वि०** ಅರೆಬೆಂದ.

गद्दा - **पु०** ಮೆತ್ತೆ; ಹಾಸಿಗೆ.

गद्दार - **पु०** ಬಂಡಾಯಗಾರ; ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ರೋಹಿ; ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ.

गद्दी - **स्त्री०** ಆಸನ; ಚಿಕ್ಕಮೆತ್ತೆ; ದಿಂಬು; ಪೀಳಿಗೆ;—**नशीन** - ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತ.

गद्यात्मक - **वि०** ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

गनगौर - **स्त्री०** ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತದಿಗೆ.

गनिका - **स्त्री०** गणिका.

ग़नी - **वि०** ಧನವಂತ; ಹಣಗಾರ.

ग़नीम - **पु०** ದರೋಡೆಕಳ್ಳ; ಶತ್ರು.

ग़नीमत - **स्त्री०** ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆದ ಹಣ; ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಪತ್ತು; ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

गन्दा - **वि०** दे० गंदा.

गन्ना - **पु०** ಕಬ್ಬು.

गन्नी - **पु०** ಗೋಣಿ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಸೆಣಬು.

गप - **स्त्री०** ಸುಳ್ಳು ವರ್ತಮಾನ; ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ.

गपशप - **स्त्री०** ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯಮಾತು; ಹರಟೆ.

गपकना - **स०** ಗಬಕ್ಕನೆ ನುಂಗಿಬಿಡು.

गपड़चौथ - **पु०** ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮಾತು; ನಾಲ್ವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೊಚ್ಚುವ ಹರಟೆ.

गपोड़ा - **पु०** ಅಸತ್ಯವಾರ್ತೆ; ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪನೆ.

गपोड़ेबाजी - **स्त्री०** ಸುಳ್ಳುಪೊಳ್ಳು ಹರಟೆ.

गप्प - **स्त्री०** ಹರಟೆ.

गप्पी - **वि०** ಹರಟೆಹೊಡೆಯುವವ; ಹರಟೆಮಲ್ಲ.

गप्फा - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಕವಳ; ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತು; ಲಾಭ; ಫಾಯಿದೆ;—**मरना** - ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತುನುಂಗು.

ग़फ़ - बि० ಗಟ್ಟಿಯಾದ; ಮಂದವಾದ.

ग़फ़लत - स्त्री० ಅಜಾಗರೂಕತೆ; ಪ್ರಮಾದ; ತಪ್ಪು.

ग़फ़ीर - वि० ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡುವ.

ग़फ़ूर - पु० ಕ್ಷಮಿಸುವವ.

ग़फ़्फ़ार - वि० ದಯಾಳು; ಕ್ಷಮಾಗುಣವುಳ್ಳ.

ग़फ़्स - वि० ದಪ್ಪನಾದ.

ग़बन - पु० ದ್ರವ್ಯಾಪಹಾರ; ಛಪಾವಣೆ.

ग़बरू - वि० ಉಕ್ಕೇರುವ ಯೌವನದ; ಟೊಣಪ; ಸರಳಸ್ವಭಾವದ.

ग़ब्बर - वि० ಅಹಂಕಾರಿ.

गब्र - पु० ಅಗ್ನಿಪೂಜಕ.

गम - स्त्री० ಪ್ರವೇಶ. **पु०** ದಾರಿ.

ग़म - पु० ಶೋಕ; ಚಿಂತೆ; ಯೋಚನೆ.

गमक - स्त्री० ಪರಿಮಳ; ಸುವಾಸನೆ.

गमकना - अ० ಸುಗಂಧಕೊಡು.

गमकीला - वि० ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ.

ग़मख़ोर - वि० ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳ.

ग़मगीन - वि० ದುಃಖಿತ; ಖಿನ್ನವಾದ.

ग़मगीनी - स्त्री० ದುಃಖ; ವಿಷಾದ.

ग़मगुसार - वि० ಇತರರ ದುಃಖವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ.

गमछा - पु० ಅಂಗವಸ್ತ್ರ.

ग़मज़दा - वि० ದುಃಖಿತನಾದ.

ग़मनाक - वि० ವಿಷಾದಕರ.

गमला - पु० ಹೂತೊಟ್ಟಿ.

गमाना - स० ಕಳಕೊಳ್ಳು.

ग़मी - स्त्री० ಶೋಕಾವಸ್ಥೆ; ಮೃತ್ಯು.

ग़म्माज़ - वि० ಚಾಡಿಖೋರ.

गयंद - पु० ಆನೆ.

गया - वि० ಹೋದ; ತೀರಿಹೋದ; **—गुज़रा या बीता -** ದುರವಸ್ಥೆಗೀಡಾದ; ನಿಕೃಷ್ಟ; ಕಳಪೆ.

गयावाल - पु० ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

गर - पु० ಕೊರಳು; ಕುತ್ತಿಗೆ; ವಿಷ. **अव्य०** ರೆ; **(अगर) प्रत्य०** ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ; ಉದಾ: **सौदागर, कारीगर.**

ग़रक़ - वि० ಮುಳುಗಿಹೋದ; ಮಗ್ನವಾದ; ನಾಶವಾದ.

ग़रक़ाब - पु० ಮುಳುಗುವಿಕೆ.

ग़रक़ी - स्त्री० ಮುಳುಗುವಿಕೆ; ಮುಳುಗು; ಅತಿವೃಷ್ಟಿ; ಜವುಗುನೆಲ.

गरगज - पु० ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದೂಕುಗಳನ್ನಿಡಲು ಮಾಡಿದ ಜಾಗ.

गरचे - अव्य० ಆದಾಗ್ಯೂ.

गरज - पु० ಶಬ್ದ; ಮೇಘದ ಅಥವಾ ಸಿಂಹದ ಗರ್ಜನೆ.

ग़रज़ - स्त्री० ಉದ್ದೇಶ; ಆವಶ್ಯಕತೆ; ಪ್ರಯೋಜನ; ಬಯಕೆ. **क्रि०** ಕೊನೆಗೆ; ಒಳ್ಳೆಯದು; ಚೆನ್ನ; **—का बावला -** ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆ

ಗಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವವನು ;—यह कि - ಅಂದರೆ, ಅರ್ಥಾತ್, ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ ;—गाँठना - ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಾಧಿಸು; अलग़रज़ - ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ; ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ.

गरजन - ಪುಂ ಗರ್ಜನೆ; ತುಮುಲಧ್ವನಿ.

ग़रज़-मन्द - ವಿಂ ಆವಶ್ಯಕತೆಯುಳ್ಳವ; (ಏನಾದರೂ) ಬೇಕಾದವ.

गरजना - ಅಂ ಗರ್ಜಿಸು ; ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಗಾಡು.

ग़रज़ी - ವಿಂ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಧುರಂಧರ.

गरदन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುತ್ತಿಗೆ; ಕೊರಳು; ಕತ್ತು ;—उठाना - ಎದುರಿಸು, ಪ್ರತಿಭಟಿಸು ; —नापना - ಅವಮಾನಪಡಿಸು ;—पर जुवा रखना - ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸು ; —पर सवार होना - ಬೆನ್ನು ಬಿಡದಿರು; ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗು ;—फँसना - ಸಿಲುಕಿಹೋಗು ;—मारना - ಕೊಲ್ಲು ;—हाथ में देना - ಕತ್ತಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿತಳ್ಳು ಅಥವಾ ಅಪಮಾನಮಾಡು ;—हिलना - ಅಸಮರ್ಥತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸು.

गरदनियाँ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ತಳ್ಳುವುದು; ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಪ್ರಯೋಗ.

गरदनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಪಟ್ಟಿ ; ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಂಠಾಭರಣ.

गरदा - ಪುಂ ಧೂಳು ; ಮಣ್ಣು.

गरदान - ವಿಂ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿ ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ಬರುವವ.

गरदिश - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೆಂ गर्दिश.

गरदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಿರಗು ; ಕ್ರಾಂತಿ.

गरदूँ - ಪುಂ ಆಕಾಶ.

गरनाल - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೊಡ್ಡ ಬಾಯಿಯ ಬಂದೂಕು.

गरब - ಪುಂ ದೆಂ गर्व.

ग़रब - ಪುಂ ಪಶ್ಚಿಮ.

गरबा - ಪುಂ ಗುಜರಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಡತಕ್ಕ ರಾಸಗೀತ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗುಜರಾತು ದೇಶದ ನಾಟ್ಯ.

गरबीला - ವಿಂ ಅಭಿಮಾನಶಾಲಿಯಾದ; ಹೆಮ್ಮೆಯುಳ್ಳ.

गरभ - ವಿಂ ಗರ್ಭ; ಗರ್ವ.

गरभाना - ಅಂ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗು; ಭತ್ತ ಗೋದಿ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸೆ ಹುಟ್ಟುವುದು.

गरभी - ವಿಂ ಅಭಿಮಾನಶಾಲಿ.

गरम - ವಿಂ ಬೆಚ್ಚನೆಯ; ಬಿಸಿಯಾದ; ಉಷ್ಣ; ಪ್ರಚಂಡ;—मिज़ाज गरम होना - ಸಿಟ್ಟೇಗೇಳು, ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

गरमागरमी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುರುಪು; ಉತ್ಸಾಹ.

गरमागरम - पुं० ಬಿಸಿಬಿಸಿ; ತಾಜಾ; **—होना** - ಆವೇಶಗೊಳ್ಳು.

गरमाना - अ० ಬಿಸಿಯಾಗು; ಕೋಪವುಂಟಾಗು; ಜಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಗು. स० ಬಿಸಿಮಾಡು; ಕುದಿಸು.

गरमी - स्त्री० ಉಷ್ಣತೆ; ತಾಪ; ಉರಿ; ಆವೇಶ; ಕ್ರೋಧ; ಉತ್ಸಾಹ; ಬೇಸಗೆ; ರೋಗ.

गरल - पुं० ಹಾವಿನ ವಿಷ.

गराँ - वि० ಅಮೂಲ್ಯ; ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ.

गराँजान - वि० ಸಾವಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದ; ಸೋಮಾರಿ.

गराड़ी - स्त्री० ಗಾಲಿ; ಚಕ್ರದ ಗುರುತು.

गरानी - स्त्री० ಭಾರ; ಪ್ರಿಯ.

गरारा - वि० ಗರ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ; ಪ್ರಚಂಡ; ಸಾಹಸವುಳ್ಳ.

गरिमा - स्त्री० ಗೌರವ; ಅಹಂಕಾರ; ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು; ಭಾರ.

गरिष्ठ - वि० ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗದ; ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

गरी - स्त्री० ತಿರಳು.

गरीक - वि० ಮುಳಗಿದ.

गरीज़ - पुं० ಸ್ವಭಾವ.

ग़रीब - वि० ಬಡವ; ದೀನ; ದರಿದ್ರ; **—उल वतन** - ದೇಶಬಿಟ್ಟು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ.

ग़रीब-निवाज़ - वि० ಬಡವರಮೇಲೆ ದಯೆಯಿಡುವ.

ग़रीब-परवर - स्त्री० ದೀನರಕ್ಷಕ.

गरीबाना - वि० ಬಡವರಂತಹ.

ग़रीबी - स्त्री० ಬಡತನ; ಅಧೀನತೆ; ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

गरीयस - वि० ಮಹಾನ್; ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ; ಪ್ರಬಲ.

गरुआ - वि० ದೊಡ್ಡ; ಭಾರವಾದ; ಗೌರವಸ್ಥ.

गरुआई - स्त्री० ಭಾರ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

गरू - वि० ಭಾರವಾದ.

ग़रूर - पुं० ಗರ್ವ; ಹೆಮ್ಮೆ; ಅಭಿಮಾನ.

ग़रूरी - वि० ಜಂಬಕಾರ; ಅಭಿಮಾನಶಾಲಿ.

गरेबान - पुं० ಕತ್ತಿನಪಟ್ಟಿ; ಕೊರಳುಪಟ್ಟಿ; ಕಾಲರ್.

गरेरना - स० ಸುತ್ತಬಳಸು; ಮುತ್ತು.

गरोह - पुं० ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

गर्क - वि० ಮಗ್ನ; ಮುಳುಗಿದ.

ग़र्ज़ - स्त्री० दे० **ग़रज़.**

गर्जन - पुं० ಗರ್ಜನೆ; ಭೀಕರವಾದ ಧ್ವನಿ.

गर्जना - अ० दे० **गरजना.**

गर्त - पुं० ಮಡು; ಗುಂಡಿ; ಜಲಾಶಯ.

ग़र्द - स्त्री० ಧೂಳು; ಬೂದಿ; **—ख़ोरा** - ಧೂಳು ಬಿದ್ದೂ ಸಹ ಕೆಡದ.

ग़र्द-ख़ोर - वि० ಧೂಳಾದರೂ ಕೊಳೆ ಹತ್ತದ; ಧೂಳು ಒರೆಸುವ ಗೋಣಿತಟ್ಟು.

गर्दन - ಪು೦ ಕತ್ತು.
गर्दभ - ಪು೦ ಕತ್ತೆ.
गर्दालू - ಪು೦ ಅಲೂಬುಖಾರಾ ಹಣ್ಣು.
गर्दिश - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸುತ್ತು; ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ.
गर्ब - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ गर्व.
गर्भ - ಪು೦ ಗಬ್ಬ; ಗರ್ಭ; ಬಸಿರು.
गर्मी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ गरमी.
गर्व - ಪು೦ ಅಹಂಕಾರ.
गर्विता - ಪು೦ ನಿಜರೂಪ ಗುಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸೊಕ್ಕಿದ ನಾಯುಕಿ.
गर्वीला - ವಿ೦ ದರ್ಪವುಳ್ಳ; ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ.
गर्हण - ಪು೦ ದೂಷಣೆ.
गर्हणीय - ವಿ೦ ನಿಂದನೀಯ.
गर्हित - ವಿ೦ ನಿಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
गर्ह्य - ವಿ೦ ನಿಂದಾತ್ಮಕವಾದ.
गल - ಪು೦ ಕಂಠ; ಕೊರಳು. (गला)
गलकंबल - ಪು೦ ಗಂಗೆತೊಗಲು. (सास्ना)
गलका - ಸ್ತ್ರೀ೦ ರೋಗ, ನೋವು, ಚಾವುಟಿ.
गलगंज - ಪು೦ ಗಲಾಟೆ.
गलगंड - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗಂಡಮಾಲೆ, ಗಂಟಲು ರೋಗ.
गलछट - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಜಲಜಂತುಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕೆನ್ನೆಯ ಚರ್ಮ, ದವಡೆ, ಕೆನ್ನೆ.
ग़लत - ವಿ೦ ತಪ್ಪು; ಅಶುದ್ಧ; ಅಸತ್ಯ.
गल-तकिया - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೆನ್ನೆದಿಂಬು.
ग़लतफ़हमी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಭ್ರಾಂತಿ.
ग़लतान - ವಿ೦ ಹೊರಳುವ; ತಿರುಗುವ.
ग़लती - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತಪ್ಪು; ದೋಷ; ಮೋಸ; ಅಶುದ್ಧಿ.
गलथना - ಪು೦ ಮೇಕೆಯ ಕತ್ತಿನ ಮೊಲೆ.
गलथैली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೋತಿ ಅಥವಾ ಮಂಗಗಳ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರೆ ಅಗಿದ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಡುವ ಚೀಲ.
गलना - ಅ೦ ಕರಗು; ಬೇಯು; ದ್ರವರೂಪವಾಗು.
गलफाँसी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಫಾಸಿಯ ಶಿಕ್ಷೆ; ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವಿಕೆ.
गलबाँही - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಕೈ ಹಾಕಿ ಮಾಡುವ ಆಲಿಂಗನ.
गलबा - ಪು೦ ಆಧಿಕ್ಯ; ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ.
गलमुच्छा - ಪು೦ ಗಲ್ಲಮೀಸೆ; ಕೆನ್ನೆಯ ಅಥವಾ ಗಲ್ಲದ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲು.
गलवाना - ಸ೦ ಕರಗಿಸು.
गलसुआ - ಪು೦ ಕತ್ತಿನಬಳಿಯಬಾವು; ಕಳ್ಳಬಾವು.
गला - ಪು೦ ಕತ್ತು; ಕೊರಳು; ಕಂಠಧ್ವನಿ;—आना - ಕತ್ತು ಊದಿಕೊಳ್ಳುವುದು;—काटना - ಅನ್ಯಾಯಮಾಡು;—छूटना - ಬಿಡುಗಡೆ

ಹೊಂದು ; **गले पड़ना** - ಬೇಡವೆಂದರೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗು ; **गले मढ़ना** - ಬಲವಂತದಿಂದ ಕತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟು. **गले लगाना** - ಆಲಿಂಗಿಸು.

गलाना - **स०** ಕರಗಿಸು; ಹಣ್ಣಾಗಿಸು.

गलावट - **स्त्री०** ಕರಗುವಿಕೆ.

गलित - **वि०** ಕರಗಿದ; ಶಿಥಿಲವಾದ; ಜೀರ್ಣವಾದ.

गलियारा - **पु०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಸಂದಿ ಅಥವಾ ಗಲ್ಲಿ.

गली - **स्त्री०** ಗಲ್ಲಿ ; ಬೀದಿ ; ಸಂದಿ ; ಕೇರಿ.

गलीचा - **पु०** ರತ್ನಗಂಬಳಿ ; ಜಮಖಾನೆ.

ग़लीज़ - **वि०** ಕೊಳಕು ; ಅಶುದ್ಧ. **पु०** ಕೊಳೆ ; ಅಶುದ್ಧತೆ ; ಮಲ.

गलेबाज़ - **वि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುವವನು; ಮಧುರವಾದ ಶಾರೀರ (ಕಂಠಧ್ವನಿ) ವುಳ್ಳವನು.

गल्प - **स्त्री०** ಹರಟೆ; ಜಂಭ; ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರಲಾಪ ; ಸಣ್ಣ ಕತೆ.

गल्ला - **पु०** ಸದ್ದು ; ಗುಲ್ಲು ; ಬೊಬ್ಬೆ; ಗಲಾಟೆ ; ಸಮೂಹ ; ಗುಂಪು.

ग़ल्ला - **पु०** ಧಾನ್ಯ ; ಕಾಳು ; ಬೆಳೆ ; ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಗಟ್ಟಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಣ ; ಧನರಾಶಿ.

गँव - **स्त्री०** ಹೊಂಚು. (**घात**) ಪ್ರಯೋಜನ ; ಉದ್ದೇಶ್ಯವು ಫಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ;—**से** ಸಮಯ ನೋಡಿ.

गवाक्ष - **पु०** ಚಿಕ್ಕ ಕಿಟಕಿ ; ಗವಾಕ್ಷಿ.

गवारा - **वि०** ಅನುಕೂಲವಾದ ; ಮನ ವೊಪ್ಪುವ.

गवास - **पु०** ಕಟುಕ. (**कसायी**)

गवाह - **पु०** ಸಾಕ್ಷಿಗಾರ.

गवाही - **स्त्री०** ಸಾಕ್ಷ್ಯ.

गवेषणा - **स्त्री०** ಅನ್ವೇಷಣ ; ಹುಡುಕೋಣ ; ಶೋಧನೆ.

गवैया - **पु०** ಗಾಯಕ ; ಸಂಗೀತಗಾರ ; ಗವಾಯಿ.

गव्य - **वि०** ಆಕಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ. (ಪಂಚಗವ್ಯ)

ग़श - **पु०** ಸ್ಮೃತಿಹೀನತೆ; ಮೂರ್ಛೆ.

ग़श्त - **पु०** ಸುತ್ತುವಿಕೆ ; ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆ.

ग़श्ती - **वि०** ಸುತ್ತುವವನು ; ಗಸ್ತೀ ತಿರುಗುವವನು. **स्त्री०** ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ ;—**प्याला** - ರೋಲಿಂಗ್ ಕಪ್ಪು.

गश्ती-चिट्ठी - **स्त्री०** ಸುತ್ತೋಲೆ.

गसना - **स०** ಬಿಗಿಸು ; ಗಂಟಿಕ್ಕು.

गसीला - **वि०** ಬಿಗಿದ ; ಪೋಣಿಸಿದ.

गस्सा - **पु०** ಗ್ರಾಸ; ಕವಳ; ತುತ್ತು.

गहकना - **अ०** ಬಹಳ ಆಸೆಪಡು ; ತವಕಿಸು.

गहगह / **गहगहा** - **वि०** ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ.

गहगहाना - **अ०** ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿರಿಹಿಗ್ಗು ; ಪೈರುಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸು ; ಚಿಗುರು.

गहगहे - क्रि० ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ; ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ

गहन - वि० ಗಂಭೀರ; ಆಳವಾದ. पु० ಆಳ; ದುರ್ಗಮವಾದ ಸ್ಥಳ; ಗ್ರಹಣ. स्त्री० ಹಿಡಿತ; ಹಟ; ಜಿದ್ದು; ಆಭರಣ.

गहना - स्त्री० ಆಭರಣ. स० ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳು; ಧರಿಸು.

गहनी - स्त्री० ಹಿಡಿತ; ಹಠ; ಹಿಡಿ.

गहबर - वि० ವಿಷಮ; ದುರ್ಗಮವಾದ; ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ.

गहर - स्त्री० ವಿಳಂಬ; ತಡ.

गहरा - वि० ಆಳವಾದ; ಗಂಭೀರ; ಅತ್ಯಧಿಕ; ಪ್ರಚಂಡವಾದ; —**हाथ मारना** ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಹಣಗಳಿಸು.

गहराई - स्त्री० ಆಳ; ಗಾಂಭೀರ್ಯ.

गहराना - अ० ಆಳವಾಗು; ಕೋಪಗೊಳ್ಳು. स० ಆಳಮಾಡು.

गहल - पु० ಗೊಂಚಲು.

गहलौत - पु० ರಾಜಪೂತ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಒಂದು ವಂಶ.

गहवारा - पु० ಮಂಚ, ಉಯ್ಯಾಲೆ.

गहिरा - वि० दे० **गहरा**.

गहिराई - स्त्री० दे० **गहराई**.

गह्वर - पु० ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ಸ್ಥಳ; ಗುಹೆ; ಕಂದರ; ಬಿಲ; ಗುಪ್ತಸ್ಥಳ; ಅರಣ್ಯ; ಉದ್ಯಾನ; ವನ.

गाँछना - स० ಪೋಣಿಸು.

गांज - पु० ಕುಪ್ಪೆ; ರಾಶಿ.

गांजना - स० ರಾಶಿಮಾಡು.

गाँजा - पु० ಗಾಂಜಾ.

गाँठ - स्त्री० ಗಂಟು; ಮೂಟೆ; ಗಣಲು; ಗೆಣ್ಣು; ಕೊಣಿಕೆ; ವೈಮನಸ್ಯ; —**का पूरा** - ಧನವಂತ; —**कट** - ಜೇಬುಕಳ್ಳ.

गाँठगोभी - स्त्री० ಕೋಸುಗೆಡ್ಡೆ; ಹೂಕೋಸು.

गाँठना - स० ಗಂಟಿಕ್ಕು; ಜೋಡಿಸು; **मतलब गाँठना** - ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದು; ಕಾರ್ಯಲಾಭವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು.

गाँड़ - स्त्री० ಕುಂಡಿ; ಕುಂಡೆ; ಮುಕುಳಿ.

गाँडा - पु० ಮರದ ತುಂಡು.

गाँडू - वि० ಅಂಜುಬುರುಕ; ಹೇಡಿ.

गाँथना - स० ಪೋಣಿಸು; ದೂರದೂರ ಹೊಲಿಗೆಹಾಕು.

गाँधी - पु० ಗಂದಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯುವ; ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯರ ಒಂದು ಜಾತಿ.

गाँभीर्य - स्त्री० ಗಂಭೀರತೆ; ಧೀರತನ.

गाँवँ / **गाँव** - पु० ಹಳ್ಳಿ; ಗ್ರಾಮ.

गांस - स्त्री० ಬಂಧನ; ತಡೆ; ದ್ವೇಷ; ರಹಸ್ಯ; ಗಂಟು; ಉರುಲು; ಬಾಣ ಅಥವಾ ಬರ್ಛಿಯಮೊನೆ.

गाँसना - स० ಚುಚ್ಚು; ನಾಟಿಸು; ವಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು; ತುರುಕು.

गाँसी - स्त्री० ಬಾಣದ ತುದಿಮೊನೆ.

गाँहक - पु० दे० **गाहक.**

गागर / **गागरी** - स्त्री० ಗಡಿಗೆ; ಬಿಂದಿಗೆ.

गाछ - पु० ಮರ; ಗಿಡ. (पेड़)

गाछी - स्त्री० ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನ ವನ.

गाज - स्त्री० ಗರ್ಜನೆ; ಸಿಡಿಲು; ಗುಡುಗು. **पर गाज गिरना** - ಸಂಕಟ ಒದಗು; ನಾಶವಾಗು.

गाजना - अ० ಗರ್ಜಿಸು; ಹುಂಕಾರ ಮಾಡು; ಕಿರಚು; ಆನಂದ ಪಡು.

गाजर - स्त्री० ಕೆಂಪು ಮೂಲಂಗಿ; ಗಾಜರು; **—मूली समझना** - ತುಚ್ಛವಾಗಿಲೆಕ್ಕಿಸು.

ग़ाज़ा - पु० ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪುಡಿ.

गाजाबाजा - पु० ವಾದ್ಯಗಳ ಘೋಷ; ಕೋಲಾಹಲ; ಗದ್ದಲ.

ग़ाज़ी - पु० ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಾಡುವ ವೀರಪುರುಷ.

गाटा - पु० ಚಿಕ್ಕ ಹೊಲ.

गाड़ - स्त्री० ಕುಣಿ; ಹಳ್ಳ; ಹಗೇವು.

गाड़ना - स० ಹೂಳು; ಹೂತಿಡು; ನೆಡು; ಅಡಗಿಸು.

गाड़र - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಕುರಿ.

गाड़ा - पु० ಬಂಡಿ; ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ.

गाड़ी - स्त्री० ಬಂಡಿ; ಗಾಡಿ; ಶಕಟ

गाढ़ - वि० ಬಹಳ; ಅಧಿಕ; ಗಟ್ಟಿ; ಆಳ; ಕಠಿಣ; ದಪ್ಪ. पु० ಆಪತ್ತು; ಸಂಕಟ.

गाढ़ा - वि० ದಪ್ಪ; ಮಂದ; ಗಾಢವಾದ; ಘನಿಷ್ಟ; ಪ್ರಚಂಡ; **गाढ़ी छानना** - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಂಗಿ ಕುಡಿ; ಗಾಢವಾದ ಸ್ನೇಹವುಂಟಾಗು. **गाढ़े में पड़ना** - ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

गात - पु० ಅಂಗ; ಶರೀರ; ಗರ್ಭ.

गाता - पु० ಹಾಡುವವನು.

गाती - स्त्री० ಮೇಲು ವಸ್ತ್ರ; ಕೊರಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆ.

गात्र - पु० ಶರೀರ.

गाथा - स्त्री० ವೃತ್ತಾಂತ; ಸ್ತುತಿ.

गाद - स्त्री० ಗಸಿ; ಬಗ್ಗಡ.

गादड़ / **गादर** - वि० ಭೀರು; ಹೇಡಿ; ಮೈಗಳ್ಳ.

गादा - पु० ಹಸಿಧಾನ್ಯ; ಕುಯ್ಲಿಗೆ ತಯಾರಾಗದ ಫಸಲು.

गादी - स्त्री० दे० **गद्दी.**

गादुर - पु० ಬಾವಲಿ; ಗಬ್ಬಿಲ.

गाध - पु० ಸ್ಥಲ; ಆಳ; ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹ.

गान - पु० ಗಾಯನ; ಸಂಗೀತ; ಗೀತ.

गाना - स० ತಾಳಸ್ವರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಡು; ಹೊಗಳು; ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸು.

ग़ाफ़िल - वि० ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದ; ಮೈಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ; ಅಜಾಗರೂಕವಾದ.

गाभ - ಪುಂ ಪಶುಗಳ ಗರ್ಭ.

गाभा - ಪುಂ ಮುಂಚಿಗುರು; ತಳಿರು; ನವೀನ ಪಲ್ಲವ; ಮರದ ತಿರುಳು.

गाभिन / **गाभिनी** - ವಿಂ ಗರ್ಭಿಣಿ.

गाम - ಪುಂ ದೇಂ **गाँव.**

गामी - ವಿಂ ನಡೆಯುವವನು; ರಮಿಸುವವನು.

गाय - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋವು; ಹಸು; ಆಕಳು; ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವನು.

गायक - ಪುಂ ಹಾಡುಗಾರ; ಸಂಗೀತಗಾರ; ಗಾಯಕ.

गायकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಡುವವಳು.

गायकोठ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋಶಾಲೆ.

गायत - ವಿಂ ಅತ್ಯಂತ; ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು.

गायन - ಪುಂ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ.

ग़ायब - ವಿಂ ಅದೃಶ್ಯ; ಲುಪ್ತ; ಮಾಯವಾದ;—**होना** - ಅದೃಶ್ಯವಾಗು; ಕಳವಾಗಿ ಹೋಗು.

ग़ायबाना - ಕ್ರಿಂ ತಿಳಿಯದಂತೆ; ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ; ರಹಸ್ಯವಾಗಿ.

ग़ार - ಪುಂ ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿ; ಗುಹೆ.

ग़ारत - ವಿಂ ಧ್ವಂಸವಾದ; ನಾಶವಾದ; ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟ.

ग़ारद - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಪಹರೆ; ಕಾವಲು.

गारना - ಸಂ ಹಿಂಡು; ತೆಗೆ; ತ್ಯಜಿಸು.

गारा - ಪುಂ ಗಚ್ಚು; ಗಾರೆ.

गारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೈಗಳು; ದುರ್ವಚನ.

गारो - ಪುಂ ಅಹಂಕಾರ; ಹೆಮ್ಮೆ.

गार्हस्थ्य - ಪುಂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ.

गाल - ಪುಂ ಕೆನ್ನೆ; ಗಲ್ಲ; ಬಾಯಿಬಡಕುತನ; ಒಂದು ಹಿಡಿ; ತುತ್ತು;—**बजाना** - ಜಂಬಕೊಚ್ಚು;—**फुलाना** - ಹೆಮ್ಮೆ ತೋರಿಸು; ಕೋಪಿಸು; ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚು; ಹರಟೆಹೊಡಿ;—**मारना** - ಇದ್ದದ್ದು ಇಲ್ಲದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳು.

गालगूल - ಪುಂ ತಲೆಹರಟೆ.

गाला - ಪುಂ ಹತ್ತಿಯ ಹಂಜಿ.

ग़ालिब - ವಿಂ ವಿಜಯಿ.

ग़ालिबन - ಕ್ರಿಂ ಆದಮಟ್ಟಿಗೆ.

गाली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೈಗಳು; ಕೆಟ್ಟಮಾತು.

गाली-गलौज - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಸ್ಪರ ಬೈದಾಡುವಿಕೆ; ದುರ್ವಚನ.

गाली-गुफ़्ता - ಪುಂ ಬೈಗಳ ಜಗಳ.

गालीचा - ಪುಂ ದೇಂ **गलीचा.**

गालू - ವಿಂ ಜಂಬಗಾರ, ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚುವ.

गाव - ಪುಂ ಗೋವು; ಎತ್ತು.

गावकुशी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋವಧೆ.

गावकुर्द - ವಿಂ ಅದೃಶ್ಯ; ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟ.

गावज़ोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಜಗಳವಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು; ಮುಷ್ಟಾಮುಷ್ಟಿ.

गावतकिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೊಡ್ಡದಿಂಬು.

गावदी - ವಿಂ ತಿಳಿಗೇಡಿ; ಮೂರ್ಖ

गावदुम - वि० ಎತ್ತಿನ ಬಾಲದಂತಿರುವ; ಇಳಕಲ.

गास - पु० ಸಂಕಟ; ಆಪತ್ತು; ತುತ್ತು; ಕವಳ.

गाह - पु० ಗಿರಾಕಿ; ಸ್ಥಾನ; ಮೊಸಳೆ. (ग्राह)

गाहक - पु० ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವನು; ಗ್ರಾಹಕ; ಗಿರಾಕಿ; ಅಭಿಲಾಷಿ; ಪ್ರೇಮಿ.

गाहकी - स्त्री० ಮಾರಾಟ; ಬಿಕರಿ.

गाहन - पु० ಸ್ಥಾನ.

गाहा - स्त्री० ವರ್ಣನೆ; ಕಥೆ; ವೃತ್ತಾಂತ. (गाथा)

गाही - स्त्री० ಪಂಚಕ; ಐದೈದರ ಎಣಿಕೆ.

गाहे - वि० ಯಾವಾಗಲಾದರೂ; —**ब-गाहे** - ಆಗಾಗ್ಯೆ.

गिंजना - स० ಕಿವಿಚು.

गिंडुरी - स्त्री० ಸುತ್ತುಕುದುರು.

गिचपिच / **गिचरपिचर** - वि० ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ; ಗಿಜಿಗಿಜಿಯಾದ.

ग़िज़ा - स्त्री० ಆಹಾರ; ಪಥ್ಯ.

ग़िज़ाल - पु० ಪುಟ್ಟಜಿಂಕೆಮರಿ.

गिटपिट - स्त्री० ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಶಬ್ದ; —**करना** - ಅಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು.

गिट्टा - पु० / **गिट्टी** - स्त्री० ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲಿನ ಚೂರು; ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯ ಒಡಕಲು ಚೂರು.

गिड़गिड़ाना - अ० ಮಿತಿಮೀರಿದ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂತ ಮಾತನಾಡು.

गिद्ध - पु० ರಣಹದ್ದು; ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ಗಿಡುಗ.

गिनती - स्त्री० ಎಣಿಕೆ; ಗಣನೆ; ಲೆಕ್ಕ; ಸಂಖ್ಯೆ; —**के** - ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ; ಬಹುವಿರಳ.

गिनना - स० ಎಣಿಕೆಮಾಡು; ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡು.

गिनवाना / **गिनाना** - स० ಎಣಿಕೆಮಾಡಿಸು; ಎಣಿಸಿಸು.

गिन्नी - स्त्री० ಸುತ್ತಾಟ; ಚಕ್ಕರ್ ತಿರುಗುವಿಕೆ; ಸವರನ್.

गिर - पु० ಗಿರಿ; ಪರ್ವತ; ಬೆಟ್ಟ.

गिरगिट - पु० ಗೋಸುಂಬೆ; ತೊಂಡೆ; ಕ್ಯಾತ; —**की तरह रंग बदलना** - ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

गिरजा / **गिरजाघर** - पु० ಕ್ರಿಸ್ತರದೇವಾಲಯ; ಚರ್ಚ್.

गिरदा - पु० ಸುತ್ತು; ವಲಯ.

गिरदाब - पु० ಸುಳಿಗುಣಿ; ನೀರಿನ ಸುಳಿ.

गिरना - अ० ಬೀಳು; ಉದುರಿ ಹೋಗು; ಅವನತಿಯನ್ನು ಹೊಂದು.

गिरफ्त - स्त्री० ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಹಿಡಿತ.

गिरफ्तार - वि० ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಖೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

गिरफ्तारी - स्त्री० ಬಂಧನ; ಖೈದು.

गिरमिट - पुं० ದೊಡ್ಡ ಬೈರಿಗೆ; ಮರದಲ್ಲಿ ತೂತುಕೊರೆಯುವ ಸಲಕರಣೆ.

गिरवाना - स० ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡು.

गिरवी - वि० ಅಡವು; ಗಿರಿವಿ; ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟಿರುವ. (**बंधक**)

गिरवीदार - पुं० ಅಡವು ಇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು.

गिरह - स्त्री० ಗಂಟು; ಗೆಣ್ಣು; ಸಂಧಿ.

गिरहकट - वि० ಜೇಬು ಕತ್ತರಿಸುವ ಕಳ್ಳ.

गिरहदार - वि० ಗಂಟಿನ; ಗಂಟು ಗಂಟಾಗಿರುವ.

गिरहबाज़ - पुं० ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪಾರಿವಾಳ.

गिरहस्त - पुं० ಗೃಹಸ್ಥ.

गिरहस्ती - स्त्री० ಗೃಹಕೃತ್ಯ.

गिराँ - वि० ಭಾರವಾದ; ಬಹಳ.

गिरा - स्त्री० ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ; ಮಾತು; ನಾಲಿಗೆ.

गिराना - स० ಬೀಳಿಸು; ಪತನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

गिरानी - स्त्री० ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ; ಬರಗಾಲ; ಕ್ಷಾಮ.

गिरामी - वि० ಪೂಜ್ಯರಾದ; ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ.

गिरि - पुं० ಪರ್ವತ; ಬೆಟ್ಟ.

गिरी - स्त्री० ಬೀಜದ ತಿರುಳು.

गिरीश - पुं० ಶಿವ; ಹಿಮಾಲಯ; ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ.

गिरेबान - पुं० ಭುಜದಮೇಲೆ ಧರಿಸುವ ಶಾಲುವಿನ ಸುತ್ತಂಚು.

गिरो - वि० दे० **गिरवी**.

गिरोह - पुं० ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

गिर्जा, **गिर्जाघर** - पुं० ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೇವಾಲಯ.

गिर्द - अव्य० ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ; ಆಜುಬಾಜು.

गिर्दावर - पुं० ನಿರೀಕ್ಷಕ; ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವ.

गिर्दाब - पुं० ನೀರಿನ ಸುಳಿ.

गिल - स्त्री० ಮಣ್ಣು; ಗಚ್ಚು; ಗಾರೆ.

गिलकार - पुं० ಗಾರೆ ಕೆಲಸದವನು.

गिलकारी - स्त्री० ಗಾರೆಯ ಕೆಲಸ.

गिलटी - स्त्री० ಗೆಣ್ಣು; ಸಂಧಿ.

गिलना - स० ಹಲ್ಲು ತಾಗಿಸದೆ ನುಂಗಿಬಿಡು; ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು.

गिलबिला - वि० ಬಹಳ ಮೆತ್ತಗಿರುವ; ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣಾದ.

गिलबिलाना - अ० ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು; ಗೊಣಗುಟ್ಟು.

गिलम - स्त्री० ಉಣ್ಣೆಯ ಹಾಸು ಗಂಬಳಿ; ಜಮಖಾನೆ.

गिलहरी - स्त्री० ಅಳಿಲು; ಅಣಿಲು.

गिला - पुं० ನಿಂದೆ; ದೂಷಣೆ.

गिलाज़ात - स्त्री० ಕೊಳೆಯಾಗುವಿಕೆ.

गिलाफ़ - पुं० ದಿಂಬು ರಜಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಚೀಲ; ಬತ್ತಳಿಕೆ; ಒರೆ.

गिलावा - पुं० ಗಾರೆ; ಗಿಲಾವು.

गिलास - पुं० ಲೋಟ; ಗ್ಲಾಸು.

गिलोय - स्त्री० ಗುಡುಚಿ ಬಳ್ಳಿ; ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ.

गिलोला - पुं० ಕವಣೆಕಲ್ಲು.

गिलौरी - स्त्री० ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಬೀಡ; ಪಾನ್ ಪಟ್ಟಿ; ತಾಂಬೂಲ; **—दान** - ವೀಳ್ಯದತಟ್ಟೆ.

गिल्ला - पुं० ನಿಂದೆ; ಬೈಗಳ.

गिल्टी - स्त्री० दे० **गिलटी.**

गिल्ली - स्त्री० **गुल्ली.**

गीं - प्रत्य० ಪ್ರಭಾವಿತ; ಉದಾ. **गमगीं.**

गींजना - स० ಹಿಸುಕು; ಕಿವುಚು.

गीत - पुं० ಹಾಡು; ಪದ; ಗೀತ.

गीदड़ - पुं० ನರಿ; ಶೃಗಾಲ. **वि०** ಅಂಜುಬುರುಕ; ಹೇಡಿ; **—भबकी** - ಗೊಡ್ಡು ಬೆದರಿಕೆ.

गीदी - वि० ಅಂಜುಬುರುಕ; ಹೇಡಿ.

गीध - पुं० ರಣಹದ್ದು; ಗಿಡಗ.

गीधना - अ० ಒಂದುಸಲ ಕಾರ್ಯ ಲಾಭವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಇದಿರು ನೋಡುತ್ತಿರು.

गीबत - स्त्री० ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ; ಗೈರುಹಾಜರಿ; ಚಾಡಿಹೇಳುವಿಕೆ.

गीर - प्रत्य० ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವ; ಉದಾ: **जहांगीर, अलमगीर.**

गीला - वि० ಒದ್ದೆಯಾಗಿರುವ; ತೊಯಿದು ಹೋಗಿರುವ.

गुंग, गुंगा - पुं० ಮೂಕತನ; ಮೂಗ.

गुंगी - स्त्री० ಇರ್ತಲೆಹಾವು; ಕುರುಡು ಹಾವು.

गुंचा - पुं० ಮುಗುಳು; ಮೊಗ್ಗು; ಆನಂದೋತ್ಸವ; ನೃತ್ಯ.

गुंज, गुंजन - स्त्री० ಭ್ರಮರಗಳ ಝೇಂಕಾರ.

गुंजना - अ० ಝೇಂಕರಿಸು.

गुंजा - पुं० ಗುಲಗುಂಜಿ; ಮಂಜಾಡಿ; ಗುಂಜಾಫಲ.

गुंजाइश - स्त्री० ಅವಕಾಶ; ಎಡೆ; ಸ್ಥಾನ; ಸಂದರ್ಭ.

गुंजान - वि० ದಟ್ಟ; ನಿಬಿಡ; ಅವಿರಳ.

गुंजायमान - वि० ಝೇಂಕರಿಸುವ.

गुंजार - पुं० ಝೇಂಕಾರ.

गुंडई - स्त्री० ಪೋಕರಿತನ; ಅನ್ಯಾಯ.

गुंडा - वि० ಪೋಕರಿ; ಪಾಪಿ.

गुंथना - अ० ಪೋಣಿಸಲ್ಪಡು; ಹಾರವನ್ನು ಪೋಣಿಸು.

गुंधना - स० ನಾದಲ್ಪಡು; ಹದ ಮಾಡಲ್ಪಡು.

गुँधवाना - स० ಹದಮಾಡಿಸು.

गुँधाई - स्त्री० ಹದಮಾಡುವಿಕೆ; ಹದ ಮಾಡಿದುದರ ಕೂಲಿ.

गुंफ, गुंफन - पुं० ಗೊಂಚಲು; ಹೆಣೆದ ಅಥವಾ ಪೋಣಿಸಿದಗಂಟು; ಸಿಕ್ಕು; ತೊಡಕು.

गुंबज़, गुंबद - पुं० ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲಿನ ಗೋಲಾಕೃತಿಯ ಗೋಪುರ.

गुंबा - ಪುಂ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಟಿನಿಂದ ಎದ್ದ ಬಾಸುಂಡೆ.

गुआ - ಪುಂ ಅಡಿಕೆ.

गुइयाँ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೆಳತಿ; ಸಖಿ.

गुच्ची - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಣ್ಣೀ ಕೋಲಾಟದ ಕುಳಿ.

गुचलकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೊರೆ ಏರುವುದು.

गुच्छ - ಪುಂ ಗೊಂಚಲು; ಸಮೂಹ; ಕಟ್ಟು; ಗುತ್ತಿ.

गुच्छक, **गुच्छा** - ಪುಂ ದೇಂ **गुच्छ.**

गुच्छेदार - **विं** ಗೊಂಚಲುಗಳುಳ್ಳ.

गुज़र - ಪುಂ ಗತಿ; ಪ್ರವೇಶ; ಜೀವನೋಪಾಯ; ಕಾಲಕ್ಷೇಪ; ನಿರ್ವಾಹ;—**जाना** - ಸಾಯು; ಮರಣಹೊಂದು.

गुज़र-गाह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾರ್ಗ; ದಾರಿ; ನದೀ ಘಟ್ಟ.

गुज़रना - ಅಂ ಹೋಗು; ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಗು; ನಡೆ; ಸಾಗು; ನಿರ್ವಹಿಸು; ಸಾಯು.

गुज़र-बसर - ಪುಂ ಜೀವನ ನಿರ್ವಾಹ; ಕಾಲಕ್ಷೇಪ.

गुज़रान - ಪುಂ ದೇಂ **गुज़र.**

गुज़श्ता - **विं** ಕಳೆದುಹೋದ; ಕಳೆದ; ಹಿಂದಿನ.

गुज़राना, **गुजाराना** - ಸಂ (ಕಾಲ) ಕಳೆಯು.

गुज़रिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೊಲ್ಲಗಿತ್ತಿ, ಗೋಪಿಕೆ.

गुज़ारा - ಪುಂ ಜೀವನ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ವೇತನ; ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ.

गुज़ारिश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅರಿಕೆ; ನಿವೇದನೆ.

गुझिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಖರ್ಜಿಕಾಯಿ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಿನಸು.

गुटकना - ಅಂ ಪಾರಿವಾಳದಂತೆ ಕೂಗು. ಸಂ ನುಂಗು.

गुटका - ಪುಂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಪುಸ್ತಕ; ಬುಗರಿ.

गुटरगूँ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಾರಿವಾಳದ ಕೂಗು.

गुटिका - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಳಿಗೆ.

गुट्ट - ಪುಂ ದಳ; ಸಮೂಹ; ಗೋಷ್ಠಿ.

गुट्टा - **विं** ಕುಳ್ಳ; ಗಿಡ್ಡ.

गुठली - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಾಟೆ; ಗೊರಟು; ಯಾವುದಾದರೂ ಹಣ್ಣಿನ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜ.

गुडंबा - ಪುಂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಮುರಬ್ಬ; ಗುಳಾಂಬ.

गुड़ - ಪುಂ ಬೆಲ್ಲ;—**गोबर होना** - ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗು.

गुड़गुड़ाना - ಅಂ ಗುಳುಗುಳು ಯೆಂದು ಶಬ್ದಮಾಡು. ಸಂ ಹುಕ್ಕ ಸೇದು.

गुड़गुड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಡಿಗುಡಿ; ಹುಕ್ಕ.

गुड़हर, **गुडहल** - ಪುಂ ದಾಸವಾಳದಹೂವು.

गुड़िया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಟದ ಗೊಂಬೆ; ಬೊಂಬೆ.

गुड़ी - स्त्री० ಚಿಟ್ಟಿಹುಳ; ಪತಂಗ; ದೊಡ್ಡ ಗಾಳೀಪಟ.

गुड्डा - पु० ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಮಾಡಿದ ಬೊಂಬೆ; ದೊಡ್ಡಗಾಳೀಪಟ.

गुड्डी - स्त्री० दे० पतंग.

गुण - पु० ಗುಣ; ಧರ್ಮ; ಪ್ರಭಾವ; ಶೀಲ; ಸ್ವಭಾವ; ಫಲ.

गुणज्ञता - स्त्री० ಗುಣ ಪರೀಕ್ಷೆ.

गुनफल - पु० ಗುಣಿಸಿಬಂದ ಫಲ.

गुणांक - पु० ಗುಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಖ್ಯೆ.

गुणा - पु० ಗುಣಿತ; ಮಡಿ.

गुणातीत - वि० ಬಹಳ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ.

गुणी - वि० ಗುಣವಂತ. पु० ನಿಪುಣನಾದ ಮನುಷ್ಯ.

गुण्य - पु० ಗುಣಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆ.

गुण्यांक - पु० ಗುಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಖ್ಯೆ.

गुत्थमगुत्था - पु० ಗುದ್ದಾಟ; ಮುಷ್ಟಾಮುಷ್ಟಿ; ಜಗಳ; ಸಿಕ್ಕು.

गुत्थी - स्त्री० ಸಿಕ್ಕು; ಗಂಟು; ತೊಡಕು.

गुथना - अ० ಪೋಣಿಸಲ್ಪಡು.

गुथवाना - स० ಪೋಣಿಸಿಸು.

गुदगुदा - वि० ಮಾಂಸಲವಾದ; ಬಹಳ ಮೆತ್ತಗಿರುವ.

गुदगुदाना - अ० ಉಲ್ಲಾಸಪಡು; ತಿಕ್ಕಲಾಗು.

गुदगुदी - स्त्री० ತಿಕ್ಕಲಾಟ; ನಗುವಿನ ಸೊಕ್ಕು; ಆಹ್ಲಾದ; ಕಾಮೋದ್ದೀಪನ.

गुदड़िया - पु० ಹರಕು ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡವನು; ಬಟ್ಟೆ ಚಿಂದಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ; ಡೇರೆ ಗುಡಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವವ.

गुदड़ी - स्त्री० ಹರಕು ಚಿಂದಿಯಬಟ್ಟೆ; ಕಂತೆ;—**का लाल** - ಕೆಟ್ಟಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಇರುವಿಕೆ.

गुदड़ी-बाज़ार - पु० ಗುಜರಿಸಂತೆ.

गुदरना - अ० ದೂರವಾಗು; ತ್ಯಜಿಸು.

गुदा - स्त्री० ಮಲದ್ವಾರ.

गुदाज़ - वि० ಮಾಂಸಲವಾದ; ಮೆತ್ತನೆಯ; ದಯಾಳು.

गुदाना - स० ಮುಚ್ಚೆಹಾಕಿಸು.

गुदाम - पु० दे० गोदाम.

गुद्दी - स्त्री० ಹೆಗ್ಗತ್ತು; ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗ; ಕೊರಳಿನ ಹಿಂಬಾಗ.

गुन - पु० दे० गुण.

गुनगुना - वि० ಉರುಗು ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ನೀರು.

गुनगुनाना - अ० ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು; ಗೊಣಗುಟ್ಟು.

गुनगुनाहट - स्त्री० ಗೊಣಗುಟ್ಟುವದು.

गुनचा - पु० ಮೊಗ್ಗು.

गुनना - स० ಗುಣಿಸು; ಯೋಚಿಸು.

गुनह - पु० दे० गुनाह.

गुनहगार - वि० ಪಾಪಿ; ಅಪರಾಧಿ.

गुनहगारी - स्त्री० ಪಾಪ; ದೋಷ; ಅಪರಾಧ.

गुनही - पु० ಅಪರಾಧಿ.

गुना - पु० ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಶಬ್ದಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯ; ಉದಾ :—दुगुना, चौगुना.

गुनाह - पु० ಅಪರಾಧ; ಪಾಪ.

गुनाही - पु० ಅಪರಾಧಿ; ದೋಷಿ.

गुनिया - पु० ಗುಣವಂತ.

गुन्ना - पु० ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರ, ಅನುಸ್ವಾರ.

गुपचुप - क्रि० ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ; ಸುಮ್ಮಗೆ.

गुप्त - वि० ಅಡಗಿರುವ; ಗೂಢವಾದ; ವೈಶ್ಯರ ಅಡ್ಡಹೆಸರು.

गुप्ती - स्त्री० ಒಳಗಡೆ ಕತ್ತಿಯಿರುವ ಊರುಗೋಲು.

गुफा - स्त्री० ಗುಹೆ; ಕಂದರ.

गुफ्तगू - स्त्री० ವಾರ್ತಾಲಾಪ; ಮಾತುಕತೆ.

गुबरैला - पु० ಸಗಣಿಹುಳ.

गुबार - पु० ಮಣ್ಣು; ಧೂಳು; ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ದ್ವೇಷ.

गुब्बारा - पु० ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ.

गुम - पु० ಅಡಗಿರುವ; ಅಪ್ರಕಟವಾದ; —होना - ನಾಶವಾಗು; ಹಾಳಾಗು; ಅದೃಶ್ಯವಾಗು.

गुमटा - पु० ತಲೆ ಅಥವಾ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವದರಿಂದುಟಾಗುವ ಬಾಸುಂಡೆ.

गुमटी - स्त्री० ರೈಲು ಅಡ್ಡಗೇಟು.

गुमनाम - वि० ಅಜ್ಞಾತ; ಹೆಸರಿಲ್ಲದ; ಅಪ್ರಸಿದ್ಧ.

गुमर - पु० ಹೆಮ್ಮೆ; ಅಭಿಮಾನ; ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ದ್ವೇಷ.

गुमराह - वि० ಕುಮಾರ್ಗಿ; ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ.

गुमरी - स्त्री० ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ.

गुमान - पु० ಅಹಂಕಾರ; ಅಭಿಮಾನ.

गुमाना - स० ಕಳಕೊಳ್ಳು.

गुमानी - वि० ಅಹಂಕಾರಿ.

गुमाश्ता - पु० ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಕರಣೀಕ.

गुम्मा - वि० ಮೌನವಾಗಿರುವ.

गुर - पु० ಬೆಲ್ಲ; ರಹಸ್ಯ; ಮೂಲಮಂತ್ರ.

गुरगा - पु० ಶಿಷ್ಯ; ದೂತ; ಗೂಢಚಾರ.

गुरदा - पु० ಪರಾಕ್ರಮ; ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಚಿಕ್ಕ ತುಪಾಕಿ; ಮೂತ್ರಪಿಂಡ.

गुरबत - स्त्री० ಪ್ರಯಾಣ; ಪರದೇಶ.

गुरबा - स्त्री० ಬೆಕ್ಕು.

गुरबा - पु० ग़रीब का बहु०.

गुरिया - स्त्री० ಮಣಿ.

गुरवी - वि० ಅಹಂಕಾರಿ; ಗರ್ವಿ.

गुरु - वि० ಭಾರವಾದ. पु० ದೇವತೆಗಳ ಗುರು ಬೃಹಸ್ಪತಿ; ಶಿಕ್ಷಕ; ಅಧ್ಯಾಪಕ :— घंटाल - ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಪುಂಡ.

गुरुआइन - स्त्री० ಗುರುಪತ್ನಿ; ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ.

गुरुआई - वि० ಗುರುವಿನ ಧರ್ಮ.

गुरुद्वारा - पु० ಸಿಕ್ಖರ ಗುಡಿ.

गुरुभाई - **वि०** ಸಹಪಾಠಿ; ಒಂದೇ ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು.

गुरुमुख - **वि०** ಗುರುವಿನಿಂದ ಉಪದೇಶಪಡೆದ.

गुरुमुखी - **स्त्री०** ಸಿಕ್ಖರಲಿಪಿ, ಪಂಜಾಬಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಲಿಪಿ.

गुरूर - **पु०** ಅಹಂಕಾರ.

गुरेज़ - **स्त्री०** ಓಡುವುದು.

गुरेरना - **स०** ದುರದುರನೆ ನೋಡು.

गुर्गा - **पु०** ಗುಳ್ಳೆನರಿ; ನರಿ.

गुर्ज़ - **पु०** ಗದೆ; ಬುರುಜು.

गुर्जर - **पु०** ಗುಜರಾತದೇಶ; ಗುರ್ಜರ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಜನರು.

गुर्ज़री - **स्त्री०** ಗುಜರಾತದೇಶದ ಮಹಿಳೆ.

गुर्द - **वि०** ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ.

गुर्दा - **पु०** ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ.

गुर्राना - **अ०** ಗುರು ಗುಟ್ಟುವುದು; ಗುರ್ರೆನ್ನುವುದು.

गुर्री - **स्त्री०** ಪುರಿ.

गुर्वी - **स्त्री०** ಗರ್ಭಿಣಿ. **वि०** ಭಾರವಾದ.

गुर्सी - **स्त्री०** ಇದ್ದಲು ಒಲೆ.

गुल - **पु०** ಗುಲಾಬಿಹೂವು; ಹೂವು; ನಗುವಾಗ ಗಲ್ಲದಮೇಲೆ ತೋರಿಬರುವ ಪುಷ್ಪಾಕೃತಿಯ ಗುರುತು; ದೀಪದಕುಡಿ;—**खिलना** - ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸು; ಜಗಳ ಹುಟ್ಟು.

गुल - **पु०** ಸದ್ದು; ಗಲಾಟೆ.—**करना** - ಗಲಾಟೆಮಾಡು;—**तराश** - ಕುಡಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕತ್ತರಿ.

गुलकंद - **पु०** ಗುಲಾಬಿ ಮುರಬ್ಬ; ಗುಲ್ಕಂ.

गुलकारी - **स्त्री०** ಹೂಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೆಲಸ.

गुलगुल / **गुलगुला** - **वि०** ಮೃದುವಾದ; ನುಣ್ಣಗಿರುವ.

गुलगुलाना - **स०** ನುಣ್ಣಗೆ ಕಿವುಚು.

गुलगूँ - **वि०** ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ; ರೋಜಾಬಣ್ಣದ.

गुलचाँदनी - **पु०** ಇರುಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ.

गुलचा - **पु०** ಗಲ್ಲದಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆತ್ತಗೆ ತಟ್ಟುವುದು.

गुलचाना - **स०** ಗಲ್ಲದಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆತ್ತಗೆ ತಟ್ಟು.

गुलचीं - **पु०** ತೋಟಗಾರ; ಮಾಲಿ.

गुलछर्रा - **पु०** ಸುಖ; ಮಜಾ; ವಿಲಾಸ;—**उड़ाना** - ಆನಂದಿಸು; ಮಜಾಮಾಡು.

गुलज़ार - **पु०** ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನವನ. **वि०** ಕಂಗೊಳಿಸುವ; ಹಸರುಪಚ್ಚೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ; ರಮ್ಯವಾದ.

गुलझटी - **स्त्री०** ಗಂಟು; ಸಿಕ್ಕು; ಸುಕ್ಕು; ನಿರಿಗೆ.

गुलदाऊदी - **स्त्री०** ಸೇವಂತಿಗೆ.

गुलदस्ता - **पु०** ಹೂಗೊಂಚಲು.

गुलदान - **पु०** ಹೂಗಳ ಗುತ್ತಿಯನ್ನಿಡುವ ಪಾತ್ರೆ; ಹೂಜಾಡಿ.

गुलदाना - पुं० ಸಿಹಿಬೂಂದಿ.
गुलदुम - स्त्री० ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಪಕ್ಷಿ
गुलनार - पुं० ದಾಳಿಂಬೆ ಹೂವು; ದಾಳಿಂಬೆಹೂವಿನ ಬಣ್ಣ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ದಾಳಿಂಬೆ.
गुलफ़ाम - वि० ಬಹಳಸುಂದರ; ಗುಲಾಬಿಹೂವಿನಂಥ.
गुलबदन - वि० ಕೋಮಲ.
गुलबर्ग - पुं० ಗುಲಾಬಿ ಎಲೆ.
गुलमा - पुं० ಹೊಡೆತ ಅಥವಾ ಗಾಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತಲೆಯಮೇಲಿನ ಬೀಗು ಅಥವಾ ಬಾವು; ಬಾತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
गुलरू - वि० ಸುಂದರವಾದ.
गुलरेज़ - पुं० ಹೂಬಾಣ.
गुलशन - पुं० ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನ.
गुलशब्बो - पुं० ರಜನಿಗಂಧ; ನೈಟ್ ಕ್ವೀನ್.
गुलाब - पुं० ಗುಲಾಬಿ;—**पाश** ಪನ್ನೀರುದಾನಿ; —**पाशी** - ಪನ್ನೀರೆರೆಚುವುದು.
गुलाब-जामुन - पुं० ಜಾಮೂನು.
गुलाबी - वि० ಗುಲಾಬಿಯ ಬಣ್ಣದ; ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವ.
गुलाम - पुं० ಆಳು; ದಾಸ; ಸೇವಕ; ನೌಕರ;—**का तिलाम** - ದಾಸಾನುದಾಸ; ಅಡಿಯಾಳು.
गुलामी - स्त्री० ಗುಲಾಮಗಿರಿ; ಪರಾಧೀನತೆ.
गुलाल - पुं० ಗುಲಾಲು; ಓಕುಳಿಯ ಪುಡಿ.
गुलिस्ताँ - पुं० ಹೂದೋಟ.
गुली - स्त्री० ಹೊಟ್ಟು, ಭೂಸಾ.
गुलू - पुं० ಕತ್ತು.
गुलूबंद - पुं० ಕಂಠಿ.
गुलेंदा - पुं० ಇಪ್ಪೇಹೂ.
गुलेनार - पुं० दे० **गुलनार.**
गुलेल - स्त्री० ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಕಪಿಗಳನ್ನೂ ಹೊಡೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಿಡಿಬಿಲ್ಲು.
गुलेलची - पुं० ಮಿಡಿಬಿಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವವ.
गुलेला - पुं० दे० **गुलेल.**
गुल्फ़ - पुं० ಕಾಲಿನ ಹರಡು; ಗಿರಿಗೆ.
गुल्म - पुं० ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಉದರವ್ಯಾಧಿ; ಗುಲ್ಮವ್ಯಾಧಿ.
गुल्ला - पुं० ಮಿಡಿ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಲಿ; ಬೊಬ್ಬೆ; ಗುಲ್ಲು.
गुल्लाला - पुं० ಒಂದು ಕೆಂಪುಹೂ.
गुल्ली - स्त्री० ಗೊರಟು; ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜ; ಚಿಣ್ಣಿ.
गुवा - पुं० ಅಡಿಕೆ.
गुसल - पुं० दे० **गुस्ल.**
गुसाँई - पुं० दे० **गोसाँई.**
गुस्ताख़ - वि० ಅಶಿಷ್ಟ; ದಿಟ್ಟತನದ; ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ.
गुस्ताख़ी - स्त्री० ಅಶಿಷ್ಟ; ದಿಟ್ಟತನ.
गुस्ल - पुं० ಸ್ನಾನ; ಜಳಕ.
गुस्लख़ाना - पुं० ಸ್ನಾನದ ಮನೆ.

गुस्सा - ಪುಂ ಕೋಪ; ಸಿಟ್ಟು.

गुस्सैल, **गुस्साव** } ವಿಂ ಮುಂಗೋಪಿ.

गुह - ಪುಂ ಗುಪ್ತವಾದ ಸ್ಥಳ; ಹೃದಯ.

गुहराना - ಸಂ ಕೂಗು; ಒದರು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕರೆ.

गुहा - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೆಂ **गुफा.**

गुहार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೊರೆಯಿಡು.

गुह्य - ಪುಂ ಗೋಪ್ಯವಾದ; ಗೂಢವಾದ.

गूँगा - ಪುಂ ಮೂಕ; ಮೂಗ. **गूँगे का गुड़** - ಅನುಭವಿಸಿಯೂ ಹೇಳಲಾಗದ.

गूँगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೂಕಳು.

गूँज - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭ್ರಮರಗಳ ಝೇಂಕಾರ; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ.

गूँजना - ಅಂ ಝೇಂಕರಿಸು; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸು.

गूँथना - ಸಂ ದೆಂ **गूथना**

गूँधना - ಸಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಕಲಸು; ನಾದು; ಹಿಸುಕು.

गूगल - ಪುಂ ಗೂಬೆ.

गूजर - ಪುಂ ಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಒಂದುಜಾತಿ.

गूढ़ - ವಿಂ ಗೂಢ; ಗಂಭೀರ; ಕಠಿಣ.

गूढोक्ति - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಹೇಳುವ ಅಲಂಕಾರೋಕ್ತಿ.

गूथना - ಸಂ ಪೋಣಿಸು; ಟಾಂಕಿ ಹೊಲಿ.

गूदड़ - ಪುಂ ಹಳೆಯ ಕಂತೆ; ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ; ಚಿಂದಿ.

गूदड़ी का लाल - ಪುಂ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿನ ಕಮಲ; ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಸ್ತು.

गूदर - ಪುಂ ದೆಂ **गूदड़.**

गूदा - ಪುಂ ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳು.

गून - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೋಣಿಯ ಹಗ್ಗ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು; ದೊಡ್ಡ ಬಿಂದಿಗೆ.

गूना - ಪುಂ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದಗಿಲೀಟು ರಂಗು.

गूमा - ಪುಂ ದ್ರೋಣಪುಷ್ಪಿ ಎಂಬ ಮೂಲಿಕೆ.

गूलर - ಪುಂ ಅತ್ತಿ; ಔದುಂಬರ; **—का फूल** - ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಚಂದ್ರ; ಅಸಂಭವ ಮಾತು.

गूह - ಪುಂ ಮಲ; ಗಲೀಜು.

गृह - ಪುಂ ಮನೆ; ಮಂದಿರ.

गृहस्थ - ಪುಂ ಸಂಸಾರಿ; ಸಜ್ಜನ.

गृहस्थी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ; ಮನೆಯ ಸಾಮಾನು.

गृह्य - ವಿಂ ಗೃಹಸಂಬಂಧವಾದ.

गेंगटा - ಪುಂ ನಳ್ಳಿ.

गेंडक - ಪುಂ ಚೆಂಡುಹೂ.

गेंड़ना - ಸಂ ಹೊಲದಸುತ್ತಲೂ ಬದುವು ಹಾಕು.

गेंड़ली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಂಡಲ; ಸುರುಳು.

गेंडा - ಕಬ್ಬು.

गुलदाना - ಪುಂ ಸಿಹಿಬೂಂದಿ.

गुलदुम - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಪಕ್ಷಿ.

गुलनार - ಪುಂ ದಾಳಿಂಬೆ ಹೂವು; ದಾಳಿಂಬೆಹೂವಿನ ಬಣ್ಣ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ದಾಳಿಂಬೆ.

गुलफ़ाम - ವಿಂ ಬಹಳಸುಂದರ; ಗುಲಾಬಿಹೂವಿನಂಥ.

गुलबदन - ವಿಂ ಕೋಮಲ.

गुलबर्ग - ಪುಂ ಗುಲಾಬಿ ಎಲೆ.

गुलमा - ಪುಂ ಹೊಡೆತ ಅಥವಾ ಗಾಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತಲೆಯಮೇಲಿನ ಬೀಗು ಅಥವಾ ಬಾವು; ಬಾತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

गुलरू - ವಿಂ ಸುಂದರವಾದ.

गुलरेज - ಪುಂ ಹೂಬಾಣ.

गुलशन - ಪುಂ ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನ.

गुलशब्बो - ಪುಂ ರಜನಿಗಂಧ; ನೈಟ್ ಕ್ವೀನ್.

गुलाब - ಪುಂ ಗುಲಾಬಿ;—पाश ಪನ್ನೀರುದಾನಿ; — पाशी - ಪನ್ನೀರೆರೆಚುವುದು.

गुलाब-जामुन - ಪುಂ ಜಾಮೂನು.

गुलाबी - ವಿಂ ಗುಲಾಬಿಯ ಬಣ್ಣದ; ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವ.

गुलाम - ಪುಂ ಆಳು; ದಾಸ; ಸೇವಕ; ನೌಕರ;—का तिलाम - ದಾಸಾನುದಾಸ; ಅಡಿಯಾಳು.

गुलामी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಲಾಮಗಿರಿ; ಪರಾಧೀನತೆ.

गुलाल - ಪುಂ ಗುಲಾಲು; ಓಕುಳಿಯ ಪುಡಿ.

गुलिस्ताँ - ಪುಂ ಹೂದೋಟ.

गुली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಟ್ಟು, ಭೂಸಾ.

गुलू - ಪುಂ ಕತ್ತು.

गुलूबंद - ಪುಂ ಕಂಠಿ.

गुलेंदा - ಪುಂ ಇಪ್ಪೇಹೂ.

गुलेनार - ಪುಂ ದೇಂ गुलनार.

गुलेल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಕಪಿಗಳನ್ನೂ ಹೊಡೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಿಡಿಬಿಲ್ಲು.

गुलेलची - ಪುಂ ಮಿಡಿಬಿಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವವ.

गुलेला - ಪುಂ ದೇಂ गुलेल.

गुल्फ - ಪುಂ ಕಾಲಿನ ಹರಡು; ಗಿರಿಗೆ.

गुल्म - ಪುಂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಉದರವ್ಯಾಧಿ; ಗುಲ್ಮವ್ಯಾಧಿ.

गुल्ला - ಪುಂ ಮಿಡಿ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಲಿ; ಬೊಬ್ಬೆ; ಗುಲ್ಲು.

गुल्लाला - ಪುಂ ಒಂದು ಕೆಂಪುಹೂ.

गुल्ली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೊರಟು; ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜ; ಚಿಣ್ಣೆ.

गुवा - ಪುಂ ಅಡಿಕೆ.

गुसल - ಪುಂ ದೇಂ गुस्ल.

गुसाँई - ಪುಂ ದೇಂ गोसाँई.

गुस्ताख़ - ವಿಂ ಅಶಿಷ್ಟ; ದಿಟ್ಟತನದ; ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ.

गुस्ताख़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಶಿಷ್ಟ; ದಿಟ್ಟತನ.

गुस्ल - ಪುಂ ಸ್ನಾನ; ಜಳಕ.

गुस्लख़ाना - ಪುಂ ಸ್ನಾನದ ಮನೆ.

गुस्सा - पु० ಕೋಪ; ಸಿಟ್ಟು.

गुस्सैल / गुस्साव - वि० ಮುಂಗೋಪಿ.

गुह - पु० ಗುಪ್ತವಾದ ಸ್ಥಳ; ಹೃದಯ.

गुहराना - स० ಕೂಗು; ಒದರು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕರೆ.

गुहा - स्त्री० दे० गुफा.

गुहार - स्त्री० ಮೊರೆಯಿಡು.

गुह्य - पु० ಗೋಪ್ಯವಾದ; ಗೂಢವಾದ.

गूँगा - पु० ಮೂಕ; ಮೂಗ. गूँगे का गुड़ - ಅನುಭವಿಸಿಯೂ ಹೇಳಲಾಗದ.

गूँगी - स्त्री० ಮೂಕಳು.

गूँज - स्त्री० ಭ್ರಮರಗಳ ಝೇಂಕಾರ; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ.

गूँजना - अ० ಝೇಂಕರಿಸು; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸು.

गूँथना - स० दे० गूथना

गूँधना - स० ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಕಲಸು; ನಾದು; ಹಿಸುಕು.

गूगल - पु० ಗೂಬೆ.

गूजर - पु० ಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ.

गूढ़ - वि० ಗೂಢ; ಗಂಭೀರ; ಕಠಿಣ.

गूढ़ोक्ति - स्त्री० ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಹೇಳುವ ಅಲಂಕಾರೋಕ್ತಿ.

गूथना - स० ಪೋಣಿಸು; ಟಾಂಕಿ ಹೊಲಿ.

गूदड़ - पु० ಹಳೆಯ ಕಂತೆ; ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ; ಚಿಂದಿ.

गूदड़ी का लाल - पु० ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿನ ಕಮಲ; ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಸ್ತು.

गूदर - पु० दे० गूदड़.

गूदा - पु० ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳು.

गून - स्त्री० ದೋಣಿಯ ಹಗ್ಗ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು; ದೊಡ್ಡ ಬಿಂದಿಗೆ.

गूना - पु० ಹಿತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದಗಿಲೀಟುರಂಗು.

गूमा - पु० ದ್ರೋಣಪುಷ್ಪಿ ಎಂಬ ಮೂಲಿಕೆ.

गूलर - पु० ಅತ್ತಿ; ಔದುಂಬರ; —का फूल - ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಚಂದ್ರ; ಅಸಂಭವ ಮಾತು.

गूह - पु० ಮಲ; ಗಲೀಜು.

गृह - पु० ಮನೆ; ಮಂದಿರ.

गृहस्थ - पु० ಸಂಸಾರಿ; ಸಜ್ಜನ.

गृहस्थी - स्त्री० ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ; ಮನೆಯ ಸಾಮಾನು.

गृह्य - वि० ಗೃಹಸಂಬಂಧವಾದ.

गेंगटा - पु० ನಳ್ಳಿ.

गेंडक - पु० ಚೆಂಡುಹೂ.

गेंड़ना - स० ಹೊಲದಸುತ್ತಲೂ ಬದುವು ಹಾಕು.

गेंड़ली - स्त्री० ಕುಂಡಲ; ಸುರುಳು.

गेंडा - ಕಬ್ಬು.

गेंडुआ - पुं० ಕುದುರು ; ಸಿಂಬೆ.
गेंडुरी / गेंडुली - स्त्री० ಗಡಿಗೆ ಬಿಂದಿಗೆಗಳ ಕೆಳಗಿಡತಕ್ಕ ಹಗ್ಗದಸಿಂಬೆ.
गेंद - स्त्री० ಚೆಂಡು ; ಕಂದುಕ.
गेंदा - पुं० ಚೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು.
गेय - वि० ಹಾಡತಕ್ಕ ; ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ.
गेरना - स० ಹೊಯ್ಯು ; ಬೀಳಿಸು ; ಸುರಿಯು. अं० ಸತ್ತಲೂಬರು.
गेरुआ - वि० ಕಾಷಾಯ ; ಕಾವಿ ಬಣ್ಣದ.
गेरू - स्त्री० ಕಾವಿಕಲ್ಲು ; ಕಾವಿ.
गेसू - पुं० ಮುಂಗುರುಳು.
गेह - पुं० ಮನೆ ; ಗೃಹ.
गेहनी - स्त्री० ಮನೆಯಜಮಾನಿ ; ಗೃಹಣಿ ; ಹೆಂಡತಿ.
गेहुँअन - पुं० ಗೋಧಿನಾಗರ; ಗೋಧುಮೆ ಹಾವು.
गेहुँआ - वि० ಗೋಧಿಯ ಬಣ್ಣದ.
गेहूँ - पुं० ಗೋಧಿ ; ಗೋದುವೆ.
गैंड़ा - पुं० ಗೇಂಡಾಮೃಗ ; ಖಡ್ಗಮೃಗ.
गैंती - स्त्री० ಗುದ್ದಲಿ ; ಪಿಕಾಸಿ.
गैन - पुं० ಮಾರ್ಗ ; ದಾರಿ.
गैना - पुं० ಚಿಕ್ಕಎತ್ತು.
ग़ैब - पुं० ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಲ್ಲದ ;—दाँ - ಭವಿಷ್ಯವಾದಿ.
ग़ैबत - स्त्री० ಚಾಡಿ ; ದೂರು.
ग़ैबानी - स्त्री० ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಟ ; ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ ಸ್ತ್ರೀ.
ग़ैबी - वि० ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ; ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದ.
गैया - स्त्री० ಆಕಳು.
गैर - पुं० ಅನ್ಯಾಯ.
ग़ैर - वि० ಅನ್ಯ ; ಬೇರೆ ; ಇತರ.
ग़ैरआबाद - वि० ವಾಸವಿಲ್ಲದ ; ಬೀಡು.
ग़ैरमनक़ूला - वि० ಸ್ಥಿರ ; ಅಚಲ.
ग़ैरमामूली - वि० ಅಸಾಧಾರಣವಾದ.
ग़ैरमुमकिन - वि० ಅಸಂಭವ.
ग़ैरवाजिब - वि० ಅನುಚಿತವಾದ.
ग़ैरहाज़िर - वि० ಅನುಪಸ್ಥಿತ; ಹಾಜರಿಲ್ಲದ.
ग़ैरहाज़िरी - स्त्री० ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ; ಹಾಜರಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.
ग़ैरत - स्त्री० ಲಜ್ಜೆ ; ನಾಚಿಕೆ.
गैरिक - पुं० दे० गेरू.
गैल - स्त्री० ಮಾರ್ಗ ; ದಾರಿ ; ಗಲ್ಲಿ.
गोंई - स्त्री० ಎತ್ತಿನ ಜೋಡಿ.
गोंठ - स्त्री० ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಧೋತ್ರ ಅಥವಾ ವೇಷ್ಟಿಯ ಅಂಚು ; ನೆರಿಗೆ.
गोंठना - स० ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಸುರುಳಾಗಿ ದುಂಡಗೆ ಸುತ್ತು.
गोंड - पुं० ಮಧ್ಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾಡು ಜನರು.
गोंड़ा - पुं० ಬೇಲಿ ; ಉಪನಗರ ; ಮೊಹಲ್ಲಾ ; ಹಳ್ಳಿ ; ಅಂಗಳ.
गोंद - पुं० ಗೋಂದು ; ಅಂಟು.

गो - स्त्री० ಆಕಳು; ಇಂದ್ರಿಯ; ವಾಣಿ; ಪೃಥ್ವಿ; ನಾಲಿಗೆ; ಸ್ವರ್ಗ; ಶಬ್ದ.

गो - अव्य० ಆದಾಗ್ಯೂ; ಇದ್ದರೂ.

गो - प्रत्य० ಮಾಡುವವ. ಉದಾ: **कानूनगो.**

गोइँठा - पु० ಬೆರಣಿ.

गोइंदा - पु० ಗೂಢಚಾರ.

गोइयाँ - पु० ಸಂಗಡಿಗ; ಜೊತೆಗಾರ; ಸಹಚಾರಿ.

गोई - स्त्री० ಹೇಳಿಕೆ.

गोकुल - पु० ದನಗಳ ಮಂದೆ; ಗೋಶಾಲೆ.

गोकोस - पु० ಆಕಳು 'ಅಂಬಾ' ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಕೇಳಿಸುವಷ್ಟು ದೂರ.

गोखग - पु० ಅಡ್ಡಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

गोखरू - पु० ನೆಗ್ಗಲುಮುಳ್ಳು.

गोखा - पु० ಗವಾಕ್ಷ.

गोगरू - पु० ತ್ರಿಪುಟಿ ಎಂಬ ಸಸ್ಯ; ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಯ ಗಾತ್ರದ ಮುಳ್ಳುಮುಳ್ಳಾದ ಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

गोचर - पु० ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಗೋಚರಾವು.

गोज़ - पु० ಹೂಸು; ಅಪಾನವಾಯು.

गोजर - पु० ಜರಿ; ಲಕ್ಷ್ಮಿಚೇಳು.

गोजरा - पु० ಗೋಧಿ ಜಾತಿಯ ಧಾನ್ಯ.

गोजी - स्त्री० ಕೋಲು; ದೊಣ್ಣೆ.

गोझा - पु० ಖರ್ಜಿಕಾಯಿ; ಕರಿಗಡಬು.

गोट - स्त्री०, **गोटा** - पु० } ಗೋಟು; ನಕ್ಕಿ; ಜರತಾರಿಲಡಿ **गोट खेलना** ಹಾವುಬೆಣೆಯಾಡುವದು.

गोटियाचाल - स्त्री० ಮೋಸಮಾಡುವಿಕೆ, ತಂತ್ರಹೂಡುವಿಕೆ.

गोटी - पु० ಹುಡುಗರ ಆಟದ ಬೋಕಿ ಚೂರು; ಪಗಡೆಯ ಕಾಯಿ.

गोठ - स्त्री० दे० **गोशाला.**

गोठिल - वि० ಮುರಿದುಹೋದ.

गोड़ - पु० ಕಾಲು; ಪಾದ.

गोड़इत - पु० ಕಾವಲುಗಾರ; ಹರಕಾರ.

गोड़ना - स० ಅಗಿ; ತೋಡು.

गोड़ा - पु० ಮಂಚ ಬೆಂಚು ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಕಾಲು.

गोड़ारी - स्त्री० ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಕಡೆ.

गोड़िया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಕಾಲು.

गोणी - स्त्री० ಗೋಣೀ ಚೀಲ.

गोत - पु० ವಂಶ; ಗೋತ್ರ.

गोता - पु० ಮುಳುಕ; ಗೋತ.

गोताखोर, **गोतामार** } पु० ಮುಳುಗುವವನು.

गोतिया, **गोती** } वि० ಸಗೋತ್ರಿಯ; ಒಂದೇ ವಂಶದ.

गोतीत - वि० ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಲಶಕ್ಯವಾದ.

गोत्र - ಪುಂ ವಂಶ; ಕುಲ.

गोद - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೊಡೆ; ಮಡಿಲು; **—लेना** - ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು; **—देना** - ಮಗನನ್ನು ದತ್ತು ಕೊಡು; **—भरना** - ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗು.

गोदना - ಸಂ ಹಚ್ಚೆ ಕುಚ್ಚಿಸು; ಕೆಣಕು; ಪಚ್ಚೆ.

गोदनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಚ್ಚೆ ಕುಚ್ಚುವ ಸೂಜಿ.

गोदाम - ಪುಂ ಭಂಡಾರ; ಉಗ್ರಾಣ; ಗೋದಾಮು.

गोदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ गोद.

गोधूम - ಪುಂ ಗೋಧಿ; ಗೋದುವೆ.

गोधूल, गोधूली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಯಂಕಾಲ; ಸಂಜೆ; ಬೈಗು; ಮುಚ್ಚಂಜೆ.

गोना - ಸಂ ಮುಚ್ಚು; ಅಡಗಿಸು.

गोनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **गोणी**.

गोप - ಪುಂ ಗೌಳಿಗ; ಗೊಲ್ಲ.

गोपद - ಪುಂ ಹಸುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳ; ಆಕಳಗೊರಸಿನ ಗುರುತು.

गोपदी - ವಿಂ ಆಕಳಗೊರಸಿನಷ್ಟು.

गोपन - ಪುಂ ಬಚ್ಚಿಡುವಿಕೆ; ಅಡಗಿಸುವಿಕೆ; ರಕ್ಷಣೆ.

गोपना - ಸಂ ಬಚ್ಚಿಡು; ಅಡಗಿಸು.

गोपुर - ಪುಂ ನಗರದ್ವಾರ; ಪಟ್ಟಣದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು; ಗೋಪುರ.

गोप्ता - ವಿಂ ರಕ್ಷಕ; ಪುಂ ವಿಷ್ಣು.

गोफ़ना, गोफ़न - ಪುಂ ಕವಣೆ.

गोफा - ಪುಂ ಚಿಗುರು; ತಳಿರು.

गोबर - ಪುಂ ಸೆಗಣಿ; ಗೋಮಯ.

गोबर-गणेश - ವಿಂ ಕುರೂಪಿ; ಮೂರ್ಖ; ಅಕರ್ಮಣ್ಯ.

गोबरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆರಣಿ.

गोबरैला - ಪುಂ ಸೆಗಣಿಹುಳ.

गोबी, गोभी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೋಸುಗೆಡ್ಡೆ.

गोमेध - ಪುಂ ಗೋಮೇಧವೆಂಬ ಯಜ್ಞ; ನವರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

गोया - ಕ್ರಿಂ ಎಂಬಂತೆ; ಎಂಬೋಲ್. (मानों)

गोर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋರಿ; ಸಮಾಧಿ.

गोरखधंधा - ಪುಂ ರಗಳೆ; ತೊಡಕು.

गोरस - ಪುಂ ಹಾಲು; ಮೊಸರು; ಮಜ್ಜಿಗೆ.

गोरा - ವಿಂ ಬಿಳಿಯ; ಸುಂದರವಾದ; ಪುಂ ಸುಂದರಪುರುಷ; ಬಿಳಿಯನ.

गोराई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಳುಪು; ಸೌಂದರ್ಯ.

गोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುಂದರಿ.

गोरू - ಪುಂ ಕೊಂಬುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿ.

गोरोचन - ಪುಂ ಆಕಳ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳದಿಬಣ್ಣದ ಸುಗಂಧ ಪದಾರ್ಥ; ಗೋರೋಚನ.

गोलंदाज़ - ಪುಂ ತೋಪು ಅಥವಾ ಫಿರಂಗಿ ಹೊಡೆಯುವವನು.

गोलंदाज़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೋಪು ಹೊಡೆಯುವ ವಿದ್ಯೆ.

गोल - **वि०** ದುಂಡಗಿರುವ; ವೃತ್ತಾಕಾರದ;—**मिर्च** - ಮೆಣಸು.

गोलक - **पु०** ಗೋಲೋಕ; ವಿಧವೆಯ ಮಗ; ದೊಡ್ಡ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ; ಕಣ್ಣಿನ ಬಿಳೀ ಗುಡ್ಡು.

गोल-बात - **स्त्री०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದ ಮಾತು.

गोलमटोल - **वि०** ಕುಳ್ಳಗೆ ದಪ್ಪನಾಗಿರುವ; ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ.

गोलमाल - **पु०** ಗಡಿಬಿಡಿ; ಗೊಂದಲ.

गोला - **पु०** ಗುಂಡು; ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಗೋಲಿಗಳು; ಮೊಳೆಗಳು ಕುಪ್ಪಿ ಚೂರು ಮತ್ತು ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಭಾರೀ ಗುಂಡು; ಜಿನಸಿನಮುಂಡಿ; ದೋಣಿ ನಡೆಯಿಸುವ ಬಿದಿರು ಜಲ್ಲೆ.

गोलाई - **स्त्री०** ಗೋಲಾಕಾರ.

गोलियाना - **स०** ದುಂಡಗೆ ಮಾಡು.

गोली - **स्त्री०** ಮಾತ್ರೆ; ಗೋಲಿ; ತುಪಾಕಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಡು;—**खाना** - ಗುಂಡಿನೇಟು ತಿನ್ನು.

गोश - **पु०** ಕಿವಿ; ಶ್ರವಣೇಂದ್ರಿಯ.

गोशमाली - **स्त्री०** ಕಿವಿಹಿಂಡುವಿಕೆ.

गोशवारा - **पु०** ಕರ್ಣಕುಂಡಲ; ಪಗಡಿಯ ಅಂಚು; ಮೊತ್ತ; ಜುಮ್ಲಾ; ಗೋಶ್ವಾರೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

गोशा - **पु०** ಮೂಲೆ; ಪಕ್ಕ; ಏಕಾಂತ; ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿ.

गोश्त - **पु०** ಮಾಂಸ;—**खार** - ಮಾಂಸಾಹಾರಿ.

गोष्ठ - **पु०** ಸಹಾಯ; ಸಮೂಹ; ಗೋಶಾಲೆ.

गोसफंद - **स्त्री०** ಆಡು; ಮೇಕೆ.

गोसा - **पु०** ಬೆರಣಿ; ಕುರುಳು.

गोसाई - **पु०** ಪರಮಾತ್ಮ; ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ; ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೇದ; ವಿರಕ್ತ; ಸಾಧು; ಸ್ವಾಮಿ.

गोसैयाँ - **पु०** ಸ್ವಾಮಿ; ಯಜಮಾನ.

गोह - **स्त्री०** ಹಲ್ಲಿಯ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾಡು ಮೊಸಳೆ; ಉಡ.

गोहन - **पु०** ಜೊತೆಗಾರ; ಸಂಗಡಿಗ.

गोहरा - **पु०** ಬೆರಣಿ.

गोहराना - **स०** ಕೂಗು; ಕರೆ.

गोहार - **स्त्री०** ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಗೋಗರೆಯುವಿಕೆ.

गौं - **स्त्री०** ಸುಯೋಗ; ಸಂದರ್ಭ; ಆವಶ್ಯಕತೆ; ಸ್ವಾರ್ಥ;—**निकलना** - ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗು.

गौंगीर - **वि०** ಸ್ವಾರ್ಥಪರ; ಸ್ವಾರ್ಥಿ.

गौख - **स्त्री०** } ಗವಾಕ್ಷ; ಕಂಡಿ;
गौखा - **पु०** } ಕಿಟಿಕಿ.

ग़ौग़ा - **पु०** ಗಲಭೆ; ಗೊಂದಲ; ತುಮುಲಧ್ವನಿ; ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ.

गौचरी - **स्त्री०** ಗೋಚರಾವು ತೆರಿಗೆ; ಹುಲ್ಲು ಬನ್ನಿ.

गौड़ - **पु०** ವಂಗದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಭಾಗ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ರಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪಂಗಡ; ಗೌಡ ದೇಶೀಯ.

गौज़ - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಸಂಭಾಷಣೆ.

गौण - ವಿ॰ ಅಪ್ರಧಾನವಾದ; ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದ; ಸಹಾಯಕವಾದ.

गौद - ಪುಂ॰ ಗೊನೆ; ಗೊಂಚಲು.

गौदुमा - ವಿ॰ ಗೋವಿನ ಬಾಲದಾಕೃತಿಯ; ಏರಿಳಿತಗಳುಳ್ಳ.

गौनहार - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಮದುಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಸಖಿ.

गौना - ಪುಂ॰ ಮಧುವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆತರುವುದು; ಶೋಭನ ಪ್ರಸ್ತ.

गौर - ವಿ॰ ಬಿಳಿಯ; ಗೌರವರ್ಣದ.

ग़ौर - ಪುಂ॰ ಗಮನ; ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಗಮನಿಸುವಿಕೆ.

गौरांग - ಪುಂ॰ ವಿಷ್ಣು; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ; ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು.

गौरा - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಗೌರವರ್ಣದ ಸ್ತ್ರೀ; ಪಾರ್ವತಿ; ಅರಸಿನದಹಳದಿ.

गौरिया - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಜಲಪಕ್ಷಿ.

गौरैया - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಹೆಣ್ಣು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ.

गौस - ಪುಂ॰ ಫಿರಿಯಾದಿ; ದೂರು.

गौहर - ಪುಂ॰ ಮುತ್ತು.

ग्यारस - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಏಕಾದಶಿ ತಿಥಿ.

ग्रंथ - ಪುಂ॰ ಪುಸ್ತಕ; ಗ್ರಂಥ; ಹಣ; ಪೋಣಿಸುವಿಕೆ.

ग्रंथकार - ಪುಂ॰ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವವನ; ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

ग्रंथि - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಗಂಟು; ಗ್ರಂಥಿ; ಮಾಯಾಜಾಲ.

ग्रंथिबंधन - ಪುಂ॰ ವಧೂವರರ ಸೆರಗಿಗೆ ಗಂಟುಹಾಕುವಿಕೆ.

ग्रसना - ಸ॰ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳು; ಕಾಡಿಸು.

ग्रसित / **ग्रस्त** - ವಿ॰ ಹಿಡಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ; ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

ग्रहणीय - ವಿ॰ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

ग्रामीण - ವಿ॰ ಹಳ್ಳಿಯವನು; ಗಮಾರ.

ग्राम्य - ವಿ॰ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ; ಮೂರ್ಖ; ಅನಾಗರಿಕ.

ग्रास - ಪುಂ॰ ಕವಳ; ತುತ್ತು; ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ.

ग्रासना - ಸ॰ ಹಿಡಿ; ನುಂಗು; ಕಾಡಿಸು.

ग्राह - ಪುಂ॰ ಮೊಸಳೆ.

ग्राहक - ಪುಂ॰ ಗಿರಾಕಿ; ಖರೀದಿ ಮಾಡುವವ.

ग्राह्य - ವಿ॰ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಮಾನ್ಯವಾದ.

ग्रीवा - ಪುಂ॰ ಕೊರಳು; ಕುತ್ತಿಗೆ.

ग्लानि - ಪುಂ॰ ದುಃಖ; ಖಿನ್ನತೆ.

ग्वाल / **ग्वाला** - ಪುಂ॰ ಗೊಲ್ಲ; ಗೌಳಿಗ.

ग्वालिन - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಗೊಲ್ಲತಿ; ಗೌಳಗಿತ್ತಿ.

ग्वैंड़ा - ಪುಂ॰ ಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರದ ಹೊಲಗಳು.

घ

घँघरा - ಪುಂ ಲಂಗ; ಪಾವಡೆ.

घँघराघोर - ಪುಂ ಮಡಿಮೈಲಿಗೆಯ ಭೇದವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ.

घँघरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ घघरी.

घँघोरना / **घंघोलना** } ಸಂ ಕಲಸು; ಕದಡು.

घंटा - ಪುಂ ಘಂಟೆ; ಒಂದು ದಿನದ ೧/೨೪ ನೇ ಭಾಗ; ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸುವ ಧ್ವನಿ;—**दिखाना** - ಆಶೆ ತೋರಿಸಿ ನಿರಾಶೆಮಾಡುವುದು.

घंटा-घर - ಪುಂ ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರ.

घंटिका / **घंटी** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣಘಂಟೆ; ಗೆಜ್ಜೆ.

घई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುಳಿ; ಸುಳಿಗುಂಡಿ; ಆಧಾರಸ್ತಂಭ; **वि**ಂ ಆಳವಾದ.

घघरा - ಪುಂ / **घघरी** - ಸ್ತ್ರೀಂ } ಲಂಗ; ನಿರಿಗೆಯ ಲುಂಗಿ.

घट - ಪುಂ ಕಳಶ; ಪಾತ್ರೆ; ಶರೀರ. **क्रिं** ಕಡಿಮೆ; ಇಳಿದು ಹೋದ; —**बढ़** - ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗು.

घटक - ಪುಂ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವವನು; ದಳ್ಳಾಳಿ.

घटती - ಸ್ತ್ರೀಂ ನ್ಯೂನತೆ; ಕೊರತೆ; ಕಡಿಮೆ.

घटना - ಅಂ ಸಂಭವಿಸು; ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡು; ಕಡಿಮೆಯಾಗು. **ಸ್ತ್ರೀಂ** ಘಟನೆ, ಸಂಭವ.

घटबढ़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ; ನ್ಯೂನಾಧಿಕ್ಯ.

घटवाई - ಪುಂ ನದಿಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಂಕವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವವ.

घटवार - ಪುಂ ಸುಂಕದವನು; ನಾವಿಕ; ನದಿಯ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

घटहा - ಪುಂ ನದೀ ಸುಂಕದವನು; ಈಚೆ ದಡದಿಂದ ಆಚೆದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದೋಣಿ.

घटा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೇಘಮಾಲೆ; ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

घटाटोप - ಪುಂ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಕವಿಯುತ್ತಿರುವ ಮೋಡಗಳು; ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚತಕ್ಕ ವಸ್ತ್ರ.

घटाना - ಸಂ ಕಳೆ; ಕಡಿಮೆಮಾಡು; ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಶಿಲ್ಕುಬಾಕಿ ತೆಗೆ.

घटाव - ಪುಂ ನ್ಯೂನತೆ; ಕೊರತೆ; —**बढ़ाव** - ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ.

घटिका - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಡಿಯಾರ; ೨೪ ನಿಮಿಷಗಳ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ.

घटित - **वि**ಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ; ತಯಾರಾದ.

घटिया - **वि**ಂ ತುಚ್ಛ; ನೀಚ; ಗಟ್ಟಿಗ.

घटिहा - **वि०** ಮೋಸ; ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ; ದುಷ್ಟ.

घट्ठा - **पु०** ಕಾಯಿಕಟ್ಟಿದಕೈ.

घड़ा - **पु०** ಜಲಪಾತ್ರೆ; ಗಡಿಗೆ.

घड़िया - **स्त्री०** ಮಣ್ಣಿನ ಮಿಳ್ಳೆ.

घड़ियाल - **पु०** ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸುವ ಘಂಟೆ; ಮೊಸಳೆ.

घड़ी - **स्त्री०** ಗಳಿಗೆ; ಸಮಯ; ಗಡಿಯಾರ; —**घड़ी** - ಪದೇಪದೇ; ಅಡಿಗಡಿಗೆ.

घड़ीसाज़ - **पु०** ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವವನು.

घड़ौंची - **स्त्री०** ನೀರಿನ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಇಡುವ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಣೆ ಅಥವಾ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳ.

घतिया - **पु०** ಮೋಸಗಾರ; ವಂಚಕ.

घतियाना - **स०** ಮೋಸಗೊಳಿಸು; ಕದಿ; ಮರೆಮಾಚು.

घन - **पु०** ಮೇಘ; ಸಮೂಹ; ಕರ್ಪೂರ; ಘನಫಲ. **वि०** ಘನವಾದ; ಗಟ್ಟಿ; ದೃಢ.

घनघनाना - **अ०** ಘಣಘಣ ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗು.

घनघनाहट - **पु०** ಘಣಘಣ ಎಂಬ ಶಬ್ದ.

घनघोर - **वि०** ಬಹಳ ದಟ್ಟವಾದ; ಭೀಷಣವಾದ.

घनचक्कर - **पु०** ಚಂಚಲ ಬುದ್ಧಿಯವನು; ಮೂರ್ಖ; ಸೋಮಾರಿ.

घनसार - **पु०** ಕರ್ಪೂರ.

घना - **वि०** ನಿಬಿಡವಾದ; ದಟ್ಟವಾದ.

घनिष्ठ - **वि०** ಸಮೀಪದ; ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು; ಗಾಢ.

घने, घनेरा, घनेरे - **वि०** ಬಹಳ; ಅನೇಕ; ಅಸಂಖ್ಯ.

घपचिआना - **अ०** ಮೋಸದ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳು.

घपची - **स्त्री०** ಎರಡೂಕೈಗಳ ಹಿಡಿತ.

घपला - **पु०** ಅವಾಂತರ; ಗಡಿಬಿಡಿ.

घपुआ - **वि०** } ಮೂರ್ಖ; ತಿಳಿಗೇಡಿ.
घपूचन्द - **पु०** }

घबड़ाना } **अ०** ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳು; ವ್ಯಾಕುಲಪಡು; ತಳಮಳಿಸು;
घबराना } ಬೆದರು. **स०** ಕಳವಳಗೊಳಿಸು; ಕಾಡು.

घबड़ाहट } **स्त्री०** ಗಾಬರಿ; ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ಕಳವಳ.
घबराहट }

घमंड - **पु०** ಅಹಂಕಾರ; ಹೆಮ್ಮೆ; ಜಂಬ.

घमंडी - **वि०** ಅಹಂಕಾರಿ; ಜಂಬಗಾರ.

घमकना - **अ०** ಗರ್ಜಿಸುವುದು. **स०** ಮೂದಲಿಸುವುದು.

घमखोर - **वि०** ಬಿಸಿಲಿನತಾಪವನ್ನು ಸಹಿಸುವವ.

घमघमाना - **अ०** ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಶಬ್ದಮಾಡು.

घमर - **पु०** ನಗಾರಿ ಢೋಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಶಬ್ದ.

घमसा - ಪುಂ ಬಸಿಲಿನತಾಪ; ಬೇಗೆ; ಝುಳ.

घमसान } ಪುಂ ಭಯಂಕರವಾದ
घमासान } ಯುದ್ಧ; ತುಮುಲ ಯುದ್ಧ.

घर - ಪುಂ ಮನೆ; ಗೃಹ; ಜನ್ಮಸ್ಥಳ; ವಂಶ; **—उजड़ना** - ಮನೆಯೂ ಮನೆತನವೂ ನಾಶವಾಗು; **—करना** - ವಾಸವಾಗು; **—का** - ಸ್ವಂತದ; **—का न घाट का** - ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗದ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; **—जवाँई** - ಮಾವನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಅಳಿಯ; **—फूँक तमाशा देखना** - ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಲಾಸ ಪ್ರಿಯನಾಗು; **—बसना** - ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳು; **—फोड़ना** - ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟುಮಾಡು; **आँख में घर करना** - ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರನಾಗು.

घरद्वार - ಪುಂ ಮನೆಮಠ.

घरघराना - ಅಂ ಕಫದಿಂದ ಗರ್ ಗರ್ ಎಂದು ಗಂಟಲೊಳಗೆ ಶಬ್ದವಾಗು. ಪುಂ ಪರಿವಾರ; ವಂಶ.

घरघाल } ವಿಂ ಮನೆ ಹಾಳು ಮಾ
घरघालन } ಡುವ.

घरजाया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮನೆ ಗೆಲಸಮಾಡುವವಳು.

घरनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಂಡತಿ; ಮನೆಯಾಕೆ.

घरफोड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಹುಟ್ಟಿಸುವವಳು; ಘಾತಕಿ.

घरबार - ಪುಂ ಮನೆಮಠ.

घराऊ - ವಿಂ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ.

घराती - ಪುಂ ಮದುವೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರು.

घराना - ಪುಂ ವಂಶ; ಮನೆತನ.

घरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೇವಕಿ; ವಿಡತೆಹುಳು.

घरेलू - ವಿಂ ಮನೆಯ; ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ; ಮನೆತನದ.

घरैया - ವಿಂ ಮನೆಯವನು.

घरौंदा - ಪುಂ ಕಾಗದ ಮಣ್ಣು ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಮನೆ.

घर्षण - ಪುಂ ತಿಕ್ಕಾಟ.

घलना - ಅಂ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗು; ಬಿಸಾಡಲ್ಪಡು; ಹೊಡೆದಾಟವಾಗು.

घलुआ - ಪುಂ ಕುಸುರಿ; ಕೊಸರು.

घसखुदा - ಪುಂ ಹುಲ್ಲು ಕೀಳುವವನು; ಮೂರ್ಖ; ತಿಳಿಗೇಡಿ.

घसना - ಅಂ ತಿಕ್ಕು; ಉಜ್ಜು; ಸವೆಸು.

घसिटना - ಅಂ ಎಳೆದುಹೋಗು.

घसियारा - ಪುಂ ಹುಲ್ಲು ಮಾರುವವನು.

घसियारिन } ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುಲ್ಲು ಮಾರುವ
घसियारी } ವಳು.

घसीटना - ಸಂ ಎಳೆ; ಜಗ್ಗು; ಕೀಳು; ಬೇಗಬೇಗ ಬರೆ.

घहराना - ಅಂ ಗುಡುಗು; ಗರ್ಜಿಸು.

घाँघरा - पुं० } ನಿರಿಗೆಯು ಪಾವಡೆ;
घांघरी - स्त्री० } ಲಂಗ.

घाँटी - स्त्री० ಗಂಟಲೊಳಗಿನ ಕೊಳವಿ ಕಂಠನಾಳ.

घाई - स्त्री० ಏಟು; ಹೊಡೆತ; ಆಘಾತ.

घाऊघप - वि० ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಮುಳುಗಿಸುವವನು; ಕೊತಲ್ಲೇ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕವನು.

घाघ - पुं० ಗೋಂಡಾ ಪ್ರದೇಶದ ಬಹಳ ಚತುರ ಮನುಷ್ಯ.

घाघरा - पुं० ಲಂಗ.

घाट - पुं० ಘಟ್ಟ; ರೇವು; ಕಣಿವೆ; ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಪರ್ವತಮಾರ್ಗ; ದಿಕ್ಕು. स्त्री० ಮೋಸ; ಕೆಟ್ಟತನ; **—घाट का पानी पीना** - ಅನೇಕ ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು.

घाटा - पुं० ನಷ್ಟ; ನುಕ್ಸಾನು; **—उठाना** - ನಷ್ಟವನ್ನು ವಹಿಸು; ನಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗು; **—भरना** - ನಷ್ಟದ ಹಣವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತುಂಬು.

घाटि - पुं० ಕೊರತೆ; ಕಡಿಮೆ. स्त्री० ನೀಚಕಾರ್ಯ.

घाटिया - पुं० ನದೀ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪುರೋಹಿತ.

घाटी - पुं० ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಪರ್ವತ ಮಾರ್ಗ; ಪರ್ವತದ ಶಿಖರ; ಚಿಕ್ಕಮೈದಾನ.

घात - पुं० ಪ್ರಹಾರ; ಹೊಡೆತ; ಹತ್ಯೆ; **—में बैठना** - (ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕಾಗಿ) ಕಾದುಕೂತಿರು; ಅವಿತುಕೊಂಡು ಕೂತಿರು; **—लगाना** - ಸಂಧಿಸಾಧಿಸು; **—लगना** - ಸಂಧಿಸಿಗು.

घातक } पुं० ಹಿಂಸಕ; ಶತ್ರು.
घातकी }

घान - पुं० } ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬೀಸು
घानी - स्त्री० } ಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಹಾಕಿ ಬೀಸುವಷ್ಟು ಕಾಳು.

घाम - पुं० ಬಿಸಿಲು; ಸೂರ್ಯನ ತಾಪ.

घामड़ - वि० ಮೂರ್ಖ; ಸೋಮಾರಿ; ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಳಲಿದವನು.

घाय - पुं० ಘಾಯ.

घायक - वि० ಘಾತಕ; ವಿನಾಶಕ.

घायल - वि० ಗಾಯಗೊಂಡವನು.

घार - स्त्री० ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದಾದ ಮಾರ್ಗ.

घाल - पुं० दे० घलुआ.

घालक - पुं० ಕೊಲೆಗಾರ; ವಿನಾಶಕ.

घालना - स० ಹಾಕು; ಇಡು; ಎಸೆ; ಮಾಡಿಬಿಡು; ಹಾಳುಮಾಡು.

घाव - पुं० ಗಾಯ; **—पर नमक छिड़कना** - ನೊಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟುನೋಯಿಸು; **—भरना, —पूजना** - ಹುಣ್ಣು ಮಾಯುವುದು.

घास - स्त्री० ಹುಲ್ಲು.

घिग्घी - **स्त्री०** ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ.

घिघियाना - **अ०** ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗು; ದೈನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಡು.

घिचपिच } **स्त्री०** ಕಿಕ್ಕಿರಿಯುವಿಕೆ;
घिचर-पिचर } ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗುವಿಕೆ.

घिन - **स्त्री०** ಜಗುಪ್ಸೆ; ಅಸಹ್ಯ.

घिनाना - **अ०** ಅಸಹ್ಯಪಡು.

घिनौना - **वि०** ಅಸಹ್ಯವಾದ; ಘೃಣಿತವಾದ.

घिया - **पु०** ಸೋರೆಕಾಯಿ; ತುಪ್ಪದ ಹೀರೆ ಕಾಯಿ.

घिरना - **अ०** ಆವರಿಸು; ಸುತ್ತುಹಾಕಲ್ಪಡು.

घिरनी - **स्त्री०** ಸುತ್ತು; ತಿರಗಣೆ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪಾರಿವಾಳ.

घिराई - **स्त्री०** ಸುತ್ತು; ತಿರಗುವಿಕೆ; ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಮೇಯಿಸುವ ಮಜೂರಿ.

घिरायंद - **पु०** ಕೆಟ್ಟವಾಸನೆ.

घिराव - **पु०** ಸುತ್ತು; ಬಳಸು.

घिसघिस - **स्त्री०** ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲತೆ; ಗಡಿಬಿಡಿ.

घिसना - **स०** ತಿಕ್ಕು; ಸವೆಯಿಸು.

घिसाई - **स्त्री०** ತಿಕ್ಕುವಿಕೆ; ತಿಕ್ಕಿದುದರ ಮಜೂರಿ.

घिसाव - **पु०** ತಿಕ್ಕಾಟ.

घी - **पु०** ತುಪ್ಪ. **पाँचों उँगली घी में होना** - ಎಲ್ಲವಿಧದಲ್ಲೂ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗು.

घीकुआँर - **पु०** ಲೋಳಿಸರ.

घुँइयाँ - **स्त्री०** ಮುಂಡಿಗೆ; ಕೆಸವು.

घुँघची - **स्त्री०** ಗುಲಗುಂಜಿ; ಮಂಜೂಟಿ; ಗುಂಜಾಫಲ.

घुँघनी - **स्त्री०** ತುಪ್ಪ ಇಲ್ಲವೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುರಿದ ಕಡಲೆ, ಹೆಸರು ಬಟಾಣಿ ಮುಂತಾದ ಕಾಳು; ಉಸಳಿ; ಹುರಿಗಾಳು.

घुँघराले } **वि०** ಉಂಗುರದಂತೆ ಸುರುಳು
घुँघराले } ಸುರುಳಾದ; ಗುಂಗುರು.

घुँघरू - **पु०** ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ.

घुंडी - **स्त्री०** ಗುಂಡಿ; ಬಟನು.

घुग्घू - **पु०** ಗೂಗೆ.

घुघुआना - **अ०** ಗೂಬೆಯಂತೆ ಕೂಗು.

घुटकना - **स०** ಗುಟುಕು ಗುಟುಕಾಗಿ ಕುಡಿ; ನುಂಗು.

घुटना - **पु०** ಮೊಣಕಾಲು; ಮಂಡಿ. **अ०** ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗು ಅಥವಾ ತಡೆದುಹೋಗು;— **टेकना** - ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕೂಡುವುದು.

घुटन्ना - **पु०** ಚಡ್ಡಿ; ನಿಕ್ಕರ್.

घुटवाना - **स०** ಸಮೆಯಿಸು; ಅರೆಯಿಸು; ಅವುಟಾಯಿಸು; ಬೋಳಿಸು.

घुटाई - **स्त्री०** ಅರೆಯುವ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಅದರ ಮಜೂರಿ.

घुटाना - **स०** ಅರೆಯಿಸು.

घुट्टी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಜೀರ್ಣೌಷಧಿ.

घुड़कना - ಸಂ ಗದರಿಸು; ದಟ್ಟಿಸು; ಜಬರಿಸು.

घुड़की - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗದರಣೆ; ಗದರಿಸುವಿಕೆ; ಬೆದರಿಕೆ. **बंदर घुड़की** - ಪುಸಿ ಬೆದರಿಕೆ.

घुड़दौड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುದುರೆಯ ಓಟ; ಕುದುರೆ ಜೂಜು.

घुड़सार } **घुड़साल** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುದುರೆ ಲಾಯ.

घुण } **घुन** } ಪುಂ ಮರ ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊರಿಯುವ ಕ್ರಿಮಿ; ಕುಟ್ಟೇಹುಳು.

घुनना - ಅಂ ನುಸಿಹಿಡಿ; ಕುಟ್ಟೆಹಿಡಿ.

घुन्ना - ವಿಂ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಕೇಡು ಬಗೆಯುವವನು.

घुप - ವಿಂ ನಿಬಿಡ; ಕಡು ಕತ್ತಲೆ.

घुमँड़ना - ಅಂ ದೇಂ **घुमड़ना.**

घुमक्कड़ - ವಿಂ ಬಹಳ ತಿರುಗಾಡುವವನು.

घुमटा - ಪುಂ ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ.

घुमड़ना } **घुमड़ाना** } ಅಂ ಮೋಡಕವಿ; ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರು.

घुमनी - ವಿಂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುವವನು; ತಿರುಕ.

घुमरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರಿನಸುಳಿ; ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ.

घुमाना - ಸಂ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುವು; ತಿರುಗಾಡಿಸು; ತಿರುಗಿಸು.

घुमाव - ಪುಂ ತಿರುಗಾಟ; ಬೀಸಾಟ.

घुरघुराना - ಅಂ ಗಂಟಲು ಕೆರೆ; ಗುರುಗುರು ಎಂಬ ಶಬ್ದವಾಗು.

घुलना - ಅಂ ದ್ರವಿಸು; ಕರಗು.

घुलाना - ಸಂ ಕರಗಿಸು; ಕೃಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

घुलावट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕರಗಿಸುವಿಕೆ; ಮಿಶ್ರಣ.

घुसना - ಅಂ ಪ್ರವೇಶಿಸು; ಹೊಗು; ನುಗ್ಗು.

घुसाना } **घुसेड़ना** } ಸಂ ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸು; ಹೊಗಿಸು.

घूँघट - ಪುಂ ಗೋಷಾ; ಮುಸುಕು; ಪರದೆ.

घूँघर - ಪುಂ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು.

घूँघरी } **घूँघरू** } ಸ್ತ್ರೀಂ ನೂಪುರ; ಕಾಲಿನ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ.

घूँट - ಪುಂ ಗುಟುಕು.

घूँटना - ಸಂ ಕುಡಿ.

घूँसा - ಪುಂ ಮುಷ್ಟಿಯಹೊಡೆತ; ಗುದ್ದು.

घूँसेबाजी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ.

घूटना - ಸಂ ಉಸಿರು ತಡೆ.

घूना - ವಿಂ ಬಹಳ ಜಾಣ; ಚತುರ.

घूम - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುತ್ತು; ತಿರುಗು; ದಾರಿಯ ಅಡ್ಡತಿರುಗೋಣ.

घूमना - ಅಂ ತಿರುಗು; ತಿರುಗಾಡು; ಹಿಂತಿರುಗು; ಸುತ್ತಾಡು.

घूमनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ.

घूर - ಪುಂ ಕಸದಕುಪ್ಪೆ; ತಿಪ್ಪೆಯ ರಾಶಿ.

घूरना - ಅಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿನೋಡು.

घूरा - ಪುಂ ದೇಂ **घूर.**

घूस - पु० ಹೆಗ್ಗಣ. **स्त्री०** ಲಂಚ.

घृणा - **स्त्री०** ತಿರಸ್ಕಾರ; ಬೇಸರಿಕೆ; ಅಸಹ್ಯ.

घृणित - **वि०** ಅಸಹ್ಯಪಡತಕ್ಕ.

घेंट - **पु०** ಗಂಟಲು; ಕುತ್ತಿಗೆ.

घेघा - **पु०** ಗಂಟಲು.

घेर - **पु०** ಪರಿಧಿ; ಸುತ್ತು.

घेरघार - **स्त्री०** ನಾಲ್ಕೂಕಡೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆ; ವಿಸ್ತಾರ.

घेरना - **स०** ಮುತ್ತು; ಸುತ್ತುವರಿ; ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು.

घेरा - **पु०** ಪರಿಧಿ; ಸುತ್ತಳತೆ; ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಸ್ಥಳ; ಮುತ್ತಿಗೆ.

घैला - **पु०** ಗಡಿಗೆ; ಬಿಂದಿಗೆ.

घोंघा - **पु०** ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು; ಬಸವನ ಹುಳ.

घोंचा - **पु०** ಗೊಂಚಲು; ಕೊಂಬಿಲ್ಲದ ಎತ್ತು.

घोंटना - **स०** ಗುಟುಕು ಗುಟುಕಾಗಿ ಕುಡಿ; ಹಿಸುಕು; ಜೀರ್ಣಿಸು; **गला घोंटना** - ಕತ್ತು ಹಿಸುಕು.

घोंपना - **स०** ತುರುಕು; ಗಂಟು ಹಾಕು.

घोंसला - **पु०** ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡು.

घोखना - **स०** ಬಾಯಿಪಾಠಮಾಡು; ಉರುಹಾಕು.

घोटना - **स०** ಉಜ್ಜು; ಅರೆ; ತಿಕ್ಕು; ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡು.

घोटा - **पु०** ಅರೆಯುವ ಉಪಕರಣ.

घोटाला - **पु०** ಗಲಿಬಿಲಿ; ಗೊಂದಲ.

घोड़सार, **घोड़साल** } **स्त्री०** ಕುದುರೆಲಾಯ.

घोड़ा - **पु०** ಕುದುರೆ;—**बेचकर सोना** - ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸು.

घोर - **वि०** ಕಠಿನವಾದ; ನಿಬಿಡವಾದ; ಮಹಾ; ಅತ್ಯಂತ.

घोरना, **घोलना** } **स०** ಕರಗಿಸು.

घोष - **पु०** ಗೊಲ್ಲ; ಗೋಶಾಲೆ; ಗರ್ಜನೆ.

घोषणा - **स्त्री०** ಬಹಿರಂಗ ಸೂಚನೆ.

घोसी - **पु०** ಗೊಲ್ಲ; ಹಾಲುಮಾರುವವನು; ಗೌಳಿಗ.

घौद - **पु०** (ಬಾಳೆ) ಹಣ್ಣಿನ ಗೊಂಚಲು, ಗೊನೆ.

घ्राण - **स्त्री०** ಮೂಗು; ವಾಸನೆ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ; ವಾಸನೆ.

च

चंग - **स्त्री०** ಪತಂಗ; ಗಾಳಿಪಟ. **वि०** ಸುಂದರವಾದ;—**पर चढ़ाना** - ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಜನರನ್ನು ತನ್ನವಶಕ್ಕೆ ಎಳೆಕೊಳ್ಳು.

चंगा - **वि०** ಆರೋಗ್ಯವಾದ; ಶೋಭಿಸುವ; ಸುಂದರ.

चंगुल - **पु०** ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಪಂಜ; ಹಿಡಿತ;—**में फँसना** - ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋಗು; ವಶವರ್ತಿಯಾಗು.

चंगेर, **चंगेरी** } **स्त्री०** ಹೂ ಬುಟ್ಟಿ.

चंचरीक - ಪುಂ ಭ್ರಮರ; ತುಂಬಿ.
चंचल - ವಿಂ ಅಸ್ಥಿರ.
चंचला - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಮಿಂಚು.
चंचु / **चंचुपुट** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಕ್ಕು; ಚುಂಚು.
चंचोरना - ಸಂ ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಜಿಗಿದು ರಸ ಹೀರುವುದು.
चंट - ವಿಂ ಧೂರ್ತ; ದುಷ್ಟ.
चंड - ವಿಂ ಘೋರ; ಕಠೋರ.
चंडाल - ಪುಂ ಹೊಲೆಯ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ.
चंडाल चौकड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪುಂಡರ ಗುಂಪು.
चंडू - ಪುಂ ಅಫೀಮಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಹೊಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.
चंडूखाना - ಪುಂ ಹೆಂಡದಂಗಡಿ.
चंडूबाज़ - ಪುಂ ಹೆಂಡಕುಡುಕ.
चंडोल - ಪುಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.
चंद - ವಿಂ ಕೊಂಚ; ಕೆಲವು.
चंदन - ಪುಂ ಚಂದನ; ಗಂಧ.
चँदराना - ಸಂ ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು ಮೂರ್ಖನಾಗು; ಮಂಕುಮಾಡು.
चंदला - ವಿಂ ತಲೆಗೂದಲುದುರಿದ.
चँदवा - ಪುಂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲುಗಡೆಯ ವರ್ತುಲಮಂಟಪ; ನವಿಲುಗರಿ ಕಣ್ಣು.
चंदा - ಪುಂ ಚಂದ್ರ; ವರ್ಗಣಿ; ಚಂದಾ; ವಂತಿಗೆ
चंदिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಲೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗ; ನಡುನೆತ್ತಿ; ಚಂದ್ರ.
चँदोवा - ಪುಂ ದೇಂ चँदवा.
चंद्रमा - ಪುಂ ಚಂದ್ರ.
चंद्रबिन्दु - ಪುಂ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರದ ಬಿಂದು; ಇದರ ರೂಪ ಹೀಗಿರುತ್ತೆ—ँ.
चंद्रिका - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ चाँदनी.
चंपई - ವಿಂ ಸಂಪಿಗೆಹೂವಿನಬಣ್ಣದ.
चंपक - ಪುಂ ಸಂಪಿಗೆ.
चंपत - ವಿಂ ಅಂತರ್ಧಾನವಾದ; ಮಾಯವಾದ.
चंपना - ಅಂ ಭಾರದಿಂದ ಕುಗ್ಗು; ನಾಚಿಗೆಯಿಂದ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸು; ಉಪಕಾರಹೊಂದಿ ನಮ್ರನಾಗು.
चंपा - ಪುಂ ಸಂಪಿಗೆ.
चंपू - ಪುಂ ಗದ್ಯಪದ್ಯಮಯವಾದ ಕಾವ್ಯ.
चँवर - ಪುಂ ಚಾಮರ.
चँवरदार - ಪುಂ ಚಾಮರಬೀಸುವ ಸೇವಕ.
चँवरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚೌರಿ; ಕುದರೆಬಾಲದ ಕೂದಲಿನಿಂದಮಾಡಿದ ಚಾಮರ.
चक - ಪುಂ ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿ; ಚಕ್ರ.
चकई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಣ್ಣು ಚಕ್ರವಾಕ.
चकचून - ವಿಂ ಚೂರುಮಾಡಿದ.
चकचौंध - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ चकाचौंध.
चकती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚರ್ಮ, ವಸ್ತ್ರಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದಪಟ್ಟಿ; ದುಂಡಗಿನ ಅಥವಾ ಚೌಕವಾದ ಚಿಂದಿಚೂರು.

चकत्ता - ಪುಂ ಮೈಮೇಲಿನ ಅಗಲವಾಗಿ ದುಂಡಗಿರುವ ಮಚ್ಚೆ; ಕಲೆ; ಹಲ್ಲಿನಗಾಯ.

चकनाचूर - ವಿಂ ಚೂರುಚೂರಾದ; ಪುಡಿಪುಡಿಯಾದ.

चकपक - ವಿಂ ಚಕಿತ; ಸ್ತಂಭಿತವಾದ.

चकपकाना - ಅಂ ಚಕಿತನಾಗು.

चकफेरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ; ಸುತ್ತು.

चकबंदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಮೀನಿನ ಚಕ್ಕುಬಂದಿ; ಮೇರೆ.

चकबस्त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಮೀನಿನ ಚಕ್ಕುಬಂದಿ; ಕಾಶ್ಮೀರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೇದ.

चकमक - ಪುಂ ಚಕಮುಕಿ ಕಲ್ಲು.

चकमा - ಪುಂ ಮೋಸ; ಚಕ್ಕರ್; ಹಾನಿ.

चकमाकी - ವಿಂ ಚಕಮುಕಿಯಿರುವ; ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಂದೂಕು.

चकरा - ಪುಂ ನೀರಿನಸುಳಿ. ವಿಂ ಅಗಲ; ವಿಸ್ತಾರ.

चकराना - ಅಂ ತಲೆತಿರುಗು; ಚಕಿತನಾಗು.

चकरानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೇವಕಿ.

चकरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೀಸುಗಲ್ಲು; ಬೀಸುಗಲ್ಲಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ.

चकला - ಪುಂ ರೊಟ್ಟಿ ಮಣೆ; ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿರುವ ಇಲಾಖೆ.

चकलाना - ಸಂ ಅಗಲಮಾಡು.

चकली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಂದನ ತೇಯುವ ಕಲ್ಲು ಮಣೆ.

चकलेदार - ಪುಂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ.

चकवा - ಪುಂ ಚಕ್ರವಾಕ.

चकाचौंध } ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಕಾಶವು ಬಹಳ
चकाचौंधी } ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕು ಅಥವಾ ತಳತಳಿ.

चकाबू - ಪುಂ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ; ಚಿತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ.

चकित - ವಿಂ ಆಶ್ಚರ್ಯಯುಕ್ತ; ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡ.

चकोटना - ಸಂ ಜಿಗುಟು; ನುಲಿ.

चकोतरा - ಪುಂ ಚಕ್ಕೋತದ ಹಣ್ಣು; ಗಜನಿಂಬೆ.

चकोर - ಪುಂ } ಚಕೋರಪಕ್ಷಿ.
चकोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ }

चकोह - ಪುಂ ನೀರಿನ ಸುಳಿ.

चक्कर - ಪುಂ ಚಕ್ರ; ಗಾಲಿ; ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ; ಅಲೆಯುವಿಕೆ; ಸುಳಿ; ಜಂಜಾಲ; ಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುವುದು; ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆದಾಡು;—**में आना** - ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮಗ್ನನಾಗು; ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳು; —**लगाना** - ಸುತ್ತಾಡು; ಅಲೆ.

चक्की - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು;—**रहाना** - ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಹಾಕಿಸುವುದು.

चक्कू - पुं० दे० चाक़ू.
चक्रवात - पुं० ಸುಳಿಗಾಳಿ.
चक्षु / चख } पुं० ಕಣ್ಣು.
चखाना - स० ರುಚಿನೋಡು; ತಿನ್ನು.
चख-चख - स्त्री० ಜಗಳ; ಗಲಭೆ.
चखाचखी - स्त्री० ವೈರ; ಹಗೆತನ; ವಿರೋಧ.
चखाना - स० ರುಚಿನೋಡಿಸು; ತಿನ್ನಿಸು.
चगड़ - वि० ಜಾಣ.
चचा - पुं० ತಂದೆಯ ಸಹೋದರ; ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ; ದೊಡ್ಡಪ್ಪ.
चचींड़ा - पुं० ಪಡವಲಕಾಯಿ.
चची - स्त्री० ತಂದೆಯ ಸಹೋದರನ ಹೆಂಡತಿ; ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ; ದೊಡ್ಡಮ್ಮ.
चचेरा - वि० ತಂದೆಯ ಸಹೋದರನ ಕಡೆಯ ಸಂಬಂಧದ.
चचोड़ना - स० ಚೀಪು; ಹೀರು.
चट - क्रि० ಬೇಗನೆ; ಶೀಘ್ರ. पुं० ಕಳೆ; ದೋಷ;—से - ತತ್‌ಕ್ಷಣವೇ.
चटक - पुं० ಗುಬ್ಬಿ; ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ. स्त्री० ಥಳಕು; ಹೊಳಪು; ಕಾಂತಿ.
चटकमटक - पुं० ಸಿಂಗಾರಸಡಗರ.
चटकना - अ० ಬಿರಿ; ರೇಗು; ನೆಟಕೆ ಮುರಿ.
चटकनी - स्त्री० ಬಾಗಿಲಿನ ಅಗುಳಿ.
चटकाना - स० ಬಿರಿಸು; ಕೋಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡು.
चटकारा - वि० ಹೊಳೆಯುವ; ಚಂಚಲವಾದ.
चटकाहट - स्त्री० ಚಟ್ಟನೆ ಮುರಿಯುವ ಅಥವಾ ಬಿರಿಯುವ ಶಬ್ದ.
चटकीला - वि० ಥಳಥಳಿಸುವ.
चटखनी - स्त्री० दे० चटकनी.
चटचटाना - अ० ಚಟಚಟನೆ ಮುರಿ.
चटनी - स्त्री० ಚಟ್ನಿ; ಚಟ್ಟಣಿ.
चटपटा - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣರುಚಿಯುಳ್ಳ.
चटपटाना - अ० ಬಹಳ ಅವಸರಪಡು; ತವಕಿಸು; ಆತುರಗೊಳ್ಳು.
चटपटी - स्त्री० ಆತುರ; ಅವಸರ; ವ್ಯಾಕುಲ.
चटशाला / चटसार / चटसाल } स्त्री० ಪಾಠಶಾಲೆ; ಚಿಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಲಯ; ಕೂಲಿಮಠ.
चटाई - स्त्री० ಚಾಪೆ.
चटाचट - वि० ಬಹಳ ಬೇಗನೆ.
चटाना - स० ನೆಕ್ಕಿಸು; ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ (ಬೇರೆಯವರ) ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕು; ಸಾಣೆಹಿಡಿಸು.
चटावन - पुं० ಅನ್ನಪ್ರಾಶನೆ.
चटियल - वि० ಗಿಡಮರಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ.
चटापटी - स्त्री० ಅವಸರ; ಭರ.
चटु - पुं० ಮುಖಸ್ತುತಿ; ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯ.
चटुल - वि० ಚಪಲ; ಚಂಚಲ.

चटोरा - ವಿ० ಜಿಹ್ವಾಚಾಪಲ್ಯವುಳ್ಳ; ರುಚಿಗೆ ಮನಸೋತ.

चट्टान - ಸ್ತ್ರೀ० ದೊಡ್ಡಬಂಡೆ; ಶಿಲಾ ಖಂಡ.

चट्टी - ಸ್ತ್ರೀ० ಬೀಡು; ಪಾಳಯ; ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ಭಾಗವು ತೆರೆದಿರುವ ಜೋಡು; ಚಪ್ಪಲಿ.

चट्टू - ವಿ० ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ.

चड्डा - ವಿ० ಮೂರ್ಖ.

चड्डी - ಸ್ತ್ರೀ० ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಲಂಗೋಟಿ; ಚಡ್ಡಿ.

चढ़त - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಕಾಣಿಕೆ; ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಿಬ್ಬಣ.

चढ़ता - ವಿ० ಏರುತ್ತಿರುವ; ಹತ್ತುವ.

चढ़ना - ಅ० ಏರು; ಹತ್ತು; ಮೀರು.

चढ़ाई - ಸ್ತ್ರೀ० ಹತ್ತುವಿಕೆ; ಆಕ್ರಮಣ; ದಂಡಯಾತ್ರೆ.

चढ़ा-उतरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಹತ್ತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಇಳಿಯುವಿಕೆ.

चढ़ा-ऊपरी } **चढ़ा-चढ़ी** } ಸ್ತ್ರೀ० ಪಂದ್ಯಾಟ; ಸ್ಪರ್ಧೆ; ಪೈಪೋಟಿ.

चढ़ाना - ಸ० ಏರಿಸು; ಹತ್ತಿಸು; ಅರ್ಪಿಸು.

चढ़ाव - ಪು० ಹತ್ತುವಿಕೆ; ಉನ್ನತಿ; **—उतार** - ಏರಿಳಿತ; ಎತ್ತರತಗ್ಗು; ಹಳ್ಳದಿಣ್ಣೆ.

चढ़ावा - ಪು० ಮದುವೆ ದಿವಸ ವರನ ಕಡೆಯವರು ವಧುವಿಗೆ ತೊಡಿಸತಕ್ಕ ಆಭರಣ; ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಕಾಣಿಕೆ.

चतुर - ವಿ० ಗಟ್ಟಿಗ; ಸಮರ್ಥ.

चतुरता } **चतुराई** } ಸ್ತ್ರೀ० ಯುಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಚಾತುರ್ಯ.

चद्दर - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० चादर.

चना - ಪು० ಕಡಲೆ; **—लोहे का चना चबाना** - ಅತಿಕಠಿಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕು.

चपकन - ಸ್ತ್ರೀ० ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಂಗಿ.

चपकना - ಅ० ದೇ० चिपकना.

चपकुलिस - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಡಚಣೆ; ಕಷ್ಟ; ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಸ್ಥಿತಿ.

चपटा - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० चिपटा.

चपड़-चपड़ - ಸ್ತ್ರೀ० ನೀರುಕುಡಿಯುವಾಗ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನುವಾಗ ನಾಯಿಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಶಬ್ದ.

चपड़ा - ಪು० ಅರಗು.

चपत - ಪು० ಕೆನ್ನೆ ಅಥವಾ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಅಂಗೈಯ ಏಟು.

चपना - ಅ० ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗು; ನಾಚಿಕೆಪಡು; ನಾಶವಾಗು.

चपरगट्टू - ವಿ० ನಾಶಕರ; ಭಾಗ್ಯ.

चपरना - ಅ० ಪರಸ್ಪರ ಸೇರು.

चपराना - ಸ० ಸುಳ್ಳೆನಿಸುವುದು; ಸಟೆಯಾಗಿಸುವುದು.

चपरास - ಸ್ತ್ರೀ० ಜವಾನರು ಕಾಲಾಳುಗಳು ಅಥವಾ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಲೋಹದ ಬಿಲ್ಲೆ.

चपरासी - पुं० ಜವಾನ; ಪ್ಯಾದ; ಸಿಪಾಯಿ.

चपरि - क्रि० ಜಾಗ್ರತೆ; ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ.

चपल - वि० ಕ್ಷಣಿಕವಾದ; ಅಸ್ಥಿರವಾದ.

चपला - वि० ಬಹಳ ಚುರುಕಾದ. स्त्री० ಲಕ್ಷ್ಮಿ; ವಿದ್ಯುತ್; ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ.

चपली - स्त्री० ಜೋಡು; ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ಭಾಗವು ತೆರೆದಿರುವ ಮೆಟ್ಟು.

चपाती - स्त्री० ತೆಳುವಾದ ರೊಟ್ಟಿ.

चपाना - स० ಹಗ್ಗಗಂಟುಹಾಕು; ಕುಗ್ಗಿಸು; ನಾಚಿಕೆಪಡಿಸು.

चपेट - पुं० ಅಂಗೈಯೇಟು; ಹೊಡೆತ; ಆಘಾತ.

चपेटना - स० ದಬಾಯಿಸು; ಕುಗ್ಗಿಸು.

चपेटा - पुं० दे० चपेट.

चप्पड़ - पुं० ಮರದತೊಗಟೆ.

चप्पल - पुं० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಾದರಕ್ಷೆ; ಜೋಡು.

चप्पा - पुं० ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭಾಗ; ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಭೂಭಾಗ.

चप्पू - पुं० ದೋಣಿನಡಿಸುವ ಹುಟ್ಟು ಅಥವಾ ದಂಡಕೋಲು.

चफाल - स्त्री० ನೀರು, ಕೆಸರುಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಿದ ದ್ವೀಪ.

चबाना - स० ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಅಗಿ; ಮೆಲ್ಲು; ನೆಮಲು ಹಾಕು.

चबूतरा - पुं० ಜಗಲಿಕಟ್ಟೆ; ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕಟ್ಟೆ.

चबेना - पुं० ಹುರಿಗಡಲೆ; ಹುರಿಗಾಳು.

चबेनी - स्त्री० ಫಲಹಾರದ ತಿನಸು; ತಿಂಡಿ.

चभाना - स० ಉಣಿಸು.

चभोरना - स० ಮುಳುಗಿಸು; ಒದ್ದೆ ಮಾಡು.

चमक - पुं० ಪ್ರಕಾಶ; ಕಾಂತಿ; ಹೊಳಪು.

चमक-दमक - स्त्री० ಥಳುಕುಬೆಳಕು; ಸೊಬಗುಸಿಂಗಾರ.

चमकदार - वि० ಹೊಳೆಯುವ; ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ.

चमकना - अ० ಪ್ರಕಾಶಿಸು; ಹೊಳೆ.

चमकाना - स० ಹೊಳೆಯಿಸು; ಬೆಳಗಿಸು.

चमकीला - वि० ಹೊಳೆಯುವಂಥಾ.

चमगीदड़ - पुं० ಗಬ್ಬಿಲ; ಬಾವಲಿ.

चमचम - वि० दे० चमाचम.

चमचमाना - अ० दे० चमकना.

चमचा - पुं० ಚಿಕ್ಕಸೌಟು; ಚಮಚೆ.

चमची - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಚಮಚೆ.

चमजूई - स्त्री० ಅಂಟಿದವೇಲೆ ಬಿಡದ ಉಣ್ಣಿ ಜಾತಿಯ ಕ್ರಿಮಿ.

चमड़ा - पुं० } ಚರ್ಮ; ತೊಗಲು;
चमड़ी - स्त्री० } ಚಕ್ಕಳ.

चमत्कार - पुं ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ; ಅದ್ಭುತಕಾರ್ಯ.

चमन - पुं ಹೂದೋಟ; ಉದ್ಯಾನ.

चमर - पुं ಚಾಮರ.

चमरख - स्त्री० ಚರಕದ ಸೂಜಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿಡುವ ಚರ್ಮದ ಅಥವಾ ಮೌಂಜೀ ಹುಲ್ಲಿನ ಕಿವಿ.

चमरी - स्त्री० ಚಮರಿ ಮೃಗ; ಚಾಮರ.

चमरौटी - स्त्री० ಅಂತ್ಯಜರಹಟ್ಟಿ.

चमला - पुं ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆ.

चमाचम - वि० ಥಳಥಳನೆ; ಕಾಂತಿ ಯುತವಾಗಿ.

चमार - पुं ಮೊಚ್ಚಿಗಾರ; ಚಮಾರ.

चमू - स्त्री० ಸೈನ್ಯ; ದಂಡು.

चमेली - स्त्री० ಮಲ್ಲಿಗೆ.

चमोटा - पुं ಕ್ಷೌರದಕತ್ತಿಯನ್ನು ಮಸೆಯುವ ತೊಗಲಿನ ಪಟ್ಟಿ.

चमोटी - स्त्री० ಬಾರುಕೋಲು; ಕೊರಡ.

चम्मच - पुं दे० **चमचा.**

चयन - पुं ಸಂಗ್ರಹ; ರಾಶಿ; ಕೋಟೆ; ಚಾಕಿ.

चर - पुं ದೂತ; ಜೀವಜಂತು. वि० ಅಸ್ಥಿರವಾದ.

चरई - स्त्री० ಕಲಗಚ್ಚಿನ ಬಾನೆ; ತೊಟ್ಟಿ.

चरक - पुं ದೂತ; ಚಾಕರ; ಗೂಢ ಚಾರ; ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯೆಯ ಒಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯ.

चरक - पुं ಚಿಕ್ಕಘಾಯ; ನಷ್ಟ; ಮೋಸ.

चरख - पुं ಚಕ್ರ; ಗಾಲಿ; ತಿರಗಣಿ.

चरखा - पुं ಚರಕ; ರಾಟಿ.

चरखी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕರಾಟಿ.

चरचराना - अ० ಚರ್‌ಚರ್‌ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು.

चरचा - स्त्री० दे० **चर्चा.**

चरणोदक - पुं ಚರಣಾಮೃತ.

चरन - पुं ಪಾದ.

चरना - स० ಮೇಯು. (ದನ)

चरनि - स्त्री० ನಡೆಯುವಿಕೆ; ಗಮನ.

चरनी - स्त्री० ಪಶುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಹಾಕುವ ಕಟ್ಟೆ; ದೊಡ್ಡಿ.

चरपरा - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ರುಚಿ ಯುಳ್ಳ; ಚುರುಕಾದ.

चरब - वि० ಜಿಡ್ಡಾದ; ಚುರುಕಾದ.

चरबा - पुं ಪ್ರತಿ; ನಕಲು; ನಕಲು ತೆಗೆಯುವ ಕಾಗದ.

चरबाक - पुं ಚತುರ; ಚಂಚಲ.

चरबी - स्त्री० ಕೊಬ್ಬು; ಚರ್ಬಿ; ಮೇದಸ್ಸು.

चरम - वि० ಅಂತಿಮ; ಕೊನೆಯ; ಅತ್ಯಂತ.

चरमकाल - स्त्री० ಅಂತ್ಯಕಾಲ.

चरमसीमा - स्त्री० ತುಟ್ಟತುದಿ; ಎಲ್ಲೆ; ಮಿತಿ.

चरवाई - स्त्री० ದನದಮೇವು.

चरवाहा - पुं ದನಮೇಯಿಸುವ ವನು.

चरवाही - ಸ್ತ್ರೀ० ದನಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಮೇಯಿಸಿದ ಮಜೂರಿ.

चरस - ಪು० ಚರ್ಮದ ಚೀಲ; ಒಂದು ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥ.

चरसा - ಪು० ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆ.

चरसी - ಪು० ಕಪಿಲೆಯಿಂದ ನೀರೆಳೆಯುವವನು

चराई - ಸ್ತ್ರೀ० ಮೇಯುವಿಕೆ; ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಮೇಯಿಸಿದ ಮಜೂರಿ.

चरागाह - ಪು० ದೇ० चरनी.

चरना - ಸ० ಮೇಯು; ಮೋಸ ಮಾಡು.

चरिंदा - ಪು० ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವ ಪಶು.

चरित - ಪು० ಆಚರಣೆ; ಕೃತ್ಯ; ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

चरितार्थ - ವಿ० ಕೃತಾರ್ಥ; ಕೃತಕೃತ್ಯ.

चरित्तर - ಪು० ಧೂರ್ತತೆ; ದಿಟ್ಟತನ.

चरित्र - ಪು० ಸ್ವಭಾವ; ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ; ಕೃತ್ಯ.

चरित्रवान - ವಿ० ನೈತಿಕಬಲವುಳ್ಳ.

चरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಮೇವಿನಬೀಡು; ದಾಸಿ; ಕೂಲಿಯವಳು.

चरेरा - ವಿ० ಕಠಿಣವಾದ; ಒರಟಾದ.

चर्ख - ಪು० ಆಕಾಶ; ಭಾಗ್ಯ; ಚಕ್ರ.

चर्खा - ಪು० ದೇ० चरखा.

चर्खी - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० चरखी.

चर्चा - ಪು० ವರ್ಣನೆ; ಚರ್ಚೆ.

चर्पट - ಪು० ಅಂಗೈ ಏಟು.

चर्परा - ವಿ० ದೇ० चरपरा.

चर्बी - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० चरबी.

चर्राना - ಅ० ವಾತರೋಗದಿಂದ ನೋವಾಗು.

चर्स - ಪು० ದೇ० चरस.

चल - ವಿ० ದೇ० चंचल.

चलचलाव - ಪು० ಸಾಯುವುದು; ಹೊರಹೊರಡುವುದು.

चलता - ವಿ० ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ; ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ.

चलतापुर्जा - ವಿ० ಕಾರ್ಯದಕ್ಷ.

चलता-फिरता - ವಿ० ಅಲೆದಾಡುವ.

चलती - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಧಿಕಾರ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಸ್ಥಾನಮಾನ.

चलन - ಪು० ಗತಿ; ನಡವಳಿಕೆ; ಪದ್ಧತಿ; ವರ್ತನೆ.

चलनसार - ವಿ० ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ; ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ; ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ.

चलना - ಅ० ಹೋಗು; ಹೊರಡು; ನಡೆದು ಹೋಗು; ಚಲಿಸು. **पेट चलना** - ಭೇಧಿಯಾಗು. **चल बसना** - ಸಾಯು.

चलनी - ಸ್ತ್ರೀ० ಜಲ್ಲಡೆ.

चलविचल - ವಿ० ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ; ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟವಾದ; ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ.

चलाऊ - ವಿ० ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವಂಥಾ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

चलाचली - स्त्री० ಹೊರಡುವ ಅವಸರ ಅಥವಾ ಗಡಿಬಿಡಿ.

चलान - स्त्री० ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಹೋಗುವಿಕೆ; ಕಳಹಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ನಡೆಸುವಿಕೆ; ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಕಛೇರಿಗೆ (ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ) ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

चलाना - स० ನಡೆಯಿಸು; ಚಲಾಯಿಸು.

चलायमान - वि० ಚಂಚಲ; ವಿಚಲಿತವಾದ.

चलावा - पु० ರಿವಾಜು; ನಡೆವಳಿಕೆ; ಪದ್ಧತಿ.

चलित - वि० ಸ್ಥಿರವಲ್ಲದ.

चवन्नी - स्त्री० ನಾಲ್ಕಾಣೆಯನಾಣ್ಯ; ಪಾವಲಿ; ರೂಪಾಯಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದಂಶ.

चवाई - पु० ನಿಂದಕ; ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹರಡುವವನು.

चवाव - पु० ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ; ಅಪಕೀರ್ತಿ; ಅಪವಾದ.

चशमा - स्त्री० दे० चश्मा.

चश्म - स्त्री० ಕಣ್ಣು; ನೇತ್ರ;— दीद - ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡ;— नुमाई - ಕಣ್ಣು ಬೆದರಿಕೆ;— पाशी - ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

चश्मक - स्त्री० ಮನಃಕಷಾಯ.

चश्मा - पु० ಕನ್ನಡಕ; ಸುಲೋಚನ; ನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆ; ಚಿಕ್ಕನದಿ.

चषक - पु० ಮದ್ಯದ ಪಾನಪಾತ್ರೆ; ಮಧು; ಜೇನುತುಪ್ಪ.

चसक - स्त्री० ಸಿಡಿನೋವು; ಚಳುಕು.

चसकना - अ० ನೋಯು.

चसका - पु० ರುಚಿ; ಚಟ.

चसमाँ - वि० ಅಂಟಿಸಿರುವ.

चस्पा - वि० ಅಂಟಿಸಿದ; ಹಚ್ಚಿದ.

चह - पु० ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ನಾವೆಯನ್ನು ಹತ್ತಲು ಮಾಡಿರುವ ಕಟ್ಟೆ.

चहक - स्त्री० ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿಯೆಂದು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ.

चहकना - अ० ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟು.

चहका - पु० ಇಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಜಗಲಿ; ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ.

चहचहा - पु० ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುವಿಕೆ; ನಗೆಚಾಟ; ತಮಾಶೆ.

चहबचा - पु० ಕೊಳೆನೀರಿನ ಗುಂಡಿ; ಚರಂಡಿ; ಮೋರಿ; ನೆಲಮಾಳಿಗೆ.

चहल - स्त्री० ಕೆಸರು; ಆನಂದ; ವೈಭವ.

चहलकदमी - स्त्री० ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುವಿಕೆ.

चहलपहल - स्त्री० ಕೋಲಾಹಲ; ಆನಂದೋತ್ಸವ.

चहला - पु० ಕೆಸರು; ಕೊಚ್ಚೆ.

चहली - **स्त्री०** ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದುವ ರಾಟೆ; ಚರ್ಕಿ.

चहार - **वि०** ನಾಲ್ಕು;—**दीवार** - **स्त्री०** ಪ್ರಾಕಾರ; ಸುತ್ತುಗೋಡೆ.

चहारशंबा - **पु०** ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯದಿನ; ಬುಧವಾರ.

चहारुम - **वि०** ನಾಲ್ಕನೆಯ.

चहुँओर - **क्रि०** ನಾಲ್ಕೂಕಡೆ.

चहेता - **वि०** ಪ್ರಿಯ.

चाँई - **वि०** ಕಪಟಿ; ಮೋಸಗಾರ; ಬೋಳು ತಲೆಯವನು.

चाँक - **पु०** ದವಸ ಧಾನ್ಯದ ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮುದ್ರೆಹಾಕುವ ಕೋಲು.

चाँकना - **स०** ಧಾನ್ಯದ ರಾಶಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕು.

चाँगला - **वि०** ಚತುರ; ಆರೋಗ್ಯವಂತ.

चाँटा - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಇರುವೆ; ಅಂಗೈಯ ಹೊಡೆತ.

चाँड़ - **वि०** ಪ್ರಬಲವಾದ; ಸೊಕ್ಕಿದ. **स्त्री०** ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ ಕಂಭ; ಆಧಾರ; ಒತ್ತಾಯ.

चांडाल - **पु०** ಅತ್ಯಂತ ನೀಚವಾದ ಜಾತಿ.

चांडाली - **स्त्री०** ಚಾಂಡಾಲ ಜಾತಿಯ ಹೆಂಗಸು.

चाँद - **पु०** ಚಂದ್ರ.

चाँदना - **पु०** } ಚಂದ್ರಪ್ರಕಾಶ;
चाँदनी - **स्त्री०** } ಬೆಳದಿಂಗಳು.

चाँदमारी - **स्त्री०** ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತ್ರದಮೇಲಿನ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವಿಕೆ; ಸಿನಿಮಾ ಷೂಟಿಂಗ್.

चांदी - **स्त्री०** ಬೆಳ್ಳಿ; ರಜತ.

चाँप - **स्त्री०** ಬಿಲ್ಲು; ಬಗ್ಗುವಿಕೆ; ತುಪಾಕಿಯ ಚಾಪು.

चाँपना - **स०** ಒತ್ತು.

चाँपी - **स्त्री०** ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿ ಮೈ ಕೈ ಉಜ್ಜುವುದು; ಮಸಾಜು ಮಾಡುವುದು.

चायँचायँ } **स्त्री०** ವ್ಯರ್ಥಪ್ರಲಾಪ.
चावँचावँ }

चा - **स्त्री०** **दे०** **चाय.**

चाक - **पु०** ಗಾಡಿ ಅಥವಾ ರಥದ ಚಕ್ರ; ರಾಟೆ; ಬಿರುಕು; ಸೀಳು.

चाक़ - **वि०** ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ.

चाकचौबंद - **वि०** ದೃಢವಾದ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

चाकना - **स०** ಎಲ್ಲೆಯಗೆರೆ ಎಳೆ; ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಗುರುತುಹಾಕು.

चाकर - **पु०** ಸೇವಕ; ಭೃತ್ಯ.

चकरी - **स्त्री०** ಊಳಿಗ; ನೌಕರಿ; ಚಾಕರಿ.

चाकी - **स्त्री०** ಬೀಸುವಕಲ್ಲು; ಮಿಂಚು.

चाक़ू - **पु०** ಚಾಕು; ಚೂರಿ.

चाखना - ಸ೦ ದೇ೦ **चखना.**

चाचा - ಪು೦ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ; ಕಕ್ಕ.

चाची - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ ; ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ; ದೊಡ್ಡಮ್ಮ.

चाट - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಇಷ್ಟ ; ಹಂಬಲ ; ಗೀಳು ; ಚಟ.

चाटना - ಸ೦ ನೆಕ್ಕು ; ಚಪ್ಪರಿಸು.

चाटु - ಪು೦ ಸವಿಮಾತು ; ಮುಖಸ್ತುತಿ.

चाटुकार - ಪು೦ ಮುಖಸ್ತುತಿಮಾಡುವವನು.

चाटुकारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಖಸ್ತುತಿ.

चाणाक्ष - ಪು೦ ಕಪಟಿ, ಧೂರ್ತ.

चातक - ಪು೦ ಚಾತಕಪಕ್ಷಿ.

चातुर्य - ಪು೦ ಚತುರತೆ ; ದಕ್ಷತೆ.

चादर - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೊದಿಕೆ ; ಹಚ್ಚಡ ; ದುಪ್ಪಟಿ.

चादरा - ಪು೦ ದೊಡ್ಡದುಪ್ಪಟಿ.

चाप - ಪು೦ ಬಿಲ್ಲು ; ಧನುಸ್ಸು ; ಒತ್ತಡ ; ದಬಾವು ; ನಡಿಗೆ (ಹೆಜ್ಜೆ) ಯಸಪ್ಪಳ.

चापट - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತೌಡು ; ಹೊಟ್ಟು ; ಭೂಸಿ.

चापड़ - ವಿ೦ ಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ. ಸಿಕ್ಕಿ ಬಜ್ಜಿಯಾಗಿಹೋದ ; ನೆಲಸಮವಾಗಿ ಹೋದ ; ಪದದಲಿತ.

चापना - ಸ೦ ಅದುಮು ; ಒತ್ತು ; ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು.

चापल - ಪು೦ ಚಾಂಚಲ್ಯ ; ಚಪಲತೆ. ವಿ೦ ಚಂಚಲವಾದ ; ಅಸ್ಥಿರ.

चापलूस - ವಿ೦ ಮುಖಸ್ತುತಿಮಾಡುವವ.

चापलूसी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಖಸ್ತುತಿ.

चापी - ಪು೦ ಶಿವ, ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು.

चाबना - ಸ೦ ಅಗಿ; ಮೆಲ್ಲು; ತಿನ್ನು.

चाबी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬೀಗದ ಕೈ.

चाबुक - ಪು೦ ಕೊರಡು ; ಬಾರುಕೋಲು ; ಚಾವುಟಿ ;—**दस्त** - ಚತುರ.

चाबुक सवार - ಪು೦ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ.

चाबुक सवारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ ಕೆಲಸ.

चाभना - ಸ೦ ತಿನ್ನು ; ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡು.

चाभी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ **चाबी.**

चाम - ಪು೦ ಚರ್ಮ ; ತೊಗಲು ; —**के दाम चलाना** - ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು.

चामर - ಪು೦ ಚಾಮರ.

चामरिक - ಪು೦ ಚಾಮರ ಬೀಸುವವನು.

चाय - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಹಾ ಅಥವಾ ಟೀ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಇದರ ಕಷಾಯ.

चार - ವಿ೦ ನಾಲ್ಕು;—**आँखें होना** - ಪ್ರೇಯಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯರ ನೋಟಗಳು ಸಂಧಿಸುವಿಕೆ, ದೃಷ್ಟಾದೃಷ್ಟಿ

ಆಗು ;—चाँद होना - ಸೌಂದರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗು ;—दिन की चाँदनी - ಕ್ಷಣಿಕ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕಾಲದ ಸುಖ ;—दिन की चाँदनी, फिर अंधेरी रात - (ಗಾದೆ) ಸುಖ ಕೆಲಕಾಲ, ಕಷ್ಟ ಕೆಲ ಕಾಲ.

चारख़ाना - ಪುಂ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಳಿ ವಸ್ತ್ರ.

चारजामा - ಪುಂ ಕುದುರೆಯ ಜೀನು.

चारण - ಪುಂ ವಂದಿಮಾಗಧರು.

चारदीवारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಊರ ಸುತ್ತಿನ ಗೋಡೆ ; ಪ್ರಾಕಾರ.

चारनाचार - ಕ್ರಿಂ ಬಲವಂತವಾಗಿ.

चारपाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂಚ.

चारबाज - ಪುಂ ಚದುರವಾದ ತೋಟ; ಚದುರಮೂಲೆ.

चारबालिश - ಪುಂ ದುಂಡಾದದಿಂಬು.

चार-मजबूरन - ಕ್ರಿಂ ವಿವಶನಾಗಿ ; ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ.

चारा - ಪುಂ ಮೇವು ; ತಿನಸು ; ಉಪಾಯ ; ಯತ್ನ.

चाराजोई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಫಿರ್ಯಾದಿ; ದಾವೆ.

चारित्र - ಪುಂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಆಚಾರ ; ನಡೆನುಡಿ ; ಸ್ವಭಾವ.

चारी - ವಿಂ ನಡೆಯುವ ; ಸಂಚರಿಸುವ.

चारु - ವಿಂ ಸುಂದರವಾದ; ಮನೋಹರವಾದ ;—फल - ದ್ರಾಕ್ಷೆ.

चाल - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಡೆ ; ಗತಿ ; ಗಮನ ; ಆಚರಣೆ ; ಆಕಾರಪ್ರಕಾರ ; ಉಪಾಯ ; ಕಪಟ ; ಸಪ್ಪಳ ;—चलन - ಪುಂ ನಡೆನುಡಿ ; ಆಚರಣೆ ;—चलना - ಸಂ ಜಾಲಹರಡು, ಮೋಸಮಾಡು.

चालक - ಪುಂ ನಡೆಯಿಸುವವ; ಸಂಚಾಲಕ ; ಧೂರ್ತ.

चालढाल - ಪುಂ ಮೈಕಟ್ಟು ; ಕಾರ್ಯದರೀತಿ ; ಉಪಾಯ.

चालना - ಸಂ ಸಂಚಾಲನಮಾಡು.

चालबाज़ - ಪುಂ ಧೂರ್ತ, ಮೋಸಗಾರ.

चालाक - ವಿಂ ವ್ಯವಹಾರ ಕುಶಲ ; ಚತುರ ; ಧೂರ್ತ.

चालाकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಾತುರ್ಯ ; ಮೋಸ ; ತಂತ್ರ ; ಯುಕ್ತಿ.

चालान - ಪುಂ ಕೊಂಡ ಸರಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ; ಥೇಟಪಟ್ಟಿ ; ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

चालिया - ವಿಂ ದೇಂ चालबाज़.

चाली - ವಿಂ ಧೂರ್ತ. ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುರುಕು ವಸ್ತ್ರ; ಚಿಂದಿ.

चालीसा - ಪುಂ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ; ಸುಲೋಚನ ; ಚಾಳೀಸ.

चाव - ಪುಂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ ; ಲಾಲಸೆ ; ಅನುರಾಗ ; ಪ್ರೇಮ ; ಅಭಿರುಚಿ ; ಉತ್ಸಾಹ.

चावर } **चावल** } **पुं०** ಅಕ್ಕಿ ; ಅನ್ನ.

चाशनी - स्त्री० ಜಿಲೇಬಿ ಮೊದಲಾದ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ಅದ್ದುವ ಸಕ್ಕರೆ ಅಥವಾ ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಕ; ಕ್ಷೀರ. **(चासनी)**

चास - पुं० ಉಳುವಿನ ಸಾಲು.

चासना - स० ಉಳು ; ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿ.

चाह - स्त्री० ಇಚ್ಛೆ ; ಅಪೇಕ್ಷೆ ; ಪ್ರೇಮ ; ಆವಶ್ಯಕತೆ.

चाहक - पुं० ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವನು.

चाहत - स्त्री० दे० चाह.

चाहना - स० ಅಪೇಕ್ಷಿಸು ; ಇಷ್ಟ ಪಡು ; ಪ್ರೀತಿಸು.

चाहिए } **चाहिये** } **अव्य०** ಬೇಕು.

चाही - वि० ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

चाहे - अव्य० ಮನಬಂದಂತೆ ; ಇಲ್ಲವೆ ; ಬೇಕಾದರೆ.

चाहे-ग़बग़ब - पुं० ಕಪಾಳದಮೇಲಿನ ಹಳ್ಳ.

चाहे-ज़क़न - पुं० ಕೆನ್ನೆ ಅಥವಾ ಗಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಹಳ್ಳ.

चाहे-ज़नख़दा - पुं० ಗಲ್ಲದಮೇಲಿನ ಹಳ್ಳ.

चिउँटा - पुं० ದೊಡ್ಡ ಇರುವೆ.

चिउँटी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಇರುವೆ.

चिंगारी - स्त्री० दे० चिनगारी.

चिंगुराना - अ० ಜೋವು ಹಿಡಿಯುವುದು.

चिंघाड़ - स्त्री० ಚೀತ್ಕಾರ; ಘೀಂಕಾರ ; ಆನೆಯಕೂಗು.

चिंतन - पुं० ಧ್ಯಾನ ; ಮನನ.

चिंतना - स० ಮನನಮಾಡು. **स्त्री०** ಧ್ಯಾನ ; ಸ್ಮರಣೆ ; ಯೋಚನೆ.

चिंता - स्त्री० ಯೋಚನೆ.

चिंतित - वि० ಚಿಂತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ; ವ್ಯಥೆಯುಳ್ಳ.

चिंदी - स्त्री० ಚೂರು ; ತುಂಡು.

चिउड़ा } **चिउरा** } **पुं०** ಅವಲಕ್ಕಿ.

चिक - स्त्री० ತಡಿಕೆ ; ತಟ್ಟಿ ; ಕಸಾಯಿ.

चिकट } **वि०** ಕೊಳೆಯಾದ; ಅಂಟುಳ್ಳ; **चिकटा** } **पुं०** ತಂಗಿಯ ಮಕ್ಕಳ ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನು ಓದಿಸುವ ಉಡುಗೊರೆ.

चिकटना - अ० ಜಿಗಟಾಗಿರು; ಅಂಟು ಅಂಟಾಗಿರು.

चिकन - पुं० ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ವಸ್ತ್ರ.

चिकना - वि० ನುಣುಪಾದ ; ಜಿಡ್ಡಾದ ; ಮೂರ್ಖ. **चिकनी चुपड़ी बातें -** ಮರುಳುಮಾಡುವ ಮಧುರ ವಚನಗಳು ; ಕಪಟ ಸ್ನೇಹದ ಮಾತುಗಳು.

चिकनाई - स्त्री० ನುಣುಪು ; ಜಿಡ್ಡು.

चिकनाना - स० ನಯಮಾಡು ; ಮೆರಗು ಹಾಕು.

चिकनिया - वि० ಸುಂದರವಾದ ವೇಷ ವಿನ್ಯಾಸವುಳ್ಳ; ಶೃಂಗಾರಪ್ರಿಯ; ವಿಲಾಸಿ.

चिकरना - अ० ಚೀರು; ಚೀತ್ಕಾರ ಮಾಡು.

चिकवा - पु० ಕಸಾಯಿಯವನು; ಕಟುಕ.

चिकित्सा - स्त्री० ಚಿಕಿತ್ಸೆ; ಇಲಾಜು; ವಾಸಿಮಾಡುವುದು.

चिकुर - पु० ತಲೆಯ ಕೂದಲು; ಹಾವಿನ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

चिकोटी - स्त्री० ಚಿಟಿಕೆ; ಚಿವುಟು ವಿಕೆ.

चिक्कट - पु० ಗಸಿ; ಬಗ್ಗಡ; ಕೊಳಕು. वि० ಕೊಳಕಾದ.

चिक्कन - वि० दे० चिकना.

चिक्करना - अ० दे० चिकरना.

चिखर - पु० ಕಡಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು.

चिखुरना - स० ಕದತೆರೆಯು.

चिचड़ा - पु० ಉತ್ತರೇಣಿ.

चिचिंड़ा - पु० ಹೀರೇಕಾಯಿ.

चिचियाना - अ० दे० चिल्लाना.

चिट - पु० ಕಾಗದದ ಚೂರು; ಚೀಟಿ.

चिटकना - अ० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿರಿಯು; ಸೀಳಿಹೋಗು; "ಚಟಚಟ" ಎಂದು ಉರಿ; ಸಿಡಿಮಿಡಿಗುಟ್ಟು.

चिटनवीस - पु० ಪತ್ರಲೇಖಕ; ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವ; ಗುಮಾಸ್ತ.

चिट्ठा - पु० ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕ; ಖಾತೆಕಿರ್ದಿ.

चिट्ठी - स्त्री० ಕಾಗದ; ಪತ್ರ; ಓಲೆ; ಚೀಟಿ.

चिट्ठी-पत्री - स्त्री० ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು.

चिट्ठी-रसाँ - पु० ಅಂಚೆ ಸಿಪಾಯಿ; ಅಂಚೆಯವ; ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬಟವಾಡೆಮಾಡುವವ.

चिचिड़ा - वि० ಸಿಡಿಮಿಡಿ ಸ್ವಭಾವದ; ಸಿಡುಕು ಮೋರೆಯ.

चिड़चिड़ाना - अ० 'ಚಿಟ್ ಚಿಟ್' ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗು; ಒಣಗಿ ಬಿರಿಯು.

चिड़वा - पु० ಅವಲಕ್ಕಿ.

चिड़िया - स्त्री० ಪಕ್ಷಿ; ಹಕ್ಕಿ.

चिड़ियाखाना - पु० ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ.

चिड़िहार, **चिड़ीमार** - पु० ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬೇಟೆಗಾರ; ವ್ಯಾಧ.

चिढ़ - स्त्री० ಸಿಟ್ಟು; ತಿರಸ್ಕಾರ; ತಾತ್ಸಾರ.

चिढ़ना - अ० ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳು; ರೇಗು; ಕೋಪಿಸು.

चिड़वाना, **चिढ़ाना** - स० ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸು; ರೇಗಿಸು.

चित - वि० ಅಂಗಾತಮಲಗಿದ. पु० ಚಿತ್ತ; ಮನಸ್ಸು.

चितकबरा - वि० ಅನೇಕ ಬಣ್ಣದ; ಚೀಟಿ ಬಣ್ಣದ.

चितचोर - वि० ಮನೋಹರ; ಪ್ರಿಯ.

चितभंग - पु० ವ್ಯಾಕುಲ; ದುಃಖ.

चितवन - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ.

चितला - वि० ನಾನಾ ಬಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ; ಚೀಟಿಚೀಟಿಯಾದ.

चितवना - स० ನೋಡು.

चितवाना - पु० ತೋರಿಸು.

चिता - स्त्री० ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ರಾಶಿ; ಚಿತೆ.

चिताना - स० ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡು.

चितावनी - स्त्री० ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಸಾವಧಾನ.

चितेरा - पु० ಚಿತ್ರಗಾರ.

चितेरिन, **चितेरी** - स्त्री० ಚಿತ್ರಗಾರ್ತಿ; ಚಿತ್ರಗಾರನ ಸ್ತ್ರೀ.

चित्ती - स्त्री० ಕಲೆ; ಮಚ್ಚೆ; ಚುಕ್ಕಿ; ಚಿತ್ತು.

चित्रपट - पु० ಚಲನಚಿತ್ರ.

चिथड़ा - पु० ಹಳೆಯ ಹರಕು ವಸ್ತ್ರ; ಚಿಂದಿ.

चिथाड़ना - स० ಹರಿ; ಸಿಗಿ; ಅವಮಾನಪಡಿಸು.

चिनक - स्त्री० ಉರಿಯುವಂಥ ನೋವು.

चिनगारी - स्त्री० ಕಿಡಿ; ಅಗ್ನಿಕಣ.

चिनगी - स्त्री० ಕಿಡಿ; ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಚತುರನಾದ ಹುಡುಗ.

चिनाना - स० ಆರಿಸು.

चिनिया - वि० ಬಿಳಿಯ; ಚೀನಾ ದೇಶದ.

चिन्हना - स० ಗುರುತಿಸು.

चिनियाबदाम - पु० ನೆಲಗಡಲೆ.

चिन्हार - वि० ಗುರುತುಳ್ಳ; ಪರಿಚಿತ.

चिन्हारी - स्त्री० ಗುರುತು; ಪರಿಚಯ.

चिपकना - स० ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳು; ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳು.

चिपकाना - स० ಅಂಟಿಸು; ಹಚ್ಚು; ಜೋಡಿಸು.

चिपचिप - पु० ಜಿಗಟು; ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಪಿಚಿಪಿಚಿ ಎಂದಿರುವಿಕೆ.

चिपचिपा - वि० ಅಂಟು ಅಂಟಾದ; ಜಿಗಟಾದ.

चिपचिपाना - अ० ಅಂಟು ಅಂಟಾಗಿರು; ಜಿಗಟಾಗಿರು.

चिपटना - अ० दे० **चिपकना**.

चिपटा - वि० ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ.

चिपड़ी, **चिपरी** - स्त्री० ಬೆರಣಿ.

चिबिल्ला - वि० ಚಂಚಲನಾದ; ತಂಟಲುಮಾರಿ.

चिबुक - पु० ಗಡ್ಡ; ಗಲ್ಲ.

चिमटना - अ० ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳು; ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು; ಹಿಂಬಾಲಿಸು; ಬೆನ್ನುಹತ್ತು.

चिमटा - पु० ಇಕ್ಕಳ; ಚಿಮುಟ.

चिमटी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಇಕ್ಕಳ.

चिमनी - स्त्री० ಹೊಗೆಯುಗೂಡು; ಚಿಮಣಿ.

चिरंतन - वि० ಬಹಳಕಾಲದ; ಪುರಾತನ.

चिरकीन - वि० ಕೊಳೆ; ಹೊಲಸು.

चिरकुट - पु० ಚಿಂದಿಬಟ್ಟೆ.

चिरना - अ० ಹರಿದುಹೋಗುವುದು.

चिरबत्ती - वि० ಚಿಂದಿಚಿಂದಿಯಾದ; ಚೂರುಚೂರಾದ.

चिरवाना - स० ಹರಿಯಿಸುವುದು; ಸೀಳಿಸುವುದು.

चिराइन - स्त्री० ಕೂದಲು ಚರ್ಮ ಕೊಬ್ಬು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸುಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುರ್ಗಂಧ; ಕಮರು ವಾಸನೆ.

चिराई - स्त्री० ಸೀಳುವಿಕೆ; ಸೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಮಜೂರಿ.

चिराग़ - पु० ದೀಪ; ಸೊಡರು; **—दान** - ದೀಪದ ಪೀಠ; **—बढ़ाना, गुल करना** - ದೀಪ ವಾರಿಸು.

चिराग़ी - स्त्री० ದೀವಟಿಗೆಯುವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮಜೂರಿ.

चिरातन - वि० ಪುರಾತನ; ಜೀರ್ಣ.

चिराना - अ० ಸೀಳಿಸು.

चिरायंध - स्त्री०दे० **चिराइन.**

चिरायता - पु० ನೆಲಬೇವು.

चिरी - स्त्री० दे० **चिड़िया.**

चिरौंजी - स्त्री० ಸಾರೆಪಪ್ಪು.

चिरौरी - स्त्री० ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

चिलक - स्त्री० ಹೊಳಪು; ಕಾಂತಿ.

चिलकना - अ० ಮಿಂಚು.

चिलगोजा - पु० ಝಳಝಳಿಸುವುದು; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಾದಾಮಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಣ್ಣು ಅಥವಾ ಅದರ ವಾಟೆಯೊಳಗಿನ ತಿರುಳು.

चिलचिलाना - अ० ಸಹಿಸಲಾರದಂತಾಗು.

चिलबिला, चिलबिल्ला - वि० ಚಂಚಲ; ಚುರುಕಾದ; ಚಪಲವುಳ್ಳ; **—करना** - ಒಂದುಕಡೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡು.

चिलम - स्त्री० ತಂಬಾಕು ಗಾಂಜಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೇದಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೊಳವಿ; ಚುಂಗಾಣಿ; ಚಿಲಮು.

चिलमची - स्त्री० ಕೈ ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವ ತಟ್ಟೆ.

चिलमन - पु० ಬಿದುರಿನ ದಬ್ಬೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪರದೆ.

चिल्लड़ - पु० ಕೂರೆ ಹೇನು.

चिल्ल-पों - स्त्री० ಗುಲ್ಲು; ಗದ್ದಲ; ಬೊಬ್ಬೆ.

चिल्ला - पु० ನಲವತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ; ಹೆದೆ; **चिल्ले का जाड़ा** - ತೀರ ಅಸಹನೀಯವಾದ ಛಳಿ.

चिल्लाना - अ० ಚೀರು; ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕು; ಅರಚು; ಕಿರಚು.

चिल्लाहट - स्त्री० ಬೊಬ್ಬೆ ; ಕೂಗು.

चिहुँकना - अ० दे० **चौंकना.**

चिहुँटी - स्त्री० ಚಿಟಿಕೆ.

चीं चपड़ - स्त्री० ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ; ಆಕ್ಷೇಪಣೆ.

चींटा - पु० ದೊಡ್ಡ ಇರುವೆ; ಗೊದ್ದ.

चींटी - स्त्री० ಇರುವೆ.

चीक - स्त्री० ನೋವು ಅಥವಾ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕೂಗು ; ಚೀತ್ಕಾರ. पु० ಕಸಾಯಿ ; ಕಟುಕ.

चीकट - स्त्री० ಕೊಳೆ; ಜಿಡ್ಡು ; ಮೇಣ. **वि०** ಕೊಳೆಯಾದ.

चीख़ - स्त्री० ಕೂಗಾಟ ; ಬೊಬ್ಬೆ.

चीख़ना - अ० ಅರಚು ; ಕಿರಚು ; ಕೂಗಾಡು.

चीख़ुर - पु० ಅಳಿಲು.

चीज़ - स्त्री० ಪದಾರ್ಥ ; ವಸ್ತು.

चीठी - पु० ಪತ್ರ ; ಕಾಗದ

चीतकार - पु० ಚೀತ್ಕಾರ; ಚಿತ್ರಗಾರ.

चीतना - स० ಯೋಚಿಸು ; ನೆನಸು ; ಸ್ಮರಿಸು ; ಚಿತ್ರಿಸು.

चीता - पु० ಚಿರತೆ. **वि०** ಯೋಚಿಸಿದ.

चीथड़ा - पु० दे० **चिथड़ा.**

चीथना - स० ಹರಿ ; ಸೀಳು.

चीदा - वि० ಶ್ರೇಷ್ಠ ; ಆರಿಸಿದ.

चीनना - स० ಗುರುತಿಸು.

चीनाबादाम - स्त्री० दे० **चिनिया-बदाम.**

चीनी - स्त्री० ಸಕ್ಕರೆ ; ಚೀನಿಮಣ್ಣು ; **—मिट्टी** - स्त्री० ಪಿಂಗಾಣಿ ಸಾಮಾನುಮಾಡುವ ಮಣ್ಣು.

चीन्हना - स० ಗುರುತಿಸು.

चीपड़ - पु० ಕಣ್ಣಿನ ಗೀಜು.

चीमड़ - वि० ಜಗ್ಗಿ ಮುರಿದು ಬಗ್ಗಿಸಿದರೂ ಹರಿಯದ ಅಥವಾ ಮುರಿಯದ; ಮೆದುವಾದ; ಮೆತ್ತನೆಯ.

चीर - पु० ಬಟ್ಟೆ ; ವಸ್ತ್ರ. **स्त्री०** ಸೀಳುವಿಕೆ.

चीरघर - पु० ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವ ಸ್ಥಳ.

चीरना - स० ಕೊಯ್ಯು ; ಸೀಳು ; ಸಿಗಿ.

चीरफाड़ - स्त्री० ಹರಿದು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ.

चीरा - पु० ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತ್ರ.

चीरी - स्त्री० दे० **चिड़िया.**

चील - स्त्री० ಹದ್ದು ; ಗರುಡ.

चीलड़, **चीलर** - पु० ಕೊಳೆಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಕೂರೆಹೇನು.

चील्ह - स्त्री० दे० **चील.**

चीवर - पु० ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಥವಾ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹರಕುವಸ್ತ್ರ; ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಧರಿಸುವ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಸಮೂಹ.

चुंगल - पु० ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಪಂಜ ; ಹಿಡಿಕೆ ; ಮುಷ್ಟಿ.

चुंगी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹಿಡಿ ಅಥವಾ ಚಿಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬುವಷ್ಟು ವಸ್ತು; ಸುಂಕ.

चुंघाना - ಸಂ ಗುಟುಕು ಗುಟುಕಾಗಿ ಕುಡಿಸು.

चुंदी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಜುಟ್ಟು.

चुंधलाना }
चुंधियाना } ಅಂ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕು.

चुंबक - ಪುಂ ಸೂಜಿಗಲ್ಲು; ಲೋಹ ಚುಂಬಕ.

चुंबन - ಪುಂ ಮುತ್ತು; ಚುಂಬನ.

चुंबना - ಸಂ ಮುತ್ತಿಡು.

चुंबी - ವಿಂ ಮುತ್ತುಕೊಡುವವನು.

चुआना - ಸಂ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿಸು; ಹನಿಸು.

चुकंदर - ಪುಂ ಕೆಂಪುಮೂಲಂಗಿಯಂತಿರುವ ಒಂದು ತರಕಾರಿ.

चुकता }
चुकती } ವಿಂ ನಿಶ್ಶೇಷ; ಬಗೆಹರಿಸಿದ; ಮುಗಿಸೋಣ.

चुकना - ಅಂ ಮುಗಿ; ಸಮಾಪ್ತವಾಗು; ಬಾಕಿ ತೀರಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗು; ದೋಷ ಅಥವಾ ತ್ರುಟಿಯುಂಟಾಗು; ವ್ಯರ್ಥವಾಗು.

चुकाना - ಸಂ ತೀರಿಸು; ಬೇಬಾಕಿಯಾಗಿಸು; ತೀರ್ಮಾನಮಾಡು; ಮುಗಿಸು.

चुक्कड़ - ಪುಂ ನೀರು ಅಥವಾ ಸೇಂದಿ ಕುಡಿಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆ; ಮೊಗೆ.

चुक्की - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೋಸ.

चुखाना - ಸಂ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಮೊದಲು ಕರುವಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣಿಸುವುದು.

चुग़द - ಪುಂ ಗೂಬೆ; ಗೂಗೆ; ಮೂರ್ಖ.

चुगना - ಸಂ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕಾಳುಕಡಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನು; ಹೆಕ್ಕಿತಿನ್ನು.

चुग़ल - ಪುಂ ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೂಷಿಸುವವ; ಚಾಡಿಖೋರ.

चुग़लखोर - ಪುಂ ಚಾಡಿ ಹೇಳುವವ.

चुगलखोरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಾಡಿಹೇಳುವಿಕೆ.

चुगली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಾಡಿ.

चुगा - ಪುಂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇವು; ಎರೆ.

चुगाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ತಿನ್ನುವಿಕೆ.

चुगाना - ಸಂ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಕಾಳು ತಿನ್ನಿಸು.

चुचकारना - ಸಂ ಮುದ್ದಾಡು; ಮುತ್ತಿಡುವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಕರೆಯು.

चुचुक - ಪುಂ ಮೊಲೆಯ ತುದಿ; ಕುಚಾಗ್ರ.

चुटका - ಪುಂ ದೊಡ್ಡ ಚಿಟಿಕೆ; ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆ ಹಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯ.

चुटकी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಿಟಿಕೆ;—**बजाते** - ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ;—**भरना** - ಇರಿಯುವಂತೆ ಮಾತನಾಡು;—**लेना** - ಹಾಸ್ಯಮಾಡು.

चुटकुला - ಪು೦ ವಿನೋದದ ಮಾತು; ಲಘುಹಾಸ್ಯ ; ತುಣಕುಮಿಣಕು.

चुटिया - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಜುಟ್ಟು ; ಶಿಖೆ ; ಚಂಡಿಕೆ.

चुटियाना - ಸ೦ ಗಾಯಪಡಿಸು.

चुटीला - ವಿ೦ ಪೆಟ್ಟುತಿಂದ ; ಗಾಯಗೊಂಡ ; ಜುಟ್ಟುಳ್ಳ ; ತುದಿಯ ; ಪು೦ ಸಣ್ಣ ಜುಟ್ಟು.

चुटैला - ವಿ೦ ಗಾಯಗೊಂಡ.

चुड़िहारा - ಪು೦ ಬಳೆಮಾರುವವ.

चुड़ैल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪಿಶಾಚಿನಿ; ಕೆಟ್ಟಹೆಂಗಸು ; ಜಂಗಳಗಂಟಿ; ಕುರೂಪಿಣಿ.

चुत्थल - ವಿ೦ ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ವಿನೋದಪ್ರಿಯ ; ವಿದೂಷಕ.

चुन - ಪು೦ ಹಿಟ್ಟು; ಪುಡಿ; ಚೂರ್ಣ.

चुनचुनाना - ಅ೦ ತಿಮಿರಾಗು ; ಮೈಯಲ್ಲಿ ಚುಮ ಚುಮ ಅನ್ನು.

चुनट }
चुनन } ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೆರಿಗೆ; ಕುಚ್ಚು.

चुननदार - ವಿ೦ ನೆರಿಗೆಯುಳ್ಳ ; ಕುಚ್ಚು ಕುಚ್ಚಾದ.

चुनना - ಸ೦ ಆರಿಸು ; ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡು ; ಚುನಾಯಿಸು ; ಗೋಡೆಯೆಬ್ಬಿಸು.

चुनरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಾನಾವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಅಚ್ಚುಹೊಡೆದ ಸುಂದರವಾದ ಸೀರೆ.

चुनवाना }
चुनाना } ಸ೦ **चुनना** - ಎಂಬುದರ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ.

चुनाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಆರಿಸುವಿಕೆ; ಗೋಡೆಕಟ್ಟುವಿಕೆ; ಆರಿಸುವ ಅಥವಾ ಗೋಡೆಕಟ್ಟುವ ಮಜೂರಿ.

चुनांचे }
चुनानचे } ಅವ್ಯ೦ ಅಂತೆ ; ಉದಾಹರಣೆಗೆ ; ಆದ್ದರಿಂದ.

चुनाव - ಪು೦ ಚುನಾವಣೆ.

चुनिंदा - ವಿ೦ ಆರಿಸಿದ ; ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

चुनी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಜ್ರ, ರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಚೂರು ; ರತ್ನಪುಡಿ ; ಧಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಬೇಳೆಯ ನುಚ್ಚು.

चुनौटी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸುಣ್ಣದ ಡಬ್ಬಿ.

चुनौती - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಉತ್ತೇಜನೆ; ಲಲಕಾರ ; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಆಹ್ವಾನ.

चुन्नी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಅಥವಾ ರತ್ನದ ಚಿಕ್ಕಚೂರು; ಚಕ್ರಪುಡಿ.

चुप - ವಿ೦ ಸದ್ದಿಲ್ಲದ; ಮೌನ ; ನಿಶ್ಶಬ್ದ ; **—लगाना** - ಮೌನವಾಗು.

चुपका - ವಿ೦ ಮೌನವಾದ.

चुपकाना - ಸ೦ ಮಾತಾಡಗೊಡಿಸದಿರು ; ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸು.

चुपकी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೌನ.

चुपचाप - ಕ್ರಿ೦ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ; ಮೌನವಾಗಿ.

चुपड़ना - ಸ೦ ಬಳಿ; ಲೇಪಿಸು ದೋಷವನ್ನು ಮರೆಮಾಚು.

चुप्पा - वि० ಬಹಳಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡುವ; ಮಿತಭಾಷಿ.

चुप्पी - स्त्री० ಮೌನ;—**साधना** - ಮೌನವನ್ನವಲಂಬಿಸು.

चुबलाना - स० ಚಪ್ಪರಿಸು; ಚೀಪು.

चुभकना - अ० ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬುಡಬುಡನೆ ಮುಳುಗು.

चुभकाना - स० ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸು.

चुभकी - स्त्री० ಮುಳುಗುವಿಕೆ.

चुभना - अ० ಚುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು; ನಾಟು.

चुभाना } स० (ಮುಳ್ಳು ವಗೈರೆ)
चुभोना } ಚುಚ್ಚು (ಕಿವಿ).

चुमकार }
चुमकारी } स्त्री० ಮುತ್ತಿಡುವುದು.

चुमकारना - स० दे० **चुचकारना.**

चुम्मक - पु० ಸೂಜಿಗಲ್ಲು.

चुम्मा - पु० ಮುದ್ದಾಟ.

चुरकुट - क्रि० ಚೂರುಚೂರಾಗಿ.

चुरना - अ० ನೀರಿನಲ್ಲಿ (ಬೇಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಬೇಯುವುದು.

चुरमुरा - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಿದರೆ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುವ (ಹಪ್ಪಳ ತರಗೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ); ಗರಿಗರಿಯೆಂದಿರುವ.

चुराना - स० ಕದಿ; ಕಳವುಮಾಡು; ಅಪಹರಿಸು; ಬಚ್ಚಿಡು. **आँख चुराना** - ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳದಿರು; ತಲೆತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

चुरुट }
चुरट } पु० ಹೊಗೆಬತ್ತಿ; ಚರುಟು.

चुरू - पु० दे० **चुल्लू.**

चुल - स्त्री० ನವೆ; ತೀಟೆ; ಕಾಮೋದ್ರೇಕ.

चुलचुलाना - अ० ನವೆಯಾಗು; ತೀಟೆಹತ್ತು.

चुलबुल - स्त्री० ಚಂಚಲತ್ವ; ಚಾಪಲ್ಯ.

चुलबुला - वि० ಚಂಚಲವಾದ; ಚಪಲ.

चुलबुलाना - अ० ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮೈಕೈನಡುಗು; ಚಂಚಲನಾಗು.

चुल्लू - पु० ಬೊಗಸೆ;—**भर पानी में डूब मरो** - ಅತ್ಯಂತ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಧಿಕ್ಕಾರದ ಮಾತು.

चुवाना - स० ಸುರಿಸು; ಸ್ರವಿಸು; ಹನಿಹನಿಯಾಗಿ ಬೀಳಿಸು.

चुसकी - स्त्री० ಗುಟುಕು; ಚೀಪುವಿಕೆ.

चुसना - अ० ಸೀಪಿಕುಡಿ; ಹೀರು.

चुसनी - स्त्री० ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಸೀಸೆ.

चुस्त - वि० ಬಿಗಿಯಾದ; ಜೋಲು ಬೀಳದ; ಚುರುಕಾದ; ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ.

चुस्ती - स्त्री० ಸ್ಫೂರ್ತಿ; ಬಿಗುವು; ಬಲ; ದೃಢತೆ.

चुहचुहा } वि० ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ; ರಸ
चुहचुहाता } ಭರಿತವಾದ; ಮನೋರಂಜಕವಾದ.

चुहचुहाना - ಅಂ ರಸಭರಿತವಾಗಿರು ; ಕಲರವವಮಾಡು.

चुहल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಸ್ಯ ; ವಿನೋದ; ಮನೋರಂಜನೆ.

चुहलबाज़ - ವಿಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ವಿನೋದಿ.

चुहलबाज़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ತಮಾಶೆ.

चुहिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣ ಇಲಿ.

चूँ - ಪುಂ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಧ್ವನಿ.

चूँ - ಕ್ರಿಂ ಆದುದರಿಂದ; ಅಕಾರಣ; **—करना** - ಖಂಡಿಸುವುದು.

चूँकि - ಕ್ರಿಂ ಏಕೆಂದರೆ; ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ.

चूँचरा - ಪುಂ ಪ್ರತಿವಾದ; ಆಕ್ಷೇಪಣೆ; ನೆವ.

चूँदरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಡುನಡುವೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳುಳ್ಳ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ.

चूक - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಪ್ಪು. ವಿಂ ಬಹಳ ಹುಳಿಯಾದ.

चूकना - ಅಂ ತಪ್ಪು; ಕೈತಪ್ಪಿಹೋಗು.

चूची - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೊಲೆ; ಸ್ತನ; ಸ್ತನಾಗ್ರ.

चूज़ा - ಪುಂ ಕೋಳಿಯ ಮರಿ.

चूड़, **चूड़क** ಪುಂ ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; ಹುಂಜ ಅಥವಾ ನವಿಲಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಕುಂಚ; ಕಂಕಣ.

चूड़ा - ಪುಂ ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; ತೋಳುಬಳೆ.

चूड़ांत - ವಿಂ ಕೊನೆವರೆಗೆ.

चूड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೈಬಳೆ; ಕಂಕಣ; ವಲಯ.

चूड़ीदार - ವಿಂ ವಲಯಗಳುಳ್ಳ.

चूत - ಪುಂ ಮಾವಿನಮರ. ಸ್ತ್ರೀಂ ಯೋನಿ.

चूतिया - ವಿಂ ತಿಳಿಗೇಡಿ; ಹೆಡ್ಡ; ಮೂರ್ಖ.

चून - ಪುಂ ಚೂರ್ಣ.

चूना - ಪುಂ ಸುಣ್ಣ. ಅಂ ಸೋರು; ಬಸಿ.

चूनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನುಚ್ಚು; ರತ್ನದ ಕಣ.

चूमना - ಸಂ ಮುತ್ತಿಡು; ಚುಂಬನ ಮಾಡು.

चूमा - ಪುಂ ಮುತ್ತು; ಚುಂಬನ.

चूमाचाटी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುದ್ದಾಟ.

चूर - ಪುಂ ಚೂರು; ಪುಡಿ; ಚೂರ್ಣ.

चूरण, **चूरन** ಪುಂ ಚೂರ್ಣ.

चूरना - ಸಂ ಒಡೆದುಹಾಕು; ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡು.

चूरण - ಪುಂ ಪುರಿಯ ಚೂರು.

चूरमूर - ಪುಂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದ ಮೇಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಹೋಗುವ ಪೈರಿನ ಮೋಟು; ಕೂಳೆ.

चूरा - ಪುಂ ಚೂರ್ಣ; ಚೂರು.

चूल - ಪುಂ ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ.

चूल्हा - ಪುಂ ಒಲೆ;**—चूल्हे में जाय** - ನಾಶವಾಗು.

चूसना - ಸಂ ಹೀರು; ಚೀಪು.

चूहा - पुं० ಇಲಿ. **पेट में चूहे दौड़ना** - ಬಹಳ ಹಸಿವಾಗು.

चूहादंती - स्त्री० ಇಲಿಯ ಹಲ್ಲಿನಂತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಮಣಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕೈಬಳೆ ಅಥವಾ ಕಂಠಾಭರಣ.

चूहादान - पुं०, **चूहेदानी** - स्त्री० } ಇಲಿಬೋನು.

चेंदुआ - पुं० ಪಕ್ಷಿಯಮರಿ.

चेचक - पुं० ಸಿಡಿಬು; ಅಮ್ಮ; ಮೈಲಿ.

चेचकरू - वि० ಮುಖದಮೇಲೆ ಸಿಡುಬಿನ ಮಚ್ಚೆಗಳುಳ್ಳವ ; ಸಿಡುಬು ಮೋರೆಯು.

चेटक - पुं० ಸೇವಕ ; ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ; ಇಂದ್ರಜಾಲ.

चेटकनी - स्त्री० ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟುವ ವಿದ್ಯೆ.

चेटी - स्त्री० ದಾಸಿ; ಊಳಿಗದವಳು.

चेतना - स्त्री० ಎಚ್ಚರ; ಸ್ಮೃತಿ ; ಪ್ರಜ್ಞೆ. **अ०** ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರು ; ಜಾಗರೂಕನಾಗು. **स०** ಎಚ್ಚರಿಸು.

चेतावनी - स्त्री० ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

चेपना - स० दे० **चिपकाना.**

चेमीगोई - स्त्री० ಜನಶ್ರುತಿ ; ಕಿಂವದಂತಿ.

चेरा - पुं० ನೌಕರ ; ಸೇವಕ ; ಶಿಷ್ಯ.

चेरि, **चेरी** } स्त्री० ದಾಸಿ; ಸೇವಕಿ; ಶಿಷ್ಯಳು.

चेल - पुं० ವಸ್ತ್ರ ; ಬಟ್ಟೆ.

चेला - पुं० ಶಿಷ್ಯ ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

चेलिन, **चेली** } स्त्री० ಶಿಷ್ಯೆ ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

चेष्टा - स्त्री० ಅಂಗಚೇಷ್ಟೆ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಪ್ರಯಾಸ.

चेहरा - पुं० ಮುಖ; ಮೂರ್ತಿ; ಮೋರೆ. ಮುಖಭಂಗಿ; **—उतरना** - ಮುಖಬಾಡು.

चेहलकदमी - स्त्री० दे० **चहलकदमी.**

चैत - पुं० ಚೈತ್ರಮಾಸ.

चैती - स्त्री० ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬೆಳೆ. **वि०** ಚೈತ್ರಮಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

चैत्य - पुं० ಮನೆ ; ದೇವಾಲಯ ; ಯಾಗಶಾಲೆ ; ಅಶ್ವತ್ಥದಮರ ; ಬುದ್ಧಮೂರ್ತಿ ; ಬುದ್ಧವಿಹಾರ.

चैन - पुं० ಸುಖ; ಆನಂದ; ಮೌಜು.

चैला - पुं० ಸೀಳಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ; ಸೌದೆ.

चैली - स्त्री० ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸೀಳು ; ಚಕ್ಕೆ.

चोंक - स्त्री० ಮುತ್ತಿಟ್ಟಾಗ ಹಲ್ಲಿನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದ ಗುರುತು ; ದಂತಕ್ಷತ.

चोंगा - पुं० ಒಂದು ಕಡೆಮಾತ್ರ ತೂತಿರುವ ಬಿದುರಿನ ಕೊಳವೆ; ನಳಿಗೆ ; ಗೊಟ್ಟ.

चोंच - स्त्री० ಚಂಚು ; ಕೊಕ್ಕು. **दो दो चोंच होना** - ಜಗಳವಾಗು.

चोंड़ा - पुं० ಸ್ತ್ರೀಯರ ತಲೆಯ ಕೂದಲು ; ತುರುಬು ; ಹೆರಳು.

चोंथ - ಪುಂ ದನಗಳು ಒಂದುಬಾರಿ ಹಾಕುವಷ್ಟು ಸಗಣಿಯ ಮುದ್ದೆ; ಸಗಣಿಯ ತೊಪ್ಪೆ.

चोंथना - ಸಂ ಕೆದಕು; ಕೆದರು.

चोआ - ಪುಂ ಒಂದು ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯ.

चोकर - ಪುಂ ಧಾನ್ಯದ ಹೊಟ್ಟು; ನುಚ್ಚು; ತವುಡು.

चोख - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರುವಿಕೆ.

चोखा - ವಿಂ ಬೆರಕೆಯಿಲ್ಲದ; ಅಪ್ಪಟ; ಹರ್ಸ; ಶುದ್ಧ; ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ; ಖರೆ; ಹರಿತವಾದ.

चोग़ा - ಪುಂ ನಿಲುವಂಗಿ.

चोचला - ಪುಂ ಬೆಡಗು; ಥಳಕು; ಒಯ್ಯಾರ; ಹಾವಭಾವ.

चोज - ಪುಂ ನಕಲಿ; ಪರಿಹಾಸ; ತಮಾಷೆ.

चोट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಏಟು; ಪೆಟ್ಟು; ಘಾಯ; ಶೋಕ; ಸಂತಾಪ.

चोटी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; ತುರುಬು; ಶಿಖರ.

चोट्टा - ಪುಂ ಕಳ್ಳ.

चोदना - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿಧಿವಾಕ್ಯ; ಪ್ರೇರಣೆ. ಸಂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗಮಾಡು.

चोप - ಪುಂ ಇಚ್ಛೆ; ಅಭಿರುಚಿ; ಉತ್ಸಾಹ.

चोपना - ಅಂ ಮೋಹಗೊಳ್ಳು; ಮುಗ್ಧನಾಗು.

चोब - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಾಜದಂಡ; ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ; ಕಟ್ಟಿಗೆ; ದೊಣ್ಣೆ; ಡೇರೆಯ ಕಂಬ.

चोबदार - ಪುಂ ದಂಡಧಾರಿಯಾದ ಸೇವಕ; ದ್ವಾರಪಾಲಕ; ಕಂಚುಕಿ.

चोर - ಪುಂ ಕಳ್ಳ.

चोरदरवाज़ा, **चोरद्वार** } ಪುಂ ಕಳ್ಳಬಾಗಿಲು.

चोराना - ಸಂ ದೇಂ चुराना.

चोरी-ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಳ್ಳತನ; ಕಳವು.

चोला - ಪುಂ ಸಾಧುಗಳು ತೊಡುವ ಉದ್ದವಾದ ಅಂಗಿ; ಕಪಿನಿ; ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉಡಿಸುವ ವಸ್ತ್ರ; ಮೈ; ಶರೀರ.

चोली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಪ್ಪಸ; ರವಿಕೆ; **—दामन का साथ** - ಆಪ್ತಸ್ನೇಹ; ಪರಮ ಮೈತ್ರಿ.

चौंक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆದರು; ಘಾಬರಿ; ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವಿಕೆ.

चौंकना - ಸಂ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳು; ಚಕಿತನಾಗು; ಹುಷಾರಾಗು.

चौंकाना - ಸಂ ಘಾಬರಿಗೊಳಿಸು; ಬೆದರಿಸು; ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸು.

चौंधियाना - ಅಂ ಕಣ್ಣು ಮಿಸಿಯು; ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿಹೋಗು.

चौंधी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿಹೋಗುವಿಕೆ; ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗುವಿಕೆ.

चौंर - ಪುಂ ದೇಂ चँवर.

चौ - ವಿಂ ನಾಲ್ಕು. ಪುಂ ನೇಗಿಲ ಮೊಳೆ.

चौक - ಪುಂ ಚೌಕೋನವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ; ಚೌಕ; ಅಂಗಳ;

ಹಸೆಯ ಜಗುಲಿ;—**पूरना** - ರಂಗವಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು.

चौकड़ी - **स्त्री०** ನಾಗಾಲೋಟ; ಕುಕ್ಕೋಟ; ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆ ಸಾರೋಟ; ತಂಡ.

चौकन्ना - **वि०** ಎಚ್ಚರಿಕೆಯುಳ್ಳ; ಹುಷಾರಾದ.

चौकस - **वि०** ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಭದ್ರ; ಸರಿಯಾದ; ಪೂರ್ಣ.

चौकसी - **स्त्री०** ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಹುಷಾರಿ.

चौका - **पु०** ಚದುರವಾದ ಕಲ್ಲು; ರೊಟ್ಟಿ ಹಪ್ಪಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಲಟ್ಟಿಸುವ ಮಣೆ;—**लगाना** - ಸವರಿಸಿ ಶುದ್ಧಪಡಿಸು; ನಾಶ ಮಾಡು.

चौकी - **स्त्री०** ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಮಣೆ; ಕುರ್ಚಿ; ಮೊಕ್ಕಾಂ; ಠಾಣೆ; ಪಹರೆ;—**देना** ಪಹರೆಮಾಡು; ಕಾವಲಿರು.

चौकीदार - **पु०** ಪಹರೆಯುವ; ಕಾವಲುಗಾರ.

चौकीदारी - **स्त्री०** ಪಹರೆ; ಕಾವಲು.

चौकोन, **चौकोना**, **चौकोर** - **वि०** ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳುಳ್ಳ; ಚೌಕೋಣ.

चौखट - **स्त्री०** ಬಾಗಿಲ ಚೌಕಟ್ಟು; ದ್ವಾರಬಂಧನ.

चौखटा - **पु०** ಕನ್ನಡಿ ಅಥವಾ ಪಠದ ಚೌಕಟ್ಟು.

चौखूँट - **पु०** ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳು; ಭೂಮಂಡಲ. **क्रि०** ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ.

चौखूँटा - **वि० दे० चौकोना.**

चौगान - **पु०** 'ಹಾಕಿ' ಅಥವಾ 'ಪೋಲೋ' ದಂತಹ ಚೆಂಡಿನ ಆಟ.

चौगिर्द - **क्रि०** ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೂ.

चौगुना - **वि०** ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು; **मन चौगुना होना** - ಉತ್ಸಾಹ ಅಥವಾ ಆನಂದವು ಹೆಚ್ಚಾಗು.

चौगोशिया - **वि०** ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯ.

चौड़ा - **वि०** ಅಗಲವಾದ. **पु०** ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನಿಡುವ ಗುಣಿ.

चौड़ाई, चौड़ान - **स्त्री०** ಅಗಲ.

चौड़ोल - **पु०** ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

चौतरा - **पु० दे० चबूतरा.**

चौथ - **स्त्री०** ಚೌತಿ; ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಭಾಗದ ಮರಾಟರು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ **वि०** ನಾಲ್ಕನೆಯ.

चौथपन - **पु०** ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ.

चौथा - **वि०** ನಾಲ್ಕನೆಯ; ಸತ್ತ ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮ.

चौथाई - **स्त्री०** ನಾಲ್ಕರಲ್ಲೊಂದು ಭಾಗ; ಚತುರ್ಥಾಂಶ.

चौथिया - **पु०** ನಾಲ್ಕುದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ.

चौदस - **पु०** ಚತುರ್ದಶಿ ತಿಥಿ.

चौधरी - पु० ಜಾತಿ ಕುಲ ಅಥವಾ ಪಂಗಡದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಪ್ರಧಾನ.

चौपट - वि० ಸರ್ವನಾಶ; ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದ.

चौपड़ - पु० ಪಗಡೆಯಾಟ.

चौपहल, चौपहला - वि० ನಾಲ್ಕು ಮುಖ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳುಳ್ಳ.

चौपाई - स्त्री० ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ವೃತ್ತ; ಚೌಪದಿ.

चौपाड़ - पु० दे० **चौपाल.**

चौपाया - पु० ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

चौपाल - पु० ಚಾವಡಿ: ಪಡಸಾಲೆ.

चौफला - वि० ನಾಲ್ಕು ಧಾರೆಗಳುಳ್ಳ (ಕತ್ತಿ).

चौफेर, चौफेरी } क्रि० ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ.

चौबंदी - स्त्री० ಅಂಗಿ; ಬನೀನು; ಲಾಳಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

चौबगला - वि० ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯ; ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ.

चौबाई - स्त्री० ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ; ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ; ಕಿಂವದಂತಿ.

चौमंजिला, चौमहला } वि० ನಾಲ್ಕು ಅಂತಸ್ತಿನ.

चौमुखा, चौमुखी } वि० ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳುಳ್ಳ.

चौमुहानी - स्त्री० ನಾಲ್ಕು ದಾರಿಗಳು ಕೂಡುವ ಜಾಗ; ಚೌಕ.

चौरस - वि० ಹಳ್ಳದಿಣ್ಣೆಗಳಿಲ್ಲದ; ಸಮತಲವಾದ; ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ.

चौरस्ता - पु० दे० **चौमुहानी.**

चौरा - पु० ಜಗುಲಿ; ವೇದಿಕೆ.

चौराहा - पु० दे० **चौमुहानी.**

चौरेठा - पु० ತಿರುವಿದ ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು.

चौर्य - पु० ಕಳ್ಳತನ.

चौवा - पु० ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳುಗಳ ವಿಸ್ತಾರ; ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲದ ಅಳತೆ.

चौसर - पु० ಪಗಡೆಯಾಟ.

चौहट्ट, चौहट्टा } पु० ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಂಗಡಿಗಳಿರುವ ಜಾಗ; ಚೌಕ.

चौहद्दी - स्त्री० ಚಕ್ಕುಬಂದಿ.

चौहरा - वि० ನಾಲ್ಕು ಪದರದ.

च्युत - वि० ಬಿದ್ದ; ಪತಿತ; ಭ್ರಷ್ಟ.

च्यूत - पु० ಮಾವಿನಮರ ಅಥವಾ ಅದರ ಕಾಯಿ.

छ

छंग - पु० ಮಡಿಲು; ತೊಡೆ; ಅಂಕ.

छंगा - वि० ಆರು ಬೆರಳುಗಳುಳ್ಳ.

छँटना - अ० ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿ ಬೇರೆಯಾಗು; ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗು; ಚದರಿಹೋಗು; ಅಗಲಿ ದೂರವಾಗು; ಶುದ್ಧವಾಗು; ಕ್ಷೀಣಿಸು; यो० **छँटा हुआ** - ಧೂರ್ತ; ಚತುರ.

छँटवाना, छँटाना } स० ತರಿದುಹಾಕು; ಸುಲಿ; ಅರಿಸಿತೆಗೆ.

छँटा - वि० ಕಾಲುಕಟ್ಟಿ ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟ (ಕುದುರೆ ಅಥವಾ ಕತ್ತೆ).

छंद - पु० ಛಂದಸ್ಸು; ವೃತ್ತ; ಕಪಟ.

छकड़ा - पु० ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ.

छकना - अ० ಉಂಡುದಣಿ; ತೃಪ್ತನಾಗು; ಮೋಸಹೋಗು.

छकाना - स० ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ತಿನ್ನಿಸು; ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡಿಸು; ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸು; ಮೋಸಗೊಳಿಸು.

छक्का - स्त्री० ಆರರ ಸಮೂಹ; ಕವಡೆ ಯಾಟದಲ್ಲಿ ಆರರ ಎಣಿಕೆ; ಪ್ರಜ್ಞೆ; ಜ್ಞಾನ;—**छक्का छूटना** - ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪು.

छगन - पु० ಮುದ್ದುಮಗು.

छगरी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಹೆಣ್ಣು ಆಡು.

छगुनी - स्त्री० ಕಿರುಬೆರಳು.(**छिगनी**)

छछिया - स्त्री० ಮೊಸರಿನ ಪಾತ್ರೆ.

छछुंदर, छछूँदर - पु० ಹೆಗ್ಗಣ.

छजना - अ० ಶೋಭಿಸು; ಒಪ್ಪು; ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರು.

छज्जा - पु० ಗೋಡೆಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೇಲ್ಮಚ್ಚಿನ ಭಾಗ; ಸೂರು.

छटकना - अ० ಕಳಚಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗು; ಕೈಯಿಂದಜಾರಿ ಅಥವಾ ನುಣಚಿ ಹಾರಿಹೋಗು; ಹಾರು; ಜಿಗಿ.

छटकाना - स० ಹಿಡಿತ ಅಥವಾ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಲಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೋಗಗೊಡಿಸು; ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

छटपट - पु० ನೋವಿನಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಚಡಪಡಾಯಿಸುವಿಕೆ.

छटपटाना - अ० ಚಡಪಡಿಸು; ಒದ್ದಾಡು; ಕೈಕಾಲು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳು.

छटपटी - स्त्री० ಕಳವಳ; ಘಾಬರಿ.

छटाँक - स्त्री० ಸೇರಿನ ಹದಿನಾರನೇ ಒಂದುಭಾಗ; ಚಟಾಕು;—**भर** - ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ.

छटा - स्त्री० ಪ್ರಕಾಶ; ಪ್ರಭೆ; ಸೌಂದರ್ಯ; ಮಿಂಚು; ಆರನೆಯ ಭಾಗ.

छटैल - वि० ಚತುರ; ಧೂರ್ತ.

छठी - स्त्री० ಹುಟ್ಟಿದ ಆರನೆಯದಿನದ ಪೂಜೆ;—**का दूध याद आना** - ಬಹಳ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗು.

छड़ - पु० ಸರಳು; ಕಡ್ಡಿ; ದೊಣ್ಣೆ.

छड़ना - स० ಕುಟ್ಟುವುದು, ಕೇರುವುದು.

छड़ा - पु० ಕಾಲ್ಕಡಗ; ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚು. वि० ಒಬ್ಬೊಂಟಿಯಾದ; ಏಕಾಕಿ.

छड़िया - पु० ದ್ವಾರಪಾಲಕ; ಕಂಚುಕಿ.

छड़ी - स्त्री० ಬೆತ್ತ; ಛಡಿ.

छत - ಪುಂ ಅಟ್ಟ ; ಮಾಳಿಗೆ ; ಬಿಸಿಲು ಮಾಳಿಗೆ.

छतना - ಪುಂ ತೆಂಗಿನ ಅಥವಾ ತಾಳೆಯ ಗರಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೊಡೆ.

छतनार - ವಿಂ ವಿಸ್ತಾರವಾದ; ಹರಡಿದ (ವೃಕ್ಷ).

छतरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಡೆ ; ಛತ್ರಿ ; ಮಂಡಪ ; ಪಾರಿವಾಳದ ಗೂಡು.

छतिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎದೆ ; ವಕ್ಷಸ್ಥಳ.

छतीसा - ವಿಂ ಮೂವತ್ತಾರು ಬುದ್ಧಿಗಳುಳ್ಳ ; ಚತುರ ; ಜಾಣ ; ಮೋಸಗಾರ ; ಠಕ್ಕ.

छत्ता - ಪುಂ ಛತ್ರಿ; ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿರುವಬೀದಿ; ಜೇನುಗೂಡು; ಕೊಡೆ.

छत्र - ಪುಂ ಛತ್ರಿ ; ರಾಜಚಿನ್ಹೆ ; ರಾಜನ ಛತ್ರಿ.

छत्रक - ಪುಂ ನಾಯಿಕೊಡೆ; ಅಳಂಬೆ.

छत्रपति - ಪುಂ ರಾಜ ; ಯುವರಾಜ.

छत्रछाँह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಧೀನತೆ ; ಶರಣ.

छत्री - ವಿಂ ಛತ್ರಧಾರಿ; ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದಿರುವವ. ಪುಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ.

छद - ಪುಂ ಆವರಣ ; ಮುಚ್ಚಳ.

छदाम - ಪುಂ ಮುಕ್ಕಾಲುಕಾಸಿನ ಒಂದು ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಯ.

छद्म - ಪುಂ ಕಪಟ ; ಗುಪ್ತ.

छद्मवेश - ಪುಂ ಕಪಟವೇಷ.

छद्मी - ವಿಂ ಕೃತ್ರಿಮ ವೇಷಧರಿಸಿದವ ; ವಂಚಕ ; ಮೋಸಗಾರ.

छन - ಪುಂ ಕ್ಷಣ.

छनकना - ಅಂ ಸುಯ್ಯೆಂದು ಶಬ್ದವಾಗು ; ಬೆದರಿ ಓಡು.

छनकमनक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಡವೆಗಳ ಝಣತ್ಕಾರ.

छनछनाना - ಅಂ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಲೋಹ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಅಥವಾ ತೇವವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಚೊಯ್ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗು.

छनदा - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಾತ್ರಿ ;—**कर** - ಪುಂ ಚಂದ್ರ.

छनन-मनन - ಪುಂ ಚೊಯ್ ಚೊಯ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ.

छनना - ಅಂ ವಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಜಲ್ಲಡೆಯಿಂದ ಗಾಳಿಸಲ್ಪಡು ; ಶೋಧಿಸಲ್ಪಡು ; **गहरी**—ಗಾಢ ಮೈತ್ರಿಯುಂಟಾಗು ; ಪರಸ್ಪರ ಜಗಳವುಂಟಾಗು.

छन्ना - ವಿಂ ಮುಚ್ಚಿದ ; ಆವೃತ್ತವಾದ ; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ. ಪುಂ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ.

छपछपाना - ಅಂ ನೀರಿನಮೇಲೆ ಕೈಕಾಲು ಬಡಿ ; ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಈಜು.

छपना - ಅಂ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡು ; ಅಚ್ಚಾಗು.

छपरबंद - ವಿಂ ಮನೆಮಾರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವ ; ಸ್ಥಿತಿವಂತ ; ಮನೆ ಹೊದಿಸುವವ.

छपरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಡಿಸಲು; ಕುಟೀರ.

छपाई - स्त्री० ಮುದ್ರಣ; ಮುದ್ರಣದ ಮಜೂರಿ.

छपाका - पु० ನೀರಿನಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವು ಜೋರಾಗಿ ಬೀಳುವಶಬ್ದ; ಜೋರಾಗಿಸಿಡಿದ ನೀರಿನ ಚಿಮುಕು.

छपाना - स० ಛಾಪಿಸು; ಅಚ್ಚುಹಾಕು.

छप्पय - पु० ಒಂದು ವೃತ್ತ; ಷಟ್ಪದಿ.

छप्पर - पु० ಮನೆಯ ಹೊದಿಕೆ; ಹೊಂಡ —**फाड़कर देना** - ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಲಭಿಸುವುದು; ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬರುವ ಲಾಭ.

छबड़ा - पु० ಗೂಡೆ; ಹೆಡಿಗೆ; ಬುಟ್ಟಿ.

छबतख़ती - स्त्री० ಸುಂದರವಾದ ಮೈಕಟ್ಟು.

छबि - स्त्री० ಕಾಂತಿ.

छबीला - वि० ಸುಂದರವಾದ; ಶೋಭಾಯುಕ್ತ.

छमकना - अ० ಗಿಲುಗಿಲು ಶಬ್ದವಾಗು.

छमछमाना - अ० ಕೈಕಾಲಿನ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಶಬ್ದಮಾಡು; ಹೊಳೆಯಿಸು.

छमा - स्त्री० ಕ್ಷಮಾಪಣೆ.

छय - पु० ನಾಶ; ಕ್ಷಯ.

छरछराना - अ० ಉರಿಯಾಗು; ನವೆಯಾಗು.

छरना - अ० ಸೋರಿಹೋಗು.

छरहरा - वि० ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ; ತೆಳ್ಳಗಿನ ಶರೀರದ.

छरा - पु० ಲಡೀ; ಸರ; ಹಗ್ಗ; ಇಜಾರುಬಂದು.

छरिंदा - वि० ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗ; ಏಕಾಂಗಿ.

छर्दन - पु० ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ.

छर्रा - पु० ನೊರಜು; ಬಂದೂಕಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಬ್ಬಿಣ ಅಥವಾ ಸೀಸದ ರವೆ.

छल - पु० ಕಪಟ; ವಂಚನೆ; ನೆವ; ಸೋಗು.

छलक } **छलकन** } पु० ನೀರು ಮುಂತಾದ ದ್ರವಪದಾರ್ಥಗಳ ತುಳುಕುವಿಕೆ.

छलकना - अ० ತುಳುಕು; ಚಿಮುಕು.

छलकाना - स० ಚಿಮುಕಿಸು; ತುಳುಕಿಸು.

छलछंद - पु० ಮೋಸದ ಬಲೆ.

छलछलाना - अ० ಛಲ ಛಲ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನೀರು ಸುರಿ.

छलछिद्र - पु० दे० **छलछंद**.

छलना - स० ಮೋಸಮಾಡು; ಠಗಾಯಿಸು. **स्त्री०** ಮೋಸ.

छलनी - स्त्री० ಜಲ್ಲಡೆ; **कलेजा छलनी होना** - ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸಿ ಬೇಗ ಸತ್ತುಹೋಗುವುದು.

छलबल - पु० ಕಪಟ; ಮೋಸ.

छलांग - स्त्री० ಹಾರುವಿಕೆ; ಜಿಗಿತ.

छलांगना - स० ಹಾರು ; ಜಿಗಿ.

छलाना - स० ಮೋಸಮಾಡಿಸು.

छलावा - पु० ಭ್ರಮೆ; **अगिया बैताल** - ಕೊಳ್ಳಿದೆವ್ವ.

छलिया / **छली** - वि० ಮೋಸಗಾರ.

छलौरी - स्त्री० ಉಗುರುಸುತ್ತು.

छल्ला - पु० ಉಂಗುರ; ಬಳೆ.

छवना - पु० ಮಗು; ಮರಿ; ಹಂದಿಯಮರಿ.

छवा - पु० ಪಶುಗಳ ಮರಿ; ಕರು.

छवाई - स्त्री० ಹೊದಿಸುವಿಕೆ; ಹೊದಿಸುವ ವಜೂರಿ.

छवाना - स० ಹೊದಿಸು.

छवि - स्त्री० ಕಾಂತಿ; ಸೊಬಗು.

छहरना - अ० ಹರಡು; ಚೆಲ್ಲು.

छहराना - स० ಹರಡಿಸು; ಚೆಲ್ಲು.

छहरीला - वि० दे० **छरहरा**.

छांगुर - वि० ಆರು ಬೆರಳುಗಳುಳ್ಳ.

छांट - स्त्री० ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು; ಚೂರು.

छांटना - स० ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೇರೆಮಾಡು; ಕುಟ್ಟಿ ಕೇರಿ ಧಾನ್ಯದಿಂದ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಬೇರೆಮಾಡು.

छाँद - स्त्री० ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲುಹಗ್ಗ.

छांदना - स० ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟು.

छाँह - स्त्री० ನೆರಳು; ಛಾಯೆ. (छाँव); —**न छूने देना** - ಹತ್ತಿರ ಬರಗೊಡದಿರು; —**न छू पाना** - ಹತ್ತಿರಬರಲಾಗದಿರು.

छांहगीर - पु० ರಾಜಚ್ಛತ್ರ; ಕನ್ನಡಿ.

छाक - स्त्री० ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ; ಸಂತುಷ್ಟಿ; ಹಗಲಿನ ಎರಡನೆಯ ಊಟ; ಅಮಲು; ಮದ.

छाकना - अ० ತೃಪ್ತಿಹೊಂದು.

छाग - पु० ಮೇಕೆ.

छागल - पु० ಆಡು; ಆಡಿನ ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಾದದ್ದು. स्त्री० ಸ್ತ್ರೀಯರು ಧರಿಸುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಕಡಗ.

छाछ - स्त्री० ಮಜ್ಜಿಗೆ. **मट्ठा.**

छाज - पु० (ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇರುವ) ಮೊರ; ಮುಚ್ಚಲು; —**छाजों मेह बरसना** - ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧಾರೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಮಳೆಸುರಿ.

छाजन - पु० ಹೊದಿಕೆ; ವಸ್ತ್ರ; —**भोजन** - ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ.

छाजना - अ० ವಿರಾಜಿಸು.

छाड़ना - अ० ಕಾರು; ವಾಂತಿ ಮಾಡು.

छाता - पु० ದೊಡ್ಡ ಛತ್ರಿ; ಅಗಲವಾದ ಎದೆ; ಎದೆಯಗಲದ ಅಳತೆ.

छाती - स्त्री० ಎದೆ; ವಕ್ಷಸ್ಥಲ; ಹೃದಯ; ಮನಸ್ಸು; ಮೊಲೆ; ಧೈರ್ಯ; ಸಾಹಸ; —**धड़कना** - ಎದೆ ನಡುಗು; —**पर पत्थर**

रखना - ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಹೃದಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳು ;—पर मूंग या कोदो दलना - ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡು ;—पर सांप लोटना - ಬಹಳ ಮನೋ ವ್ಯಥೆಯಾಗು ; —से लगाना - ಆಲಿಂಗನಮಾಡು.

छात्र - पुं० ಶಿಷ್ಯ ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

छात्रवृत्ति - स्त्री० ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ.

छात्रालय - पुं० ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ.

छादन - पुं० ಆವರಣ, ಹೊದಿಕೆ.

छादित - वि० ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ; ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

छान - स्त्री० ಚಪ್ಪರ ; ಮನೆಯ ಹೊದಿಕೆ.

छानना - स० ಗಾಳಿಸು ; ಶೋಧಿಸು; ಜಲ್ಲಡೆಯಿಂದ ಜಲ್ಲಿಸು; ಹುಡುಕು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು ; ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸು ; ಕಟ್ಟು.

छानबीन - स्त्री० ತನಿಖೆ ; ಪೂರ್ಣಾನುಸಂಧಾನ ; ಗಹನವಾದ ಪರಿಶೋಧನೆ.

छाना - स० ಮುಚ್ಚು ; ಹೊದಿಸು. अ० ಹಬ್ಬು ; ಕವಿ.

छाप - स्त्री० ಗುರುತು ; ಮುದ್ರೆ.

छापना - स० ಛಾಪಿಸು ; ಅಚ್ಚು ಹಾಕು ; ಠಸ್ಸೆಹಾಕು.

छापा - पुं० ಅಚ್ಚು, ಮೊಹರು, ಮುದ್ರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತವಾದ ಚಿನ್ಹೆ; ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರ ; ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲಿನ ಆಕ್ರಮಣ ; —खाना - ಮುದ್ರಣಾಲಯ ; —मारना - ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದು.

छाया - स्त्री० ನೆರಳು ; ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ; ಭೂತಪ್ರೇತದ ಸೋಂಕು.

छायापथ - पुं० ಆಕಾಶಗಂಗೆ; ಆಕಾಶವೀಧಿ ; ದೇವಪಥ.

छार - पुं० ಕ್ಷಾರ ; ಉಪ್ಪು; ಕ್ಷಾರವಾದ ಪದಾರ್ಥ ; ಬೂದಿ.

छाल - स्त्री० ತೊಗಟೆ ; ನಾರು ; ಚರ್ಮ.

छालटी - स्त्री० ನಾರುವಸ್ತ್ರ; ವಲ್ಕಲ.

छालना - स० ಶೋಧಿಸು ; ಸೋಸು ; ತೂತುಗಳನ್ನು ಕೊರೆ.

छाला - वि० ಚರ್ಮ ; ತೊಗಟೆ ; ರಟ್ಟು ; ಹುಗುಳು ; ಹೊಪ್ಪಳೆ ; ಗುಳ್ಳೆ.

छाली - स्त्री० ಅಡಿಕೆಯಚೂರು.

छावनी - स्त्री० ಚಪ್ಪರ ; ಛಾವಣಿ ; ಶಿಬಿರ.

छिगुनी - स्त्री० दे० छगुनी.

छिछड़ा - पुं० ಕೆಟ್ಟುಹೋದಮಾಂಸದ ಚೂರು.

छिछला, **छिछली** - वि० ಆಳವಿಲ್ಲದ.

छिछोरपन, **छिछोरापन** - पुं० ನೀಚತನ ; ಕ್ಷುದ್ರತೆ.

छिछोरा - ವಿಂ ನೀಚ; ಕ್ಷುದ್ರ.

छिजना - ಅಂ ದೇಂ **छीजना.**

छिटकना - ಅಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹರಡಿರು; ಎರಚಲ್ಪಟ್ಟಿರು; ಪ್ರಕಾಶವು ಹರಡಿರು; ಬೆಳಕು ಬೀರು.

छिटकनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಗಳಿ.

छिटकाना - ಸಂ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಹರಡಿಸು; ಎರಚು.

छिड़कना - ಸಂ ಚಿಮುಕಿಸು; ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸು.

छिड़कवाना, **छिड़काना** - ಸಂ **छिड़कना** - ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ; ಚಿಮುಕಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು.

छिड़काव - ಪುಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ; ಸಿಂಚನ.

छिड़ना - ಅಂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗು; ಮೊದಲಾಗು.

छितनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಳವಿಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬುಟ್ಟಿ.

छिन - ಪುಂ ಕ್ಷಣ.

छितराना - ಅಂ ಚೆಲ್ಲಿಹೋಗು; ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬೀಳು. ಸಂ ಎರಚು; ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬೀಳಿಸು.

छिदना - ಅಂ ತೂತು ಬೀಳು; ತೂತಾಗು; ಛಿದ್ರವಾಗು.

छिदवाना, **छिदाना** - ಸಂ ಭೇಧಿಸು.

छिद्र - ಪುಂ ತೂತು; ರಂಧ್ರ; ಬಿಲ.

छिद्रान्वेषण - ಪುಂ ದೋಷವನ್ನೇ ಕಾಣುವುದು.

छिनक - ಕ್ರಿಂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ; ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ.

छिनकना - ಸಂ ಸೀನು.

छिनना - ಅಂ ಕಸುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು; ಅಪಹರಣವಾಗು.

छिनरा - ವಿಂ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಾಮಿ; ವ್ಯಭಿಚಾರಿ.

छिनवाना, **छिनाना** - ಸಂ **छीनना** ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ; ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳು.

छिनार, **छिनाल** - ವಿಂ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ; ಪರಪುರುಷಗಾಮಿನಿ.

छिन्न - ವಿಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೇರೆಯಾದದ್ದು.

छिपकली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಲ್ಲಿ; ಗೌಳಿ.

छिपना - ಅಂ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳು; ಅವಿತುಕೊಳ್ಳು.

छिपा-छिपी - ಕ್ರಿಂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ; ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಲ್ಲಿ.

छिपाना - ಸಂ ಮುಚ್ಚಿಡು; ಬಚ್ಚಿಡು; ಮರೆಮಾಚು.

छिपा-रुस्तुम - ಪುಂ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣನಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯದವ.

छिपाव - ಪುಂ ಮರೆಮಾಚುವಿಕೆ.

छिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜನರಿಂದ ಛೀಛೀ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವಸ್ತು; ಗಲೀಜು; ಕೊಳೆ.

छिरकना - ಸಂ ದೇಂ **छिड़कना.**

छिलका - ಪುಂ ಸಿಪ್ಪೆ; ತೊಗಟೆ.

छिलना - ಅಂ ಸುಲಿದುಹೋಗು; ತರೆದುಹೋಗು; ಗಂಟಲು ಕೆರೆ.

छिलौरी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆ; ಬೊಕ್ಕೆ.

छींक - स्त्री० ಸೀನು;—होना - ದುಶ್ಶಕುನವಾಗು.

छींकना - अ० ಸೀನು. छींकते छींकते नाक काटना - ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳು; ಅತ್ಯಾಚಾರಮಾಡು.

छींट - स्त्री० ಹನಿ; ಜಲಕಣ; ಚೀಟಿಯುಬಟ್ಟೆ.

छींटना - स० ಚಿಮುಕಿಸು; ಎರಚು; ಚೆಲ್ಲು.

छींटा - पु० ಹನಿ; ಜಲಕಣ; ಗೇಲಿಯುಮಾತು; ಮೋಸಗಾರಿಕೆ; —कसना - ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಕಟುವಾದ ಮಾತನಾಡು.

छीका - पु० ನೆಲುವು; ಶಿಕ್ಕೆ; ಕಲ್ಲಿ.

छीछालेदर - स्त्री० ದುರ್ಗತಿ; ದುರ್ದೆಶೆ.

छीजना - अ० ನಷ್ಟವಾಗು; ಸವೆ; ಕುಂದು.

छीतीछान - वि० ಛಿನ್ನಾಛಿದ್ರ; ಮೂಲೆಗೊಂದಾಗಿರುವ.

छीदा - वि० ಛಿದ್ರಗಳುಳ್ಳ; ದಟ್ಟವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ವಿರಳವಾದ ಎಳೆಗಳುಳ್ಳ (ವಸ್ತ್ರ).

छीन - वि० ತೆಳುವಾದ; ಕ್ಷೀಣ.

छीनना - स० ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಸುಕೊಳ್ಳು; ಕಿತ್ತುಹಾಕು.

छीना छीनी / छीना झपटी } स्त्री० ಕಸುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

छीपना - स० ಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಮೀನನ್ನು ಎಳೆದುನೆಲದಮೇಲಕ್ಕೆಸೆ.

छीमी - स्त्री० ಬಟಾಣಿ ಜಾತಿಯ ಒಂದು ಕಾಯಿ.

छीलना - स० ಸುಲಿ; ಸಿಪ್ಪೆತೆಗೆ.

छीलर - पु० ಹಳ್ಳ; ಸಣ್ಣ ಹೊಂಡ.

छुआछूत - स्त्री० ಮುಟ್ಟಬಾರದ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಿಕೆ.

छुआना - स० ಮುಟ್ಟಿಸು.

छुईमुई - स्त्री० ನಾಚಿಕೆಬಳ್ಳಿ; ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮುನಿ; ಲಜ್ಜಾವಂತಿ.

छुच्छी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ನಳಿಗೆ; ಕೊಳವಿ; ನೆಯಿಗೆಗಾರನ ಲಾಳಿ.

छुछकारना - स० ನಾಯಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಗೆ ಹುರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

छुछुंदर - पु० ಸುಂಡಿಲಿ.

छुट - अ० ಬಿಟ್ಟು; ಇದಲ್ಲದೆ.

छुटकारा - पु० ಬಿಡುಗಡೆ; ಮುಕ್ತಿ.

छुटना - अ० ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದು.

छुटपन - पु० ಚಿಕ್ಕಂದು; ಬಾಲ್ಯ.

छुट्टा - वि० ಕಟ್ಟಲ್ಪಡದ; ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ; ಏಕಾಕಿ; ಗಂಟುಮೂಟೆಗಳಿಲ್ಲದವ.

छुट्टी - स्त्री० ರಜಾ; ಬಿಡುಗಡೆ; ಪುರಸತ್ತು; ಅಪ್ಪಣೆ.

छुड़वाना - स० छुड़ाना ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ; ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸು.

छुड़ाना - ಸಂ ಬಿಡಿಸು; ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸು.

छुतिहर - ಪುಂ ನೀಚ; ಕುಪಾತ್ರ.

छुपना - ಅಂ ದೇಂ छिपना.

छुपाना - ಸಂ ದೇಂ छिपाना.

छुरा - ಪುಂ ದೊಡ್ಡಚೂರಿ; ಕ್ಷೌರ ಕತ್ತಿ.

छुरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚೂರಿ; ಚಾಕು; ಕತ್ತಿ.

छुलाना / **छुवाना** - ಸಂ ಮುಟ್ಟಿಸು; ತಾಗಿಸು; ತಗಲಿಸು.

छुहारा - ಪುಂ ಖರ್ಜೂರದ ಹಣ್ಣು; ಪಿಂಡ ಖರ್ಜೂರ.

छूंछ / **छूंछा** - ವಿಂ ಬರಿದಾದ; ಖಾಲಿ.

छूट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಡುಗಡೆ; ಅವಕಾಶ; ಪುರಸತ್ತು.

छूटना - ಅಂ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು; ಬಿಚ್ಚಿ ಅಥವಾ ಕಳಚಿಹೋಗು; ಹೊರಡು; ಭರ್ರನೆ ಹೊರಬೀಳು; ಉಳಿದುಹೋಗು; **शरीर—** ದೇಹಾಂತವಾಗು. **छक्के छूटना** - ಚಕಿತನಾಗು, ದಣಿವಿನಿಂದ ಸುಸ್ತಾಗು.

छूत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸ್ಪರ್ಶ; ಸೋಂಕು; ಅಶೌಚ; **—का रोग** - ಅಂಟುರೋಗ; ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವ್ಯಾಧಿ.

छूना - ಸಂ ಮುಟ್ಟು; ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡು. **कान छूना** - ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡು.

छेंकना - ಸಂ ಮುಚ್ಚು; ಆವರಿಸು.

छेक - ಪುಂ ಛೇದ; ಭೇದ; ತಡೆ; ಬಂಧನ; ಸಾಕಿದ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು.

छेड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಣಕುವಿಕೆ.

छेड़खानी / **छेड़छाड़** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಣಕುವ ಅಥವಾ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸುವ ಮಾತು.

छेड़ना - ಸಂ ಕೆಣಕು; ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸು; ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡು; ಪ್ರಾರಂಭಿಸು; ಬಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾದ್ಯಗಳಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕು.

छेद - ಪುಂ ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ತೂತು; ರಂಧ್ರ; ನಾಶ; ಧ್ವಂಸ.

छेदना - ಸಂ ಭೇದಿಸು.

छेना - ಪುಂ ಒಡೆದ ಹಾಲಿನ ನೀರು.

छेनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಳಿ; ಟಂಕ; ಚಾಣ.

छेम - ಪುಂ ಕ್ಷೇಮ; **क्षेम**.

छेरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಣ್ಣು ಆಡು, ಮೇಕೆ.

छेव - ಪುಂ ಪೆಟ್ಟು; ಆಘಾತ; ಘಾಯ.

छेवन - ಪುಂ ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಚಕ್ರದಿಂದ ಬೇರೆಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಗ್ಗ.

छेवना - ಸಂ ಕತ್ತರಿಸು; ಗುರುತುಮಾಡು.

छेह - ಪುಂ ಖಂಡನೆ; ನಾಶ.

छैल - ಪುಂ ಸೊಗಸುಗಾರ; ಶೃಂಗಾರಪ್ರಿಯ.

छैल-छबीला - ಪುಂ ವಿಲಾಸಿ.

छैला - ಪುಂ ದೇಂ **छैल**.

छोंकना - ಸಂ ಒಗ್ಗರಣೆಹಾಕು.

छोई - स्त्री० ಕಬ್ಬಿನಸೋಗೆ; ಕಬ್ಬಿನ ಸೆಪ್ಪೆ.

छोकड़ा - पु० ಹುಡುಗ ; ಬಾಲಕ.

छोकड़ी, छोकरी - स्त्री० ಹುಡುಗಿ.

छोटा - वि० ಸಣ್ಣ ; ಚಿಕ್ಕ ; ಅಲ್ಪ.

छोटा-मोटा - वि० ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ.

छोटी एलायची - स्त्री० ಗುಜರಾತು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಏಲಕ್ಕಿ.

छोटी-हाज़िरी - स्त्री० ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಫಲಹಾರ.

छोड़-छुट्टी - स्त्री० ಸಂಬಂಧ ತ್ಯಾಗ ; ಸಂಗಬಿಡುವಿಕೆ.

छोड़ना - स० ಬಿಡು ; ತ್ಯಜಿಸು.

छोनी - स्त्री० ಪೃಥ್ವಿ ; ಭೂಮಿ.

छोप - पु० ಮಂದವಾದ ಲೇಪ; ಲೇಪ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ.

छोप-छाप - स्त्री० ಮರಮ್ಮತು ; ರಕ್ಷಣೆ.

छोपना - स० ಲೇಪಿಸು; ಮುಚ್ಚು ; ಅಡಗಿಸು; ಆಸರೆಕೊಡು ; ರಕ್ಷಿಸು.

छोपा - पु० ದೋಣಿಯಮೇಲೆ ಚಾಪೆ ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವಹಗ್ಗ.

छोभ - पु० ಮನಸ್ಸಿನ ಕಳವಳ; ದುಃಖ; ಕ್ರೋಧ ಅಥವಾ ಸಂತಾಪದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಚಿತ್ತ ಚಾಂಚಲ್ಯ ; ಕ್ಷೋಭೆ.

छोर - स्त्री० ತುದಿ ; ಅಂತ್ಯ ; ಹದ್ದು.

छोलदारी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಡೇರೆ.

छोलना - स० ಸುಲಿ; ಸಿಪ್ಪೆತೆಗೆ; ಕೆರೆದುಹಾಕು ; (ಹುಲ್ಲು) ಕೆತ್ತು.

छोलनी - स्त्री० ಮಗಚುವಕೈ.

छोह - पु० ಪ್ರೇಮ; ಮಮತೆ; ದಯೆ.

छोहरिया - स्त्री० ಹುಡುಗಿ.

छौंक - स्त्री० ಒಗ್ಗರಣೆ.

छौंकना - स० दे० छोंकना.

छौंटा - पु० ಧಾನ್ಯವನ್ನಿರಿಸುವ ಪಾತ್ರೆ.

छौना - पु० ಕರು ; ಮರಿ.

छौलदारी - स्त्री० दे० छोलदारी.

छौलियाँ - वि० ಸಂತೋಷಯುಕ್ತ.

ज

जंग - स्त्री० ಯುದ್ಧ ; ಕಾಳಗ.

ज़ंग - पु० ತುಕ್ಕು ; ಜಂಗು.

ज़ंगआलूदा - वि० ತುಕ್ಕುಹಿಡಿದ.

जंगल - पु० ಕಾಡು; ನೀರಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ; ಮರುಭೂಮಿ; ಅರಣ್ಯ ;—में मंगल - ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂದಣಿ; —जाना - ಬಯಲು ಕಡೆ (ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆ)ಗೆ ಹೋಗು.

जंगला - पु० ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳುಗಳಿರುವ ಕಿಟಿಕಿ, ಕದ ಇತ್ಯಾದಿ.

जंगली - वि० ಕಾಡಿನ; ವನ್ಯ; ಅಸಭ್ಯ.

जंगार, जंगाल - पु० ತಾಮ್ರದ ಕಿಲುಬು ; ಮೈಲತುತ್ತ ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ.

जंगी - **वि०** ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ಸೈನ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾದ; **—जहाज़** - ಯುದ್ಧನೌಕೆ.

जंघा - **स्त्री०** ತೊಡೆ.

जंचना - **अ०** ಉತ್ತಮ ಅಥವಾ ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರು; ಸರಿಯೆನಿಸು; ತಿಳಿಯು.

जँचा - **वि०** ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

जंजाल - **पु०** ಪ್ರಪಂಚ; ಬಂಧನ; ಪೇಚಾಟ; ದೊಡ್ಡ ಫಿರಂಗಿ.

जंजाली - **वि०** ಜಗಳಗಂಟಿ; ಉಪದ್ರವಕೊಡುವವ.

जंजीर - **स्त्री०** ಸರಪಣಿ; ಸಂಕೋಲೆ; ಬೇಡಿ.

जंजीरा - **पु०** ಚಿನ್ನದಸರ; ಸರಪಣಿ; ಹೊಲಿಗೆ.

जंजीरेदार - **वि०** ಸರಪಳಿಗಳುಳ್ಳ; ಸರಪಳಿಯಾಕಾರದ (ಹೊಲಿಗೆ).

जंतर - **पु०** ಯಂತ್ರ; ಉಪಕರಣ; **—मंतर** - ಮಂತ್ರತಂತ್ರ.

जंतरी - **स्त्री०** ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯವರು ಸಣ್ಣತಂತಿ ಎಳೆಯುವ ಸಲಕರಣೆ; ಪಂಚಾಂಗ; ಗಾರಡಿಕಾರ.

जंता - **पु०** ಯಂತ್ರ; ತಂತಿಯೆಳೆಯುವ ಸಲಕರಣೆ. **वि०** ಶಾಸನ ಮಾಡುವವ.

जंत्र - **पु०** ಯಂತ್ರ.

जंत्रणा - **स्त्री०** ನೋವು; ಪೀಡೆ.

जंत्री - **पु०** ವೀಣೆಗಾರ; ಪಂಚಾಂಗ.

ज़ंद - **पु०** ಪಾರಸೀಕರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ.

जंबीरी-नींबू - **स्त्री०** ಗಜನಿಂಬೆ; ಜಂಬೀರ ಫಲ.

जंबु - **पु०** ಜಂಬು ನೇರಳೆ.

जंभ - **पु०** ದವಡೆ.

जंभा, जंभाई - **स्त्री०** ಆಕಳಿಕೆ.

जंभाना - **अ०** ಆಕಳಿಸು.

जई - **स्त्री०** ಯವಧಾನ್ಯ; ಅಂಕುರ.

ज़ईफ़ - **वि०** ಮುದುಕ; ವೃದ್ಧ.

ज़ईफ़ी - **स्त्री०** ಮುದಿತನ; ವಾರ್ಧಕ್ಯ.

ज़क - **पु०** ಯಕ್ಷ; ಜಿಪುಣ. **स्त्री०** ಹಠ; ಜಿದ್ದು.

ज़क - **स्त्री०** ಹುಚ್ಚು; ಸೋಲು.

जकड़ - **स्त्री०** ಬಿಗಿಯಾದ ಹಿಡಿತ.

जकड़ना - **स०** ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟು.

ज़कन - **पु०** ಗಡ್ಡ; ಚಿಬುಕ.

ज़कात - **स्त्री०** ದಾನ; ತೆರಿಗೆ; ಸುಂಕ; ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರೂಪದಿಂದ ಪುಣ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ದಾನ.

ज़काबत - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ.

ज़की - **वि०** ಬುದ್ಧಿವಂತ; ಜ್ಞಾನಿ.

जख़म - **पु०** ಘಾಯ.

जख़मी - **वि०** ಘಾಯಗೊಂಡವ.

जख़ामत - **स्त्री०** ಸ್ಥೂಲತೆ; ದಪ್ಪವಾಗಿರೋಣ.

ज़ख़ीम - **पु०** ದೊಡ್ಡದಾದ; ದಪ್ಪನಾದ.

जख़ीरा - **पु०** ಭಂಡಾರ; ರಾಶಿ; ಸಂಗ್ರಹ.

जख़्म - **पु०** **दे०** **ज़ख़्म.**

जगजगा - **वि०** ಥಳಥಳಿಸುವಂಥ; ಹೊಳೆಯುವ; ಜಗಜಗಿಸುವ.

जगत - **स्त्री०** ಭಾವಿಯ ಕಟ್ಟೆ; ಜಗತ್ತು.

जगतसेठ - **वि०** ಗಣ್ಯಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತ.

जगना - **अ०** ನಿದ್ರೆಯಿಂದೇಳು; ಎಚ್ಚತ್ತುಕೊಳ್ಳು.

जगमग | **जगमगा** - **वि०** ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ; ಥಳಥಳಿಸುವ.

जगमगाना - **अ०** ಥಳಥಳಿಸು.

जगमगाहट - **स्त्री०** ಥಳಥಳಿಸುವಿಕೆ.

जगह - **स्त्री०** ಸ್ಥಾನ; ಜಾಗ; ಪದವಿ.

जगात - **पु०** **दे०** **ज़कात.**

जगाती - **पु०** ತೆರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸುಂಕವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವವ.

जगाना - **स०** ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸು; ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸು.

जघन - **पु०** ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗಣ ಭಾಗ; ನಿತಂಬ; ಪಿರ್ರೆ.

जघन्य - **वि०** ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ; ತ್ಯಾಜ್ಯ; ನೀಚ.

जचना - **अ०** **दे०** **जंचना.**

ज़च्चा - **स्त्री०** ಬಾಣಂತಿ.

ज़च्चाख़ाना - **पु०** ಹೆರಿಗೆ ಮನೆ; ಸೂತಿಕಾಗೃಹ.

जजमान - **पु०** ಯಜಮಾನ; ಆಶ್ರಯದಾತ.

जज़ा - **स्त्री०** ಸೇಡು; ಪರಿಣಾಮ.

जज़िया - **पु०** ದಂಡ; ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮತಾವಲಂಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆ.

जज़ीरा - **पु०** ದ್ವೀಪ; ಟಾಪು.

जज़ीरा-नुमा - **पु०** ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ; ಮೂರು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಭೂಪ್ರದೇಶ.

जज़्ब - **पु०** ಆಕರ್ಷಣೆ; ಎಳೆತ.

जज़्बा - **पु०** ಆವೇಶ.

जज़्बात - **पु०** ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳು.

जटना - **स०** ಮೋಸಮಾಡಿ ಅಪಹರಿಸು; ಠಗಾಯಿಸು.

जटल - **स्त्री०** ಕಾಡು ಹರಟೆ; ಹಾಳು ಹರಟೆ.

जटाना - **अ०** ಠಗಾಯಿಸಲ್ಪಡು.

जटित - **वि०** ಖಚಿತವಾದ.

जटिल - **वि०** ತೊಡಕಾದ; ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದ.

जठर - **पु०** ಹೊಟ್ಟೆ; ಜಠರ.

जठराग्नि - **स्त्री०** ತಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸುವ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಅಗ್ನಿ.

जड़ - **वि०** ಅಚೇತನ; ಜಡ. **स्त्री०** ಬೇರು; ಬುಡ; ಆಧಾರ; ಕಾರಣ;—**उखाड़ना या खोदना** - ಬುಡ ಮುಟ್ಟ ನಾಶಪಡಿಸು;

—जमना - ದೃಢವಾಗು ; ಬೇರೂರು.

जड़ता - **स्त्री०** ಜಡತ್ವ ; ಮೂರ್ಖತನ.

जड़ना - **स०** ಕೆತ್ತು ; ಖಚಿಸು ; ಚಾಡಿ ಹೇಳು.

जड़वाना - **स०** **जड़ना** ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ ; ಕೆತ್ತಿಸು.

जड़ाई - **स्त्री०** ಕುಂದಣದ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಮಜೂರಿ.

जड़ाऊ - **वि०** ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ; ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ.

जड़ाना - **स०** **जड़ना** ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ ; ಖಚಿಸು ; ಕೆತ್ತಿಸು.

जड़ावर - **पु०** ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳು.

जड़िया - **पु०** ಕುಂದಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವ.

जड़ी - **स्त्री०** ಮೂಲಿಕೆ ;**—बूटी** - ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ; ವನಸ್ಪತಿಗಳು.

जड़आ - **पु०** ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬೆರಳಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಉಂಗುರ.

जड़ैया - **स्त्री०** ಚಳಿಯನಂತರ ಬರುವ ಜ್ವರ.

जतन - **पु०** ಯತ್ನ ; ಉಪಾಯ.

जतलाना } **जताना** } **स०** ತಿಳಿಯಪಡಿಸು ; ಸೂಚಿಸು.

जती - **पु०** ಸನ್ಯಾಸಿ ; ಯತಿ.

जतु - **पु०** ಅರಗು ; ಬಂಕೆ.

जत्था - **पु०** ಗುಂಪು ; ಹಿಂಡು.

जथा - **क्रि०** ಹೇಗೆ ; ಯಾವರೀತಿ.

जद - **अव्य०** ಆದರೆ ; ಒಂದು ವೇಳೆ.

ज़द - **स्त्री०** ಏಟು; ಹೊಡೆತ; ಮುದ್ರೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾದ ವಸ್ತು.

ज़दगी - **स्त्री०** ಹೊಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾವ.

ज़दन - **पु०** ಹೊಡೆತ ; ತಿನ್ನುವುದು; ಎಸೆಯುವುದು.

जदपि - **क्रि०** ಆದಾಗ್ಯೂ.

जदल - **पु०** ಯುದ್ಧ.

ज़दा - **वि०** ಹೊಡೆತ, ಏಟು ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿರುವ.

जदीद - **वि०** ಹೊಸ ; ನವೀನ ; ಅರ್ವಾಚೀನ.

जद्द - **पु०** ಪ್ರಯತ್ನ ; ಯತ್ನ.

जद्द-व-जहद - ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಓಡಾಡುವುದು.

जद्दी - **वि०** ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ; ತಾತಮುತ್ತಾತಂದಿರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

जन - **पु०** ಜನ ; ಲೋಕ ; ಸಮುದಾಯ.

ज़न - **स्त्री०** ಮಹಿಳೆ ; ಮಡದಿ.

ज़नकारी - **पु०** ಅರಗಿನಿಂದಾದ ಒಂದು ಬಣ್ಣ.

ज़नख़ - **पु०** ಗಡ್ಡ.

ज़नख़ा - ವಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಹಾವ ಭಾವಗಳುಳ್ಳ; ಹೆಣ್ಣಿಗ; ನಪುಂಸಕ.

जनना - ಸಂ ಹಡೆ; ಪ್ರಸವಿಸು.

जननी - ಖ್ರೀಂ ತಾಯಿ; ಮಾತೆ.

जनपद - ಪುಂ ದೇಶ.

जनम - ಪುಂ ಜನ್ಮ; ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಜೀವನ.

जनमना - ಅಂ ಹುಟ್ಟು; ಜನ್ಮತಾಳು.

ज़न-मुरीद - ವಿಂ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳುವವ.

जनवास - ಪುಂ ಜನಗಳು ಇಳಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಜಾಗ ಅಥವಾ ಮನೆ; ಬಿಡದಿ ಮನೆ.

जनवाई } ಖ್ರೀಂ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ; ಸೂಲ
जनाई } ಗಿತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವ ರುಸುಮು.

जनाज़ा - ಪುಂ ಹೆಣ; ಶವ; ಶವವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

ज़नानख़ाना - ಪುಂ ಅಂತಃಪುರ; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿರುವ ಸ್ಥಳ.

जनाना - ಸಂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸು.

ज़नाना - ವಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ; ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ನಪುಂಸಕ; ಪುಂ ಅಂತಃಪುರ.

ज़नानी - ವಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಸ್ತ್ರೀಯರ.

जनाब - ಪುಂ ಆದರಸೂಚಕ ಶಬ್ದ; ಮಹಾಶಯ.

जनाबे-आली - ಪುಂ ಮಾನನೀಯರೇ; ಮಾನ್ಯರೇ (ಸಂಬೋಧನೆ).

जनि - ಖ್ರೀಂ ಜನ್ಮ.

जनी - ಖ್ರೀಂ ದಾಸಿ; ಸ್ತ್ರೀ; ಕನ್ಯೆ.

जनीन - ಪುಂ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಗು; ಗರ್ಭಪಿಂಡ.

जनु - ಕ್ರಿಂ ಎಂಬಂತೆ; ಓಪಾದಿಯಲ್ಲಿ.

जनून - ಪುಂ ಹುಚ್ಚು; ಹೆಚ್ಚಳವಾದ ಪ್ರೇಮ; ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿದುದರಿಂದಾದ ಹುಚ್ಚು.

जनूब - ಪುಂ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕು.

जनूबी - ವಿಂ ದಕ್ಷಿಣದ.

जनेऊ - ಪುಂ ಜನಿವಾರ; ಯಜ್ಞೋಪವೀತ.

जनेत - ಖ್ರೀಂ ವರಯಾತ್ರೆ; ಮದುವಣಿಗನನ್ನು ವಿವಾಹಮಂಡಪಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವುದು.

जनेरा - ಪುಂ ಜೋಳ.

ज़न्द - ಪುಂ ಜರದುಸ್ತನು ಬರೆದಿರುವ ಫಾರಸೀಯರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ.

ज़न्नत - ಖ್ರೀಂ ಸ್ವರ್ಗ; ಪರಲೋಕ; —नसीब - ವಿಂ ಪರಲೋಕವಾಸಿ; ಸ್ವರ್ಗೀಯ.

ज़न्नती - ವಿಂ ಸ್ವರ್ಗದ; ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

जन्म - ಪುಂ ಹುಟ್ಟು; ಜನ್ಮ; ಜೀವನ.

जन्मना - ಅಂ ಹುಟ್ಟು.

जपना - ಸಂ ಜಪಿಸು; ಜಪಮಾಡು.

जपनी - ಖ್ರೀಂ ಜಪಮಾಲೆ; ಗೋಮುಖಿ.

ज़फ़र - **पु०** ಗೆಲವು; ವಿಜಯ.

ज़फ़ा - **स्त्री०** ಅನ್ಯಾಯ; ಅತ್ಯಾಚಾರ.

ज़फ़ाकश - **वि०** ಸಹನಶೀಲ.

ज़फ़ीरी } **स्त्री०** ಸಿಳ್ಳು; ಸೀಟಿ; ಸೀಟಿಯ ಶಬ್ದ.
ज़फ़ील }

जब - **क्रि०** ಯಾವಾಗ; ಆದಲ್ಲಿ; —**जब** - ಎಂದಾದರೂ; —**तब** - ಆಗಾಗ; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ.

जबड़ा - **पु०** ದವಡೆ ಎಲುಬುಗಳು.

ज़बर - **वि०** ಬಲಶಾಲಿಯಾದ; ಶಕ್ತಿಯುತ.

ज़बरई - **स्त्री०** ಬಲಾತ್ಕಾರ.

ज़बरदस्त - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠನಾದ; ಜೋರಾದ.

ज़बरदस्ती - **स्त्री०** ಅತ್ಯಾಚಾರ. **क्रि०** ಒತ್ತಾಯದಿಂದ.

ज़बरन - **क्रि०** ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ.

ज़बरा - **वि०** ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ.

ज़बह - **पु०** ಕುತ್ತಿಗೆ ಕೊಯ್ದು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವಿಕೆ; ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ.

ज़बहा - **पु०** ಸಾಹಸ; ಧೈರ್ಯ.

ज़बाँ } **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆ; ಮಾತು; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಭಾಷೆ.
ज़बान }

ज़बान-दराज़ - **वि०** ಮರ್ಯಾದೆಗೆಟ್ಟ; ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವವ; ಜಂಭಗಾರ.

ज़बानबंदी - **स्त्री०** ಸಾಕ್ಷಿಯ ವಾಙ್ಮೂಲ; ಪುರಾವೆ; ಮೌನ.

ज़बानी - **वि०** ಬಾಯಿಮಾತಿನ; ಮೌಖಿಕ.

ज़बून - **वि०** ಕೆಟ್ಟ; ನಿಕೃಷ್ಟ.

ज़ब्त - **पु०** ಜಪ್ತಿ.

ज़ब्ती - **स्त्री०** ಜಪ್ತಿಯಾಗುವಿಕೆ.

जब्बार - **वि०** ಬಲಾತ್ಕಾರಮಾಡುವ.

जब्र - **पु०** ಅತ್ಯಾಚಾರ; ಜುಲುಮೆ.

जब्रन - **क्रि०** **दे०** **जबरन्**.

जमई - **वि०** ಜಮಾಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವ; ನಗದಿ.

जमघट - **पु०** ಜನರ ಗುಂಪು.

ज़मज़म - **पु०** ಮಕ್ಕಾದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ನದಿ.

जमना - **अ०** ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟು; **स्त्री०** ಯಮುನೆ.

जमनिका - **स्त्री०** ಪರದೆ; ತೆರೆ.

जमनौता - **पु०** } ತನಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರನಿಗೆಕೊಡುವ ಹಣ.
जमनौती - **स्त्री०** }

जमहूर - **पु०** ಜನಪದ; ರಾಷ್ಟ್ರ.

जमहूरियत - **स्त्री०** ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ; ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ.

जमहूरी - **वि०** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ; ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ.

जमा - **वि०** ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಜಮೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ. **स्त्री०** ಮೂಲಧನ; ಬಂಡವಾಳ.

जमाख़र्च - **पु०** ಆಯವ್ಯಯ.

जमाई - **पु०** ಅಳಿಯ.

जमाअत } **स्त्री०** ಸಂಗಡ; ಕೂಟ; ಸಮೂಹ; ದರ್ಜೆ.
जमात }

जमादात - स्त्री० ಖನಿಜಗಳು.

जमादार - पु० ಕೆಲವುಂದಿ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ನಾಯಕ; ಜಮಾದಾರ; ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್.

जमादारी - स्त्री० ಜಮಾದಾರನ ಪದವಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗ.

ज़मानत - स्त्री० ಹೊಣೆ; ಜಾಮೀನು.

ज़मानतनामा - पु० ಜಾಮೀನು ಪತ್ರ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ.

ज़मानतदार - पु० ಜಾಮೀನುದಾರ.

जमाना - स० ಹೆಪ್ಪು ಅಥವಾ ಗಡ್ಡೆ ಕಟ್ಟಿಸು; ಒಂದರಮೇಲೊಂದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಕೂಡಿಸು; ಹೊಡೆ; ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸು; ಕುದುರಿಸು; ಒಂದುಗೂಡಿಸು.

ज़माना - पु० ಸಮಯ; ಕಾಲ; ಬಹಳಕಾಲ; ಸೌಭಾಗ್ಯದಕಾಲ; ಪ್ರಪಂಚ.

ज़माना-साज़ - वि० ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಯಾನುಸಾರ ಸೋಗು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವವ.

ज़माना-साज़ी - स्त्री० ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಯಾನುಸಾರ ಮಾಡುವ ಅನುಚಿತ ವ್ಯವಹಾರ.

जमाबंदी - स्त्री० ಕಂದಾಯದ ಪಟ್ಟಿ.

ज़मामा - पु० ಕ್ರೋಡಪತ್ರ; ಪುರವಣಿ; ಪರಿಶಿಷ್ಟ.

जमामार - वि० ಇತರರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವ.

ज़माल - पु० ಸೌಂದರ್ಯ.

जमालगोटा - पु० ಜಾಪಾಳದ ಬೀಜ.

ज़माली - वि० ಬಹಳಸುಂದರ; ರೂಪವಂತ.

जमावाड़ा - पु० ಬಹಳ ಜನರು ಸೇರಿರುವುದು; ಜನಸಂದಣಿ.

ज़मीं - स्त्री० दे० **ज़मीन**.

ज़मींकंद - पु० ಸುವರ್ಣ ಗೆಡ್ಡೆ; ಸೂರಣ ಗೆಡ್ಡೆ.

ज़मींदार - पु० ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ; ಜಮೀನುದಾರ.

ज़मींदारी - स्त्री० ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನ; ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕು.

ज़मींदोज़ - वि० ನೆಲಸಮಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

ज़मीन - स्त्री० ಭೂಮಿ; ನೆಲ; ತಳ; ಆಯೋಜನೆ; ಪ್ರಣಾಳಿ;—**आसमान का फ़रक** - ಅಜಗಜಾಂತರ, ಮಡುವಿಗೂ ಮಲೆಗೂ ಇರುವ ಅಂತರ;—**आसमान एक करना** - ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು; **ऊँची ज़मीन** - ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ;—**देखना** - ಬೋರಲು ಬೀಳು; **नीची ज़मीन** - ಬಂಜರುಭೂಮಿ.

ज़मीमा - पु० ಪರಿಶಿಷ್ಟ.

ज़मीर - पु० ಅಂತಃಕರಣ. **स्त्री०** ಸರ್ವನಾಮ.

जमील - वि० ಬಹಳಸುಂದರ; ರೂಪಸಂಪನ್ನ.

जमुर्रद - ಪುಂ ಪಚ್ಚೆ; ಪನ್ನಾ ಎಂಬ ರತ್ನ (**पन्ना**).
जमैयत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೂಟ; ಮಾನಸಿಕ ಶಾಂತಿ; ಸೈನ್ಯ.
जमोगना - ಸಂ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನೋಡು; ಅಸಲಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸು; ಸಮರ್ಥನ ಮಾಡಿಸು.
जम्हाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಕಳಿಕೆ.
जम्हाना - ಅಂ ಆಕಳಿಸು.
जयंत ವಿಂ ವಿಜಯಿ; ಪುಂ ಇಂದ್ರನ ಮಗ.
जर - ಪುಂ ಮುದಿತನ; ವೃದ್ಧಾವಸ್ಥೆ.
ज़र - ಪುಂ ಚಿನ್ನ; ಧನ.
ज़रकस, **ज़रकसी** } ವಿಂ ಜರತಾರಿಯ.
ज़रखेज - ವಿಂ ಫಲವತ್ತಾದ.
जरगा - ಪುಂ ಗುಂಪು; ಜನಜಂಗುಳಿ; ಪಠಾಣರಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪಣ.
जरठ - ವಿಂ ಕಠಿಣ; ಕರ್ಕಶ; ಮುದಿ; ಹಳೆಯ. ಪುಂ ಮುದಿತನ; ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ.
जरतार - ಪುಂ ಕಲಾಬತ್ತು; ಜರತಾರಿ.
जरतुआ - ವಿಂ ಇತರರನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ಸರಪಡುವವ; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ.
ज़रद - ವಿಂ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ.
ज़रदा - ಪುಂ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪಕ್ವಾನ್ನ; ವೀಳೇದೆಲೆಯೊಡನೆ ಮೆಲ್ಲುವ ಒಂದುಬಗೆಯ ಸುಗಂಧಪೂರಿತ ತಂಬಾಕು; ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಕುದುರೆ.
ज़रदार - ವಿಂ ಜರತಾರಿಯ; ಜರತಾರಿಹಾಕಿ ನೆಯ್ದ; ಧನವಂತ.
ज़रदालू - ಪುಂ ಸಕ್ಕರೆ ಬಾದಾಮಿ; ಮಾವು.
जरदुश्त - ಪುಂ ಫಾರಸೀಮತದ ಸ್ಥಾಪಕ.
ज़रदोज़ - ಪುಂ ಕಲಾಬತ್ತು ಮತ್ತು ಬುಟ್ಟೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.
ज़रदोज़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜರತಾರಿ ಮತ್ತು ಬುಟ್ಟೆದ ಕೆಲಸ.
जरना - ಅಂ ಸುಡು.
ज़रनिगार - ವಿಂ ಚಿನ್ನದ ಮೆರಗು ಕೊಟ್ಟಿರುವ; ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿರುವ.
ज़रपरस्त - ವಿಂ ಹಣವೊಂದನ್ನೇ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ತಿಳಿಯುವವ; ಧನಲೋಲುಪ, ಧನಪಿಶಾಚಿ.
ज़रब - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಡೆತ; ಪೆಟ್ಟು.
जरबीला - ವಿಂ ಥಳಥಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ.
जरमुआ - ವಿಂ ದೇಂ **जरतुआ**.
ज़रर - ಪುಂ ಹಾನಿ; ನಷ್ಟ; ಪೆಟ್ಟು.
जरा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಪ್ಪು; ಮುದಿತನ.
ज़रा - ವಿಂ ಸ್ವಲ್ಪ; ತುಸ; ಕೊಂಚ.
ज़राअत - ಸ್ತ್ರೀಂ ವ್ಯವಸಾಯ; ಒಕ್ಕಲುತನ.
ज़राफ़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಹಾಸ್ಯ; ತಮಾಷೆ; ಚಮತ್ಕಾರ.

ज़राय - ಪುಂ (ज़रिया ದ ಬಹು ವಚನ). ಮೂಲಕ, ಮುಖಾಂ ತರ.

जरायम - ಪುಂ (जुर्म ದ ಬಹುವಚನ). ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಅಪರಾಧಗಳು.

जरायम-पेशा - ಪುಂ ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವ ಜನರು.

ज़रायु - ಪುಂ ಗರ್ಭಾಶಯು.

ज़रिया - ಪುಂ ಸಂಬಂಧ; ದ್ವಾರ; ಕಾರಣ; ಉಪಾಯು.

ज़री - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿನ್ನದಸರಿಗೆ; ಜರತಾರಿ.

ज़रीदा - ವಿಂ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವ; ಒಬ್ಬಂಟಿ.

ज़रीफ़ - ಪುಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ನಕಲಿ ಮಾಡುವವ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

ज़रीब - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಮೀನನ್ನು ಅಳೆಯುವದಕ್ಕೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸರಪಳಿ.

ज़रीया - ಪುಂ ದೇಂ ज़रिया.

ज़रीर - ವಿಂ ಪ್ರಬಲ; ವೀರ; ಶೂರ.

ज़रूर - ಕ್ರಿಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ; ಅಗತ್ಯವಾಗಿ; ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ.

ज़रूरत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆವಶ್ಯಕತೆ; ಅಗತ್ಯ.

ज़रूरियात - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳು; ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು.

ज़रूरी - ವಿಂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ; ಅಗತ್ಯವಾದ.

ज़रे-अस्ल - ಪುಂ ಮೂಲಧನ; ಅಸಲು ಹಣ.

ज़रे-तावान - ಪುಂ ಕ್ಷತಿ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣ; ನಷ್ಟವಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು.

ज़रे-पेशगी - ಪುಂ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣ.

ज़रे-मुताल्बा - ಪುಂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣ; ಬಾಕಿ ಹಣ.

ज़रे-सफ़ेद - ಪುಂ ಬೆಳ್ಳಿ.

ज़रे-सुर्ख़ - ಪುಂ ಚಿನ್ನ.

जरोखा - ಪುಂ ಕಿಟಕಿ.

जर्कबर्क - ವಿಂ ಥಳಥಳಿಸುವ.

जर्जर, जर्जरित - ವಿಂ ಜೀರ್ಣಶೀರ್ಣವಾದ; ಸವೆದುಹೋದ; ಹರಕಲು ಬರಕಲು.

ज़र्द - ವಿಂ ಹಳದಿಬಣ್ಣ.

ज़र्दा - ಪುಂ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಿಂಡಿ; ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಕುದುರೆ; ತಾಂಬೂಲದೊಂದಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತಂಬಾಕು.

ज़र्दालू - ಪುಂ ಒಂದುಬಗೆಯ ಮಾವು.

ज़र्दोज़ - ಪುಂ ಜರೀ ಕೆಲಸಗಾರ; ಜರೀ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು.

ज़र्रा - ಪುಂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ಚೂರು; ಅಣು.

ज़र्राह - ಪುಂ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡುವ ವೈದ್ಯ.

जर्राही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ.

जलंदर - पु० ಮತ್ಸರ, ಕಿಚ್ಚು, ಉರಿ, ಉದರರೋಗ.

जल - पु० ನೀರು ; ಲಾವಂಚ.

ज़लक़ - स्त्री० ಹಸ್ತಮೈಥುನ; ಮುಷ್ಟಿಮೈಥುನ.

जलकर - पु० ನೀರಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನ; ನೀರಿನಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ತೆರಿಗೆ.

जलखावा - पु० ಅಲ್ಪಾಹಾರ, ಫಲಾಹಾರ.

जलगदै - पु० ನೀರುಹಾವು.

जलचर - पु० ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

ज़लज़ला - पु० ಭೂಕಂಪ.

जलद - पु० ಮೇಘ.

जलन - स्त्री० ಉರಿ; ದಾಹ; ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ; ಅಸೂಯೆ, **जले पर नमक छिड़कना** - ಗಾಯದಮೇಲೆ ಬರೆ ಹಾಕು.

जलना - अ० ಉರಿ; ಸುಟ್ಟುಹೋಗು; ಅಸೂಯೆಪಡು.

जलपान - पु० ಉಪಹಾರ; ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತಿನ ಫಲಹಾರ.

जलप्रपात - पु० ಜಲಪಾತ.

जलप्लावन - पु० ಕಟ್ಟೆಮೀರಿ ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹ, ಜಲ ಪ್ರಳಯ.

जलयान - पु० ಸಮುದ್ರದಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣ ; ಹಡಗು ; ದೋಣಿ.

जलवा - पु० ಥಳಕು; ಶೋಭೆ; ಚೆಲುವು; ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವಣಿಗನಿಗೆ ಮೊದಲಸಾರೆ ಪರದೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿ ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

जलसा - पु० ಸಭೆ; ಕೂಟ; ಅಧಿವೇಶನ.

जलहास - पु० ಸಮುದ್ರದ ನೊರೆ, ನೀರಿನ ನೊರೆ.

जलांजलि - स्त्री० ಅರ್ಘ್ಯ; ಜಲತರ್ಪಣ.

जलातन - वि० ಕೋಪಿ; ಅಸೂಯಾಪರ.

जलाना - स० ಉರಿಸು; ಸುಡು; ದಹಿಸು

जलापा - पु० ಅಸೂಯೆಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು.

जलाल - पु० ತೇಜಸ್ಸು; ಪ್ರಕಾಶ; ಪ್ರಭಾವ.

जलावतन - वि० ಗಡೀಪಾರು; ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವ; ದೇಶಭ್ರಷ್ಟ.

जलावतनी - स्त्री० ಗಡೀಪಾರು; ದ್ವೀಪಾಂತರವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ.

जलावन - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಸೌದೆ, ಬೆರಣಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನುರಿಸುವಾಗ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

जलावर्त - पु० ಸುಳಿಗುಣಿ.

जलाशय - पु० ಹಳ್ಳ, ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ನದಿ ಮುಂತಾದ ನೀರಿರುವ ಸ್ಥಳ.

ज़लील - वि० ತುಚ್ಛ; ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲದ; ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ.

जलील - वि० ಮರ್ಯಾದಸ್ತ.

जलूस - पु० ಮೆರವಣಿಗೆ; ನಗರ ಸಂಕೀರ್ತನೆ.

जलेतन - वि० ಮುಂಗೋಪಿ.

जलेबा - पु० } 'ಜಿಲೇಬಿ' ಎಂಬ
जलेबी - स्त्री० } ಸಿಹಿ ತಿನಸು.

जल्द - क्रि० ಬೇಗನೆ; ಶೀಘ್ರವಾಗಿ.

जल्दबाज़ - वि० ಬೇಗಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವ; ಆತುರಗಾರ.

जल्दी - स्त्री० ಅವಸರ; ಶೀಘ್ರತೆ.

जल्पना - अ० ಹರಟುವುದು.

जल्लाद - पु० ತಲೆ ಹೊಡೆಯುವವ; ಕೊಲೆಗಾರ; ವಧಿಕ.

जल्वा - पु० ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದು; ದೃಶ್ಯ; ದರ್ಶನ; ತೇಜಸ್ಸು; ಕಾಂತಿ; ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರ ಪರಸ್ಪರ ದರ್ಶನ;—**गाह** - पु० ಪ್ರಪಂಚ; ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಜಾಗ.

जव - पु० ವೇಗ; ಯುವಧಾನ್ಯ.

जवनिका - स्त्री० ಪರದೆ.

जवाँ - वि० ಯುವಕ; ವೀರ.

जवाँमर्द - वि० ಶೂರವೀರ; ಪರಾಕ್ರಮಿ; ಸ್ವಯಂಸೇವಕ.

जवाँमर्दी - स्त्री० ಶೌರ್ಯ; ಪರಾಕ್ರಮ.

जवाखार - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪ್ಪು; ಯುವಕ್ಷಾರ.

जवान - वि० ಪ್ರಾಯದ; ಯೌವನದ; ಯುವಕ.

जवानी - स्त्री० ಪ್ರಾಯ; ಯೌವನ; ತಾರುಣ್ಯ.

जवाब - पु० ಉತ್ತರ; ಜವಾಬು.

जवाब-तलब - वि० ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೋರಲ್ಪಟ್ಟಂಥ;—**करना** - ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೋರು.

जवाब-दावा - पु० ವಾದಿಯ ದಾವೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಬರೆದುಕೊಡುವ ಕೈಫಿಯತ್ತು.

जवाब-देह - पु० ಜವಾಬ್ದಾರ; ಜಾಮಿಾನುಗಾರ.

जवाब-देही - स्त्री० ಜವಾಬ್ದಾರಿ; ಜಾಮಿಾನು.

जवाब-सवाल - पु० ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ; ವಾದವಿವಾದ.

जवाबी - वि० ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕಾದ; ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದ.

जवार - पु० ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರದೇಶ; ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ.

जवारा - पु० ಯುವಧಾನ್ಯದ ಮೊಳಕೆ.

ज़वाल - पु० ಕ್ಷೀಣದೆಶೆ; ಅವನತಿ.

जवास - पु० ಬ್ರಂಹದಂಡೀಗಿಡ.

जहावर - पु० ರತ್ನ; ಮಣಿ.

जवाहरात - पु० ರತ್ನಗಳು.

जवाहिर - पु० दे० जवाहर.

जशन - पुं० ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವ; ಮೆರವಣಿಗೆ; ಆನಂದ.

जसामत - स्त्री० ದಪ್ಪ; ಶರೀರದ ಆಕೃತಿ.

जसीम - वि० ದಪ್ಪನಾದ.

जस्ता - पुं० ಸತುವು; ಸತ್ತು.

जहातिया - पुं० ಕಂದಾಯವಸೂಲು ಮಾಡುವವ.

जहद - स्त्री० ಪರಿಶ್ರಮ; ಪ್ರಯತ್ನ; यो० - **जह्दो-जहद** - ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ.

जहदना - अ० ಕೆಸರು ಅಥವಾ ಕೊಚ್ಚೆಯಾಗು; ಶಿಥಿಲವಾಗು.

ज़हन - पुं० ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಬುದ್ಧಿ; —**खुलना** - ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಾಸವಾಗು; —**नशीन होना** - ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬರು; —**लड़ाना** - ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸು.

जहन्नुम - पुं० ನರಕ.

ज़हमत - स्त्री० ವಿಪತ್ತು; ಸಂಕಟ; —**उठाना** - ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸು.

ज़हर - पुं० ವಿಷ; ಅಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು; —**उगलना** - ಎದೆಗೆನಾಟುವಂತೆ ಮಾತಾಡು; —**उतराना** - ವಿಷ ವಿಳಿಸುವುದು; ದ್ವೇಷವನ್ನು ಕಕ್ಕುವುದು; —**का घूँट पी जाना** - ಅಪಮಾನ ಅಥವಾ ಕೋಪವನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳು.

ज़हर-आलूदा - वि० ವಿಷವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವ; ವಿಷಯುಕ್ತ.

ज़हर-दार-पुं० ವಿಷವುಳ್ಳ; ವಿಷದಿಂದ ಕೂಡಿದ.

ज़हरबाद - पुं० ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಷದಕರು.

ज़हर-मोहरा - पुं० ಹಾವಿನ ವಿಷಕ್ಕೆ ಮದ್ದು ಎಂದು ಪರಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಕರಿಕಲ್ಲು.

ज़हरा - पुं० ಪಿತ್ತಕೋಶ; ಸಾಹಸ.

ज़हरीला - वि० ವಿಷವುಳ್ಳ; ವಿಷಯುಕ್ತ.

जहल - पुं० ಏನೂ ತಿಳಿಯದವ; ಅಜ್ಞಾನಿ.

जहली - वि० ಜಗಳಗಂಟ; ಬಾಯಿಬಡುಕ.

जहाँ - क्रि० ಯಾವಲ್ಲಿ; —**का तहाँ** - ಮೊದಲಿದ್ದಲ್ಲಿಯೆ; —**तहाँ** - ಅತ್ತಿತ್ತ.

जहाँ - पुं० ಜಗತ್ತು; ಪ್ರಪಂಚ.

जहाँगीर - वि० ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆದ್ದವನು; ಜಗದ್ವಿಜಯಿ.

जहाँगीरी - स्त्री० ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಕೈಬಳೆ.

जहाँदीद / **जहाँदीदा** } वि० ಲೋಕಾನುಭವಿ.

जहाँपनाह - पुं० ಲೋಕಶರಣ್ಯ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

जहाज़ - पुं० ಹಡಗು; ನಾವೆ; ಜಹಜು; —**की चिड़िया** - ಒಬ್ಬನನ್ನ ನಂಬಿದವ.

जहाज़ी - वि० ಜಹಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

जहाद - पुं० ಮುಹಮ್ಮದೀಯರ ಧರ್ಮಯುದ್ಧ.

जहान - पुं० ಪ್ರಪಂಚ; ಜಗತ್ತು.

ज़हानत - स्त्री० ಬುದ್ಧಿ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ.

जहालत - स्त्री० ಅಜ್ಞಾನ; ಮೂರ್ಖತನ.

जहीं - क्रि० ಯಾವಲ್ಲಿಯೇ.

ज़हीन - वि० ಬುದ್ಧಿವಂತ.

जहीम - पुं० ನರಕ.

ज़हीर - पुं० ಸಹಾಯಕ; ಸ್ನೇಹಿತ.

ज़हूर - पुं० ಪ್ರಕಾಶ; ಹೊರ ಬೀಳುವಿಕೆ.

ज़हूरा - पुं० ದೃಶ್ಯ.

ज़हे - अव्य० ಧನ್ಯ;—**किस्मत** - ಬಹಳ ಭಾಗ್ಯ.

जहेज़ - पुं० ವರದಕ್ಷಿಣೆ.

जाँ - स्त्री० ಜೀವ; ಪ್ರಾಣ.

जाँकनी - स्त्री० ಪ್ರಾಣಾಪಹಾರಕವಾದ ಕಷ್ಟ; ಮರಣಾಸನ್ನಸ್ಥಿತಿ.

जाँकाही - स्त्री० ಕಷ್ಟ; ಪರಿಶ್ರಮ.

जाँगर - पुं० ದೇಹ; ಕೈಕಾಲು.

जाँगलू - वि० ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯ; ಗವಾರ; ಮೂರ್ಖ.

जाँघ - स्त्री० ತೊಡೆ.

जाँघिया - वि० ಮೊಣಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವ ಇಜಾರ; ಚಡ್ಡಿ; ಚಣಕ; ಚಲ್ಲಣ.

जाँच - स्त्री० ಪರೀಕ್ಷೆ; ಶೋಧನೆ; —**पड़ताल** - ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಶೋಧನೆ.

जाँचना - स० ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು.

जाँत / **जाँता** } पुं० ದೊಡ್ಡ ಬೀಸುವಕಲ್ಲು.

जाँ-निवाज़ - वि० ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆಯಿಡುವ; ದಯಾಳು; ಕೃಪಾಳು.

जाँनिसार - वि० ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವ.

जाँ-फ़िज़ा - पुं० ಅಮೃತ.

जाँ-फ़िशानी - स्त्री० ಬಹಳವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು; ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.

जाँ-बख़्श - वि० ಜೀವಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗೊಡುವ.

जाँ-बख़्शी - स्त्री० ಮಾಫಿ; ಕ್ಷಮಾಪಣೆ.

जाँ-ब-जाँ - ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ.

जाँबाज़ - वि० ಪರಿಶ್ರಮಿ; ಪ್ರಾಣ ಕೊಡಲು ಸನ್ನದ್ಧ.

जा - वि० ಹುಟ್ಟಿದ; ಯೊಗ್ಯವಾದ; स्त्री० ಜಾಗ.

जाई - स्त्री० ಕನ್ಯೆ; ಮಗಳು; ಜಾಜೀ ಹೂ.

जालड़ - पुं० ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂಬ ಕರಾರಿನಮೇಲೆ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತಂದಸಾಮಾನು; ಕಿರ್ದಿ.

ज़ाकिर - वि० ಹೊಗಳುವವ.

जागर्ज़ीं - **वि०** ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವ; ಜಾಗೃತ.

जागना - **अ०** ನಿದ್ರೆಯಿಂದೇಳು; ಎಚ್ಚರವಾಗು; ಉದಯವಾಗು.

जागरण - **पु०** ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವಿಕೆ; ಜಾಗರಣೆ.

जागरूक - **वि०** ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

जागीर - **स्त्री०** ಜಹಗೀರು; ಉಂಬಳಿ.

जागीरदार - **पु०** ಜಹಗೀರಿನ ಒಡೆಯ; ಜಾಗೀರುದಾರ.

जागीरी - **स्त्री०** ಜಾಗೀರು; ಜಹಗೀರು.

जाग्रत - **वि०** ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವ.

जाज़म - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಮಖಾನ; ರತ್ನಕಂಬಳಿ.

जाज़रूर - **पु०** ಪಾಯಖಾನೆ; ಸಂಡಾಸ.

जाज़िब - **वि०** ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ.

जाट - **पु०** ರಾಜಪೂತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಗಡ.

जाठ - **पु०** (ಗಾಣದ) ಕಣೆ; ಕೊಂಕ.

जाड़ा - **पु०** ಚಳಿಗಾಲ; ಚಳಿ.

जात - **पु०** ಜನ್ಮ; ಪುತ್ರ. **वि०** ಹುಟ್ಟಿದ. **स्त्री०** ಜಾತಿ.

ज़ात - **स्त्री०** ದೇಹ; ಶರೀರ; ಜಾತಿ.

जात-पाँत - **स्त्री०** ಕುಲಗೋತ್ರ; ಜಾತಿ.

जाति - **स्त्री०** ವರ್ಣ; ವಂಶ.

जाति-पांति - **स्त्री०** ಜಾತಿಮತ.

ज़ाती - **वि०** ತನ್ನ; ಸ್ವಂತ; ಖಾಸಗಿ.

जातीय - **वि०** ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ.

जातीयता - **स्त्री०** ಜಾತಿಪ್ರೇಮ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ.

ज़ादा - **वि०** ಹುಟ್ಟಿದ; ಜನ್ಯ.

जादू - **पु०** ಇಂದ್ರಜಾಲ; ಗಾರಡಿ; ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ.

जादूगर - **पु०** ಮಂತ್ರವಾದಿ; ಗಾರಡಿಯವ.

जादूनज़र - **पु०** ನೋಡಿದೊಡನೆ ಮೋಹಿಸುವ.

जादूगरनी - **स्त्री०** ಮಾಟಗಾತಿ.

जादूगरी - **स्त्री०** ಮಾಟ; ಗಾರಡಿ ವಿದ್ಯೆ; ಇಂದ್ರಜಾಲ ವಿದ್ಯೆ.

जान - **स्त्री०** ಪ್ರಾಣ; ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಜ್ಞಾನ; ಜೀವ; ಜೀವಾಳ; **—का गाहक** - ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವವ. **—के लाले पड़ना** - ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣು; **—खाना** - ಬಹಳವಾಗಿ ಪೀಡಿಸು; **—छुड़ाकर भागना** - 'ಬದುಕಿದೆಯಾ ಬಡಜೀವವೇ' ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು; **—में जान आना** - ಕಷ್ಟವು ಕಳೆದು ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವಾಗು; **—देना** - ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮಮಾಡು; **—पर खेलना** ಜೀವದಹಂಗು ತೊರೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು.

जानकार - **वि०** ತಿಳಿದವ; ಚತುರ.

जानकारी - **स्त्री०** ಪರಿಚಯ; ತಿಳಿವು; ನಿಪುಣತೆ.

जानदार - वि० ಜೀವವುಳ್ಳ; ಪ್ರಾಣವುಳ್ಳ.

जानना - स० ಅರಿ; ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು; यो० - जान पड़ना - ತೋರು; जान-बूझकर - ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ.

जानपद - पु० ಮನುಷ್ಯ; ದೇಶ; ಗ್ರಾಮ.

जान-पहचान - स्त्री० ಗುರುತು ಪರಿಚಯ.

जान-बख़्शी - स्त्री० दे० जाँबख़्शी.

जानबाज़ - वि० दे० जाँबाज़.

जानमाज़ - स्त्री० ನಮಾಜುಮಾಡುವಾಗ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಸನ.

जानवर - पु० ಪ್ರಾಣಿ; ಜಂತು. वि० ಮೂರ್ಖ.

जानशीन - वि० ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ; ವಾರಸುದಾರ.

जानाँ - पु० ಪ್ರಿಯ.

जानानाँ - स्त्री० ಪ್ರಿಯೆ.

जाना - अ० ಹೊರಡು; ಹೋಗು; ಕಳೆದುಹೋಗು; ನಾಶವಾಗು.

जानिब - स्त्री० ದೆಶೆ; ದಿಕ್ಕು; ಪಕ್ಷ.

जानी - वि० ಪ್ರಾಣದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ; ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆ; —दुश्मन - ಪ್ರಾಣತೆಗೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಶತ್ರು; —दोस्त - ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ.

जानु, जानू - पु० ತೊಡೆ.

जाने-मन - पु० ನನ್ನ ಜೀವವೇ ಎಂಬ ಸಂಬೋಧನ.

जाप - पु० ಜಪ.

जापक - पु० ಜಪಿಸುವ.

जापा - पु० ಪ್ರಸೂತಿಗೃಹ.

ज़ाफ़ - पु० ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ಮೂರ್ಛೆ.

जाफ़त - स्त्री० ಔತಣ.

ज़ाफ़रान - पु० ಕೇಸರಿ; ಕುಂಕುಮ ದಹೂ.

जाफ़री - स्त्री० ಬಿದುರಿನ ದಬ್ಬೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಡಿಕೆ.

जा-बजा - वि० ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ.

जाबित - वि० ಜಪ್ತು ಮಾಡುವವ; ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳವ; ಸಹನಶೀಲ.

ज़ाबिता - पु० दे० ज़ाब्ता.

जाबिर - वि० ಅತ್ಯಾಚಾರಮಾಡುವ.

ज़ाब्ता - पु० ನಿಯಮ; ಕಾನೂನು; —दीवानी - ಸಿವಿಲ್ ಕಾನೂನು; —फ़ौज़-दारी - ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು.

जाम - पु० ಜಾವ; ಬಟ್ಟಲು; ನೇರಳೆಗಿಡ; ಕನ್ನಡಿ.

जामदानी - स्त्री० ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಚರ್ಮದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

जामन - पु० ಹೆಪ್ಪು ಹಾಕುವ ಮಜ್ಜಿಗೆ; ಹೆಪ್ಪು.

जामा - पु० ಉಡುಪು; ವಸ್ತ್ರ.

जामात, जामाता - पु० ಅಳಿಯ.

ज़ामिन, ज़ामिनदार - पु० ಜಾಮೀನುದಾರ; ಹೊಣೆಗಾರ.

ज़ामिनी - स्त्री० ಹೊಣೆ; ಜಾಮೀನು.

जामुन - पु० ಜಾಮೂನು; ಜಂಬು ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣು.

जामुनी - वि० ಜಂಬುನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ.

जामे से बाहर होना - ಅತ್ಯಂತ ಕುಪಿತನಾಗು.

ज़ायक़ा - वि० ರುಚಿ; ಸವಿ.

ज़ायक़ेदार - वि० ಸವಿಯಾದ; ರುಚಿಕರವಾದ; ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ.

जायचा - पु० ಜನ್ಮಪತ್ರಿಕೆ.

जायज़ - वि० ಯೋಗ್ಯವಾದ; ನ್ಯಾಯವಾದ.

जायज़ा - पु० ಪರೀಕ್ಷೆ; ತನಿಖೆ.

ज़ायद - वि० ಹೆಚ್ಚಿಗೆ; ಹೇರಳ; ಮಿಕ್ಕು.

ज़ायदाद - स्त्री० ಆಸ್ತಿ; ಸಂಪತ್ತು.

जायफल - पु० ಜಾಯಿಕಾಯಿ; ಜಾಜಿಕಾಯಿ.

ज़ायल - वि० ಅಳಿದ; ನಾಶವಾಗಿ ಹೋದ; ವಿನಷ್ಟವಾದ.

जाया - स्त्री० ಹೆಂಡತಿ. वि० ಹುಟ್ಟಿದ.

ज़ाया - वि० ಕಟ್ಟುಹೋದ; ವ್ಯರ್ಥ; ಕಳೆದು ಹೋದ.

जार - पु० ವ್ಯಭಿಚಾರಿ.

जारज - पु० ಮಿಂಡನಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ.

जारन - पु० ಉರಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರಣಿ ಮುಂತಾದ್ದು; ಉರಿಸುವಿಕೆ.

जारा - पु० ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ.

जारायंपेशा - वि० ದರೋಡೆಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವ.

जारी - अ० ಪ್ರವಹಿಸುವ; ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ; ಪ್ರಚಲಿತ.

ज़ारी - स्त्री० ದುಃಖ.

जाल - पु० ಬಲೆ; ಜಾಲ; ಸಮೂಹ; ಮೋಸ;—**फैलाना या बिछाना** - ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಂಚಿಕೆ ಮಾಡು.

जालसाज़ - पु० ವಂಚಕ; ಮೋಸಗಾರ.

जालसाज़ी - स्त्री० ವಂಚನೆ; ಮೋಸ.

जाला - पु० ಜೇಡರಹುಳದ ಬಲೆ; ಕಲ್ಲಿ.

ज़ालिम - वि० ಜುಲುಮೆಮಾಡುವ; ಅತ್ಯಾಚಾರಿ.

जालिया - वि० ಮೋಸಗಾರ; ವಂಚಕ. पु० ಬೆಸ್ತರವ.

जाली - स्त्री० ಜಲ್ಲಡೆ; ಜರಡಿ; ಬಲೆ; ಜಾಳಾದ ಬಟ್ಟೆ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಸೂತಿಕೆಲಸ; ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ನಾರು. वि० ಕೃತ್ರಿಮ; ಸತ್ಯವಲ್ಲದ.

जावित्री - स्त्री० ಜಾಯಿಪತ್ರಿ; ಜಾಪತ್ರಿ.

जावेद - वि० ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವ; ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವ.

जासूस - पु० ಬೇಹುಗಾರ; ಗೂಢಚಾರ.

जासूसी - स्त्री० ಬೇಹುಕಾರಿಕೆ; ಗೂಢಚಾರನ ಕೆಲಸ.

जाह - **पु०** ದೊಡ್ಡಪದವಿ; ಗೌರವ.

जाह-तलब - **वि०** ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ.

ज़ाहिद - **पु०** ಭಕ್ತ; ಸನ್ಯಾಸಿ; ಬೈರಾಗಿ.

ज़ाहिर - **वि०** ಪ್ರಕಟವಾದ; ಬಹಿರಂಗ.

ज़ाहिरा - **क्रि०** ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಂತೆ; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ.

जाहिल - **वि०** ಮೂರ್ಖ; ವಿದ್ಯಾಹೀನ.

जाही - **स्त्री०** ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಹೂ.

ज़िंद - **पु०** ದೈವ; ಭೂತಪ್ರೇತ.

ज़िंदगानी, **ज़िंदगी** - **स्त्री०** ಜೀವನ; ಜೀವಮಾನ.

ज़िंदा - **वि०** ಬದುಕಿರುವ; ಜೀವಂತ.

ज़िंदादिल - **वि०** ವಿನೋದಪ್ರಿಯ; ರಸಿಕ; ಸಜೀವ.

ज़िंदादिली - **स्त्री०** ರಸಿಕತೆ.

ज़िंदाबाद - ಚಿರಾಯುವಾಗಲಿ.

जिंस - **स्त्री०** ಪ್ರಕಾರ; ರಖಮು; ವಸ್ತು; ಜಿನಸಿ.

जिंसवार - **पु०** ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದಿಡುವ ಖಾತೆ.

जिआना - **स०** **दे०** **जिलाना.**

ज़िक्र - **पु०** ಪ್ರಸ್ತಾಪ; ಚರ್ಚೆ; ನಮೂದು; ಉಲ್ಲೇಖ.

ज़िगर - **वि०** ಯಕೃತ್ತು; ಹೃದಯ; ಜೀವ; ಸಾಹಸ; ಸಾರ.

ज़िगरा - **पु०** ಸಾಹಸ; ಧೈರ್ಯ.

ज़िगरी - **वि०** ಹೃದಯದ; ಅಂತರಂಗದ; ಆಪ್ತ.

जिगीषा - **स्त्री०** ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ.

ज़िच - **स्त्री०** ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು; ಮುಟ್ಟುಗೋಲು.

जिजिया - **स्त्री०** ಸಹೋದರಿ. **पु०** ಒಂದು ತೆರಿಗೆ.

जिज्ञासा - **स्त्री०** ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ; ಪರಿಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿ.

जिज्ञासु, **जिज्ञासू** - **वि०** ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಯ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವ.

जिठानी - **स्त्री०** ಹಿರಿಯ ಮೈದುನನ ಹೆಂಡತಿ; ಓರಗಿತ್ತಿ.

जित - **वि०** ಗೆಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ; ಸೋತ; **क्रि०** ಯಾವಕಡೆ; ಎತ್ತ.

जितना - **वि०** ಎಷ್ಟು; **क्रि०** ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ.

जिताना - **स०** ಜಯಿಸಗೊಡಿಸು.

ज़िद - **स्त्री०** ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮಾತು; ವೈರ; ಹಠ; ದುರಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು.

जिदियाना - **अ०** ಹಟಹಿಡಿ; ಜಿದ್ದು ಮಾಡು.

ज़िद्द - **स्त्री०** **दे०** **ज़िद.**

ज़िद्दी - **वि०** ಹಠಮಾರಿ; ದುರಾಗ್ರಹಿ.

जिधर - **क्रि०** ಯಾವಕಡೆ; ಎತ್ತ.

जिन - **सर्व॰** (जो ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾಗ ಆಗುವ ರೂಪ) ಪುಂ ಭೂತ.

ज़िना - ಪುಂ ಹಾದರ ; ವ್ಯಭಿಚಾರ.

ज़िनाकार - ವಿಂ ವ್ಯಭಿಚಾರಿ.

ज़िनाकारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವ್ಯಭಿಚಾರ.

जिनिस - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **जिंस.**

ज़िन्दगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **ज़िंदगी.**

ज़िन्दा - ವಿಂ ದೇಂ **ज़िंदा.**

ज़िबह - ಪುಂ ಕತ್ತುಕೊಯ್ದು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವುದು ; ಹಿಂಸೆ.

जिमाना - ಸಂ ಭೋಜನಮಾಡಿಸು ; ಉಣಿಸು.

जिमि - ಕ್ರಿಂ ಹಾಗೆ ; ಯಾವರೀತಿ.

ज़िम्मा - ಪುಂ ಹೊಣೆ; ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ; ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ; ವಶ ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

ज़िम्मावार - ಪುಂ ಜವಾಬ್ದಾರ.

ज़िम्मावारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ; ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ.

ज़िम्मेदार, **ज़िम्मेवार** } ಪುಂ ದೇಂ **जिम्मावार.**

जिम्मेदारी, **ज़िम्मेवारी** } ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **जिम्मावारी.**

जिय - ಪುಂ ಮನಸ್ಸು ; ಚಿತ್ತ.

ज़ियादती - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **ज़्यादती.**

ज़ियादा - ವಿಂ ದೇಂ **ज़्यादा.**

ज़ियान - ಪುಂ ನಷ್ಟ ; ಹಾನಿ.

जियाना - ಸಂ ಬದುಕಿಸು.

ज़ियाफ़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆತಿಥ್ಯ ; ಔತಣ.

ज़ियारत - ಸ್ತ್ರೀಂ ದರ್ಶನ ; ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ; ಪವಿತ್ರಸ್ಥಾನ; ತೀರ್ಥ; ದರ್ಬಾರು.

ज़ियारती - ವಿಂ ಯಾತ್ರಿಕ; ದರ್ಶಕ.

जिरगा - ಪುಂ ಗುಂಪು ; ಮಂಡಲಿ.

जिरह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಅಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆ ; ಪಾಟೀ ಸವಾಲು.

ज़िरह - ಸ್ತ್ರೀಂ, **ज़िरह बख़्तर** - ಪುಂ } ಕಬ್ಬಿಣದ ಕವಚ.

ज़िराअत, **ज़िरायत** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಆರಂಭ ; ಕೃಷಿ ; ಬೇಸಾಯ.

ज़िराफ़ा - ಪುಂ ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂಟೆಯ ಜಾತಿಯ "ಜಿರಾಫೆ" ಎಂಬ ಮೃಗ.

जिला - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಳಪು ; ಮೆರುಗು ; ಕಾಂತಿ.

ज़िला - ಪುಂ ಪ್ರಾಂತ ; ಜಿಲ್ಲೆ.

ज़िलादार - ಪುಂ ಜಿಲಾಧಿಕಾರಿ ; ಕಲೆಕ್ಟರ.

ज़िलादारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಉದ್ಯೋಗ.

जिलाना - ಸಂ ಬದುಕಿಸು.

जिलासाज़ - ಪುಂ ಚಾಕು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವವ.

जिलाह - ಪುಂ ಅತ್ಯಾಚಾರಿ.

जिलेबी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **जलेबी.**

जिल्द - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚರ್ಮ ; ಪುಸ್ತಕದ ರಟ್ಟು ; ಬೈಂಡು ; ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿ ; ಸಂಪುಟ.

जिल्दबंद - ಪುಂ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ರಟ್ಟು ಹೊಲಿಯುವವ.

जिल्दसाज़ी - **स्त्री०** ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ರಟ್ಟು ಹೊಲಿಯುವ ಕೆಲಸ.

ज़िल्लत - **स्त्री०** ಅನಾದರ; ಅಪಮಾನ; ದುರ್ಗತಿ ;—**उठाना** - ಅಪಮಾನಿತನಾಗು.

जिस्म - **पुं०** ಮೈ ; ಶರೀರ; ದೇಹ.

जिस्मानी - **वि०** ದೇಹ ಸಂಬಂಧವಾದ; ದೈಹಿಕ.

ज़िहन - **पुं०** ಬುದ್ಧಿ; ವಿವೇಕ; —**लड़ाना** - ಬಹಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸು; ಬುದ್ಧಿ ಖರ್ಚುಮಾಡು.

ज़िहाद - **पुं०** ಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ಯುದ್ಧ.

ज़िहालत - **स्त्री०** ಅಜ್ಞಾನ; ಮೂರ್ಖತನ.

जिह्वा - **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆ.

जी - **पुं०** ಮನಸ್ಸು; ಚಿತ್ತ; ಸಾಹಸ; ಇಚ್ಛೆ. **अव्य०** ಸನ್ಮಾನ; ಅಂಗೀಕಾರ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದ;—**अच्छा होना** - ಚಿತ್ತವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿರು ;—**उचटना** - ಬೇಸರಿಕೆ ಯುಂಟಾಗು; —**खट्टा करना** - ದುರ್ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸು; —**चुराना** - ಕೆಲಸದಿಂಬ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ;—**जलना** - ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಅಥವಾ ಕೋಪವುಂಟಾಗು ;—**जान से लगना** - ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರನಾಗು ; —**बहलाना** - ಮನೋರಂಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ;—**भरना** - ಮನವು ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳು ; —**मचलाना** - ವಾಂತಿ ಅಥವಾ ವಮನಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗು; (ಹೊಟ್ಟೆತಿರುವು ಅಥವಾ ತೊಳಸು) ;—**लगाना** - ಮನಸ್ಸಿಡು ;—**लड़ाना** - ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಗ್ನವಾಗು.

ज़ी - **प्रत्य०** ಇಡುವವನು, ಉದಾ: ज़ी-रुतबा.

जीजा - **पुं०** ಅಕ್ಕನ ಗಂಡ.

जीजी - **स्त्री०** ಅಕ್ಕ.

जीत - **स्त्री०** ಜಯ; ವಿಜಯ.

जीतना - **स०** ಗೆಲ್ಲು; ಜಯಿಸು.

जीता - **वि०** ಜಯಿಸಿದ; ಜೀವಂತ; ಬದುಕಿರುವ.

ज़ीन - **पुं०** ಕುದುರೆಯ ಜೀನು.

ज़ीनत - **स्त्री०** ಸೊಬಗು; ಸೌಂದರ್ಯ; ಶೃಂಗಾರ.

जीना - **अ०** ಬದುಕು; ಜೀವಿಸು.

ज़ीना - **पुं०** ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಏಣಿ; ಮೆಟ್ಟಲು.

जीभ - **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆ; ಜಿಹ್ವೆ.

जीभी - **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕೆರೆಯುವ ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಲೋಹದ ಕಡ್ಡಿ.

जीमना - **स०** ಭೋಜನಮಾಡು.

जीमूत - **पुं०** ಮೇಘ; ಪರ್ವತ.

ज़ीर, **ज़ीरा** - **पुं०** ಜೀರಿಗೆ; ಹೂವಿನ ಕೇಸರ.

जीर्ण - **वि०** ಬಹಳ ಮುದಿಯಾದ; ಜರ್ಜರ; ಹಳೆಯ.

जीर्णोद्धार - **पु०** ಪುರಾತನವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸು.

जीवट - **स्त्री०** ಪೌರುಷ; ಸಾಹಸ.

जीवन - **पु०** ಬದುಕಿರುವಿಕೆ; ಜೀವನ.

जीवनी - **स्त्री०** ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

जीविका - **स्त्री०** ಜೀವನೋಪಾಯ.

जीवित - **वि०** ಜೀವಿಸಿರುವ; ಬದುಕಿರುವ.

ज़ीस्त - **स्त्री०** ಜೀವನ; ಬದುಕು.

जुआ - **पु०** ಜೂಜು; ದ್ಯೂತ; ನೊಗ.

जुआर - **पु० दे०** ज्वार.

जुआरी - **पु०** ಜೂಜುಗಾರ.

जुई - **स्त्री०** ಸಣ್ಣ ಹೇನು; ಶೀರು.

जुकाम - **पु०** ನೆಗಡಿ; ಶೈತ್ಯ.

जुग - **पु०** ಯುಗ; ಜೋಡಿ; ದಳ.

जुगजुगाना - **अ०** ಮಿರುಮಿರುಗು; ಮಿಣುಗುಟ್ಟು.

जुगनू - **पु०** ಮಿಂಚು ಹುಳ.

जुग़राफ़िया - **पु०** ಭೂಗೋಳ.

जुगालना - **अ०** ಮೆಲಕುಹಾಕು.

जुगाली - **स्त्री०** ಮೆಲಕು; ಚರ್ವಣ.

जुगुप्सा - **स्त्री०** ನಿಂದೆ; ದೂಷಣೆ; ಹೇಸಿಗೆ.

जुज़ - **पु०** ಪುಸ್ತಕದ ಎಂಟು ಅಥವಾ ಹದಿನಾರು ಪುಟಗಳ ಅಚ್ಚಿನ ದೊಡ್ಡ ಹಾಳೆ ಒಂದು "ಫಾರಂ". **क्रि०** ಅಲ್ಲದೆ; ಹೊರತು.

जुज़दान, **जुज़बन्दी** - **पु०** ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಡುವ ಬಟ್ಟೆ.

जुज़बी - **वि०** ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ; ಶೀರ ಕಡಿಮೆ; ತುಚ್ಛ.

जुज़ाम - **पु०** ಕುಷ್ಠರೋಗ.

जुझाऊ - **वि०** ಯುದ್ಧ ಸಂಬಂಧವಾದ.

जुझार - **वि०** ರಣವೀರ; ಶೂರ.

जुटना - **अ०** ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳು; ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳು; ಮಿಳಿತವಾಗು.

जुटाना - **स०** ಜೋಡಿಸು; ಕೂಡಿಸು; ಸೇರಿಸು; ಪೋಣಿಸು.

जुठारना - **स०** ಎಂಜಲುಮಾಡು; ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಮಾಡು.

जुड़ना - **अ०** ಕೂಡು; ಸೇರು; ಪೋಣಿಸಲ್ಪಡು; ಹೂಡಲ್ಪಡು.

जुड़वाँ - **वि०** ಅವಳಿ ಜವಳಿ; ಜೋಡಿ.

जुड़ाना - **अ०** ತಣ್ಣಗಾಗು. **स०** ಆರಿಸು; ತಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿಸು.

जुतना - **अ०** (ಗಾಡಿ ನೇಗಿಲು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಎತ್ತು ಕುದುರೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೂಡಲ್ಪಡು; ಭೂಮಿಯು ಉಳಲ್ಪಡು.

जुतवाना - **स०** ನೇಗಿಲು ಹೂಡಿಸು; ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸು.

जुताई - **स्त्री०** ಉಳುವಿಕೆ.

जुताना - **स०** ಹೂಡು, ಹೂಡಿಸು.

जुदा - **वि०** ಬೇರೆ; ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

जुदाई - **स्त्री०** ಅಗಲಿಕೆ; ವಿಯೋಗ.

जुनून, जुनू - **पु०** ಹುಚ್ಚು.

जुन्नार - पु० दे० जनेऊ.
जुन्हरी - स्त्री० ಜೋಳ.
जुन्हाई - स्त्री० ಬೆಳದಿಂಗಳು.
जुबान - स्त्री० दे० ज़ुबान.
जुबानी - वि० दे० ज़ुबानी.
जुब्बा - पु० ಫಕೀರರು ತೊಡುವ ಉದ್ದವಾದ ಅಂಗಿ; ನಿಲುವಂಗಿ.
जुमला - वि० ಎಲ್ಲವೂ; ಒಟ್ಟು; ಜುಮ್ಲಾ. पु० ಪೂರ್ಣವಾಕ್ಯ.
जुमा - पु० ಶುಕ್ರವಾರ.
जुमेरात - स्त्री० ಗುರುವಾರ; ಬೃಹಸ್ಪತಿವಾರ.
जुम्मा - पु० दे० जुमा.
जुम्बिश - स्त्री० ಅಲ್ಲಾಡುವುದು; ಅಡ್ಡಿ; ಕಂಪಿಸುವುದು; ಕಂಪ.
जुरअत - स्त्री० ಸಾಹಸ.
जुरमाना - पु० ದಂಡ; ಜುಲ್ಮಾನೆ.
जुराफ़ा - पु० दे० ज़िराफ़ा.
जुर्म - पु० ಅಪರಾಧ; ತಪ್ಪು.
जुर्रा - पु० ಗಂಡುಡೇಗೆ; ಗಿಡಗ.
जुर्राब - स्त्री० ಮೇಜೋಡು; ಕಾಲುಚೀಲ.
जुलना - अ० ಬೆರೆತುಹೋಗು.
जुलाब - पु० ಭೇದಿ; ವಿರೇಚನಕಾರಿಯಾದ ಔಷಧ.
जुलाहा - पु० ನೆಯ್ಗೆಯವ.
जुलुम - पु० दे० ज़ुल्म.
जुलूस - पु० ಮೆರವಣಿಗೆ; ಉತ್ಸವ; ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ.
जुल्फ़ - स्त्री० ಕುರುಳು; ಕೂದಲಿನ ಕಾಲು; ಜುಲಿಪೆ.
ज़ुल्म - पु० ಅತ್ಯಾಚಾರ; ಜಲುಮೆ.
ज़ुल्मत - स्त्री० ಕತ್ತಲು; ಅಂಧಕಾರ.
जुल्लाब - पु० दे० जुलाब.
जुस्तजू - स्त्री० ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಶೋಧನೆ; ಝಡ್ತಿ; ತಲಾಶಿ.
जुही - स्त्री० ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ; ಚಿಕ್ಕ ಜಾಜೀ ಹೂ.
जूँ - स्त्री० ಹೇನು.
जूआ - पु० ನೊಗ; ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಗೂಟ; ಜೂಜು.
जूझना - अ० ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಸಾಯು.
जूट - वि० ಜಟೆಯಗಂಟು.
जूठन - स्त्री० ಎಂಜಲು ಪದಾರ್ಥ; ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ.
जूठा - वि० ಎಂಜಲಾದ; ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ.
जूड़ा - पु० ತುರುಬು; ಮುಡಿ; ಕೂದಲಿನ ಗಂಟು; ಜುಟ್ಟು; ರುಮಾಲಿನ ಹಿಂಭಾಗ.
जूड़ी - स्त्री० ಚಳಿಜ್ವರ.
जूता - पु० ಎಕ್ಕಡ; ಮೆಟ್ಟು; ಕೆರ; ಜೋಡು; ಪಾದರಕ್ಷೆ; ಎಕ್ಕಡದೇಟು.
जूती - स्त्री० ಹೆಂಗಸರ ಎಕ್ಕಡ.
जून - पु० ಸಲ; ಸಾರಿ; (बार).
जेवाना - स० ಊಟಮಾಡಿಸು.
जेठ - पु० ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸ; ಜ್ಯೇಷ್ಠ; ಗಂಡನ ಅಣ್ಣ; ಹಿರಿಯ ಮೈದುನ.

जेठा - **वि०** ಹಿರಿಯ; ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ.

जेठानी - **स्त्री०** ಹಿರಿಯ ಮೈದುನನ ಹೆಂಡತಿ; ಹಿರಿಯ ಓರಗಿತ್ತಿ.

जेठीमधु - **स्त्री०** ಅತಿಮಧುರ.

जेठौत - **पु०** ಗಂಡನ ಅಣ್ಣನಮಗ.

जेता - **पु०** ಗೆದ್ದವನು; ವಿಜಯಿ.

जेब - **पु०** ಕಿಸೆ; ಜೇಬು.

ज़ेब - **स्त्री०** ಶೋಭೆ; ಸೌಂದರ್ಯ; —**दार** - ಸುಂದರವಾದ.

जेबकट / **जेबकतरा** - **पु०** ಕತ್ತರಿ ಕಳ್ಳ.

जेबख़र्च - **पु०** ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚು.

ज़ेबा - **वि०** ಅಂದವಾದ; ಸುಂದರವಾದ.

ज़ेबाइश - **स्त्री०** ಅಲಂಕಾರ.

जेबी - **वि०** ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ; ಸಣ್ಣ.

जेर - **पु०** ಗರ್ಭವೇಷ್ಟನ; ಮಾವಿಚೀಲ; ಮಾಸು.

ज़ेर - **क्रि०** ಕೆಳಗೆ. **वि०** ಕೆಳಗಿನ; ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತಿನ. **पु०** ಫಾರಸಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರಮಾತ್ರೆಯ ಚಿನ್ಹೆ.

ज़ेर-अन्दाज़ - **पु०** ಹುಕ್ಕದ ತಳಗಡೆ ಹಾಸುವ ಚಿಕ್ಕಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಜಮಖಾನೆ.

ज़ेर-तज़वीज़ - **वि०** ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ.

ज़ेर-दस्त - **वि०** ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಪರಾಜಿತ.

ज़ेर-बन्द - **पु०** ಕುದುರೆಯ ಜೀನನ್ನು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟುವ ಪಟ್ಟಿ.

ज़ेर-बार - **वि०** ಸಾಲದ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಕುಗ್ಗಿದವ.

ज़ेर व ज़बर - **पु०** ಬದಲಾವಣೆ.

जेल - **पु०** ಸೆರೆಮನೆ; ಜೈಲು.

जेलख़ाना - **पु०** ಜೈಲು; ಕಾರಾಗೃಹ.

जेवनार - **स्त्री०** ಅನೇಕಮಂದಿ ಒಂದು ಕಡೆಕುಳಿತು ಭೋಜನ ಮಾಡುವಿಕೆ; ಸಹಭೋಜನ; ಅಡಿಗೆ.

ज़ेवर - **पु०** ಒಡವೆ; ನಗ; ಆಭರಣ.

जेवरी - **स्त्री०** ಹಗ್ಗ; ಹುರಿ.

जेष्ठ - **पु०** दे० जेठ.

ज़ेह - **स्त्री०** ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ.

जेहद - **पु०** ಪ್ರಯತ್ನ; **यो०** **जद्दो—** ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಓಡಾಟ.

ज़ेहन - **पु०** ಬುದ್ಧಿ; ವಿವೇಕ; —**नशीन** - **क्रि०** ಆಕಾರದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲ.

जेहल - **स्त्री०** ಹಟ; ಮೊಂಡುತನ.

जै - **स्त्री०** ಜಯ.

जैतून - **पु०** ಇಪ್ಪೆ ಅಥವಾ ಹಿಪ್ಪೆ ಮರ.

ज़ैयद - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠ; ಬಹಳದೊಡ್ಡ; ವಿಶಾಲ.

ज़ैल - **पु०** ಸೆರಗು; ಕೆಳಭಾಗ; ಸಾಲು; ಸಮೂಹ.

जैसा - **क्रि०** ಯಾವಪ್ರಕಾರ; ಹೇಗೆ; ಎಂತಹ.

जैसे - क्रि० ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ಹೇಗೆ; **जैसे तैसे** - ಹೇಗಾದರೂ; **जैसे का तैसा** - ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಂತೆ.

जोंक - स्त्री० ಜಿಗಣೆ; ಜಿಗಳೆ.

जो - सर्व० ಯಾವಾತ; ಯಾವಾಕೆ; ಯಾವರು. अव्य० ಆದಲ್ಲಿ; ರೆ; ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ. **जो हो** ಏನೇ ಆಗಲಿ.

जोक - स्त्री० दे० **जोंक**.

जोई - स्त्री० ಹುಡುಕುವುದು.

जोखना - स० ತೂಗು; ತೂಕ ಮಾಡು.

जोखम - स्त्री० दे० **जोखिम**.

जोखा - वि० ಲೆಕ್ಕ; ತನಿಖೆ.

जोखिम - स्त्री० ಅಪಾಯ.

जोगवाना - स० ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.

जोग - पु० ಯೋಗ; ಮಿಳಿತ; ಸಹ ಯೋಗ.

जोगिन - स्त्री० ಯೋಗಿನಿ.

जोगी - पु० ಯೋಗಿ; ಜೋಗಿ.

जोड़ - पु० ಕೂಡಿದುದು; ಕೂಡುವಿಕೆ; ಬೆಸಿಗೆ; (ದೇಹದ) ಕೀಲು; ಜತೆ.

ज़ोड़तोड़ - पु० ಮೋಸ; ತಂತ್ರ.

जोड़न - स्त्री० ಹೆಪ್ಪು; ಹೆಪ್ಪು ಹಾಕುವ ಮೊಸರು.

जोड़ना - स० ಜೋಡಿಸು; ಕೂಡಿಸು; ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡು; ಹೂಡು.

जोड़वाँ - वि० ಅವಳಿ ಜವಳಿ.

जोड़ा - पु० ಜೋಡಿ; ಕಾಲಿನ ಜೋಡು; ಒಂದುಸಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ.

जोड़ाई - स्त्री० ಜೋಡಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ; ಜೋಡಿಸುವಿಕೆ; ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ; ಜೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮಜೂರಿ.

जोड़ी - स्त्री० ಎರಡು ಸಮಾನವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು; ಜತೆ.

जोत - स्त्री० ಉಳುಮೆ; ತಕ್ಕಡಿಯ ದಾರ; ಜ್ಯೋತಿ.

जोतना -*स० ನೊಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು; ಬಂಡಿಹೂಡು; ಉಳು.

जोती - स्त्री० ಜ್ಯೋತಿ; ತಕ್ಕಡಿಯ ದಾರ; ಕಡಿವಾಣ; ಲಗಾಮು.

ज़ोफ़ - पु० ಮುಪ್ಪು; ಬಲಹೀನತೆ; ಅಶಕ್ತಿ.

जोबन - पु० ಚೆಲುವು; ಮುಖದ ಕಾಂತಿ; ಯೌವನ.

ज़ोम - पु० ಉದ್ರೇಕ; ಉತ್ಸಾಹ; ಆವೇಶ; ಹೆಮ್ಮೆ.

ज़ोर - पु० ಬಲ; ಶಕ್ತಿ; ಜೋರು; ಪ್ರಾಬಲ್ಯ; ವೇಗ; ವಶ; ಅಧಿಕಾರ;—**देना** - ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದೂ ತಿಳಿಸು; —**अज़माई** - ಬಲಪರೀಕ್ಷೆ.

ज़ोरज़ुल्म - पु० ದೊಡ್ಡ ಅತ್ಯಾಚಾರ.

ज़ोरदार - वि० ಪ್ರಬಲವಾದ; ಜೋರಾದ.

ज़ोरशोर - ಪುಂ ಬಹಳ ಜೋರು; ಸಂಭ್ರಮ.

ज़ोरावर - ವಿಂ ಬಲಿಷ್ಠ; ಶಕ್ತಿವಂತ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

ज़ोरावरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಾಕ್ರಮ; ಅತ್ಯಾಚಾರ.

जोरू - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಂಡತಿ; ಭಾರ್ಯೆ; ಮನೆಯಾಕೆ.

जोरू-जाँता - ಪುಂ ಮನೆಮಾರು.

जोली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸರಿಸಮಾನತೆ; ಸಮಾನಸ್ಕಂಧತೆ ಇರುವಿಕೆ; ಜೋಡಿ.

जोश - ಪುಂ ಕುದಿ; ಉಕ್ಕುವಿಕೆ; ಮನಸ್ಸಿನ ತೀವ್ರವೃತ್ತಿ; ಆವೇಶ; **—में आना** - ಆವೇಶಗೊಳ್ಳು; **—खरोश** - ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ರೇಕ.

जोशन - ಪುಂ ಭುಜಕಿರೀಟ; ಕವಚ.

जोशाँदा - ಪುಂ ಕಷಾಯ; ಅರ್ಕ.

जोशीला - ವಿಂ ಉತ್ಸಾಹಿ; ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ; ಆವೇಶಪೂರ್ಣ.

जोहना - ಸಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು; ಹೊಂಚು ಹಾಕು; ಹಾದಿನೋಡು.

जोहार - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಮಸ್ಕಾರ.

जौ - ಪುಂ ಜವೆಗೋದಿ.

ज़ौक़ - ಪುಂ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದ.

जौज़ - ಪುಂ ಅಕ್ರೋಟದ ಹಣ್ಣು.

जौज़ा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಂಡತಿ; ಭಾರ್ಯೆ.

जौफ़ - ಪುಂ ಹೊಟ್ಟೆ; ಖಾಲೀಸ್ಥಳ.

जौर - ಪುಂ ಅತ್ಯಾಚಾರ.

जौहर - ಪುಂ ರತ್ನ; ಮಣಿ; ತಿರುಳು; ಸಾರ; ಆಯುಧಗಳ ಹೊಳಪು; ಗುಣ; ವಿಶೇಷತೆ; ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ.

जौहरी - ಪುಂ ರತ್ನವ್ಯಾಪಾರಿ; ರತ್ನಪರೀಕ್ಷಕ.

ज्ञात - ವಿಂ ತಿಳಿದ; ವಿದಿತವಾದ.

ज्ञातव्य - ವಿಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕ; ಅರಿಯಬಹುದಾದ; ವೇದ್ಯ.

ज्ञाता - ವಿಂ ತಿಳಿದವ; ಅರಿತವ.

ज्ञान - ಪುಂ ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಅರಿವು; ಬೋಧೆ.

ज्ञेय - ವಿಂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದಂಥ; ಪರಬ್ರಹ್ಮ.

ज्या - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ.

ज़्यादती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಿಕೆ; ಆಧಿಕ್ಯ; ಅತಿ.

ज़्यादह, ज़्यादा - ವಿಂ ಬಹಳ; ಅಧಿಕ.

ज़्याफ़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಔತಣ; ಆತಿಥ್ಯ; ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ.

ज्यामिति - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಣಿತ; ರೇಖಾಗಣಿತ.

ज्येष्ठ - ವಿಂ ಹಿರಿಯ; ದೊಡ್ಡ. ಪುಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸ.

ज्यों - ಕ್ರಿಂ ಯಾವರೀತಿ; ಹೇಗೆ; **—त्यों** - ಹೇಗಾದರೂ; **—त्यों करके** - ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ; **—का त्यों** - ಹಾಗೆಯೇ; ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಂತೆ; **—ही** - ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ.

ज्योति - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆಳಕು; ಪ್ರಕಾಶ; ತೇಜಸ್ಸು.

ज्योत्स्ना - स्त्री० ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ज्योनार - स्त्री० ಔತಣ.

ज्वलंत - वि० ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ; ಪ್ರಕಾಶಮಾನ; ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ.

ज्वार - स्त्री० ಜೋಳ; ಉಬ್ಬರ.

ज्वारभाटा - पु० ಸಮುದ್ರದ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತಗಳು.

झ

झंकार - स्त्री० ಝಣತ್ಕಾರ; (ದುಂಬಿಗಳ) ಝೇಂಕಾರ.

झंकारना - स० ಝಣ ಝಣ ವೆಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡು.

झंखना - अ० ದುಃಖದಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸು.

झंखाड़ - पु० ಮುಳ್ಳಿನ ಪೊದರು; ಮೆಳೆ.

झंझट - स्त्री० ತೊಂದರೆ; ತಂಟೆ; ಗೊಂದಲ; ರಗಳೆ.

झंझनाना - अ० ಘಣಘಣವೆಂದು ಶಬ್ದವಾಗು.

झंझरी - स्त्री० ಬಲೆಯ ಕಣ್ಣು; ಬಲೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ಕಿಟಕಿ; ಜಾಳಾಂಧ್ರ; ಇದ್ದಿಲು ಒಲೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಜಾಲಿಕೆ; ಜಲ್ಲಡೆ; ಜರಡೆ.

झंझरीदार - वि० ಬಲೆಯ ಕಣ್ಣಿನಂತಹ ಕಂಡಿಗಳುಳ್ಳ.

झंझा } झंझावात } पु० ಬಿರುಗಾಳಿ; ತುಫಾನು; ಝುಂಝಾ ಮಾರುತ.

झंझार - पु० ಚಿಟಚಿಟನೆ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಬೆಂಕಿಯುರಿ.

झंझी - स्त्री० ಕುರುಡು ಕವಡೆ.

झंझोड़ना - स० ಬಲವಾಗಿ ಝಾಡಿಸು; ಕೊಡವು.

झंडा - पु० ಬಾವುಟ; ಧ್ವಜ.

झंडी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಬಾವುಟ.

झँपना - अ० ಮುಚ್ಚು; ಅವಿತುಕೊಳ್ಳು; ಚಂಗನೆ ಹಾರು.

झंपरिया } झंपरी } स्त्री० ಡೋಲಿ ಅಥವಾ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆ.

झंपान - पु० ಮೇನ; ಡೋಲಿ.

झंपित - वि० ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ.

झंवाना - अ० ಹಚ್ಚುವುದು; ಕೊತ್ತುವುದು.

झक - स्त्री० ಗೀಳು; ಹುಚ್ಚು; ಮರಳು; ಮೀನು.

झकझक - स्त्री० ವ್ಯರ್ಥದ ಜಗಳ; ವಾದ ವಿವಾದ.

झकझका - वि० ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವ; ಮಿರುಮಿರುಗುವ.

झकझोर - पु० ಕುಲುಕು; ಬಲವಾಗಿ ಝಾಡಿಸು. वि० ಪ್ರಚಂಡ.

झकझोरना - स० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಲುಕಿಬಿಡು; ಝಾಡಿಸು.

झकना - अ० ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಸಹ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾತಾಡು.

झकाझक - वि० ಥಳಥಳಿಸುವ; ಸ್ವಚ್ಛ.

झकोर - पु० ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ; ದೆಬ್ಬೆ; ಕುಲುಕಾಟ.

झकोरना - अ० ಗಾಳಿಯು ವೇಗವಾಗಿ ಬೀಸು.

झकोरा - पुं० दे० **झकोर.**

झक्कड़ - पुं० ಬಿರುಗಾಳಿ; ತುಫಾನು.

झक्की - वि० ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ವಾಗ್ವಾದ ಮಾಡುವವ; ಬೇರೆಯವರ ಮಾತನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವವ.

झख - पुं० ಕೊರಗುವಿಕೆ; ತತ್ತಳಿಸುವಿಕೆ; ಪರಿತಪಿಸುವಿಕೆ; —**मारना** - ಕಾಲಕಳೆ.

झगड़ना - अ० ಜಗಳವಾಡು.

झगड़ा - पुं० ಜಗಳ; ಕಲಹ.

झगड़ा-बखेड़ा - पुं० ರಗಳೆ; ಜಗಳ.

झगड़ालू - वि० ಜಗಳಗಂಟಿ; ಕಲಹಪ್ರಿಯ.

झगा - पुं० ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಅಂಗಿ.

झझक - स्त्री० ಭಯ; ಸಂಶಯ.

झझकना - अ० ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗು; ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳು.

झझकारना - स० ಹೆದರಿಸು; ಗದರಿಸು.

झट - क्रि० ತಕ್ಷಣ; ಕೂಡಲೆ.

झटकना - स० ಬಲವಾಗಿ ಝಾಡಿಸು; ಕೊಡುವು.

झटका - पुं० ಹೊಡೆತ; ಕಡಿತ; ಬಡಿತ; ಉದ್ರೇಕ.

झटकारना - स० दे० **झटकना.**

झटास - स्त्री० ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹೊಯ್ಯುವ ಮಳೆ.

झड़ती - स्त्री० ಲೆಕ್ಕದ ಪರಿಶೋಧನೆ.

झड़ना - स० ಉದುರು; ಉದರಿಸಲ್ಪಡು.

झड़पना - अ० ಮೇಲೆ ಬೀಳು; ಆಕ್ರಮಣಮಾಡು; ಹೊಡೆದಾಡು.

झड़बेरी - स्त्री० ಕಾಡೆಲಚಿ ಹಣ್ಣು; ಬೋರೆಹಣ್ಣು.

झड़ी - स्त्री० ಜಡಿ; ಎಡಬಿಡದೆ ಉದುರು (ಸುರಿಯು) ವಿಕೆ; ಜಡಿಮಳೆ; ಧಾರೆ.

झन } **झनक** } स्त्री० ಝಣತ್ಕಾರ; ಜಣಜಣ ಶಬ್ದ.

झनकना - अ० ಜಣಜಣವೆಂದು ಶಬ್ದವಾಗು; ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಡಿ.

झनकार - स्त्री० ಝಣತ್ಕಾರ; ಝೇಂಕಾರ.

झनाझन - स्त्री० ಝಣತ್ಕಾರ. **क्रि०** ಝಣಝಣ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕೂಡಿದ.

झप - क्रि० ತಕ್ಷಣ; ಕೂಡಲೆ; ಥಟಕ್ಕನೆ.

झपक - स्त्री० ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿಯುವ ಹೊತ್ತು; ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅಲ್ಪನಿದ್ರೆ; ತೂಕಡಿಕೆ; ನಾಚಿಕೆ; ಲಜ್ಜೆ.

झपकना - अ० ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು; ತೂಗಡಿಸು; ಹಾಯು.

झपकी - स्त्री० ಸಣ್ಣನಿದ್ದೆ; ತೂಕಡಿಕೆ.

झपट - स्त्री० ಛಕ್ಕನೆ ಹಾರುವಿಕೆ; ಹಾಯುವಿಕೆ.

झपटना - अ० ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹಾರಿ ಮೇಲೆಬೀಳು.

झपना - ಅಂ ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚು; ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗು; ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳು.

झपट्टा - ಪುಂ } ದೇಂ झपट.
झपेट - ಸ್ತ್ರೀಂ }

झपेटा - ಪುಂ ಹಾರಿ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಿಕೆ; ಆಕ್ರಮಣ; ದೆವ್ವದ ಕಾಟ.

झबड़ा } ವಿಂ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಕೆದ
झबरा } ರಿದ ಕೂದಲುಳ್ಳ; ಜೂಲು ಜೂಲಾದ.

झब्बा - ಪುಂ ಕುಚ್ಚು; ಕುಂಚ; ಗುದಿ; ಗೊಂಚಲು.

झमक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಿನುಗು; ಬೆಳಗು; ಪ್ರಕಾಶ.

झमकना - ಅಂ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರು; ಮಿಣ್ಣನೆ ಹೊಳೆಯು; ಮೇಲೆ ಕವಿ; ಕಿಣಿಕಿಣಿ ಧ್ವನಿಯಾಗು.

झमकाना - ಸಂ ಥಳಥಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು; ನಡೆಯುವಾಗ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಿಣಿಕಿಣಿ ಶಬ್ದದೊಡನೆ ಹೊಳೆಯಿಸು.

झमझमाना - ಅಂ ಜಮಜಮ ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗು; ಪ್ರಕಾಶಿಸು. ಸಂ ಶಬ್ದಮಾಡು; ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಸು.

झमाट - ಪುಂ ಗುಬುರು; ಪೂರ್ತಿ ಮುಚ್ಚಿಡು.

झमेल } ಪುಂ ಜಗಳ; ರಗಳೆ; ತಂಟೆ;
झमेला } ಜಂಜಾಟ; ಜನರಗುಂಪು.

झमेलिया - ಪುಂ ಜಗಳಿಗ; ಜಗಳಗಂಟಿ.

झमोरा - ಪುಂ ದಟ್ಟವಾದ ಕೂದಲು.

झरना - ಅಂ ಉದುರು; ಎತ್ತರದಿಂದ ನೀರು ಧುಮುಕು. ಪುಂ ಜಲಪಾತ; ದೊಡ್ಡಜಲ್ಲಡೆ.

झरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಲಪಾತ; ಝರಿ; ಸ್ರೋತ.

झरोखा - ಪುಂ ಬೆಳಗಂಡಿ; ಗವಾಕ್ಷ; ಕಿಟಕಿ.

झलक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಕಾಶ; ಕಾಂತಿ; ಮಿಂಚು.

झलकना - ಅಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸು; ಹೊಳೆ; ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕಾಣಿಸು.

झलका - ಪುಂ ಕೊಪ್ಪಳ; ಕುದಿದ ನೀರು, ಎಣ್ಣೆಗಳು ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಆದ ಕೊಪ್ಪಳ.

झलकाना - ಸಂ ಹೊಳೆಯಿಸು; ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೋರಿಸು.

झलना - ಸಂ ಗಾಳಿಬರುವಂತೆ ಬೀಸು.

झलमल - ಪುಂ ಕಗ್ಗತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕಾಶ; ಅರೆಬೆಳಕು.

झलमलाना - ಅಂ ನಿಂತುನಿಂತು ಮಿನುಗು; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಿನುಗು.

झल्ला - ಪುಂ ದೊಡ್ಡಗೂಡೆ; ಹೆಡಿಗೆ; ಮಳೆ; ತುಂತುರು ಹನಿ; ತುಷಾರಧಾರೆ. ವಿಂ ನೀರು ನೀರಾಗಿರುವ; ತೆಳುವಾದ; ಹುಚ್ಚ; ಮೂರ್ಖ.

झल्लाना - ಅಂ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳು; ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗು. ಸಂ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸು.

झष - ಪು೦ ಮೀನು ; ಮೊಸಳೆ.

झसना - ಸ೦ ಮೋಸಮಾಡು.

झहनना - ಅ೦ ರೋಮಾಂಚವಾಗು.

झाँई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ; ನೆರಳು ; ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ; ಕತ್ತಲು ; ಮೋಸ ; **—बताना** - ಮೋಸಮಾಡು.

झाँकना - ಅ೦ ಇಣಿಕಿನೋಡು.

झांकी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಇಣಿಕಿನೋಡುವಿಕೆ ; ದೃಶ್ಯ ; ನೋಟ.

झाँझर - ವಿ೦ ಹಳೆಯ ; ಒಡಕಲು.

झाँझरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಒಂದುವಾದ್ಯ.

झाँट - ಪು೦ ಅಧಃಕೇಶ ; ಶಂಠ.

झाँझ - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೈತಾಳ ; ಝಾಲರಿ.

झाँप - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಚ್ಚಳ ; ಪರದೆ ; ಸಣ್ಣನಿದ್ದೆ.

झाँपना - ಸ೦ ಮುಚ್ಚು ; ಗುಬರು ಹಾಕು ; ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿಸು.

झाँपी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಚ್ಚುವ ಮಂಕರಿ ; ಸಣ್ಣನಿದ್ದೆ ; ತೂಕಡಿಕೆ.

झाँवली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕಣ್ಣಿನಸೈಗೆ.

झाँवाँ - ಪು೦ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆ.

झाँसना - ಸ೦ ಮೋಸಮಾಡು.

झाँसा - ಪು೦ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡುವಿಕೆ.

झा - ಪು೦ ಗುಜರಾತಿ, ಮೈಥಿಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಒಂದು ಪದವಿ.

झाऊ - ಪು೦ ಸಣ್ಣಪೊದರು ; ಸರ್ವೇಗಿಡ.

झाग - ಪು೦ ನೊರೆ ; ಬುರುಗು.

झाड़ - ಪು೦ ಮೊಳೆ; ಪೊದೆ. ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗದರಿಕೆ ; ಮಂತ್ರ ಹಾಕುವಿಕೆ ;**—फानूस** - ಪು೦ ತೂಗು ದೀಪಗಳ ಮಾಲೆ ; **—फूँक** - ಪು೦ ಮಂತ್ರಿಸುವುದು.

झाड़खंड़ - ಪು೦ ಕಾಡು ; ಅಡವಿ.

झाड़-झंखाड़ - ಪು೦ ಪೊದೆಗಳ ಕಾಡು; ಮುಳ್ಳುಗಂಟಿ ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆಬಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಮೂಹ.

झाड़न - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಒರೆಸಿ ತೆಗೆದ ವಸ್ತು ; ಧೂಳು ಒರೆಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

झाड़ना - ಸ೦ ಒರೆಸು ; ಧೂಳು ಹೊಡೆಯು ; ಝಾಡಿಸು.

झाड़-बुहार - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕಸಬಳಿಯುವಿಕೆ; ಶುಭ್ರಮಾಡುವಿಕೆ.

झाड़ा - ಪು೦ ಮಲ ; ಕೊಳಕು.

झाड़ी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸಣ್ಣಪೊದರು; ಪೊದೆ.

झाड़ू - ಪು೦ ಪೊರಕೆ ; ಬರಲು ; **—लगाना** - ಗೂಡಿಸು ; ಶುದ್ಧ ಮಾಡು.

झापड़ - ಪು೦ ಏಟು.

झाब / **झाबा** } ಪು೦ ಮಂಕರಿ; ಗೂಡೆ; ಬುಟ್ಟಿ.

झाबर - ಪು೦ ಕೆಸರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿ ; ಕೆಸರು.

झारना - ಸ೦ ಬಾಚು ; ಹಿಕ್ಕು ; ಕೇರು.

झारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೂಗಿನಲೋಟ ; ಗಿಂಡಿ ; ಹೂಜೆ.

झाल - ಪು೦ ಕೈತಾಳ ; ಝಲ್ಲರಿ.

झालना - **स०** ಬೆಸಿಗೆ ಹಾಕು.

झालर - **पु०** ಒಂದುಬಗೆಯ ತಿನಸು. **स्त्री०** ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೇತಾಡಿಸುವ ಕುಚ್ಚು; ಜಾಲರಿ.

झिझक - **स्त्री०** ಹಿಂಜರಿಯುವಿಕೆ; ಗಾಬರಿಯಾಗುವಿಕೆ.

झिझकना - **अ०** ಹಿಂಜರಿ; ಗಾಬರಿಯಾಗು.

झिड़कना - **स०** ಗದರಿಸು; ಕೋಪದಿಂದ ತಿರಸ್ಕಾರ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡು.

झिड़की - **स्त्री०** ಗದರಿಸಿ ಆಡಿದ ಮಾತು; ಗದರಿಕೆ.

झिलमिल - **स्त्री०** ಚಂಚಲವಾದ ದೀಪ. **वि०** ಮಿನುಗುವ.

झिलमिला - **वि०** ಬಹಳ ತೆಳುವಾದ; ಮಿನುಗುವ.

झिलमिलाना - **अ०** ಮಿನುಗು. **स०** ಹೊಳೆಯಿಸು.

झिल्ली - **पु०** ಚಿಮ್ಮಂಡಿ; ಜೀರಿ. **स्त्री०** ಬಹಳ ತೆಳುವಾದ ಪದರ.

झींकना - **अ०** ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡು; ದುಃಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು.

झींखना - **अ०** ಹಲಬು; ವ್ಯಾಕುಲಪಡು; ಗೋಳಾಡು.

झींगुर - **पु०** ಜೀರುಂಡೆ; ಚಿಮ್ಮಂಡಿ; ಜೀರು.

झींसी - **स्त्री०** ಜಿನುಗುಮಳೆ; ತುಂತುರುಮಳೆ.

झीन / **झीना** - **वि०** ಬಹಳ ಸಣ್ಣನೆಯ; ನಯವಾದ; ತೆಳುವಾದ.

झील - **स्त्री०** ಸರೋವರ; ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ.

झुंझलाना - **अ०** ಕೋಪ ಮತ್ತು ದುಃಖದಿಂದ ಚಿಟಿಚಿಟಿಯಾಗು.

झुंड - **पु०** ಹಿಂಡು; ಸಮೂಹ.

झुकना - **अ०** ಬಗ್ಗು; ಬಾಗು; ನಮ್ರ ಅಥವಾ ವಿನೀತನಾಗು.

झुकाना - **स०** ಬಗ್ಗಿಸು.

झुकाव - **पु०** ಬಾಗು; ಡೊಂಕು; ಪ್ರವೃತ್ತಿ.

झुटपुटा - **पु०** ನಸುಗತ್ತಲೆ; ನಸುಕು.

झुठलाना - **स०** ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು; ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ವಂಚಿಸು.

झुठाई - **स्त्री०** ಅಸತ್ಯತೆ.

झुठाना - **स०** ಮೋಸಮಾಡು.

झुनझुनी - **स्त्री०** ಜೋಮು; ಮರಗಟ್ಟುವಿಕೆ; ಜೋಂಪು.

झुमका - **पु०** ಕಿವಿಯ ಒಂದು ಆಭರಣ; ಜಿಮುಕಿ; ಜಿಮುಕಿಯಂತೆ ಹೂಬಿಡುವ ಒಂದು ಗಿಡ.

झुरकुट - **वि०** ಬಾಡಿದ; ಸೊರಗಿದ; ಕೃಶವಾದ.

झुरना - **अ०** ಒಣಗು; ಶುಷ್ಕವಾಗು.

झुरमुट - **पु०** ಗುಬರು; ಗುಂಪು; ಪೊದರು.

झुरसना - **अ० दे०** **झुलसना**.

झुराना - **स०** ಒಣಗಿಸು; ಸೊರಗಿಸು.

झुर्री - **स्त्री०** ಸುಕ್ಕು; ಮುಡತೆ.

झुलनी - **स्त्री०** ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿ.

झुलसना - **अಂ** ಅರ್ಧಸುಟ್ಟು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯು ಕಪ್ಪಾಗು; ಕಂದು; ಬಾಡು.

झुलाना - **सಂ** ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಆಡಿಸು.

झूठ - **पुಂ** ಸುಳ್ಳು; ಸಟೆ; ಅಸತ್ಯ.

झूठमूठ - **क्रिಂ** ಸುಳ್ಳುಪಳ್ಳು.

झूठा - **विಂ** ದಿಟವಲ್ಲದ; ಸಟೆಯಾದ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುವವ; ಸಟೆಗಾರ.

झूम - **स्त्रीಂ** ಜೂಗಳಿಸುವಿಕೆ; ತೂಕಡಿಕೆ; ಅರೆನಿದ್ರೆ.

झूमक / **झूमका** } **पुಂ** ಲೋಲಾಕಿ; ಬುಗುಡಿ.

झूमना - **अಂ** ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಳ್ಳಾಡು; ತೂಗಾಡು; ತಲೆದೂಗು.

झूमर - **पुಂ** ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆ; ಜಡೆನಾಗರ; ರಾಕಡೆ; ಕಿವಿಗೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಜುಮುಕಿ; ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಾಗುವ ನರ್ತನ.

झूर - **विಂ** ಒಣಗಿದ; ಉರಿ; ದುಃಖ; ನಿರರ್ಥಕ.

झूल - **स्त्रीಂ** ಪಶುಗಳ ಮೈ ಮೇಲೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊದಿಸುವ ವಸ್ತ್ರ.

झूलना - **अಂ** ಜುವ್ವಾಲೆ ಜೋಕಾಲೆಯಾಡು; ಓಲಾಡು. **पुಂ** ಉಯ್ಯಾಲೆ; ಜೋಕಾಲೆ.

झूला - **पुಂ** ಉಯ್ಯಾಲೆ; ಜುವ್ವಾಲೆ; ತೂಗುಮಣೆ; ತೂಗುಮಂಚ; ಸ್ತ್ರೀಯರು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಡಿಲವಾದ ಮೇಲಂಗಿ.

झेंपना / **झेपना** } **अಂ** ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳು; ಲಜ್ಜಿಸು.

झेलना - **सಂ** ಸೈರಿಸು; ನಿಭಾಯಿಸು; ತಾಳು; ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

झोंक - **स्त्रीಂ** ಬಾಗುವಿಕೆ; ಗಾಳಿಯ ಪ್ರವಾಹ; ತಕ್ಕಡಿಯ ತಟ್ಟೆಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಲುವಿಕೆ; **भाड़ झोंकना** - ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯು.

झोंकना - **सಂ** ವೇಗದಿಂದ ದೂಡು; ಒಗೆ; ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಸೆ; ಬಿಸಾಡು.

झोंका - **पुಂ** ಹೊಡೆತ; ಆಘಾತ; ವೇಗದಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ.

झोंटा - **पुಂ** ಕೆದರಿದ ಕೂದಲಿನ ಸಮೂಹ; ಜುಟ್ಟು.

झोंपड़ा - **पुಂ** ಗುಡಿಸಲು; ಕುಟೀರ; ಪರ್ಣಶಾಲೆ.

झोंपड़ी - **स्त्रीಂ** ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲು; ಪರ್ಣಶಾಲೆ; ಕುಟೀರ.

झोंपा - **पुಂ** ಕುಚ್ಚು; ಗೊಂಚಲು.

झोपड़ा - **पुಂ** **देಂ** **झोंपड़ा.**

झोपड़ी - **स्त्रीಂ** **देಂ** **झोंपड़ी.**

झोरना - **सಂ** ಉದರಿಸು; ಝಾಡಿಸು.

झोरी - **स्त्रीಂ** **देಂ** **झोली.**

झोल - **पुಂ** ಸಾರು; ಹುಳಿ; ಅಂಬಲಿ.

झोलदार - **वि०** ಸಾರವುಳ್ಳ ; ರಸವತ್ತಾದ.

झोलना - **स०** ಉರಿಸು.

झोला - **पु०** ಸಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಧಿಕ್ಕಿ; ದೊಡ್ಡ ಜೋಳಿಗೆ; ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸಡಿಲವಾದ ಅಂಗಿ; ನಿಲುವಂಗಿ.

झोली - **स्त्री०** ಜೋಳಿಗೆ; ಚೀಲ.

झौंरना - **अ०** ಮಧುರಧ್ವನಿಯಾಗು; ಝೇಂಕಾರವಾಗು.

झौंसना - **अ० दे० झुलसना.**

झौरी - **स्त्री०** ಕಳೆಹುಲ್ಲು.

ट

टंक - **पु०** ನಾಲ್ಕು ಗುಂಜಿಯ ತೂಕ; ಕಲ್ಲುಳಿ; ಟಂಕ; ದರ್ಪ; ನಾಣ್ಯ; ಚೊಕ್ಕಸ; ಖಜಾನೆ; ಖರೆ.

टंकना - **अ०** ಹೊಲೆಯಲ್ಪಡು; ಜೋಡಿಸಲ್ಪಡು; ದಾಖಲುಮಾಡಲ್ಪಡು; ಅರೆಯುವ ಅಥವಾ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತಲ್ಪಡು.

टंकाई - **स्त्री०** ಬೆಸಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮಜೂರಿ.

टंकार - **स्त्री०** ಟಂಕಾರ; ಠಣತ್ಕಾರ.

टंकारना - **स०** ಟಂಕಾರಮಾಡು.

टंकी - **स्त्री०** ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ; ನೀರು ತುಂಬುವ ದೊಡ್ಡಪಾತ್ರೆ; ಟಬ್ಬು.

टंकोर - **स्त्री० दे० टंकार.**

टँगड़ी - **स्त्री०** ಕಾಲಿನಮೀನುಖಂಡ.

टंगना - **अ०** ತೂಗಾಡು; ನೇತಾಡು; ಗಲ್ಲಿಗೇರು.

टंगाना - **स०** ತೂಗು ಹಾಕು.

टंगारी - **स्त्री०** ಕೊಡಲಿ.

टंच - **वि०** ಜಿಪುಣ; ಕಲ್ಲೆದೆಯವ.

टंटघंट - **पु०** ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಗಂಟೆ ಜಾಗಟೆ ಶಂಖ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿಮಾಡುವ ಆಡಂಬರ; ಒಣಜಂಭ.

टंटा - **पु०** ಆಡಂಬರ; ತೊಂದರೆ; ತಂಟೆ; ಹೆಣಗಾಟ.

टक - **स्त्री०** ನೆಟ್ಟಗಣ್ಣು; ಸ್ಥಿರದೃಷ್ಟಿ.

टकटकाना - **स०** ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ದುರದುರನೆ ನೋಡು.

टकटकी - **स्त्री०** ಮಿಟಿಮಿಟಿ ನೋಟ; ನೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿ ;—**लगाना** - ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡು.

टकराना - **अ०** ಎಡವು; ಧಿಕ್ಕಿಹೊಡೆ.

टकसाल - **स्त्री०** ಹಣಕಾಸು ತಯಾರಾಗುವ ಸ್ಥಳ; ಟಂಕಸಾಲೆ.

टकसाली - **वि०** ಟಂಕಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಚೊಕ್ಕವಾದ; ಖರೆ.

टका - **पु०** ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯ; ತಾಮ್ರದ ಅರ್ಧಾಣೆ ನಾಣ್ಯ ;—**सा जवाब देना** - ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಹೇಳು ;—**सा मुँह लेकर जाना** - ನಾಚಿಕೆಪಡು.

टकासी - **स्त्री०** ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅರ್ಧಾಣೆಯಂತೆ ಬಡ್ಡಿದರ.

टकुआ - **पु०** ರಾಟೆಯ ಕದರು; ಸಣ್ಣ ತಕ್ಕಡಿಯ ತಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ದಾರ.

टकुली - **स्त्री०** ಕಲ್ಲುಳಿ.

टकर - **स्त्री०** ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜೋರಾಗಿ ಬಡಿಯುವ ಪೆಟ್ಟು; ಢಿಕ್ಕಿ; ಬಡಿದಾಟ;—का ಸಮನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ; —लेना - ಎದುರಿಸು; ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಲ್ಲು.

टखना - **पुं०** ಕಾಲಿನ ಹರಡು; ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲುಬಿನ ಗೆಣ್ಣು.

टघरना - **अ०** ಕರಗು.

टटका - **वि०** ಆಗಿಂದಾಗಿನ; ಹೊಸ; ನೂತನ.

टटोलना - **स०** ತಡವರಿಸು; ತಡಕಾಡು; ಹುಡುಕು.

टट्टी - **स्त्री०** ತಡಿಕೆ; ತಟ್ಟಿ; ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಮರೆಯಾದ ಜಾಗ.

टट्टू - **पुं०** ಮೋಟುಕುದುರೆ; ತಟ್ಟು.

टन - **स्त्री०** ಗಂಟೆಯ ಟಿನಟಿನವೆಂಬ ಶಬ್ದ.

टनकना - **अ०** ಟಣ್‌ಟಣ್ ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗು; ತಲೆಸಿಡಿ.

टनटनाना - **स०** ಗಂಟೆಬಾರಿಸು

टनमना - **वि०** ಚುರುಕಾದ; ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ.

टपक - **स्त्री०** ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುವಿಕೆ; ತೊಟ್ಟುತೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳುವ ಶಬ್ದ.

टपकना - **अ०** ತೊಟ್ಟುತೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳು; ಸೋರು.

टपका - **पुं०** ಮರದಮೇಲೆ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಉದುರಿದ ಹಣ್ಣು.

टपका-टपकी - **स्त्री०** ತುಂತುರ ಮಳೆ; ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರು ವರಸೆಯಾಗಿ ಸಾಯುವುದು.

टपकाना - **स०** ತೊಟ್ಟುತೊಟ್ಟಾಗಿ ಸೋರಿಸು; ಕಷಾಯವನ್ನಿಳಿಸು.

टपाना - **स०** ಅನ್ನನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇಡುವಿಕೆ.

टमटम - **स्त्री०** ಕುದುರೆಗಾಡಿ; ಟಾಂಗ.

टमाटर - **पुं०** ತಕ್ಕಾಳಿ ಹಣ್ಣು; ಚಪ್ಪರ ಬದನೆ.

टर - **स्त्री०** ಕರ್ಕಶ ಶಬ್ದ; ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಶಬ್ದ; ದರ್ಪದಮಾತು; ಬಿರುನುಡಿ; ಕಪ್ಪೆಯ ಒಟಗುಟ್ಟುವಿಕೆ.

टरकना - **अ०** ಜಾರು; ಸರಿ.

टरकाना - **स०** ಸರಿಸು; ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜರುಗಿಸು.

टरटराना - **स०** ಬಡಬಡಿಸು; ಬಿರುನುಡಿಗಳನ್ನಾಡು.

टर्रा - **वि०** ಬಿರುನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವವ; ಬಕವಾದಿ.

टर्राना - **अ०** ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಿರುಸು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡು.

टलना - **अ०** ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದಸರಿ; ದೂರವಾಗು; ಮುಂದುವರಿಸಲ್ಪಡು; ಕಳೆ; ಉಲ್ಲಂಘಿಸು.

टलहा - ವಿಂ ಸಲ್ಲದ; ಖೋಟಾ.

टस - ಸ್ತ್ರೀಂ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾರೀ ವಸ್ತುವು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕದಲುವ ಶಬ್ದ;—**से मस न होना** - ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಬದಲಾಯಿಸದಿರು.

टसक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಿಡಿಯುವ ನೋವು.

टसकना - ಅಂ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕದಲು; ಜಾರು; ಸರಿ; ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೋವಾಗು; ಮಾಗಿ ಕೊಳೆಯುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸು; ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸು.

टसर - ಪುಂ ಒಂದುಬಗೆಯ ರೇಶ್ಮೆ.

टहक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೀಲುಗಳ ನೋವು; ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರುವನೋವು.

टहनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕವಲು; ಕೊಂಬೆ.

टहल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೇವೆ; ಶುಶ್ರೂಷೆ; ಉಪಚಾರ; ಊಳಿಗ; ಚಾಕರಿ;—**बजाना** - ಸೇವೆಮಾಡು.

टहलना - ಅಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆ; ವಾಯು ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡು.

टहलनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾಸಿ; ಪರಿಚಾರಿಕೆ; ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಮಿಟುವ ಕಡ್ಡಿ.

टहलाना - ಸಂ ಅಡ್ಡಾಡಿಸು; ವಾಯು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸು; ದೂರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಸು.

टहलुआ - ಪುಂ ಸೇವಕ; ಪರಿಚಾರಕ.

टाँक - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಾಲ್ಕು ಗುಲಗಂಜಿಗಳ ತೂಕ; ಪರೀಕ್ಷೆ; ಅಂದಾಜು; ಪಾಲುಗಾರರಭಾಗ; ಬರವಣಿಗೆ; ದಾಖಲೆ.

टाँकना - ಸಂ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮೊಳೆಯಿಂದ ಜೋಡಿಸು; (ಅರೆಯುವ ಅಥವಾ ಬೀಸುವ) ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತು; ದಾಖಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು.

टाँका - ಪುಂ ಹೊಲಿಗೆ; ಬೆಸಗೆ; ಕಲ್ಲುಳಿ; ದಳಿ.

टाँकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಲ್ಲುಳಿ; ಟಂಕ.

टाँग - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಲು; ಕುಸ್ತಿಯ ಒಂದುಪಟ್ಟು;—**अड़ाना** - ಅಡ್ಡ ಬರು.

टाँगन - ಪುಂ ಚಿಕ್ಕ ಕುದುರೆ.

टाँगना - ಸಂ ತೂಗಹಾಕು; ನೇತು ಹಾಕು; ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸು; ಫಾಶೀ ಕೊಡು.

टाँगा - ಪುಂ ಗಂಡುಕೊಡಲಿ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿ.

टांगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಡಲಿ; ಪರಶು.

टांगन - ಪುಂ ಚಿಕ್ಕ ಕುದುರೆ.

टांच - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಲಿಗೆ; ತೇಪೆ; ಖಂಡನೆ.

टांचना - ಸಂ ತೇಪೆಹಾಕು; ಚಿಗಟಾಯಿಸು.

टाँचनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಂಡುಸೂಜಿ; ಪಿನ್ನು.

टांट - ಪುಂ ತಲೆಬುರಡೆ.

टांयटांय - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲೊಡಲೊಡ ಎಂದು ಮಾತನಾಡು;—**फिस** - ವ್ಯರ್ಥವಾಗು.

टाट - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸೆಣಬಿನ ರಟ್ಟು; ಗೋಣಿ; ತಾಟು; ಗದ್ದುಗೆ;—**उलटना** - ದಿವಾಳಿಯಾಗು.

टानना - ಸ೦ ಎಳೆದು ಹರವಿಬಿಗಿ; ಎಳೆದುಬಿಗಿ.

टाप - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುದುರೆಯ ಗೊರಸು; ಕುದುರೆಯ ಗೊರಸಿನ ಸಪ್ಪಳ.

टापना - ಅ೦ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾತುರದಿಂದ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡು; ಹಾರಾಡು; ಒದ್ದಾಡು.

टापा - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಯಲು; ಮೈದಾನ; ಪುಟ; ಜಿಗತ.

टापू - ಪು೦ ನಡುಗಡ್ಡೆ; ದ್ವೀಪ.

टारना - ಸ೦ ದೇ೦ **टालना**.

टाल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸರಿಯುವಿಕೆ; ಮುಂದರಿಸುವಿಕೆ.

टालटूल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ **टालमटूल**.

टालना - ಸ೦ ಸರಿಯಿಸು; ದೂರಮಾಡು; ಕಾಲಕಳೆಯು; ಉಲ್ಲಂಘಿಸು; ಮುಂದುವರಿಸು.

टालमटाल - ಕ್ರಿ೦ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ; ಸಮಭಾಗವಾಗಿ.

टालमटूल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೆವ; ವ್ಯಾಜ.

टिकट - ಪು೦ ಸ್ಟಾಂಪು; ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ; ಟಿಕೀಟು.

टिकटी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಕ್ಕಾಲುಮಣೆ; ಚಟ್ಟ.

टिकना - ಅ೦ ತಂಗು; ಬಾಳಿಕೆಬರು; ಕದಲದೆ ನಿಲ್ಲು.

टिकली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೊಟ್ಟು; ತಿಲಕ; ನೂಲನ್ನು ಹುರಿಮಾಡುವ ಕದರು; ತಕಲಿ; ಸಣ್ಣ ಮಾತ್ರೆ ಅಥವಾ ಗುಳಿಗೆ.

टिकस - ಪು೦ ಸುಂಕ.

टिकाऊ - ವಿ೦ ಒಂದೆಡೆ ನಿಲ್ಲುವ; ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ.

टिकान - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಿಡಾರ.

टिकाना - ಸ೦ ವಾಸಮಾಡಲು ಜಾಗ ಕೊಡು; ನಿಲ್ಲಿಸು; ತಂಗಿಸು.

टिकाव - ಪು೦ ಸ್ಥಿತಿ; ನಿಲುಗಡೆ; ಬಾಳಿಕೆ; ಬಿಡಾರ; ಮೊಕ್ಕಾಂ.

टिकिया - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಿಲ್ಲೆ; ನೊಸಲು; ಹಣೆ; ಲಲಾಟ.

टिकुली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ **टिकली**.

टिकैत - ಪು೦ ಯುವರಾಜ.

टिकोला / **टिकोरा** - ಪು೦ ವಾಟೆ ಬಲಿಯದ ಮಾವಿನಕಾಯಿ; ಮಾವಿನ ಕಸುಗಾಯಿ; ಹೀಚು; ಮಿಡಿ.

टिटिहरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹುಳುಕ ಹಕ್ಕಿ; ಟಿಟ್ಟಿಭ.

टिड्डा - ಪು೦ / **टिड्डी** - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಿಡಿತೆ;—**का दल** - ಮಿಡತೆಯ ದಂಡು.

टिप्पन - ಪು೦ ಟೀಕೆ; ಟಿಪ್ಪಣಿ; ಕುಂಡಲಿ.

टिप्पनी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಭಾಷ್ಯ; ಟಿಪ್ಪಣಿ.

टिमटिमाना - ಅ೦ ಮಿನುಗುಟ್ಟು.

टिहुकना - ಅ೦ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳ್ಳು.

टिहुनी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೊಣಕಾಲು.

टीकना - ಸ೦ ತಿಲಕ ಹಚ್ಚು; ಗುರುತುಮಾಡು.

टीका - ಪುಂ ಗುರ್ತು; ಬೊಟ್ಟು; ತಿಲಕ; ಮದುವೆಯ ಒಂದು ಆಚಾರ; ಯುವರಾಜ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ; ಸಿಡುಬು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಬರದಂತೆ ಹಾಕುವ ದಾಕು. **ಸ್ತ್ರೀಂ** ಟೀಕೆ; ಟಿಪ್ಪಣಿ; ಭಾಷ್ಯ; **—कार** - ಪುಂ ಗ್ರಂಥಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆಯುವವ.

टीप - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೈಯಿಂದ ಒತ್ತುವಿಕೆ; ಹಿಸಕುವಿಕೆ; ಕಟ್ಟುವಿಕೆ; ಗಾಯನದ ಉಚ್ಚಸ್ವರ; ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ; ದಸ್ತಾವೇಜು; ಜನ್ಮಪತ್ರಿಕೆ.

टीपना - ಸಂ ಕೈಯಿಂದ ಒತ್ತು; ಹಿಸುಕು; ತಟ್ಟು; ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು.

टीमटाम - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಡಂಬರ; ಅಲಂಕಾರ; ಬೆಡಗು.

टीला - ಪುಂ ದಿಣ್ಣೆ; ದಿಬ್ಬ; ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡೆ.

टीस - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಳುಕು; ನೋವು; ಶೂಲೆ.

टीसना - ಅಂ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣ ನೋಯು.

टुंटा - ವಿಂ ಕೈಯಿಲ್ಲದ; ಹೆಳವ.

टुंडा - ವಿಂ ಕೊಂಬೆಗಳು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಕೈಯಿಲ್ಲದ; ಒಂದು ಕೋಡಿಲ್ಲದ.

टुइयाँ - ವಿಂ ಕುಳ್ಳ; ಗಿಡ್ಡ.

टुक - ವಿಂ ತುಸ; ಕೊಂಚ; ಸ್ವಲ್ಪ.

टुकड़ा - ಪುಂ ಚೂರು; ಹೋಳು.

टुकड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣ ಚೂರು ಅಥವಾ ಹೋಳು; ಸಮುದಾಯ; ತಂಡ; ದಳ; ಸೈನ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ.

टुच्चा - ವಿಂ ತುಚ್ಛ; ನೀಚ.

टुटपुंजिया - ವಿಂ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ; ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಬಂಡವಾಳವುಳ್ಳ.

टुटरूँ - ಪುಂ ಚಿಕ್ಕಪಾರಿವಾಳ.

टूंगना - ಸಂ ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿ ತಿನ್ನು; ನಂಜಿತಿನ್ನು.

टूक - ಪುಂ ಚೂರು; ತುಂಡು.

टूका - ಪುಂ ಭಿಕ್ಷೆ; ರೊಟ್ಟೀ ಚೂರು.

टूट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಡೆದುಹೋದ ಭಾಗ; ಒಡಕು; ಮುರುಕು.

टूटना - ಅಂ ಒಡೆದುಹೋಗು; ಮುರಿದುಹೋಗು; ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರು; ಒಮ್ಮೆಗೇ ಬಂದುಮೇಲೆ ಬೀಳು; ಆಕ್ರಮಣಮಾಡು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲು.

टूटा - ವಿಂ ಮುರಿದುಹೋದ; ಒಡೆದ; ಭಗ್ನವಾದ; ಸಣಕಲು; ಕ್ಷೀಣ; ದರಿದ್ರ; ನಿರ್ಧನ.

टें - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಿಣಿಯಮಾತು; ಬಕವಾದ;**—बोलना** - ಇದ್ದಂತೆ ಸಾಯುವುದು.

टेंटें - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಿಳಿಯ ಕೀಚು ಧ್ವನಿ.

टेंट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೊಂಟದ ಸುತ್ತಲೂ ಬಂದಿರುವ ಧೋತ್ರದ ಸುತ್ತು. (ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸುಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ); ಹತ್ತಿಯಕಾಯಿ; ಕಣ್ಣುಪರೆ.

टेंदुवा - ಪುಂ ಗಂಟಲು; ಹೆಬ್ಬೆರಳು.
टेक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭಾರಿವಸ್ತುಗಳು ಕೆಳ ಬೀಳದಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಧಾರ; ಅಡವು; ಹಠ; ಊರು ಗೋಲು; ಆಶ್ರಯ; ಊತ.
टेकना - ಸಂ ಊರು; ಒರಗಿಸು; ಆನಿಸು.
टेकनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಊರುಗಂಬ; ಊರು ಗೋಲು.
टेकला - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಾದ; ಧುನ್.
टेकी - ಪುಂ ಹಟಮಾರಿ.
टेकुआ - ಪುಂ ರಾಟೆಯ ಕದುರು.
टेकुरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಕಲಿ; ಮೊಚ್ಚೆಗಾ ರನ ಸೂಜಿ.
टेढ़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಡೊಂಕು.
टेढ़ा - ವಿಂ ನೇರವಾಗಿಲ್ಲದ; ಡೊಂ ಕಾದ; ವಕ್ರ; ನಮ್ರತೆಯಿಲ್ಲದ; ಕೋಪಿಷ್ಟ;— **मेढ़ा** - ಅಂಕು ಡೊಂಕು.
टेढ़ी खीर - ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ.
टेढ़े - ಕ್ರಿಂ ನೇರವಾಗಿಲ್ಲದೆ; ಸೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟಾಗಿ.
टेना - ಸಂ ಹದನಾಗುವಂತೆ ಮಸೆ; ಮೊಸೆಯನ್ನು ಹುರಿಮಾಡು.
टेनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಿರುಬೆರಳು.
टेम - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೀಪದಕುಡಿ.
टेर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯ ಉಚ್ಚ ಸ್ವರ; ಮೇಲ್ಧ್ವನಿ; ಕೂಕು; ಕೂಗು.
टेरना - ಸಂ ಮೇಲ್ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡು; ಕೂಗು.
टेव - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಾಳಿ; ಅಭ್ಯಾಸ; ಸ್ವಭಾವ.
टेवा - ಪುಂ ಜಾತಕ; ಜನ್ಮಪತ್ರಿಕೆ; ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ.
टेवैया - ಪುಂ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವವ.
टेसू - ಪುಂ ಮುತ್ತುಗ; ಪಲಾಶ.
टोंकना - ಸಂ ಚುಚ್ಚು; ವ್ಯಂಗವಾಗಿ ನುಡಿ.
टोंचना - ಸಂ ಚುಚ್ಚು ತಿವಿ.
टोंटा - ಪುಂ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊಕ್ಕಿನಂತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತು.
टोंटी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಿಂಡಿಯ ಮೂಗು.
टोकना - ಸಂ ತಡೆಮಾಡು; ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸು.
टोकनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂಕರಿ; ಹೆಡಿಗೆ; ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಣ್ಣಹಂಡೆ; ಗಂಗಾಳ.
टोकरा - ಪುಂ ಬಿದುರಿನ ದೊಡ್ಡ ಮಂಕರಿ; ಹಡಿಗೆ.
टोकरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣ ಮಂಕರಿ; ಗೂಡೆ.
टोकारा - ಪುಂ ಸೂಚನೆ.
टोटका - ಪುಂ ಯಂತ್ರ; ಮಂತ್ರ; ಮಾಟ.
टोटा - ಪುಂ ನಷ್ಟ; ಹಾನಿ; ಕೊರತೆ; ಅಭಾವ.
टोनहा - ವಿಂ ಮಾಟಗಾರ; ಗಾರಡಿ ಯವ.
टोना - ಪುಂ ಮಂತ್ರತಂತ್ರದ ಕೆಲಸ; ಮಾಟ.

टोप | **टोपा** } ಪುಂ ದೊಡ್ಡಟೋಪಿ; ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣ.

टोपी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ; ಕುಲಾವಿ; ರಾಜಕಿರೀಟ.

टोरी - ಪುಂ ತೊಗರಿಯ ಬೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಡೆಯದೆ ನಿಂತುಹೋಗುವ ಕುರುಡು ಕಾಳು.

टोल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂಡಲಿ; ಸಮೂಹ; ಪಾಠಶಾಲೆ.

टोला - ಪುಂ ಜನವಸತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ; ಕೇರಿ; ಮೊಹಲ್ಲಾ.

टोली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣ ಕೇರಿ ಅಥವಾ ಮೊಹಲ್ಲಾ; ತಂಡ; ಸಮೂಹ.

टोह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಪತ್ತೆ.

टोहना - ಸಂ ಹುಡುಕು; ಕಂಡು ಹಿಡಿ; ಪತ್ತೆಮಾಡು.

टोहाटाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪತ್ತೆ; ಹುಡುಕುವಿಕೆ.

टोहिया | **टोही** } ಪುಂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವವ; ಹುಡುಕುವವ.

टौरना - ಸಂ ಹುಡುಕು.

ठ

ठंठ - ವಿಂ ಬೋಳು ಅಥವಾ ಮೋಟು ಮರ.

ठंड ಸ್ತ್ರೀಂ ಶೀತ; ಚಳಿ.

ठंडक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶೈತ್ಯ; ಚಳಿ; ತಂಪು.

ठंढा - ವಿಂ ತಣ್ಣಗಾದ; ಶೀತವಾದ; ತಣಿದ; ಶಾಂತವಾದ;—**होना** - ಸತ್ತುಹೋಗು; **ठंढी साँस लेना** - ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡು.

ठंढाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಂಪನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಔಷಧ.

ठकठक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಗಳ; ಕಲಹ.

ठकठकाना - ಸಂ ದೇಂ **खटखटाना.**

ठकुरसुहाती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಖಸ್ತುತಿ.

ठकुराइन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಡತಿ; ಯಜಮಾನಿ; ರಾಣಿ.

ठकुराई- ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಡೆತನ; ಆಧಿಪತ್ಯ; ರಾಜ್ಯ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

ठकुरानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **ठकुराइन** - ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸ್ತ್ರೀ; ಕ್ಷತ್ರಾಣಿ.

ठकुराय - ಪುಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಒಂದು ಜಾತಿ.

ठकुरायत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಭುತ್ವ; ಆಧಿಪತ್ಯ.

ठकोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಧುಗಳ ಕವೆಗೋಲು; ಸನ್ಯಾಸಿನಿ.

ठग - ಪುಂ ವಂಚಕ.

ठगई - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಂಚನೆ; ಮೋಸ.

ठगना - ಸಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸು. ಅಂ ಮೋಸಹೋಗು.

ठगनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಂಚಕಳು.

ठगपना - ಪುಂ ದೇಂ **ठगई.**

ठगाना - ಸಂ ದೇಂ **ठगना.**

ठगिन - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **ठगनी.**

ठगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಂಚನೆ; ಮೋಸ.

ठगोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾಯಾಮಂತ್ರ; ಮಾಟ.

ठट - ಪುಂ ಅಲಂಕಾರ; ಗುಂಪು.
ठटना - ಸಂ ತೀರ್ಮಾನಿಸು; ನಿಶ್ಚಯಿಸು. ಅಂ ಸಜ್ಜಾಗು.
ठटनि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಲಂಕಾರ; ತಯಾರಿಸುವಿಕೆ.
ठटरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ; ಚಟ್ಟ.
ठट्ठा - ಪುಂ ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಗೇಲಿ.
ठट्ठेबाज़ - ವಿಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ.
ठट्ठेबाज़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಗೇಲಿ.
ठठ - ಪುಂ ಗುಂಪು; ಸಮೂಹ.
ठठरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ ठटरी.
ठठाना - ಸಂ ಹೊಡಿ; ಬಡಿ; ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗು.
ठठेरा - ಪುಂ ಕಂಚುಗಾರ; ಚೆಂಬುಕುಟಿಗ.
ठठोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಂಚುಗಾತಿ; ಕಂಚುಗಾರನ ಕೆಲಸ.
ठठोल - ಪುಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ಹಾಸ್ಯ.
ठठोली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಸ್ಯ; ಕುಚೋದ್ಯ.
ठड़ा - ವಿಂ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತಿರುವ.
ठड्डा - ಪುಂ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ.
ठनकना - ಅಂ ಟಣ್‌ಟಣ್ ಎಂದು ಸದ್ದಾಗು. माथा ठनकना - ಭಾರೀ ಸಂದೇಹದಿಂದಾಗುವ ಭಯ.
ठनका - ಪುಂ ಹೊಡೆತ; ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೋವು.
ठनठन गोपाल - ಪುಂ ಬರಿಗೈ; ಸಾರವಿಲ್ಲದ್ದು.
ठनठनाना - ಸಂ ಬಾರಿಸುವುದು.
ठनना - ಅಂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗು; ನಿಶ್ಚಯವಾಗು.

ठप्पा - ಪುಂ ಅಚ್ಚು; ಮುದ್ರೆ; ಠಸ್ಸೆ.
ठमक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒನಪು; ಒಯ್ಯಾರ.
ठमकना - ಅಂ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಿಂತುಹೋಗು.
ठर्रा - ಪುಂ ಅಗ್ಗವಾದ ಹೆಂಡ.
ठस - ವಿಂ ಗಟ್ಟಿ; ದೃಢವಾದ; ಸ್ಥಿರ.
ठसक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗರ್ವ; ಹೆಮ್ಮೆ.
ठसका - ಪುಂ ಒಣಕೆಮ್ಮು.
ठसाठस - ಕ್ರಿಂ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು.
ठहर - ಪುಂ ಸ್ಥಾನ; ಜಾಗ.
ठहरना - ಸಂ ನಿಲ್ಲು; ವಿಶ್ರಮಿಸು.
ठहराना - ಸಂ ತಡೆ; ತಂಗುವಂತೆ ಮಾಡು; ದೃಢಪಡಿಸು.
ठहराव - ಪುಂ ನಿಶ್ಚಯ; ನಿರ್ಣಯ; ಠರಾವು; ತೀರ್ಮಾನ.
ठहाका - ಪುಂ ಜೋರಾದ ನಗು.
ठाँठ - ವಿಂ ನೀರಸ; ಹಾಲು ಕೊಡದ; ಗೊಡ್ಡು (ಆಕಳು).
ठाँय, ठाँव - ಪುಂ ಸ್ಥಾನ; ಸ್ಥಳ.
ठाँसना - ಸಂ ತುಂಬು; ತುರುಕು.
ठाकुर - ಪುಂ ದೇವರು; ಒಡೆಯ.
ठाकुरबाड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇವಾಲಯ; ಗುಡಿ.
ठाट - ಪುಂ ಆಡಂಬರ; ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣ. (ठाटबाट)
ठाटर - ಪುಂ ತಡಿಕೆ; ತಟ್ಟಿ
ठाठ - ಪುಂ ದೇಂ ठाट.
ठाठर - ಪುಂ ದೇಂ ठाटर.
ठाढ़ा - ವಿಂ ನಿಂತಿರುವ.

ठानना - ಸಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸು.

ठाम - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸ್ಥಳ; ಜಾಗ.

ठाला - ಪುಂ ನಿರುದ್ಯೋಗ; ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ;—**बैठे ठाले** - ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

ठाली - ವಿಂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ; ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

ठिंगना - ವಿಂ ಗಿಡ್ಡ ; ಕುಳ್ಳ.

ठिकान / **ठिकाना** - ಪುಂ ಸ್ಥಳ; ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ; ಎಲ್ಲೆ ;—**लगाना** - ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು ; ಸಾಯಿಸುವುದು.

ठिठक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆರಗಾಗುವಿಕೆ.

ठिठकना - ಅಂ ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳು.

ठिठरना / **ठिठुरना** - ಅಂ ಚಳಿಯಿಂದ ಮುದುರಿ ಹೋಗು.

ठिनकना - ಅಂ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು.

ठिलिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಕ್ಕ ಬಿಂದಿಗೆ.

ठिलुआ - ವಿಂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

ठीक - ವಿಂ ನಿಜ; ಸರಿ; ಒಳ್ಳೆಯ; ಯೋಗ್ಯವಾದ.

ठीकठाक - ಪುಂ ಏರ್ಪಾಡು; ಬಂದೋಬಸ್ತು.

ठीकरा - ಪುಂ ಹೆಂಚಿನ ಜಲ್ಲಿ; ಬೋಕಿ ಚೂರುಗಳು.

ठीका - ಪುಂ ಗುತ್ತಿಗೆ; ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.

ठीकेदार - ಪುಂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ.

ठुंठ - ಪುಂ ಒಣಕಲುಮರ; ಬೋಳು ಮರ.

ठुकना - ಅಂ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಡು; ಏಟುತಿನ್ನು.

ठुकराना - ಸಂ ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆ; ತುಳಿ.

ठुड्डी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಲ್ಲ; ಗಡ್ಡ.

ठुनकना - ಅಂ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು.

ठुमकना - ಅಂ ಹೆಜ್ಜೆಯಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ನಡೆ; ಕೊಂಕಿನಡೆ.

ठुमका - ವಿಂ ಗಿಡ್ಡ.

ठुमरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತದ ಒಂದು ರಾಗ.

ठूंठ - ಪುಂ ಬೋಳು ಮರ.

ठूँसना - ಸಂ ತುಂಬಿ ತುರುಕು.

ठूँसा - ಪುಂ ಹೆಬ್ಬೆರಳು.

ठेंगना - ವಿಂ ದೇಂ ठिंगना.

ठेंगा - ಪುಂ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು; ಚಿಕ್ಕದೊಣ್ಣೆ.

ठेका - ಪುಂ ದೇಂ ठीका.

ठेकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಊರೆ; ಆಧಾರ.

ठेकेदार - ಪುಂ ದೇಂ ठीकेदार.

ठेठ - ವಿಂ ಶುದ್ಧ; ನಿರ್ಮಲ.

ठेलना - ಸಂ ದಬ್ಬು; ತಳ್ಳು.

ठेला - ಪುಂ ಗುಜುಗುಂಪಲು; ನೂಕುನುಗ್ಗಲು.

ठेस - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೆಟ್ಟು.

ठैयाँ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಾಗ, ಸ್ಥಳ.

ठोंक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಕಾರ; ಹೊಡೆತ.

ठोंकना / **ठोकना** - ಸಂ ಹೊಡೆ; ಬಡಿ.

ठोकर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೆಟ್ಟು; ಏಟು.

ठोड़ी / **ठोढ़ी** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಡ್ಡ; ಗಲ್ಲ.

ठोस - ವಿಂ ಗಟ್ಟಿ; ದೃಢ; ಘನ.

ठोसा - पु० ಹೆಬ್ಬೆರಳು;—**दिखाना** - ತಿರಸ್ಕರಿಸು; ವೋಸಮಾಡು.

ठौर - पु० ಸ್ಥಳ; ಜಾಗ; ಆಸ್ಪದ; —**ठिकाना** - ನೆಪ್ಪು; ನೆಲೆ.

ड

डंक - पु० ಚೇಳು, ಜೇನುನೊಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮುಳ್ಳುಕೊಂಡಿ; ಕುಟುಕುವಿಕೆ;—**मारना** - ಕಡಿ, ಕಚ್ಚು.

डंका - पु० ನಗಾರಿ; ಡಂಗುರ; **डंके की चोट कहना** - ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸು.

डंगर - पु० ದನಕರು.

डंगरी - स्त्री० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸೌತೇಕಾಯಿ.

डंठल - पु० } ದಂಟು; ಗಿಡದ ಕಾಂಡ.
डंठी - स्त्री० }

डंड - पु० ದೊಣ್ಣೆ; ದಂಡೆ (ವ್ಯಾಯಾಮ).

डंडपेल - पु० ದಂಡೆ ಒತ್ತುವವ; ಫೈಲವಾನ.

डंडा - पु० ದೊಣ್ಣೆ; ಕೋಲು.

डंडाल - पु० ನಗಾರಿ; ದುಂದುಭಿ.

डंडिया - स्त्री० ಗೆರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀರೆ.

डंडी - स्त्री० ಕೋಲು; ತಕ್ಕಡಿ ಕೋಲು.

डंडोरना - स० ಹುಡುಕು.

डंडौत - पु० ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡು.

डंबर - पु० ಆಡಂಬರ; ಮಂಟಪ.

डँवाड़ोल - वि० ಕಂಪಿಸುವ; ಅಸ್ಥಿರ.

डँस - पु० ಸೊಳ್ಳೆ; ಗುಂಗಾಡು.

डँसना - स० ಕುಟುಕು; ಕಚ್ಚು.

डकराना - अ० ಗುಟರು ಹಾಕು; ಕೂಗು.

डकार - स्त्री० ತೇಗುವುದು; ಗರ್ಜಿಸುವುದು.

डकारना - अ० ತೇಗು; ಗರ್ಜಿಸು.

डकैत - पु० ದರೋಡೆಗಾರ; ಡಕಾಯಿತ.

डकैती - स्त्री० ದರೋಡೆ; ಡಕಾಯಿತಿ.

डग - पु० ಹೆಜ್ಜೆ; ಅಡಿ.

डगना - अ० ಅಲ್ಲಾಡು.

डगमगाना - अ० ಅಲ್ಲಾಡು; ಅಲುಗಾಡು.

डगर - स्त्री० ದಾರಿ; ಹಾದಿ.

डटना - अ० ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತಿರು; ನೆಲೆಸು; ನೆಲೆಗೊಳ್ಳು.

डटाना - स० ನಿಲ್ಲಿಸು; ತಗಲಿಸು.

डढ़ियल - वि० ಗಡ್ಡವಿರುವ.

डपट - स्त्री० ಗದರಿಕೆ; ಬೆದರಿಕೆ.

डपटना - स० ಬೆದರಿಸು; ಗದರಿಸು.

डपोरसंख - पु० ಜಂಬಗಾರ; ಬಡಾಯಿಖೋರ; ಮೂರ್ಖ.

डफ़ - पु० ತಮ್ಮಟೆ; ಡಬ್ಬ.

डफ़ली - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮಟೆ; **अपनी डफ़ली आप बजाना** - ತನ್ನದನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇರು, ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳದೇ ತನ್ನದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರು.

डफ़ालची } पुं० ತಮ್ಮಟಿ ಬಾರಿಸುವವ.
डफ़ाली }

डबका - पुं० ಶಂಕೆ; ಭಯ.

डबडबाना - अं० ಕಣ್ಣೀರುಬರು; ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬು.

डबरा - पुं० ಕೊಳ; ಕುಂಟೆ.

डबिया - स्त्री० ಡಬ್ಬಿ; ಚಿಕ್ಕಡಬ್ಬಿ.

डबोना - स० ಮುಳುಗಿಸು.

डब्बा - पुं० ಡಬ್ಬ; ರೈಲುಗಾಡಿಯ ಒಂದು ಬಂಡಿ.

डब्बू - पुं० ದೊಡ್ಡ ಸೌಟು.

डमरू - पुं० ಬುಡಬುಡಿಕೆ.

डमरूमध्य - पुं० ಭೂಸಂಧಿ.

डर - पुं० ಭಯ; ಅಂಜಿಕೆ.

डरना - अं० ಭಯಪಡು; ಹೆದರು; ಅಂಜು.

डरपोक - वि० ಅಂಜುಬುರುಕ; ಪುಕ್ಕಲ.

डरवाना } स० ಹೆದರಿಸು.
डराना }

डरावना - वि० ಭಯಂಕರ; ಭೀಕರ.

डल - पुं० ತುಂಡು; ಚೂರು. **स्त्री०** ಕೆರೆ; ಸರೋವರ.

डलिया - स्त्री० ಬುಟ್ಟಿ.

डली - स्त्री० ಚೂರು; ಹರಳು.

डसना - स० ಕುಟುಕು; ಕಚ್ಚು; ಕಡಿ.

डहकना - स० ಮೋಸಮಾಡು.

डहडहा - वि० ಹಸುರಾದ.

डहन - पुं० ರೆಕ್ಕೆ.

डहना - अं० ಸುಟ್ಟುಹೋಗು; ಬಿದ್ದುಹೋಗು.

डाँक - स्त्री० ತಾಮ್ರದ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ರೇಕು.

डाँकना - स० ಕುಪ್ಪಳಿಸು; ಹಾರು.

डाँगर - पुं० ಕಾಲ್ನಡೆ; ದನಕರು.

डांट - स्त्री० ಗದರಿಕೆ; **—डपट** - ಬೆದರಿಕೆ; ಗದರಿಸುವಿಕೆ.

डांटना - स० ಗದರಿಸು; ಮೂದಲಿಸು.

डाँठ - पुं० दे० **डंठल.**

डाँड - पुं० ದೊಣ್ಣೆ; ಕೋಲು.

डाँड़ना - अं० ದಂಡ ವಿಧಿಸು; ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕು.

डाँड़ा - पुं० ದೊಣ್ಣೆ; ಕೋಲು; ಎಲ್ಲೆ; **—मेड़ी** - ಹೋರಾಟ; ಪೈಪೋಟಿ.

डाँड़ी - स्त्री० ತಕ್ಕಡಿಯ ಕೋಲು; **—मारना** - ಮೋಸಮಾಡು.

डाँवरा - पुं० ಮಗ.

डाँवरू - पुं० ಹುಲಿಮರಿ.

डाँवाँडोल - वि० ಅಸ್ಥಿರವಾದ; ಅಲುಗಾಡುವ.

डाँस - पुं० ದೊಡ್ಡ ಸೊಳ್ಳೆ; ಗುಂಗಾಡು.

डाइन - स्त्री० ಪಿಶಾಚಿನಿ.

डाक - स्त्री० ಅಂಚೆ; ಟಪಾಲಿನ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು; ಹರಾಜು.

डाकखाना - पुं० ಅಂಚೆಯ ಕಚೇರಿ.

डाकगाड़ी - स्त्री० ಅಂಚೆಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವಗಾಡಿ; ಮೆಯಿಲುಗಾಡಿ.

डाकघर - पुं० दे० डाकख़ाना.

डाकबंगला - पुं० ಮುಸಾಫಿರಿ ಬಂಗಲೆ.

डाकना - अं० ವಮನಮಾಡು. स० ಹಾರು.

डाका - पुं० ಕೊಳ್ಳೆ; ದರೋಡೆ.

डाकाज़न - पुं० ದರೋಡೆಗಾರ.

डाकाज़नी - स्त्री० ದರೋಡೆ.

डाकिनी - स्त्री० ಪಿಶಾಚಿನಿ.

डाकिया - पुं० ಅಂಚೆಯವನು; ಟಪಾಲು ಪೇದೆ.

डाकू - पुं० ಕೊಳ್ಳೆಗಾರ; ದರೋಡೆ ಕಳ್ಳ.

डागा - पुं० ನಗಾರಿ ಹೊಡೆಯುವ ಕೋಲು.

डाट - स्त्री० ಪೈಪೋಟಿ; ಬಿರಡೆ; ಬೆಸಿಗೆ.

डाटना - स० ಕೂರಿಕೂರಿ ತುಂಬು; ಸಹಾಯಮಾಡು.

डाढ़ - स्त्री० ದವಡೆ ಹಲ್ಲು.

डाढ़ना - स० ಸುಡುವುದು.

डाढ़ा - स्त्री० ಕಾಡುಕಿಚ್ಚು.

डाढ़ी - स्त्री० ಗಡ್ಡ; ಗಡ್ಡದಕೂದಲು.

डाबर - स्त्री० ಹಳ್ಳ; ಕೊಳೆನೀರು.

डाभ - पुं० ದರ್ಭೆ; ಎಳನೀರು; ಮಾವಿನಮಿಡಿ.

डामर - पुं० ಆಡಂಬರ.

डामल - स्त्री० ಆಜೀವನ ಶಿಕ್ಷೆ.

डायन - स्त्री० दे० डाइन.

डार / डाल - स्त्री० ಕೊಂಬೆ; ರೆಂಬೆ.

डालना - स० ಹಾಕು; ಸುರಿ; ಹೊಯ್ಯು; ಇರಿಸು.

डाली - स्त्री० ಕಾಣಿಕೆ; ಕೊಂಬೆ; ರೆಂಬೆ.

डासन - पुं० ಹಾಸಿಗೆ; ಹಾಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ.

डासना - स० ಹಾಸು.

डासनी - स्त्री० ಮಂಚ.

डाह - स्त्री० ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ; ಅಸೂಯೆ.

डाहना - स० ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸು; ಪೀಡಿಸು.

डिंब - पुं० ಶ್ವಾಸಕೋಶ; ತೊಟ್ಟಿ.

डिंभ - पुं० ಮರಿ; ಮೂರ್ಖ.

डिंभक - पुं० ಚಿಕ್ಕಮಗು.

डिंभिया - वि० ಮೂರ್ಖ.

डिगना - अं० ಅಲ್ಲಾಡು; ಕದಲು.

डिगाना - स० ಕದಲಿಸು; ಅಲ್ಲಾಡಿಸು.

डिग्गी - स्त्री० ಕೊಳ; ಕೆರೆ.

डिठौना - पुं० ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟು; ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಡುವ ಬೊಟ್ಟು.

डिबिया - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ.

डिब्बा - पुं० ಡಬ್ಬ; ರೈಲುಗಾಡಿಯ ಒಂದು ಬಂಡಿ.

डींग - स्त्री० ಜಂಬ; ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆ; ಬಡಾಯಿ; —हाँकना - ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚುವುದು.

डीठ - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ; ನೋಟ; ಜ್ಞಾನ.

डीठना - स० ಕಾಣಿಸು; ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಗು.

डील - ಪುಂ ಶರೀರದ ನಿಲುವು; ಮೈಕಟ್ಟು ;—**डौल** - ಮೈಕಟ್ಟು.

डीह - ಪುಂ ಜನವಸತಿ; ಹಳ್ಳಿ; ಹಾಳೂರಿನ ದಿಬ್ಬ.

डुगडुगी / **डुग्गी** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುಡಬುಡಿಕೆ.

डुपट्टा - ಪುಂ ದುಪ್ಪಟಿ.

डुबकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಳುಕ; ಮುಳುಗು.

डुबाना - ಸಂ ಮುಳಗಿಸು.

डुबाव - ಪುಂ ಮುಳುಗುವಷ್ಟು ಆಳ.

डुबोना - ಸಂ ಮುಳುಗಿಸು; ನಾಶಮಾಡು.

डुलाना - ಸಂ ಅಲ್ಲಾಡಿಸು; ಬೀಸು.

डूँगर - ಪುಂ ದಿಣ್ಣೆ; ದಿಬ್ಬ.

डूबना - ಅಂ ಮುಳುಗು.

डेढ़ - ವಿಂ ಒಂದೂವರೆ.

डेढ़ा - ವಿಂ ಒಂದುವರೆಯುಷ್ಟು.

डेरा - ಪುಂ ಡೇರೆ; ಬಿಡಾರ.

डेला - ಪುಂ ಮಣ್ಣುಹೆಂಟೆ.

डेवढ़ा - ವಿಂ दे॰ डेढ़.

डेवढ़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಗಸೆಬಾಗಲು; ಗೀಟು.

डेहरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಸಲು.

डेहरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಾಗಿಲು.

डैना - ಪುಂ ರೆಕ್ಕೆ.

डोंगर - ಪುಂ ಗುಡ್ಡ; ದಿಣ್ಣೆ.

डोंगा - ಪುಂ ದೋಣಿ.

डोंगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಕ್ಕದೋಣಿ; ಓಡೆ.

डोम - ಪುಂ ಒಂದು ಕೀಳುಜಾತಿ.

डोर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಗ್ಗ; ದಾರ.

डोरा - ಪುಂ ಹಗ್ಗ; ದಾರ; ಎಳೆ; ಗೆರೆ.

डोरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಗ್ಗ.

डोल - ಪುಂ ಉಯ್ಯಾಲೆ; ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

डोलक - ಪುಂ ಮೃದಂಗ.

डोलडाल - ಪುಂ ತಿರುಗಾಟ; ಬಹಿರ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು.

डोलना - ಅಂ ಅಲ್ಲಾಡು; ಅಲುಗಾಡು.

डोला - ಪುಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

डोली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಕ್ಕಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

डौंड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಂಡೋರೆ;—**पीटना** - ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸು, ಡಂಗುರಹಾಕು.

डौल - ಪುಂ ಅಚ್ಚು; ಮಾದರಿ; ನಮೂನೆ; ಉಪಾಯ;—**दार** - ಸುಂದರ.

डौक - ಪುಂ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಚಮಚೆ.

ड्योढ़ा - ವಿಂ ಒಂದೂವರೆಯುಷ್ಟು.

ड्योढ़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಸ್ತಿಲು; ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು; ಅಗಸೆದ್ವಾರ.

ड्योढ़ीदार / **ड्योढ़ीवान** - ಪುಂ ದ್ವಾರಪಾಲಕ.

ढ

ढंग - ಪುಂ ರೀತಿ; ವಿಧಿ; ರಚನೆ; ಲಕ್ಷಣ; ಉಪಾಯ.

ढंगी - ವಿಂ ಚತುರ; ಜಾಣ; ತಂತ್ರಗಾರ.

ढंढ़ोरना - ಸಂ ಹುಡುಕು.

ढंढ़ोरा - ಪುಂ ಡಂಗುರ.

ढंढ़ोरिया - ಪುಂ ಡಂಗುರ ಸಾರುವವ.

ढँपना - ಅಂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗು; ಮರೆಯಾಗು.

ढई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು.

ढकना - ಪುಂ ಮುಚ್ಚಳ. ಅಂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗು; ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡು. ಸಂ ಮುಚ್ಚು.

ढकनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಚ್ಚಳ.

ढकेलना - ಸಂ ನೂಕು; ದೂಡು; ತಳ್ಳು.

ढकोसना - ಸಂ ಗಟಗಟನೆ ಕುಡಿ.

ढकोसला - ಪುಂ ಕಪಟ; ವಂಚನೆ; ಬೂಟಾಟಿಕೆ.

ढक्कन - ಪುಂ ಮುಚ್ಚಳ; ಆವರಣ.

ढक्का - ಪುಂ ದೊಡ್ಡ ಡೋಲು.

ढचर - ಪುಂ ಕಪಟ; ಆಡಂಬರ; ಠಕ್ಕು; ಬೂಟಾಟಿಕೆ.

ढनमनाना - ಅಂ ಹೊರಳಾಡು.

ढपना - ಪುಂ ಮುಚ್ಚಳ. ಅಂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗು.

ढब - ಪುಂ ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ; ಸ್ವಭಾವ; ಉಪಾಯ; ಯುಕ್ತಿ.

ढयना - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಸಿದುಬೀಳು.

ढरकना - ಅಂ ಜಾರು; ಸರಿ; ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗು.

ढरकाना - ಸಂ ಹೊಯ್ಯು; ಸುರಿ.

ढर्रा - ಪುಂ ರೀತಿ; ದಾರಿ; ಹಾದಿ.

ढलकना - ಅಂ ಸುರಿದುಹೋಗು; ಚೆಲ್ಲಿಹೋಗು.

ढलकाना - ಸಂ ಚೆಲ್ಲು.

ढलना - ಅಂ ಚೆಲ್ಲಿಹೋಗು; ಹರಿ; ಕಳೆದುಹೋಗು.

ढलमलाना - ಅಂ ಅಳುಕುಂಬಳುಕು, ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿರು.

ढलवाँ - ವಿಂ ಎರಕ ಹೊಯ್ದ; ಇಳಿಜಾರಾದ.

ढलवाना - ಸಂ ಎರಕ ಹೊಯಿಸು.

ढलाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಅದರ ಮಜೂರಿ.

ढहना - ಅಂ ಕುಸಿದುಬೀಳು; ನೆಲ ಸಮವಾಗು.

ढहवाना, ढहाना - ಸಂ ಬೀಳಿಸು; ನೆಲಸಮ ಮಾಡು.

ढाँचा - ಪುಂ ಆಕಾರ; ಆಕೃತಿ; ಅಚ್ಚು; ಚೌಕಟ್ಟು.

ढाँपना - ಸಂ ಹೊದಿಸು.

ढांस - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಮ್ಮುವಿಕೆ.

ढांसना - ಅಂ ಕೆಮ್ಮು; ಒಣಕೆಮ್ಮು.

ढाई - ವಿಂ ಎರಡೂವರೆ.

ढाक - ಪುಂ ಪಲಾಶ; ಮುತ್ತುಗ; —के तीन पात - ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವಿಕೆ.

ढाड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಿರಿಚಾಟ; ಅಬ್ಬರ.

ढाढ़स - ಪುಂ ಸಮಾಧಾನ; ಧೈರ್ಯ.

ढाना - ಸಂ ಬೀಳಿಸು; ನೆಲ ಸಮ ಮಾಡು.

ढाबर - ವಿಂ ಕೊಳಕಾದ; ಕೆಸರು ನೀರು.

ढारना - ಸಂ ಬೀಳಿಸು; ಹಾಕು.

ढारस - ಪುಂ ದೇ॰ ढाढ़स.

ढाल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುರಾಣಿ.

ढालना - ಸಂ ಸುರಿ; ಚೆಲ್ಲು; ಎರಕ ಹೊಯ್ಯು.

ढालू - **वि०** ಇಳಿಜಾರಾದ.

ढास - **पु०** ಮೋಸಗಾರ.

ढासना - **पु०** ಆಧಾರ; ದಿಂಬು.

ढाहना - **स०** **दे०** **ढाना.**

ढिंढ़ोरना - **स०** ತಡವರಿಸು; ತಡೆ.

ढिंढ़ोरा - **पु०** ಡಂಗುರ; ಸಾರುವಿಕೆ.

ढिग - **क्रि०** ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ; ಹತ್ತಿರ. **स्त्री०** ದಂಡೆ; ಅಂಚು.

ढिठाई - **स्त्री०** ದಿಟ್ಟತನ; ಉದ್ಧಟತನ.

ढिबरी - **स्त्री०** ದೀಪದ ಬುಡ್ಡಿ; ಹಣತೆ.

ढिमका - **वि०** ಇಂಥವನು.

ढिमकी - **स्त्री०** ಮೋಸ.

ढिलाई - **स्त्री०** ಸಡಿಲ; ಆಲಸ್ಯ; ಶಿಥಿಲತೆ.

ढीठ - **वि०** ಅವಿಧೇಯ; ದಿಟ್ಟ; ದುಡುಕಿನವ.

ढील - **स्त्री०** ಸಡಿಲ; ಸಡಲಿಸುವಿಕೆ.

ढीलना - **स०** ಸಡಿಲಿಸು; ಸಡಿಲ ಬಿಡು; ಬಿಚ್ಚು.

ढीला - **वि०** ಸಡಿಲವಾದ; ಬಿಗುವಿಲ್ಲದ.

ढीलापन - **पु०** ಸಡಿಲತೆ; ಬಿಗಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.

ढीह - **पु०** **दे०** **डीह.**

ढुकना - **अ०** ಹೊಗು; ಆಕ್ರಮಿಸು.

ढुरना - **अ०** **दे०** **ढुलना.**

ढुर्री - **स्त्री०** ಕಾಲ್ದಾರಿ.

ढुलकना - **अ०** ಉರಳು; ಹೊರಳು; ಜಾರಿ ಬೀಳು.

ढुलना - **अ०** ಹೊರಳಿಹರಿಯುವುದು.

ढूंढ़ना - **स०** ಹುಡುಕು.

ढूह - **पु०** ದಿಣ್ಣೆ; ರಾಶಿ.

ढेंकली - **स्त्री०** ಯಾತ; ಕೊಟ್ಟಣದ ಯಾತ; ಲಾಗ.

ढेंकी - **स्त्री०** ಕೊಟ್ಟಣ.

ढेंवर - **पु०** ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ದುರ್ಮಾಂಸ; ಕಣ್ಣುಪರೆ.

ढेबुआ - **पु०** ಕಾಲಾಣೆ; ದುಡ್ಡು.

ढेर - **स्त्री०** ರಾಶಿ; ಗುಡ್ಡೆ; ಮೆದೆ; **—करना** - ಕೊಲ್ಲುವುದು; **—होना** - ಸಾಯು.

ढेरी - **स्त्री०** ಸಮೂಹ.

ढेलवांस - **स्त्री०** ಕವಣೆ.

ढेला - **पु०** ಮಣ್ಣುಹೆಂಟೆ; ಹೆಳ್ಳೆ; ಮುದ್ದೆ.

ढोंग - **पु०** ಠಕ್ಕು; ಸುಳ್ಳು.

ढोंगी - **वि०** ಕಪಟಿ; ಠಕ್ಕ.

ढोटा - **पु०** ಮಗ; ಹುಡುಗ.

ढोटी - **स्त्री०** ಮಗಳು; ಹುಡುಗಿ.

ढोढ़ी - **स्त्री०** ಹೊಕ್ಕಳು.

ढोना - **स०** ಹೊರು; ವಹಿಸು.

ढोर - **पु०** ದನಕರು; ಕಾಲ್ನಡೆ.

ढोल - **पु०** ಡೋಲು; ಭೇರಿ. **ढोल के भीतर पोल** - ಮೇಲೆ ಥಳುಕು ಒಳಗೆ ಹುಳುಕು.

ढोलक - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಡೋಲು.

ढोलकिया - **पु०** **दे०** **ढोलिया.**

ढोलनी - **स्त्री०** ಉಯ್ಯಾಲೆ

ढोलिया - **पु०** ಡೋಲು ಬಾರಿಸುವವನು.

ढोली - **स्त्री०** ಇನ್ನೂರು ವಿಳೇದೆಲೆಗಳ ಕೌಳಿಗೆ. **स्त्री०** ಪರಿಹಾಸ್ಯ.

ढोव - **पु०** ಕಾಣಿಕೆ; ನಜರು.

त

तंग - **वि०** ಬಿಗುವಾದ; ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ; ಸಂಕೀರ್ಣ; **— आना** - ಬೇಸರಗೊಳ್ಳು; **— करना** - ತೊಂದರೆ ಕೊಡು; ಹಿಂಸಿಸು. **पु०** ಕುದುರೆ ಜೀನನ್ನು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟುವ ಬಾರು.

तंग-दस्त - **वि०** ಬಡವ; ದರಿದ್ರ.

तंग-दिल - **वि०** ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವದ.

तंग-साल - **पु०** ಮಳೆಯಾಗದವರ್ಷ.

तंग-हाल - **वि०** ನಿರ್ಧನ; ರೋಗಪೀಡಿತ.

तंगी - **स्त्री०** ಕೊರತೆ; ಬಡತನ. ಇಕ್ಕಟ್ಟು; ಮುಗ್ಗಟ್ಟು.

तंज़ - **पु०** ವ್ಯಂಗ್ಯ; ಪರಿಹಾಸ್ಯ.

तंज़ेब - **स्त्री०** ಒಂದುಬಗೆಯ ಮಲಮಲು ಬಟ್ಟೆ.

तंडुल - **पु०** ಅಕ್ಕಿ.

तंतमंत - **पु०** ಮಂತ್ರತಂತ್ರ.

तंतु - **पु०** ದಾರ.

तंतुवाय - **पु०** ಜೇಡರ ಹುಳ; ನೆಯ್ಗೆಯುವ.

तंत्री - **स्त्री०** ತಂತಿವಾದ್ಯಗಳು.

तंदुरुस्त - **वि०** ರೋಗವಿಲ್ಲದ; ಆರೋಗ್ಯವಂತ.

तंदुरुस्ती - **स्त्री०** ಆರೋಗ್ಯ.

तंदूर - **पु०** ಪಂಜಾಬು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೊಟ್ಟಿ ಸುಡುವ ಒಲೆ.

तंदेही - **स्त्री०** ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಪ್ರೇರಣೆ; ಪ್ರಯತ್ನ.

तंद्रा - **स्त्री०** ತೂಗಡಿಕೆ.

तंबाकू - **पु०** ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು.

तंबीह - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿವಾದ; ಉಪದೇಶ.

तंबू - **पु०** ಗುಡಾರ; ಡೇರೆ.

तंबूरची - **पु०** ತಂಬೂರಿ ಬಾರಿಸುವವನು.

तंबूरा - **पु०** ತಂಬೂರಿ.

तंबूल - **पु०** ವೀಳೇದೆಲೆ; ತಾಂಬೂಲ.

तंबोलिन - **स्त्री०** ವೀಳೇದೆಲೆ ಮಾರುವವಳು.

तंबोली - **पु०** ವೀಳೇದೆಲೆ ಮಾರುವವನು.

तअक़्क़ुब - **पु०** ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡವುದು.

तअज्जुब - **पु०** ಆಶ್ಚರ್ಯ; ವಿಸ್ಮಯ.

तअम्मुल - **पु०** ಚಿಂತೆ; ಯೋಚನೆ.

तअल्लुक़ - **पु०** ಸಂಬಂಧ.

तअल्लुक़दार - **पु०** ಇನಾಮುದಾರ; ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿ.

तअस्सुब - **पु०** ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಕ್ಷಪಾತ; ಕೋಮುವಾರು ಪಕ್ಷಪಾತ.

तआरुफ़ - **पु०** ಪರಿಚಯ.

तईं - **अव्य०** ಒಸ್ಕರ.

तऊ - **अव्य** ಆದರೂ ಕೂಡ.

तक - **अव्य०** ವರೆಗೆ ; ತನಕ.

तकद्‌मा - **पु०** ಊಹೆ ; ಅಂದಾಜು.

तक़्दीर - **स्त्री०** ಅದೃಷ್ಟ ; ಭಾಗ್ಯ ; ಹಣೆಬರಹ ; —**वर** - ಭಾಗ್ಯವಂತ.

तकना - **स०** ನೋಡು.

तकफ़ीर - **स्त्री०** ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ; ಕಾಫಿರ.

तकबीर - **स्त्री०** ಪ್ರಶಂಸೆ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

तकब्बुर - **पु०** ಹೆಮ್ಮೆ ; ಗರ್ವ.

तकमील - **स्त्री०** ಸಂಪೂರ್ಣತೆ.

तकरार - **स्त्री०** ವಿವಾದ ; ತಂಟೆ ; ಜಗಳ.

तकरीब - **स्त्री०** ಕೂಟ ; ಉತ್ಸವ ; ಸಾಮೀಪ್ಯ.

तकरीबन - **क्रि०** ಸುಮಾರು.

तकरीम - **स्त्री०** ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡುವುದು.

तकरीर - **स्त्री०** ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ; ಭಾಷಣ.

तकरीरी - **वि०** ವಾದಗ್ರಸ್ತ ; ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ.

तकला - **पु०** ರಾಟೆಯ ಕದರು.

तकली - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಕದರು ; ತಕಲಿ.

तक़्लीद - **स्त्री०** ಅನುಕರಣ ; ಕುರುಡು ನಡೆ.

तकलीफ़ - **स्त्री०** ಕಷ್ಟ ; ತೊಂದರೆ ; ವಿಪತ್ತು.

तकल्लुफ़ - **पु०** ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ; ಮರ್ಯಾದೆ.

तक़्सीम - **स्त्री०** ಬಟವಾಡೆ.

तक़्सीर - **स्त्री०** ದೋಷ; ಅಪರಾಧ; ಮರೆವು.

तकाज़ा - **पु०** ತಗಾದೆ.

तक़ावी - **स्त्री०** ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಸಾಲ; ತಕಾವಿ ; ಮುದಗಡ.

तकिया - **पु०** ದಿಂಬು.

तकिया-कलाम - **पु०** ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಡುನಡುವೆ ಅಭ್ಯಾಸ ದೋಷದಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಆಡುವ ಶಬ್ದ.

तकुआ - **पु०** **दे०** **तकला.**

तक्र - **पु०** ಮಜ್ಜಿಗೆ.

तख़फ़ीफ़ - **स्त्री०** ನ್ಯೂನತೆ; ಕೊರತೆ.

तख़मीनन् - **क्रि०** ಊಹೆಯಿಂದ ; ಬಹುಶಃ.

तख़मीना - **पु०** ಊಹೆ; ಅಂದಾಜು.

तखरी - **स्त्री०** ತಕ್ಕಡಿ.

तख़लिया - **पु०** ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಳ.

तख़ल्लुस - **पु०** ಉಪನಾಮ ; ಅಂಕಿತ.

तख़सीस - **स्त्री०** ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ; ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಗತಿ.

तख़्त - **पु०** ಸಿಂಹಾಸನ ; ಗದ್ದುಗೆ.

तख़्त ताऊस - **पु०** ಶಾಜಹಾನನ ಮಯೂರ ಸಿಂಹಾಸನ.

तख़्त-नशीन - **वि०** ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢ.

तख़्त-पोश - **पु०** ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಹಾಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

तख़्त-बंदी - **स्त्री०** ಮರದ ಹಲಿಗೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗೋಡೆ.

तख़्त-रवाँ - **पुं०** ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಸಿಂಹಾಸನ; ವಿಮಾನ.

तख़्ता - **पुं०** ಹಲಿಗೆ; ಗದ್ದುಗೆ; ಮಣೆ; ಕಾಗದದ ಹಾಳೆ.

तख़्ती - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಗದ್ದುಗೆ; ಮಣೆ; ಹಲಿಗೆ.

तगड़ा - **वि०** ಟೊಣೆಯ; ಬಲಶಾಲಿ.

तगना - **अ०** ಹೊಲಿಯಲ್ಪಡು.

तग़मा - **पुं०** ಪದಕ.

तग़य्युर - **पुं०** ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆ.

तगाई - **स्त्री०** ಹೊಲಿಯುವ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಹೊಲಿಗೆಯ ಮಜೂರಿ.

तगादा - **पुं०** ತಗಾದೆ; ಬೇಡಿಕೆ; ಪ್ರೇರಣೆ.

तगाना - **स०** ಹೊಲೆಯಿಸು; ಹೊಲಿಸು.

तग़ाफ़ुल - **पुं०** ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ; ಉದಾಸೀನ.

तज़किरा - **पुं०** ಉಲ್ಲೇಖ; ಚರ್ಚೆ.

तजना - **स०** ತ್ಯಜಿಸು; ಬಿಡು.

तजम्मुल - **पुं०** ಸೌಂದರ್ಯ; ಸೊಬಗು; ಶೃಂಗಾರ.

तजरबा - **पुं०** ಅನುಭವ; ಜ್ಞಾನ; ಪರೀಕ್ಷೆ.

तजरबा-कार - **पुं०** ಅನುಭವಿ.

तजरुबा - **पुं० दे० तजरबा.**

तजल्ली - **स्त्री०** ಪ್ರಕಾಶ; ಹೊಳಪು.

तजवीज़ - **स्त्री०** ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಒಪ್ಪಿಗೆ; ತೀರ್ಪು; ನಿರ್ಣಯ; ಏರ್ಪಾಟು.

तजवीज़-सानी - **स्त्री०** ಪುನರ್ವಿಚಾರ.

तजाहुल - **पुं०** ತಿಳಿದೂ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವಿಕೆ; ಶತಮೂರ್ಖ.

तट - **पुं०** ತೀರ; ದಂಡೆ.

तटस्थ - **वि०** ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದವನು; ತಟಸ್ಥ.

तटिनी - **स्त्री०** ನದಿ.

तड़ - **पुं०** ಕೆನ್ನೆಯೇಟು; ಪೆಟ್ಟು; ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನು.

तड़क - **स्त्री०** ಬಿರಿ; ಒಡೆಯು; ಕಾಂತಿ; ಹೊಳಪು.

तड़क भड़क - ವೈಭವ, ಆಡಂಬರ.

तड़कना - **अ०** ಬಿರಿ, ಒಡೆ.

तड़का - **पुं०** ಮುಂಜಾನೆ; ಒಗ್ಗರಣೆ.

तड़कीला - **वि०** ಹೊಳೆಯುವ.

तड़प - **स्त्री०** ತಳಮಳ; ಚಿಂತೆ.

तड़पना - **अ०** ತಲ್ಲಣಿಸು.

तड़पाना - **स०** ಪೀಡಿಸು; ಗೋಳಾಡಿಸು.

तड़फड़ाना - **अ० दे० तड़पना.**

तड़ाग - **पुं०** ಸರೋವರ; ಕೊಳ.

तड़ातड़ - **क्रि०** ಬೇಗಬೇಗನೆ.

तड़ावा - **पुं०** ಥಳಕು; ಆಡಂಬರ.

तड़ित - **स्त्री०** ವಿದ್ಯುತ್; ಮಿಂಚು.

तड़ी - **स्त्री०** ಅಂಗೈಯೇಟು; ಮೋಸ.

ततबीर - **स्त्री०** ಉಪಾಯ; ಮುಕ್ತಿ.

ततारना - **स०** ಬಿಸಿನೀರಿನ ಧಾರೆಯಿಂದತೊಳೆ.

तत्तैया - स्त्री० ಕಣಜದ ಹುಳು; ಕಡಜ.

तत्कालीन - वि० ಆ ಕಾಲದ; ಆಗಿನ.

तत्ता - वि० ಬಿಸಿ.

तत्तो-थंबो - पु० ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವುದು; ಇಬ್ಬರ ಜಗಳವನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸುವುದು.

तत्व - पु० ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿ; ನಿಜ; ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕಾರಣ; ಪಂಚಭೂತಗಳು.

तत्वावधान - पु० ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

तत्ववेत्ता - स्त्री० ದರ್ಶನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ.

तत्पर - वि० ಸಿದ್ಧ; ಸನ್ನದ್ಧ.

तत्परता - स्त्री० ಸಿದ್ಧತೆ; ನೈಪುಣ್ಯ; ತತ್ಪರತೆ.

तत्र - वि० ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ; ಅಲ್ಲಿ.

तत्रापि - अव्य० ಆದರೂ ಕೂಡ.

तथा - अव्य० ಮತ್ತು; ಅದೇರೀತಿ; ಹಾಗೂ.

तथागत - पु० ಬುದ್ಧ.

तथापि - अव्य ಆದರೂ; ಅದಾಗ್ಯೂ.

तथैव - अव्य० ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ.

तथ्य - पु० ಸತ್ಯ; ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ; ನಿಜಾಂಶ; ಸಾರ.

तदनुसार - क्रि० ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ; ಅದರಂತೆ.

तदपि - अव्य० ಆದರೂ; ಆಮೇಲೂ.

तदबीर - स्त्री० ಉಪಾಯ; ಯುಕ್ತಿ.

तदा - क्रि० ಆಗ; ಆವೇಳೆಗೆ.

तदारुक - पु० ಓಡಿದವನನ್ನು ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಕೇಡುಕನ್ನು ತಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

तदीय - सर्व० ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಅದರ.

तदुपरांत - क्रि० ಆಮೇಲೆ; ಅನಂತರ.

तद्रूप - वि० ಸಮಾನತೆಯುಳ್ಳ.

तन - क्रि० ಕಡೆಗೆ. (तरफ़) वि० ಸ್ವಲ್ಪ. पु० ಶರೀರ.

तनक - वि० ಸ್ವಲ್ಪ; ತುಸ.

तनकीह - स्त्री० ಪರೀಕ್ಷೆ; ಶೋಧನೆ; ತೀರ್ಪು.

तनख़ाह - स्त्री०
तनख़्वाह - स्त्री० } ಸಂಬಳ; ಪಗಾರ; —दार पु० ಪಗಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.

तनज़ - पु० ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ವ್ಯಂಗ್ಯ.

तनज़ीम - स्त्री० ಸಂಘಟನೆ.

तनज़ेब - स्त्री० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಲ್‌ಮಲ್ ಬಟ್ಟೆ.

तनज़्ज़ुल - पु०
तनज़्ज़ुली - स्त्री० } ಪದಚ್ಯುತಿ; ತನ್ನ ಪದವಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆಹೋಗುವುದು; ಅವನತಿ.

तन, तनहा - क्रि० ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿ.

तनतना - पु० ಗರ್ವ; ದರ್ಪ.

तनदेह - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವ.

तनदेही - स्त्री० ಪರಿಶ್ರಮ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

तनना - अ० ಸೆಟೆ; ಹಿಗ್ಗು.

तनपरवर - **वि०** ತನ್ನ ಶರೀರದ ಪೋಷಣೆಗೆಮಾತ್ರ ಗಮನಕೊಡುವವ; ಸ್ವಾರ್ಥಿ.

तनसीख़ - **स्त्री०** ರದ್ದುಮಾಡುವುದು.

तनसीफ़ - **स्त्री०** ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು.

तनहा - **वि०** ಒಂಟಿಗ; ಏಕಾಕಿ.

तनहाई - **स्त्री०** ಏಕಾಂತ; ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ.

तना - **पु०** ಮರದ ಬುಡ.

तनाज़ा - **पु०** ವೈರ; ಜಗಳ; ವೈಮನಸ್ಯ.

तनाना - **स०** ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿ.

तनाब - **स्त्री०** ಡೇರೆಯ ಹಗ್ಗ.

तनावर - **वि०** ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ; ಬಲಶಾಲಿ.

तनासुख़ - **पु०** ಬದಲಾವಣೆ; ನಾಶವಾಗುವುದು.

तनाव - **पु०** ಬಿಗಿತ; ನಿಗರುವಿಕೆ; ಹಗ್ಗ.

तनिक - **वि०** ಸ್ವಲ್ಪ; ತುಸ. **क्रि०** ಕೊಂಚವಾಗಿ.

तनिया - **स्त्री०** ಲಂಗೋಟಿ.

तनी - **स्त्री०** ನವಾರ; ನಾಡ.

तनु - **पु०** ದೇಹ; ಶರೀರ.

तनुता - **स्त्री०** ತೆಳ್ಳಗಿರುವಿಕೆ; ಕೃಶವಾಗಿರುವುದು.

तनूमंद - **वि०** ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ; ಬಲಶಾಲಿ.

तनेना - **वि०** ವಕ್ರವಾದ; ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಎಳೆದ; ಕೋಪಗೊಂಡ.

तन्नाना - **अ०** ನಿಗರು; ಸೆಡೆ.

तन्मय - **वि०** ಮಗ್ನ.

तप - **पु०** ತಪಸ್ಸು; ತಾಪ; ಜ್ವರ.

तपना - **अ०** ಬಿಸಿಯಾಗು; ಉರಿ; ಸಂತಾಪಗೊಳ್ಳು.

तपश्चर्या - **स्त्री०** ತಪಸ್ಸು.

तपाक - **पु०** ಹುರುಪು; ಉತ್ಸಾಹ.

तपाना - **स०** ಬಿಸಿಮಾಡು; ಕಾಯಿಸು; ದುಃಖಗೊಳಿಸು.

तपिश - **स्त्री०** ಉಷ್ಣ; ಸೆಕೆ; ಕಾವು.

तपेदिक़ - **पु०** ಕ್ಷಯರೋಗ.

तप्त - **वि०** ಬಿಸಿಯಾದ; ದುಃಖಿತ; ಪೀಡಿತ.

तफ़जील - **स्त्री०** ಗೌರವ; ಗಣ್ಯತೆ; ಮಾನ್ಯತೆ.

तफ़तीश - **स्त्री०** ಶೋಧಿಸುವುದು. जाँच.

तफ़रका - **पु०** ಭೇದಭಾವ; ವೈಮನಸ್ಯ; ವಿಯೋಗ.

तफ़रीक - **स्त्री०** ಭೇದ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

तफ़रीह - **स्त्री०** ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ವಿನೋದ; ಕುಚೋದ್ಯ; ಮನೋರಂಜನೆ.

तफ़सीर, तफ़सील **स्त्री०** ವಿವರ; ತಪಸೀಲು.

तफ़सीलवार - **वि०** ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ.

तफ़ावत - **पु०** ದೂರ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

तब - **अव्य०** ಆಗ; ಆವಾಗ.

तबई - **वि०** ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

तबक़ - **पु०** ತಗಡು; ರೇಕು.

तबक़गर - **पु०** ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಇವುಗಳಿಂದ ತಗಡುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವ.

तबक़ा - **पु०** ಖಂಡ; ವಿಭಾಗ; ಜನಾಂಗ.

तबदील - **वि०** ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ.

तबदीली - **स्त्री०** ಪರಿವರ್ತನೆ; ಬದಲಾವಣೆ.

तबद्दुल - **पु०** ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು; ಪರಿವರ್ತನೆ.

तबर - **पु०** ಕೊಡಲಿ.

तबर्रुक - **पु०** ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.

तबल - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಡೋಲು; ನಗಾರಿ.

तबलची - **पु०** ತಬಲಾ ಬಾರಿಸುವವನು.

तबला - **पु०** ತಬಲಾ; ತಬಲೆ.

तबलिया - **पु० दे० तबलची.**

तबलीग़ - **पु०** ಮತಪ್ರಚಾರ; ಇತರರನ್ನು ತನ್ನ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

तबस्सुम - **पु०** ಹುಸಿನಗು.

तबाक़ - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಹರಿವಾಣ.

तबादला - **पु०** ಬದಲಾವಣೆ; ಸ್ಥಾನ ಪರಿವರ್ತನೆ; ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟ; ವರ್ಗ.

तबाबत - **स्त्री०** ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

तबाह - **वि०** ಹಾಳಾದ; ನಾಶವಾದ.

तबाही - **स्त्री०** ನಾಶ; ಹಾಳು.

तबीअत - **स्त्री० दे० तबीयत.**

तबीब - **पु०** ವೈದ್ಯ; ಚಿಕಿತ್ಸಕ.

तबीयत - **स्त्री०** ದೇಹಸ್ಥಿತಿ; ಆರೋಗ್ಯ; ಪ್ರಕೃತಿ; ಚಿತ್ತ; ಸ್ವಭಾವ; **—फड़क उठना** - ಅತಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು.

तबीयतदार - **पु०** ಭಾವಜ್ಞ; ರಸಜ್ಞ.

तबीयतदारी - **वि०** ರಸಜ್ಞತೆ.

तब्बाह - **पु०** ಅಡಿಗೆಯವನು.

तभी - **क्रि०** ಆಗಲೆ; ಆಗತಾನೆ.

तमंचा - **पु०** ಬಂದೂಕು; ಪಿಸ್ತೂಲು.

तम - **पु०** ಅಂಧಕಾರ.

तमअ - **स्त्री०** ಲೋಭ; ಆಶೆ.

तमक - **पु०** ಆವೇಶ; ಕ್ರೋಧ; ಉದ್ವೇಗ.

तमकनत - **स्त्री०** ವೈಭವ; ಗರ್ವ.

तमकना - **अ०** ರೇಗು; ಸಿಡುಗುಟ್ಟು; ಮಿಣುಕು.

तमग़ा - **पु०** ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆ; ಮೆಡಲ್.

तमचर - **पु०** ರಾಕ್ಷಸ; ಗೂಬೆ.

तमचुर - **पु०** ಕೋಳಿ.

तमतमाना - **वि०** ಮಿಣುಕು; ಮುಖ ಕೆಂಪಾಗು.

तमद्दुन - **पु०** ನಾಗರಿಕತೆ.

तमन्ना - **स्त्री०** ಬಯಕೆ; ಇಚ್ಛೆ.

तमर्रुद - **पु०** ಉದ್ದಂಡತನ.

तमस - **पु०** ಕತ್ತಲೆ; ತಮೋಗುಣ.

तमसील - ಪುಂ ಉದಾಹರಣೆ; ದೃಷ್ಟಾಂತ; ಉಪಮೆ.

तमस्सुक - ಪುಂ ಸಾಲದ ಕರಾರು ಪತ್ರ.

तमहीद - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೀಠಿಕೆ; ಮುನ್ನುಡಿ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

तमाँचा - ಪುಂ ದೇಂ तमाचा.

तमा - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಾತ್ರಿ; ಇಚ್ಛೆ; ಲೋಭ.

तमाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಂಟೆಹೊಡೆಯುವುದು.

तमाकू, **तमाखू** - ಪುಂ ಹೊಗೇಸೊಪ್ಪು; ತಂಬಾಕು.

तमाचा - ಪುಂ ಕೆನ್ನೆ ಏಟು.

तमादी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಾಯಿದೆ ಅಥವಾ ಅವಧಿ ಕಳೆದು ಹೋಗುವಿಕೆ; ಕಾಲಾವಧಿ.

तमाम - ವಿಂ ಸಮಸ್ತ; ಪೂರ್ಣ; ಎಲ್ಲ;—**काम तमाम करना** - ಕೊಲ್ಲು;—**काम तमाम होना** - ಸಾಯು.

तमाल - ಪುಂ ತಮಾಲ ವೃಕ್ಷ; ಹೊಂಗೇಮರ.

तमाशगीर, **तमाशबीन** - ಪುಂ ತಮಾಷೆನೋಡುವವನು; ಲಂಪಟ; ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯ.

तमाशबीनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯತೆ.

तमाशा - ಪುಂ ತಮಾಷೆ; ವಿಚಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ; ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ನೋಡುವ ಆಟನೋಟ.

तमाशाई - ಪುಂ ತಮಾಷೆನೋಡುವವನು.

तमीज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಡವಳಿಕೆ; ಸ್ವಭಾವ.

तमोल - ಪುಂ ವೀಳೀದೆಲೆ ಬೀಡ; ಪಾನ್ ಪಟ್ಟಿ.

तमोलिन - ಸ್ತ್ರೀಂ ವೀಳೆಯದೆಲೆ ಮಾರುವವಳು.

तमोली - ಪುಂ ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ ಮಾರುವವ.

तम्बीह - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿದ್ಯೆ; ಉಪದೇಶ.

तय - ವಿಂ ಪೂರೈಸಿದ; ಕರಾಯಿಸಿದ; ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ.

तयार - ವಿಂ ಸಿದ್ಧ; ರೆಡಿ; ತಯಾರು.

तरंग - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೆರೆ; ಅಲೆ.

तरंगिणी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನದಿ.

तरंगित - ಪುಂ ಅಲೆಗಳು ಏಳುತ್ತಿರುವ.

तर - ವಿಂ ತೊಯಿದ; ಆರ್ದ್ರ.

तरकश, **तरकस** - ಪುಂ ಬತ್ತಳಿಕೆ.

तरका - ಪುಂ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ಅವನ ಮರಣಾನಂತರ ದೊರೆಯುವ ಆಸ್ತಿ.

तरकारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಯಿಪಲ್ಯ; ವ್ಯಂಜನಗಳು; ತರಕಾರಿ.

तरकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕರ್ಣಾಭರಣ.

तरकीब - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಪಾಯ; ಹಂಚಿಕೆ.

तरकुल - ಪುಂ ತಾಳೆಯಮರ.

तरक़्क़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉನ್ನತಿ.

तरखान - ಪುಂ ಬಡಗಿ ಕೆಲಸದವ.

तरग़ीब - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉದ್ರೇಕ.

तरजना - ಅಂ ಗದ್ದರಿಸು; ಆಡು; ಬೈಯು

तरजनी - स्त्री० ತೋರುಬೆಟ್ಟು.

तरजीह - स्त्री० ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

तरजुमा - पु० ಭಾಷಾಂತರ.

तरतराना - अ० ಬಡಬಡಿಸು; ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚು.

तरतीब - स्त्री० ಕ್ರಮ.

तरतीबवार - क्रि० ಕ್ರಮಶಃ.

तरदीद - स्त्री० ಖಂಡನೆ.

तरद्दुद - पु० ಚಿಂತೆ; ಯೋಚನೆ.

तरना - अ० ದಾಟು; ಪಾರಾಗು.

तरफ़ - स्त्री० ಪಾರ್ಶ್ವ; ಪಕ್ಕ; ಪಕ್ಷ; ಕಡೆ; ದಿಕ್ಕು.

तरफ़दार - वि० ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವ; ಸಹಾಯಕ; ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವವ.

तरफ़दारी - स्त्री० ಪಕ್ಷಪಾತ.

तरफ़ैन - पु० ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳು; ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು.

तरबतर - वि० ತೊಯ್ದುಹೋದ.

तरबियत - स्त्री० ಶಿಕ್ಷಣ; ತರಬೇತು.

तरबूज़ - पु० ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಹಣ್ಣು.

तरमीम - स्त्री० ಸುಧಾರಣೆ; ಸಂಶೋಧನೆ; ತಿದ್ದುಪಡಿ.

तरल - वि० ಚಂಚಲ; ತೆಳುವಾದ.

तरवन - पु० ಕಿವಿಯ ಓಲೆ.

तरवार - स्त्री० ಖಡ್ಗ; ಕತ್ತಿ.

तरस - पु० ದಯೆ; ಕನಿಕರ; ಕಾರುಣ್ಯ;—खाना - ಕನಿಕರಪಡು.

तरसना - अ० ಹಂಬಲಿಸು; ಆಶೆಪಡು.

तरसाना - स० ಆಶೆತೋರಿಸು.

तरसों - वि० ಆಚೆ ನಾಡಿದ್ದು, ಆಚೆ ಮೊನ್ನೆ.

तरह - स्त्री० ರೀತಿ; ವಿಧ; ಯುಕ್ತಿ; —देना - ಕ್ಷಮಿಸು, ಗಮನ ಕೊಡದಿರು.

तरहटी - स्त्री० ಪರ್ವತದ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿ; ತಪ್ಪಲು.

तरहदार - वि० ಸುಂದರವಾದ ರಚನೆಯುಳ್ಳ; ರೂಪವಂತ.

तरहर - क्रि० ಕೆಳಗೆ; ಕೆಳಗಡೆ.

तराई - स्त्री० ಪರ್ವತದ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿ; ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶ.

तराजू - पु० ತಕ್ಕಡಿ.

तराना - स० ಪಾರಾಗಿಸು; ಕಡೆ ಹಾಯಿಸು. पु० ಸುಂದರವಾದ ಸಂಗೀತ.

तराबोर - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಯ್ದ.

तरावट - स्त्री० ತಂಪು; ತೇವ; ಶೀತ; ಥಂಡಿ.

तराश - स्त्री० ಕೆತ್ತುವಿಕೆ; ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ರಚನಾಕ್ರಮ; ನಿರ್ಮಾಣ.

तराशना - स० ಕತ್ತರಿಸು; ಕೆತ್ತು.

तरियाना - स० ಬಚ್ಚಿಡು. अ० ಅವಿತುಕೊಂಡು ಕೂಡು.

तरी - स्त्री० ನಾವೆ; ದೋಣಿ; ಜವುಗುನೆಲ; ತೇವ.

तरीक़त - स्त्री० ಹಾದಿ; ಮಾರ್ಗ; ದಾರಿ.

तरीक़ा - पु० ರೀತಿ; ವಿಧ; ಉಪಾಯ.

तरुणाई - स्त्री० } ಯೌವನ.
तरुणापा - पु० }

तरेंदा - पु० ಮರದ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೋಣಿ.

तरेटी - स्त्री० ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶ.

तरेरना - स० ದುರದುರನೆ ನೋಡು; ಕಣ್ಣುರಳಿಸಿ ನೋಡು.

तरौंदा - पु० ಬೀಸುಕಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗಲ್ಲು.

तरौंछी - स्त्री० ನೆಯ್ಗೆಯುವನು ಮಗ್ಗದಬಳಿ ಕೈಯಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಲಗೆ.

तरौना - पु० ಕರ್ಣಾಭರಣ; ಓಲೆ.

तर्क - पु० ಪರಿತ್ಯಾಗ; ತ್ಯಜಿಸುವಿಕೆ.

तर्क - पु० ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ; ವಾದ ವಿವಾದ.

तर्कश - पु० ಬತ್ತಳಿಕೆ.

तर्कीब - स्त्री० दे० तरकीब.

तर्कुल - पु० ತಾಳೆಯ ಮರ.

तर्ज़ - पु० ರೀತಿ; ವಿಧ; ಮಾದರಿ; ರೂಪ.

तर्जन - पु० ಗದರಿಸುವಿಕೆ.

तर्जना - स० ಗದರಿಸು.

तर्जनी - स्त्री० दे० तरजनी.

तर्जुमा - पु० ಭಾಷಾಂತರ; ಅನುವಾದ.

तर्रार - पु० ಬಹಳಮಾತನಾಡುವವ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

तर्रारा - पु० ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುವವನು.

तर्सों - अव्य० ಆಚೆಮೊನ್ನೆ; ಆಚೆನಾಡಿದ್ದು. (तरसों)

तल - पु० ಕೆಳಭಾಗ; ಅಡಿ.

तलक - अव्य० ವರೆಗೆ; ತನಕ.

तलख़ - वि० ಕಹಿ; ಅಪ್ರಿಯ.

तलछट - स्त्री० ಗಸಿ; ಚರಟ; ಮಡ್ಡಿ.

तलना - स० ಕರಿ; ಹುರಿ.

तलपट - वि० ಹಾಳಾದ; ನೆಲಸಮವಾದ.

तलफ़ - वि० ನಾಶವಾದ; ನಷ್ಟವಾದ.

तलफ़ना - अ० दे० तड़पना.

तलफ़ी - स्त्री० ನಾಶ; ನಷ್ಟ.

तलफ़्फ़ुज़ - पु० ಉಚ್ಚಾರಣೆ.

तलब - स्त्री० ಅನ್ವೇಷಣೆ; ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಅಪೇಕ್ಷೆ; ಸಂಬಳ.

तलबगार - वि० ಬೇಡುವವ; ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವ.

तलबाना - पु० ಸಾಕ್ಷಿಪಡಿ; ಭತ್ಯ; ಭತ್ತೆ.

तलबी - स्त्री० ಕರೆ; ತದೇಕಚಿತ್ತ.

तलबेली - स्त्री० ಕಳವಳ.

तलमलाना - अ० ತಳಮಳಿಸು; ತಲ್ಲಣಿಸು.

तलवा - पु० ಅಂಗಾಲು; ಅಡಿ. —चाटना - ಮುಖಸ್ತುತಿಮಾಡು; —धो धोकर पीना - ಗುಲಾಮನಂತೆ ಸೇವೆಮಾಡು.

तलवार - स्त्री० ಕತ್ತಿ; ಕರವಾಲ.

तलहटी - स्त्री० ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲು; ಬೆಟ್ಟದಡಿಯ ಪ್ರದೇಶ. (तराई)

तला - पु० ಒಳಭಾಗ; ತಳ; ಎಕ್ಕಡದ ತಳಗಿನ ಅಟ್ಟೆ.

तलाक़ - पुं० ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದ; ಸೋಡು.

तालाब - पुं० ಕೆರೆ; ಕೊಳ; ಸರೋವರ.

तलाश - स्त्री० ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ತಲಾಷಿ.

तलाशी - स्त्री० ಪರಿಶೋಧನೆ; ಝಡ್ತಿ.

तली - स्त्री० ಕೆಳಭಾಗ; ತಳ; ಅಡಿ; ಗಸಿ; ಚರಟ.

तले - क्रि० ಕೆಳಗೆ.

तलेटी - स्त्री० दे० तलहटी.

तलैया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಕೆರೆ.

तल्ख़ - वि० ಕಹಿ; ಅಪ್ರಿಯ; **—मिज़ाज** - वि० ಉಗ್ರವಾದ ಸ್ವಭಾವದ; ಸಿಡುಕು ಸ್ವಭಾವದ; ಅಪ್ರಿಯ ಸ್ವಭಾವದ.

तल्खा - पुं० ಪಿತ್ತಕೋಶ, ಪಿತ್ತ; ಅಕ್ಕಿಹುರಿದುಮಾಡಿದ ಹಿಟ್ಟು.

तल्ला - पुं० ಕೆಳ ಪದರ; ಅಂತಸ್ತು.

तवंगर - वि० ಸಿರಿವಂತ.

तवक्का - स्त्री० ನಂಬಿಕೆ. (आशा)

तवक्कुफ़ - पुं० ವಿಳಂಬ; ತಡ.

तवक्कुल - पुं० ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಯಿಡುವುದು; ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಗವಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು.

तवज्जह - स्त्री० ಗಮನ; ನಿಗಾ; ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ.

तवना - अ० ಬಿಸಿಯಾಗು; ಕಾಯು.

तवा - पुं० ಕಾವಲಿ; ಹೆಂಚು.

तवाज़ा - स्त्री० ಆತಿಥ್ಯ; ಸತ್ಕಾರ.

तवाना - स० ಬಿಸಿಮಾಡು.

तवायफ़ - स्त्री० ಸೂಳೆ; ವೇಶ್ಯೆ.

तवारीख़ - स्त्री० ಚರಿತ್ರೆ; ಇತಿಹಾಸ.

तवालत - स्त्री० ಉದ್ದ; ಬಾಹುಳ್ಯ; ತಂಟೆ; ತಕರಾರು.

तवील - वि० ಉದ್ದವಾದ; ನೀಳವಾದ.

तबेला - पुं० ಕುದುರೆ ಲಾಯ.

तशख़ीस - स्त्री० ನಿರ್ಣಯ; ನಿಶ್ಚಯ; ಕಾಯಿಲೆಯ ಲಕ್ಷಣ.

तशदीद - स्त्री० ಕಠೋರವಾಗುವಿಕೆ ಉರ್ದೂ ಫಾರಸಿ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಚಿನ್ಹೆ.

तशद्दुत - पुं० ನಿವಾಳಿಸು, ದಾನ.

तशद्दुद - पुं० ಕಠೋರಸ್ವಭಾವ.

तशफ़्फ़ी - स्त्री० ತೃಪ್ತಿ; ಸಮಾಧಾನ.

तशबीह - स्त्री० ಉಪಮೆ; ಹೋಲಿಕೆ.

तशरीफ़ - स्त्री० ಹಿರಿತನ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; **—रखना** - ಕೂತುಕೊಳ್ಳು; ವಿರಾಜಿಸು; **—लाना** - ದಯಮಾಡಿಸು; ಬಿಜಯಂಗೈಯು.

तशरीह - स्त्री० ಟೀಕೆ; ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ.

तशवीश - स्त्री० ಚಿಂತೆ; ವ್ಯಾಕುಲತೆ.

तश्त - पुं० ಒಂದುಬಗೆಯ ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆ.

तश्तरी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕತಟ್ಟೆ.

तस - क्रि० ಹಾಗೆ; ಆ ರೀತಿ.

तसकीन - स्त्री० ನೆಮ್ಮದಿ; ಸಮಾಧಾನ.

तसग़ीर - स्त्री० ಸಂಕ್ಷೇಪಗೊಳಿಸು.

तसदीक़ - स्त्री० ಪ್ರತಿಪಾದನೆ; ಸಮರ್ಥನೆ.

तसदीह - स्त्री० ತಲೆನೋವು; ದುಃಖ; ತೊಂದರೆ.

तसद्दुक़ - पु० ಬಲಿದಾನ; ನಿವಾಳಿಸುವಿಕೆ; ಸಮರ್ಪಣೆ.

तसनीफ़ - स्त्री० ಗ್ರಂಥರಚನೆ.

तसफ़िया - पु० ನಿರ್ಣಯ; ರಚನೆ; ಫೈಸಲು.

तसबीर - स्त्री० दे० **तसवीर.**

तसबीह - स्त्री० ಜಪಮಾಲೆ.

तसर - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಷ್ಮೆ.

तसर्रुफ़ - पु० ಖರ್ಚು; ಮಹಾಮಹಿಮರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ.

तसमा - पु० ಚರ್ಮದ ಬೆಲ್ಟು.

तसला - पु० ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ.

तसलीम - स्त्री० ನಮಸ್ಕಾರ; ಸಲಾಂ.

तसल्ली - स्त्री० ಸಮಾಧಾನ; ನೆಮ್ಮದಿ; ಶಾಂತಿ.

तसवीर - स्त्री० ಚಿತ್ರ; ಭಾವಚಿತ್ರ.

तसव्वर / **तसौवर** - पु० ಧ್ಯಾನ; ಕಲ್ಪನೆ; ವಿಚಾರ.

तसव्वुफ़ / **तसौवुफ़** - पु० ವೇದಾಂತ; ಎಲ್ಲಾ; ಸಮಸ್ತ.

तस्नीफ़ - स्त्री० दे० **तसनीफ़.**

तस्फ़िया - पु० दे० **तसफ़िया.**

तस्लीम - स्त्री० दे० **तसलीम.**

तह - स्त्री० ತಳ; ಅಂತಸ್ತು; ಮಟ್ಟ; ಮಡಿಕೆ; ಪದರು;—**करना** - ಮುಗಿಸಿಡುವುದು, ಮಡಿಸಿಡುವುದು;—**तक पहुँचना** - ಆಮೂಲಾಗ್ರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು;—**तोड़ना** - ಜಗಳ ಹರಿಸುವುದು.

तहक़ीक़ - स्त्री० ಶೋಧನೆ; ತನಿಖೆ; ಅನುಸಂಧಾನ.

तहक़ीक़ात - स्त्री० ವಿಚಾರಣೆ.

तहक़ीर - स्त्री० ಅವಮಾನ; ಅಗೌರವ.

तहक्कुम - पु० ಏಕಾಧಿಕಾರ; ಪ್ರಭುತ್ವ.

तहख़ाना - पु० ನೆಲಮನೆ; ನೆಲಮಾಳಿಗೆ.

तहज़ीब - स्त्री० ನಾಗರೀಕತೆ;—**याफ़्ता** - ನಾಗರಿಕ.

तहत - पु० ಅಧಿಕಾರ, ಪರಾಧೀನತೆ.

तहत्तुक - पु० ಅವಮಾನ; ಅಗೌರವ.

तहदरज़ - वि० ಮಡತೆ ಬಿಚ್ಚದಿರುವ; ಕೇವಲ ಹೊಸದು.

तहपेच - पु० ಮುಂಡಾಸಿನ ಕೆಳಗೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟುವ ವಸ್ತ್ರ.

तहपोशी - ಸ್ತ್ರೀ० ಲಂಗ; ಸೀರೆಯು ಡುವ ಮುನ್ನ ಒಳಗಡೆ ಧರಿಸುವ ಪರಿಕಣೆ.

तहमद - ಪು० ಮುಂಡು.

तहम्मुल - ಪು० ಸಹಿಷ್ಣುತೆ; ಸಹನ ಶೀಲತೆ.

तहरीर - ಸ್ತ್ರೀ० ಒಕ್ಕಣೆ; ಬರವಣಿಗೆ; ಲೇಖನ; ಶೈಲಿ.

तहरीरी - ವಿ० ಲಿಖಿತ.

तहलका - ಪು० ಮೃತ್ಯು; ನಾಶ; ಗೊಂದಲ.

तहवील - ಸ್ತ್ರೀ० ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು; ವಶ; ಅಡವು; ಖಜಾನೆ.

तहवीलदार - ಪು० ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ; ಖಜಾಂಚಿ.

तहसनहस - ವಿ० ಧ್ವಂಸವಾದ.

तहसील - ಸ್ತ್ರೀ० ವಸೂಲಿ; ವಸೂಲಿಯ ಹಣ.

तहसीलना - ಸ० ವಸೂಲುಮಾಡು.

तहां - ಕ್ರಿ० ಅಲ್ಲಿ; ಅತ್ತ.

तहाना, तहियाना - ಸ० ಮಡಚು; ಸುತ್ತು.

तहीं - ಕ್ರಿ० ಅಲ್ಲಿಯೇ.

तही - ವಿ० ಬರಿದು; ಖಾಲಿ.

तही-दस्त - ವಿ० ಬರಿಗೈನವ; ನಿರ್ಧನ; ಬಡವ.

तही-मग़ज़ - ವಿ० ಮೆದುಳಿಲ್ಲದವ; ಬುದ್ಧಿಹೀನ; ತಿಳಿಗೇಡಿ.

तहे-दिल - ಸ್ತ್ರೀ० ಹೃದಯಾಂತರಾಳ; ಅಂತರಂಗಪೂರ್ವಕವಾಗಿ.

तहैयुर - ಪು० ಆಶ್ಚರ್ಯ.

तहो-बाला - ವಿ० ಮೇಲೆಕೆಳಗಾದ; ಬುಡಮೇಲಾದ.

तांगा - ಪು० ಟಾಂಗ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಟಕಾ ಗಾಡಿ.

तांडव - ಪು० ಪುರುಷರ ನೃತ್ಯ.

तांत, तांतड़ी - ಸ್ತ್ರೀ० ಕರಳು; ನರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಹಗ್ಗ.

तांता - ಪು० ಶ್ರೇಣಿ; ಸಾಲು;— **बांधना** - ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲು.

तांति - ಪು० ನೆಯ್ಗೆಯವ.

तांती - ಸ್ತ್ರೀ० ಪಂಕ್ತಿ; ಸಾಲು; ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ. ಪು० ನೇಯಿಗೆಯವ.

तांबा - ಪು० ತಾಮ್ರ.

तांबूल - ಪು० ವೀಳ್ಯ; ವೀಳೇದೆಲೆ.

तांवर - ಸ್ತ್ರೀ० ಜ್ವರ; ಮೂರ್ಛಾ ರೋಗ.

ता - ಪ್ರತ್ಯ० 'ತನ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಭಾವವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಉದಾ: **मित्रता.**

ताअत - ಸ್ತ್ರೀ० ಪೂಜೆ.

ताई - ಸ್ತ್ರೀ० ಜ್ವರ; ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ.

ताईद - ಸ್ತ್ರೀ० ಪಕ್ಷಪಾತ; ಅನುಮೋದನೆ.

ताऊ - ಪು० ತಂದೆಯ ಅಣ್ಣ. **बछिया का ताऊ** - ಮೂರ್ಖ.

ताऊन - ಪು० ಪ್ಲೇಗು; ಅಂಟು ರೋಗ.

ताऊस - पुं० ನವಿಲು; **तख्त ताऊस** - ಶಾಜಹಾನನು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮಯೂರಾಕೃತಿಯ ರಾಜ ಸಿಂಹಾಸನ.

ताक - स्त्री० ನೋಟ; ಕಾಯುವಿಕೆ; ಹೊಂಚು; ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ;—**में रहना** - ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯು; ಹೊಂಚು ಹಾಕು.

ताक़ - पुं० ಮಾಡ; ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಗೂಡು. **वि०** ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆ; ಅದ್ವಿತೀಯ.

ताक़त - स्त्री० ಶಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಬಲ.

ताकना - स० ಅವಲೋಕಿಸು; ತಿಳಕೊಳ್ಳು; ದೃಷ್ಟಿಯಿಡು.

ताकि - अव्य० ಯಾತರಿಂದ; ಅದರಿಂದಾಗಿ.

ताकीद - स्त्री० ಖಂಡಿತವಾದ ಆಜ್ಞೆ.

ताख़ीर - स्त्री० ವಿಳಂಬ; ತಡ.

तागड़ी - स्त्री० ಉಡಿದಾರ; ಕಟಿಸೂತ್ರ.

तागना - अ० ದೂರದೂರ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕು.

तागा - पुं० ನೂಲು.

ताज - पुं० ಕಿರೀಟ; ತುರಾಯಿ; ಹೆಡೆ.

ताजपोशी - ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ.

ताज़गी - स्त्री० ನವೀನತೆ; ಉಲ್ಲಾಸ; ರಸವಂತವಾಗಿರುವಿಕೆ.

ताज़ा - वि० ಹೊಸ; ದಣಿವಾರಿದ; ಗೆಲುವಿನ; ತಾಜಾ; ಆಗತಾನೇ ತಯಾರಿಸಿದ (ಅಡಿಗೆ ಪದಾರ್ಥ); **मोटा ताज़ा** - वि० ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟ; ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ.

ताज़ियत - स्त्री० ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.

ताज़िया - पुं० ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾಗದದ ಮಂಟಪ.

ताजिर - पुं० ವರ್ತಕ. ವ್ಯಾಪಾರಿ.

ताज़ी - वि० ಅರಬೀದೇಶದ. **पुं०** ಅರಬೀದೇಶದ ಕುದುರೆ, ನಾಯಿ. **स्त्री०** ಅರಬೀ ಭಾಷೆ.

ताज़ीम - स्त्री० ಹಿರಿಯರ ಮುಂದೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ಬಗ್ಗಿ ಸಲಾಂ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ताज़ीर - स्त्री० ದಂಡನೆ.

ताज्जुब - पुं० ಆಶ್ಚರ್ಯ; ವಿಸ್ಮಯ.

ताटंक - पुं० ಕರ್ಣಾಭರಣ.

ताड़ - पुं० ತಾಳೆಮರ;—**कोया** - ನುಂಗು.

ताड़न - पुं० ಬೆದರಿಕೆ; ಪ್ರಹಾರ; ದಂಡನೆ; ಏಟು.

ताड़ना - स० ದಂಡಿಸು; ಹೊಡಿ.

ताड़ी - स्त्री० ಹೆಂಡ; ಶೇಂದಿ.

तात - पुं० ತಂದೆ; ಪೂಜ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಗುರು.

ताता / तात्ता } ವಿಂ ಬೆಂದ ; ಸುಟ್ಟ.

तातील - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಜ ; ಸೂಟಿ ; ಬಿಡುವು.

तादाद - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂಖ್ಯೆ.

तान - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಳೆಯುವಿಕೆ ; ಸೆಳೆಯುವಿಕೆ ; ರಾಗಾಲಾಪನೆ.

तानना - ಸಂ ನಿಗರಿಸು ; ಹಿಗ್ಗಿಸು ; ವಿಸ್ತರಿಸು.

तानपूरा - ಪುಂ ತಂಬೂರಿ.

ताना - ಪುಂ ನೆಯ್ಗೆಯ ಹಾಸು ; ಉಂಕಿ ; ಎಗೆತಾಳ ; ಗೇಲಿ ಸಂ ಕಾಯಿಸು ; ಕರಗಿಸು.

तानाबाना - ಪುಂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕು.

तानाशाह - ಪುಂ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ; ಡಿಕ್ಟೇಟರ.

तानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಸು ; ಉಂಕಿ.

ताप - ಪುಂ ಸೆಕೆ ; ಜ್ವರ ; ಕಷ್ಟ.

तापतिल्ली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆ.

तापना - ಅಂ (ಬೆಂಕಿ) ಕಾಯಿಸು. ಸಂ ಕಾಯಿಸು.

तापमानयंत्र - ಪುಂ ಉಷ್ಣಮಾಪಕ ಯಂತ್ರ, ಬಾರಾಮೀಟರು.

तापा - ಪುಂ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವ ಗೂಡೆ.

ताफ़्ता - ಪುಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೊಳೆಯುವ ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರ.

ताफ़्तारंग - ಪುಂ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬಣ್ಣ.

ताब - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ; ಉಷ್ಣ ; ಹೊಳಪು ; ಕಾಂತಿ.

ताबखाना - ಪುಂ ರೊಟ್ಟಿ ಸುಡುವ ದೊಡ್ಡ ಒಲೆ ; ರೊಟ್ಟಿ ಒಲೆ.

ताबड़तोड़ - ಕ್ರಿಂ ಎಡಬಿಡದೆ ; ಒಂದೇ ಸಮನೆ.

ताबा - ವಿಂ ಅಧೀನ; ವಶದಲ್ಲಿರುವ.

ताबीर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕನಸಿನ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳು.

ताबूत - ಪುಂ ಹೆಣವನ್ನು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

ताबे - ವಿಂ ವಶೀಭೂತ ; ಅಧೀನ ; ಕೈಕೆಳಗಿನ.

ताबेदार - ವಿಂ ಒಬ್ಬರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ ; ಸೇವಕ.

ताबेदारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಾಕರಿ ; ಅಧೀನತೆ.

तामचीनी - ಸ್ತ್ರೀಂ 'ಎನೇಮಲ್' ಹಾಕಿದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆ.

तामना - ಸಂ ಹೊಲಹರಗುವುದು.

तामीर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ; ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ.

तामील - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಿಕೆ.

ताम्मुल - ಪುಂ ಅಸಮಂಜಸ; ತಂಚಾವಂಚ.

ताम्रपत्र - ಪುಂ ತಾಮ್ರಶಾಸನ.

ताम्रचूड़ - ಪುಂ ಕೋಳಿಹುಂಜ.

ताय - ಪುಂ ಉರಿ ; ಬಿಸಿಲು.

तायदाद - **स्त्री०** **दे०** **तादाद.**

तायफ़ा - **स्त्री०** ವೇಶ್ಯೆ ; ವೇಶ್ಯೆಯರ ಗುಂಪು.

तायर - **पु०** ಹಾರುವಂಥಾದ್ದು ; ಪಕ್ಷಿ.

ताया - **पु०** ತಂದೆಯ ಅಣ್ಣ ; ದೊಡ್ಡಪ್ಪ.

तार - **पु०** ತಂತಿ ; ತಾರು ; ನೂಲು ; **—तार होना** - ಹರಿದು ಚಿಂದಿಯಾಗು.

तारक - **पु०** ನಕ್ಷತ್ರ ; ಕಣ್ಣು ; ಉದ್ಧಾರಕ.

तारकश - **पु०** ಲೋಹದ ತಂತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವ.

तारकशी - **स्त्री०** ತಂತಿಯೆಳೆಯುವ ಕೆಲಸ.

तारका - **स्त्री०** ತಾರಗೆ ; ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆ.

तारघर - **पु०** ತಾರು ಕೊಡುವ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ; ತಂತಿ ಕಚೇರಿ.

तारबरकी - **पु०** ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ತಂತಿ ; ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಸಮಾಚಾರ.

तारना - **स०** ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡು ; ದಾಟಿಸು.

तारपीन - **पु०** ಕರ್ಪೂರ ತೈಲ.

तारा - **पु०** ನಕ್ಷತ್ರ; **मु०** - **आसमान के तारे तोड़ लाना** - ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು; **तारे गिन गिनकर रात बिताना** - ದುಃಖದಿಂದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು.

तारीक - **वि०** ತ್ಯಾಗಿ;—**उल दुनिया** - ಸಂಸಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ; ಕತ್ತಲೆಯ ; ಮಸುಕಾದ ; ಮಬ್ಬಾದ.

तारीकी - **स्त्री०** ಕತ್ತಲೆ; ಅಂಧಕಾರ.

तारीख - **स्त्री०** ತಾರೀಖು ; ತೇದಿ.

तारीफ़ - **स्त्री०** ಹೊಗಳಿಕೆ; ಶ್ಲಾಘನೆ; ಲಕ್ಷಣ ; ಪರಿಚಯ.

तारीफ़ी - **वि०** ಶ್ಲಾಘ್ಯ; ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ताल - **पु०** ಅಂಗೈ; ಚಪ್ಪಾಳೆ; ತಾಳ.

ताला - **पु०** ಭಾಗ್ಯ; ಅದೃಷ್ಟ; ಬೀಗ; ಕೀಲಿ.

तालाब - **पु०** ಕೆರೆ ; ಜಲಾಶಯ ; ಸರೋವರ.

तालिका - **स्त्री०** ಬೀಗದ ಕೈ ; ಸೂಚೀಪಟ್ಟಿ; ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

तालिब - **पु०** ಅಭಿಲಾಷಿ ; ಅನ್ವೇಷಕ.

तालिब-इल्म - **पु०** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

ताली - **स्त्री०** ಬೀಗದ ಕೈ; ಚಪ್ಪಾಳೆ; ಚಿಕ್ಕ ಸರೋವರ.

तालीफ़ - **स्त्री०** ಗ್ರಂಥರಚನೆ; ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ; ಆಕರ್ಷಣೆ.

तालीम - **स्त्री०** ಶಿಕ್ಷಣ ; ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ; — **याफ्ता** - ಸುಶಿಕ್ಷಿತ, ವಿದ್ಯಾವಂತ.

तालुका - **पु०** ತಾಲೂಕು.

तालुक़ - **पु०** **दे०** **तअल्लुक़.**

तालु, **तालू** - **पु०** ಬಾಯ ಅಂಗಳ.

ताव - ಪು೦ ಸೆಕೆ; ಕಾವು; ದರ್ಪದ ಆವೇಶ; ಕಾಗದದ ಹಾಳೆ; **मूछों पर ताव देना** - ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಮೀಸೆಯನ್ನು ಹುರಿಮಾಡು.

तावत् - ಕ್ರಿ೦ ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ; ಆಪರಿಯಂತ.

तावान - ಪು೦ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ.

तावीज़ - ಪು೦ ಯಂತ್ರದ ತಗಡು; ತಾಯಿತಿ; ರಕ್ಷೆ; ರಕ್ಷಾಯಂತ್ರ.

ताश - ಪು೦ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಎಲೆ.

ताशा - ಪು೦ ತಾಸೆ ಎಂಬ ತಮಟೆ.

तासीर - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪ್ರಭಾವ; ಗುಣ.

तास्सुफ़ - ಪು೦ ದುಃಖ.

तास्सुब - ಪು೦ ಅಸೂಯೆ.

ताहम - ಅ೦ ಆದರೂ ಕೂಡ; ಹಾಗಿದ್ದರೂ.

तिकड़म - ಪು೦ ತಂತ್ರ, ಕಪಟ, ಯುಕ್ತಿ;—**बाज़ी** - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುಯುಕ್ತಿಮಾಡುವ.

तिकोन
तिकोना } ವಿ೦ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದ.

तिकोनिया - ವಿ೦ ಮುಮ್ಮೂಲೆಯ.

तिक्का - ಪು೦ ಮಾಂಸದ ಖಂಡ.

तिक्की - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಮೂರನೆ ಬಂದು.

तिक्त - ವಿ೦ ಕಹಿ.

तिखाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಖಾರ; ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ.

तिगुना - ವಿ೦ ಮೂರರಷ್ಟು; ಮುಮ್ಮಡಿ.

तिजारत - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವ್ಯಾಪಾರ.

तिजारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ.

तिजोरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ತಿಜೋರಿ.

तितना - ಕ್ರಿ೦ ದೇ೦ ಉतना.

तितरबितर - ವಿ೦ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾದ; ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ.

तितली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪಾತರಗಿತ್ತಿ; ಚಿಟ್ಟೆಹುಳ.

तितिंबा - ಪು೦ ಆಡಂಬರ; ಮೋಸ; ಠಕ್ಕು.

तितिक्षा - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸಹನಶೀಲತೆ.

तितिम्मा - ಪು೦ ಉಪಸಂಹಾರ; ಪರಿಶಿಷ್ಟ.

तिनकना - ಅ೦ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ರೇಗು.

तिनका - ಪು೦ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ;—**दांतों में लेना या दबाना** - ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ಬೇಡುವುದು;—**तोड़ना** - ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದು; —**पहाड़ करना** - ಅತಿರಂಜಿತ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡು; **डूबते को तिनके का सहारा** - ಮುಳುಗುವವನಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಆಧಾರ.

तिपाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಕ್ಕಾಲುಮಣೆ; ಸ್ಟೂಲು.

तिफल
तिफ्ल } ಪು೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ; ಹುಡುಗ.

तिफ़्ली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಿಕ್ಕಂದು; ಬಾಲ್ಯ.

तिबाबत - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

तिबारा - वि० ಮೂರನೆ ಸಲ.

तिब्ब - स्त्री० ಯೂನಾನಿ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ.

तिमंज़िला - वि० ಮೂರು ಮಾಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ತುಗಳಿರುವ.

तिमिर - पु० ಕತ್ತಲೆ.

तिमुहानी - स्त्री० ಮೂರು ದಾರಿಗಳು ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ.

तिय - स्त्री० ಪತ್ನಿ.

तिरकुटा - पु० ಶುಂಠಿ, ಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಔಷಧ.

तिरछा - वि० ಡೊಂಕು; ಓರೆಕೋರೆಯಾದ.

तिरना - अ० ಈಜು; ಈಸು.

तिरपट - वि० ಡೊಂಕು; ಕಠಿಣ.

तिरपाई - स्त्री० ಮುಕ್ಕಾಲುಮಣೆ.

तिरपाल - पु० ಮನೆಗೆ ಹೊದಿಸುವ ಹುಲ್ಲು; ಹಡಗಿನತಾಟು.

तिरमिराना - अ० ಕಣ್ಣುಕತ್ತಲೆ ಕಟ್ಟುವುದು.

तिरिया - पु० ಸ್ತ್ರೀ; ಹೆಂಗಸು;—**चरित** - ಹೆಂಗಸರ ಕಪಟನಾಟಕ.

तिरियाक़ - पु० ನಾಗರಹಾವಿನ ವಿಷವಿಳಿಸುವ ಔಷಧಕಲ್ಲು; ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ವಾಸಿ ಮಾಡುವ ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧ

तिरोधान / **तिरोभाव** - पु० ಅಂತರ್ಧಾನ; ಮಾಯ.

तिरोभूत - वि० ಅದೃಶ್ಯವಾದ; ಮುಚ್ಚಿಹೋದ.

तिरोहित - वि० ಮುಚ್ಚಿರುವ.

तिर्यक - वि० ವಕ್ರವಾದ, ಡೊಂಕಾದ.

तिल - पु० ಎಳ್ಳು; ಹುಟ್ಟುಮಚ್ಚೆ; —**का ताड़ करना** - ಅತಿರಂಜಿತ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡು.

तिलक - पु० ಬೊಟ್ಟು; ತೈಲ.

तिलकुट - पु० ಎಳ್ಳುಂಡೆ.

तिलचट्टा - पु० ಜಿರಲೆ; ಕೊಂಡಂಗಿ.

तिलछना - अ० ತಳಮಳಿಸು.

तिलड़ी - स्त्री० ಮೂರು ಎಳೆಗಳುಳ್ಳ ಹಾರ.

तिलदानी - स्त्री० ದರ್ಜಿಯವರು ಸೂಜಿದಾರಗಳನ್ನು ಇರಿಸುವ ಚೀಲ.

तिलमिलाना - अ० ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕು; ಕೋರಯಿಸು.

तिलवा - पु० ಎಳ್ಳುಂಡೆ.

तिलस्म - पु० ಇಂದ್ರಜಾಲ; ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆ; ಚಮತ್ಕಾರ.

तिलहन - पु० ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು.

तिलांजली - स्त्री० / **तिलोदक** - पु० ತಿಲತರ್ಪಣ.

तिलाक़ - पु० दे० तलाक़.

तिलस्मी - वि० ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯ; ಚಮತ್ಕಾರವುಳ್ಳ.

तिली - स्त्री० ಎಳ್ಳು; ಪ್ಲೀಹ.

तिलोरी / **तिलौरी** - स्त्री० ಸಂಡಿಗೆ.

तिलौंछना - स० ಎಣ್ಣೆಸವರು; ಬಳಿ.

तिलौंछा - वि० ಎಣ್ಣೆಯಂತಹ.
तिल्ली - स्त्री० ಪ್ಲೀಹ; ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ.
तिशना - पु० ವ್ಯಂಗ್ಯ; ನೀರಡಿಕೆ.
तिसरैत - पु० ಮಧ್ಯಸ್ಥ; ಮೂರನೆಯ ಭಾಗದ ಮಾಲಿಕ.
तिसाना - अ० ಬಾಯಾರಿರುವುದು.
तिहाई - स्त्री० ಮೂರರಲ್ಲೊಂದು ಪಾಲು.
ती - स्त्री० ಹೆಂಗಸು.
तीखा - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣ; ಖಾರ; ಜೋರಾದ.
तीज - स्त्री० ತದಿಗೆ; ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ತೃತೀಯಾ; ಅಕ್ಷತದಿಗೆ.
तीजा - वि० ಮೂರನೆಯು.
तीत - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ರುಚಿ; ಖಾರ; ಕಹಿ.
तीतर - पु० ಗೌಜಲ ಹಕ್ಕಿ.
तीता - वि० दे० तीत.
तीमारदारी - स्त्री० ಸೇವೆಮಾಡುವಿಕೆ.
तीय - स्त्री० ಹೆಂಡತಿ; ಹೆಂಗಸು.
तीरंदाज़ - पु० ಬಿಲ್ಲುಗಾರ; ಬಿಲ್ಲಾಳು.
तीरंदाज़ी - स्त्री० ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆ.
तीर - पु० ದಡ; ದಂಡೆ; ಬಾಣ.
तीर्थ - पु० ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ.
तीर्थ-राज - पु० ಪ್ರಯಾಗ.
तीर्थाटन - पु० ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ.
तीली - स्त्री० ಬಿದುರು ದೆಬ್ಬೆ; ಬಿಜಿಗೆ; ದೊಡ್ಡ ಹಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ.
तीव्र - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣ; ಬಹಳ ಬಿಸಿ.
तीसर }
तीसरा } वि० ಮೂರನೆಯ.
तीसी - स्त्री० ಅಗಸೆಸೊಪ್ಪು.
तुंग - वि० ಎತ್ತರ; ಉನ್ನತ.
तुंड - पु० }
तुंडि - स्त्री० } ಮುಖ; ಮೂತಿ; ಕೊಕ್ಕು.
तुंद - पु० ಹೊಟ್ಟೆ; ಉದರ. यौ० तुंद मिज़ाज - ಕ್ರೂರ.
तुंदिल - वि० ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆದ.
तुंदी - स्त्री० ಹೊಕ್ಕಳು.
तुंदैल }
तुंदैला } वि० ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆದ; ಬೊಜ್ಜ.
तुंबा - पु० ಕಹಿಸೋರೆ.
तुंबिका }
तुंबी } स्त्री० ಚಿಕ್ಕಸೋರೆಕಾಯಿ; ಸೋರೆ ಬುರುಡೆ.
तुअना - अ० ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕು; ಬೀಳು.
तुअर - पु० ತೊಗರಿ.
तुक - स्त्री० ಪದ್ಯ; ಹಾಡಿನ ಒಂದು ಚರಣ; ಪ್ರಾಸ.
तुकबंदी - स्त्री० ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ಕವನ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ; ಪ್ರಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕವಿತೆ.
तुकमा - पु० ಗುಂಡಿಹಾಕುವಕಾಜಾ.
तुकांत - पु० ಅಂತ್ಯಾನುಪ್ರಾಸ.
तुक्कड़ - पु० ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ಕವನ ಕಟ್ಟುವವನು.
तुक्क - पु० ಹೊಟ್ಟು.
तुख़्म - पु० ಬೀಜ.
तुगलक - पु० ಮುಖಂಡ; ಮುಂದಾಳು; ನಾಯಕ.
तुच्छ - वि० ನಿಸ್ಸಾರ; ಅಲ್ಪ.
तुच्छता - स्त्री० ಕ್ಷುದ್ರತನ; ನೀಚತನ.

तुज़ुक - पुं० ವೈಭವ; ನಿಯಮ.

तुड़वाना - स० ಮುರಿಸು; ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾಡಿಸು.

तुड़ाई - स्त्री० ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ; ಮುರಿಸುವಿಕೆ; ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವಟ್ಟ.

तुड़ाना - स० दे० **तुड़वाना.**

तुतराना | **तुतलाना** - अ० ತೊದಲು ತೊದಲಾಗಿ ನುಡಿ; ತೊದಲು ಮಾತನಾಡು.

तुतली - वि० **तोतला.**

तुनक - वि० ಬಲಹೀನ; ಕೋಮಲ **—मिज़ाज** - ಜಾಗ್ರತೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವ ಸ್ವಭಾವದ; **—हवास** - ಅತ್ಯಂತಬುದ್ಧಿವಂತ.

तुपक - स्त्री० ಬಂದೂಕು.

तुफ़ंग - स्त्री० ಫಿರಂಗಿ.

तुफ़ैल - पुं० ಸಾಧನೆ; ದಾರಿ.

तुभना - अ० ಚಕಿತನಾಗು.

तुमड़ी - स्त्री० ಸೋರೆ ಬುರುಡೆ, ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆ.

तुमाई - स्त्री० ಅರಳೆ ಎಕ್ಕಿದಕೂಲಿ.

तुमुल - पुं० ಸೈನ್ಯದ ಕೋಲಾಹಲ; ಸೈನ್ಯದ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧ.

तुरंग - पुं० ಕುದುರೆ. **वि०** ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುವ.

तुरंत - क्रि० ಬೇಗನೆ; ತತ್‌ಕ್ಷಣ.

तुरई - स्त्री० ಹೀರೆಕಾಯಿ.

तुरक - पुं० दे० **तुर्क.**

तुरकी - वि० ತುರ್ಕೀದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

तुरग - पुं० ಕುದುರೆ.

तुरत - क्रि० दे० **तुरंत.**

तुरफ़ा - वि० ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ.

तुरबत - स्त्री० ಸಮಾಧಿ.

तुरही - स्त्री० ತುತ್ತೂರಿ.

तुराई - स्त्री० ಗದ್ದಿಗೆ.

तुर्क - पुं० ತುರ್ಕೀದೇಶದ ನಿವಾಸಿ.

तुर्किन - स्त्री० ತುರ್ಕಿ ಹೆಂಗಸು.

तुर्की - वि० ತುರ್ಕೀಸ್ಥಾನದ. **स्त्री०** ತುರ್ಕೀಭಾಷೆ.

तुर्तफुर्त - क्रि० ಬೇಗನೆ; ಥಟ್ಟನೆ.

तुर्तुरा - वि० ಸೂಟಿಯಾದ; ಚುರುಕಾದ.

तुर्बत - स्त्री० दे० **तुरबत.**

तुर्रा - पुं० ಮುಂಗುರುಳು; ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು; ತುರಾಯಿ; **—यह कि** - ಆಮೇಲೆ ಏನೆಂದರೆ.

तुर्श - वि० ಹುಳಿಯಾದ.

तुर्शरू - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ವಭಾವದ.

तुर्शाना - अ० ಹುಳಿಯಾಗು.

तुर्शी - स्त्री० ಹುಳಿ.

तुलना - अ० ತೂಕಮಾಡಲ್ಪಡು. **स्त्री०** ಹೋಲಿಕೆ; ತಾರತಮ್ಯ.

तुलबा - पुं० ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

तुलवाना - स० ತೂಕಮಾಡಿಸು.

तुला - स्त्री० ತಕ್ಕಡಿ; ತೂಕ; ಅಳತೆ; ಸಾಟಿ.

तुलाई - स्त्री० ತೂಕಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ತೂಕಮಾಡಿದುದರ ಮಜೂರಿ.

तुलाना - ಅಂ ಸಮೀಪಿಸು; ಸರಿ ಹೋಗು.

तुलावा - ಪುಂ ಗಾಡಿಯ ಅಚ್ಚುಮರ; ಇರ್ಸು.

तुल्य - ವಿಂ ಸಮಾನ.

तुवर - ವಿಂ ಒಗರಾದ. ಪುಂ ಒಗರು ರುಚಿ; ತೊಗರಿ.

तुषार - ಪುಂ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ; ಮಂಜು; ಚೀನೀ ಕರ್ಪೂರ.

तुष्ट - ವಿಂ ಪ್ರಸನ್ನ.

तुष्टता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂತೋಷ.

तुष्टि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಸನ್ನತೆ.

तुसी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಟ್ಟು.

तुहफ़ा - ಪುಂ ಕಾಣಿಕೆ.

तुहमत - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ.

तुहिं - ಸರ್ವಂ ನಿನಗೆ; ನಿನ್ನನ್ನು.

तुहिन - ಪುಂ ಮಂಜು; ಬೆಳದಿಂಗಳು.

तूंबा - ಪುಂ ಕಹಿಸೋರೆ.

तूंबी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೋರೆ ಬುರುಡೆ; ಸೋರೆ ಬುರುಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರ.

तूअर - ಪುಂ ತೊಗರಿ.

तूख - ಪುಂ ಕಡ್ಡಿ; ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ.

तूणीर - ಪುಂ ಬತ್ತಳಿಕೆ; ನಿಷಂಗ.

तूत - ಪುಂ ಅರಗಿಣಿ; ಪೀಪಿ.

तूतिया - ಪುಂ ಮೈಲು ತುತ್ತ.

तूती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಂದುಜಾತಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಳಿ; —**बोलना** - ಪ್ರಬಲತೆ ಹೊಂದು.

तूदा - ಪುಂ ರಾಶಿ; ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ; ಬಂದೂಕು ಬಾಣ ಮುಂತಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಇರುವ ಮಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆ.

तूना - ಅಂ ಸೋರು; ಬಸಿ; ಜಿನುಗು; ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗು.

तूनीर - ಪುಂ ದೇಂ **तूणीर**.

तूफ़ान - ಪುಂ ಬಿರುಗಾಳಿ; ಸುಳಿಗಾಳಿ; ಗದ್ದಲ; ಆಪತ್ತು; ಉಪದ್ರವ.

तूफ़ानी - ವಿಂ ಬಿರುಗಾಳಿಯ; ಪ್ರಚಂಡವಾದ; ಉಪದ್ರವಕೊಡತಕ್ಕ.

तूमड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೋರೆಬುರುಡೆ; ಪುಂಗೀವಾದ್ಯ.

तूमना - ಸಂ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸು; ಎಕ್ಕು; ನೀವು; ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸು.

तूमार - ಪುಂ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ; ಕಗ್ಗ.

तूर - ಪುಂ ನಗಾರಿ. ಸ್ತ್ರೀಂ ತೊಗರಿ.

तूल - ಪುಂ ಹತ್ತಿ; ಗಾಢವಾದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ. ವಿಂ ತುಲ್ಯ; ಸಮಾನವಾದ.

तूलना - ಸಂ ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಎರೆಯೆಣ್ಣೆ ಹಾಕು.

तूलिका / **तूली** } ಸ್ತ್ರೀಂ ತೂಕದ ಕೋಲು; ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವ ಕುಂಚಿಗೆ; ತೂಲಿಕೆ.

तूस / **तूसा** } ಪುಂ ಹೊಟ್ಟು; ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಕೋಟೆ.

तूसदान - ಪುಂ ತುಪಾಕಿಯದಸ್ತು.

तूसना - ಸಂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸು. ಅಂ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದು; ಕಂದು; ಬಾಡು.

तृण - पुं० ಹುಲ್ಲು.
तृतीय - वि० ಮೂರನೆಯ.
तृप्त - वि० ಪ್ರಸನ್ನ.
तृषा - स्त्री० ಬಾಯಾರಿಕೆ; ಆಶೆ.
तृषित - वि० ಬಾಯಾರಿದ; ನೀರಡಿಕೆಯುಳ್ಳ.
तृष्णा - स्त्री० ಬಾಯಾರಿಕೆ; ಆಶೆ.
तें - प्रत्य० ಇಂದ; ಒಂದಿಗೆ.
तेंदुआ - पुं० ಬೆಕ್ಕು ಚಿರತೆ ಇವುಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಮೃಗ.
ते - सर्व० ಅವರು; ಅವು.
तेग़ - स्त्री० ಕತ್ತಿ; ಖಡ್ಗ.
तेग़ा - पुं० ಖಡ್ಗ; ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಕುಸ್ತಿ ಹಿಡಿತ.
तेज - पुं० ಕಾಂತಿ; ಪರಾಕ್ರಮ; ಪ್ರತಾಪ.
तेज़ - वि० ಹರಿತವಾದ; ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ; ಚುರುಕಾದ.
तेजपात - वि० ಲವಂಗ ಪತ್ರೆ.
तेजसी - वि० ಪರಾಕ್ರಮಿ; ತೇಜಸ್ವಿ.
तेज़ाब - पुं० ದ್ರಾವಕ; ಆಮ್ಲ.
तेज़ाबी - वि० ದ್ರಾವಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.
तेज़ी - स्त्री० ತೀವ್ರತೆ; ಚಟುವಟಿಕೆ; ವೇಗ; ಪ್ರಚಂಡತನ; ಚುರುಕು.
तेपची - स्त्री० ತೇಪೆ; ಹೊಲಿಗೆ.
तेरस - स्त्री० ತ್ರಯೋದಶಿ.
तेरहवीं - स्त्री० ಮೃತಹೊಂದಿದ ೧೩ ನೇ ದಿನ ಮಾಡುವ ಗೃಹಶಾಂತಿ. ವೈಕುಂಠಸಂತರ್ಪಣೆ.
तेल - पुं० ಎಣ್ಣೆ; ತೈಲ.
तेलहन - स्त्री० ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು; ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾಳು.
तेलहा - वि० ಎಣ್ಣೆಯಿರುವ; ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ; ಜಿಡ್ಡಾದ.
तेलिन - स्त्री० ಗಾಣಿಗಿತ್ತಿ; ಗಾಣಿಗರವಳು.
तेलिया - वि० ಎಣ್ಣೆಯ ಬಣ್ಣದ; ಎಣ್ಣೆಗೆಂಪು;—कुमैत,—सुरंग - ಕೆಂಗಪ್ಪುಬಣ್ಣ.
तेली - पुं० ಗಾಣಿಗ; ತೇಲಿ;—का बैल - ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ.
तेवर - पुं० ಕೋಪದದೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ನೋಟ;—चढ़ना - ಕೋಪದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕೆರಳು;—बदलना या बिगड़ना - ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು.
तेवराना - अ० ತಲೆತಿರುಗು; ಕಣ್ಣುಕತ್ತಲಾಗು.
तेवरी - स्त्री० ಸಿಟ್ಟು; ಹುಬ್ಬುಗಂಟು.
तेवहार - पुं० ಹಬ್ಬ.
तेहरा - वि० ಮೂರು ಪದರಿನ; ಮೂರು ಮಡಿಕೆಯ.
तेहराना - स० ಮೂರು ಪದರಾಗಿ ಮಡಚು.
तेहवार - पुं० दे० तेवहार.
तेहा - पुं० ಅಹಂಕಾರ; ಕೋಪ.
तैं - अव्य० ಇಂದ; ಒಡನೆ. सर्व० ನೀನು.

तै - **पुं०** ತೀರ್ಮಾನ; ಇತ್ಯರ್ಥ; ಪೂರ್ತಿ. **क्रि०** ಅಷ್ಟು.

तैनात - **वि०** ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

तैनाती - **स्त्री०** ನಿಯೋಗ; ನೇಮಕ; ನೇಮಣೂಕಿ.

तैयार - **वि०** ಸಿದ್ಧ; ತಯಾರಾದ; ಅಣಿಯಾದ; ಹಾಜರಿರುವ.

तैयारी - **स्त्री०** ಸಿದ್ಧತೆ; ತಯಾರಿ; ತತ್ಪರತೆ.

तैरना - **अ०** ಈಸು; ಈಜು.

तैराई - **स्त्री०** ಈಜುವಿಕೆ; ಈಜಾಡಿದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಣ.

तैराक - **वि०** ಈಜುಗಾರ; ಈಜುವುದನ್ನು ಬಲ್ಲವ.

तैराना - **स०** ಈಜಾಡಿಸು.

तैल - **पुं०** ಎಣ್ಣೆ; **(तैल)—कार** - ಗಾಣಿಗ.

तैश - **पुं०** ಆವೇಶ; ರೋಷ; ಕೋಪ.

तैसा - **वि०** ಅಂಥ; ಆವಿಧವಾದ.

तैसे - **क्रि०** ಹಾಗೆ.

तोंद - **स्त्री०** ಬೊಜ್ಜು.

तोंदल - **वि०** ಬೊಜ್ಜಿನವ; ಬೊಜ್ಜ.

तो - **अव्य०** ಆಗ; ಆವಾಗ; ಆದರೆ; ಹಾಗಾದರೆ.

तोड़ - **पुं०** ಮುರಿಯುವಿಕೆ.

तोड़ना - **स०** ಒಡೆ; ಮುರಿ; ಕೊಯ್ಯು; ತುಂಡರಿಸು.

तोड़-फोड़ - **पुं०** ಒಡೆಯುವಿಕೆ; ಮುರಿಯುವಿಕೆ.

तोड़ा - **पुं०** ತೋಡಾ ಎಂಬ ಆಭರಣ; ಹಣದ ಚೀಲ; ನದೀತೀರ; ಮೆಕ್ಕಲುಭೂಮಿ; ಹಾನಿ; ಸರಬತ್ತಿ.

तोड़ी - **स्त्री०** ಅಗಸಿ, ಸಾಸುವೆ ಜಾತಿಯ ಎಣ್ಣೇ ಬೀಜಗಳು; ನಾಗದಂತ; ದೀಪ ಇರಿಸುವ ಗೂಡಿನಂತಹ ಸ್ಥಳ.

तोतराना - **अ० दे०** **तुतलाना.**

तोतला - **वि०** ತೊದಲಾಡುವ; ತೊದಲು ಮಾತಾಡುವ; ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ.

तोतलाना - **अ० दे०** **तुतलाना.**

तोता - **पुं०** ಗಿಳಿ; ಗಿಣಿ. **हाथ का तोता उड़ जाना** - ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳು, ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳು.

तोताचश्म - **पुं०** ಬೇಗನೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುವವ; ಕೃತಘ್ನ.

तोती - **स्त्री०** ಹೆಣ್ಣುಗಿಳಿ; ಉಪಪತ್ನಿ.

तोदन - **पुं०** ಚಾವುಟಿ; ಕೊರಡ; ವ್ಯಥೆ; ಕಷ್ಟ.

तोप - **स्त्री०** ತುಪಾಕಿ; ತೋಪು; ಫಿರಂಗಿ: ಬಂದೂಕು.

तोपखाना - **पुं०** ಫಿರಂಗಿಗಳ ಭಂಡಾರ; ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳ.

तोपची - **पुं०** ತೋಪು ಹಾರಿಸುವವ.

तोपना - **स०** ಗುಂಡು ಹಾರಿಸು.

तोपा - ಪು೦ ದಾಟು ಹೊಲಿಗೆ; ಟಾಕ.

तोफ़ा - ವಿ೦ ಉತ್ತಮವಾದ. ಪು೦ ಕಾಣಿಕೆ.

तोबड़ा - ಪು೦ ಕುದುರೆಯ ಮೂತಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಹುರುಳಿ ಚೀಲ;—**चढ़ाना** - ಮಾತುನಿಲ್ಲಿಸು.

तोबा - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು.

तोम - ಪು೦ ರಾಶಿ; ಗುಂಪು; ಸಮುದಾಯ.

तोमड़ी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸೋರೆಬುಗುಡೆ.

तोमर - ಪು೦ ಭಲ್ಲೆ; ಈಟಿ.

तोय - ಪು೦ ನೀರು.

तोयद - ಪು೦ ಮೇಘ; ಮೋಡ; ತುಪ್ಪ.

तोरई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೀರೇಕಾಯಿ.

तोल - ಪು೦ ತೂಕ.

तोलन - ಪು೦ ತೂಕಮಾಡುವಿಕೆ.

तोलना - ಸ೦ ತೂಕಮಾಡು; ತೂಗು; ಹೋಲಿಸು.

तोला - ಪು೦ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ತೂಕ; ತೊಲೆ.

तोश - ಪು೦ ಶಕ್ತಿ; ಎದೆಗಾರಿಕೆ.

तोशक - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆ; ಮೆತ್ತೆ.

तोशदान - ಪು೦ ಬುತ್ತಿ ಗಂಟು.

तोशा - ಪು೦ ಬುತ್ತಿ; ಪಾಥೇಯ.

तोशख़ाना - ಪು೦ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಕೋಣೆ.

तोष - ಪು೦ ಆನಂದ. ವಿ೦ ಸ್ವಲ್ಪ.

तोषक - ವಿ೦ ಆನಂದದಾಯಕವಾದ.

तोषण - ಪು೦ ತೃಪ್ತಿ.

तोहफ़गी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಒಳಿತು; ಒಳ್ಳೆಯತನ.

तोहफ़ा - ಪು೦ ಕಾಣಿಕೆ. ವಿ೦ ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮವಾದ.

तोहमत - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೋಷಾರೋಪಣೆ; ಸುಳ್ಳುದೂರು.

तोहमती - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಇಲ್ಲದ ದೋಷವನ್ನಾರೋಪಿಸುವಂಥ.

तौंस - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಅತಿದಾಹ.

तौंसना - ಅ೦ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕಂದು; ಬಳಲು.

तौंसा - ಪು೦ ಕಡುಬಿಸಿಲು; ಸೆಕೆ.

तौक़ - ಪು೦ ಅಡ್ಡಿಕೆ; ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಪಟ್ಟಿ.

तौक़ीर - ಪು೦ ಮರ್ಯಾದೆ; ಗೌರವ.

तौफ़ीक - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಭಕ್ತಿ; ಶ್ರದ್ಧೆ; ಶಕ್ತಿ; ದಯೆ.

तौफ़ीर - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವೃದ್ಧಿಲಾಭಗಳು.

तौबा - ಸ್ತ್ರೀ೦ ದೇ೦ **तोबा**.

तौर - ಪು೦ ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ; ಕ್ರಮ; —**तरीक़ा** - ನಡುವಳಿ; **आम तौर पर** - ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ.

तौल - ಪು೦ ತಕ್ಕಡಿ; ತೂಕ.

तौलना - ಸ೦ ತೂಕಮಾಡು.

तौला - ಪು೦ ಹಾಲು ಅಳೆಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ; ಸೊಲಿಗೆ; ಧಾನ್ಯ ಅಳೆಯುವವನು.

तौलाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತೂಕಮಾಡುವಿಕೆ ಅಥವಾ ತೂಕಮಾಡಿದ ಮಜೂರಿ.

तौलाना - स० ತೂಕಮಾಡಿಸು.

तौलिया - स्त्री० ಅಂಗವಸ್ತ್ರ; ಸಣ್ಣ ಪಂಚೆ.

तौसना - अ० ತಪಿಸು; ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬೇಸರಗೊಳ್ಳು.

तौसीफ़ - स्त्री० ಗುಣಕಥನ; ಪ್ರಶಂಸೆ.

तौहीद - स्त्री० ಏಕೇಶ್ವರವಾದ.

तौहीन / तौहीनी - स्त्री० ಅಪಮಾನ; ಅವಮಾನ.

त्यक्त - वि० ತ್ಯಜಿಸಿದ.

त्यजनीय - स्त्री० ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕ.

त्यागना - स० ತ್ಯಜಿಸು.

त्याग-पत्र - पु० ರಾಜೀನಾಮೆ

त्याज्य - वि० ತ್ಯಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

त्यों - क्रि० ಹಾಗೆ; ಆ ರೀತಿ.

त्योरी - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ; ನೋಟ; ಹುಬು;—चढ़ना - ಕೋಪದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟ ಬದಲಾಗು; —में बल पड़ना - ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳು.

त्योहार - पु० ಪರ್ವದಿನ; ಹಬ್ಬ.

त्यौहारी - स्त्री० ಪರ್ವದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ.

त्यौनार - पु० ರೀತಿ; ಕ್ರಮ.

त्यौहार - पु० दे० त्योहार.

त्रपुटी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಯಾಲಕ್ಕಿ.

त्रसन - पु० ಭಯ, ತ್ರಾಸು.

त्राण - पु० ರಕ್ಷಣೆ; ಕವಚ.

त्राता - पु० ರಕ್ಷಕ.

त्रास - पु० ಹೆದರಿಕೆ; ತೊಂದರೆ.

त्रासित - वि० ಭಯಗೊಂಡ.

त्राहि - अव्य० ಕಾಪಾಡು; ರಕ್ಷಿಸು.

त्रिपाठी - पु० ಮೂರು ವೇದಗಳನ್ನರಿತವ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಒಂದು ಬಿರುದು.

त्रिदिव - पु० ಸ್ವರ್ಗ.

त्रिधारा / त्रिपथगा - स्त्री० ಗಂಗೆ.

त्रिया - स्त्री० ಹೆಂಗಸು. (तिरिया)

त्रुटि - स्त्री० ಕುಂದುಕೊರತೆ; ತಪ್ಪು; ಅಶುದ್ಧ.

त्वचा - स्त्री० ಚರ್ಮ; ತೊಗಲು.

थ

थंब / थंभ - पु० ಕಂಬ; ಊರೆ; ಆಧಾರ.

थंभन - पु० ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ; ತಡೆ; ಸ್ತಂಭನ.

थंबना - अ० ತಡೆ; ನಿಲ್ಲು.

थई - स्त्री० ಕುಪ್ಪೆ; ರಾಶಿ.

थकना - अ० ಬಳಲು; ದಣಿ; ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳು; ಬೇಸರಗೊಳ್ಳು.

थका - वि० ಬಳಲಿದ; ಆಯಾಸಗೊಂಡ.

थकान - स्त्री० ಬಳಲಿಕೆ; ಆಯಾಸ.

थकाना - स० ಬಳಲಿಸು.

थका-मांदा - वि० ದಣಿದ; ಆಯಾಸಪಟ್ಟ; ಬೇಸತ್ತ.

थकावट - स्त्री० ಬಳಲಿಕೆ; ದಣಿವು; ಆಯಾಸ.

थकित - वि० ದಣಿದ; ಬಳಲಿದ.

थकौंहा - वि० ಆಯಾಸಪಟ್ಟ.

थक्का - पु० ಮುದ್ದೆ; ಹೆಪ್ಪು ಗಟ್ಟಿದ ವಸ್ತು; ಕರಣೆ.

थगित - वि० ಮಂದ; ಶಿಥಿಲವಾದ.

थन - पु० ಕೆಚ್ಚಲು; ಸ್ತನ.

थनेला - पु० ಮೊಲೆಬಾವು; ಸ್ತನದ. ಊತ.

थनैत - पु० ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಪಟೇಲ.

थपकना - स० ಬೆನ್ನುತಟ್ಟು; ಪ್ರೈದ ಡವು; ನೇವರಿಸು.

थपकी - स्त्री० ನೇವರಿಸುವಿಕೆ.

थपड़ी - स्त्री० ಚಪ್ಪಾಳೆ.

थपथपाना - अ० ಮೆಲ್ಲಗೆತಟ್ಟು; ಪ್ರೈತಡವರಿಸು.

थपना - स० ಸ್ಥಾಪಿಸು; ನೆಡು. अ० ಬೇರೂರು; ನೆಲಸು.

थपेड़ा, थप्पड़ - पु० ಅಂಗೈ ಏಟು; ಪೆಟ್ಟು; ಚಪಾಟೆ.

थमना - अ० ನಿಂತುಹೋಗು; ತಡೆ.

थरथर - स्त्री० ಗಡಗಡ (ನಡುಕ).

थरथराना - अ० ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗು; ಕಂಪಿಸು.

थरथरी - स्त्री० ನಡುಕ; ಕಂಪನ.

थरिया - स्त्री० ಸಣ್ಣತಟ್ಟೆ.

थर्राना - अ० ನಡುಗು; ತತ್ತರಿಸು.

थल - पु० ಸ್ಥಳ; ನೆಲ; ಭೂಮಿ.

थलकना - अ० ರೆಕ್ಕೆವದರು; ಹೊಯ್ದಾಡು; ಜೋಲುಬೀಳು.

थली - स्त्री० ನೀರಿನತಳ; ವಾಸಸ್ಥಾನ.

थवई - पु० ಉಪ್ಪಾರ; ಕಾಮಾಟಿಗ.

थहराना - अ० ನಡುಗು.

थहाना - स० ಆಳನೋಡು; ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಲೆನೋಡು.

थांग - स्त्री० ಕಳ್ಳರ ವಾಸಸ್ಥಳ; ಜಾಡು; ಸುಳಿವು.

थांगी - पु० ಕಳವಿನೊಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವ; ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಸುಳಿವು ಹೇಳುವವ.

थांवला - पु० ಗಿಡದಪಾತಿ.

थाक - पु० ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲೆ; ಊರಿನ ಗಡಿ; ರಾಶಿ.

थाती - स्त्री० ನಿಧಿ; ಬಂಡವಾಳ.

थान - पु० ಸ್ಥಾನ; ಜಾಗ; ದೊಡ್ಡಿ; ಬಟ್ಟೆಯ ಥಾನು.

थाना - पु० ನಿವಾಸ; ಠಾಣೆ; ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್.

थानेदार - पु० ಠಾಣೆಯವ; ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ.

थानैत - पु० ಗ್ರಾಮದೇವತೆ.

थाप - पु० ಹೊಡೆತ; ಪೆಟ್ಟು; ಮುದ್ರೆ; ಆಣೆ; ಶಪಥ.

थापना - स० ಸ್ಥಾಪಿಸು.

थापर - पु० ಅಂಗೈಯೇಟು.

थापा - पु० ಅಂಗೈಯ ಗುರುತು, ಅಚ್ಚು.

थापिया, थापी - स्त्री० ಮಟ್ಟಸ ಮಾಡುವ ಕೊಡತಿ; ದಮ್ಮಸ್ಸು.

थाम - पु० ಕಂಬ; ಆಧಾರ. स्त्री० ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

थामना - स० ನಿಲ್ಲಿಸು; ತಡೆ; ನಿಭಾಯಿಸು; ನಿರ್ವಹಿಸು.

थाल - पु० ಹರಿವಾಣ; ದೊಡ್ಡತಟ್ಟೆ; ತಾಂಬಾಣ.

थाला - पु० ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಪಾತಿ; ಆಲವಾಲ.

थाली - स्त्री० ತಟ್ಟೆ;**—का बैंगन** - ಅಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಸಿನ.

थाह - स्त्री० ಆಳ; ತಳ; ನೆಲೆ; **—लेना** - ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು.

थाहना - स० ಆಳನೋಡು; ಅಂದಾಜುಕಟ್ಟು.

थाहरा - वि० ಆಳವಿಲ್ಲದ.

थिगली - स्त्री० ತೇಪೆ.

थिति - स्त्री० ಸ್ಥಿತಿ; ನೆಲೆ.

थिर - वि० ಅಲುಗಾಡದ; ಕದಲದ.

थिरकना - अ० ನರ್ತನಮಾಡು; ಕುಣಿದಾಡು.

थिरता - स्त्री० ಸ್ಥಿರತೆ; ನಿಶ್ಚಲತೆ.

थिरना - अ० ಸ್ಥಿಮಿತವಾಗು; ನೆಲೆಗೊಳ್ಳು; ತೇರಿಕ್ಕು.

थुक्का-फ़जीहत - स्त्री० ಧಿಕ್ಕಾರ; ಥೂಛೀ ಅನ್ನುವಿಕೆ; ತಿರಸ್ಕಾರ.

थुड़ी - स्त्री० ಥೂಥೂ ಅನ್ನುವುದು.

थुथनी - स्त्री० ಮುಸುಡಿ; ಮೂತಿ.

थूक - पु० ಉಗುಳು; ಎಂಜಲು; ಜೊಲ್ಲು.

थूकना - अ० ಉಗುಳು.

थथून - पु० }
थथूनी - स्त्री० } दे० **थुथनी**.

थून - पु० ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕಂಭ; ಆನಿಕೆ.

थूनी - स्त्री० ಕಂಭ;**—लगाना** - ಕಡೆಗೋಲನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನೆಟ್ಟಗೂಟ.

थूरना - स० ಕುಟ್ಟು; ಬಡಿ; ತುರುಕು.

थूला - वि० ಸ್ಥೂಲವಾದ.

थूहर - पु० ಕಳ್ಳೀಗಿಡ.

थेगली - स्त्री० ತೇಪೆ.

थैला - पु० ಚೀಲ.

थैली - स्त्री० ಸಣ್ಣಚೀಲ.

थोक - पु० ಗುಂಪು; ರಾಶಿ; ಸಮೂಹ; ಒಟ್ಟು; ತೋಕು.

थोड़ा - वि० ಕೊಂಚ; ತುಸ. क्रि० ಸ್ವಲ್ಪ;**—बहुत** - ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ; ಒಂದಿಷ್ಟು.

थोथरा - वि० ಟೊಳ್ಳು; ಪೊಳ್ಳು.

थोथा - वि० ತಿರುಳಿಲ್ಲದ; ಜಳ್ಳು.

थोपड़ी - स्त्री० ಕೆನ್ನೆ ಏಟು.

थोपना - स० ಮೆತ್ತು; ಸವರು; ಬಳಿ; ಸಾರಣೆಗೈಯು.

थोपियाना - अ० ಒಸರು; ಬಸಿ.

थोपी - स्त्री० ಏಟು; ಗುದ್ದು.

थोबड़ा - पु० ಪ್ರಾಣಿಗಳಮೂತಿ; ಮುಸುಡಿ.

द

दंग - वि० ಬೆರಗಾದ; ವಿಸ್ಮಿತ; ಚಕಿತ;**—रह जाना** - ಬೆರಗಾಗು.

दंगई - **वि०** ದಂಗೆಖೋರ; ಜಗಳ ಗಂಟಿ.

दंगल - **पु०** ಕುಸ್ತಿ; ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ; ಮಲ್ಲಭೂಮಿ; ಅಖಾಡ.

दंगा - **पु०** ಕಲಹ; ದಂಗೆ; ದೊಂಬಿ; ಬಂಡಾಯ; **— फ़साद** - ಬಂಡಾಯ.

दंगैत - **वि०** ದೊಂಬಿಗಾರ; ಬಂಡಾಯಗಾರ.

दंड - **पु०** ದೊಣ್ಣೆ, ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ; **—ग्रहण करना** - ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗು; **— चक्र** - ಸೈನ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ.

दंडना - **स०** ದಂಡಿಸು; ಶಿಕ್ಷಿಸು.

दंडवत् - **स्त्री०** ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮ; ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ; ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವಿಕೆ.

दंडी - **पु०** ಸನ್ಯಾಸಿ.

दंड्य - **वि०** ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ.

दंत - **पु०** ಹಲ್ಲು.

दंतकथा - **स्त्री०** ಕೇಳಿಕೆಯ ಮಾತು; ಕಟ್ಟುಕಥೆ; ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಕಥೆಗಳು.

दंतच्छद - **पु०** ತುಟಿ.

दंतादंती - **स्त्री०** ಕಚ್ಚಾಟ.

दंताल - **पु०** ಆನೆ.

दंतिया - **पु०** ಸಣ್ಣ ಹಲ್ಲು.

दंतुला - **वि०** ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಹಲ್ಲುಗಳುಳ್ಳ; ಹಲ್ಲುಬ್ಬ; ಕೋರೆ ಹಲ್ಲಿನ.

दंद - **स्त्री०** ಉರಿ; ಸೆಕೆ; ಬೇಗೆ. **पु०** ಗಲಾಟೆ.

दंदाना - **अ०** ಬಿಸಿ ತಾಕು. **पु०** ಬಾಚಣಿಗೆ ಗರಗಸ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹಲ್ಲು; ಹಲ್ಲಿನವರಿಸೆ.

दंदारू - **पु०** ಹೊಪ್ಪಳೆ.

दंदी - **वि०** ಜಗಳಗಂಟ; ಜಗಳಿಗ; ಉಪದ್ರವಕೊಡುವವ.

दंभ - **पु०** ಅಹಂಕಾರ; ಜಂಭ; ಡಾಂಭಿಕ.

दंभी - **पु०** ಜಂಭಗಾರ; ಡಂಬಾಚಾರಿ; ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಮನುಷ್ಯ.

दंवरी - **स्त्री०** ಕಣದಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತುಳಿಸುವಿಕೆ.

दंश - **पु०** ಕಡಿತ; ಕೊಂಡಿ.

दंशक - **पु०** ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಚ್ಚುವವ.

दई - **पु०** ದೈವ; ವಿಧಿ.

दई-मारा - **वि०** ಅದೃಷ್ಟಹೀನ; ಭಾಗ್ಯಹೀನ.

दक़ियानूस - **वि०** ಪ್ರಾಚೀನ; ಹಳೆಯ; ಗೊಡ್ಡು.

दक़ियानूसी - **वि०** ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ; ಬಹಳ ಹಳೆಯ.

दक़ीक़ - **वि०** ಸೂಕ್ಷ್ಮ; ಕೋಮಲ; ಗೂಢ; ಕಠಿನ.

दक़ीक़ा - **पु०** ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ; ಕಾಠಿನ್ಯ; ಕಷ್ಟ; ವಿಪತ್ತು.

दक़ीक़ारस - **वि०** ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿ.

दक्खिन - **पु०** ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕು.

दक्ष - **वि०** ಜಾಣ; ನಿಪುಣ; ಚತುರ; ಬಲಗಡೆಯ.

दक्षता - **स्त्री०** ನೈಪುಣ್ಯ.

दखमा - **पु०** ಪಾರಸೀಕರು ಶವವನ್ನು ಹೂಳುವ ಸ್ಥಳ.

दखल - **पु०** ಅಧಿಕಾರ; ವಶ; ತಲೆಹಾಕುವಿಕೆ; ಕೈ ಹಾಕುವಿಕೆ; ಪ್ರವೇಶ.

दखल दिहानी - **स्त्री०** ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿಸುವುದು.

दखल-नामा - **पु०** ಸ್ವಾಧೀನಪತ್ರ.

दखल-याबी - **स्त्री०** ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳುವುದು.

दखील - **वि०** ಅಧಿಕಾರಪಡೆದ; ಅನುಭೋಗಸ್ಥ.

दखीलकार - **पु०** ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವ.

दगड़ - **पु०** ರಣಭೇರಿ.

दग़दग़ा - **पु०** ಭಯ; ಸಂಶಯ; ಸಂದೇಹ.

दगदगाना - **अ०** ದಗದಗಿಸು; ಉರಿ. **स०** ಮಿರುಗಿಸು.

दगना - **अ०** ಮದ್ದುಸಿಡಿ; ಗುಂಡುಹಾರು; ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆ.

दगर-दगरा - **पु०** ತಡ; ದಾರಿ.

दग़ल - **पु०** ಮೋಸ.

दगलफसल - **पु०** ಮೋಸ; ಠಕ್ಕು.

दग़ला - **पु०** ದಪ್ಪಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊಲೆದ ಅಂಗಿ.

दगवाना - **स०** ಗುಂಡಿನಿಂದ ಸುಡಿಸು.

दग़ा - **स्त्री०** ಮೋಸ; ಠಕ್ಕು.

दग़ादार - **पु०** ಮೋಸಗಾರ.

दग़ाबाज़ - **वि०** ಮೋಸಗಾರ; ದಗಾಖೋರ; ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ.

दग़ाबाज़ी - **स्त्री०** ಮೋಸ; ಠಕ್ಕು; ದಗಲುಬಾಜಿ.

दग़ैल - **वि०** ದೋಷವುಳ್ಳ; ಕಳಂಕವುಳ್ಳ. **पु०** ಮೋಸಗಾರ.

दग्ध - **वि०** ಸುಟ್ಟುಹೋದ; ದುಃಖಿತ.

दचकना - **अ०** ಪೆಟ್ಟಾಗು; ಅದಿಮಿಹೋಗು. **स०** ಬಡಿ; ಕೊಡವು.

दचना - **अ०** ಬೀಳು.

दच्छिन - **पु०** ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕು.

दड़ोकना - **अ०** ಗರ್ಜಿಸು; ಗುಟರುಹಾಕು; ರೆಂಕೆಹಾಕು; ಗುರುಗುಟ್ಟು.

दढ़ियल - **वि०** ಗಡ್ಡವುಳ್ಳ.

दतवन - **स्त्री०** ಹಲ್ಲುಉಜ್ಜುವಕಡ್ಡಿ.

दत्त - **पु०** ದಾನ; ದತ್ತುಪುತ್ರ. **वि०** ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ.

दत्तक - **पु०** ಸಾಕುಮಗ; ದತ್ತುಮಗ.

दत्तचित्त - **वि०** ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟ; ಕಾರ್ಯಮಗ್ನ.

ददियाल - **पु०** ಪಿತೃವಂಶ.

ददोरा - **पु०** ಸೊಳ್ಳೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಾದದ್ದು.

दद्रु - ಪುಂ ಹುಳು ಕಡ್ಡಿ; ಚರ್ಮದ ಒಂದು ರೋಗ.

दधि - ಪುಂ ಮೊಸರು; ವಸ್ತ್ರ; ಸಮುದ್ರ.

दधिकांदो - ಪುಂ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿನ ಬೆರಸಿದ ಮೊಸರಿನಿಂದಾಡುವ ಓಕಳಿಯಾಟ.

दधिसुत - ಪುಂ ಮುತ್ತು; ಚಂದ್ರ; ವಿಷ.

दनुज - ಪುಂ ದನು ಎಂಬಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ರಾಕ್ಷಸ.

दपटना - ಸಂ ಗದರಿಸು; ಅಟ್ಟು.

दपु - ಪುಂ ಹೆಮ್ಮೆ; ಅಹಂಕಾರ.

दपेट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗದರಿಕೆ.

दपेटना - ಸಂ ದೇಂ **दपटना.**

दफ़ - ಪುಂ ವಿಷ; ಕೋಪ; ಆವೇಶ.

दफ़अतन् - ಕ್ರಿಂ ಒಮ್ಮೆಲೆ; ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ.

दफ़तर - ಪುಂ ದೇಂ **दफ़्तर.**

दफ़तरी - ಪುಂ ದೇಂ **दफ़्तरी.**

दफ़ती - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಟ್ಟಿನಕಾಗದ; ರಟ್ಟು.

दफ़न - ಪುಂ ಹುಗಿತ; ಹೂಳುವಿಕೆ; ಹೆಣವನ್ನು ಸಮಾಧಿಮಾಡುವಿಕೆ; ಸಮಾಧಿ.

दफ़नाना - ಸಂ ಹುಗಿ; ಹೂಳು.

दफ़ा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾರಿ; ಸರ್ತಿ; ಸಲ; ಬಾರಿ; ಕಾನೂನಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ. ವಿಂ ದೂರ ಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ತೊಲಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ. ಯೌಂ **रफ़ा दफ़ा करना** - ವ್ಯವಹಾರಮುಗಿಸು.

दफ़ादार - ಪುಂ ಮೇಸ್ತ್ರೀ; ದಫೇದಾರ.

दफ़ान - ಪುಂ ಬೇರಿಮಾಡುವುದು.

दफ़ीना - ಪುಂ ಹುಗಿದಿಟ್ಟ ಧನ ಅಥವಾ ಖಜಾನೆ.

दफ़्तर - ಪುಂ ಕಾರ್ಯಾಲಯ; ಕಚೇರಿ; ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪತ್ರ.

दफ़्तरी - ಪುಂ ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುವವ.

दफ़्ती - ಪುಂ ರಟ್ಟು; ರಟ್ಟಿನ ಕಾಗದ.

दबंग - ವಿಂ ಪ್ರತಾಪಿ; ಬಲಾಢ್ಯ.

दबक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಾಗುವಿಕೆ; ಸುಕ್ಕು.

दबकगर - ಪುಂ ಸರಿಗೆ ಅಥವಾ ಜರಿ ತಯಾರಿಸುವವ.

दबकना - ಅಂ ಅಡಗು; ಅವಿತುಕೊಳ್ಳು.

दबका - ಪುಂ ಜರತಾರಿ; ಸರಿಗೆ; ಜರಿ.

दबकाना - ಸಂ ಅಡಗಿಸು; ಬಚ್ಚಿಡು.

दबकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರಿಡುವ ಪಾತ್ರೆ.

दबदबा - ಪುಂ ಜುಲುಮೆ; ಪ್ರತಾಪ; ಪಟಾಟೋಪ.

दबना - ಅಂ ಅದುಮಿ ಹೋಗು; ಹೂತುಹೋಗು; ಉಡುಗು; ಅಡಗು; ಒಳಪಡು.

दबाना - ಸಂ ಅದುಮು; ಒತ್ತು; ಹಿಸುಕು; ದಬಾಯಿಸು; ಕುಗ್ಗಿಸು.

दबाव - ಪುಂ ಒತ್ತಡ; ಒತ್ತಾಯ; ಬಲಾತ್ಕಾರ; ದಮನ.

दबिस्ताँ - ಪುಂ ಪಾಠಶಾಲೆ.

दबीज़ - **वि०** ದಟ್ಟ; ಗಟ್ಟಿ; ಗಾಢ.

दबीर - **पु०** ಕರಣೀಕ; ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಬರಹಗಾರ.

दबैल - **वि०** ಬಗ್ಗಿದ; ಒಳಪಟ್ಟ; ಅಂಜುಕುಳಿ.

दबोचना - **स०** ಹಿಡಿದು ಅಮುಕು; ಬಚ್ಚಿಡು.

दम - **पु०** ಉಸಿರು; ಶ್ವಾಸ; ಕ್ಷಣ; ಪ್ರಾಣ; ಜೀವ; ಜೀವಾಳ; **—अटकना** - ಉಸಿರುತಡೆ; **—उखड़ना** - ಉಸಿರುಕಟ್ಟು; **—घुटना** - ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದೆ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಹೋಗು; **—तोड़ना** - ಕೊನೆಯ ಉಸಿರು ಎಳೆ; **—दिलासा** - ಭರವಸೆ; **—पर दम** - ಕ್ಷಣಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ; **—कदम**- ಪೌರುಷ; ಅಸ್ತಿತ್ವ; **—फूलना** - ಜೋರಾಗಿ ಉಸಿರಾಡು; **—मरना** - ಇತರರು ತನ್ನಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳು; **—मारना** - ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿನ; ಅಫೀಮು, ಗುಡುಗುಡಿ ದಮ್ ಎಳೆಯುವುದು; **—लेना** - ವಿಶ್ರಾಂತಿಪಡೆ; **—साधना** - ಶ್ವಾಸಧಾರಣೆ ಮಾಡು; **—साज** - ಪ್ರಾಣಸ್ನೇಹಿತ.

दमक - **स्त्री०** ಹೊಳಪು; ಕಾಂತಿ.

दमकना - **अ०** ಹೊಳೆ; ಪ್ರಕಾಶಿಸು; ತಳತಳಿಸು.

दमकल - **स्त्री०** ನೀರೆಳೆಯುವ ಯಂತ್ರ; ಪಂಪು.

दमकला - **पु०** ಕಾರಂಜಿ.

दम-खम - **पु०** ಶಕ್ತಿ; ಜೀವಾಳ.

दमदमा - **पु०** ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಮರಳು ಕೋಟೆ.

दमन - **पु०** ಅಡಗಿಸುವಿಕೆ; ನಿಗ್ರಹ; **—नीति** - ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ.

दमदार - **वि०** ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ.

दमनशील - **वि०** ಅಡಗಿಸಬಲ್ಲ.

दमबाज़ - **वि०** ಧೂರ್ತ.

दमा - **पु०** ಗೂರುಬ್ಬಸ; ಗೂರಲು.

दमाद - **पु०** ಅಳಿಯ.

दमामा - **पु०** ನಗಾರಿ; ಭೇರಿ.

दया - **स्त्री०** ಕನಿಕರ; ದಯೆ.

दयानत - **स्त्री०** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ; ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ.

दयानतदार - **वि०** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

दयार - **पु०** ಪ್ರಾಂತ; ಪ್ರದೇಶ.

दयार्द्र - **वि०** ಕನಿಕರವುಳ್ಳ; ದಯವುಳ್ಳ.

दर - **पु०** ಬಿರುಕು; ಸೀಳುವಿಕೆ; ಬಾಗಿಲು; **—दर** -ಮನೆಮನೆಗೂ. **स्त्री०** ಬೆಲೆ; ಧಾರಣೆ; ದರ; **—अंदाज़** - ಜಗಳಮಾಡಿಸುವವ; **—असल** - ನಿಜವಾಗಿ; **—आमद** - ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಸಾಮಾನು.

दरक - **स्त्री०** ಬೇಟೆ; ಬಿರುಕು. **वि०** ಅಂಜುಬುರುಕ.

दरकच - **स्त्री०** ತೆರೆದ ಗಾಯ.

दरकना - अಂ ಹರಿದು ಹೋಗು; ಬಿರುಕುಬಿಡು.

दरका - पुಂ ಹರಕು; ಒಡಕು.

दरकाना - सಂ ಹರಿ; ಸೀಳು.

दरकार - विಂ ಬೇಕಾದ; ಅವಶ್ಯಕವಾದ.

दर-किनार - क्रिಂ ದೂರ; ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ.

दरकूच - क्रिಂ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತ; ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ.

दरखशाँ - विಂ ಹೊಳೆಯುವ.

दरख़ास्त / **दरख़्वास्त** - स्त्रीಂ ಅರಿಕೆ; ಬಿನ್ನಹ; ಅರ್ಜಿ.

दरख़्त - पुಂ ಮರ; ಗಿಡ; ವೃಕ್ಷ.

दरगाह - स्त्रीಂ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನ ಗೋರಿ.

दरगुज़र - विಂ ಕ್ಷಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಗಣನೆಗೆ ತಾರದ.

दरगोर - विಂ ಗೋರಿಯಲ್ಲಿನ; ಗೋರಿಗೆ ಹೋಗುವ.

दरज़ - स्त्रीಂ ಸಂದು; ತೂತು; ಬಿರಕು.

दरज़बन्दी - स्त्रीಂ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿನ ಬಿರಕುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ.

दरजन - पुಂ दे० दर्जन.

दरजा - पुಂ दे० दर्जा.

दरजी - पुಂ दे० दर्जी.

दरद - पुಂ दे० दर्द.

दरदरा - विಂ ನುಚ್ಚಾದ.

दरदरी - विಂ ದಪ್ಪ ನುಚ್ಚಿನ.

दर-दालान - पुಂ ಮೊಗಸಾಲೆ; ಜಗಲಿ.

दरना - सಂ दे० दलना.

दरपन - पुಂ ಕನ್ನಡಿ; ಕೈಪಿಡಿ.

दरपना - अಂ ರೇಗು; ಗರ್ವಿಸು.

दरपनी - स्त्रीಂ ಸಣ್ಣ ಕನ್ನಡಿ.

दरपरदा - क्रिಂ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಲ್ಲಿ; ಗುಟ್ಟಾಗಿ.

दरपेश - क्रिಂ ಮುಂದೆ; ಮುಂದುಗಡೆ; ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ.

दरब - पुಂ ಹಣ; ಸಿರಿ; ಐಶ್ವರ್ಯ.

दरबा - पुಂ ಪಾರಿವಾಳದ ಗೂಡು; ಅಂಕಣ; ಅರೆ; ಖಾನೆ.

दरबी - स्त्रीಂ ಹಾವಿನಹೆಡೆ; ಹೆಡೆಯ ಆಕಾರದಪಾತ್ರೆ.

दरबान - पुಂ ದ್ವಾರಪಾಲಕ.

दरबार - पुಂ ಆಸ್ಥಾನ; ರಾಜಸಭೆ; ಒಡ್ಡೋಲಗ; ದರ್ಬಾರು.

दरबारदारी - स्त्रीಂ ರಾಜ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ; ಮುಖಸ್ತುತಿ.

दरबारी - विಂ ರಾಜ ಸಭೆಯ; ರಾಜ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ. पुಂ ಆಸ್ಥಾನಿಕ.

दरमान - पुಂ ಔಷಧ; ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

दरमाहा - पुಂ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ; ಪಗಾರ.

दरमियान - पुಂ ಮಧ್ಯೆ. क्रिಂ ನಡುವೆ.

दरमियानी - विಂ ನಡುವಣ; ಮಧ್ಯದ. पुಂ ಮಧ್ಯಸ್ಥ; ದಳ್ಳಾಳಿ.

दरवाज़ा - पुಂ ಬಾಗಿಲು; ಕದ.

दरवेश - पुಂ ಸಾಧು; ಫಕೀರ.

दरस - ಪುಂ ದರ್ಶನ; ಭೆಟ್ಟಿ; ರೂಪ; ತೋರಿಕೆ.

दरसना - ಅಂ ತೋರು; ಕಾಣಬರು. ಸಂ ನೋಡು.

दरसाना - ಸಂ ತೋರಿಸು; ನೋಡಿಸು; ತಿಳಿಸು.

दरहक़ीक़त - ಕ್ರಿಂ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ; ನಿಜವಾಗಿ.

दरहम - ವಿಂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ; ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ.

दराँती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಡಗೋಲು.

दरा - ಪುಂ ಹೆದ್ದಾರಿ; ರಸ್ತೆ; ಕಣಿವೆ.

दराज़ - ವಿಂ ದೊಡ್ಡ; ಉದ್ದ; ನೀಳವಾದ.

दरार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿರಕು; ಸೀಳು; ಹರಕು; ಸಂದು.

दरारना - ಅಂ ಬಿರಿ; ಸೀಳಿಹೋಗು; ಹರಿದು ಹೋಗು.

दरारा - ಪುಂ ಢಿಕ್ಕಿ; ತಿಕ್ಕಾಟ; ಧಕ್ಕೆ.

दरिंदा - ಪುಂ ಮಾಂಸತಿನ್ನುವ ಹಿಂಸ್ರ ಮೃಗಗಳು.

दरिया - ಪುಂ ನದಿ; ಸಮುದ್ರ.

दरियाई - ವಿಂ ನದಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

दरिया-दिल - ವಿಂ ಉದಾರ; ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದ; ಧಾರಾಳಿ.

दरिया-दिली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಔದಾರ್ಯ.

दरियाफ़्त - ವಿಂ ತಿಳಿದ; ಗೊತ್ತಾದ; **—करना** - ವಿಚಾರಿಸು; ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚು.

दरियाव - ಪುಂ ದೇಂ ದरिया.

दरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಹೆ; ಹಳ್ಳ; ಜಮಖಾನೆ.

दरी-ख़ाना - ಪುಂ ಅನೇಕ ಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಮನೆ.

दरीचा - ಪುಂ ಕಿಟಿಕಿ; ಬಾಗಿಲು.

दरीची - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಕ್ಕ ಕಿಟಿಕಿ; ಬೆಳಕಿಂಡಿ.

दरीबा - ಪುಂ ವೀಳೇದೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಲು.

दरेग़ - ಪುಂ ದುಃಖ; ಕುಂದು; ಕೊರತೆ; ನ್ಯೂನತೆ.

दरेरना - ಸಂ ಬೀಸು; ತಿಕ್ಕು; ಅರೆ.

दरेरा - ಪುಂ ಅರೆಯುವಿಕೆ; ನೀರಿನ ಸೆಳೆತ.

दरोग़ - ಪುಂ ಸುಳ್ಳು; ಹುಸಿ.

दरोग़-गो - ವಿಂ ಸುಳ್ಳಾಡುವವ.

दरोग़-हलफ़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಆಣೆಯಿಡುವುದು.

दरोगा - ಪುಂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವವ.

दकार - ಕ್ರಿಂ ಅಗತ್ಯವಾದ; ಬೇಕಾದ.

दर्ज - ವಿಂ ದಾಖಲುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಅಂಕಿತವಾದ.

दर्जन - ಪುಂ ಡಜನ್. (೧೨)

दर्जा - ಪುಂ ಶ್ರೇಣಿ; ಅಂತಸ್ತು; ತರಗತಿ; ವಿಭಾಗ.

दर्ज़ी - ಪುಂ ಚಿಪ್ಪಿಗ; ದರ್ಜಿ.

दर्द - ಪುಂ ನೋವು; ಬೇನೆ; ದುಃಖ; ಕಷ್ಟ.

दर्दनाक - ವಿಂ ಕನಿಕರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ; ಕರುಣಾಜನಕ.

दर्दमंद, दर्दी - ವಿಂ ವ್ಯಥಿತ; ದುಃಖಿತ; ಕರುಣಾಳು.

दर्देज़ह - ಪುಂ ಪ್ರಸವಪೀಡೆ.

दर्देसरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಷ್ಟ; ಕಠೋರತೆ.

दर्पण, दर्पन - ಪುಂ ಕನ್ನಡಿ; ಕೈಪಿಡಿ.

दर्भ - ಪುಂ ದರ್ಭೆ ಹಲ್ಲು; ಕುಶ.

दर्रा - ಪುಂ ಕಣಿವೆ; ಘಟ್ಟ.

दर्शक - ಪುಂ ನೋಡುವವ.

दर्शन - ಪುಂ ಭೆಟ್ಟಿ; ಭೇಟಿ; ಸಂದರ್ಶನ.

दर्शनीय - ವಿಂ ನೋಡತಕ್ಕ; ಮನೋಹರ.

दर्शाना - ಸಂ ತೋರಿಸು; ನೋಡಿಸು; ಕಾಣಿಸು.

दल - ಪುಂ ದಳ; ಎಸಳು; ಸಮೂಹ; ಮಂಡಲಿ; ಪಕ್ಷ; ಕಕ್ಷಿ; ಸೈನ್ಯ.

दलक - ಸ್ತ್ರೀಂ ದುಡಿತ; ಚಳುಕು ಅಳುಕುವಿಕೆ; ಶೂಲೆ; ಸಿಡಿವ ನೋವು.

दलक़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಂತೆ; ಬೊಂತೆ.

दलकन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅದುರುವಿಕೆ; ದುಡಿತ.

दलकना - ಅಂ ಹುರಿದುಹೋಗು; ಬಿರಿ; ನಡುಗು; ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳು. ಸಂ ಹೆದರಿಸು.

दलगंजन - ವಿಂ ಅತಿಶೂರ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

दलदल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಸರು; ಬದಿ.

दलदला - ವಿಂ ಕೆಸರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ; ಕೊಚ್ಚೆಯಾದ.

दलन - ಪುಂ ವಿನಾಶ; ಸಂಹಾರ.

दलना - ಸಂ ಪುಡಿಮಾಡು; ಒಡಿ; ಕಾಳನ್ನು ಒಡೆದು ಬೇಳೆಮಾಡು; ನುಚ್ಚುಮಾಡು; ನಾಶಮಾಡು; ಧ್ವಂಸಮಾಡು.

दलबंदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಕ್ಷಿ ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿ; ಪಾರ್ಟಿ.

दलबल - ಪುಂ ಸೈನ್ಯ.

दलबादल - ಪುಂ ಮೇಘದ ಗುಂಪು; ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯ.

दलमलना - ಸಂ ಅರೆ; ತುಳಿದು ನಸಕು; ಕೊಂದು ಹಾಕು.

दलहन - ಪುಂ ಬೇಳೆಯಾಗುವ ಕಾಳು.

दलान - ಪುಂ ವಸಾರೆ; ಕೈಸಾಲೆ.

दलाल - ಪುಂ ದಳ್ಳಾಳಿ; ಮಧ್ಯಸ್ಥ.

दलाली - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಳ್ಳಾಳಿ ಕೆಲಸ; ದಳ್ಳಾಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಹಣ.

दलित - ವಿಂ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

दलिया - ಪುಂ ನುಚ್ಚು; ತರಿ.

दली - ವಿಂ ರೇಕುಗಳುಳ್ಳ; ದಳಗಳುಳ್ಳ.

दलील - ಸ್ತ್ರೀಂ ಯುಕ್ತಿ; ತರ್ಕ; ಚರ್ಚೆ; ವಾದವಿವಾದ.

दलेल - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದಾಗ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕವಾಯತು ಶಿಕ್ಷೆ.

दल्लाल - ಪುಂ ದೇಂ दलाल.

दल्लाला - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಂಟಣಗಿತ್ತಿ.

दव - ಪುಂ ಕಾಡು; ಅಡವಿ; ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು.

दवनी - **स्त्री०** ಹುಲ್ಲೊಕ್ಕಲು; ಹುಲ್ಲುತುಳಿಸಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದು.

दवा, दवाई - **स्त्री०** ಮದ್ದು; ಔಷಧ.

दवाख़ाना - **पु०** ಔಷಧಾಲಯ.

दवाग्नि - **स्त्री०** ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು; ದಾವಾನಲ.

दवादारू - **स्त्री०** ಔಷಧೋಪಚಾರ.

दवात - **स्त्री०** ಮಸಿಕುಡಿಕೆ; ದೌತಿ.

दवामी - **वि०** ಶಾಶ್ವತವಾದ; **— बन्दोबस्त** - ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧವಾದ ಖಾಯಂ ಏರ್ಪಾಟು.

दवारी - **स्त्री०** ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು.

दशन - **पु०** ಹಲ್ಲು.

दशहरा - **पु०** ನವರಾತ್ರಿ; ದಸರೆ.

दशा - **स्त्री०** ಸ್ಥಿತಿ; ನೆಲೆ; ದೆಶೆ.

दसख़त - **पु०** दे० **दस्तख़त.**

दसना - **अ०** ಹಾಸಲ್ಪಡು; ಹರಡಿಕೊಳ್ಳು. **स०** ಹಾಸು; ಹರಡು. **पु०** ಹಾಸಿಗೆ.

दसौंधी - **पु०** ಹೊಗಳು ಭಟರು; ವಂದಿಮಾಗಧರು.

दस्तंदाज़ी - **स्त्री०** ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವಿಕೆ; ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ; ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ.

दस्त - **पु०** ಹಸ್ತ; ಕೈ; ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕಳತ; ಭೇದಿ.

दस्तक - **स्त्री०** ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುವಿಕೆ; ದಸ್ತಗಿರಿ ಅಥವಾ ಜಪ್ತು ಮಾಡುವ ಆಜ್ಞೆ; ರಹದಾರಿ; ಸುಂಕ.

दस्तकार - **पु०** ಕೈ ಕೆಲಸಗಾರ; ಶಿಲ್ಪಿ; ಕಸುಬುದಾರ.

दस्तकारी - **स्त्री०** ಕೈವಾಡ; ಕೈಗೆಲಸ; ಕೈಗಾರಿಕೆ.

दस्तख़त - **पु०** ಕೈಬರಹ; ಸಹಿ; ರುಜು.

दस्त-गरदाँ - **वि०** ಕೈಸಾಲದ (ಹಣ).

दस्त-गीर - **वि०** ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡುವವ; ಸಹಾಯಕ.

दस्तगीरी - **स्त्री०** ನೆರವು; ಒತ್ತಾಸೆ.

दस्तन्दाज़ी - **स्त्री०** दे० **दस्तंदाज़ी.**

दस्त-पनाह - **पु०** ಇದ್ದಿಲು ಮತ್ತು ಕೆಂಡವನ್ನು ಎತ್ತುವ ಚಿಮುಟ.

दस्त-पाक - **पु०** ಕರವಸ್ತ್ರ; ಕೈವಸ್ತ್ರ.

दस्त-ब-दस्त - **क्रि०** ಕೈಯೋಡ ಕೈ.

दस्त-बरदारी - **स्त्री०** ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ದೂರವಾಗು.

दस्त-बस्ता - **क्रि०** ಕೈಕಟ್ಟಿ; ಕೈಮುಗಿದು.

दस्तयाब - **वि०** ಕೈ ಸೇರಿದ; ಪ್ರಾಪ್ತ.

दस्तरख़ान - **पु०** ಊಟಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಊಟದ ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಹಾಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

दस्ता - **पु०** ಹಿಡಿ; ಹಿಡಿಕೆ; ಹೂಗೊಂಚಲು; ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸಣ್ಣ ದಳ; ೨೪ ಹಾಳೆಗಳ ಕಾಗದದ ಕಟ್ಟು; ದಸ್ತು.

दस्तार - **पु०** ರುಮಾಲೆ.

दस्ताना - **पु०** ಕೈಚೀಲ.

दस्तावर - **वि०** ಭೇಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ; ವಿರೇಚಕ.

दस्तावेज़ - **स्त्री०** ದಸ್ತಾವೇಜು; ಕಟ್ಟಡಕ; ಹಣ ಜಮೀನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಗದಪತ್ರ.

दस्तावेज़ी - **वि०** ದಸ್ತಾವೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

दस्ती - **वि०** ಕೈಯ. **स्त्री०** ಕೈದೀವಿಗೆ; ಕೈ ದೀವಟಿಕೆ; ಲೇಖಣಿಕೆ; ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟು.

दस्तूर - **पु०** ವಾಡಿಕೆ; ಸಂಪ್ರದಾಯ; ನಿಯಮ; ಪಾರಸೀಜನರ ಪುರೋಹಿತ.

दस्यु - **पु०** ಕಳ್ಳ; ದರೋಡೆಗಾರ.

दस्तूरी - **स्त्री०** ಮಾಮೂಲುಹಣ.

दह - **पु०** ಮಡುವು; ಕೊಳ. **स्त्री०** ಜ್ವಾಲೆ. **वि०** ಬೆಂಕಿಹತ್ತು.

दहक - **स्त्री०** ಜ್ವಾಲೆ; ಉರಿ.

दहकना - **अ०** ಉರಿ; ಸುಡು.

दहकान - **पु०** ಹಳ್ಳಿಯವ; ಗಮಾರ.

दहन - **पु०** ಸುಡುವಿಕೆ.

दहना - **अ०** ಉರಿ; ಸುಡು. **स०** ಸುಡು; ಉರಿಸು.

दहपट - **वि०** ನಾಶಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

दहपटना - **स०** ನೆಲಸಮಮಾಡು; ಹಾಳುಮಾಡು.

दहर - **पु०** ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಕೊಳ.

दहल - **स्त्री०** ನಡುಕ; ಕಂಪನ.

दहलना - **अ०** ನಡಗು; ಅದರು.

दहला - **पु०** ಇಸ್ಪೀಟು ಎಲೆಯ ಹತ್ತನೇ ಬಂದು.

दहलाना - **स०** ನಡುಗಿಸು.

दहलीज़ - **स्त्री०** ಹೊಸ್ತಿಲು; ಹೊಸಲು.

दहशत - **स्त्री०** ಹೆದರಿಕೆ; ಭಯ.

दहा - **पु०** ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಕಟ್ಟುವ ಕಾಗದದ ಮಂಟಪ; ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳು.

दहाई - **स्त्री०** ದಶಕ; ದಶಕ ಸ್ಥಾನ.

दहाड़ - **स्त्री०** ಗರ್ಜನೆ; ಬೊಬ್ಬೆ.

दहाड़ना - **अ०** ಆರ್ಭಟಿಸು; ಅಬ್ಬರಿಸು.

दहान - **पु०** ಬಾಯಿ; ಭೇದ; ಗಾಯ; ಛಿದ್ರ.

दहाना - **स०** ಉರಿಸು; ಸುಡು. **पु०** ಅಗಲವಾದ ಬಾಯಿ; ನದಿಯ ಸಂಗಮ; ಕಾಲುವೆ; ಮೋರಿ.

दहिना - **वि०** ಬಲಗಡೆಯ.

दहिने - **क्रि०** ಬಲಗಡೆಗೆ.

दही - **पु०** ಮೊಸರು.

दहेंड़ी - **स्त्री०** ಮೊಸರಿನ ಗಡಿಗೆ.

दहेज - **पु०** ವರದಕ್ಷಿಣೆ.

दहेला - **वि०** ಸುಟ್ಟ; ದಗ್ಧವಾದ; ತೊಯ್ದ.

दाँ - **पु०** ಸಲ; ಸರ್ತಿ; ಆವರ್ತಿ.

दाँ - ವಿಂ ಅರಿತವ; ತಿಳಿದವ; ಬಲ್ಲವ. ಉದಾ: **फ़ारसी-दाँ, उर्दू-दाँ.**

दांकना - ಅಂ ದೇಂ **दहाड़ना.**

दाँज - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಮಾನವಾದ.

दांड़ना - ಸಂ ದಂಡಿಸು ; ಶಿಕ್ಷಿಸು.

दांड़ी - ಪುಂ ದೋಣಿಗಾರ; ನಾವಿಕ.

दांत - ಪುಂ ಹಲ್ಲು ;—**खट्टे करना** - ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ; —**काटी रोटी** - ಬಹಳಸ್ನೇಹ ; **दांतों तले उँगली दबाना या काटना** - ಆಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತನಾಗು; — **पीसना** - ಸಿಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ;—**तोड़ना** - ಸೋಲಿಸುವುದು ; **दांतों में तिनका दबाना** - ಕ್ಷಮೆಬೇಡುವುದು.

दांतना - ಅಂ ಹಲ್ಲು ಹಾಕು.

दांता - ಪುಂ ಗರಗಸದ ಹಲ್ಲು.

दांताकिटकिट - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜಗಳ ; ರಗಳೆ.

दाँती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಡಗೋಲು.

दांना - ಸಂ ಒಕ್ಕು; ಹುಲ್ಲು ತುಳಿಸು.

दांभिक - ವಿಂ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯ.

दाँव - ಪುಂ ಆವರ್ತಿ; ಸಲ ; ಸರದಿ ; ಒಂತು ; ವೇಳೆ ; ಅನುವು ; ಹಂಚಿಕೆ ; ಉಪಾಯ ; ತಂತ್ರ ; ವರಸೆ ; ಸುಸಮಯ ; ಕೆಲಸಸಾಧಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂಧಿ ;—**आना** - ಗೆಲುವು ಆಗು ; —**चलना** ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಜಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ; —**चलाना** - ಹೊಂಚು ಕಾದು ಮೋಸಮಾಡುವುದು ; —**देना** - ಸೋತದ್ದಕ್ಕೆಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸು ; —**पकड़ना** - ಕುಸ್ತೀವರಸೆ ತೋರುವುದು ; —**बैठना** - ಸಮಯ ಮೀರುವುದು ; —**पेंच** - ರಾಜನೀತಿಯ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ;—**लेना** - ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ;—**लगाना** - ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದು.

दाँवना - ಸಂ ಒಕ್ಕು; ಹುಲ್ಲುತುಳಿಸು.

दाँवरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಗ್ಗ.

दाईं - ವಿಂ ದೇಂ **दाहिना.**

दाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾದಿ ; ಸೂಲಗಿತ್ತಿ.

दाऊ - ಪುಂ ಅಣ್ಣ.

दाऊदी - ಪುಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗೋದುವೆ.

दाख - ಸ್ತ್ರೀಂ ದ್ರಾಕ್ಷೆಹಣ್ಣು ; ದ್ವೀಪದ್ರಾಕ್ಷೆ.

दाखिल - ವಿಂ ಒಳಹೊಕ್ಕ ; ಸೇರಿದ; ತಲುಪಿದ.

दाखिल-खारिज - ಪುಂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹೊಡೆದು ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವ ಚಿತ್ತುಪುಸ್ತಕ.

दाखिला - ಪುಂ ಸೇರಿಸುವಿಕೆ; ಪ್ರವೇಶ; ದಾಖಲೆ.

दाग - ಪುಂ ಉರಿ ; ದಹನ ; ಅಸೂಯೆ ; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು.

दाग़ - ಪುಂ ಮಚ್ಚೆ ; ಚಿನ್ಹೆ ; ಕಳೆ ; ಬರೆ ; ದೋಷ.

दाग़दार - ವಿಂ ಚುಕ್ಕೆಚುಕ್ಕೆಯಾದ.

दागना - ಸಂ ಸುಡು ; ಬರೆಹಾಕು.

दागबेल - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೆಲ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಪಿಕಾಸಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗುರುತು.

दागी - ವಿಂ ಕಲೆಯುಳ್ಳ ; ಕಳಂಕವುಳ್ಳ.

दाघ - ಪುಂ ಸೆಕೆ ; ದಗೆ ; ಉಮ್ಮಳ. ತಾಪ.

दाज - ಪುಂ ಕತ್ತಲೆ; ಕತ್ತಲೆಯ ರಾತ್ರಿ.

दाजना - ಅಂ ಉರಿಯುವುದು ; ಅಸೂಯೆ ಪಡುವುದು.

दाडिम - ಪುಂ ದಾಳಿಂಬೆ ಗಿಡ ಅಥವಾ ಅದರ ಹಣ್ಣು.

दाढ़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ದವಡೆ ಹಲ್ಲು. ಸ್ತ್ರೀಂ ಆರ್ಭಟ ; ಗರ್ಜನೆ ; ಬೊಬ್ಬೆ ; **—मारकर रोना** - ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅರಚಿಕೊಂಡು ಅಳುವುದು.

दाढ़ना - ಸಂ ಸುಡುವುದು ; ದುಃಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

दाढ़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಡ್ಡ ; ಚಿಬುಕ.

दाता - ಪುಂ ಕೊಡುವಾತ ; ದಾನ ಮಾಡುವವ.

दातून - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಲ್ಲು ಉಜ್ಜುವ ಕಡ್ಡಿ.

दाद - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುಳು ಕಡ್ಡಿ; ಗಜಕರ್ಣ; ನ್ಯಾಯ ; **—देना** - ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ;**—ख़्वाहिश** - ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ; **—व सितद** - ಲೇಣೇದೇಣೆ ; ಜಮಾಖರ್ಚು.

दादनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಕಾವಿ ಸಾಲ; ಮುದಗಡದ ಸಾಲ.

दादरा - ಪುಂ ಒಂದು ರಾಗ.

दादा - ಪುಂ ತಂದೆಯ ತಂದೆ; ಅಜ್ಜ.

दादि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಫಿರಿಯಾದಿ ; ನ್ಯಾಯ.

दादी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಂದೆಯ ತಾಯಿ ; ಅಜ್ಜಿ ಪುಂ ಫಿರ್ಯಾದಿ; ವಾದಿ.

दादुर - ಪುಂ ಕಪ್ಪೆ.

दाधना - ಸಂ ಸುಡು ; ದಹಿಸು.

दान - ಪುಂ ಕೊಡುವಿಕೆ ; ದಾನ.

दानव - ಪುಂ ರಾಕ್ಷಸ.

दाना - ಪುಂ ಧಾನ್ಯ; ಕಾಳು; ಬೀಜ; ಹುರಿಗಾಳು ; ಮಣಿ ; ಹರಳು ; **—दुनका** - ಕಾಳುಕಡ್ಡಿ. **दाने दाने को मुँहताज़** - ಕಡುದರಿದ್ರತೆ. ವಿಂ ಬುದ್ಧಿವಂತ ; ಜಾಣ.

दानाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

दानाचारा / **दानापानी** } ಪುಂ ಅನ್ನಾಹಾರ ; ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥ ; ಜೀವನೋಪಾಯ.

दानिश - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ; ಬುದ್ಧಿ ; ಸನ್ಮತಿ.

दानिशमंद - ವಿಂ ಬುದ್ಧಿವಂತ ; ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥ.

दानिस्त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುದ್ಧಿ ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

दानिस्ता - ವಿಂ ತಿಳಿದ ; ಅರಿತ.

दानी - ವಿಂ ದಾನಮಾಡುವಂಥ; ಉದಾರ. ಪುಂ ದಾನಕೊಡುವವ.

दानेदार - ವಿಂ ಹರಳು ಹರಳಾಗಿರುವ ; ಮಳಲು ಮಳಲಾಗಿರುವ.

दाप - ಪುಂ ಅಹಂಕಾರ ; ಜೋರು ; ದರ್ಪ.

दाफ़ा - वि० ನಾಶಮಾಡುವ.

दाब - स्त्री० ಒತ್ತುವಿಕೆ; ಒತ್ತಡ; ಭಾರ; ಅಂಕೆ; ಅಧಿಕಾರ; —रखना - ಬಚ್ಚಿಡುವುದು.

दाबदार - वि० ಪ್ರತಾಪವುಳ್ಳ; ಜರ್ಬಿನ.

दाबना - स० दे० दबाना.

दाभ - पु० ದರ್ಭೆ.

दाम - पु० ಬೆಲೆ; ಕ್ರಯ; ಹಣ; ಧನ; ದಾರ; ಸರ; ಉರಲು. चाम के दाम चलाना - ಸಮಯ ನೋಡಿ ಮನ ಬಂದಂತೆಮಾರು.

दामन - पु० ಸೆರಗು; ಅಂಚು; चोली दामन का साथ - ಘನಿಷ್ಟ ಸಂಬಂಧ.

दामनगीर - वि० ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದವ; ದೂರು ತರುವವ.

दामनी - स्त्री० ಕುದುರೆಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಸುವ ವಸ್ತ್ರ.

दामार - स्त्री० ಹಗ್ಗ.

दामाँवन - पु० ಕುದುರೆಯ ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಹಗ್ಗ.

दामाद - पु० ಅಳಿಯ.

दामासाह - पु० ದಿವಾಳಿಯಾದವ.

दामिनी - स्त्री० ಮಿಂಚು; ಒಂದು ಆಭೂಷಣ; ಹಣೆ ಬೊಟ್ಟು.

दामी - स्त्री० ತೆರಿಗೆ. वि० ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ.

दाय - पु० ದಾನ; ದಾಯಭಾಗ.

दायज / दायजा } पु० ವರದಕ್ಷಿಣೆ.

दायम - वि० ಶಾಶ್ವತವಾದ.

दायमुलहब्स - पु० ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ.

दायर - वि० ನಡೆಯುವ; ಜರುಗುವ; (मुकद्दमा) दायर करना - ಮಕದ್ದಮೆ ನಡಿಸು.

दायरा - पु० ವೃತ್ತ; ಮಂಡಲ.

दायां - वि० ಬಲಗಡೆಯ.

दाया - स्त्री० ದಾದಿ.

दायाद - पु० ಭಾಗಸ್ಥ; ದಾಯಾದಿ.

दायित्व - पु० ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ; ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

दायें - क्रि० ಬಲಗಡಗೆ;—होना - ಅನುಕೂಲನಾಗಿರು, ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು.

दार - स्त्री० ಹೆಂಡತಿ वि० ಉಳ್ಳವನು; ಉದಾ:—ईमानदार.

दारक - पु० ಹುಡುಗ; ಮಗ.

दारचीनी - स्त्री० ಲವಂಗ ಚಕ್ಕೆ; ದಾಲ್ಚೀನೀ.

दारद - पु० ವಿಷ.

दारना - स० ಸೀಳು, ಹರಿ.

दारण - पु० ಹರಿಯುವಿಕೆ; ಸೀಳುವಿಕೆ.

दार-मदार - पु० ಆಶ್ರಯ; ಕಾರ್ಯಭಾರ.

दारिका - स्त्री० ಕನ್ಯೆ, ಹುಡುಗಿ.

दारु - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆ; ದೇವದಾರು. स्त्री० ಸಾರಾಯಿ; ಮದ್ಯ; ಔಷಧ; ಮದ್ದು; ಸಿಡಿಮದ್ದು.

दारुक - पु० ದೇವದಾರು; ಸಾರಥಿ.

दारुण - **वि०** ಭಯಂಕರ.

दारुल-अमरात - **पु०** ರಾಜಧಾನಿ.

दारुल-ज़र्ब - **पु०** ಟಂಕಸಾಲೆ.

दारुल-शफ़ा - **पु०** ಆಸ್ಪತ್ರೆ.

दारू - **स्त्री०** ಮದ್ಯ, ಸಾರಾಯಿ.

दारोग़ा - **पु०** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ; ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್.

दार्शनिक - **वि०** ದರ್ಶನ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

दार्शनिक - **पु०** ದರ್ಶನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ.

दाल - **स्त्री०** ಬೇಳೆ; ಬೇಯಿಸಿದ ಬೇಳೆ; ತೊಗೆ; ಮೈಲೆ ಸಿಡುಬು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಹಕ್ಕಳೆ;—**न गलना** - ಬೇಳೆ ಬೇಯದಿರು; ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಯದಿರುವಿಕೆ; —**में काला होना** - ಕಳಂಕತೋರುವ ಲಕ್ಷಣವಿರುವಿಕೆ.

दालचीनी - **स्त्री०** ಲವಂಗಚಕ್ಕೆ.

दालमोठ - **स्त्री०** ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಬೇಳೆಕಾಳು; ಹುರಿದ ಅವಲಕ್ಕಿ.

दालान - **पु०** ಮೊಗಸಾಲೆ; ಕೈಸಾಲೆ; ಪಡಸಾಲೆ.

दाव - **पु०** ಉರಿ; ತಾಪ.

दावत - **स्त्री०** ಔತಣ.

दावन - **पु०** ದಮನ; ನಾಶ; ಕುಡಗೋಲು.

दावना - **स०** ಒಕ್ಕು; ಹುಲ್ಲು ತುಳಿಸು. (दाँवना)

दावा - **स्त्री०** ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು; ದಾವಾನಲ **पु०** ಹಕ್ಕು; ಅಧಿಕಾರ; ದಾವೆ; ವ್ಯಾಜ್ಯ; ಮೊಕದ್ದಮೆ; ದೃಢವಾದ ಹೇಳಿಕೆ.

दावात - **स्त्री०** ಮಸಿಕುಡಿಕೆ; ದೌತಿ.

दावादार - **पु०** ಬಾಧ್ಯಸ್ಥ; ದಾವೆ ಮಾಡಿರುವವ.

दास - **पु०** ಆಳು; ಅಡಿಯಾಳು; ಊಳಿಗದವ; ಸೇವಕ.

दासता - **स्त्री०** ಊಳಿಗ; ಸೇವೆ; ದಾಸ್ಯ.

दासी - **स्त्री०** ಊಳಿಗದವಳು; ದಾಸಿ.

दास्तान - **स्त्री०** ಸುದ್ದಿ; ವೃತ್ತಾಂತ; ಕತೆ; ವರ್ಣನೆ.

दाह - **पु०** ದಹನ; ದಹನಕ್ರಿಯೆ; ತಾಪ.

दाहकर्म - **पु०** ದಹನ ಸಂಸ್ಕಾರ.

दाहन - **पु०** ಉರಿಸುವಿಕೆ; ದಹಿಸುವಿಕೆ.

दाहना - **स०** ಉರಿಸು; ಸುಡು.

दाहिना - **वि०** ಬಲಗಡೆಯ; ಅನುಕೂಲವಾದ.

दाहिने - **क्रि०** ಬಲಗಡೆ.

दिअली - **स्त्री०** ಹಣತೆ.

दिआ - **पु०** ದೀಪ.

दिआसलाई - **स्त्री०** ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ; ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿ.

दिक् - **वि०** ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟವ; ಬೇಸತ್ತವ **पु०** ಕ್ಷಯ-ರೋಗ.

दिक्क़त - **स्त्री०** ತೊಂದರೆ; ಕಷ್ಟ; ತೊಡಕು.

दिखाना - **अ०** ಕಾಣು; ಕಂಡುಬರು; ತೋರು.

दिखलाना - स० ನೋಡಿಸು ; ತೋರಿಸು ; ಪ್ರದರ್ಶಿಸು.

दिखवैया - पु० ತೋರಿಸುವವ ; ನೋಡುವವ.

दिखाऊ - वि० ನೋಡತಕ್ಕ; ತೋರಿಕೆಯ ; ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದ.

दिखाना - स० ನೋಡಿಸು ; ತೋರಿಸು ; ತೋರಿಸಿಕೊಡು.

दिखाव - पु० ನೋಟ ; ದೃಶ್ಯ.

दिखावट - स्त्री० ತೋರಿಕೆ; ಸೋಗು; ಥಳಕು.

दिखावटी - वि० ತೋರಿಕೆಯ ; ನಟನೆಯ.

दिखावा - पु० ನಟನೆ; ತೋರಿಕೆ ; ಸೋಗು ; ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರ.

दिखौवा - वि० दे० **दिखावटी.**

दिगंत - पु० ಕ್ಷಿತಿಜ ; ದಿಗಂತ.

दिगंबर - पु० ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿ; ಜೈನರಲ್ಲಿಯ ಒಂದುಪಂಗಡ. **वि०** ಬೆತ್ತಲೆಯಾದ.

दिग्दर्शन - पु० ಇಂಗಿತಮಾಡುವಿಕೆ ; ದಾರಿತೋರುವಿಕೆ.

दिगर - वि० ಅನ್ಯ ; ಇತರ; ಎರಡನೆಯ.

दिठाना - अ० ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು.

दिठी - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ.

दिठौना - पु० ದೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟು; ಹಣೆಕಪ್ಪು.

दिढ़ाना - स० ಬಲಪಡಿಸು.

दिन - पु० ದಿನ ; ದಿವಸ ; ಹಗಲು ; ಕಾಲ ; ಸಮಯ ; ಅವಧಿ ;—**दहाड़े** - ನಟ್ಟ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ; **—रात** - ಹಗಲಿರುಳು ; **—चढ़ना** ಹೊತ್ತೇರುವುದು ; **—ढलना** - ಹೊತ್ತುಕಳೆ, ಸಂಜೆಯಾಗು, ಮುಪ್ಪುಬರು;**—दूना रात चौगुना बढ़ना** - ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉನ್ನತಿಹೊಂದು ; **—भरना** - ದಿನಕಳೆಯುವುದು.

दिनी - वि० ಬಹಳ ದಿವಸದ; ಹಳೆಯ.

दिनौंधी - स्त्री० ಹಗಲು ಕುರಡು.

दिमाग - पु० ಮೆದಳು; ಬುದ್ಧಿ ; ಸೊಕ್ಕು ; ಗರ್ವ ;**—खाना या चाटना** - ಕಾಡು ಹರಟೆ ಹೊಡೆದು ತಲೆ ಚಿಟ್ಟು ಹಿಡಿಸು;**—आसमान पर होना,—चढ़ना** - ಬಹಳ ಗರ್ವಪಡುವುದು ;**—लड़ाना** - ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸು.

दिमागदार - वि० ಮೇಧಾವಿ; ಬುದ್ಧಿವಂತ ; ಗರ್ವಿಷ್ಠ.

दिमागी - वि० ಮೆದುಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

दिया - पु० ದೀಪ ; ದೀವಿಗೆ ; **—बत्ती** - ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚುವಕಾರ್ಯ ; **—बालना** - ದೀಪಹಚ್ಚು ; **—बढ़ाना** - ದೀಪ ವಾರಿಸು.

दियानत - स्त्री० ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ.

दियानतदार - पु० ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

दियारा - पु० ಪುಲಿನ; ನದಿದಂಡೆಯ ಪ್ರದೇಶ.

दियासलाई - स्त्री० ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ; ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿ.

दिरम - पु० ಈಜಿಪ್ತದೇಶದ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯ.

दिरमान - पु० ಉಪಚಾರ; ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

दिरहम - पु० दे० **दिरम**.

दिल - पु० ಹೃದಯ; ಮನಸ್ಸು; ಚಿತ್ತ; ಸಾಹಸ; ಎದೆ;—**उचटना** - ಬೇಸರವಾಗು;—**कड़ा करना** - ಕಲ್ಲುಮನಸ್ಸು ಮಾಡು; —**का बादशाह** - ಅತ್ಯಂತ ಉದಾರಿ;—**के फफोले फोड़ना** - ಮನಸ್ಸಿನ ಕೋಪವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕು;—**देना** - ಪ್ರೇಮಿಸು; —**मसोसकर रह जाना** - ಕೋಪ ಅಥವಾ ದುಃಖವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಇರು.

दिल-आज़ार - वि० ಮನನೋಯಿಸುವ; ಅತ್ಯಾಚಾರಿ; ನಿರ್ದಯಿ.

दिल-कश - वि० ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ.

दिल-कुशा / **दिल-ख़ुश** - वि० ಸುಂದರ; ಮನೋಹರ.

दिल-ख़्वाह - वि० ಮನ ಬಯಸಿದ; ಇಚ್ಛಾನುಕೂಲ.

दिल-गीर - वि० ಮನಗುಂದಿರುವ; ದುಃಖಿತ.

दिल-गीरी - स्त्री० ವ್ಯಥೆ; ದುಃಖ; ದುಗುಡ.

दिल-चला - वि० ಧೈರ್ಯವಂತ; ವೀರ.

दिल-चस्प - वि० ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸುವ; ರಮ್ಯ; ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ.

दिल-चस्पी - स्त्री० ಮುತವರ್ಜಿ; ಆಸ್ಥೆ; ಅಭಿರುಚಿ; ಅಕ್ಕರೆ.

दिल-ज़दा - वि० ವ್ಯಥೆಯುಳ್ಳ; ದುಃಖಿತ.

दिल-जमई - स्त्री० ಸಮಾಧಾನ; ವಿಶ್ವಾಸ.

दिल-जला - वि० ಮನನೊಂದ.

दिलजोई - स्त्री० ಸಂತೋಷಪಡುವಿಕೆ.

दिल-दार - वि० ಉದಾರ; ರಸಿಕ.

दिलनशीन - वि० ಮನವೊಪ್ಪುವ.

दिल-पज़ीर - वि० ಮನಮೋಹಕ; ಸುಂದರ.

दिल-फ़रेब - वि० ಮನೋಹರ; ಮೋಹಕ; ಆಕರ್ಷಕ.

दिल-बर - वि० ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರೀತಿಯ; स्त्री० ಪ್ರೇಯಸಿ.

दिल-बस्ता - वि० ಮನಸ್ಸು ಮತ್ಯಾರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ; ಪ್ರೇಮಿ; ಅನುರಕ್ತ.

दिल-बहलाव - पु० ಮನೋರಂಜನೆ.

दिलबाज़ - वि० ಎದೆಗಾರ; ಚತುರ.

दिल-रुबा - स्त्री० ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದವ.

दिलवाना - स० ಕೊಡಿಸುವುದು.

दिल-शाद - वि० ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವ ; ಆನಂದಿತ.

दिल-शिकनी - स्त्री० ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡುವುದು.

दिल-शिकस्ता - वि० ಎದೆಯೊಡೆದುಹೋದ; ದುಃಖಿತ; ಖಿನ್ನ.

दिल-सोज़ - वि० ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ; ಕರುಣಾಳು.

दिला - अव्य० ಹೇ ಮನವೇ !

दिलाना - स० ಕೊಡಿಸು.

दिलावर - वि० ಕಡುಗಲಿ; ಶೂರ.

दिलावरी - स्त्री० ಕಡುಗಲಿತನ; ಶೌರ್ಯ ; ಸಾಹಸ.

दिलासा - पु० ಸಮಾಧಾನ; ಸಂತವಣೆ ; ಸಂತಸ.

दिली - वि० ಹಾರ್ದಿಕ; ಹೃದಯಾಂತರಾಳದ.

दिलेर - वि० ಶೂರ ; ಸಾಹಸಿ ; ಎದೆಗಾರ.

दिलेराना - वि० ಧೀರತನದ; ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ; ವೀರನಂಥ.

दिलेरी - स्त्री० ಶೌರ್ಯ; ಸಾಹಸ; ಧೈರ್ಯ.

दिल्लगी - स्त्री० ಹಾಸ್ಯ ;—उड़ाना - ಪರಿಹಾಸಮಾಡು.

दिवाना - वि० ಹುಚ್ಚ. स० ಕೊಡಿಸು.

दिवाल - स्त्री० ಗೋಡೆ.

दिवाला - पु० ದಿವಾಳಿ;—निकलना - ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು.

दिवाली - स्त्री० ದೀಪಾವಳಿಹಬ್ಬ.

दिसना - अ० ಕಂಡುಬರುವುದು.

दिसा - स्त्री० ದಿಕ್ಕು ; ದೆಸೆ.

दिसावर - पु० ಹೊರಗಿನನಾಡು ; ಪರದೇಶ ; ದೇಶಾವರ.

दिसावरी - वि० ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ; ದೇಶಾವರದ.

दिहंदा - वि० ಕೊಡುವವ ; ದಾತ.

दिहाड़ा - पु० ದುರ್ದೆಶೆ; ಹಗಲು.

दिहात - स्त्री० ಹಳ್ಳಿ.

दिहाती - वि० ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವ.

दीआ - पु० ದೀಪ.

दीखना - अ० ಕಾಣಿಸು ; ಕಂಡುಬರು.

दीगर - वि० ಅನ್ಯ ; ಇತರ; ಎರಡನೆಯ.

दीघी - स्त्री० ಕೆರೆ; ಕೊಳ.

दीठ - स्त्री० ನೋಡುವಿಕೆ; ದೃಷ್ಟಿ ; ನೋಟ; ದಿಟ್ಟತನ;— जलाना - ದೃಷ್ಟಿತೆಗೆ;—भर देखना - ಕಣ್ಣುತುಂಬನೋಡು.

दीठबंदी - स्त्री० ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟುವಿದ್ಯೆ ; ಗಾರುಡಿ ವಿದ್ಯೆ.

दीद - स्त्री० ದರ್ಶನ; ನೋಟ.

दीदा - पु० ದಿಟ್ಟೆ; ನೋಟ; ಕಣ್ಣು; ದಿಟ್ಟತನ ;— दानिस्ता - ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ. दीदे का पानी ढल जाना - ನಿರ್ಲಜ್ಜನಾಗು.

दीदार - ಪುಂ ಕಾಣುವಿಕೆ; ಭೆಟ್ಟಿ; ಸಂದರ್ಶನ.

दीदारू - ವಿಂ ನೋಡತಕ್ಕ; ದರ್ಶನೀಯ.

दीदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಕ್ಕ.

दीन - ವಿಂ ಬಡ; ಗತಿಕೆಟ್ಟ; ದುಃಖಿತ; ವಿನಯವುಳ್ಳ; ಪುಂ ಮತ; ಧರ್ಮ; ಧರ್ಮವಿಶ್ವಾಸ.

दीनता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಡತನ; ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

दीनदार - ವಿಂ ತನ್ನ ಮತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವ.

दीनदारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ.

दीन दुनिया / **दीन दुनी** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಇಹಪರ.

दीनार - ಪುಂ ಚಿನ್ನದ ಒಡವೆ; ಬಂಗಾರದ ನಗ; ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ; ಮೊಹರು.

दीनी - ವಿಂ ಮತ ಸಂಬಂಧವಾದ.

दीप, दीपक - ಪುಂ ಸೊಡರು; ದೀವಿಗೆ; ದೀಪ.

दीपकिट्ट - ಪುಂ ಕಾಡಿಗೆ; ಕಪ್ಪು.

दीपदानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತುಪ್ಪ ಬತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ದೀಪದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಭರಣಿ; ದೀಪದ ಗೂಡು.

दीपन - ಪುಂ ಹೊತ್ತಿಸುವಿಕೆ; ಕೆರಳಿಸುವಿಕೆ; ಉದ್ದೀಪನ.

दीपिका - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೊಡರು; ಚಿಕ್ಕ ದೀಪ.

दीप्ति - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆಳಕು; ಪ್ರಕಾಶ.

दीबाचा - ಪುಂ ಮುನ್ನುಡಿ; ಪೀಠಿಕೆ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ; ಭೂಮಿಕೆ.

दीमक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೆದ್ದಲು; ಗೊರಲೆ.

दीया - ಪುಂ ದೀಪ;—**ठंढा होना** - ವಂಶನಷ್ಟವಾಗು; — **बढ़ाना** - ದೀಪ ಆರಿಸು;—**बत्ती करना** - ಬೆಳಕು ಮಾಡುವುದು.

दीर्घकेश - ಪುಂ ಕರಡಿ.

दीर्घसूत्री - ವಿಂ ಸೋಮಾರಿ.

दीर्ण - ವಿಂ ಹರಿದುಹೋದ.

दीयट / **दीवट** } ಸ್ತ್ರೀಂ ದೀಪದ ಕಂಬ; ಸಮೆ.

दीवान - ಪುಂ ರಾಜಸಭೆ; ದರ್ಬಾರು; ಮಂತ್ರಿ; ದಿವಾನ.

दीवान-ए-आम - ಪುಂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದರಬಾರು ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ.

दीवान-खाना - ಪುಂ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಕೋಣೆ; ಹಜಾರ.

दीवान-खास - ಪುಂ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯ ಸಭೆ; ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ನಡೆಸುವ ಖಾಸಾ ದರ್ಬಾರು.

दिवाना - ವಿಂ ಹುಚ್ಚ; ಮರುಳ; ಉನ್ಮತ್ತ.

दीवानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂತ್ರಿಯ ಪದವಿ; ದಿವಾನಗಿರಿ; 'ಸಿವಿಲ್' ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನ. ವಿಂ ಹುಚ್ಚಿ.

दीवार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋಡೆ.

दीवारगीर - ಪುಂ ದೀಪದಾನಿ; ದೀಪವಿರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ

ಗೊಡೆಗೆನೇತು ಹಾಕುವ ದೀಪ ಪೀಠ.

दीवाल - स्त्री० दे० **दीवार.**

दीवाली - स्त्री० ದೀಪಾವಳಿ; ದೀವಳಿಗೆ.

दीसना - अ० ಕಂಡುಬರು; ಕಾಣಿಸು.

दीह - वि० ಉದ್ದವಾದ.

दुंद - पु० ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧ; ದಾಂಧಲೆ; ಜೋಡಿ; ನಗಾರಿ.

दुंबा - पु० ಹಿಂಭಾರಬಾಲದಮೇಕೆ.

दुआ - स्त्री० ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಅರಿಕೆ; ಹರಕೆ; ಆಶೀರ್ವಾದ;—**मांगना** - ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು.

दुआब, **दुआबा** - पु० ಎರಡು ನದಿಗಳ ನಡುವಣ ಪ್ರದೇಶ.

दुआर - पु० ದ್ವಾರ; ಬಾಗಿಲು.

दुआरी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಬಾಗಿಲು; ದಿಡ್ಡಿ ಬಾಗಿಲು.

दुआल - स्त्री० ಚರ್ಮ; ತೊಗಲು ಪಟ್ಟಿ.

दुआली - स्त्री० ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಚರ್ಮದ ಪಟ್ಟಿ.

दुई - वि० ಎರಡು.

दुकड़ा - पु० ಎರಡೆರಡು; ಜತೆ.

दुकना - अ० ಮರೆಯಾಗು.

दुकान - स्त्री० ಅಂಗಡಿ.

दुकानदार - पु० ಅಂಗಡಿಯವನು.

दुकानदारी - स्त्री० ವ್ಯಾಪಾರ; ವರ್ತಕತನ.

दुकाल - पु० ಬರಗಾಲ; ಕ್ಷಾಮ.

दुकूल - पु० ನಾರುಮಡಿ; ಬಟ್ಟೆ.

दुकेला - वि० ಇಬ್ಬರು; ಜತೆ.

दुकेले - क्रि० ಇಬ್ಬರಾಗಿ.

दुक्का - वि० ಜೋಡಿಯಾಗಿರುವ; **इक्का—** - ಒಂದೆರಡು.

दुक्की - स्त्री० ಎರಡನೇಬಂದು; ದುಗ.

दुखंडा - वि० ಎರಡಂತಸ್ತಿನ; ಎರಡು ಭಾಗದ.

दुखड़ा - पु० ಶೋಕ ವೃತ್ತಾಂತ; ವಿಪತ್ತು;—**रोना** - ತನ್ನ ಗೋಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡು ಅಳುವುದು ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

दुख़त, **दुख़तर** - स्त्री० ಮಗಳು.

दुखद - वि० ದುಃಖದಾಯಕವಾದ.

दुखदाई - वि० ಸಂಕಟಕೊಡುವ.

दुखना - अ० ನೋಯು; ದುಃಖಪಡು.

दुखाना - स० ನೋಯಿಸು; ದುಃಖಪಡಿಸು.

दुखारा, **दुखारी** - वि० ಪೀಡಿತರಾದ.

दुखिया - वि० ದುಃಖಿತ; ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

दुखियारा - वि० दे० **दुखारा.**

दुखीला - वि० ನೊಂದ.

दुखौहाँ - वि० ನೋವುಕೊಡುವ; ಮನನೊಂದ.

दुगई - स्त्री० ಕೈಸಾಲೆ; ವರಾಂಡ.

दुगदुगी - **स्त्री॰** ಎದೆನಡುವಣ ಕಾಲುವೆ.

दुगड़ा - **पु॰** ಎರಡುಕೊಳವಿಯ ಬಂದೂಕು.

दुगुन / **दुगुना** } **वि॰** ಇಮ್ಮಡಿ; ಎರಡರಷ್ಟು.

दुगुनाना - **स॰** ಇಮ್ಮಡಿಸು.

दुगाड़ा - **पु॰ दे॰ दुगड़ा.**

दुघरी - **स्त्री॰** ಎರಡ-ಘಳಿಗೆ.

दुचिताई - **स्त्री॰** ಶಂಕೆ; ಸಂದೇಹ; ಇಮ್ಮನದ; ಚಿಂತೆ.

दुजानू - **क्रि॰** ಮೊಣಕಾಲೂರಿ.

दुजीह - **पु॰** ಎರಡುನಾಲಿಗೆಗಳುಳ್ಳ; ಹಾವು.

दुज़्द - **पु॰** ಕಳ್ಳ.

दुज़्दी - **स्त्री॰** ಕಳ್ಳತನ.

दुज़्दीदा - **वि॰** ಕಳ್ಳತನದ; **निगाहे—** - ಕಳ್ಳನೋಟ.

दुद्रक - **वि॰** ಎರಡುಹೋಳಾದ.

दुत - **अव्य॰** ಛೀ; ಛೇ; ಧಿಕ್.

दुतकार - **स्त्री॰** ತಿರಸ್ಕಾರ; ಧಿಕ್ಕಾರ.

दुतकारना - **स॰** ತಿರಸ್ಕರಿಸು; ಜರೆ; ಧಿಕ್ಕರಿಸು.

दुतर्फ़ा - **वि॰** ಎರಡೂಕಡೆಯ; ಉಭಯಾರ್ಥದ.

दुतारा - **पु॰** ಎರಡುತಂತಿಗಳ ವಾದ್ಯ.

दुति - **स्त्री॰** ಕಾಂತಿ.

दुदल - **वि॰** ದ್ವಿದಳ; ಒಡೆದರೆ ಎರಡುಭಾಗ (ಬೇಳೆ) ವಾಗುವ ಧಾನ್ಯ.

दुदलाना - **स॰** ಧಿಕ್ಕರಿಸು; ತಿರಸ್ಕರಿಸು.

दुदिला - **वि॰** ಇಮ್ಮನದ.

दुधमुँहाँ - **वि॰** ಹಾಲುಣ್ಣುವ; ಹಾಲು ಹಲ್ಲಿನಮಗು; ಮೊಲೆಕೂಸು.

दुधहाँड़ी - **स्त्री॰** ಹಾಲಿನಮಡಿಕೆ.

दुधार - **वि॰** ಹಾಲುಕೊಡುವ.

दुधारा - **वि॰** ಎರಡು ಅಲಗಿನ; ಇಬ್ಬಾಯಿಕತ್ತಿ.

दुधारी - **वि॰** ಹಾಲು ಕೊಡುವಂತಹ; ಈರಲಗಿನ.

दुधारू - **वि॰** ಬಹಳ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಹಸು.

दुधैल - **वि॰ दे॰ दुधारू.**

दुनया - **पु॰** ಎರಡುನದಿಗಳ ಸಂಗಮ.

दुनाली - **वि॰** ಎರಡು ಕೊಳವಿಯ.

दुनियाँ / **दुनिया** } **स्त्री॰** ಜಗತ್ತು; ಪ್ರಪಂಚ; ಜನತೆ.

दुनियाई - **वि॰** ಸಾಂಸಾರಿಕ; ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ.

दुनियादार - **पु॰** ಗೃಹಸ್ಥ; ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರ.

दुनियादारी - **स्त्री॰** ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರ; ಚತುರತೆ; ಮೋಸ.

दुनियाबी - **वि॰** ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ. **स्त्री॰** ಜಗತ್ತು.

दुनियासाज़ - **वि॰** ಮುಖಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವವ; ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕ; ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರ.

दुनियासाज़ी - स्त्री० ಚಾಕಚಕ್ಯ; ನಿಪುಣತೆ.

दुपट्टा - पु० ದುಪ್ಪಟಿ; ಅಂಗವಸ್ತ್ರ.

दुपट्टी - स्त्री० दे० दुपट्टा.

दुपहर - स्त्री० ಮಧ್ಯಾಹ್ನ.

दुपहरिया / **दुपहरी** - स्त्री० ಮಧ್ಯಾಹ್ನ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ.

दुफ़सली - वि० ಎರಡುಬೆಳೆಯು.

दुबकना - अ० ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು; ಕಣ್ಮರೆಯಾಗು.

दुबरा - वि० दे० दुबला.

दुबराना - अ० ಬಡವಾಗು.

दुबला - वि० ಅಶಕ್ತ; ಬಡಕಲ.

दुबारा - क्रि० ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ; ಎರಡನೆಯಸಾರಿ.

दुबिधा - वि० ಅನುಮಾನ; ಇಬ್ಬಂದಿ; ಎಡವಟ್ಟು.

दुभाषिया / **दुभाषी** - पु० ಎರಡುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವ.

दुमंज़िला - वि० ಎರಡಂತಸ್ತಿನ.

दुम - स्त्री० ಬಾಲ; —**दबाकर भागना** - ಹೆದರಿ ಓಡುವುದು; —**हिलाना** - ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವುದು.

दुमची - स्त्री० ಬಾಲದ ಕೆಳಗೆಬರುವ ಕುದುರೆ ಜೀನಿನಪಟ್ಟಿ.

दुमदार - वि० ಬಾಲವಿರುವ; ಬಿರುದು ಪಡೆದ.

दुमुहाँ - वि० ಮೋಸಗಾರ.

दुरंगा - वि० ವಂಚಕ; ಕಪಟಿ.

दुरंगी - स्त्री० ಮೋಸ; ಕಪಟ.

दुरंत - वि० ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ.

दुर - अव्य० ನಿಷೇಧಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅವ್ಯಯ. पु० ಮುತ್ತು; ಬುಲಾಕು; ನತ್ತು.

दुरदुराना - स० ಅವಮಾನಪಡಿಸಿ ಓಡಿಸುವುದು.

दुरना - अ० ಮರೆಯಾಗು.

दुरभिसंधि - स्त्री० ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಯೋಚನೆ.

दुरबीन - स्त्री० ದೂರದರ್ಶಕ; ದೂರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರುಕಿಸುವ ಕನ್ನಡಿ.

दुरवेश - पु० ಫಕೀರ; ಸಾಧು; (दरवेश)

दुराग्रह - पु० ಮುಷ್ಕರ; ಹಠ.

दुरादुरी - स्त्री० ಮುಚ್ಚುಮರೆ.

दुराधर्ष - वि० ಪ್ರಚಂಡ.

दुराना - स० ಮರೆಮಾಡು; ದೂರಮಾಡು; ಮಾಯವಾಗು; ಬಚ್ಚಿಡು.

दुराय - वि० ದುರ್ಲಭ.

दुराव - पु० ಮುಚ್ಚುಮರೆ; ವಂಚನೆ.

दुराशय - पु० ದುರುದ್ದೇಶ್ಯ; ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆ.

दुराहा - पु० ಎರಡು ರಸ್ತೆಗಳು ಕೂಡುವ ಸ್ಥಳ.

दुरित - पु० ಪಾಪ; ದೋಷ.

दुरियाना - स० ದೂರಮಾಡು.
दुरुखा - वि० ಎರಡುಮುಖದ.
दुरुस्त - वि० ಸರಿಯಾಗಿರುವ; ಶುದ್ಧ.
दुरुस्ती - स्त्री० ತಿದ್ದುಪಾಟು ; ಸುಧಾರಣೆ.
दुरूह - वि० ಗೂಢ; ಕಠಿಣ; ಊಹಿಸಲಾಗದ.
दुरेफ़ - पु० ಭ್ರಮರ; ದುಂಬಿ.
दुर्घट - वि० ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.
दुर्घटना - स्त्री० ವಿಪತ್ತು.
दुर्ज्ञेय - वि० ತಿಳಿಯಲಾಗದ.
दुर्दम्य - वि० ಪ್ರಬಲ.
दुर्दांत - वि० ಅಶಾಂತ; ಪ್ರಬಲ; ಭಯಂಕರ.
दुर्दिन - पु० ಮೋಡ ಕವಿದದಿನ; ದುಃಖದ ದಿನ.
दुर्द्धर - वि० ಪ್ರಚಂಡ.
दुर्द्धर्ष - वि० दे० दुर्द्धर.
दुर्बोध - वि० ಬೇಗನೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದ.
दुर्मिल - वि० ದೊರೆಯದ.
दुर्रा - पु० ಬಾವುಟ; ಬಾರುಗೋಲು.
दुर्वार - वि० ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ.
दुर्विनीत - वि० ಅಸಭ್ಯನಾದ; ಉದ್ದಂಡತನದ.
दुर्विपाक - पु० ದುರದೃಷ್ಟ; ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ.
दुलकी - स्त्री० ಕುಲುಕೋಟ; ಕುದುರೆಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನಡೆ.
दुलखना - स० ಪದೇಪದೇ ಹೇಳು.
दुलड़ी - स्त्री० ಎರಡೆಳೆಯ ಹಾರ.
दुलत्ती - स्त्री० ಹಿಂಗಾಲೇಟು; ಒದೆ.
दुलना - अ० ಅಲುಗಾಡು.
दुलराना - स० ಮುದ್ದಾಡು.
दुलहन, दुलहिन - स्त्री० ಮದುಮಗಳು; ಮದುವೆಹೆಣ್ಣು.
दुलहा - पु० ಮದುವಣಿಗ.
दुलाई - स्त्री० ಕವುದಿ; ರಜಾಯಿ.
दुलाना - स० ಅಲುಗಾಡಿಸು.
दुलार - पु० ಮುದ್ದು; ಮುದ್ದಾಟ.
दुलारना - स० ಮುದ್ದಾಡು.
दुलारा - वि० ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ.
दुलीचा - पु० ಜಮಖಾನೆ.
दुवन्नी - स्त्री० ಎರಡಾಣೆಯ ನಾಣ್ಯ.
दुवार - पु० ಬಾಗಿಲು.
दुवाल - स्त्री० ತೊಗಲಿನಪಟ್ಟಿ.
दुवाली - स्त्री० ಡವಾಲಿ; ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಧರಿಸುವ ಚಕ್ಕಳದ ಪಟ್ಟಿ.
दुविधा - स्त्री० ಅನಿಶ್ಚಯ; ಸಂದೇಹ; ಇಬ್ಭಾಗವಾದ ಮನೋಭಾವ.
दुशाला - पु० ಶಾಲುಜೋಡಿ.
दुश्मन - पु० ಹಗೆ, ವಿರೋಧಿ.
दुश्मनी - स्त्री० ಹಗೆತನ; ದ್ವೇಷ.
दुश्वार - वि० ಕಠಿಣ; ಕಷ್ಟವಾದ.
दुश्वारी - स्त्री० ಕಷ್ಟ; ತೊಡಕು.
दुसरिहा - वि० ಎದುರಾಳು; ಬೇರೆಯವ.
दुसह - वि० ಸಹಿಸಲಾಗದ; ತಾಳಲಾರದ.

दुसाध - पु० ಒಂದು ಕೀಳುಜಾತಿ. वि० ನೀಚ ; ದುಷ್ಟ.

दुसाल - पु० दे० दुशाला.

दुसूति - स्त्री० ಈರೆಳೆಯ ದುಪ್ಪಟಿ.

दुसेजा - पु० ದೊಡ್ಡ ಮಂಚ.

दुस्तर - वि० ಅಸಾಧ್ಯವಾದ; ವಿಕಟ.

दुस्सह - वि० ಸಹಿಸಲಾಗದ.

दुहता - पु० ಮಗಳಮಗ; ದೌಹಿತ್ರ.

दुहती - स्त्री० ಮಗಳಮಗಳು.

दुहत्था - वि० ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದ.

दुहन - पु० ಹಾಲು ಕರೆಯುವಿಕೆ.

दुहना - स० ಹಾಲು ಹಿಂಡು.

दुहनी - स्त्री० ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪಾತ್ರೆ.

दुहर - वि० ಇಮ್ಮಡಿಯ.

दुहराना - स० ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳು ; ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡು.

दुहाई - स्त्री० ಆಣೆ ; ಶಪಥ.

दुहाग - पु० ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ; ವೈಧವ್ಯ.

दुहागिन - स्त्री० ವಿಧವೆ; ವಿತಂತು.

दुहाजू - वि० ಪುನರ್ವಿವಾಹಿತ.

दुहाना - स० ಹಾಲು ಕರೆಯಿಸು.

दुहिता - स्त्री० ಮಗಳು.

दुहेला - वि० ದುಃಖಗೊಂಡವ.

दूआ - पु० ಎರಡನೆಯ ಬಂದು.

दूकान - स्त्री० ಅಂಗಡಿ ; ಮಂಡಿ.

दूज - स्त्री० ಬಿದಿಗೆ; ದ್ವಿತೀಯಾ; **—का चान्द होना** - ಅಪರೂಪವಾಗು.

दूत - पु० ರಾಯಭಾರಿ, ರಾಜದೂತ.

दूध - पु० ಹಾಲು ; ಸೊನೆ ; **—का दूध पानी का पानी करना** ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮಾಡು.

दूध-पिलाई - स्त्री० ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವ ದಾದಿ ; ಸಾಕುತಾಯಿ ; ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವ ಒಂದು ಆಚಾರ.

दूध-पूत - पु० ಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಂತಾನ.

दूध-भाई - पु० ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಹಾಲುಂಡ ಮಕ್ಕಳು.

दूध-मुँहा, **दूध-मुख** - वि० ಹಾಲುಣ್ಣುವಮಗು; ಮೊಲೆಕೂಸು.

दूधिया - वि० ಹಾಲಿನಿಂದಾದ; ಬಿಳಿಯ. पु० ಬಳಪದಕಲ್ಲು.

दून - स्त्री० ಇಮ್ಮಡಿ; ದ್ರುತಗತಿ. पु० ಕಣಿವೆ; ತಪ್ಪಲು.

दूना - वि० ಎರಡರಷ್ಟು; ಇಮ್ಮಡಿ.

दूब - स्त्री० ಗರಿಕೆಹುಲ್ಲು.

दू-ब-दू - क्रि० ಇದಿರುಬದಿರು.

दूबर, **दूबला** - वि० ದುರ್ಬಲ; ನಿಶ್ಶಕ್ತ.

दूभर - वि० ಕಷ್ಟವಾದ; ಕಠಿಣ.

दूमना - अ० ಅಲ್ಲಾಡು.

दूरंदेश - वि० ದೂರದರ್ಶಿ; ದೂರಾಲೋಚನೆಮಾಡುವ.

दूरंदेशी - स्त्री० ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆ.

दूर - स्त्री० ದೂರ; ಅಂತರ. वि० ದೂರವಾದ क्रि० ದೂರದಲ್ಲಿ; **—दराज़** - ಬಹಳ ದೂರ; **—दस्त** - ದುರ್ಗಮವಾದ.

दूरबीन - स्त्री० ದೂರದರ್ಶಕಯಂತ್ರ; ದುಬೀ೯ನು.

दूरी - स्त्री० ದೂರ; ಫಾಸಲೆ.

दूलह / **दूल्हा** पु० ಮದುಮಗ; ಮದುವೆ ಗಂಡು.

दूसरा - वि० ಎರಡನೆಯ; ಬೇರೆ.

दूहना - स० दे० **दुहना.**

दृगंचल - पु० ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆ.

दृग - पु० ಕಣ್ಣು; ದೃಷ್ಟಿ.

दृष्टिबंध - पु० ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ.

देई - स्त्री० ದೇವಿ; ಅಮ್ಮ.

देख - स्त्री० ನೋಡುವಿಕೆ.

देखना - स० ನೋಡು; ದೃಷ್ಟಿಸು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು; ಯೋಚಿಸು; ವಿಚಾರಿಸು.

देखभाल / **देखरेख** स्त्री० ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

देखाऊ - वि० ತೋರಿಕೆಯ; ಕೃತಕ.

देखादेखी - स्त्री० ದರ್ಶನ; ಭೆಟ್ಟಿ. क्रि० ನೋಡಿದಂತೆ ಮಾಡು.

देखाना स० - दे० **दिखाना.**

देखाव - पु० ನೋಟ; ದೃಷ್ಟಿಪಥ.

देखावट - स्त्री० दे० **दिखावट.**

देग - पु० ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ; ತಪ್ಪಲೆ.

देगची - स्त्री० ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ.

देन - स्त्री० ಕೊಡುವಿಕೆ; ದಾನ.

देनदार - पु० ಸಾಲಗಾರ; ಕಡಗಾರ.

देना - स० ಕೊಡು; ನೀಡು.

देर / **देरी** स्त्री० ತಡ; ವಿಳಂಬ; ತಾಮಸ; ಹೊತ್ತು; ಕಾಲ.

देवर - पु० ಮೈದುನ; ಗಂಡನ ತಮ್ಮ.

देवरानी - स्त्री० ಓರಗಿತ್ತಿ; ಗಂಡನ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿ.

देवल - पु० ಗುಡಿ; ದೇವಾಲಯ.

देवा - वि० ಕೊಡುವಾತ.

देशज - वि० ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ; ಒಳನಾಡಿನ.

देशी - वि० ಒಳನಾಡಿನ; ನಾಟಿ.

देसावर - पु० ಹೊರನಾಡು.

देसावरी - स्त्री० ಹೊರನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ.

देह - स्त्री० ಶರೀರ. पु० ಹಳ್ಳಿ.

देहक़ान - पु० ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರು.

देहक़ानी - वि० ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ.

देहला / **देहली** स्त्री० ಹೊಸ್ತಿಲು; ಹೊಸಲು.

देहलीज - स्त्री० दे० **दहलीज.**

देहात - पु० ಹಳ್ಳಿಗಾಡು; ಗ್ರಾಮಾಂತರ.

देहाती - वि० ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ; ಗ್ರಾಮ್ಯ. पु० ಹಳ್ಳಿಗ.

देहान्त - पु० ಸಾವು; ಮರಣ.

दैनिक - वि० ನಿತ್ಯದ; ದೈನಂದಿನ.

दैर - पु० ಗುಡಿ; ದೇವಾಲಯ.

दैहिक - वि० ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

दो-आब / **दो-आबा** पु० ಎರಡು ನದಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ.

दोग़ला - पु० ಜಾರಪುತ್ರ.

दोगुना / **दोचंद** वि० ಇಮ್ಮಡಿ; ಎರಡರಷ್ಟು.

दोच }
दोचन } स्त्री० ಸಂದೇಹ; ಇಕ್ಕಟ್ಟು; ಅಸಮಂಜಸ.

दोचना - स० ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸು.

दोज़ख़ - पु० ನರಕ.

दोज़ख़ी - वि० ಪಾಪಿ; ನರಕದ.

दोजा - पु० ಎರಡನೆಯಸಲ ಮದುವೆಯಾದವನು.

दोजानू - क्रि० ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಊರುತ್ತ.

दोतरफ़ी - वि० ಎರಡೂಕಡೆಯ क्रि० ಉಭಯತ್ರ.

दोतला }
दोतल्ला } वि० ಎರಡಂತಸ್ತಿನ; ಎರಡು ಮಹಡಿಯ.

दो-दिल - वि० ಎರಡು ಮನಸ್ಸಿನ; ಚಂಚಲ.

दोधार - पु० ಭಲ್ಲೆ; ಭರ್ಚಿ.

दोधारा - वि० ಎರಡು ಅಲಗುಗಳುಳ್ಳ.

दोन - पु० ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಡುವಣಭೂಮಿ.

दोना - पु० ದೊನ್ನೆ.

दोनी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕದೊನ್ನೆ.

दोपल्लिया }
दोपल्ली } वि० ಎರಡು ಪದರಗಳುಳ್ಳ.

दोपहर - स्त्री० ಮಧ್ಯಾಹ್ನ.

दोपहरिया - स्त्री० ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಲ್ಲಿಗೆ.

दोपीठा - वि० ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳುಳ್ಳ.

दोफ़सली - वि० ಎರಡುಬೆಳೆಯ; ಎರಡುವಿಧ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ.

दोबारा - क्रि० ಎರಡನೆಯಸಲ.

दोभाषिया - पु० दे० दुभाषिया.

दोमंजिला }
दोमहला } वि० ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ.

दोमुहा - वि० ಮೋಸಗಾರ.

दोयम - वि० ಎರಡನೆಯ.

दोरंगा - वि० ಎರಡುಬಣ್ಣದ.

दोरंगी - स्त्री० ಛಲ; ಕಪಟ.

दोल - पु० ಡೋಲಿ.

दोला - स्त्री० ಉಯ್ಯಾಲೆ.

दोशम्बा - पु० ಸೋಮವಾರ.

दोशीजा - स्त्री० ಕನ್ಯೆ.

दोष - पु० ಕಳಂಕ; ತಪ್ಪು.

दोषी - वि० ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವ. पु० ಅಪರಾಧಿ.

दोसाला - वि० ಎರಡುವರ್ಷದ.

दोसूती - वि० ಎರಡೆಳೆಯ.

दोस्त - पु० ಗೆಳೆಯ; ಮಿತ್ರ.

दोस्ताना - पु० ಗೆಳೆತನ. वि० ಗೆಳೆತನದ.

दोस्ती - स्त्री० ಸ್ನೇಹ.

दोहता - पु० ಮಗಳಮಗ.

दोहती - स्त्री० ಮೊಮ್ಮಗಳು.

दोहद - स्त्री० ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಬಯಕೆ; ಗರ್ಭ.

दोहन - पु० ಹಾಲು ಕರೆಯುವಿಕೆ.

दोहनी - स्त्री० ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪಾತ್ರೆ.

दोहर - स्त्री० ಎರಡುಪದರಿನಬಟ್ಟೆ.

दोहरा - वि० ಎರಡುಪದರಿನ.

दोहराना - ಸಂ ಎರಡನೆಯ ಸಲಮಾಡು; ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡು.

दोहा - ಪುಂ ದ್ವಿಪದಿ.

दोहित - ಪುಂ ಮಗಳಮಗ.

दौरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಪ್ಪನಾದ ಹಗ್ಗ; ಕಣದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಕಾಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಲು ಕಟ್ಟುವ ದನದ ಸಾಲು.

दौड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಓಟ; ಓಡುವಿಕೆ.

दौड़धूप - ಸ್ತ್ರೀಂ ಓಡಾಟ; ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ.

दौड़ना - ಅಂ ಓಡು; ಧಾವಿಸು.

दौड़ा-दौड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಓಡುವ ಅಥವಾ ಓಡಾಡುವ ಸಡಗರ.

दौड़ान - ಸ್ತ್ರೀಂ ಓಟ; ವೇಗ.

दौड़ाना - ಸಂ ಓಡಿಸು.

दौर - ಪುಂ ತಿರುಗಾಟ; ಸಂಚಾರ; ಒಳ್ಳೆಯದೆಶೆ; ಪ್ರಭಾವ.

दौर-दौरा - ಪುಂ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ; ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ.

दौरा - ಪುಂ ಸಂಚಾರ; ತಿರುಗಾಟ.

दौरान - ಪುಂ दे० दौरा.

दौरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಂಕರಿ; ಬುಟ್ಟಿ.

दौलत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂಪತ್ತು; ಐಶ್ವರ್ಯ.

दौलत-खाना - ಪುಂ ಮನೆ; ಮಹಲು.

दौलतमंद - ವಿಂ ಧನವಂತ.

दौवारिक - ಪುಂ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವವ.

द्रवना - ಅಂ ಕರಗು.

द्वारा - ಪುಂ ಬಾಗಿಲು; ಮಾರ್ಗ; ಮುಖಾಂತರ.

ध

धंगर - ಪುಂ ಕುರುಬ; ಗೊಲ್ಲ.

धंधक - ಪುಂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ರಗಳೆ, ತೊಡಕು.

धंधकधोरी - ಪುಂ ಸದಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ.

धंधला - ಪುಂ ಮೋಸ; ಪಿತೂರಿ; ನೆವ.

धंधलाना - ಅಂ ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸು.

धंधा - ಪುಂ ಉದ್ಯೋಗ.

धंधार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಜ್ವಾಲೆ.

धंधोर - ಪುಂ ಉರಿ; ಕಾಮನ ಹಬ್ಬ.

धंसना - ಅಂ ಅದುಮು; ಕುಸಿ.

धंसान - ಪುಂ ಹೊಗುವಿಕೆ; ಕುಸಿಯುವಿಕೆ; ಕೆಸರುನೆಲ.

धंसाना - ಸಂ ಹೊಗಿಸು; ಹೂಳು; ತುರುಕು.

धंसाव - ಪುಂ ಹೊಗುವಿಕೆ; ಮುಳುಗುವಿಕೆ.

धक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎದೆಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಹೊಡೆತ. ಕ್ರಿಂ ಏಕಾಏಕಿ.

धकधकाना - ಅಂ ಹೆದರು; ಧಗಧಗಿಸು.

धकधकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಂಡಿಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

धकपक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎದೆ ಹೊಡೆಯುವಿಕೆ. ಕ್ರಿಂ ಹೆದರುತ್ತ; ನಡುಗುತ್ತ.

धकपकाना - ಅಂ ಹೆದರು.

धकापेल - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೂಕುನುಗ್ಗಲು.

धकारा - ಪುಂ दे० धकधकी.

धकियाना
धकेलना } स० ತಳ್ಳು; ನೂಕು.

धकैत - वि० ತಳ್ಳುವವನು.

धक्कम-धक्का - पु० ತಳ್ಳಾಟ; ಧಕ್ಕಾ ಮುಕ್ಕಿ.

धक्का - पु० ದೂಡುವಿಕೆ; ದೂಡಾಟ; —देना - ತಳ್ಳು; —मुक्की - ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು.

धचकना - अ० ಮುರಿ; ಕುಸಿ.

धचका - पु० ಧಕ್ಕೆ; ಪೆಟ್ಟು; ಏಟು.

धज - स्त्री० ಶೃಂಗಾರ; ಠೀವಿ.

धजा - स्त्री० ಬಾವುಟ.

धजीला - वि० ಅಂದವಾದ; ಸೊಬಗಿನ.

धज्जी - स्त्री० ಹರಕುಬಟ್ಟೆ; ಚಿಂದಿ; —उड़ाना - ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡು, ಗೇಲಿಗೆಬ್ಬಿಸು.

धड़ंग - वि० ಬೆತ್ತಲೆಯಾದ; ನಗ್ನ.

धड़ - पु० ಮುಂಡ; ಕಬಂಧ.

धड़क
धड़कन } स्त्री० ಹೃದಯಸ್ಪಂದನ; ಗುಂಡಿಗೆ ಹಾರುವುದು.

धड़कना - अ० ಎದೆಹಾರು; ಗುಂಡಿಗೆ ಬಡಿ; ಅದುರು.

धड़का - पु० ಎದೆಹಾರುವಿಕೆ; ಭಯ; ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಲು ಹೊಲದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಬೊಂಬೆ.

धड़काना - स० ಹೆದರಿಸು.

धड़क्का - पु० ಹೆದರಿಕೆ; ಗಾಬರಿ.

धड़ा - पु० ಒಂದು ತೂಕದ ಪಡಿ; ದಡೆ; —करना - ದಡೆ ಕಟ್ಟು; ಪೇರು ಕಟ್ಟು.

धड़ी - स्त्री० ವೀಸೆ; ಪಂಚೇರು.

धतकारना - स० ಧಿಕ್ಕರಿಸು; ತಿರಸ್ಕರಿಸು; ತೊಲಗಿಸು.

धता - वि० ಧಿಕ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; —बताना - ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ತೊಲಗಿಸುವುದು.

धतिया - वि० ದುರಭ್ಯಾಸವುಳ್ಳ.

धतूरा - पु० ದತ್ತೂರ; ಉನ್ಮತ್ತ.

धधक - स्त्री० ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ.

धधकना - ಧಗಧಗನೆ ಉರಿ.

धन - पु० ಹಣಕಾಸು; ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ.

धनकटी - स्त्री० ಕೊಯ್ಲು; ಕಟಾವು.

धनतेरस - स्त्री० ಕಾರ್ತೀಕ ಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶಿ.

धनदौलत - स्त्री० ಸಿರಿಸಂಪತ್ತು.

धनाढ्य - वि० ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ.

धनिया - पु० ಕೊತ್ತುಂಬರಿ.

धनी - पु० ಧನಿಕ; ಶ್ರೀಮಂತ; बात का धनी - ಆಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವವ.

धनु - पु० ಬಿಲ್ಲು.

धनुई - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಬಿಲ್ಲು.

धनुसार - पु० ಧನಧಾನ್ಯಗಳನ್ನಿಡುವ ಉಗ್ರಾಣ; ಭಂಡಾರ.

धनुही - स्त्री० ಆಟದಬಿಲ್ಲು.

धन्ना - पु० ಮುಟ್ಟುಗೋಲು.

धन्नासेठ - पु० ಭಾರೀ ಶ್ರೀಮಂತ.

धन्य - वि० ಕೃತಾರ್ಥ.

धन्यवाद - पु० ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು; ಮನ್ನಣೆ.

धन्वा - ಪುಂ ದೇಂ ಧನು.
धन्वी - ವಿಂ ಬಿಲ್ಲಾಳು.
धप्पा - ಪುಂ ಅಂಗೈ ಏಟು ; ಗುದ್ದು.
धबला - ಪುಂ ಸಡಿಲವಾದ ಷರಾಯಿ ; ಲಂಗ.
धब्बा - ಪುಂ ಕಳಂಕ.
धमकाना - ಸಂ ಬೆದರಿಸುವುದು.
धमकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗದರಿಕೆ ; ಬೆದರಿಕೆ.
धमगजर - ಪುಂ ಉಪದ್ರವ; ಉತ್ಪಾತ.
धमधूसर - ವಿಂ ದಪ್ಪ ; ಗಡುತರ.
धमनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಕ್ತವಾಹಿನಿ.
धमाका - ಪುಂ ಮೇಲಿಂದ ಬಿದ್ದ ವಸ್ತುವಿನ ಧ್ವನಿ.
धमाचौकड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುಣಿದಾಟ.
धमार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗದ್ದಲ ; ಗಲಾಟೆ. ಪುಂ ಹೋಳೀ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಗೀತ.
धमूका - ಪುಂ ಮುಷ್ಟಿಯ ಹೊಡೆತ.
धर - ವಿಂ ಧರಿಸತಕ್ಕ. ಪುಂ ಪರ್ವತ. ಸ್ತ್ರೀಂ ತಾಳುವಿಕೆ ; ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ.
धरती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭೂಮಿ.
धरता - ಪುಂ ಸಾಲಗಾರ; ನಿರ್ವಾಹಕ.
धरती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭೂಮಿ ; ಪ್ರಪಂಚ.
धरन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊರುವಿಕೆ ; ನಿರ್ವಹಣ ; ದೂಲ.
धरना - ಸಂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳು. ಪುಂ ಮುಷ್ಕರ.
धरनेत - ಪುಂ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿಯುವವ.

धरम - ಪುಂ ಧರ್ಮ; ಮತ.
धरसना - ಅಂ ಬಗ್ಗು ; ಹೆದರು. ಸಂ ದಬಾಯಿಸು; ಅವಮಾನಪಡಿಸು.
धरहर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಕೈಸೆರೆ; ಅಡ್ಡ ಬಂದು ಜಗಳನಿಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ; ರಕ್ಷಣೆ ; ಧೈರ್ಯ.
धरहरा - ಪುಂ ಗೋಪುರ; ಬುರುಜು.
धरहरिया - ಪುಂ ಜಾಮೀನು ನಿಂತು ಬಿಡಿಸುವವ ; ರಕ್ಷಕ.
धरा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭೂಮಿ.
धराऊ - ವಿಂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ; ಭದ್ರಪಡಿಸಿದ.
धराना - ಸಂ ಹಿಡಿಸು ; ಸ್ಥಿರಪಡಿಸು; ಇಡಿಸು.
धरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಾಲ್ಕುಸೇರಿನ ತೂಕ ; ಉಪಪತ್ನಿ.
धरीचा - ಪುಂ ಕೂಡಿಕೆಗಂಡ.
धरैया - ಪುಂ ಧರಿಸುವವನು.
धरोहर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಮಾನತು ; ಒತ್ತೆ.
धरौती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಸೇರಿದ ಹೆಂಡತಿ.
धर्ता - ಪುಂ ಧರಿಸುವವನು.
धर्म - ಪುಂ ಗುಣ ; ಸ್ವಭಾವ; ರೀತಿ ; ಮತ ; ಕರ್ತವ್ಯ.
धर्मी - ವಿಂ ಧರ್ಮಪರ.
धर्ष - ಪುಂ ಅವಿಧೇಯತೆ; ಉದ್ದಂಡತನ ; ಅಗೌರವ.
धव - ಪುಂ ಪುರುಷ ; ಪತಿ.
धवनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಿದಿ.
धवली - ವಿಂ ಬಿಳಿಯ ; ನಿರ್ಮಲ.

घस - ಪುಂ ಮುಳುಗುವಿಕೆ; ಮುಳುಕ.

घसक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮತ್ಸರ; ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚು; ಒಣಕೆಮ್ಮು.

घसकना - ಅಂ ಇಳಿ; ಕುಡಿ; ಅಸೂಯೆಪಡು.

घसना - ಅಂ ನಾಶವಾಗು; ನಷ್ಟಪಡು.

घसाना - ಸಂ ಹೊಗಿಸು; ತುರುಕು.

धांधना - ಸಂ ಮುಚ್ಚು; ಮಿತಿಮೀರಿ ಊಟಮಾಡು.

धांधल, **धांधली** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಪದ್ರುವ; ಮೋಸ; ವಂಚನೆ; ನೀಚತನ.

धांसना - ಅಂ ಕೆನೆಯು.

धाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾದಿ.

धाऊ - ಪುಂ ಹರಿಕಾರ; ದೂತ.

धाक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರತಾಪ; ಆತಂಕ; **—जमाना, बैठाना, बाँधना** - ಪ್ರಭಾವಬೀರು.

धागा - ಪುಂ ದಾರ; ನೂಲು.

धाड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಲ್ಲು; ಗರ್ಜನೆ; ಆರ್ತನಾದ; ಕಳ್ಳರಮುತ್ತಿಗೆ.

धाड़ा - ಪುಂ ದರೋಡೆ; ಸುಲಿಗೆ; ಡಕಾಯಿತಿ.

धाता - ವಿಂ ಪಾಲಕ; ಧರಿಸುವವನು.

धाता - ಪುಂ ಶಿವ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಂ ರಕ್ಷಕ.

धातु - ಸ್ತ್ರೀಂ ಖನಿಜ ಪುಂ ವೀರ್ಯ.

धात्री - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಾಯಿ; ದಾದಿ; ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ.

धान - ಪುಂ ಭತ್ತ; ಧಾನ್ಯ; ನೆಲ್ಲು.

धाना - ಅಂ ಓಡು.

धाप - ಪುಂ ಹರಿದಾರಿ; ಬಯಲು. ಸ್ತ್ರೀಂ ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ.

धापना - ಅಂ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದು; ಓಡು. ಸಂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸು.

धाम - ಪುಂ ಮನೆ; ನಿವಾಸ; ದೇಹ.

धाय - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾದಿ.

धार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧಾರೆ; ಬುಗ್ಗೆ; ಅಲಗು; ಪ್ರವಾಹ; ದಂಡೆ. ಪುಂ ಮಳೆ; ಸಾಲ.

धारक - ವಿಂ ಧರಿಸುವವನು; ಸಾಲಗಾರ. ಪುಂ ಗಡಿಗೆ; ಕಲಶ.

धारणा - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಿರ್ಧಾರ; ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ; ಬುದ್ಧಿ; ನೆನಪು.

धारना - ಸಂ ತಾಳು; ಹೊರು; ಧರಿಸು; ಸಾಲಮಾಡು.

धारा - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರಿನಸೆಳತ; ಪ್ರವಾಹ; ಹರಿತ; ಕಾರಂಜಿ; ಸಮೂಹ; ರೇಖೆ; ಕಾನೂನಿನ ವಿಧಿ.

धारासभा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಾಸನಸಭೆ.

धारावाही - ವಿಂ ಪ್ರವಾಹ ರೂಪವಾಗಿ.

धारी - ವಿಂ ಧರಿಸುವವನು. ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೈನ್ಯ; ಸಮೂಹ; ಗೆರೆ.

धारीदार - ವಿಂ ಗೆರೆಗಳುಳ್ಳ.

धारोष्ण - ಪುಂ ನೊರೆ ಹಾಲು.

धार्मिकता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧರ್ಮಶೀಲತೆ; ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ.

धावक - ಪುಂ ಓಡುವವ; ದೂತ.

धावन - ಪುಂ ಓಡುವಿಕೆ; ಹರಿಕಾರ; ಓಲೆಕಾರ; ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡ ತಕ್ಕ ವಸ್ತು.

धावना - ಅಂ ಓಡು; ಧಾವಿಸು.

धावनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಓಟ; ಮುತ್ತಿಗೆ.

धावा - ಪುಂ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರುವಿಕೆ; ಮುತ್ತಿಗೆ; ಆಕ್ರಮಣ;—**करना** - ಮುತ್ತು, ಆಕ್ರಮಣಮಾಡು;—**बोलना** - ಧಾಳಿಮಾಡು, ಧಾಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಕೊಡು.

धिंग - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಪದ್ರವ; ತುಂಟತನ.

धिंगा - ಪುಂ ಪೋಕರಿ; ನಾಚಿಗೆಗೇಡಿ.

धिंगाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೋಕರಿತನ; ತಂಟೆ.

धिंगाना - ಸಂ ಉಪದ್ರವಮಾಡು.

धिआ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಗಳು; ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿ.

धिक - ಅವ್ಯಂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದ.

धिकना - ಅಂ ಬಿಸಿಯಾಗು.

धिकाना - ಸಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡು.

धिकार - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೇಂ **धिक**.

धिय - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುದ್ಧಿ; ಮಗಳು.

धिराना - ಸಂ ಹೆದರಿಸು.

धींग, धींगरा - ಪುಂ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ; ದಾಂಡಿಗ; ಟೊಣೆಯ.

धींगा - ಪುಂ ಶರೀರ; ದುಷ್ಟ; ಉಪ ದ್ರವಿ.

धींगाधींगी / **धींगामुश्ती** - ಸ್ತ್ರೀಂ ತುಂಟತನ; ಬಂಡಾಟ; ಬಲಾತ್ಕಾರ.

धींगड़ / **धींगड़ा** - ವಿಂ ದುಷ್ಟ; ಪೋಕರಿ.

धींवर - ಪುಂ ಅಂಬಿಗ; ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವ.

धी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುದ್ಧಿ; ಮಗಳು; ಮನಸ್ಸು.

धीजना - ಸಂ ಸ್ವೀಕರಿಸು; ಪರಿಗ್ರಹಿಸು.

धीमान् - ಪುಂ ಬುದ್ಧಿವಂತ; ಬೃಹಸ್ಪತಿ.

धीमा - ವಿಂ ನಿದಾನವಾದ.

धीर - ವಿಂ ಬಲಿಷ್ಠ; ಗಂಭೀರ. ಪುಂ ಧೈರ್ಯ.

धीरज - ಪುಂ ಧೈರ್ಯ;—**बँधाना** - ಧೈರ್ಯಹೇಳು.

धीरता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧೈರ್ಯ; ಸ್ಥೈರ್ಯ.

धीरे - ಕ್ರಿಂ ನಿಧಾನವಾಗಿ; ಮೆಲ್ಲಗೆ;—**धीरे** - ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ; ಕ್ರಮೇಣ.

धीवर - ಪುಂ ಅಂಬಿಗ; ಬೆಸ್ತ.

धीवरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೆಸ್ತರವಳು.

धुंई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ; ಧೂಪ.

धुँगार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಗ್ಗರಣೆ.

धुँगारना - ಸಂ ಒಗ್ಗರಣೆಹಾಕು.

धुँध, धुंज - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮುಸುಕು; ಮಬ್ಬು. ಧೂಳು; ಮಬ್ಬುಗಣ್ಣಿ.

धुंधकार - ಪುಂ ಗರ್ಜನೆ; ನಸುಗತ್ತಲೆ.

धुंधर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧೂಳು; ಮುಸುಕು.

धुंधारना - ಅಂ ದೇಂ **धुंधलाना**.

धुंधला - ವಿಂ ಮುಸುಕಾದ; ಮಬ್ಬಾದ.

धुंधलाई - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಮಬ್ಬು; ಕಿರು ಗತ್ತಲೆ; ಮಂಜುಗಣ್ಣಿ.
धुंधलायन - ಪು॰ ಮಂಜುಗಣ್ಣು; ಮಬ್ಬು; ಕಿರುಗತ್ತಲೆ.
धुंधलाना - ಅ॰ ಮಬ್ಬಾಗು; ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗು.
धुंधवाना - ಅ॰ ಹೊಗೆಯಾಡು.
धुंआँ - ಪು॰ ಹೊಗೆ; ಧೂಮ; ಆವಿ.
धुआँकश - ಪು॰ ಹೊಗೆಹಡಗು; ಜಹಜು.
धुआँदान - ಪು॰ ಚಿಮನಿ; ಹೊಗೆ ಕಿಂಡಿ; ಬೆಕ್ಕುಮಾಳಿಗೆ.
धुआँदार - ವಿ॰ ಹೊಗೆಯಂತಿರುವ; ಹೊಗೆತುಂಬಿದ. **क्रि॰** ಅಧಿಕ ವಾಗಿ.
धुआंना - ಅ॰ ಹೊಗೆಯ ವಾಸನೆ ಯಾಗು; ನಾತಹೊಡೆ.
धुआँयंध - ವಿ॰ ಹೊಗೆಯವಾಸನೆಯ.
धुआंस - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಉದ್ದಿನಹಿಟ್ಟು.
धुकधुकी - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಹೃದಯ; ಎದೆ; ಹೆದರಿಕೆ; ಮಿಂಚುಹುಳ.
धुकना - ಅ॰ ಬಗ್ಗು; ಬಾಗು; ಬೀಳು.
धुकाना - ಸ॰ ಬಗ್ಗಿಸು; ಬೀಳಿಸು.
धुकार - ಸ್ತ್ರೀ॰ ನಗಾರಿಯ ಶಬ್ದ.
धुतकार - ಸ್ತ್ರೀ॰ ತಿರಸ್ಕಾರ.
धुन - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಆಸಕ್ತಿ; ಗೀಳು; ಚಟ; ರಾಗ; ಹಾಡಿನಚರಣ; ಚಿಂತೆ; **—का पक्का** - ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಯೇ ಬಿಡುವವನು; **—सवार होना** - ಯಾವುದಾದ ರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿ ಯುವುದು.
धुनकना - ಸ॰ ದ್ವೇ॰ धुनना.
धुनकी - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಅರಳೆ ಹಿಂಜುವ ಬಿಲ್ಲು.
धुनना - ಸ॰ ಅರಳೆಹಿಂಜು; ಹಿಕ್ಕು; ಏಕು.
धुनि - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಧ್ವನಿ; ನದಿ.
धुनियाँ - ಪು॰ ಅರಳೆ ಹಿಂಜುವವನು; ಪಿಂಜಾರ.
धुपेली - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಬಿಸಿಲು ಗುಳ್ಳೆಗಳು. (घमौरी)
धुरंधर - ವಿ॰ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾದ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.
धुरा - ಪು॰ ಬಂಡಿಯ ಅಚ್ಚು; ಅಕ್ಷ.
धुरियाना - ಸ॰ ದೋಷವನ್ನು ಮರೆ ಮಾಚು; ಧೂಳೆರಚು.
धुरी - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಅಚ್ಚುಮರ; ಇರಸು.
धुर्रा - ಪು॰ ಕಣ; ಚೂರು.
धुलना - ಅ॰ ತೊಳೆಯಲ್ಪಡು.
धुलवाना - ಸ॰ ತೊಳೆಯಿಸು; ಒಗೆಸು.
धुलाई - ಸ್ತ್ರೀ॰ ತೊಳೆಯುವಿಕೆ; ತೊಳೆ ದುದರ ಮಜೂರಿ.
धुवाँ - ಪು॰ ಹೊಗೆ.
धुवाँस - ಸ್ತ್ರೀ॰ ಉದ್ದಿನಹಿಟ್ಟು.
धुस्सा - ಪು॰ ದಪ್ಪವಾದ ಉಣ್ಣೆಯ ಶಾಲು.

धूत - **वि०** ಧೂರ್ತ; ಮೋಸಮಾಡ ತಕ್ಕ.

धूतना - **स०** ವಂಚನೆಮಾಡು.

धूनी - **स्त्री०** ಧೂಪ; ಅಗ್ನಿಕುಂಡ; **—रमाना** - ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ನಿಕುಂಡ.

धूप - **स्त्री०** ಧೂಪ; ಬಿಸಿಲು; ಸಾಂಬ್ರಾಣಿಯ ಹೊಗೆ.

धूपघड़ी - **स्त्री०** ಹೊತ್ತುನೋಡುವ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರ.

धूपछाँह - **स्त्री०** ನವಿಲುಗರಿ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ; ಬಿಸಿಲುನೆಳಲು ಬಣ್ಣ.

धूपदान - **पु०** ಧೂಪದ ಕರಡಿಗೆ; ಧೂಪಾರತಿ.

धूपना - **अ०** ಹೊಗೆಕೊಡು; ಹೊಗೆ ಯಾಡು.

धूपबत्ती - **स्त्री०** ಸಾಂಬ್ರಾಣಿಕಡ್ಡಿ; ಅಗರಬತ್ತಿ.

धूम - **पु०** ಹೊಗೆ; ಹುಳಿತೇಗು; ಧೂಮಕೇತು. **स्त्री०** ಸಡಗರ.

धूमधाम - **स्त्री०** ವಿಜೃಂಭಣೆ; ಆಡಂಬರ; ಸಡಗರ.

धूमपान - **पु०** ಹೊಗೆಸುತ್ತು ಸೇದುವಿಕೆ.

धूमपोत - **पु०** ಜಹಜು; ಉಗಿನಾವೆ.

धूमर - **वि०** ಮಲಿನವಾದ; ಹೊಗೆ ಬಣ್ಣದ.

धूमला - **वि०** ಕೊಳೆಯಾದ; ಹೊಗೆ ಬಣ್ಣದ.

धूमिल - **वि०** ಮಸುಕು ಮಸುಕಾದ.

धूरा - **पु०** ಧೂಳು; ಚೂರ್ಣ; ಪುಡಿ.

धूर्त - **वि०** ಕಪಟಿ; ವಂಚಕ.

धूर्तता - **स्त्री०** ವಂಚಕತನ.

धूल - **स्त्री०** ಧೂಳು; **—उड़ाना** - ನಾಶಮಾಡು; **—उड़ना** - ಪರಿಹಾಸ ಪಾತ್ರನಾಗು; **—चाटना** - ದೈನ್ಯ ತೋರು; **—फाँकना** - ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡು; **—में मिलना** - ನಾಶವಾಗು.

धूला - **पु०** ಭಾಗ; ಹಿಸ್ಸೆ; ಚೂರು.

धूसना - **स०** ಅನಾದರ ತೋರು; ಬೈಯು.

धूसर - **वि०** ಧೂಳಿನಬಣ್ಣದ; ಖಾಕೀ ಬಣ್ಣದ.

धूहा - **पु०** ಆಟದ ನಡುವೆ; ಮೋಸ.

धृति - **स्त्री०** ಧರ್ಮಪತ್ನಿ; ನಿರ್ಧಾರ; ಧೈರ್ಯ.

धृष्ट - **वि०** ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ; ದಿಟ್ಟತನದ.

धृष्टता - **स्त्री०** ದಾರ್ಷ್ಟ್ಯ.

धेंगामुष्टि - **स्त्री०** ನೂಕನುಗ್ಗಲು; ತಿಕ್ಕಾಟ. **क्रि०** ಬಲವಂತವಾಗಿ.

धेनु - **स्त्री०** ಆಕಳು; ಹಸು.

धेनुमती - **स्त्री०** ಗೋಮತೀನದಿ.

धेय - **वि०** ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

धेर - **पु०** ಕಾಡುಜಾತಿ; ದನಕಾಯುವ ಒಂದು ಗೊಲ್ಲರ ಉಪಜಾತಿ.

घेलचा } पु० ಒಂದೂವರೆ ಕಾಸಿನ
घेला } ಒಂದು ನಾಣ್ಯ.

घेली - स्त्री० ಎಂಟಾಣೆಯ ನಾಣ್ಯ.

घोंकना - स० ಬೆಂಕಿಯುರಿಸಲು ತಿದಿ ಯೊತ್ತಿ ಊದು.

घोंघा - पु० ವಿಕಾರ; ವಿಕಾರವಾದ ಆಕಾರ.

घोकड़ - वि० ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ.

घोखा - पु० ಮೋಸ; ಕಪಟ; ವಂಚನೆ;—घोखे की टट्टी ಮಾಯಾಜಾಲ.

घोखार - पु० ಕಡಲೇ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸೀತಿನುಸು ಅಥವಾ ಮಿಠಾಯಿ.

घोखेबाज़ - वि० ಮೋಸಗಾರ.

घोखेबाज़ी - स्त्री० ಮೋಸಗಾರಿಕೆ.

धोती - स्त्री० ಧೋತ್ರ; ಪಂಚೆ.

धोना - स० ತೊಳೆ; ಉಜ್ಜು.

धोबन } स्त्री० ಅಗಸಿತಿ.
धोबिन }

धोबी - पु० ಮಡಿವಾಳ; ಅಗಸ.

धोरी - पु० ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ; ಭಾರಹೊರುವವ.

धोरे - क्रि० ಸಮೀಪ; ಹತ್ತಿರ; ಸಾವಧಾನವಾಗಿ.

धोवन - पु० ತೊಳೆದ ನೀರು.

धोवाना - स० ತೊಳೆಯಿಸು.

धौंक - स्त्री० ತಿದಿಯ ಗಾಳಿ; ಬೆಂಗಾಳಿ.

धौंका - स्त्री० ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳ.

धौंकनी } स्त्री० ತಿದಿ; ಊದುಗೊಳವೆ.
धौंकी }

धौंज - स्त्री० ಪ್ರಯತ್ನ; ಚಿಂತೆ.

धौंजना - स० ಪ್ರಯತ್ನಿಸು.

धौंस - स्त्री० ಗದರಿಕೆ; ಅಧಿಕಾರ; ಪ್ರತಾಪ; ಮೋಸ.

धौंसना - स० ಗದರಿಸು; ಹೊಡೆ.

धौंसा - पु० ದೊಡ್ಡ ನಗಾರಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

धौत - वि० ಸ್ವಚ್ಛ; ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ; ಬೆಳ್ಳಿ.

धौतशिला - स्त्री० ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲೆ.

धौल - स्त्री० ಅಂಗೈಹೊಡೆತ. वि० ಬಿಳಿದು.

धौला - वि० ಬಿಳಿಯ; ಶ್ವೇತ.

धौलाई - स्त्री० ಬಿಳಿಪು.

ध्येय - पु० ಉದ್ದೇಶ್ಯ; ಗುರಿ.

ध्रुव - वि० ಶಾಶ್ವತವಾದ; ಸ್ಥಿರ.

ध्वज - पु० } ಬಾವುಟ; ಪತಾಕೆ;
ध्वजा - स्त्री० } ಚಿನ್ಹೆ.

न

नंग - पु० ಬೆತ್ತಲೆ; ನಗ್ನತೆ;—धड़ंग - ಬರೀ ಬೆತ್ತಲೆ.

नंगटा - वि० ನಗ್ನ; ಬೆತ್ತಲೆ.

नंगा - वि० ಬೆತ್ತಲೆ; ವಸ್ತ್ರಹೀನ; ದಿಗಂಬರ.

नंगाबुचा } वि० ಕಡುಬಡವ; ಅತಿ
नंगाबूचा } ದರಿದ್ರ.

नंगियाना - स० ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸುವುದು.

नंदोई - पु० ನಾದಿನಿಯಗಂಡ.

नंबर - पु० ಸಂಖ್ಯೆ; ಅಂಕಿ.

नंबरदार - पुं० ಪಟ್ಟೇದಾರ; ಪಟೇಲ.

नंबरवार - क्रिं० ಸಂಖ್ಯಾನುಕ್ರಮ.

नंबरी - वि० ಪ್ರಖ್ಯಾತ; ಹೆಸರುವಾಸಿ.

न - अव्य० ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲ; ಬೇಡ; ಕೂಡದು.

नईम - स्त्री० ಸ್ವರ್ಗ; ಅಲಭ್ಯವಸ್ತು; ಪ್ರೀತಿ; ಪುರಸ್ಕಾರ; ತಲುಪುವಿಕೆ.

नओढा - स्त्री० ನವವಿವಾಹಿತಳು.

नककटा - वि० ಮೂಗು ಹರುಕ; ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲದ.

नकचढ़ा - पुं० ಕೆಟ್ಟಸ್ವಭಾವ.

नक़द - पुं० ನಗದು ಹಣ.

नकफूल - पुं० ಮೂಗುತಿ; ಮೂಗುಬೊಟ್ಟು.

नक़ब - स्त्री० ಸುರಂಗ; ಕನ್ನ; ಕನ್ನಗತ್ತರಿ.

नकबेसर - स्त्री० ಮೂಗುಬೊಟ್ಟು; ಬೇಸರಿ.

नकमोती - पुं० ಬುಲಾಕು; ನತ್ತು.

नकरा - पुं० ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ.

नक़ब - स्त्री० ಕನ್ನ.

नक़ल - स्त्री० ಪ್ರತಿಲಿಪಿ; ನಕಲು; ಕಾಪಿ; ಅನುಕರಣ; ಹಾಸ್ಯ.

नक़लनवीस - पुं० ಕಾಪಿ ಅಥವಾ ನಕಲು ತೆಗೆಯುವ ಗುಮಾಸ್ತೆ.

नक़ली - वि० ಕೃತ್ರಿಮದ; ಸೃಷ್ಟನೆಯ.

नक़ले मज़हब - पुं० ಧರ್ಮಪರಿವರ್ತನೆ.

नकसीर - स्त्री० ಮೂಗಿನ ಸಿರೆ; ಮೂಗು ಒಡೆಯುವಿಕೆ.

नकसूर - पुं० ಉಸಿರಾಡುವ ಶಬ್ದ.

नक़ाब - स्त्री० ಬುರುಕಿ; ಮುಸುಕು.

नकार - पुं० ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಿಕೆ; ಬೇಡವೆನ್ನುವಿಕೆ; ನಿರಾಕರಣೆ.

नकारना - स० ಇಲ್ಲವೆನ್ನು; ನಿರಾಕರಿಸು.

नकाशना - स० ನಕಾಸಿಮಾಡು.

नक़ाशी - स्त्री० दे० नक्काशी.

नकियाना - अ० ಮೂಗಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡು; ಕಷ್ಟಪಡು. स० ಕಾಡಿಸು.

नकीज़ - वि० ವಿರುದ್ಧ; ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ.

नक़ीब - पुं० ವಂದಿಮಾಗಧ; ಚಾರಣ.

नक़ीह - वि० ಬಲಹೀನ.

नकुल - पुं० ಮುಂಗುಸಿ.

नकेल - स्त्री० ಒಂಟೆಯ ಮೂಗಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ದಾರ; ಮೂಗುದಾರ.

नक्कार - पुं० ಅವಮಾನ.

नक्कारखाना - पुं० ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸುವ ಸ್ಥಳ.

नक्कारची - पुं० ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸುವವನು.

नक्कारी - पुं० ನಗಾರಿ; ಭೇರಿ.

नक्काल - पुं० ನಕಲಿಮಾಡುವವ.

नक्काली - स्त्री० ನಕಲಿ; ಹಾಸ್ಯ.

नक्काश - पुं० ನಕಾಸಿಮಾಡುವವ.

नक्काशी - स्त्री० ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸ; ನಕಾಸಿ ಕೆಲಸ.

नक्क़ - **वि०** ದೊಡ್ಡ ಮೂಗಿನವ; ಇತರರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ತಾನೇ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.

नक्त - **पु०** ರಾತ್ರಿ.

नक्र - **पु०** ಮೊಸಳೆ.

नक़्श - **वि०** ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಅಂಕಿತ.

नक़्शा - **पु०** ಚಿತ್ರ; ನಕ್ಷೆ; ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ; ರೂಪ.

नक़्शा-नवीस - **पु०** ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವವನು; ಚಿತ್ರಗಾರ.

नक़्शा-नवीसी - **स्त्री०** ಚಿತ್ರಗಾರಿಕೆ.

नक़्शी - **वि०** ಕೆತ್ತನೆಯ; ನಕ್ಷೆಗಳಿರುವ.

नख - **पु०** ಉಗುರು; ನಖ.

नखना - **अ०** ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗು. **स०** ಉಲ್ಲಂಘಿಸು; ದಾಟು; ನಷ್ಟಗೊಳಿಸು.

नख़रा - **पु०** ಒಯ್ಯಾರ; ಬೆಡಗು; **—तिल्ला** - ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣ.

नख़रीला | **नख़रेबाज़** - **वि०** ಒಯ್ಯಾರಮಾಡುವವ; ಒಲಪುಗಾರ.

नख़रेबाज़ी - **स्त्री०** ಥಳಕು ಮಾಡುವಿಕೆ.

नख़ास - **पु०** ಗುಲಾಮರನ್ನೂ ಪಶುಗಳನ್ನೂ ಮಾರುವ ಸಂತೆ.

नखोटना - **स०** ಚಿವುಟು; ಪರಚು.

नख़्ल - **पु०** ಖರ್ಜೂರದ ಗಿಡ; **—बन्द** - ತೋಟಗಾರ.

नख़्लिस्तान - **पु०** ತೋಟ; ಓಯೆಸಿಸ್.

नग - **पु०** ಪರ್ವತ; ಮರ; ಸರ್ಪ; ಸೂರ್ಯ.

नगण्य - **वि०** ಗಣನೆಗೆ ಬಾರದ; ತುಚ್ಛ.

नगद - **पु०** दे० **नक़द**.

नगदी - **स्त्री०** ಹಣಕಾಸು.

नगन - **वि०** ಬೆತ್ತಲೆ; ನಗ್ನ.

नग़मा - **पु०** ರಾಗ; ಆಲಾಪನೆ. (**नग़्मा**)

नगरी - **स्त्री०** ಪಟ್ಟಣ.

नगारा - **पु०** ನಗಾರಿ; ಭೇರಿ.

नगीना - **पु०** ರತ್ನ; ಮಣಿ.

नगीनासाज़ - **पु०** ರತ್ನಗಾರ; ಕುಂದಣಗಾರ.

नग्न - **वि०** ಬೆತ್ತಲೆ.

नघना - **स०** ದಾಟು.

नघाना - **स०** ದಾಟಿಸು.

नचना - **अ०** ಕುಣಿ; ನರ್ತನಮಾಡು.

नचनि - **स्त्री०** ಕುಣಿತ; ನೃತ್ಯ.

नचवैया - **पु०** ಕುಣಿಯುವವನು.

नचाना - **स०** ಕುಣಿಸು; ಸತಾಯಿಸು; ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡಿಸು.

नज़दीक - **वि०** ಸಮೀಪ; ಹತ್ತಿರ.

नज़दीकी - **स्त्री०** ಸಾಮೀಪ್ಯ; ಹತ್ತಿರ.

नज़्म - **स्त्री०** ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಕವಿತೆ, ಕಾವ್ಯ.

नज़र - **स्त्री०** ನೋಟ; ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ; ಉಡುಗೊರೆ; ಕಾಣಿಕೆ; **—आना** - ಕಣ್ಣಿಗೆಬೀಳು; ಗೋಚರವಾಗು; **—पर चढ़ना** - ಉತ್ತಮವಾಗಿ

ಕಾಣುವುದು;—बांधना - ಮಂತ್ರ ಬಲದಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದ ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು; ದಯೆ ತೋರುವುದು; —उतारना - ನಿವಾಳಿಸುವುದು;—लगना - ದೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು.

नज़रबंद - वि० ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಕಣ್ಗಾವಲಲ್ಲಿರುವ.

नज़रबंदी - स्त्री० ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ; ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ.

नज़रबाग - पु० ಅರಮನೆಯ ಉದ್ಯಾನವನ.

नज़रबाज़ - वि० ಕಣ್ಣು ಮಿಟಿಕಿಸುವವ; ಕಣ್ಣು ಹೊಡೆಯುವವ.

नज़रसानी - स्त्री० ಪುನರ್ವಿಚಾರಣೆ.

नज़राना - पु० ಕಾಣಿಕೆ. अ० ದೃಷ್ಟಿದೋಷಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗು

नज़ला - पु० ಶೀತ; ನೆಗಡಿ.

नज़लाबन्द - पु० ನೆಗಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಔಷಧ.

नज़र-अन्दाज़ - वि० ಗೌರವವಿಲ್ಲದ; ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಗದ.

नज़र-गाह - स्त्री० ರಂಗಶಾಲೆ.

नज़ा - पु० ಅಂತಿಮಶ್ವಾಸ.

नज़ाकत - स्त्री० ಕೋಮಲತೆ.

नजात - स्त्री० ಮೋಕ್ಷ; ಬಿಡುಗಡೆ.

नज़ाबत - स्त्री० ಸಜ್ಜನತೆ; ಕುಲೀನತೆ.

नज़ामत - स्त्री० ರಾಜ್ಯದ; ಆಡಳಿತಗಾರನ ಪದವಿ; ಅಧಿಕಾರ ವಿಭಾಗ.

नज़ारत - स्त्री० ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ; ಪಾರುಪತ್ಯ.

नज़ारा - पु० ನೋಟ; ದೃಶ್ಯ; ದೃಷ್ಟಿ; ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿ.

नज़ाराबाज़ी - स्त्री० ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು.

नजासत - स्त्री० ಕೊಳಕು.

नजिस - वि० ಅಪವಿತ್ರ.

नजीब - पु० ಸತ್ಕುಲದವ.

नज़ीर - स्त्री० ಉದಾಹರಣೆ.

नजूम - पु० ಜೋತಿಷ್ಯ.

नजूमी - पु० ಜೋತಿಷ್ಕ; ಜೋಯಿಸ.

नज़ूल - पु० ಎಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಣ ಸರಕಾರದ ಭೂಮಿ.

नज़्द - पु० ಹತ್ತಿರ, ಎದುರಿಗೆ, ಮುಂದೆ, ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ.

नज्म - पु० ನಕ್ಷತ್ರ.

नज़्म - स्त्री० ಕವಿತೆ; ಮುತ್ತಿನಹಾರ.

नज़्ल - पु० ಸರಕಾರೀ ಜಮೀನು.

नट - पु० ಅಭಿನಯಕಾರ.

नटई - स्त्री० ಸ್ವರ; ಕೊರಳಗಂಟು.

नटखट - वि० ಗಲಾಟೆಗಾರ; ತುಂಟ; ಚೇಷ್ಟೆಗಾರ.

नटखटी - स्त्री० ತುಂಟತನ.

नटनी - स्त्री० ನರ್ತಕಿ; ನಟಿ.

नटवना - स० ಅಭಿನಯಿಸು.

नटवर - पु० ಅಭಿನಯಕಾರ.

नटसाल - स्त्री० ಮೈಯಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುರಿದ ಮುಳ್ಳು.

नटी - स्त्री० ನರ್ತಕಿ; ಅಭಿನೇತ್ರಿ; ವೇಶ್ಯೆ.

नटुआ, नटुवा - स्त्री० ಕಂಠ, ಕೊರಳು.

नठना - अ० ನಾಶವಾಗು. स० ನಾಶ ಮಾಡು.

नढ़ना - स० ಪೋಣಿಸು.

नति - स्त्री० ನಮಸ್ಕಾರ; ವಿನಯ.

नतिनी - स्त्री० ಮಗಳ ಮಗಳು; ದೌಹಿತ್ರಿ.

नतीजा - पु० ಪರಿಣಾಮ; ಫಲ.

नतु - क्रि० ಇಲ್ಲವಾದರೆ.

नतैत - पु० ಸಂಬಂಧಿಕ; ನೆಂಟ.

नत्थी - स्त्री० ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಕಟ್ಟು; ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ ಧಾರ; ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಕಾಗದ ಪತ್ರ; —करना - ಲಗತ್ತು ಮಾಡು.

नथ - स्त्री० ಮೂಗುಬೊಟ್ಟು; ನತ್ತು.

नथना - पु० ಮೂಗಿನ ಮುಂಭಾಗ; ಮೂಗಿನ ತುದಿ.

नथनी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಮೂಗುಬೊಟ್ಟು; ಬುಲಾಕು.

नथुना - पु० दे० नथना.

नथुनी - स्त्री० दे० नथनी.

नद - पु० ನದಿ.

नदान - वि० दे० नादान.

नदामत - स्त्री० ನಾಚಿಕೆ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

नदारद - वि० ಅದೃಶ್ಯ; ಮಾಯವಾದ.

नदिया - स्त्री० ನದಿ; ಹೊಳೆ.

नदीदा - वि० ಕಾಣದ; ಲೋಭಿ.

नदीम - पु० ಪಕ್ಕದವ; ಸ್ನೇಹಿತ.

नद्दाफ़ - पु० ಪಿಂಜಾರ.

नधना - स० (ನೊಗಕ್ಕೆ) ಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಹೂಡು.

ननंद, ननद - स्त्री० ಗಂಡನ ಸಹೋದರಿ; ನಾದಿನಿ.

ननदोई - पु० ನಾದಿನಿಯ ಗಂಡ.

ननसार - स्त्री० ತಾಯಿಯ ತವರು ಮನೆ; ಮಾತಾಮಹರ ಮನೆ.

ननिया - वि० ತಾಯಿಯ ತಂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಮಾತಾಮಹರ.

ननिहाल - पु० दे० ननसार.

नन्हा - वि० ಚಿಕ್ಕ; ಪುಟ್ಟ.

नपाई - स्त्री० ಅಳತೆ ಮಾಡುವಿಕೆ; ಅಳತೆ ಮಾಡಿದುದರ ಮಜೂರಿ.

नपाक - वि० दे० नापाक.

नपुंसक - पु० ಪೌರುಷವಿಲ್ಲದವ; ಷಂಡ.

नपुंसकता - स्त्री० ಷಂಡತನ.

नफ़र - पु० ಆಳು; ಸೇವಕ.

नफ़रत - स्त्री० ಹೇಸಿಕೆ; ಹೇಸರಿಕೆ; ಅಸಹ್ಯ.

नफ़री - स्त्री० ಒಬ್ಬ ಆಳಿನ ಒಂದು ದಿನದ ಮಜೂರಿ; ಆಳುಗೆಲಸ.

नफ़स - पु० ಉಸಿರು.

नफ़स-परवर - वि० ಸುಂದರವಾದ.

नफ़सानियत - स्त्री० ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆ.

नफ़सानी - वि० ಆತ್ಮಸಂಬಂಧವಾದ

नफ़सी - ವಿಂ ಸ್ವಂತವಾದ.

नफ़ा - ಪುಂ ಲಾಭ.

नफ़ाका - ಪುಂ ಊಟ ಉಪಚಾರದ ಖರ್ಚು.

नफ़ासत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೇಲ್ಮೆ; ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ.

नफ़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು; ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ತಿರಸ್ಕಾರ.

नफ़ीरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತುತ್ತೂರಿ; ಕಹಳೆ.

नफ़ीस - ವಿಂ ಉತ್ತಮವಾದ; ಸುಂದರ.

नफ़्स - ಪುಂ ಆತ್ಮ; ಪ್ರಾಣ; ಲಿಂಗ.

नफ़्सानी - ವಿಂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ; ವಿಷಯ ವಿಲಾಸದ.

नफ़्से-अम्मारा - ಪುಂ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗ; ವಾಸನಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. **(नफ़्से-बहीमी)**

नफ़्से-नफ़ीस - ಪುಂ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ.

नबर्द - ಸ್ತ್ರೀಂ ಯುದ್ಧ; ಕಾಳಗ.

नबात - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಸುರುವಾಣಿ; ತರಕಾರಿ.

नबी - ಪುಂ ದೇವದೂತ.

नबेड़ना - ಸಂ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸು; ತೀರ್ಮಾನಿಸು.

नबेड़ा - ಪುಂ ತೀರ್ಮಾನ; ಇತ್ಯರ್ಥ.

नब्ज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಾಡಿ; ನರ.

नब्बाज़ - ಪುಂ ವೈದ್ಯ.

नभ ಪುಂ ಆಕಾಶ.

नभस्थल - ಪುಂ ಆಕಾಶ; ಶಿವ.

नम - ವಿಂ ಒದ್ದೆಯಾದ; ತೊಯಿದ.

नमक - ಪುಂ ಉಪ್ಪು; ಲವಣ; ಲಾವಣ್ಯ; ಸೊಬಗು;—**अदा करना** - ಉಪ್ಪಿನ ಋಣ ತೀರಿಸುವುದು. **जले पर नमक छिड़कना** - ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ದುಃಖಕ್ಕೀಡು ಮಾಡುವುದು;—**मिर्च लगाना** - ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು.

नमकख़्वार - ವಿಂ ಉಪ್ಪುಣ್ಣುವವ; ಪೋಷಿತ.

नमकसार - ಪುಂ ಉಪ್ಪಿನ ಕಟ್ಟೆ.

नमकहराम - ವಿಂ ಕೃತಘ್ನ; ಉಂಡ ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯುವವ.

नमकहरामी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೃತಘ್ನತೆ.

नमकहलाल - ವಿಂ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠ; ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತ.

नमकहलाली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ.

नमकीन - ವಿಂ ಉಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿದ; ಚವುಳಿನ; ಲಾವಣ್ಯವುಳ್ಳ.

नमगीरा - ಪುಂ ಡೇರಾ.

नमदा - ಪುಂ ಪದರುಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ತಯಾರಾದ ಉಣ್ಣೆ ಕಂಬಳಿ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆ.

नमन - ಪುಂ ನಮಸ್ಕಾರ; ಬಾಗುವಿಕೆ.

नमना - ಅಂ ನಮಸ್ಕರಿಸು.

नमनाक - ವಿಂ ತೊಯ್ದ; ತಣ್ಣಗಾದ.

नमाज़ - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ನಮಾಜು.

नमाज़-गाह - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಸೀದಿಯೊಳಗೆ ನಮಾಜುಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ.

नमाज़ी - ಪು೦ ನಮಾಜುಮಾಡುವವನು; ನಮಾಜುಮಾಡುವಾಗ ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆ.

नमाना - ಸ೦ ಬಗ್ಗಿಸು; ಸೋಲಿಸು.

नमी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಒದ್ದೆ; ತೇವ; ಥಂಡಿ.

नमूदार - ವಿ೦ ಪ್ರಕಟ; ದೃಗ್ಗೋಚರ.

नमूना - ಪು೦ ಮಾದರಿ; ನಮೂನೆ.

नम्र - ವಿ೦ ವಿನೀತ; ವಿಧೇಯ.

नम्रता - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಿನಯ.

नय - ಪು೦ ನೀತಿ; ನಮ್ರತೆ.

नयन - ಪು೦ ಕಣ್ಣು; ನೇತ್ರ.

नयनागर - ವಿ೦ ನೀತಿ ನಿಪುಣ.

नयशील - ವಿ೦ ನೀತಿಜ್ಞ; ವಿನೀತ.

नया - ವಿ೦ ಹೊಸ; ನೂತನ; ನವೀನ.

नयापन - ಪು೦ ಹೊಸತನ.

नयाम - ಪು೦ ಖಡ್ಗಕೋಶ; ಒರೆ.

नर - ಪು೦ ಮನುಷ್ಯ; ವಿಷ್ಣು; ಶಿವ; ಅರ್ಜುನ; ಗಂಡು.

नरकट - ಪು೦ ಲಾಳದ ಕಡ್ಡಿ.

नरग़ा - ಪು೦ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಜನಸಮೂಹ; ಕಷ್ಟ.

नरगिस - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಉಳ್ಳಿಗೆಡ್ಡೆಯ ಗಿಡದಂತಹ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಗಿಡದ ಬಟ್ಟಲಿನ ಆಕಾರದ ಹೂ, ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

नरदन - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗರ್ಜನೆ.

नरदवाँ - ಪು೦ ಬಚ್ಚಲು ತೂಬು.

नरदारा - ಪು೦ ನಪುಂಸಕ; ಹೇಡಿ.

नरम - ವಿ೦ ಮೃದು; ಮೆತ್ತನೆಯ; ಕೋಮಲ.

नरमा - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬೂರುಗ ಹತ್ತಿ.

नरमाई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೃದುತ್ವ; ಕೋಮಲತೆ.

नरमाना - ಸ೦ ಮೆತ್ತಗೆಮಾಡು; ಶಾಂತಪಡಿಸು.

नरमी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೋಮಲತೆ; ಮೆತುವು.

नरमेध - ಪು೦ ಮನುಷ್ಯ ಮಾಂಸದ ನರಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಯಜ್ಞ.

नरसिंघा - ಪು೦ ಕಹಳೆ; ಕೊಂಬು.

नरसों - ಕ್ರಿ೦ ಆಚೆ ನಾಳಿದ್ದು; ಆಚೆ ಮೊನ್ನೆ.

नरहर - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮೀನಖಂಡ.

नराच - ಪು೦ ಬಾಣ; ಅಂಬು.

नराजना - ಸ೦ ಕೋಪಹುಟ್ಟಿಸು.

नरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹದಮಾಡಿದ ತೊಗಲು; ಲಾಳಿ; ನಳಿಗೆ.

नरेंद्र - ಪು೦ ರಾಜ; ಅರಸು.

नर्त्त - ಪು೦ ನರ್ತಕ; ಕುಣಿಯುವವನು.

नर्द - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪಗಡೆಕಾಯಿ.

नर्दबाजी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪಗಡೆಯಾಟ.

नर्दबान - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ.

नर्दन - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗರ್ಜನೆ; ಭೀಷಣವಾದ ಧ್ವನಿ.

नर्म - **पु०** ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ನಗೆಚಾಟಿಗೆ; ಚೇಷ್ಟೆ ; ಗೇಲಿ.

नर्मद - **पु०** ಪರಿಹಾಸ್ಯಗಾರ.

नर्मदा - **स्त्री०** ನರ್ಮದಾನದಿ.

नर्मी - **स्त्री० दे० नरमी.**

नल - **पु०** ಕೊಳಾಯಿ; ನಳಿಗೆ; ನಳ.

नलनीरुह - **पु०** ಕಮಲನಾಳ; ಮೃಣಾಳ; ಬ್ರಹ್ಮ.

नला - **पु०** ಮೂತ್ರಾಶಯದ ನಾಳ.

नलाना - **स०** ಕಳೆ ಆರಿಸುವುದು.

नलिन - **पु०** ಕಮಲ; ನೀರು; ಸಾರಸಪಕ್ಷಿ.

नलिनी - **स्त्री०** ಕಮಲ; ಮೂಗಿನ ಎಡಗಡೆಯ ಹೊಳ್ಳೆ; ನದಿ.

नली - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕ ಕೊಳವೆ; ನಳ.

नव - **वि०** ಹೊಸ; ನೂತನ; ನವೀನ; ಒಂಭತ್ತು.

नवना - **अ०** ಬಗ್ಗು; ನಮ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರು.

नवनि - **स्त्री०** ನಮ್ರತೆ; ವಿನಯ.

नवनीत - **पु०** ಬೆಣ್ಣೆ.

नवम - **वि०** ಒಂಭತ್ತನೆಯ.

नवयुवक, नवयुवा - **पु०** ತರುಣ; ನವಯುವಕ.

नवयौवना - **स्त्री०** ನವಯುವತಿ.

नवरंग - **वि०** ಸುಂದರವಾದ; ನವೀನ ಶೋಭೆಯ.

नवरत्न - **पु०** ಮುತ್ತು ವಜ್ರ ವೊದಲಾದ ಒಂಬತ್ತು ರತ್ನಗಳು.

नवरस - **पु०** ಕಾವ್ಯದ ಒಂಬತ್ತು ರಸಗಳು.

नवल - **वि०** ನೂತನ; ಸುಂದರ; ಉಜ್ವಲ; ಯೌವನದ; ನವಯೌವನದ.

नवला - **स्त्री०** ನವಯೌವನೆ; ತರುಣಿ.

नवसर - **पु०** ಒಂಭತ್ತು ಎಡಿಗಳ ಮಾಲೆ.

नवसिखा - **वि०** ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿತವನು.

नवाँ - **वि०** ಒಂಭತ್ತನೆಯ; ನವಮ.

नवा - **वि० दे० नया.**

नवागत - **वि०** ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ.

नवाज़ - **वि०** ಕರುಣಾಳು; ದಯಾಳು.

नवाज़िश - **स्त्री०** ದಯೆ; ಕೃಪೆ.

नवाना - **स०** ಬಗ್ಗಿಸು; ವಿಧೇಯನಾಗಿ ಮಾಡು.

नवाब - **पु०** ರಾಜ; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ **वि०** ಆಡಂಬರಕ್ಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವವ.

नवाबज़ादा - **पु०** ನವಾಬನ ಮಗ.

नवाबी - **स्त्री०** ನವಾಬ್‌ಗಿರಿ; ನವಾಬನ ಪದವಿ; ರಾಜರ ದುಂದುವೆಚ್ಚ.

नवाला - **पु०** ತುತ್ತು.

नवासा - **पु०** ಮಗಳಮಗ; ದೌಹಿತ್ರ.

नवाह - **पु०** ಒಂಭತ್ತು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣ.

नविश्ता - वि० ಬರೆದ ; ಬರೆದಿರುವ.

नवीन - वि० ಹೊಸ; ನೂತನ; ವಿಚಿತ್ರ ; ಅಪೂರ್ವ.

नवीस - पु० ಬರೆಯುವವನು; ಲೇಖಕ.

नवीसी - स्त्री० ಬರೆಯುವಿಕೆ.

नवेद - स्त्री० ನಿವೇದನೆ; ಆಮಂತ್ರಣ; ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರ.

नवेला - पु० ನವೀನ; ಹೊಸ. ತರುಣ.

नवेली - स्त्री० ತರುಣಿ; ಯುವತಿ.

नवोढ़ा - स्त्री० ನವವಿವಾಹಿತಳು; ನವಯುವತಿ.

नव्य - वि० ನೂತನ; ಹೊಸ.

नव्वाब - पु० दे० **नवाब.**

नव्वाबी - स्त्री० दे० **नवाबी.**

नशना - अ० ನಾಶವಾಗು; ನಷ್ಟವಾಗು.

नशा - पु० ಮತ್ತು; ಅಮಲು; ಮದ; ಸೊಕ್ಕು ;—**उतारना** - ಗರ್ವವನ್ನಿಳಿಸು ;—**किरकिरा होना** ; —**हिरन होना** - ಮದ ಇಳಿ.

नशाखोर - पु० ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವವ; ಕುಡುಕ.

नशात - पु० ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಪ್ರಾಣಿ.

नशाना - स० ನಾಶಪಡಿಸು; ಹಾಳುಮಾಡು.

नशीन - वि० ಇರುವ; ಆರೂಢ; ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ.

नशीला - वि० ಮಾದಕ(ಪದಾರ್ಥ); ಮದಮತ್ತ.

नशेबाज़ - पु० ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವವ.

नश्तर - पु० ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಚಾಕು.

नश्वर - वि० ನಾಶವಾಗತಕ್ಕ.

नस - स्त्री० ನಾಡಿ; ನರ; ಸ್ನಾಯು; —**नस में** - ಸರ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ.

नसकटा - पु० ನಪುಂಸಕ.

नसना - अ० ನಷ್ಟವಾಗು.

नसब - पु० ಮನೆತನ; ವಂಶ.

नसबनामा - पु० ವಂಶವೃಕ್ಷ.

नसबी - वि० ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

नसर - स्त्री० ಗದ್ಯ.

नसल - स्त्री० ವಂಶ.

नसवार - स्त्री० ನಶ್ಯ; ನಶ್ಯದ ಪುಡಿ.

नसा - स्त्री० ಮೂಗು; ನಾಸಿಕ.

नसाना - अ० ನಾಶವಾಗು; ಹಾಳಾಗು.

नसीनी - स्त्री० ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಏಣಿ.

नसीब - पु० ಭಾಗ್ಯ; ಅದೃಷ್ಟ; —**खुला जाना, चमकना, जागना** - ಭಾಗ್ಯಬರುವುದು ;—**फूट जाना** - ದುರ್ಭಾಗ್ಯಹೊಂದು ;—**होना** - ಸಿಗು.

नसीबवर - वि० ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.

नसीबा - पु० दे० **नसीब.**

नसीम - स्त्री० ತಂಪಾಗಿ ಬೀಸುವ ಸುವಾಸನೆಯ ಗಾಳಿ.

नसीर - ಪುಂ ಸಹಾಯಕ; ದೇವರ ಒಂದು ಹೆಸರು.

नसीला - ವಿಂ ನರನಾಡಿಗಳಿರುವ; ಉತ್ತಮ ಕುಲದ; ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿಯ.

नसीहत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಪದೇಶ; ಶಿಕ್ಷಣ.

नसेनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಏಣಿ.

नस्ख़ - ಪುಂ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ; ನಕಲು.

नस्ता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೂಗುದಾಣ ಹಾಕುವ ತೂತು.

नस्ब - ಪುಂ ಸ್ಥಾಪನೆ.

नस्य - ಪುಂ ನಶ್ಯ.

नस्ल - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಂಶ; ವಂಶಪರಂಪರೆ; ತಳಿ.

नस्सार - ಪುಂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗದ್ಯ; ಲೇಖಕ.

नहछू - ಪುಂ ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡಿನ ಕೈ ಬೆರಳುಗಳಿಗೆ ಮದರಂಗಿ ಹಚ್ಚುವ ಪದ್ಧತಿ; ಮದರಂಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರ.

नहज - ಪುಂ ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ; ನೇರಾದ ಮಾರ್ಗ.

नहना - ಸಂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚು; ಹೂಡು.

नहर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಲುವೆ; ನೀರಾವರಿ ನಾಲೆ.

नहरनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಗುರು ತೆಗೆಯುವ ಕತ್ತಿ.

नहला - ಪುಂ ಒಂಬತ್ತು ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಎಲೆ.

नहलाना - ಸಂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸು.

नहस - ವಿಂ ಅಶುಭ.

नहसुत - ಪುಂ ಉಗುರಿನ ಗೀರು ಅಥವಾ ಗುರುತು.

नहँ - ಪುಂ ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರದ ನಡುವಣ ತೂತು.

नहान - ಪುಂ ಸ್ನಾನ.

नहाना - ಅಂ ಮಿಯು; ಸ್ನಾನ ಮಾಡು.

नहार - ಪುಂ ದಿನ; ಹಗಲು. ವಿಂ ಉಪವಾಸಮಾಡಿದ.

नहिं - ಅವ್ಯಂ ದೇಂ नहीं.

नहीं - ಅವ್ಯಂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲ; —**तो** - ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಅನ್ಯಥಾ; —**सही** - ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

नहीफ़ - ವಿಂ ದುರ್ಬಲ.

नहूसत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉದಾಸೀನತೆ; ಖಿನ್ನತೆ; ಅಶುಭಲಕ್ಷಣ.

नांघना - ಸಂ ದಾಟು; ಲಂಘಿಸು.

नांठना - ಅಂ ನಷ್ಟವಾಗು; ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗು.

नाँद - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಂಜಣಿಗೆ; ಪಶುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ನೀರು ಇಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅಗಲವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ.

ना - ಅವ್ಯಂ ದೇಂ **नहीं. प्रत्यं** ಶಬ್ದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಉದಾ; —**नापाक, नाहक़.**

ना-आश्ना - **वि०** ಅಪರಿಚಿತ.

नाइत्तिफ़ाकी - **स्त्री०** ವಿರೋಧ; ಮತಭೇದ.

नाइन - **स्त्री०** ಹಜಾಮುರವಳು.

नाईं - **स्त्री०** ಸಮಾನ; ಸಮಾನತೆ. **क्रि०** ಅಂತೆ; ಸಮಾನವಾಗಿ.

नाई - **पु०** ಕ್ಷೌರಕ; ನಾಯಿಂದ.

नाउम्मेद - **वि०** ನಿರಾಶೆಯಾದ; ಆಶಾರಹಿತ.

नाउम्मेदी - **स्त्री०** ನಿರಾಶೆ.

नाक - **स्त्री०** ಮೂಗು;—**कटना** - ಮಾನಹೋಗು; —**में दम करना** - ಗೋಳಾಡಿಸು, ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡು;—**रख लेना** - ಗೌರವವನ್ನುಳಿಸುವುದು;—**रगड़ना** - ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡು, ಗೋಗರೆಯು;—**सिकोड़ना** - ಅಸಹ್ಯ ಅಥವಾ ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು; **नाकों चने चबाना** - ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಿಸು.

नाकड़ा - **पु०** ಮೂಗಿನ ಬಾವು.

नाकदर - **वि०** ಗೌರವವಿಲ್ಲದ.

नाकदरी - **स्त्री०** ಅಗೌರವ.

नाकवाला - **वि०** ಗೌರವಸ್ಥ.

नाकस - **वि०** ನೀಚ; ತುಚ್ಛ.

नाका - **पु०** ರಸ್ತೆಯತುದಿ; ಬಾಗಿಲು; ಚೌಕ; ಸೂಜಿಯ ಕಣ್ಣು.

नाकाबंदी - **स्त्री०** ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ.

नाक़ाबिल - **वि०** ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ; ಅಶಿಕ್ಷಿತ.

नाकाम - **वि०** ಮನೋರಥವು ಕೈಗೂಡದ; ನಿರಾಶೆ.

नाकारा - **वि०** ಅಪ್ರಯೋಜಕ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ.

नाक़िल - **वि०** ನಕಲಿಮಾಡುವವ; ನಕಲು ತೆಗೆಯುವವ.

नाक़िस - **वि०** ದೋಷಯುಕ್ತ; ಅಪೂರ್ಣ.

नाकूश - **पु०** ಶಂಖ.

नाकेदार - **पु०** ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ಸಿಪಾಯಿ; ಕಾವಲುಗಾರ.

नाकेबंदी - **स्त्री०** **दे० नाकाबंदी.**

नाखना - **स०** ನಾಶಮಾಡು; ಬೀಳಿಸು.

नाख़लक - **वि०** ಅಯೋಗ್ಯ.

नाख़ुन - **पु०** ಉಗುರು. **नाख़ुने शमशेर** - ಕತ್ತಿಯುಹದ; ಗೊರಸು. **अक्ल के नाख़ुन लेना** - ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

नाख़ुना - **पु०** ಕಣ್ಣಿನ ಪರೆ.

नाख़ुश - **वि०** ಅತೃಪ್ತ.

नाख़ुशी - **स्त्री०** ಅತೃಪ್ತಿ.

नाख़ून - **पु०** ಉಗುರು; ನಖ.

नाख़ौरी - **स्त्री०** ಉಗುರುಸುತ್ತು.

नाग - **पु०** ಸರ್ಪ; ನಾಗರ ಹಾವು.

नागफनी - **स्त्री०** ಪಾಪಾಸ್ ಕಳ್ಳಿ.

नागबेल - **स्त्री०** ವೀಳೇದೆಲೆ ಬಳ್ಳಿ.

नागर - ವಿ೦ ನಗರದ; ಪಟ್ಟಣದ. ಪು೦ ಚತುರನಾದ ಮನುಷ್ಯ; ಸಭ್ಯ; ನಾಗರಿಕ; ಶುಂಠಿ; ಗುಜರಾತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಒಂದು ಪಂಗಡ.

नागरता - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಾಗರಿಕತೆ; ಸಭ್ಯತೆ; ಚಾತುರ್ಯ.

नागरमोथा - ಪು೦ ಕೊನ್ನಾರಿ ಗೆಡ್ಡೆ; ನಾಗಮುಸ್ತಕ.

नागरिक - ವಿ೦ ಪಟ್ಟಣದ; ಪಟ್ಟಣಿಗ; ಜಾಣ.

नागरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಗರವಾಸಿ ಸ್ತ್ರೀ; ದೇವನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರ.

नागवल्ली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವೀಳೇದೆಲೆಯ ಬಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಎಲೆ.

नागवार - ವಿ೦ ಅಸಹ್ಯ; ಅಪ್ರಿಯ; ಕೆಟ್ಟದೆನಿಸುವ.

नागहाँ - ಕ್ರಿ೦ ಅಕಸ್ಮಾತ್; ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ; ದಢೀರನೆ.

नागहानी - ವಿ೦ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ; ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ.

नागा - ಪು೦ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ತಿರಗಾಡುವ ಶೈವಸಾಧು.

नाग़ा - ಪು೦ ನಡುವೆ.

नागिन - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೆಣ್ಣು ಸರ್ಪ.

नागोद - ಪು೦ ಎದೆ ಕವಚ.

नाच - ಪು೦ ನಾಟ್ಯ; ನೃತ್ಯ; ಕುಣಿತ; ಆಟ;—**नचाना** - ಆಟವಾಡಿಸು; ಗೋಳಾಡಿಸು.

नाचकूद - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಾಟ್ಯ; ಕುಣಿದಾಟ; ಹಾರಾಟ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಜಂಬ.

नाचगीत - ಪು೦ ಆಟಪಾಟ; ನೃತ್ಯ.

नाचघर - ಪು೦ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆ.

नाचना - ಅ೦ ಕುಣಿ; ನೃತ್ಯಮಾಡು; ನರ್ತಿಸು; ಕುಣಿದಾಡು.

नाचमहल - ಪು೦ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆ.

नाचरंग - ಪು೦ ವಿಲಾಸ; ವಿನೋದ; ಆನಂದೋತ್ಸವ.

नाचाक़ - ವಿ೦ ರೋಗಿ; ವಿರಸವಾದ; ಸಪ್ಪೆ.

नाचार - ವಿ೦ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ; ಅಸಹಾಯ; ವ್ಯರ್ಥ; ತುಚ್ಛವಾದ.

नाचारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಿವಶತೆ; ಅಸಹಾಯತೆ.

नाचीज़ - ವಿ೦ ತುಚ್ಛ; ಅಕಿಂಚನ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ.

नाज - ಪು೦ ದವಸ; ಧಾನ್ಯ.

नाज़ - ಪು೦ ಬೆಡಗು; ಒಯ್ಯಾರ; ಒಲಪು; —**नख़रा** - ಒಲಪು ಒಯ್ಯಾರ.

नाज़नीं - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸುಂದರಿ; ಚೆಲುವಿ.

नाज़बरदार - ಪು೦ ಮುಖಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವವ.

नाज़बरदारी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸ.

नाज़-बालिश - ಪು೦ ಚಿಕ್ಕದಿಂಬು.

नाज़ाँ - ವಿ೦ ಹೆಮ್ಮೆಗಾರ; ಗರ್ವಿಷ್ಠ; ಜಂಬಗಾರ.

नाजायज़ - ವಿ೦ ಅನುಚಿತವಾದ; ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ; ಅನುಪಯುಕ್ತ; ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ.

नाज़िम - पु० ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಗಾರ; ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

नाज़िर - पु० ನೋಡುವವ; ನಿರೀಕ್ಷಕ; ಕೋರ್ಟಿನ ಗುಮಾಸ್ತೆ; ವೇಶ್ಯೆಯರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರ.

नाज़िरा - पु० ನೋಡುವವರು; ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು.

नाज़िरात - स्त्री० ವೇಶ್ಯೆಯರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನಿಗೆ ದೊರಕುವ ಹಣ.

नाज़िल - वि० ಇಳಿಯುವ; ಧುಮುಕುವ.

नाज़िला - पु० ಸಂಕಟ; ಕಷ್ಟ.

नाज़िश - स्त्री० ಬಿಗುಮಾನ; ಗರ್ವ.

नाज़ुक - वि० ಕೋಮಲ; ಸೂಕ್ಷ್ಮ; ನುಣುಪಾದ; ನಾಜೂಕಾದ.

नाज़ुक-तबा - वि० दे० नाज़ुक-मिज़ाज़.

नाज़ुक दिमाग - वि० ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವ; ಜಂಬಗಾರ.

नाज़ुक-मिज़ाज - वि० ಸಣ್ಣ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಹಿಸದ; ಅಸಹನೆಯುಳ್ಳ.

नाज़ुकी - स्त्री० ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ; ನುಣುಪು.

नाटकी - पु० ಅಭಿನಯಗಾರ.

नाटकीय - वि० ನಾಟಕದ.

नाटना - अ० ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪು. स० ಮಾತು ಹೊರಳಿಸು.

नाटा - वि० ಕುಳ್ಳ. पु० ಕುಳ್ಳಾದ ಎತ್ತು ಅಥವಾ ಆಕಳು.

नाटिका - स्त्री० ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳ ನಾಟಕ.

नाठ - पु० ನಷ್ಟ; ನಾಶ; ಅಭಾವ.

नाठना - अ० ನಾಶವಾಗು; ಧ್ವಂಸವಾಗು.

नाठा पु० ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದವ.

नाड़ - स्त्री० ಕುತ್ತಿಗೆ; ಕೊರಳು.

नाड़ा - पु० ನಡುಕಟ್ಟು; ಲಾಡಿ.

नाड़िया - पु० ವೈದ್ಯ; ಚಿಕಿತ್ಸಕ.

नाड़ी - स्त्री० ನಾಡಿ; ನರ; ನಳಿಗೆ.

नाड़ीमंडल - पु० ವಿಷುವದ್ರೇಖೆ; ಭೂಮಧ್ಯ ರೇಖೆ.

नात - पु० ಜ್ಞಾತಿ; ನೆಂಟ; ಬಂಧು.

नातजरबेकार - वि० ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ.

नातमाम - वि० ಅಪೂರ್ಣ.

नातराश - वि० ಸುಲಿಯದೆ ಇರುವ; ಅಸಭ್ಯ.

नातवाँ - वि० ದುರ್ಬಲ; ಅಶಕ್ತ.

नाता - पु० ನೆಂಟಸ್ತಿಕೆ; ಸಂಬಂಧ; ಸ್ನೇಹ.

नाताकृत - वि० ಅಶಕ್ತ; ದುರ್ಬಲ; ಬಲಹೀನ.

नातिका - पु० ವಾಚಾಳತನ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

नातिन - स्त्री० ಮಗಳ ಮಗಳು; ಪೌತ್ರಿ.

नाती - पु० ಮೊಮ್ಮಗ; ದೌಹಿತ್ರ.

नाते - क्रि० ಸಂಬಂಧವಾಗಿ; ಸಲುವಾಗಿ; ನಿಮಿತ್ತ.

नातेदार - वि० ಸಂಬಂಧಿಕ; ನೆಂಟ; ಬಾಂಧವ.

नाथ - पु० ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ; ಅಧಿಪತಿ; ಪತಿ.

नाथना - ಸಂ ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕು.

नाद - ಪುಂ ಶಬ್ದ ; ಧ್ವನಿ.

नादना - ಸಂ ಬಾರಿಸು. ಅಂ ಶಬ್ದವುಂಟಾಗು ; ಆನಂದಿಸು ; ಚಿಗುರು.

नादान - ವಿಂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ; ಮೂರ್ಖ ; ಅಜ್ಞಾನಿ.

नादानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ ; ಮೂರ್ಖತನ ; ಅಜ್ಞಾನ.

नादार - ವಿಂ ಬಡವ ; ನಿರ್ಧನ.

नादारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಡತನ; ದಾರಿದ್ರ್ಯ.

नादिम - ವಿಂ ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡ; ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟ.

नादिया - ಪುಂ ನಂದಿ; ಕಪಿಲೆ ಬಸವ; ಗಂಗೆತ್ತು ; ಕೋಲೆಬಸವ.

नादिर - ವಿಂ ಅದ್ಭುತವಾದ; ವಿಚಿತ್ರವಾದ.

नादिरशाही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಆಡಳಿತ ; ಅತ್ಯಾಚಾರ.

नादिरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜುಬ್ಬ.

नादिहंद - ವಿಂ ಕೊಡದವನು ; ಜಿಪುಣ ; ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಹಿಂದಿರುಗಿಸದವನು.

नादिहंदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಡದಿರುವಿಕೆ.

नादी - ವಿಂ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ; ಬಾರಿಸುವ.

नादीदा - ವಿಂ ಕಾಣದ ; ಊಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ.

नादुरुस्त - ವಿಂ ಅಶುದ್ಧ ; ತಪ್ಪು.

नाधना - ಸಂ ಕಟ್ಟು ; ನೊಗಕ್ಕೆ ಹೂಡು.

नान - ಸ್ತ್ರೀಂ ರೊಟ್ಟಿ ; ಚಪಾತಿ.

नानकशाही - ವಿಂ ಗುರು ನಾನಕನ ಶಿಷ್ಯರು.

नानकार - ಪುಂ ಹಣ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಬೇರೊಬ್ಬರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.

नानखताई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಲ್ಲೆಯಂತಿರುವ ಒಂದು ಮಿಠಾಯಿ; ಕತ್ತಾಯಿ.

नानबाई - ಪುಂ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುವವನು.

नाना - ಪುಂ ತಾಯಿಯ ತಂದೆ. ವಿಂ ವಿವಿಧ ; ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ.

नानिहाल - ಪುಂ ಮಾತಾಮಹರ ಮನೆ; ತಾಯಿಯ ತಂದೆಯ ಮನೆ.

नानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ.

नानुकर - ಪುಂ ತಿರಸ್ಕಾರ ; ಒಲ್ಲೆ ; ಊಹೂ ; ನಿಷೇಧಾರ್ಥ.

नान्हा - ವಿಂ ಚಿಕ್ಕ ; ಸಣ್ಣ.

नाप - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಳತೆ; ಪರಿಮಾಣ ; ಅಳೆಯುವ ಕೋಲು.

नापजोख / **नापतौल** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ತೂಕಮಾಡುವ ಕೆಲಸ.

नापना - ಸಂ ಅಳೆ ; ಅಳತೆಮಾಡು ; ತೂಕಮಾಡು.

नापसंद - ವಿಂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ; ಅಪ್ರಿಯ ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪದ.

नापसंदगी - ಸ್ತ್ರೀ० ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪದಿರುವಿಕೆ; ಅಪ್ರಿಯತೆ.

नापाक - ವಿ० ಅಪವಿತ್ರ; ಅಶುದ್ಧ.

नापाकी - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಪವಿತ್ರತೆ; ಅಶುದ್ಧತೆ.

नापायदार - ವಿ० ಆಧಾರ ರಹಿತ; ಕ್ಷಣಭಂಗುರ; ಬಾಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ.

नापित - ಪು० ಕ್ಷೌರಿಕ; ನಾಯಿಂದ.

नाफ़ - ಸ್ತ್ರೀ० ನಾಭಿ; ಹೊಕ್ಕಳು.

नाफ़रमाँ - ಪು० ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವ ತೋರಿಸುವವನು.

नाफ़हम - ವಿ० ಅರಿಯದವ; ಅಜ್ಞಾನಿ.

नाफ़हमी - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಜ್ಞಾನ; ಅವಿವೇಕ.

नाफा - ಪು० ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗದ ಹೊಕ್ಕಳ ಚೀಲ.

नाफ़िर - ವಿ० ಅಸಹ್ಯಪಡುವವ.

नाब - ವಿ० ಶುದ್ಧವಾದ. ಪು० ಹಾವಿನ ವಿಷದಂತಹ; ದವಡೆಹಲ್ಲು.

नाबदान - ಪು० ಬಚ್ಚಲು; ಚರಂಡಿ.

नाबालिग़ - ವಿ० ವಯಸ್ಸುಬಾರದ; ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದ.

नाबूद - ವಿ० ನಾಶವಾದ; ಧ್ವಂಸವಾದ.

नाभ - ಸ್ತ್ರೀ० ವತ್ಸನಾಭಿ ಎಂಬ ವಿಷ; ಹೊಕ್ಕಳು.

नाभक - ಪು० ಅಳಲೆಕಾಯಿ.

नाभि - ಸ್ತ್ರೀ० ಹೊಕ್ಕಳು.

नामंजूर - ವಿ० ಅಸ್ವೀಕೃತ; ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದ.

नामंजूरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು.

नाम - ಪು० ಹೆಸರು; ಕೀರ್ತಿ; —**लेना** - ಹೆಸರೆತ್ತು, ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸು, ಜಪಿಸು.

नामक - ವಿ० ಹೆಸರುಳ್ಳ; ಹೆಸರಿನ.

नामज़द - ವಿ० ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

नामधाम - ಪು० ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ; ವಿಳಾಸ; ಪತ್ತೆ.

नामर्द - ವಿ० ನಪುಂಸಕ; ಹೇಡಿ.

नामर्दी - ಸ್ತ್ರೀ० ನಪುಂಸಕತನ.

नाम व निशान - ಪು० ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಗುರುತು; ಪತ್ತೆ.

नामवर - ವಿ० ಹೆಸರುಳ್ಳ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

नामवरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ; ಹೆಸರುವಾಸಿ.

नामशेष - ವಿ० ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವ; ಗತಿಸಿದ.

ना-महदूद - ವಿ० ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ; ಅಪಾರ.

नामा - ಪು० ಪತ್ರ; ಗ್ರಂಥ.

नामाकूल - ವಿ० ಅಯೋಗ್ಯ; ಅನುಚಿತ.

नामानिगार - ವಿ० ಸುದ್ದಿಗಾರ; ಬಾತ್ಮೀದಾರ.

ना-मालूम - ವಿ० ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ; ತಿಳಿಯದ; ಅಪರಿಚಿತ.

नामी - वि० ಹೆಸರಿನ; ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ;—**गिरामी** - ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ना-मुनासिब - वि० ಸರಿಯಲ್ಲದ; ಅನುಚಿತ.

ना-मुबारक - वि० ಅಶುಭ; ಅಮಂಗಳ.

ना-मुमकिन - वि० ಅಸಂಭಾವ್ಯ; ಆಗದ ಹೋಗದ.

ना-मुराद - वि० ನಿಷ್ಫಲ; ವ್ಯರ್ಥ.

ना-मुवाफ़िक़ - वि० ವಿರುದ್ಧ; ಪ್ರತಿಕೂಲ.

नामूस - स्त्री० ಗೌರವ; ಮಾನ; ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ.

नामूसी - स्त्री० ಅಗೌರವ; ಅವಮಾನ.

ना-मेहरबान - वि० ದಯೆಯಿಲ್ಲದ.

नामोनिशान - पु० ಗುರುತು; ಪತ್ತೆ; —**न रहना** - ನಿರ್ನಾಮವಾಗು.

नायक - पु० ಮುಂದಾಳು; ಅಧಿಪತಿ

नायब - पु० ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ; ಸಹಾಯಕ.

नायबी - स्त्री० ಬದಲೀ ಕೆಲಸ.

नायाब - वि० ಬೇಗನೆ ದೊರಕದ; ಅಪ್ರಾಪ್ಯ.

नायिका - स्त्री० ಮುಖಂಡಳು; ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ; ಕಥಾನಾಯಕಿ.

नारंग - पु० ಕಿತ್ತಳೆ; ಕೆಮ್ಮೊಲಂಗಿ; ಪಿಪ್ಪಲಿ.

नारंगी - स्त्री० ಕಿತ್ತಳೆ.

नार - स्त्री० ಕುತ್ತಿಗೆ; ಕೊರಳು. पु० ಹಗ್ಗ; ಲಾಡಿ.

नारक - पु० ನರಕದಲ್ಲಿರುವವನು.

नारना - स० ಆಳ ನೋಡು; ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚು.

नारा - पु० ಲಾಡಿ; ನೊಗದ ಹಗ್ಗ; ಘೋಷ; ಜಯಜಯಕಾರ.

नाराज़ - वि० ಅಪ್ರಸನ್ನ; ಅಸಂತುಷ್ಟ; ಸಿಟ್ಟಾದ.

नाराज़गी } स्त्री० ಕೋಪ; ಅಸಮಾಧಾನ.
नाराज़ी }

नारियल - पु० ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ; ನಾರಿಕೇಳ.

नारियली - स्त्री० ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಬುರುಡೆ; ಕೊಬ್ಬರಿ; ತೆಂಗಿನ ಹೆಂಡ.

नारी - स्त्री० ಹೆಂಗಸು; ಮಹಿಳೆ.

नारू - पु० ನಾರುಹುಣ್ಣು ಎಂಬ ರೋಗ.

नाल - स्त्री० ದಂಟು; ಕಾಂಡ; ನಳಿಗೆ; ಕೊಳವಿ; ಹೊಕ್ಕಳು; ಲಾಳ. पु० ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿ; ನಾಲೆ; ಮೋರಿ.

नालबंद - पु० ಲಾಳ ಕಟ್ಟುವವನು.

नालबंदी - स्त्री० ಲಾಳ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ.

नालकी - स्त्री० ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಪಾಲಕಿ.

नाला - वि० ಅಳುತ್ತಿರುವ; ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವ.

नाला - पु० ಜಲಪ್ರವಾಹದ ನಾಲೆ; ಚಿಕ್ಕನದಿ; ಕಾಲುವೆ.

नालायक - वि० ಕೆಲಸಕ್ಕೆಬಾರದ; ಮೂರ್ಖ.

नालिका - स्त्री० ಚಿಕ್ಕದಂಟು; ಕೊಳವಿ; ನಳಿಗೆ.

नालिश - स्त्री० ಫಿರ್ಯಾದು; ದೂರು; ದಾವೆ.

नालिशी - वि० ದಾವೆಮಾಡುವವನು

नाली - स्त्री० ಚಿಕ್ಕನಾಲೆ ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆ; ಕೊಳವಿ; ನಳಿಗೆ; ರಕ್ತನಾಳ; ನಾಡಿ; ಗಡಿಯಾರ; ಕಮಲ.

नालौट - वि० ಭಾಷೆಗೆತಪ್ಪುವವನು; ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ಮೋಸಮಾಡುವವನು

नाव - स्त्री० ದೋಣಿ; ನಾವೆ; ನೌಕೆ.

नावघाट - पु० ದೋಣಿಗಳು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ; ದಂಡೆ.

नावक - पु० ಒಂದುವಿಧವಾದ ಬಾಣ; ನಾವಿಕ.

नावना - स० ಬಗ್ಗಿಸು.

नावर - स्त्री० ದೋಣಿ; ತೆಪ್ಪ.

नावाकिफ़ - वि० ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ; ತಿಳಿಯದ.

नावाजिब - वि० ಸರಿಯಲ್ಲದ; ಅನುಚಿತ.

नाश - पु० ಕೇಡು; ಅಳಿವು.

नाशक - वि० ನಾಶಮಾಡುವವ

नाशपाती - स्त्री० ಮರಸೇಬು; ಬೇರಿಕಾಯಿ.

नाशवान् - वि० ಅನಿತ್ಯವಾದ; ನಶ್ವರವಾದ

ना शाइस्ता - वि० ಅಸಭ್ಯತನದ; ಅನುಚಿತವಾದ.

ना-शाद - वि० ಅಪ್ರಸನ್ನ.

नाश्ता - पु० ಬೆಳಿಗಿನ ಫಲಾಹಾರ; ಉಪಹಾರ; ತಿಂಡಿ; ತೀರ್ಥ.

नास - स्त्री० ನಶ್ಯ; ನಶ್ಯದಪುಡಿ.

नासदान - पु० ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ.

नासना - स० ನಾಶಪಡಿಸು.

नासबूर - वि० ಅಶಾಂತ; ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲದ.

ना-समझ - वि० ಬುದ್ಧಿಹೀನ; ಮೂರ್ಖ.

ना-समझी - स्त्री० ಮೂರ್ಖತನ; ತಿಳಿಗೇಡಿತನ.

नासह - वि० ಉಪದೇಶಮಾಡುವವ.

नासा - स्त्री० ಮೂಗು.

ना-साज़ - वि० ಅಸ್ವಸ್ಥ; ಬೇನೆಯುಳ್ಳ.

नासापुट - पु० ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆ.

नासिका - स्त्री० ಮೂಗು.

नासिख - पु० ಲೇಖಕ; ಹಾಳುಮಾಡುವವ.

नासीर - पु० ಸೇನಾನಾಯಕನ ಮುಂದೆ ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ದಳ.

नासूर - पुं॰ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಗಾಯ; ನಾಡೀ ವ್ರಣ.

नास्तिक - पुं॰ ಪರಮಾತ್ಮ ಪರಲೋಕ ಪುನರ್ಜನ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ನಂಬದವನು.

नाहजार - वि॰ ನೀಚತನದ; ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ.

नाहक़ - क्रि॰ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ; ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ.

नाहनूह - स्त्री॰ 'ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ' ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದ.

ना-हमवार - वि॰ ಎತ್ತುತಗ್ಗಾದ; ಏರಿಳಿತಗಳಿರುವ.

नाहर - पुं॰ ಸಿಂಹ; ಹುಲಿ.

नाहीं - अव्य॰ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲ.

निंदक - पुं॰ ನಿಂದಿಸುವವನು.

निंदन - पुं॰ ನಿಂದನೆ; ದೂಷಣೆ.

निंदना - स॰ ನಿಂದಿಸು.

निंदनीय - वि॰ ನಿಂದಿಸತಕ್ಕ; ಗರ್ಹಣೀಯವಾದ.

निंदरना - स॰ ನಿಂದಿಸು.

निंदा - स्त्री॰ ನಿಂದೆ; ಅಪವಾದ; ಅಪಕೀರ್ತಿ.

निंदाई - स्त्री॰ ಕಳೆತೆಗೆಯುವುದು.

निंदासा - वि॰ ತೂಕಡಿಕೆಯ ಅಥವಾ ನಿದ್ದೆಗಣ್ಣಿನವನು.

निंदित - वि॰ ನಿಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ದೂಷಿತವಾದ.

निंदिया - स्त्री॰ ನಿದ್ದೆ; ತೂಕಡಿಕೆ.

निंब - स्त्री॰ ಬೇವು.

निंबू - पुं॰ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು.

निःस्पृह - वि॰ ಇಚ್ಛಾರಹಿತವಾದ; ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ.

निःस्वार्थ - वि॰ ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತವಾದ.

निअर - अव्य॰ ಸಮೀಪ; ಹತ್ತಿರ.

निअराना - स॰ ಸಮೀಪಿಸು; ಹತ್ತಿರ ಬರು.

निआना - पुं॰ ಕೊನೆ; ಪರಿಣಾಮ. अव्य॰ ಕೊನೆಗೆ.

निआमत - स्त्री॰ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಪದಾರ್ಥ; ಅಲಭ್ಯವಸ್ತು.

निकट - क्रि॰ ಬಳಿಯ; ಹತ್ತಿರ; ಸಮೀಪ.

निकम्मा - वि॰ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ಕೆಟ್ಟ.

निकर - पुं॰ ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

निकरिस - पुं॰ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಒಂದುಬಗೆಯ ಕೀಲುವಾಯುವು.

निकर्मा - वि॰ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ; ಸೋಮಾರಿ.

निकलना - अ॰ ಹೊರಗೆ ಬರು; ಹೊರಡು; ಹೊರಗಾಗು; ಹೊಮ್ಮು; ಹುಟ್ಟು; ಹೋಗು; ಪ್ರಕಟವಾಗು; ಸಿದ್ಧವಾಗು; ಕಳೆದುಹೋಗು.

निकलवाना - स॰ ಬೇರೆಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಹೊರಡಿಸು.

निकाई - स्त्री॰ ಸೌಂದರ್ಯ; ಚೆಲುವು.

निकाज - वि॰ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವ.

निकाना - ಸಂ ಕಳಿ ತೆಗೆ; ಕೀಳು.

निकाम - ವಿಂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ವ್ಯರ್ಥ. **ಕ್ರಿಂ** ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ.

निकाय - ಪುಂ ಸಮೂಹ; ರಾಶಿ; ಗುಂಪು; ಮನೆ; ಪರಮಾತ್ಮ.

निकाल - ಪುಂ ಹೊರಡಿಸುವಿಕೆ; ಸಾಗಿಸುವಿಕೆ; ಉಪಾಯ.

निकालन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊರಗೆಡಹಿದ ಅಥವಾ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

निकालना - ಸಂ ಹೊರಡಿಸು; ಹೊರಪಡಿಸು; ತೆಗೆ; ಕಲ್ಪಿಸು.

निकाला - ಪುಂ ಬಹಿಷ್ಕಾರ; ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ.

निकास - ಪುಂ ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಹೊರಡುವ ದಾರಿ; ಮೈದಾನ; ಮೂಲಸ್ಥಾನ; ಬಿಡುಗಡೆಯ ಉಪಾಯ.

निकासी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಪ್ರಸ್ಥಾನ; ಆದಾಯ; ಲಾಭ; ಬಿಕರಿ; ಮಾರಾಟ; ಸುಂಕ.

निकाह - ಪುಂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನೆರವೇರುವ ಮದುವೆ.

निकियाना - ಸಂ ಕಿತ್ತುಹಾಕು; ಎಳೆಯೆಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸು.

निकुंज - ಪುಂ ಲತಾಮಂಡಪ; ಹೂಬಳ್ಳಿಯ ಮನೆ; ಉದ್ಯಾನ.

निकेतन - ಪುಂ ನಿವಾಸಸ್ಥಲ; ಮನೆ.

निकृष्ट - ವಿಂ ನೀಚ.

निकोसना - ಸಂ ಹಲ್ಲುಕಿರಿ; ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿ.

निक्षिप्त - ವಿಂ ಬಿಸಾಡಿರುವ; ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿರುವ.

निक्षेप - ಪುಂ ಬಿಸಾಡುವಿಕೆ; ಹಾಕಿಬಿಡುವಿಕೆ; ಅಡವು; ಅಮಾನತ್ತು.

निखंग - ಪುಂ ಬತ್ತಳಿಕೆ.

निखट्टू - ವಿಂ ದಾರಿಗೆ ಬಾರದವ; ಕೆಲಸಗಳ್ಳ; ತನ್ನ ಮೈಗಳ್ಳತನದಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಯಾಗದವ.

निखरना - ಅಂ ನಿರ್ಮಲವಾಗು; ಸ್ವಚ್ಛವಾಗು.

निखरवाना - ಸಂ ನಿರ್ಮಲಗೊಳಿಸು.

निखरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಘೃತಪಕ್ವ; ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರೆದದ್ದು.

निखार - ಪುಂ ಸ್ವಚ್ಛತೆ; ನಿರ್ಮಲತೆ.

निखारना - ಸಂ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡು.

निखालिस - ವಿಂ ಪರಿಶುದ್ಧ; ನಿರ್ಮಲ.

निखिल - ವಿಂ ಅಖಿಲ; ಸಂಪೂರ್ಣ.

निखोट - ವಿಂ ನಿರ್ದೋಷ; ಸ್ಪಷ್ಟ. **ಕ್ರಿಂ** ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ; ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿ.

निगदना - ಸಂ ಒಳಗೆ ಅರಳೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಹೊಲಿಯುವುದು.

निगड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆನೆಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯುವ ಸರಪಳಿ; ಬೇಡಿ.

निगरां - ಪುಂ ರಕ್ಷಕ; ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕವನು.

निगरानी - स्त्री० ಕಣ್ಣೋಟ; ಕಣ್ಗಾವಲು; ನಿರೀಕ್ಷಣೆ; ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

निगरु - वि० ಹಗುರ; ಭಾರಕಡಿಮೆಯಾದ.

निगलना - स० ನುಂಗಿಬಿಡು; ತಿಂದುಬಿಡು.

निगह - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ.

निगहबान - पु० ಕಾಪಾಡುವವ.

निगहबानी - स्त्री० ಮೇಲ್ಗಾವಲು; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

निगार - पु० ಚಿತ್ರ; ಕಸೂತಿ;—**ए-आलम** - ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸುಂದರವಾದ.

निगाली - स्त्री० ಗುಡಗುಡಿಯ ಕೊಳವೆ.

निगाह - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ; ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ; ಗಮನ; ನಿಗಾ; ನೋಟ

निगुनी - वि० ಗುಣರಹಿತವಾದ.

निगूढ़ - वि० ಅತ್ಯಂತ ಗುಪ್ತವಾದ.

निगोड़ा - वि० ಭಾಗ್ಯಹೀನ; ಗುರುಹಿರಿಯರಾರೂ ಇಲ್ಲದವನು; ಅನಾಥ; ದಿಕ್ಕುದೆಶೆಯಿಲ್ಲದ.

निग्रह - पु० ತಡೆ; ಅಡ್ಡಿ; ದಮನ; ಚಿಕಿತ್ಸೆ; ಬಂಧನ.

निघंटु - पु० ಶಬ್ದಕೋಶ; ಶಬ್ದಸಂಗ್ರಹ.

निघटना - अ० ಕಡಿಮೆಯಾಗು; ಇಳಿ; ಕುಗ್ಗು.

निघरघट - वि० ಮನೆಮಠಗಳಿಲ್ಲದವನು; ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವ; ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದವ.

निघरा - वि० ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವ; ಅನಾಥ.

निचय - पु० ಸಮೂಹ; ಸಂಚಯ; ನಿಶ್ಚಯ.

निचला - वि० ಕೆಳಗಣ.

निचाई - स्त्री० ತಗ್ಗು; ನೀಚತನ; ಆಳ; ಕೀಳುತನ.

निचान - स्त्री० ತಗ್ಗು; ಇಳಿಜಾರು; ಇಳಕಲು.

निचिंत - वि० ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾದ.

निचुड़ना - अ० ಹಿಂಡಿಹೋಗು; ಬತ್ತಿಹೋಗು.

निचोड़ - पु० ಹಿಂಡಿದ್ದು; ಸಾರ; ಸತ್ವ; ಸಾರಾಂಶ.

निचोड़ना, **निचोरना** - स० ಹಿಂಡು; ಕಿವುಚು.

निचोल - पु० ಹೆಂಗಸರ ವಸ್ತ್ರ; ಅಡ್ಡಸೆರಗು

निचौहाँ - वि० ಕೆಳಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದ; ಬಗ್ಗಿದ; ಬಾಗಿದ.

निछक्का - पु० ಶುದ್ಧವಾದ; ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ.

निछल - वि० ನಿಷ್ಕಪಟ.

निछावर - स्त्री० ನಿವಾಳಿಸುವಿಕೆ; ಇಳಿತೆಗೆಯುವಿಕೆ; ಇನಾಮು;—**होना** - ಬಲಿಯಾಗು.

निछोह, **निछोही** - वि० ನಿಷ್ಠುರ.

निज - वि० ತನ್ನ; ಸ್ವಕೀಯ; ಸ್ವಂತದ; ಮುಖ್ಯವಾದ.

निज़ाबत - स्त्री० ಸತ್ಕ್ಕಲ.

निज़ाम - पु० ಏರ್ಪಾಡು ; ವ್ಯವಸ್ಥೆ ; ಮುತ್ತಿನಸರ ; ಅಸ್ತಿವಾರ.

निज़ामत - स्त्री० ವ್ಯವಸ್ಥೆ ; ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಕೆಲಸ.

निजी - वि० ಸ್ವಂತದ.

निझरना - अ० ಉದುರಿ ಬೀಳು ; ಒಣಗಿ ಹೋಗು.

निझाना - अ० ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಇಣಿಕಿ ನೋಡು.

निझोटना - स० ಎಳೆದು ಕಸುಗೊಳ್ಳು.

निठल्ला / **निठल्लू** } वि० ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ; ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

निठाला - पु० ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವ; ವರಮಾನವಿಲ್ಲದ ಕಾಲ ; ಬಿಡುವು ; ಅವಕಾಶ.

निठुर - वि० ಕಠೋರ ಹೃದಯದ.

निठुराई - स्त्री० ಕ್ರೂರತೆ.

निठौर - पु० ಕೆಟ್ಟಜಾಗ; ಕೇಡುಗಾಲ.

निडर - वि० ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದ; ಸಾಹಸವುಳ್ಳ.

निडीन - पु० ಪಕ್ಷಿ ಅಥವಾ ವಿಮಾನ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಳಿಯುವಿಕೆ.

निढ़ाल - वि० ಬಿದ್ದುಹೋದ; ಶಿಥಿಲ; ಆಯಾಸಗೊಂಡ.

नितंब - पु० ಮುಕುಳಿ; ಕುಂಡಿ; ಭುಜ; ಪರ್ವತದ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶ.

नित - अव्य० ಪ್ರತಿದಿನವೂ.

नितराम - अव्य० ಸರ್ವದಾ;ಯಾವಾಗಲೂ.

नितांत - वि० ಅತ್ಯಂತ; ಸರ್ವಥಾ.

नित्य - वि० ಯಾವಾಗಲೂ; ಸದಾ.

नित्यता - स्त्री० ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಿಕೆ.

निथरना - अ० ತಿಳಿಗಟ್ಟು ; ತಿಳಿಯಾಗು ; ತೇಟಿಯಾಗು.

निथार - पु० ತಿಳಿಗಟ್ಟಿದ ನೀರು.

निथारना - स० ತಿಳಿಯಿಡು ; ತೇರಿಕ್ಕು.

निदरना - स० ಅನಾದರ ಮಾಡು ; ತಿರಸ್ಕರಿಸು.

निदर्शन - पु० ದೃಷ್ಟಾಂತ ; ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

निदाहना - स० ಉರಿಸು ; ಸುಡು.

निदाघ - पु० ಉಷ್ಣ ; ಬಿಸಿಲು.

निदान - पु० ಆದಿಕಾರಣ; ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ.

निर्देश - पु० ಆಜ್ಞೆ ; ಶಾಸನ.

निद्रा - स्त्री० ನಿದ್ದೆ ; ನಿದ್ರೆ.

निद्रालु - वि० ನಿದ್ರಿಸುವವನು.

निद्रित - वि० ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿರುವ.

निधड़क - क्रि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ; ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ.

निधन - पु० ನಾಶ; ಮರಣ. वि० ಧನಹೀನವಾದ.

निधनी - वि० ದರಿದ್ರ.

निधान - पु० ಆಧಾರ; ಆಶ್ರಯ; ಲಯಸ್ಥಾನ; ನಿಧಿ.

निधि - स्त्री० ಹೂತಿಟ್ಟ ದ್ರವ್ಯ ; ನವರತ್ನಗಳು ; ಸಮುದ್ರ.

निनय - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಿನಯು; ವಿಧೇಯತೆ.

निनरा - ವಿ೦ ಪ್ರತ್ಯೇಕ; ಬೇರೆ.

निनाद - ಪು೦ ಶಬ್ದ; ಧ್ವನಿ.

निनान - ಪು೦ ಅಂತ್ಯ; ಅವಸಾನೆ; ಲಕ್ಷಣ. ಕ್ರಿ೦ ಕೊನೆಗೆ. ವಿ೦ ಸರ್ವಥಾ; ಮೊದಲನೆಯ.

निनाया - ಪು೦ ತಿಗಣೆ.

निनारा - ವಿ೦ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ; ಬೇರೆ; ಭಿನ್ನ; ದೂರವಾದ.

निनावाँ - ಪು೦ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದವಡೆಯ ಒಳಗಡೆ ಏಳುವ ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆಗಳು; ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣು.

निनावीं - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ವಸ್ತು; ಪಿಶಾಚಿ.

निनौना - ಸ೦ ಬಗ್ಗಿಸು.

निनौरा - ಪು೦ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆ.

निपंग - ವಿ೦ ಅಂಗಹೀನ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ.

निपजना - ಅ೦ ಹುಟ್ಟು; ವೃದ್ಧಿಯಾಗು; ಸಿದ್ಧವಾಗು.

निपट - ಅ೦ ಕೇವಲ; ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ; ಬರೇ; ಸರ್ವಥಾ; ಅತ್ಯಂತ.

निपटना - ಅ೦ ಪೂರೈಸು; ಕೊನೆಗಾಣಿಸು.

निपटाना - ಸ೦ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿಸು; ಕೊನೆಗಾಣುವಂತೆ ಮಾಡು.

निपटारा - ಪು೦ ಫೈಸಲಾತಿ; ತೀರ್ಮಾನ.

निपात - ಪು೦ ಪತನ; ವಿನಾಶ.

निपाती - ವಿ೦ ಬೀಳಿಸುವವನು; ಘಾತಕ. ಪು೦ ಶಿವ.

निपान - ಪು೦ ಕೊಳ; ನೀರಿನತೊಟ್ಟಿ; ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪಾತ್ರೆ.

निपीड़क - ವಿ೦ ಪೀಡಿಸುವವ; ದುಃಖದಾಯಕ.

निपीड़ना - ಸ೦ ಒತ್ತು; ದಬಾಯಿಸು; ಪೀಡಿಸು.

निपूत / **निपूता** - ವಿ೦ ಪುತ್ರಹೀನ; ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ.

निफरना ಅ೦ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡು; ಹೊರಸಾಸು.

निफाक़ - ಪು೦ ಭೇದಭಾವ; ಒಡಕು; ವೈಮನಸ್ಯ.

निबंध - ಪು೦ ಬಂಧನ; ಲೇಖನ; ಪ್ರಬಂಧ; ಗೀತ.

निबंधन - ಪು೦ ನಿರ್ಬಂಧ; ನಿಬಂಧನೆ.

निबकौरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬೇವಿನ ಹಣ್ಣು.

निबख़्ता - ವಿ೦ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ.

निबटना - ಅ೦ ನಿವೃತ್ತನಾಗು; ಪೂರೈಸು; ಮುಕ್ತಾಯವಾಗು.

निबटाना - ಸ೦ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸು; ಮುಗಿಸು; ತೀರಿಸು.

निबटारा / **निबटाव** / **निबटेरा** - ಪು೦ ತೀರ್ಮಾನ; ನಿರ್ಣಯ; ಫೈಸಲು.

निबद्ध - ವಿ೦ ಬಂಧಿತವಾದ; ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

निबरना - ಅ೦ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದು; ತೊಡಕು ದೂರವಾಗು; ಪೂರ್ಣವಾಗು; ಅಳಿದುಹೋಗು.

निबहना - अ० ಪಾರಾಗು ; ನಿರ್ವ ಹಿಸು

निबाह - वि० ನಿರ್ವಾಹ;ಕಾಲಕ್ಷೇಪ.

निबाहक - वि० ನಿರ್ವಾಹಕ.

निबाहना - स० ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡು ; ನಿಭಾಯಿಸು.

निबिड़ - वि० ಘನ ; ದಟ್ಟ; ನಿಬಿಡ.

निबुआ - पु० ನಿಂಬೆ.

निबेड़ना - स० ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸು; ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡು ; ನಿರ್ಣಯಿಸು ; ತ್ಯಜಿಸು ; ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸು.

निबेड़ा - पु० ಬಿಡುಗಡೆ ; ಮುಕ್ತಿ ; ಬೇರೆ ಬೇರೆಮಾಡುವಿಕೆ.

निबेरा - पु० ಬಿಡುಗಡೆ.

निबौरी - स्त्री० ಬೇವಿನ ಹಣ್ಣು

निभना - अ० ನಿರ್ವಾಹವಾಗು ; ಪಾರುಗಾಣು ; ನೆರವೇರು.

निभरोस | निभरोसी - वि० ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲದ ; ಆಶಾರಹಿತವಾದ.

निभाग - वि० ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ; ಭಾಗ್ಯಹೀನ.

निभाना - स० ನಿರ್ವಾಹವಮಾಡು ; ನಿಭಾಯಿಸು ; ಕೊನೆಗಾಣಿಸು.

निभाव - पु० ನಿರ್ವಾಹ ; ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆ.

निभृत - वि० ಗುಪ್ತವಾದ ; ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ.

निमंत्रण - पु० ಆಮಂತ್ರಣ ; ಆಹ್ವಾನ.

निमंत्रणपत्र - पु० ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ.

निमंत्रित - वि० ಆಮಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

निमक - पु० दे० नमक.

निमकी - स्त्री० ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ.

निमकौड़ी - स्त्री० ಬೇವಿನ ಹಣ್ಣು.

निमग्न - वि० ತನ್ಮಯ; ಮುಳುಗಿದ.

निमज्जन - पु० ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ನಾನ.

निमटना - अ० दे० निपटना.

निमाना - वि० ತಗ್ಗು ; ಇಳಿಜಾರು ; ವಿಧೇಯ ; ಮೊದ್ದು ಸ್ವಭಾವದ.

निमित्त - पु० ಕಾರಣ ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ.

निमिष - पु० ಒಂದುಕ್ಷಣ ; ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವಷ್ಟು ಸಮಯ; ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆ.

निमुहाँ - वि० ಮಾತನಾಡದವನು ; ಮಿತಭಾಷಿ ; ಮೌನಿ.

निमेष - पु० ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು.

निम्न - वि० ಕೆಳಗೆ ; ಕೆಳಗಡೆ.

निम्नलिखित - वि० ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ.

नियंता - पु० ನಿಯಮವನ್ನು ವಿಧಿಸುವವ; ಶಾಸಕ.

नियंत्रण - पु० ನಿಯಮ ; ಕಟ್ಟು.

नियंत्रित - वि० ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ.

नियत - वि० ನಿರ್ದಿಷ್ಟ; ಗೊತ್ತಾದ; ನಿಶ್ಚಿತವಾದ.

नियति - ಸ್ತ್ರೀ० ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವಿಕೆ; ನಿರ್ಣಯ; ಭಾಗ್ಯ.

नियम - ಪುಂ० ಕಟ್ಟು; ವಿಧಿ; ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ನೀತಿ; ಶಾಸನ.

नियमबद्ध - ವಿ० ನಿಯಮಗಳಿಗೊಳಗಾದ.

नियमन - ಪುಂ० ಆಡಳಿತ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ.

नियराई - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಾಮೀಪ್ಯ.

नियराना - ಅ० ಸಮೀಪಿಸು; ತಲಪು.

नियाज़ - ಸ್ತ್ರೀ० ಪ್ರೀತಿ; ವಿನಂತಿ; ನಮ್ರತೆ.

नियाज़मन्द - ವಿ० ನಮ್ರ; ವಿನೀತ.

नियाबत - ಸ್ತ್ರೀ० ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ; ಬದಲಿ.

नियाम - ಪುಂ० ಖಡ್ಗಕೋಶ; ಒರೆ.

नियामक - ಪುಂ० ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.

नियामत - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಲಭ್ಯ ವಸ್ತು; ಭರ್ಜರಿ ಊಟ; ಐಶ್ವರ್ಯ.

नियार - ಪುಂ० ಚಿನಿವಾರ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿನ ಚಿನ್ನದಪುಡಿ ಸೇರಿದ ಮಣ್ಣು.

नियारा - ವಿ० ಬೇರೆ; ಪೃಥಕ್; ದೂರ.

नियारिया - ಪುಂ० ಒಟ್ಟುಸೇರಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವವನು; ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿ ಬೆರತ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಯ ಪುಡಿ ಚೂರನ್ನು ಆರಿಸುವವನು; ಜಾಣ; ಚತುರ.

नियुक्त - ವಿ० ನೇಮಕವಾದ.

नियुक्ति - ಸ್ತ್ರೀ० ನೇಮಕ; ನೇಮಣೂಕಿ.

नियोग - ಪುಂ० ನೇಮಕ; ನಿಶ್ಚಯ.

नियोजक - ಪುಂ० ನೇಮಕ ಮಾಡುವವ.

नियोजन - ಪುಂ० ನೇಮಕ; ನಿಯುಕ್ತಿ.

निरंकुश - ವಿ० ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿಲ್ಲದ; ನಿರ್ಭಯವಾದ.

निरंतर - ಕ್ರಿ० ಸದಾ; ಎಡಬಿಡದೆ

निरक्षर - ವಿ० ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿಯದ.

निरखना - ಸ० ನೋಡು; ನಿರೀಕ್ಷಿಸು.

निरचू - ವಿ० ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದ; ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯ; ನೆಮ್ಮದಿಯಾದ.

निरत - ವಿ० ತತ್ಪರ; ಮಗ್ನ.

निरधारना - ಸ० ನಿಶ್ಚಯಿಸು; ನಿರ್ಧಾರಿಸು.

निरन्न - ವಿ० ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ; ನಿರಾಹಾರ.

निरपराध - ವಿ० ನಿರ್ದೋಷಿ.

निरपेक्ष - ವಿ० ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದ; ತಟಸ್ಥ.

निरपेक्षी - ವಿ० ಬಯಸದ.

निरबंसी - ವಿ० ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದ.

निरभिमान - ವಿ० ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದ.

निरभ्र - ವಿ० ಮೋಡವಿಲ್ಲದ.

निरमना - ಸ० ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡು.

निरर्थक - ವಿ० ಅರ್ಥಶೂನ್ಯ; ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ; ವ್ಯರ್ಥ.

निरवलंब - वि० ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ.
निरवार - पु० ಬಿಡುಗಡೆ; ನಿವಾರಣೆ; ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
निरवारना - स० ತಳ್ಳು; ದೂಡು; ತೊಲಗಿಸು; ಬಿಡಿಸು.
निरशन - पु० ಉಪವಾಸ.
निरस - वि० ರಸಹೀನವಾದ; ಸಪ್ಪೆ; ನಿಸ್ಸಾರ.
निरस्त्र - वि० ಶಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದ.
निरा - वि० ಶುದ್ಧ; ಕೇವಲ; ಮಾತ್ರ; ಒರಿಯ.
निराई - स्त्री० ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು; ಕಳೆ ತಿಗೆಯುವುದರ ಕೂಲಿ.
निरादर - पु० ನಿರಾದರಣೆ; ಅವಮಾನ; ಅಮರ್ಯಾದೆ.
निराधार - वि० ಆಶ್ರಯ ಅಥವಾ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ.
निराना - स० ಕಳೆ ತೆಗಿ; ಕಳೆಕೀಳು
निरापद - वि० ಆಪತ್ತಿಲ್ಲದ; ಅನರ್ಥ ರಹಿತ.
निरामय - वि० ರೋಗವಿಲ್ಲದ.
निरामिष - वि० ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ ಮಾಡದ; ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ.
निरारा - वि० ಬೇರೆ; ಪ್ರತ್ಯೇಕ.
निरालस्य - वि० ಸೋಮಾರಿತನವಿಲ್ಲದ; ಚುರುಕು.
निराला - पु० ಏಕಾಂತಸ್ಥಾನ वि० ಅದ್ಭುತ; ವಿಲಕ್ಷಣ; ಏಕಾಂತ.
निरावना - स० दे० निराना.
निराश - वि० ನಿರಾಶೆಯಾದ; ಹತಾಶ.
निराशा - स्त्री० ನಿರಾಶೆ; ಆಶಾಭಂಗ.
निराश्रय - वि० ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದ.
निरीक्षक - पु० ನೋಡತಕ್ಕವನು; ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ.
निरीक्षण - पु० } ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ;
निरीक्षा - स्त्री० } ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.
निरीह - वि० ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದ; ತಟಸ್ಥ; ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ.
निरुद्यम - वि० ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ.
निरुपम - वि० ಉಪಮೆಯಿಲ್ಲದ.
निरुपाय - वि० ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ; ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದ.
निरूपण - वि० ವಿವೇಚನೆ; ನಿರ್ಣಯ; ನಿದರ್ಶನ.
निरोग - वि० ಆರೋಗ್ಯವಾದ; ರೋಗರಹಿತವಾದ.
निरोध } पु० ತಡೆ; ಅಡ್ಡಿ; ಪ್ರತಿ
निरोधन } ಬಂಧಕ.
निर्ख - पु० ದರ; ಧಾರಣೆ.
निर्खनामा - पु० ಧಾರಣೆಪಟ್ಟಿ; ನಿರಖುಪಟ್ಟಿ.
निर्खबंदी - स्त्री० ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಿಕೆ.
निर्गंध - वि० ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ.
निर्गम - पु० ಹೊರಡುವಿಕೆ.
निर्घोत - पु० ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಶಬ್ದ.
निर्घृण - वि० ತುಚ್ಛವಾದ.
निर्जन - वि० ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ; ಜನರಹಿತವಾದ.

निर्जर - वि० ಎಂದಿಗೂ ಮುದಿತನ ವಿಲ್ಲದ.

निर्जीव - वि० ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ.

निर्झर - पु० ಜಲಸ್ರೋತ; ಝರಿ.

निर्णय - पु० ತೀರ್ಮಾನ; ನಿಶ್ಚಯ; ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ.

निर्दयता - स्त्री० ಕ್ರೌರ್ಯ; ನಿರ್ದಯತೆ.

निर्दिष्ट - वि० ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವ; ಹೇಳಿ ತೋರಿಸಿದ; ನಮೂದಿಸಿದ.

निर्देश - पु० ಆದೇಶ; ಅಪ್ಪಣೆ; ಆಜ್ಞೆ: ಉಲ್ಲೇಖ; ಹೆಸರು.

निर्दोष - वि० ದೋಷರಹಿತ.

निर्धन - वि० ಬಡವ; ದರಿದ್ರ.

निर्धनता - स्त्री० ಬಡತನ.

निर्धार, निर्धारण - पु० ನಿಶ್ಚಯ; ತೀರ್ಮಾನ

निर्धारना - स० ನಿಶ್ಚಯಿಸು.

निर्निमित्त - क्रि० ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ; ಅಕಾರಣ.

निर्निमेष - क्रि० ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ; ಒಂದೇಸಮನೆ.

निर्बंध - पु० ಅಡ್ಡಿ; ತಡ.

निर्बल - वि० ಬಲವಿಲ್ಲದ; ನಿಶ್ಶಕ್ತ.

निर्बलता - स्त्री० ಬಲಹೀನತೆ; ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ.

निर्बोध - वि० ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ; ಅರಿಯದ.

निर्भय - वि० ಭಯವಿಲ್ಲದ.

निर्भयता - स्त्री० ಭಯವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.

निर्भर - वि० ತುಂಬಿದ; ಸೇರಿದ; ಆಶ್ರಿತ; ಅವಲಂಬಿತ.

निर्भीक - वि० ಭಯವಿಲ್ಲದ.

निर्भीकता - स्त्री० ಭಯವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.

निर्मम - वि० ಮಮತೆಯಿಲ್ಲದ;

निर्मल - वि० ಕೊಳೆಯಿಲ್ಲದ; ಶುದ್ಧ.

निर्माण - पु० ರಚನೆ; ನಿರ್ಮಾಣ.

निर्माना - स० ನಿರ್ಮಿಸು; ರಚಿಸು.

निर्मूल - वि० ಬುಡವಿಲ್ಲದ; ಬುಡದೊಂದಿಗೆ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ.

निर्यात - पु० ರಫ್ತುಮಾಡುವುದು.

निर्लज्ज - वि० ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ.

निर्लज्जता - स्त्री० ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ.

निर्वहना - अ० ನೆರವೇರು; ಸಾಗು.

निर्वाचक - पु० ಚುನಾಯಿಸುವವ.

निर्वाचन - पु० ಚುನಾವಣೆ; ಆರಿಸುವಿಕೆ.

निर्वाचित - वि० ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

निर्वासन - पु० ಗಡೀಪಾರು; ದೇಶಭ್ರಷ್ಟಮಾಡುವಿಕೆ.

निर्वाह - पु० ನಿರ್ವಾಹ; ಪಾಲನೆ; ಪೂರೈಸುವಿಕೆ.

निर्वाहना - अ० ನಿರ್ವಹಿಸು; ನಿಭಾಯಿಸು.

निर्व्याज - वि० ನಿಷ್ಕಪಟವಾದ.

निर्विघ्न - वि० ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿಲ್ಲದ; ತಡೆಯಿಲ್ಲದ. क्रि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ.

निर्विवाद - वि० ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಲ್ಲದ; ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲದ.

निर्वेद - पुं॰ ಅನುತಾಪ; ಅವಮಾನ; ವೈರಾಗ್ಯ.

निलहा - वि॰ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ; ನೀಲ.

निलाम - पुं॰ दे॰ **नीलाम.**

निवाज - वि॰ ದಯೆ ತೋರುವವನು.

निवाजना - स॰ ದಯೆತೋರು; ಕರುಣಿಸು.

निवाज़िश - स्त्री॰ ದಯೆ; ಕರುಣೆ.

निवाड़ा - पुं॰ ದೋಣಿ; ತೆಪ್ಪ.

निवार - स्त्री॰ ಅಗಲವಾದ ಲಾಡಿ; ಪಟ್ಟಿ.

निवारण - पुं॰ ಪರಿಹಾರ; ನಿವಾರಣೆ.

निवारना - स॰ ನಿವಾರಿಸು; ಪರಿಹರಿಸು.

निवाला - पुं॰ ತುತ್ತು; ಕವಳ.

निवासी - पुं॰ ವಾಸವಾಗಿರುವವ.

निवेदक - पुं॰ ಬೇಡುವವ; ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವವ.

निवेदन - पुं॰ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಅರಿಕೆ.

निवेदन-पत्र - पुं॰ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪತ್ರ; ಅರ್ಜಿ.

निवेरना - स॰ ಪೂರೈಸು; ಮುಗಿಸು.

निवेश - पुं॰ ಮನೆ; ಶಿಬಿರ.

निशंक - वि॰ ನಿರ್ಭಯ.

निशा - स्त्री॰ ರಾತ್ರಿ; ಇರುಳು.

निशा-ख़ातिर - स्त्री॰ ತೃಪ್ತಿ; ಶಾಂತಿ.

निशात - स्त्री॰ ಆನಂದ; ಸಂತೋಷ.

निशान - पुं॰ ಗುರುತು; ಲಕ್ಷಣ; ಚಿನ್ಹೆ; ಬಾವುಟ.

निशानची - पुं॰ ಬಾವುಟಗಾರ.

निशानदेही - स्त्री॰ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಇಂತಹವನೇ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳುವುದು.

निशान-बरदार - पुं॰ ಧ್ವಜಧಾರಿ; ಬಾವುಟಗಾರ.

निशाना - पुं॰ ಲಕ್ಷ್ಯ; ಗುರಿ; ಉದ್ದೇಶ;—**बांधना** - ಗುರಿಯಿಡು.

निशानी - स्त्री॰ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಥವಾ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ವಸ್ತು; ಸ್ಮಾರಕ.

निशास्ता - पुं॰ ಗೋಧಿಯ ಅಂಬಲಿ; ಗಂಜಿ.

निशीथ - पुं॰ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ.

निश्चय - पुं॰ ಖಂಡಿತ; ನಿಶ್ಚಯ; ಖಾತ್ರಿ.

निश्चल - वि॰ ಅಲ್ಲಾಡದ; ಕದಲದ.

निश्चलता - स्त्री॰ ಕದಲದಿರುವಿಕೆ.

निश्रेणी - स्त्री॰ ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಮುಕ್ತಿ.

निश्शेष - वि॰ ಶೇಷವಿಲ್ಲದ; ಪೂರ್ಣ.

निषंग - पुं॰ ಬತ್ತಳಿಕೆ; ಖಡ್ಗ.

निषादी - पुं॰ ಮಾವುತ.

निषिद्ध - वि॰ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಮಾಡಬಾರದ.

निष्कर - पुं॰ ಕಂದಾಯವಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿ.

निष्कर्ष - पुं॰ ನಿಶ್ಚಯ; ಸಾರಾಂಶ.

निष्क्रमण - पुं॰ ಹೊರಡುವುದು.

निष्काम - वि॰ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲದ.

निष्कासन - पुं० ಗಡೀಪಾರು.

निष्ठुर - वि० ಕಠೋರ; ಕ್ರೂರ; ನಿರ್ದಯ.

निष्ठुरता - स्त्री० ಕ್ರೂರತನ; ಕ್ರೌರ್ಯ.

निष्णात - वि० ನಿಪುಣ.

निष्पत्ति - स्त्री० ಸಮಾಪ್ತಿ; ಸಿದ್ಧಿ; ನಿರ್ವಾಹ.

निष्फल - वि० ನಿರರ್ಥಕ.

निसक - वि० ಅಶಕ್ತ.

निसबत - स्त्री० ಸಂಬಂಧ; ಲಗ್ನ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡುವಿಕೆ; ತುಲನೆ.

निसर्ग - पुं० ಸ್ವಭಾವ; ರೂಪ.

निसस - वि० ಶ್ವಾಸರಹಿತ; ಚೇತನ ವಿಲ್ಲದ.

निसा - स्त्री० ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ.

निसाद - पुं० ಜಲಗಾರ; ತೋಟಿ.

निसान - पुं० ಗುರಿ.

निसाब - पुं० ಸಂಪತ್ತು; ಐಶ್ವರ್ಯ.

निसार - पुं० ಉತ್ಸರ್ಗ; ಅರ್ಪಣೆ.

निसारना - स० ಹೊರಗೆ ಹಾಕು.

निसास - पुं० ನಿಶ್ವಾಸ. वि० ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸವಿಲ್ಲದ.

निसासी - वि० ಶ್ವಾಸಗತಿಯಿಲ್ಲದ.

निसीठा - पुं० ನಿಸ್ಸಾರವಾದ.

निसीथ - पुं० ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ.

निसेनी - स्त्री० ಏಣಿ.

निस्केवल - वि० ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ; ಮಿಶ್ರಣವಿಲ್ಲದ.

निस्तब्ध - वि० ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದ; ಸ್ತಬ್ಧವಾದ.

निस्तरण - पुं० ಬಿಡುಗಡೆ; ಉದ್ಧಾರ.

निस्तरना - अ० ಪಾರಾಗು; ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದು.

निस्तार - पुं० दे० **निस्तरण**.

निस्तारण - पुं० ಪಾರಾಗುವಿಕೆ; ಜಯಿಸುವಿಕೆ.

निस्तारना - अ० ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡು; ಉದ್ಧಾರಮಾಡು.

निस्पृह - वि० ಲೋಭವಿಲ್ಲದ; ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲದ

निस्फ़ - वि० ಅರ್ಧಭಾಗ.

निस्बत - स्त्री० दे० **निसबत**.

निस्संतान - वि० ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಲ್ಲದ.

निस्संदेह - क्रि० ಅವಶ್ಯವಾಗಿ.

निस्सार - वि० ಸಾರರಹಿತವಾದ.

निस्सीम - वि० ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು.

निहंग - पुं० ಮೋಸಳೆ. वि० ಒಬ್ಬಂಟಿ; **निहंगे-अजल** - ಯಮದೂತ.

निहत - वि० ಬಿಸಾಡಿದ; ಎಸೆದ; ನಷ್ಟವಾದ; ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ.

निहत्था - वि० ಶಸ್ತ್ರಹೀನ; ಬರಿಗೈಯವ; ದರಿದ್ರ.

निहल - पुं० ನದಿಯು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ತಲೆದೋರಿದ ಜಮೀನು.

निहाँ - वि० ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿರುವ; ಗುಪ್ತ.

निहाई - स्त्री० ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮಾರನ ಚಮ್ಮಟಿಯ ಅಡಿಗಲ್ಲು.

निहाद - स्त्री० ಅಸ್ತಿವಾರ; ಮೂಲ; ಮನಸ್ಸು; ಸ್ವಭಾವ.

निहायत - वि० ಬಹಳ; ಹೆಚ್ಚು.

निहार - पु० ಇಬ್ಬನಿ; ಹಿಮ.

निहारना - स० ನೋಡು; ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡು.

निहाल - वि० ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಂತುಷ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನನಾದವನು.

निहालचा - पु० ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಲಗಿಸುವ ಚಿಕ್ಕ ಹಾಸಿಗೆ.

निहाली - स्त्री० ಹಾಸಿಗೆ; ಅಗಲವಾದ ದಿಂಬು; ತೃಪ್ತಿ.

निहुरना - स० ಬಗ್ಗು; ತಗ್ಗು.

निहुराना - स० ಬಗ್ಗಿಸು; ತಗ್ಗಿಸು.

निहोरना - स० ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಬಿನ್ನವಿಸು; ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

निहोरा - पु० ಅನುಗ್ರಹ; ಉಪಕಾರ; ವಿನಂತಿ; ಬೇಡಿಕೆ; ಆಶ್ರಯ; ಭರವಸೆ.

नींद - स्त्री० ನಿದ್ದೆ; ನಿದ್ರೆ;—**खुलना** - ಎಚ್ಚರಾಗು;—**लगना** - ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತು; — **हराम होना** - ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಿರು.

नींव - स्त्री० ಅಸ್ತಿವಾರ.

नीक } **नीका** } वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಸುಂದರವಾದ; ಅನುಕೂಲ.

नीके - क्रि० ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

नीचता - स्त्री० ನೀಚತನ; ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ.

नीचा - वि० ನಿಮ್ನ; ಕೆಳಗಣ; ತಗ್ಗಿರುವ; —**दिखाना** - ಅಪಮಾನ ಪಡಿಸು.

नीचाशय - वि० ತುಚ್ಛವಾದ ವಿಚಾರವುಳ್ಳ.

नीचे - क्रि० ಕೆಳಗಡೆಗೆ; ತಳದಲ್ಲಿ.

नीज़ - अव्य० ಮತ್ತು; ಸಹ.

नीजू - स्त्री० ನೀರು ಸೇದುವ ಹಗ್ಗ.

नीठि - स्त्री० ಅನಾಸಕ್ತಿ; ಅರುಚಿ. क्रि० ಹೇಗಾದರೂ; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

नीठो - वि० ಅನಿಷ್ಟ; ಅಪ್ರಿಯವಾದ.

नीड़ - पु० ವಾಸಿಸುವ ಅಥವಾ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ; ಹಕ್ಕಿಗಳಗೂಡು.

नीति - स्त्री० ವ್ಯವಹಾರದ ರೀತಿ; ಆಚಾರ ಪದ್ಧತಿ.

नीदना - स० ನಿಂದಿಸು.

नीबू - पु० ನಿಂಬೆ; ಲಿಂಬೆ.

नीम - पु० ಬೇವು; ಬೇವಿನ ಮರ. वि० ಅರ್ಧ; ಅರೆ;—**हकीम** - ಅರೆ ವೈದ್ಯ; ಅಳಲೇಕಾಯಿ ಪಂಡಿತ.

नीमचा - पु० ಚಿಕ್ಕ ಕಠಾರಿ; ಚಾಕು.

नीमजाँ } **नीमजान** } वि० ಅರೆಜೀವದ; ಮರಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ.

नीमटर - वि० ಅರ್ಧಓದಿದ.

नीमन - वि० ಸ್ವಸ್ಥ; ವಾಸಿ.

नीम-निगाह - स्त्री० ಅರೆ ನೋಟ.

नीमरज़ा - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ಒಪ್ಪಿಗೆಯುಳ್ಳ; ಅರೆಮನಸ್ಸಿನ.

नीमराज़ी - वि० ಅರ್ಧಸಮ್ಮತವುಳ್ಳ.

नीमरोज़ - पु० ಮಧ್ಯಾಹ್ನ; ನಡು ಹಗಲು.

नीमास्तीन - स्त्री० ಅರೆ ತೋಳಿನ ಜುಬ್ಬ.

नीयत - स्त्री० ಭಾವನೆ; ಇರಾದೆ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ.

नीर - पु० ನೀರು; ದ್ರವಪದಾರ್ಥ.

नीरस - वि० ನಿಸ್ಸಾರವಾದ; ರಸ ವಿಲ್ಲದ.

नीरोग - वि० ಸ್ವಸ್ಥ; ರೋಗವಿಲ್ಲದ.

नील - वि० ನೀಲವರ್ಣದ; ಗಾಢ ವಾದ ಆಕಾಶಬಣ್ಣದ. पु० ನೀಲ ವರ್ಣ; ನೀಲಿ ಗಿಡ.

नीलगाय - स्त्री० ಒಂದುಬಗೆಯ ಜಿಂಕೆ.

नीलम - पु० ನೀಲಮಣಿ.

नीला - वि० ನೀಲ; ಆಕಾಶ ಬಣ್ಣದ.

नीलाम - पु० ಹರಾಜು; ಲಿಲಾವು.

नीलामी - वि० ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡ.

नीलिमा - स्त्री० ನೀಲವರ್ಣ.

नीलोफर - पु० ಕನ್ನೈದಿಲೆ; ನೀಲ ಕಮಲ.

नीव - स्त्री० ತಳಹದಿ; ಪಾಯ; ಅಸ್ತಿವಾರ.

नीवि, नीवी स्त्री० ಸೀರೆಯ ಗಂಟು; ಸೀರೆ ನಿರಿಗೆ.

नीहार - पु० ಮಂಜು; ಇಬ್ಬನಿ.

नीहारिका - स्त्री० ಆಕಾಶಗಂಗೆ.

नुक़ता - पु० ಚುಕ್ಕೆ; ಬೊಟ್ಟು.

नुक़ताचीन - वि० ತಪ್ಪು ಹುಡುಕು ವವ; ಹುಳುಕು ಹುಡುಕುವವ; ಛಿದ್ರಾನ್ವೇಷಿ.

नुक़ताचीनी - स्त्री० ತಪ್ಪು ಹುಡುಕು ವಿಕೆ; ಹುಳುಕು ಹುಡುಕುವಿಕೆ.

नुक़रा - पु० ಬೆಳ್ಳಿ; ಬಿಳೀಬಣ್ಣ वि० ಬಿಳೀ ಬಣ್ಣದ.

नुक़सान - पु० ನಷ್ಟ; ಹಾನಿ.

नुकीला - वि० ಮೊನಚಾದ; ಚೂಪಾದ.

नुक्कड़ - पु० ಮೊನೆ; ತುದಿ; ಕೊನೆ.

नुक़्स - पु० ದೋಷ.

नुचना - अ० ಪರಚು; ಕೆದರಲ್ಪಡು.

नुचवाना - स० **नोचना** ದ ಪ್ರೇರ ಣಾರ್ಥಕ ರೂಪ.

नुजूम - पु० ತಾರಾಗಣ; ನಕ್ಷತ್ರ ವಿದ್ಯೆ.

नुजूमी - पु० ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕ.

नुत्फ़ा - पु० ವೀರ್ಯ; ಶುಕ್ಲ; ಸಂತಾನ; **—हराम** - ಜಾರ ಪುತ್ರ.

नुदबा - पु० ಮೃತ್ಯುಶೋಕ; ಯಾ ರಾದರೂ ಸತ್ತಾಗ ಅತ್ತು ಬಡಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಬ್ದ.

नुनखरा - वि० ಉಪ್ಪಿನ.

नुमा - वि० ಕಾಣುವ.

नुमाइन्दा - पु० ಕಂಡುಬರುವ; ಪ್ರತಿ ನಿಧಿ.

नुमाइश - स्त्री० ಪ್ರದರ್ಶನ.

नुमाइशगाह - **स्त्री०** ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮನೆ; ಪ್ರದರ್ಶನಶಾಲೆ.

नुमाइशी - **वि०** ಕೇವಲ ನೋಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿರುವ; ಆಡಂಬರದ; ತೋರಿಕೆಯ.

नुमाई - **स्त्री०** ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

नुमायाँ - **वि०** ಕಾಣುವ; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ.

नुशूर - **पु०** ದೇವರಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಮೃತರಾದವರು ಪುನಃ ಜೀವಂತರಾಗಿ ಎದ್ದುಬರುವ ದಿನ.

नुसखा - **पु०** ಚಿಟ್ಟಿ. (**नुस्खा**)

नून / **नूतन** - **वि०** ಹೊಸ; ಅಪೂರ್ವವಾದ.

नूतनता - **स्त्री०** ಹೊಸತನ; ನವೀನತೆ.

नून - **पु०** ಉಪ್ಪು.

नूपुर - **पु०** ಪೈಜಣ.

नूर - **पु०** ಜ್ಯೋತಿ; ಬೆಳಕು; ಕಾಂತಿ.

नूरा / **नूरानी** - **वि०** ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ; ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ.

नृत्य - **पु०** ನರ್ತನ.

नृपति - **पु०** ಅರಸ; ರಾಜ.

नृशंस - **वि०** ನಿರ್ದಯ.

नेक - **वि०** ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮ; ಚೆನ್ನಾದ.

नेकचलन - **वि०** ಸದಾಚಾರಿ.

नेकचलनी - **स्त्री०** ಒಳ್ಳೆನಡತೆ; ಸದಾಚಾರ.

नेकनाम - **वि०** ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರಿನ.

नेकनामी - **स्त्री०** ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು; ಕೀರ್ತಿ.

नेकनीयकत - **वि०** ಒಳ್ಳೆ ವಿಚಾರಗಳುಳ್ಳ; ಸದ್ಭಾವನೆಗಳುಳ್ಳ.

नेकबख़्त - **वि०** ಭಾಗ್ಯವಂತ; ಪುಣ್ಯವಂತ.

नेकी - **स्त्री०** ಕಲ್ಯಾಣ; ಹಿತ; ಒಳಿತು; **—बदी** - ಹಿತಾಹಿತ.

नेग - **पु०** ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕಾಣಿಕೆ.

नेज़ा - **पु०** ಭಲ್ಲೆ; ಭರ್ಚಿ; **—बरदार** - ಭಲ್ಲೆಗಾರ.

नेटा - **पु०** ಸಿಂಬಳ.

नेड़े - **क्रि०** ಸಮೀಪ; ಹತ್ತಿರ.

नेत - **पु०** ನಿಶ್ಚಯ; ಗೊತ್ತುವಳಿ; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

नेता - **पु०** ಮುಖಂಡ; ಮುಂದಾಳು.

नेत्र - **पु०** ಕಣ್ಣು.

नेत्री - **स्त्री०** ಮುಂದಾಳು (ಹೆಂಗಸು).

नेनुआ - **पु०** ತುಪ್ಪಹೀರೇಕಾಯಿ.

नेपथ्य - **पु०** ನಾಟಕ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಕೋಣೆ; ಪರದೆಯ ತೆರೆ; ಮರೆ.

नेफ़ा - **पु०** ಷರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಡಿ ಪೋಣಿಸುವ ಭಾಗ.

नेब - **पु०** ಮಂತ್ರಿ; ದಿವಾನ.

नेम - **पु०** ಕಾಲ; ಸಮಯ; ನಿಯಮ; ರೀತಿ.

नेमत - **स्त्री०** ಅಪರೂಪವಾದ ವಸ್ತು; ಉತ್ತಮವಾದ ಊಟ.

नेमि - स्त्री० ಚಕ್ರದ ಪಟ್ಟೆ; ಭಾವಿಯ ಕಟ್ಟೆ.

नेरे - क्रि० ಸಮೀಪ; ನಿಕಟ; ಹತ್ತಿರ.

नेवछावर - स्त्री० ನಿವಾಳಿಸುವಿಕೆ.

नेवज - पु० ನೈವೇದ್ಯ.

नेवतना - स० ಔತಣ ಕೊಡುವುದು.

नेवता - पु० ನಿಮಂತ್ರಣ.

नेवर - पु० ನೂಪುರ. वि० ಕೆಟ್ಟ.

नेवला - पु० ಮುಂಗಸಿ.

नेवा - पु० ರೂಢಿ; ಗಾಡಿ.

नेवाज - वि० ದಯಾವಂತ.

नेवारना - स० ನಿವಾರಣೆಮಾಡು.

नेवारी - स्त्री० ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ.

नेश - पु० ತುದಿ; ಚೇಳುಕೊಂಡಿ.

नेशाकर - पु० ತಬ್ಬು.

नेश्तर - पु० ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಯುಧ.

नेस - पु० ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು.

नेस्त - वि० ಇಲ್ಲದುದು ;—नाबूद - ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟ.

नेस्ति - स्त्री० ಅನಸ್ತಿತ್ವ; ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ನಾಶ.

नेह - पु० ಪ್ರೀತಿ; ಸ್ನೇಹ.

नेही - वि० ಪ್ರೀತಿಸುವವ.

नैक - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮ.

नैचा - पु० ಹುಕ್ಕದ ಕೊಳವೆ.

नैनसुख - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೊಳಪಾದ ನೂಲಿನ ಬಟ್ಟೆ.

नैनू - पु० ಬುಟ್ಟ ಹೊಲೆದ ಅರಿವೆ; पु० ಬೆಣ್ಣೆ.

नैया - स्त्री० ದೋಣಿ.

नैरंग - पु० ಮೋಸ; ಗಾರುಡಿ ಕೆಲಸ.

नैसर्गिक - वि० ಪ್ರಾಕೃತಿಕ; ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

नैसा - वि० ಕೆಟ್ಟ; ಕೆಡುಕಾದ.

नैहर - पु० ತವರುಮನೆ.

नोक - स्त्री० ತುದಿ.

नोक-झोंक - स्त्री० ಶೃಂಗಾರ; ಸೊಗಸು; ಚುಚ್ಚುವ ಮಾತು.

नोक-दार - वि० ಮೊನೆಯುಳ್ಳ; ಚೂಪಾದ.

नोके-ज़बाँ - वि० ಕಂಠಸ್ಥವಾದ.

नोखा - वि० ಅದ್ಭುತ; ವಿಚಿತ್ರ.

नोच - स्त्री० ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ; ಲೂಟಿ; ಅಪಹರಣ.

नोचना - स० ಕೆರೆ; ಕೆದರು; ಕುಕ್ಕು.

नोन - पु० ಉಪ್ಪು.

नोनचा - पु० ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಚೂರು.

नोना - पु० ಉಪ್ಪುಮಣ್ಣು; ಚವಳು ಮಣ್ಣು.

नोनिया - पु० ಉಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಜಾತಿ; ಉಪ್ಪಾರ.

नोनी - स्त्री० ಚವಳು ಮಣ್ಣು.

नोल - स्त्री० ಕೊಕ್ಕು.

नोश - वि० ಹೊಸದು; ಒಂಭತ್ತು; —फ़रमाना - ಊಟಮಾಡುವದು.

नौ - वि० ಹೊಸದು ; ಒಂಭತ್ತು ; —दो ग्यारह होना ಓಡಿಹೋಗು.

नौउम्र - वि० ಯುವಕ.

नौकर - पु० ಸೇವಕ ; ಆಳು.

नौकरशाही - स्त्री० ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಭುತ್ವ ; ರಾಜಸೇವಕರು ನಡೆಸುವ ಆಳ್ವಿಕೆ.

नौकरानी - स्त्री० ದಾಸಿ ; ತೊತ್ತು.

नौकरी - स्त्री० ಊಳಿಗ ; ಸೇವೆ ; ಉದ್ಯೋಗ.

नौका - स्त्री० ನೌಕೆ ; ದೋಣಿ.

नौज - अव्य० ದೇವರು ಕಾಪಾಡಲಿ; ದೋಷವಿಲ್ಲ.

नौजवान - वि० ನವಯುವಕ.

नौजवानी - स्त्री० ತಾರುಣ್ಯ.

नौज़ा - पु० ಬಾದಾಮಿ.

नौतम - वि० ತೀರ ಹೊಸದಾದ ; ಹಸನಾದ.

नौता - पु० ನಿಮಂತ್ರಣ ; ಔತಣ.

नौधा - पु० ಹೊಸತೋಟ; ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯು.

नौना - अ० ಬಾಗು ; ಬಗ್ಗು.

नौनिहाल - पु० ಸಸಿ ; ನವಯುವಕ; ತರುಣ.

नौबत - स्त्री० ಬಾರಿ ; ಸಲ; ನಗಾರಿ.

नौबतख़ाना - पु० ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸುವ ಸ್ಥಳ.

नौबती - पु० ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸುವವ; ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಕುದುರೆ ; ಡೇರೆ.

नौबहार - स्त्री० ವಸಂತ ಋತುವಿನ ಆಗಮನ.

नौरोज़ - पु० ಪಾರಸಿ ಜನರ ಯುಗಾದಿ ; ಆನಂದದ ದಿನ.

नौला - पु० ಮುಂಗುಸಿ.

नौलासी - वि० ಕೋಮಲ ; ಮೆತ್ತನೆಯ ; ಮೃದುವಾದ.

नौशा - पु० ಮದುಮಗ ; ವರ.

नौशी - स्त्री० ಮದುಮಗಳು; ಕನ್ಯೆ.

नौशेरवाँ - पु० ಇರಾನದ ಓರ್ವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನೂ ಪ್ರತಾಪಿಯೂ ಆದ ಅರಸನು.

नौसत - पु० ಶೃಂಗಾರ; ಅಲಂಕಾರ.

नौसादर - पु० ನವಾಸಾಗರ.

नौसिख / नौसिखिया - वि० ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿತವ.

नौसेना - स्त्री० ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯ.

न्यारा - वि० ಬೇರೆ ; ಭಿನ್ನವಾದ ; ಅಸಾಧಾರಣ ; ವಿಚಿತ್ರ.

न्यारे - क्रि० ದೂರವಾಗಿ ; ಬೇರೆ.

न्याव - पु० ನ್ಯಾಯ ; ಕ್ರಮ.

न्यास - पु० ಇಡುವಿಕೆ; ಠೇವಣಾತಿ; ಅರ್ಪಣ.

न्यून - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ; ಕೊರೆಯಾದ ; ಕಡಿಮೆ.

न्यूनता - स्त्री० ಕೊರತೆ ; ಕುಂದು.

न्योछावर - स्त्री० ದೃಷ್ಟಿ ಇಳಿತೆಗೆಯುವಿಕೆ.

न्योतनी - स्त्री० ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ.

न्योतहरी - पु० ಆಮಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯ.

न्योता - पु० ಔತಣ ; ನಿಮಂತ್ರಣ.

न्योला - **पुं०** ಮುಂಗುಸಿ.

न्योली - **स्त्री०** ನೀರಿನಿಂದ ಕರುಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ಹಠಯೋಗದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ.

न्हाना - **अ०** ಸ್ನಾನಮಾಡು.

प

पंक - **पुं०** ಕೆಸರು.

पंकिल - **वि०** ಕೆಸರುಳ್ಳ.

पंक्ति - **स्त्री०** ಸಾಲು; ವರಸೆ.

पंख - **पुं०** ರೆಕ್ಕೆ; ಪುಕ್ಕ.

पंखी - **पुं०** ರೆಕ್ಕೆ; ಪುಕ್ಕ; ಗರಿ; ಪಕ್ಷಿ. **वि०** ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ.

पंखड़ी - **स्त्री०** ಹೂವಿನ ರೇಕು; ಎಸಳು.

पंखा - **पुं०** ಬೀಸಣಿಗೆ; ಪಂಖಾ.

पंखी - **पुं०** ಪಕ್ಷಿ; ಹಕ್ಕಿ. **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕ ರೆಕ್ಕೆ.

पंखुड़ा - **पुं०** ಭುಜದ ಕೀಲು.

पंखुड़ी - **स्त्री०** ಹೂವಿನ ಎಸಳು.

पंखेरू - **पुं०** ಹಕ್ಕಿ, ಪಕ್ಷಿ.

पंग - **वि०** ಕುಂಟ.

पंगत / **पंगति** } **स्त्री०** ಸಾಲು; ಪಂಕ್ತಿ.

पंगु - **वि०** ಕುಂಟ.

पंचक - **पुं०** ಐದರ ಸಮೂಹ.

पंचकनामा - **पुं०** ಪಂಚಾಯಿತರು ತೀರ್ಮಾನ ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದ.

पंचहज़ारी - **पुं०** ಐದುಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರುಳ್ಳ ಸೇನೆಯ ನಾಯಕ.

पंचायत - **स्त्री०** ಪಂಚಾಯಿತಿ.

पंछा - **पुं०** ಬೊಬ್ಬೆ, ಗುಳ್ಳೆ, ಮರ ಆದಿಗಳಿಂದ ಬಸಿಯುವನೀರು; ರಸಿಕೆ.

पंछी - **पुं०** ಪಕ್ಷಿ; ಹಕ್ಕಿ.

पंजगोशा - **वि०** ಐದು ಮೂಲೆಗಳುಳ್ಳ.

पंजा - **पुं०** ಐದರ ಸಮೂಹ; ಪಂಚಕ; ಕೈಕಾಲುಗಳ ಐದು ಬೆರಳುಗಳ ಸಮೂಹ; ಅಂಗೈ; ಹಿಡಿ; ಇಸ್ಪೀಟು ಐದನೆಯ ಬಂದು; ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕೈ ಆಕಾರದ ರೇಕು.

छक्का पंजा - ಮೋಸ.

पंजारा - **पुं०** ಪಿಂಜಾರ.

पंजी - **स्त्री०** ಐದು ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗುವ ಸೊಡರು.

पंजीरी - **स्त्री०** ಹಾಲು, ಸಕ್ಕರೆ, ರವೆ, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಮಿಠಾಯಿ.

पंजेरा - **पुं०** ಕಂಚುಗಾರ.

पंडा - **पुं०** ಪೂಜಾರಿ.

पंडाल - **पुं०** ಚಪ್ಪರ; ಮಂಟಪ.

पंडिताऊ - **वि०** ಪಾಂಡಿತ್ಯದ; ಪಂಡಿತರ.

पंडितानी - **स्त्री०** ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀ.

पंडु - **वि०** ಬಿಳಿ.

पंडुक - **पुं०** ಕಾಡು ಪಾರಿವಾಳ.

पंथ - **पुं०** ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ಸಂಪ್ರದಾಯ.

पंथी - **पुं०** ಹಾದಿಗ; ದಾರಿಕಾರ; ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ.

पंद - स्त्री० ಉಪದೇಶ; ಬುದ್ಧಿವಾದ.

पंवरना - अ० ಈಜು; ಆಳನೋಡು.

पंवरि - स्त्री० ಬಾಗಿಲು; ದ್ವಾರ.

पंवरिया - पु० ದ್ವಾರಪಾಲಕ.

पंवाड़ा - पु० ವೃತ್ತಾಂತ; ಕತೆ; ಕಗ್ಗ.

पँसरहट्टा - पु० ಪಂಸಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಲು.

पंसारी - पु० ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯುವ; ಗಂದಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯುವ.

पंसेरी - स्त्री० ಐದು ಸೇರಿನ ತೂಕದ ಕಲ್ಲು.

पकड़ - स्त्री० ಹಿಡಿತ; ಮುಷ್ಟಿ; ಪಟ್ಟು.

पकड़ना - स० ಹಿಡಿ.

पकड़वाना
पकड़ाना } स० ಹಿಡಿಸು.

पकना - अ० ಪಕ್ವವಾಗು; ಮಾಗು; ಕೂದಲು ನೆರೆಯು.

पकवान - पु० ಭಕ್ಷಣ; ಪಣ್ಯಾರ.

पकाई - स्त्री० ಅಡಿಗೆ; ಅಡಿಗೆಮಾಡಿದುದರ ಕೂಲಿ.

पकौड़ा - पु०
पकौड़ी - स्त्री० } ಪಕೋಡ.

पक्का - वि० ಬಲಿತ; ಮಾಗಿದ; ಅನುಭವವುಳ್ಳ.

पक्ष - पु० ಪಕ್ಕ; ಪಾರ್ಶ್ವ.

पक्षाघात - पु० ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು.

पक्षी - पु० ಹಕ್ಕಿ.

पख - स्त्री० ಜಗಳ.

पखवारा - पु० ಪಕ್ಷ; ಹದಿನೈದು ದಿನ.

पख़ - स्त्री० ಮಲ; ಗಲಾಟೆ; ದುರ್ಭಾಷೆ.

पखड़ी - स्त्री० ಎಸಳು; ಹೂವಿನ ರೇಕು.

पखान - पु० ಕಲ್ಲು; ಬಂಡೆ.

पखारना - स० ತೊಳೆ; ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡು.

पखाल - स्त्री० ಪಕಾಲಿ; ನೀರು ತುಂಬಲು ಮಾಡಿದ ಚರ್ಮದ ಚೀಲ.

पखावज - स्त्री० ಮೃದಂಗ; ಮದ್ದಳೆ.

पखुड़ी
पखुरी } स्त्री० दे० **पखड़ी**.

पखेरू - पु० ಪಕ್ಷಿ.

पग - पु० ಹೆಜ್ಜೆ; ಪಾದ; ಕಾಲು.

पगडंडी - स्त्री० ಕಾಲುದಾರಿ.

पगड़ी - स्त्री० ರುಮಾಲು; ಪಾಗು; ಪೇಟಾ.

पगतरी - स्त्री० ಮೆಟ್ಟು; ಪಾದರಕ್ಷೆ.

पगना - अ० ಪರಿಪಕ್ವವಾಗು; ಬೆರೆ; ಹೆಚ್ಚು ಅನುರಕ್ತವಾಗು.

पगरा - पु० ಹೆಜ್ಜೆ.

पगला - वि० ಹುಚ್ಚ.

पगहा - पु० ಕಣ್ಣೆ; ಹಗ್ಗ.

पगा - पु० ಶಾಲು; ಸೆಲ್ಲೆ; ಉಪ್ಪರಣಿ.

पगाना - स० ನೆನಸು; ಬೆರೆಸು; ಕೂಡಿಸು.

पगार - पु० ಆವರಣ ಗೋಡೆ; ಪ್ರಾಕಾರ; ವೇತನ.

पगाह - **स्त्री०** ಮುಂಜಾನೆ; ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ.

पगुराना - **अ०** ಮೆಲುಕಾಡಿಸು; ಮೆಲ್ಲು.

पघा - **पु०** ಕಣ್ಣಿ; ಪಶುಗಳ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಹಗ್ಗ.

पघिलना - **अ०** ಕರಗು.

पचकना - **अ०** ಅದುಮಿ ಹೋಗು.

पचड़ा - **पु०** ತೊಂದರೆ; ಜಗಳ; ರಗಳೆ.

पचना - **अ०** ಜೀರ್ಣವಾಗು; ಕ್ಷಯವಾಗು.

पचमेल - **वि०** ಐದು ವಸ್ತುಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣದಿಂದಾದ ಪಂಚಗವ್ಯ; (ಪಂಚಾಮೃತ).

पचाना - **स०** ಜೀರ್ಣಿಸು; ಅರಗಿಸು.

पचड़ - **पु०** / **पचर** - **स्त्री०** } ಬೆಣೆ; ಗೂಟ; ಆಪು.

पची - **स्त्री०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರತು ಹೋಗುವಿಕೆ.

पचीकारी - **स्त्री०** ಹುದುಗಿ ಕೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ.

पच्छि / **पच्छी** } **पु०** ಪಕ್ಷಿ.

पछड़ना - **अ०** ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳು; ಹಿಂದುಳಿ.

पछताना - **अ०** ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡು.

पछतावाँ - **वि०** ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

पछवाँ - **वि०** ಪಶ್ಚಿಮದ.

पछाँह - **पु०** ಪಶ್ಚಿಮ ಪ್ರದೇಶ.

पछाँहिया - **वि०** ಪಶ್ಚಿಮ ಪ್ರದೇಶದ.

पछाड़ना - **स०** ಹಿಂದಟ್ಟು; ಬಡಿ; ಅಪ್ಪಳಿಸು.

पछाहीं - **वि०** ಪಶ್ಚಿಮದೇಶದ.

पछिआना - **स०** ಹಿಂಬಾಲಿಸು; ಬೆನ್ನಟ್ಟು.

पछितावा - **पु०** ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

पछुवा - **पु०** ಕಡಗ.

पछोड़ना - **स०** ಕೇರು; ಸಾಣಿಸು.

पज़मुरदा - **वि०** ಬಾಡಿದ; ಕಂದಿದ; ಸೊರಗಿದ.

पजरना - **अ०** ಉರಿ; ತಪಿಸು.

पजामा - **पु०** ಷರಾಯಿ.

पजारना - **स०** ಹೊತ್ತಿಸು; ಸುಡು.

पजावा - **पु०** ಭಟ್ಟಿ; ಉಬ್ಬೆ; ಆವಿಗೆ.

पटंबर - **पु०** ರೇಶ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರ.

पट - **पु०** ವಸ್ತ್ರ; ಅರಿವೆ; ಪರದೆ; ಹಲಿಗೆ; ಬಾಗಿಲು; ಅರಳೆ; ಸಿಂಹಾಸನ.

पटकन - **स्त्री०** ಏಟು.

पटकना - **स०** ಎಸೆಯು; ಅಪ್ಪಳಿಸು.

पटका - **पु०** ಪಟ್ಟಿ; ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ವಸ್ತ್ರ.

पटकार - **वि०** ನೇಕಾರ; ಚಿತ್ರಕಾರ.

पटड़ी - **स्त्री०** ಮರದ ನೀಳವಾದ ತೀರು.

पटतर - **पु०** ಹೋಲಿಕೆ; ಸಮಾನತೆ; ಉಪಮೆ; ಬಯಲು; ಮೈದಾನ **वि०** ಸಮವಾದ; ಸಮತಲ.

पटतरना - **अ०** ಹೋಲು.

पटना - ಅಂ ಹೂಳು ತುಂಬು ; ಸಮತಲವಾಗು ; ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗು ; ಮನಸ್ಸು ಒಂದಾಗು.

पटपर - ವಿಂ ಎರಿಳಿತಗಳಿಲ್ಲದ; ಸಮನಾದ.

पटबीजना - ಪುಂ ಖದ್ಯೋತ; ಮಿಂಚುಹುಳ.

पटरा - ಪುಂ ಹಲಗೆ; ಮಣೆ; ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲು.

पटरानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಟ್ಟದರಸಿ ; ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ.

पटरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಲಗೆ ; ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ ; ಪಾಟಿ ; ಅಂಚು.

पटल - ಪುಂ ಸಮೂಹ.

पटली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾಳಿಗೆ; ಚಪ್ಪರ.

पटवाना - ಸಂ ಹೊದಿಸು ; ಹಾಸು ; ಸಮತಲ ಮಾಡಿಸು; ತೀರಿಸು; ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸು.

पटवारी - ಪುಂ ಕುಲಕರ್ಣಿ ; ಶಾನುಭೋಗ.

पटवास - ಪುಂ ವಸತಿಗೃಹ ; ಶಿಬಿರ.

पटसन - ಪುಂ ನಾರಿನಗಿಡ ; ಸೆಣಬು.

पटहा - ಪುಂ ನಗಾರಿ.

पटहार - ಪುಂ ಪಟ್ಟೆಗಾರ.

पटा - ಪುಂ ಆಸನ; ಪಟ್ಟಾ ಕತ್ತಿ, ಎಂಬ ಆಯುಧ.

पटाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಿಡುವ ಕಾರ್ಯ.

पटाका / **पटाखा** - ಪುಂ ಬಾಣಬಿರುಸು.

पटाना - ಸಂ ಮುಚ್ಚಿಸು ; ಹೂಳು ; ತುಂಬು.

पटिया - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾಸು ಕಲ್ಲು.

पटीलना - ಸಂ ಮೋಸಮಾಡುವುದು.

पटु - ವಿಂ ಪ್ರವೀಣ ; ಚತುರ ; ಧೂರ್ತ.

पटुका - ಪುಂ ವಸ್ತ್ರ ; ಸೆಲ್ಲೆ.

पटुता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ.

पटुवा - ಪುಂ ಸೆಣಬು ; ನಾರು.

पटेबाज़ - ಪುಂ ಪಟ್ಟಾವರಸೆ ಬಲ್ಲವ.

पटेर - ಪುಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವ ಹುಲ್ಲು.

पटेल - ಪುಂ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಖಂಡ ;

पटोर - ಪುಂ ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರ ; ರೇಶ್ಮೆ ಸೀರೆ.

पट्ट - ಪುಂ ಮಣೆ; ಸಿಂಹಾಸನ; ಕಲ್ಲು.

पट्टन - ಪುಂ ಪಟ್ಟಣ ; ನಗರ.

पट्टा - ಪುಂ ಅಧಿಕಾರ ಪತ್ರ ; ಸನದು.

पट्टी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹಲಗೆ ; ಸ್ಲೇಟು ; ಪಾಠ ; ಉಪದೇಶ ; ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ; ಅರಿವೆಯ ಉದ್ದವಾದ ತುಂಡು ; ಭಾಗ ; **—पढ़ाना** - ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ನಂತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

पट्टीदार - ಪುಂ ಪಾಲುಗಾರ ; ಭಾಗದಾರ.

पट्टू - ಪುಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆ ; ಪಟ್ಟು.

पट्ठेत - ಪುಂ ಮೂರ್ಖ.

पट्ठा - ಪುಂ ಪ್ರಾಯಸ್ಥ ; ಬಲಿತ ಹುಡುಗ ; ತರುಣ ; ಮಲ್ಲ.

पट्ठी - **स्त्री०** ಬಲಿತ ಹುಡುಗಿ; ಮಲ್ಲಿ.

पठन - **पु०** ಓದುವುದು; ಓದುವಿಕೆ.

पठनीय - **वि०** ಓದಬೇಕಾದ.

पठवाना - **स०** ಕಳುಹಿಸು.

पठान - **पु०** ಪಠಾಣರು.

पठाना - **स०** ಕಳುಹಿಸು; ಕಳುಹು.

पठानी - **स्त्री०** ಪಠಾಣರ ಗುಣ; ಪಠಾಣರ ಹೆಂಗಸು.

पठावन - **पु०** ದೂತ.

पठावनी - **स्त्री०** ಕಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೂಲಿ.

पठित - **वि०** ಓದಿದ; ಪಾಠವಾದ.

पड़ता - **पु०** ಮೂಲ ಬೆಲೆ; ಅಸಲು; ದರ.

पड़ताल - **पु०** ಪರಿಶೀಲನೆ; ಪರೀಕ್ಷಣ. (जाँच-पड़ताल)

पड़तालना - **स०** ಪರಿಶೋಧಿಸು; ಪರಿಶೀಲಿಸು.

पड़ती - **स्त्री०** ಪಡಬಿದ್ದ ಜಮೀನು; ಬಂಜರು.

पड़ना - **अ०** ಬೀಳು; ಒದಗು; ಸಂಭವಿಸು.

पड़पड़ाना - **अ०** ಹಾತೊರೆಯು.

पड़पोता - **पु०** ಮಗನ ಮೊಮ್ಮಗ.

पड़वा - **स्त्री०** ಪಾಡ್ಯಮಿ; ಪ್ರತಿಪತ್ತು.

पड़ाव - **पु०** ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ; ಬೀಡು; ಪಾಳೆಯ.

पड़िया - **स्त्री०** ಎಮ್ಮೆಕರು.

पड़ोस - **पु०** ನೆರೆ; ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ.

पड़ोसिन - **स्त्री०** ನೆರೆ ಮನೆಯವಳು.

पड़ोसी - **पु०** ನೆರೆಮನೆಯವ.

पढ़ना - **स०** ಓದು; ಕಲಿ; ಪಠಿಸು.

पढ़वाना - **स०** ಓದಿಸು; ಕಲಿಸು.

पढ़ाई - **स्त्री०** ಓದುವಿಕೆ; ಅಧ್ಯಯನ; ಅಧ್ಯಾಪನ; ಶಿಕ್ಷಣ.

पढ़ाना - **स०** ಓದಿಸು; ವಿದ್ಯೆಕಲಿಸು; ಪಾಠಹೇಳು.

पढ़ा-लिखा - **वि०** ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿದವ; ವಿದ್ಯಾವಂತ.

पण - **पु०** ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಒಪ್ಪಂದ; ಪಂದ್ಯ.

पण्य - **वि०** ವ್ಯಾಪಾರಾರ್ಹವಾದ.

पतंग - **पु०** ದೀಪದ ಹುಳು; ಗಾಳಿಪಟ; ಪತಂಗ.

पतंगबाज़ - **पु०** ಗಾಳಿಪಟ ಹಾರಿಸುವವ.

पतंगा - **पु०** ದೀಪದ ಹುಳು; ಪತಂಗ; ಕಿಡಿ.

पत - **पु०** ಒಡೆಯ; ಎಲೆ. **स्त्री०** ಮಾನ; ಗೌರವ.

पतझड़, **पतझर** - **स्त्री०** ಎಲೆಯುದುರುವ ಕಾಲ; ಶಶಿರಋತು.

पतन - **पु०** ಬೀಳುವಿಕೆ; ಅವನತಿ; ನಾಶ.

पतनोन्मुख - **वि०** ಬೀಳುತ್ತಿರುವ; ಪತನವಾಗುತ್ತಿರುವ.

पत-पानी - **पु०** ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ; ಗೌರವ.

पतला - **वि०** ತೆಳ್ಳಗೆ; ಕೃಶವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ.

पतलून - पुं० ಇಜಾರು; ಷರಾಯಿ.

पतवार - स्त्री० ದೋಣಿಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ.

पता - पुं० ಪತ್ತೆ; ವಿಳಾಸ; ಗುರುತು; ಚಿನ್ಹೆ.

पताका - स्त्री० ಬಾವುಟ; ಧ್ವಜ.

पताकिनी - स्त्री० ಸೇನೆ.

पति - पुं० ಒಡೆಯ; ಯಜಮಾನ; ಗಂಡ.

पतित - वि० ಬಿದ್ದ.

पतियाना - स० ನಂಬು; ನೆಚ್ಚು.

पतियारा - पुं० ನಂಬಿಕೆ; ನೆಚ್ಚಿಕೆ.

पतीजना - अ० ನಂಬು.

पतील - पुं० ದೀಪದಬತ್ತಿ.

पतीली - स्त्री० ಚಿಕ್ಕತಪ್ಪಲೆ.

पतुकी - स्त्री० ಮಡಿಕೆ.

पतुरिया - स्त्री० ವೇಶ್ಯೆ; ಸೂಳೆ.

पतोखा - पुं० ದೊನ್ನೆ.

पतोह, पतोहू - स्त्री० ಸೊಸೆ.

पत्तन - पुं० ಪಟ್ಟಣ.

पत्तर - पुं० ತಗಡು.

पत्तल - स्त्री० ಊಟದೆಲೆ.

पत्ता - पुं० ಎಲೆ.

पत्ती - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಎಲೆ; ಪಾಲು; ಹೂವಿನ ರೇಕು.

पत्थर - पुं० ಕಲ್ಲು; ಶಿಲೆ;—**का कलेजा** - ಕಲ್ಲೆದೆ;—**की लकीर** - ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವ; ಶಾಶ್ವತವಾದ;—**पड़ना** - ನಷ್ಟವಾಗು.

पत्र - पुं० ಎಲೆ; ಕಾಗದ.

पत्रकार - पुं० ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ.

पत्रवाहक - पुं० ಓಲೆಕಾರ.

पत्रव्यवहार - पुं० ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರೆಯುವುದು.

पत्रा - पुं० ಪಂಚಾಂಗ; ಹಾಳೆ.

पत्री - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಪತ್ರ; ಪತ್ರಿಕೆ.

पथ - पुं० ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ.

पथराना - अ० ಒಣಗಿ ಬಿರುಸಾಗು; ಕಲ್ಲಾಗು.

पथरी - स्त्री० ಕಲ್ಲು ಮರಿಗೆ; ಸಾಣೆ ಕಲ್ಲು.

पथरीला - वि० ಕಲ್ಲುಗಳುಳ್ಳ; ಕಲ್ಲಿನ.

पथिक - पुं० ದಾರಿಗ; ಮಾರ್ಗಸ್ಥ.

पद - पुं० ಪದವಿ; ಅಂತಸ್ತು; ಪಾದ; ಚರಣ;—**चर** - ಕಾಲಾಳು.

पदक - पुं० ಪದಕ; ಮೆಡಲು.

पदच्छेद - पुं० ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು.

पदच्युत - वि० ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

पदत्राण - पुं० ಕೆರ; ಎಕ್ಕಡ.

पदवी - स्त्री० ಬಿರದು; ಅಂತಸ್ತು.

पदाधिकारी - पुं० ಪದವೀಧರ; ಅಧಿಕಾರಸ್ಥ.

पदाना - स० ಪೀಡಿಸು; ಕಾಡು.

पद्धति - स्त्री० ರೂಢಿ; ವಾಡಿಕೆ.

पद्मराग - पुं० ಮಾಣಿಕ್ಯ.

पधराना - स० ಸ್ವಾಗತಿಸು.

पधारना - अ० ಆಗಮಿಸು; ದಯಮಾಡಿಸು.

पन - ಪು೦ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಸಂಕಲ್ಪ. **प्रत्य०** ಭಾವವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ; ಉದಾ: **पागलपन.**

पनकुकड़ी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೀರು ಕೋಳಿ.

पनघट - ಪು೦ ಭಾವಿಕಟ್ಟೆ.

पनच - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಹೆದೆ; ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗ.

पनचक्की - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೀರಿನ ಯಂತ್ರ.

पनडुब्बा - ಪು೦ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಕ ಹಾಕುವವ; ಬುಡಗನ ಹಕ್ಕಿ.

पनडुब्बी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಡಗು; ಸಬ್‌ಮೆರೀನ್.

पनपना - ಅ೦ ಚಿಗುರು; ಅಂಕುರಿಸು; ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರು.

पनबट्टा - ಪು೦ ವೀಳೇದೆಲೆಯ ಡಬ್ಬಿ.

पनवाड़ी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಿಳೇದೆಲೆ ತೋಟ; ಎಲೆತೋಟ.

पनवारा - ಪು೦ ಊಟದೆಲೆ.

पनस - ಪು೦ ಹಲಸಿನಮರ; ಹಲಿಸಿನ ಹಣ್ಣು.

पनसल्ला - ಪು೦ **दे० पनसाल.**

पनसारी - ಪು೦ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯವ.

पनसाल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ. (**प्याऊ**)

पनहरा - ಪು೦ ನೀರು ಹೊರುವವ; ನೀರಿನವ.

पनहा - ಪು೦ ಬಟ್ಟೆಯ ಪನ್ನ; ಗೋಡೆಯ ಅಗಲ; ಮರ್ಮ.

पनहारा - ಪು೦ **दे० पनहरा.**

पनहारिन - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನೀರು ಹೊರುವವಳು.

पनही - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕೆರ; ಎಕ್ಕಡ; ಮೆಟ್ಟು.

पनाला - ಪು೦ ಕಾಲುವೆ; ಚರಂಡಿ.

पनाह - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಶರಣ; ಮರೆ; ಆಶ್ರಯ.

पनियाना - ಸ೦ ನೀರುಹಾಯಿಸು; ನೀರು ಕಟ್ಟು.

पनिहा - ವಿ೦ ನೀರು ಸೇರಿದ; ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ.

पनीर - ಪು೦ ಹಾಲುಖೋವ; ಕೆನೆ.

पनीरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಾಟೀಹಾಕಲು ಪೈರು ತಯಾರಿಸುವ ಭೂಮಿ.

पनीला - ವಿ೦ ನೀರುಳ್ಳ.

पन्ना - ವಿ೦ ಹಾಳೆ; ಪುಟ; ಪಾನು; ಪಚ್ಚೆ.

पन्नी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗುನ್ನಾಂಪಟ್ಟೆ; ವರಕು.

पपड़ा - ಪು೦ / **पपड़ी** - ಸ್ತ್ರೀ೦ } ಸಿಪ್ಪೆ; ತೊಗಟೆ; ಹುರುಕು.

पपीता - ಪು೦ ಪಪ್ಪಾಯಿ ಹಣ್ಣು; ಪರಂಗೀ ಹಣ್ಣು.

पपीहरा / **पपीहा** } ಪು೦ ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿ.

पपोटा - ಪು೦ ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ.

पय - ಪು೦ ಹಾಲು; ನೀರು.

पयान - ಪು೦ ಪ್ರಯಾಣ; ಯಾತ್ರೆ.

पयाम - ಪು೦ ಸಂದೇಶ.

पयार / **पयाल** } ಪು೦ ಒಣ ಹುಲ್ಲು.

पयोज - ಪು೦ ಕಮಲ.

पयोद - ಪು೦ ಮೇಘ.

पयोधर - ಪು೦ ಸ್ತನ; ಮೇಘ; ಕೊಳ; ಸಮುದ್ರ.

पयोनिधि - पु० ಸಮುದ್ರ.

परंच - अव्य० ಮತ್ತೂ; ಆದರೂ.

परंतप - वि० ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೀಡುಮಾಡುವ.

परंतु - अव्य० ಆದರೆ.

परंपरा - स्त्री० ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು.

परंदा - पु० ಪಕ್ಷಿ.

पर - वि० ಪರ; ಇತರ; ಅನಂತರದ. अव्य० ಆದರೆ; ಪರಂತು; ಮೇಲೆ. पु० ರೆಕ್ಕೆ.

परकना - अ० ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುವುದು.

परकाजा - वि० ಪರೋಪಕಾರಿ; ಲೋಕೋಪಕಾರಿ.

परकार / **परकाल** - पु० ಕೈವಾರ; ಕಂಪಾಸು.

परकारना - स० ಕೈವಾರದಿಂದ ವರ್ತುಲ ಬರೆ; ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು.

परकाला - पु० ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಕೆ. **आफ़त का परकाला** - ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ; ಭಯಂಕರವಾದ.

परकीय - वि० ಇತರರ.

परकोटा - पु० ಸುತ್ತುಗೋಡೆ.

परख - स्त्री० ಪರೀಕ್ಷೆ; ಪರಿಶೋಧನೆ.

परखना - स० ಪರೀಕ್ಷಿಸು; ಪರಿಶೀಲಿಸು.

परखाना - स० ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿಸು.

परगना - पु० ಹೋಬಳಿ; ಪರಗಣೆ.

परचा - पु० ಚೀಟಿ; ಕಾಗದದ ತುಂಡು; ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರ.

परचाना - स० ಸೇರಿಸು; ಆಕರ್ಷಿಸು.

परचून - पु० ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು; ಅಕ್ಕಿಬೇಳೆ; ಕಾಳುಕಡಿ.

परचूनी - पु० ದಿನಸಿನ ಅಂಗಡಿಯವ.

परछन - पु० ನೀವಾಳಿಸುವಿಕೆ; ಆರತಿ.

परछना - स० ಇಳಿ ತೆಗೆ; ಆರತಿ ಎತ್ತು.

परछाईं - स्त्री० ಪ್ರತಿಬಿಂಬ; ನೆಳಲು.

परजा - स्त्री० ಪ್ರಜೆ.

परतंत्र - वि० ಪರಾಧೀನ; ಪರಾಶ್ರಿತ.

परत - स्त्री० ಪದರು; ಮಡಿಕೆ; ನಿರಿಗೆ.

परती - स्त्री० ಪಡ್ಡಬಿದ್ದ ಜಮೀನು; ಬಂಜರು.

परथन - पु० ರೊಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಹಪ್ಪಳ ಲಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಿಟ್ಟು.

परदा - पु० ತೆರೆ; ತಡಿಕೆ; ಮರೆ; ಬುರುಕಿ;—**रखना** - ಮರೆಮಾಡು; **अक्ल पर परदा पड़ना** - ಮಂಕಾಗು, ತೋಚದಂತಾಗು.

परदाज़ - पु० ಸಿಂಗಾರ; ಅಲಂಕಾರ.

परदादा - पु० ಮುತ್ತಜ್ಜ; ಮುತ್ತಾತ.

परदादी - स्त्री० ಮುತ್ತಜ್ಜಿ.

परदा-नशीन - वि० ಬುರಕಿ ಹಾಕಿದ; ಗೋಷಾ.

परपट - पु० ಸಮಭೂಮಿ; ಬಯಲು.

परपराना - ಅಂ ಉರಿ.

परपोता - ಪುಂ ಮರಿಮಗ.

परबट्टा - ಪುಂ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇಡುವ ಡಬ್ಬಿ.

परला - ವಿಂ ಒಂದುತುದಿ ;—**परले दर्जे का, परले सिरे का** - ಅತ್ಯಧಿಕ.

परवर - ವಿಂ ಕಾಪಾಡುವ.

परवरदा - ವಿಂ ಬೆಳಸಿದ.

परवरदिगार - ಪುಂ ಸಂರಕ್ಷಕ; ಈಶ್ವರ.

परवरिश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಾಲನೆ; ಪೋಷಣೆ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

परवल - ಪುಂ ತೊಂಡೇಕಾಯಿ ಜಾತಿಯ ಒಂದು ತರಕಾರಿ. ಇದರಿಂದ ಪಲ್ಯೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

परवस्ती - ಸ್ತ್ರೀಂ **दे॰ परवरिश.**

परवा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಾಡ್ಯಮಿ ; ಚಿಂತೆ.

परवाज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಭ್ಯುದಯ; ಏಳಿಗೆ.

परवानगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅನುಮತಿ ; ಅನುಜ್ಞೆ.

परवाना - ಪುಂ ಅನುಮತಿಯ ಪತ್ರ ; ದೀಪದ ಹುಳ; ಪತಂಗ.

परवाह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಂತೆ ; ಪರವಾ.

परवेज़ - ಪುಂ ಜಯಶಾಲಿ.

परश - ಪುಂ ಸ್ಪರ್ಶ.

परशु - ಪುಂ ಕೊಡಲಿ.

परस - ಪುಂ ಸ್ಪರ್ಶಮಣಿ.

परसना - ಸಂ ಮುಟ್ಟು; ಬಿಡಿಸು.

परसाल - ಪುಂ ಕಳೆದ ವರ್ಷ.

परसों - ಅವ್ಯಂ ನಾಡದ್ದು ; ಮೊನ್ನೆ.

परस्त - ವಿಂ ಪೂಜಿಸುವವ; ಉಪಾಸಕ.

परस्तिश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಪಾಸನೆ; ಪೂಜೆ; ಪೂಜಕ.

परहेज़ - ಪುಂ ಪಥ್ಯ ; ಸಂಯಮ.

परहेज़गार - ಪುಂ ಸಂಯಮಿ ; ಪಥ್ಯದಲ್ಲಿರುವವನು.

पराँठा - ಪುಂ ತುಪ್ಪ ಸವರಿ ಸುಟ್ಟ ಗೋಧಿ ರೊಟ್ಟಿ.

परा - ಪುಂ ಪಂಕ್ತಿ ; ಸಾಲು.

पराकाष्ठा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಲ್ಲೆ.

पराग - ಪುಂ ಹೂವಿನ ಧೂಳು ; ಪರಾಗ.

पराजय - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೋಲು.

पराजित - ವಿಂ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

परात - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹರಿವಾಣ ; ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆ.

पराना - ಅಂ ಓಡು; ಓಡಿಹೋಗು.

पराभव - ಪುಂ ಸೋಲು.

परामर्श - ಪುಂ ಆಲೋಚನೆ.

पराया - ವಿಂ ಹೆರರ ; ಅನ್ಯರ.

परास्त - ವಿಂ ಸೋತ.

परिंद / **परिंदा** - ಪುಂ ಹಕ್ಕಿ ; ಪಕ್ಷಿ.

परिकर - ಪುಂ ಮಂಚ.

परिक्रमा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ.

परिखन - ವಿಂ ಕಾವಲುಗಾರಿಕೆಯು.

परिखा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಂದಕ.

परिगत - ವಿಂ ಕಳೆದುಹೋದ; ಅರಿತ.

परिग्रह - पु० ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಸ್ವೀಕಾರ.

परिघ - पु० ಸುತ್ತಿಗೆ; ಸಿಡಿಲು; ಮನೆ; ಬೆಟ್ಟ.

परिचर - पु० ಸೇವಕ.

परिचरण - पु० } ಸೇವೆ.
परिचर्या - स्त्री० }

परिचायक - पु० ಸೂಚಿಸುವವ; ತೋರಿಸುವವ.

परिचार - पु० ಸೇವೆ.

परिचालन - पु० ನಡೆಸುವುದು.

परिचित - वि० ಪರಿಚಯವುಳ್ಳ.

परिच्छद - पु० ಹೊದೆಯುವ ವಸ್ತ್ರ.

परिच्छिन्न - वि० ಎಲ್ಲೆಗೊಳಪಟ್ಟ.

परिच्छेद - पु० ಬಿರಿಕೆ; ಅಧ್ಯಾಯ.

परिछाहीं - स्त्री० ಪ್ರತಿಬಿಂಬ; ನೆರಳು.

परिजन - पु० ಪರಿವಾರ; ಸೇವಕ.

परिज्ञान - पु० ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ.

परिणत - वि० ನಮ್ರ; ಬಗ್ಗಿದ; ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

परिणति - स्त्री० ಬದಲಾವಣೆ.

परिणय - पु० ಮದುವೆ.

परित्याग - पु० ಕೈಬಿಡುವಿಕೆ.

परित्राण - पु० ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

परिधान - पु० ಉಡುಪು.

परिधि - स्त्री० ಸುತ್ತಳತೆ.

परिपाटी - स्त्री० ಸಂಪ್ರದಾಯ; ರೂಢಿ; ಮಾಮೂಲು.

परिप्लुत - वि० ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲೂ ತುಂಬಿದ.

परिभव } पु० ಅಪಮಾನ.
परिभाव }

परिभाषा - स्त्री० ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

परिभूत - वि० ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

परिमल - पु० ಸುವಾಸನೆ.

परिमाण - पु० ಅಳತೆ.

परिमार्जन - पु० ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯುವಿಕೆ; ಪರಿಶೋಧನೆ.

परिमार्जित - वि० ತೊಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಪರಿಷ್ಕೃತ.

परिमित - वि० ಸ್ವಲ್ಪ; ಎಲ್ಲೆಗೊಳಗಾದ.

परिमिति - स्त्री० ಅಳತೆ.

परिमेय - वि० ಅಳೆಯಬಹುದಾದ.

परिरंभ } पु० ಆಲಿಂಗನೆ.
परिरंभण }

परिवर्तन - पु० ಬದಲಾವಣೆ; ತಿರುಗುವಿಕೆ.

परिवा - स्त्री० ಪಾಡ್ಯಮಿ.

परिवार - पु० ಕುಟುಂಬ; ಕುಲ.

परिव्राजक } पु० ಸಂನ್ಯಾಸಿ.
परिव्राज }

परिशिष्ट - पु० ಪುರವಣಿ; ಅನುಬಂಧ.

परिश्रम - पु० ಪ್ರಯಾಸ; ಶ್ರಮ.

परिश्रमी - वि० ಶ್ರಮಪಡುವವ.

परिषद - स्त्री० ಸಭೆ; ಸಮೂಹ. **पु०** ಸದಸ್ಯ.

परिष्कार - पुं० ಶುದ್ಧಿ; ಅಲಂಕಾರ.

परिस्तान - पुं० ಅಪ್ಸರೆಯರಿರುವ ಸ್ಥಳ.

परिहास - पुं० ಹಾಸ್ಯ; ವಿನೋದ; ಗೇಲಿ.

परिहार - पुं० ನಿವಾರಣೆ; ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು.

परिहार्य - वि० ನಿವಾರಣೆಮಾಡಬಹುದಾದ.

परी - स्त्री० ಅಪ್ಸರೆ; ಚೆಲುವೆ.

परीक्षक - पुं० ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವ.

परीक्षा - स्त्री० ಪರೀಕ್ಷೆ; ಪರಿಶೀಲನೆ.

परीज़ाद - वि० ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ.

परीपैकर - वि० ಅಪ್ಸರೆಯಂತೆ ಸುಂದರವಾದ.

परीबन्द - पुं० ಕಂಕಣ.

परुष - वि० ಕಠಿಣವಾದ; ಕೆಟ್ಟ; ನಿರ್ದಯ.

परे - क्रि० ಅತ್ತ; ಆಚೆ; ದೂರವಾಗಿ; ಮೇಲು.

परेई - स्त्री० ಪಾರಿವಾಳ.

परेखना - स० ನೋಡು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು.

परेता - पुं० ನೂಲುಸುತ್ತುವ ಕೋಲು.

परेवा - पुं० ಪಾರಿವಾಳ; ಓಲೆಕಾರ.

परेशान - वि० ವಿಹ್ವಲ; ವ್ಯಗ್ರ; ಪೇಚಾಡುವ.

परेशानी - स्त्री० ಪೇಚಾಟ; ದಿಗಿಲು.

परोसना - स० ಬಡಿಸು.

परोसा - पुं० ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಿದ ಊಟ; ಬಡಿಸಿದ ಊಟದೆಲೆ.

परौठा - पुं० ತುಪ್ಪ ಸವರಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಗೋಧಿಯ ರೊಟ್ಟಿ.

परौहा - पुं० ಕಪಿಲೆ ಬಾನೆ. **(मोट)**

पर्जन्य - पुं० ಮೇಘ.

पर्ण - पुं० ಎಲೆ; ಅಲದೆಲೆ.

पर्त - स्त्री० ಮಡತೆ; ಸುಕ್ಕು. **(परत)**

पर्दा - पुं० दे० परदा.

पर्यंक - पुं० ಮಂಚ.

पर्यंत - अ० ವರೆಗೆ; ತನಕ.

पर्यटन - पुं० ಸಂಚಾರ; ಪ್ರಯಾಣ.

पर्यवसान - पुं० ಕೊನೆ.

पर्याप्त - वि० ಸಾಕಾದ.

पर्याय - पुं० ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಬ್ದ.

पर्यालोचना - स्त्री० ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರಣೆ.

पर्व - पुं० ಪರ್ವಕಾಲ; ಪುಣ್ಯದಿನ.

पर्वरिश - स्त्री० ಪೋಷಣೆ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

पर्हेज़ - पुं० ನಿಯಮ.

पलँगिया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಮಂಚ.

पल - पुं० ವಿಘಟಿಕೆ; ಕ್ಷಣ; ಗಳಿಗೆ.

पलक - स्त्री० ಕ್ಷಣ; ಎವೆ; ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆ;—**बिछाना** - ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು; —**मारना** - ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಸನ್ನೆ ಮಾಡು;—**लगना** - ನಿದ್ರಿಸು.

पलकदरिया | पलकनेवाज़ - विಂ ದಾನಿ; ಮಹಾ ದಾನಿ.
पलका - पुಂ ಮಂಚ.
पलटन - स्त्रीಂ ಸೇನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ; ಪಡೆ.
पलटना - अಂ ಮೊಗುಚಿ ಬೀಳು; ಹೊರಳು; सಂ ಮೊಗುಚು; ಬೋರಲಿಸು.
पलटा - पुಂ ಹೊರಳು; ಬದಲು; ಪ್ರತಿಫಲ; ಪಲ್ಲಟ;—खाना - ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸು;—लेना - ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳು.
पलटाना - सಂ ತಿರುಗಿಸು; ಮೊಗುಚು.
पलड़ा - पुಂ ತಕ್ಕಡಿಯ ತಟ್ಟೆ.
पलथी - स्त्रीಂ ಚಕ್ಕಳ ಮುಕ್ಕಳಿ; —मारकर बैठना - ಚಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂಡು; ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡು.
पलना - अಂ ಸಾಕಲ್ಪಡು; ಬೆಳೆ.
पलवाना - सಂ ಸಾಕು; ಸಲಹು.
पलस्तर - पुಂ ಗಾರೆ ಕೆಲಸ; ಗಚ್ಚು.
पलाना - अಂ ಓಡು; ಪಲಾಯನ ಮಾಡು. सಂ ಓಡಿಸು.
पलायन - पुಂ ಓಡಿಹೋಗುವಿಕೆ.
पलास - पुಂ ಪಲಾಶ; ಡೇಗೆ; ಮುತ್ತುಗದಗಿಡ; ಗೋಣೀಪಟ್ಟಿ.
पलित - विಂ ನರೆತುಹೋದ.
पली - स्त्रीಂ ಚಮಚ; ಮಿಳ್ಳೆ.
पलीता - पुಂ ಹರಕುಬಟ್ಟೆ; ಚಿಂದಿ.
पलीद - विಂ ಹೊಲಸು; ಹೇಯ.
पलुआ - पुಂ ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿ.
पलोटना - सಂ ಮೆತ್ತಗೆ ತುಳಿ; ಮೆಟ್ಟು. अಂ ತಳಮಳಿಸು.
पल्लव - पुಂ ಚಿಗುರು; ತಳಿರು.
पल्ला - पुಂ ದೂರ; ಅಂಚು; ಸೆರಗು; ಮಡಿಕೆ; — छुड़ाना - ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದವನ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು; हम पल्ला - ಸರಿಸಮಾನ; पल्ले पड़ना - ಹೊಂದುವುದು, ದೊರೆಯುವುದು;—झुकना या भारी होना - ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು;—पसारना - ಬೇಡುವುದು; — बांधना - ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು.
पल्ली - स्त्रीಂ ಕುಗ್ರಾಮ; ಹಳ್ಳಿ.
पवनचक्की - स्त्रीಂ ಗಾಳಿಯ ಬಲದಿಂದ ತಿರುಗುವ ಯಂತ್ರ.
पवाड़ा - पुಂ ವೃತ್ತಾಂತ; ಕಥೆ; ಕಗ್ಗ.
पवाना - सಂ ತಿನ್ನಿಸು.
पवि - पुಂ ಮಿಂಚು.
पशम - पुಂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನಯವಾದ ಉಣ್ಣೆ; ತುಪ್ಪಟ.
पशमीना - पुಂ ನಯವಾದ ಉಣ್ಣೆಯಿಂದಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟೆ.
पशुता - स्त्रीಂ ಮೃಗದ ಸ್ವಭಾವ.
पश्चात् - अव्यಂ ತರುವಾಯ, ನಂತರ.
पश्ता - पुಂ ದಡ. (किनारा)

पश्म - पुं० दे० **पशम.**

पसंद - वि० ಇಷ್ಟವಾದ; ಒಪ್ಪುವ.

पसंदीदा - वि० ಇಷ್ಟದ; ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯ.

पस - क्रि० ಆದುದರಿಂದ; ಬಳಿಕ.

पसर - पुं० ಬೊಗಸೆ; ವಿಸ್ತಾರ.

पसरना - अ० ಹರಡು; ಕಾಲುಚಾಚಿಕೊಳ್ಳು.

पसरहट्टा - पुं० ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಬೀದಿ.

पसली - स्त्री० ಪಕ್ಕೆಲುಬು.

पसाना - स० ಗಂಜಿ ಬಸಿಯುವುದು. अ० ಸಂತೋಷಪಡುವುದು.

पसारना - स० ಹರಡು.

पसाव - पुं० ಗಂಜಿ.

पसीजना - अ० ಬೆವರು; ಕರಗು; ದ್ರವಿಸು.

पसीना - पुं० ಬೆವರು.

पसेरी - स्त्री० दे० **पंसेरी.**

पसेव - पुं० ರಸ; ಕಟ್ಟು.

पसोपेश - पुं० ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡುವಿಕೆ; ಮೀನಮೇಷ.

पस्त - वि० ಸೋತ; ದಣಿದ.

पस्त-हिम्मत - वि० ಎದೆಗುಂದಿದ; ಧೈರ್ಯಗುಂದಿದ.

पस्ती - स्त्री० ತಗ್ಗು; ಕುಂದು; ಅಭಾವ.

पहंसुल - स्त्री० ಈಳಿಗೆ ಮಣೆ.

पहचान - स्त्री० ಗುರುತು; ಪರಿಚಯ.

पहचानना - स० ಗುರುತಿಸು.

पहनना - स० ಊಡು; ತೊಡು; ಧರಿಸು.

पहनवाना - स० **पहनाना** ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕರೂಪ.

पहनाई - स्त्री० ಉಡುವಿಕೆ.

पहनाना - स० ಉಡಿಸು; ತೊಡಿಸು.

पहनावा - पुं० ಉಡಿಗೆ; ತೊಡಿಗೆ; ಉಡುಪು.

पहर - पुं० ಜಾವ; ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ.

पहरा - पुं० ಕಾವಲು; ಪಹರೆ; ಸೆರೆ.

पहराना - स० दे० **पहनना.**

पहरावनी - स्त्री० ಬಟ್ಟೆ ಉಡಿಸುವವಳು; ಉಡುಗೊರೆ.

पहरी - पुं० ಪಹರೆಯುವ; ಕಾವಲುಗಾರ.

पहल - पुं० ಮಗ್ಗಲು; ಪಾರ್ಶ್ವ; ಪ್ರಾರಂಭ.

पहलवान - पुं० ಮಲ್ಲ; ಜಟ್ಟಿ.

पहलवानी - स्त्री० ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆ.

पहला - वि० ಮೊದಲನೆಯ; ಒಂದನೆಯ.

पहलू - पुं० ಮಗ್ಗಲು; ಪಾರ್ಶ್ವ; ಮುಖ; ರಹಸ್ಯ.

पहलूदार - वि० ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಿರುವ.

पहले - अव्य० ಮೊದಲು; ಮುನ್ನ; ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ; **—पहल** - ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು.

पहलौटा - वि० ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ (ಮಗ); ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ.

पहलौटी - स्त्री० ಪ್ರಥಮ ಗರ್ಭ; ಚೊಚ್ಚಲ ಬಸರು.

पहाड़ - पु० ಬೆಟ್ಟ; ಪರ್ವತ.

पहाड़ा - पु० ಮಗ್ಗೀಕೋಷ್ಟಕ.

पहाड़ी - वि० ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡದ; ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳುಳ್ಳ; ಮಲೆನಾಡಿನ.

पहिचान - स्त्री० दे० पहचान.

पहिया - पु० ಗಾಲಿ; ಚಕ್ರ.

पहिला - वि० ಮೊದಲನೆಯ.

पहुँच - स्त्री० ಮುಟ್ಟುವಿಕೆ; ಪ್ರವೇಶ; ನಿಲುಕು; ಎಟಕು; ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ.

पहुँचना - अ० ತಲಪು; ಮುಟ್ಟು; ಸೇರು; ಎಟಕು.

पहुँचा - पु० ಮಣಿಕಟ್ಟು.

पहुँचाना - स० ಮುಟ್ಟಿಸು; ತಲುಪಿಸು.

पहुँची - स्त्री० ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಆಭರಣ.

पहुड़ना - अ० ಮಲಗು; ವಿಶ್ರಮಿಸು; ಪವಳಿಸು.

पहुना - पु० ಅತಿಥಿ.

पहुनाई - स्त्री० ಆತಿಥ್ಯ; ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ.

पहेली - स्त्री० ಸಮಸ್ಯೆ; ಒಗಟು.

पांक, **पांका** - पु० ಕೆಸರು.

पांख - पु० ರೆಕ್ಕೆ; ಪುಕ್ಕ.

पांखी - स्त्री० ದೀಪದ ಹುಳು.

पांखुरी - स्त्री० ಹೂವಿನ ರೇಕು; ಎಸಳು.

पांग - पु० (निहल) ನದಿಯು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಆದ ಭೂಮಿ.

पांजना - स० ಬೆಸಗೆ ಹಾಕು.

पांजर - पु० ಪಕ್ಕೆಲುಬು.

पांडित्य - पु० ವಿದ್ವತ್ತು.

पांडु - पु० ಬಿಳಿಯುಬಣ್ಣ; ತೊನ್ನು.

पांडुलिपि - स्त्री० ಗ್ರಂಥದ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿ.

पांडे - पु० ಪಂಡಿತ; ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

पांत - स्त्री० ಪಂಕ್ತಿ; ವರಸೆ.

पांति - स्त्री० ಪಂಕ್ತಿ; ಸಾಲು; ಕೂಟ; ಸಮುದಾಯ.

पांथ - वि० ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ. पु० ದಾರಿಗ.

पांय - पु० ಪಾದ; ಅಡಿ.

पांयता - पु० ಮಂಚದ ಕಾಲುಕಡೆ.

पांव - पु० ಪಾದ; ಕಾಲು; ಅಡಿ; ಪಾಯ; —**उखड़ना** - ಸೋತು ಓಡು; —**तले से मिट्टी निकल जाना, खिसक जाना** - ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲವಾಗು; —**भारी होना** - ಗರ್ಭವತಿಯಾಗು.

पांवड़ा - पु० ನಡೆಮಡಿ; ದೊಡ್ಡವರು ನಡೆಯುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುವ ವಸ್ತ್ರ; ಪಾವಡೆ.

पावदान - पु० ಗಾಡಿ ಹತ್ತುವಾಗ ಕಾಲಿಡಲು ಇರಸಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ತಗಡು.

पांवरी - स्त्री० ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಮೆಟ್ಟಿಲು; ಸೋಪಾನ.

पांसा - पुं० ದಾಳ; ಕವಡೆ;— **उलटना** - ಗತಿಬದಲಾಗುವುದು.

पा - पुं० ಪಾದ; ಕಾಲು; ಅಡಿ.

पाई - स्त्री० ಪಾದ; ಕಾಲು; ಕಾಸು. ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಚಿನ್ಹೆ.

पाक - पुं० ಪಾಕ; ಅಡಿಗೆ. वि० ಪವಿತ್ರ; ಪುನೀತ.

पाक-दामन - वि० ಪತಿವ್ರತೆ; ಸತಿ.

पाक-दामिनी - स्त्री० ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ.

पाक-बाज़ - वि० ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯುಳ್ಳ.

पाकर - पुं० ಬಸರಿ ಮರ.

पाकी - स्त्री० ಪವಿತ್ರತೆ; ಶುದ್ಧತೆ.

पाकीज़गी - स्त्री० ನೈರ್ಮಲ್ಯ; ಸ್ವಚ್ಛತೆ.

पाकीज़ा - वि० ಶುದ್ಧವಾದ.

पाखंड - पुं० ಬೂಟಾಟಿಕೆ.

पाखंडी - वि० ವೇಷಧಾರಿ.

पाख - पुं० ಪಕ್ಷ.

पाखा - पुं० ಮೂಲೆ; ಕೊನೆ.

पाखाना - पुं० ಕಕ್ಕಸು; ಪಾಯಖಾನೆ; ಮಲ.

पाग - स्त्री० ಪೇಟಾ; ರುಮಾಲು पुं० ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಕ.

पागना - स० ಪಾಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕು. अ० ಅನುರಕ್ತನಾಗು.

पागल - वि० ಹುಚ್ಚ.

पागलखाना - पुं० ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರೆ; ಹುಚ್ಚರನ್ನು ಇಡುವ ಸ್ಥಳ.

पागलपन - पुं० ಹುಚ್ಚುತನ; ಹುಚ್ಚು.

पागा - पुं० ರಾವುತರ ಪಡೆ.

पागुर - पुं० ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವಿಕೆ; ಮೆಲುಕು.

पागुरना - स० ಮೆಲುಕು ಹಾಕು; ಮೆಲ್ಲು.

पाचक - वि० ಜೀರ್ಣಕಾರಿ; ಜೀರ್ಣ ಮಾಡುವ; ಅಡಿಗೆಯುವ.

पाचक पुं० ಬೆರಣಿ.

पाचन - पुं० ಜೀರ್ಣಿಸುವಿಕೆ; ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

पाछ - स्त्री० ತೊಗಟೆ ಅಥವಾ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೀಳುವಿಕೆ; ಮರಗಿಡಗಳ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಸೊನೆ ಸುರಿಸುವಿಕೆ.

पाछना - स० ಅಮ್ಮೆ ಹಾಕು.

पाजामा - पुं० ಇಜಾರು; ಚಣ್ಣ.

पाजी - वि० ದುಷ್ಟ; ಪುಂಡ; ನೀಚ.

पाजीपन - पुं० ದುಷ್ಟತನ; ನೀಚತನ.

पाजेब - स्त्री० ಅಂದುಗೆ.

पाट - पुं० ರೇಷ್ಮೆ; ನಾರುಮಡಿ; ಗದ್ದುಗೆ; ಮಣೆ; ಹಾಸುಗಲ್ಲು.

पाटना - स० ಹೂಳು; ಮುಚ್ಚು.

पाटल - पुं० ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣ.

पाटव - पुं० ದಕ್ಷತೆ; ಕುಶಲತೆ.

पाटी - स्त्री० ವಾಡಿಕೆ; ನಿಯಮ. पुं० ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ; ಮಂಚದ ಪಟ್ಟಿ.

पाठ - पुं० ಪಠನ; ಪಾಠ.

पाठक - पुं० ಓದುವವ.

पाठशाला - स्त्री० ವಿದ್ಯಾಲಯ.
पाठा - पु० ಕೊಬ್ಬಿದ; ಬಲಿತ.
पाठ्य - वि० ಓದಬೇಕಾದ.
पाड़ - पु० ಧೋತ್ರದ ಅಂಚು; ಮಂಚಿಗೆ; ಅಟ್ಟ.
पाढ़ - पु० ಪೀಠ; ಮಣೆ; ಮಂಚಿಗೆ.
पाढ़ी - स्त्री० ನೂಲಿನ ಚಿಟ್ಟಾ.
पात - पु० ಬೀಳುವಿಕೆ; ಅಳಿವು; ಎಲೆ.
पातर - स्त्री० ಊಟದೆಲೆ.
पातावा - पु० ಕಾಲು ಚೀಲ; ಮೇಜೋಡು.
पाती - स्त्री० ಎಲೆ; ಕಾಗದ; ಚೀಟು.
पातुर - स्त्री० ವೇಶ್ಯೆ.
पाथना - स० ಕೆತ್ತು; ತಟ್ಟು.
पाथेय - पु० ದಾರಿ ಖರ್ಚು.
पाद - पु० ಪಾದ; ಚರಣ; ಹೂಸು.
पदना - स० ಹೂಸು; ಹೂಸು ಬಿಡು.
पादप - पु० ಮರ.
पादशाह - पु० दे० बादशाह.
पाधा - पु० ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.
पान - पु० ಕುಡಿತ; ವೀಳ್ಯದೆಲೆ; ಇಸ್ಪೀಟು; ಬುಟ್ಟದ ಕೆಲಸ.
पानदान - पु० ವೀಳೆದೆಲೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.
पाना - स० ಹೊಂದು; ಗಳಿಸು.
पानिप - पु० ಕಾಂತಿ; ಹೊಳಪು.
पानी - पु० ನೀರು;—दार - ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಗೌರವಸ್ಥ;—पानी होना - ನಾಚಿಗೆಗೊಳ್ಳುವುದು; —फेरना - ಸರ್ವನಾಶಮಾಡುವುದು;—में आग लगाना ಅಸಂಭವವಾದುದನ್ನು ಸಂಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು;—उतरना - ಅಂಡಕೋಶ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು; —उतारना या लेना - ಅವಮಾನಪಡಿಸುವುದು; —देना - ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ.
पानीय - पु० ನೀರು; ಕುಡಿಯಬಹುದಾದ ಪದಾರ್ಥ.
पापड़ - पु० ಹಪ್ಪಳ.
पापोश - पु० ಪಾಪಾಸು; ಪಾದರಕ್ಷೆ; ಕೆರ.
पाबंद - वि० ನಿಯಮಾದಿ ಬಂಧನಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ; ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ.
पाबंदी - स्त्री० ಕಟ್ಟು; ಕಟ್ಟಳೆ; ನಿಯಮಾನುಸರಣೆ.
पाबोस - वि० ಪಾದಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತುವುದು.
पामर - वि० ಅಧಮ; ಪಾಪಿ
पामाल - वि० ಪದದಳಿತವಾದ; ನಷ್ಟಭ್ರಷ್ಟವಾದ.
पामाली - स्त्री० ಸರ್ವನಾಶ; ಧ್ವಂಸ.
पायँता - पु० ಮಂಚದ ಕಾಲುಕಡೆ.
पायंदाज़ - पु० ಕಾಲೊರಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಸುಪಟ್ಟಿ.
पायक - पु० ಕಾಲಾಳು; ಪದಾತಿ.
पायखाना - पु० दे० पाखाना.
पायजामा - पु० दे० पाजामा.
पायजेब - पु० ಕಾಲಂದುಗೆ.

पायतख़्त - ಪು० ರಾಜಧಾನಿ.

पायताबा - ಪು० ಕಾಲುಚೀಲ; ಮೇಜೋಡು.

पायदार - ವಿ० ಬಾಳಿಕೆಬರುವ; ತಾಳಿಕೆಯ.

पायपोश - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० **पापोश.**

पायमाल - ವಿ० ದೇ० **पामाल.**

पायमाली - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० **पामाली.**

पायल - ಪು० ನೂಪುರ; ಕಾಲಂದುಗೆ; ಏಣಿ.

पाया - ಪು० ಸ್ತಂಭ; ಆಧಾರ; ಕಂಬ.

पारंगत - ವಿ० ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳ; ದಾಟಿರುವ.

पार - ಪು० ಆಚೆಯದಡ; ಎರಡನೆಯ ಪಕ್ಕ; ಕೊನೆ; ಕಡೆ. **आरपार** - ಆದಿ ಅಂತಗಳು; **—उतरना** - ಸಫಲತೆ ಹೊಂದುವುದು; **—पाना** - ಜಯಹೊಂದುವುದು.

पारखी - ಪು० ಪರೀಕ್ಷಕ.

पारचा - ಪು० ಚೂರು; ತುಣುಕು.

पारद - ಪು० ಪಾದರಸ.

पारदर्शक - ವಿ० ಆಚೆ ಕಡೆಯ ಅಥವಾ ಆ ಪಕ್ಕದ ವಸ್ತುವು ಕಾಣಿಸತಕ್ಕ.

पारदर्शी - ವಿ० ದೂರದರ್ಶಿ; ಚತುರ.

पारना - ಸ० ಹಾಕು; ಬೀಳಿಸು; ಮಲಗಿಸು.

पारलौकिक - ವಿ० ಪರಲೋಕ ಸಂಬಂಧವಾದ.

पारस - ಪು० ಸ್ಪರ್ಶಮಣಿ; ಪರ್ಷಿಯಾದೇಶ.

पारसा - ವಿ० ಸದಾಚಾರಿ.

परासाई - ಸ್ತ್ರೀ० ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ; ಸದಾಚಾರ.

पारस्परिक - ವಿ० ಪರಸ್ಪರದ.

पारा - ಪು० ಪಾದರಸ.

पारावत - ಪು० ಪಾರಿವಾಳ; ಕಪೋತ.

पारावार - ಪು० ಎಲ್ಲೆ; ಸಮುದ್ರ.

पारि - ಸ್ತ್ರೀ० ಎಲ್ಲೆ; ಪಕ್ಕ; ದಂಡೆ.

पारितोषिक - ಪು० ಬಹುಮಾನ; ಇನಾಮು.

पारिभाषिक - ವಿ० ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ; ಸಾಂಕೇತಿಕ.

पारिषद् - ಪು० ಸದಸ್ಯ; ಸಭಾಸದ.

पारी - ಸ್ತ್ರೀ० ತಡವೆ; ಸಲ; ಬಾರಿ.

पार्थिव - ವಿ० ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

पार्श्व - ಪು० ಪಕ್ಕ; ಬದಿ.

पाल - ಪು० ಹಣ್ಣುಮಾಡಲು ಕಾವಿಗೆ ಹಾಕುವುದು; ಕಟ್ಟೆ; ಪಾಲಕ; ಹಡಗು ಅಥವಾ ದೋಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಗೋಣೀತಟ್ಟು.

पालक - ಪು० ಬಚ್ಚಲೆ ಸೊಪ್ಪು.

पालकी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

पालतू - ವಿ० ಸಾಕಿ ಬೆಳಸಿದ; ಸಾಕು.

पालथी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪದ್ಮಾಸನ ಹಾಕಿ ಕೂಡುವುದು.

पालना - ಸ० ಸಾಕು; ಸಲಹು; ಸಂರಕ್ಷಿಸು. ಪು० ತೊಟ್ಟಿಲು.

पाला - ಪು० ಇಬ್ಬನಿ; ಮಂಜು; **—पड़ना** - ಮಂಜು ಬೀಳುವುದು.

पाले पड़ना - ವಶವಾಗುವುದು ; —मार जाना - ಮಂಜುಬಿದ್ದು ನಷ್ಟವಾಗುವುದು.

पालागन - स्त्री० ಪ್ರಣಾಮ ; ನಮಸ್ಕಾರ ; ಕಾಲಿಗೆರಗುವಿಕೆ.

पालित - वि० ಸಾಕಲ್ಪಟ್ಟ.

पाली - वि० ರಕ್ಷಿಸುವವನು. स्त्री० ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ.

पाँव - पु० ಕಾಲು ; ಕಾಲುಭಾಗ ; —अड़ाना - ಬೇರೊಬ್ಬರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದು ; —उखड़ना - ಸೋತು ಹೋಗುವುದು ;—फूँक-फूँक कर रखना - ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ;—भारी होना - ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುವುದು ;—रोपना - ಶಪಥ ಮಾಡುವುದು.

पाँवड़ा - पु० ನಡೆಮುಡಿಯ ಬಟ್ಟೆ ; ಪಾವಡೆ.

पाव - पु० ಕಾಲುಭಾಗ ; ಪಾವು.

पावक - पु० ಅಗ್ನಿ ; ಬೆಂಕಿ.

पावदान - पु० ಕಾಲಿಡುವಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಮಣೆ.

पावन - वि० ಶುದ್ಧ ; ಪವಿತ್ರ.

पावना - स० ಹೊಂದು ; ಪಡೆ पु० ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಹಣ ; ಬರತಕ್ಕ ಹಣ.

पावली - स्त्री० ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ನಾಣ್ಯ ; ಪಾವಲಿ.

पावस - स्त्री० ಮಳೆಗಾಲ.

पाश - पु० ಬಲೆ ; ಹಗ್ಗ.

पाशा - पु० ತುರ್ಕಿದೇಶದ ಸರದಾರನ ಬಿರುದು.

पाश्चात्य - वि० ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನ.

पाषाण - पु० ಕಲ್ಲು ; ಶಿಲೆ.

पासंग - पु० ಪೇರು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ ; ದಡೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

पास - पु० ಪಕ್ಕ ; ಸಮೀಪ. क्रि० ಬಳಿ ; ಹತ್ತಿರ. आस—ನೆರೆ ಹೊರೆ ; ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ.

पासबाँ / **पासबान** - पु० ಕಾವಲುಗಾರ; ರಕ್ಷಕ.

पासा - पु० ಪಗಡೆಯ ದಾಳ.

पासी - स्त्री० ಹಗ್ಗ ; ಪಾಶ; ಉರುಲು.

पाहन - पु० ಕಲ್ಲು ; ಪಾಷಾಣ.

पाहरू - पु० ಕಾವಲುಗಾರ ; ಪಹರೆಯವನು.

पाहुना - पु० ಅತಿಥಿ.

पाहुर - पु० ಕಾಣಿಕೆ ; ನಜರು.

पिंग - वि० ಹಳದಿ ; ಬೂದು.

पिंगल - वि० ಹಳದಿ. पु० ಛಂದಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ.

पिंजड़ा - पु० दे० पिंजरा.

पिंजर - पु० ಗೂಡು ; ಎಲುಬಿನ ಗೂಡು.

पिंजरा - पु० ಪಂಜರ.

पिंजरापोल - पु० ದೊಡ್ಡಿ.

पिंड - पु० ಉಂಡೆ ; ಮುದ್ದೆ ; ರಾಶಿ ; ಪಿಂಡ ; ಆಹಾರ ; ಶರೀರ ; —छुड़ाना - ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

पिंडज - पुं० ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿ.

पिंडरी / पिंडली } स्त्री० ಹಿಮ್ಮಡಿ.

पिंडी - स्त्री० ಉಂಡೆ; ತೆರಳೆ; ಬಲಿ ಪೀಠ.

पिक - पुं० ಕೋಗಿಲೆ.

पिघलना - अ० ಕರಗು; ನೀರಾಗು.

पिघलाना - स० ಕರಗಿಸು.

पिचकना - अ० ಅದಮು; ಕುಸಿ.

पिचकारी - स्त्री० ನೀರ್ಕೊಳವಿ.

पिच्छल - पुं० ಗೋಂದು.*

पिछड़ना - अ० ಹಿಂದೆ ಬೀಳು; ಹಿಂದುಳಿ.

पिछलगा - पुं० ಅನುಯಾಯಿ; ಹಿಂಬಾಲಕ.

पिछला - वि० ಹಿಂದಿನ; ಕಳೆದ; ಗತ.

पिछवाड़ा - पुं० ಹಿತ್ತಲು.

पिछाड़ी - स्त्री० ಹಿಂಭಾಗ; ಹಿಂಬದಿ.

पिछौरा - पुं० ದುಪ್ಪಟಿ.

पिटंत - स्त्री० ಹೊಡೆತ.

पिटना - अ० ಬಡಿಯಲ್ಪಡು; ಹೊಡೆಯಲ್ಪಡು.

पिटवाना - स० ಹೊಡೆಯಿಸು; ಬಾರಿಸು.

पिटाई - स्त्री० ಹೊಡೆತ; ಹೊಡೆದಾಟ.

पिटारा - पुं० ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ; ಹೆಡಿಗೆ.

पिटारी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಬುಟ್ಟಿ.

पिट्ठू - पुं० ಹಿಂಬಾಲಿಸುವವ; ಅನುಯಾಯಿ; ಸಹಾಯಕ.

पितर - पुं० ತಂದೆ.

पित्ती - स्त्री० ಬೆವರು ಗುಳ್ಳೆ.

पित्र - पुं० ಗತಿಸಿದ ಪೂರ್ವಜರು; ಪಿತೃಗಳು.

पिद्दी - स्त्री० ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಪಕ್ಷಿ.

पिधान - पुं० ಹೊದಿಕೆ.

पिनकना - अ० ತೂಕಡಿಸು.

पिनपिनाना - अ० ಮೂಗಿನಿಂದ ಅಳು; ಗೊಣಗು.

पिनहां - वि० ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ; ಗುಪ್ತ.

पिपासा - स्त्री० ದಾಹ; ಆಶೆ.

पिपीलिका - स्त्री० ಇರುವೆ.

पिय - पुं० ಪ್ರಿಯ; ಪತಿ.

पियक्कड़ - पुं० ಕುಡುಕ.

पियराई - स्त्री० ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ.

पियराना - अ० ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಾಗು; ವಿವರ್ಣವಾಗು.

पियूष - पुं० ಅಮೃತ.

पिराना - अ० ನೋಯು; ನೋವಾಗು.

पिरोना - स० ಪೋಣಿಸು; ಸೂಜಿಗೆ ದಾರ ಹಾಕು.

पिलना / पिल पड़ना } अ० ತಲ್ಲೀನತೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸು.

पिलचना - अ० ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳು; ತಲ್ಲೀನವಾಗು.

पिलाना - स० ಕುಡಿಸು.

पिल्लू - पुं० ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಇರುವ ಹುಳ.

पिष्ट - वि० ಬೀಸಿದ. पुं० ಹಿಟ್ಟು ; —**पेपण** - ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

पिसनहारी - स्त्री० ಬೀಸುವವಳು.

पिसना - अ० ಪುಡಿಯಾಗು ; ಹಿಟ್ಟಾಗು.

पिसवाना - स० ಬೀಸಿಸು.

पिसाई - स्त्री० ಹಿಟ್ಟು ಬೀಸುವಿಕೆ ; ಬೀಸಿದ ಮಜೂರಿ.

पिसाच - पुं० ಪಿಶಾಚ ; ಭೂತ.

पिसान - पुं० ಬೀಸಿದ್ದು ; ಹಿಟ್ಟು.

पिस्ता - पुं० ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಬೀಜ.

पिस्तौल - स्त्री० ಕೈಕೋವಿ ; ಚಿಕ್ಕ ಬಂದೂಕು.

पिहकना - अ० ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟು.

पिहित - वि० ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ.

पींजना - स० ಹಿಂಜು.

पी - पुं० ಪ್ರಿಯ.

पीक - स्त्री० ವೀಳೇದೆಲೆ ಉಗುಳು.

पीकदान - पुं० ವೀಳೇದೆಲೆಯನ್ನು ಅಗೆದು ಉಗುಳುವ ಪಾತ್ರೆ ; ಪೀಕದಾನಿ.

पीका - पुं० ಚಿಗುರು ; ತಳಿರು.

पीछा - पुं० ಹಿಂಭಾಗ ; ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಿಕೆ;—**करना** - ಹಿಂಬಾಲಿಸು, ಬೆನ್ನು ಹತ್ತು.

पीछे - अव्य० ಹಿಂದೆ ; ಹಿಂದುಗಡೆ ; ಅನಂತರ.

पीटना - स० ಹೊಡೆ ; ಬಡಿ.

पीठ - पुं० ಪೀಠ. स्त्री० ಬೆನ್ನು ; —**दिखाना** - ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸು, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಓಡು ; — **ठोंकना** - ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟು, ಧೈರ್ಯಕೊಡು.

पीठा - पुं० ಕಜ್ಜಾಯ.

पीठी - स्त्री० ಬೇಳೆಯನ್ನು ನೆನೆಹಾಕಿ ತಿರುವಿದ ಹಿಟ್ಟು.

पीड़क - पुं० ಪೀಡಿಸುವವನು

पीड़न - पुं० ಕಾಟ ; ತೊಂದರೆ.

पीड़ा - स्त्री० ನೋವು ; ಬಾಧೆ ; ಕಾಟ.

पीढ़ा - पुं० ಮಣೆ ; ಪೀಠ.

पीढ़ी - स्त्री० ಪೀಳಿಗೆ ; ವಂಶಪರಂಪರೆ ; ತಲೆಮಾರು ; ಚಿಕ್ಕಮಣೆ.

पीत - वि० ಹಳದಿ.

पीतम - पुं० ಇನಿಯ ; ಪ್ರಿಯತಮ.

पीन - वि० ದಪ್ಪನಾದ.

पीनक - स्त्री० ಅಮಲುಹತ್ತಿ ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು.

पीनता - स्त्री० ದಪ್ಪ.

पीनस - पुं० ಮೂಗಿನ ಒಂದು ರೋಗ. स्त्री० ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.

पीना - स० ಕುಡಿ.

पीप - स्त्री० ಕೀವು. (पीब)

पीपर / **पीपल** } पुं० ಅಶ್ವತ್ಥದ ಮರ.

पीपा - पुं० ಪೀಪಾಯಿ.

पीयूष - पुं० ಅಮೃತ.

पीर - ಸ್ತ್ರೀ० ನೋವು; ವೇದನೆ; ಅನುತಾಪ. ಪು० ಹಿರಿಯರು; ದೊಡ್ಡವರು; ಮಹಾತ್ಮ.

पीरी - ಸ್ತ್ರೀ० ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ; ಮುದಿತನ.

पील - ಪು० ಆನೆ.

पीलपांव - ಪು० ಆನೆಗಾಲು ಕಾಯಿಲೆ.

पीला - ವಿ० ಹಳದಿ

पीलापन - ಪು० ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ; ವಿವರ್ಣತೆ.

पीलिया - ಪು० ಅರಸಿನ ಕಾಮಾಲೆ.

पीव - ಪು० ಪ್ರಿಯ; ಇನಿಯ.

पीवर - ವಿ० ಭಾರಿ; ದೊಡ್ಡ.

पीसना - ಸ० ಬೀಸು; ಅರೆ; ಪುಡಿಮಾಡು.

पीहर - ಪು० ತವರು ಮನೆ.

पुआ - ಪು० ಕಜ್ಜಾಯ.

पुआल - ಪು० ಜೋಳದಕಡ್ಡಿ. **(पयाल)**

पुकार - ಸ್ತ್ರೀ० ಕೂಗು; ಕರೆ; ದೂರು.

पुकारना - ಸ० ಕೂಗು; ಕರೆ.

पुखर - ಪು० ಕೆರೆ; ಕೊಳ.

पुखराज - ಪು० ಪುಷ್ಯರಾಗ.

पुख़्ता - ವಿ० ದೃಢವಾದ; ನಿಶ್ಚಯವಾದ.

पुचकार - ಸ್ತ್ರೀ० ತುಟಿ ಚಪ್ಪರಿಸುವಿಕೆ; ಮುದ್ದಾಟ.

पुचकारना - ಸ० ಮುದ್ದಾಡು.

पुचकारी - ಸ್ತ್ರೀ० ದೇ० **पुचकार.**

पुचारा - ಪು० ಬಳಿಯುವಿಕೆ; ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡುವಿಕೆ.

पुच्छ - ಸ್ತ್ರೀ० ಬಾಲ.

पुच्छल - ವಿ० ಬಾಲವಿರುವ.

पुछल्ला - ಪು० ದೊಡ್ಡಬಾಲ; ಹಿಂಬಾಲಿಸುವವ.

पुछार - ಪು० ಹಿತೈಷಿ; ಗೌರವಿಸುವವ.

पुजना - ಅ० ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡು; ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡು.

पुजवाना - ಸ० ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸು.

पुजापा - ಪು० ಪೂಜೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿ.

पुजारी - ಪು० ಪೂಜಾರಿ; ಅರ್ಚಕ.

पुट - ಪು० ಚಿಮುಕಿಸುವುದು; ಮೆರುಗು.

पुटपाक - ಪು० ಔಷಧವನ್ನು ಪುಟ ಹಾಕುವುದು.

पुट्ठा - ಪು० ಪಿರ್ರೆ; ಪುಸ್ತಕದ ಹಿಂದುಗಡೆಯ ರಟ್ಟು.

पुड़िया - ಸ್ತ್ರೀ० ಪೊಟ್ಟಣ.

पुतला - ಪು० } ಬೊಂಬೆ; ಗೊಂಬೆ;
पुतली - ಸ್ತ್ರೀ० } ಕಣ್ಣುಪಾಪೆ.

पुतलीघर - ಪು० ನೆಯ್ಗೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ.

पुताई - ಸ್ತ್ರೀ० ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಯುವಿಕೆ; ಸಾರಣೆ.

पुत्तलिका - ಸ್ತ್ರೀ० ಗೊಂಬೆ; ಬೊಂಬೆ.

पुत्रवधू - ಸ್ತ್ರೀ० ಸೊಸೆ.

पुदीना - ಪು० ಪುದೀನ ಸೊಪ್ಪು.

पुनरावृत्ति - ಸ್ತ್ರೀ० ಪುನಃ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಓದುವುದು; ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ.

पुनरुक्ति - ಸ್ತ್ರೀ० ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು.

पुनीत - ವಿ० ಪವಿತ್ರ.

पुर - वि० ಭರ್ತಿಯಾದ; ತುಂಬ; **—असर** - ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ.

पुरइन - पु० ತಾವರೆ; ಕಮಲ.

पुरखा - पु० ಪೂರ್ವಿಕರು; ಹಿರಿಯರು.

पुरज़ा - पु० ಭಾಗ; ತುಂಡು; ತುಣಕು.

पुरविया - वि० ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ.

पुरवा - पु० ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ; ಮೂಡಣ ಗಾಳಿ; ಮಣ್ಣಿನ ಹೂಜಿ.

पुरवाई / **पुरवैया** - स्त्री० ಮೂಡಣ ಗಾಳಿ.

पुरसा - पु० ನಾಲ್ಕುವರೆ ಅಥವಾ ಐದುವೊಳದ ಒಂದು ಅಳತೆ; **मातमपुरसी** - ಸತ್ತವರ ಸಂಬಂಧೀಕರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದು.

पुरस्कार - पु० ಬಹುಮಾನ; ಇನಾಮು.

पुरस्कृत - वि० ಬಹುಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

पुरातत्व - पु० ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ.

पुराना - वि० ಹಳೆಯ; ಪುರಾತನ.

पुल - पु० ಸಂಕ; ಸೇತುವೆ; **—बांधना** - ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದನ್ನು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು.

पुलक - पु० ರೋಮಾಂಚ.

पुलकना - अ० ರೋಮಾಂಚವಾಗು.

पुलकित - वि० ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡ.

पुलटिस - स्त्री० ಪೋಲ್ಟೀಸು.

पुलपुला - वि० ಮೆತ್ತಗಾದ.

पुलपुलाना - स० ಹೀರು; ಸೀಪು.

पुलिंदा - पु० ಕಟ್ಟು; ಕಡತ.

पुलिन - पु० ದಂಡೆ; ದಡ; ತೀರ.

पुलिस - स्त्री० ಪೋಲೀಸು ಶಾಖೆ; ಪೋಲೀಸು ಸಿಪಾಯಿ.

पुश्त - स्त्री० ಹಿಂಭಾಗ; ಬೆನ್ನು; ಪೀಳಿಗೆ; ತಲೆಮಾರು.

पुश्तक - स्त्री० ಹಿಂಗಾಲೇಟು.

पुश्तनामा - पु० ವಂಶಾವಳಿ.

पुश्त-पनाह - स्त्री० ಬೆಂಬಲ; ಆಸರೆ.

पुश्ता - पु० ಆಧಾರ; ಏರಿ; ಕಟ್ಟೆ; ಪುಸ್ತಕದ ಹಿಂದುಗಡೆ ರಟ್ಟು.

पुश्तारा - पु० ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರುವಷ್ಟು ಹೇರು.

पुश्ती - स्त्री० ಸಹಾಯ; ನೆರವು.

पुश्तैनी - वि० ಪರಂಪರಾಗತವಾದ; ಬಹಳ ಕಾಲದ.

पुष्कल - वि० ಅಧಿಕವಾದ.

पुष्ट - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿಬಲಿತ; ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ.

पुष्टई - स्त्री० ಪೌಷ್ಟಿಕ ವಸ್ತು.

पुष्टि - स्त्री० ಪೋಷಣೆ; ಸಮರ್ಥನೆ.

पुहुप - पु० ಪುಷ್ಪ; ಹೂ.

पूंछ - स्त्री० ಬಾಲ.

पूंछार - वि० ಬಾಲವುಳ್ಳ.

पूंजी - स्त्री० ಮೂಲಧನ; ಬಂಡವಾಳ; ಐಶ್ವರ್ಯ.

पूंजीपति - पु० ಬಂಡವಾಳಗಾರ.

पूआ - **पु०** ಹೋಳಿಗೆ.

पूगफल - **पु०** ಅಡಿಕೆ.

पूछ - **स्त्री०** ಕೇಳುವಿಕೆ; ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆ.

पूछताछ - **स्त्री०** ವಿಚಾರಿಸುವಿಕೆ; ತನಿಖೆ; ವಿಚಾರಣೆ.

पूछना - **स०** ಕೇಳು; ಪ್ರಶ್ನಿಸು.

पूजन - **पु०** ಪೂಜೆ; ಮರ್ಯಾದೆ.

पूजना - **स०** ಪೂಜಿಸು; ಆರಾಧಿಸು. **अ०** ಪೂರ್ತಿಮಾಡು.

पूजा - **स्त्री०** ಪೂಜೆ; ಆರಾಧನೆ; **—पाठ** - **पु०** ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ.

पूजित - **वि०** ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

पूज्य - **वि०** ಪೂಜನೀಯ; ಮಾನನೀಯ.

पूड़ी - **स्त्री०** ಪೂರಿ; ತಬಲದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಮ.

पूत - **वि०** ಪವಿತ್ರವಾದ. **पु०** ಮಗ; ಪುತ್ರ.

पूनी - **स्त्री०** ಹಿಂಜಿದ ಅರಳೆಯ ಬತ್ತಿ.

पूनो - **स्त्री०** ಹುಣ್ಣಿಮೆ; ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ತಿಥಿ.

पूर - **पु०** ಪ್ರವಾಹ; ತುಂಬುವಿಕೆ; ಹೂರಣ. **वि०** ಪೂರ್ಣ.

पूरण - **पु०** ತುಂಬುವಿಕೆ; **वि०** ತುಂಬುವ; ಪೂರಕ.

पूरना - **स०** ತುಂಬು; ಭರ್ತಿಮಾಡು. **चौक-पूरना** - ರಂಗೋಲಿಹಾಕು.

पूरब - **पु०** ಮೂಡಲು; ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು.

पूरबल - **पु०** ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ; ಪೂರ್ವಜನ್ಮ.

पूरबी - **वि०** ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ.

पूरा - **वि०** ತುಂಬಿದ; ಪರಿಪೂರ್ಣ; ಇಡೀ.

पूरित - **वि०** ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟ; ಪರಿಪೂರ್ಣ.

पूरी - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯ; ಪೂರಿ.

पूर्ण - **वि०** ತುಂಬಿದ; ಪರಿಪೂರ್ಣ.

पूर्णता - **स्त्री०** ತುಂಬಿರುವಿಕೆ.

पूर्णविराम - **पु०** ವಾಕ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ; ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ.

पूर्णिमा - **स्त्री०** ಹುಣ್ಣಿಮೆ.

पूर्व - **पु०** ಮೂಡಲು. **वि०** ಮೊದಲಿನ; ಮುಂದಿನ; ಹಳೆಯಕಾಲದ.

पूर्वक - **क्रि०** ಸಹಿತವಾಗಿ; ಸಮೇತ.

पूर्ववत - **क्रि०** ಮೊದಲಿನಂತೆ.

पूर्ववर्ती - **वि०** ಮೊದಲಿನ; ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ.

पूर्ववृत्त - **पु०** ಚರಿತ್ರೆ.

पूर्वापर - **क्रि०** ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ.

पूर्वी - **वि०** ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ; ಪೌರ್ವಾತ್ಯ.

पूला - **पु०** ಹುಲ್ಲು; ದರ್ಭೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕಟ್ಟು; ಹೊರೆ.

पूस - **पु०** ಪುಷ್ಯಮಾಸ.

पृथक - **वि०** ಬೇರೆ; ಭಿನ್ನವಾದ.

पृथक्करण - ಪು० ಬೇರೆಮಾಡುವಿಕೆ.

पृथु - ವಿ० ವಿಶಾಲವಾದ.

पृथुल - ಸ್ತ್ರೀ० ಚತುರತೆ; ಆಜಾನು ಬಾಹು.

पृष्ठ - ಪು० ಹಿಂಭಾಗ; ಬೆನ್ನು; ಪುಟ; ಪೇಜು.

पेंग - ಸ್ತ್ರೀ० ಜೋಲಾಡುವಿಕೆ.

पेंगना - ಅ० ಜೋಲಾಡು; ಓಲಾಡು.

पेंडुकी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪಾರಿವಾಳ; ಊದು ಗೊಳವಿ.

पेंदा - ಪು० ತಳಭಾಗ; ಅಡಿ.

पेखना - ಸ० ನೋಡು.

पेच - ಪು० ಸುತ್ತು; ಸಿಕ್ಕು; ತೊಡಕು; ಮೋಸ; ತಂತ್ರ; ಕೀಲು ಮೊಳೆ; ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟು.

पेचक - ಸ್ತ್ರೀ० ದಾರದ ಉಂಡೆ.

पेचकश ಪು० ತಿರುಗುಳಿ.

पेचताब - ಪು० ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟ ಕೋಪ.

पेचदार - ವಿ० ತೊಡಕಿನ; ಸಿಕ್ಕಿನ; ಸುತ್ತುಳ್ಳ; ಕೀಲುಳ್ಳ.

पेचवान - ಪು० ಹುಕ್ಕಾವಿನ ಉದ್ದವಾದ ನಳಿಗೆ.

पेचिश - ಸ್ತ್ರೀ० ಹೊಟ್ಟೆ ನುಲಿ; ಶೀತಭೇದಿ.

पेचीदगी - ಸ್ತ್ರೀ० ತೊಡಕು; ಸಿಕ್ಕು; ಪೀಕಲಾಟ.

पेचीदा } **पेचीला** } ವಿ० ತೊಡಕಿನ; ಕಠಿಣವಾದ.

पेट - ಪು० ಹೊಟ್ಟೆ; ಬಸಿರು; ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡು;—**चलना** - ಭೇದಿಯಾಗುವುದು;—**में चूहे दौड़ना** - ಬಹಳ ಹಸಿವಾಗು.

पेटारा - ಪು० ಬುಟ್ಟಿ; ಪೆಟಾರಿ.

पेटिका - ಸ್ತ್ರೀ० ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

पेटी - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಹಡಪ; ಕಮರ್‌ಬಂದು.

पेटू - ವಿ० ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ.

पेठा - ಪು० ಬೂದುಗುಂಬಳ ಕಾಯಿ.

पेड़ - ಪು० ಮರ; ವೃಕ್ಷ.

पेड़ा - ಪು० ಹಾಲುಕೋವಾ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮಿಠಾಯಿ.

पेडू - ಪು० ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ; ಗರ್ಭಾಶಯ.

पेन्हाना - ಸ० ತೊಡಿಸು; ಉಡಿಸು.

पेबन्द - ಪು० ತೇಪೆ; ಜೋಡಿಸಿ ಹೊಲೆದದ್ದು.

पेय - ವಿ० ಕುಡಿಯುಬಹುದಾದ. ಪು० ಕುಡಿಯುವ ಪದಾರ್ಥ.

पेरना - ಸ० ಹಿಂಡು; ಗಾಣವಾಡು; ಪೀಡಿಸು.

पेलना - ಸ० ಒತ್ತು; ಅಮುಕು; ದೂಡು.

पेला - ಪು० ಜಗಳ; ತಕರಾರು; ತಪ್ಪು; ಮುತ್ತಿಗೆ.

पेवन्द - ಪು० ದೇ० **पेबन्द**.

पेवस - ಪು० ಗಿಣ್ಣುಹಾಲು.

पेश - ಪು० ಮುಂಭಾಗ. ಕ್ರಿ० ಮುಂದೆ; ಮುಂದುಗಡೆ;—**आना** - ಮುಂದೆ ಬರು, ವ್ಯವಹರಿಸು;—**करना** ಮುಂದಿಡು.

पेश-क़द्‌मी - स्त्री० ಮುನ್ನಡೆ; ಮುಂದಾಳುತನ; ಆಕ್ರಮಣ.

पेश-कश - स्त्री० ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಕಾಣಿಕೆ.

पेश-कार - पु० ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಮುಂದೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಅಧಿಕಾರಿ.

पेशगी - स्त्री० ಮುಂಗಡ.

पेशतर - क्रि० ಮುನ್ನ.

पेश-दस्ती - स्त्री० ಮೊದಲು ನಡೆಸುವ ಏರ್ಪಾಡು.

पेश-बंदी - स्त्री० ಮೊದಲೇ ಯೋಚಿಸಿರುವ ಹಂಚಿಕೆ; ಪೀಠಿಕೆ.

पेशराज़ - पु० ಕಲ್ಲು ಹೊರುವ ಆಳು.

पेशवा - पु० ಅಗ್ರಗಣ್ಯ; ಮುಖಂಡ; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಯ ಪದವಿ.

पेशवाई - स्त्री० ಎದುರುಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು.

पेशवाज़ - स्त्री० ನರ್ತಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮಾಸದಂತೆ ಒಳಗೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಲಂಗ.

पेशा - पु० ವೃತ್ತಿ; ಕೆಲಸ; ಕಸುಬು.

पेशानी - स्त्री० ಹಣೆ; ಹಣೆಬರಹ.

पेशाब - पु० ಮೂತ್ರ; ಉಚ್ಚೆ.

पेशाबख़ाना - पु० ಮೂತ್ರಿ.

पेशावर - पु० ಕಸುಬುದಾರ; ಕೆಲಸಗಾರ.

पेशी - स्त्री० ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಮುಂದೆ ಬರುವಿಕೆ; ಹೀರಿಂಗು.

पेशीन-गोई - स्त्री० ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

पेश्तर - क्रि० ಮೊದಲು; ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ.

पैंजनी - स्त्री० ಹೆಜ್ಜೆಯಸರ; ಪೈಜನ.

पैंठ - स्त्री० ಅಂಗಡಿಸಾಲು; ಸಂತೆ.

पैंड़ - पु० ಹೆಜ್ಜೆ.

पैंड़ा - पु० ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ರಸ್ತೆ; ಲಾಯ;—**मारना** - ಲೂಟಿಮಾಡುವುದು.

पैंत - स्त्री० ಪಣ; ಪಂದ್ಯ.

पै - अव्य० ಆದರೆ; ಅನಂತರ.

पैकर - स्त्री० ಮುಖ.

पैकार - पु० ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನು ಮಾರುವವ.

पैख़ाना - पु० ಕಕ್ಕಸು; ಪಾಯಖಾನೆ.

पैगंबर - पु० ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕ.

पैग़ाम - पु० ಸಂದೇಶ.

पैज - स्त्री० ಪಣ; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

पैजामा - पु० ಚಲ್ಲಣ; ಷರಾಯಿ.

पैजार - पु० ಎಕ್ಕಡ; ಮೆಟ್ಟು; ಕೆರ.

पैठ - स्त्री० ಹೊಗುವಿಕೆ; ಪ್ರವೇಶ.

पैठना - अ० ಹೊಗು; ಪ್ರವೇಶಿಸು; ನುಗ್ಗು.

पैड़ी - स्त्री० ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಸೋಪಾನ; ಮೆಟ್ಟಲು.

पैतरा - पु० ಕತ್ತಿವರಸೆ ಅಥವಾ ಕುಸ್ತಿಯಾಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗುವಾಗ ಕಾಲಿಡುವ ರೀತಿ.

पैतृक - वि० ತಂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ.

पैदल - वि० ಕಾಲ್ನಡೆಯಿಂದ ಹೋಗುವ. क्रि० ಕಾಲ್ನಡೆಯಿಂದ. पु० ಕಾಲ್ನಡೆ.

पैदा - वि० ಹುಟ್ಟಿದ; ಉತ್ಪನ್ನವಾದ; ಗಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

पैदाइश - स्त्री० ಹುಟ್ಟು; ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಜನ್ಮ.

पैदाइशी - वि० ಹುಟ್ಟಿದಾರಭ್ಯದ; ಬಹಳ ಹಳೆಯ; ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

पैदावार - स्त्री० ಬೆಳೆ.

पैना - वि० ಹರಿತವಾದ; ತೀಕ್ಷ್ಣ.

पैमाइश - स्त्री० ಅಳತೆ.

पैमाना - पु० ಅಳೆಯುವ ಉಪಕರಣ; ಪರಿಮಾಣ; ಅಳತೆ.

पैयाँ - स्त्री० ಕಾಲು; ಪಾದ.

पैया - पु० ಜಳ್ಳು; ನೀಚ.

पैर - पु० ಕಾಲು; ಪಾದ; ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತು; — पकड़ना - ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು, ಸೋಲು;—जमना - ಸ್ಥಿರವಾಗು;—फँसना - ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು.

पैरगाड़ी - स्त्री० ಬೈಸಿಕಲ್ಲು.

पैरना - अ० ಈಸು; ಈಜು.

पैरवी - स्त्री० ಅನುಸರಣೆ; ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆ; ಓಡಾಟ; ಪ್ರಯತ್ನ.

पैरवीकार - पु० ಅನುಸರಿಸುವವ.

पैरा - पु० ಕಾಲಿಡುವಿಕೆ; ಕಾಲಿಟ್ಟ ಘಳಿಗೆ.

पैराक - पु० ಈಜುಗಾರ.

पैराना - स० ಈಜಾಡಿಸು.

पैराव - पु० ಈಜುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಳ.

पैरो - पु० ಅನುಯಾಯಿ; ಶಿಷ್ಯ.

पैरोकार - पु० ಅನುಸರಿಸುವವ.

पैवंद - पु० ತೇಪೆ; ಕಸಿ; ಬೆಸಗೆ.

पैवंदी - वि० ಕಸಿಮಾಡಿದ.

पैवस्त - वि० ಮಿಳಿತವಾದ; ಸೇರಿದ.

पैसना - अ० ಪ್ರವೇಶಿಸು; ಹೊಗು.

पैसा - पु० ಕಾಲಾಣೆ; ಬಿಲ್ಲೆ; ಹಣ.

पैसार - पु० ಪ್ರವೇಶ.

पैहम - वि० ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ. क्रि० ಒಂದೇಸಮನೆ.

पैहारी - वि० ಸನ್ಯಾಸಿ; ವಿರಕ್ತ.

पोंगा - पु० ಬಿದುರಿನ ಕೊಳವಿ; ಗೊಟ್ಟ; ನಳಿಗೆ. वि० ಪೊಳ್ಳು; ಟೊಳ್ಳು; ಮೂರ್ಖ.

पोंगी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕನಳಿಗೆ; ಕೊಳವಿ; ಕೊಳಲು.

पोंछन - स० ಒರೆಸುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಕೊಳೆ.

पोंछना - स० ಒರೆಸು; ಉಜ್ಜು. पु० ಒರೆಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

पोंटा - पु० ಸಿಂಬಳ; ಗೊಣ್ಣೆ.

पोआ - पु० ಹಾವಿನ ಮರಿ.

पोआना - स० पोना ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ ರೂಪ.

पोखरा - पु० ಕೊಳ; ಕುಂಟೆ.

पोच - वि० ತುಚ್ಛ; ನೀಚ; ನಿಕೃಷ್ಟ.

पोची - ಸ್ತ್ರೀ० ನೀಚತ್ವ; ತುಚ್ಛತೆ.

पोछना - ಸ० ದೆ० **पोंछना.**

पोट - ಸ್ತ್ರೀ० ಗಂಟು; ಹೊರೆ; ಮೆದೆ; ಗುಡ್ಡೆ.

पोटना - ಸ० ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸು; ಶೇಖರಿಸು.

पोटली - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಣ್ಣ ಗಂಟು.

पोढ़ा - ವಿ० ಪುಷ್ಟವಾದ; ದೃಢ.

पोत - ಪು० ಮರಿ; ಪಿಳ್ಳೆ; ನೆಯ್ಗೆ; ಹಡಗು; ಕಂದಾಯ; ಮನೆಯ ತಳಹದಿ.

पोतदार - ಪು० ಖಜಾನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ.

पोतना - ಸ० ಸವರು; ಲೇಪಿಸು; ಸಾರಿಸು.

पोता - ಪು० ಮಗನಮಗ; ಮೊಮ್ಮಗ; ಅಂಡಕೋಶ.

पोती - ಸ್ತ್ರೀ० ಮಗನ ಮಗಳು; ಮೊಮ್ಮಗಳು.

पोथा - ಪು० ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ.

पोथी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪುಸ್ತುಕ.

पोद्दार - ಪು० ದೆ० **पोतदार.**

पोना - ಸ० ರೊಟ್ಟಿ ತಟ್ಟು; ರೊಟ್ಟಿ ಸುಡು; ಪೋಣಿಸು.

पोपला - ವಿ० ಮುದುಡಿಕೊಂಡ; ಹಲ್ಲುಗಳಿಲ್ಲದ.

पोपलाना - ಅ० ಬೊಕ್ಕಬಾಯಾಗು.

पोर - ಸ್ತ್ರೀ० ಬೆರಳ ಗೆಣ್ಣು; ಕಬ್ಬಿನ ಅಥವಾ ಬಿದುರಿನ ಗೆಣ್ಣು.

पोल - ಸ್ತ್ರೀ० ಬಾಗಿಲು; ಅಂಗಳ; ಶೂನ್ಯ; ಟೊಳ್ಳು; ಪೊಳ್ಳು; **—खुलना** - ಗುಟ್ಟುರಟ್ಟಾಗು.

पोला - ವಿ० ಟೊಳ್ಳಾದ; ತಿರುಳಿಲ್ಲದ; ನಿಸ್ಸಾರ; ಮೆತ್ತನೆಯ.

पोलाव - ಪು० ಮಾಂಸಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಅನ್ನ ಆದಿ ಆಹಾರ.

पोशाक - ಸ್ತ್ರೀ० ಉಡಿಗೆ; ತೊಡಿಗೆ; ಡ್ರೆಸ್ಸು.

पोशीदगी - ಸ್ತ್ರೀ० ಮರೆಮಾಡುವಿಕೆ; ರಹಸ್ಯ; ಗುಟ್ಟು.

पोशीदा - ವಿ० ಮರೆಮಾಚಿದ; ಗೋಪ್ಯವಾದ; ಗುಟ್ಟಿನ.

पोषक - ವಿ० ಪೋಷಿಸುವವ; ಪಾಲಕ; ಸಹಾಯುಕ.

पोषण - ಪು० ಪಾಲನೆ; ಸಹಾಯ.

पोषना - ಸ० ಸಾಕು; ಪೋಷಿಸು.

पोषित - ವಿ० ಸಾಕಲ್ಪಟ್ಟ.

पोष्य - ವಿ० ಪೋಷಿಸ ಬೇಕಾದ.

पोष्यपुत्र - ಪು० ಸಾಕುಮಗ.

पोस - ಪು० ಪೋಷಿಸುವವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ.

पोसना - ಸ० ಪೋಷಿಸು; ಸಲಹು.

पोस्त - ವಿ० ತೊಗಲು; ಚರ್ಮ; ಸಿಪ್ಪೆ; ತೊಗಟೆ.

पोस्ता - ಪು० ಗಸೆಗಸೆ ಅಥವಾ ಅಫೀಮಿನ ಗಿಡ;**—का दाना** - ಗಸಗಸೆ.

पोस्ती - ಪು० ಸೋಮಾರಿ.

पोस्तीन - ಪು० ಚರ್ಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಉಡಿಗೆ.

पोहना - ಸ० ಪೋಣಿಸು; ಬಳಿ.

पौ - स्त्री० ಅರವಟ್ಟಿಗೆ; ಪ್ರಕಾಶ; —**फटना** - ಬೆಳಕು ಹರಿ;—**बारह** - ಲಾಭವಾಗುವುದು; ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವುದು.

पौआ - पुं० ಪಾವು; ಕಾಲುಸೇರು.

पौढ़ना - अ० ತೂಗಾಡು.

पौढ़ाना - स० ತೂಗಾಡಿಸು; ಮಲಗಿಸು; ಪವಳಿಸು.

पौत्र - पुं० ಮೊಮ್ಮಗ.

पौद - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಗಿಡ; ಸಸಿ; ನಡೆಮಡಿ.

पौदर - स्त्री० ಕಾಲುದಾರಿ.

पौधा - पुं० ಚಿಕ್ಕಮರ; ಗಿಡ.

पौन - पुं० ಗಾಳಿ. वि० ಮುಕ್ಕಾಲು.

पौनार - स्त्री० ತಾವರೆ ಹೂವಿನ ನಳಿಗೆ ಅಥವಾ ದಂಟು.

पौनी - स्त्री० ಮದುವೆ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇನಾಮು ಪಡೆಯುವ ಜಾತಿಯ ಜನಗಳು.

पौने - वि० ಕಾಲು ಕಡಿಮೆ; ಮುಕ್ಕಾಲು.

पौर - स्त्री० ಬಾಗಿಲು. वि० ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

पौरिया - पुं० ದ್ವಾರಪಾಲಕ.

पौरी - स्त्री० ಬಾಗಿಲು; ಮೆಟ್ಟಲು.

पौवा - पुं० ಕಾಲುಸೇರು; ಪಾವು.

पौष्टिक - वि० ಪುಷ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ.

प्याऊ - पुं० ಅರವಟ್ಟಿಗೆ.

प्याज़ - पुं० ಈರುಳ್ಳಿ; ನೀರುಳ್ಳಿ.

प्याजी - वि० ಈರುಳ್ಳಿಯಂಥ.

प्यादा - पुं० ಕಾಲಾಳು; ಸಿಪಾಯಿ; ಪೇದೆ.

प्यार - पुं० ಪ್ರೇಮ; ಪ್ರೀತಿ.

प्यारा - वि० ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರೀತಿಯ.

प्याला - पुं० ಬಟ್ಟಲು.

प्यास - स्त्री० ಬಾಯಾರಿಕೆ; ನೀರಡಿಕೆ.

प्यासा - वि० ಬಾಯಾರಿದ; ದಾಹಗೊಂಡ.

प्योसर - पुं० ಗಿಣ್ಣುಹಾಲು.

प्योसार - पुं० ತವರು ಮನೆ.

प्रकट - वि० ತಲೆದೋರಿದ; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ; ಸ್ಪಷ್ಟ.

प्रकर्ष - पुं० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

प्रकांड - वि० ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ.

प्रकृत - वि० ವಾಸ್ತವಿಕ; ಪ್ರಕೃತಿಯ.

प्रकोप - पुं० ವಿಶೇಷವಾದ ಕೋಪ; ವ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ.

प्रकोष्ठ - पुं० ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಳ; ಮುಂಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯ ಕೋಣೆ.

प्रक्रिया - स्त्री० ಉಪಾಯ; ಯುಕ್ತಿ.

प्रक्षालन - पुं० ತೊಳೆಯುವಿಕೆ.

प्रक्षिप्त - वि० ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

प्रखर - वि० ತೀಕ್ಷ್ಣ; ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಕಾಶಪೂರ್ಣವಾದ.

प्रख्यात - वि० ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

प्रगटना - अ० ಹೊರಗೆಡಹು; ಪ್ರಕಟವಾಗು.

प्रगल्भ - वि० ಜಾಣ; ಚತುರ; ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ; ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ.

प्रगाढ़ - वि० ಬಲು ಹೆಚ್ಚು; ಬಹಳ ಆಳವಾದ.

प्रचार - पु० ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವಿಕೆ; ವ್ಯಾಪನೆ.

प्रचुर - वि० ಬಹಳವಾದ; ಅಧಿಕ; ವಿಪುಲ.

प्रचुरता - स्त्री० ಹೇರಾಳವಾಗಿರುವಿಕೆ; ಅಧಿಕತೆ.

प्रच्छन्न - वि० ಪ್ರಕಟವಾದ.

प्रजा - स्त्री० ಮಕ್ಕಳು; ಮರಿ; ಸಂತಾನ; ಪ್ರಜೆಗಳು.

प्रज्ञ - पु० ಅರಿತವ; ವಿದ್ವಾಂಸ.

प्रज्वलित - वि० ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ; ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ.

प्रण - पु० ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಶಪಥ.

प्रणय - पु० ಪ್ರೇಮ; ಪ್ರೀತಿ.

प्रणयिनी - स्त्री० ಪ್ರೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳು; ಪ್ರೇಮಿಕೆ; ಹೆಂಡತಿ.

प्रणयी - पु० ಪ್ರೇಮಿ; ಗಂಡ; ಪತಿ.

प्रणाली - स्त्री० ಕಾಲುವೆ; ನಾಲೆ; ರೀತಿ; ಪರಿಪಾಟಿ; ಪದ್ಧತಿ; ವಿಧಾನ; ಪರಂಪರೆ.

प्रणीत - वि० ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

प्रणेता - पु० ರಚಿಸಿದವ.

प्रतारणा - स्त्री० ವಂಚನೆ; ಮೋಸ; ಕಪಟತನ; ಧೂರ್ತತೆ.

प्रति - वि० ವಿರುದ್ಧವಾದ; ಎದುರಿನ; ಬದಲಾಗಿ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು. **अव्य०** ಎದುರಿನಲ್ಲಿ; ಕುರಿತು; ಕಡೆಗೆ. **स्त्री०** ನಕಲು; ಪ್ರತಿ.

प्रतिकार - पु० ಸೇಡು; ಚಿಕಿತ್ಸೆ; ಉಪಾಯ.

प्रतिकूल - वि० ಅನುಕೂಲವಲ್ಲದ; ವಿರುದ್ಧ.

प्रतिक्रिया - स्त्री० ವಿರೋಧವಾದ ಕ್ರಿಯೆ.

प्रतिद्वंद्व - वि० ವಿರೋಧ.

प्रतिद्वंद्वी - पु० ಎದುರಾಳಿ; ವಿರೊಧಿ.

प्रतिपक्ष - पु० ಶತ್ರು; ವೈರಿ; ವಿರೋಧಪಕ್ಷ.

प्रतिपादन - पु० ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವಿಕೆ; ನಿರೂಪಣೆ; ಪ್ರಮಾಣ.

प्रतिफल - पु० ಪರಿಣಾಮ.

प्रतिबंध - पु० ತಡೆ; ಅಡಚನೆ; ವಿಘ್ನ; ವಿಡ್ಡೂರ.

प्रतिबद्ध - वि० ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ; ನಿಯಂತ್ರಿತ.

प्रतिभा - स्त्री० ಬುದ್ಧಿ; ಅರಿವು; ದೀಪ್ತಿ; ಕಾಂತಿ.

प्रतियोगिता - स्त्री० ಪೋಟಿ; ಸ್ಪರ್ಧೆ; ವಿರೊಧ.

प्रतियोगी - पु० ಪಾಲುದಾರ; ಭಾಗಿ.

प्रतिरोध - पु० ವಿರೋಧ; ತಡೆ; ಆತಂಕ.

प्रतिलिपि - स्त्री० ಬರೆದುದರ ನಕಲು; ಕಾಪಿ.

प्रतिवाद - पु० ವಾದ ವಿವಾದ; ಚರ್ಚೆ.

प्रतिशोध - पुं० ಹಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವಿಕೆ; ಸೇಡು.

प्रतिष्ठा - स्त्री० ಗೌರವ; ಆದರ.

प्रतिष्ठित - वि० ಆದರಣೀಯ; ಗಣ್ಯ; ಮಾನ್ಯ; ಮಾನನೀಯ.

प्रतिस्पर्धा - स्त्री० ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೀರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ; ಪೈಪೋಟಿ.

प्रतिहंता - पुं० ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವವ; ಆತಂಕಪಡಿಸುವವ.

प्रतिहत - वि० ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

प्रतिहारी - पुं० ದ್ವಾರಪಾಲಕ.

प्रतिहिंसा - स्त्री० ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹಿಂಸೆ.

प्रतीक - पुं० ಗುರುತು; ಚಿನ್ಹೆ.

प्रतीक्षा - स्त्री० ನಿರೀಕ್ಷೆ; ಕಾದಿರುವಿಕೆ.

प्रत्यंचा - स्त्री० ಧನುಸ್ಸಿನಹಗ್ಗ.

प्रत्यय - पुं० ನಂಬಿಕೆ; ವಿಶ್ವಾಸ; ವಿಚಾರ; ಭಾವನೆ; ವಿವೇಕ.

प्रत्यर्थी - पुं० ಪೈಪೋಟಿಮಾಡುವ.

प्रत्युत् - अव्य० ಇದಲ್ಲದೆ.

प्रत्युत्तर - पुं० ಮಾರುತ್ತರ.

प्रत्येक - वि० ಪ್ರತಿಯೊಂದು; ಒಂದೊಂದು.

प्रथमतः - क्रि० ಮೊದಲು; ಮುಂಚಿತವಾಗಿ.

प्रथा - स्त्री० ರೀತಿ; ರೂಢಿ; ಪದ್ಧತಿ.

प्रदीप - पुं० ದೀಪ; ಬೆಳಕು.

प्रदीप्त - वि० ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ; ಉಜ್ವಲ.

प्रद्योत - पुं० ಕಿರಣ; ಪ್ರಕಾಶ.

प्रपंच - पुं० ಸೃಷ್ಟಿ; ಭೂಲೋಕ; ಬೂಟಾಟಿಕೆ; ಆಡಂಬರ; ಮೋಸ.

प्रपंची - वि० ಮೋಸಗಾರ; ಕಪಟಿ.

प्रफुलना - अ० ಅರಳು.

प्रबंध - पुं० ಏರ್ಪಾಡು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

प्रबुद्ध - वि० ಎಚ್ಚತ್ತ.

प्रभंजन - पुं० ಬಿರುಗಾಳಿ.

प्रभात - पुं० ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ.

प्रभाती - स्त्री० ಉದಯರಾಗ.

प्रलोभन - पुं० ಸಂತೋಷ; ಆಶೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

प्रशंसनीय - वि० ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಹೊಗಳತಕ್ಕ; ಸ್ತುತ್ಯ.

प्रवासी - वि० ಪರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ.

प्रसन्नता - स्त्री० ಸಂತೋಷ.

प्रसूता / **प्रसूतिका** - स्त्री० ಬಾಣಂತಿ.

प्रसून - पुं० ಹೂ.

प्रस्तर - पुं० ಕಲ್ಲು.

प्रस्तार - पुं० ಹರಡುವಿಕೆ.

प्रस्ताव - पुं० ಪ್ರಸ್ತಾಪ; ಗೊತ್ತುವಳಿ; ಠರಾವು.

प्रस्तावना - स्त्री० ಪೀಠಿಕೆ.

प्रस्तावित - वि० ಸೂಚಿಸಿದ.

प्रस्तुत - वि० ಸಿದ್ಧ; ತಯಾರು.

प्रस्वेद - पुं० ಬೆವರು.

प्रहर - पुं ಜಾವ; ಝಾವ.
प्रहरी - पुं ಪಹರೆಯವನು.
प्रहसन - पुं ಚಿಕ್ಕನಾಟಕ; ಹಾಸ್ಯ.
प्रहार - पुं ಏಟು; ಹೊಡೆತ.
प्रांगन - पुं ಅಂಗಳ.
प्राक्कथन - पुं ಮುನ್ನುಡಿ.
प्राचीर - पुं ಆವರಣದಗೋಡೆ.
प्राप्त - वि० ಲಭ್ಯವಾದ.
प्राप्ति - स्त्री० ಪಡೆಯುವಿಕೆ.
प्रार्थना - स्त्री० ಬಿನ್ನಹ; ಅರಿಕೆ.
प्रार्थना-पत्र - पुं ಅರ್ಜಿ; ಮನವಿ.
प्रासाद - पुं ಅರಮನೆ; ಮಹಲು.
प्रीति - स्त्री० ಪ್ರೇಮ.
प्रीतिभोज - पुं ಔತಣ.
प्रेरणा - स्त्री० ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
प्रेषण - पुं ಕಳಿಸುವಿಕೆ.
प्रोषित - वि० ಪರದೇಶದ.
प्रौढ़ - वि० ಬಲಶಾಲಿಯಾದ; ಚತುರ; ಗಂಭೀರ.
प्लावन - पुं ಪ್ರವಾಹ; ತೊಳಯುವುದು; ಈಜುವುದು.
प्लीहा - स्त्री० ಗುಲ್ಮ; ಪ್ಲೀಹ.

फ

फंका - पुं ತುತ್ತು; ತುಂಡು.
फंकी - स्त्री० ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಔಷಧ.
फंद - पुं ಬಂಧನ; ಬಲೆ; ಮೋಸ; ರಹಸ್ಯ.
फंदवार - वि० ಬಲೆ ಬೀಸುವ.
फंदा - पुं ಬಲೆ.
फँसना - स० ಸಿಕ್ಕು; ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳು.
फँसाना - स० ಸಿಕ್ಕಿಸು; ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳಿಸು.
फक - वि० ಬಿಳಿಯ.
फ़क़त - क्रि० ಕೇವಲ; ಮಾತ್ರ.
फ़क़ीर - पुं ಭಿಕ್ಷುಕ; ಸಂನ್ಯಾಸಿ; ಫಕೀರ.
फक्कड़ - वि० ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ; ಮಸ್ತಜೀವಿ; ಉಂಡಾಡಿ.
फ़क्र - पुं ದಾರಿದ್ರ್ಯ; ಬಡತನ.
फ़ख़र / फ़ख़ - पुं ಹೆಮ್ಮೆ; ಗರ್ವ; ಅಭಿಮಾನ.
फ़ख़िया - क्रि० ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕ.
फ़गाँ - पुं ಅಳುವಿಕೆ; ಉದ್ಗಾರ.
फगुआ - पुं ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬ.
फगुनाहट - स्त्री० ಫಾಲ್ಗುನ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಬಿರುಗಾಳಿ.
फ़ज़र - स्त्री० ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಮುಂಜಾನೆ.
फ़ज़ल - पुं ಕೃಪೆ; ಅನುಗ್ರಹ.
फ़ज़ा - स्त्री० ಮೈದಾನ; ಕಾಂತಿ.
फ़ज़ीलत - स्त्री० ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ.
फ़ज़ीहत - स्त्री० ದುರವಸ್ಥೆ; ತೊಂದರೆ; ಫಜೀತಿ.
फ़ज़ूल - वि० ವ್ಯರ್ಥ; ನಿರರ್ಥಕ; —गो - ಬಕವಾದಿ.
फ़ज़ूलख़र्च - पुं ದುಂದುಗಾರ.
फ़ज़ूलख़र्ची - स्त्री० ದುಂದು ವೆಚ್ಚ.
फ़ज़्ल - पुं दे० फ़ज़ल.

फट - **स्त्री०** ಅನುಕರಣ ಶಬ್ದ; ಒಡೆಯುವಿಕೆ.

फटक - **पु०** ಸ್ಫಟಿಕ.

फटकना - **अ०** ಸೇರು ; ತಲಪು. **स०** ಕೇರು ; ತೂರು.

फटकार - **स्त्री०** ಗದರಿಕೆ.

फटकारना - **स०** ದೂರ ಮಾಡು ; ಗದರಿಸು.

फटना - **अ०** ಒಡೆ ; ಬಿರಿ ; ಸೀಳು.

फटा - **वि०** ಹರಿದ; ಒಡೆದ. **पु०** ಬಿರುಕು ; ಒಡಕು.

फटिक - **पु०** ಸ್ಫಟಿಕ.

फटेहाल - **वि०** ಬಹಳ ಬಡವನಾದ, ಕಂಗಾಲಾದ.

फट्टा - **पु०** ಬಿದುರಿನ ಸೀಳು.

फड़ - **पु०** ಜೂಜಾಟದ ಪಣ ; ಪಂದ್ಯ ; ಜೂಜುಕಟ್ಟೆ ; ದಳ್ಳಾಳಿ ಕಟ್ಟೆ.

फड़कना - **अ०** ಅದುರು; ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳು.

फड़नीस - **पु०** ಮರಾಟರ ರಾಜ್ಯ ಕಾಲದ ಒಂದು ಪದವಿ.

फड़बाज़ - **पु०** ಜೂಜು ಕಟ್ಟೆಯ ಒಡೆಯ.

फण - **पु०** ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ.

फणिक } **फणी** } **पु०** ಹಾವು.

फणीश - **पु०** ಮಹಾಶೇಷ.

फ़तवा - **पु०** ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾನ.

फ़तह - **स्त्री०** ಗೆಲವು; ಜಯ ;—**याब** - ಜಯಶಾಲಿ.

फतहमन्द - **वि०** ವಿಜಯಶಾಲಿ ; ಜಯಿಸಿದವ.

फ़तिंगा - **पु०** ಮಿಡತೆ ; ಪತಂಗ.

फ़तीर - **पु०** ಆಗತಾನೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿನಾದಿದ ಹಿಟ್ಟು. (**खमीर का उल्टा**)

फ़तील-सोज़ - **पु०** ದೀಪಸ್ತಂಭ; ದೀವಟಿಗೆ.

फ़तूर - **पु०** ವಿಕಾರ; ದೋಷ; ನಷ್ಟ; ತಂಟೆ.

फ़तूरिया - **वि०** ತಂಟಲುಮಾರಿ ; ಜಗಳಗಂಟ.

फ़तूही - **स्त्री०** ತೋಳಿಲ್ಲದ ಅಂಗಿ.

फ़तेह - **स्त्री०** ವಿಜಯ ; ಜಯ.

फन - **पु०** ಹೆಡೆ.

फ़न - **पु०** ಗುಣ;ವಿದ್ಯೆ; ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ.

फ़ना - **स्त्री०** ನಾಶ ; ಹಾಳು.

फ़न्नी - **स्त्री०** ಬೆಣೆ.

फफोला - **पु०** ಗುಳ್ಳೆ; ಹೊಪ್ಪಳೆ. **दिल के फफोले फोड़ना** - ಮನಸ್ಸಿನದುಗುಡವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವುದು.

फबना - **अ०** ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣು.

फबती - **स्त्री०** ಕಾಲೋಚಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯ; —**कसना** - ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವುದು.

फबीला - **वि०** ಶೋಭಿಸುವ.

फ़य्याज़ - **वि०** ದಾನಿ, ಉದಾರಿ.

फर - **पु०** ಅಲಂಕಾರ; ತಳುಕು ಬೆಳಕು. **फर्रे व फर्रे** - ಆಡಂಬರ.

फ़रऊन - ಪುಂ ಮೊಸಳೆ; ಅತ್ಯಾಚಾರಿ; ಅಹಂಕಾರಿ.

फ़रक़ - ಪುಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ; ಭೇದ.

फरकना - ಅಂ ತೋರುವುದು.

फ़रज़न्द - ಪುಂ ಮಗ; ಪುತ್ರ.

फ़रज़ी - ಪುಂ ಚದುರಂಗದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

फ़रज़ीबंद - ಪುಂ ಚದುರಂಗದ ಆಟದಲ್ಲಿ ರಾಜನನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ.

फ़रफंद - ಪುಂ ಮೋಸ; ಠಕ್ಕು; ವಂಚನೆ.

फ़रबा - ವಿಂ ಬಲಿತ; ಕೊಬ್ಬಿದ.

फ़रमाँबरदार - ವಿಂ ಆಜ್ಞಾಪಾಲಕ.

फ़रमा - ಪುಂ ಚೌಕಟ್ಟು; ಪಡಿಯಚ್ಚು; ಅಚ್ಚಿನ ಫಾರಂ;—**रवाँ** - ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವವ.

फ़रमाइश - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಪ್ಪಣೆ; ಆರ್ಡರು.

फ़रमाइशी - ವಿಂ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿದ; ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ.

फ़रमान - ಪುಂ ಅಪ್ಪಣೆ; ರಾಜಾಜ್ಞೆ; ನಿರೂಪ.

फ़रमाना - ಸಂ ಆಜ್ಞಾಪಿಸು.

फ़रवी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅರಳು; ಪುರಿ; ಮಂಡಕ್ಕಿ.

फ़रश - ಪುಂ ಸಮತಲವಾದಭೂಮಿ; ಮೃದುವಾದ ಜಮಖಾನ; —**बन्द** - ಗಚ್ಚುಗಾರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಮತಲಮಾಡಿದ ಭೂಮಿ.

फ़रशी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಡಗುಡೀ; ಹುಕ್ಕಾ.

फरसा - ಪುಂ ಕೊಡಲಿ.

फ़रहंग - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿವೇಕ; ಜ್ಞಾನ.

फ़हरत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆನಂದ; ಪ್ರಸನ್ನತೆ.

फरहरा - ಪುಂ ಬಾವುಟ.

फ़रहाद - ಪುಂ ಬೆಟ್ಟ ತೋಡುವವ.

फ़राक़ - ಪುಂ ಮೈದಾನ; ಬಯಲು.

फ़राक़त - ವಿಂ ವಿಸ್ತಾರವಾದ.

फ़राख़ - ವಿಂ ವಿಶಾಲ; ಹೇರಳ.

फ़राग़ - ಪುಂ ವಿರಾಮ.

फ़राग़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಡುಗಡೆ; ಅವಕಾಶ; ಪುರಸತ್ತು.

फ़रामोश - ವಿಂ ಮರೆತ.

फ़रायज़ - ಪುಂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು. (फ़र्ज़ का बहु०)

फ़रार - ವಿಂ ಓಡಿಹೋದ.

फ़रारी - ವಿಂ ಪರಾರಿ; ಓಡಿಹೋದ.

फराहम - ವಿಂ ಶೇಖರಿಸಿದ; ಕೂಡಿಸಿದ.

फ़रियाद - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೂರು; ಫಿರ್ಯಾದು.

फ़रियादी - ವಿಂ ದೂರು ಕೊಟ್ಟವ; ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಿದವ.

फ़रियाना - ಸಂ ಜಲಡಿಸು.

फ़रिश्ता - ಪುಂ ದೇವದೂತ; ದೇವತೆ.

फरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುರಾಣಿ; ಢಾಲು.

फ़रीक़ - ಪುಂ ವಿರೋಧಿ; ಎದುರಾಳಿ.

फ़रीक़ैन - ಪುಂ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು; ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರು.

फ़रूही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಕ್ಕಗುದ್ದಲಿ; ಕಡೆಗೋಲು.

फ़रेंदा - पुं ನೇರಿಳೆಹಣ್ಣು.
फ़रेफ़्ता - वि० ಮೋಸಗಾರ.
फ़रेब - पुं० ಕಪಟ; ಮೋಸ.
फ़रेबी - वि० ಮೋಸಗಾರ; ಕಪಟಿ.
फ़रोख़्त - स्त्री० ವಿಕ್ರಯ; ಮಾರಾಟ.
फ़रोश - वि० ಮಾರುವವ.
फ़र्क - पुं० ವ್ಯತ್ಯಾಸ; ಅಂತರ; ಭೇದ.
फ़र्ज़ - पुं० ಕರ್ತವ್ಯ; ಧರ್ಮ.
फ़र्ज़न् - क्रि० ಭಾವಿಸೋಣ.
फ़र्ज़ानगी - स्त्री० ವಿಜ್ಞಾನ; ಪಾಂಡಿತ್ಯ; ಉತ್ತಮ.
फ़र्ज़ी - वि० ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ; ಕಲ್ಪನೆಯ; ನಿಜವಲ್ಲದ.
फ़र्द - स्त्री० ವಿವರ; ಸೂಚಿ; ಚೀಟಿ; ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡು; ರಜಾಯಿಯ ಒಂದುಪರದ;—**बातिल** - वि० ಅಯೋಗ್ಯ; ನಿರರ್ಥಕವಾದ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆಬಾರದ. वि० ಒಂದು; ಒಬ್ಬ.
फ़र्दन्-फ़र्दन् - क्रि० ಒಬೊಬ್ಬನಾಗಿ; ಬೇರೆಬೇರೆ.
फ़र्रा - स्त्री० ಕೊಂಬೆ.
फ़र्राटा - पुं० ವೇಗ.
फ़र्रार - वि० ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಬಲ್ಲ.
फ़र्राश - पुं० ಜಮಖಾನೆ ಹಾಸುವವ; ಗುಡಿಸುವ ಸೇವಕ.
फ़र्रुख़ - वि० ಉತ್ತಮ; ಸುಂದರ.
फ़र्श - पुं० ಜಮಖಾನೆ; ಹಾಸುವ ಬಟ್ಟೆ; ನೆಲಗಟ್ಟು; ನೆಲ; ಸಮತಲವಾದ.
फ़र्शी - वि० ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
फल - पुं० ಹಣ್ಣು; ಫಲಿತಾಂಶ.
फ़लक - पुं० ಆಕಾಶ; ಸ್ವರ್ಗ; ಭಾಗ್ಯ.
फलकना - अ० ತುಳುಕು; ಉಕ್ಕು.
फलका - पुं० ಹೊಪ್ಪಳ.
फलतः - अव्य ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ; ಆದುದರಿಂದ.
फलद - वि० ಫಲ ಕೊಡತಕ್ಕ.
फलना - अ० ಫಲಿಸು; ಕಾಯಿಬಿಡು; ಹಣ್ಣಾಗು.
फ़लसफ़ा - पुं० ವೇದಾಂತ; ದರ್ಶನ ಶಾಸ್ತ್ರ.
फलहरी - स्त्री० ಫಲ; ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು.
फलां - वि० ಇಂತಹ; ಅಮುಕ.
फलांग - स्त्री० ನೆಗೆದಾಟ; ನಾಗಾಲೋಟ; ಜಿಗಿತ.
फलांगना - अ० ನೆಗೆ; ಹಾರು.
फलांश - पुं० ತಾತ್ಪರ್ಯ; ಸಾರಾಂಶ.
फ़लाना - वि० ಇಂತಹ; ಅಮುಕ.
फ़लालैन - पुं० ಫ್ಲಾನಲ್ ಬಟ್ಟೆ.
फलित - वि० ಫಲಿಸಿರುವ; ಸಂಪನ್ನವಾದ.
फली - स्त्री० ಬೀಜಕೋಶ; ಕಾಯಿ; ಅವರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕಾಯಿ.
फलीता - पुं० ದೀಪದಬತ್ತಿ.
फ़व्वारा - पुं० ಕಾರಂಜಿ; ಬುಗ್ಗೆ.
फ़सल - स्त्री० ಬೆಳೆ; ಋತು.
फ़सली - वि० ಋತು ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ. पुं० ಫಸಲಿ ವರ್ಷ.

फ़साद - पुं॰ ಜಗಳ; ಕಲಹ; ಪಿತೂರಿ; ಒಳಸಂಚು.

फ़सादी - वि॰ ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸುವವ; ಜಗಳಗಂಟಿ.

फसाना - पुं॰ ಕಥೆ; ಕಾದಂಬರಿ.

फ़साहत - स्त्री॰ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯ; ಭಾಷಣ; ಕಲೆ.

फ़सील - स्त्री॰ ಗೋಡೆ; ಪ್ರಾಕಾರ.

फ़सीह - पुं॰ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡು ವವನು; ವಾಚಾಳಿ.

फ़स्द - स्त्री॰ ರಕ್ತನಾಡಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಕೆಟ್ಟ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವಿಕೆ;—**खुलवाना या लेना** - ಕೆಟ್ಟರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದು; ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಂಟಾಗಲು ಔಷಧಿ ಕೊಡಿಸುವುದು.

फ़स्ले-बहार - स्त्री॰ ವಸಂತ ಋತು.

फ़स्साद - पुं॰ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕ.

फ़हम - स्त्री॰ ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಜ್ಞಾನ.

फ़हमाइश - स्त्री॰ ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

फहराना - अ॰ ಹಾರು; ರೆಕ್ಕೆಬಡಿ. स॰ ಹಾರಿಸು.

फ़ह्‍रिस्त - स्त्री॰ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ; ಸೂಚಿ.

फ़हशा - वि॰ ಅಶ್ಲೀಲ.

फ़हीम - वि॰ ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥ; ಜ್ಞಾನಿ.

फांक - स्त्री॰ ಹೋಳು; ತುಂಡು.

फाँकना - स॰ ಮುಕ್ಕು; ನುಂಗು

फाँकी - स्त्री॰ ತೊಳೆ; ಹೋಳು.

फाँड़ा - पुं॰ ಧೋತ್ರದ ಮಡಿಕೆ.

फाँद - स्त्री॰ ಹಾರುವಿಕೆ; ಜಿಗಿತ. पुं॰ ಸರಗುಣಿಕೆ; ಬಲೆ.

फाँदना - अ॰ ಹಾರು; ಜಿಗಿ. स॰ ದಾಟು; ಸಿಕ್ಕಿಸು.

फाँदी - स्त्री॰ ಕಟ್ಟು; ಹೊರೆ.

फाँस - स्त्री॰ ಪಾಶ; ಉರಲು; ತೊಡಕು; ಬಲೆ.

फाँसना - स॰ ಸಿಕ್ಕಿಸು; ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿ.

फाँसी - स्त्री॰ ನೇಣು; ಉರುಲು; —**देना** - ಫಾಸಿಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸು.

फाक - पुं॰ ಬಾಣದಮೊನೆ.

फ़ाका - पुं॰ ಉಪವಾಸ; ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

फ़ाका-कश - वि॰ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದವ; ಬಡವ.

फ़ाका-ज़द - वि॰ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳುವವ.

फ़ाका-मस्त - वि॰ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿರುವ.

फ़ाख़ता - पुं॰ ಪಾರಿವಾಳ.

फ़ाख़िर - वि॰ ಜಂಬಗಾರ; ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ.

फाग - पुं॰ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬ.

फागुन - पुं॰ ಫಾಲ್ಗುನ ಮಾಸ.

फ़ाज़िर - वि॰ ದುಷ್ಟ; ಪೋಲಿ.

फ़ाज़िल - वि॰ ಅಧಿಕ; ಹೆಚ್ಚು. पुं॰ ಪಂಡಿತ; ವಿದ್ವಾಂಸ.

फाटक - पुं॰ ದೊಡ್ಡ ಬಾಗಿಲು.

फाड़ना - स॰ ಹರಿ; ಸಿಗಿ; ಸೀಳು.

फ़ातिहा - ಪುಂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಕಾರ್ಯಾರಂಭ; ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಮಾಧಿಯ ಬಳಿ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

फ़ातेह - ವಿಂ ಜೀವಿಸಿರುವ; ಜೀವಂತ.

फ़ानी - ವಿಂ ನಶ್ವರವಾದ.

फ़ानूस - ಪುಂ ದೊಡ್ಡ ದೀಪ.

फ़ाम - ಪುಂ ಬಣ್ಣ.

फ़ायक़ - ವಿಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಉಚ್ಚ.

फ़ायज़ - ವಿಂ ಪಡೆಯುವ; ವಿಜಯಿ.

फ़ायदा - ಪುಂ ಲಾಭ.

फ़ायदेमन्द - ವಿಂ ಲಾಭವುಳ್ಳ.

फ़ायल - ಪುಂ ಯಜಮಾನ; ಕರ್ತ.

फ़ारख़ती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಲ ತೀರಿದುದರ ಬರವಣಿಗೆ.

फ़ारस - ಪುಂ ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶ.

फ़ारसी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಭಾಷೆ.

फ़ारिग़ - ವಿಂ ನಿಶ್ಚಿಂತ; ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡುವು ಪಡೆದ.

फाल - ಪುಂ ನೇಗಿಲಗುಳ.

फ़ाल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಕುನ ನೋಡುವುದು.

फ़ालतू - ವಿಂ ಮಿಕ್ಕ; ಉಳಿದ; ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ.

फ़ालिज - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು.

फ़ालूदा - ಪುಂ ಗೋಧಿ ಗಂಜಿ.

फावड़ा - ಪುಂ ಸಣಿಕೆ; ಸಲಿಕೆ; ಮಮ್ಮಟಿ.

फ़ाश - ವಿಂ ಪ್ರಕಟವಾದ; ಸ್ಪಷ್ಟ.

फ़ासिला - ಪುಂ ದೂರ; ಫಾಸಲೆ.

फाहा - ಪುಂ ಮುಲಾಮಿನ ಪಟ್ಟಿ.

फ़ाहिश - ಪುಂ ಪೋಲಿ.

फ़ाहिशा - ಸ್ತ್ರೀಂ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ.

फ़िक़रा - ಪುಂ ಮರೆಸುವ ಮಾತು; ಮೋಸ; ಗೇಲಿ.

फ़िक़रे-बाज - ವಿಂ ಮೋಸಗಾರ.

फ़िक्र - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚಿಂತೆ; ಯೋಚನೆ.

फ़िक्रमन्द - ವಿಂ ಚಿಂತಾಮಗ್ನ; ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದ.

फ़िज़ूँ - ವಿಂ ಹೇರಳ, ಅಧಿಕ.

फ़िज़ूल - ವಿಂ ವ್ಯರ್ಥ.

फिटकार - ವಿಂ ಬೈಗಳು; ಧಿಕ್ಕಾರ; ನಿಂದೆ; ಶಾಪವಿಡುವುದು.

फिटकिरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಟಿಕಾರ.

फिटन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕುದುರೆ ಸಾರೋಟು.

फ़ितना - ಪುಂ ಜಗಳ; ಗಲಾಟೆ.

फ़ितर - ಪುಂ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ನಿರಾಹಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಂಜೆಗೆ ಪಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು. (ರಂಜಾನ್‌ಹಬ್ಬ) **ईदुल-फ़ितर** - ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ ಹಬ್ಬದ ದಿನ.

फ़ितरत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸ್ವಭಾವ; ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಜ್ಞಾನ.

फ़ितरती - ವಿಂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

फ़ितूर - ಪುಂ ವಿಕಾರ; ದೋಷ; ಹಾನಿ.

फ़िदवी - ವಿಂ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತ. ಪುಂ ಸೇವಕ.

फ़िदा - ವಿಂ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಕೊಡತಕ್ಕ; ಅನುರಕ್ತ.

फ़िदाई - ಪುಂ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವವ.

फ़िदिया - पु० ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಲು ಕೊಡುವ ದಂಡ.

फिर - क्रि० ಮತ್ತೆ ; ಪುನಃ ;—**भी** - ಮತ್ತೂ, ಆದಾಗ್ಯೂ.

फ़िरक़ा - पु० ಜಾತಿ; ಪಂಗಡ; ಸಂಪ್ರದಾಯ.

फ़िरक़ाबन्दी - स्त्री० ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟು ಪಾಡು.

फिरता - पु० ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು; ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

फ़िरदौस - पु० ತೋಟ.; ಸ್ವರ್ಗ.

फिरना - अ० ಅಲೆ; ತಿರುಗು; ಮರಳು.

फ़िरनी - स्त्री० ರುಬ್ಬಿದ ಅಕ್ಕಿಪಾಯಸ.

फ़िराक़ - पु० ವಿರಹ; ವಿಯೋಗ.

फिराव - पु० ತಿರುಗುವಿಕೆ; ತಿರುಗಾಟ.

फ़िरासत - स्त्री० ತೀಕ್ಷ್ಣಬುದ್ಧಿ.

फ़िल्-जुमला - क्रि० ಸಾರಾಂಶವಿಷ್ಟೇ; ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ.

फ़िल-फौर - क्रि० ತಕ್ಷಣ.

फ़िल-हक़ीक़त - क्रि० ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ.

फ़िल-हाल - क्रि० ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ; ಈ ನಡುವೆ; ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ.

फ़िली - स्त्री० ಮೊನಖಂಡ; ಕಣಕಾಲು.

फ़िशाँ - वि० ಕಾರುವ; ಸುರಿಸುವ. **आतिश-फ़िशाँ** - ಬೆಂಕಿಕಾರುವ.

फ़िस - अव्य० ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

फ़िसड्डी - वि० ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗದವ; ಹಿಂದುಳಿದವ.

फ़िसलना - अ० ಜಾರು; ಸರಿ.

फ़िसाद - पु० ಒಳಸಂಚು; ಜಗಳ; ಕಲಹ; ಪಿತೂರಿ.

फ़िहरिस्त - स्त्री० ಪಟ್ಟಿ; ಸೂಚೀ; ಸೂಚೀಪತ್ರ.

फ़ी - अव्य० ಪ್ರತಿಯೊಂದು; ತಲಾ.

फीका - वि० ಸಪ್ಪೆ; ನಿಸ್ಸಾರ.

फीकापन - पु० ರುಚಿಕರವಲ್ಲದ; ನೀರಸತ್ವ.

फ़ीता - पु० ಲಾಡಿ; ನವಾರ.

फ़ीरोज़ा - पु० ಇಂದ್ರನೀಲ ಮಣಿ.

फ़ीरोज़ी - वि० ಇಂದ್ರನೀಲ ವರ್ಣದ.

फ़ील - पु० ಆನೆ.

फ़ील-ख़ाना - पु० ಗಜಶಾಲೆ.

फ़ील-पा - पु० ಆನೆಕಾಲು ವ್ಯಾಧಿ; ಹುತ್ತಗಾಲು.

फ़ील-पाया - पु० ಸ್ತಂಭ; ಕಂಬ.

फ़ील-वान - पु० ಮಾವುಟಿಗ.

फ़ीली - स्त्री० ಮೊನುಖಂಡ.

फ़ी-सदी - क्रि० ಶೇಕಡ.

फुँकना - अ० ಊದಲ್ಪಡು; ಭಸ್ಮವಾಗು.

फुँकनी - स्त्री० ಊದುಗೊಳವೆ.

फुँकरना - अ० ಬುಸುಗುಟ್ಟು.

फुँकार - पु० ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಿಕೆ.

फुगाँ - पु० ಅಳುವಿಕೆ; ಅತ್ತುಕರೆಯುವುದು.

फुँदना - पु० ಗೊಂಚಲು; ಕುಚ್ಚು.

फुँदी - स्त्री० ಗಂಟು ; ಕಟ್ಟು.
फुँसी - स्त्री० ಬೊಬ್ಬೆ ; ಗುಳ್ಳೆ.
फुट - वि० ಒಂಟಿ ; ಬೇರೆಯಾದ ; ವಿಷಮ. पु० ಅಡಿ.
फुटकर / फुटकल - वि० ಚಿಲ್ಲರೆಪಲ್ಲರೆ ; ಚಿಲ್ಲರೆ.
फुटका - पु० ಗುಳ್ಳೆ ; ಬಾಸುಂಡೆ.
फुदकना - अ० ನಲಿದಾಡು.
फुदकी - स्त्री० ಕುಣಿತ; ಒಂದುಪಕ್ಷಿ.
फुनगी - स्त्री० ಚಿಗುರು ; ತೆನೆ.
फुप्फुस - पु० ಶ್ವಾಸಕೋಶ.
फुफकार - पु० ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಿಕೆ.
फुफकारना - अ० ಬುಸುಗುಟ್ಟು.
फुफिया - वि० ಸೋದರತ್ತೆಯ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ.
फुफेरा - वि० ಸೋದರತ್ತೆಯ ಕಡೆ ಸಂಬಂಧದ.
फुर - वि० ಸರಿಯಾದ ; ನಿಜ.
फुरकत - स्त्री० ವಿರಹ.
फुरती - स्त्री० ತ್ವರೆ ; ವೇಗ.
फुरतीला - वि० ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ; ಚುರುಕಾದ.
फुरफुराना - स० ರೆಕ್ಕೆ ಜಾಡಿಸು.
फुरसत - स्त्री० ಬಿಡುವು ; ವಿರಾಮ ; ಅವಕಾಶ.
फुरहरी - स्त्री० ಅದುರುವಿಕೆ ; ಕಂಪನ.
फुलका - पु० ಹೊಪ್ಪಳೆ ; ತೆಳುವಾದ ಚಪಾತಿ.
फुलकारी - स्त्री० ಬುಟ್ಟಾ ಕೆಲಸ.
फुलझड़ी - स्त्री० ಹೂ ಬಾಣ.
फुलवर - पु० ಕಸೂತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಒಂದು ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆ.
फुलवारी - स्त्री० ಹೂದೋಟ ; ಉದ್ಯಾನವನ.
फुलाना - स० ಉಬ್ಬಿಸು ; ಹಿಗ್ಗಿಸು ; ಅರಳಿಸು.
फुलाव - पु० ಉಬ್ಬು ; ಉಬ್ಬಟೆ.
फुलिंग - पु० ಕಿಡಿ ; ಕೆಂಡ.
फुलेल - पु० ಪರಿಮಳ ತೈಲ.
फुलेहरा - पु० ತೋರಣ; ಗೊಂಚಲು.
फुलौरी - स्त्री० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬೋಂಡ.
फुल्ल - वि० ಅರಳಿದ; ವಿಕಸಿತವಾದ.
फुसफुसा - स्त्री० ಪಿಸುಪಿಸು ಮಾತು.
फुसफुसाना - स० ಪಿಸು ಪಿಸು ಮಾತಾಡು.
फुसलाऊ - वि० ಪುಸಲಾಯಿಸುವ.
फुसलाना - स० ಪುಸಾಲಾಯಿಸು ; ಬುಲ್ಲವಿಸು.
फुसलाव - पु० ಪುಸಲಾಯಿಸುವಿಕೆ ; ಬುಲ್ಲವಣೆ.
फुहार - स्त्री० ಹನಿ ; ತುಂತುರು.
फुहारा - पु० ಕಾರಂಜಿ.
फूँकना - स० ಊದು.
फूट - स्त्री० ಒಡಕು ; ಬಿರುಕು ; ಕಲಹ ;—फूटकर रोना - ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು ;—डालना - ಜಗಳ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.
फूटना - अ० ಒಡೆ ; ಬಿರಿ ; ಮುರಿ.

फूटा - वि० ಒಡೆದ.

फूफा - पु० ಸೋದರತ್ತೆಯ ಗಂಡ.

फूफी - स्त्री० ಸೋದರತ್ತೆ.

फूल - पु० ಹೂವು; ಪುಷ್ಪ; ಬುಟ್ಟಾ ಕೆಲಸ; ಕಂಚು.

फूलगोभी - स्त्री० ಹೂ ಕೋಸು.

फूलदान - पु० ಹೂವಿನ ಕುಚ್ಚಿಡುವ ಪಾತ್ರೆ.

फूलदार - वि० ಬುಟ್ಟಾಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ; ಹೂಗಳುಳ್ಳ.

फूलना - अ० ಹೂ ಬಿಡು; ಹೂವಾಗು; ಅರಳು; ಉಬ್ಬು; ಹಿಗ್ಗು.

फूला - वि० ಅರಳಿದ; ಉಬ್ಬಿದ; ಹಿಗ್ಗಿದ; **—न समाना** - ಆನಂದದಿಂದ ಉಬ್ಬಿಹೋಗುವುದು.

फूली - स्त्री० ಕಣ್ಣಿನ ಹೂ.

फूस - पु० ಒಣಹುಲ್ಲು; ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿ.

फूसी - स्त्री० ಹೊಟ್ಟು; ಬೂಸ.

फूहड़ - वि० ಅಶಿಕ್ಷಿತ; ಅಗಡು; ಬಂಡ.

फेंकना - स० ಎಸೆ; ಒಗೆ; ಬಿಸಾಡು.

फेंकैत - पु० ಮೋಸಗಾರ.

फेंट - स्त्री० ಸೊಂಟ; ನಡು.

फेंटना - स० ಕಲಸು; ತೇಯು.

फेंटा - पु० ನಡುಕಟ್ಟು.

फेंटी - स्त्री० ನೂಲಿನ ಕಂಡು.

फेन - पु० ನೊರೆ; ಬುರುಗು.

फेनिल - वि० ನೊರೆಯುಳ್ಳ.

फेनी - स्त्री० ಒಂದು ಭಕ್ಷ್ಯ; ಫೇಣಿ.

फेनुस - पु० ಗಿಣ್ಣುಹಾಲು.

फेफड़ा - पु० ಶ್ವಾಸಕೋಶ; ಉಸಿರಿನ ಚೀಲ.

फेर - पु० ಸುತ್ತು; ಬದಲಾವಣೆ; ಸಿಕ್ಕು; ತೊಡಕು; ಯುಕ್ತಿ; **हेर—** - ಬದಲಾವಣೆ; **—में पड़ना** - ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವುದು.

फेरना - स० ತಿರುಗಿಸು; ಸವರು; ವಾಪಸುಮಾಡು.

फेरफार - पु० ಬದಲಾವಣೆ; ಮಾರ್ಪಾಡು; ಅದಲು ಬದಲು.

फेरा - पु० ಸುತ್ತುವಿಕೆ; ಪರ್ಯಟನ; ಸಂಚಾರ; ಮುಡಿಕೆ.

फेरी - स्त्री० ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ; ಸಂಚಾರ; ಗಸ್ತು.

फेरीवाला - पु० ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವವ.

फ़ेल - पु० ಕೆಲಸ; ಕಾರ್ಯ; ಕ್ರಿಯಾಪದ; **—मुतअद्दी** - पु० ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ; **—लाज़िमी** - ಅಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ.

फ़ेल-ज़ामिनी - स्त्री० ನೇಕ್‌ಚಾಲ್ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ; ಒಳ್ಳೆ ನಡತೆಯಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಡುವ ಪತ್ರ.

फेली - वि० ಕೆಟ್ಟನಡತೆಯುಳ್ಳ.

फ़ेहरिस्त - स्त्री० ಸೂಚಿ; ಪಟ್ಟಿ.

फ़ैज़ - पु० ಪರೋಪಕಾರ; ಉಪಕಾರ; ಹಿತ; ಲಾಭ.

फ़ैज़-रसाँ - पु० ಪರೋಪಕಾರಿ.

फ़ैज़-आम - पु० ಲೋಕೋಪಕಾರ; ಜನೋಪಕಾರ.

फ़ैयाज़ - वि० ದಾನಿ; ಉದಾರ.

फ़ैयाज़ी - स्त्री० ದಾನಶೀಲತೆ.

फ़ैल - पु० ಕೆಲಸ; ಆಟ.

फैलना - अ० ಹರಡು; ಹರವು; ಹಬ್ಬು; ವ್ಯಾಪಿಸು.

फ़ैलसूफ़ - पु० ವಿದ್ವಾಂಸ; ಜಾಣ; ಮೋಸಗಾರ.

फैलाना - स० ಹರಡು; ಹರವು; ಹಬ್ಬಿಸು.

फैलाव - पु० ವಿಸ್ತಾರ; ಹರವು; ಪ್ರಚಾರ.

फ़ैसला - पु० ತೀರ್ಪು; ತೀರ್ಮಾನ; ನಿರ್ಣಯ.

फोकट - वि० ಉಚಿತವಾಗಿ; ಬಿಟ್ಟಿ; ಪುಗಸಟ್ಟೆ; ಪುಕ್ಕಟೆ;—में ಉಚಿತವಾಗಿ; ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ.

फोकल - वि० ಬರಿದು; ಶೂನ್ಯ.

फोकला - पु० ತೊಗಲು.

फोड़ना - स० ಒಡೆ; ಮುರಿ.

फोड़ा - पु० ಕುರು; ಬೊಬ್ಬೆ.

फोड़िया - स्त्री० ಗುಳ್ಳೆ.

फोता - पु० ಚೀಲ; ಅಂಡಕೋಶ; ಕಂದಾಯ; ಖಜಾನೆ.

फ़ोतेदार - पु० ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ.

फ़ोला - पु० ಹತ್ತಿಯ ಹಂಜಿ.

फ़ौक़ - वि० ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಉತ್ತಮ.

फ़ौज - स्त्री० ದಳ; ಪಡೆ; ಸೈನ್ಯ; ದಂಡು.

फ़ौजदार - पु० ದಳಪತಿ.

फ़ौजदारी - स्त्री० ಜಗಳ; ದೊಂಬಿ; ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟು; ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ.

फ़ौजी - वि० ಸೇನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

फ़ौत - स्त्री० ಅಳಿವು; ನಾಶ; ಮೃತ್ಯು. वि० ಸತ್ತ; ಪೌತಿಯಾದ.

फ़ौती - स्त्री० ಮೃತ್ಯು;—नामा - पु० ವೀಲು.

फ़ौर - पु० ಸಮಯ; ಹೊತ್ತು.

फ़ौरन - क्रि० ಬೇಗನೆ; ತಕ್ಷಣ.

फ़ौलाद - पु० ಉಕ್ಕು.

फ़ौलादी - वि० ಉಕ್ಕಿನ.

फौव्वारा - पु० ತುಂತುರು; ಹನಿ; ಕಾರಂಜಿ.

फ़्रांसीसी - वि० ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ.

ब

बंक - वि० ಬಾಗಿದ; ಡೊಂಕಾದ; ವಕ್ರ. पु० ಬ್ಯಾಂಕು.

बंकनाल - स्त्री० ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯ ಊದುಕೊಳವಿ.

बंका - वि० ಬಾಗಿದ.

बंगला - पु० ಬಂಗಲೆ स्त्री० ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆ.

बंचक - पु० ಮೋಸಗಾರ.

बंचवाना - स० ಓದಿಸು.

बंजर - पु० ಬಂಜರು ಭೂಮಿ.

बंजारा - पु० ವ್ಯಾಪಾರಿ.

बँटना - अ० ಹಂಚಲ್ಪಡು; ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಡು.

बँटवाना - **स०** ಹಂಚಿಸು.

बँटवारा - **पु०** ಹಂಚುವಿಕೆ; ಬಟವಾಡೆ.

बँटाई - **स्त्री०** ಹಂಚುವಿಕೆ; ಹಂಚಿಡುದಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ; ವಾರದ ಸಾಗುವಳಿ.

बँटाना - **स०** ಹಂಚು; ಪಾಲು ಮಾಡು; ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡು; **हाथ—** - ನೆರವಾಗು.

बंडी - **स्त्री०** ಒಳ ಅಂಗಿ.

बंद - **वि०** ಮುಚ್ಚಿದ; ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ; ನಿಂತ; ಮುಗಿದ. **पु०** ಕಟ್ಟು; ಸೆರೆ.

बंदगी - **स्त्री०** ನಮಸ್ಕಾರ; ಸಲಾಮು; ಸೇವೆ.

बंदगोभी - **स्त्री०** ಕೋಸುಗೆಡ್ಡೆ.

बंदनवार - **पु०** ತೋರಣ.

बंदना - **स्त्री०** ವಂದನೆ; ಸ್ತುತಿ; ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು. **स०** ವಂದಿಸು; ನಮಸ್ಕರಿಸು.

बंदर - **पु०** ಮಂಗ; ಕೋತಿ; ಕಪಿ; ವಾನರ; ರೇವು; ಬಂದರು;**— घुड़की, भभकी** - ಪೊಳ್ಳುಬೆದರಿಕೆ.

बंदरगाह - **पु०** ರೇವು; ಬಂದರು.

बंदा - **पु०** ಅಡಿಯಾಳು; ಗುಲಾಮ; ಸೇವಕ; ದಾಸ.

बंदिश - **स्त्री०** ಕಟ್ಟು; ಏರ್ಪಾಡು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

बंदी - **पु०** ವಂದಿ ಮಾಗಧ; ಸೆರೆಯಾಳು; ಕೈದಿ. **स्त्री०** ದಾಸಿ.

बंदीखाना - **पु०** ಸೆರೆಮನೆ; ಕಾರಾಗೃಹ; ಬಂದಿಖಾನೆ.

बंदीवान - **पु०** ಕೈದಿ.

बंदूक - **स्त्री०** ತುಪಾಕಿ; ಬಂದೂಕು.

बंदूकची - **पु०** ತುಪಾಕಿ ಹಾರಿಸುವವನು.

बंदोबस्त - **पु०** ಏರ್ಪಾಡು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಕಂದಾಯದ ನಿರ್ಧಾರ.

बंध - **पु०** ಬಂಧನ; ಕಟ್ಟು.

बंधक - **पु०** ಅಡಮಾನ; ಅಡವು.

बंधन - **पु०** ಕಟ್ಟು; ಬಂಧನ; ಸೆರೆ; ಕಾರಾಗೃಹ.

बंधना - **अ०** ಕಟ್ಟಲ್ಪಡು; ಕಟ್ಟಿಹೋಗು; ಬದ್ಧನಾಗು; ಕಟ್ಟುಬೀಳು.

बंधवाना - **स०** ಕಟ್ಟಿಸು.

बंधाई - **स्त्री०** ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

बंधान - **पु०** ನಿಯಮ; ಕಟ್ಟಳೆ.

बंधाना - **स०** ಕಟ್ಟಿಸು; ಬಿಗಿಸು.

बंधु - **पु०** ಸೋದರ; ನೆಂಟ.

बंधुआ - **पु०** ಕೈದಿ; ಬಂದಿ.

बंधुता - **स्त्री०** } ಬಾಂಧವ್ಯ.
बंधुत्व - **पु०** }

बंधेज - **पु०** ಕಟ್ಟಳೆ; ಕಟ್ಟು; ತಡೆ; ಪ್ರತಿಬಂಧ.

बंपुलिस - **स्त्री०** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಕ್ಕಸು.

बंब - **स्त्री०** ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಗುಂಡು; ಬಾಂಬು.

बंबा - **पु०** ನೀರು ಕೊಳಾಯಿ; ಪಂಪು.

बंसलोचन - **पु०** ಬಿದಿರಗಿಣ್ಣು.

बंसी - ಸ್ತ್ರೀ० ಕೊಳಲು; ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ.
बंहगी - ಸ್ತ್ರೀ० ಅಡ್ಡೆ ; ಕಾವಡಿ.
बक - ಪು० ಕೊಕ್ಕರೆ. ಸ್ತ್ರೀ० ಹರಟೆ ; ಗೋಳು.
बकचा - ಪು० ಚಿಕ್ಕಮೂಟೆ.
बकझक - ಸ್ತ್ರೀ० ಒದರಾಟ ; ಬಿರುಸಾದ ಮಾತುಗಳು.
बकतर - ಪು० ಯುದ್ಧ ಕವಚ.
बकध्यान - ಪು० ಕಪಟ ವೇಷ.
बकना - ಸ० ಒದರಾಡು ; ಹರಟು ; ಬೊಗಳು.
बकबक - ಸ್ತ್ರೀ० ಹರಟೆ ; ಒದರಾಟ.
बकर - ಪು० ಹಸು ; ಎತ್ತು.
बकरा - ಪು० ಹೋತ.
बकरी - ಸ್ತ್ರೀ० ಆಡು ; ಮೇಕೆ.
बकला - ಪು० ತೊಗಟೆ ; ತಿಗಡು.
बकवाद } **बकवास** } ಸ್ತ್ರೀ० ಪೊಳ್ಳು ಹರಟೆ ; ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ; ವೃಥಾಲಾಪ.
बकसना - ಸ० ದಯಪಾಲಿಸು ; ಕ್ಷಮಿಸು.
बकसाना - ಸ० ಕ್ಷಮಿಸು.
बकसीस - ಸ್ತ್ರೀ० ಇನಾಮು.
बकाया - ಪು० ಉಳಿತಾಯ ; ಶೇಷ.
बकावल - ಪು० ಅಡಿಗೆಯಭಟ್ಟ.
बकावली - ಸ್ತ್ರೀ० ಸುಗಂಧರಾಜಹೂ.
बकिया - ವಿ० ಉಳಿದದ್ದು.
बकुचना - ಅ० ಮುದರಿಹೋಗು.
बकुचा - ಪು० ಚಿಕ್ಕ ಗಂಟು.
बकुल - ಪು० ಬಕುಲ ಮರ.
बकोटना - ಸ० ಚಿವುರು ; ಕೆದಕು.
ब-क़ौल - ಕ್ರಿ० ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನ ಮಾತಿಗನುಸಾರ ; ಮಾತಿನ ಮೇರೆಗೆ.
बक्कल - ಪು० ತೊಗಟೆ ; ತಿಗಡು.
बक्काल - ಪು० ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯವ.
बक्की - ಪು० ಹರಟೆ ಮಲ್ಲ.
बक्स - ಪು० ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.
बक्सना - ಸ० ದೆ० **बकसना.**
बखरा - ಪು० ಪಾಲು ; ಭಾಗ.
बखसीस - ಸ್ತ್ರೀ० ದೆ० **बकसीस.**
बखान - ಪು० ವರ್ಣನೆ ; ಸ್ತುತಿ.
बखानना - ಸ० ವರ್ಣಿಸು; ಬಣ್ಣಿಸು.
बखार - ಪು० ಉಗ್ರಾಣ ; ಕಣಜ.
बखिया - ಪು० ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೊಲಿಗೆ.
बखील - ವಿ० ಲೋಭಿ ; ಕೃಪಣ.
बखीली - ಸ್ತ್ರೀ० ಕಾರ್ಪಣ್ಯ.
ब-ख़ूबी - ಕ್ರಿ० ಸರಿಯಾಗಿ; ಚೆನ್ನಾಗಿ.
बखूर - ಪು० ಸುಗಂಧಿ.
बखेड़ा - ಪು० ರಗಳೆ; ತಂಟೆ ; ಜಗಳ; ತಕರಾರು.
बखेड़िया - ವಿ० ಜಗಳಗಂಟ.
बखेरना - ಸ० ಚೆಲ್ಲು ; ಚದರಿಸು.
बख़ैर - ಕ್ರಿ० ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ; ಕುಶಲವಾಗಿ.
बख़्त - ಪು० ಅದೃಷ್ಟ ; ಹಣೆಬರಹ ; ಭಾಗ್ಯ.
बख़्तर - ಪು० ಕವಚ.

बख़्तावर - **वि०** ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ; ಅದೃಷ್ಟವಂತ.

बख़्शाना - **स०** ದಯಪಾಲಿಸು; ಕೊಡು; ಬಿಡು; ಕ್ಷಮಿಸು.

बख़्शिश - **पु०** ಇನಾಮು; ಬಹುಮಾನ; ದಾನ.

बख़्शिश-नामा - **पु०** ದಾನಪತ್ರ.

बख़्शी - **पु०** ಸಂಬಳ ಹಂಚುವ ಅಧಿಕಾರಿ.

बगई - **स्त्री०** ನಾಯಿ ತೊಣಚಿ.

बगछुट | **बगटुट** } **क्रि०** ಸರಸರನೆ; ಬೇಗ ಬೇಗನೆ.

बगड़ा - **पु०** ಠಕ್ಕು; ಮೋಸ.

बगमेल - **पु०** ಜೋಡಿ ಕುದುರೆಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆ.

बगरना - **अ०** ಹರಡು; ಚದರು.

बगराना - **स०** ಚೆಲ್ಲು; ಚದರಿಸು.

बग़ल - **स्त्री०** ಕಂಕುಳು; ಕಕ್ಷ; ತೆಕ್ಕೆ; ಪಕ್ಕ; ಮಗ್ಗಲು; ಪಾರ್ಶ್ವ; **—गरम करना** - ಸುಖಭೋಗಿಸುವುದು; **—में मुँह डलना** - ನಾಚಿಕೆ ಪಡುವುದು. **बगलें झांकना** - ನಾಚಿ ಓಡಲು ಯತ್ನಿಸು. **बगलें बजाना** - ಬಹಳವಾಗಿ ಆನಂದ ಪಡುವುದು.

बग़ल-गीर - **वि०** ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವ.

बगलबंदी - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಂಗಿ.

बगला - **पु०** ಕೊಕ್ಕರೆ; **—भगत** - ಠಕ್ಕ; ಮೋಸಗಾರ.

बगलियाना - **अ०** ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿ; ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಹೋಗು. **स०** ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸು.

बग़ली - **स्त्री०** ದರ್ಜಿಯು ಸೂಜಿ ದಾರ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಚೀಲ; ತೋಳುಪಟ್ಟಿ; ಕುಸ್ತಿಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟು. **वि०** ಕಂಕುಳಿನ; ಪಕ್ಕದ.

बगार - **पु०** ದೊಡ್ಡಿ; ಕೊಟ್ಟಿಗೆ.

बगारना - **स०** ಹರಡಿಸು; ಚದರಿಸು.

बग़ावत - **स्त्री०** ಪಿತೂರಿ; ವಿದ್ರೋಹ.

बगिया | **बगीचा** } **स्त्री०** ಉಪವನ; ಉದ್ಯಾನವನ.

बगुला - **पु०** ಕೊಕ್ಕರೆ.

बगेरी - **स्त्री०** ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ.

बग़ैर - **अव्य०** ಅಲ್ಲದೆ; ಹೊರತಾಗಿ.

बग्गी | **बग्घी** } **स्त्री०** ಕುದುರೆ ಸಾರೋಟು.

बघंबर - **पु०** ಹುಲಿ ಚರ್ಮ.

बघनहां - **पु०** ವ್ಯಾಘ್ರನಖವೆಂಬ ಆಯುಧ; ಹುಲಿಯ ಉಗುರನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣ.

बघार - **पु०** ಒಗ್ಗರಣೆ.

बघारना - **स०** ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕು; **शेख़ी—** ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚು.

बचत - **स्त्री०** ಉಳಿತಾಯ; ಲಾಭ.

बचन - **पु०** ಮಾತು; ವಚನ; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

बचना - **स०** ಉಳಿ; ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ದೂರವಾಗಿರು.

बचपन - पु० ಎಳೆತನ; ಚಿಕ್ಕಂದು; ಬಾಲ್ಯ.

बचा-खुचा - वि० ಅಳಿದುಳಿದ.

बचाना - स० ಮಿಗಿಸು; ಉಳಿಸು; ಕಾಪಾಡು; ಬಚ್ಚಿಡು.

बचाव - पु० ರಕ್ಷಣೆ.

बच्चा - पु० ಮಗು; ಹಸುಳೆ; ಮರಿ.

बछड़ा - पु० ಕರು.

बछनाग - पु० ವತ್ಸನಾಭಿ.

बछरा - पु० दे० बछड़ा.

बछिया - स्त्री० ಹೆಣ್ಣುಕರು;—**का ताऊ** - ಶಂಭಣ್ಣ, ಬಸವಣ್ಣ.

बछेड़ा - पु० ಕುದುರೆ ಮರಿ.

बजंत्री - पु० ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವವ.

बजका - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಕೋಡ.

बजना - अ० ಶಬ್ದವಾಗು; (ಘಂಟೆ) ಹೊಡೆ; ಮೊಳಗು.

बजनियाँ - पु० ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವವ.

बजबजाना - अ० ಹಳಸಿ ಹೋಗು

बजरा - पु० ದೊಡ್ಡನಾವೆ; ದೋಣಿ. ರಾಗಿಯಂತಹ ಸಜ್ಜೆಯೆಂಬ ಒಂದು ಧಾನ್ಯ.

बजवाई - स्त्री० ವಾದ್ಯಗಾರನ ಮಜೂರಿ.

बजवाना - स० ಬಾರಿಸಿಸು.

बजा - वि० ಸರಿ; ಉಚಿತ; ಯುಕ್ತ; ತಕ್ಕ;—**लाना** - ಪೂರ್ತಿಮಾಡು; ಪಾಲಿಸು.

बजाज़ - पु० ಬಟ್ಟೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿ.

बजाज़ा - पु० ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅಂಗಡಿ ಸಾಲು.

बजाज़ी - स्त्री० ಬಟ್ಟೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ; ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರ.

बजाना - स० ಬಾರಿಸು; ಮೊಳಗಿಸು.

बजाय - अव्य० ಬದಲಾಗಿ; ಪ್ರತಿಯಾಗಿ; ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ.

बज़ार - पु० दे० बाज़ार.

ब-जिन्स - क्रि० ಹಾಗೆಯೇ; ತದ್ರೂಪ.

बजुज़ - क्रि० ಇದಲ್ಲದೆ.

बज्र - पु० ವಜ್ರ.

बज़्ज़ - पु० ಬಟ್ಟೆಗಳು; ಸಾಮಾನುಗಳು.

बज़्म - स्त्री० ನಾಟಕಶಾಲೆ; ಸಭೆ.

बझना - अ० ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು; ಕಟ್ಟು ಬೀಳು.

बझाना - स० ಸಿಕ್ಕಿಸು.

बझाव - पु० ತೊಡಕು; ಗಂಟು; ಸಿಕ್ಕು; ಗೋಜು.

बट - पु० ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ಹಗ್ಗದ ಹುರಿ; ಆಲದ ಮರ.

बटखरा - पु० ತೂಕದ ಬಟ್ಟು.

बटना - स० ಹೊಸೆ; ತಿರಿಚು. अ० ಅರೆಯಲ್ಪಡು.

बटपार
बटमार } पु० ಹಾದಿಗಳ್ಳ.

बटमारी - स्त्री० ದರೋಡೆ.

बटला - पु० ದೊಡ್ಡ ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ; ಗಂಗಾಳ.

बटली, बटलोई } स्त्री० ಸಣ್ಣ ಕೊಳಡಪ್ಪಲೆ.

बटवाना - स० ಹಂಚಿಸು; ಹೊಸೆಯಿಸು.

बटवार - पु० ಕಾವಲುಗಾರ.

बटाई - स्त्री० ಹೊಸೆಯುವಿಕೆ; ಹೊಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ.

बटाऊ - पु० ಹಾದಿಹೋಕ; ಪ್ರಯಾಣಿಕ.

बटाना - अ० ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಜಾರಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

बटी - स्त्री० ಮಾತ್ರೆ; ಗುಳಿಗೆ; ವಡೆ.

बटु - पु० ಉಪನೀತ.

बटुआ - पु० ಹಣದ ಚೀಲ; ಚಿಕ್ಕ ತಪ್ಪಲೆ.

बटुक - पु० ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.

बटुवा - पु० दे० बटुआ.

बटेर - स्त्री० ಬುರಲಿ ಹಕ್ಕಿ.

बटोर - पु० ರಾಶಿ; ಗುಡ್ಡೆ.

बटोरना - स० ರಾಶಿಮಾಡು; ಗುಡ್ಡೆ ಮಾಡು.

बटोही - पु० ದಾರಿಗ; ಪ್ರಯಾಣಿಕ.

बट्टा - पु० ಸೋಡಿ; ವಟ್ಟ;—लगना - ಕಳಂಕಿತವಾಗುವುದು;—खाता - ನಷ್ಟವಾದ್ದನ್ನು ಬರೆದಿಡುವ ಲೆಕ್ಕದಪುಸ್ತಕ.

बट्टी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ತುಂಡು.

बड़ - पु० ಆಲದಮರ.

बड़प्पन - पु० ದೊಡಸ್ತಿಕೆ; ಮಹತ್ವ; ಗೌರವ.

बड़बड़ाना - अ० ಕನವರಿಸು; ಬಡಬಡಿಸು.

बड़बड़िया - वि० ಬಾಯಿಬಡುಕ.

बड़बोल, बड़बोला } वि० ಹರಟೆಗಾರ; ಜಂಭಗಾರ; ಬೊಗಳೆಕೆಂಚ.

बड़भाग, बड़भागी } वि० ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ; ಭಾಗ್ಯವಂತ.

बड़वाग्नि, बड़वानल } पु० ನೀರ್ಗಿಚ್ಚು; ಬಡವಾಗ್ನಿ.

बड़ा - वि० ದೊಡ್ಡ; ಹಿರಿಯ; ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಬಹಳ; ಹೆಚ್ಚು.

बड़ाई - स्त्री० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಹೊಗಳಿಕೆ; ಪ್ರಶಂಸೆ.

बड़ी - स्त्री० ಸಂಡಿಗೆ.

बढ़ - वि० ಹೆಚ್ಚು; ಅಧಿಕ;—कर - ಹೆಚ್ಚಿದ; ಒಳ್ಳೆಯ.

बढ़ई - पु० ಮರಗೆಲಸದವ; ಬಡಗಿ.

बढ़ती - स्त्री० ವೃದ್ಧಿ; ಹೆಚ್ಚುವಳಿ; ಬೆಳವಣಿಗೆ; ಆದಾಯ; ಲಾಭ.

बढ़ना - अ० ಬೆಳೆ; ಹೆಚ್ಚು; ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗು; ವ್ಯಾಪಿಸು; ಮುಂದುವರಿ.

बढ़नी - स्त्री० ಪೊರಕೆ; ಕಸಬರಲು.

बढ़ाना - स्त्री० ಬೆಳೆಯಿಸು; ಹೆಚ್ಚಿಸು; ಮುಂದುವರಿಸು; ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರು; ಹರಡಿಸು.

बढ़ाव - पु० ಬೆಳವಣಿಗೆ; ವಿಸ್ತಾರ; ವ್ಯಾಪ್ತಿ; ವೃದ್ಧಿ.

बढ़ावा - पु० ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ; ಉತ್ತೇಜನ.

बढ़िया - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮವಾದ; ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ.

बढ़ियाल - पु० ಪೂರ; ಪ್ರಳಯ.

बढ़ोतरी - स्त्री० दे० **बढ़ती.**

बणिक् - पु० ವ್ಯಾಪಾರಿ.

बतंगड़ - पु० ರಗಳೆ; ಹಗರಣ.

बतक - पु० ಬಾತುಕೋಳಿ.

बतकही - स्त्री० ಮಾತುಕತೆ.

बतक्कड़ - पु० ಹರಟೆಮಲ್ಲ; ಮಾತುಗಾರ.

बतख - पु० ಬಾತುಕೋಳಿ.

बतराना - अ० ಮಾತಾಡು; ಸಂಭಾಷಿಸು.

बतलाना } स० ತಿಳಿಯಪಡಿಸು;
बताना } ಹೇಳು; ತೋರಿಸು.

बतास - स्त्री० ಗಾಳಿ; ವಾಯು; ವಾತರೋಗ.

बतासा - पु० ಬತ್ತಾಸು.

बतिया - स्त्री० ಹೀಚು; ಮಿಡಿಗಾಯಿ.

बतियाना - स० ಮಾತಾಡು; ಸಂಭಾಷಿಸು.

बतियार - पु० ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ.

बतौर - क्रि० ವಿಧವಾಗಿ; ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ; ಅಂತೆ.

बत्ती - स्त्री० ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ; ದೀಪ.

बथान - पु० ದನದಕೊಟ್ಟಿಗೆ.

बथुआ - पु० ಒಂದು ಸೊಪ್ಪು.

बद - वि० ಕೆಟ್ಟ.

बद-अमली - स्त्री० ಕೆಟ್ಟ ಆಡಳಿತ.

बद-इख़लाक़ी - स्त्री० ದುರಾಚಾರ.

बद-इन्तज़ामी - स्त्री० ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

बद-कार - वि० ಕೆಟ್ಟನಡತೆಯುಳ್ಳ.

बद-क़िस्मत - स्त्री० ದುರ್ಭಾಗ್ಯ.

बद-ख़्वाह - वि० ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಬಯಸುವ.

बद-गुमान - वि० ಸಂದೇಹಪಡುವ.

बद-गो - वि० ದುರ್ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ; ಚಾಡೀಖೋರ; ಅಪಶಕುನ.

बद-चलन - वि० ದುರಾಚಾರಿ.

बद-ज़बान - वि० ದುರ್ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ.

बद-ज़ात - वि० ನೀಚಕುಲದ; ದುಷ್ಟ; ಕೆಟ್ಟವ.

बद-तमीज़ - वि० ಅಸಭ್ಯ; ಕೆಟ್ಟನಡತೆಯ.

बद-तर - वि० ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟ.

बद-दायनत - वि० ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

बद-दुआ - स्त्री० ಶಾಪ.

बदन - पु० ಶರೀರ; ದೇಹ; ಮೈ.

बदनफस - वि० ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ, ಕಾಮುಕನ ನೋಟ.

बद-नसीब - वि० ಮಂದಭಾಗ್ಯ.

बद-नसीबी - स्त्री० ದುರ್ಭಾಗ್ಯ.

बदना - स० ಹೇಳು; ವರ್ಣಿಸು.

बद-नाम - वि० ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರುಳ್ಳ; ಹೆಸರು ಕೆಟ್ಟ; ಅಪಖ್ಯಾತ.

बद-नामी - स्त्री० ಅಪಕೀರ್ತಿ; ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು.

बद्-नीयत - ವಿಂ ದುರುದ್ದೇಶ್ಯವುಳ್ಳ; ವಂಚಕ.

बद्-नुमा - ವಿಂ ಅಂದಗೆಟ್ಟ; ಕುರೂಪದ.

बद्-परहेज़ - ವಿಂ ಅಪಥ್ಯಮಾಡುವ.

बद्-बख़्त - ವಿಂ ಮಂದಭಾಗ್ಯ.

बद्-बू - ಸ್ತ್ರೀಂ ದುರ್ಗಂಧ; ನಾತ.

बद्-मस्त - ವಿಂ ಮದಮತ್ತನಾದ; ಲಂಪಟ.

बद्-मस्ती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಉನ್ಮತ್ತತೆ.

बदमाश - ವಿಂ ದುಷ್ಟ; ಪೋಲಿ; ಪುಂಡ

बद्-मिज़ाज - ವಿಂ ಸಿಡುಕು ಮೋರೆಯ; ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವದ.

बद्-रंग - ವಿಂ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟ.

बद्-राह - ವಿಂ ದುರ್ಮಾರ್ಗಿ.

बदल - ಪುಂ ಬದಲಾವಣೆ; ಪರಿವರ್ತನೆ; ಬದಲು.

बदलना - ಅಂ ಬದಲಾಗು; ಮಾರ್ಪಡು. ಸಂ ಬದಲಾಯಿಸು; ಮಾರ್ಪಡಿಸು.

बदला - ಪುಂ ಮುಯ್ಯಿ; ಪ್ರತಿಫಲ; ಸೇಡು; ಪ್ರತೀಕಾರ;—**लेना** - ಸೇಡು ತೀರಿಸು.

बदली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಿವರ್ತನೆ; ಬದಲಾವಣೆ; ಬದಲಿ; ವರ್ಗ; ಸ್ಥಳಾಂತರ.

बदले - ಕ್ರಿಂ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ; ಬದಲಾಗಿ.

बदलौवल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅದಲು ಬದಲು; ಮಾರ್ಪಾಡು.

बद्-शकल - ವಿಂ ರೂಪಗೆಟ್ಟ; ಕುರೂಪಿ.

बद्-सलूकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ; ಅಪಕಾರ; ಕೆಡಕು.

बद्-सूरत - ವಿಂ ದೇಂ **बद्-शकल.**

बदस्त - ಕ್ರಿಂ ದ್ವಾರ; ಮುಖಾಂತರ.

बदस्तूर - ಕ್ರಿಂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ; ಎಂದಿನಂತೆ.

बद्-हज़मी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಜೀರ್ಣ.

बद्-हवास - ವಿಂ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದ; ದಣಿದ.

बद्-हाल - ಪುಂ ದುಸ್ಥಿತಿ.

बदा - ವಿಂ ನೇಮಕವಾದ; ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ.

बदान - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೊದಲೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಡುವಿಕೆ.

बदाबदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪೈಪೋಟಿ; ಪಂದ್ಯ.

बदाम - ದೇಂ **बादाम.**

बदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ; ಕೆಡಕು; ಅಪಕಾರ.

बदीह - ವಿಂ ತೆರೆದ; ಸ್ಪಷ್ಟ.

बदौलत - ಕ್ರಿಂ ಕೃಪೆಯಿಂದ; ಮುಖಾಂತರ; ಮೂಲಕ; ದೆಸೆಯಿಂದ.

बद्ध - ವಿಂ ಗಂಟುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

बद्धकोष्ट - ಪುಂ ಮಲಬದ್ಧತೆ.

बद्धपरिकर - ವಿಂ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿದ; ಸಿದ್ಧನಾದ.

बद्धी - **स्त्री०** ಹಗ್ಗ; ದಾರ; ಮಣಿ; ವ್ರತಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಂಕಣ ಅಥವಾ ದಾರ.

बध - **पु०** ಕೊಲೆ; ವಧೆ.

बधना - **स०** ಕೊಲ್ಲು. **पु०** ಚೆಂಬು.

बधाई - **स्त्री०** ವೃದ್ಧಿ; ಆನಂದೋತ್ಸವ; ಮಂಗಳಾಚರಣೆ; ಅಭಿನಂದನೆ; ಕುಶಲ ಸಂದೇಶ.

बधावा - **पु०** ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರು ಬಂಧುಗಳು ಕೊಡುವ ಉಪಹಾರ.

बधाया - **पु०** ಅಭಿನಂದನೆ; ಉಡುಗೊರೆ.

बधिक - **पु०** ಕೊಲೆಮಾಡುವವ; ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವವ; ಬೇಡರವ.

बधिया - **पु०** ಬೀಜ ಬಡಿದ ಎತ್ತು; **—बैठना** - ದಿವಾಳಿಯಾಗು; ನಷ್ಟವಾಗು.

बधिर - **वि०** ಕಿವುಡ.

बधू - **स्त्री०** **दे०** **वधू.**

बधूटी - **स्त्री०** ಸೊಸೆ; ಮುತ್ತೈದೆ; ಸುಮಂಗಲಿ.

बध्य - **वि०** ವಧಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ.

बन - **पु०** ಕಾಡು; ಅಡವಿ.

बनकर - **पु०** ಕಾಡಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಂದಾಯ.

बनखंड - **पु०** ಕಾಡು; ಅಡವಿ.

बनखंडी - **स्त्री०** ಕಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗ; **पु०** ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವನು.

बनचर - **पु०** ಕಾಡುಮೃಗ; ಕಾಡುಜನ.

बनचारी - **वि०** ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವ; ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ.

बनज - **पु०** ತಾವರೆ; ವ್ಯಾಪಾರ.

बनजारा - **पु०** ವ್ಯಾಪಾರಿ.

बनना - **अ०** ಆಗು; ಸಿದ್ಧವಾಗು; ತಯಾರಾಗು; ಸರಿಯಾಗು; ಕೈಗೂಡು; ಸ್ನೇಹದಿಂದಿರು.

बनपट - **पु०** ನಾರುಮಡಿ.

बनफ्शा - **पु०** ಸೋಂಪಿನಂತಿರುವ ಒಂದು ಔಷಧಿ ವಿಶೇಷ.

बनबिलाव - **पु०** ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು.

बनमानुस - **पु०** ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ.

बनमाला - **स्त्री०** ತುಲಸಿ, ಕುಂದ, ಮಂದಾರ, ಪಾರಿಜಾತ, ಕಮಲ ಈ ಐದರಿಂದಲೂ ಆದ ಮಾಲೆ.

बनमाली - **पु०** ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ; ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು.

बनरा - **पु०** ಮಂಗ; ಕಪಿ.

बनराज - **पु०** ಸಿಂಹ; ದೊಡ್ಡ ಮರ.

बनरी - **स्त्री०** ಹೆಣ್ಣು ಕಪಿ.

बनवसन - **पु०** ನಾರುಮಡಿ.

बनवाना - **स०** **बनाना** ದ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ.

बनवारी - **पु०** ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಒಂದು ಹೆಸರು.

बनस्थली - **स्त्री०** ಕಾಡಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಗ.

बनात - **स्त्री॰** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆ; ಸಕಲಾತಿ ಬಟ್ಟೆ; ಬನಾತು.

बनाना - **स॰** ಮಾಡು; ತಯಾರಿಸು; ಕಟ್ಟು; ಗಳಿಸು; ಸರಿಮಾಡು.

बना-बनाया - **वि॰** ತಯಾರಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾದ.

बनाम - **अव्य॰** ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ; ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ.

बनाव - **पु॰** ತಯಾರಿಕೆ; ಅಲಂಕಾರ; ಶೃಂಗಾರ; ಯುಕ್ತಿ; ಉಪಾಯ.

बनावट - **स्त्री॰** ರಚನೆ; ನಿರ್ಮಾಣ; ಕಲ್ಪನೆ; ಸೃಷ್ಟನೆ; ಮಾಟ; ಆಡಂಬರ.

बनावटी - **वि॰** ಕಲ್ಪಿತ; ಸೃಷ್ಟನೆಯ; ಕೃತಕ.

बनिज - **पु॰** ವ್ಯಾಪಾರ; ಸರಕು.

बनिता - **स्त्री॰** ಹೆಂಗಸು; ಹೆಂಡತಿ.

बनिया - **पु॰** ವರ್ತಕ; ವ್ಯಾಪಾರಿ; ವೈಶ್ಯ.

बनियायिन - **स्त्री॰** ಕೋಮಟಿಗಿತ್ತಿ.

बनिस्बत - **अव्य॰** ಕ್ಕಿಂತ; ಗಿಂತ.

बनी - **पु॰** ಮಕ್ಕಳು;—**आदम** - ಮನುಷ್ಯ.

बनेठी - **स्त्री॰** ಪಟ್ಟಾವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೊಣ್ಣೆ.

बनैला - **वि॰** ಕಾಡಿನ; ವನ್ಯ.

बनौटी - **वि॰** ಹತ್ತಿಯ ಹೂವಿನಂತಹ; ಹತ್ತಿಯಂತೆ ಮೃದುವಾದ.

बनौरी - **स्त्री॰** ಆನೆಕಲ್ಲು; ಕಲ್ಲು ಹರಳು.

बन्द - **वि॰** **दे॰ बंद.**

बन्दा - **पु॰** ಸೇವಕ;—**नवाज** - ದಯಾಳು;—**परवर** - ಆಶ್ರಯದಾತ.

बन्दिश - **स्त्री॰** ಗಂಟು; ಪದ್ಯರಚನೆ; ಉಪಾಯ; ದೂರು.

बन्दी - **पु॰** ಕೈದಿ. **स्त्री॰** ದಾಸೀ.

बपतिस्मा - **पु॰** ಕ್ರೈಸ್ತಮತದ ದೀಕ್ಷೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರ.

बपु - **पु॰** ಶರೀರ; ದೇಹ.

बपौती - **स्त्री॰** ತಂದೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆಸ್ತಿ.

बप्पा - **पु॰** ತಂದೆ; ಅಪ್ಪ.

बफारा - **पु॰** ಉಗೆಕಾವು; ಹಬೆ.

बबर - **पु॰** ಹೆಬ್ಬುಲಿ; ಸಿಂಹ.

बबुआ - **पु॰** ಮಗನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯುವ ಹೆಸರು.

बबूल - **पु॰** ಜಾಲೀಮರ.

बबूला - **पु॰** ಸುಂಟರಗಾಳಿ.

बभूत - **स्त्री॰** ವಿಭೂತಿ; ಭಸ್ಮ.

बम - **पु॰** ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಉಂಡೆ; ಬಾಂಬು.

बमूजिब - **क्रि॰** ಪ್ರಕಾರ; ಅನುಸಾರ.

बयस - **स्त्री॰** ವಯಸ್ಸು; ಪ್ರಾಯ.

बया - **पु॰** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿ.

बयान - **पु॰** ವರ್ಣನೆ; ವಿವರಣೆ; ವೃತ್ತಾಂತ.

बयाना - **पुं०** ಮುಂಗಡ; ಸಂಚ; ಕಾರ.

बयाबान - **पुं०** ಕಾಡು; ವನ; ಹಾಳು; ವಿನಾಶ.

बयार - **स्त्री०** ಗಾಳಿ.

बर - **पुं०** ಮದುಮಗ; ವರ; ವರ ಪ್ರಸಾದ; ಬಲ; ಶಕ್ತಿ; ಆಲದ ಮರ. **वि०** ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಉತ್ತಮ. **अव्य०** ಮೇಲೆ; ವಿರುದ್ಧ; ಆದರೆ; **—आना** - ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು; **—आमद** - ಎದುರಿಗೆ ಬಂದ; ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದ; ನದಿಯ ಮೆಕ್ಕಲು ಭೂಮಿ.

बरई - **पुं०** ವೀಳೆಯದೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವ.

बरकंदाज़ - **पुं०** ಬಂದೂಕು ಹಿಡಿದಿರುವ ಸಿಪಾಯಿ; ಪಹರೇದಾರ.

बरकत - **स्त्री०** ಏಳಿಗೆ; ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಅಭ್ಯುದಯ; ಲಾಭ; ನಫೆ; ಪ್ರಭಾವ; ಮಹಿಮೆ.

बरक़रार - **वि०** ಸ್ಥಿರವಾಗಿ; ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ; ಹಾಜರಾದ.

बरकाज - **पुं०** ಮದುವೆ; ವಿವಾಹ.

बरकाना - **स०** ತಪ್ಪಿಸು; ನಿವಾರಿಸು.

बरखना - **अ० दे० बरसना.**

बरखा - **स्त्री०** ಮಳೆ.

बरख़ास्त - **वि०** ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಕ್ತಾಯವಾದ.

बरख़िलाफ़ - **क्रि०** ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ; ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ.

बरख़ुरदार - **वि०** ಸುಖಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ; ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದ. **पुं०** ಮಗ.

बरगद - **पुं०** ಆಲದಮರ; ವಟವೃಕ್ಷ.

बर-गश्ता - **वि०** ತಿರುಗಿಬಿದ್ದ; ವಿರೋಧವಾದ.

बरगलाना - **स०** ಮೋಸಮಾಡು.

बरछा - **पुं०** ಭಲ್ಲೆ; ಭರ್ಜಿ.

बरछैत - **पुं०** ಭರ್ಜಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ.

बरजना - **स०** ಬೇಡವೆನ್ನು; ನಿವಾರಣೆಮಾಡು; ವರ್ಜಿಸು.

बरज़बान - **वि०** ಬಾಯಿಪಾಠವಾದ; ಕಂಠಸ್ಥ.

बरजस्ता - **वि०** ಆಶುಭಾಷಣ.

बरज़ोर - **वि०** ಪ್ರಬಲವಾದ; ಬಲವಂತವಾದ; ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವ. **क्रि०** ಬಲವಂತವಾಗಿ; ಒತ್ತಾಯದಿಂದ.

बरजोरी - **स्त्री०** ಒತ್ತಾಯ; ಬಲಪ್ರಯೋಗ; ದುಂಡಾವರ್ತಿ.

बरत - **स्त्री०** ಹಗ್ಗ; ದಾರ; ಪ್ರಯೋಗ.

बरतन - **पुं०** ಪಾತ್ರೆ.

बरतना - **अ०** ವರ್ತಿಸು; ನಡೆಕೊಳ್ಳು. **स०** ಉಪಯೋಗಿಸು.

बरतर - **वि०** ಹೆಚ್ಚು; ಉತ್ತಮ; ಶ್ರೇಷ್ಠತರ.

बरतरफ़ - **वि०** ಒಬ್ಬದಿಗೆ; ಒತ್ತಟ್ಟು; ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ; ತಳ್ಳಿಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ.

बरताना - **स०** ಹಂಚು; ವಿನಿಯೋಗಿಸು.

बरताव - **पु०** ವರ್ತನೆ; ವ್ಯವಹಾರ.

बरती - **वि०** ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವವ.

बरतोर - **पु०** ಕೂದಲು ಕಿತ್ತುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹುಣ್ಣು.

बरदार - **वि०** ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವ; ಹೊರುವವ; ವಾಹಕ; ಆಜ್ಞಾಪಾಲಕ.

बरदाश्त - **स्त्री०** ಸಹಿಷ್ಣುತೆ; ಸಹನೆ; ತಾಳ್ಮೆ.

बरन - **पु०** ವರ್ಣ.

बरनन - **पु०** ವರ್ಣನೆ.

बरना - **स०** ಮದುವೆಯಾಗು; ವರಿಸು; ನೇಮಿಸು. **अ०** ಉರಿ.

बरपा - **वि०** ಎದ್ದುನಿಂತ (ದಂಗೆ, ದೊಂಬಿ ಮುಂತಾದ್ದು).

बरफ़ - **स्त्री०** ಮಂಜುಗೆಡ್ಡೆ; ಹಿಮ.

बरफ़ी - **स्त्री०** ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಠಾಯಿ.

बरबंड - **वि०** ಬಲಶಾಲಿ; ಪ್ರತಾಪಿ; ಪ್ರಚಂಡ.

बरबर - **स्त्री०** ಹರಟೆ; ಒದರುವಿಕೆ.

बरबस - **क्रि०** ಬಲವಂತವಾಗಿ; ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ; ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ.

बरबाद - **वि०** ಹಾಳಾದ.

बरबादी - **स्त्री०** ನಾಶ; ಹಾಳು.

बरम - **पु०** ಕವಚ.

बरमा - **पु०** ತೂತು ಕೊರೆಯುವ ಯಂತ್ರ; ಬೈರಿಗೆ.

बरमी - **पु०** ಬರ್ಮಾದೇಶದವ. **वि०** ಬರ್ಮಾದೇಶದ **स्त्री०** ಬರ್ಮಾದೇಶದ ಭಾಷೆ.

बरषा - **स्त्री०** ಮಳೆ; ವೃಷ್ಟಿ.

बरस - **पु०** ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ.

बरसगांठ - **स्त्री०** ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ; ಜಯಂತಿ.

बरसना - **अ०** ಮಳೆ ಬೀಳು; ವರ್ಷಿಸು; ತೂರು.

बरसात - **स्त्री०** ಮಳೆಗಾಲ; ವರ್ಷ. ಋತು.

बरसाती - **वि०** ಮಳೆಗಾಲದ. **पु०** ಹೊದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಮೈ ಒದ್ದೆಯಾಗದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಟ್ಟೆ.

बरसाना - **स०** ವರ್ಷಿಸು; ಸುರಿಸು.

बरसी - **स्त्री०** ವರ್ಷಾಬ್ದಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ.

बरहना - **वि०** ಮೈಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದ; ಬೆತ್ತಲೆ.

बरहम - **वि०** ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡ; ಕ್ರುದ್ಧನಾದ; ಉತ್ತೇಜಿತ.

बरहा - **पु०** ಚಿಕ್ಕಕಾಲುವೆ; ನಾಲೆ; ಹಗ್ಗ.

बरही - **स्त्री०** ಹೆತ್ತ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಮಾಡುವ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ; ಹಗ್ಗ; ಹೊರೆ. **पु०** ನವಿಲು, ಮಯೂರ.

बरा - **पु०** ವಡೆ; ವಂಕಿ.

बरात - **स्त्री०** ದಿಬ್ಬಣ; ಮದವಣಿಗನ ಮೆರವಣಿಗೆ.

बराती - **पु०** ದಿಬ್ಬಣದವ.

बराना - **स०** ಕಾಪಾಡು; ಆರಿಸು; ಕೇರು. **अ०** ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗದಿರು.

बराबर - **वि०** ಸಮಾನವಾದ; ಸರಿಯಾದ; ಎಣೆಯಾದ; ಸಮತಲವಾದ. **क्रि०** ಸಮವಾಗಿ; ಸರಿಯಾಗಿ; ಒಂದೇ ಸಮನೆ.

बराबरी - **स्त्री०** ಸಮಾನತೆ; ಸರಿತೂಗುವಿಕೆ.

बरामद - **वि०** ಹೊರಗೆ ಬಂದ; ಹೊರಟಿರುವ; ಪತ್ತೆಯಾದ. **स्त्री०** ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಹುಟ್ಟುವಳಿ; ವರಮಾನ.

बरामदा - **पु०** ಕೈಸಾಲೆ; ಪಡಸಾಲೆ.

बराय - **अव्य०** ಓಸ್ಕರ; ನಿಮಿತ್ತ; **—नाम** - ಹೆಸರಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ನಾಮ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ.

बरायन - **पु०** ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ವರನ ಕೈಬೆರಳಿಗೆ ತೊಡಿಸುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಉಂಗುರ.

बराव - **पु०** ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಬಿಡುವಿಕೆ; ವರ್ಜಿಸುವಿಕೆ; ನಿವೃತ್ತನಾಗುವಿಕೆ.

बराह - **क्रि०** ಮುಖಾಂತರ; ಮೂಲಕ; ರೂಪದಲ್ಲಿ; ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

बरी - **स्त्री०** ಸಂಡಿಗೆ. **वि०** ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ; ಮುಕ್ತ.

बरु - **अव्य०** ಆದರೂ ಆಗಲಿ; ಬೇಕಾದ್ದಾಗಲಿ; ಏನೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

बरुनी - **स्त्री०** ಕಣ್ಣಿವೆಯ ಕೂದಲು.

बरोखी - **स्त्री०** ತೋಳುಬಂದು; ವರಾನ್ವೇಷಣೆ.

बरोठा - **पु०** ಬಾಗಿಲು; ದ್ವಾರ; ಬೈಠಕ್ ಖಾನೆ.

बरोबर - **वि० दे० बराबर.**

बरोह - **स्त्री०** ಆಲದ ಬಿಳಲು.

बरौनी - **स्त्री० दे० बरुनी.**

बर्क़ - **स्त्री०** ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ; ಮಿಂಚು. **वि०** ಚುರುಕಾದ; ಚತುರ.

बर्कत - **स्त्री० दे० बरकत.**

बर्गं - **पु०** ಎಲೆ; ಆಯುಧ.

बर्छा - **पु० दे० बरछा.**

बर्जना - **स०** ತಡೆಗಟ್ಟು.

बर्णना - **स०** ವರ್ಣಿಸು.

बर्त्तन - **दे० बरतन.**

बर्त्तना - **स०** ವರ್ತಿಸು; ಆಚರಿಸು; ಉಪಯೋಗಿಸು.

बर्त्ताव - **पु० दे० बरताव.**

बर्दाश्त - **स्त्री० दे० बरदाश्त.**

बर्फ़ - **पु०** ಹಿಮ; ಮಂಜಿನ ಗೆಡ್ಡೆ.

बर्फ़िस्थान - **पु०** ಮಂಜು ತುಂಬಿದ ಸ್ಥಳ; ಹಿಮದ ಬೆಟ್ಟ.

बर्फ़ी - **स्त्री० दे० बरफी.**

बर्बर - **पु०** ಕಾಡು ಜನರು; ಅಸಭ್ಯ ಮನುಷ್ಯ; ಅನಾಗರಿಕರು. **वि०** ಅನಾಗರಿಕ.

बर्र - **पु०** ಕಣಜದ ಹುಳು.

बर्र-ए-आज़म - **पु०** ಮಹಾದ್ವೀಪ.

बरॉक् - वि० ಹೊಳೆಯುವ; ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ; ಚುರುಕಾದ; ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುವ; ಚತುರ.

बरॉना - अ० ಬಡಬಡಿಸು; ಕನವರಿಸು.

बसॉत - स्त्री० दे० बरसात.

बलंद - वि० ಎತ್ತರವಾದ; ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ.

बल - पु० ಶಕ್ತಿ; ಬಲ; ಆಶ್ರಯ; ಭರವಸೆ; ಹುರಿ; ಸುರುಳಿ; ಸುಕ್ಕು; ಬಾಗು; ಡೊಂಕು; ಅಂತರ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ;**—खाना -** ಹುರಿಯೇರು; ಡೊಂಕಾಗು; **—पड़ना -** ಸುಕ್ಕುಬೀಳುವುದು.

बलकना - अ० ಕುದಿ; ಉಕ್ಕು; ಆವೇಶಗೊಳ್ಳು.

बलकाना - स० ಕುದಿಸು; ಉಕ್ಕೇರಿಸು.

बलग़म - पु० ಕಫ; ಶ್ಲೇಷ್ಮ.

बलना - अ० ಉರಿ; ಜ್ವಲಿಸು.

बलबलाना - अ० ಉಕ್ಕು; ಕುದಿ.

बलम - पु० ಪ್ರಿಯ; ಗಂಡ; ಪತಿ.

बलय - पु० ಸುತ್ತು, ಬಳೆ.

बलवंत - वि० ಬಲವುಳ್ಳ; ಶಕ್ತಿವಂತ; ಬಲಿಷ್ಠ.

बलवा - पु० ದಂಗೆ; ವಿದ್ರೋಹ; ಬಂಡಾಯ.

बलवाई - पु० ದಂಗೆಖೋರ; ರಾಜದ್ರೋಹಿ; ಬಂಡಾಯಗಾರ.

बलवान - पु० दे० बलवंत.

बला - स्त्री० ಗಂಡಾಂತರ; ವಿಪತ್ತು; ಸಂಕಟ; ಕಷ್ಟ;**—नशीन -** ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ; **—नागहानी -** ಎದುರುಕಾಯ್ದ ವಿಪತ್ತು;**—मोल लेना -** ಇತರರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೊರು.

बलाक - पु० ಕೊಕ್ಕರೆ.

बलाग़त - स्त्री० ವಾಕ್ಪಟುತ್ವ; ಯೌವನ.

बलात् - क्रि० ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ; ಹಠದಿಂದ.

बलात्कार - पु० ಒತ್ತಾಯ.

बलाय - स्त्री० दे० बला.

बलि - स्त्री० ಕಾಣಿಕೆ; ಆಹುತಿ; ನೈವೇದ್ಯ.

बलिदान - पु० ಆಹುತಿ; ಅರ್ಪಣೆ.

बलिहारना - स० ಬಲಿ ಕೊಡು.

बलिहारी - स्त्री० ಆಹುತಿ; ಬಲಿ; ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ.

बलुआ - वि० ಮರಳಿನ; ಉಸುಬಿನ.

बलैया - स्त्री० —लेना - ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಿಡುವುದು; ಇತರರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

बल्कि - अव्य० ಆದರೆ; ಅಲ್ಲದೆ; ಇಲ್ಲವೆ.

बल्लम - पु० ಭಲ್ಲೆ; ಈಟಿ; ದೊಣ್ಣೆ.

बल्लमटेर - पु० ಸ್ವಯಂಸೇವಕ.

बल्लमबदॉर - पु० ದಂಡಧಾರಿ; ರಾಜಸವಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನರು.

बल्ला - पुं० ದೊಣ್ಣೆ; ಜಲ್ಲೆ; ದಾಂಡು; ಬ್ಯಾಟು.

बल्ली - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಕೋಲು; ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಹುಟ್ಟು.

बवंडर - पुं० ಸುಳಿಗಾಳಿ; ಸುಂಟರು ಗಾಳಿ.

बवासीर - पुं० ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ.

बशर - पुं० ಮನುಷ್ಯ.

बशरा - पुं० ಮುಖಾಕೃತಿ; ಮುಖ ಭಂಗಿ.

बशर्ते - क्रि० ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ; ಆದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ.

बशारत - पुं० ಶುಭ ಸಮಾಚಾರ.

बशीर - वि० ಶುಭ ಸಮಾಚಾರ ವನ್ನು ತರುವವ.

बश्शाश - वि० ಸಂತೋಷಗೊಂಡ; ಪ್ರಸನ್ನ.

बसंती - वि० ವಸಂತಕಾಲದ; ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ.

बस - अव्य० ಸಾಕು. **वि०** ಸಾಕಷ್ಟು; ಯಥೇಷ್ಟ. **पुं०** ವಶ; ಶಕ್ತಿ.

बसना - अ० ನೆಲೆಸು; ವಾಸವಾಗಿರು; ವಾಸಿಸು; ತಂಗು.

बसवार - पुं० ಒಗ್ಗರಣೆ.

बसर - पुं० ಜೀವನ; ಬದುಕು; ಜೀವನೋಪಾಯ.

बसह - पुं० ಎತ್ತು.

बसाना - स० ವಾಸಮಾಡಿಸು; ತಂಗಿಸು; ಇರಿಸು; ಒಕ್ಕಲಿರಿಸು; ವಸಾಹತುಮಾಡು. **अ०** ಮಾತು ನಡೆಯು.

बसीकत - स्त्री० ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ; ವಸಾಹತು; ವಾಸ.

बसीकरन - पुं० ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ವಶೀಕರಣ.

बसीगत - स्त्री० दे० बसीकत.

बसीठ - पुं० ಸಂದೇಶವಾಹಕ; ದೂತ.

बसूला - पुं० ಮರಸಿಗಿಯುವ ಒಂದು ಆಯುಧ; ಬಾಚಿ.

बसूली - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಬಾಚಿ; ಕೈಬಾಚಿ.

बसेरा - वि० ವಾಸಿಸುವವ; ನೆಲೆಸುವವ. **पुं०** ಯಾತ್ರಿಕರು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ; ಛತ್ರ; ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ.

बसोबास - पुं० ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ.

बसौंधी - स्त्री० ಬಾಸುಂದಿ ಎಂಬ ಸಿಹಿತಿನಸು.

बस्ता - पुं० ಪುಸ್ತಕದ ಚೀಲ; ಕಾಗದಪತ್ರ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಂಟುಕಟ್ಟುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೌಕ;**—बांधना -** ಗಂಟುಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗು.

बस्तार - पुं० ಗಂಟು; ಮೂಟೆ; ಕಂತೆ.

बस्ती - स्त्री० ವಾಸಸ್ಥಾನ; ಗ್ರಾಮ; ಊರು; ಪಾಳೆಯ.

बहँगी - स्त्री० ಕಾವಡಿ ಅಡ್ಡೆ.

बहकना - अ० ಹಾದಿತಪ್ಪು; ಗುರಿ ತಪ್ಪು; ಮೋಸಹೋಗು.

बहकाना - स० ದಾರಿತಪ್ಪಿಸು; ಗುರಿ ತಪ್ಪಿಸು; ದುರ್ಬೋಧನೆಗೆ ಈಡು ಮಾಡು; ಪುಸಲಾಯಿಸು.

बहन - स्त्री० ಸಹೋದರಿ.

बहना - अ० ಹರಿ; ಪ್ರವಹಿಸು; ಸೋರು; ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗು; ಗಾಳಿ ಬೀಸು; ಚದರಿಹೋಗು.

बहनापा - पु० ಸಹೋದರತನ; ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರಂತೆ ವರ್ತನೆ.

बहनोई - पु० ಸಹೋದರಿಯ ಗಂಡ; ಭಾವ.

बहबूद - पु० ಒಳ್ಳೆಯದು; ಶುಭ.

बहम - क्रि० ಸಂಗಡ; ಸಹಿತ.

बहर - क्रि० ಓಸ್ಕರ; ಸಲುವಾಗಿ.

बहर-हाल - क्रि० ಏನೇ ಆಗಲಿ; ಹೇಗಾದರೂ.

बहरा - वि० ಕಿವುಡ.

बहराना - स० ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಇರು; ಗಮನಿಸದಿರು; ಮರೆಸು; ಪುಸಲಾಯಿಸು.

बहरिया - वि० ಹೊರಗಿನ; ಬಾಹ್ಯ.

बहरियाना - स० ಹೊರಡಿಸು; ಬೇರ್ಪಡಿಸು. **अ०** ಹೊರಗಾಗು; ಬೇರೆಯಾಗು.

बहरी - स्त्री० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗಿಡುಗ.

बहलना - अ० ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆತು ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸು.

बहलाना - स० ವಿನೋದಪಡಿಸು; ಮನೋರಂಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು; ಮರೆಸು; ಮರುಳುಗೊಳಿಸು.

बहलाव - पु० ಮನೋರಂಜನೆ.

बहली - स्त्री० ರಥದಂತಹ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ.

बहस - स्त्री० ವಾದ; ತರ್ಕ; ವಿವಾದ; ಚರ್ಚೆ.

बहसना - स० ವಾದಿಸು; ವಾದ ವಿವಾದಮಾಡು.

बहादुर - वि० ವೀರ; ಶೂರ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

बहादुरी - स्त्री० ಶೌರ್ಯ; ಸಾಹಸ; ಪರಾಕ್ರಮ.

बहाना - स० ಹಾಯಿಸು; ಹರಿಸು; ಸುರಿಸು; ತೇಲಿಸು. **पु०** ನೆಪ.

बहार - स्त्री० ವಸಂತಕಾಲ; ಸುಗ್ಗಿ; ಆನಂದ; ಮೋಜು; ಕಾಂತಿ; ಸೌಂದರ್ಯ; ಅರಳುವಿಕೆ; ವಿಕಾಸ; ತಮಾಶೆ.

बहाल - वि० ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ; ಎಂದಿನಂತೆ; ಪೂರ್ವವತ್; ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ.

बहाली - स्त्री० ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ; ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪನೆ; ಬೆಡಗಿನ ನುಡಿ.

बहाव - पु० ಹರಿಯುವಿಕೆ; ಪ್ರವಾಹ; ಸೆಳೆತ.

बहिन - स्त्री० ಸಹೋದರಿ.

बहिनापा - पु० दे० बहनापा.

बहियाँ - स्त्री० ತೋಳು.

बहिरंग - वि० ಹೊರಗಣ; ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದ.

बहिला - **वि०** ಗೊಡ್ಡು; ಬರಡು (ದನ).

बहिश्त - **पु०** ಸ್ವರ್ಗ.

बहिष्कार - **पु०** ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದು; ಬೇಡವೆಂದು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.

बहिष्कृत - **वि०** ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

बही - **स्त्री०** ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ.

बहु - **वि०** ಬಹಳ; ಬಲು.

बहुज्ञ - **वि०** ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿತವ.

बहुत - **वि०** ಬಹಳ; ಅನೇಕ. **क्रि०** ಬಹಳವಾಗಿ; ಅಧಿಕವಾಗಿ; **—करके** - ಬಹಳಮಾಡಿ; **—कुछ** ಬಹಳ.

बहुतात / **बहुतायत** } **स्त्री०** ಆಧಿಕ್ಯ; ಬಾಹುಲ್ಯ.

बहुतेरा - **वि०** ಬಹಳ; ಕೊಂಚ. **क्रि०** ಬಹಳವಾಗಿ.

बहुतेरे - **वि०** ಹಲವು; ಅನೇಕ.

बहुधा - **क्रि०** ಬಹಳಮಾಡಿ; ಪ್ರಾಯಃ; ಅನೇಕ ವೇಳೆ.

बहुमत - **पु०** ಬಹಳ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

बहुमूल्य - **वि०** ಬಹಳ ಬೆಲೆಯ.

बहुरंगी - **वि०** ಬಗೆಬಗೆಯ ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ.

बहुरना - **अ०** ಹಿಂತಿರುಗು; ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರು.

बहुरिया - **स्त्री०** ನವವಧು.

बहुश्रुत - **वि०** ವಿದ್ವಾಂಸ.

बहू - **स्त्री०** ಸೊಸೆ; ವಧು.

बहेड़ा - **पु०** ತಾರೆಕಾಯಿ.

बहेतू - **वि०** ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುವ.

बहेलिया - **पु०** ಬೇಟೆಗಾರ; ಬೇಡ.

बह्र - **पु०** ಸಮುದ್ರ; ಛಂದಸ್ಸು.

बह्रेरवाँ **पु०** ಜಹಜು.

बांक - **वि०** ಬಾಗಿದ; ಡೊಂಕಾದ. **पु०** ಡೊಂಕು; ಬಾಗು. **स्त्री०** ವಂಕಿ; ತೋಳು ಬಂದಿ.

बाँका - **वि०** ಬಾಗಿದ; ಡೊಂಕಾದ.

बाँकिया - **स्त्री०** ಮುರಿಗೊಂಬು; ಕಹಳೆ; ಕೊಂಬು.

बाँकुर / **बाँकुरा** } **वि०** ಚತುರ; ಡೊಂಕಾದ.

बाँग - **स्त्री०** ಕೂಗು; ನಮಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಹಾಕುವ ಕೂಗು; ಕೋಳಿಯ ಕೂಗು; **—देना** - ಕೋಳಿ ಕೂಗು.

बाँचना - **स०** ಓದು.

बांछा - **स्त्री०** ಕೋರಿಕೆ; ಅಭಿಲಾಷೆ; ಆಕಾಂಕ್ಷೆ.

बांछित - **वि०** ಕೋರಿಕೆಯ.

बांझ - **स्त्री०** ಬಂಜೆ.

बांटना - **स०** ಹಂಚು; ಪಾಲು ಮಾಡು.

बांटा - **पु०** ಹಂಚುವಿಕೆ; ಪಾಲು; ಹಿಸ್ಸೆ; **—बांटी** - ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

बांद - **पु०** ಸೇವಕ; ದಾಸ.

बांदा - **पु०** ಬಂದನಿಕೆ; ಬದನಿಕೆ.

बांदी - **स्त्री०** ಸೇವಕಿ; ತೊತ್ತು.

बांध - **पु०** ಕಟ್ಟೆ; ಒಡ್ಡು.

बांधना - **स०** ಕಟ್ಟು; ಬಿಗಿ; ಅಡ್ಡು ಹಾಕು; ಕಲ್ಪಿಸು.

बांधव - **पु०** ನೆಂಟ; ಬಂಧು; ಮಿತ್ರ.

बांबी - **स्त्री०** ಹುತ್ತ.

बांस - **पु०** ಬಿದುರು; ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಹುಟ್ಟು; ಗಣೆ; ಬಂಬು; ಎಂಟು ಅಡಿಯ ಅಳತೆ; ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ;—**पर चढ़ना** - ಹೆಸರು ಕೆಡಿಸುವುದು;—**बांसों उछलना** - ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುವುದು.

बांसुरी } **स्त्री०** ಕೊಳಲು; ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ.
बांसुली }

बाँह - **स्त्री०** ತೋಳು; ಅಂಗಿ ಷರಟು ಇವುಗಳ ತೋಳು; ಬಾಹುಬಲ. —**टूटना** - ನಿರಾಧಾರಿಯಾಗು.

बा - **पु०** ನೀರು; ಸಲ; ಸರ್ತಿ. **अव्य०** ಸಂಗಡ; ಎದುರು.

बाइस - **पु०** ಕಾರಣ.

बाई - **स्त्री०** ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳುವ ಆದರಸೂಚಕ ಶಬ್ದ; ಕೆಲವೆಡಗಳಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಬರುವ ಶಬ್ದ.

बाउर - **वि०** ಹುಚ್ಚ; ದಡ್ಡ; ಸಾಧು.

बाउरी - **स्त्री०** **दे०** **बावली.**

बाएं - **क्रि०** ಎಡಗಡೆಗೆ; ಎಡಕ್ಕೆ.

बाकचाल - **वि०** ಮಾತುಗಾರ; ಹರಟೆ ಮಲ್ಲ.

बाकर - **पु०** ವಿದ್ಯಾವಂತ; ಧನಿಕ.

बाक़ायदा - **क्रि०** ನಿಯಮಾನುಸಾರ; ಕ್ರಮದಿಂದ.

बाक़ियात - **स्त्री०** ಬಾಕಿ ನಿಂತ ಹಣದ ಬಾಬುಗಳು; ನಿಲವು.

बाकिरा - **स्त्री०** ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಣ್ಣು; ಕನ್ಯೆ.

बाक़ी - **वि०** ಉಳಿದಿರುವ; ಮಿಕ್ಕ; **स्त्री०** ಮಿಕ್ಕದ್ದು; ಬಾಕಿ.

बाक़ीदार - **वि०** ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವ.

बा-ख़बर - **वि०** ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

बाग - **स्त्री०** ಕಡಿವಾಣ; ಲಗಾಮು.

बाग़ - **पु०** ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನವನ; ಉಪವನ.

बागडोर - **स्त्री०** ಲಗಾಮು; ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರ.

बाग़बान - **पु०** ತೋಟಗಾರ; ಮಾಲಿ.

बाग़बानी - **स्त्री०** ತೋಟದ ಕೆಲಸ.

बागर - **पु०** ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳ.

बाग़ाती - **स्त्री०** ತೋಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಭೂಮಿ; ಬಾಗಾಯಿತು.

बाग़ी - **वि०** ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸಿದವ; ಬಂಡಾಯಗಾರ; ದ್ರೋಹಿ.

बाघंबर - **पुं०** ಹುಲಿಚರ್ಮ.

बाघ - **पुं०** ಹುಲಿ.

बाघी - **स्त्री०** ತೊಡೆಯುಬಳಿ ಆಗುವ ಹುಣ್ಣು.

बाचा - **स्त्री०** ಮಾತುಗಾರಿಕೆ.

बाछा - **पुं०** ಹುಡುಗ, ಕರು.

बाज - **पुं०** ಗಿಡಗ; ಡೇಗೆ; ಮಾಸೂಲು; ಕಂದಾಯ.

बाज़ - **वि०** ಹಲವು; ಕೆಲವು. **क्रि०** ಬದಲಾಗಿ; ತಿರುಗಿ;**—आना** - ಬೇರೆಯಾಗು; **—रखना** - ತಡೆಯುವುದು; ತೊರೆ. **प्रत्य०** ಕಾರಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಉದಾ:**—धोखेबाज़, कबूतरबाज़.**

बाज़-गश्त - **स्त्री०** ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.

बाज़-गुज़ार - **पुं०** ಕಂದಾಯ ತೆರುವವ.

बाज़दावा - **पुं०** ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು.

बाजन - **पुं०** **दे०** **बाजा.**

बाजना - **अ०** ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗು.

बाजरा - **पुं०** ನವಣೆ.

बाजा - **पुं०** ವಾದ್ಯ; ಮೇಳ.

बाज़ाब्ता - **क्रि०** ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ. **वि०** ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾದ.

बाज़ार - **पुं०** ಪೇಟೆ; ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿ; **—गरम होना** - ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗು.

बाज़ारी | **बाज़ारू** } **वि०** ಪೇಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಸಾಧಾರಣವಾದ; ಮಾನವಿಲ್ಲದ; ಮರ್ಯಾದೆಗೆಟ್ಟ; ಅಶಿಷ್ಟ.

बाजि - **पुं०** ಕುದುರೆ.

बाज़ी - **स्त्री०** ಆಟ; ಜೂಜಾಟ; ಪಂದ್ಯ; ಆಟದವರಸೆ; ಪಣ; **—रखना, लगाना, बदना** - ಪಣವಿಡು;**—मारना** - ಗೆಲ್ಲು.

बाज़ीगर - **पुं०** ಮಂತ್ರವಾದಿ; ಗಾರಡಿಗ.

बाज़ीगरी - **स्त्री०** ಮಾಟ; ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆ.

बाजू - **पुं०** ತೋಳು; ಬಾಹು; ಪಕ್ಕ; ಕಂಕುಳು.

बाजूबंद - **पुं०** ತೋಳಬಳೆ.

बाझन - **स्त्री०** ಜಗಳ, ತೊಡಕು.

बाट - **पुं०** ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ತೂಕದ ಬಟ್ಟು;**—जोहना** - ದಾರಿಕಾಯು; ನಿರೀಕ್ಷಿಸು;**—मारना** - ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆ.

बाटना - **स०** ಅರೆ; ರುಬ್ಬು; ಮಿದಿ.

बाटिका - **स्त्री०** ಹೂದೋಟ.

बाटी - **स्त्री०** ಗುಳಿಗೆ; ಉಂಡೆ; ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟರೊಟ್ಟಿ; ಬಟ್ಟಲು.

बाड़ा - **पुं०** ಬೇಲಿಹಾಕಿದ ಪ್ರದೇಶ; ದನಗಳ ಹಟ್ಟಿ.

बाड़ी - स्त्री० ಹೂದೋಟ.

बाढ़ - स्त्री० ಪ್ರವಾಹ; ಪೂರ; ವೃದ್ಧಿ; ಗುಂಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ; ಕತ್ತಿಯ ಬಾಯಿ.

बात - स्त्री० ಮಾತು; ವಚನ; ಚರ್ಚೆ; ಪ್ರಸಂಗ; ಸುದ್ದಿ; ವದಂತಿ; ಸಂಗತಿ; ವಿಷಯ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ; ಸಂಭಾಷಣೆ; ಮಾತಿನ ನಂಬಿಕೆ; ಗುಟ್ಟು. **बातें बनाना -** ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮಾತಾಡುವುದು; **—बढ़ाना -** ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು; **—का धनी -** ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣ ಪಣದಿಂದ ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವುದು; **—की बात में -** ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ; **—काटना -** ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡು; **—चबाना -** ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದಿರು; ಅರೆಕೊರೆ ಮಾತನಾಡು; **—चलाना, छेड़ना -** ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭಿಸು; **—टालना -** ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದಂತಿರು; **—बढ़ना -** ಜಗಳವಾಡು; **—बात में -** ಮಾತುಮಾತಿಗೆ.

बातचीत - स्त्री० ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ.

बातिन - पु० ಅಂತರಂಗ; ಅಂತಃಕರಣ.

बातिल - वि० ಸುಳ್ಳು; ನಿರರ್ಥ.

बाती - स्त्री० ದೀಪದ ಬತ್ತಿ.

बातुल - वि० ಹುಚ್ಚ.

बातूनिया, बातूना - वि० ಮಾತುಗಾರ.

बाद - क्रि० ಅನಂತರ; ತರುವಾಯ. **वि०** ಬೇರೆಮಾಡಿದ. **पु०** ಗಾಳಿ.

बादबान - पु० ಹಡಗಿನ ಪಟ; ಹಾಯಿ; ತೆರೆ; ಚಾಪೆ.

बाद-रफ़्तार - वि० ತೀವ್ರಗಾಮಿ; ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವವ.

बादल - पु० ಮೋಡ; ಮೇಘ.

बादला - पु० ಜರತಾರಿ; ಕಲಾಬತ್ತು.

बादशाह - पु० ರಾಜ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

बादशाहत - स्त्री० ರಾಜ್ಯ; ಪ್ರಭುತ್ವ.

बादशाही - स्त्री० ರಾಜ್ಯ; ಶಾಸನ; ಮನಸ್ವೀ ವ್ಯವಹಾರ.

बाद-सख़्त - स्त्री० ಬಿರುಗಾಳಿ; ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಟ.

बाद-हवाई - क्रि० ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ; ಸುಮ್ಮನೇ.

बादा - पु० ಮದ್ಯ; ಹೆಂಡ; ಸಾರಾಯಿ; **—कश -** ಕುಡುಕ.

बादाम - पु० ಬಾದಾಮಿ ಮರ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ.

बादामी - वि० ಬಾದಾಮಿ ಬಣ್ಣದ.

बादि - अव्य० ವ್ಯರ್ಥ; ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ.

बादिया - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಾಮ್ರದಪಾತ್ರೆ.

बादी - वि० ವಾತ ಸಂಬಂಧವಾದ. **स्त्री०** ವಾತ ದೋಷ.

बादे-सबा - स्त्री० ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ; ಬೆಳಗಿನ ಗಾಳಿ.

बाध - **पुं०** ತಡೆ; ಅಡಚಣೆ; ವಿಘ್ನ.

बाधक - **पुं०** ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವವ; ತಡೆಯುವವ.

बाधा - **स्त्री०** ಅಡ್ಡಿ; ಅಡಚಣೆ; ಕಷ್ಟ; ನೋವು; ತೊಂದರೆ.

बाधित - **वि०** ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದ; ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾದ; ತಡೆಗೊಳಗಾದ.

बाध्य - **वि०** ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದ.

बान - **पुं०** ಅಂಬು; ಬಾಣ; ಈಟಿ; ಕಾಂತಿ. **स्त्री०** ರೂಪ; ಅಲಂಕಾರ.

बानइत - **वि०** **(बानैत)** ಬಿಲ್ಲುಗಾರ.

बानक - **स्त्री०** ವೇಷ.

बानगी - **स्त्री०** ಮಾದರಿ; ನಮೂನೆ.

बानर - **पुं०** ಮಂಗ; ಕೋತಿ.

बाना - **पुं०** ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ. ವೇಷ; ಸಂಪ್ರದಾಯ; ನೆಯ್ಗೆ; ನೆಯ್ಗೆಯ ಹೊಕ್ಕು. **स०** ಬಾಯಿ ಅಗಲಿಸು.

बानि - **स्त्री०** ಅಲಂಕಾರ; ಶೃಂಗಾರ; ಅಭ್ಯಾಸ; ಕಾಂತಿ; ಕಳೆ; ನುಡಿ.

बानिक - **स्त्री०** ವೇಷ; ಶೃಂಗಾರ.

बानी - **स्त्री०** ನುಡಿ; ಮಾತು; ವಚನ; ಸರಸ್ವತಿ; ಬಣ್ಣ; ಕಾಂತಿ.

बानीकार - **वि०** ಕುಯುಕ್ತಿ ಮಾಡುವ; ಧೂರ್ತ.

बानू } **स्त्री०** ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವರ್ಗದ ಹೆಂ
बानो } ಗಸು; ಗೌರವಸ್ಥೆ.

बाप - **पुं०** ತಂದೆ; ಜನಕ.

बापुरा - **वि०** ತುಚ್ಛ; ನೀಚ; ದೀನ; ಗತಿಕೆಟ್ಟ.

बापू - **पुं०** ಅಪ್ಪ; ಅಣ್ಣ; ಅಯ್ಯ.

बाफ - **स्त्री०** ಹಬೆ; ಆವಿ; ಉಗಿ.

बाफ़ - **वि०** ನೇಯುವ; ನೆಯ್ದ.

बाफ़ता - **पुं०** ಜರತಾರಿಯ ಹೂಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರ.

बाब - **पुं०** ಪರಿಚ್ಛೇದ; ಅಧ್ಯಾಯ.

बाबत - **स्त्री०** ವಿಷಯ; ಸಂಬಂಧ; ಬಾಬತ್ತು.

बाबा - **पुं०** ತಂದೆ; ಸಾಧು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಂಭೋಧಿಸುವ ಆದರ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದ; ವಯೋವೃದ್ಧ; ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದ.

बाबुल - **पुं०** ತಂದೆ; ಬಾಬಿಲೋನ ಪಟ್ಟಣ.

बाबू - **पुं०** ಮಹಾಶಯರು; ರಾಯರು; ಒಂದು ಆದರ ಸೂಚಕ ಸಂಬೋಧನ ಶಬ್ದ.

बाम - **पुं०** ಮಹಡಿ; ಮಾಳಿಗೆ.

बामन - **पुं०** ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

बा-मुहावरा - **वि०** ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

बायँ - **वि०** ಎಡಗಡೆಯ; ಗುರಿ ತಪ್ಪಿದ.

बायन - **पुं०** ಬಾಗಿನ.

बायबी - **वि०** ಹೊರಗಿನ; ಅಪರಿಚಿತ.

बायाँ - **वि०** ಎಡ; ಎಡಗಡೆಯ.

बायें - **क्रि०** ಎಡಗಡೆ; ವಿರುದ್ಧ.

बारंबार - **क्रि०** ಪದೇ ಪದೇ ; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ.

बार - **स्त्री०** ಸಲ ; ತಡವೆ; ಹೊತ್ತು; ವೇಳೆ. **पु०** ಭಾರ; ಹೊರೆ; ಬಾಗಿಲು;—**आम** - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ; —**कश** - ಮಾಲುಗಾಡಿ; ಗೂಡ್ಸ್.

बारगह } **बारगाह** } **स्त्री०** ದರಬಾರು ; ಡೇರೆ.

बारगीर - **पु०** ಹೊರೆ ಹೊರುವವ.

बारजा - **पु०** ಬಾಗಿಲಿನಮೇಲೆ ಮುಂದುಗಡೆ ಚಾಚಿ • ಬಂದಿರುವ ಮಾಡ.

बारदाना - **पु०** ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲು ಸಾಮಾನಿಡುವ ಪಾತ್ರೆ.

बारना - **स०** ತಡೆ; ನಿವಾರಿಸು; ಹೊತ್ತಿಸು; ಹೊಡಿ.

बारवधू - **स्त्री०** ವೇಶ್ಯೆ.

बारबरदार - **पु०** ಭಾರ; ಹೊರುವವ.

बारहखड़ी - **स्त्री०** ಕಾಗುಣಿತ.

बारहदरी - **स्त्री०** ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ತೆರೆದಿರುವ ಮಂಟಪ.

बारहमासी - **स्त्री०** ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುವ; ವರ್ಷವೆಲ್ಲ ಹೂ ಅಥವಾ ಕಾಯಿಬಿಡುವ.

बारहसिंगा - **पु०** ಕಡವೆ; ದುಪ್ಪಿ.

बारहा - **क्रि०** ಹಲವು ಸಾರಿ; ಆಗಾಗ; ಪದೇಪದೇ.

बारां - **पु०** ಮಳೆ.

बारात - **स्त्री० दे० बरात.**

बाराती - **वि०** ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ. **पु०** ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೋಯದ ವಸ್ತ್ರ.

बारिश - **स्त्री०** ಮಳೆ; ಮಳೆಗಾಲ.

बारी - **स्त्री०** ದಡ; ತಟ; ಅಂಚು; ತೋಟ; ಪಾತಿ; ಕಿಟಿಕಿ; ವರಿಸೆ; ಸರದಿ; ಹುಡುಗಿ; ಬಾಲೆ. **पु०** ಊಟದೆಲೆ ದೊನ್ನೆ ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಮಾರುವ ಒಂದು ಜಾತಿ.

बारीक - **वि०** ತೆಳುವಾದ; ನಯವಾದ; ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ; ಸೂಕ್ಷ್ಮ.

बारीकबीन } **बारीकबीं** } **वि०** ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿ.

बारीकबीनी - **स्त्री०** ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿ.

बारीकी - **स्त्री०** ನಯ; ತೆಳುವು; ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ.

बारूद - **स्त्री०** ಕರೀಮದ್ದು ; ತುಪಾಕಿ ಮದ್ದು.

बारे - **क्रि०** ಕಡೆಯಲ್ಲಿ; ಕಡೆಗೆ; ಕೊನೆಗೆ.

बारे में - **अव्य०** ಸಂಬಂಧವಾಗಿ; ಬಗ್ಗೆ; ವಿಚಾರವಾಗಿ; ಕುರಿತು.

बाल - **पु०** ಹುಡುಗ; ಕೂದಲು; ರೆಕ್ಕೆ;—**बांका न होना** - ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಷ್ಟವಾಗದಿರು ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಯಾಗದಿರು. **स्त्री०** ಧಾನ್ಯಗಳ ತೆನೆ ;—**की खाल निकालना** - ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು.

बालक - **पु०** ಹುಡುಗ.

बालटी - **स्त्री०** ಬಕೀಟು.

बालतोड़ - **पु०** ಕೂದಲು ಕೀಳು ವುದರಿಂದಾಗುವ ಹುಣ್ಣು.

बालना - **स०** ಉರಿಸು; ಹೊತ್ತಿಸು.

बालपन - **पु०** ಬಾಲ್ಯ.

बालबच्चे - **पु०** ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ.

बालम - **पु०** ಪ್ರಿಯ; ಇನಿಯ.

बाला - **स्त्री०** ಹುಡಗಿ; ಯುವತಿ. **वि०** ಮೇಲಿನ; ಒಳ್ಳೆಯ; ಮೇಲ್ತರದ; **बोल—** - ಮೇಲುಗೈ; ಪ್ರಾಬಲ್ಯ. **अव्य०** ಮೇಲೆ.

बालाई - **वि०** ಹೆಚ್ಚಿನ; ಮೇಲಿನ; ಹೊರಗಿನ; ಹೊಸಬ. **स्त्री०** ಮೇಲಿನ ಸಂಪಾದನೆ; ಹಾಲಿನ ಕೆನೆ.

बालाख़ाना - **पु०** ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಕೊಠಡಿ.

बाला-नशीन - **पु०** ಕೂಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳ; ಉನ್ನತಾಸನ.

बाला-बाला - **क्रि०** ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ; ಬೇರೆಯಾಗಿ; ಪರಭಾರೆ; ನೇರವಾಗಿ.

बालिका - **स्त्री०** ಸಣ್ಣಹುಡುಗಿ; ಕನ್ಯೆ; ಮಗಳು.

बालिग़ - **पु०** ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೀರಿದವ; ವಯಸ್ಕ.

बालिश - **स्त्री०** ತಲೆದಿಂಬು.

बालिश्त - **पु०** ಗೇಣು.

बाली - **स्त्री०** ಬಾವಲಿ; ಧಾನ್ಯಗಳತೆನೆ.

बालीदगी - **स्त्री०** ಪ್ರವಾಹ; ವಿಕಾಸ.

बालुका - **स्त्री०** / **बालू** - **पु०** ಮಳಲು; ಉಸುಬು —**की भीत**- ಬೇಗನೆ ನಾಶವಾಗುವ ವಸ್ತು, ಭರವಸೆಯಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ್ದು.

बालूशाही / **बालूसाही** **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ; ಬಾಲೂಷ.

बाल्टी - **स्त्री०** **दे०** **बालटी.**

बाल्यावस्था - **स्त्री०** ಹುಡುಗತನ; ಬಾಲ್ಯ.

बाय - **पु०** ಗಾಳಿ; ವಾಯು; ಹೂಸು.

बावड़ी - **स्त्री०** ಸೋಪಾನಗಳಿರುವ ದೊಡ್ಡಕೊಳ; ಬಾವಿ; ಸಣ್ಣಕೆರೆ.

बावजूद - **क्रि०** ಹಾಗಿದ್ದರೂ; ಅಷ್ಟಾದರೂ; ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ.

बावर - **पु०** ನಂಬಿಕೆ.

बावरची - **पु०** ಅಡಿಗೆಯುವ.

बावरचीख़ाना - **पु०** ಅಡಿಗೆಯುಮನೆ; ಪಾಕಶಾಲೆ.

बावला - **वि०** ಹುಚ್ಚ.

बावली - **स्त्री०** ಹುಚ್ಚಿ.

बाशिंदा - **पु०** ನಿವಾಸಿ; ವಾಸಿಸುವವನು.

बाष्प - **पु०** ಹಬೆ; ಕಣ್ಣೀರು.

बास - **पु०** ಇರುವಿಕೆ; ವಾಸ; ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ; ವಾಸನೆ; ಪರಿಮಳ; ಬಟ್ಟೆ; ವಸ್ತ್ರ.

बासन - **पु०** ಪಾತ್ರೆ.

बसना - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ; ಅಪೇಕ್ಷೆ; ವಾಸನೆ; ಗಂಧ. **स०** ಸುವಾಸನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡು.

बासर - पु० ದಿನ; ವಾರ; ಬೆಳಗ್ಗೆ; ಉದಯಕಾಲ.

बासा - पु० ವಾಸಸ್ಥಳ; ಬಿಡದಿ; ವಸತಿ; ಭೋಜನಶಾಲೆ.

बासिरा - पु० ದೃಷ್ಟಿ; ಕಣ್ಣು.

बासी - वि० ಹಳಸಿದ; ತಂಗಳು; ಬಾಡಿದ; ನಿವಾಸಿಸುವ.

बाहना - स० ಹೊರು; ಹೇರು.

बाहम - क्रि० ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ; ಪರಸ್ಪರ.

बाहर - क्रि० ಹೊರಗೆ; ಹೊರಗಡೆ.

बाहरी - वि० ಹೊರಗಿನ; ಪರಕೀಯ.

बहिर - क्रि० दे० **बाहर.**

बाहु - स्त्री० ತೋಳು; ಭುಜ.

बाहुल्य - पु० ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಿಕೆ; ಅಧಿಕತೆ; ಬಾಹುಳ್ಯ.

बाह्य - वि० ಹೊರಗಿನ; ಅನ್ಯ; ಪರಕೀಯ.

बिंद - पु० ನೀರಿನ ಒಂದು ಹನಿ; ತೊಟ್ಟು.

बिंदी - स्त्री० ಸೊನ್ನೆ; ಪೂಜ್ಯ; ಬಿಂದು; ಬೊಟ್ಟು; ಚುಕ್ಕೆ.

बिंधना - अ० ತೂತುಬೀಳು; ಭೇದಿಸಲ್ಪಡು.

बिंब - पु० ನೆರಳು; ಪ್ರತಿಬಿಂಬ.

बिंबा - पु० ತೊಂಡೆಕಾಯಿ; ನೆರಳು; ಪ್ರತಿಬಿಂಬ.

बिआना - स० ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕು; ಈಯು.

बिकना - अ० ಮಾರಲ್ಪಡು; ಬಿಕರಿಯಾಗು.

बिकल - वि० ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ; ಕಳವಳಗೊಂಡ.

बिकवाना - स० ಮಾರಾಟಮಾಡಿಸು, ಬಿಕರಿಮಾಡಿಸು.

बिकसना - अ० ಅರಳು; ವಿಕಸಿತವಾಗು; ಆನಂದಗೊಳ್ಳು.

बिकसाना - स० ಅರಳಿಸು; ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸು.

बिकाऊ - वि० ಮಾರಲ್ಪಡುವ; ಮಾರಲ್ಪಡಲಿರುವ.

बिकार - पु० ರೂಪಗೆಟ್ಟ; ರೋಗ; ದೋಷ; ಪಾಪಕರ್ಮ.

बिक्री - स्त्री० ಮಾರಾಟ; ವಿಕ್ರಯ.

बिखरना - अ० ಚದುರು; ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗು; ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗು.

बिखेरना - स० ಚದರಿಸು; ಎರಚು; ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಮಾಡು.

बिगड़ना - अ० ಕೆಡು; ಹಾಳಾಗು; ಹದಗೆಡು; ಕೋಪಿಸು.

बिगड़ैल - वि० ಸಿಡುಕ; ಕೋಪಿಷ್ಟ.

बिगरना - अ० **बिगड़ना.**

बिगाड़ - पु० ಕೆಡುವಿಕೆ; ಕೆಡುಕು; ದೋಷ; ಜಗಳ; ದ್ವೇಷ.

बिगाड़ना - स० ಕೆಡಿಸು; ಹಾಳುಮಾಡು.

बिगाना - वि० ಇತರರ; ತನ್ನದಲ್ಲದ; ಪರಕೀಯ.

बिगारी - स्त्री० दे० **बेगारी.**

बिगुन - **वि०** ಗುಣರಹಿತವಾದ.

बिगुल - **पु०** ಕಹಳೆ; ಕೊಂಬು.

बिगोना - **स०** ಕೆಡಿಸು; ಹಾಳು ಮಾಡು; ನಾಶಪಡಿಸು.

बिघटना - **स०** ವಿಧ್ವಂಸಮಾಡು; ವಿನಾಶಮಾಡು.

बिचकाना - **स०** ಅಣಕಿಸು; ರೇಗಿಸು.

बिचरना - **अ०** ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗು; ಅಡ್ಡಾಡು; ಸಂಚರಿಸು.

बिचलना - **अ०** ವಿಚಲಿತವಾಗು; ಧೈರ್ಯಗೆಡು; ಮಾತು ತಪ್ಪು.

बिचला - **वि०** ನಡುವಣ; ನಡುಕಲ; ಮಧ್ಯದ.

बिचलाना - **स०** ಕದಲಿಸು.

बिचवान }
बिचवानी } **पु०** ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರ.

बिचारना - **स०** ವಿಚಾರಮಾಡು; ಆಲೋಚಿಸು; ವಿಚಾರಿಸು; ಕೇಳು.

बिचारा - **वि०** दे० **बेचारा.**

बिच्छू - **पु०** ಚೇಳು; ವೃಶ್ಚಿಕ.

बिछना - **अ०** ಹರಡಲ್ಪಡು; ಹಾಸಲ್ಪಡು.

बिछाना - **स०** ಹರಡು; ಹಾಸು; ಹರವು.

बिछावन - **पु०** ಹಾಸಿಗೆ.

बिछिया - **पु०** ಕಾಲುಂಗುರ.

बिछुड़न - **स्त्री०** ಅಗಲಿಕೆ; ವಿರಹ.

बिछुड़ना }
बिछुरना } **अ०** ಅಗಲು; ಬೇರೆಯಾಗು.

बिछुआ - **पु०** ಪೈಂಜಣ, ಪಾದಾಭರಣ.

बिछोह - **पु०** ಅಗಲಿಕೆ; ವಿಯೋಗ.

बिछौना - **पु०** ಹಾಸಿಗೆ.

बिजन - **पु०** ಬೀಸಣಿಗೆ. **वि०** ಏಕಾಂತವಾದ.

बिज़न - **पु०** ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೊಲೆ.

बिजली - **स्त्री०** ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ; ಮಿಂಚು; ಸಿಡಿಲು.

बिज़ाअत - **स्त्री०** ಅಸಲು; ಮೂಲಧನ.

बिज़ातिही - **क्रि०** ತಾನೇ; ಖುದ್ದಾಗಿ.

बिजूका - **पु०** ಹೆದರಿಸಲು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಭೂತದ ಗೊಂಬೆ.

बिझुकना - **अ०** ಹೆದರು; ಅಂಜು.

बिटिया - **स्त्री०** ಮಗಳು.

बिठाना - **स०** ಕೂಡಿಸು; ಕುಳ್ಳಿರಿಸು.

बिडंब - **पु०** ಬೂಟಾಟಿಕೆ; ಆಡಂಬರ.

बिडंबना - **स्त्री०** ಅನುಕರಣ; ನಕಲು; ಅಪಹಾಸ್ಯ; ನಿಂದೆ.

बिडरना - **अ०** ಚದರು; ಭಯಗೊಳ್ಳು.

बिड़ाई - **स्त्री०** ಸಿಂಬಿ.

बिडराना - **स०** ಚದರಿಸು; ಬೆದರಿಸು.

बिडारना - **स०** ಹೆದರಿಸು; ಬೆದರಿಸು; ತರಬು.

बिडाल - **पु०** ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು; ಗಡವ.

बितरना - **स०** ಹಂಚು; ವಿನಿಯೋಗಿಸು.

बिताना - ಸಂ ಕಾಲ ಕಳೆ; ಹೊತ್ತು ಕಳೆ.

बित्ता - ಪುಂ ಗೇಣು.

बिथकना - ಅಂ ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳು; ಚಕಿತನಾಗು; ಸ್ತಬ್ಧನಾಗು; ಮೋಹಿತನಾಗು.

बिथरना - ಅಂ ಬೆದರು; ಬಿಚ್ಚಿಹೋಗು. (**बिथुरना**)

बिथा - ಸ್ತ್ರೀಂ ವ್ಯಥೆ; ದುಃಖ.

बिथारना - ಸಂ ಚದರಿಸು; ಚಿಮುಕಿಸು.

बिदकना - ಅಂ ಬಿರಿ; ಒಡೆ; ಘಾಯವಾಗು.

बिदकाना - ಸಂ ಸೀಳು; ಸಿಗಿ; ಘಾಯಗೊಳಿಸು.

बिदा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಪ್ರಸ್ಥಾನ; ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಹೊರಡಲು ಅನುಮತಿ;—**होना** - ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳು, ಹೊರಡು.

बिदाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಗಲುವಿಕೆ; ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ; ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

बिदारना - ಸಂ ಸೀಳು; ಹರಿ.

बिदून - ಅವ್ಯಂ ಹೊರತು; ಇಲ್ಲದೆ.

बिदेश - ಪುಂ ಪರದೇಶ.

बिद्दत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅನ್ಯಾಯ; ಕಷ್ಟ; ವಿಪತ್ತು; ಕೆಡಕು; ಅತ್ಯಾಚಾರ.

बिध - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿಧ; ಬಗೆ.

बिन - ಅವ್ಯಂ ಹೊರತು; ವಿನಾ. ಪುಂ ಮಗ.

बिनती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಅರಿಕೆ; ವಿನಂತಿ.

बिनना - ಸಂ ಆರಿಸು; ನೇಯು.

बिनसना - ಅಂ ನಷ್ಟವಾಗು; ನಾಶವಾಗು.

बिनसाना - ಸಂ ನಾಶಮಾಡು.

बिना - ಅವ್ಯಂ ಅಲ್ಲದೆ; ಹೊರತು; ವಿನಾ. ಸ್ತ್ರೀಂ ತಳಹದಿ; ಬುಡ.

बिनाई / **बिनावट** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಯುವಿಕೆ; ನೇಯುವಿಕೆ; ನೆಯ್ಗೆ.

बिनासना - ಸಂ ಸಂಹಾರಮಾಡು; ಅಳಿಸು.

बिनौला - ಪುಂ ಹತ್ತಿಯ ಕಾಳು.

बिपच्छ - ಪುಂ ಶತ್ರು; ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ.

बिपच्छी - ಪುಂ ವಿರೋಧಿ; ಶತ್ರು.

बिबरन - ವಿಂ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟ; ವಿವರ್ಣವಾದ.

बिबस - ವಿಂ ವಿವಶನಾದ; ಕಡ್ಡಾಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ. ಕ್ರಿಂ ವಿವಶನಾಗಿ.

बिबाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾಲಿನ ಚರ್ಮ ಬಿರಿಯುವ ರೋಗ.

बिबाक - ವಿಂ ದೇಂ **बेबाक**.

बिमन - ವಿಂ ಚಿಂತಿತನಾದ; ದುಃಖಿತ.

बिमोहना - ಸಂ ಮೋಹಿಸು; ಮೋಹಗೊಳಿಸು.

बिया - ಪುಂ ಬೀಜ.

बियाना - ಸಂ ಈಯುವುದು. (**बिआना**)

बियाबान - ಪುಂ ಬೆಂಗಾಡು.

बिरंग - **वि०** ಅನೇಕ ಬಣ್ಣಗಳ; ನಾನಾವರ್ಣದ.

बिरझना - **अ०** ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು; ಹೆಣಗಾಡು.

बिरथा - **वि०** ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ವ್ಯರ್ಥ.

बिरद - **पु०** ಕೀರ್ತಿ; ಯಶಸ್ಸು.

बिरमना - **अ०** ಉಳಕೊಳ್ಳು; ನಿಲ್ಲು; ತಡೆ; ವಿಶ್ರಾಂತಿಮಾಡು.

बिरमाना - **स०** ತಡೆ; ನಿಲ್ಲಿಸು; ವ್ಯಾಮೋಹಗೊಳಿಸು.

बिरला - **वि०** ಒಂದೆರಡು; ಅಪೂರ್ವ; ವಿರಳ.

बिरवा - **पु०** ಗಿಡ.

बिरहिन, **बिरहिनी** - **स्त्री०** ತನ್ನ ಪ್ರಿಯನಿಂದ ಅಗಲಿರುವವಳು; ವಿಯೋಗಿನಿ.

बिरही - **पु०** ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಳಿಂದ ಅಗಲಿರುವವ; ವಿಯೋಗಿ.

बिराजना - **अ०** ವಿರಾಜಿಸು; ಮಂಡಿಸು.

बिरादर - **पु०** ಸಹೋದರ.

बिरादरी - **स्त्री०** ಸಹೋದರತನ; ನೆಂಟಸ್ತನ; ಪರಿವಾರ.

बिरान, **बिराना** - **वि०** ಇತರ; ಪರಕೀಯ; ಅನ್ಯ.

बिराना - **स०** ಅಣಕಿಸು.

बिरियाँ - **स्त्री०** ಹೊತ್ತು; ಸಮಯ; ಸಲ; ಸಾರಿ.

बिलंब - **पु०** ತಡ; ಸಾವಕಾಶ; ವಿಳಂಬ.

बिल - **पु०** ತೂತು; ಬಿರಕು; ಬಿಲ; **—तमूम** - ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ; **—जब्र** - ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ; **—जुमला** - ಒಟ್ಟಾಗಿ; ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ; **—फ़र्ज़** - ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ.

बिलकुल - **क्रि०** ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಸರ್ವಥಾ.

बिलखना - **अ०** ಅಳು; ಗೋಳಿಡು; ವಿಲಾಪಿಸು.

बिलग - **वि०** ಬೇರೆ; ಪ್ರತ್ಯೇಕ. **पु०** ಬೇರೆಯಾಗಿರುವಿಕೆ.

बिलगाना - **अ०** ಅಗಲು; ಬೇರೆಯಾಗು. **स०** ಅಗಲಿಸು; ಬೇರ್ಪಡಿಸು.

बिलटी - **स्त्री०** ರೈಲು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಪಾವತಿ.

बिलपना - **अ०** **दे०** **बिलखना.**

बिल-फ़र्ज़ - **क्रि०** ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸಿ; ಹೀಗೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು.

बिलफ़ेल - **क्रि०** ಈಗ; ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ; ಪ್ರಸ್ತುತ.

बिलबिलाना - **अ०** ಮಿಸುಕಾಡು. ನರಳು.

बिलमना - **अ०** ತಡವಾಗು; ತಂಗು.

बिलमाना - **स०** ತಡಮಾಡು.

बिललाना - **अ०** ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು; ವಿಲಾಪಿಸು; ಹಲಬು.

बिलसना - **अ०** ಆನಂದಿಸು.

बिलस्त - पुं० ಗೇಣು.

बिला - अव्य० दे० बिना.

बिलाई - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಬೆಕ್ಕು; ಪಾತಾಳಗರಡಿ; ಪಾತಾಳಭೇದಿ; ಅಡ್ಡ ಅಗುಳಿ.

बिलाना - अ० ಮಾಯವಾಗು; ಮರೆಯಾಗು; ಅಳಿ.

बिलार - पुं० ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು.

बिलोकना - स० ನೋಡು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು.

बिलोड़ना - स० ಕಡೆ; ಮಥಿಸು; ಎರೆಚಾಡು; ಚೆಲ್ಲು.

बिलोना - स० ಕಡೆ; ಮಥಿಸು.

बिल्कुल - क्रि० दे० बिलकुल.

बिल्ला - पुं० ತಗಡಿನ ಬಿಲ್ಲೆ.

बिल्ली - स्त्री० ಬೆಕ್ಕು.

बिल्लौर - पुं० ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲೆ.

बिवराना - स० ಕೂದಲ ಸಿಕ್ಕನ್ನು ಬಿಡಿಸು.

बिसमिल - वि० ಗಾಯಗೊಂಡ. पुं० ಅರ್ಪಣೆ; ಬಲಿ.

बिसमिल्लाह - पुं० ಪ್ರಾರಂಭ; ಆದಿ.

बिसरना - स० ಮರೆತುಹೋಗು.

बिसराना - स० ಮರೆತುಬಿಡು.

बिसवास - पुं० दे० विश्वास.

बिसहना - स० ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳು; ಖರೀದಿಮಾಡು.

बिसहर - पुं० ಹಾವು; ಸರ್ಪ.

बिसात - स्त्री० ಸ್ಥಿತಿ; ಗತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಶಕ್ತಿ; ಆಸ್ತಿ; ಬಂಡವಾಳ.

बिसाती - पुं० ಮಣಿಗಾರ; ಸೂಜಿ, ದಾರ, ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರುವವ.

बिसारना - स० दे० बिसराना.

बिसाहना - स० ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳು; ಕೊಳ್ಳು.

बिसूरना - अ० ಚಿಂತಿಸು; ದುಃಖಪಡು.

बिस्तर - पुं० ಹಾಸಿಗೆ; ವಿಸ್ತಾರ; ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

बिस्तारना - स० ಹರಡಿಸು; ವಿಸ್ತರಿಸು.

बिस्वास - पुं० दे० विश्वास.

बिहँग - पुं० ಪಕ್ಷಿ, ನೋಡ.

बिहँसना - अ० ನಸುನಗು; ಅರಳು; ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗು.

बिहतर - वि० ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ.

बिहान - पुं० ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ.

बिहाना - स० ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು; ತ್ಯಜಿಸು.

बिहाल - वि० ಕಳವಳಗೊಂಡ; ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ.

बिहिश्त - स्त्री० ಸ್ವರ್ಗ; ವೈಕುಂಠ.

बींधना - स० ಚುಚ್ಚು; ತೂತು ಮಾಡು.

बी - स्त्री० दे० बीबी.

बीघा - पुं० ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಒಂದು ಅಳತೆ; ಏಕರೆಯ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ.

बीच - **पु०** ಮಧ್ಯ; ನಡು. **क्रि०** ಮಧ್ಯೆ; ನಡುವೆ;—**बिचाव** - ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ.

बीचोंबीच - **क्रि०** ನಡುಮಧ್ಯೆ; ನಟ್ಟ ನಡುವೆ.

बीज - **पु०** ಬೀಜ.

बीजक - **पु०** ಸೂಚಿ; ಪಟ್ಟಿ; ಕಬೀರದಾಸರ ಪದಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹ.

बीजगणित - **पु०** ಬೀಜಗಣಿತ.

बीजन - **पु०** ಬೀಸಣಿಗೆ.

बीजू - **वि०** ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆದ.

बीट - **स्त्री०** ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಲ.

बीठा - **पु०** ಕುದುರು; ಮಡಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನಿರಿಸುವ ಸಿಂಬೆ.

बीड़ा - **पु०** ಅಡಿಕೆ, ಸುಣ್ಣ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಿದ ವೀಳೆಯದಲೆಯ ಸುರುಳಿ; ಪಾನ್ ಪಟ್ಟಿ; —**उठाना** - ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡು, ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗು; —**देना** - ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡು; ವೀಳೆಯ ಕೊಡು.

बीड़ी - **स्त्री०** ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಸುರಳಿ; ಬೀಡಿ.

बीतना - **अ०** (ಕಾಲವು) ಕಳೆದು ಹೋಗು; ಗತಿಸು; ಸಾಗು.

बीता - **पु०** ಗೇಣು.

बीधना - **अ०** ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು. **स०** ಹಣ್ಣು ಮಾಡುವುದು; ರಂಧ್ರ ಮಾಡುವುದು.

बीन - **स्त्री०** ವೀಣೆ.

बीनना - **स०** ಆರಿಸು.

बीनाई - **स्त्री०** ದೃಷ್ಟಿ; ನೋಟ.

बीनी - **स्त्री०** ಮೂಗು.

बीफै - **पु०** ಗುರುವಾರ; ಬೃಹಸ್ಪತಿ ವಾರ.

बीबी - **स्त्री०** ಹೆಂಡತಿ; ಪತ್ನಿ.

बीभत्स - **वि०** ನೋಡಿದರೆ ಹೇಸಿಗೆಯುಂಟಾಗುವ; ಅಸಹ್ಯ; ಕ್ರೂರ; ಪಾಪಿ. **पु०** ಬೀಭತ್ಸ ರಸ.

बीमा - **पु०** ವಿಮೆ; ಇನ್‌ಷ್ಯೂರೆನ್ಸು.

बीमार - **वि०** ಅಸ್ವಸ್ಥ; ರೋಗಗ್ರಸ್ತ.

बीमारी - **स्त्री०** ರೋಗ; ಕಾಯಲೆ; ವ್ಯಾಧಿ; ಹೆಣಗಾಟ; ಕೆಟ್ಟ ಚಟ; ದುರಭ್ಯಾಸ.

बीरा - **पु०** **दे०** **बीड़ा**.

बीरान - **वि०** ಶೂನ್ಯವಾದ.

बीसी - **स्त्री०** ಇಪ್ಪತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಸಮೂಹ; ಪ್ರಭವಾದಿ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗ.

बीहड़ - **वि०** ತಗ್ಗು ಮುಗ್ಗಾದ; ಕರಡು; ಮರಡು.

बुंद - **स्त्री०** ತೊಟ್ಟು; ಹನಿ; ಬಿಂದು.

बुंदकी - **स्त्री०** ಸಣ್ಣ ಬೊಟ್ಟು; ಚುಕ್ಕೆ.

बुआ - **स्त्री०** ಸೋದರತ್ತೆ.

बुक - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆ.

बुक़चा - **पु०** ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟು; ಗಂಟು.

बुक़ची - **स्त्री०** ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸಣ್ಣ ಗಂಟು; ಸಿಂಪಿಗರು ಸೂಜಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನಿಡುವ ಚೀಲ.

बुकनी - **स्त्री०** ಪುಡಿ; ಚೂರ್ಣ; ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿ.

बुक्का - **पु०** ಹಿಡಿ; ಕಾಗೆ ಬಂಗಾರದ ಪುಡಿ.

बुख़ार - **पु०** ಜ್ವರ; ತಾಪ; ಶೋಕ; ಕ್ರೋಧ; ದುಃಖ.

बुख़्ल - **स्त्री०** ಲೋಭಿತನ.

बुग्ज़ - **पु०** ಹೊರಗೆಡಹದಹಗೆತನ.

बुज़ - **स्त्री०** ಕುರಿ.

बुज़दिल - **वि०** ಅಂಜುಬುರಕ; ಹೇಡಿ.

बुज़ुर्ग - **वि०** ದೊಡ್ಡ; ಹಿರಿಯ **पु०** ಹಿರಿಯರು; ಪೂರ್ವಿಕರು.

बुज़ुर्गी - **स्त्री०** ಹಿರಿತನ; ಮುದಿತನ.

बुझना - **अ०** ಆರು; ಅಡಗು; ನಂದು.

बुझाना - **स०** ಆರಿಸು; ಅಡಗಿಸು; ನಂದಿಸು; ಬೋಧಿಸು.

बुझौवल - **स्त्री०** ಒಗಟು, ಚಮತ್ಕಾರಯುಕ್ತ ಮಾತು.

बुड़ाना - **स०** ಮುಳುಗಿಸು, ನಾಶ ಮಾಡು.

बुड्ढा - **वि०** ಮುದುಕ; ವೃದ್ಧ.

बुढ़भस - **पु०** ಮುದಿತನದಲ್ಲಿ ಯೌವನ.

बुढ़ाई - **स्त्री०** ಮುದಿತನ; ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ.

बुढ़ाना - **अ०** ಮುಪ್ಪುಬರು; ಮುದುಕನಾಗು.

बुढ़ापा - **पु०** ಮುದಿತನ; ಮುಪ್ಪು.

बुढ़िया - **स्त्री०** ಮುದುಕಿ.

बुढ़ौती - **स्त्री०** **दे०** **बुढ़ापा.**

बुत - **पु०** ಮೂರ್ತಿ; ಪ್ರತಿಮೆ; ವಿಗ್ರಹ; ಪ್ರಿಯತಮ.

बुत-कदा - **पु०** ಮಂದಿರ; ಇನಿಯಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳ.

बुत-ख़ाना - **पु०** ದೇವಾಲಯ.

बुत-परस्त - **वि०** ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕ.

बुत-परस्ती - **स्त्री०** ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ; ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ.

बुत-शिकन - **वि०** ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವವ; ಮೂರ್ತಿಭಂಜನ.

बुताना - **स०** **दे०** **बुझाना.**

बुत्ता - **पु०** ವಂಚನೆ.

बुदबुद - **पु०** ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆ.

बुद्ध - **वि०** ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವ; ಜಾಗೃತ; ಜ್ಞಾನಿ; ಪಂಡಿತ; ವಿದ್ವಾಂಸ. **पु०** ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ.

बुद्धि - **स्त्री०** ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ; ಬುದ್ಧಿ.

बुद्धिमत्ता - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ.

बुद्धू - **पु०** ಮೂರ್ಖ, ದಡ್ಡ, ಮಂಕ.

बुनना - **स०** ನೇಯು.

बुनाई - **स्त्री०** ನೇಯುವಿಕೆ; ನೆಯ್ಗೆ; ನೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ.

बुनावट - **स्त्री०** ನೇಯ್ಗೆ.

बुनियाद - स्त्री० ತಳಹದಿ; ಅಸ್ತಿಭಾರ; ಮೂಲ.

बुभुक्षा - स्त्री० ಹಸಿವು.

बुभुक्षित - वि० ಹಸಿದ.

बुरका - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮೈಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರದೆ; ಬುರುಕಾ.

बुरा - वि० ಕೆಟ್ಟ; ಕೆಡಕಾದ; ನಿಕೃಷ್ಟ.

बुराई - स्त्री० ಕೆಡಕು; ನೀಚತೆ; ಅವಗುಣ; ದೂರು; ನಿಂದೆ.

बुरादा - पु० ಮರದ ಪುಡಿ.

बुर्ज - पु० ಗೋಪುರ; ಬುರುಜು; ಕೋಟೆಯಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗೋಪುರ.

बुर्द - स्त्री० ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆ ಸಿಗುವ ಹಣ; ಲಾಭ.

बुर्दबार - वि० ಸಹಿಸುವವ; ಸಹನಶೀಲ.

बुलंद - वि० ದೊಡ್ಡ; ಹಿರಿದಾದ; ಉನ್ನತ.

बुलंदी - स्त्री० ದೊಡ್ಡದು; ಎತ್ತರ; ಔನ್ನತ್ಯ.

बुलबुल - स्त्री० ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿ.

बुलबुला - पु० ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆ.

बुलहवस - वि० ಆಸೆಯುಳ್ಳ; ಲೋಭಿ; ಕಾಮವಾಸನೆಯುಳ್ಳ.

बुलवाना - स० ಕರೆಯಿಸು; ಕರೆಕಳುಹಿಸು.

बुलाक - पु० ಬುಲಾಕು.

बुलाना - स० ಕೂಗು.

बुलावा - पु० ಕರೆ; ಆಮಂತ್ರಣ.

बुहारना - स० ಗುಡಿಸು; ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡು.

बुहारी - स्त्री० ಕಸಬರಿಕೆ.

बूंद - स्त्री० ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟು; ಹನಿ; ಬಿಂದು.

बूंदाबांदी - स्त्री० ಸಣ್ಣಮಳೆ; ಅಲ್ಪವೃಷ್ಟಿ; ಹನಿಮಳೆ.

बूंदी - स्त्री० ಬೂಂದಿ (ಮಿಠಾಯಿ); ಹನಿ.

बू - स्त्री० ವಾಸನೆ; ಪರಿಮಳ; ನಾತ; ದುರ್ಗಂಧ.

बूआ - स्त्री० ಸೋದರತ್ತೆ; ಅಕ್ಕ.

बूकना - स० ಪುಡಿಮಾಡು; ಅರೆ; ಬೀಸು.

बूग़दान - पु० ಕೋತಿಯಾಟ ಆಡಿಸುವವನ ಚೀಲ.

बूग़-बन्द - पु० ಗಂಟು ಕಟ್ಟುವ ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನುಗಳ ಚೀಲ.

बूचड़ - पु० ಕಸಾಯಿಯವ;—**खाना -** ಕಸಾಯಿ ಅಂಗಡಿ.

बूचा - वि० ಕಿವಿಹರಕ; ಅಂಗಹೀನ.

बूझ - स्त्री० ತಿಳುವಳಿಕೆ; ಬುದ್ಧಿ; ಒಗಟೆ.

बूझना - स० ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು.

बूट - पु० ಹಸಿಗಡಲೆ; ಕಡಲೇಗಿಡ.

बूटा - ಪುಂ ಸಣ್ಣಮರ; ಗಿಡ; ಗೋಡೆ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪುಷ್ಪ ಅಥವಾ ಗಿಡಗಳ ಆಕಾರ.

बूटी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವನಸ್ಪತಿ; ವನೌಷಧಿ; ಮೂಲಿಕೆ.

बूड़ना - ಅಂ ಮುಳುಗು; ಲೀನವಾಗು.

बूढ़ा - ಪುಂ ಮುದುಕ.

बूता - ಪುಂ ಬಲ; ಶಕ್ತಿ.

बूदोबाश - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಾಸಸ್ಥಾನ.

बूम - ಪುಂ ಗೂಬೆ.

बूरा - ಪುಂ ಬೂರಾ ಸಕ್ಕರೆ.

बूरानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಾಂಗೀಭಾತು.

बूस्तां - ಪುಂ ಹೂದೋಟ.

बृहत, बृहद् - ವಿಂ ಬಲು ದೊಡ್ಡ; ಭಾರಿ.

बेंग - ಪುಂ ಕಪ್ಪೆ.

बेंट, बेंठ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಯುಧ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹಿಡಿ; ಹಿಡಿಕೆ.

बेंड़ा - ವಿಂ ಸೊಟ್ಟಗಿರುವ; ವಕ್ರ.

बेंत - ಪುಂ ಬೆತ್ತ.

बेंदी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬೊಟ್ಟು; ತಿಲಕ.

बे - ಪ್ರತ್ಯಂ ನಿಷೇಧಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಅಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಉದಾ; **बे - असर, बे-क़दर.**

बेअक़ल - ವಿಂ ತಿಳಿಗೇಡಿ; ಮೂರ್ಖ.

बेअदब - ವಿಂ ಮರ್ಯಾದೆಗೆಟ್ಟ; ಅಶಿಷ್ಟ.

बेअसर - ವಿಂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀಳದ.

बेअसल - ವಿಂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ; ಸುಳ್ಳು.

बेआब - ವಿಂ ಹೊಳಪಿಲ್ಲದ; ಕಾಂತಿಹೀನ.

बेआबरू - ವಿಂ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲದ; ಮಾನಹೀನ.

बेइन्तहा - ವಿಂ ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದ.

बेइन्साफ़ - ವಿಂ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದ.

बेईमान - ವಿಂ ಅಧರ್ಮಿ; ಅನಾಚಾರಿ; ನಂಬಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರನಲ್ಲದ; ಅಪ್ರಮಾಣಿಕ.

बेईमानी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ; ಮೋಸ; ಮೋಸಗಾರಿಕೆ.

बेतज्ञ - ವಿಂ ಮರು ಮಾತಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವ.

बेक़दर - ವಿಂ ಗೌರವಹೀನ.

बेक़दरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಗೌರವ.

बेक़रार, बेकल - ವಿಂ ವ್ಯಾಕುಲ; ಚಿಂತಿತ; ವಿಹ್ವಲಗೊಂಡ; ಕಳವಳಗೊಂಡ.

बेकली - ಸ್ತ್ರೀಂ ವ್ಯಾಕುಲತೆ; ಕಳವಳ.

बेकस - ವಿಂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ; ಅನಾಥ.

बेक़सूर - ವಿಂ ನಿರಪರಾಧಿ.

बेकहा - ವಿಂ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದವನು.

बेक़ाबू - ವಿಂ ವಶ ತಪ್ಪಿದ.

बेकाम - ವಿಂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ; ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

बेक़ायदा - ವಿಂ ನಿಯಮವಿರುದ್ಧ; ಅಕ್ರಮ.

बेकार - वि० ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ; ನಿರುದ್ಯೋಗಿ; ನಿರರ್ಥಕ; ವ್ಯರ್ಥ.

बेकारी - स्त्री० ನಿರುದ್ಯೋಗ; ವ್ಯರ್ಥ.

बेकुसूर - वि० दे० **बेकसूर.**

बेखटके - क्रि० ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ; ಧಾರಾಳವಾಗಿ.

बेख़बर - क्रि० ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ; ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ.

बेख़ौफ़ - वि० ನಿಶ್ಚಿಂತ, ನಿರ್ಭಯ.

बेग - पु० ವೇಗ; ಸಾಹುಕಾರ; ಒಂದು ಬಿರುದು.

बेगम - स्त्री० ರಾಣಿ.

बेगरज़ - वि० ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ.

बेगानगी - स्त्री० ಪರಕೀಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ.

बेगाना - वि० ಪರಕೀಯ; ಇತರರ.

बेगार - पु० ಬಿಟ್ಟಿ; ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ.

बेगारी - स्त्री० ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಿಕೆ.

बेगुनाह - वि० ನಿರಪರಾಧಿ.

बेचना - स० ಮಾರು; ವಿಕ್ರಯಿಸು.

बेचारा - वि० ಗತಿಯಿಲ್ಲದ; ನಿಸ್ಸಹಾಯ; ನಿರ್ಗತಿಕ; ಬಡಪಾಯಿ.

बेचैन - वि० ವ್ಯಾಕುಲ; ಚಿಂತಿತ.

बेजड़ - वि० ಬುಡವಿಲ್ಲದ; ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ.

बेज़बान - वि० ಬಾಯಿಲ್ಲದ; ಮೂಕ.

बेजा - वि० ಅನುಚಿತ; ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕ.

बेजान - वि० ಜೀವಾಳವಿಲ್ಲದ; ಸೊರಗಿದ.

बेज़ाब्ता - वि० ನಿಯಮವಿರುದ್ಧ; ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧ.

बेज़ार - वि० ಬೇಸರಗೊಂಡ.

बेजोड़ - वि० ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ; ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ.

बेटा - पु० ಮಗ.

बेठन - पु० ಗಂಟು ಕಟ್ಟುವ ಬಟ್ಟೆ.

बेठिकाने - वि० ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ; ಅಸಂಬದ್ಧ.

बेड़ - पु० ಬದು; ಬದುವು.

बेड़ा - पु० ತೆಪ್ಪ; **—पार करना** - ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರಾಗು. **वि०** ಸೊಟ್ಟಗಿರುವ.

बेड़ी - स्त्री० ಸಂಕೋಲೆ; ಸಣ್ಣ ತೆಪ್ಪ.

बेडौल - वि० ವಿಕಾರವಾದ; ಅನುಪಯುಕ್ತವಾದ.

बेढंगा - वि० ರೀತಿ ತಪ್ಪಿದ; ಕುರೂಪವಾದ; ಅಸಹ್ಯವಾದ.

बेढना - स० ಬೇಲಿಹಾಕು.

बेढब - वि० दे० **बेढंगा.**

बेत - पु० ಬೆತ್ತ.

बेतकल्लुफ़ - वि० ಸಂಕೋಚಪಡದ; ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದ.

बेतमीज़ - वि० ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನರಿಯದ; ಮೂಢ.

बेतरह - क्रि० ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ; ಅನುಚಿತವಾಗಿ; ವಿಪರೀತವಾಗಿ.

बेतरीका - वि० ನಿಯಮಗೆಟ್ಟ; ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದ.

बेतहाशा - क्रि० ಬಲುವೇಗವಾಗಿ; ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡದೆ.

बेताब - वि० ದುರ್ಬಲ; ಅಶಕ್ತ.
बेताबी - स्त्री० ದೌರ್ಬಲ್ಯ.
बेतार - वि० ತಂತಿಯಿಲ್ಲದ.
बेताल - पु० ವಂದಿ ಮಾಗಧ; ಬೇತಾಳ.
बेतुका - वि० ಅಸಮಂಜಸ; ಅಸಂಬದ್ಧ.
बेदख़ल - वि० ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ; ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ.
बेदख़ली - स्त्री० ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವಿಕೆ; ಅಧಿಕಾರಚ್ಯುತಿ.
बेदम - वि० ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ; ಸತ್ತ; ಮೃತಪ್ರಾಯ.
बेदर्द - वि० ದಯೆ ಇಲ್ಲದ; ಕನಿಕರವಿಲ್ಲದ.
बेदर्दी - स्त्री० ನಿರ್ದಯೆ.
बेदाग़ - वि० ನಿಷ್ಕಳಂಕ; ಸ್ವಚ್ಛ; ನಿರಪರಾಧಿ.
बेदाद - पु० ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಜುಲ್ಮಿ.
बेदाना - पु० ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು.
बेदार - वि० ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವ.
बेदारी - स्त्री० ಎಚ್ಚರಿಕೆ.
बेधड़क - क्रि० ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ; ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ.
बेधना - स० ಭೇದಿಸು; ತಿವಿ.
बेन - पु० ಕೊಳಲು; ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ.
बेनज़ीर - वि० ಸಾಟಿಇಲ್ಲದ; ಅನುಪಮ.
बेनवा - पु० ದರಿದ್ರ; ಬಡವ.
बेना - पु० ಕೈಬೀಸಣಿಗೆ.
बेनिमून - वि० ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ.
बेनियाज़ - वि० ಬಂಧನರಹಿತ.
बेनी - स्त्री० ತುರುಬು.
बेनु - पु० ಕೊಳಲು; ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ.
बेपरद - वि० ಆವರಿಸಲ್ಪಡದ; ಬೆತ್ತಲೆ; ಬಹಿರಂಗವಾದ.
बेपरवा / **बेपरवाह** - वि० ಯಾವುದನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದ; ಉದಾಸೀನ.
बेपरवाही - स्त्री० ಅಲಕ್ಷ್ಯ; ಉದಾಸೀನತೆ.
बेपीर - वि० ನಿರ್ದಯಿ; ನಿಷ್ಕರುಣಿ.
बेपेंदी - वि० ಬುಡವು ಭದ್ರವಿಲ್ಲದ.
बेफ़ायदा - वि० ಲಾಭವಿಲ್ಲದ; ವ್ಯರ್ಥ.
बेफ़िक्र - वि० ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದ; ಸಂತೃಪ್ತ.
बेफ़िक्री - स्त्री० ನಿಶ್ಚಿಂತೆ.
बेबस - वि० ನಿರುಪಾಯನಾದ; ವಿವಶ.
बेबसी - स्त्री० ದಾರಿ ಕಾಣದಿರುವಿಕೆ; ವಿವಶತೆ; ನಿರುಪಾಯದೆಶೆ.
बेबाक - वि० ಭಯವಿಲ್ಲದ; ತೀರಿದ; ಸಂದಾಯವಾದ; ಬಾಕಿಯಿಲ್ಲದ.
बेबुनियाद - वि० ಬುಡವಿಲ್ಲದ; ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ.
बेभाव - वि० ಎಣಿಸಲಾದಗ; ಅಪರಿಮಿತವಾದ.
बेमज़ा - वि० ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲದ.
बेमरम्मत - वि० ದುರುಸ್ತು ಮಾಡದ; ಹರಕು ಮುರಕು.

बेमुनासिब - वि० ಅನುಚಿತವಾದ.

बेमुरव्वत - वि० ಸೌಜನ್ಯವಿಲ್ಲದ; ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ.

बेमौक़ा - वि० ಅಕಾಲದ; ಅವೇಳೆಯ.

बेमौसिम - वि० ಅಕಾಲದ.

बेर - पु० ಎಲಚಿ ಹಣ್ಣು; ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು.

बेरहम - वि० ದಯೆಯಿಲ್ಲದ; ಕ್ರೂರ.

बेरहमी - स्त्री० ಕ್ರೌರ್ಯ.

बेरुख़ - वि० ವಿಮುಖ; ಕುಪಿತ.

बेरोक - क्रि० ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ; ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದೆ.

बेरोज़गार - वि० ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

बेल - पु० ಬಿಲ್ವಮರ. स्त्री० ಬಳ್ಳಿ.

बेलचा - पु० ಪಿಕಾಸಿ; ಸಲಿಕೆ.

बेलज़्ज़त - वि० ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ; ಸುಖವಿಲ್ಲದ.

बेलदार - पु० ಮಣ್ಣೊಡ್ಡ.

बेलन - पु० ಲಟ್ಟಣಿಗೆ; ಗುಂಡು ಕಲ್ಲು.

बेलना - स० ಲಟ್ಟಿಸು; ಹರವು. पु० ಲಟ್ಟಣಿಗೆ.

बेलबूटा - पु० ಕಸೂತಿಯ ಹೂಬಳ್ಳಿ; ಬುಟ್ಟಾ ಕೆಲಸ.

बेला - पु० ಸಮುದ್ರದ ತೀರ; ಹೊತ್ತು; ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ.

बेलाग - वि० ಉಳಿದವುಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ.

बेलौस - वि० ನಿಜವಾದ; ಶುದ್ಧವಾದ; ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ.

बेवक़ूफ़ - वि० ಮೂರ್ಖ; ದಡ್ಡ; ಅವಿವೇಕಿ.

बेवक़ूफ़ी - स्त्री० ಮೂರ್ಖತನ; ಅವಿವೇಕ.

बेवक्त - क्रि० ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ; ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ.

बेवफ़ा - वि० ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕ; ದ್ರೋಹಿ.

बेवरा - पु० दे० ब्यौरा.

बेवा - स्त्री० ವಿಧವೆ.

बेश - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಅಧಿಕ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

बेशउर - वि० ತಿಳಿಗೇಡಿತನ.

बेशक - क्रि० ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ; ಖಂಡಿತ.

बेशकीमत / बेशकीमती - वि० ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ; ಬಹು ಮೌಲ್ಯವಾದ.

बेशरम - वि० ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ; ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟ.

बेशरमी - स्त्री० ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ; ನಿರ್ಲಜ್ಜತೆ.

बेशी - स्त्री० ಲಾಭ; ನಫೆ.

बेशुमार - वि० ಎಣಿಸಲಾಗದ; ಅಗಣಿತ.

बेश्म - पु० ಮನೆ; ಗೃಹ.

बेसन - पु० ಕಡಲೆಯ ಹಿಟ್ಟು.

बेसबब - क्रि० ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ; ಅಕಾರಣ.

बेसबरा - वि० ಆತುರಪಡುವ.

बेसबरी - स्त्री० ಅಧೈರ್ಯ.

बेसमझ - वि० ತಿಳಿಗೇಡಿ; ಬುದ್ಧಿಹೀನ; ಮೂರ್ಖ.

बेसमझी - **स्त्री०** ತಿಳಿಗೇಡಿತನ; ಮೂರ್ಖತನ.

बेसरा - **वि०** ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದ.

बेसाहना - **स०** ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳು; ಖರೀದಿಮಾಡು.

बेसाहा - **पु०** ಕೊಂಡ ಸಾಮಾನು; ಸರಕು.

बेसिलसिला - **वि०** ಕ್ರಮತಪ್ಪಿದ; ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ.

बेसुध - **वि०** ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದ.

बेसुर - **वि०** ಅಪಸ್ವರದ.

बेह - **पु०** ರಂಧ್ರ. **वि०** ಉತ್ತಮವಾದ.

बेहतर - **वि०** ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮತರ; ಮೇಲಾದ.

बेहतरी - **स्त्री०** ಒಳಿತು.

बेहबूद } **स्त्री०** ಉಪಕಾರ; ಒಳ್ಳೆಯ
बेहबूदी } ಮಾತು; ಶುಭಕಾರ್ಯ.

बेहद - **वि०** ಮಿತಿಮೀರಿದ; ಅಪಾರವಾದ; ಅತ್ಯಧಿಕ.

बेहया - **वि०** ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ; ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ; ನಿರ್ಲಜ್ಜ.

बेहयाई - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ.

बेहाल - **वि०** ದೆಶೆಗೆಟ್ಟ; ವ್ಯಾಕುಲಪಡುವವ.

बेहाली - **स्त्री०** ವ್ಯಾಕುಲತೆ.

बेहिसाब - **वि०** ಎಣಿಸಲಾಗದ.

बेहूदगी - **स्त्री०** ಒರಟುತನ; ಅಸಭ್ಯತೆ.

बेहूदा - **वि०** ಒರಟ; ಅಸಭ್ಯ.

बेहैफ़ - **वि०** ನಿಶ್ಚಿಂತ.

बेहोश - **वि०** ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದ; ಮೂರ್ಛಿತ.

बेहोशी - **वि०** ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪುವಿಕೆ; ಮೂರ್ಛೆ.

बैंगन - **पु०** ಬದನೇಕಾಯಿ.

बैंगनी } **वि०** ಬದನೇಕಾಯಿ ಬಣ್ಣದ;
बैंजनी } ಊದಾ.

बै - **स्त्री०** ನೆಯಿಗೆಯವರ ಕುಂಚ.

बैज़ा - **पु०** ಮೊಟ್ಟೆ.

बैठक - **स्त्री०** ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನ; ಆಸನ; ಅಧಿವೇಶನ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಯಾಮ.

बैठकखाना } **पु०** ಮನೆಗೆ ಬಂದವ
बैठका } ರೊಡನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ಥಳ.

बैठना - **अ०** ಕೂಡು; ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗು; ತಗಲು; ಬಿದ್ದಿರು.

बैठाना } **स०** ಕುಳ್ಳಿರಿಸು; ಪ್ರತಿ
बैठालना } ಷ್ಠಾಪಿಸು.

बैत - **स्त्री०** ಕವಿತೆ; ಕವನ; ಶ್ಲೋಕ; ಪದ್ಯ.

बैत-उल-ख़ला - **पु०** ಶೌಚಾಗಾರ; ಕಕ್ಕಸು.

बैत-उल-माल - **पु०** ಸರಕಾರಿ ಖಜಾನೆ, ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ವತ್ತು.

बैद - **पु०** ವೈದ್ಯ.

बैदगी - **स्त्री०** ವೈದ್ಯನ ಕಸುಬು.

बैन - **पु०** ಮಾತು; ವಚನ. **क्रि०** ನಡುವೆ.

बैना - ಪು೦ ಬಾಗಿನ.

बैनामा - ಪು೦ ಕ್ರಯಪತ್ರ.

बैपार - ಪು೦ ಕಸುಬು ; ವ್ಯಾಪಾರ.

बैपारी - ಪು೦ ಕಸುಬುದಾರ;ವ್ಯಾಪಾರಿ.

बैर - ಪು೦ ವೈರ; ಹಗೆತನ; ವೈಮನಸ್ಯ.

बैरक - ಪು೦ ಬಾವುಟ.

बैरी - ಪು೦ ಶತ್ರು ; ವಿರೋಧಿ.

बैल - ಪು೦ ಎತ್ತು ; ವೃಷಭ.

बैस - ಸ್ತ್ರೀ೦ ವಯಸ್ಸು; ಪ್ರಾಯ; ಯೌವನ.

बैसाखी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುಂಟರು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಊರುಗೋಲು.

बोआई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಿತ್ತನೆ; ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ.

बोझ - ಪು೦ ಭಾರ; ಹೊರೆ; ತೂಕ; ಕಠಿಣವಾದ ವಿಷಯ.

बोझना - ಸ೦ ಹೇರು.

बोझल } **बोझिल** } ವಿ೦ ಭಾರವಾದ; ತೂಕವುಳ್ಳ.

बोझा - ಪು೦ ದ್ಧೆ೦ **बोझ.**

बोटा - ಪು೦ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ.

बोटी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಾಂಸದ ತುಂಡು.

बोतल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸೀಸೆ.

बोदा - ವಿ೦ ದಡ್ಡ ; ಸೋಮಾರಿ.

बोध - ಪು೦ ಜ್ಞಾನ; ಬೋಧೆ; ನೆಮ್ಮದಿ ; ಧೈರ್ಯ ; ಸಂತೋಷ.

बोधक - ಪು೦ ಬೋಧಿಸುವವನು.

बोधगम्य - ವಿ೦ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬರುವಂಥ.

बोधना - ಸ೦ ಉಪದೇಶಿಸು; ತಿಳಿಯಹೇಳು ; ಬೋಧಿಸು.

बोना - ಸ೦ ಬಿತ್ತು ; ಬೀಜಹಾಕು.

बोरना - ಸ೦ ಮುಳುಗಿಸು; ನೆನೆಯಿಸು ; ಅದ್ದು.

बोरसी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುಮುಟಿ ; ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ.

बोरा - ಪು೦ ಚೀಲ ; ಗೋಣೀ ಚೀಲ.

बोरिया - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸಣ್ಣ ಚೀಲ ;— **उठाना** - ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡು ; ಹೊರ ಹೊರಡು.

बोरी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸಣ್ಣ ಚೀಲ.

बोल - ಪು೦ ಮಾತು ; ವಚನ; ನುಡಿ.

बोलचाल - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಾತುಕತೆ; ನುಡಿವಳಿ.

बोलता - ವಿ೦ ಮಾತುಗಾರ; ಮಾತಾಡುವವ; ವಾಚಾಳಿ. ಪು೦ ವಾಕ್‌ಶಕ್ತಿ; ಆತ್ಮ; ಜೀವ; ಪ್ರಾಣ.

बोलना - ಅ೦ ಮಾತನಾಡು; ಸಂಭಾಷಿಸು ; ಹೇಳು ; ಅನ್ನು ; ಕೂಗು.

बोलवाना - ಸ೦ ಮಾತಾಡಿಸು ; ನುಡಿಸು.

बोलाना - ಸ೦ ದ್ಧೆ೦ **बुलाना.**

बोलावा - ಪು೦ ಕರೆಕಳುಹುವಿಕೆ; ಆಹ್ವಾನ; ಆಮಂತ್ರಣ.

बोली - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಾತು; ನುಡಿ; ಭಾಷೆ; ಹರಾಜಿನ ಸವಾಲು.

बोवाना - ಸ೦ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿಸು.

बोश - ಪು೦ ಆಡಂಬರ ; ನೀಚತನ.

बोसा - ಪು೦ ಚುಂಬನೆ ; ಮುತ್ತು.

बोसीदा - वि० ಕೊಳೆತ; ಹಳೆಯ.
बोस्ताँ - पु० ಉದ್ಯಾನ.
बोह - पु० ಮುಳುಗುವಿಕೆ; ಡುಬಕಿ.
बोहतान - पु० ಅಸತ್ಯವಾದ ಆರೋಪಣೆ.
बोहनी - स्त्री० ದಿವಸದ ಮೊದಲನೆಯ ಮಾರಾಟ; ಬೋಣಿ; ಬೋಣಿಗೆ.
बोहित - पु० ಹಡುಗು; ದೋಣಿ.
बौंड - स्त्री० ಬಳ್ಳಿ; ಹಂಬು.
बौंडी - स्त्री० ಮಿಡಿಗಾಯಿ; ಹೀಚು.
बौआना - अ० ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡು; ಕನವರಿಸು; ಬಡಬಡಿಸು.
बौखल - वि० ಹುಚ್ಚ; ಮರುಳ; ಮಂಕ.
बौखलाना - अ० ಹುಚ್ಚನಾಗು; ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿ.
बौछाड़ } **बौछार** } स्त्री० ಜಡಿಮಳೆ; ಸುರಿಮಳೆ.
बौड़हा - वि० ಹುಚ್ಚ; ಮರುಳ.
बौना - पु० ಕುಳ್ಳ; ಗಿಡ್ಡ.
बौर - पु० ಮಾಂದಳಿರು; ಮಾವಿನ ಹೂ.
बौरना - अ० ಮಾವಿನ ಮರಚಿಗುರುವುದು.
बौरा - वि० ಹುಚ್ಚ; ಏನೂ ಅರಿಯದವ; ಅಜ್ಞ; ಮೂಗ.
बौराना - अ० ಹುಚ್ಚನಾಗು; ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿ. स० ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿಸು.
बौरी - स्त्री० ಹುಚ್ಚಿ.
ब्यवहरिया - पु० ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವನು; ಸಾಹುಕಾರ.
ब्यवहार - पु० ವ್ಯವಹಾರ; ಲೇವಾದೇವಿ.
ब्याज - पु० ಬಡ್ಡಿ.
ब्याना - स० ಈಯು; ಪ್ರಸವಿಸು. अ० ಹುಟ್ಟು.
ब्यापना - अ० ಹರಡು; ಹರವಿಹೋಗು.
ब्याल - पु० ಹಾವು.
ब्याली - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು.
ब्यालू - पु० ರಾತ್ರಿ ಊಟ.
ब्याह - पु० ಮದುವೆ; ವಿವಾಹ.
ब्याहता - वि० ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡ.
ब्याहना - स० ಮದುವೆಯಾಗು; ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು.
ब्योंचना - अ० ಉಳುಕುವುದು.
ब्योंत - स्त्री० ವಿವರಣೆ; ವಿಲೇವಾರಿ; ವಿಧಾನ; ಯುಕ್ತಿ; ಪ್ರಸಂಗ; ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಬಟ್ಟೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು.
ब्योंतना - स० ಬಟ್ಟೆ ಕತ್ತರಿಸು.
ब्योंताना - स० ಬಟ್ಟೆ ಕತ್ತರಿಸಿಸು.
ब्योपार - पु० ವ್ಯಾಪಾರ.
ब्योरन - स्त्री० ಕೂದಲು ಬಾಚುವಿಕೆ.
ब्योरना - स० ಕೂದಲು ಬಾಚು.
ब्योरा - पु० ವಿವರಣೆ; ತಪಶೀಲು; ಹೇಳಿಕೆ.
ब्योरेवार - क्रि० ವಿವರಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ.

ब्योहर - ಪುಂ ಲೇವಾದೇವಿ.

ब्योहरिया - ಪುಂ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವ.

ब्रीड़ा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲಜ್ಜೆ, ನಾಚಿಕೆ.

भ

भंग - ಪುಂ ಅಲೆ; ಸೋಲು; ಅಪಮಾನ; ತುಂಡು; ವಿಧ್ವಂಸ; ಭಂಗಿ ಸೊಪ್ಪು.

भंगड़ - ವಿಂ ಭಂಗಿ ಸೇದುವವ.

भंगी - ಪುಂ ತೋಟಿ; ಝಾಡಮಾಲಿ.

भंगुर - ವಿಂ ನಾಶವಾಗುವ; ಕ್ಷಣಭಂಗುರ.

भंगेड़ी - ಪುಂ ಭಂಗಿ ಸೇದುವವ.

भंजक - ವಿಂ ಭಂಗಪಡಿಸುವ; ವಿಭಾಗಿಸುವ.

भंजन - ಪುಂ ಮುರಿಯುವಿಕೆ; ಭಂಗಪಡಿಸುವಿಕೆ; ಧ್ವಂಸ; ನಾಶ.

भंजना - ಸಂ ಭಂಗಪಡಿಸು.

भंजाना - ಸಂ ಒಡೆ; ಮುರಿ; ಮುರಿಸು; ಚಿಲ್ಲರೆಮಾಡಿಸು.

भंटा - ಪುಂ ಬದನೇ ಕಾಯಿ.

भंड - ವಿಂ ಕೆಟ್ಟಮಾತಾಡುವವ; ಭಂಡ.

भंड़सार } **भंड़साल** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಉಗ್ರಾಣ, ಕಣಜ.

भंडा - ಪುಂ ಪಾತ್ರೆ; ಗುಡಾಣ; ರಹಸ್ಯ;—**फूटना** - ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಟಾಗು.

भंडाफोड़ - ಪುಂ ಗುಟ್ಟುರಟ್ಟಾಗುವಿಕೆ.

भंडार } **भंडारा** } ಪುಂ ಬೊಕ್ಕಸ; ಖಜಾನೆ; ಭಂಡಾರ.

भंडारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಣ್ಣಕೊಠಡಿ; ಕೋಶ; ಖಜಾನೆ. ಪುಂ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ; ಖಜಾನ್‌ಚಿ.

भंड़ेरिया } **भंड़ेला** } ಪುಂ ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ನಕಲಿ ಮಾಡುವವ.

भंभाना - ಅಂ ದೇಂ **रंभाना.**

भँवर - ಪುಂ ತುಂಬಿ; ಭ್ರಮರ; ನೀರಿನ ಸುಳಿ; ಸುಳಿಗುಂಡಿ.

भँवरजाल - ಪುಂ ಪ್ರಪಂಚದ ತಾಪತ್ರಯ.

भँवरा - ಪುಂ ದೇಂ **भौंरा.**

भँवरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರಿನ ಸುಳಿ; ಕೂದಲಿನ ಸುಳಿ; ಸುಳಿದಾಟ.

भँवें - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹುಬ್ಬುಗಳು.

भँसना - ಅಂ ತೇಲು; ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಗೆಯಲ್ಪಡು.

भइया - ಪುಂ ಅಣ್ಣ; ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

भकराँध - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವದರಿಂದುಂಟಾಗುವನಾತ.

भकसा - ವಿಂ ಮುಗ್ಗಲಾದ; ಬೂಜು ಹಿಡಿದ.

भकसाना - ಅಂ ಮುಗ್ಗಿಹೋಗು; ಬೂಜು ಹಿಡಿ.

भकुआ - ವಿಂ ಮೂರ್ಖ; ಮೂಢ.

भकुआना - ಅಂ ಪೆಚ್ಚಾಗು. ಸಂ ಪೆಚ್ಚಾಗಿಸು; ಘಾಬರಿಪಡಿಸು.

भकोसना - ಸಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗಿಯದೆ ನುಂಗು; ಮುಕ್ಕು.

भक्ष - ಪುಂ ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥ.

भक्ष्य - ವಿಂ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ. ಪುಂ ತಿನಸು; ಆಹಾರ.

भख - पु० ಆಹಾರ.

भखना - स० ತಿನ್ನು.

भगत - पु० ಭಕ್ತ.

भगति - स्त्री० ಭಕ್ತಿ.

भगदड़ - स्त्री० ಓಟ; ಪಲಾಯನ.

भगना - अ० ಓಡು.

भगल - पु० ಮಾಯಾಮಂತ್ರ; ಮೋಸ; ಕಪಟ; ಆಡಂಬರ.

भगली - पु० ಕಪಟಿ; ವಂಚಕ.

भगाना - स० ಓಡಿಸು; ದೂರ ಮಾಡು; ಅಟ್ಟು.

भगिनी - स्त्री० ಸಹೋದರಿ.

भगोड़ा, **भग्गू** - वि० ಓಡುಕುಳಿ; ಹೇಡಿ; ಅಂಜುಬುರುಕ.

भगौहाँ - वि० ಓಡಲು ಸಿದ್ಧವಾದ.

भग्न - वि० ಒಡಕ; ಮುರಿದುಹೋದ; ಸೋತ; ಪರಾಜಯ ಹೊಂದಿದ.

भग्नावशेष - पु० ಪಾಳು.

भचक - स्त्री० ಕುಂಟು.

भचकना - अ० ಕುಂಟು; ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳು; ಚಕಿತನಾಗು.

भजन - पु० ಪೂಜೆ; ಭಜನೆ; ಭಾಗ.

भजना - स० ಸೇವೆಮಾಡು; ಭಜಿಸು. अ० ಓಡಿಹೋಗು; ಪಲಾಯನ ಮಾಡು.

भजनी - पु० ಭಜಿಸುವವ.

भट - पु० ಭಟ; ಸಿಪಾಯಿ.

भटकना - अ० ಅಲೆದಾಡು; ತೊಳಲು; ದಾರಿತಪ್ಪು.

भटका - वि० ದಾರಿತಪ್ಪಿದ.

भटकाना - स० ದಾರಿತಪ್ಪಿಸು; ಮೋಸ ಪಡಿಸು.

भट्ठा - स०, **भट्ठी** - स्त्री० ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಸುಣ್ಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಡುವ ಗೂಡು; ಆವಿಗೆ; ಭಟ್ಟಿ; ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಒಲೆ.

भटियारा - पु० ಸತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ; ಅಡಿಗೆಯವ.

भड़क - स्त्री० ಹೊಳಪು; ಕಾಂತಿ; ಠೀವಿ; ಆಡಂಬರ.

भड़कना - अ० ಜ್ವಲಿಸು; ಧಗ್ಗನೆ ಉರಿ; ಸಿಟ್ಟುಮಾಡು; ರೇಗು.

भड़काना - स० ಉರಿಸು; ಹುರಿದುಂಬಿಸು; ರೇಗಿಸು.

भड़कीला - वि० ಹೊಳೆಯುವ; ಥಳಥಳಿಸುವ.

भड़भूँजा - पु० ಕಡಲೆಪುರಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹುರಿಯುವವ.

भड़ुआ - पु० ಭಡವ; ದಾಂಡಿಗ; ಕುಂಟಣಿಗ.

भणना - स० ಹೇಳು.

भणित - वि० ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ.

भतार - पु० ಗಂಡ; ಪತಿ.

भतीजा - पु० ಸಹೋದರನ ಮಗ.

भतीजी - स्त्री० ಸಹೋದರನ ಮಗಳು.

भत्ता - पु० ದಿನದ ಭತ್ಯ; ಪಡಿ.

भदई - स्त्री० ಭಾದ್ರಪದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬೆಳೆ.

भद्दा - वि० ಅಂದಗೆಟ್ಟ; ವಿಕಾರವಾದ.

भद्रता - स्त्री० ಶಿಷ್ಟತೆ; ಸಭ್ಯತೆ.

भनक - स्त्री० ಕಿರುದನಿ; ಗಾಳಿಸುದ್ದಿ.

भनकना } भनना } स० ಹೇಳು.

भनभनाना - अ० ಝೇಂಕರಿಸು.

भनभनाहट - स्त्री० ಝೇಂಕಾರ.

भब्भड़ } भभ्भड़ } स्त्री० ಸಂದಣಿ; ಗುಜು ಗುಂಪು.

भभरना - अ० ಭಯಪಡು.

भभकी - स्त्री० ಗೊಡ್ಡು ಬೆದರಿಕೆ.

भभूका - पुं० ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ.

भभूत - पुं० ವಿಭೂತಿ; ಭಸ್ಮ.

भयंकरता - स्त्री० ಭೀಕರತ್ವ.

भयानक } भयावह } वि० ಭಯಂಕರವಾದ.

भर - वि० ಪೂರ್ತಿ; ತುಂಬ; ಇಡೀ; ಅಷ್ಟೂ; ಎಲ್ಲಾ.

भरण - पुं० ಪಾಲನೆ; ಪೋಷಣೆ.

भरता - पुं० ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಬದನೆಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನ್ನು ಸುಟ್ಟುಮಾಡುವ ಚಟ್ನಿ.

भरतार - पुं० दे० भतार.

भरती - स्त्री० ತುಂಬುವಿಕೆ; ಭರ್ತಿ; ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

भरना - स० ತುಂಬು; (ಹಣ)ಕಟ್ಟು. अ० ಪೂರ್ತಿಯಾಗು; ತುಂಬು; ನೆರೆ.

भरनी - स्त्री० ನೇಯಿಗೆಯ ಹೊಕ್ಕು.

भरपाई - क्रि० ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ. स्त्री० ಸಂದಾಯ; ಪಾವತಿ.

भरपूर - वि० ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ. क्रि० ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

भरम - पुं० ಭ್ರಾಂತಿ; ಭ್ರಮೆ; ಸಂಶಯ; ಭೇದ; ರಹಸ್ಯ.

भरमना - अ० ಅಲೆದಾಡು; ಭ್ರಮಿಸು; ತಿರುಗಾಡು.

भरमाना - स० ಅಲೆದಾಡಿಸು; ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಿಸು.

भरमार - स्त्री० ಬಲುಹೆಚ್ಚು; ಜಾಸ್ತಿ; ಅತ್ಯಧಿಕತೆ.

भरवाना - स० ತುಂಬಿಸು.

भरसक - क्रि० ಕೈಲಾದಷ್ಟು; ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು; ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ.

भरा } भरित } वि० ತುಂಬಿದ.

भरी - स्त्री० ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ತೂಕ; ಒಂದುತೊಲೆ ತೂಕ.

भरोसा - पुं० ಆಶ್ರಯ; ಆಸರೆ; ಭರವಸೆ; ನಂಬಿಕೆ.

भर्त्ता } भर्त्तार } पुं० ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ; ಗಂಡ.

भर्त्सना - स्त्री० ನಿಂದೆ; ದೂಷಣೆ.

भर्राना - क्रि० ಬಿರುದನಿ; ಗದ್ಗದ ಧ್ವನಿ.

भलमनसत } भलमनसी } स्त्री० ಸೌಜನ್ಯ; ಒಳ್ಳೆತನ.

भला - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಮೇಲ್ತರದ; ಉತ್ತಮ. अव्य० ಒಳ್ಳೆಯದು; स्त्रै. पुं० ಹಿತ; ಒಳ್ಳಿತು;—चंगा - ಒಳ್ಳೆ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವ;—

बुरा ಹಿತಾಹಿತ ;—बुरा कहना - ಬೈಯು, ಅನ್ನು.

भलाई - **स्त्री०** ಒಳ್ಳೆಯದು; ಒಳ್ಳಿತು; ಹಿತ.

भलामानुस - **पु०** ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥ.

भले - **क्रि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಪೂರ್ಣವಾಗಿ. **अव्य०** - ಭಲಾ; ಭಳಿರೆ.

भवदीय - **सर्व०** ತಮ್ಮ; ತಮ್ಮವ.

भवन - **पु०** ಮನೆ; ಮಹಡಿ.

भवितव्य - **पु०** ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸುವಂತಹುದು; ಭಾಗ್ಯ.

भवितव्यता - **स्त्री०** ವಿಧಿ.

भव्यता - **स्त्री०** ಸೌಂದರ್ಯ.

भसाना - **स०** ನೀರಿನಮೇಲೆ ಬಿಡು; ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕು.

भसुंड - **पु०** ಆನೆ. (**भुसुंड**).

भसुर - **पु०** ಹಿರಿಯ ಮೈದುನ.

भस्म - **पु०** ಬೂದಿ; ಭಸ್ಮ.

भस्मक - **पु०** ತಿಂದದ್ದು ತಕ್ಷಣ ಅರಗಿ ಹೋಗುವ ಒಂದುರೋಗ; ಬಹಳ ಹಸಿವು.

भस्मीभूत - **वि०** ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾದ; ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾದ.

भहराना - **अ०** ಉದುರು; ಜಾರಿಬೀಳು.

भाँग - **स्त्री०** ಭಂಗೀಸೊಪ್ಪು; ಭಂಗಿ.

भाँज - **स्त्री०** ಮಡಿಸುವಿಕೆ; ಚಿಲ್ಲರೆ ಮರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವಟ್ಟ.

भाँजना - **स०** ಮಡಚಿಹಾಕು; ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮುರಿಸು; ಚಿಲ್ಲರೆಮಾಡಿಸು.

भाँटा - **पु०** ಬದನೆಕಾಯಿ.

भाँड़ - **पु०** ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ವಿದೂಷಕ; ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ; ಭಾಂಡ; ಮಡಕೆ.

भाँड़ना - **अ०** ಅಲೆದಾಡು.

भाँड़ा - **पु०** ಪಾತ್ರೆ; ಭಾಂಡ.

भाँडार - **पु०** ಕೋಶ; ಭಂಡಾರ; ಖಜಾನೆ.

भाँत } **स्त्री०** ರೀತಿ; ಪ್ರಕಾರ; ತರಹ;
भाँति } ಬಗೆ; ಮಾದರಿ.

भाँपना - **स०** ಗ್ರಹಿಸು; ಇಂಗಿತವನ್ನರಿ; ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು.

भाँवना - **स०** ತುರಿ; ತಿಕ್ಕು; ತೇಯು; ತರಣಿಹಿಡಿ.

भाँवर - **स्त्री०** ಸುತ್ತಿ ಬರುವಿಕೆ; ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ; ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರು ಅಗ್ನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ.

भाई - **पु०** ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ; ಸಹೋದರ.

भाईचारा - **पु०** ಸೋದರಭಾವ; ಭ್ರಾತೃಭಾವ.

भाईबंद - **पु०** ಬಂಧುಬಳಗ.

भाउ - **पु०** ಭಾವನೆ; ಪ್ರೀತಿ; ಉತ್ಪತ್ತಿ.

भाकसी - **स्त्री०** ಇಟ್ಟಿಗೆಗೂಡು.

भाखना - **स०** ಹೇಳು; ನುಡಿ.

भाखा - **स्त्री०** ಭಾಷೆ.

भाग - **पु०** ಪಾಲು; ಭಾಗ; ಭಾಗ್ಯ; ಅದೃಷ್ಟ.

भागना - **अं** ಓಡು; ಓಡಿ ಹೋಗು.

भागी - **वि०** ಪಾಲುಗಾರ; ಭಾಗಸ್ಥ.

भाग्य - **पु०** ಅದೃಷ್ಟ; ಭಾಗ್ಯ.

भाजक - **वि०** ವಿಭಾಗಮಾಡುವ; ಹಂಚುವ. **पु०** ಭಾಗಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆ.

भाजन - **पु०** ಯೋಗ್ಯ; ಆಧಾರ.

भाजना - **अं** ಓಡಿಹೋಗು.

भाजी - **स्त्री०** ಕಾಯಿಪಲ್ಯ; ತರಕಾರಿ.

भाज्य - **पु०** ಭಾಗಿಸ ಬೇಕಾದ ಸಂಖ್ಯೆ. **वि०** ವಿಭಾಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

भाट - **पु०** ಹೊಗಳು ಭಟ; ವಂದಿ ಮಾಗಧ.

भाटा - **पु०** ಸೆಳೆತ; ಇಳಿತ; ಸಮುದ್ರದ ಇಳಿತ.

भाड़ - **पु०** ಭಟ್ಟಿ; ಹುರಿಯುವ ಒಲೆ; **—झोंकना** - ತುಚ್ಛವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು; **—में झोंकना** - ನಷ್ಟಮಾಡುವುದು.

भाड़ा - **पु०** ಬಾಡಿಗೆ.

भात - **पु०** ಅನ್ನ.

भाथा - **पु०** ಬತ್ತಳಿಕೆ.

भाथी - **स्त्री०** ತಿದಿ; ತಿತ್ತಿ.

भादों / **भाद्र** } **पु०** ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸ.

भान - **पु०** ಪ್ರಕಾಶ; ಜ್ಞಾನ.

भानजा - **पु०** ಸೋದರಿಯಮಗ.

भानजी - **स्त्री०** ಸೋದರಿಯ ಮಗಳು.

भानमती - **स्त्री०** ಮಾಟಗಾತಿ; ಗಾರುಡಿಯವಳು; **—का पिटारा** ಬೇಡದ್ದು ಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ.

भाना - **अं** ತಿಳಿಯಬರು; ಭಾಸವಾಗು; ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರು; ರುಚಿಸು; ಶೋಭಿಸು.

भानु - **पु०** ಸೂರ್ಯ.

भानुजा - **स्त्री०** ಯಮುನಾನದಿ.

भाप - **स्त्री०** ಹಬೆ; ಆವಿ; ಉಗಿ.

भाभी - **स्त्री०** ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ; ಅತ್ತಿಗೆ.

भायप - **पु०** ಸಹೋದರಭಾವ; ಭ್ರಾತೃಭಾವ.

भार - **पु०** ಭಾರ; ತೂಕ; ಹೊರೆ.

भारती - **स्त्री०** ನುಡಿ; ವಾಣಿ; ಸರಸ್ವತಿ.

भारी - **वि०** ಘನವಾದ; ತೂಕವುಳ್ಳ; ದೊಡ್ಡ; ದಪ್ಪ; ವಿಶಾಲವಾದ.

भार्या - **स्त्री०** ಹೆಂಡತಿ.

भाल - **पु०** ಹಣೆ; ನೊಸಲು; ಲಲಾಟ; ಭಲ್ಲೆ; ಈಟಿ; ಬಾಣದ ಮೊನೆ.

भालना - **स०** ನೋಡು; ವಿಚಾರಿಸು.

भाला - **पु०** ಭಲ್ಲೆ; ದೊಡ್ಡ ಈಟಿ.

भालाबरदार - **पु०** ಈಟಿಯವ.

भाली - **स्त्री०** ಈಟಿಯ ತುದಿ; ಮೊನೆ; ಶೂಲ.

भालू - **पु०** ಕರಡಿ.

भाव - **पु०** ಇರುವಿಕೆ; ವಿಚಾರ; ಭಾವನೆ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ದರ; ಬೆಲೆ.

भावज - स्त्री० ಅತ್ತಿಗೆ.

भावता - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿ ಬರುವ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಪಾದ.

भावताव - पु० ಧಾರಣೆ.

भावना - स्त्री० ಭಾವನೆ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ವಿಚಾರ; ಬಯಕೆ; ಇಚ್ಛೆ. स० ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರು; ರುಚಿಸು.

भावार्थ - पु० ತಾತ್ಪರ್ಯ.

भावित - वि० ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

भावी - स्त्री० ಭವಿಷ್ಯ; ಭಾಗ್ಯ; ಅದೃಷ್ಟ.

भावुक - वि० ಭಾವನಾಪರವಶನಾದ; ಉತ್ತಮ ಭಾವನೆಗಳುಳ್ಳ.

भाषण - पु० ಭಾಷಣ; ಉಪನ್ಯಾಸ.

भाषांतर - पु० ಅನುವಾದ; ತರ್ಜುಮೆ.

भाषा - स्त्री० ಭಾಷೆ; ಮಾತು.

भाषित - वि० ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ; ಕಥಿತ.

भाषी - पु० ಮಾತನಾಡುವವನು.

भाष्य - पु० ವ್ಯಾಖ್ಯೆ; ಟೀಕೆ.

भास - पु० ದೀಪ್ತಿ; ಪ್ರಭೆ; ಇಚ್ಛೆ.

भासना - अ० ತೋರಿಬರು; ಕಾಣು; ಭಾಸವಾಗು.

भासमान - वि० ಕಂಡುಬರುವ.

भासित - वि० ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ.

भिंगाना - स० दे० भिगोना.

भिंडी - स्त्री० ಬೆಂಡೆಗಿಡ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾಯಿ.

भिक्षा - स्त्री० ಯಾಚನೆ; ಬೇಡಿಕೆ; ಭಿಕ್ಷೆ; ತಿರುಪ.

भिक्षु, भिक्खु, भिक्षुक - पु० ತಿರುಕ; ಭಿಕ್ಷುಕ; ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿ.

भिखमंगा, भिखारी - पु० ತಿರುಕ; ಭಿಕ್ಷುಕ.

भिखारिणी, भिखारिन - स्त्री० ತಿರುಕಿ; ಭಿಕ್ಷುಕಳು.

भिगाना, भिगोना - स० ತೋಯಿಸು; ನೆನಸು; ಉನಿಯ ಹಾಕು.

भिजवाना - स० ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡು; ರವಾನೆಮಾಡಿಸು.

भिजाना - स० ತೋಯಿಸು; ನೆನಸು; ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡು.

भिज्ञ - वि० ಅರಿತ.

भिड़ - स्त्री० ಕಣಜದಹುಳು; ಕಣಜ.

भिड़ना - अ० ಹೋರಾಡು; ಎದುರಿಸು; ಸೇರು.

भितल्ला - पु० ಒಳಮಡಿಕೆವಸ್ತ್ರ; ಒಳವಸ್ತ್ರ.

भित्ति - स्त्री० ಗೋಡೆ.

भिदना - अ० ತೂತು ಬೀಳು; ಗಾಯವಾಗು.

भिनकना, भिनभिनाना - अ० ಝೇಂಕರಿಸು; ಮೊರೆ.

भिनसार - पु० ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ನಸುಕು.

भिश्त - स्त्री० ಸ್ವರ್ಗ.

भिश्ती - पु० ನೀರು ಹೊರುವವನು.

भी - अव्य० ಕೂಡ; ಸಹ; ಸಹಿತ.

भीख - स्त्री० ತಿರುಪ; ಭಿಕ್ಷೆ.

भीगना - ಅಂ ತೊಯ್ದು ಹೋಗು; ನೆನೆ; ಒದ್ದೆಯಾಗು.

भीटा - ಪುಂ ದಿಣ್ಣೆ; ದಿಬ್ಬ.

भीड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಂಪು; ಜಂಗುಳಿ; ಕಷ್ಟ; ತೊಂದರೆ.

भीड़भड़क्का - ಪುಂ, **भीड़भाड़** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಂಪು; ನೂಕುನುಗ್ಗಲು.

भीत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೋಡೆ; ತೆರೆ. **ವಿಂ** ಭಯಗೊಂಡ.

भीतर - ಕ್ರಿಂ ಒಳಗೆ; ಒಳಗಡೆ.

भीतरी - ವಿಂ ಒಳಗಿನ; ಒಳಗಡೆಯ; ಆಂತರ್ಯದ.

भीति, **भीती** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭಯ; ಹೆದರಿಕೆ; ಅಂಜಿಕೆ.

भीनना - ಅಂ ಒಳಹೊಗು; ಸೇರು.

भीर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗುಂಪು; ಕಷ್ಟ; ದುಃಖ.

भीरु - ವಿಂ ಅಂಜುಕುಳಿ; ಪುಕ್ಕ; ಹೇಡಿ.

भीरुता - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಂಜಿಕೆ; ಭಯ.

भीरे - ಕ್ರಿಂ ಹತ್ತಿರ; ಬಳಿ.

भील - ಪುಂ ಭಿಲ್ಲರೆಂಬ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕಾಡುಜನರು.

भीषण - ವಿಂ ಭಯಂಕರವಾದ.

भुंई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಭೂಮಿ; ಪೃಥ್ವಿ.

भुंजना - ಸಂ ಹುರಿದುಹೋಗು.

भुअंग - ಪುಂ ಹಾವು; ಸರ್ಪ.

भुअन - ಪುಂ ದೇಂ **भुवन**.

भुआल - ಪುಂ ಅರಸ; ರಾಜ.

भुइंडोल - ಪುಂ ಭೂಕಂಪ.

भुक - ಪುಂ ಆಹಾರ; ಭೋಜನ.

भुक्खड़ - ವಿಂ ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ; ಉಣ್ಣುಗುಳಿ; ದರಿದ್ರ.

भुक्त - ವಿಂ ತಿನ್ನಲ್ಪಟ್ಟ; ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಭೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

भुखमरा - ವಿಂ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದವ; ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ.

भुगतना - ಸಂ ಸಹಿಸು; ಅನುಭವಿಸು.

भुगतान - ಪುಂ ಮುಕ್ತಾಯ; ತೀರ್ಪು; ತೀರ್ಮಾನ.

भुगताना - ಸಂ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸು; ಬಾಕಿತೀರಿಸು; ತೊಂದರೆಕೊಡು; ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು.

भुजंग - ಪುಂ ಹಾವು; ಸರ್ಪ.

भुज - ಪುಂ, **भुजा** - ಸ್ತ್ರೀಂ ತೋಳು; ಭುಜ; ಬಾಹು.

भुजाली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಡೊಂಕಾದ ಕತ್ತಿ; ಬಾಕು.

भुजिया - ಪುಂ ಕುದುಪಲಕ್ಕಿ; ಕುಚ್ಚಲಕ್ಕಿ.

भुट्टा - ಪುಂ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಜುಂಗು; ಗೂಗು.

भुनगा - ಪುಂ ದೋಮೆ; ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಹಾರಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಕರೀ ಬಣ್ಣದ ಕೀಟ.

भुनना - ಅಂ ಹುರಿದುಹೋಗು; ಹಣವು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗು. ಉದಾ:- ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮುರಿಸುವಿಕೆ.

भुनाना - ಸಂ ಹುರಿ; ಹಣವನ್ನು ಚಿಲ್ಲರೆಮಾಡಿಸು.

भुरकना - स० ಹುಡಿಮಾಡು.

भुरकुस - पु० ಪುಡಿ; ಹುಡಿ.

भुरता - पु० ನಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾದ ವಸ್ತು; ಚಟ್ನಿ; ಪಲ್ಯ.

भुरभुरा - वि० ತರಿತರಿಯಾದ; ಗರಕು.

भुलक्कड़ - वि० ಮರೆತುಹೋಗುವಂಥ.

भुलवाना, भुलाना - स० ಮರೆಸು; ಮರುಳುಗೊಳಿಸು; ಮಾತು ಮರೆಸು.

भुलावा - पु० ಮೋಸ.

भुव - स्त्री० ಭೂಮಿ.

भुवन - पु० ಪ್ರಪಂಚ; ಜಗತ್ತು.

भुवाल - पु० ಅರಸ.

भुस - पु० दे० भूँसा.

भूँकना - अ० ಬೊಗಳು.

भूँचाल - पु० ಭೂಕಂಪ.

भूँजना - स० ಹುರಿ; ಸತಾಯಿಸು; ಕಾಡಿಸು.

भूँजा - पु० ಹುರಿಗಾಳು; ಹುರಿದದ್ದು.

भूँडोल - पु० ಭೂಕಂಪ.

भू - स्त्री० ಭೂಮಿ.

भूख-स्त्री० ಹಸಿವು.

भूखा - वि० ಹಸಿದ.

भूगर्भ - पु० ಭೂಮಿಯ ಒಳಭಾಗ; ಭೂಗರ್ಭ.

भूचर - पु० ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

भूचाल, भूडोल - पु० ಭೂಕಂಪ.

भूत - पु० ಭೂತ; ದೆವ್ವ; ಭೂತಕಾಲ. वि० ಕಳೆದುಹೋದ.

भूतत्वविद्या - स्त्री० ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರ.

भूतपूर्व - वि० ಹಿಂದಿನ; ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ; ಮಾಜಿ.

भूतल - पु० ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ; ಪ್ರಪಂಚ.

भूतात्मा - स्त्री० ಶರೀರ; ಜೀವಾತ್ಮ.

भूति - स्त्री० ವಿಭೂತಿ; ವೈಭವ; ಸಿದ್ಧಿ.

भूतिनि, भूतिनी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಪಿಶಾಚಿ.

भूधर - पु० ಬೆಟ್ಟ.

भूनना - स० ಹುರಿ.

भूमिका - स्त्री० ಪೀಠಿಕೆ; ಮುನ್ನುಡಿ.

भूर - पु० ಮರಳು.

भूरा - वि० ಬೂದು; ಕಾಕಿ ಬಣ್ಣ.

भूरि - वि० ವಿಶೇಷವಾದ; ಬಹಳ.

भूल - स्त्री० ಮರೆವು; ತಪ್ಪು; ದೋಷ; ಅಪರಾಧ.

भूलना - स० ಮರೆತುಬಿಡು; ತಪ್ಪು ಮಾಡು.

भूलभुलैयाँ - स्त्री० ಸುತ್ತುಸುತ್ತಾಗಿ ಇದ್ದು ದಾರಿಯನ್ನೇ ಮರೆಸುವ ಕಟ್ಟಡ.

भूवा - पु० ಅರಳೆ; ಹತ್ತಿ.

भूषण - पु० ಒಡವೆ; ಆಭರಣ; ನಗ; ಶೃಂಗಾರ.

भूषा - स्त्री० ಒಡವೆ; ಆಭರಣ; ನಗ; ಶೃಂಗಾರ.

भूषित - **वि०** ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

भूसा - **पु०** | ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೊಟ್ಟು;
भूसी - **स्त्री०** | ಗೊಳಲಿ.

भृंग - **पु०** ತುಂಬಿ; ಭ್ರಮರ.

भृंगराज - **पु०** ತುಂಬೇಗಿಡ (**भंगरोइया, भांगरा**).

भृकुटी - **स्त्री०** ಹುಬ್ಬು.

भृत्य - **पु०** ಆಳು; ಸೇವಕ; ಚಾಕರ.

भेंट - **स्त्री०** ಭೇಟಿ; ಭೆಟ್ಟಿ; ಸಂದರ್ಶನ; ಕಾಣಿಕೆ; ಉಡುಗೊರೆ.

भेंटना - **स०** ಭೇಟಿಕೊಡು; ಸಂದರ್ಶಿಸು.

भेक - **पु०** ಕಪ್ಪೆ.

भेख - **पु०** ವೇಷ.

भेजना - **स०** ಕಳುಹಿಸು.

भेजवाना - **पु०** ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು.

भेजा - **पु०** ಮಿದುಳು; ಮೇದಸ್ಸು.

भेड़ - **स्त्री०** ಕುರಿ.

भेड़ा - **पु०** ಟಗರು.

भेड़िया - **पु०** ತೋಳ.

भेड़ियाधसान - **पु०** ಕುರಿಮಂದೆಯಂತೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡದೆ ಧುಮುಕುವುದು.

भेड़ी- **स्त्री०** **दे०** **भेड़**.

भेद - **पु०** ಭೇದಿಸುವಿಕೆ; ಮರ್ಮ; ರಹಸ್ಯ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

भेदक - **वि०** ಭೇದಿಸುವ; ಭೇದಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ.

भेदिया - **पु०** ಬೇಹುಗಾರ; ಗುಪ್ತಚರ; ಗೂಢಚಾರ.

भेदी - **पु०** ಗೂಢಚಾರ. **वि०** ಒಡಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವ; ಭೇದಿಸುವವ.

भेदीसार - **पु०** ಬೈರಿಗೆ.

भेद्य - **वि०** ಸೀಳಬಹುದಾದ.

भेरी - **स्त्री०** ನಗಾರಿ; ದುಂದುಭಿ; ಭೇರಿ.

भेल - **वि०** ಅಂಜುಬುರಕ.

भेली - **स्त्री०** ಮುದ್ದೆ; ಉಂಡೆ.

भेव - **पु०** ರಹಸ್ಯ; ಗುಟ್ಟು; ಮರ್ಮ.

भेवना - **स०** ತೋಯಿಸು; ಒದ್ದೆ ಮಾಡು.

भेष - **पु०** ವೇಷ.

भेषज - **पु०** ಔಷಧ.

भेस - **पु०** **दे०** **भेष**.

भैंस - **स्त्री०** ಎಮ್ಮೆ.

भैंसा - **पु०** ಕೋಣ.

भैचक - **वि०** ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ; ಚಕಿತ.

भैना - **स्त्री०** ಸಹೋದರಿ.

भैया - **पु०** ಸಹೋದರ.

भैयाचारी - **स्त्री०** ಸಹೋದರಭಾವ; ಭ್ರಾತೃಭಾವ.

भैयादूज - **स्त्री०** ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಬಿದಿಗೆ ದಿನದ ಹಬ್ಬ. ಈ ದಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಹೋದರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

भैरव - **वि०** ಭಯಾನಕವಾದ; ಭೀಷಣ.

मोंकना - स० ಇರಿ; ತಿವಿ; ದೂರಿಸು.
मोंचाल - पु० ಭೂಕಂಪ.
मोंड़ा - वि० ಅಂದಗೆಟ್ಟ; ವಿಕಾರವಾದ; ಕುರೂಪವಾದ.
मोंदू - वि० ಮೊದ್ದು; ದಡ್ಡ; ಪೆದ್ದ.
मोंपू - पु० दे० मोपा.
मोक्ता - वि० ಭೋಜನಮಾಡುವವ; ಅನುಭವಿಸುವವ; ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯ.
मोग - पु० ಸುಖ; ವಿಲಾಸ; ಭೋಜನ; ನೈವೇದ್ಯ.
मोगना - स० ಅನುಭವಿಸು; ಸಹಿಸು.
मोगी - पु० ಭೋಗಿಸುವವ; ಆನಂದದಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುವವ; ಸರ್ಪ.
मोग्य - वि० ಭೋಗಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ; ತಿನ್ನಲು ಅರ್ಹವಾದ.
मोज - पु० ಔತಣ; ಸಂತರ್ಪಣೆ.
मोज्य - पु० ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ.
मोपा - पु० ಕಹಳೆ; ಕೊಂಬು.
मोर - पु० ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಮೋಸ.
मोला - वि० ಸರಳ; ಸಾಧು; ಭೋಳೆ; **—माला -** ಭೋಳೆಸ್ವಭಾವದ; ಸಾಧುವಾದ; ಸರಳ.
मौं - स्त्री० ಹುಬ್ಬು.
मौंरा - पु० ತುಂಬಿ; ಭ್ರಮರ; ಸುಳಿ.
मौंरकली - स्त्री० ಕುದುರೆ ಸುಳಿ.
मौंराना - स० ಸುತ್ತು; ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡು.
मौंरी - स्त्री० ಪಶುಗಳ ಮೈಮೇಲಿನ ಸುಳಿ; ವಧೂವರರ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ; ನೀರಿನ ಸುಳಿ.
मौंह - स्त्री० ಹುಬ್ಬು; **—चढ़ाना -** ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕು, ಸಿಂಡರಿಸು; **—तानना -** ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕು.
मौगोलिक - वि० ಭೂಗೋಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
मौचक - वि० ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದ.
मौजाई - स्त्री० ಅತ್ತಿಗೆ.
मौन - पु० ಮನೆ; ಭವನ.
मौम - पु० ಮಂಗಳಗ್ರಹ; ಕುಜ.
मौमवार - पु० ಮಂಗಳವಾರ.
भ्रम - पु० ಮೋಸ; ಭ್ರಾಂತಿ; ಸಂಶಯ.
भ्रमर - पु० ತುಂಬಿ; ಭ್ರಮರ.
भ्रमण - पु० ಯಾತ್ರೆ; ಸಂಚಾರ; ತಿರುಗಾಟ.
भ्रमना - अ० ತಿರುಗು; ಸುತ್ತು; ಭ್ರಮಿಸು.
भ्रमात्मक - वि० ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಸುವ; ಸಂದಿಗ್ಧ.
भ्रमाना - स० ತಿರುಗಾಡಿಸು; ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಸು; ದಾರಿತಪ್ಪಿಸು.
भ्रष्ट - वि० ಕೆಳಗೆಬಿದ್ದ; ಪತಿತ; ಕೆಟ್ಟುಹೋದ; ದುರಾಚಾರಿ.
भ्रांत - वि० ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡ; ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ; ಉನ್ಮತ್ತ.
भ्रांति - स्त्री० ಭ್ರಮೆ; ಸಂಶಯ; ಮರುಳು; ಪ್ರಮಾದ.

भ्राता - पुं० ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ; ಸಹೋದರ.

भ्रामक - पुं० ಒಂದುರೋಗ. **वि०** ಭ್ರಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ.

भ्रू - स्त्री० ಹುಬ್ಬು.

भ्रूण - पुं० ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಮಗು.

म

मंग - स्त्री० ಬೈತಲೆ.

मंगता / मंगन - पुं० ತಿರುಕ; ಭಿಕ್ಷುಕ.

मंगनी - स्त्री० ಬೇಡುವಿಕೆ; ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ; ಎರವಲು; ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ.

मंगल - पुं० ಕುಶಲ; ಕ್ಷೇಮ; ಮಂಗಳಗ್ರಹ; ಮಂಗಳವಾರ.

मंगवाना / मंगाना - स० ತರಿಸು.

मंगेतर - वि० ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವಾದ; ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मंच - पुं० ಮಂಚ; ವೇದಿಕೆ; ಪೀಠ.

मंजन - पुं० ಉಜ್ಜುವುದು; ತಿಕ್ಕುವುದು; ಹಲ್ಲುಪುಡಿ.

मंजरी - स्त्री० ಬಳ್ಳಿ; ಕುಡಿ; ಹೂಗೊಂಚಲು.

मंजाना - अ० ತಿಕ್ಕಿಸು; ಉಜ್ಜಿಸು.

मंजार - स्त्री० ಬೆಕ್ಕು.

मंज़िल - स्त्री० ಮಹಲು; ಮಹಡಿ; ಉಪ್ಪರಿಗೆ; ಅಂತಸ್ತು; ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ.

मंजिलत - स्त्री० ಪದವಿ.

मंजीर - पुं० ಗೆಜ್ಜೆ; ನೂಪುರ.

मंजु / मंजुल - वि० ಸುಂದರ; ಮನೋಹರ.

मंजूर - वि० ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ; ಅಂಗೀಕೃತ; ಸ್ವೀಕೃತವಾದ.

मंजूरी - स्त्री० ಒಪ್ಪಿಗೆ; ಅಂಗೀಕಾರ.

मंजूषा - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಡಬ್ಬಿ.

मंझा - वि० ನಡುವಣ; ಮಧ್ಯದ.

मंझाना - स० ಹೋಗುವುದು; ಪ್ರವೇಶ ಹೊಂದುವುದು.

मंझार - क्रि० ಮಧ್ಯೆ; ನಡುವೆ.

मंडन - पुं० ಶೃಂಗರಿಸುವಿಕೆ; ಅಲಂಕಾರ; ಸಮರ್ಥನೆ.

मंडप - पुं० ಚಪ್ಪರ; ಹಂದರ; ಮಂಟಪ.

मंडराना - अ० ಕವಿದುಕೊಳ್ಳು; ಸುಳಿದಾಡು; ಕವಿ.

मंडल - पुं० ಚಕ್ರಾಕಾರದ ಆವರಣ; ವೃತ್ತ; ಗೋಳ; ಸಮಾಜ; ಸಂಘ.

मंडलाकार - वि० ದುಂಡಾಗಿರುವ; ಗೋಳಾಕಾರದ.

मंडलाना - अ० दे० **मंडराना.**

मंडली - स्त्री० ಸಂಘ; ಸಮೂಹ; ಗೋಷ್ಠಿ.

मंडवा - पुं० ಮಂಟಪ.

मंडा - पुं० ಪಣ್ಯಾರ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ.

मंडित - वि० ಅಲಂಕರಿಸಿದ; ವಿಭೂಷಿತವಾದ; ಹೊದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मंडी - **स्त्री०** ಮಂಡಿ ; ಅಂಗಡಿ.

मंडुआ - **पु०** ರಾಗಿ ; ಸಾವೆ.

मंडूक - **पु०** ಕಪ್ಪೆ.

मंतव्य - **पु०** ಅಭಿಪ್ರಾಯ ; ಮತ.

मंत्र - **पु०** ಸಲಹೆ ; ಮಂತ್ರ; ರಹಸ್ಯ.

मंत्रणा - **स्त्री०** ಸಲಹೆ; ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ.

मंत्रित्व - **पु०** ಮಂತ್ರಿಯ ಪದವಿ ; ಮಂತ್ರಿತ್ವ.

मंत्री - **पु०** ಸಲಹೆಗಾರ; ಸಚಿವ; ಮಂತ್ರಿ.

मंथन - **पु०** ಕಡೆಗೋಲು; ಮಂತು.

मंथर - **वि०** ಮಂದವಾದ; ಜಡ. **पु०** ಛಳಿಜ್ವರ.

मंद - **वि०** ಮಂದವಾದ; ಆಲಸ್ಯವುಳ್ಳ ; ಜಡ; ಮೂರ್ಖ; ದುಷ್ಟ.

मंदभाग्य - **पु०** ದುರ್ಭಾಗ್ಯ.

मंदाग्नि - **स्त्री०** ಅಜೀರ್ಣ.

मंदार - **पु०** ಎಕ್ಕೆ ; ಎಕ್ಕದಗಿಡ.

मंदिर - **पु०** ಮನೆ ; ಭವನ ; ದೇವಾಲಯ.

मंदिरा - **स्त्री०** ಕುದುರೆಲಾಯ.

मंदी - **स्त्री०** ಅಗ್ಗವಾಗಿರುವಿಕೆ.

मंदुरा - **स्त्री०** **दे० मंदिरा.**

मंद्र - **वि०** ಮನೋಹರ ; ಸುಂದರ; ಗಂಭೀರವಾದ.

मंशा - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ, ಆಶಯ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

मआज़-अल्लाह - **अव्य०** ದೇವರು ಕಾಪಾಡಾಲಿ.

मआनी - **पु०** ಅರ್ಥ ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ.

मआश - **स्त्री०** ಜೀವನೋಪಾಯ ; ಜವಿೂನುದಾರಿ.

मकई - **स्त्री०** ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ.

मकड़ा - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಜೇಡರಹುಳು.

मकड़ी - **स्त्री०** ಜೇಡರಹುಳು.

मकतब - **पु०** ಪಾಠಶಾಲೆ.

मकतल - **पु०** ಕೊಲೆಯಾದ ಜಾಗ.

मकतूब - **वि०** ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

मकतूल - **वि०** ಕೊಲೆಯಾದ (ಪ್ರೇಮಿ.)

मकदूर - **पु०** ಶಕ್ತಿ ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

मकनातीस - **पु०** ಸೂಜಿಗಲ್ಲು.

मकफूल - **वि०** ಅಡವು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ.

मकबरा - **पु०** ಗೋರಿ ; ಸಮಾಧಿ.

मकबूज़ा - **वि०** ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ; ಅಧಿಕೃತವಾದ.

मकबूल - **वि०** ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ; ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯ ; ಸ್ವೀಕೃತ.

मकरूह - **वि०** ಅಪವಿತ್ರವಾದ ; ಹೊಲಸು.

मकसद - **पु०** ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಮನೋರಥ; ತಾತ್ಪರ್ಯ ; ಸಿದ್ಧಾಂತ.

मकसूद - **वि०** ಉದ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मकसूम - **वि०** ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟ.

मकान - **पु०** ಮನೆ ; ಕಟ್ಟಡ.

मकाम - **पु०** **मुकाम.**

मकु - **अव्य०** ಬೇಕಾದರೆ.

मकुट - **पु०** ಕಿರೀಟ.

मकुना - **पु०** ದಂತಗಳಿಲ್ಲದ ಗಂಡು ಆನೆ ; ವಿೂಸೆಯಿಲ್ಲದ ಗಂಡಸು.

मकुनी - **स्त्री॰** ಕಡಲೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ರೊಟ್ಟಿ.

मकूला - **पु॰** ಹೇಳಿಕೆ; ಕಥನ; ಗಾದೆ.

मकोड़ा - **पु॰** ಹುಳು; ಕೀಟ.

मकोय - **स्त्री॰** ಕಾಚೀಗಿಡ.

मक्का - **पु॰** ಮಕ್ಕೆ ಜೋಳ; ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ; ಮಕ್ಕಾನಗರ.

मक्कार - **वि॰** ಮೋಸಗಾರ; ಕಪಟಿ.

मक्कारी - **स्त्री॰** ಮೋಸ.

मक्खन - **पु॰** ಬೆಣ್ಣೆ.

मक्खी - **स्त्री॰** ನೊಣ;—**मारना** - ನೊಣ ಹೊಡಿ, ಕಾಲಕಳೆ.

मक्खीचूस - **पु॰** ಜಿಪುಣ; ಲೋಭಿ.

मक्षिका - **पु॰** ನೊಣ.

मख - **पु॰** ಯಜ್ಞ; ಯಾಗ.

मख़ज़न - **पु॰** ಭಂಡಾರ; ಕೋಶ; ಖಜಾನೆ; ಕಣಜ.

मख़तूल - **पु॰** ಕರಿ ರೇಷ್ಮೆ.

मख़दूम - **पु॰** ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ.

मखनिया - **पु॰** ಬೆಣ್ಣೆಮಾರುವವ.

मख़मल - **स्त्री॰** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೆತ್ತಗಿರುವ ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ; ಮುಖಮಲ್ಲು.

मख़मली - **वि॰** ಮುಖಮಲ್ಲಿನ; ಮುಖಮಲ್ಲಿನಂಥ.

मख़लूक़ - **स्त्री॰** ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿ; ಜೀವರಾಶಿ.

मख़लूत - **वि॰** ಕಲೆತ; ಮಿಶ್ರಿತ.

मख़सूस - **वि॰** ಬೇಕೆಂದೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ; ಖಾಸಗಿ.

मख़ौल - **पु॰** ಹಾಸ್ಯ.

मग - **पु॰** ಹಾದಿ; ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ.

मगज़ - **पु॰** ಮೆದಳು.

मगज़ी - **स्त्री॰** ವಸ್ತ್ರಗಳ ಅಂಚು.

मगन - **वि॰** ಮುಳುಗಿರುವ; ತಲ್ಲೀನ; ಮಗ್ನ.

मगमूम - **वि॰** ದುಃಖಪಡುವ; ದುಃಖಿತ.

मगर - **पु॰** ಮೊಸಳೆ. **अव्य॰** ಆದರೆ.

मग़रिब - **पु॰** ಪಡುವಲದಿಕ್ಕು; ಪಶ್ಚಿಮ.

मग़रूर - **वि॰** ಗರ್ವಿಷ್ಟ; ಅಹಂಕಾರಿ; ಅಭಿಮಾನಿ.

मग़रूरी - **स्त्री॰** ಗರ್ವ; ಅಭಿಮಾನ; ಅಹಂಕಾರ.

मग़लूब - **वि॰** ಸೋತ; ಪರಾಜಿತ.

मगु - **पु॰** ಹಾದಿ; ದಾರಿ.

मग्ज़ - **पु॰** **दे॰ मगज़.**

मग्न - **वि॰** **दे॰ मगन.**

मचक - **स्त्री॰** ಭಾರ; ಒತ್ತಡ.

मचकना - **स॰** ಒತ್ತರಿಸು.

मचना - **अ॰** ಆಗು; ಮೂಡು; (ಗಲಾಟೆ) ಏಳು; ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳು.

मचल - **स्त्री॰** ಮೊಂಡಾಟ; ಚಂಡಿತನ.

मचलना - **अ॰** ಹಟಹಿಡಿ.

मचला - **वि॰** ಹಟಮಾರಿ.

मचलाना - **अ॰** ಓಕರಿಕೆ ಯುಂಟಾಗು; ವಾಂತಿಯಾಗು.

मचान - **पु॰** ಅಟ್ಟ; ಮಂಚಿಕೆ; ಮಂಚ.

मचाना - स० (ಗಲಾಟೆ) ಮಾಡು ; ಎಬ್ಬಿಸು.

मचिया - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಮಂಚ.

मच्छ - पु० ದೊಡ್ಡ ಮೀನು.

मच्छड़ }
मच्छर } पु० ಸೊಳ್ಳೆ.

मच्छी }
मछली } स्त्री० ಮೀನು.

मछुआ }
मछुवा } पु० ಬೆಸ್ತ ; ಅಂಬಿಗ.

मज़कूर - वि० ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ; ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मज़कूरा-बाला - वि० ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ; ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ; ಸದರಿ.

मज़दूर - पु० ಕೂಲಿಗಾರ ; ಕೆಲಸಗಾರ.

मज़दूरी - स्त्री० ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸ ; ಕೂಲಿಯ ಹಣ ; ಮಜೂರಿ.

मजनूँ - पु० ಹುಚ್ಚ ; ಉನ್ಮತ್ತ ; ಪ್ರೇಮಿ.

मज़बूत - वि० ದೃಢವಾದ ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

मज़बूती - स्त्री० ದಾರ್ಢ್ಯ ; ಪುಷ್ಟಿ ; ಧೈರ್ಯ ; ಸಾಹಸ.

मज़बूर - वि० ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದ ; ನಿರುಪಾಯನಾದ.

मज़बूरन् - क्रि० ವಿವಶ; ನಿರುಪಾಯ; ಬಲವಂತವಾಗಿ.

मज़बूरी - स्त्री० ವಿವಶತೆ; ಒತ್ತಾಯ; ಬಲವಂತ.

मजमा - पु० ಗುಂಪು; ಜನಸಮೂಹ; ಸಭೆ.

मजमूआ - वि० ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ; ಒಟ್ಟು. पु० ಸಂಗ್ರಹ ; ರಾಶಿ.

मज़मून - पु० ವಿಷಯ ; ಲೇಖನ.

मजरूह - वि० ಪೆಟ್ಟುತಿಂದ ; ಗಾಯಗೊಂಡ.

मजलिस - स्त्री० ಸಭೆ; ಸಮಾಜ; ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯಗಳ ಕಛೇರಿ.
मीर-मजलिस - पु० ಸಭಾವೀರ.

मजलिसी - वि० ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

मज़लूम - वि० ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ; ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मज़हब - पु० ಮತಾಚಾರ ; ಮತ ; ಧರ್ಮ.

मज़हबी - वि० ಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ; ಮತೀಯ.

मज़ा - पु० ರುಚಿ ; ಸವಿ ; ಸ್ವಾರಸ್ಯ ; ಆನಂದ ; ಪರಿಹಾಸ್ಯ.

मज़ाक - पु० ನಗೆಚಾಟಿ; ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಗೇಲಿ ; ವಿನೋದ ; ತಮಾಷೆ.

मज़ाकन् - क्रि० ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ; ತಮಾಷೆಗಾಗಿ.

मज़ाकिया - वि० ವಿನೋದದ ; ತಮಾಷೆಯ ; ತಮಾಷೆಗಾರ.

मजाज़ - पु० ಅಧಿಕಾರ ; ಹಕ್ಕು.

मजाज़न - क्रि० ನಿಯಮಾನುಸಾರ.

मजाज़ी - वि० ಕೃತ್ರಿಮ ; ಕಲ್ಪಿತ.

मज़ामीन - पुं० ಲೇಖನಗಳು. (मज़मून का बहु०)

मज़ार - पुं० ಗೋರಿ; ಸಮಾಧಿ.

मज़ाल - स्त्री० ಶಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

मजीठ - स्त्री० ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ ತೆಗೆಯುವ ಒಂದುಗಿಡ; ರಕ್ತಾಂಗಿಗಿಡ.

मजीठी - वि० ಕೆಂಪಾದ.

मजीद - वि० ಪೂಜ್ಯ; ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಪವಿತ್ರವಾದ.

मजीरा - पुं० ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಾಳ; ಝಾಲರಿ.

मजूरी - स्त्री० दे० मज़दूरी.

मज़ेदार - वि० ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ; ಸೊಗಸಾದ; ತಮಾಷೆಯಾದ.

मज्जन - पुं० ಸ್ನಾನ.

मज्जा - स्त्री० ಮೇದಸ್ಸು.

मझधार - स्त्री० ನಡುನೀರು; ನದಿ ಪ್ರವಾಹದ ಮಧ್ಯಭಾಗ.

मझला - वि० ನಡುಕಲ; ಮಧ್ಯದ.

मझार - क्रि० ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ; ಒಳಗಡೆ.

मझोला - वि० ಮಧ್ಯದ; ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದೂ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದೂ ಅಲ್ಲದ; ನಡುತರದ.

मटक - स्त्री० ಬೆಡಗು; ಒಯ್ಯಾರ.

मटकना - अ० ಕುಲುಕುತ್ತಾ ನಡೆ; ಬೆಡಗಿನಿಂದ ನಡೆ; ಸರಿ.

मटका - पुं० ಮಡಕೆ; ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ.

मटकाना - स० ಬೆಡಗು ತೋರು.

मटकी - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಮಡಕೆ.

मटकीला - वि० ಒಯ್ಯಾರದ; ಬೆಡಗಿನ.

मटमैला - वि० ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣದ; ಮಸಕು ಬಣ್ಣದ.

मटर - पुं० ಬಟಾಣಿ.

मटरगश्त - पुं० ಅಡ್ಡಾಡುವುದು; ಗಾಳಿಸವಾರಿ.

मटियाना - स० ಮಣ್ಣುಮಯವಾಗಿಸು, ಮಣ್ಣಾಗು.

मटिया-मसान - वि० ಹಾಳಾದ; ಮಣ್ಣುಪಾಲಾದ.

मटियामेट - वि० ಮಣ್ಣುಗೂಡಿದ.

मट्टी - स्त्री० ಮಣ್ಣು, ನೆಲ, ಭೂಮಿ.

मट्ठा - पुं० ಮಜ್ಜಿಗೆ.

मठ - पुं० ಆಶ್ರಮ; ಮಠ.

मठिया - पुं० ಚಿಕ್ಕ ಮಠ; ಕುಟಿ; ಗುಡಿಸಿಲು.

मड़ई - स्त्री० ಮಂಟಪ; ಗುಡಿಸಿಲು.

मड़क - स्त्री० ಒಳಮರ್ಮ; ಗುಟ್ಟು.

मड़वा - पुं० ಮಂಟಪ.

मड़ाई - स्त्री० ಕವಚ.

मड़ाना - स० ಹದಮಾಡಿದ ಚರ್ಮದಿಂದ ತಬಲ, ಮದ್ದಲೆ ವಗೈರೆಗಳ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವುದು.

मडुआ - पुं० ರಾಗಿ.

मढ़ना - स० ಸುತ್ತು; ಹೊರಿಸು; ಸುತ್ತುಗಟ್ಟು.

मढ़ी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಮಠ; ಗುಡಿಸಲು.

मणि - स्त्री० ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ರತ್ನ.

मणिधर - ಪುಂ ಸರ್ಪ; ಹಾವು.

मणिबंध - ಪುಂ ಮಣಿಕಟ್ಟು.

मतंग - ಪುಂ ಆನೆ.

मत - ಪುಂ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತ; ಒಪ್ಪಿಗೆ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಮತಾಚಾರ; ತಾತ್ಪರ್ಯ; ಓಟು. ಅವ್ಯಂ ಬೇಡ; ಕೂಡದು.

मतबख - ಪುಂ ಅಡಿಗೆಮನೆ.

मतलब - ಪುಂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ತಾತ್ಪರ್ಯ; ಅರ್ಥ; ಸ್ವಾರ್ಥ; ಗೊಡವೆ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ.

मतलबी - ವಿಂ ಸ್ವಾರ್ಥಪರ.

मतला - ಪುಂ ಕವಿತೆಯ ಅನುಪ್ರಾಸದಿಂದೊಳಗೊಂಡ ಎರಡುಚರಣ, (ಪಾರಸೀ ಕವಿತ್ವದ ಒಂದು ನಿಯಮ).

मतली - ಸ್ತ್ರೀಂ (ಗರ್ಭಿಣಿಯ) ಬಯಕೆ, ವಾಂತಿಮಾಡು.

मतवाला - ವಿಂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರುವ; ಅಮಲೇರಿದ; ಮತ್ತು ಬಂದಿರುವ.

मताधिकार - ಪುಂ ಓಟುಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ.

मतानत - ಸ್ತ್ರೀಂ ದೃಢತೆ.

मताफ - ಪುಂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಕಾರ.

मतीरा - ಪುಂ ಕರಬೂಜದ ಹಣ್ಣು.

मत्त - ವಿಂ ಮದಿಸಿದ.

मत्था - ಪುಂ ಹಣೆ; ಲಲಾಟ; ತಲೆ.

मत्सर - ಪುಂ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚು; ಅಸೂಯೆ.

मथन - ಪುಂ ಕಡೆಯುವಿಕೆ.

मथना - ಸಂ ಕಡೆ; ಮಥಿಸು.

मथना - ಪುಂ ಮೊಸರು ಕಡೆಯುವ ಮಡಕೆ.

मथनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಡೆಗೋಲು; ಮಂತು.

मथित - ವಿಂ ಕಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಕಡೆದ.

मद - ಪುಂ ಹರ್ಷ; ಆನಂದ; ಅಮಲು; ಮತ್ತು; ಹುಚ್ಚು; ಉನ್ಮಾದ; ಗರ್ವ; ಅಹಂಕಾರ. ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಾರ್ಯ ವಿಭಾಗ; ಇಲಾಖೆ; ಖಾತೆ.

मदक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಫೀಮು ಬೆರಸಿ ಸೇದಲು ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಮಾದಕ ವಸ್ತು.

मदकची - ವಿಂ ಹೆಂಡಕುಡುಕ.

मदकल - ವಿಂ ಮದಿಸಿದ; ಸೊಕ್ಕಿದ.

मदख़ूला - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೂಳೆ; ಮಿಂಡಿ.

मदद - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಹಾಯ; ನೆರವು; ಒತ್ತಾಸೆ.

मददगार - ವಿಂ ಸಹಾಯಕ.

मदफ़न - ಪುಂ ಸ್ಮಶಾನ.

मदमत्त - ವಿಂ ಸೊಕ್ಕಿದ.

मदरसा - ಪುಂ ಪಾಠಶಾಲೆ; ಸ್ಕೂಲು.

मद-होश - ವಿಂ ಮದಿಸಿದ; ಮತ್ತ.

मदांध - ವಿಂ ಮದೋನ್ಮತ್ತ.

मदाख़िल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು; ಆದಾಯ.

मदाख़िलत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೈ ಹಾಕುವಿಕೆ; ತಲೆ ಹಾಕುವಿಕೆ; **बेजा**—ಅನಧಿಕಾರ ಚೇಷ್ಟೆ.

मदार - ಪುಂ ಮಂದಾರ.

मदारात - **स्त्री०** ಆದರ ಸತ್ಕಾರ ; ಅತಿಥಿಪೂಜೆ.

मदारिज़ - **पु०** ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಗ್ರೇಡುಗಳು.

मदारी - **पु०** ಕೋತಿ ಅಥವಾ ಕರಡಿಯನ್ನು ಆಡಿಸುವವ.

मदिरा - **स्त्री०** ಸಾರಾಯಿ; ಸೇಂದಿ.

मदीला - **वि०** ಮತ್ತೇರಿದ.

मदोन्मत्त - **वि०** ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಮದಿಸಿದ.

मद्धे - **अव्य०** ಮಧ್ಯೆ ; ನಡುವೆ ; ಬಾಬತ್ತು ; ಬಾಬು.

मद्य - **पु०** ಸೇಂದಿ ; ಸಾರಾಯಿ.

मधु - **पु०** ಜೇನು ; ಜೇನುತುಪ್ಪ ; ಮಕರಂದ.

मधुकर - **पु०** ತುಂಬಿ ; ಭ್ರಮರ (**मधुप**).

मधुकरी - **स्त्री०** ಹೆಣ್ಣುದುಂಬಿ ; ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ.

मधुमक्खी - **स्त्री०** ಜೇನುನೊಣ.

मधुर - **वि०** ಸಿಹಿಯಾದ;ಸವಿಯಾದ; ರುಚಿಕರವಾದ ; ಸುಂದರವಾದ.

मधुरी - **स्त्री०** ಸಿಹಿ ; ಸೌಂದರ್ಯ.

मधूक - **पु०** ಇಪ್ಪೇಮರ.

मध्य - **पु०** ನಡುವು ; ಮಧ್ಯ.

मध्यम - **वि०** ನಡುವಣ; ಮಧ್ಯದ; ಉತ್ತಮವಲ್ಲದ.

मध्यवर्त्ती - **वि०** ನಡುವೆಯಿರುವ.

मध्यस्थ - **पु०** ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರ.

मध्यान्ह - **पु०** ನಡುಹಗಲು.

मध्ये - **क्रि०** ನಡುವೆ ; ಮಧ್ಯೆ ಸಲುವಾಗಿ ; ಬಾಬತು.

मन - **पु०** ಮನಸ್ಸು ; ಚಿತ್ತ ; ಇಚ್ಛೆ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ ; ವಿಚಾರ ; ನಲವತ್ತು ಸೇರಿನ ತೂಕ; ಒಂದು ಮಣ ; **—के लड्डू खाना** - ಮನದೊಳಗೆ ಮಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ;**—चलना** - ಬಯಸು **—हरा होना** - ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗು ;**—भरना** - ಸಂತೋಷವಾಗು;**—भर जाना** - ತೃಪ್ತಿಯಾಗು ;**—मोटा होना** - ವಿರಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯು; **—रखना** - ಇಷ್ಟವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡು.

मनई - **पु०** ಮನುಷ್ಯ.

मनकना - **अ०** ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನಾಡಿಸು; ಮಿಡುಕು.

मनका - **पु०** ಜಪಮಾಲೆಯ ಮಣಿ ; ಮಣಿ.

मनकामना - **स्त्री०** ಮನೋರಥ; ಅಭಿಲಾಷೆ.

मनक़ूला - **वि०** ಸ್ಥಾವರವಲ್ಲದ; ಸ್ಥಿರವಲ್ಲದ ; ಚರ.

मनक़ूहा - **वि०** ಮದುವೆಯಾದ; ವಿವಾಹಿತಳಾದ.

मनगढंत - **वि०** ಕಲ್ಪನೆಯ ; ಕಪೋಲಕಲ್ಪಿತ. **स्त्री०** ಕಲ್ಪಿತ ಪ್ರಸಂಗ; ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪನೆ.

मनचला - **वि०** ಸಾಹಸಿ ; ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ ; ರಸಿಕ.

मनचाहा, **मनचीता** - **वि०** ಇಚ್ಛಿಸಿದ; ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ; ಬಯಸಿದ.

मनज़र - **पु०** ನೋಟ; ದೃಶ್ಯ.

मनन - **पु०** ಧ್ಯಾನ.

मननशील - **वि०** ವಿಚಾರವಂತ.

मनभाया - **वि०** ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ; ಬಯಸಿದ.

मनभावता, **मनभावन** - **वि०** ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸಿದ; ಪ್ರಿಯ.

मनमाना - **वि०** ಮನಸ್ಸು ಮೆಚ್ಚಿದ; ಇಷ್ಟಪಟ್ಟ. **क्रि०** ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ; ಮನಸ್ವಿ.

मनमानी - **स्त्री०** ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

मनमुटाव - **पु०** ಮನಸ್ತಾಪ; ವೈಮನಸ್ಯ.

मनमोदक - **पु०** ಮನೋರಾಜ್ಯ; ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಡಿಗೆ.

मनमोज - **स्त्री०** ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು; ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ.

मनमौजी - **वि०** ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯುವವ; ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿ.

मनवांछित - **वि०** ಬಯಸಿದ; ಮನಸ್ಸು ಒಲಿದ.

मनशा - **स्त्री०** ಉದ್ದೇಶ್ಯ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಇಷ್ಟ; ಇಚ್ಛೆ.

मनसब - **पु०** ಪದವಿ; ಉದ್ಯೋಗ; ಹುದ್ದೆ.

मनसबदार - **पु०** ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ; ಹುದ್ದೇದಾರ; ಅಧಿಕಾರಿ.

मनसा - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ; ಬಯಕೆ; ಅಭಿಲಾಷೆ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ. **वि०** ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ; ಮನಸ್ಸಿನ. **क्रि०** ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ.

मनसिज - **पु०** ಕಾಮದೇವ; ಮನ್ಮಥ.

मनसूख़ - **वि०** ತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ; ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मनसूबा - **पु०** ಯುಕ್ತಿ; ಉದ್ದೇಶ್ಯ; ವಿಚಾರ.

मनसूर - **पु०** 'ಸೂಫಿ' ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಾಧು.

मनहूस - **वि०** ಕೆಟ್ಟದ್ದು; ಅಶುಭವಾದದ್ದು; ಅವಲಕ್ಷಣ.

मना - **वि०** ಬೇಡವೆಂದ; ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ನಿಷಿದ್ಧ; ಅನುಚಿತವಾದ; **—करना** - ನಿಷೇಧಿಸು.

मनाई - **स्त्री०** ನಿಷೇಧ; ತಡೆ.

मनादी - **स्त्री०** **दे०** **मुनादी**.

मनाना - **स०** ಒಪ್ಪಿಸು; ಒಲಿಸು; ಸ್ತುತಿಸು; ಹಬ್ಬ; ವಿಶೇಷ ದಿವಸ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಆಚರಿಸು.

मनावन - **पु०** ಒಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ; ಒಲಿಸುವಿಕೆ.

मनाही - **स्त्री०** ತಡೆ; ನಿಷೇಧ.

मनिहार - **पु०** ಬಳೆಗಾರ.

मनी - **स्त्री०** ಅಹಂಕಾರ; ಮಣಿ.

मनीषा - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ, ಬುದ್ಧಿ.

मनु - **अव्य०** **दे०** **मानों**.

मनुज - पु० ಮನುಷ್ಯ; ಮಾನವ.

मनुहार - स्त्री० ಅನುನಯ; ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಆದರ; ಸತ್ಕಾರ.

मनेजर - पु० दे० मैनेजर.

मनों - अव्य० दे० मानों.

मनोकामना - स्त्री० ಹಾರೈಕೆ; ಇಚ್ಛೆ; ಅಭಿಲಾಷೆ.

मनोगत - वि० ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ.

मनोज - पु० ಮನ್ಮಥ.

मनोज्ञ - वि० ಸುಂದರವಾದ; ಮನೋಹರ.

मनोनीत - वि० ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ; ಆರಿಸಿದ; ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

मनोरंजन - पु० ವಿನೋದ.

मनोरथ - पु० ಇಷ್ಟಾರ್ಥ; ಅಭೀಷ್ಟ.

मनोरम - वि० ಸುಂದರ.

मनोविज्ञान - पु० ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ.

मनोवृत्ति - स्त्री० ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ; ಮನೋವಿಕಾರ.

मनोहर - वि० ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ; ಸುಂದರ.

मनौअल | **मनौती** | **मन्नत** } स्त्री० ಹರಕೆ; ನೋಂಪು; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

मपना - अ० ಅಳೆಯಲ್ಪಡುವುದು.

मफ़तून - वि० ಮುಗ್ಧ, ಅನುರಕ್ತ.

मफ़रूज़ - वि० ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ. (मान लो)

मफ़रूर - वि० ಪರಾರಿಯಾದ.

मफ़लूक़ - वि० ಹೀನದೆಶೆಯ.

मफ़हूम - वि० ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ. पु० ಪದಾರ್ಥ.

मफ़ाद - पु० ಉಪಯೋಗ.

ममता - स्त्री० ಮಮತೆ; ಪ್ರೀತಿ; ಮೋಹ; ಲೋಭ.

ममनूअ - वि० ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

ममनून - वि० ಕೃತಜ್ಞ; ಉಪಕೃತ.

ममिया | **ममेरा** } वि० ಸೋದರ ಮಾವನ ಕಡೆಯ.

मम्बा - पु० ಜಲಸ್ರೋತ; ಊಟಿ; ಉದ್ಗಮಸ್ಥಾನ.

मयंक - पु० ಚಂದ್ರ.

मयंदा - पु० ಸಿಂಹ.

मय - स्त्री० ಸಾರಾಯಿ; ಸೇಂದಿ. अव्य० ಕೂಡ; ಸಹಿತ; ಒಡನೆ.

मयगल - पु० ಮದಿಸಿದ ಆನೆ.

मयस्सर - वि० ಸೇರಿದ; ಪ್ರಾಪ್ತ; ದೊರೆತ; **—होना** - ಸಿಗು, ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗು.

मयूक - पु० ಕಿರಣ; ಕಾಂತಿ; ಜ್ವಾಲೆ.

मयूर - पु० ನವಿಲು.

मरकज़ - पु० ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನ; ಕೇಂದ್ರ.

मरकत - पु० ಪಚ್ಚೆ (ರತ್ನ).

मरक़द - पु० ಮಲಗುವ ಮನೆ; ಗೋರಿ; ಸಮಾಧಿ.

मरकना - अ० ಜಜ್ಜಿಹೋಗು.

मरकहा - वि० ಹಾಯುವ ಪಶು.

मरक़ूम - वि० ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ; ನೀಚ; ಲುಚ್ಚಾ.

मरगूब - वि० ರುಚಿಕರ.

मरघट - पु० ಮಸಣ ; ಸ್ಮಶಾನ.

मरज़ - पु० ರೋಗ ; ವ್ಯಾಧಿ ; ಕೆಟ್ಟ ಚಟ ; ದುರಭ್ಯಾಸ.

मरजाद / **मरजादा** - स्त्री० ಗಡಿ ; ಎಲ್ಲೆ ; ಹದ್ದು ; ಗೌರವ ; ಮರ್ಯಾದೆ ; ರೀತಿ ; ನಿಯಮ ; ಪರಿಪಾಟಿ.

मरज़ी - स्त्री० ಇಚ್ಛೆ ; ಅಪೇಕ್ಷೆ; ಇಷ್ಟ ; ಸಂತೋಷ ; ಒಲವು.

मरण - पु० ಸಾವು ; ಮೃತ್ಯು.

मरतबा - पु० ಸಲ ; ಸಾರಿ ; ಬಾರಿ ; ಸರತಿ.

मरद - पु० दे० **मर्द**.

मरदना - स० ನಾದು ; ಮರ್ದಿಸು.

मरदानगी - स्त्री० ಶೌರ್ಯ ; ಪೌರುಷ ; ಸಾಹಸ.

मरदाना - वि० ಗಂಡಸರ ; ಗಂಡಸರಂಥ; ಪುರುಷರಿಗೆತಕ್ಕ; ವೀರೋಚಿತವಾದ.

मरदुम - पु० ಮನುಷ್ಯ ;—**आज़ार** - ಅತ್ಯಾಚಾರಿ.

मरदुम-शुमारी - स्त्री० ಜನಗಣನೆ; ಸೆನ್ಸಸ್ಸು.

मरदूद - वि० ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ; ನೀಚ ; ಲುಚ್ಚಾ.

मरना - अ० ಸಾಯು; ಮಡಿ ; ನಾಶವಾಗು.

मरनी - स्त्री० ಸಾವು; ಕಷ್ಟ; ದುಃಖ.

मरनी करनी - स्त्री० ಸಾವು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳು.

मरभुक्खा - वि० ಹಸಿವಿನಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ; ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ; ದರಿದ್ರ.

मरम - पु० दे० **मर्म**.

मरमर - पु० ಅಮೃತಶಿಲೆ; ಬೆಣಚ ಕಲ್ಲು ; ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಲು.

मरम्मत - स्त्री० ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ; ದುರುಸ್ತು ; ರಿಪೇರಿ.

मरवाना - स० ಹೊಡೆಯಿಸು; ಕೊಲ್ಲಿಸು ; ಸಾಯಿಸು.

मरसिया - पु० ಶೋಕಗೀತೆ; ಚರಮ ಶ್ಲೋಕ ; ಗೋಳು.

मरहट - पु० ಸ್ಮಶಾನ ; ಮಸಣ.

मरहम - स्त्री० ಔಷಧದ ಲೇಪ ; ಮುಲಾಮು ; ಪಳಾಸ್ತ್ರಿ.

मरहबा - अव्य० ಶಾಬಾಸ್.

मरहूम - वि० ಕೀರ್ತಿ ಶೇಷರಾದ ; ದಿವಂಗತ ; ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿ.

मरात - स्त्री० ಹೆಂಗಸು.

मरातिब - पु० ದರ್ಜೆ ; ಪದವಿ ; ಮನೆಯ ಭಾಗ ; ಅಂತಸ್ತು ; ಪತಾಕೆ.

मराल - पु० ಹಂಸ ಪಕ್ಷಿ.

मरियम - स्त्री० ಕುಮಾರಿ ; ಕನ್ಯೆ.

मरिच - स्त्री० ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ.

मरियल - वि० ಬಡಕಲ; ಬಲಹೀನ.

मरी - स्त्री० ಪ್ಲೇಗು ; ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ.

मरीचि - स्त्री० ಕಿರಣ; ರಶ್ಮಿ; ಕಾಂತಿ, ಪ್ರಭೆ.

मरीचिका - स्त्री० ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆ; ಬಯಲ್ದೊರೆ.

मरीज़ - वि० ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತ; ರೋಗಿ.

मरु - पु० ಮರಳುಕಾಡು; ಮರುಭೂಮಿ.

मरुआ - पु० ಮರುಗ; ಮರುವಕ.

मरुस्थल - पु० दे० मरु.

मरोड़ - स्त्री० ತಿರುವುವಿಕೆ; ಹಿಂಡುವಿಕೆ; ಹುರಿ; ಹೊಸೆದ ಗುರುತು; ಸಿಟ್ಟು.

मरोड़ना - स० ತಿರಿಚು; ಹೊಸೆ; ನುಲಿ; ಹಿಂಡು.

मर्कट - पु० ಮಂಗ; ಕಪಿ.

मर्ग - पु० ಸಾವು.

मर्चा - पु० दे० मिर्च.

मर्ज़ - पु० ರೋಗ.

मर्ज़ी - स्त्री० दे० मरज़ी.

मर्तबा - पु० ಪದವಿ; ಹುದ್ದೆ; ಸಲ; ಸರ್ತಿ.

मर्तबान - पु० ಜಾಡಿ; ಮಣ್ಣಿನ ಭರಣಿ.

मर्द - पु० ಗಂಡಸು; ವೀರ; ಶೂರ.

मर्दानगी - स्त्री० दे० मरदानगी.

मर्दाना - वि० दे० मरदाना.

मर्दी - स्त्री० ಪೌರುಷ; ಶೌರ್ಯ.

मर्दुम - पु० ಮನುಷ್ಯ.

मर्दुम-शुमारी - स्त्री० दे० मरदुम शुमारी.

मर्दुमी - स्त्री० ಪುಂಸತ್ವ.

मर्दूद - वि० दे० मरदूद

मर्दन - पु० ತುಳಿದು ಹಾಕುವಿಕೆ; ಹಿಸುಕಿಬಿಡುವಿಕೆ; ಅರೆದು ಬಿಡುವಿಕೆ; ಮರ್ದನ.

मर्म - पु० ರಹಸ್ಯ; ಗುಟ್ಟು; ಗೂಢಾರ್ಥ.

मर्मज्ञ - वि० ಒಳತತ್ವವನ್ನರಿತ.

मर्मभेदी - वि० ಹೃದಯ ವಿದಾರಕ.

मर्यादा - स्त्री० ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಗೌರವ.

मल - पु० ಕೊಳೆ; ಮಲ; ಮೂತ್ರ.

मलका - स्त्री० ರಾಣಿ; ಪಟ್ಟದರಸಿ.

मलखंभ / **मलखम** - पु० ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಲು ಗರಡಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಕಂಬ.

मलना - स० ತಿಕ್ಕು; ಹಿಸುಕು; ನೀವು; ಮಾಲೀಸು ಮಾಡು; **हाथ मलना** - ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡು, ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳು.

मलमल - स्त्री० ನಯವಾದ ವಸ್ತ್ರ; ಮಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆ.

मलमास - पु० ಅಧಿಕಮಾಸ.

मलय - पु० ಮಲಯ ಪರ್ವತ; ಮಲಬಾರದೇಶ; ಮಲಯದ್ವೀಪ.

मलहम - स्त्री० दे० मरहम.

मलाई - स्त्री० ಹಾಲಿನ ಕೆನೆ; ಮಾಲೀಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ.

मलामत - स्त्री० ನಿಂದೆ; ದೂಷಣೆ; ತೆಗಳುವಿಕೆ.

मलार - **पु०** ಒಂದು ರಾಗ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

मलाल - **पु०** ದುಃಖ; ವ್ಯಸನ.

मलाह - **पु०** **दे० मल्लाह.**

मलिंद - **पु०** ತುಂಬಿ.

मलिक - **पु०** ರಾಜ.

मलिका - **स्त्री० दे० मलका.**

मलिन - **वि०** ಕೊಳೆಯಾದ; ಕೊಳಕು; ಮಲಿನ; ಅಶುದ್ಧ.

मलियामेट - **वि०** ಮಣ್ಣುಪಾಲಾದ; ಹಾಳಾದ.

मलीदा - **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೃದುವಾದ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಉಣ್ಣೆವಸ್ತ್ರ.

मलीन - **वि०** ಕೊಳಕಾದ; ಮಲಿನ; ದುಃಖಿತ.

मल्ल - **पु०** ಜಟ್ಟಿ; ಪೈಲ್ವಾನ.

मल्लयुद्ध - **पु०** ಜಟ್ಟಿಕಾಳಗ; ಕುಸ್ತಿ.

मल्लाह - **पु०** ಬೆಸ್ತ; ಅಂಬಿಗ.

मल्हराना } **स०** ಮುದ್ದಾಡು; ಲಲ್ಲೆಗೈಯು.
मल्हाना }

मवक्किल - **पु०** ಕಕ್ಷಿಗಾರ.

मवाजिब - **पु०** ನಿಯಮಿತಕಾಲಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಮೊಬಲಗು; ಸಂಬಳ; ಪಗಾರ.

मवाज़ी - **वि०** ಅಂದಾಜು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಅನುಮಾನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

मवाद - **पु०** ಕೀವು.

मवास - **पु०** ಆಶ್ರಯ; ಶರಣ; ಕೋಟೆ; ದುರ್ಗ.

मवेशी - **पु०** ದನಕರುಗಳು; ಪಶು.

मवेशीखाना - **पु०** ದನಗಳ ಹಟ್ಟಿ; ಕೊಟ್ಟಿಗೆ; ದೊಡ್ಡಿ.

मशक - **पु०** ಚಿಗಟ; ಸೊಳ್ಳೆ; ನೀರು ತುಂಬುವ ಚರ್ಮದಚೀಲ.

मशक्कत - **स्त्री०** ದುಡಿತ; ಪರಿಶ್ರಮ.

मशगूल - **वि०** ಕಾರ್ಯ ಮಗ್ನನಾದ; ತಲ್ಲೀನ.

मशरिक़ - **पु०** ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು.

मशरिक़ी - **वि०** ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ; ಮೂಡಣ.

मशरू - **पु०** ಗೆರೆಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಶ್ಮೆ ಮತ್ತು ಅರಳೆ ವಸ್ತ್ರ.

मशरूह - **वि०** ಟೀಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मशविरा - **पु०** ಸಲಹೆ; ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ.

मशहूर - **वि०** ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

मशान - **पु०** ಮಸಣ; ಸ್ಮಶಾನ.

मशायरा - **पु०** (ಕವಿಗಳು ಸೇರಿ ಕವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಓದುವ) ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನ.

मशाल - **स्त्री०** ದೀವಟಿಗೆ; ಪಂಜು.

मशालची - **पु०** ದೀವಟಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವವ.

मशीख़त - **स्त्री०** ಗರ್ವ; ಅಹಂಕಾರ.

मश्क़ - **पु०** ಅಭ್ಯಾಸ; ರೂಢಿ; ಪಾಠ.

मश्कूक - **वि०** ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ.

मश्कूर - **वि०** ಕೃತಜ್ಞ.

मश्शाक़ - **वि०** ಅಭ್ಯಾಸವುಳ್ಳ; ಪಳಗಿದ; ದಕ್ಷ.

मश्र - **वि०** ಸುಮ್ಮಗೆ; ನಿಶ್ಶಬ್ದ.

मस - **स्त्री०** ಚಿಗುರು ಮೀಸೆ; ಕುಡಿ ಮೀಸೆ; **—भींजना** - ಮೀಸೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸು, ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರು.

मसक - **पु०** ಸೊಳ್ಳೆ.

मसकना - **अ०** ಹಿಂಜಿಹೋಗು; ಸೀಳಿಹೋಗು; ಬಿರಿ. **स०** ಹರಿ; ಸೀಳು.

मसकला - **पु०** ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪು ಕೊಡಲು ಮಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಸಲಕರಣೆ.

मसका - **पु०** ಬೆಣ್ಣೆ.

मसकीन - **वि०** ದರಿದ್ರ; ದೀನ.

मसख़रा - **पु०** ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ನಕಲಿ.

मसख़री - **स्त्री०** ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಕುಶಾಲು; ಗೇಲಿ.

मसजिद - **स्त्री०** ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ; ಮಶೀದಿ.

मसनद - **स्त्री०** ದೊಡ್ಡ ದಿಂಬು; ಗದ್ದುಗೆ; ಗಾದಿ.

मसरफ़ - **पु०** ಉಪಯೋಗ; ಬಳಕೆ.

मसरूफ़ - **वि०** ಕಾರ್ಯ ಮಗ್ನ; ನಿರತ; ಖರ್ಚಾಗದ.

मसल - **स्त्री०** ನಾಣ್ಣುಡಿ; ಗಾದೆ; ಸಾಮತಿ.

मसलन् - **क्रि०** ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ; ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ; ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ.

मसलना - **स०** ತಿಕ್ಕು; ಹಿಸುಕು; ನಾದು.

मसलहत - **स्त्री०** ಗುಪ್ತಸಹಾಯ.

मसला - **पु०** ಗಾದೆ; ನಾಣ್ಣುಡಿ.

मसविदा - **पु०** ಕರಡು ಬರವಣಿಗೆ; ಕರಡುಪ್ರತಿ; ಮಸೂದೆ; ಯುಕ್ತಿ; ಉಪಾಯ.

मसहरी - **स्त्री०** ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ.

मसा - **पु०** ಸೊಳ್ಳೆ; ಗಂತಿ; ಹಾಲುಣ್ಣಿ.

मसान - **पु०** ಸ್ಮಶಾನ.

मसाना - **पु०** ಮೂತ್ರಾಶಯ; ಮೂತ್ರಕೋಶ.

मसायल - **पु०** ಸಮಸ್ಯೆ; ಪ್ರಶ್ನೆ.

मसालहत - **स्त्री०** ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

मसाल - **स्त्री०** **दे० मशाल.**

मसाला - **पु०** ಸಾಮಗ್ರಿ; ಜೀರಿಗೆ ಮೆಣಸು ಮೆಂತೆ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು; ಮಸಾಲೆ.

मसालेदार - **वि०** ಮಸಾಲೆ ಸೇರಿಸಿರುವ; ಕಾರದ.

मसाहत - **स्त्री०** ಅಳತೆ; ಜಮೀನಿನ ಸರ್ವೆ.

मसी - **स्त्री०** ಮಸಿ; ಶಾಯಿ.

मसीह - **पु०** ಈಸಾಯಿಗಳ ಧರ್ಮಗುರು; ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ.

मसूड़ा - पु० ವಸಡು.

मसूर - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬೇಳೆ; ಕೆಂಪು ತೊಗರಿ.

मसूरी - स्त्री० ಸಿಡುಬು; ಅಮ್ಮ.

मसूल - पु० दे० महसूल.

मसूसना | मसोसना - अ० ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ವ್ಯಥೆ ಪಡು; ಮರಗು; ಕೊರಗು.

मसौदा - पु० दे० मसविदा.

मस्करा - दे० मसखरा.

मस्जिद - स्त्री० दे० मसजिद.

मस्त - वि० ಮದಿಸಿದ; ಸೊಕ್ಕಿದ; ಅಮಲೇರಿದ; ಮದಮತ್ತ; ಗರ್ವಿಷ್ಟ; ಅಹಂಕಾರಿ.

मस्तक - पु० ತಲೆ; ಹಣೆ.

मस्ताना - वि० ಮತ್ತೇರಿದ; ಮದಿಸಿದ.

मस्तिष्क - पु० ಮಿದುಳು; ಮೇದಸ್ಸು; ಬುದ್ಧಿ.

मस्ती - स्त्री० ಸೊಕ್ಕು; ಅಮಲು; ಮದ; ಬೆದೆ.

मस्तूल - पु० ಹಡಗಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಕಂಬ; ಕೋವೆಮರ.

मस्नूई - वि० ಅಪ್ರಾಕೃತವಾದ.

मस्सा - पु० दे० मसा.

महँगा - वि० ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದ; ತುಟ್ಟಿಯಾದ.

महँगी - स्त्री० ದಾರಣೆ ವಾಸಿ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆ; ತುಟ್ಟಿ; ಬರ; ಕ್ಷಾಮ.

महंत - पु० ಸಾಧುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಮಠಾಧೀಶ; ಮಹಂತ.

महक - स्त्री० ವಾಸನೆ; ಪರಿಮಳ; ಗಂಧ.

महकदार - वि० ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ; ಪರಿಮಳಿಸುವ.

महकना - अ० ಪರಿಮಳಿಸು.

महकमा - पु० ವಿಭಾಗ; ಇಲಾಖೆ; ಶಾಖೆ.

महकीला - वि० ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ; ಸುಗಂಧಿತ.

महकूम - वि० ಆಳಲ್ಪಟ್ಟ.

महज़ - वि० ಶುದ್ಧ; ತಿಳಿಯಾದ; **क्रि०** ಬರೀ; ಕೇವಲ; ಮಾತ್ರ.

महज़-क़ैद - स्त्री० ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆ.

महज़र - पु० ಸಾಕ್ಷಿಪತ್ರ; ಮಹಜರು.

महता - पु० ಊರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.

महताब - स्त्री० ಬೆಳದಿಂಗಳು; ಚಂದ್ರಿಕೆ. **पु०** ಚಂದ್ರ.

महताबी - स्त्री० ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳಲ್ಲೊಂದು; ಮತಾಬು.

महतारी - स्त्री० ತಾಯಿ; ಮಾತೆ.

महती - स्त्री० ಮಹತ್ವ; ಮಹಿಮೆ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

महत् - वि० ದೊಡ್ಡ; ಮಹಾನ್; ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ.

महतो - पु० ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಗೌಡ.

महत्तर - वि० ಎರಡರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಥವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ. **पु०** ಶೂದ್ರ.

महत्व - पु० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ; ಮಹತ್ವ.

महदूद - वि० ಗಡಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಹದ್ದುಬಂದಿಯಾದ; ಪರಿಮಿತ.

महफ़िल - स्त्री० ಸಭೆ; ಸಮಾಜ.

महफ़ूज - वि० ಜೋಪಾನವಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಕಾದಿಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ.

महबूब - पु० ಇನಿಯ; ಪ್ರೇಮಿ.

महबूबी - स्त्री० ಪ್ರೀತಿ; ಪ್ರೇಮ.

महमह - क्रि० ಸುಗಂಧದೊಡನೆ.

महमहाना - अ० ಗಮಗಮಿಸು; ಪರಿಮಳಿಸು.

महरम - पु० ಅಂತರಂಗದ ಗೆಳೆಯ; ಆಪ್ತ; ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಬುರುಕಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನೋಡಬಹುದಾದ ತಂದೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಸೋದರ ಮಾವ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧೀಕರು.

महरा - पु० ಅಡ್ಡೆ ಹೊರುವವ. **वि०** ಶ್ರೇಷ್ಠ.

महराज - पु० ಅಡಿಗೆಯವ; ಪರಿಚಾರಕ.

महराब - स्त्री० ಬಾಗಿಲಿನ ಕಮಾನು.

महरूम - वि० ಇಲ್ಲದಿರುವ; ವಂಚಿತ; ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ.

महल - पु० ಅರಮನೆ; ಮಹಲು; ಭವನ; ಅಂತಃಪುರ.

महलसरा - स्त्री० ರಾಣಿವಾಸ; ಅಂತಃಪುರ.

महली - पु० ಅಂತಃಪುರ ಸೇವಕ.

महल्ला - पु० ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಭಾಗ; ಕೇರಿ; ಮೊಹಲ್ಲಾ.

महशर - पु० ದೇವರೆದುರಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವ ದಿನ; ಪ್ರಳಯ.

महसूर - वि० ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದ.

महसूल - पु० ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಿಸುವ ಚಂದಾ; ಕಂದಾಯ; ತೆರಿಗೆ; ಸಿದ್ಧಾಯ; ಮಹಸೂಲು.

महसूलदार - पु० ಕಂದಾಯ ತೆರುವವ.

महसूस - वि० ಮನಗಂಡ; ಮಂದಟ್ಟಾದ; ಅನುಭವಿಸು; **—करना -** ಮನಗಾಣು, ತಿಳಿ.

महा - वि० ದೊಡ್ಡ; ಭಾರಿ.

महाई - स्त्री० ಮಥಿಸುವಿಕೆ; ಕಡೆಯುವಿಕೆ; ಕಡೆದ ಮಜೂರಿ.

महाउत - पु० दे० **महावत.**

महाउर - पु० दे० **महावर.**

महाजन - पु० ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ; ಹಣವಂತ; ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವ; ಶ್ರೀಮಂತ.

महाजनी - स्त्री० ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಿಕೆ; ಲೇವಾದೇವಿ.

महानुभाव - पु० ಮಹಾಶಯ; ಮಹನೀಯ.

महाभाग - वि० ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.

महामारी - **स्त्री०** ಕಾಲರಾ ಪ್ಲೇಗು ಮೊದಲಾದ ಕಾಯಿಲೆ.

महाराणा - **पु०** ಉದಯಪುರದ ರಾಜರಿಗಿದ್ದ ಬಿರುದು.

महाल - **पु०** ದೊಡ್ಡಭವನ ; ಮೊಹಲ್ಲಾ ; ಭಾಗ.

महावट - **पु०** ಪುಷ್ಯಮಾಘ ಮಾಸಗಳ ಮಳೆ; ಚಳಿಗಾಲದ ಮಂಜು.

महावत - **पु०** ಮಾವುತ.

महावर - **पु०** ಮದರಂಗಿ.

महावरेदार - **वि०** **दे०** **मुहावरेदार.**

महिषी - **स्त्री०** ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ.

मही - **स्त्री०** ಪೃಥ್ವಿ ; ಮಜ್ಜಿಗೆ.

महीन - **वि०** ತೆಳ್ಳಗಿರುವ ; ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ; ಸಣ್ಣ.

महीना - **पु०** ತಿಂಗಳು ; ಮಾಸ.

महुआ - **पु०** ಇಪ್ಪೇಮರ (**मधूक**).

महोदय - **पु०** ಮಹಾಶಯ.

माँ - **स्त्री०** ತಾಯಿ ; ಮಾತೆ.

मांग - **स्त्री०** ಬೇಡಿಕೆ ; ಗಿರಾಕಿ ; ಬೈತಲೆ ; ಸೀಮಂತ.

माँगना - **स०** ಬೇಡು ; ಯಾಚಿಸು.

माँछ - **पु०** ಮೀನು.

माँछी - **स्त्री०** **दे०** **मक्खी.**

माँजना - **स०** ಉಜ್ಜು ; ತಿಕ್ಕು ; ಬೆಳಗು.

माँझ - **अव्य०** ಅಲ್ಲಿ; ಒಳಗೆ; ಮಧ್ಯೆ.

माँझा - **पु०** ನದೀಮಧ್ಯದ ಭೂಮಿ.

माँझिल - **वि०** ನಡವಣ ; ಮಧ್ಯದ.

माँझी - **पु०** ನಾವಿಕ.

माँट - **पु०** ಮಡಕೆ.

माँड़ - **पु०** ಗಂಜಿ ; ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಗ.

माँड़ना - **स०** ಹಿಸುಕು ; ನಾದು ; ಕಿವಚು.

माँड़व - **पु०** ವಿವಾಹ ಮಂಟಪ.

माँड़ी - **स्त्री०** ಗಂಜಿ.

माँत - **वि०** ಮದಿಸಿದ; ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರುವ : ಸೋತುಹೋದ.

माँतना - **अ०** ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿ.

माँथ - **पु०** ತಲೆ ; ಶಿರ.

माँद - **स्त्री०** ಗುಹೆ.

माँदगी - **स्त्री०** ರೋಗ ; ಕಾಯಿಲೆ.

माँदा - **वि०** ದಣಿದ ; ಬೇಸತ್ತ.

मांसल - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠ ; ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ; ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟ.

माँह, **माँहिं**, **माँही** - **अव्य०** ಅಲ್ಲಿ ; ಒಳಗೆ; ನಡುವೆ.

मा - **स्त्री०** ತಾಯಿ.

माइका - **पु०** ತವರುಮನೆ.

माई - **स्त्री०** ತಾಯಿ; ಅಮ್ಮ; ಅವ್ವ.

माकूल - **वि०** ಉಚಿತ ; ಯೋಗ್ಯ ; ಸರಿಯಾದ.

माखन - **पु०** ಬೆಣ್ಣೆ.

माखना - **अ०** ಕೋಪಗೊಳ್ಳು.

माखी - **स्त्री०** ನೊಣ.

मागध - **पु०** ಭಟ್ಟಂಗಿ ; ಹೊಗಳುವವನು.

मागधी - **स्त्री०** ಮಗಧದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ.

माची - **स्त्री०** ಆಸನ.

माछ - **पु०** ಮೀನು.

माछी - **स्त्री०** ನೊಣ.

माजरा - **पु०** ಘಟನೆ; ವಿದ್ಯಮಾನ; ಸಂಗತಿ; ವೃತ್ತಾಂತ.

माजी - **वि०** ಭೂತಪೂರ್ವ; ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ; ಮಾಜಿ; ಹಿಂದಣ.

माजून - **स्त्री०** ಲೇಹ; ಲೇಹ್ಯ.

माजूर - **वि०** ನಿರುಪಯೋಗಿ, ಅಸಮರ್ಥ.

माट - **पु०** ಹರಿವೆ; ದೊಡ್ಡ ಮಡಕೆ.

माटी - **स्त्री०** ಮಣ್ಣು.

मातंग - **पु०** ಆನೆ; ಚಾಂಡಾಲ.

मात - **स्त्री०** ಪರಾಜಯ; ಸೋಲು. **वि०** ಸೋತ.

मातदिल - **वि०** ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಕೃತಿಯ.

मातना - **अ०** ಉನ್ಮತ್ತನಾಗು; ಮದವೇರು.

मातबर - **वि०** ನಂಬಿಕಸ್ಥ; ವಿಶ್ವಸನೀಯ.

मातबरी - **स्त्री०** ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ; ನಂಬಿಕೆ.

मातम - **पु०** ಸಾವಿನಶೋಕ; ಗೋಳಾಟ.

मातमपुर्सी - **स्त्री०** ಸತ್ತವನ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವಿಕೆ.

मातमी - **वि०** ಶೋಕ ಸೂಚಕ; ಶೋಕದ.

मातहत - **वि०** ಕೈಕೆಳಗಿನ; ಅಧೀನಸ್ಥ.

मातहती - **स्त्री०** ಅಧೀನತೆ; ಅಧಿಕಾರ.

माता - **स्त्री०** ತಾಯಿ.

मातुल - **पु०** ಸೋದರಮಾವ.

मातृभाषा - **स्त्री०** ತಾಯನುಡಿ.

मात्रा - **स्त्री०** ಅಳತೆ; ಪರಿಮಾಣ.

माथा - **पु०** ಹಣೆ; ನೆತ್ತಿ; ನೊಸಲು; **—पटकना** - ವ್ಯರ್ಥಪ್ರಯತ್ನಿಸು; **—रगड़ना** - ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು;**—ठनकना** - ಸಂಶಯಬರು.

माथापच्ची - **स्त्री०** ಬಹಳ ಯೋಚಿಸುವುದು; ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಬಹಳ ತರ್ಕವಿತರ್ಕ ಮಾಡುವುದು.

माथे - **क्रि०** ತಲೆಯಮೇಲೆ; ಹಣೆಯಮೇಲೆ.

मादक - **वि०** ಅಮಲಿನ; ಮದಕಾರಿ.

मादकता - **स्त्री०** ಮತ್ತು; ಅಮಲು.

मादर - **स्त्री०** ತಾಯಿ; ಜನನಿ.

मादरी-ज़बान - **स्त्री०** ತಾಯ್ನುಡಿ.

मादा - **स्त्री०** ಹೆಣ್ಣು (ಜಾತಿ).

माद्दा - **पु०** ವಸ್ತು; ತತ್ವ; ಯೋಗ್ಯತೆ; ಕೀವು.

माधुरी - **स्त्री०** ಸವಿ; ಮಾಧುರ್ಯ; ಸೌಂದರ್ಯ.

माध्यम - **वि०** ನಡುವಣ; **पु०** ಸಾಧನ; ಮಾಧ್ಯಮ.

मान - **पु०** ಅಳತೆ; ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

मानचित्र - **पु०** ನಕ್ಷೆ; ಭೂಪಟ.

मानता - **स्त्री०** ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವಿಕೆ.

मानदंड - **पु०** ಅಳತೆಯಕೋಲು.

मानना - **स०** ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು; ಗೌರವಿಸು; ಸ್ವೀಕರಿಸು; ಭಾವಿಸು; ಎಣಿಸು.

मानमनौती - **स्त्री०** ಹರಕೆ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಸಮಾಧಾನ.

मानवी - **स्त्री०** ನಾರಿ; ಹೆಂಗಸು; **वि०** ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

मानस - **पु०** ಮನಸ್ಸು; ಮಾನಸರೋವರ; ಕಾಮದೇವ; ಮನುಷ್ಯ.

मानसर - **पु०** ಮಾನ ಸರೋವರ.

मानसशास्त्र - **पु०** ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ.

मानिंद - **वि०** ಸಮಾನ; ಸದೃಶ.

मानी - **वि०** ಅಹಂಕಾರಿ. **पु०** ಸಿಂಹ. **स्त्री०** ಅರ್ಥ; ರಹಸ್ಯ; ಪ್ರಯೋಜನ.

माने - **पु०** ಅರ್ಥ; ಆಶಯ.

मानों - **अ०** ಏನೋ; ಎನ್ನುವಂತೆ; ಎಂಬಂತೆ; ಎಂಬೋಲ್.

माप - **स्त्री०** }
मापक - **पु०** } ಅಳತೆ.

माफ़ - **वि०** ಮನ್ನಿಸಿದ; ಕ್ಷಮಿಸಿದ.

माफ़कत - **स्त्री०** ಮೈತ್ರಿ; ಗೆಳೆತನ.

माफ़िक - **वि०** ಅನುಸಾರ; ಅಂತೆ; ಅನುಕೂಲ.

माफ़ी - **स्त्री०** ಕ್ಷಮಾಪಣೆ; ಮಾಫಿ; ಕಂದಾಯವಿಲ್ಲದ ಜಮೀನು.

माफ़ीदार - **पु०** ಇನಾಮುದಾರ.

मामला }
मामिला } **पु०** ಸಂಗತಿ; ವಿಷಯ; ಪ್ರಸಂಗ.

मामूँ - **पु०** ಸೋದರಮಾವ.

मामूर - **वि०** ತುಂಬಿದ.

मामूल - **पु०** ಅಭ್ಯಾಸ; ರೂಢಿ; ರೀತಿ; ಪರಿಪಾಟಿ.

मामूली - **वि०** ಸಾಧಾರಣ; ವಾಡಿಕೆಯಾದ; ರೂಢಿಯ.

माय - **स्त्री०** ತಾಯಿ.

मायका - **पु०** ತವರುಮನೆ.

मायल - **वि०** ಬಾಗಿದ; ಪ್ರವೃತ್ತ.

माया - **स्त्री०** ಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಸಂಪತ್ತು; ಛಲ; ಕಪಟ.

मायाविनी - **स्त्री०** ಮೋಸಮಾಡುವವಳು; ಮೋಸಗಾತಿ; ಮಾಟಗಾತಿ.

मायावी - **पु०** ಮೋಸಗಾರ; ಮಾಟಗಾರ.

मायासुत - **पु०** ಬುದ್ಧ.

मायिक - **वि०** ಮಾಯೆಯಿಂದಾದ; ಆಡಂಬರದ.

मायूस - **वि०** ನಿರಾಶನಾದ.

मायूसी - **स्त्री०** ನೈರಾಶ್ಯ; ನಿರಾಶೆ.

मार - **पु०** ಕಾಮದೇವ. **स्त्री०** ಪೆಟ್ಟು; ಹೊಡೆತ; ಬಡಿತ; ಜಗಳ.

मारक - **वि०** ಕೊಲ್ಲುವ; ಸಂಹಾರಕ.

मारका - **पु०** ಗುರುತು; ಚಿನ್ಹೆ; ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಘಟನೆ.

मारकाट - **स्त्री०** ಹೊಡೆದಾಟ; ಕಾದಾಟ; ಯುದ್ಧ.

मारकीन - **पु०** ಕೋರಾಬಟ್ಟೆ.

मारग - **पु०** ಮಾರ್ಗ.

मारगन - **पु०** ಬಾಣ; ತಿರುಕ.

मारण - **पु०** ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆ.

मारना - **स०** ಬಡಿ; ಹೊಡಿ; ಕೊಲ್ಲು; ಸಾಯಿಸು; ಎಸೆ.

मार-पीट - **स्त्री०** ಬಡಿದಾಟ; ಹೊಡೆದಾಟ.

मार-पेच - **पु०** ಮೋಸಗಾರಿಕೆ.

मारफ़त - **अव्य०** ಮುಖಾಂತರ; ಮೂಲಕ.

मारा - **वि०** ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ; ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

मारामारा - **क्रि०** ತ್ವರೆಯಾಗಿ; ಬೇಗನೆ; ಶೀಘ್ರವಾಗಿ.

मारी - **स्त्री०** ಸಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ.

मारू - **पु०** ರಣಗೀತ; ರಣಭೇರಿ. **वि०** ಕೊಲೆಗಡಕ.

मारे - **अव्य०** ಕಾರಣದಿಂದ; ದೆಸೆಯಿಂದ; ನಿಮಿತ್ತ.

मार्का - **पु०** ರಣಭೂಮಿ; ಚಿಹ್ನೆ; **मार्के का** - ಮಹತ್ತರವಾದ.

मार्गण - **पु०** ಹುಡುಕುವುದು; ಪ್ರೇಮ; ಯಾಚಕ.

मार्जन - **पु०** } ಸ್ವಚ್ಛತೆ.
मार्जना - **स्त्री०** }

मार्जनी - **स्त्री०** ಕಸಬರಿಕೆ.

मार्जार - **पु०** ಬೆಕ್ಕು.

मार्तंड - **पु०** ಸೂರ್ಯ.

माफ़्त - **अव्य०** ಮುಖಾಂತರ; ಮೂಲಕ.

मार्मिक - **वि०** ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ; ಹೃದಯಂಗಮ.

माल - **स्त्री०** ಮಾಲೆ; ಹಾರ; ಸಾಲು. **पु०** ಸಂಪತ್ತು; ಧನ; ಸಾಮಾನು; **—गोदाम** - ಮಂಡಿ.

मालकिन - **स्त्री०** ಒಡತಿ.

मालगाड़ी - **स्त्री०** ಸಾಮಾನು ಒಯ್ಯುವರೈಲುಗಾಡಿ; ಗುಡ್ಸ್ ಗಾಡಿ.

मालगुज़ार - **पु०** ಕಂದಾಯ ತೆರುವವ.

मालगुज़ारी - **स्त्री०** ಕಂದಾಯ; ತೆರಿಗೆ.

मालदार - **वि०** ಹಣವಂತ; ಧನಿಕ.

मालपुआ } **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ.
मालपूआ }

मालवीय - **वि०** ಮಾಳವ ದೇಶದ.

माला - **स्त्री०** ಸಾಲು; ಆವಳಿ; ಹೂವಿನಹಾರ; ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

मालामाल - **वि०** ಸಮೃದ್ಧ; ಸಂಪನ್ನ.

मालिक - **पु०** ಒಡೆಯ; ಈಶ್ವರ; ಅಧಿಪತಿ; ಯಜಮಾನ; ಗಂಡ.

मालिका - **स्त्री०** ಪಂಕ್ತಿ; ಸಾಲು.

मालिकाना - **पु०** ಯಜಮಾನನ ಅಧಿಕಾರ; ಒಡೆತನ. **क्रि०** ಯಜಮಾನನಂತೆ.

मालिकी - **स्त्री०** ಹಿರಿಯತನ.
मालिन - **स्त्री०** ತೋಟಿಗನ ಹೆಂಡತಿ.
मालिन्य - **पु०** ಕೊಳೆ; ಹೊಲಸು.
मालियत - **स्त्री०** ಬೆಲೆ; ಸಂಪತ್ತು.
माली - **पु०** ತೋಟಿಗ; ತೋಟಗಾರ. **वि०** ಆರ್ಥಿಕ; ಆರ್ಥ ಸಂಬಂಧವಾದ; ಸಾಂಪತ್ತಿಕ;—**हालत** - **स्त्री०** ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ.
मालीदा - **पु०** ಒಂದುತರದ ಉಣ್ಣೆಯ ನಯವಾದ ವಸ್ತ್ರ.
मालूम - **वि०** ಗೊತ್ತಾದ; ತಿಳಿದ; ಜ್ಞಾತ; ವಿದಿತ.
मावस - **स्त्री०** ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ.
मावा - **पु०** ಸಾರ; ರಸ; ಗಂಜಿ.
माशा - **पु०** ಬಂಗಾರ ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೂಗುವ ಒಂದು ತೂಕ; ಮಾಸಿತೂಕ;—**अल्लाह** - **अव्य०** ದೇವರು ಕಾಪಾಡಲಿ.
माशी - **वि०** ಮಾಸಲು ಹಸುರು.
माशूक़ - **पु०** ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ; ಪ್ರಿಯತಮ.
माशूकाना - **वि०** ಪ್ರೇಮಿಗಳಂತಹ.
माशूक़ी - **स्त्री०** ಪ್ರೇಮ; ಸೌಂದರ್ಯ.
मास - **पु०** ತಿಂಗಳು.
मासना - **अ०** ಕೂಡು; ಬೆರೆ.
मासिक - **वि०** ತಿಂಗಳಿನ.
मासी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ.
मासूम - **वि०** ನಿರಪರಾಧಿ.
माँह - **क्रि०** ಮಧ್ಯೆ; ನಡುವೆ.
माह - **पु०** ಮಾಘಮಾಸ; ತಿಂಗಳು.
माहज़बीं - **वि०** ಬಹಳಸುಂದರವಾದ; ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳ.
माहज़र - **वि०** ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.
माहताब - **पु०** ಚಂದ್ರ.
माहताबी - **स्त्री०** ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ತರದ ವಸ್ತ್ರ; ಅಂಗಳದೊಳಗಿನ ಕಟ್ಟೆ.
माहरू - **वि०** ಚೆಲುವಾದ, ಚಂದ್ರನಂತಹ.
माहली - **पु०** ಅಂತಃಪುರದೊಳಗಿನ ಪುರುಷ; ಕಂಚುಕಿ; ಸೇವಕ.
माहवार - **क्रि०** ಪ್ರತಿತಿಂಗಳಲ್ಲೂ; **वि०** ಪ್ರತಿತಿಂಗಳ; **पु०** ತಿಂಗಳಿನ ಸಂಬಳ.
माहवारी - **वि०** ಮಾಸಿಕ; ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ.
माहिं - **क्रि०** ಒಳಗೆ
माहियत - **स्त्री०** ತತ್ವ; ವಿವರಣೆ.
माहियाना - **वि०** ಪ್ರತಿಮಾಸದ; ತಿಂಗಳಿನ. **पु०** ತಿಂಗಳಿನ ಸಂಬಳ.
माहिर - **वि०** ನಿಪುಣ; ತಿಳಿದವ; ತತ್ವಜ್ಞ.
माहिला - **पु०** ಅಂಬಿಗ; ನಾವಿಕ.
माहिष - **वि०** ಎಮ್ಮೆಯ.
माही - **क्रि०** **दे०** **माहिं.**
माही - **स्त्री०** ಮೀನು.
माहीगीर - **पु०** ಅಂಬಿಗ; ಬೆಸ್ತ.
माहुर - **पु०** ವಿಷ.
मिहदी - **स्त्री०** **दे०** **मेहँदी.**
मिआद - **स्त्री०** **दे०** **मीयाद.**

मिकद् - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗುದ; ಮಲದ್ವಾರ.

मिक़्दार - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪರಿಮಾಣ; ಪ್ರಮಾಣ; ಅಳತೆ.

मिक्नातीस - पु० दे० चुंबक.

मिचकना - ಅ೦ ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳು.

मिचकाना - ಸ೦ ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿ; ಕಣ್ಣು ಚಿಮುಟು; ಮಿಟಕಿಸು.

मिचना - ಅ೦ (ಕಣ್ಣು) ಮುಚ್ಚು.

मिचराना - ಅ೦ ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉಣ್ಣು.

मिचलाना - ಅ೦ ಓಕರಿಕೆ ಬರು; ವಾಂತಿಯಾಗು.

मिचवाना - ಸ೦ ಮುಚ್ಚಿಸು

मिचौनी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುಚ್ಚುವುದು; (ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು) **यौ० आँख - मिचौनी** - ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ.

मिज़्गाँ - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆ.

मिज़्मार - ಪು೦ ಕೊಳಲು; ಕುದುರೆ ಜೂಜಿನ ಮೈದಾನ.

मिज़राब - ಸ್ತ್ರೀ೦ ನಕ್ಕಿ.

मिज़ाज - ಪು೦ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ; ಗುಣ; ಪ್ರಕೃತಿ; ಮನಸ್ಸು; ಶರೀರ; ಅಹಂಕಾರ.

मिज़ाजपुरसी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ.

मिज़ाजशरीफ़ - ಅವ್ಯ೦ ತಾವು ಕುಶಲವಾಗಿದ್ದೀರೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ.

मिटना - ಅ೦ ನಾಶವಾಗು; ಹಾಳಾಗು; ಕೆಡು.

मिटाना - ಸ೦ ನಷ್ಟಪಡಿಸು; ಕೆಡಿಸು; ಅಳಿಸು.

मिटिया - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ; ಕುಡಿಕೆ.

मिट्टी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮಣ್ಣು; ನೆಲ; ಭೂಮಿ; **—करना** - ನಾಶಗೊಳಿಸು; **—का तेल** ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆ. **—पलीद करना** - ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡುವುದು; **—का पुतला** - ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರ; **—में मिलाना** - ನಾಶಮಾಡುವುದು.

मिट्ठा - ವಿ೦ ಸವಿಯಾದ; ಸಿಹಿಯಾದ.

मिट्ठी - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಮುದ್ದು; ಚುಂಬನ.

मिट्ठू - ಪು೦ ಸವಿಮಾತನಾಡುವವ; ಗಿಣಿ.

मिठबोला - ಪು೦ ಸವಿ ಮಾತನಾಡುವವ.

मिठलोना - ವಿ೦ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಪ್ಪು ಬೆರೆಸಿದ.

मिठास - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಸವಿ; ಮಾಧುರ್ಯ.

मित - ವಿ೦ ಕಡಿಮೆ.

मिताई - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗೆಳೆತನ.

मिति - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಪರಿಮಾಣ; ಎಲ್ಲೆ; ಅವಧಿ.

मिती - ಸ್ತ್ರೀ೦ ತಿಥಿ; ತಾರೀಖು.

मित्रता - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಗೆಳೆತನ.

मिथ्या - ವಿ೦ ಸುಳ್ಳಾದ; ಹುಸಿ.

मिनक़ार - ಪು೦ ಕೊಕ್ಕು; ಬೈರಿಗೆ; ಬರಮಾ.

मिनती - ಸ್ತ್ರೀ೦ ಬಿನ್ನಹ; ವಿನಂತಿ.

मिनारा - पु० दे० मीनार.

मिनजानिब - **क्रि०** ಕಡೆಯಿಂದ.

मिनजुमला - **क्रि०** ಒಟ್ಟಿನೊಳಗಿಂದ; ಅಂತೂ.

मिनहा - **वि०** ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

मिन्नत - **स्त्री०** ಅರಿಕೆ; ವಿನಂತಿ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಬಿನ್ನಹ.

मियाँ - **पु०** ಸ್ವಾಮಿ; ಯಜಮಾನ.

मियाँमिट्ठू - **पु०** ಮಧುರಭಾಷಿ; ಸವಿಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವ.

मियाद - **स्त्री०** ಅವಧಿ; ಗಡುವು.

मियान - **स्त्री०** ಒರೆ. **पु०** ಮಧ್ಯಭಾಗ; ನಡು.

मियाना - **वि०** ಮಧ್ಯಮ ಆಕಾರದ. **पु०** ಮಧ್ಯ; ಕೇಂದ್ರ.

मिरग - **पु०** ಜಿಂಕೆ; ಚಿಗರಿ.

मिरगी - **स्त्री०** ಅಪಸ್ಮಾರರೋಗ.

मिरचा - **पु०** ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ.

मिरची - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ.

मिरज़ई - **स्त्री०** ಅಂಗಿ.

मिरज़ा - **पु०** ಶ್ರೀಮಂತನ ಮಗ; ಅರಸು ಮಗ; ರಾಜಕುಮಾರ.

मिरजाई - **स्त्री०** ಮುಂದಾಳುತನ; ಅಭಿಮಾನ.

मिरजान - **पु०** ಹವಳ.

मिलकी - **पु०** ಜಮೀನುದಾರ; ಧನವಂತ.

मिलन - **पु०** ಸಂಧಿಸುವಿಕೆ; ಸೇರುವಿಕೆ; ಹೊಂದಿಕೆ.

मिलनसार - **वि०** ಸ್ನೇಹ ಸೌಜನ್ಯವುಳ್ಳ; ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವದ.

मिलना - **अ०** ಕೊಡು; ಬೆರೆ; ಮಿಳಿತವಾಗು; ಕಲೆ; ದೊರೆ; ಸಂಧಿಸು; ಹೋಲು.

मिलवाना - **स०** ಪರಿಚಯಮಾಡಿಸು; ಕೂಡಿಸು; ಸೇರಿಸು.

मिलान - **पु०** ಹೋಲಿಕೆ; ಸೇರಿಸುವಿಕೆ; ಬೆರಸುವಿಕೆ.

मिलाना - **स०** ಬೆರೆಸು; ಕೂಡಿಸು; ಪರಿಚಯಮಾಡಿಸು; ಕಲೆಸು; ಸರಿನೋಡು; ತಾಳೆನೋಡು; ಹೋಲಿಸು.

मिलाप - **पु०** ಭೆಟ್ಟಿ; ಗೆಳೆತನ; ಸೇರಿಕೆ; ಹೊಂದಿಕೆ; ಐಕ್ಯ.

मिलाव - **पु०** ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ; ಗೆಳೆತನ.

मिलित - **वि०** ಕೂಡಿದ.

मिल्कियत - **स्त्री०** ಜಮೀನುದಾರಿ; ಜಮೀನಿನ ಒಡೆತನ.

मिल्की - **पु०** ಜಮೀನುದಾರ; ಜಾಗೀರದಾರ.

मिल्लत - **स्त्री०** ಮತ; ಧರ್ಮ.

मिश्रित - **वि०** ಕೂಡಿಸಿದ; ಕಲೆಸಿದ.

मिश्री - **स्त्री० दे० मिसरी.**

मिष - **पु०** ಮೋಸ; ನೆವ; ಅಸೂಯೆ.

मिष्ट - **वि०** ಸಿಹಿಯಾದ; ಸವಿಯಾದ.

मिस - **पु०** ನೆವ; ನೆಪ.

मिसना - **अ०** ಕೂಡು; ಕಲೆ.

मिसरा - पु० ಉರ್ದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಯದದ ಒಂದು ಚರಣ.

मिसरी - स्त्री० ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿ; ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದ ಭಾಷೆ; ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ.

मिसाल - स्त्री० ಉದಾಹರಣೆ; ದೃಷ್ಟಾಂತ; ಗಾದೆ; ಸಾಮತಿ.

मिसिल - वि० ಸಮಾನ; ಅಂತೆ. स्त्री० ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಸಮೂಹ.

मिस्कीन - वि० ದೀನ; ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವ.

मिस्तरी - पु० ಒಳ್ಳೆ ಕೈ ಕೆಲಸಗಾರ; ಮೇಸ್ತ್ರಿ.

मिस्मार - वि० ಕೀಳಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬಿದ್ದುಹೋದ.

मिस्र - पु० ಈಜಿಪ್ಟ್‌ದೇಶ.

मिस्ल - वि० ಸಮಾನವಾದ.

मिस्सी - स्त्री० ಹೆಂಗಸರು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಪುಡಿ.

मिह - पु० ಮೋಡ; ಮೇಘ.

मिहतर - पु० दे० **मेहतर.**

मिहनत - स्त्री० ಪರಿಶ್ರಮ; ದುಡಿತ.

मिहनताना - पु० दे० **मेहनताना.**

मिहनती - वि० ದುಡಿಯುವವ.

मिहमान - पु० दे० **मेहमान.**

मिहर - स्त्री० दे० **मेहर.**

मिहरबानी - स्त्री० दे० **मेहरबानी.**

मिहरा - पु० दे० **मेहरा.**

मिहिका - स्त्री० ಮಂಜು.

मिहिर - पु० ಸೂರ್ಯ.

मींगी - स्त्री० ತಿರುಳು; ಕುಸುರಿ; ಚೀಗು.

मींजना - स० ತಿಕ್ಕು; ಉಜ್ಜು; ಬೆಳಗು.

मींड़ना - स० ಕೈಯಿಂದ ತಿಕ್ಕು.

मीआद - स्त्री० ವಾಯಿದೆ; ಅವಧಿ; ನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯ.

मीआदी - वि० ವಾಯಿದೆಯ.

मीचना - स० (ಕಣ್ಣು) ಮುಚ್ಚು.

मीचु - स्त्री० ಸಾವು.

मीज़ान - स्त्री० ತಕ್ಕಡಿ; ಕೂಡುವಿಕೆ; ಬೇರೀಜು; ಒಟ್ಟು.

मीठा - वि० ಸಿಹಿಯಾದ; ಪ್ರಿಯ; ರುಚಿಕರ.

मीठातेल - पु० ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ; ಒಳ್ಳೆಣ್ಣೆ.

मीठानींबू - पु० ಚಕೋತದ ಹಣ್ಣು.

मीठीछुरी - स्त्री० ಗೋಮುಖವ್ಯಾಘ್ರ; ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕ; ಮೋಸಗಾರ.

मीन - पु० ಮೀನು.

मीना - पु० ನೀಲಮಣಿ; ಚಿನ್ನದ ಮೇಲೆಮಾಡುವ ಬಣ್ಣದ ಕೆಲಸ; ಪಿಂಗಾಣಿ; ಸೇಂದಿಯ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆ.

मीनाकर - पु० ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಆಭರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತುವ ಚಿನ್ನದ ನಕ್ಕಾಶಿ ಕೆಲಸ.

मीनाबाज़ार - पु० ಸುಂದರವಾದ ಅಂಗಡೀ ಬೀದಿ.

मीनार - स्त्री० ಸ್ತಂಭದಂತಿರುವ ಗೋಪುರ; ಕಂಬ.

मीर - ಪುಂ ಸರದಾರ; ಮುಖಂಡ; ಸೈಯದ್ ವಂಶಸ್ಥರ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಪದ; ಹದ್ದು; ಗಡಿ; ಎಲ್ಲೆ;—**अदल** - ಪುಂ ಪ್ರಧಾನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ;—**आतिश** - ಪುಂ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳ ಉಗ್ರಾಣದ ಯಜಮಾನ.

मीरफ़र्श - ಪುಂ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರದಂತೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಭಾರವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲು.

मीरबख़्शी - ಪುಂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಹಂಚುವ ಅಧಿಕಾರಿ.

मीर-बह्र - ಪುಂ ನೌಕಾ ಸೇನೆಯ ನಾಯಕ.

मीर-मजलिस - ಪುಂ ಸಭಾಪತಿ; ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

मीर-मुन्शी - ಪುಂ ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತೆ.

मीरास - ಸ್ತ್ರೀ. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿ.

मील - ಪುಂ ಮೈಲು; ಮೈಲಿ.

मुँगरा - ಪುಂ ಸುತ್ತಿಗೆ; ದೊಣ್ಣೆ.

मुँगौरी - ಸ್ತ್ರೀ. ಹೆಸರು ಸಂಡಿಗೆ.

मुंड - ಪುಂ ತಲೆ; ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ತಲೆ. ವಿಂ ಬೋಳಿಸಿದ; ಅಧಮ; ನೀಚ.

मुंडन - ಪುಂ ಬೋಳಿಸುವಿಕೆ.

मुंडना - ಅಂ ಕ್ಷೌರವಾಗು; ನಷ್ಟವಾಗು.

मुंडा - ಪುಂ ಬೋಳು ತಲೆಯವ; ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೂದಲಿಲ್ಲದವನು.

मुंडित - ಪುಂ ಕಬ್ಬಿಣ.

मुंडी - ಸ್ತ್ರೀ. ತಲೆಬೋಳಿಸಿದವಳು; ವಿಧವೆ.

मुंडेर - ಸ್ತ್ರೀ. ಹೊಲಗಳ ಬಾಂದು; ಬೇಲಿ.

मुंडेरा - ಪುಂ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿರುವ ಪಿಡಿಗೋಡೆ; ತುಂಬಿ.

मुंतकिल - ವಿಂ **मुन्तकिल.**

मुंतज़िम - ವಿಂ ದೇಂ **मुन्तज़िम.**

मुंतज़िर - ವಿಂ ದೇಂ **मुन्तज़िर.**

मुँदना - ಅಂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು.

मुंदरा - ಪುಂ ಕುಂಡಲ.

मुँदरी - ಸ್ತ್ರೀ. ಉಂಗುರ.

मुंशियाना - ವಿಂ ಲೇಖಕನಂತಹ.

मुंशी - ಪುಂ ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಲೇಖಕ.

मुंसरिम - ಪುಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವವ.

मुंसलिक़ - ವಿಂ ಜೊತೆಗೆ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟ.

मुंसिफ़ - ಪುಂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ.

मुंसिफ़ी - ಸ್ತ್ರೀ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಕೆಲಸ; ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಪದವಿ.

मुँह - ಪುಂ ಮುಖ; ಬಾಯಿ; ಮೋರೆ; ಮೂತಿ; —**अन्धेरा** - ನಸುಕು; —**काला बनाना** - ಅವಮಾನ ಮಾಡು; —**की खाना** - ಅವಮಾನ ಹೊಂದು; —**खराब करना** - ಅಪಶಬ್ದಗಳನ್ನಾಡು;—**के बल गिरना** - ಮುಗ್ಗರಿಸಿಬೀಳು; —**बनाना** - ಅಣಕಿಸು;—**चलना**- ಕೆಟ್ಟಮಾತನಾಡು; —**पर हवाई**

तड़ना - ಭಯದಿಂದ ಮುಖಕಳೆಗುಂದು;—**फुलाना** - ಅಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು ;—**भरना** - ಲಂಚಕೊಡು ;—**में पानी भर आना** - ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರು ;—**में कालिख पोतना या लगना** - ಕಳಂಕ ಹೊರಿಸು ;—**लगना** - ಹದ್ದು ಮೀರಿ ಮಾತನಾಡು ; **अपना-सा मुँह लेकर जाना** - ನಾಚಿಗೆ ಪಡು.

मुँहकाला - **पु०** ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ; ದುರ್ನಾಮ ; ಅಗೌರವ.

मुँहज़ोर - **वि०** ಬಹಳ ಮಾತನಾಡುವವ ; ಬಾಯಿ ಬಡುಕ.

मुँहदिखाई - **स्त्री०** ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯುವರು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

मुँहफट - **वि०** ಕೆಟ್ಟಮಾತನ್ನಾಡಲು ಸಂಕೋಚಪಡದವ ; ಬಾಯಿ ಹರುಕ.

मुँहबोला - **वि०** ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ; ನಿಜವಲ್ಲದ (ಮಾತು).

मुँहभराई - **स्त्री०** ಲಂಚ ; ಋಶ್ವತ್ತು.

मुँहमांगा - **वि०** ಬೇಡಿದ; ಕೋರಿದ; ಬಯಸಿದ.

मुहामुँह - **क्रि०** ಬಾಯಿವರೆಗೆ ; ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ.

मुँहासा - **पु०** ಮಡಿಬೊಕ್ಕೆ ; ಮಡಿಮೆ ; ಮುದ್ದಣ.

मुअज़्ज़िन - **पु०** ನಮಾಜಿಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯುವವ.

मुअज़्ज़िज़ - **वि०** ಗೌರವಸ್ಥ.

मुअज़्ज़म - **वि०** ಗೌರವನೀಯ.

मुअत्तल - **वि०** ನಿರುದ್ಯೋಗಿ.

मुअत्तली - **स्त्री०** ನಿರುದ್ಯೋಗ.

मुअन्नस - **पु०** ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ; ಹೆಣ್ಣು ಜಾತಿ.

मुअर्रिख़ - **पु०** ಇತಿಹಾಸಲೇಖಕ.

मुअर्रिफ़ - **पु०** ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡುವವ.

मुअल्लिफ़ - **पु०** ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

मुअल्लिम - **पु०** ಶಿಕ್ಷಕ ; ಅಧ್ಯಾಪಕ.

मुआफ़ - **वि०** **दे० माफ़.**

मुआफ़िक़ - **वि०** ಸಮಾನ ; ಅನುಕೂಲ.

मुआफ़क़त - **स्त्री०** ಗೆಳೆತನ ; ಸ್ನೇಹ.

मुआफ़ी - **स्त्री० दे० माफ़ी.**

मुआमला - **पु० दे० मामला.**

मुआयना - **पु०** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ; ಪರಿಶೋಧನೆ.

मुआलिज़ - **पु०** ಚಿಕಿತ್ಸಕ.

मुआलिज़ा - **पु०** ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

मुआवज़ा - **पु०** ಬದಲು.

मुआहदा - **पु०** ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ಕರಾರು.

मुकत्ता - **वि०** ಅಂದವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ.

मुक़दमा - **पु०** ಮೊಕದ್ದಮೆ ; ಖಟ್ಲೆ ; ದಾವಾ ; ವ್ಯಾಜ್ಯ.

मुक़दमेबाज़ - **पु०** ಜಗಳವಾಡುವವ ; ವ್ಯಾಜ್ಯಮಾಡುವವ.

मुक़दमेबाज़ी - **स्त्री०** ಜಗಳಾಟ.

मुक़द्दम - **वि०** ಪ್ರಾಚೀನ; ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. **पु०** ಮುಖಂಡ; ಮುಂದಾಳು.

मुक़द्दमा - **पु०** **दे०** **मुक़दमा.**

मुक़द्दर - **पु०** ಭಾಗ್ಯ; ವಿಧಿ.

मुक़द्दस - **वि०** ಪವಿತ್ರ; ಪಾವನ.

मुकम्मल - **वि०** ಪೂರ್ಣಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಗಿಸಿದ; ಸಮಾಪ್ತ.

मुकरना - **अ०** ನಟಿಸು.

मुकराना - **स०** ಇತರರನ್ನು ನಟಿಸುವಂತೆಮಾಡು; ಅನ್ಯರನ್ನು ಸುಳ್ಳುಮಾಡು.

मुकर्रर - **वि०** ನಿಶ್ಚಿತ; ಗೊತ್ತಾದ; ನಿಯುಕ್ತ.

मुक़र्ररी - **स्त्री०** ನಿಗದಿ; ನಿರ್ಧಾರಣೆ; ನಿಯುಕ್ತಿ; ನೇಮಣೂಕಿ.

मुक़ाबला - **पु०** ಭೇಟಿ; ಮೊಕಾಬಿಲೆ; ಎದುರಾಟ; ಹೋರಾಟ; ಪ್ರತಿಭಟನೆ; ಸಾಮ್ಯ; ಹೋಲಿಕೆ.

मुक़ाबिल - **क्रि०** ಎದುರಿಗೆ. **वि०** ಎದುರಿನ; ಸಮಾನ. **पु०** ಶತ್ರು; ಎದುರಾಳಿ.

मुक़ाबिला - **पु०** ಭೇಟಿ; ವಿರೋಧ; ಹೋಲಿಕೆ.

मुक़ाम - **पु०** ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ; ತಂಗುವ ಸ್ಥಾನ; ಬೀಡು; ತಂಗುವಿಕೆ; ನಿವಾಸ.

मुकियाना - **स०** ಗುದ್ದು.

मुक़ीम - **वि०** ತಂಗುವವ; ನಿವಾಸಿ.

मुकुट - **पु०** ಕಿರೀಟ.

मुकुर - **पु०** ಕನ್ನಡಿ; ದರ್ಪಣ.

मुकुल - **पु०** ಮೊಗ್ಗೆ; ಅರೆಮುಗುಳು

मुकुलित - **वि०** ಮೊಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟ; ಅರೆಬಿರಿದ.

मुक्का - **पु०** ಮುಷ್ಟಿ; ಗುದ್ದು.

मुक्की - **स्त्री०** ಗುದ್ದಿನ ಏಟು; ಗುದಿಕೆ.

मुक्केबाज़ी - **स्त्री०** ಗುದ್ದಾಟ.

मुक्तक - **पु०** ಒಂದೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಕಾವ್ಯ.

मुक्तता - **स्त्री०** ಮೋಕ್ಷ; ಬಿಡುಗಡೆ.

मुक्तहस्त - **वि०** ಕೊಡುಗೈ; ದೊಡ್ಡದಾನಿ.

मुक्ता - **स्त्री०** ಮುತ್ತು.

मुखज - **वि०** ಮುಖದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ. **पु०** ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

मुखड़ा - **पु०** ಮುಖ; ಬಾಯಿ; ಮೋರೆ.

मुख़तार - **पु०** ಪ್ರತಿನಿಧಿ; ಏಜೆಂಟು; ಮೊಕ್ತಿಯಾರ್.

मुख़तार-आम - **पु०** ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ; ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ.

मुख़तारनामा - **पु०** ಅಧಿಕಾರಪತ್ರ; ಮೊಕ್ತಾರುನಾಮೆ.

मुख़तारी - **स्त्री०** ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ.

मुख़न्नस - **वि०** ನಪುಂಸಕ; ಷಂಡ.

मुखपट - **पु०** ಬುರುಕಿ.

मुख़फ़्फ़फ़ - **वि०** ಹಗುರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ.

मुखबंध - पुं० ಮುನ್ನುಡಿ; ಭೂಮಿಕೆ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

मुखबिर - पुं० ಸುದ್ದಿಗಾರ; ಗುಪ್ತ ಚಾರ.

मुखर - वि० ಕಟುವಚನಗಳನ್ನಾಡುವವ; ಕಟುಭಾಷಿ.

मुखरित - वि० ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾದ.

मुख़्लिसी - स्त्री० ಬಿಡುಗಡೆ.

मुखस्थ - वि० ಕಂಠಸ್ಥ; ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿದ.

मुखाग्र - वि० ಬಾಯಿಪಾಠವಾದ; ಕಂಠಸ್ಥ.

मुखा॑तब - पुं० ಮಾತನಾಡುವವ; ಸಂಬೋಧಿಸುವವ.

मुख़ालिफ़ - पुं० ವಿರೋಧಿ; ಎದುರಾಳಿ.

मुख़ालिफ़त - स्त्री० ವಿರೋಧ; ಹಗೆತನ.

मुखिया - पुं० ಮುಖಂಡ; ಸರದಾರ; ಹಿರಿಯ.

मुख़्तलिफ़ - वि० ಬೇರೆ; ಭಿನ್ನ; ಬಗೆಬಗೆಯ; ವಿವಿಧ.

मुख़्तसर - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದ; ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ; ಅಲ್ಪ.

मुख़्तार - पुं० ಅಧಿಕಾರಹೊಂದಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;—**नामा** - ಅಧಿಕಾರ ಪತ್ರ.

मुख्य - वि० ಪ್ರಧಾನ.

मुगदर - वि० ಮುಗದರ; ಗದೆ; ಕೊಡತಿ.

मुग़लनी - स्त्री० ದಾಸಿ; ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಯುವ ಹೆಂಗಸು.

मुग़ालता - पुं० ಮೋಸ.

मुग्ध - वि० ಮೂಢ; ಸುಂದರ; ಮೋಹಿತ.

मुचलका - पुं० ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರ; ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ.

मुछंदर - पुं० ಕಲ್ಲೀವಿಶಸೆಯುಳ್ಳವನು; ಕುರೂಪಿ; ಮೂರ್ಖ; ಇಲಿ.

मुज़क्कर - पुं० ಪುಲ್ಲಿಂಗ; ಗಂಡು.

मुज़तर - वि० ಅಶಾಂತಿ; ದುಃಖ.

मुज़दा - स्त्री० ಶುಭ ಸಮಾಚಾರ.

मुज़फ़्फ़र - वि० ವಿಜಯಿ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

मुजरा - पुं० ಉತ್ತಾರಹಾಕಿದ್ದು; ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು; ಸೂಳೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ.

मुजरिम - पुं० ಪ್ರತಿವಾದಿ.

मुज़हर - पुं० ನೋಟ; ರಂಗಭೂಮಿ.

मुज़हिर - पुं० ಗೂಢಚಾರ; ಪತ್ತೇದಾರ.

मुजर्रद - वि० ಒಂಟಿಗ; ಅವಿವಾಹಿತ; ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದವ.

मुजर्रब - वि० ಪರೀಕ್ಷಿತ; ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

मुजरिम - पुं० ದೋಷಿ; ಅಪರಾಧಿ.

मुज़ायका - पुं० ಆಪತ್ತಿ; ನಷ್ಟ.

मुज़ारा - वि० ಸರಿಸಮನಾದ. **पुं०** ರೈತ.

मुज़ाहिम - वि० ಕಷ್ಟಕೊಡುವವ; ಪೀಡಕ; ಉಪದ್ರವಿ.

मुज़ाहिमत - स्त्री० ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುವುದು; ತಡೆಯುವುದು.

मुज़िर - वि० ಹಾನಿಕಾರಕ; ಹಾನಿಕರ; ಕೆಟ್ಟ.

मुटाई - स्त्री० ಸ್ಥೂಲತನ; ಪುಷ್ಟಿ; ಅಹಂಕಾರ;—**चढ़ना** - ಬಹಳ ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗು.

मुटाना - अ० ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗು.

मुटिया - पु० ಭಾರಹೊರುವವ; ಕೂಲಿಕಾರ.

मुट्ठा - पु० ಮೂಟೆ; ಗಂಟು; ಒಂದು ಹಿಡಿ.

मुट्ठी - स्त्री० ಮುಷ್ಟಿ; ಹಿಡಿ;—**गरम करना** - ಲಂಚಕೊಡು.

मुठभेड़ - स्त्री० ಕೈ ಕಲೆಯುವಿಕೆ; ಹೊಡೆದಾಟ; ಎದುರಿಸುವಿಕೆ.

मुठिया - स्त्री० ಹಿಡಿಕೆ.

मुड़ना - अ० ತಿರುಗು; ಬಗ್ಗು; ಹಿಂತಿರುಗು.

मुड़वाना - स० ಬೋಳಿಸು.

मुड़ाना - दे० **मुड़वाना.**

मुतअद्दी - पु० ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ.

मुत-अर्रिज़ - वि० ಆತಂಕ ಪಡೆಸುವ.

मुतअल्लिक़ - वि० ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ; ಆಶ್ರಿತ. **क्रि०** ಸಂಬಂಧವಾಗಿ; ವಿಷಯವಾಗಿ.

मुतअस्सिब - वि० ಪಕ್ಷಪಾತಿ; ಹಟಗಾರ.

मुतअस्सिर - वि० ಇತರರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ.

मुत-आखरीन - वि० ಆಧುನಿಕ.

मुतदायरा - वि० ಮೊಕದ್ದಮೆ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मुतफ़न्नी - वि० ಮೋಸಗಾರ.

मुतफ़र्रक़ात - पु० ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನು.

मुतबन्ना - पु० ದತ್ತುಮಗ.

मुतमैयन - वि० ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ; ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟ.

मुतफ़र्रिक़ - वि० ನಾನಾತರದ; ವಿವಿಧ.

मुतमैयन - वि० ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದ.

मुतमौवल - वि० ಶ್ರೀಮಂತ; ಸಂಪನ್ನ.

मुतरज्जिम - पु० ಭಾಷಾಂತರಿಸುವವ.

मुतलक़ - क्रि० ಎಳ್ಳಷ್ಟು; ತುಸ. **वि०** ಕೇವಲ; ಸ್ವತಂತ್ರ.

मुतवफ़्फ़ा - वि० ಸತ್ತ.

मुतवज्जह - वि० ಗಮನಿಸುವವ.

मुतवल्ली - पु० ಮೈನರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್; ಧರ್ಮಕರ್ತ.

मुतवातिर - क्रि० ಒಂದೇ ಸಮನೆ; ನಿರಂತರ.

मुतसद्दी - पु० ಬರೆಹಗಾರ; ಕಾರಕೂನ; ಗುಮಾಸ್ತ.

मुतसिरी - स्त्री० ಮುತ್ತಿನಹಾರ.

मुतहम्मल - वि० ಸಹನಶೀಲ.

मुतहैयर - वि० ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ.

मुताबिक - क्रि० ಅನುಸಾರ; ಅಂತೆ.

मुतालबा - ಪು० ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಹಣ ; ವಸೂಲು ಬಾಕಿ.

मुताला - ಪು० ಅಧ್ಯಯನ ; ಓದು.

मुत्तफ़िक़ - ವಿ० ಒಮ್ಮತವಾದ ; ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ.

मुत्तसल - ವಿ० ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ; ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ. ಕ್ರಿ० ನಿರಂತರ; ಯಾವಾಗಲೂ.

मुद - ಪು० ಆನಂದ ; ಸಂತೋಷ.

मुदर्रिस - ಪು० ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ; ಶಿಕ್ಷಕ.

मुदा - ಅವ್ಯ० ಆದರೆ.

मुदाम- ಕ್ರಿ० ಯಾವಾಗಲೂ ; ನಿರಂತರ ; ಸದಾ.

मुदामी - ವಿ० ಶಾಶ್ವತವಾದ ; ನಿರಂತರವಾದ.

मुदित - ವಿ० ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ.

मुद्दआ - ಪು० ಉದ್ದೇಶ್ಯ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ತಾತ್ಪರ್ಯ ; ಅರ್ಥ.

मुद्दई - ಪು० ವಾದಿ ; ಶತ್ರು.

मुद्दत - ಸ್ತ್ರೀ० ಕಾಲ; ಸಮಯ ; ಚಿರಕಾಲ.

मुद्दालेह - ಪು० ಪ್ರತಿವಾದಿ.

मुद्रक - ಪು० ಅಚ್ಚುಹಾಕುವವ.

मुद्रण - ಪು० ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವಿಕೆ ; ಮುದ್ರಣ.

मुद्रा - ಸ್ತ್ರೀ० ಮೊಹರು; ರೂಪಾಯಿ ; ಮುದ್ರೆ.

मुद्रिका - ಸ್ತ್ರೀ० ಉಂಗುರ ; ನಾಣ್ಯ.

मुधा - ಕ್ರಿ० ವೃಥಾ.

मुनकिर - ವಿ० ಒಪ್ಪದವ; ನಾಸ್ತಿಕ.

मुनक्का - ಪು० ದ್ರಾಕ್ಷೆ.

मुनगा - ಪು० ನುಗ್ಗೇಕಾಯಿ.

मुनसरिम - ಪು० ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ. ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

मुनहसर - ವಿ० ಆಶ್ರಿತ; ಅವಲಂಬಿತ.

मुनादी - ಸ್ತ್ರೀ० ಡಂಗುರ; ಸಾರಿಹೇಳುವುದು.

मुनाफ़ा - ಪು० ಲಾಭ; ಫಾಯಿದೆ.

मुनासिब - ವಿ० ತಕ್ಕ; ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಉಚಿತವಾತ.

मुनासिबत - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಂಬಂಧ; ಉಪಯುಕ್ತತೆ.

मुनियाँ - ಸ್ತ್ರೀ० ಲಾಲ ಪಕ್ಷಿಯ ಹೆಣ್ಣು.

मुनीब / **मुनीम** } ಪು० ಗುಮಾಸ್ತೆ; ಸಹಾಯಕ; ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಇಡುವವ.

मुन्तक़िल - ವಿ० ಸ್ಥಾನಾಂತರಮಾಡಿದ; ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸಿದ.

मुन्तज़िम - ವಿ० ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ; ಪ್ರಬಂಧ ಕರ್ತ.

मुन्तज़िर - ವಿ० ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಮಾಡುವ; ದಾರಿಕಾಯುವ.

मुन्तशीर - ವಿ० ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾದ.

मुन्तहा - ವಿ० ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ.

मुन्तरज - ವಿ० ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ, ನಮೂದಿಸಿದ.

मुन्दर्ज़ - ವಿ० ಸೇರಿಸಿದ; ಅಂತರ್ಗತ; ಸಮ್ಮಿಳಿತ.

मुफ़लिस - **वि०** ನಿರ್ಧನ; ಬಡವ.

मुफ़लिसी - **स्त्री०** ಬಡತನದ; ದಾರಿದ್ರ್ಯದ.

मुफसिद - **वि०** ಜಗಳಗಂಟಿ.

मुफ़स्सल - **वि०** ವಿಸ್ತೃತ; ಸ್ಪಷ್ಟ; ವಿಶದ; ಸಂಪೂರ್ಣ. **पु०** ಪಟ್ಟಣದಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಊರು.

मुफ़ारकत - **स्त्री०** ವಿಯೋಗ; ಅಗಲುವಿಕೆ.

मुफ़ीज - **वि०** ಉಪಕರಿಸುವವ.

मुफ़ीद - **वि०** ಲಾಭದಾಯುಕ.

मुफ़्त - **वि०** ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆ; ಬಿಟ್ಟಿ; ಉಚಿತ.

मुबतला - **वि०** ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ; ಗ್ರಸ್ತ.

मुबलग़ - **पु०** ಮೊಬಲಗು.

मुबहम - **वि०** ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾದ.

मुबाद - **वि०** ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತ.

मुबादला - **पु०** ಬದಲ.

मुबादा - **अव्य०** ಹೀಗಿಲ್ಲದಿರಲು.

मुबारक - **वि०** ಶುಭ; ಮಂಗಳಪ್ರದ.

मुबारक-बाद - **स्त्री०** ಅಭಿನಂದನೆ; ಧನ್ಯವಾದ; ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ.

मुबारक-बादी - **स्त्री०** ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ; ಸೋಬಾನೆ.

मुबालग़ा - **पु०** ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ.

मुबाहिसा - **पु०** ವಾದವಿವಾದ; ಚರ್ಚೆ.

मुबाही - **वि०** ಅಭಿಮಾನ; ಗೌರವನೀಯ.

मुमकिन - **वि०** ಆಗಬಲ್ಲ; ಸಂಭವ; ಸಂಭಾವ್ಯ.

मुमताज़ - **वि०** ಮಾನನೀಯ; ಆದರಣೀಯ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

मुमतहिन - **पु०** ಪರೀಕ್ಷಕ.

मुमनयत - **स्त्री०** ನಿಷೇಧ; ನಿರೋಧ.

मुमानियत - **स्त्री०** ನಿಷೇಧ, ಅಡ್ಡಿ.

मुमूर्षा - **स्त्री०** ಸಾವನ್ನು ಬಯಸುವುದು.

मुमूर्षु - **वि०** ಮರಣ ಸಮೀಪಿಸಿದ.

मुयस्सर - **वि०** ಹೊಂದ ಬಹುದಾದ.

मुरंडा - **पु०** ಗುಳಪಾಪುಟಿ ಉಂಡೆ.

मुरई - **स्त्री०** ಮೂಲಂಗಿ.

मुरक - **स्त्री०** ಒಯ್ಯಾರ; ಒನಪು.

मुरकना - **अ०** ಒಯ್ಯಾರಮಾಡು; ಬಾಗು; ಬಳುಕು.

मुरगा - **पु०** ಹುಂಜ.

मुरछना - **अ०** ಶಿಥಿಲವಾಗು; ಮೂರ್ಛೆಹೋಗು.

मुरज - **पु०** ಮೃದಂಗ.

मुरझाना - **अ०** ಬಾಡು; ಬಳಲು; ಕಂದು; ಸೊರಗು.

मुरतद - **पु०** ನಾಸ್ತಿಕ.

मुरत्तब - **वि०** ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಕ್ರಮಬದ್ಧ.

मुरत्तिब - **पु०** ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವವನು.

मुरदनी - **स्त्री०** ಸಾವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಚಿನ್ಹೆಗಳು.

मुरदा - पु० ಹೆಣ; ಶವ.

मुरदार - वि० ಮೃತ; ಸತ್ತ; ಅಪವಿತ್ರ.

मुरदासंख - पु० ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಔಷಧ.

मुरबी - स्त्री० ಹೆದೆ.

मुरब्बा - पु० ರಸಾಯನ; ಮುರಬ್ಬ; ಸಕ್ಕರೆ ಬಾಳಕ.

मुरब्बी - पु० ರಕ್ಷಕ; ಸಹಾಯಕ.

मुरली - स्त्री० ಕೊಳಲು; ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ.

मुरव्वज़ - वि० ಪ್ರಚಾರವಾದ.

मुरव्वत - स्त्री० दे० मुरौवत.

मुरशिद - पु० ಅಧ್ಯಾಪಕ; ಪೂಜ್ಯ; ಗುರು.

मुरसल - पु० ದೇವದೂತ.

मुरसिल - वि० ವಾರ್ತಾವಾಹಕ.

मुरहा - पु० ಕೃಷ್ಣ. वि० ಅನಾಥ; ತಬ್ಬಲಿ.

मुराद - स्त्री० ಕೋರಿಕೆ; ಬಯಕೆ; ಹಾರೈಕೆ.

मुरादिफ़ - वि० ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥ.

मुरादी - वि० ಬಯಸಿದ; ಹಾರೈಸಿದ.

मुराफ़ा - पु० ಅಪೀಲು; ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

मुरीद - पु० ಶಿಷ್ಯ.

मुरेठा - पु० ತಲೆವಸ್ತ್ರ; ರುಮಾಲು.

मुरौअत } स्त्री० ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಸಂಕೋಚ; ಸೌಜನ್ಯ.
मुरौवत }

मुर्ग़ - पु० ಹುಂಜ.

मुर्जंज़ा - वि० ಅರಿಸಿತೆಗೆದ.

मुर्त्तहिन - पु० ಬಡ್ಡಿವ್ಯಾಪಾರಿ.

मुर्दनी - स्त्री० दे० मुरदनी.

मुर्दा - पु० ಶವ; ಹೆಣ.

मुर्वी - स्त्री० ಬಿಲ್ಲಿನ ಹುರಿ; ಹೆದೆ.

मुल - स्त्री० ಮದ್ಯ.

मुलकी - वि० दे० मुल्की.

मुलज़िम - वि० ಅಪರಾಧಿ; ಆಪಾದಿತ.

मुलतवी - वि० ಮುಂದೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಂದುವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मुलम्मा - पु० ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಿಲೀಟು ಮಾಡುವವ. वि० ಗಿಲೀಟು ಹಾಕಿದ; ಹೊಳೆಯುವ.

मुलहठी - स्त्री० ಕಲಾಯಿ; ಗಿಲೀಟು; ಅತಿಮಧುರ.

मुलाक़ात - स्त्री० ಭೇಟಿ; ಭೆಟ್ಟಿ; ಸಂದರ್ಶನ; ಸೇರಿಕೆ.

मुलाक़ाती - पु० ಗೆಳೆಯ; ಪರಿಚಯದವ.

मुलाज़िम - पु० ಸೇವಕ; ದಾಸ.

मुलाज़िमत - स्त्री० ಸೇನೆ; ನೌಕರಿ; ಚಾಕರಿ.

मुलायम - वि० ಕೋಮಲ; ಮೃದುವಾದ.

मुलायमियत - स्त्री० ಮೃದುತ್ವ; ಕೋಮಲತೆ.

मुलाहज़ा - पु० ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ; ಸಂಕೋಚ; ಪರೀಕ್ಷೆ.

मुलुक - पु० दे० **मुल्क.**

मुलेठी - स्त्री० दे० **मुलहठी.**

मुल्क - पु० ದೇಶ; ನಾಡು; ಸೀಮೆ; ರಾಷ್ಟ್ರ.

मुल्की - वि० ನಾಡಿನ; ದೇಶೀಯ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ.

मुल्तवी - वि० ಮುಂದುವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

मुल्ला - पु० ಮುಹಮ್ಮದೀಯ ಪಂಡಿತ.

मुवक्किल - पु० ಕಕ್ಷಿಗಾರ.

मुशफ़िक़ - वि० ದಯಾಳುವಾದ; ಕರುಣಾಳು; ಮಿತ್ರ.

मुशायरा - पु० ಕವಿಸಮ್ಮೇಳನ.

मुशाहरा - पु० ಸಂಬಳ; ಪಗಾರ.

मुश्क - पु० ಕಸ್ತೂರಿ; ಗಂಧ; ವಾಸನೆ. स्त्री० ಭುಜ; ತೋಳ.

मुश्किल - वि० ಕಷ್ಟವಾದ; ಕಠಿಣವಾದ; ದುಸ್ತರ. स्त्री० ಕಷ್ಟ; ತೊಂದರೆ;—**कुशा** - ದೇವರು; ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವವ.

मुश्की - वि० ಕಷ್ಟವಾದ; ಕರಿ. पु० ಕರಿಕುದುರೆ.

मुश्त - पु० ಮುಷ್ಟಿ; ಹಿಡಿ.

मुश्तरका - वि० ಹಲವು ಜನರಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಹಕ್ಕಿರುವ; ಬಹುಜನ ಪ್ರಿಯ.

मुश्तहिर - वि० ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ.

मुश्ताक - वि० ಪ್ರೇಮಿ; ಅಭಿಲಾಷಿ.

मुसकुराना - अ० ನಸುನಗು; ಮಂದಹಾಸ ಬೀರು.

मुसकुराहट | **मुसकान** | **मुसक्यान** - स्त्री० ನಸುನಗೆ; ಮುಗುಳುನಗೆ; ಮಂದಹಾಸ; ಕಿರುನಗೆ.

मुसद्दस - पु० ಷಟ್ಕೋಣ; ಆರು ಚರಣದ ಕವಿತೆ; ಷಟ್ಪದಿ.

मुसना - अ० ಕಳವಾಗು.

मुसन्ना - पु० ರಸೀತಿ; ಪಾವತಿ.

मुसन्निफ़ - पु० ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

मुसम्मा - वि० ಹೆಸರಿನ.

मुसम्मात - वि० ಹೆಸರುಳ್ಳವಳು; ಹೆಂಗಸರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಶಬ್ದ.

मुसरा - पु० ಮರದ ತಾಯಿಬೇರು.

मुसलधार - वि० दे० **मूसलधार.**

मुसल्लम - वि० ಅಖಂಡ; ಪೂರ್ಣ.

मुसल्लह - वि० ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜಿತವಾದ.

मुसल्ला - पु० ನಮಾಜುಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಸುವ ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಚಾಪೆ.

मुसव्विर - पु० ಚಿತ್ರಗಾರ.

मुसाफ़िर - पु० ಪ್ರಯಾಣಿಕ; ಯಾತ್ರಿಕ.

मुसाफ़िरखाना - पु० ಯಾತ್ರಿಕರು ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ; ಧರ್ಮಶಾಲೆ; ಮುಸಾಫಿರಿ ಬಂಗಲೆ.

मुसाफ़िरी - स्त्री० ಪ್ರವಾಸ; ಸಂಚಾರ; ಯಾತ್ರೆ.

मुसावात - स्त्री० ಸಮಾನತೆ; ಉದಾಸೀನತೆ.

मुसावी - **वि०** ಸಮಾನವಾದ.
मुसाहब - **पु०** ಅರಸರ ಅಥವಾ ಧನವಂತರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವವ.
मुसिन - **वि०** ಮುಯುಸ್ಸಾದ; ಮುದುಕ.
मुसीबत - **स्त्री०** ವಿಪತ್ತು; ಸಂಕಟ; ಕಷ್ಟ.
मुहँडा - **वि०** ಕೊಬ್ಬಿದ; ಪೋಕರಿ.
मुस्तअफ़ी - **वि०** ರಾಜೀನಾಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.
मुस्की } **स्त्री०** **दे०** **मुसकुराहट.** **वि०** **दे०** **मुश्की.**
मुस्क्यान - **स्त्री०** **दे०** **मुस्कुराहट.**
मुस्तक़िल - **वि०** ಸ್ಥಿರ; ಅಚಲ.
मुस्तग़नी - **वि०** ಸ್ವತಂತ್ರ; ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಳ್ಳ.
मुस्तग़ीस - **पु०** ಫಿರಿಯಾದು; ದೂರು.
मुस्तनद - **वि०** ನಂಬಿಕಸ್ತ.
मुस्तशना - **वि०** ಬೇರೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಅಪವಾದ ಸ್ವರೂಪದ.
मुस्तहक़ - **वि०** ಹಕ್ಕುದಾರ; ಅಧಿಕಾರಿ.
मुस्तैद - **वि०** ತತ್ಪರ; ಸನ್ನದ್ಧ.
मुस्तैदी - **स्त्री०** ತತ್ಪರತೆ; ಉತ್ಸಾಹ.
मुहकमा - **पु०** ವಿಭಾಗ.
मुहज़्ज़ब - **वि०** ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ.
मुहतमिम - **पु०** ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
मुहतरका - **पु०** ಸುಂಕ; ಕರ.
मुहताज - **वि०** ಬಡವ; ದರಿದ್ರ.
मुहब्बत - **स्त्री०** ಪ್ರೀತಿ; ಪ್ರೇಮ. ನಲ್ಮೆ.
मुहर - **स्त्री०** ಠಸ್ಸೆ; ಮೊಹರು; ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ.
मुहरा - **पु०** ಮುಂಭಾಗ; ತುದಿ.
मुहर्रम - **पु०** ಅರಬ್ಬೀ ವರ್ಷದ ಮೊದಲನೇ ತಿಂಗಳು; ಮೋಹರಮ್ ಹಬ್ಬ.
मुहर्रमी - **वि०** ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
मुहर्रि - **पु०** ಲೇಖಕ; ಬರಹಗಾರ.
मुहर्रिरी - **स्त्री०** ಬರಹಗಾರಿಕೆ.
मुहलत - **स्त्री०** **दे०** **मोहलत.**
मुहल्ला - **पु०** **दे०** **मोहल्ला.**
मुहसिन - **वि०** ಉಪಕಾರಮಾಡುವ.
मुहाफ़ा - **पु०** ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಯಾಣದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.
मुहाफ़िज़ - **वि०** ಸಂರಕ್ಷಕ.
मुहाफ़िज़-खाना - **पु०** ಕಚೇರಿಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿಡುವ ಸ್ಥಳ.
मुहाल - **वि०** ಅಸಂಭವ; ಅಸಾಧ್ಯ.
मुहावरा - **पु०** ವಾಕ್‌ಪ್ರಚಾರ; ಶಬ್ದ ಗಟ್ಟು; ಭಾಷಾಸಂಪ್ರದಾಯ.
मुहासरा - **पु०** ಮುತ್ತಿಗೆ.
मुहासा - **पु०** ಬಾಯಿಹುಣ್ಣು.
मुहासिल - **पु०** ವಸೂಲಿ ಹಣ; ಉತ್ಪನ್ನ; ಲಾಭ.
मुहिब - **पु०** ಪ್ರೇಮ; ಮಿತ್ರ; ಗೆಳೆಯ.

मुहिम } **स्त्री०** ಕಠಿಣವಾದ ಕೆಲಸ; ಯುದ್ಧ; ಆಕ್ರಮಣ.
मुहीम }

मुहीब - वि० ಭಯಂಕರವಾದ.

मुहैया - वि० ತಯಾರು; ಸಿದ್ಧ.

मूँग - स्त्री० ಹೆಸರು ಬೇಳೆ; ಹೆಸರು ಕಾಳು.

मूँगफली - स्त्री० ಕಡಲೆಕಾಯಿ; ನೆಲ ಗಡಲೆ.

मूँगा - पु० ಹವಳ.

मूँछ - स्त्री० ಮೀಸೆ; **मूँछों पर ताव देना -** ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮೀಸೆ ಹುರಿಮಾಡು.

मूँज - स्त्री० ಮುಂಜಿಹುಲ್ಲು; ನಸೆ ಹುಲ್ಲು; ದರ್ಭೆ.

मूँड़न - पु० ಮುಂಡನ; ಕ್ಷೌರ.

मूँड़ना - स० ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸು; ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡು.

मूँड़ी - स्त्री० ತಲೆ.

मूँदना - स० ಮುಚ್ಚು.

मू - पु० ಕೂದಲು. **मू-ब-मू** ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಂತೆ.

मूक - वि० ಮೂಕ; ಮೂಗ.

मूका - वि० ಗವಾಕ್ಷಿ; ಕಂಡಿ; ಗುದ್ದು; ಮುಷ್ಟಿ.

मूजिद - वि० ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವವ; ಶೋಧಕ; ಆವಿಷ್ಕಾರಕ.

मूजिब - पु० ಕಾರಣ.

मूज़ी - पु० ದುರ್ಜನ; ಕಷ್ಟಕೊಡುವವ; ದುಷ್ಟ.

मूठ - स्त्री० ಮುಷ್ಟಿ.

मूढ - वि० ಮೂರ್ಖ; ದಡ್ಡ.

मूत - पु० ಮೂತ್ರ; ಉಚ್ಚೆ.

मूतना - अ० ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡು; ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯು.

मूनिस - पु० ಸ್ನೇಹಿತ; ಸಹಾಯಕ.

मूबाफ़ - पु० ಜಡೆಗೆಕಟ್ಟುವ ರಿಬ್ಬನು.

मूर - पु० ಮೂಲ; ಬುಡ.

मूरत } **स्त्री०** ಮೂರ್ತಿ; ಪ್ರತಿಮೆ.
मूरति }

मूरि - स्त्री० ಬುಡ; ವನಸ್ಪತಿ.

मूरिस - पु० ಪೂರ್ವಿಕರು.

मूर्च्छना - स्त्री० ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳ ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವರೋಹಣ.

मूर्च्छा - स्त्री० ಮೂರ್ಛೆ.

मूर्त - वि० ಕಠಿಣ; ಸಾಕಾರ.

मूर्ति - स्त्री० ಶರೀರ; ಆಕೃತಿ; ಪ್ರತಿಮೆ; ವಿಗ್ರಹ.

मूर्द्धा - पु० ಮಸ್ತಕ; ತಲೆ.

मूल - पु० ಬುಡ; ಆದಿ; ಪ್ರಾರಂಭ; ಸತ್ಯ; ನಿಜ.

मूलक - पु० ಮೂಲಂಗಿ.

मूलच्छेद - पु० ಸಂಪೂರ್ಣನಾಶ.

मूलिका - स्त्री० ವನಸ್ಪತಿ; ಔಷಧಿಗಳ ಬೇರು.

मूली - स्त्री० ಮೂಲಂಗಿ.

मूल्य - पु० ಬೆಲೆ.

मूशिगाफ़ी - स्त्री० ತರ್ಕಶಿರೋಮಣಿ.

मूस - पु० ಇಲಿ.

मूसदानी - स्त्री० ಇಲಿ ಬೋನು.

मूसर - पु० ಒನಿಕೆ; ಹಳ್ಳಿಗ.

मूसरचंद - **पु०** ಹಳ್ಳಿಗ; ಅಶಿಕ್ಷಿತ; ಅಸಭ್ಯ.

मूसल - **पु०** ಒನಿಕೆ; ಬಲರಾಮನ ಅಸ್ತ್ರ.

मूसलधार - **क्रि०** ಧಾರಾ ಸಂಪಾತವಾಗಿ.

मूसला - **पु०** ಕವಲೊಡೆಯದ ತಾಯಿಬೇರು.

मूसली - **पु०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಔಷಧದ ಬೇರು, ಬಜೆ.

मूसा - **पु०** ಇಲಿ; ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೈಗಂಬರ.

मृग - **पु०** ಜಿಂಕೆ; ಚಿಗರೆ; ಪಶು.

मृगजल - **पु०** ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆಯ ಅಲೆಗಳು.

मृगतृष्णा - **स्त्री०** ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆ.

मृगमद - **पु०** ಕಸ್ತೂರಿ.

मृगया - **पु०** ಬೇಟೆ.

मृगांक - **पु०** ಚಂದ್ರ.

मृगी - **स्त्री०** (ಹೆಣ್ಣು) ಚಿಗರಿ.

मृणाल - **स्त्री०** ತಾವರೆಯ ದಂಟು.

मृणालिनी - **स्त्री०** ಕಮಲಿನಿ; ತಾವರೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸ್ಥಳ.

मृड - **पु०** ಶಿವ.

मृतक - **पु०** ಹೆಣ.

मृत्तिका - **स्त्री०** ಮಣ್ಣು.

मृत्यु - **स्त्री०** ಸಾವು.

मृथा - **क्रि०** ವ್ಯರ್ಥ.

मृदुल - **वि०** ಕೋಮಲ; ಎಳೆಯ.

मृषा - **अव्य०** ವ್ಯರ್ಥ. **वि०** ಸುಳ್ಳು.

मृण्मय - **वि०** ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ; ಮಣ್ಣಿನ.

में - **अव्य०** ಅಲ್ಲಿ; ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ.

मेंगनी - **स्त्री०** ಕುರಿ, ಒಂಟೆ ಆದಿಗಳ ಗೊಬ್ಬರ.

मेख - **पु०** ಮೇಷ; ಕುರಿ. **स्त्री०** ಗೂಟ; ಬೆಣೆ; ಆಪು; ಮೊಳೆ.

मेखला - **स्त्री०** ಸೊಂಟದ ಪಟ್ಟಿ; ಕಂಕಣ; ಉಡಿದಾರ.

मेच - **स्त्री०** ಮಂಚ.

मेचक - **पु०** ಅಂಧಕಾರ, ಕತ್ತಲು; ನೀಲಾಂಜನ; ಕಾಡಿಗೆ; ಹೊಗೆ; ಮೋಡ.

मेज़पोश - **पु०** ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಸುವ ವಸ್ತ್ರ.

मेज़बान, **मेज़मान** - **पु०** ಯಜಮಾನ, ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವವ, ಸತ್ಕಾರಿ.

मेटनहार, **मेटनहारा** - **पु०** ಹಿಂದಟ್ಟುವವ; ಅಳಿಸುವವ.

मेटना - **स०** ಅಳಿಸು; ನೀಗಿಸು; ನಿವಾರಿಸು.

मेटिया - **स्त्री०** ಮಡಿಕೆ.

मेठ - **पु०** ಮಾವುತ; ಜಮಾದಾರ.

मेड़ - **पु०** ಒಡ್ಡು; ಬಾಂದು; ಮೋಡು.

मेढ़क - **पु०** ಕಪ್ಪೆ, ಮಂಡೂಕ.

मेढ़ा - **पु०** ಟಗರು.

मेढ़ी - **स्त्री०** ಕೂದಲ ಜಡೆ; ವೇಣಿ; ಹೆಳಲು.

मेथी - **स्त्री०** ಮೆಂತೆ ಸೊಪ್ಪು.
मेदा - **स्त्री०** ಹೊಟ್ಟೆ ; ಅನ್ನಾಶಯ.
मेदिनी - **स्त्री०** ಭೂಮಿ.
मेध - **पु०** ಯಜ್ಞ ; ಯಾಗ; ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಬಲಿಕೊಡುವ ಪಶು.
मेधा - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿ.
मेधावी - **वि०** ಬುದ್ಧಿವಂತ.
मेम - **स्त्री०** ಫರಂಗಿ ಹೆಂಗಸು.
मेमना - **पु०** ಕುರಿಯ ಮರಿ ; ಕುದುರೆಯ ಒಂದು ಜಾತಿ.
मेमार - **पु०** ಉಪ್ಪಾರ.
मेरवना - **स०** ಕೂಡಿಸು ; ಬೆರೆಸು.
मेरुदंड - **पु०** ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ; ಬೆನ್ನೆಲಬು.
मेल - **पु०** ಸಂಬಂಧ; ಸಂಪರ್ಕ; ಹೊಂದಿಕೆ; ಸ್ನೇಹ; ಮಿಶ್ರಣ; ಸಂಯೋಗ.
मेलना - **स०** ಕೂಡಿಸು ; ಬೆರೆಸು.
मेला - **पु०** ಜಾತ್ರೆ ; ಉತ್ಸವ.
मेवा - **पु०** ಒಣಗಿದ ಹಣ್ಣುಗಳು.
मेवाफ़रोश - **पु०** ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಮಾರುವವ.
मेवासा - **पु०** ಕೋಟೆ ; ಮನೆ.
मेवासी - **पु०** ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವ; ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ.
मेष - **पु०** ಕುರಿ.
मेहँदी - **स्त्री०** ಗೋರಂಟೆ ; ಮದರಂಗಿ.
मेह - **पु०** ಮೂತ್ರ ; ಪ್ರಮೇಹ ರೋಗ ; ಕುರಿ ; ಮೇಘ.
मेहतर - **पु०** ರಖಾಡವಾಲಿ ; ಒಡ್ಡ; ತೋಟಿ.
मेहनत - **स्त्री०** ಶ್ರಮ ; ಪರಿಶ್ರಮ.
मेहनताना - **पु०** ಕೂಲಿ ; ಮಜೂರಿ.
मेहनती - **वि०** ಪರಿಶ್ರಮಿ; ದುಡಿಯುವವ.
मेहमान - **पु०** ಅತಿಥಿ.
मेहमानदारी - **स्त्री०** ಆತಿಥ್ಯ; ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ.
मेहमान-नवाज़ - **पु०** ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವವ.
मेहमानी - **स्त्री०** ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ; ಔತಣ.
मेहर - **स्त्री०** ಕೃಪೆ; ದಯೆ. **पु०** ಸೂರ್ಯ.
मेहरबान - **वि०** ದಯೆಯುಳ್ಳ.
मेहरबानी - **स्त्री०** ದಯೆ; ಅನುಗ್ರಹ; ಕೃಪೆ.
मेहरा - **पु०** ಹೆಣ್ಣಿಗ ; ನಪುಂಸಕ.
मेहराब - **स्त्री०** ಬಾಗಿಲ ಮೇಲಿನ ಗೋಲಾಕಾರದ ಬಾಗು ; ಕಮಾನು.
मेहरिया / **मेहरी** - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು ; ಪತ್ನಿ ; ಹೆಂಡತಿ.
मेहरारू - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು.
मै - **स्त्री०** ಸಾರಾಯಿ ; ಸೇಂದಿ. **क्रि०** ಒಂದಿಗೆ (साथ).
मैका - **पु०** ತವರು ಮನೆ.
मैखाना - **पु०** ಹೆಂಡದಂಗಡಿ.
मैत्री - **स्त्री०** ಗೆಳೆತನ ; ಸ್ನೇಹ.

मैदा - पु० ಮೈದಾಹಿಟ್ಟು.
मैदान - पु० ಬಯಲು;—**में आना** - ಎದುರಿಸು ;—**मारना** - ಗೆಲ್ಲು.
मैन - पु० ಕಾಮದೇವ; ಮದನ.
मैना - स्त्री० ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿ.
मैयत - स्त्री० ಸಾವು; ಮರಣ.
मैया - स्त्री० ತಾಯಿ.
मैल - स्त्री० ಕೊಳೆ; ಕೊಳಕು; ಹೊಲಸು.
मैलखोरा - वि० ಮಾಸಿದರೂ ಬೇಗ ಕೊಳೆಕಾಣದ (ಬಣ್ಣ).
मैला - वि० ಹೊಲಸಾದ.
मैहर - पु० ಗಸಿ.
मोंगरा - पु० ಕಟ್ಟಿಗೆಸುತ್ತಿಗೆ.
मोंछ - स्त्री० ಮೀಸೆ.
मोंढ़ा - पु० ಪೀಠ; ಗದ್ದುಗೆ.
मो - सर्व० ನನ್ನ.
मोआयना - पु० दे० **मुआयना.**
मोक़दमा - पु० दे० **मुक़दमा.**
मोकल - वि० ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ.
मोकला - वि० ಅಗಲವಾದ.
मोक्ष - पु० ಬಿಡುಗಡೆ; ಮುಕ್ತಿ; ಮೃತ್ಯು.
मोखा - पु० ಕಂಡಿ; ಕಿಟಕಿ.
मोगल - पु० ಮೊಗಲಾಯಿ ಜನ.
मोघ - वि० ವ್ಯರ್ಥ.
मोच - पु० ಬಾಳೆಯ ಗಿಡ.
मोचक - पु० ಬಿಡಿಸುವವ.
मोचना - स० ಬಿಡು; ಬಿಡಿಸು.
मोची - पु० ಹೊಲೆಯ ; ಚಮ್ಮಾರ.
मोछ स्त्री० ಮೀಸೆ.
मोजरा - पु० ಸೂಳೆಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ.
मोज़ा - पु० ಕಾಲಚೀಲ.
मोट - स्त्री० ಗಂಟು ; ಬಾನೆ.
मोटरी - स्त्री० ಗಂಟು.
मोटा - वि० ದಪ್ಪ ;—**असामी** - ಶ್ರೀಮಂತ.
मोटाई - स्त्री० ಸ್ಥೂಲತೆ.
मोटाना - अ० ದಪ್ಪನಾಗು ; ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗು ; ಧನವಂತನಾಗು.
मोटिया - पु० ದಪ್ಪವಾದ ವಸ್ತ್ರ.
मोड़ - स्त्री० ಹೊರಳುವ ಸ್ಥಾನ.
मोड़ना - स० ಹಿಂತಿರುಗಿಕೊಡು.
मोड़ी - स्त्री० ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಒಂದು ಲಿಪಿ.
मोतदिल - वि० ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಗಾದ.
मोतबर - वि० ನಂಬಲು ಯೋಗ್ಯ; ವಿಶ್ವಾಸ ಪಾತ್ರ.
मोतिया - पु० ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಬಳ್ಳಿ ;—**बिंद** - ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ಹೂ.
मोती - पु० ಮುತ್ತು.
मोतीचूर - पु० ಬೂಂದಿ ಕಾಳಿನ ಲಾಡು.
मोथा - पु० ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲು ; ಗರಿಕೆ.
मोद - पु० ಸಂತೋಷ ; ಹರ್ಷ.
मोदक - पु० ಲಾಡು ; ಉಂಡೆ ; ಸಿಹಿಕಡಬು.

मोदी - पु० ಕೋಮಟಿ.
मोना - स० ತೊಯಿಸು ; ಅದ್ದು.
मोम - पु० ಮೇಣ.
मोमजामा - पु० ಮೇಣದ ಬಟ್ಟೆ.
मोमदिल - वि० ಕೋಮಲ ಹೃದಯುಳ್ಳ.
मोमबत्ती - स्त्री० ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ.
मोमिन - पु० ಧರ್ಮನಿಷ್ಠನಾದ ಮುಸಲ್ಮಾನ.
मोरंग - पु० ನೇಪಾಳದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗ.
मोर - पु० ನವಿಲು.
मोरपंख - स्त्री० ನವಿಲು ಗರಿ.
मोरचा - पु० ಸೈನಿಕರು ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದ ತಗ್ಗು ; ಕಂದಕ.
मोरचाबंदी - स्त्री० ಕೋಟೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ.
मोरछल - पु० ನವಿಲುಗರಿಯ ಬೀಸಣಿಗೆ.
मोरना - स० दे० **मोड़ना.**
मोड़नी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ನವಿಲು.
मोरी - स्त्री० ಚರಂಡಿ ; ಮೋರಿ ; ಚಿಕ್ಕ ಕಾಲುವೆ.
मोल - पु० ಬೆಲೆ ;—**करना** - ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡು.
मोलवी - पु० दे० **मौलवी.**
मोलाई - स्त्री० ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.
मोह - पु० ಅಜ್ಞಾನ.
मोहक - वि० ಮೋಹಿಸುವ.
मोहड़ा - पु० ಪಾತ್ರೆಯ ಬಾಯಿ ; ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲ್ಭಾಗ.
मोहतमिम - पु० ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ.
मोहताज - वि० ನಿರ್ಧನ ; ಬಡವ.
मोहताज़ी - स्त्री० ಬಡತನ.
मोहना - अ० ಮೋಹಿತವಾಗು. स० ಮೋಹಿಸು ; ಭ್ರಮಿಸು.
मोहनी - स्त्री० ವಶೀಕರಣ ಮಂತ್ರ. वि० ಮೋಹಗಾರ್ತಿ ; ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿ.
मोहफ़िल - स्त्री० दे० **महफ़िल.**
मोहब्बत - स्त्री० दे० **मुहब्बत.**
मोहर - स्त्री० ಮುದ್ರೆ ; ಠಸ್ಸೆ.
मोहरा - पु० ಪಾತ್ರೆಯ ಬಾಯಿ ; ಚತುರಂಗದ ಒಂದು ಕಾಯಿ ; **—लेना** - ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸು.
मोहर्रिर - पु० ಬರೆಹಗಾರ.
मोहलत - स्त्री० ಬಿಡುವು; ಅವಕಾಶ; ಅವಧಿ.
मोहलिक - वि० ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗ.
मोहल्ला - पु० दे० **महल्ला.**
मोहसिन - वि० ಉಪಕಾರಮಾಡುವವನು.
मोहार - पु० ಬಾಗಿಲು.
मोहाल - पु० ಊರಿನ ಕೇರಿ.
मोहासरा - पु० दे० **मुहासरा.**
मोहिं - सर्व० ನನಗೆ.
मोही - वि० ಮೋಹಿಸುವ.
मौक़ा - पु० ಅಪಘಾತದ ಸ್ಥಳ ; ಸ್ಥಳ ; ಸಂದರ್ಭ ; ತಕ್ಕವೇಳೆ ; ಹೊತ್ತು.

मौक़ूफ़ - **वि०** ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಂದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಆಶ್ರಿತ.

मौक़ूफ़ी - **स्त्री०** ಪ್ರತಿಬಂಧ; ಮುಕ್ತಾಯ.

मौखिक - **वि०** ಮುಖದ; ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ.

मौगा - **वि०** ಮೂರ್ಖ; ನಪುಂಸಕ.

मौगी - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು.

मौज - **स्त्री०** ಅಲೆ; ತರಂಗ; ಹುರುಪು; ಆನಂದ; ಮೋಜು.

मौज़ा - **पु०** ಊರು; ಗ್ರಾಮ.

मौजी - **वि०** ಮೋಜುಗಾರ.

मौज़ूँ - **वि०** ಸರಿಯಾದ; ಉಚಿತ.

मौजूद - **वि०** ಇರುವ; ಹಾಜರಿರುವ; ಪ್ರಸ್ತುತ.

मौजूदगी - **स्त्री०** ಹಾಜರಿ; ಇರುವಿಕೆ; ಉಪಸ್ಥಿತಿ.

मौजूदा - **वि०** ಈಗಿನ; ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ.

मौत - **स्त्री०** ಸಾವು; ಮರಣ.

मौन - **पु०** ಸುಮ್ಮನಿರುವಿಕೆ.

मौनी - **वि०** ಸುಮ್ಮನಿರುವವ.

मौर - **पु०** ಬಾಸಿಂಗ.

मौरना - **अ०** ಹೂಬಿಡು.

मौरी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಬಾಸಿಂಗ.

मौरूसी - **वि०** ಪರಂಪರಾಗತ.

मौर्वी - **स्त्री०** ಹೆದೆ; ಬಿಲ್ಲಿನ ಹುರಿ.

मौलवी - **पु०** ಅರಬೀ ಭಾಷೆಯ ಪಂಡಿತ.

मौलसिरी - **स्त्री०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ದೊಡ್ಡ ಮರ; ಬಕುಳವೃಕ್ಷ.

मौला - **पु०** ಸ್ನೇಹಿತ; ಸ್ವಾಮಿ; ಈಶ್ವರ.

मौलूद - **पु०** ನವಜಾತ ಶಿಶು; ಮಹಮ್ಮದನ ಜಯಂತಿ.

मौसम - **पु०** दे० **मौसिम.**

मौसा - **पु०** ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ; ತಾಯಿಯ ಸಹೋದರಿಯ ಗಂಡ.

मौसिम - **पु०** ಋತು; ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಮಯ.

मौसिमी - **वि०** ಸಮಯೋಪಯೋಗಿ; ಋತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

मौसी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ; ತಾಯಿಯ ತಂಗಿ.

मौसूफ़ - **वि०** ವರ್ಣಿಸಿದ; ಹೇಳಿದ.

मौसेरा - **वि०** ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ.

म्यान - **पु०** ಒರೆ.

म्लान - **वि०** ಹೊಲಸಾದ; ಬಾಡಿದ; ದುರ್ಬಲ.

म्लेच्छ - **पु०** ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದ ಜಾತಿ.

य

यंत्र - **पु०** ಯಂತ್ರ; ಆಯುಧ; ತಾಯಿತಿ.

यंत्रण - **पु०** ರಕ್ಷಣೆ; ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

यंत्रणा - **स्त्री०** ಯಾತನೆ; ಕಷ್ಟ; ದುಃಖ.

यंत्रमंत्र - **पु०** ಮಾಟ; ಮಾಯಾಮಂತ್ರ.

यंत्रालय - पुं० ಮುದ್ರಾಣಾಲಯು; ಕಾರ್ಖಾನೆ.

यंत्री - पुं० ತಾಂತ್ರಿಕ; ಮಾಟಗಾರ; ವಾದ್ಯ ಊದುವವ.

यक - वि० ಒಂದು; ಏಕ.

यक-कुलम - वि० ಆದ್ಯಂತ; ಎಲ್ಲ; ಒಟ್ಟು. क्रि० ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ.

यक-ज़बां - वि० ಒಂದೇ ಮಾತಾಡುವವ; ಸತ್ಯನುಡಿಯುವವ.

यक-जहत - वि० ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ; ಸಹಮತ.

यक-जा - क्रि० ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ; ಏಕತ್ರಿತ.

यक-जाई - वि० ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ; ಒಂದೇ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ.

यकता - वि० ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ; ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ.

यक-दिगर - क्रि० ಪರಸ್ಪರ.

यक-ब-यक / **यक-बारगी** क्रि० ಇದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ; ಏಕಾಏಕಿ; ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ; ಒಮ್ಮೆಲೇ.

यक-मुश्त - क्रि० ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ; ಒಟ್ಟಿಗೆ.

यक-रंग - वि० ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯು; ನಿಷ್ಕಪಟ.

यक-सर - क्रि० ಬಹಳ; ವಿಪರೀತ.

यक-साँ - वि० ಒಂದೇ ಬಗೆಯು; ಸಮಾನ; ಒಂದೇರೀತಿಯು.

यकायक - क्रि० दे० यक-बारगी.

यक़ीन - पुं० ನಂಬಿಕೆ; ಭರವಸೆ.

यक़ीनन् - क्रि० ದಿಟವಾಗಿ; ನಿಜವಾಗಿ.

यक्ष्मा - वि० ಕ್ಷಯರೋಗ.

यगाना - वि० ತನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ; ಅದ್ವಿತೀಯ.

यजन - पुं० ಯಜ್ಞಮಾಡುವಿಕೆ.

यजमान - पुं० ಒಡೆಯ; ಯಜಮಾನ.

यजमानी - स्त्री० ಹಿರಿಯತನ; ಪೌರೋಹಿತ್ಯ.

यत - वि० ನಿಯಮಿತ; ಶಾಸಿತ.

यतन - पुं० ಯತ್ನ.

यति - पुं० ಸಂನ್ಯಾಸಿ.

यती - स्त्री० ವಿರಾಮ; ಅಡಚಣೆ; ಅಡ್ಡಿ; ಸಂನ್ಯಾಸಿ.

यतीम - पुं० ಅನಾಥ; ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವ; ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದವ;—खाना - ಅನಾಥಾಲಯ.

यत्न - पुं० ಉದ್ಯೋಗ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಉಪಾಯ; ರಕ್ಷಣೆ; ಚಿಕಿತ್ಸೆ.

यत्र - क्रि० ಎಲ್ಲಿ.

यथा - अव्य० ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ; ಹೇಗೆ.

यथाक्रम - क्रि० ಕ್ರಮವಾಗಿ; ಕ್ರಮಶಃ.

यथातथ्य - अव्य० ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ; ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಹಾಗೆ.

यथापूर्व - अव्य० ಮೊದಲಿನಂತೆ.

यथायोग्य - अव्य० ಹಾಗೆ; ಹೇಗಿರಬೇಕೊ ಹಾಗೆ.

यथार्थ - अव्य० ನಿಜ; ನ್ಯಾಯ.
यथार्थता - स्त्री० ಸತ್ಯ.
यथाशक्ति - अव्य० ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರ.
यथेच्छ - अव्य० ಬಯುಸಿದಷ್ಟು.
यथेष्ट - वि० ಸಾಕಷ್ಟು.
यथोचित - वि० ಯೋಗ್ಯವಾದ.
यदा - अव्य० ಯಾವಾಗ; ಎಲ್ಲಿ.
यदाकदा - अव्य० ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ; ಆಗಾಗ್ಗೆ.
यदि - अव्य० ರೆ.
यद्यपि - अव्य० ಆದಾಗ್ಯೂ.
यमक - पु० ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ; ಅವಳಿಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು; ಸಂಯುಮ.
यव - पु० ಜವೆ ಗೋದಿ; ವೇಗ.
यवन - पु० ಮುಸಲ್ಮಾನ.
यवनिका - पु० ನಾಟಕದ ಪರದೆ.
यश - पु० ಕೀರ್ತಿ; ಬೆಳಕು; ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ; ಪ್ರಶಂಸೆ.
यशस्वी, यशी - वि० ಕೀರ್ತಿವಂತ; ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ.
यष्टि - स्त्री० ಧ್ವಜ; ಬಾಹು.
यहाँ - क्रि० ಇಲ್ಲಿ.
यहीं - क्रि० ಇಲ್ಲಿಯೇ.
यही - अव्य० ಇದೇ.
यहूद - पु० ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಹುಟ್ಟಿದ ದೇಶ; ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್.
यहूदी - पु० ಯಹೂದ್ಯ.
याँ - क्रि० ಇಲ್ಲಿ.
या - अव्य० ಅಥವಾ.
याकूत - पु० ಹವಳ.
याचक - पु० ತಿರುಕ.
याजूज़ - पु० ತಂಟೆಖೋರ; ಉತ್ತರ ಧ್ರುವನಿವಾಸಿಗಳು.
यातायात - पु० ಅಮದುರಫ್ತು.
याचना - स्त्री० ತಿರುಪೆ; ಭಿಕ್ಷೆ.
यातना - स्त्री० ಪೀಡೆ; ದುಃಖ; ನೋವು.
याद - स्त्री० ನೆನಪು; ಸ್ಮರಣೆ;— फ़रमाना - ಕರೆಕಳಿಸು; ನೆನಪು ಮಾಡು.
यादगार - स्त्री० ಸ್ಮೃತಿ; ಸ್ಮಾರಕ.
याददाश्त - स्त्री० ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ; ನೆನಪು; ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದು; ದಿನಚರಿಯ ಪುಸ್ತಕ.
यान - पु० ವಾಹನ.
यानी, याने - अव्य० ಅರ್ಥಾತ್; ಅಂದರೆ.
यापन - पु० ನಡೆಸುವಿಕೆ.
याफ़्त - स्त्री० ಹೊಂದುವಿಕೆ; ಆದಾಯ.
याबू - पु० ಚಿಕ್ಕಕುದುರೆ.
याम - पु० ಜಾವ; ಪ್ರಹರ; ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ. स्त्री० ರಾತ್ರಿ.
यामिनी - स्त्री० ರಾತ್ರಿ.
यायावर - पु० ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಯಾಯಾವರ ವೆಂಬ ಒಂದು ಭಿಕ್ಷುಕರ ಜಾತಿ.
यार - पु० ಗೆಳೆಯ; ಸ್ನೇಹಿತ; ಮಿತ್ರ.

यार-बाज़ - **वि०** ವ್ಯಭಿಚಾರಿ.

याराना - **क्रि०** ಗೆಳೆಯನಂತೆ. **वि०** ಗೆಳೆತನದ. **पु०** ಗೆಳೆತನ.

यारी - **स्त्री०** ಗೆಳೆತನ; ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಅನುಚಿತ ಸಂಬಂಧ;—**बाज़** - ಕಾಮುಕ.

यारे-गार - **पु०** ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವ ಮಿತ್ರ.

याल - **स्त्री०** ಸಿಂಹದ ಅಥವಾ ಕುದುರೆಯ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ಉದ್ದವಾದ ಕೂದಲು; ಕೇಸರ.

यावनी - **स्त्री०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕಬ್ಬು.

यावर - **पु०** ಸಹಾಯಕ.

यास - **स्त्री०** ನಿರಾಶೆ.

युक्त - **वि०** ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಮ್ಮಿಲಿತ; ಉಚಿತ.

युक्ति - **स्त्री०** ಉಪಾಯ; ಕೌಶಲ; ತರ್ಕ.

युग - **पु०** ಜೋಡಿ; ಯುಗ.

युगल - **पु०** ಜೋಡಿ.

युगांतर - **पु०** ಎರಡನೆಯ ಯುಗ.

युग्म - **पु०** ಜೋಡಿ.

युत - **वि०** ಯುಕ್ತ; ಸಹಿತ.

युयुत्सा - **स्त्री०** ಯುದ್ಧಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ; ವಿರೋಧ.

युयुत्सु - **वि०** ಯುದ್ಧಪ್ರಿಯ.

युवा - **वि०** ಯೌವನದ; ಪ್ರಾಯದ.

यूँ - **अव्य०** ಹೀಗೆ.

यूथ - **पु०** ಗುಂಪು.

यूनान - **पु०** ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶ.

यूनानी - **वि०** ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶದ.

यूप - **पु०** ವಧ್ಯಸ್ತಂಭ.

येलाक़ - **पु०** ಬೇಸಿಗೆಯ ಬೇಗೆಯಲ್ಲೂ ತಣ್ಣನೆಯ ಸ್ಥಳ; ಗ್ರೀಷ್ಮನಿವಾಸ.

यों - **अव्य०** ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ.

योंही - **अव्य०** ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ; ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ; ಹೀಗೆಯೆ.

योग - **पु०** ಸಂಯೋಗ; ನಿಯಮ.

योग्यता - **स्त्री०** ಅರ್ಹತೆ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

योजक - **वि०** ಕೂಡಿಸುವವ.

योजन - **पु०** ಪರಮಾತ್ಮ; ಯೋಗ; ನಾಲ್ಕು ಹರದಾರಿ.

योजना - **स्त्री०** ರಚನೆ; ಆಯೋಜನೆ.

योद्धा - **पु०** ಸೈನಿಕ; ಭಟ.

योनि - **स्त्री०** ಹುಟ್ಟುವಸ್ಥಳ; ಗರ್ಭ; ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ; ದೇಹ.

योम - **पु०** ಹಗಲು; ದಿವಸ; ತಿಥಿ.

यौं - **अव्य०** **दे०** **यों**.

र

रंक - **वि०** ಬಡವ; ಲೋಭಿ; ಸೋಮಾರಿ.

रंग - **पु०** ಬಣ್ಣ; ನಾಟ್ಯರಂಗ; ಕಳೆ; ಕಾಂತಿ; ಯುದ್ಧ; ಆನಂದ; —**जमाना** - ಪ್ರಭಾವಿಸು;—**बदलना** - ಕೋಪಿಸು;—**में रंग पड़ना** - ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ತಡೆ

ಯುಂಟಾಗು. —**उड़ना** - ಕಳೆಗುಂದು.

रंग-ढंग - पुं० ಬಗೆ; ಲಕ್ಷಣ; ಮಾದರಿ.

रंगत - स्त्री० ಬಣ್ಣ; ವರ್ಣ; ರಂಗು.

रंगना - स० ಬಣ್ಣ ಹಾಕು; ಬಣ್ಣ ಕೊಡು.

रंगभूमि - स्त्री० ನಾಟ್ಯರಂಗ; ರಂಗ ಮಂಚ.

रंगमहल - पुं० ಭೋಗವಿಲಾಸದಸ್ಥಳ.

रंगमार - पुं० ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಒಂದು ಆಟ.

रंगरली - स्त्री० ಆನಂದ; ಭೋಗ ವಿಲಾಸ.

रंगरसिया - पुं० ವಿಲಾಸ ಪುರುಷ.

रंगरूट - पुं० ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವ ಸಿಪಾಯಿ.

रंगरेज़ - पुं० ಬಣ್ಣಗಾರ.

रंगरेली - स्त्री० दे० **रंगरली.**

रंगवाना - स० ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿಸು.

रंगसाज़ - पुं० ಬಣ್ಣ ತಯಾರಿಸುವವನು; ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವವನು.

रंगसाज़ी - स्त्री० ಬಣ್ಣದ ಕೆಲಸ.

रंगाई - स्त्री० ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ.

रंगीन - वि० ಬಣ್ಣದ; ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯ.

रंगीनी - स्त्री० ರಸಿಕತೆ.

रंगीला - वि० ವಿಲಾಸಿ; ರಸಿಕ.

रंच, रंचक - वि० ಸ್ವಲ್ಪ; ತುಸ.

रंज - पुं० ದುಃಖ.

रंजक - पुं० ತುಪಾಕಿ ಹತ್ತಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮದ್ದು; ರಂಜಕ.

रंजन - पुं० ಮನೋರಂಜನೆ.

रंजित - वि० ಆನಂದಿತ; ಪ್ರಸನ್ನ.

रंजिश, **रंजीदगी** - स्त्री० ವಿಷಾದ; ವ್ಯಸನ; ಮನಸ್ತಾಪ; ವೈಮನಸ್ಯ.

रंजीदा - वि० ದುಃಖಿತ; ಅಸಂತುಷ್ಟ.

रंडा - वि० ವಿಧವೆ.

रंडापा - पुं० ವೈಧವ್ಯ.

रंडी - स्त्री० ಸೂಳೆ.

रंडीबाज़ - पुं० ವೇಶ್ಯಾಗಾಮಿ.

रंडुवा - पुं० ವಿಧುರ.

रंद - पुं० ಕಿಟಕಿ; ಛಿದ್ರ; ತೂತು; ಕಂಡಿ.

रंदना - स० ಕೆತ್ತುವುದು; ಮರದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದು.

रंदा - पुं० ತೋಪಡಾ.

रंधन - पुं० ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದು.

रंध्र - पुं० ತೂತು.

रंभाना - अ० ಆಕಳ ಕೂಗು.

रई - स्त्री० ಕಡಗೋಲು; ಮಂತು.

रईस - पुं० ಶ್ರೀಮಂತ; ಹಣವಂತ.

रईसी - स्त्री० ಪ್ರಭುತ್ವ; ಒಡೆತನ.

रऊसा - पुं० ಹಣವಂತರು.

रक़बा - पुं० ಕ್ಷೇತ್ರಫಲ; ವಿಸ್ತೀರ್ಣ.

रक़म - स्त्री० ಧನ; ಹಣ; ಮೊಬಲಗು; ತರಹ; ಬಗೆ; ಒಡವೆ.

रकाब - स्त्री० ರಿಕಾಬು; ಕುದುರೆಯ ಬಾಲದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಿಗಿಯುವ ಚರ್ಮದಪಟ್ಟಿ.

रक़ाबा - पुं० ತಟ್ಟೆ; ಪರಾತ.

रक़ाबी - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕ ತಟ್ಟೆ.

रक़ीक़ - **वि०** ನೀರು ನೀರಾಗಿರುವ; ದ್ರಾವಕದಂತಿರುವ.

रकीक - **वि०** ನೀಚವಾದ; ದುರ್ಬಲವಾದ.

रक़ीब - **वि०** ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಳ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರೇಮಿ.

रक़ीमा - **पुं०** ಕಾಗದ; ಚೀಟಿ.

रक्कास - **पुं०** ನಾಟ್ಯಗಾರ.

रक्तपात - **पुं०** ರಕ್ತ ಸುರಿಸುವುದು; ಕೊಲೆ.

रक्षाबंधन - **पुं०** ನೂಲಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹಬ್ಬ.

रक्षित - **वि०** ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

रक्ष्य - **वि०** ರಕ್ಷಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

रखना - **स०** ಇಡು.

रखवाई - **स्त्री०** ಕಾಯುವಿಕೆ; ಕಾಯುವಕೂಲಿ.

रखवार / **रखवाला** } **पुं०** ಕಾಯುವವ.

रखवाली - **स्त्री०** ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ; ರಕ್ಷಣೆ; ಕಾವಲು.

रखाना - **स०** ಇಡಿಸು.

रखनी / **रखली** } **स्त्री०** ಉಪಪತ್ನಿ; ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವಳು.

रखैया - **पुं०** ರಕ್ಷಿಸುವವ; ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವ.

रख़्त - **पुं०** ಉಡಿಗೆತೊಡಿಗೆಗಳು; ಆಡಂಬರ; ಮೆಟ್ಟಿನ ಚರ್ಮ.

रग - **स्त्री०** ನಾಡಿ; ಸಿರೆ.

रग़ज़न - **वि०** ರಕ್ತನಾಡಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವವ; ಸರ್ಜನ್.

रगड़ - **स्त्री०** ಘರ್ಷಣೆ; ತಿಕ್ಕಾಟ; ತಿಕ್ಕುವಿಕೆ.

रगड़ना - **स०** ತಿಕ್ಕು; ಬೀಸು; ಪೀಡಿಸು; ತೊಂದರೆ ಕೊಡು.

रगड़ा - **पुं०** ಕೊನೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲದ ಜಗಳ; ರಗಳೆ.

रग़बत - **स्त्री०** ರುಚಿ; ಮನಸ್ಸಿರುವುದು; ಒಲವು.

रगरेशा - **पुं०** ಎಲೆಗಳ ನರಗಳು; **रगरेश में** - ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರೀರದಲ್ಲಿ; **रगरेशे से वाकिफ़ होना** - ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸು.

रगेदना - **स०** ಅಟ್ಟು; ತರಬು.

रचक - **पुं०** ರಚಿಸುವವ.

रचना - **स्त्री०** ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತು; ರಚನೆ. **स०** ರಚಿಸು; ಶೃಂಗರಿಸು.

रचयिता - **पुं०** ಗ್ರಂಥಕರ್ತ; ರಚಿಸಿದವ.

रचित - **वि०** ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

रज़ - **पुं०** ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ; ಮದ್ಯ.

रजक - **पुं०** ಅಗಸ; ಮಡಿವಾಳ.

रजत - **स्त्री०** ಬೆಳ್ಳಿ; ಆನೆಯ ಹಲ್ಲು. **वि०** ಬೆಳ್ಳಿ; ಕೆಂಪು.

रजनी - **स्त्री०** ರಾತ್ರಿ.

रजपूती - **स्त्री०** ಕ್ಷಾತ್ರ; ಶೌರ್ಯ.

रज़वाड़ा - **पुं०** ರಾಜ್ಯ; ಸಂಸ್ಥಾನ.

रज़ा - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ; ಆಜ್ಞೆ; ರಜೆ; ಸೂಟಿ.

रजाइस - **स्त्री०** ಆಜ್ಞೆ.
रज़ाई - **स्त्री०** ದುಪ್ಪಟಿ.
रज़ामंद - **क्रि०** ಸಮ್ಮತಿಸಿದ; ಒಪ್ಪಿದ.
रज़ामंदी - **स्त्री०** ಒಪ್ಪಿಗೆ.
रजाय - **स्त्री०** } ಆಜ್ಞೆ.
रजायसु - **पु०** }
रज़ील - **पु०** ನೀಚ; ದುಷ್ಟ.
रज़्ज़ाक़ - **पु०** ದೇವರು.
रज्जु - **स्त्री०** ಹಗ್ಗ.
रज़्म - **स्त्री०** ಯುದ್ಧ.
रटंत } **स्त्री०** ಕಂಠಸ್ಥ ಮಾಡುವಿಕೆ; ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡುವುದು.
रट }
रटना - **स०** ಪದೇಪದೇ ಹೇಳು; ಬಾಯಿಪಾಠಮಾಡು; ಉರು ಹೊಡಿ.
रठ - **वि०** ಒಣಗಿದ; ಶುಷ್ಕ.
रणरंग - **पु०** ಯುದ್ಧೋತ್ಸಾಹ.
रत - **वि०** ಅನುರಕ್ತ.
रतजगा - **पु०** ಉತ್ಸವಾದಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಇರುವಿಕೆ; ಜಾಗರಣೆ.
रतनार } **वि०** ನಸುಗೆಂಪು.
रतनारा }
रतनारी - **स्त्री०** ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ.
रतल - **स्त्री०** ಮದ್ಯವನ್ನಳೆಯುವ ಒಂದುಬಟ್ಟಲು; ಒಂದು ಪೌಂಡು ತೂಕ.
रताना - **अ०** ತಲ್ಲೀನವಾಗು.
रतालू - **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗೆಣಸು.
रतौंधी - **स्त्री०** ಇರುಳುಗಣ್ಣು ರೋಗ; ಸಾಯಂಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಿರುವ ರೋಗ.
रत्ती - **स्त्री०** ಗುಲಗಂಜಿ.
रत्नाकर - **पु०** ಸಮುದ್ರ.
रथवाह } **पु०** ಸಾರಥಿ.
रथवाहक }
रद } **पु०** ಹಲ್ಲು.
रदन }
रदपट - **पु०** ತುಟಿ.
रद्द - **वि०** ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ; ಪರಿವರ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ. **स्त्री०** ವಾಂತಿ; ಕಾರಿಕೆ.
रद्दा - **पु०** ಹೆಪ್ಪು; ಪದರೆ.
रद्दी - **वि०** ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ; ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ.
रन - **पु०** ಯುದ್ಧ; ಕಾಳಗ.
रनबंका } **पु०** ಶೂರ; ವೀರ; ಮಲ್ಲ.
रनबांकुरा }
रनबास - **पु०** ಅಂತಃಪುರ.
रनी - **पु०** ವೀರ.
रपट - **स्त्री०** ಅಭ್ಯಾಸ, ರಿಪೋರ್ಟ್.
रपटना - **अ०** ಜಾರು; ಭರದಿಂದ ಹೋಗು.
रपटाना - **स०** ಜಾರಿಸು; ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸು.
रफ़ा - **वि०** ದೂರಮಾಡಿದ; ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದ.
रफ़ाह - **स्त्री०** ಸುಖ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ; ಪರೋಪಕಾರ.
रफ़ीक - **पु०** ಜೊತೆಗಾರ; ಸಂಗಡಿಗ.

रफ़ू - ಪುಂ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ; ತೇಪೆ ಹಾಕಿ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುವಿಕೆ.

रफ़ूगर - ವಿಂ ಸರಿಪಡಿಸುವವ.

रफ़ूचक्कर - ವಿಂ ಮಾಯವಾದ.

रफ़्त - ವಿಂ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ.

रफ़्तगीर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹೊರಡುವಿಕೆ; ನಿರ್ಗಮನ.

रफ़्तनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ರಫ್ತು.

रफ़्तार - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಡಿಗೆ; ಗತಿ; ನಡೆ; **—व गुफ़्तार** - ಮಾತುಕಥೆ; ನಡೆನುಡಿ.

रफ़्ता रफ़्ता - ಕ್ರಿಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ; ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ.

रब - ಪುಂ ಈಶ್ವರ.

रबड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಾಸುಂದಿ.

रबी - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಸಂತ ಋತು; ವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಯುವ ಬೆಳೆ.

रबीउल् अव्वल - ಪುಂ ಅರಬರ ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳು; ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸ.

रबीउल् आखिर - ಪುಂ ಅರಬರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಾಸ; ಆಷಾಢ.

रबीब - ಪುಂ ದತ್ತುಮಗ.

रब्त - ಪುಂ ಅಭ್ಯಾಸ; ಸಂಬಂಧ.

रमकना - ಅಂ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗುವುದು.

रमज़ान - ಪುಂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಬ್ಬ.

रमठ - ಪುಂ ಇಂಗು.

रमण - ಪುಂ ಕ್ರೀಡೆ; ಆಟ.

रमणीक / **रमणीय** - ವಿಂ ಸುಂದರ.

रमता - ವಿಂ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ.

रमना - ಅಂ ಭೋಗವಿಲಾಸಮಾಡು; ಆನಂದಿಸು; ಅನುರಕ್ತವಾಗು.

रमल - ಪುಂ ದಾಳ ಎಸೆದು ಫಲ ಹೇಳುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ.

रमा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

रमाना - ಸಂ ಅನುರಂಜಿಸು; ಮೋಹಿಸು.

रमूज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸನ್ನೆ; ರಹಸ್ಯ; ವ್ಯಂಗ್ಯ.

रमैनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕಬೀರದಾಸರು ಕವನ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದು ವೃತ್ತ.

रम्माल - ಪುಂ ರಮಲ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದವ.

रम्य - ವಿಂ ಮನೋಹರ.

रम्हाना - ಅಂ (ಆಕಳು) ಅಂಬಾ ಅನ್ನು.

रय - ಪುಂ ವೇಗ.

रयनि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಇರುಳು; ರಾತ್ರಿ.

रय्यत - ಸ್ತ್ರೀಂ ರೈತ; ಒಕ್ಕಲಿಗ.

ररना - ಅಂ **दे० रटना.**

ररां - ವಿಂ ಜಗಳಗಂಟಿ.

रली - ಸ್ತ್ರೀಂ ವಿಹಾರ; ಕ್ರೀಡೆ.

रव - ಪುಂ ಧ್ವನಿ.

रवाँ - ವಿಂ ಹರಿಯುವಂಥ; ಹದನಾದ; ತೀಕ್ಷ್ಣ; ಚೂಪಾದ.

रवा - ಪುಂ ರವೆ; ಕಾಳು; ಸಜ್ಜಿಗೆ. ವಿಂ ಯೋಗ್ಯವಾದ.

रवाज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪರಿಪಾಟಿ; ರೂಢಿ

रवादार - वि० ಶುಭಚಿಂತಕ.

रवानगी - स्त्री० ಪ್ರಸ್ಥಾನ; ನಿರ್ಗಮನ.

रवाना - वि० ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

रवानी - स्त्री० ಪ್ರವಾಹ.

रवायत - स्त्री० ಕತೆ.

रविश - स्त्री० ಗತಿ; ರೀತಿ.

रवैयत - स्त्री० ಕಾಣಿಸುವುದು; ದರ್ಶನ.

रवैया - पु० ನಡೆನುಡಿ; ಲಕ್ಷಣ.

रशीद - वि० ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ.

रश्क - पु० ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು; ದ್ವೇಷ.

रश्मि - स्त्री० ಕಿರಣ.

रस - पु० ಸಾರ; ರಸ; ಪಾದರಸ.

रसगुल्ला - पु० ಒಂದು ತರದ ಮಿಠಾಯಿ.

रसज्ञ - वि० ರಸಿಕನಾದ.

रसद - स्त्री० ಊಟದ ಸಾಮಾನು; ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ.

रसदार - वि० ರಸವುಳ್ಳ; ಸವಿಯಾದ.

रसन - पु० ರುಚಿ ನೋಡುವಿಕೆ; ನಾಲಿಗೆ.

रसना - स्त्री० ನಾಲಿಗೆ.

रसराज़ - पु० ಶೃಂಗಾರ ರಸ; ಪಾದರಸ.

रसरी - स्त्री० ಹಗ್ಗ.

रसां - वि० ಒಯ್ಯುವವ.

रसा - स्त्री० ಪೃಥ್ವಿ; ಕಾಯಿ ಪಲ್ಲೆಯ ರಸ.

रसाई - स्त्री० ಸೇರುವಿಕೆ; ತಲಪುವಿಕೆ.

रसातल - पु० ಪಾತಾಳ.

रसायन - पु० ಮಜ್ಜಿಗೆ; ವಿಷ.

रसाल - पु० ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು.

रसिया - पु० ರಸಿಕ.

रसीद - स्त्री० ರಸೀತಿ; ಪಾವತಿ.

रसीला - वि० ಇಂಪಾದ; ಸವಿಯಾದ.

रसूम - पु० **रस्म** ಶಬ್ದದಬಹುವಚನ, —ರೂಢಿಗಳು.

रसूल - पु० ಪೈಗಂಬರ; ದೇವದೂತ.

रसोइया - पु० ಅಡಿಗೆಯುವ.

रसोई - स्त्री० ಅಡಿಗೆ.

रसोई-घर - पु० ಅಡಿಗೆ ಮನೆ.

रस्ता - पु० दे० **रास्ता.**

रस्म - स्त्री० ನಡತೆ; ರೂಢಿ; ಪದ್ಧತಿ.

रस्मि - स्त्री० दे० **रश्मि.**

रस्मी - वि० ಸಾಧಾರಣವಾದ; ಮಾಮೂಲು ಪ್ರಕಾರದ; ಸಾಮಾನ್ಯ.

रस्सा - पु० ಹಗ್ಗ.

रस्सी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಹಗ್ಗ.

रहँटा - पु० ನೂಲುವರಾಟೆ; ಚರಕ.

रहँटी - स्त्री० ಹತ್ತಿ ಹಿಂಜುವ ರಾಟೆ.

रहन - स्त्री० ಇರುವಿಕೆ; ವ್ಯವಹಾರ; ಆಚಾರ.

रहन-सहन - स्त्री० ನಡೆವಳಿಕೆ; ರೀತಿ ನೀತಿ.

रहना - अ० ಇರು; ನಿಲ್ಲು; ಉಳಿ; ಜೀವಿಸು; ವಾಸಿಸು.

रहनुमा - वि० ದಾರಿತೋರಿಸುವ; ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ.

रहबर - वि० दे० **रहनुमा.**

रहनि - स्त्री० ಆಚರಣೆ.

रहम - पु० ಕೃಪೆ; ದಯೆ.

रहमत - स्त्री० ಅನುಗ್ರಹ; ಕೃಪೆ; ದಯೆ.

रहमान - वि० ದಯಾಳು.

रहर - स्त्री० ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ.

रहस् - पु० ರಹಸ್ಯ.

रहसना - अ० ಆನಂದಿತವಾಗು.

रहसि - स्त्री० ಏಕಾಂತಸ್ಥಾನ.

रहाई - स्त्री० ಆರಾಮ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

रहित - वि० ಇಲ್ಲದ.

रहिला - पु० ಕಡಲೆ.

रहीम - पु० ದಯಾಳು.

रांगा - पु० ಟಿನ್ನು.

रांचना - अ० ಅನುರಕ್ತವಾಗು; ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗು.

रांड़ - स्त्री० ವಿಧವೆ; ವೇಶ್ಯೆ.

रांढ़ना - अ० ಆಳು.

रांधना - स० ಅಡಿಗೆಮಾಡು.

रांभना - अ० ಕೂಗು.

राइ - पु० ಚಿಕ್ಕರಾಜ.

राई - स्त्री० ಸಾಸಿವೆ.

राउ - पु० ರಾಜ; ಅರಸ.

राउत - पु० ವೀರ; ಕ್ಷತ್ರಿಯ.

राकस - पु० ರಾಕ್ಷಸ.

राका - स्त्री० ಪೌರ್ಣಿಮೆ.

राकापति, **राकेश** } पु० ಚಂದ್ರ.

राख - स्त्री० ಬೂದಿ.

राखना - स० ರಕ್ಷಿಸು.

राखी - स्त्री० ರಕ್ಷಾಬಂಧನ; ರಕ್ಷೆ.

राग - पु० ರಾಗ, ಪುರುಷರಾಗ.

रागना - अ० ಅನುರಕ್ತವಾಗು; ಹಾಡು.

रागिनी - स्त्री० ಸ್ತ್ರೀರಾಗ.

रागी - पु० ಪ್ರೇಮಿ.

राचना - स० ರಚಿಸು.

राज - पु० ಅಧಿಕಾರ; ಶಾಸನ; ಆಳಿಕೆ.

राज़ - पु० ರಹಸ್ಯ; ಗುಟ್ಟು.

राजकर - पु० ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ರಾಜನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಣ.

राजकीय - वि० ರಾಜಕಾರಣದ.

राजगी - स्त्री० ಅರಸುತನ.

राजगीर - पु० ಉಪ್ಪಾರ; ಮನೆಕಟ್ಟುವವ.

राजगिरी - स्त्री० ಉಪ್ಪಾರನ ಕೆಲಸ; ಮನೆಕಟುವ ಕೆಲಸ.

राजत - वि० ಬೆಳ್ಳಿಯ.

राजतिलक - पु० ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ.

राजद्वार - पु० ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

राजनीति - स्त्री० ರಾಜಕಾರಣ.

रजन्य - पु० ರಾಜ, ಅರಸು.

राजबाड़ी - स्त्री० ರಾಜನ ತೋಟ; ಅರಮನೆ ತೋಟ.

राजमण्डल - पु० ರಾಜರ ಗುಂಪು; ರಾಜ್ಯಗಳ ಗುಂಪು.

राजयक्ष्मा - पु० ಕ್ಷಯರೋಗ.

राजरोग - वि० ವಾಸಿಯಾಗದ ರೋಗ; ಯಕ್ಷ್ಮ; ಕ್ಷಯರೋಗ.

राजसत्ता - **स्त्री॰** ರಾಜಶಕ್ತಿ; ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ.

राजसी - **वि॰** ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದ.

राजस्व - **पु॰** ರಾಜಧನ.

राजी - **स्त्री॰** ಸಾಲು; ಪಂಕ್ತಿ.

राज़ी - **वि॰** ಒಪ್ಪಿದ; ಅನುಕೂಲ; ಸಮ್ಮತ;—**करना** ಸಂತೋಷಪಡಿಸು; ಒಪ್ಪಿಸು.

राज़ीनामा - **पु॰** ಸ್ವೀಕಾರಪತ್ರ.

राजीव - **पु॰** ಕಮಲ.

राज्ञी - **स्त्री॰** ಮಹಾರಾಣಿ.

राड़ - **वि॰** ನೀಚ; ಹೇಡಿ.

रात - **स्त्री॰** ರಾತ್ರಿ; ಇರುಳು;—**आँखों में काटना** - ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಕಳೆಯು;—**दिन**-ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ, ಯಾವಾಗಲೂ.

राता - **वि॰** ಕೆಂಪು.

रातिब - **पु॰** ಮೇವು; ಪಶುಗಳ ಆಹಾರ.

राधन - **पु॰** ಸಾಧನೆ; ಪ್ರಾಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ.

राधना - **स॰** ಆರಾಧನೆಮಾಡು.

रान - **स्त्री॰** ತೊಡೆ.

राब - **स्त्री॰** ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕಬ್ಬಿನ ರಸ; ಕಾಕಂಬಿ.

राबड़ी - **स्त्री॰** ಬಾಸುಂದಿ.

राबता - **पु॰** ಸ್ನೇಹ; ಸಂಬಂಧ.

राम-कहानी - **स्त्री॰** ಗೋಳು; ಕತೆ; ಕಂತೆಪುರಾಣ.

रामतरोई - **स्त्री॰** ಬೆಂಡೇಕಾಯಿ.

रामदाना - **पु॰** ಸಾಬೂದಾನಾ; ಸಬ್ಬಕ್ಕಿ.

रामरज - **स्त्री॰** ಗೋಪೀಚಂದನ.

रामरस - **पु॰** ಉಪ್ಪು.

रामबान - **वि॰** ಬೇಗನೆ ಗುಣಮಾಡುವ.

राय - **पु॰** ರಾಜ; ಅರಸ.

राय - **स्त्री॰** ಸಮ್ಮತಿ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಮತ; ಸಲಹೆ; ಸೂಚನೆ.

रायज़ - **वि॰** ಪ್ರಚಲಿತ.

रार - **पु॰** ಜಗಳ; ನ್ಯಾಯ; ತಂಟೆ.

राल - **स्त्री॰** ಜೊಲ್ಲು; ಲಾಲರಸ.

राव - **पु॰** ರಾಜ; ಸರದಾರ.

रावचाव - **पु॰** ಪ್ರೀತಿ.

रावटी - **स्त्री॰** ಡೇರೆ; ಟೆಂಟು.

रावत - **पु॰** ಚಿಕ್ಕ ಅರಸು; ರಾಜ.

रावल - **पु॰** ಅಂತಃಪುರ; ಸರದಾರ.

राशि - **स्त्री॰** ರಾಶಿ; ಸಮೂಹ.

राष्ट्र - **पु॰** ನಾಡು; ದೇಶ.

राष्ट्रीय - **वि॰** ನಾಡಿನ; ದೇಶದ.

रास - **पु॰** ಮೆಲ್ಭಾಗ; ತಲೆ; ರಾಸು; ಭೂಶಿರ. **स्त्री॰** ರಸ್ತೆ.

रासभ - **पु॰** ಕತ್ತೆ.

रासायनिक - **वि॰** ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ.

रासो - **पु॰** ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆ.

रास्त - **वि॰** ಸರಿಯಾದ; ಯೋಗ್ಯ; ಉಚಿತ.

रास्तगो - **वि॰** ಸತ್ಯವಾದಿ.

रास्तबाज़ - **वि॰** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ.

रास्ता - पु० ದಾರಿ ; ಮಾರ್ಗ ; ನಡತೆ; ರೂಢಿ.

रास्ती - स्त्री० ನಿಜ ; ಸತ್ಯ.

राह - स्त्री० ದಾರಿ; ಹಾದಿ; ಮಾರ್ಗ; ರಸ್ತೆ.

राहगीर - पु० ದಾರಿಕಾರ ; ಪಥಿಕ ; ಪ್ರಯಾಣಿಕ.

राहज़न - पु० ಕಳ್ಳ; ದರೋಡೆಖೋರ.

राहज़नी - स्त्री० ಕಳವು ; ದರೋಡೆ.

राहत - स्त्री० ವಿಶ್ರಾಂತಿ ; ಸುಖ.

राहदारी - स्त्री० ರಸ್ತೆಯ ಸುಂಕ ; ರಹದಾರಿ.

रहनुमा / **रहबर** } वि० ದಾರಿತೋರಿಸುವ.

राह-रविश - स्त्री० ನಡತೆ ; ಪದ್ಧತಿ ; ರೀತಿನೀತಿ.

राह-व रस्म - स्त्री० ಐಕಮತ್ಯ.

राहर - पु० ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ.

राही - पु० ಮಾರ್ಗಸ್ಥ ; ದಾರಿಕಾರ.

रिंगाना - स० ಮಕ್ಕಳು ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುವುದು.

रिंद - पु० ನಾಸ್ತಿಕ ; ಚಾರ್ವಾಕ. वि० ಉನ್ಮತ್ತ.

रिंदा - पु० ನಿರಂಕುಶ.

रिआयत - स्त्री० ದಯೆ; ರಿಯಾಯತಿ; ಕಡಿಮೆ.

रिआया - स्त्री० ಪ್ರಜ್ಞೆ ; ಆಶ್ರಿತಜನ.

रिकाबी - स्त्री० ತಟ್ಟೆ.

रिक़्त - स्त्री० ಕೋಮಲತೆ ; ದಯೆ ; ಅಳುವಿಕೆ.

रिक्त - वि० ಬರಿದಾದ.

रिज़क - पु० ಜೀವನೋಪಾಯ.

रिज़ाला - स्त्री० ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನ ; ನಿರ್ಲಜ್ಜತೆ.

रिज़्क - स्त्री० दे० **रिज़क.**

रिझाना - स० ಸಂತೋಷಪಡಿಸು.

रिझाव - पु० ಸಂತೋಷ.

रिणी / **रिनिआँ** } वि० ಋಣಿ ; ಸಾಲಗಾರ.

रिपु - पु० ಶತ್ರು.

रिया - स्त्री० ಮೋಸ ; **—कार** ಮೋಸಗಾರ.

रियाज़ - पु० ತೋಟಗಳು ; ಪರಿಶ್ರಮ ; ತಪಸ್ಸು.

रियाज़ी - स्त्री० ಸಂಗೀತ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಗಣಿತ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು.

रियासत - स्त्री० ಸಂಸ್ಥಾನ.

रिवाज़ - पु० ರೀತಿ ; ರೂಢಿ ; ನಡತೆ.

रिश्ता - पु० ಸಂಬಂಧ.

रिश्तेदार - पु० ಸಂಬಂಧಿಕ ; ಆಪ್ತ ; ನೆಂಟ.

रिश्वत - स्त्री० ಲಂಚ.

रिश्वतख़ोर - पु० ಲಂಚಗುಳಿ; ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವ.

रिश्वतख़ोरी - स्त्री० ಲಂಚ ತಿನ್ನುವಿಕೆ.

रिष्ट - पु० ಕಲ್ಯಾಣ ; ಮಂಗಳ.

रिस - स्त्री० ಕೋಪ.

रिसहा - वि० ಕ್ರೋಧಿ.

रिसाना - अ० ಕೋಪಿಸು.

रिसाल - पु० ಕರ ; ಕಂದಾಯ.

रिसालदार - पुं० ರಾವುತರ ಪಡೆ; ಚಿಕ್ಕಪುಸ್ತಕ; ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ; ಕಾಗದಪತ್ರ.

रिसाला - पुं० ಕುದುರೆಸೈನ್ಯ; ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪತ್ರಿಕೆ.

रिसौंहाँ - वि० ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡ.

रिहल - स्त्री० ವ್ಯಾಸಪೀಠ.

रिहा - वि० ಮುಕ್ತ; ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ.

रिहाई - स्त्री० ಮುಕ್ತಿ; ಬಿಡುಗಡೆ.

रींधना - स० ಅಡಿಗೆಮಾಡು.

रीछ - पुं० ಕರಡಿ.

रीझ - स्त्री० ಮುಗ್ಧನಾಗುವಿಕೆ; ಮೋಹಿತನಾಗುವಿಕೆ.

रीझना - अ० ಮೋಹಿಸು; ಮುಗ್ಧನಾಗು.

रीठा - पुं० ಅಂಟುವಾಳ; ಕೂಗಟಿಕಾಯಿ.

रीढ़ - स्त्री० ಬೆನ್ನೆಲುಬು.

रीत - स्त्री० ಬಗೆ; ರೀತಿ.

रीतना - अ० ಬರಿದಾಗು.

रीता - वि० ಬರಿದು.

रीति - स्त्री० ನಡತೆ; ರೂಢಿ; ಪರಿಪಾಟಿ; ರೀತಿ; ಪ್ರಕಾರ.

रीस - स्त्री० ಕೋಪ; ದ್ವೇಷ; ಸ್ಪರ್ಧೆ; ಪೈಪೋಟಿ.

रुंड - पुं० ಕೈಕಾಲು ಮತ್ತು ತಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದ ಶರೀರದ ಭಾಗ; ರುಂಡ; ಕಬಂಧ.

रुंधना - अ० ತೊಡಕಿಬೀಳು; ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು.

रुआब - पुं० ಪ್ರಭಾವ; ಹೆದರಿಕೆ; ಭಯ.

रुकना - अ० ನಿಲ್ಲು; ನಿಂತುಹೋಗು; ತೊಡಕಿಬೀಳು.

रुकावट - स्त्री० ತಡೆ; ತಡೆಯುವಿಕೆ.

रुक्का - पुं० ಚೀಟಿ; ಕಾಗದ.

रुक्म - पुं० ಸುವರ್ಣ; ಬಂಗಾರ.

रुक्ष - वि० ಒಣಗಿದ.

रुख - पुं० ಆಕೃತಿ; ಮುಖ; ಮುಖಭಂಗಿ.

रुखसत - स्त्री० ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ; ಬೀಳ್ಕೊಡುವುದು.

रुखसताना - पुं० ಅಗಲುವಿಕೆ.

रुखसती - स्त्री० ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ; ಬೀಳ್ಕೊಡುವುದು.

रुखसार - पुं० ಕೆನ್ನೆ; ಗಲ್ಲ.

रुखाई - स्त्री० ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವಿಕೆ; ಬಿರುಸು.

रुखाना - अ० ಒಣಗು; ಬತ್ತು.

रुखानी - स्त्री० ಉಳಿ.

रुग्ण - वि० ರೋಗಿ.

रुचक - वि० ರುಚಿಕರ; ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ.

रुचना - अ० ರುಚಿಸು.

रुचि - स्त्री० ಸವಿ; ಪ್ರೀತಿ; ಇಷ್ಟ.

रुचिकर - वि० ರುಚಿಯುಳ್ಳ; ಸವಿಯಾದ.

रुचिर - वि० ಸುಂದರ.

रुच्छ - **वि०** ಒಣಗಿದ.

रुजा - **स्त्री०** ರೋಗ; ಕಾಯಿಲೆ.

रुजाली - **स्त्री०** ರೋಗಗಳ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟಗಳ ಪರಂಪರೆ.

रुजी - **वि०** ಅಸ್ವಸ್ಥ.

रुजू - **वि०** ಪ್ರವೃತ್ತ; ತೊಡಗಿದ.

रुजूलियत - **स्त्री०** ಗಂಡಸುತನ.

रुझना - **अ०** ಗಾಯಗಳು ಗುಣವಾಗು.

रुत - **पु०** ಶಬ್ದ; ಧ್ವನಿ.

रुतबा - **पु०** ಪದವಿ; ಅಧಿಕಾರ; ಘನತೆ; ಆದರ.

रुदन - **पु०** ಗೋಳು.

रुद्ध - **वि०** ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಮುಚ್ಚಿದ.

रुद्र - **पु०** ಈಶ್ವರ. **वि०** ಭಯಂಕರ.

रुधिर - **पु०** ರಕ್ತ.

रुनित - **वि०** ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಿರುವ.

रुपना - **अ०** ನಾಟಲ್ಪಡು; ನೆಡಲ್ಪಡು.

रुपहला - **वि०** ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಇರುವ.

रुबाई - **स्त्री०** ಉರ್ದೂ ಮತ್ತು ಪಾರಸಿಯ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುತರದ ವೃತ್ತ.

रुराई - **स्त्री०** ಸೌಂದರ್ಯ.

रुरुआ - **पु०** ಗೂಬೆ.

रुलाई - **स्त्री०** ಅಳು.

रुलाना - **स०** ಅಳಿಸು; ರೋದಿಸು.

रुष्ट - **वि०** ಕೋಪಗೊಂಡ.

रुसवा - **वि०** ನಿಂದಿತ.

रुसवाई - **स्त्री०** ದೂಷಣೆ; ನಿಂದೆ.

रुसूख - **पु०** ದೃಢತೆ; ಧೈರ್ಯ.

रुसूम - **पु०** **दे०** **रसूम.**

रुस्तम - **पु०** ಓರ್ವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲ.

रूंधना - **स०** ಬೇಲಿ ಹಾಕು; ತಡೆ.

रू - **पु०** ಮುಖ; ಮುಂಭಾಗ; ಆಕೃತಿ. **स्त्री०** ಕಾರಣ; ತಳ.

रूई - **स्त्री०** ಅರಳೆ; ಹತ್ತಿ.

रूख - **पु०** ಮರ; ಗಿಡ

रूखा - **वि०** ಒಣಗಿದ.

रूठना - **अ०** ಸಿಟ್ಟುಮಾಡು; ಕೋಪಿಸು; ಮುನಿ.

रूढ - **वि०** ಏರಿದ; ಆರೂಢ; ಹತ್ತಿದ.

रूढि - **स्त्री०** ಪದ್ಧತಿ; ವಾಡಿಕೆ; ಏರು; ವೃದ್ಧಿ.

रूदाद - **स्त्री०** ಸಮಾಚಾರ; ಸುದ್ದಿ.

रूप - **पु०** ಆಕಾರ; ಸೌಂದರ್ಯ.

रूपक - **पु०** ಮೂರ್ತಿ; ದೃಶ್ಯಕಾವ್ಯ.

रूपा - **पु०** ಬೆಳ್ಳಿ.

रूपान्तर - **पु०** ಬದಲಾವಣೆ.

रूपी - **वि०** ರೂಪವುಳ್ಳ; ಸದೃಶ; ತುಲ್ಯ.

रूपोश - **वि०** ಗುಪ್ತ; ಕಣ್ಮರೆಯಾದ.

रूपोशी - **स्त्री०** ಅಡಗುವಿಕೆ.

रूबकार - **पु०** ಸಮನ್ಸು; ಆಜ್ಞಾಪತ್ರ; ಮುಂದಿಡುವಿಕೆ.

रूबकारी - **स्त्री०** ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದಿಡುವಿಕೆ.

रूबरू - **क्रि०** ಸಮ್ಮುಖ; ಎದುರೆದುರಿಗೆ; ಸಮಕ್ಷ.

रूमाल - ಪುಂ ಕರವಸ್ತ್ರ.

रूरा - ವಿಂ ಅಂದವಾದ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

रूरिआयत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಕ್ಷಪಾತ.

रूस - ಪುಂ ರಷ್ಯಾದೇಶ.

रूसना - ಅಂ ಸಿಟ್ಟಾಗು; ಕೋಪಿಸು.

रूह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆತ್ಮ; ಜೀವಾತ್ಮ; ಸಾರ.

रूहानी - ವಿಂ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಆತ್ಮಿಕ.

रेंकना - ಅಂ ಕಿರಿಚು; ಅರಚು.

रेंगना - ಅಂ ಅಂಬೆಕಾಲು ಹಾಕು; ತೆವಳು.

रेंड़ - ಪುಂ ಹರಳುಗಿಡ.

रेंड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹರಳೆಣ್ಣೆ.

रेख / **रेखा** - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗೆರೆ; ಗೀರು; ರೇಖೆ.

रेखागणित - ಪುಂ ಜ್ಯಾಮಿತಿ; ರೇಖಾಗಣಿತ.

रेख़्ता - ವಿಂ ಅಕೃತ್ರಿಮವಾದ ಮಾತು; ಹರಡಿದ; ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ದಿಲ್ಲಿಯಭಾಷೆ.

रेख़्ती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕವಿತೆ.

रेग - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮರಳು; ಮಳಲು.

रेगिस्तान - ಪುಂ ಮರುಭೂಮಿ; ಮರಳುಗಾಡು.

रेगे-रवाँ - ವಿಂ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಮರಳು.

रेचक - ವಿಂ ಭೇದಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ; ಜುಲಾಬಿನ; ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಒಂದು ವಿಧಿ.

रेचन - ಪುಂ ಭೇದಿ.

रेज़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ; ಪ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

रेज़गारी / **रेज़गी** - ಸ್ತ್ರೀಂ ತುಂಡು; ತುಣುಕು; ಚೂರು; ಚಿಲ್ಲರೆ.

रेज़ा - ಪುಂ ಸಣ್ಣಚೂರು.

रेज़िश - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೆಗಡಿ.

रेणु - ಸ್ತ್ರೀಂ ಧೂಳು.

रेणुका - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮರಳು; ಧೂಳು.

रेत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಲಳು; ಉಸುಬು.

रेतना - ಸಂ ಅರದಿಂದ ಉಜ್ಜು.

रेता - ಪುಂ ಮರಳು; ಮರಳುತುಂಬಿದ ಪ್ರದೇಶ.

रेती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅರ; ಮರಳುದಿಣ್ಣೆ.

रेतीला - ವಿಂ ಮರಳಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿದ; ಮರಳಿನ.

रेफ - ಪುಂ ಅರಕಾವೊತ್ತು(r).

रेब - ಪುಂ ಅನುಮಾನ.

रेल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆಧಿಕ್ಯ; ರೈಲು.

रेला - ಪುಂ ಪ್ರವಾಹ.

रेवड़ - ಪುಂ ಆಡು ಕುರಿಗಳ ಗುಂಪು.

रेवड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಳ್ಳು ಮಿಠಾಯಿ.

रेश - ಪುಂ ಗಾಯ.

रेशम - ಪುಂ ರೇಷ್ಮೆ; ಪಟ್ಟು.

रेशमी - ವಿಂ ರೇಷ್ಮೆಯ.

रेशा - ಪುಂ ನಾರು; ಎಳೆ.

रेह - ಸ್ತ್ರೀಂ ಚೌಳುಮಣ್ಣು.

रेहड़ - ಪುಂ ಊಸರಭೂಮಿ; ಚೌಳು ಭೂಮಿ.

रेहन - **पु०** ಅಡವು; ಅಡವಮಾನ; **—दार** - ಅಡವಮಾನದ ವ್ಯಾಪಾರಿ.

रेहननामा - **पु०** ಅಡಮಾನಪತ್ರ.

रेहल - **स्त्री०** ವ್ಯಾಸಪೀಠ.

रैन - **स्त्री०** ರಾತ್ರಿ; ಇರುಳು.

रैयत - **स्त्री०** ಪ್ರಜೆ; ರೈತ.

रोंगटा - **पु०** ಮೈಮೇಲಿನ ಕೂದಲು.

रो - **वि०** ಮೊಳೆಯು.

रोआब - **पु०** **दे०** **रोब.**

रोक - **स्त्री०** ತಡೆ; ನಿಷೇಧ; ಅಡಚಣೆ.

रोकटोक - **स्त्री०** ಪ್ರತಿಬಂಧ.

रोकड़ - **स्त्री०** ನಗದು; ರೊಕ್ಕ; ಹಣ.

रोकड़िया - **पु०** ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ; ನಗದಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ.

रोकना - **स०** ತಡೆ; ನಿಲ್ಲಿಸು.

रोग - **पु०** ಕಾಯಿಲೆ; ಜಡ್ಡು; ತೊಂದರೆ.

रोग़न - **पु०** ಎಣ್ಣೆ; ಪಾಲಿಷ್; ನುಣುಪು.

रोग़नदार - **वि०** ನುಣುಪಾದ; ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ.

रोगिया - **पु०** } ಕಾಯಿಲೆಯುವ.
रोगी - **वि०** }

रोचक - **वि०** ರುಚಿಕರ; ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ.

रोचन - **वि०** ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ; ಪ್ರಿಯವಾದ.

रोज़ - **पु०** ದಿನ; ದಿವಸ; ಹಗಲು. **अव्य०** ಪ್ರತಿದಿವಸ; ದಿನಾಲೂ.

रोज़गार - **पु०** ವ್ಯವಸಾಯ; ಧಂಧೆ; ಉದ್ಯೋಗ; ಕಸುಬು.

रोज़गारी - **पु०** ವ್ಯಾಪಾರಿ.

रोज़नामचा - **पु०** ದಿನಚರ್ಯೆಯ ಪುಸ್ತಕ; ದಿನವಹಿ.

रोज़मर्रा - **अव्य०** ಪ್ರತಿದಿನ; ನಿತ್ಯ; ದಿನಾಲೂ.

रोज़ा - **पु०** ವ್ರತ; ಉಪವಾಸ.

रोज़ाना - **क्रि०** ಪ್ರತಿದಿವಸ.

रोज़ी - **स्त्री०** ದಿನದ ಊಟ; ದಿನಭತ್ಯ; ವೃತ್ತಿ; ಕಸುಬು.

रोज़ीना - **पु०** ದಿನಗೂಲಿ.

रोज़ीनादार - **वि०** ದಿನಗೂಲಿಗಾರ.

रोट - **पु०** ದೊಡ್ಡ ರೊಟ್ಟಿ.

रोटी - **स्त्री०** ರೊಟ್ಟಿ; ಚಪಾತಿ; ಬಕ್ಕರಿ; ಊಟ;**—कपड़ा** - ಅನ್ನವಸ್ತ್ರ; **—दाल** - ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪಾಡು.

रोड़ा - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಅಡ್ಡು;**—अटकाना** - ವಿಘ್ನತಂದೊಡ್ಡುವುದು.

रोदन - **पु०** ಅಳು; ಗೋಳು.

रोदा - **पु०** ಹೆದೆ.

रोधन - **पु०** ತಡೆ; ಅಡಚಣೆ.

रोधक - **पु०** ತಡೆಯುವವ.

रोना - **अ०** ಅಳು; ಗೋಳಿಡು; ಮರುಗು; ಪ್ರಲಾಪಿಸು. **पु०** ಅಳು; ಗೋಳಾಡು;**—पीटना** - ಗೋಳಾಟ.

रोप - **पु०** ಆರೋಪಣೆ; ನೆಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಸಿ.

रोपण - **पु०** ಮೇಲಿಡುವುದು; ಏರಿಸುವುದು; ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

रोपना - **स०** ನಾಟು; ನೆಡು; ಸ್ಥಾಪಿಸು; ತೆಡೆ.

रोब - **पु०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಪ್ರತಾಪ; ಪ್ರಭಾವ; ಆಟೋಪ;**—जमाना** - ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು; **—में आना** - ಹೆದರುವುದು.

रोबदार - **वि०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯುಳ್ಳವ; ಪ್ರತಾಪಿ; ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ.

रोम - **पु०** ಮೈಗೂದಲು; ಲೋಮ.

रोमपाट - **पु०** ಉಣ್ಣೆಯಬಟ್ಟೆ.

रोमहर्षण - **पु०** ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದ ಅಥವಾ ಭಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಮೈಗೂದಲು ನೆಟ್ಟಗಾಗುವುದು. **वि०** ಭಯಂಕರ.

रोमांच - **पु०** ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂದಲು ನೆಟ್ಟಗಾಗುವುದು.

रोयां - **पु०** ಮೈಗೂದಲು.

रोरी - **स्त्री०** **दे०** **रोली.**

रोल - **स्त्री०** ಗದ್ದಲ; ಬೊಬ್ಬೆ; ಕೋಲಾಹಲ; ಅಬ್ಬರ. **पु०** ಪ್ರವಾಹ; ಹೊಯಿಲು.

रोला - **पु०** ಗದ್ದಲ; ಕೋಲಾಹಲ; ಘೋರಯುದ್ಧ.

रोली - **स्त्री०** ಶ್ರೀಚೂರ್ಣ.

रोवनहार - **वि०** ಅಳುವವ; ಶೋಕಿಸುವವ.

रोवासा - **वि०** ಅಳುಬುರುಕ; ಅಳುಮೋರೆಯವ.

रोशन - **वि०** ಉರಿಯುವ; ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ; ಉಜ್ವಲ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ; ಪ್ರಕಟವಾದ.

रोशनचौकी - **स्त्री०** ಮುಖವೀಣೆ.

रोशनदान - **पु०** ಗವಾಕ್ಷಿ; ಬೆಳಗಂಡಿ.

रोशनदिमाग - **पु०** ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ; ಮೇಲ್ತರದ ಬುದ್ಧಿ.

रोशनाई - **स्त्री०** ಬರೆಯುವ ಮಸಿ; ಶಾಯಿ.

रोशनी - **स्त्री०** ಬೆಳಕು; ಪ್ರಕಾಶ; ದೀಪ.

रोष - **पु०** ಕೋಪ; ರೋಷ.

रोषी - **वि०** ಕೋಪಗೊಂಡ; ರೋಷವುಳ್ಳ.

रोहण - **पु०** ಏರುವುದು; ಏರುವಿಕೆ.

रोहित - **वि०** ರಕ್ತವರ್ಣದ. **पु०** ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ.

रोही - **वि०** ಏರುವವ.

रोहू - **स्त्री०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ದೊಡ್ಡ ಮೀನು.

रौंद - **स्त्री०** ತುಳುಯುವಿಕೆ; ಮೆಟ್ಟುವಿಕೆ; ರಾತ್ರಿ ಕಾವಲು; ಗಸ್ತು.

रौंदना - **स०** ತುಳಿ; ಮೆಟ್ಟು.

रौ - **स्त्री०** ಚಲನ; ಪ್ರಗತಿ; ವೇಗ; ಸೆಳವು; ಪ್ರವಾಹ; ಉತ್ಸಾಹ; ರೀತಿ.

रौग़न - **पु०** ಎಣ್ಣೆ; ಪಾಲೀಷು; ವಾರ್ನಿಸು.

रौज़न - **पु०** ತೂತು.

रौज़ा - **पु०** ತೋಟ; ಸಿದ್ಧಪುರುಷರ ಗೋರಿ.

रौताइन - **स्त्री०** ಉತ್ತಮ ಕುಲದ ಹೆಂಗಸು; ಕುಲೀನ ಸ್ತ್ರೀ.

रौताई - **स्त्री०** ಸರದಾನ ಪದವಿ.

रौद्र - **वि०** ಭಯಂಕರ; ಪ್ರಚಂಡ. **पु०** ರೌದ್ರರಸ.

रौनक़ - **स्त्री०** ಆನಂದ; ಕಳೆ; ಕಾಂತಿ; ಸೊಬಗು; ರೂಪ;— **अफ़ज़ा** - ಶೋಭಿಸುವುದು.

रौनक़दार - **वि०** ಶೋಭಿತ; ಸೊಬಗಿನ.

रौरव - **वि०** ಭಯಂಕರ; ಭೀಷಣ. **पु०** ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ನರಕದ ಹೆಸರು.

रौरा - **सर्व०** ತಾವು.

रौरे - **सर्व०** ತಾವು.

रौला - **पु०** ಗಲಭೆ; ಗದ್ದಲ; ಕೋಲಾಹಲ.

रौहल - **स्त्री०** ಕುದುರೆಯ ಒಂದು ಜಾತಿ.

रौशन - **वि० दे० रोशन.**

ल

लंक - **स्त्री०** ಸೊಂಟ; ನಡು.

लंग - **पु०** ಕುಂಟಿತನ. **स्त्री०** ಕಚ್ಚೆ.

लंगड़ / **लंगड़ा** - **वि०** ಕುಂಟ; ಕುಂಟನಾದ.

लंगड़ाना - **अ०** ಕುಂಟು; ಕುಂಟುತ್ತಾ ನಡೆ.

लंगर - **पु०** ನಂಗಲ್ಲು; ಲಂಗರು; ದನಗಳ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೊರಡು; ದಂಡಿ; ಗುದ್ದಿ; ದಾಟು ಹೊಲಿಗೆ; ಟಾಕು. **वि०** ದೊಡ್ಡ; ಭಾರವಾದ; ತುಂಟ.

लंगरख़ाना - **पु०** ಅನ್ನಸತ್ರ; ಧರ್ಮಸತ್ರ.

लंगरगाह - **पु०** ನಂಗಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಜಹಜುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸ್ಥಳ.

लंगूर - **पु०** ಕೋತಿ; ಮಂಗ; ಕೋತಿಯ ಬಾಲ; ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಕೋತಿ.

लंगूरफल - **पु०** ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ.

लंगूल - **पु०** ಲಾಂಗೂಲ; ಬಾಲ.

लंगोट / **लंगोटा** - **पु०** ಕಾಛಾ; ಹನುಮಾರ್ ಚಡ್ಡಿ; ಲಂಗೋಟಿ.

लंगोटी - **स्त्री०** ಕೌಪೀನ; ಲಂಗೋಟಿ.

लंघन - **पु०** ಉಪವಾಸ; ಅನಶನ; ಆಕ್ರಮಣ; ಅತಿಕ್ರಮಣ.

लंघना - **स०** ದಾಟು; ಮೀರು.

लंठ - **वि०** ದಡ್ಡ; ಮುಟ್ಠಾಳ; ಪೆದ್ದ.

लंडूरा - **वि०** ಬಾಲ ಕತ್ತರಿಸಿಹೋದ.

लंतरानी - **स्त्री०** ಹರಟೆ; ಬುರಡೆ.

लंपट - **वि०** ವ್ಯಭಿಚಾರಿ; ವಿಷಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ.

लंपटता - **स्त्री०** ದುರಾಚಾರ.

लंब - **पु०** ನಿಡುರೇಖೆ; ಲಂಬ. **स्त्री०** ತಡ. **वि०** ಉದ್ದವಾದ.

लंबतड़ंग - **वि०** ತಾಳೆಮರದಂತೆ ಉದ್ದವಾದ.

लंबर - **पुं०** ಸಂಖ್ಯೆ ; ನಂಬರ್

लंबरदार - **पुं०** ಪಟೇಲ; ಹೆಗ್ಗಡೆ; ನಂಬರದಾರ.

लंबा - **वि०** ಉದ್ದವಾದ; ನೀಳವಾದ; **—चौड़ा** - ದೊಡ್ಡ ಆಕಾರದ.

लंबाई - **स्त्री०** } ಉದ್ದ ; ನೀಳ.
लंबान - **पुं०** }

लंबोतरा - **वि०** ಎತ್ತರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದ.

लऊब - **पुं०** ಚಟ್ನಿ; ನೆಕ್ಕುವ ಔಷಧಿ.

लकड़फोड़ा - **पुं०** ಮರಕುಟಿಕನ ಹಕ್ಕಿ ; ಬಡಗಿ ಹಕ್ಕಿ.

लकड़हारा - **पुं०** ಸೌದೆ ಸೀಳುವವ; ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೀಳುವವ ಅಥವಾ ಮಾರುವವ.

लकड़ा - **पुं०** ದಿಮ್ಮಿ ; ಕೊರಡು.

लकड़ी - **स्त्री०** ಮರ; ಮರದತುಂಡು; ಕಟ್ಟಿಗೆ; ಸೌದೆ ; ಕೋಲು.

लक़ब - **पुं०** ಬಿರುದು.

लक़लक़ - **पुं०** ಸಾರಸಪಕ್ಷಿ; ಕೊಕ್ಕರೆ. **वि०** ಸೆಣಕಲಾದ; ನರಪೇತಲ.

लक़वा - **पुं०** ಪಕ್ಷವಾತ; ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು.

लकसी - **स्त्री०** ಕೊಕ್ಕೆ ಕೋಲು; ದೋಟಿ.

लकीर - **स्त्री०** ರೇಖೆ; ಗೆರೆ; ಗೀಟು; ಸಾಲು; **—का फ़कीर** - ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸಿ.

लकुट } **स्त्री०** ದೊಣ್ಣೆ ; ಕೋಲು.
लकुटी }

लक्कड़ - **पुं०** ದಿಮ್ಮಿ; ತೊಲೆ; ಕೊರಡು.

लक्का - **पुं०** ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪಾರಿವಾಳ.

लक्खी - **वि०** ಅರಗಿನ ಬಣ್ಣದ. **पुं०** ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿ; ಹಣಗಾರ; ಅರಗಿನ ಬಣ್ಣದ ಕುದುರೆ.

लक्ष - **वि०** ಲಕ್ಷ. **पुं०** ಗಮನ; ಲಕ್ಷ್ಯ.

लक्षण - **पुं०** ಗುರುತು; ಚಿನ್ಹೆ; ಲಾಂಛನ.

लक्षित - **वि०** ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ.

लक्ष्य - **पुं०** ಗುರಿ ; ಧ್ಯೇಯ.

लखना - **स०** ನೋಡು; ಕಂಡುಕೊಳ್ಳು. **अ०** ಕಾಣು ; ತೋರು.

लखपती - **पुं०** ಲಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿ.

लख़लख़ा - **पुं०** ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ; ಅಮೃತಸಂಜೀವಿನಿ ; ಸುಗಂಧ.

लखाउ - **पुं०** ಗುರುತು ; ಲಕ್ಷಣ.

लखेदना - **स०** ಬೆನ್ನಟ್ಟು ; ಓಡಿಸು.

लखेरा - **पुं०** ಬಳೆಗಾರ; ಬಳೆಮಾಡುವವ.

लखौटा - **पुं०** ಚಂದನ; ಅಂಗಲೇಪ.

लखौरी - **स्त्री०** ಜೇನುಹುಟ್ಟು; ರಾಡೆ.

लख़्त - **पुं०** ಜೂರು; ಮುರುಕು. **लख़्ते जिगर** - ಸಂತಾನ. **यक लख़्त** - ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ.

लगंत - **स्त्री०** ರತಿ; ಪ್ರೇಮ; ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಸಂಗ; ಆಸಕ್ತಿ.

लग - **क्रि०** ವರೆಗೆ; ತನಕ. **अव्य०** ಸಲುವಾಗಿ; ಓಸ್ಕರ. **पु०** ಪ್ರೀತಿ; ಆಸಕ್ತಿ.

लग़जिश - **स्त्री०** ಜಾರುವುದು; ತಪ್ಪು; ತೊದಲುವುದು.

लगन - **स्त्री०** ಪ್ರೀತಿ; ಸ್ನೇಹ; ಲಗ್ನ.

लगना - **अ०** ಅಂಟು; ಸೇರು; ಉತ್ಪನ್ನವಾಗು; ತಗಲು; ವ್ಯಯವಾಗು; ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳು; ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳು; ನೆಡಲ್ಪಡು; ಸಾಪಿತವಾಗು; ತೊಡಗು; ಸ್ನಾಗು.

लगभग - **क्रि०** ಸುಮಾರು; ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ.

लगवार - **पु०** ಉಪಪತಿ.

लगा - **वि०** ಸೇರಿದ; ಹೊಂದಿದ; ಸಮೀಪದ.

लगातार - **क्रि०** ಎಡೆಬಿಡದೆ; ಅನವರತ; ನಿರಂತರವಾಗಿ.

लगान - **पु०** ಕಂದಾಯ; ತೆರಿಗೆ.

लगाना - **स०** ಇಡು; ಹಾಕು; ಹೊರಿಸು; ನೆಡು; ಜೋಡಿಸು; ಮೆತ್ತು; ಬಳಿ; ತಗಲಿಸು.

लगाम - **स्त्री०** ಕಡಿವಾಣ; ಲಗಾಮು.

लग़ायत - **क्रि०** ಒಂದಿಗೆ; ಕೊನೆವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ.

लगालगी - **स्त्री०** ಪ್ರೀತಿ; ಪ್ರೇಮ; ಸ್ನೇಹ; ಅನುರಾಗ; ಸಂಬಂಧ.

लगाव - **पु०** ಸಂಬಂಧ; ಸಂಪರ್ಕ; ಸ್ನೇಹ.

लग्गा - **पु०** ಸಂಬಂಧ; ಸೇರಿಕೆ; ಪ್ರಾರಂಭ.

लग्गी - **स्त्री०** ಗಳು; ಕೋಲು; ಕೊಕ್ಕೆ ಕೋಲು; ದೋಟಿ.

लग्गड़ - **पु०** ಗಿಡಗ.

लग़्वियात - **स्त्री०** ವ್ಯರ್ಥವಾದಮಾತು; ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ; ಸಟೆ ಮಾತು.

लघु - **वि०** ಚಿಕ್ಕ; ಹಗುರವಾದ.

लघुचेता - **पु०** ತುಚ್ಛ ಮನುಷ್ಯ; ಅಲ್ಪನಾದ ಮನುಷ್ಯ.

लघुमति - **वि०** ಮಂದಮತಿ; ಮೂಢ.

लघुशंका - **स्त्री०** ಮೂತ್ರ ಶಂಕೆ; ಅಲ್ಪಾಜಮಾನ.

लचक - **स्त्री०** ಬಾಗುವಿಕೆ; ಬಗ್ಗುವಿಕೆ; ಬಳುಕಾಟ.

लचकना - **अ०** ಬಳುಕು; ಬಾಗು.

लचकीला - **वि०** ಬಳುಕುವ; ಬಾಗುವ.

लचर - **वि०** ಕೈಲಾಗದ. **पु०** ಬಡಬಾಯಿ; ಕಿಸಬಾಯಿ.

लचीला - **वि०** ಬಗ್ಗುವ; ಬಳುಕುವ; ಬಾಗುವ; ಮಣಿಯುವ.

लच्छ - **पु०** ನೆಪ; ಗುರಿ; ಲಕ್ಷ್ಯ.

लच्छन - **पु०** ಚಿಹ್ನೆ; ಲಕ್ಷಣ; ಒಪ್ಪ.

लच्छा - **पु०** ನೂಲಿನ ಬಳೆ; ಗೊಂಚಲು.

लच्छी - **स्त्री०** ದಾರದ ಉಂಡೆ; ಕಂಡಿಕೆ.

लच्छेदार - **वि०** ರುಚಿಕರವಾದ; ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ; ಇಂಪಾದ.

लजना - **अ०** ಲಜ್ಜಿಸು; ನಾಚು.

लजलजा - **वि०** ಜಿಗಟಾದ.

लजाजत - **स्त्री०** ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು.

लजाधुर - **वि०** ನಾಚಿಕೆಪಡುವ; ಲಜ್ಜಿಸುವ. **पु०** ನಾಚಿಕೆ ಬಳ್ಳಿ; ಮುಟ್ಟಿದರೆಮುನಿ.

लजाना - **अ०** ಲಜ್ಜಿಸು; ನಾಚಿಕೆ ಪಡು; ನಾಚು. **स०** ನಾಚಿಕೆ ಪಡಿಸು.

लजालु - **वि०** ಲಜ್ಜೆಯುಳ್ಳ; ನಾಚಿಕೆಯುಳ್ಳ. **पु०** ನಾಚಿಕೆ ಬಳ್ಳಿ; ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮುನಿ.

लज़ीज़ - **वि०** ರುಚಿಕರವಾದ.

लजीला - **वि०** ನಾಚಿಕೆಪಡುವ; ಲಜ್ಜಿಸುವ. **(लजोहा, लजौहाँ)**

लज़्म - **पु०** ಅನಿವಾರ್ಯ.

लज़्जत - **स्त्री०** ರುಚಿ; ಸವಿ; ಇಂಪು.

लज्जा - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆ; ಸಂಕೋಚ; ಲಜ್ಜೆ.

लज्जित - **वि०** ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡ.

लट - **स्त्री०** ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; ಜಡೆ; ಅಗ್ನಿ; ಉರಿಯನಾಲಿಗೆ; ಜ್ವಾಲೆ.

लटक - **स्त्री०** ಜೋಲಾಡುವಿಕೆ; ಬಾಗುವಿಕೆ; ಥಳಕು; ಹೋಲಿಕೆ.

लटकना - **अ०** ನೇತಾಡು; ಜೋಲಾಡು; ಓಲಾಡು; ಬಳಕು.

लटका - **पु०** ನಟನೆ; ಡಂಭ; ಒಯ್ಯಾರ.

लटकाना - **स०** ತೂಗುಹಾಕು; ತೂಗಾಡಿಸು.

लटकाव - **पु०** ನೇತಾಡುವಿಕೆ.

लटकीला - **वि०** ನೇತಾಡುವ; ತೂಗಾಡುವ;

लटना - **अ०** ಬಳಲು; ತೂರಾಡು; ಬಡವಾಗು; ಬಾಡು; ಸೊರಗು.

लटपट - **वि०** ಮುಗ್ಗರಿಸುವ.

लटपटा - **वि०** ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾದ; ಮುಗ್ಗರಿಸುವ.

लटपटाना - **अ०** ಮುಗ್ಗರಿಸು; ಮೋಹಗೊಳ್ಳು.

लटा - **वि०** ಬಡವಾದ; ನೀಚ; ಕೆಟ್ಟ; ಕುಗ್ಗಿದ.

लटापटी - **स्त्री०** ಮುಗ್ಗರಿಸುವಿಕೆ; ಜಗಳ.

लट्ट - **पु०** ದುಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯ.

लट्टपट्ट - **वि०** ಒದ್ದೆಯಾದ; ನೆನೆದ.

लट्टू - **पु०** ಬುಗರಿ; ಬಂಗರ;—**होना** - ಮೋಹಿಸಲ್ಪಡು.

लट्ठ - **पु०** ಲಾಠೀ.

लट्ठबाज़ - **वि०** ಲಾಠೀವರಸೆ ಬಲ್ಲವ.

लट्ठमार - **वि०** ಲಾಠೀಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುವವ.

लट्ठा - **पु०** ದಿಮ್ಮಿ; ದೂಲ.

लठैत - **पु०** ಲಾಠೀವರಸೆ ಬಲ್ಲವ.

लड़ंत - **स्त्री०** ಜಗಳ; ಹೋರಾಟ; ಕಾದಾಟ.

लड़ - **स्त्री०** ಎಳೆ; ಲಡಿ.

लड़कई - **स्त्री०** } ಹುಡುಗುತನ;
लड़कपन - **पुं०** } ಬಾಲ್ಯ.

लड़का - **पुं०** ಹುಡುಗ; ಬಾಲಕ.

लड़कौरी - **स्त्री०** ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ.

लड़खड़ाना - **अं०** ಅಲ್ಲಾಡು; ತೂಗಾಡು.

लड़ना - **अं०** ಜಗಳಕಾಯು; ಹೊಡೆದಾಡು; ಕಾದಾಡು; ಹೋರಾಡು.

लड़ाई - **स्त्री०** ಯುದ್ಧ; ಕದನ; ಜಗಳ; ಹೋರಾಟ.

लड़ाका } **वि०** ಕಾದಾಡುವವ;
लड़ाकू } ಶೂರ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

लड़ाना - **स०** ಹೊಡೆದಾಡಿಸು; ಕಾದಾಡಿಸು; ಹೋರಾಡಿಸು; ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಿಸು.

लड़ी - **स्त्री०** ಎಳೆ; ಲಡಿ; ಸರ.

लड़ैता - **वि०** ಪ್ರಿಯ; ಮುದ್ದು.

लड्डू - **पुं०** ಲಾಡು; ಲಡ್ಡು.

लढ़ा - **पुं०** } ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ.
लढ़िया - **स्त्री०** }

लत - **स्त्री०** ದುರಭ್ಯಾಸ; ಚಾಳಿ; ಚಟ.

लतख़ोरा - **वि०** ಒದೆತಿನ್ನುವವ; ಏಟು ತಿನ್ನುವವ; ನೀಚ.

लता - **स्त्री०** ಬಳ್ಳಿ; ಹಂಬು.

लताड़ - **स्त्री०** ನಿಂದೆ; ತಿರಸ್ಕಾರ.

लताड़ना - **स०** ತುಳಿ; ಮೆಟ್ಟು; ಧಿಕ್ಕರಿಸು

लताफ़त - **स्त्री०** ಮಾಧುರ್ಯ; ಸವಿ; ಕೋಮಲತೆ.

लतिका - **स्त्री०** ಬಳ್ಳಿ; ಹಂಬು.

लतियल - **वि०** ದುರಾಚಾರಿ.

लतियाना - **स०** ಒದೆ; ತುಳಿ; ಮೆಟ್ಟು.

लतीफ़ - **वि०** ಮನೋಹರ; ಸೊಗಸಾದ; ದಯಾಳು.

लतीफ़ा - **पुं०** ನಗೆಚಾಟಿಕೆ; ಹಾಸ್ಯ; ವಿನೋದ.

लत्ता - **पुं०** ಬಟ್ಟೆಯ ಹರಕು ಚಿಂದಿ.

लत्ती - **स्त्री०** ಒದೆ; ಕಾಲಿನ ಒದೆತ; ಬಟ್ಟೆಯ ಪಟ್ಟೆಯ ಪಟ್ಟಿ.

लथड़ना - **अं०** ಕೊಳೆಯಾಗು.

लथपथ - **वि०** ನೆನೆದ; ಒದ್ದೆಯಾದ; ಕೊಯ್ದು; ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ.

लथाड़ना } **स०** ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದು;
लथेड़ना } ಕೊಳೆಮಾಡು; ಬುರದೆ ಮಾಡು.

लदना - **अं०** ಹೊರಲ್ಪಡು; ಹೇರಲ್ಪಡು.

लदुवा } **वि०** ಭಾರ ಹೊರುವ
लद्दू } (ಪ್ರಾಣಿ).

लद्धड़ - **वि०** ಸೋಮಾರಿ.

लपक - **स्त्री०** ಜ್ವಾಲೆ; ಹೊಳಪು; ಮಿಂಚು.

लपकना - **अं०** ಮೇಲೆಹಾಯು; ಪುಟಹಾರು; ಮೇಲೆ ಬೀಳು.

लपझप - **वि०** ಚಂಚಲ; ತೀವ್ರ.

लपट - **स्त्री०** ಜ್ವಾಲೆ; ಬಿಸಿಗಾಳಿ; ಧಗೆ; ಸೆಕೆ.

लपटना - **अं०** दे० **लिपटना.**

लपलपाना - **अं०** ಹೊಳೆ; ಬಳಕು.

लपसी - **स्त्री०** ಹಲ್ವ.

लपाना - **स०** ಕೊಡವು; ಒದರು.

लपेट - **स्त्री०** ಸುತ್ತು; ಮಡಿಕೆ; ತೊಡಕು; ಸಿಕ್ಕು.

लपेटना - **स०** ಸುತ್ತು; ಮಡಿಸು; ಸುರಳಿ ಸುತ್ತು; ಗಂಟು ಕಟ್ಟು.

लप्पड़ - **पु०** ಕೆನ್ನೆಯೇಟು; ತಪರಾಕು.

लफ़ंग - **पु०** ಪೋಲಿ; ಪುಂಡ; ದುರಾಚಾರಿ.

लफ़्ज - **पु०** ಮಾತು; ಶಬ್ದ; ಸೊಲ್ಲು.

लफ़्जी - **वि०** ಶಬ್ದದ; ಶಬ್ದದಸಂಬಂಧವಾದ;—**मानी** - ಶಬ್ದಾರ್ಥ.

लफ़्फ़ाज़ - **वि०** ಮಾತುಗಾರ; ಜಂಭಗಾರ.

लफ़्फ़ाजी - **स्त्री०** ಹರಟೆ.

लब - **पु०** ತುಟಿ; ತಟ; ತೀರ.

लबड़-धोंधों - **स्त्री०** ಗಲಾಟೆ; ರಗಳೆ; ಗದ್ದಲ; ಗುಲ್ಲು.

लबड़ना - **अ०** ಬುರುಡೆಬಿಡು; ಸುಳ್ಳಾಡು.

लबड़-सबड़ - **पु०** ಒಣ ಹರಟೆ.

लबदा - **पु०** ದೊಣ್ಣೆ.

लबदी - **स्त्री०** ಬೆತ್ತ.

लबनी - **स्त्री०** ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುವ ಮಡಕೆ.

लबरा - **वि०** ಸುಳ್ಳಾಡುವವ.

लबरेज़ - **वि०** ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ.

लब-व-लहज़ा - **पु०** ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿ.

लबादा - **पु०** ಸಡಿಲವಾದ ಅಂಗಿ; ಕಪಿನಿ; ನಿಲುವಂಗಿ.

लबाड़ - **वि०** **दे०** **लबार.**

लबार - **वि०** ಸುಳ್ಳಾಡುವವ.

लबारी - **स्त्री०** ಸುಳ್ಳು; ಹುಸಿ.

लबालब - **वि०** ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ; ಸೂಸುಮಟ್ಟ. **क्रि०** ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಷ್ಟು.

लबे-गोर - **वि०** ಮರಣಾಸನ್ನ; ಬೇಗನೆ ಸಾಯಲಿರುವ.

लबेजान - **वि०** ಮರಣಾಸನ್ನ; ಮುದಿಯಾದ.

लबेदा - **पु०** ದೊಣ್ಣೆ; ಕೋಲು.

लब्ध - **वि०** ಹೊಂದಿದ; ಪಡೆದ.

लब्धप्रतिष्ठ - **वि०** ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ; ಗೌರವಸ್ಥ.

लमकना - **अ०** ಹಾತೊರೆ; ಉತ್ಕಂಠಿತವಾಗು.

लमटंगा - **वि०** ಉದ್ದವಾದ ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ.

लमतड़ंग - **वि०** ಎತ್ತರವಾದ.

लमहा / **लम्हा** } **पु०** ಕ್ಷಣ; ನಿಮಿಷ.

लरजना - **अ०** ನಡುಗು; ಕಂಪಿಸು.

लराई - **स्त्री०** **दे०** **लड़ाई**

ललक - **स्त्री०** ಉತ್ಸಾಹ; ಹಮ್ಮಸ್ಸು.

ललकना - **अ०** ಹಾತೊರೆ.

ललकार - **स्त्री०** ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವಿಕೆ; ಆಕರಣೆ; ಯುದ್ಧಾಹ್ವಾನ.

ललकारना - **स०** ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆ; ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕೂಗು.

ललचना - **अ०** ಆಶೆಪಡು; ಮೋಹಿಸು.

ललचाना - **स०** ಆಶೆಗೊಳಿಸು; ಮೋಹಗೊಳಿಸು; ಆಶೆತೋರಿಸು.

ललचौहाँ - **वि०** ಆಶೆಪಡುವ; ಮೋಸಗೊಂಡ.

ललन - **पु०** ಕಂದ; ಕುಮಾರ; ಆಟ.

ललना - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು.

लला - **पु०** ಮುದ್ದು ಮಗ; ಕಂದ; ಪ್ರಿಯ.

ललाई - **स्त्री०** ಕೆಂಬಣ್ಣ; ಕೆಂಪು.

ललाट - **पु०** ಹಣೆ.

ललाम / **ललित** - **वि०** ಸುಂದರವಾದ.

ललौ - **स्त्री०** ಮುದ್ದು ಹುಡುಗಿ.

ललौहाँ - **वि०** ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ.

लल्ला - **पु०** ಮುದ್ದು ಮಗ; ಪ್ರಿಯ.

लल्लो - **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆ.

लल्लो-चप्पो - **स्त्री०** ನಯವಾದ ಮಾತು; ಮುಖಸ್ತುತಿ.

लवण - **पु०** ಉಪ್ಪು.

लवन - **पु०** ಕೊಯ್ಲು.

लवलीन - **वि०** ಮಗ್ನ; ತನ್ಮಯ; ಮುಳುಗಿದ.

लवलेश - **पु०** ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಗಾತ್ರ.

लवा - **पु०** ಅರಳು; ಜ್ವಾಲೆ; ಉರಿಯುವ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆ.

लवाजमा - **पु०** ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳು.

लवारा - **पु०** ಹಸುವಿನಕರು.

लश्कर - **पु०** ಸೈನ್ಯ; ದಂಡು; ಸೈನ್ಯದ ಪಡೆಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ; ಲಷ್ಕರು.

लश्करी - **वि०** ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಭಂಧಿಸಿದ.

लस - **पु०** ಅಂಟುವಿಕೆ; ಅಂಟು; ಜಿಗಟು.

लसदार - **वि०** ಅಂಟಾದ; ಜಿಗಟಾದ.

लसना - **स०** ಅಂಟಿಸು; ಜಿಗಟಾಯಿಸು. **अ०** ಅಂಟು; ಶೋಭಿಸು.

लसलसा - **वि०** ಜಿಗಟಾದ; ಅಂಟು ಅಂಟಾದ.

लसी - **स्त्री०** ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಷರಬತ್ತು; ಅಂಟು; ಜಿಗಟು.

लसीला - **वि०** ಸವಿಯಾದ; ಅಂದವಾದ.

लस्टम-पस्टम - **क्रि०** ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ; ಏನೋ ಮಾಡಿ.

लस्त - **वि०** ಶೋಭಿಸುವ.

लस्सी - **स्त्री०** ನೀರು ಬೆರೆಸಿದ ಹಾಲು; ಮಜ್ಜಿಗೆ; ಅಂಟು.

लहँगा - **पु०** ಪಾವಡೆ; ಲಂಗ.

लहक - **स्त्री०** ಹೊಳಪು; ಕಾಂತಿ; ಅಲುಗಾಡುವಿಕೆ.

लहकना - **अ०** ಹೊಳೆಯು; ಮಿಂಚು; ಅಲುಗಾಡು.

लहकोरना - **पुं०** ಹಾಲುಶಾಸ್ತ್ರ; ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುವಶಾಸ್ತ್ರ.

लहजा - **पुं०** ಧ್ವನಿ; ಮಾತಿನ ಸ್ವರ.

लहज़ा - **पुं०** ಕ್ಷಣ; ಸೆಕೆಂಡು.

लहद - **स्त्री०** ಗೋರಿ; ಸಮಾಧಿ.

लहन - **स्त्री०** ಧ್ವನಿ; ಸ್ವರ.

लहनदार - **पुं०** ಸಾಲ ಕೊಡುವವ; ಸಾಹುಕಾರ.

लहना - **स०** ಹೊಂದು; ಪಡೆ. **अ०** ಸೇರು; ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗು. **पुं०** ಭಾಗ್ಯ; ಸಾಲದ ಹಣ.

लहर - **स्त्री०** ಅಲೆ; ತೆರೆ; ಉತ್ಸಾಹ; ಉಲ್ಲಾಸ.

लहरदार - **वि०** ಡೊಂಕಾದ.

लहरा - **पुं०** ಅಲೆ; ತೆರೆ.

लहराना - **अ०** ಅಲೆ ಹೊಡೆ; ಅಲೆ ಏಳು; ಸಂತೋಷವಾಗು; ಶೋಭಿಸು; ಬಳುಕು.

लहरी - **स्त्री०** ಅಲೆ; ತೆರೆ.

लहलहा - **वि०** ಹುಲುಸಾದ; ಸಮೃದ್ಧ.

लहलहाना - **अ०** ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆ; ಸಮೃದ್ಧಿಪಡೆ; ಚಿಗರು; ಏಳಿಗೆಗೆಬರು.

लहसुन - **पुं०** ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ.

लह-लोट - **वि०** ಆನಂದಿಸುವ; ನಲಿದಾಡುವ.

लहू - **पुं०** ರಕ್ತ; ನೆತ್ತರು;—**का घूँट पीना** - ಕೋಪವನ್ನಡಗಿಸು; —**का प्यासा** - ಕೊಲೆಪಾತಕ, ರಕ್ತಪಿಪಾಸು;—**पानी एक करना** - ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡು.

लांक - **स्त्री०** ಸೊಂಟ; ನಡು.

लांग - **स्त्री०** ಕಚ್ಚೆ; ಹೆಂಗಚ್ಚೆ.

लांघना - **स०** ಹಾರು; ಜಿಗಿ; ದಾಟು, ಮೀರು.

लांच - **स्त्री०** ಲಂಚ.

लांछन - **पुं०** ಗುರುತು; ಚಿಹ್ನೆ.

ला - **अव्य०** ಶಬ್ದದ ಮೊದಲು ಸೇರುವ ನಿಷೇಧ ಸೂಚಕ ಅವ್ಯಯ ಉದಾ: **लापता, लाजवाब.** ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ; ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.

लाइलाज - **वि०** ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಲ್ಲದ; ಮದ್ದಿಲ್ಲದ; ಅಪರಿಹಾರ್ಯ.

लाई - **स्त्री०** ಅರಳು.

लाइल्म - **वि०** ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ.

लाकलाम - **वि०** ಸರಿಯಾದ.

लाख - **पुं०** ಲಕ್ಷ. **स्त्री०** ಅರಗು; ಅರಗಿನ ಹುಳ.

लाखना - **स०** ಅರಗು ಹಚ್ಚು.

लाखिराज - **वि०** ಕಂದಾಯವಿಲ್ಲದ (ಜಮೀನು); ಮಾನ್ಯ.

लाग - **स्त्री०** ಸಂಪರ್ಕ; ಪ್ರೀತಿ; ಆಸಕ್ತಿ; ಸ್ಪರ್ಧೆ; ರಹಸ್ಯ.

लाग-डांट - **स्त्री०** ವಿರೋಧ; ಹಗೆತನ; ಪೋಟಾಪೋಟಿ.

लागत - **स्त्री०** ತಗಲುಪಡಿ; ಲಾಗೋಡು; ವೆಚ್ಚ; ಮೂಲವ್ಯಯ.

लागर - **वि०** ಬಡಕಲ; ನರಕಲ.

लागरी - **स्त्री०** ಬಡಕಲು; ಶಕ್ತಿಹೀನತೆ.

लागू - **वि०** ಸಲ್ಲುವಂಥ; ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ; ಅನ್ವಯಿಸುವ;—**होना** - ಅನ್ವಯಿಸು, ಸಲ್ಲು.

लाघव - **पु०** ಕಡಿಮೆ; ನಪುಂಸಕತೆ. **क्रि०** ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ; ಬೇಗಬೇಗನೆ.

लाचार - **वि०** ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದ; ಗತಿಯಿಲ್ಲದ; ಬಡಪಾಯಿ.

लाचारी - **स्त्री०** ವಿವಶತೆ.

लाज - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆ, ಲಜ್ಜೆ.

लाजवाब - **वि०** ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ; ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ; ಮೌನವಾದ.

लाज़िम - **वि०** ಒತ್ತಾಯವಾದ; ಅಗತ್ಯವಾದ.

लाज़िमी - **वि०** ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ; ಅನಿವಾರ್ಯ.

लाट - **स्त्री०** ದೊಡ್ಡ ಕಂಬ; **पु०** ಗವರ್ನರು; **बड़े** - ವೈಸರಾಯ.

लाटजंगी - **पु०** ಸೇನಾಧಿಪತಿ.

लाट साहब - **पु०** ವೈಸರಾಯರು.

लाठी - **स्त्री०** ದೊಣ್ಣೆ; ಕೋಲು.

लाड़ - **पु०** ಲಲ್ಲೆ; ಮುದ್ದಾಟ; ಪ್ರೀತಿ.

लाड़ला - **वि०** ಅತಿಪ್ರಿಯ; ಮುದ್ದು.

लात - **स्त्री०** ಒದೆ; ಲತ್ತೆ; ಕಾಲು.

लाद - **स्त्री०** ಹೇರುವಿಕೆ.

लादना - **स०** ಹೇರು; ಹೊರಿಸು.

लादावा - **वि०** ಹಕ್ಕಿಲ್ಲದ.

लादी - **स्त्री०** ಹೊರೆ.

लानत - **स्त्री०** ಧಿಕ್ಕಾರ; ಬೈಗಳು; ಹಳಿವು.

लानती - **वि०** ನಿಂದ್ಯ; ನಿಂದನೀಯ.

लाना - **स०** ತರು; ಕರೆ ತರು.

लापता - **वि०** ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲದ; ಕಳೆದು ಹೋದ; ಮರೆಯಾದ.

लापरवा / **लापरवाह** - **वि०** ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದ; ಅಜಾಗರೂಕ.

लापरवाही - **स्त्री०** ಅಜಾಗರೂಕತೆ; ಅಸಾವಧಾನ; ನಿಶ್ಚಿಂತೆ.

लाफ़ - **स्त्री०** ಸುಳ್ಳುಪಳ್ಳು ಹರಟೆ ಮಲ್ಲ.

लाभ - **पु०** ಲಾಭ; ನಫೆ; ಹಿತ; ಒಳಿತು.

लाभकारी / **लाभदायक** - **वि०** ಹಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ.

लाम - **स्त्री०** ಸುತ್ತು; ಸುಳಿ; ಸಾಲು; ಸೇನೆ.

लाम-काफ़ - **पु०** ಬೈದಾಟ; ದುರ್ಭಾಷೆ.

लायक़ - **वि०** ಅರ್ಹ; ಉಚಿತ; ಯೋಗ್ಯ; ಸಮರ್ಥ.

लायक़ी - **स्त्री०** ಅರ್ಹತೆ; ಯೋಗ್ಯತೆ.

लार - **स्त्री०** ಜೊಲ್ಲು; ಲಾಲಾರಸ.

लाल - **वि०** ಕೆಂಪಾದ; ಮುದ್ದು; ಪ್ರಿಯ. **पु०** ಮುದ್ದಾಟ; ಮುದ್ದು ಮಗು; ಕಂದ; ಮಾಣಿಕ್ಯ.

लालच - **पु०** ಅತ್ಯಾಶೆ; ಲೋಭ; ಲಾಲಸೆ.

लालची - **वि॰** ಲೋಭಿ; ಆಶೆಗಾರ.

लालटेन - **स्त्री॰** ಲಾಂದ್ರ; ಕಂದೀಲು.

लालन - **पु॰** ಮುದ್ದಾಡುವಿಕೆ; **—पालन** - ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆಸುವುದು.

लाल-बुझक्कड़ - **पु॰** ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ; ಹೆಡ್ಡ.

लाल-मिर्च - **स्त्री॰** ಒಣಗಿದ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ.

लालसा - **स्त्री॰** ಆಶೆ; ಲಾಲಸೆ; ಬಯಕೆ; ಗೀಳು.

लालसी - **वि॰** ಆಶೆಪಡುವ.

लाला - **पु॰** ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಾಯಸ್ಥಜಾತಿಯವರು ಸಂಬೋಧಿಸುವ ಗೌರವಸೂಚಕ ಶಬ್ದ. **स्त्री॰** ಜೊಲ್ಲು; ಲಾಲೆ.

लालायित - **वि॰** ಆಶೆಪಟ್ಟ.

लालित - **वि॰** ಪ್ರಿಯ; ಪಾಲಿಸಿದ.

लालित्य - **पु॰** ಸೌಂದರ್ಯ; ಸೊಬಗು.

लालिमा - **स्त्री॰** ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ.

लाली - **स्त्री॰** ಕೆಂಬಣ್ಣ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಮುದ್ದು ಹುಡುಗಿ.

लाले - **पु॰** ಹಂಬಲ; ಹಿರಿಯಾಸೆ; **—पड़ना** - ಬಹಳ ಆಸೆಯುಂಟಾಗು.

लावण्य - **पु॰** ಸೌಂದರ್ಯ.

लावनी - **स्त्री॰** ಲಾವಣಿ.

लाव-लश्कर - **पु॰** ದಂಡುದಾಳಿ.

लावलाव - **पु॰** ಅತ್ಯಾಶೆ.

लावल्द - **वि॰** ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ.

लावा - **पु॰** ಅರಳು; ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಮರಳು.

लावारिस - **वि॰** ವಾರಸುದಾರನಿಲ್ಲದ; ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಯಿಲ್ಲದ.

लावारसी - **स्त्री॰** ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಸೊತ್ತು.

लाश - **स्त्री॰** ಹೆಣ; ಶವ.

लास - **पु॰** ಒಯ್ಯಾರ; ಬೆಡಗು; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕುಣಿತ.

लासा - **पु॰** ಅಂಟು; ಗೋಂದು.

लासानी - **वि॰** ಅದ್ವಿತೀಯ; ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ.

लास्य - **पु॰** ಒಂದು ನಾಟ್ಯ.

लाह - **स्त्री॰** ಅರಗು.

लाहौल वला कूवत - **पु॰** ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತೆಗಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಹೆದರಿಕೆಯಾದಾಗ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ವಾಕ್ಯಾಂಶ.

लिंग - **पु॰** ಚಿಹ್ನೆ; ಲಿಂಗ.

लिक्खाड़ - **पु॰** ಬಹಳ ಬರೆಯುವವ.

लिखना - **स॰** ಬರೆಯು; ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸು.

लिखा - **वि॰** ಬರೆದ; ಬರೆದಂಥ.

लिखाई - **स्त्री॰** ಲೇಖನ; ಬರಹ; ಬರೆವಣಿಗೆಯ ಕೂಲಿ.

लिखाना - **स०** ಬರೆಯಿಸು.

लिखापढ़ी - **स्त्री०** ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

लिखावट - **स्त्री०** ಲೇಖನ; ಬರವಣಿಗೆ.

लिखित - **वि०** ಬರೆದ; ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

लिटाना - **स०** ಮಲಗಿಸು; ಒರಗಿಸು.

लिट्टी - **पु०** ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟ ದಪ್ಪನಾದ ರೊಟ್ಟಿ.

लिड़ार - **पु०** ನರಿ. **वि०** ಹೇಡಿ.

लिपटना - **अ०** ಅಂಟು; ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ; ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು.

लिपटाना - **स०** ಅಂಟಿಸು; ತಬ್ಬು; ಆಲಿಂಗಿಸು.

लिपना - **अ०** ಸವರಲ್ಪಡು; ಮೆತ್ತಲ್ಪಡು; ಸಾರಿಸು.

लिपाई - **स्त्री०** ಮೆತ್ತನೆ; ಸಾರಣೆ; ಬಳಿಯಲು ಅಥವಾ ಮೆತ್ತಲು ಕೊಡುವಕೂಲಿ.

लिपाना - **स०** ಸವರು; ಮೆತ್ತು; ಸುಣ್ಣ ಬಳಿ.

लिपि - **स्त्री०** ಅಕ್ಷರ; ಬರಹ.

लिपिबद्ध - **वि०** ಬರಹದಲ್ಲಿರುವ.

लिप्त - **वि०** ಲೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

लिप्सा - **स्त्री०** ಹಂಬಲ; ಆಸೆ.

लिफ़ाफ़ा - **पु०** ಕಾಗದದ ಚೀಲ; ಲಕೋಟೆ; ಕವರು.

लिफ़ाड़िया - **वि०** ಜಂಬದಕೋಳಿ; ಆಡಂಬರದ.

लिबास - **पु०** ಉಡಿಗೆ; ತೊಡಿಗೆ; ಉಡುಪು.

लिबासी - **वि०** ವೇಷಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ; ತೋರಿಕೆಯ.

लियाक़त - **स्त्री०** ಅರ್ಹತೆ; ಯೋಗ್ಯತೆ; ದಕ್ಷತೆ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

लिल्लाह - **क्रि०** ಅಲ್ಲಾವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ; ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ.

लिवाना - **स०** ತೆಗೆಯಿಸು; ಹಿಡಿಯಿಸು; **लिवा लाना** - ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತರು.

लिवाल - **पु०** ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವ; ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವ.

लिसान - **स्त्री०** ನಾಲಿಗೆ; ಭಾಷೆ.

लिहाज़ - **पु०** ಆದರ; ಮರ್ಯಾದೆ; ಪರಿವೆ; ಸಡ್ಡೆ; ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ; ಗಮನ.

लिहाज़ा - **वि०** ಇದಕ್ಕಾಗಿ; ಓಸ್ಕರ.

लिहाफ़ - **पु०** ರಜಾಯಿ; ಹೊದೆಯುವ ಮೆತ್ತೆ.

लिहाड़ा - **वि०** ಅಧಮ; ನೀಚ; ಅಯೋಗ್ಯ.

लीक - **स्त्री०** ಗೀರು; ಗೆರೆ; ರೇಖೆ; ದಾರಿ; ಸಂಪ್ರದಾಯ.

लीख - **स्त्री०** ಹೇನಿನ ಮೊಟ್ಟೆ; ಸೀರು; ಈರು.

लीखी - **स्त्री०** ಸೀರಣಿಗೆ.

लीचड़ - **वि०** ಸೋಮಾರಿ; ಮೈಗಳ್ಳ.

लीची - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹಣ್ಣು.

लीद - **स्त्री०** ಲದ್ದಿ.

लीन - **वि०** ಲಯಿಸಿದ; ಮಗ್ನವಾದ.

लीपना - सं ಸಾರಿಸು ; ಮೆತ್ತು ; ಬಳಿ.

लीपा-पोती - स्त्री० ಗಾರೆ ಮೆತ್ತಿ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಸುವಿಕೆ.

लील - पु० ನೀಲೀಗಿಡ.

लीलना - सं० ನುಂಗು.

लुंगी - स्त्री० ಗುಡ್ಡೆ ; ಲುಂಗಿ.

लुंज - वि० ಹೆಳವ.

लुंड - पु० ರುಂಡ; ಕಂಬಂಧ.

लुंडा - वि० ರೆಕ್ಕೆ ಉದರಿಹೋದ (ಪಕ್ಷಿ).

लुआठा - पु० / **लुआठी** - स्त्री० } ಉರಿಯುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ; ಕೊಳ್ಳಿ.

लुआब - पु० ಗೋಂದು ; ಅಂಟು ; ಉಗುಳು.

लुआबदार - वि० ಅಂಟು ಅಂಟಾದ.

लुक - पु० ಮೆರಗು ; ವಾರ್ನೀಸು.

लुकना - अं० ಅವಿತುಕೊಳ್ಳು ; ಹುದುಗು ; ಮರೆಯಾಗು.

लुकमा - पु० ತುತ್ತು ; ಕವಳ.

लुकाना - सं० ಬಚ್ಚಿಡು; ಹುದುಗಿಸು.

लुग़त - स्त्री० ಭಾಷೆ; ನುಡಿ; ಶಬ್ದ ಕೋಶ; ನಿಘಂಟು.

लुगदा - पु० / **लुगदी** - स्त्री० } ಮುದ್ದೆ ; ಉಂಡೆ.

लुगाई - स्त्री० ಹೆಂಗಸು ; ಮಡದಿ.

लुच्चा - वि० ಪೋಕರಿ ; ಪೋಲಿ.

लुटना - अं० ನಾಶವಾಗು; ಕಳ ಕೊಳ್ಳು ; ಲೂಟಿ ಮಾಡಲ್ಪಡು; ಸೂರೆಯಾಗು ; ಕೊಳ್ಳೆಹೋಗು.

लुटाना - सं० ಲೂಟಿ ಹೊಡೆ; ಸೂರೆ ಹೊಡೆ; ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆ; ದುಂದು ವೆಚ್ಚಮಾಡು.

लुटिया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಚೆಂಬು; ಚಿಕ್ಕ ತಂಬಿಗೆ.

लुटेरा - पु० ಕಳ್ಳ; ದರೋಡೆಖೋರ.

लुठाना - सं० ಉರುಳಾಡಿಸು.

लुढ़कना - अं० ಉರುಳಾಡು.

लुढ़काना - सं० ಉರುಳಾಡಿಸು.

लुढ़ना - अं० ಉರುಳು ; ಬೀಳು.

लुत्फ़ - पु० ಆನಂದ ವಿನೋದ; ದಯೆ; ಅನುಗ್ರಹ; ರುಚಿ; ಒಳಿತು.

लुत्फ़ी - वि० ದತ್ತುತೆಗೆದುಕೊಂಡ.

लुनना - सं० ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯು; ದೂರ ಮಾಡು.

लुनाई - स्त्री० ಲಾವಣ್ಯ; ಸೌಂದರ್ಯ.

लुनेरा - पु० ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯುವವ; ಉಪ್ಪಾರ.

लुपना - अं० ಅಡಗು; ಲೋಪವಾಗು.

लुप्त - वि० ಮರೆಯಾದ ; ಅಡಗಿದ ; ಕಾಣದ.

लुभाना - सं० ಮೆಚ್ಚಿಸು; ಮೋಹ ಗೊಳಿಸು; ಮರುಳುಮಾಡು. अं० ಆಶೆಪಡು; ಮೋಹಗೊಳ್ಳು.

लुरकना - अं० ತೂಗಾಡು.

लुरकी - स्त्री० ಲೋಲಾಕು.

लुहार - पु० ಕಮ್ಮಾರ.

लू - स्त्री० ಬಿಸಿಗಾಳಿ;—**मारना, लगना** - ಜಗಳ ಹತ್ತು.

लूक - **स्त्री०** ಜ್ವಾಲೆ; ಸುಡುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ.

लूकना - **स०** ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚು.

लूका - **पु०** ಜ್ವಾಲೆ.

लूकी - **स्त्री०** ಕಿಡಿ.

लूट - **स्त्री०** ಅಪಹರಣ; ಲೂಟಿ.

लूता - **पु०** ಜೇಡರಹುಳ.

लून - **पु०** ಉಪ್ಪು.

लूम - **पु०** ಬಾಲ.

लूमना - **अ०** ಕೂಗು.

लूला - **वि०** ಕೈಯಿಲ್ಲದ; ಮೊಂಡ.

लूलू - **वि०** ಮೂರ್ಖ.

लेंहड़ा - **पु०** ಮಂದೆ; ಹಿಂಡು.

ले - **अव्य०** ಮೊದಲುಗೊಂಡು. **क्रि०** ತನಕ; ವರೆಗೆ.

लेई - **स्त्री०** ಲೇಹ್ಯ; ಗಂಜಿ.

लेकिन - **अव्य०** ಆದರೆ; ಪರಂತು.

लेख - **पु०** ಲೇಖನ; ಬರಹ; ಬರವಣಿಗೆ; ಲೆಕ್ಕ.

लेखक - **पु०** ಬರೆಹಗಾರ; ಲೇಖಕ; ಗುಮಾಸ್ತೆ.

लेखनी - **स्त्री०** ಲೇಖನಿ; ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ.

लेखा - **पु०** ಲೆಕ್ಕ; ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ; ಎಣಿಕೆ.

लेखिका - **स्त्री०** ಬರೆಹಗಾರ್ತಿ.

लेज़म - **स्त्री०** ಕಸರತ್ತು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಉಪಕರಣ 'ಲೆಜಿಂ'.

लेटना - **अ०** ಮಲಗು.

लेटाना - **स०** ಮಲಗಿಸು.

लेन - **पु०** ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ; ಲೇಣೆ.

लेन-देन - **पु०** ಲೇವಾದೇವಿ; ಲೇಣೆದೇಣೆ.

लेना - **स०** ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು; ಇಸುಕೊಳ್ಳು; ಪಡೆ; **—यौ० आड़े हाथ लेना** - ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೋ.

लेप - **पु०** ಲೇಪನ; ಮುಲಾಮು.

लेपना - **स०** ಸವರು; ಬಳಿ.

लेरुवा - **पु०** ಕರು.

लेव - **पु० दे० लेप.**

लेवा - **पु०** ಮಣ್ಣುಗಾರೆ; ಗಚ್ಚು.

लेवादेई - **स्त्री० दे० लेनदेन.**

लेवार - **पु०** ಮರಳುಗಾರೆ.

लेश - **पु०** ಚಿನ್ಹೆ; ಗುರುತು.

लेसना - **स०** ಉರಿಸು; ಲೇಪಿಸು; ಹಚ್ಚು.

लेहाज़ा - **क्रि०** ಆದುದರಿಂದ.

लैस - **वि०** ಸಜ್ಜಿತ; ಸನ್ನದ್ಧವಾದ; ಸಿದ್ಧವಾದ.

लोंदा - **पु०** ಮುದ್ದೆ; ಉಂಡೆ.

लो - **अव्य०** ಇಕೊ.

लोई - **स्त्री०** ನಯವಾದ ಕಂಬಳಿ; ಬುರಣೀಸು; ಉಳ್ಳಿ.

लोक - **पु०** ಜಗತ್ತು; ಜನ.

लोकना - **स०** ಮೇಲಿಂದ ಬೀಳುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೀಳದಂತೆ ಮಧ್ಯೆ ಹಿಡಿಯುವುದು.

लोकसंग्रह - पुं० ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದು.

लोकाचार - पुं० ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರ.

लोकोक्ति - स्त्री० ಗಾದೆ; ಸಾಮತಿ.

लोकोत्तर - वि० ಅದ್ಭುತ; ವಿಚಿತ್ರವಾದ; ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ.

लोखर - पुं० ಹಜಾಮನ ಸಲಕರಣೆಗಳು.

लोग - पुं० ಜನ; ಮಂದಿ; ಮನುಷ್ಯ.

लोच - स्त्री० ಬಳುಕುವಿಕೆ; ಕೋಮಲತೆ. पुं० ಅಭಿಲಾಷೆ; ಬಯಕೆ.

लोचन - पुं० ಕಣ್ಣು.

लोटना - अ० ಉರುಳು.

लोटा - पुं० ಚೆಂಬು; ತಂಬಿಗೆ.

लोटिया - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಚೆಂಬು.

लोढ़ना - स० ಆರಿಸು; ಬಿಡಿಸು; ಹೆಕ್ಕು.

लोढ़ा - पुं० ರುಬ್ಬು ಗುಂಡು.

लोथ } **लोथी** } स्त्री० ಹೆಣ; ಶವ.

लोथड़ा - पुं० ಮಾಂಸಪಿಂಡ.

लोन - पुं० ಉಪ್ಪು; **—मिर्च लगाना** - ಉಪ್ಪುಕಾರ ಹಚ್ಚು; ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡು.

लोना - वि० ಉಪ್ಪಿನ; ಸುಂದರವಾದ; ಲಾವಣ್ಯವುಳ್ಳ.

लोनी - स्त्री० ಚೌಳುಮಣ್ಣು; ಒಂದು ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿ.

लोबान - पुं० ಲೋಬಾನ; ಒಂದು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ; ಹಾಲುಮಡ್ಡಿ.

लोबिया - पुं० ಅಲಸಂದಿ; ತಡಗಣಿ.

लोभाना - स० ಮೋಹಿಸು; ಮರುಳು ಮಾಡು.

लोभार - वि० ಮುಗ್ಧ.

लोम - पुं० ಮೈನವಿರು; ಮೈಗೂದಲು.

लोमड़ी - स्त्री० ನರಿ.

लोयन - पुं० ಕಣ್ಣು.

लोर - वि० ಚಂಚಲ. पुं० ಕಣ್ಣೀರು; ಕಂಬನಿ.

लोरी - स्त्री० ಜೋಗುಳ ಪದ; ಲಾಲಿ.

लोल - वि० ಅಲ್ಲಾಡುವ; ಕ್ಷಣಿಕ.

लोलक - पुं० ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುವ ಒಂದು ಆಭರಣ; ಲೋಲಾಕು.

लोला - स्त्री० ನಾಲಿಗೆ; ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

लोवा - स्त्री० ನರಿ.

लोष्ट - पुं० ಕಲ್ಲು; ಹೆಂಟೆ.

लोहँड़ा - पुं० ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಾನೆ.

लोहा - पुं० ಕಬ್ಬಿಣ; **लोहे के चने चबाना** - ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿನವಾದ ಕೆಲಸಮಾಡು; **—पकड़ना** - ಯುದ್ಧ ಮಾಡು; **—बजाना** - ಯುದ್ಧ ಮಾಡು; **—मानना** - ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು; **—लेना** - ಎದುರಿಸು.

लोहार - पुं० ಕಮ್ಮಾರ.

लोहित - वि० ಕೆಂಪಾದ.

लोहिया - पु० ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನು ಮಾರುವವ.

लोहू - पु० ರಕ್ತ.

लौं - अव्य० ವರೆಗೆ; ತನಕ.

लौंकना - अ० ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಗು; ಕಾಣಿಸು; ಗೋಚರಿಸು.

लौंग - पु० ಲವಂಗದ ಮರ.

लौंडा - पु० ಹುಡುಗ; ಹೈದ.

लौंडी - स्त्री० ದಾಸಿ; ಕೆಲಸದವಳು.

लौ - स्त्री० ಜ್ವಾಲೆ; ರಾಗ; ಪ್ರೀತಿ.

लौकना - अ० दे० **लौंकना.**

लौकी - स्त्री० ಸೋರೆಕಾಯಿ.

लौज़ - पु० ಬಾದಾಮಿ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ.

लौट - स्त्री० ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ; ವಾಪಸು ಬರುವುದು.

लौटना - अ० ಹಿಂತಿರುಗು; ವಾಪಸು ಬರು.

लौटफेर - पु० ಪರಿವರ್ತನ.

लौटाना - स० ವಾಪಸು ಕೊಡು; ಹಿಂತಿರುಗಿಸು.

लौटाफेरी - स्त्री० ಹೋಗಿಬರುವುದು.

लौन - पु० ಉಪ್ಪು.

लौस - पु० ಬೆರಕೆ.

लौह - पु० ಕಬ್ಬಿಣ; ಹಲಗೆ.

व

वंक - वि० ಡೊಂಕಾದ.

वंकट - वि० ಅಂಕುಡೊಂಕಾದ.

वंग - पु० ವಂಗದೇಶ.

वंचित - वि० ಮೋಸಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

वंदनवार - पु० ತೋರಣ.

वंदना - स्त्री० ನಮಸ್ಕಾರ; ವಂದನೆ; ಸ್ತುತಿ.

वंदनीय - वि० ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ.

वंदित - वि० ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

वंदीजन - पु० ಹೊಗಳು ಭಟರು.

वंध्या - स्त्री० ಬಂಜೆ.

वंश - पु० ಬಿದಿರು; ಕುಲ.

वंशज - पु० ವಂಶೀಯರು; ಸಂತಾನ.

वंशधर - पु० ಕುಲದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.

वंशलोचन - पु० ಬಿದಿರ ಸುಣ್ಣ.

वंशी - स्त्री० ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ; ಕೊಳಲು.

वंशीय - वि० ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ.

व - अव्य० ಮತ್ತು; ಹಾಗೂ.

वक - पु० ಬಕ ಪಕ್ಷಿ; ಕೊಕ್ಕರೆ.

वक़अत - स्त्री० ಗೌರವ; ಶಕ್ತಿ; ನಂಬಿಕೆ.

वक़्फ़ियत - स्त्री० दे० **वाकफ़ियत.**

वकाया - पु० ಘಟನೆಗಳು, ಸುದ್ದಿಗಳು.

वकालत - स्त्री० ಬೇರೊಬ್ಬನ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವಿಕೆ; ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ; ವಕೀಲರ ಕಸುಬು; ವಕಾಲುತ್ತ; ರಾಯಭಾರ.

वकालतनामा - पु० ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಪತ್ರ; ವಕಾಲತ್ತು ನಾಮೆ.

वक़ाहत - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು; ಉದ್ದಂಡತೆ.

वकील - **पु०** ಲಾಯರು; ವಕೀಲ.

वकुल - **पु०** ಹವಳದಗಿಡ.

वक़्आ - **पु०** ಪ್ರಸಂಗ; ಘಟನೆ.

वक़्फ़ - **पु०** ಬುದ್ಧಿ.

वक़्त - **पु०** ಕಾಲ; ವೇಳೆ; ಸಮಯ; ಸಂದರ್ಭ; ಅವಕಾಶ.

वक़्तन्-फ़वक़्तन् - **क्रि०** ಆಗಾಗ್ಗೆ; ಹೊತ್ತುಹೊತ್ತಿಗೆ; ಸಮಯಸಮಯಕ್ಕೆ.

वक्तव्य - **पु०** ಹೇಳಿಕೆ; ವಿಷಯ; **वि०** ಹೇಳಬಹುದಾದ.

वक्ता - **पु०** ಭಾಷಣಕಾರ; ಉಪನ್ಯಾಸಕ.

वक्तृता - **स्त्री०** ವಾಕ್ಪಟುತ್ವ; ಭಾಷಣ.

वक्तृत्व - **पु०** **दे०** **वक्तृता.**

वक़्फ़ - **पु०** ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿ; ದಾನದ ಸೊತ್ತು.

वक़्फ़नामा - **पु०** ದಾನಪತ್ರ.

वक्र - **वि०** ಸೊಟ್ಟಗಿರುವ.

वक्ष - **पु०** ಎದೆ.

वक्षस्थल - **पु०** ಹೃದಯ; ಎದೆ.

वक्षोज - **पु०** ಸ್ತನ; ಮೊಲೆ.

वग़ैरह - **अव्य०** ಮೊದಲಾದ; ಇತ್ಯಾದಿ.

वचन - **पु०** ಮಾತು.

वज़न - **पु०** ಭಾರ; ಹೊರೆ; ತೂಕ.

वज़नदार - **वि०** ಭಾರವಾದ.

वज़नी - **वि०** ಭಾರವಾದ; ತೂಕವುಳ್ಳ.

वजह - **स्त्री०** ಕಾರಣ; ನಿಮಿತ್ತ.

वज़ा - **स्त्री०** ರಚನೆ; ಮೈಕಟ್ಟು; ಅಲಂಕಾರ; ರೀತಿ; ಬಗೆ;—**दारी** - ಫ್ಯಾಶನ್.

वज़ादार - **वि०** ಒಳ್ಳೆ ಮೈ ಕಟ್ಟುಳ್ಳ.

वज़ारत - **स्त्री०** ಮಂತ್ರಿಯ ಪದವಿ; ಮಂತ್ರಿತನ.

वजाहत - **स्त्री०** ಸೌಂದರ್ಯ.

वज़ाहत - **स्त्री०** ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವಿಕೆ.

वज़ीअ - **वि०** ಹೇಯವಾದ.

वजीफ़ा - **पु०** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ.

वज़ीर - **पु०** ಮಂತ್ರಿ.

वजीरी - **स्त्री०** ಮಂತ್ರಿಯ ಪದವಿ; ಮಂತ್ರಿಯ ಕೆಲಸ.

वज़ीरे-आज़म - **पु०** ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ; ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ.

वज़ू - **पु०** ನಮಾಜು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

वजूद - **पु०** ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ.

वजूहात - **स्त्री०** ಕಾರಣಗಳು.

वज़्द - **पु०** ಚಿಂತಾ ಜನಕಸ್ಥಿತಿ.

वज्र - **पु०** ವಜ್ರಾಯುಧ. **वि०** ಕಠಿಣವಾದ.

वज्रधर, **वज्रायुध** - **पु०** ಇಂದ್ರ.

वट - **पु०** ಆಲದ ಮರ.

वटिका
वटी } **स्त्री०** ಗುಳಿಗೆ; ಮಾತ್ರೆ.

वटु
वटुक } **पु०** ಹುಡುಗ; ಬಾಲಕ; ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.

वणिक् - **पु०** ವ್ಯಾಪಾರಿ; ವರ್ತಕ; ವೈಶ್ಯ.

वतन - **पु०** ವಾಸಸ್ಥಾನ; ಜನ್ಮಭೂಮಿ.

वतीरा - **पु०** ರೂಢಿ; ಪದ್ಧತಿ; ದುರಭ್ಯಾಸ; ಚಟ.

वत्स - **पु०** ಮಗು; ಬಾಲಕ; ಕರು; ಸಂವತ್ಸರ.

वत्सर - **पु०** ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ.

वत्सल - **वि०** ಮಕ್ಕಳ ಅಥವಾ ತನಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳ; ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಳ್ಳ.

वदन - **पु०** ಬಾಯಿ; ಮುಖ.

वदान्य - **वि०** ಶ್ರೇಷ್ಠ; ದಾನವೀರ; ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡುವ.

वध - **पु०** ಕೊಲೆ; ಹತ್ಯೆ; ವಧೆ.

वधक - **पु०** ಕೊಲ್ಲುವವ; ಬೇಡರವ.

वधू - **स्त्री०** ಮದುಮಗಳು; ಹೆಂಡತಿ; ಪತ್ನಿ; ಸೊಸೆ.

वध्य - **वि०** ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ.

वन - **पु०** ಕಾಡು; ಅಡವಿ; ಅರಣ್ಯ; ಉದ್ಯಾನ; ನೀರು.

वनचर - **पु०** ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಮೃಗ.

वनज - **पु०** ವನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದುದು; ಕಮಲ.

वनराजि
वनराजी } **स्त्री०** ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಮೂಹ; ಕಾಡು.

वनस्थली - **स्त्री०** ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶ; ಜಂಗಲು.

वनस्पति - **स्त्री०** ಮರಗಿಡಗಳು.

वनस्पतिशास्त्र - **पु०** ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನ.

वनिता - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು.

वन्य - **वि०** ಅಡವಿಯ; ಕಾಡಿನ.

वपन - **पु०** ತಲೆ ಬೋಳಿಸುವಿಕೆ.

वपा - **स्त्री०** ಕೊಬ್ಬು; ನೆಣ; ವಪೆ.

वपु - **पु०** ಮೈ; ಶರೀರ; ರೂಪ.

वफ़ा - **स्त्री०** ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪಾಲನೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ನಡೆನುಡಿ; ಸುಶೀಲತೆ.

वफ़ादार - **वि०** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ; ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರ.

वफ़ादारी - **स्त्री०** ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ; ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರತೆ.

वफ़ात - **स्त्री०** ಸಾವು; ಮರಣ; ಮೃತ್ಯು.

वफ़ूर - **पु०** ಹೆಚ್ಚಿನ; ಬಲಾತ್ಕಾರ.

वफ़्द - **पु०** ಪ್ರತಿನಿಧಿ.

वबा - **स्त्री०** ಪ್ಲೇಗು ಕಾಲರ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ; ಮಹಾಮಾರಿ; ಅಂಟುರೋಗ.

वबाल - **पु०** ಹೊರೆ; ಭಾರ; ಘೋರವಾದ ವಿಪತ್ತು.

वमन - **पु०** ಕಾರುವಿಕೆ; ವಾಂತಿ.

वय - **स्त्री०** } ವಯಸ್ಸು.
वयस - **पु०** }

वयस्क - **वि०** ಪ್ರಾಯದ; ವಯಸ್ಸಿನ; ಯುವಕ.

वयोवृद्ध - **वि०** ವಯಸ್ಸಾದವ; ಮುದುಕ; ಹಿರಿಯ.

वरंच - **अव्य०** ಹಾಗಲ್ಲದೆ; ಆದರೆ.

वर - **पु०** ದೇವರು ಅಥವಾ ಮಹಾಪುರುಷರಿಂದ ಬೇಡಿದ ಮನೋರಥ; ವರ; ಮದುಮಗ; ಗಂಡು. **वि०** ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಉತ್ತಮ.

वरक़ - **पु०** ಹಾಳೆ; ಪುಟ; ಚಿನ್ನ; ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಹಳ ತೆಳುವಾದ ಪರೆಯಂತಿರುವ ರೇಕು.

वरगलाना - **स०** ಮೋಸಮಾಡುವುದು; ಉಬ್ಬಿಸುವುದು.

वरज़िश - **स्त्री०** ವ್ಯಾಯಾಮ; ಕಸರತ್ತು.

वरदान - **पु०** ವರಪ್ರಸಾದ.

वरदी - **स्त्री०** ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಪೋಷಾಕು; ಸಮವಸ್ತ್ರ.

वरन् - **अव्य०** ಹಾಗಲ್ಲದೆ; ಪ್ರತಿಯಾಗಿ.

वरना - **अव्य०** ಹಾಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ.

वरयात्रा - **स्त्री०** ದಿಬ್ಬಣ.

वरासत - **स्त्री०** ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿರುವುದು; ಹಕ್ಕಿನ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ದೊರೆತ ಆಸ್ತಿ.

वराह - **पु०** ಹಂದಿ.

वरिष्ठ - **वि०** ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಪೂಜನೀಯ.

वरेण्य - **वि०** ಮುಖ್ಯ; ಪ್ರಧಾನ; ಪೂಜನೀಯ.

वर्क़ - **पु०** **दे०** **वरक़.**

वर्ग - **पु०** ಬಗೆ; ಜಾತಿ; ಶ್ರೇಣಿ; ದರ್ಜೆ.

वर्गलाना - **स०** **दे०** **वरगलाना.**

वर्जन - **पु०** ಬಿಡುವಿಕೆ; ತ್ಯಾಗ; ಬೇಡವೆನ್ನುವಿಕೆ; ನಿಷೇಧ.

वर्जनीय - **वि०** ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ; ನಿಷೇಧಿಸಲರ್ಹವಾದ.

वर्जित - **वि०** ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ; ತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

वर्ज्य - **वि०** **दे०** **वर्जनीय.**

वर्ण - **पु०** ಬಣ್ಣ; ರಂಗು; ಅಕ್ಷರ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಭೇದ.

वर्णन - **पु०** ಬಣ್ಣಹಾಕುವಿಕೆ; ಚಿತ್ರಿಸುವಿಕೆ; ಬಣ್ಣಿಸುವಿಕೆ; ವರ್ಣನೆ.

वर्णमाला - **स्त्री०** ಅಕ್ಷರಮಾಲೆ.

वर्णित **वि०** ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

वर्तन - **पु०** ವ್ಯವಹಾರ; ವರ್ತನೆ; ವೃತ್ತಿ; ಪಾತ್ರೆ.

वर्तमान - **वि०** ಈಗ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವ. **पु०** ಸಮಾಚಾರ; ವೃತ್ತಾಂತ.

वर्तुल - **वि०** ಗುಂಡಾಗಿರುವ; ದುಂಡನೆಯ.

वर्दी - **स्त्री०** **दे०** **वरदी.**

वर्द्धक - **वि०** ಬೆಳೆಯಿಸುವಂಥ; ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ.

वर्द्धन - **पु०** ಬೆಳವಣಿಗೆ; ಉನ್ನತಿ.

वर्ना - **अव्य०** **दे०** **वरना.**

वर्म - **पु०** ಕವಚ; ಬತ್ತಳಿಕೆ.

वर्ष - **पु०** ವರುಷ; ಸಂವತ್ಸರ.

वर्षगांठ - **स्त्री०** ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ; ಜನ್ಮದಿನ.

वर्षा - **स्त्री०** ಮಳೆ.

वर्षाकाल - **पु०** ಮಳೆಗಾಲ.

वलय - **पु०** ಮಂಡಲ; ಸುತ್ತು; ಆವರಣ.

वलयित - **वि०** ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ; ಗುಡಿಕಟ್ಟಿದ.

वलवला - **पु०** ಆವೇಶ; ಭಾವೋದ್ರೇಕ.

वलाका - **स्त्री०** ಕೊಕ್ಕರೆ; ಬಕಪಕ್ಷಿ.

वली - **स्त्री०** ಸುಕ್ಕು; ನಿರಿಗೆ; ಗೆರೆ; ರೇಖೆ; ಸಾಲು. **पु०** ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ; ಸಾಧು.

वल्कल - **पु०** ಮರದ ತೊಗಟೆ; ನಾರುಮಡಿ.

वल्द - **पु०** ಮಗ; ಪುತ್ರ.

वल्दियत - **स्त्री०** ತಂದೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು; ಪ್ರವರ.

वल्मीक - **पु०** ಹುತ್ತ; ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಋಷಿ.

वल्लरि, **वल्लरी** - **स्त्री०** ಬಳ್ಳಿ; ಲತೆ.

वल्लाह - **अव्य०** ಸತ್ಯವಾಗಿ; ದೇವರ ಆಣೆ.

वल्लिका, **वल्ली** - **स्त्री०** ಬಳ್ಳಿ; ಲತೆ.

वश - **पु०** ಅಂಕೆ; ಅಧಿಕಾರ; **—चलना** - ಯತ್ನನಡೆ.

वशवर्त्ती - **वि०** ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರುವ; ಅಧೀನವಾದ.

वशीकरण - **पु०** ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

वशीकृत - **वि०** ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ.

वशीभूत - **वि०** ವಶಕ್ಕೊಳಗಾದ; ಅಧೀನವಾದ.

वसअत - **स्त्री०** ಶಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

वसन - **पु०** ಬಟ್ಟೆ; ವಸ್ತ್ರ.

वसह - **पु०** ಎತ್ತು; ಬಸವ.

वसीक़ा - **पु०** ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಲೆಂದು ಸರಕಾರದ ಬಳಿ ಇಡುವ ಠೇವಣಿ ಹಣ ಅಥವಾ ಆ ಹಣದಮೇಲೆ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿ.

वसीयत - **स्त्री०** ಮರಣ ಶಾಸನ.

वसीयतनामा - **पु०** ಮರಣ ಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆದ ಪತ್ರ; ಉಯಿಲು

वसीला - **पु०** ಆಶ್ರಯ; ಸಹಾಯ; ಸಾಧನ; ಉಪಾಯ.

वसुंधरा, **वसुधा** - **स्त्री०** ಭೂಮಿ; ಪೃಥ್ವಿ.

वसूक - **पुं०** ದೃಢ; ನಂಬಿಕೆ; ಪರಿಶ್ರಮ.

वसूल - **वि०** ದೊರೆತ; ಪ್ರಾಪ್ತ; ಪಾವತಿಯಾದ. **पुं०** ಪಾವತಿ; ಸಂದಾಯ; ವಸೂಲು.

वसूली - **स्त्री०** ಪಾವತಿ; ವಸೂಲಿ.

वस्तु - **स्त्री०** ಸತ್ಯ; ಗೋಚರವಾಗುವ ಪದಾರ್ಥ; ನಾಟಕದ ಕಥನ.

वस्तुतः - **अव्य०** ನಿಜವಾಗಿಯೂ; ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ.

वस्फ़ - **पुं०** ವಿಶೇಷತೆ; ಗುಣ; ಹೊಗಳಿಕೆ; ಸ್ತುತಿ.

वस्ल - **पुं०** ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ಕೂಡುವಿಕೆ; ಸೇರುವಿಕೆ; ಸಂಧಿಸುವಿಕೆ.

वहदत - **स्त्री०** ಒಂದಾಗುವುದು; ಐಕ್ಯವಾಗುವುದು; ಏಕತ್ವ.

वहन - **पुं०** ಹೊರುವಿಕೆ.

वहम - **पुं०** ತಪ್ಪುತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಅನುಮಾನ; ಭ್ರಾಂತಿ; ಸಂಶಯ.

वहशत - **स्त्री०** ಅನಾಗರಿಕತೆ; ಹುಚ್ಚು; ಮಂಕುತನ; ಜೀವಕಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.

वहशी - **वि०** ಕಾಡಿನ; ವನ್ಯ; ಅನಾಗರಿಕ.

वहाँ - **क्रि०** ಅಲ್ಲಿ; ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ.

वहिरंग - **वि०** **दे०** **बहिरंग.**

वहिष्कृत - **वि०** ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ; ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

वहीं - **अव्य०** ಅಲ್ಲಿಯೇ; ಅದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ.

वही - **स्त्री०** ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ಪೈಗಂಬರರಿಗೆ ಅಥವಾ ದೂತರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಆಜ್ಞೆ. **सर्व०** ಅವನೇ; ಅವಳೇ; ಅದೇ.

वहीद - **वि०** ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ; ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ; ಅದ್ಭುತ.

वांछनीय - **वि०** ಕೋರಬಹುದಾದ; ಬಯಸುವಂಥ; ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ.

वांछा - **स्त्री०** ಕೋರಿಕೆ; ಅಪೇಕ್ಷೆ; ಬಯಕೆ.

वांछित - **वि०** ಕೋರಿದ; ಬಯಸಿದ; ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

वांति - **स्त्री०** ಕಾರುವಿಕೆ; ವಮನ; ವಾಂತಿ.

वा - **अव्य०** ಅಥವಾ.

वाइज़ - **पुं०** ಧರ್ಮೋಪದೇಶಕ; ಉಪದೇಶಕ.

वाइदा - **पुं०** **दे०** **वादा.**

वाक़ई - **वि०** ನಿಜವಾದ; ಯಥಾರ್ಥವಾದ; ವಾಸ್ತವವಾದ. **अव्य०** ನಿಜವಾಗಿಯೂ; ವಾಸ್ತವವಾಗಿ.

वाक़फ़ियत - **स्त्री०** ತಿಳಿವು; ಅರಿವು; ಪರಿಜ್ಞಾನ; ಪರಿಚಯ.

वाक़या - **पुं०** ಘಟನೆ; ವೃತ್ತಾಂತ; ಸಮಾಚಾರ.

वाक़या-नवीस - **पुं०** ಸುದ್ದಿಗಾರ; ಬಾತ್ಮೀದಾರ.

वाक़ा - **वि०** ಸಂಭವಿಸಲಿರುವ; ಘಟಿಸುವ; ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ.

वाकिफ़ - **वि०** ಅರಿತ; ತಿಳಿದ; ಪರಿಚಿತ; ಅನುಭವವುಳ್ಳ.

वाकिफ़कार - **वि०** ಅನುಭವಿ; ಬಲ್ಲವ.

वाक्पटु - **वि०** ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚತುರನಾದವ.

वागीश - **पु०** ಬ್ರಹ್ಮ; ಕವಿ.

वाग्जाल - **पु०** ಮಾತುಗಳ ಆಡಂಬರ.

वाग्दान - **पु०** ಮಾತು ಕೊಡುವಿಕೆ; ವಾಗ್ದಾನ.

वाग्मी - **पु०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ಬಲ್ಲವ.

वाचक - **वि०** ತೋರಿಸುವ; ಸೂಚಿಸುವ; ಓದುವವ; ವಾಚಕ.

वाचन - **पु०** ಓದುವಿಕೆ; ಪಠನ.

वाचयिता - **वि०** ಓದುವವ; ವಾಚಕ.

वाचा - **स्त्री०** ಮಾತು; ನುಡಿ; ವಾಕ್ಯ; ವಚನ.

वाचाल - **वि०** ಮಾತುಗಾರ; ವಾಚಾಳಿ; ವಾಕ್ಪಟು.

वाची - **वि०** ಸೂಚಿಸುವ; ಬೋಧಪಡಿಸುವ; ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ.

वाच्य - **वि०** ಹೇಳಬಹುದಾದ.

वाज़ - **पु०** ಉಪದೇಶ.

वाजिब / **वाजिबी** - **वि०** ಯೋಗ್ಯವಾದ; ತಕ್ಕ; ಉಚಿತವಾದ.

वाजी - **पु०** ಕುದುರೆ; ಒಡೆದ ಹಾಲಿನ ನೀರು.

वाट - **पु०** ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ಕಟ್ಟಡ.

वाटिका - **स्त्री०** ತೋಟ; ಉದ್ಯಾನ.

वाण - **पु०** ಅಂಬು; ಬಾಣ.

वाणिज्य - **पु०** ವ್ಯಾಪಾರ.

वात - **पु०** ಗಾಳಿ; ವಾಯು.

वातायन - **पु०** ಸಣ್ಣ ಕಿಟಕಿ; ಜಾಳಂದ್ರ.

वातुल - **पु०** ಹುಚ್ಚ; ಉನ್ಮತ್ತ.

वात्सल्य - **पु०** ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೀತಿ; ಮಮತೆ.

वाद - **पु०** ಚರ್ಚೆ; ವಿವಾದ.

वादविवाद - **पु०** ವಾಗ್ವಾದ; ಚರ್ಚೆ.

वादा - **पु०** ವಚನ; ಮಾತು; ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ; ವಾಗ್ದಾನ;**—शिकनी** - ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಂಗಮಾಡುವಿಕೆ.

वादी - **पु०** ಫಿರ್ಯಾದಿ; ವಾದಿ.

वानर - **पु०** ಕೋತಿ; ಮಂಗ.

वापस - **वि०** ಹಿಂದಿರುಗಿದ; ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ತಿರುಗಿಬರುವ.

वापसी - **वि०** ತಿರುಗಿಬರುವ; ವಾಪಸು ಬರುವ. **स्त्री०** ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.

वापी - **स्त्री०** ಭಾವಿ.

वाम - **वि०** ಎಡಗಡೆಯ; ಎಡ; ವಿರುದ್ಧ; ಡೊಂಕಾದ.

वामन - **वि०** ಗಿಡ್ಡ; ಕುಳ್ಳ.

वामा - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸು; ಸ್ತ್ರೀ.

वारंवार - **अव्य०** **दे०** **बारंबार.**

वार - **पु०** ಬಾಗಿಲು; ತಡೆ; ಸಲ; ಪ್ರಹಾರ; ಕ್ಷಣ; ದಿವಸ; ಧಾಳಿ; **—करना** - ಧಾಳಿಮಾಡು. **वि०** ಸಮಾನವಾದ.

वारदात - **स्त्री०** ದುರ್ಘಟನೆ; ಅನಾಹುತ; ದೊಂಬಿ; ದಂಗೆ.

वारना - **स०** ನಿವಾಳಿಸು; ಬಲಿಕೊಡು.

वारपार - **पु०** ನದಿಯ ಇಕ್ಕಡೆಯ ದಂಡೆಗಳು; ತುದಿಮೊದಲು; ಕೊನೆ.

वारफेर - **स्त्री०** ಬಲಿ; ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ; ನಿವಾಳಿ.

वारांगना - **स्त्री०** ವೇಶ್ಯೆ; ಸೂಳೆ.

वारा - **पु०** ಉಳಿತಾಯ; ಮಿತವ್ಯಯ; ಪ್ರಯೋಜನ; ಲಾಭ. **वि०** ಅಗ್ಗವಾದ; ಲಾಭಕರವಾದ.

वारा-न्यारा - **पु०** ತೀರ್ಮಾನ; ನಿರ್ಣಯ; ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ.

वारिस - **पु०** ದಾಯಾದ; ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ; ವಾರಿಸು.

वारुणी - **स्त्री०** ಸೇಂದಿ; ಸಾರಾಯಿ.

वार्त्ता - **स्त्री०** ಸುದ್ದಿ; ಮಾತು.

वार्त्तालाप - **पु०** ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ.

वार्द्धक्य - **पु०** ಮುಪ್ಪು.

वाला - **प्रत्य०** ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ. ಉದಾ: **मकानवाला.**

वालदैन - **पु०** ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು.

वालिद - **पु०** ತಂದೆ.

वालिदा - **स्त्री०** ತಾಯಿ.

वाल्दैन - **पु०** ತಾಯಿತಂದೆಗಳು.

वावेला - **पु०** ಗೋಳಾಟ; ರೋದನ; ಗದ್ದಲ.

वासक - **पु०** ಆಡುಸೋಗೆಸೊಪ್ಪು (**अडूसा**).

वासना - **स्त्री०** ಬಯಕೆ; ಇಚ್ಛೆ.

वासर - **पु०** ದಿನ; ದಿವಸ.

वास्ता - **पु०** ಸಂಬಂಧ; ಮೈತ್ರಿ; ಸ್ನೇಹ.

वास्ते - **अव्य०** ಓಸ್ಕರ; ಸಲುವಾಗಿ; ನಿಮಿತ್ತ.

वाह - **अव्य०** ಭಲೆ; ಭಳಿರೆ; ಸೈ.

वाहवाही - **स्त्री०** ಕೊಂಡಾಟ; ಹೊಗಳಿಕೆ.

वाहिद - **वि०** ಏಕ; ಒಂಟಿ. **पु०** ಈಶ್ವರ; ಏಕವಚನ.

वाहिनी - **स्त्री०** ಸೈನ್ಯ.

वाहिब - **वि०** ಉದಾರವಾದ.

वाहिमा - **पु०** ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ.

वाहियात - **वि०** ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ; ವ್ಯರ್ಥ; ಕೆಟ್ಟ; ನೀಚ.

वाही - **वि०** ನಿರರ್ಥಕ; ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ; ಮೂರ್ಖ. **स्त्री०** ಬೈಗಳು.

वाही-तबाही - **वि०** ಅಸಂಬದ್ಧ. **स्त्री०** ಬೈಗಳ.

विकट - **वि०** ಭಯಂಕರವಾದ; ಡೊಂಕಾದ; ಕಠಿಣ.

विकराल - **वि०** ಭಯಾನಕವಾದ; ಭಯಂಕರ.

विकल - **वि०** ಕಳವಳಗೊಂಡ.

विकल्प - **पु०** ಭ್ರಾಂತಿ.

विकसना - **अ०** ಅರಳು; ವಿಕಸಿಸು.

विकास - **पु०** ಪ್ರಸಾರ; ಅರಳುವಿಕೆ;

ಕ್ರಮೇಣ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಿಕೆ.

विकीर्ण - वि० ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ.

विकृत - वि० ಕೆಟ್ಟುಹೋದ; ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

विक्रमाब्द - पु० ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಶಕೆಯ ವರ್ಷ; ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ಸರ.

विक्रमी - वि० ಬಲಶಾಲಿ.

विक्रेता - पु० ಮಾರುವವ.

विक्षिप्त - वि० ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ; ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದ.

विक्षुब्ध - वि० ದುಃಖಿಗೊಂಡ.

विख्यात - वि० ಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿದ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

विगत - वि० ಕಳೆದ; ಕಳೆದುಹೋದ; ಗತಿಸಿದ.

विग्रह - पु० ಜಗಳ; ಕಲಹ; ಮೂರ್ತಿ; ಪ್ರತಿಮೆ.

विगलित - वि० ಕೊಳೆತ; ಕರಗಿದ.

विघ्न - पु० ತಡೆ; ಅಡಚನೆ; ತೊಂದರೆ.

विचरण - पु० ನಡೆಯುವಿಕೆ; ಓಡಾಡುವಿಕೆ; ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ.

विचरना - अ० ಓಡಾಡು; ತಿರುಗಾಡು; ಅಡ್ಡಾಡು.

विचलना - अ० ಅಧೈರ್ಯಪಡು; ಘಾಬರಿಗೊಳ್ಳು.

विचलित - वि० ಅಸ್ಥಿರವಾದ; ಚಂಚಲ.

विचार - पु० अ० ಭಾವನೆ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ವಿಚಾರ.

विचारशील - पु० ವಿಚಾರವಂತ; ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನುಳ್ಳವ.

विचारणीय - वि० ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದ.

विचारना - स० ಯೋಚಿಸು; ವಿಚಾರಿಸು.

विचाराधीन - वि० ಗಮನದಲ್ಲಿರುವ.

विच्छिन्न - वि० ಕತ್ತರಿಸಿಹೋದ; ತುಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

विछोह - पु० ವಿರಹ; ವಿಯೋಗ.

विजन - वि० ಏಕಾಂತ; ಬೀಸಣಿಗೆ.

विजय - स्त्री० ಗೆಲುವು; ಜಯ.

विजाति - वि० ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆಸೇರಿದ; ಅನ್ಯಜಾತಿಯ.

विजातीय - वि० ತನ್ನ ಜಾತಿಗೆಸೇರದ; ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ.

विजारत - स्त्री० ಮಂತ್ರಿತ್ವ; ದಿವಾನಗಿರಿ.

विजेता - पु० ಗೆದ್ದವ; ಜಯಶೀಲನಾದವ.

विज्ञ - वि० ಅರಿತವ; ಬಲ್ಲವ; ವಿದ್ವಾಂಸ; ಪಂಡಿತ.

विज्ञप्ति - स्त्री० ಜಾಹಿರಾತು; ಪ್ರಕಟಣೆ; ಇಸ್ತಿಹಾರು.

विज्ञापन - पु० ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಹೊರಪಡಿಸುವ ಸೂಚನೆ; ಪ್ರಕಟಣೆ.

विट - पु० ಪುಂಡ; ಪೋಕರಿ; ದುಷ್ಟ; ಕಾಮುಕ.

विटप - पु० ಮರ.

विडंबना - **स्त्री०** ಅನುಕರಣಮಾಡುವಿಕೆ; ಅಣಕಿಸುವಿಕೆ; ಎಗತಾಳಿ ಮಾಡುವಿಕೆ.

विड़रना - **अ०** ಚದರಿಹೋಗು; ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗು; ಓಡಿಹೋಗು.

विडारना - **स०** ಚದರಿಸು; ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿಮಾಡು; ನಷ್ಟಪಡಿಸು; ಓಡಿಸು; ಅಟ್ಟು.

विडाल - **पु०** ಬೆಕ್ಕು.

वितरण - **पु०** ಕೊಡುವಿಕೆ; ದಾನಮಾಡುವಿಕೆ; ಹಂಚುವಿಕೆ.

वितरना - **स०** ಹಂಚು.

वितर्क - **वि०** ಸಂದೇಹ; ಅನುಮಾನ.

वितान - **पु०** ಮಂಡಪ.

वित्त - **पु०** ಹಣ; ಐಶ್ವರ್ಯ.

विद - **पु०** ಅರಿತವ; ಬಲ್ಲವ; ಪಂಡಿತ.

विदरना - **अ०** ಹರಿದುಹೋಗು **स०** ಹರಿ.

विदा - **स्त्री०** ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಪ್ರಸ್ಥಾನ; ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಹೊರಡಲು ಅನುಮತಿ;—**देना** - ಬೀಳ್ಕೊಡು;—**होना** - ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳು, ಹೊರಡು.

विदाई - **स्त्री०** ಅಗಲುವಿಕೆ; ಹೊರಡುವಿಕೆ; ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ.

विदारना - **स०** ಹರಿ; ಸೀಳು; ಸಿಗಿ.

विदारित - **वि०** ಹರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಸೀಳಲ್ಪಟ್ಟ.

विदित - **वि०** ಮನವರಿಕೆಯಾದ; ತಿಳಿದ; ಅರಿತ.

विदीर्ण - **वि०** ಹರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಒಡೆದುಹೋದ.

विदूषक - **पु०** ಹಾಸ್ಯಗಾರ.

विदूषना - **स०** ಪೀಡಿಸು; ಕಾಡು.

विद्यालय - **पु०** ಪಾಠಶಾಲೆ.

विद्युत् - **स्त्री०** ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ.

विद्रुम - **पु०** ಹವಳ.

विद्रोह - **पु०** ಪಿತೂರಿ; ಬಂಡಾಯ.

विद्रोही - **पु०** ಪಿತೂರಿಗಾರ; ಬಂಡಾಯಗಾರ.

विद्वेष - **पु०** ದ್ವೇಷ; ಹಗೆತನ; ವೈರ.

विधना - **स्त्री०** ಸಂಭವಿಸಲಿರುವದು; ಆಗಲಿರುವುದು; ವಿಧಿ. **पु०** ಬ್ರಹ್ಮ.

विधाता - **पु०** ಮಾಡುವವ; ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ; ಬ್ರಹ್ಮ.

विधान - **पु०** ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಕಟ್ಟುಪಾಡು; ಪದ್ಧತಿ.

विधायक - **पु०** ಮಾಡುವವ; ರಚಿಸುವವ; ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವವ. **वि०** ರಚನಾತ್ಮಕ.

विधि - **स्त्री०** ಕ್ರಮ; ನಿಯಮ; ವಿಧಾನ.

विधिवत् - **क्रि०** ನಿಯಮದಂತೆ; ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ; ಉಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

विधु - **पु०** ಚಂದ್ರ.

विधुर - वि० ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತವ.

विनति / **विनती** - स्त्री० ಬಿನ್ನಹ; ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ವಿನಂತಿ.

विनम्र - वि० ಬಾಗಿದ; ವಿನಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ.

विनय - स्त्री० ಪ್ರಾರ್ಥನೆ; ಬಿನ್ನಹ.

विनसना - अ० ಹಾಳಾಗು; ನಶಿಸು.

विना - अव्य० ಇಲ್ಲದೆ; ಹೊರತಾಗಿ; ವಿನಹ.

विनाश - पु० ಅಳಿವು; ನಾಶ.

विनिमय - पु० ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಅದಲುಬದಲು; ಪರಿವರ್ತನ.

विनियोग - पु० ಉಪಯೋಗ; ಪ್ರಯೋಗ.

विनीत - वि० ವಿನಯಶೀಲ.

विनोद - पु० ತಮಾಷೆ; ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ಆನಂದ.

विन्यास - पु० ಇರಿಸುವುದು; ಅಲಂಕರಿಸುವುದು.

विपक्ष - पु० ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷ; ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ; ಪ್ರತಿವಾದಿ; ಶತ್ರು.

विपत्ति - स्त्री० ಸಂಕಟ; ಕಷ್ಟ.

विपन्न - वि० ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ; ದುಃಖಿತ.

विपरीत - वि० ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲದ; ವಿರುದ್ಧವಾದ; ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ.

विपर्यय - पु० ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ; ಹಿಂದುಮುಂದಾದ.

विपिन - पु० ಕಾಡು; ಅಡವಿ; ಅರಣ್ಯ.

विपुल - वि० ಬಹಳವಾದ.

विप्लव - पु० ಕ್ರಾಂತಿ; ಚಳವಳ; ಬಂಡಾಯ; ದಂಗೆ.

विभक्त - वि० ಬೇರೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

विभव - पु० ಐಶ್ವರ್ಯ; ಧನ; ಸಿರಿ.

विभाग - पु० ಭಾಗ; ಪಾಲು; ಅಂಶ; ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ; ಇಲಾಖೆ.

विभाजन - पु० ಭಾಗಿಸುವಿಕೆ; ಹಂಚುವಿಕೆ.

विभाति - स्त्री० ಸೌಂದರ್ಯ, ಕಾಂತಿ.

विभ्रांत - वि० ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ.

विभ्राट - पु० ಸಂಕಟ; ತೊಂದರೆ.

विभिन्न - वि० ಬೇರೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ; ನಾನಾಪ್ರಕಾರದ; ಬಗೆಬಗೆಯ.

विभिन्नता - स्त्री० ಭೇದ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

विभीषिका - स्त्री० ಭಯಂಕರನೋಟ.

विभेद - पु० ಭೇದ; ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

विमर्श - पु० ಸಮೀಕ್ಷೆ; ಸಲಹೆ; ವಿಮರ್ಶೆ; ಪರೀಕ್ಷೆ.

विमर्शन - पु० ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿಕೆ.

विमल - वि० ಕೊಳೆಯಿಲ್ಲದ; ಸ್ವಚ್ಛ; ನಿರ್ಮಲ.

विमाता - स्त्री० ತಂದೆಯ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿ; ಮಲತಾಯಿ.

विमुक्त - वि० ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿದ.

विमुख - वि० ಪ್ರತಿಕೂಲ; ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ.

विमोचन - पु० ಬಿಡುಗಡೆ.

विमोह - पु० ಅಜ್ಞಾನ; ಭ್ರಾಂತಿ.

वियोग - पु० ಅಗಲಿಕೆ; ವಿರಹ.

वियोगी - वि० ತನ್ನ ಇನಿಯಳನ್ನು ಅಗಲಿರುವ.

विरक्त - वि० ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ; ಅನಾಸಕ್ತ; ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ; ಉದಾಸೀನ.

विरक्ति - स्त्री० ವೈರಾಗ್ಯ; ಬೇಸರ; ಉದಾಸೀನತೆ.

विरचित - वि० ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

विरत - वि० ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ.

विरमना - अ० ಮನಸ್ಸಿಡು; ಅನುರಕ್ತನಾಗು; ನಿಲ್ಲು; ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು.

विरल - वि० ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದ; ದುರ್ಲಭವಾದ; ತಿಳಿ; ತೆಳುವಾದ; ತುಸ; ಸ್ವಲ್ಪ.

विरले - अव्य० ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ; ದುರ್ಲಭ.

विरस - वि० ಸಪ್ಪೆ; ನಿಸ್ಸಾರ.

विरह - पु० ಅಗಲಿಕೆ; ವಿಯೋಗ.

विराग - पु० ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ವೈರಾಗ್ಯ; ವಿರಕ್ತಿ.

विराजना - अ० ಶೋಭಿಸು; ಹಾಜರಾಗಿರು; ಮಂಡಿಸು.

विराजित - वि० ಸುಶೋಭಿತವಾದ; ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

विराजमान - वि० ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ; ಶೋಭಾಯಮಾನ.

विराट - वि० ಬಹಳದೊಡ್ಡ.

विराम - पु० ತಡೆಯುವಿಕೆ; ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ; ವಿಶ್ರಾಮ.

विरासत - स्त्री० ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ; ವಾರಸು.

विरुद - पु० ಬಿರುದು; ಕೀರ್ತಿ.

विरुद्ध - वि० ವಿರೋಧವಾದ.

विरोचक - वि० ಭೇದಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ.

विरोचन - पु० ಭೇದಿ; ಜುಲಾಬು.

विरोध - पु० ಹಗೆತನ; ವಿರೋಧ.

विरोधी - वि० ವಿರೋಧಿಸುವ. पु० ಹಗೆ; ಶತ್ರು; ವೈರಿ.

विलंब - पु० ತಡ; ಸಾವಕಾಶ; ವಿಳಂಬ.

विलक्षण - वि० ಅದ್ಭುತವಾದ; ಅಪೂರ್ವವಾದ; ವಿಚಿತ್ರವಾದ.

विलखना - अ० ದುಃಖಿತನಾಗು; ವ್ಯಾಕುಲಗೊಳ್ಳು. स० ಕಂಡುಕೊಳ್ಳು; ಪತ್ತೆಮಾಡು.

विलपना - अ० ಅಳು; ವಿಲಾಪಿಸು.

विलमना - अ० ತಡಮಾಡು.

विलसना - अ० ಕಂಗೊಳಿಸು; ಶೋಭಿಸು; ವಿಲಾಸದಿಂದಿರು; ಆನಂದಿಸು.

विलाप - पु० ಗೋಳಿಡುವಿಕೆ.

विलापना - अಂ ಗೋಳಿಡು; ಶೋಕಿಸು.

विलायत - पुಂ ಹೊರದೇಶ; ಪರದೇಶ; ಸೀಮೆ.

विलायती - विಂ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ; ವಿದೇಶಿ; ಪರದೇಶಿ.

विलास - पुಂ ಸುಖಭೋಗ.

विलीन - विಂ ಅದೃಶ್ಯವಾದ; ಬೆರತು ಹೋದ.

विलोकना - सಂ ನೋಡು; ಅವಲೋಕಿಸು.

विलोचन - पुಂ ಕಣ್ಣು.

विलोल - विಂ ಚಂಚಲ; ಸುಂದರ.

विवरण - पुಂ ತಪಶೀಲು; ವಿವರಣೆ.

विवर्तन - पुಂ ಬದಲಾವಣೆ.

विवश - विಂ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದ; ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದ.

विवाह - पुಂ ಮದುವೆ; ಲಗ್ನ.

विवाहिता - विಂ ಮದುವೆಯಾದವಳು.

विविध - विಂ ಬಗೆಬಗೆಯ; ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ.

विवेक - पुಂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಬುದ್ಧಿ; ಅರಿವು; ಜ್ಞಾನ.

विवेचन - पुಂ } ಪರಿಶೀಲನೆ; ವಿಮರ್ಶೆ.
विवेचना - स्त्रीಂ }

विशद - विಂ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ; ನಿರ್ಮಲವಾದ; ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ; ಬಿಳಿಯ; ವಿಸ್ತೃತವಾದ.

विशारद - विಂ ಪೂರ್ಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವ; ಕಾರ್ಯಕುಶಲ; ದಕ್ಷ.

विशिख - पुಂ ಬಾಣ.

विशिष्ट - विಂ ಕೂಡಿದ; ಯುಕ್ತ; ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನುಳ್ಳ.

विशृंखल - विಂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದ; ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ.

विश्रुत - विಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ.

विशेषता - स्त्रीಂ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ; ಅಸಾಮಾನ್ಯತೆ; ವಿಶೇಷತೆ.

विश्लेशण - पुಂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆ.

विश्व - पुಂ ಜಗತ್ತು; ಪ್ರಪಂಚ; **—जनीन, जनीय** - ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ; ಎಲ್ಲಜನರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ; **—लोचन** - ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ.

विश्वसनीय - विಂ ನಂಬಬಹುದಾದ.

विश्वास - पुಂ ನಂಬಿಕೆ.

विश्वासघात - पुಂ ಮೋಸ; ದ್ರೋಹ.

विश्वासपात्र - पुಂ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವ.

विश्वासी - विಂ ನಂಬಿಕಸ್ಥ.

विषम - विಂ ಭೀಷಣ; ಬೆಸೆ (ಸಂಖ್ಯೆ).

विषयक - विಂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ; ವಿಷಯದ.

विषाक्त - विಂ ವಿಷಸೇರಿದ.

विषैला - विಂ ವಿಷವುಳ್ಳ.

विष्ठा - **स्त्री॰** ಮಲ; ಹೆಂಟೆ.

विसर्जन - **पु॰** ಬಿಡುವಿಕೆ; ಮುಕ್ತಾಯ.

विसाल - **पु॰** ಕೂಡಿಕೆ; ಸೇರಿಕೆ.

विस्तार - **पु॰** ಹರವು; ವಿಸ್ತಾರ.

विस्तारना - **स॰** ಹರಡಿಸು; ವಿಸ್ತರಿಸು.

विस्फोट - **पु॰** ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿತಾಗಿ ಒಡೆಯುವುದು.

विस्मय - **पु॰** ಆಶ್ಚರ್ಯ.

विस्मरण - **पु॰**, **विस्मृति** - **स्त्री॰** } ಮರೆತು ಹೋಗುವಿಕೆ.

विहंग - **पु॰** ಹಕ್ಕಿ.

विहरना - **अ॰** ತಿರುಗಾಡು; ವಿಹರಿಸು.

विहसित - **पु॰** ಮುಗುಳ್ನಗೆ.

विहार - **पु॰** ತಿರುಗಾಡುವಿಕೆ.

विहित - **वि॰** ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ, ಏರ್ಪಡಿಸಿದ.

विहीन - **वि॰** ಇಲ್ಲದ.

विह्वल - **वि॰** ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ.

वीची, **वीचि** } **स्त्री॰** ಅಲೆ, ತೆರೆ.

वीरता - **स्त्री॰** ಶೌರ್ಯ.

वीरान - **वि॰** ಬೆಂಗಾಡಾದ; ಪಾಳಾದ; ಹಾಳುಬಿದ್ದ.

वृन्द - **पु॰** ಗುಂಪು; ಮಂದೆ.

वृक - **पु॰** ತೋಳ.

वेणी - **स्त्री॰** ಜಡೆ.

वेणु - ಬಿದುರು, ಕೊಳಲು.

वेतन - **पु॰** ಸಂಬಳ; ಪಗಾರ; ತಲಬು.

वेत्ता - **वि॰** ತಿಳಿದ.

वेदना - **स्त्री॰** ಪೀಡೆ; ನೋವು.

वेदी - **स्त्री॰** ಅಟ್ಟ; ವೇದಿಕೆ.

वेधना - **स॰** ಚುಚ್ಚು; ಕೊರೆ.

वेधशाला - **स्त्री॰** ನಕ್ಷತ್ರಶಾಲೆ; ಯಂತ್ರಶಾಲೆ; ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಶೋಧನಾಲಯ.

वेला - **स्त्री॰** ಸಮಯ; ಹೊತ್ತು; ವೇಳೆ.

वेश, **वेष** } **पु॰** ವೇಷ; ಸೋಗು; ಅಲಂಕಾರ; ರೂಪ.

वेष्टन - **पु॰** ಮರೆಕಟ್ಟುವ ಬಟ್ಟೆ, ಮುಂಡಾಸು, ಬೇಲಿ.

वैतनिक - **पु॰** ಪಗಾರಿನೌಕರ.

वैतालिक - **पु॰** ಹೊಗಳುಭಟ್ಟ.

वैदेशिक - **वि॰** ಪರದೇಶದ.

वैद्य - **पु॰** ವೈದ್ಯ; ಚಿಕಿತ್ಸಕ.

वैध - **वि॰** ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ.

वैधानिक - **वि॰** ಶಾಸನ ಸಮ್ಮತವಾದ.

वैर - **पु॰** ಹಗೆತನ.

वैसे - **क्रि॰** ಹಾಗೆ; ಸುಮ್ಮನೆ.

व्यंग, **व्यंग्य** } **पु॰** ಎಗತಾಳಿ; ವ್ಯಂಗ್ಯ; ಗೂಢಾರ್ಥ.

व्यंजना - **स्त्री॰** ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದು.

व्यक्त - **वि॰** ಸ್ಪಷ್ಟ.

व्यग्र - **वि०** ಕಳವಳಗೊಂಡ.

व्यय - **पु०** ವೆಚ್ಚ; ನಾಶ.

व्यवस्था - **स्त्री०** ಏರ್ಪಾಡು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

व्यवधान - **पु०** ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯ.

व्याख्यान - **पु०** ಭಾಷಣ; ಉಪನ್ಯಾಸ.

व्याघात - **पु०** ಏಟು.

व्याध - **पु०** ಬೇಟೆಗಾರ.

व्यापना - **अ०** ವ್ಯಾಪಿಸು; ಹರಡು.

व्यापार - **पु०** ಕೆಲಸ; ಕಾರ್ಯ.

व्यास - **पु०** ಕ್ಷೇತ್ರಫಲ.

व्यालू - **पु०** ರಾತ್ರಿಯಊಟ.

व्युत्पत्ति - **स्त्री०** ಶಬ್ದದಮೂಲರೂಪ.

व्रण - **पु०** ಹುಣ್ಣು.

व्रीड़ा - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆ; ಲಜ್ಜೆ.

श

शंका - **स्त्री०** ಸಂದೇಹ; ಸಂಶಯ.

शंकित - **वि०** ಹೆದರಿದ; ಸಂದೇಹದಿಂದ ಕೂಡಿದ.

शंख - **पु०** ಶಂಖ; ಕಂಬು.

शंठ - **पु०** ಮೂರ್ಖ, ನಪುಂಸಕ.

शंबर - **पु०** ಯುದ್ಧ.

शंबल - **पु०** ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಭೋಜನ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಬುತ್ತಿ; ಪಾಥೇಯ.

शंबा - **पु०** ಶನಿವಾರ.

शंबुक - **पु०** ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು; ಚಿಪ್ಪೆಗಲ್ಲು; ಬಸವನ ಹುಳು; ಕವಡೆ; ದೊಡ್ಡಶಂಖ.

शअबान - **पु०** ಅರಬೀವರ್ಷದ ಎಂಟನೆಯ ತಿಂಗಳು.

शआर - **पु०** ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ.

शऊर - **पु०** ತಿಳಿವಳಿಕೆ; ಜ್ಞಾನ; ಬುದ್ಧಿ; ಅರಿವು;—**दार** - ದಕ್ಷ.

शक - **पु०** ಶಂಕೆ; ಸಂದೇಹ; ಭಯ.

शकट - **पु०** ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ; ಹೊರೆ; ಭಾರ; ಶರೀರ.

शकरकंद - **पु०** ಸಿಹಿಗೆಣಸು.

शकरपाला - **पु०** ಶಂಕರಪೋಳಿ; ಮಿಠಾಯಿ.

शकरलब - **वि०** ಮಿತಭಾಷಿ; ಸಿಹಿಮಾತಿನವ.

शकल - **स्त्री०** ಆಕೃತಿ; ಸ್ವರೂಪ; ಮೋರೆ; ವೇಷ; ಮುಖಭಾವ; —**सूरत** - ಮುಖಾಕೃತಿ.

शकील - **वि०** ಅಂದವಾದ; ಸುಂದರವಾದ.

शकोह - **पु०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಭಯ; ಸಂದೇಹ; ಪ್ರತಾಪ.

शक्कर - **स्त्री०** ಸಕ್ಕರೆ; ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ.

शक्की - **वि०** ಸಂದೇಹಪಡುವ; ಸಂಶಯಾತ್ಮ.

शक्त - **वि०** ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ; ಸಮರ್ಥ.

शक्ति - **स्त्री०** ಬಲ; ಪ್ರಭಾವ.

शक्य - **वि०** ಸಾಧ್ಯವಾದ; ಮಾಡಲ್ಪಡಬಹುದಾದ; ಸಂಭವವಾಗತಕ್ಕ.

शक्ल - **स्त्री०** **दे०** **शकल.**

शख्स - **पु०** ಮನುಷ್ಯ; ವ್ಯಕ್ತಿ.

शख़्सियत - स्त्री० ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.
शख़्सी - वि० ವ್ಯಕ್ತಿಗತ; ವೈಯಕ್ತಿಕ.
शग़ल - पु० ವ್ಯಾಪಾರ; ವೃತ್ತಿ; ಕಸುಬು; ವಿನೋದ.
शगुन - पु० ಶಕುನ.
शगुनियाँ - पु० ಶಕುನ ಹೇಳಬಲ್ಲವ; ಜೋಯಿಸ.
शगूफ़ा - पु० ಮೊಗ್ಗು; ಮುಗುಳು; ಹೂ; ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಹೊಸ ಘಟನೆ; —खिलना - ಹೊಸ ವಿಷಯ ಹೊರಬೀಳು; ಜಗಳವಾರಂಭವಾಗು.
शगुफ़्ता - वि० ಅರಳಿದ; ವಿಕಸಿತ.
शजर - पु० ಮರ; ವೃಕ್ಷ.
शजरा - पु० ವಂಶವೃಕ್ಷ; ವಂಶಾವಳಿ; ಮರ; ಗಿಡ; ನಕಾಶೆ.
शठ - वि० ಧೂರ್ತ; ಪಟಿಂಗ; ಮೂರ್ಖ.
शतदल - पु० ಕಮಲ.
शतरंज - पु० ಚದುರಂಗ.
शतरंजबाज़ - पु० ಚದುರಂಗದ ಆಟಗಾರ.
शतरंजी - स्त्री० ಜಮಖಾನೆ; ರತ್ನಗಂಬಳಿ; ಚದುರಂಗದ ಹಾಸು.
शतांश - पु० ನೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ.
शताब्दी - स्त्री० ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ; ಶತಮಾನ.
शतायु - पु० ನೂರುವರ್ಷಗಳು ಜೀವಿಸಿರುವವ.
शत्रु - पु० ಆಗದವ; ಹಗೆ; ವೈರಿ.
शत्रुता - स्त्री० ಹಗೆತನ; ವೈರ.
शदीद - वि० ಬಹಳ; ಅತಿ; ಕಡು.
शनाख़्त - स्त्री० ಗುರುತು; ಪರಿಚಯ.
शनास - वि० ಗುರುತಿಸುವವ.
शनैः - क्रि० ಮೆಲ್ಲನೆ; ನಿಧಾನವಾಗಿ; शनैः शनैः ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ.
शपथ - स्त्री० ಆಣೆ; ಪ್ರಮಾಣ; ಶಪಥ.
शफ़क़ - स्त्री० ಸಂಜೆಗೆಂಪು; ಅರುಣೋದಯ.
शफ़क़त - स्त्री० ಕೃಪೆ; ದಯೆ.
शफ़ा - स्त्री० ಆರೋಗ್ಯ; ದೇಹಸೌಖ್ಯ.
शफ़ाअत - स्त्री० ಆಶೆ; ಶಿಫಾರಸು.
शफ़ाखाना - पु० ಆಸ್ಪತ್ರೆ; ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ.
शफ़ी - वि० ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವವ; ನಡುವೆ ಬಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವವ.
शफ़ीक़ - वि० ದಯಾಳು.
शफ़ूका - पु० दे० शगूफ़ा.
शफ़्फ़ाक़ - वि० ಶುಭ್ರವಾದ; ಪಾರದರ್ಶಿ.
शब - स्त्री० ರಾತ್ರಿ; ಇರುಳು.
शबनम - स्त्री० ಮಂಜು; ಇಬ್ಬನಿ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ನಯವಾದ ಬಟ್ಟೆ.
शबनमी - स्त्री० ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ.
शबबरात - स्त्री० ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಒಂದು ಹಬ್ಬ. ಆದಿನ ರಾತ್ರಿ

ದೇವದೂತರು ಜನರಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

शबला - **स्त्री०** ಕಾಮಧೇನು.

शबाब - **पु०** ಯೌವನ; ತಾರುಣ್ಯ; ಚೆಲುವು; ಹೋಲುವಿಕೆ.

शबाहत - **स्त्री०** ಆಕೃತಿ; ಮುಖಾಕೃತಿ; ಮುಖಭಾವ.

शबिस्ताँ - **पु०** ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ.

शबीह - **स्त्री०** ಚಿತ್ರ; ಭಾವ ಚಿತ್ರ.

शबोरोज़ - **अव्य०** ಹಗಲಿರುಳೂ; ಅಹೋರಾತ್ರಿ.

शब्बो - **स्त्री०** ರಜನೀಗಂಧ.

शम - **पु०** ಕ್ಷಮೆ; ಶಾಂತಿ; ತಾಳ್ಮೆ.

शमन - **पु०** ಅಡಗುವಿಕೆ; ಶಾಂತಿ; ದಮನ.

शमला - **पु०** ರುಮಾಲೆ.

शमशेर - **स्त्री०** ಕತ್ತಿ.

शमा - **स्त्री०** ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ.

शमादान - **पु०** ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮೆ.

शमी - **पु०** ಬನ್ನಿ ಮರ; ಶಮೀ ವೃಕ್ಷ.

शमीम - **स्त्री०** ಸುಗಂಧ; ಪರಿಮಳ.

शम्बा - **पु०** ಶನಿವಾರ.

शम्मा - **वि०** ತುಸ; ಸ್ವಲ್ಪ.

शम्स - **पु०** ಸೂರ್ಯ.

शयन - **पु०** ಮಲಗುವಿಕೆ; ನಿದ್ರಿಸುವಿಕೆ.

शयनागार - **पु०** ಶಯನಗೃಹ; ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ.

शय्या - **स्त्री०** ಹಾಸಿಗೆ; ಮಂಚ.

शर - **पु०** ಅಂಬು; ಬಾಣ.

शरअ - **स्त्री०** ಮತ; ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ; ಉಪಾಯ; ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ.

शरई - **वि०** ಮುಸಲ್ಮಾನೀ ಧರ್ಮಾನುಸಾರವಾದ;—**पाजामा** - ಉದ್ದವಾದ ಇಜಾರು;—**दाढ़ी** - ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಗಡ್ಡ.

शरण - **स्त्री०** ಮರೆ; ಆಶ್ರಯ.

शरणागत - **वि०** ಮರೆಹೊಕ್ಕ; ಶರಣಾಗತನಾದ.

शरत् - **स्त्री०** ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ; ಚಳಿ; ಶರದೃತು.

शरत्काल - **पु०** ಶರದೃತು.

शरद् - **स्त्री०** **दे०** **शरत्**.

शरबत - **पु०** ಶರಬತ್ತು; ಪಾನಕ; ರಸ.

शरभ - **पु०** ಮಿಡತೆ.

शरम - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆ; ಲಜ್ಜೆ; ಸಂಕೋಚ; ಮಾನ; ಗೌರವ.

शरमाऊ - **वि०** ಬಹಳವಾಗಿ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ; ಲಜ್ಜಾಶೀಲ.

शरमाना - **अ०** ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳು; ಲಜ್ಜಿತನಾಗು. **स०** ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿಸು; ಮಾನ ತೆಗೆ; ಲಜ್ಜಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು.

शरमालू - **वि०** **दे०** **शरमीला**.

शरमा - **क्रि०** ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡ; ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ.

शरमिन्दगी - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

शरमिन्दा - **वि०** ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡ; ಲಜ್ಜಿತ.

शरमीला - **वि०** ನಾಚಿಕೆಯುಳ್ಳ; ಲಜ್ಜಾಳು.

शरर - **पु०** ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿ.

शरह - **स्त्री०** ಟಿಪ್ಪಣಿ; ಟೀಕೆ; ಬೆಲೆ; ದರ.

शराकत - **स्त्री०** ಸೇರಿರುವಿಕೆ; ಭಾಗ.

शराफ़त - **स्त्री०** ಸೌಜನ್ಯ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

शराब - **स्त्री०** ಸಾರಾಯಿ; ಮದ್ಯ.

शराबखाना - **पु०** ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ.

शराबख़ोरी - **स्त्री०** ಕುಡುಕತನ.

शराबी - **वि०** ಕುಡುಕ.

शराबोर - **वि०** ತೊಯ್ದ; ನೆನೆದ.

शरार - **पु०** ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿ.

शरारत - **स्त्री०** ತುಂಟತನ; ಕೀಟಲೆ; ಕುಚೇಷ್ಟೆ.

शरीअत - **स्त्री०** ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ.

शरीक - **वि०** ಸೇರಿದ; ಸಮ್ಮಿಳಿತ; ಜೊತೆಗಾರ; ಭಾಗಸ್ಥ.

शरीफ़ - **वि०** ಪವಿತ್ರ. **पु०** ಕುಲೀನ; ಸಭ್ಯ; ಗೌರವಸ್ಥ.

शरीफ़ा - **पु०** ಸೀತಾಫಲ.

शरीर - **पु०** ದೇಹ. **वि०** ದುಷ್ಟ; ದುರುಳ.

शरीरी - **पु०** ಶರೀರಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಆತ್ಮ; ಜೀವ; ಪ್ರಾಣಿ.

शर्करा - **स्त्री०** ಸಕ್ಕರೆ; ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ.

शर्त - **स्त्री०** ಪಣ; ಕರಾರು; ನಿಬಂಧನೆ.

शर्तिया - **क्रि०** ಖಂಡಿತವಾಗಿ; ದಿಟವಾಗಿ. **वि०** ನಿಶ್ಚಯವಾದ.

शर्म - **स्त्री०** **दे०** **शरम.**

शर्मीला - **वि०** **दे०** **शरमीला.**

शर्वरी - **वि०** ಸಾಯಂಕಾಲ; ರಾತ್ರಿ.

शलग़म / **शलजम** - **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಿಹಿ ಮೂಲಂಗಿ.

शलभ - **पु०** ಮಿಡತೆ.

शलल - **पु०** ಮುಳ್ಳು ಹಂದಿಯ ಮುಳ್ಳು.

शलाका - **स्त्री०** ಕಡ್ಡಿ; ಸರಳು; ಸಲಾಕು; ಬಾಣ; ತಾಳೆ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಕ್ಕಿನಮುಳೆ.

शलीता - **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ದಪ್ಪನಾದ ಬಟ್ಟೆ.

शलूका - **पु०** ಅರೆತೋಳಿನ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕುಪ್ಪಸ.

शल्य - **पु०** ಒಂದು ಬಾಣ; ಅಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ; ಎಲುಬು; ಮೂಳೆ.

शल्यक्रिया - **स्त्री०** ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ.

शव - **पु०** ಹೆಣ; ನೀರು.

शवदाह - **पु०** ದಹನಕ್ರಿಯೆ; ದಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರ.

शश - **पु०** ಮೊಲ; ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕಲೆ ಅಥವಾ ಕಳಂಕ; ಜೂಜಿನದಾಳ; ಜೂಜು; ವಿಚಾರ; ಅಸಮಂಜಸ.

शशक - **पु०** ಮೊಲ.

शशमाही - **वि०** ಆರುತಿಂಗಳ; ಅರ್ಧ ವಾರ್ಷಿಕ.

शश-व-पंज - **पु०** ಚಿಂತೆ; ಅಸಮಂಜಸ; ವಿಚಾರ; ತೊಡಕು.

शशांक / **शशि** - **पु०** ಚಂದ್ರ.

शष्य - **स्त्री०** ಗರಿಕೆಹುಲ್ಲು.

शस्त - **पु०** ಗುರಿ. **स्त्री०** ಹೆಬ್ಬೆರಳು; ನಕ್ಕಿ; ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಮುಳ್ಳುಗಾಳ.

शस्त्र - **पु०** ಆಯುಧ; ಶಸ್ತ್ರ.

शस्त्रक्रिया - **स्त्री०** ಹುಣ್ಣು ಕುರು ಘಾಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ.

शस्त्रधर - **पु०** ಸಿಪಾಯಿ; ಸೈನಿಕ.

शस्त्रधारी - **वि०** ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ; ಆಯುಧಪಾಣಿಯಾದ. **पु०** ಸಿಪಾಯಿ; ಸೈನಿಕ.

शस्त्रागार - **पु०** ಆಯುಧಶಾಲೆ.

शस्य - **पु०** ಎಳೆಹುಲ್ಲು; ಬೆಳೆ; ಪೈರು.

शहंशाह - **पु०** ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಸಾರ್ವಭೌಮ.

शहंशाही - **वि०** ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಗೊಪ್ಪುವ. **स्त्री०** ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ.

शाह - **पु०** ರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಸಮ್ರಾಟ. **वि०** ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ; ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದ. **स्त्री०** ಚದುರಂಗದಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಯನ್ನು ಶಹ (ರಾಜ)ನಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುವಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಡುವಿಕೆ.

शहज़ादा - **पु०** ರಾಜಕುಮಾರ.

शहज़ोर - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠ; ಶಕ್ತಿವಂತ.

शहज़ोरी - **स्त्री०** ಬಲ; ಶಕ್ತಿ; ಅತ್ಯಾಚಾರ.

शहत - **पु०** **दे०** **शहद**.

शहतीर - **पु०** ದೂಲ; ರಿಪೀಸು.

शहतूत - **पु०** ಹಿಪ್ಪಲಿ ನೇರಳೆ; ಕಂಬಳಿ ಹಣ್ಣು.

शहद - **पु०** ಜೇನು ತುಪ್ಪ; ಮಧು.

शहना - **पु०** ನಗರರಕ್ಷಕ; ಕೊತ್ವಾಲ.

शहनाई - **स्त्री०** ಒಂದುವಾದ್ಯ; ನಾಗಸ್ವರ.

शहबत - **स्त्री०** ಕಾಮ; ಸಂಭೋಗ.

शहबाला - **पु०** ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದವಣಿಗನ ಸಂಗಡ ಬರುವ ಸಣ್ಣಬಾಲಕ.

शहर - **पु०** ಪಟ್ಟಣ; ನಗರ.

शहरियत - **स्त्री०** ನಾಗರಿಕತೆ; ನಾಜೋಕು.

शहरी - **वि०** ಪಟ್ಟಣದ; **पु०** ಪಟ್ಟಣಿಗ; ನಾಗರಿಕ.

शहवत - **स्त्री०** **दे०** **शहबत.**

शहादत - **स्त्री०** ಸಾಕ್ಷ್ಯ; ಪ್ರಮಾಣ; ರುಜುವಾತು.

शहाब - **पु०** ಅಚ್ಚಗೆಂಪು.

शहामत - **स्त्री०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಮಹತ್ವ.

शहीद - **पु०** ಸತ್ಯ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆತ್ತವ; ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಿ.

शांत - **वि०** ಸೌಮ್ಯವಾದ; ಸದ್ದಿಲ್ಲದ; ಉದ್ವೇಗವಿಲ್ಲದ; ಉದ್ರೇಕವಿಲ್ಲದ; ಸ್ಥಿರವಾದ.

शाइस्तगी - **स्त्री०** ಶಿಷ್ಟತೆ; ಸಹೃದಯತೆ; ಮನುಷ್ಯತ್ವ.

शाइस्ता - **वि०** ಸಭ್ಯ; ಶಿಷ್ಟ; ವಿನಯವುಳ್ಳ; ನಮ್ರನಾದ.

शाक - **पु०** ಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ; ತರಕಾರಿ.

शाक़ - **वि०** ಗಡುಸಾದ; ಅಸಹ್ಯವಾದ; ಕಷ್ಟವಾದ.

शाकट - **पु०** ಗಾಡಿಗೆ ಹೂಡುವ ಪ್ರಾಣಿ.

शाकल - **पु०** ಹವನದ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಸಮಿತ್ತು.

शाकाहार - **पु०** ಸಸ್ಯಾಹಾರ.

शाकाहारी - **पु०** ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ.

शाकिर - **वि०** ಕೃತಜ್ಞ; ಸಂತುಷ್ಟ; ತೃಪ್ತ.

शाकी - **वि०** ದೂರು ಹೇಳುವವ; ದಾವೆಮಾಡುವವ; ಚಾಡಿಖೋರ.

शाख़ - **स्त्री०** ಕೊಂಬೆ; ಟೊಂಗೆ; ತುಂಡು; ವಿಭಾಗ; ಕೊಂಬು; ಕೋಡು.

शाखा - **स्त्री०** ಕೊಂಬೆ; ಟೊಂಗೆ; ಶಾಖೆ; ವಿಭಾಗ.

शाखी - **वि०** ಕೊಂಬೆಗಳುಳ್ಳ.

शागिर्द - **पु०** ಶಿಷ್ಯ.

शागिर्दी - **स्त्री०** ಶಿಷ್ಯತ್ವ; ಸೇವೆ.

शाठ्य - **पु०** ಮೋಸ; ಕಪಟ.

शाण - **पु०** ಸಾಣೆಗಲ್ಲು.

शात - **वि०** ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ; ಮಸೆದ; ಬಡಕಲಾದ.

शातिर - **पु०** ಧೂರ್ತ; ಮೋಸಗಾರ.

शाद - **वि०** ಪ್ರಸನ್ನನಾದ; ಸಂತುಷ್ಟ; ತುಂಬಿದ. **पु०** ಪತನ.

शादमान - **वि०** ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ; ಪ್ರಸನ್ನನಾದ.

शादमानी - **स्त्री०** ಸಂತೋಷ; ಪ್ರಸನ್ನತೆ.

शादाब - **वि०** ಪೈರುಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ.

शादियाना - **पु०** ಮಂಗಳವಾದ್ಯ; ಆನಂದೋತ್ಸವ.

शादी - **स्त्री०** ಸಂತೋಷ; ಆನಂದ; ಮದುವೆ; ವಿವಾಹ.

शान - **स्त्री०** ವಿಜೃಂಭಣೆ; ಠೀವಿ; ಥಳಕು; ಒನಪು; ಒಯ್ಯಾರ.

शानदार - **वि०** ಠೀವಿಯ; ಬೆಡಗಿನ; ಭವ್ಯ.

शान-शौकत - **स्त्री०** ತಳಕುಬೆಳಕು; ಆಡಂಬರ; ವೈಖರಿ.

शाना - **पु०** ಬಾಚಣಿಗೆ.

शाप - **पु०** ಶಾಪ; ಜರೆಯುವ ನುಡಿ; ಧಿಕ್ಕಾರ.

शापग्रस्त - **वि०** ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ.

शापमुक्त - **वि०** ಶಾಪದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ.

शाफ़ी - **वि०** ಗುಣಪಡಿಸುವ; ಹಿತಕಾರಿ.

शाबाश - **अ०** ಭೇಷ್! ಭಳಿರೆ! ಶಹಬಾಸ್!

शाबाशी - **स्त्री०** ಹೊಗಳಿಕೆ; ಪ್ರಶಂಸೆ. **वि०** ಸಾಧುವಾದ.

शाम - **स्त्री०** ಸಂಜೆ; ಬೈಗು. **पु०** ಅರಬೀದೇಶದ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಹೆಸರು.

शामत - **स्त्री०** ದುರದೃಷ್ಟ; ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ; ವಿಪತ್ತು; ಕೇಡುಗಾಲ; ದುರ್ದಶೆ.

शामतज़दा - **वि०** ಅದೃಷ್ಟಹೀನ; ಮಂದಭಾಗ್ಯ; ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ.

शामियाना - **पु०** ಚಪ್ಪರ; ಡೇರೆ.

शामिल - **वि०** ಕೂಡಿದ; ಸಮ್ಮಿಳಿತವಾದ; ಸೇರಿದ.

शामिलात - **स्त्री०** ಹುದುವು; ಪಾಲುದಾರಿಕೆ; ಸೇರಿರುವಿಕೆ.

शामी - **स्त्री०** ಬೆತ್ತ ದೊಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಲೋಹದ ಹಿಡಿ; ಅಣಸು; ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಳೆ.

शायक - **पु०** ಅಂಬು; ಬಾಣ; ಕತ್ತಿ.

शायक़ - **वि०** ಸೊಗಸಿನ; ಷೋಕಿನ; ಅಭಿಲಾಷಿ.

शायद - **अव्य०** ಬಹುಶಃ.

शायर - **पु०** ಕವಿ.

शायरा - **स्त्री०** ಕವಯಿತ್ರಿ.

शायरी - **स्त्री०** ಕವಿತ್ವ; ಕವಿತೆ; ಕಾವ್ಯ.

शाया - **वि०** ಪ್ರಕಟವಾದ; ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

शायी - **वि०** ಮಲಗುವವ; ನಿದ್ರಿಸುವವ.

शारंगी - **स्त्री०** ಸಾರಂಗಿಯೆಂಬ ವಾದ್ಯ.

शारिका - **स्त्री०** ಮೈನಾ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿ.

शारीरक / **शारीरिक** - **वि०** ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ದೈಹಿಕ.

शाल - **पु०** ತೇಗದ ಮರ; ಸಾಗವಾನಿ. **स्त्री०** ಶಾಲುವೆ; ಶಾಲು; ಸಕಲಾತಿ.

शालीन - **वि०** ಶೀಲ, ಸ್ವಭಾವ.

शालीनता - **स्त्री०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ವಿನೀತತೆ.

शावक - **पु०** ಮರಿ.

शासक - **पु०** ಆಳುವವ.

शासन - **पु०** ಆಜ್ಞೆ; ಕಟ್ಟಳೆ; ಆಳ್ವಿಕೆ; ಆಡಳಿತ; ದಂಡನೆ; ಶಿಕ್ಷೆ.

शासित - वि० ಆಳ್ವಿಕೆಗೊಳಗಾದ.

शास्ति - स्त्री० ಶಾಸನ; ಶಿಕ್ಷೆ; ದಂಡನೆ.

शाहंशाह - पु० ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಸಾರ್ವಭೌಮ.

शाहंशाही - स्त्री० ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜನ ಪದವಿ; ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ.

शाह - पु० ರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಮಹಾರಾಜ; ಬಾದಶಹ.

शाहज़ादा - पु० ರಾಜಕುಮಾರ.

शाहज़ादी - स्त्री० ರಾಜಕುಮಾರಿ.

शाहबाज़ - पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡ ಗಿಡಗ.

शाहाना - वि० ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದ.

शाहिद - पु० ಸಾಕ್ಷಿಗಾರ; ಸಾಕ್ಷಿ. **वि०** ಸುಂದರವಾದ.

शाही - वि० ಅರಸನ; ರಾಜನ; ರಾಜಾರ್ಹ. **स्त्री०** ಶಾಸನ; ಆಳಿಕೆ.

शिकंजा - पु० ಒತ್ತುವ ಅಥವಾ ಬಿಗಿಯುವ ಯಂತ್ರ; ಕೋಳದಮರ.

शिकन - स्त्री० ಮುದುರುವಿಕೆ; ಉಡುಗುವಿಕೆ; ನಿರಿಗೆ; ಸುಕ್ಕು.

शिकम - पु० ಹೊಟ್ಟೆ; ಉದರ.

शिकमी - वि० ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ; ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಿನ; ಆಗರ್ಭ; ಒಳಗಿನ.

शिकमी-काश्तकार - पु० ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರೈತ.

शिकरा - पु० ಡೇಗೆ; ಗಿಡಗ.

शिकवा - पु० ದೂರು; ನಿಂದೆ; ಚಾಡಿ.

शिकस्त - स्त्री० ಸೋಲು; ಅಪಜಯ; **—देना** ಸೋಲಿಸು; **—खाना** - ಸೋಲು.

शिकस्ता - वि० ಒಡೆದ; ಮುರಿದ; ಭಗ್ನವಾದ; ಮೋಡಿ (ಬರಹ).

शिकायत - स्त्री० ದೂರು; ಚಾಡಿ; ನಿಂದೆ; ರೋಗ.

शिकार - स्त्री० ಬೇಟೆ; ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ; ಮಾಂಸ; ಆಹಾರ; ಭಕ್ಷ್ಯ; **—खेलना** - ಬೇಟೆಯಾಡು.

शिकार-गाह - स्त्री० ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಸ್ಥಳ.

शिकारी - पु० ಬೇಟೆಗಾರ; ಬೇಡರವ.

शिक्षक - पु० ಓದು ಕಲಿಸುವವ; ಗುರು; ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

शिक्षण - पु० ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

शिक्षा - स्त्री० ವಿದ್ಯೆ; ಶಿಕ್ಷೆ; ದಂಡನೆ.

शिक्षाप्रद - वि० ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಂಥ.

शिक्षार्थी - पु० ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ.

शिक्षाविभाग - पु० ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ.

शिक्षित - वि० ಓದುಕಲಿತ; ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ; ವಿದ್ವಾಂಸ; ಪಂಡಿತ.

शिखंड - पुं० ನವಿಲಗರಿ; ಜುಟ್ಟು.

शिखर - पुं० ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿ; ಶಿಖರ; ಗೋಪುರ; ಕಲಶ.

शिखा - स्त्री० ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; ದೀಪದಕುಡಿ.

शिखि - पुं० ಅಗ್ನಿ; ನವಿಲು; ಮಯೂರ.

शिगाफ़ - पुं० ಕೊಯ್ದ ಘಾಯ; ಬಿರುಕು; ಪಾಳ; ಸೀಳು; ಒಡಕು; ತೂತು.

शिगुफ़्ता - वि० ಅರಳಿದ.

शिगूफ़ा - पुं० ಮೊಗ್ಗೆ; ಮುಗುಳು; ಹೂವು; ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸಂಗತಿ; **—खिलाना** - ತಮಾಷೆಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸು.

शिताब - क्रि० ಬೇಗನೆ; ಶೀಘ್ರವಾಗಿ.

शिताबी - स्त्री० ಅವಸರ.

शिति - वि० ಬಿಳಿಯ.

शिथिल - वि० ಸಡಿಲವಾದ; ದುರ್ಬಲ.

शिद्दत - स्त्री० ವೇಗ; ಚುರುಕು; ಉಗ್ರತೆ; ಆಧಿಕ್ಯ.

शिनाख़्त - स्त्री० ಗುರುತು; ಪರಿಚಯ; ಪರಿಜ್ಞಾನ.

शिनास - वि० ಗುರುತಿಸುವವನು.

शिफ़र - पुं० ಗುರಾಣಿ.

शिर - पुं० ತಲೆ; ಹಣೆ; ಶಿಖರ.

शिरकत - स्त्री० ಪಾಲು; ಭಾಗ; ಹಿಸ್ಸೆ.

शिरमौर - पुं० ಕಿರೀಟ; ಅಧಿಪತಿ; ನಾಯಕ.

शिरस्त्राण - पुं० ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಆಯುಧಗಳ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗದಂತೆ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮೊಕವಾಡ; ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣ.

शिराकत - स्त्री० ಪಾಲುದಾರಿಕೆ; ವ್ಯಾಪಾರ ಆಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಜಂಟಿ ಅಧಿಕಾರ; ಭಾಗ; ಸಹಕಾರ; ವೈಯಕ್ತಿಕವಲ್ಲದ್ದು.

शिरीष - पुं० ಸಿರೀಸಮರ; ಬಾಗೇಹೂ.

शिरोधार्य - वि० ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸತಕ್ಕ; ಆದರದೊಡನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

शिलवट - स्त्री० दे० **सिलवट.**

शिला - स्त्री० ಕಲ್ಲು; ಬಂಡೆ.

शिलाजीत - पुं० ಶಿಲಾಜಿತ್ತು; ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಒಂದು ಔಷಧ.

शिलालेख - पुं० ಶಿಲಾಶಾಸನ.

शिल्प - पुं० ಕೈ ಕಸುಬು; ಕುಶಲವಿದ್ಯೆ; ಕಲ್ಲುಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸ.

शिल्पी - पुं० ಶಿಲ್ಪಿಕಾರ; ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವ; ಶಿಲ್ಪಿ; ಚಿತ್ರಗಾರ.

शिवाला - पुं० ದೇವಸ್ಥಾನ.

शिविका - स्त्री० ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ; ಡೋಲಿ.

शिविर - पुं० ಗುಡಾರ; ಡೇರೆ; ಶಿಬಿರ.

शिष्ट - वि० ಧರ್ಮಶೀಲ; ಶಾಂತ; ಧೀರ; ಸುಶೀಲ; ಸಭ್ಯ; ಶ್ರೇಷ್ಠ.

शिष्टाचार - पुं० ಸಾಧುವಾದ ನಡವಳಿಕೆ; ವಿಧೇಯತೆ.

शिस्त - स्त्री० ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೊಕ್ಕೆ; ಗಾಳ; ಗುರಿ; ಲಕ್ಷ್ಯ; ಶಿಸ್ತು.

शीकर - पु० ಹನಿ; ತುಂತುರು; ಗಾಳಿ; ನೀರಿನ ಹನಿ.

शीघ्र - क्रि० ಬೇಗನೆ.

शीतज्वर - पु० ಚಳಿಜ್ವರ.

शीतल - वि० ತಣ್ಣಗಿರುವ; ತಂಪಾದ; ತೃಪ್ತ. **पु०** ತಂಪು.

शीतला - स्त्री० ಸಿಡುಬು; ಮೈಲಿಗೆ.

शीर - पु० ಹಾಲು.

शीरगर्म - वि० ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ; ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ; ಕವೋಷ್ಣ.

शीरा - पु० ಸಣ್ಣ ರಕ್ತನಾಳ; ಷರಬತ್ತು; ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಕ; ಕ್ಷೀರ.

शीराज़ - पु० ಏರ್ಪಾಡು.

शीरीं - वि० ಸಿಹಿಯಾದ; ಮಧುರವಾದ; ಪ್ರಿಯ; ಪ್ರೇಮದ.

शीरीज़बाँ - स्त्री० ನಲ್ಮಾತು; ಸವಿನುಡಿ.

शीरीनी - स्त्री० ಸವಿ; ಮಾಧುರ್ಯ.

शीर्ण - वि० ಭಗ್ನವಾದ; ಹೆರುಕುಮುರುಕಾಗಿರುವ; ಕೃಶವಾದ.

शीर्ष - पु० ತಲೆ; ಹಣೆ; ತುದಿ.

शीर्षक - पु० ಶಿರೋನಾಮೆ.

शील - पु० ನಡೆನುಡಿ; ಆಚರಣೆ; ಸ್ವಭಾವ; ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ; ಜಾಣ.

शीलवान् - वि० ಶೀಲವಂತ; ಒಳ್ಳೆಯ ಆಚರಣೆಯುಳ್ಳ.

शीशम - पु० ಒಂದು ವೃಕ್ಷಜಾತಿ; ಬೀಟೀಮರ.

शीशमहल - पु० ಗಾಜಿನ ಮನೆ.

शीशा - पु० ಗಾಜು; ಕನ್ನಡಿ.

शीशी - स्त्री० ಗಾಜಿನ ಬುಡ್ಡಿ; ಸೀಸೆ; ಬಾಟ್ಲಿ.

शुंड - पु० ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲು.

शुक - पु० ಗಿಣಿ.

शुकराना - पु० ಕೃತಜ್ಞತೆ; ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದನಂತರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಕೊಡುವ ಹಣ.

शुक्त - वि० ಹುಳಿಯಾದ; ಹುಳ್ಳಗಿರುವ. **पु०** ಹುಳಿಮಜ್ಜಿಗೆಯ ನೀರು.

शुक्ति - स्त्री० ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು; ಶಂಖ.

शुक्र - वि० ಬಿಳಿಯ. **पु०** ಒಂದು ಗ್ರಹ; ವೀರ್ಯ; ಪೌರುಷ.

शुक्र - पु० ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪ್ರಕಟಣೆ; ಧನ್ಯವಾದ.

शुक्रगुज़ारी - स्त्री० ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆ; ಕೃತಜ್ಞತೆ.

शुक्रिया - पु० ಧನ್ಯವಾದ; **—अदा करना -** ಅಭಿನಂದಿಸು; ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸು.

शुक्ल - वि० ಬಿಳಿಯ.

शुजा - वि० ವೀರ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

शुजाअत - स्त्री० ಶೌರ್ಯ; ಪರಾಕ್ರಮ.

शुतुर - पु० ಒಂಟೆ; **—कीना -** ಹಗೆತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವವ; **—गमज़ा -** ಮೋಸ; ಕಪಟ.

शुतुरगाव - **पु०** ಜರಾಫೆ.
शुतुरमुर्ग - **पु०** ಉಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ.
शुद - **वि०** ಪುರಾತನ. **पु०** ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಾರಂಭ.
शुदनी - **स्त्री०** ಸಂಭವಿಸಲಿರುವ ಮಾತು.
शुद्धिपत्र - **पु०** ತಪ್ಪೋಲೆ.
शुफ़ा - **पु०** ನೆರೆಯವ.
शुबहा - **पु०** ಸಂದೇಹ; ಸಂಶಯ; ಭ್ರಾಂತಿ.
शुभ - **वि०** ಮಂಗಳಕರವಾದ. **पु०** ಮಂಗಳ; ಶುಭ.
शुभचिंतक - **वि०** ಹಿತೈಷಿ.
शुभा - **स्त्री०** ಶೋಭೆ; ಕಾಂತಿ.
शुभ्र - **वि०** ಬಿಳಿಯ; ಉಜ್ವಲ.
शुमार - **पु०** ಸಂಖ್ಯೆ; ಎಣಿಕೆ; ಲೆಕ್ಕ; ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.
शुमारी - **स्त्री०** ಎಣಿಕೆ.
शुमाल - **स्त्री०** ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕು.
शुरू - **पु०** ಮೊದಲು; ಪ್ರಾರಂಭ.
शुल्क - **पु०** ಬಾಡಿಗೆ; ಫೀಜು; ರುಸುಂ.
शुश्रूषा - **स्त्री०** ಸೇವೆ; ಪರಿಚರ್ಯೆ.
शुष्क - **वि०** ಒಣಗಿದ; ನೀರಸವಾದ.
शूकर - **पु०** ಹಂದಿ.
शून्य - **पु०** ಸೊನ್ನೆ; ಖಾಲಿ; ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ. **वि०** ಏನೂಯಿಲ್ಲದ; ಖಾಲಿಯಾದ; ವಿಹೀನ; ರಹಿತ.
शूप - **पु०** ಮೊರ.
शूम - **वि०** ಅವಲಕ್ಷಣವಾದ; ಕೆಟ್ಟ; ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ; ಲೋಭಿ.
शूर - **पु०** ವೀರ; ಸೂರ್ಯ.
शूल - **पु०** ಮುಳ್ಳು; ಶೂಲ.
शृंखला - **स्त्री०** ಕ್ರಮ; ವರಿಸೆ; ಸರಪಳಿ; ಸಂಕೋಲೆ; ಡಾಬು.
शृंग - **पु०** ಶಿಖರ; ಗೋಪುರ; ಕಲಶ.
शृंगार - **पु०** ನವರಸಗಳಲ್ಲೊಂದು; ಅಲಂಕಾರ.
शृगाल - **पु०** ನರಿ. **वि०** ಹೇಡಿ; ಅಂಜುಬುರುಕ.
शेख़ - **पु०** ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರನ ವಂಶಸ್ಥರ ಬಿರುದು; ಧರ್ಮಗುರು; ಆಚಾರ್ಯ.
शेख़चिल्ली - **पु०** ಗಾಂಪರೊಡೆಯ; ಮೂರ್ಖ.
शेखर - **पु०** ತಲೆ; ಹಣೆ.
शेखी - **स्त्री०** ಅಹಂಕಾರ; ಗರ್ವ; ಠೀವಿ; ದರ್ಪ; ಜಂಭ; ದುರಭಿಮಾನ; **—बघारना या मारना** - ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು.
शेफ़्तगी - **स्त्री०** ಆಸಕ್ತಿ.
शेफ़्ता - **वि०** ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ.
शेर - **पु०** ಸಿಂಹ; ವೀರಪುರುಷ; ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚರಣದ ಕವಿತೆ.
शेरवानी - **स्त्री०** ನಿಲುವಂಗಿ; ಅಂಗಿ.
शेष - **पु०** ಉಳಿತಾಯ; ಬಾಕಿ; ಮರಣ.
शेवा - **पु०** ರೀತಿ; ಪದ್ಧತಿ.

शै - स्त्री० ವಸ್ತು; ಪದಾರ್ಥ.

शैतान - पु० ಸೈತಾನ; ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ದುರ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆಳೆಯುವ ದೇವತೆ.

शैतानी - स्त्री० ದುಷ್ಟತನ; ತುಂಟತನ; ಉಪದ್ರವ.

शैदा - वि० ಪ್ರೀತಿಸಿದವ; ಪ್ರೇಮಿ..

शैदाई - पु० ಪ್ರೇಮಮಾಡುವವ.

शैल - पु० ಬೆಟ್ಟ; ಪರ್ವತ; ಬಂಡೆ.

शैली - स्त्री० ಬಗೆ; ಕ್ರಮ; ಪದ್ಧತಿ; ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನ; ಶೈಲಿ.

शैवाल - पु० ಪಾಚಿ.

शैशव - वि० ಎಳೆತನದ. पु० ಎಳೆತನ; ಚಿಕ್ಕಂದು; ಬಾಲ್ಯ.

शोकाकुल, शोकार्त्त - वि० ಶೋಕದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ.

शोख़ - वि० ಜಂಭವುಳ್ಳ.

शोख़ी - स्त्री० ಜಂಭ.

शोच - पु० ದುಃಖ; ಚಿಂತೆ.

शोचनीय - वि० ದುಃಖಪಡಬೇಕಾದ.

शोणित - वि० ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ. पु० ರಕ್ತ.

शोथ - पु० ಬಾವು.

शोध - पु० ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಶೋಧನೆ.

शोधपत्र - पु० ತಪ್ಪೋಲೆ.

शोधक - पु० ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವವ.

शोधन - पु० ಶುದ್ಧಮಾಡುವಿಕೆ; ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿಕೆ.

शोधना - स० ಶುದ್ಧಮಾಡು; ಹುಡುಕು; ಶೋಧಿಸು.

शोभना - अ० ಶೋಭಿಸು.

शोभा - स्त्री० ಕಾಂತಿ; ಸೌಂದರ್ಯ; ಸೊಬಗು; ಅಲಂಕಾರ.

शोभायमान, शोभित - वि० ಸುಂದರ; ಶೋಭಿಸುವ.

शोर - पु० ಗದ್ದಲ; ಕೋಲಾಹಲ; ಗಡಿಬಿಡಿ.

शोरगुल - पु० ಗದ್ದಲ; ಗೌಜಿ.

शोरबा - पु० ಮಾಂಸದ ನೀರು; ಮಾಂಸದ ಸಾರು.

शोरा - पु० ಸೋರುಪ್ಪು; ಚವುಳು.

शोरिश - स्त्री० ಗದ್ದಲ.

शोला - पु० ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ.

शोशा - पु० ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಿರುವ ಭಾಗ; ಅದ್ಭುತವಾದ ಮಾತು.

शोषक - वि० ಬತ್ತಿಸುವಂಥ; ಹಿಂಗಿಸುವಂಥ; ಹೀರುವ. पु० ನಾಶಮಾಡುವವ.

शोषण - पु० ಶೋಷಿಸುವಿಕೆ; ಹೀರುವಿಕೆ.

शोषित - वि० ಶೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಒಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಬತ್ತಿಹೋದ.

शोहदा - पु० ಪುಂಡ; ಪೋಕರಿ; ಸೊಗಸುಗಾರ.

शोहरत - स्त्री०, शोहरा - पु० ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ; ವಿಖ್ಯಾತಿ; ಹೆಸರುವಾಸಿ.

शौक़ - पु० ಗೀಳು; ಚಾಳಿ; ಷೋಕು; —से - ಆನಂದವಾಗಿ, ಭೇಷಾಗಿ.

शौकृत - स्त्री० ಠೀವಿ; ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ; ದರ್ಪ; ವೈಖರಿ.

शौकिया - **क्रिं** ಖುಷಿಯಾಗಿ; ಷೋಕಾಗಿ. **विं** ಷೋಕಿನ.

शौकीन - **स्त्रीं** ಷೋಕಿನವ; ಸೊಗಸುಗಾರ; ವಿಲಾಸಿ.

शौकीनी - **स्त्रीं** ಷೋಕಿ; ಮೋಜು; ವ್ಯಭಿಚಾರ.

शौच - **पुं** ಸ್ವಚ್ಛತೆ; ಶುಚಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ; ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ.

शौर्य - **पुं** ಪರಾಕ್ರಮ.

शौहर - **पुं** ಗಂಡ; ಭರ್ತ.

श्मशान - **पुं** ಸುಡುಗಾಡು; ಸ್ಮಶಾನ.

श्यामल - **विं** ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ.

श्यामसुंदर - **पुं** ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ.

श्येन - **पुं** ಹದ್ದು.

श्रद्धा - **स्त्रीं** ಪೂಜ್ಯಭಾವ; ಅಕ್ಕರೆ; ಆಸ್ಥೆ; ಭಕ್ತಿ.

श्रद्धालु - **विं** ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನುಳ್ಳ.

श्रद्धेय - **विं** ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ; ಪೂಜನೀಯ.

श्रम - **पुं** ಪರಿಶ್ರಮ; ಆಯಾಸ; ಬಳಲಿಕೆ; ವ್ಯಾಯಾಮ.

श्रमकण - **पुं** ಬೆವರ ಹನಿ.

श्रमजल - **पुं** ಬೆವರು.

श्रमजीवी - **पुं** ಕೂಲಿಗಾರ.

श्रमण - **पुं** ಜೈನಮತದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ.

श्रमी - **विं** ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವ. **पुं** ಕೂಲಿಗಾರ.

श्रवना - **अं** ಸೋರು; ಸ್ರವಿಸು.

श्रांति - **स्त्रीं** ಪರಿಶ್ರಮ; ಆಯಾಸ; ಬಳಲಿಕೆ; ದುಃಖ.

श्रेणि }
श्रेणी } **स्त्रीं** ಸಾಲು; ಪಂಕ್ತಿ; ಮೆಟ್ಟುವರಿಸೆ.

श्रेणीबद्ध - **पुं** ಸಾಲಾಗಿರುವ; ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ.

श्रेणीयुद्ध - **पुं** ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಗಗಳ ಸಂಘರ್ಷ.

श्रेय - **पुं** ಶ್ರೇಯಸ್ಸು; ಕೀರ್ತಿ.

श्रोता - **पुं** ಆಲಿಸುವವ.

श्लाघनीय - **विं** ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ; ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹ.

श्लाघा - **स्त्रीं** ಪ್ರಶಂಸೆ; ಹೊಗಳಿಕೆ; ಮುಖಸ್ತುತಿ.

श्लेष - **पुं** ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ.

श्लेष्म - **पुं** ಶ್ಲೇಷ್ಮ; ಕಫ.

श्वपच - **पुं** ಚಂಡಾಲ.

श्वसुर - **पुं** ಮಾವ.

श्वान - **पुं** ನಾಯಿ.

श्वापद - **पुं** ಹಿಂಸೆಮಾಡುವ ಜೀವಿಗಳು.

श्वास - **पुं** ಉಸಿರು.

ष

षंड - **पुं** ನಪುಂಸಕ.

षट् - **विं** ಆರು. **पुं** ಆರನೆ ಸಂಖ್ಯೆ.

षट्कोण - **विं** ಆರು ಮೂಲೆಗಳುಳ್ಳ.

षट्पद - **विं** ಆರುಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ.

षडंघ्रि - **पुं** ತುಂಬಿ; ಭ್ರಮರ.

षडानन - **पुं** ಕಾರ್ತಿಕೇಯ.

षड्यंत्र - **पुं** ಒಳಸಂಚು; ಪಿತೂರಿ.

षण्मुख - **पु०** ಕಾರ್ತಿಕೇಯ.

षाण्मासिक - **वि०** ಆರುತಿಂಗಳ; ಅರ್ಧ ವರ್ಷದ.

षोड़श - **वि०** ಹದಿನಾರು.

षोड़शी - **स्त्री०** ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು.

स

संकट - **पु०** ದುಃಖ; ತೊಂದರೆ; ವಿಪತ್ತು. **वि०** ಇರುಕಾದ; ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ.

संकना - **अ०** ಶಂಕಿಸು.

संकर - **पु०** ಬೆರಕೆ; ಮಿಶ್ರಣ.

संकरा - **वि०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ; ಸಂಕೀರ್ಣ. **पु०** ದುಃಖ; ವಿಪತ್ತು. **स्त्री०** ಸರಪಳಿ; ಸಂಕೋಲೆ.

संकराना - **स०** ಮುಚ್ಚು.

संकरी - **वि०** ಬೆರಕೆ ಜಾತಿಯವ.

संकर्षण - **पु०** ಎಳೆಯುವಿಕೆ; ಜಗ್ಗುವಿಕೆ.

संकल - **स्त्री०** ಚಿಲಕ; ಸರಪಳಿ.

संकलन - **पु०** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಿಕೆ; ಕೂಡುವಿಕೆ; ಕೂಡುವ ಲೆಕ್ಕ.

संकलित - **वि०** ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संकल्प - **पु०** ವಿಚಾರ; ಇಚ್ಛೆ; ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ.

संकार - **स्त्री०** ಸನ್ನೆ; ಇಂಗಿತ.

संकारना - **स०** ಸನ್ನೆಮಾಡು.

संकीर्ण - **वि०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ.

संकीर्तन - **पु०** ಭಜನೆ.

संकुचित - **वि०** ಮುದಡಿಕೊಂಡ; ಸಂಕುಚಿಸಿದ.

संकुल - **वि०** ಒತ್ತಾಗಿರುವ; ದಟ್ಟವಾದ. **पु०** ಸಮೂಹ; ಗುಂಪು.

संकेत - **पु०** ಸನ್ನೆ; ಗುರುತು; ಚಿನ್ಹೆ.

संकोच - **पु०** ನಾಚಿಕೆ; ಲಜ್ಜೆ; ಭಯ.

संकोचना - **अ०** ಸಂಕೋಚಮಾಡು.

संकोची - **वि०** ಸಂಕೋಚವುಳ್ಳವ.

संक्रमण - **पु०** ನಡೆಯುವಿಕೆ; ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ.

संक्रामक - **वि०** ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬರುವ (ರೋಗ); **पु०** ಅಂಟುರೋಗ.

संक्रामी - **वि०** ಅಂಟುರೋಗವನ್ನು ಹರಡಿಸುವ (ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿ).

संक्षिप्त - **वि०** ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संक्षेपतः / **संक्षेपतया** } **अव्य०** ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿಯೇ.

संखिया - **पु०** ಶಂಖ ಪಾಷಾಣ; ಗೌರೀಪಾಷಾಣ.

संग - **पु०** ಕಲ್ಲು; ಶಿಲೆ; ಜೊತೆ; ಕೂಟ. **क्रि०** ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ; ಸಂಗಡ.

संगठन - **पु०** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಿಕೆ; ಸಂಘಟನೆ.

संगत - **स्त्री०** ಸಂಗ; ಜತೆ; ಸಂಗಾತಿ.

संग-तराश - **पु०** ಕಲ್ಲುಕುಟಿಗ.

संगति - **स्त्री०** ಸೇರುವಿಕೆ; ಸಂಘ; ಕೂಟ.

संग-दिल - **वि०** ಕಲ್ಲೆದೆಯ; ಕ್ರೂರ.

संग-दिली - **स्त्री०** ಕಲ್ಲೆದೆ; ಕ್ರೌರ್ಯ.

संग-पुश्त - **पु०** ಆಮೆ.

संगमरमर - **पु०** ಅಮೃತ ಶಿಲೆ; ಹಾಲುಗಲ್ಲು.

संग-रेज़ा - **पु०** ಕಲ್ಲು ಹರಳು.

संग-मूसा - **पु०** ಕರಿಕಲ್ಲು.

संगाती - **पु०** ಸಂಗಡಿಗ; ಗೆಳೆಯ; ಮಿತ್ರ.

संगिनी - **स्त्री०** ಹೆಂಡತಿ.

संगी - **पु०** ಗೆಳೆಯ; ಸ್ನೇಹಿತ **वि०** ಕಲ್ಲಿನ.

संगीन - **वि०** ಕಲ್ಲಿನಂತಹ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ; ಬಾಳಿಕೆಬರುವ; **पु०** ತುಪಾಕಿ

संगे-मसानो - **पु०** ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲಿ ರೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲ್ಲು.

संगृहीत - **वि०** ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संगृहीता - **पु०** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವವ.

संग्रह - **पु०** ಕೂಡಿಹಾಕುವಿಕೆ; ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥ.

संग्रही - **पु०** ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವ.

संग्राम - **पु०** ಯುದ್ಧ.

संघ - **पु०** ಸಮೂಹ; ಸಮುದಾಯ; ಕೂಟ.

संघट } **पु०** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಿಕೆ;
संघटन } ಮಿಳನ; ಸಂಯೋಗ; ಪರಸ್ಪರ ತಿಕ್ಕಾಟ; ಜಗಳ; ಯುದ್ಧ.

संघटित - **वि०** ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संघर्ष } **पु०** ತಿಕ್ಕಾಟ; ಸಂಘ-
संघर्षण } ರ್ಷಣೆ.

संघात - **पु०** ಪೆಟ್ಟು; ಹೊಡೆತ; ಕೊಲೆ.

संघातक - **वि०** ಕೊಲ್ಲುವ; ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆಯುವ: ನಾಶಪಡಿಸುವ.

संघाती - **पु०** ಸಂಗಡಿಗ; ಜತೆಗಾರ; ಮಿತ್ರ; ಪ್ರಾಣನಾಶಕ.

संघारना - **स०** ನಾಶಪಡಿಸು; ಕೊಲ್ಲು; ಸಂಹರಿಸು.

संघाराम - **पु०** ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷು ಮತ್ತು ಶ್ರಮಣರು ವಾಸಿಸುವ ಮಠ.

संघोष - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದ.

संचना - **स०** ಸಂಗ್ರಹಮಾಡು; ಸಂರಕ್ಷಿಸು.

संचय - **पु०** ರಾಶಿ; ಗುಡ್ಡೆ; ಕೂಡಿಡುವಿಕೆ.

संचयन - **पु०** ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆ.

संचरण - **पु०** ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ.

संचरना - **अ०** ತಿರುಗಾಡು; ಸಂಚರಿಸು.

संचार - **पु०** ತಿರುಗಾಟ; ಸಂಚಾರ; ಹರಡುವಿಕೆ.

संचारक - **पु०** ಸಂಚರಿಸುವವ; ಮುಂದಾಳು.

संचारित - **वि०** ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संचालक - **पु०** (ಕಾರ್ಯ) ನಿರ್ವಾಹಕ.

संचालन - पु० ನಡೆಸುವಿಕೆ; ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ; ನಿರ್ವಹಣೆ.

संचित - वि० ಕೂಡಿಟ್ಟ; ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ; ರಾಶಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

संजम - पु० दे० **संयम.**

संजमी - वि० दे० **संयमी.**

संजात - वि० ಹುಟ್ಟಿದ.

संजाफ़ - स्त्री० ಅಂಚು; ಕುಚ್ಚು.

संजीदगी - स्त्री० ಗಾಂಭೀರ್ಯ; ಘನತೆ; ಗಂಭೀರತೆ.

संजीदा - वि० ಗಂಭೀರವಾದ.

संजीवन - पु० ಬದುಕಿಸುವವ.

संजीवी - वि० ಸತ್ತವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವ.

संजोग - पु० दे० **संयोग.**

संजोना - स० ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸು.

संज्ञा - स्त्री० ಎಚ್ಚರ; ಜ್ಞಾನ; ಹೆಸರು; ನಾಮಪದ; ಸನ್ನೆ; ಸಂಕೇತ.

संझा - स्त्री० ಸಂಜೆ; ಸಾಯಂಕಾಲ.

संड़सी - स्त्री० ಪಟಕಾರು; ಇಕ್ಕಳ.

संडा - वि० ಕೊಬ್ಬಿದ; ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟ. पु० ಕೋಣೆಯ.

संडास - पु० ಪಾಯಖಾನೆಯ ಕುಳಿ.

संतत - अ० ಯಾವಾಗಲೂ; ನಿರಂತರ.

संतप्त - वि० ಕಾದ; ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟ; ದುಃಖಿತ.

संतरा - पु० ದೊಡ್ಡಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣು.

संतरी - पु० ಕಾವಲುಗಾರ; ಪಹರೇದಾರ.

संतान - स्त्री० ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ; ಸಂತತಿ.

संताप - पु० ಉರಿ; ಬೇಗೆ ತಾಪ; ದುಃಖ; ಮನೋವ್ಯಥೆ.

संतुष्ट - वि० ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದ.

संतोख / **संतोष** - पु० ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ; ಹರ್ಷ; ಆನಂದ.

संतोषी - पु० ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದವ.

संदर्भ - पु० ರಚನೆ; ಲೇಖನ; ಪ್ರಬಂಧ; ಸಂಬಂಧ; ಸಂದರ್ಭ.

संदल - पु० ಶ್ರೀಗಂಧ; ಚಂದನ.

संदिग्ध - वि० ಸಂದೇಹಪೂರ್ಣವಾದ; ಎಡವಟ್ಟಾದ.

संदूक - पु० ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

संदूकचा - पु० / **संदूकची** - स्त्री० ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಕೈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

संदेश - पु० ಸುದ್ದಿ; ಸಮಾಚಾರ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಿಠಾಯಿ.

संदेशा / **संदेसा** - पु० ಸುದ್ದಿ; ಸಮಾಚಾರ.

संदेह - पु० ಸಂಶಯ; ಸಂದೇಹ.

संदोह - पु० ಗುಂಪು; ಹಿಂಡು.

संधान - पु० ಗುರಿಯಿಡುವಿಕೆ; ಹುಡುಕುವಿಕೆ.

संधानना - स० ಗುರಿಯಿಡು.

संधि - स्त्री० ಸೇರುವಿಕೆ; ಮಿಲನ; ಒಪ್ಪಂದ; ಮೈತ್ರಿ.

संपत्-संपत्ति / **संपद्-संपदा** - स्त्री० ಸಿರಿ; ಸಂಪತ್ತು; ಐಶ್ವರ್ಯ; ಸಿದ್ಧಿ; ಸೌಭಾಗ್ಯ; ಪ್ರಾಪ್ತಿ; ಲಾಭ.

संपन्न - **वि०** ಪೂರ್ಣವಾದ; ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಶ್ರೀಮಂತ; ಧನವಂತ.

संपर्क - **पु०** ಸೇರುವಿಕೆ; ಮಿಶ್ರಣ; ಸಂಸರ್ಗ; ಸ್ನೇಹ.

संपा - **स्त्री०** ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ; ಮಿಂಚು.

संपात - **पु०** ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬೀಳುವಿಕೆ.

संपादक - **पु०** ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವವ; ಸಂಪಾದಕ; ಎಡಿಟರು.

संपादकीय - **वि०** ಸಂಪಾದಕನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ. **पु०** ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಅಗ್ರ ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

संपादन - **पु०** ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ. ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ; ಪ್ರಕಟಿಸುವಿಕೆ.

संपादिका - **स्त्री०** ಸಂಪಾದಕಿ.

संपादित - **वि०** ತಯಾರಾದ.

संपुट - **पु०** ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಡಬ್ಬಿ; ಭರಣಿ; ಬೊಗಸೆ.

संपूर्ण - **वि०** ಎಲ್ಲಾ; ಪೂರ್ತಿಯಾದ.

संपूर्णतया - **क्रि०** ಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಪೂರಾ; ಚೆನ್ನಾಗಿ.

सँपेरा - **पु०** ಹಾವಾಡಿಗ.

सँपोला - **पु०** ಹಾವಿನ ಮರಿ.

सँपोलिया - **पु०** ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವ; ಹಾವಾಡಿಗ.

संप्रति - **अव्य०** ಈಗಲೇ; ಪ್ರಕೃತ.

संप्रदान - **पु०** ದಾನ ಕೊಡುವಿಕೆ.

संप्रदानी - **पु०** ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ; ಪಂಗಡ; ಮಾರ್ಗ; ಪಥ; ರೂಢಿ; ಪರಿಪಾಟಿ.

संबंध - **पु०** ನೆಂಟಸ್ತನ; ಬಾಂಧವ್ಯ; ಮಿಳನ; ಮದುವೆ.

संबंधी - **वि०** ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ; ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ. **पु०** ನೆಂಟ; ಬಳಗದವ.

संबद्ध - **वि०** ಕೂಡಿಸಿದ; ತಾಗಿದ; ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ.

संबल - **पु०** ಪಾಥೇಯ; ದಾರೀ ಖರ್ಚು.

संबोधन - **पु०** ಕರೆ; ಆಹ್ವಾನ.

संभलना - **अ०** ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡು; ಸಾಗು; ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಹುಷಾರಾಗು.

संभव - **पु०** ಹುಟ್ಟು; ಜನ್ಮ.

संभवतः - **क्रि०** ಬಹುಶಃ.

संभवनीय - **वि०** ಒದಗಬಹುದಾದ; ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ.

संभार - **पु०** ತಡ; ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ರಕ್ಷಣೆ.

संभारना - **स० दे०** **संभालना.**

संभाल - **स्त्री०** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ; ರಕ್ಷಣೆ; ಏರ್ಪಾಡು.

संभालना - **स०** ನಿಭಾಯಿಸು; ಸಂಬಾಳಿಸು; ನಿರ್ವಹಿಸು; ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳು; ತಾಳು; ಸಹಿಸು; ಕಾಪಾಡು.

संभावना - **स्त्री०** ನಡೆಯಬಹುದಾದ್ದು; ಕಲ್ಪನೆ; ಗೌರವ.

संभाषण - **पु०** ಮಾತುಕತೆ.

संभ्रम - **पु०** ತಿರುಗುವಿಕೆ; ಸುತ್ತುವಿಕೆ; ಕಳವಳ; ಪ್ರಮಾದ.

संभ्रांत - **पु०** ಕಳವಳಗೊಂಡ; ಉದ್ವಿಗ್ನ; ಶಿಷ್ಟ.

संभ्रांति - **स्त्री०** ಕಳವಳ; ಉದ್ವೇಗ; ಆತುರ.

संमेलन - **पु० दे० सम्मेलन.**

संयम - **पु०** ತಡೆ; ಅಂಕೆ; ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ; ನಿರೋಧ; ಕಟ್ಟು; ಬಂಧನ.

संयमी - **वि०** ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡವ; ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ; ಯೋಗಿ.

संयुक्त - **वि०** ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ; ಒಡಗೂಡಿದ; ಸಹಿತ.

संयोग - **पु०** ಸೇರುವಿಕೆ; ಮಿಶ್ರಣ; ದೈವ ಘಟನೆ;—**से** - ದೈವ ವಶದಿಂದ.

संयोजक - **पु०** ಕೂಡಿಸುವವ; ಜೋಡಿಸುವವ; ಸಭೆ ಸೇರಿಸುವವ.

संयोजन - **पु०** ಸೇರಿಸುವಿಕೆ; ಏರ್ಪಾಟು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

संयोजित - **वि०** ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

संरक्षक - **पु०** ಕಾಪಾಡುವವ; ಸಾಕುವವ; ರಕ್ಷಕ.

संरक्षण - **पु०** ಪಾಲನೆ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ; ಅಧಿಕಾರ; ಅಂಕೆ.

संलग्न - **वि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ.

संलाप - **पु०** ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ.

संलिप्त - **वि०** ಮಗ್ನ ತಲ್ಲೀನ.

संवत् - **पु०** ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ.

संवत्सर - **पु०** ವರ್ಷ.

संवरण - **पु०** ದೂರ ಮಾಡುವಿಕೆ; ಬಚ್ಚಿಡುವಿಕೆ; ಆರಿಸುವಿಕೆ.

संवरणीय - **वि०** ನಿವಾರಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ; ಮದುವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ.

संवरना - **अ०** ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಅಲಂಕೃತವಾಗು.

संवर्त्तन - **पु०** ಸುತ್ತುವಿಕೆ.

संवर्त्तित - **वि०** ಸುರುಳಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ; ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ.

संवर्द्धन - **पु०** ಬೆಳೆಯುವಿಕೆ; ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಸಾಕುವಿಕೆ; ಪೋಷಣೆ.

संवर्द्धित - **वि०** ಬೆಳಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ.

संवाद - **पु०** ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ; ಸುದ್ದಿ; ಸಮಾಚಾರ.

संवाददाता - **पु०** ಸುದ್ದಿಗಾರ; ಬಾತ್ಮೀದಾರ.

संवारना - **स०** ಸಿಂಗರಿಸು; ಅಲಂಕರಿಸು; ಸರಿಪಡಿಸು.

संविधान - **पु०** ರಚನೆ; ಏರ್ಪಾಡು.

संवेदन - **पु०** ಅನುಭವಿಸುವಿಕೆ.

संवेदना - **स्त्री०** ಪರಿತಾಪ.

संवेष्टन - **पु०** ಸುತ್ತುವಿಕೆ; ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತುವಿಕೆ; ಆವರಿಸುವಿಕೆ.

संशय - **पु०** ಸಂದೇಹ.

संशयात्मक - **वि०** ಸಂದೇಹವುಳ್ಳ; ಸಂದಿಗ್ಧ; ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ.

संशोधक - पुं० ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡು ವವ.

संशोधन - पुं० ತಿದ್ದುಪಡಿ; ಸರಿಪಡಿ ಸುವಿಕೆ.

संशोधित - वि० ತಿದ್ದಲ್ಪಟ್ಟ; ತಿದ್ದು ಪಡಿಯಾದ.

संशोषण - पुं० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೀರುವಿಕೆ.

संसर्ग - पुं० ಸಂಪರ್ಕ; ಸಹವಾಸ.

संसर्गदोष - पुं० ಸಹವಾಸದೋಷ.

संसार - पुं० ಪ್ರಪಂಚ; ಜಗತ್ತು.

संसृति - स्त्री० ಸೃಷ್ಟಿ.

संस्करण - पुं० ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ; ಸುಧಾರಣೆ; ಪುಸ್ತಕದ ಮುದ್ರಣ; ಆವೃತ್ತಿ.

संस्कृति - स्त्री० ಸ್ವಚ್ಛತೆ; ಪರಿಷ್ಕಾರ; ಅಂತಃಕರಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರೂಪ.

संस्था - स्त्री० ಸಮಾಜ; ಮಂಡಳಿ.

संस्थापक - पुं० ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವ.

संस्थापन - पुं० ಸ್ಥಾಪನೆ; ನಿರ್ಮಿಸು ವಿಕೆ; ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ.

संस्थापित - वि० ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ.

संस्मरण - पुं० ಒಳ್ಳೆಯ ನೆನಪು.

संहारक - पुं० ಕೊಲ್ಲುವವ.

संहारना - स० ನಾಶಪಡಿಸು; ಕೊಲ್ಲು; ಸಂಹರಿಸು.

सअद - पुं० ಸೌಭಾಗ್ಯ.

सआदत - स्त्री० ಸೌಭಾಗ್ಯ; ಅದೃಷ್ಟ; ಒಳ್ಳಿತು; ಹಿತ.

सआदत-मन्द - वि० ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ; ವಿಧೇಯ.

सई - स्त्री० ಪ್ರಯತ್ನ; ಶಿಫಾರಿಸು.

सईद - वि० ಶುಭಕರ; ಮಂಗಳ; ಭಾಗ್ಯವಂತ.

सईस - पुं० ಕುದುರೆಯ ಆಳು.

सकत - स्त्री० ಬಲ; ಶಕ್ತಿ.

सकना - अ० ಶಕ್ಯವಾಗು; ಸಾಧ್ಯ ವಾಗು.

सकपकाना - अ० ಬೆರಗಾಗು; ಕಕ್ಕಾ ಬಿಕ್ಕಿಯಾಗು; ನಾಚು; ಹಿಂಜರಿ.

सकाना - अ० ಶಂಕಿಸು; ಹಿಂಜರಿ; ಶೋಕಿಸು.

सकारना - स० ಸ್ವೀಕರಿಸು.

सकारे - क्रि० ಮುಂಜಾನೆಯೇ; ಬೆಳ ಗಾಗುತ್ತಲೆ.

सकालत - स्त्री० ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಭಾರ ವಾಗಿರುವುದು.

सकाश - अव्य० ಹತ್ತಿರ; ಸಮೀಪ ದಲ್ಲಿ.

सकीम - वि० ರೋಗಿ; ದೋಷ ಪೂರ್ಣವಾದ.

सकील - वि० ಬೇಗನೆ ಜೀರ್ಣವಾಗದ (ಊಟ); ಭಾರವಾದ.

सकुच - पुं० ಸಂಕೋಚ; ಲಜ್ಜೆ.

सकुचना - अ० ಸಂಕೋಚಪಡು; ನಾಚಿಕೊಳ್ಳು; ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳು; ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳು.

सकुचाना - अ० ಸಂಕೋಚಪಡು; ಲಜ್ಜಿಸು. स० ಮುಚ್ಚಿಸು.

सकुचीला - वि० ಸಂಕೋಚ ಪ್ರಕೃತಿಯ.

सकुड़ना - अ० दे० सिकुड़ना.

सकुन - पु० ಹಕ್ಕಿ ; ಪಕ್ಷಿ ; ಶಕುನ.

सकूनत - स्त्री० ವಾಸಸ್ಥಾನ ; ಮೇಲ್ವಿಳಾಸ ; ಪತ್ತೆ.

सकेलना - स० ಕೂಡಿಹಾಕು ; ಕೂಡಿಸು.

सक्का - पु० ನೀರು ಹೊರುವವ.

सक्रिय - वि० ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ.

सक्षम - वि० ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳ ; ಬಲಶಾಲಿ ; ಸಮರ್ಥ.

सखरा - पु० } ತೈಲ ಪಕ್ವವಲ್ಲದ
सखरी - स्त्री० } ಅಡಿಗೆ; ಮುಸುರೆ ಅಡಿಗೆ.

सखा - पु० ಜೊತೆಗಾರ; ಗೆಳೆಯ ; ಮಿತ್ರ.

सख़ावत - स्त्री० ಉದಾರತೆ; ಔದಾರ್ಯ; ದಾನಶೀಲತೆ.

सखी - स्त्री० ಜೊತೆಗಾರ್ತಿ ; ಗೆಳತಿ.

सख़ी - वि० ಕೊಡುಗೈ ; ದಾನಿ.

सखुआ - पु० ಶಾಲವೃಕ್ಷ.

सख़ुन - पु० ಮಾತುಕತೆ; ಸಂಭಾಷಣೆ; ಕವಿತೆ; ಕಾವ್ಯ ; ಮಾತು ; ವಚನ ; ಹೇಳಿಕೆ ; ಕಥನ.

सख़ुन-तकिया - पु० ಮಾತನಾಡುವಾಗಹಲವರು ಅಭ್ಯಾಸದಮೇಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವ ಶಬ್ದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯಾಂಶ.

सख़ुन-दाँ - वि० ಕಾವ್ಯರಸಿಕ ; ಕವಿ.

सख़ुन-परवर - वि० ಕೊಟ್ಟಮಾತನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವವ ; ಹಠಿ.

सख़ुन-फ़हम - वि० ಮಾತಿನ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿತವ; ಜಾಣ ; ಚತುರ.

सख़ुन-साज़ - पु० ನುಣ್ಣನೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವ ; ಮಾತುಗಾರ.

सख़्त - वि० ಕಠಿಣ ; ಕಡುದು ; ಕ್ರೂರ ; ನಿರ್ದಯ. **क्रि०** ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ; ಅಧಿಕ ; ಸಖತ್ತು.

सख़्त-जान - वि० ಕಠಿಣವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವ; ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವವ.

सख़्त-दिल - वि० ಕಠಿಣವಾದ ಹೃದಯವುಳ್ಳವ ; ನಿರ್ದಯಿ.

सख़्ती - स्त्री० ಕಾಠಿಣ್ಯ ; ಗಡುಸು ; ಕ್ರೂರವಾದ ವ್ಯವಹಾರ.

सगबग - क्रि० ಬೇಗನೆ; ತಟಕ್ಕನೆ. **वि०** ತೊಯ್ದ ; ಒದ್ದೆಯಾದ.

सगरा } **वि०** ಸಕಲ; ಸಮಸ್ತ ;
सगल } ಇಡೀ.

सगा - वि० ಒಡಹುಟ್ಟಿದ; ಖಾಸಾ ; ಸ್ವಂತ ;—**भाई** - ಖಾಸಾ ತಮ್ಮ.

सगाई - स्त्री० ನಿಶ್ಚಯತಾಂಬೂಲ ; ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ; ಸಂಬಂಧ.

सग़ीर - वि० ಚಿಕ್ಕ ; ಸಣ್ಣ ; ಸ್ವಲ್ಪ.

सगुन - पु० ಶಕುನ.

सगोती - पु० ಸಗೋತ್ರೀಯರು ; ಸಂಬಂಧಿಕರು.

सघन - वि० ದಟ್ಟವಾದ; ನಿಬಿಡವಾದ.

सच - **वि०** ನಿಜವಾದ. **पु०** ಸತ್ಯ.

सचमुच - **क्रि०** ನಿಜವಾಗಿಯೂ; ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ; ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ.

सचाई - **स्त्री०** ಸತ್ಯತೆ; ವಾಸ್ತವಿಕತೆ.

सचान - **पु०** ಗಿಡಗ.

सचित - **वि०** ಚಿಂತೆಯುಳ್ಳ.

सचिक्कण / **सचिक्कन** **वि०** ಬಹಳ ನುಣುಪಾಗಿರುವ; ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಜಾರುವಂಥ.

सचिव - **पु०** ಮಿತ್ರ; ಸ್ನೇಹಿತ; ಮಂತ್ರಿ; ಸಚಿವ; ಸಹಾಯಕ.

सचेत - **वि०** ಎಚ್ಚರವಾದ; ಹುಷಾರಾದ; ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡ.

सचेष्ट - **वि०** ಕದಲುವೆದಲುವ; ಜಾಗರೂಕ.

सचरित्र - **वि०** ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಶೀಲಗಳುಳ್ಳ.

सच्चा - **वि०** ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳುವ; ಸತ್ಯವಾದ; ನಿಜವಾದ; ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ.

सच्चाई - **स्त्री० दे० सचाई.**

सज - **स्त्री०** ಅಲಂಕರಿಸುವಿಕೆ; ಅಂದ; ರೂಪ; ಸೊಗಸು; ಶೃಂಗಾರ; ಸೌಂದರ್ಯ.

सजग - **वि०** ಎಚ್ಚರವುಳ್ಳ; ಜಾಗರೂಕನಾದ.

सजधज - **स्त्री०** ಅಂದಚಂದ; ಅಲಂಕಾರ; ಶೃಂಗಾರ.

सजन - **पु०** ಸಜ್ಜನ; ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥ; ಗಂಡ; ಪತಿ; ಇನಿಯ; ಪ್ರಿಯ.

सजना - **अ०** ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು; ಅಲಂಕರಿಸು.

सजनी - **स्त्री०** ಗೆಳತಿ.

सजल - **वि०** ನೀರು ತುಂಬಿದ; ನೀರನ್ನೊಳಗೊಂಡ; ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿದ; ಅಶ್ರುಪೂರ್ಣ.

सजवाना - **स०** ಅಲಂಕರಿಸು; ಸುಸಜ್ಜಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು.

सज़ा - **स्त्री०** ಶಿಕ್ಷೆ; ದಂಡನೆ.

सजाई - **स्त्री०** ಅಲಂಕರಿಸುವಿಕೆ; ಸಿಂಗರಿಸುವಿಕೆ.

सज़ा ए-मौत - **स्त्री०** ಮರಣ ದಂಡನೆ.

सजातीय - **वि०** ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಗೋತ್ರದ.

सजाना - **स०** ಸಿಂಗರಿಸು; ಅಲಂಕರಿಸು.

सज़ाय - **स्त्री० दे० सज़ा.**

सज़ायाफ़्ता - **वि०** ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದವ; ದಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ.

सजाव - **पु०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗಟ್ಟಿಯಾದಮತ್ತು ದಪ್ಪಕೆನೆಯುಳ್ಳ ಮೊಸರು. **स्त्री०** ಅಲಂಕಾರ.

सजावट - **स्त्री०** ಅಲಂಕೃತಿ; ಶೃಂಗಾರ; ಶೋಭೆ; ತಯ್ಯಾರಿ; ಸಿದ್ಧತೆ.

सज़ावार - **वि०** ಉಚಿತ; ಉಪಯುಕ್ತ.

सजीला - **वि०** ಸೊಗಸಿನ; ಶೃಂಗಾರಪ್ರಿಯ.

सजीव - **वि०** ಪ್ರಾಣವುಳ್ಳ; ಬದು

ಕಿರುವ; ಜೀವಂತ; ಚುರುಕಾದ; ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುಳ್ಳ.

सज्जन - पुं० ಸತ್ಪುರುಷ; ಇನಿಯ; ಪ್ರಿಯತಮ.

सज्जनता - स्त्री० ಸೌಜನ್ಯತೆ.

सज्जा - स्त्री० ಅಲಂಕೃತಿ; ವೇಷಭೂಷೆ; ಮಂಚ.

सज्जित - वि० ಅಲಂಕೃತವಾದ; ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಿದ್ಧವಾದ.

सज्ञान - पुं० ಬುದ್ಧಿವಂತ; ಜಾಣ; ವಯಸ್ಸುಬಂದವ; ಪ್ರೌಢ **वि०** ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ; ಜಾಣನಾದ; ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ; ಜಾಗರೂಕನಾದ.

सटक - स्त्री० ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ನುಸುಳುವಿಕೆ; ಹುಕ್ಕದ ಉದ್ದವಾದ ನಳಿಗೆ.

सटकना - अ० ನುಸುಳು; ಜಾರಿಕೊಳ್ಳು; ಪರಾರಿಯಾಗು.

सटकारना - स० ಚಾವುಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆ; ಸೆಳೆ.

सटना - अ० ಅಂಟು; ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳು; ಮೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳು; ಒಂದುಗೂಡು.

सटपट - स्त्री० ಘಾಬರಿ; ಇಬ್ಬಂದಿ.

सटपटाना - अ० ದಿಗಿಲು ಬೀಳು; ಬೆರಗಾಗು; ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳು.

सटरपटर - वि० ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ; ತುಚ್ಛ; ಅಲ್ಪ.

सटा़न - स्त्री० ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆ; ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳ; ಜಾಯಿಂಟು.

सटाना - स० ಜೋಡಿಸು; ಸೇರಿಸು.

सटीक - वि० ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಎರಡೂ ಇರುವ; ಟೀಕಾ ಸಹಿತವಾದ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯ; ಸರಿಯಾದ.

सट्टा - पुं० ಒಪ್ಪಂದಪತ್ರ; ಕರಾರುನಾಮೆ; ಅಂಗಡಿಸಾಲು; ಬಜಾರು.

सट्टाबट्टा - पुं० ಆಪ್ತಸ್ನೇಹ; ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಒಳಸಂಚು; ಪಿತೂರಿ.

सठियाना - अ० ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದವನಾಗು; ಷಷ್ಟಿಪೂರ್ತಿಯಾಗು; ಮುದಕನಾಗು; ಅರಳುಮರುಳಾಗು.

सड़क - स्त्री० ರಾಜಮಾರ್ಗ; ಬೀದಿ; ರಸ್ತೆ; ಮಾರ್ಗ.

सड़ना - अ० ಕೊಳೆ; ಕೊಳೆತುಹೋಗು.

सड़सी - स्त्री० दे० **संड़सी**.

सड़ान - स्त्री० ಕೊಳೆಯುವಿಕೆ.

सड़ाना - स० ಕೊಳೆಯಿಸು; ಕೊಳೆ ಹಾಕು.

सड़ायंध - स्त्री० ಕೆಟ್ಟ ನಾತ; ಕೊಳೆತ ನಾತ.

सड़ियल - वि० ಕೊಳೆತ; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ.

सतत - अव्य० ಎಲ್ಲಕಾಲಕ್ಕೂ; ಸದಾ; ನಿರಂತರ.

सतदल - पु० ಕಮಲ; ನೂರು ದಳದ ಪದ್ಮ.

सतफेरा - पु० ಸಪ್ತಪದಿ.

सतरंज - स्त्री० दे० शतरंज.

सतर - स्त्री० ಗೆರೆ; ರೇಖೆ; ಸಾಲು; ಪಂಕ್ತಿ. **वि०** ಸೊಟ್ಟೆಯಾಗಿರುವ; ಡೊಂಕಾದ; ವಕ್ರ; ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ.

सतराना - अ० ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

सतरौंहाँ - वि० ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ; ಕೋಪಗೊಂಡ; ಕುಪಿತನಾದ.

सतर्क - वि० ಜಾಗರೂಕನಾದ; ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುವ.

सतर्कता - स्त्री० ಜಾಗರೂಕತೆ; ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

सतसई - स्त्री० ಏಳು ನೂರು ಪದ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಕಾವ್ಯ ಅಥವಾ ಗ್ರಂಥ; ಸಪ್ತಶತಿ.

सतह - स्त्री० ಪದರು; ಪರೆ; ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಹೊರಭಾಗ; ಹೊರಮೈ; ಮೇಲ್ಮೈ.

सताना - स० ಕಾಡಿಸು; ಪೀಡಿಸು; ಸತಾಯಿಸು.

सतालू - पु० ಒಂದು ಫಲ ವಿಶೇಷ; ಪಿಚ್ಚೀಸು ಹಣ್ಣು.

सतावर - स्त्री० ಶತಾವರಿಕೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಔಷಧಿಯ ಗಿಡ.

सती - वि० ಗರತಿ; ಪತಿವ್ರತೆ; ಸಾಧ್ವಿ ;**—होना** - ಸಹಗಮನ ಮಾಡು. **स्त्री०** ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಹೆಂಗಸು.

सतीत्व - पु० ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ.

सतुआ - पु० ಅರಳುಹಿಟ್ಟು.

सतून - पु० ಕಂಬ; ಸ್ತಂಭ.

सत्कार - पु० ಆದರ; ಸನ್ಮಾನ; ಆತಿಥ್ಯ.

सत्त - पु० ತಿರುಳು; ಸತ್ವ.

सत्ता - स्त्री० ಇರುವಿಕೆ; ಅಸ್ತಿತ್ವ; ಶಕ್ತಿ; ಪ್ರಾಣ; ಅಧಿಕಾರ; ಪ್ರಭುತ್ವ.

सत्ताधारी - पु० ಅಧಿಕಾರಿ; ಆಫೀಸರು.

सत्तू - पु० ಸತ್ತುಗ; ತಂಬಿಟ್ಟು.

सत्पथ - पु० ಒಳ್ಳೆಯದಾರಿ.

सत्य - वि० ನಿಜವಾದ; ಯಥಾರ್ಥವಾದ. **पु०** ಸತ್ಯ.

सत्यतः - अव्य० ನಿಜವಾಗಿ; ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ.

सत्याग्रह - पु० ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆಂದು ಅಹಿಂಸಾಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟ; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

सत्याग्रही - वि० ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯನಾದವ; . ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವವ.

सत्यनाश - पु० ಸರ್ವನಾಶ; ಧ್ವಂಸ.

सत्यनाशी - वि० ಸರ್ವನಾಶದ; ಅದೃಷ್ಟಹೀನ.

सत्र - पु० ಧರ್ಮಸತ್ರ; ಛತ್ರ; ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ್ಯ ದಿನಗಳ ವಿಭಾಗ; ಟರ್ಮು.

सत्व - पुं० ಇರುವಿಕೆ; ಅಸ್ತಿತ್ವ; ಸಾರ; ತಿರುಳು; ತತ್ವ; ಮೂಲ ಗುಣ; ವಿಶೇಷತೆ.

सत्वर - अव्य० ಬೇಗನೆ; ಶೀಘ್ರವಾಗಿ; ತ್ವರೆಯಾಗಿ.

सद - वि० ನೂರು. स्त्री० ಸ್ವಭಾವ; ಪ್ರಕೃತಿ.

सदक़ा - पुं० ದಾನ; ನಿವಾಳಿ.

सदन - पुं० ಮನೆ; ಭವನ.

सदमा - पुं० ಪೆಟ್ಟು; ಆಘಾತ; ದುಃಖ; ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ.

सदय - वि० ದಯೆಯುಳ್ಳವ.

सदर - पुं० ಎದೆ; ಮುಂಭಾಗ; ಅಂಗಳ; ಪ್ರಧಾನ; ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಮುಂದಾಳು; ಅಧ್ಯಕ್ಷ. वि० ಶ್ರೇಷ್ಠ; ದೊಡ್ಡ.

सदर-आज़म - पुं० ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ; ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ.

सदर-आला - पुं० ಸಹಾಯಕ ಜಡ್ಜಿ.

सदर-नशीन - पुं० ಸಭಾಪತಿ; ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

सदर-सुदूर - पुं० ಪ್ರಧಾನ ಜಡ್ಜಿ.

सदरी - स्त्री० ತೋಳುಗಳಿಲ್ಲದ ಅಂಗಿ.

सदहा - वि० ನೂರಾರು; ಬಹಳ.

सदा - अव्य० ಯಾವಾಗಲೂ; ನಿರಂತರ. स्त्री० ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ; ಮಾರ್ದನಿ; ಕೂಗು.

सदाक़त - स्त्री० ಸತ್ಯತೆ; ನಿಜ; ಸಾಕ್ಷ್ಯ.

सदाचरण }
सदाचार } पुं० ಒಳ್ಳೆ ನಡತೆ.

सदाबरत }
सदाबर्त } पुं० ಅನ್ನದಾನ; ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಕೊಡುವುದು.

सदाबहार - वि० ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಷ್ಪಿತವಾಗಿರುವ.

सदारत - स्त्री० ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.

सदावर्त - पुं० दे० **सदाबरत.**

सदासुहागिन - वि० ನಿತ್ಯಸೌಮಂಗಲ್ಯದ; ಯಾವಾಗಲೂ ಮುತ್ತೈದೆಯಾಗಿರುವ. स्त्री० ಸೂಳೆ; ವೇಶ್ಯೆ.

सदी - स्त्री० ನೂರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ; ಶತಮಾನ; ಶತಾಬ್ದಿ; ನೂರರ ಸಮೂಹ; ಶೇಕಡ.

सदृश - वि० ಸಮಾನವಾದ; ಅನುರೂಪವಾದ; ಸಮನಾದ.

सदेह - क्रि० ದೇಹದೊಡನೆ.

सदैव - अव्य० ಯಾವಾಗಲೂ; ಸದಾ.

सद्म - पुं० ಮನೆ; ಯುದ್ಧ.

सद्य }
सद्यः } अव्य० ಇಂದೇ; ಈಗಲೇ; ಕೂಡಲೇ; ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ.

सधना - अ० ಸಿದ್ಧಿಯಾಗು; ಸಾಧಿಸಲ್ಪಡು; ನೆರವೇರು; ಈಡೇರು; ಅಭ್ಯಾಸವಾಗು; ಕುದುರು; ಅಳತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತಿರು.

सधवा - स्त्री० ಮುತ್ತೈದೆ; ಸುಮಂಗಲಿ.

सधाना - स० ಸಾಧಿಸುವಂತೆಮಾಡು.

सन् - पुं० ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ;

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಶಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರ್ಷ.

सन - **पुं०** ಸಿಣಬಿನಗಿಡ. **वि०** ನಿಶ್ಶಬ್ದ; ಸ್ತಬ್ಧ; ಮಾತಾಡದ; ಮೌನ.

सनअत - **स्त्री०** ಕೆಲಸಗಾರಿಕೆ; ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ.

सनई - **स्त्री०** ಸಣ್ಣ ಜಾತಿಯ ಸೆಣಬು.

सनक - **स्त्री०** ಗೀಳು; ಮರಳು; ಆಸಕ್ತಿ; ಹುಚ್ಚು; **—सवार होना** - ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದು; ಹಿಡಿದಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದ.

सनकना - **अ०** ಹುಚ್ಚನಾಗು; ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗು.

सनकाना - **स०** ಹುಚ್ಚನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು; ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿಸು.

सनकी - **वि०** ಹುಚ್ಚ; ಮರುಳ.

सनद - **स्त्री०** ಪ್ರಮಾಣ; ರುಜುವಾತು; ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು; ಸನ್ನದ್ದು.

सनद-याफ्ता - **वि०** ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ; ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣತೆಪಡೆದ.

सनना - **अ०** ಮೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳು; ಬೆರೆ; ಕಲೆ; ಬೆರತುಹೋಗು.

सनम - **पुं०** ಪ್ರಿಯನು; ಪ್ರತಿಮೆ.

सनमान - **पुं०** ಆದರ; ಗೌರವ.

सनमुख - **अव्य०** ಎದುರಿಗೆ; ಎದುರಿನಲ್ಲಿ.

सनसनी - **स्त्री०** ಜೋಮು ಹಿಡಿದಂತಾಗುವಿಕೆ; ಉದ್ವೇಗ; ಘಾಬರಿ; ನಿಶ್ಶಬ್ದತೆ; ನೀರವತೆ.

सनहकी - **स्त्री०** ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ.

सनाअत - **स्त्री०** ಹಸ್ತಕೌಶಲ.

सनाय - **स्त्री०** ಸೋನಾಮುಖಿಯೆಂಬ ವಿರೇಚನಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ಸೊಪ್ಪು.

सनाह - **पुं०** ಕವಚ.

सनेह - **पुं०** ಸ್ನೇಹ; ಪ್ರೇಮ.

सनेही - **वि०** ಸ್ನೇಹಿ; ಪ್ರೇಮಿ. **पुं०** ಪ್ರೀತಿಸುವವ; ಸ್ನೇಹಿತ.

सन्दूक - **पुं०** **दे०** **संदूक.**

सन्न - **वि०** ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದ; ಸ್ತಬ್ಧ; ಮಾತೇ ಇಲ್ಲದ; ಕಡುಮೌನವಾದ.

सन्नद्ध - **वि०** ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ; ಬಿಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಿದ್ಧನಾದ; ತಯಾರಾಗಿರುವ; ಹತ್ತಿರದ; ಸಮೀಪದ.

सन्नाटा - **पुं०** ನಿಶ್ಶಬ್ದತೆ; ಸ್ತಬ್ಧತೆ; ನಿಶ್ಚಲತೆ.

सन्नाह - **पुं०** ಕವಚ; ಉಕ್ಕಿನಂಗಿ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಸನ್ನಾಹ.

सन्निकट - **अव्य०** ಹತ್ತಿರ; ಸಮೀಪ.

सन्निपात - **पुं०** ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಇವುಮೂರರ ದೋಷವೂ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವಿಕೆ; ತ್ರಿದೋಷ.

सन्निविष्ट - **पुं०** ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವ; ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ.

सन्मान - पु० ಆದರ; ಗೌರವ.

सन्मुख - अव्य० ಎದುರಿಗೆ; ಎದುರಿನಲ್ಲಿ.

सपत्नी - स्त्री० ಗಂಡನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿ; ಸವತಿ.

सपत्नीक - वि० ಪತ್ನೀಸಮೇತ.

सपथ - पु० दे० शपथ.

सपन / **सपना** } पु० ಕನಸು; ಸ್ವಪ್ನ.

सपरदाई - पु० ವೇಶ್ಯೆಯು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸುವವ.

सपरना - अ० ಮುಗಿ; ಪೂರ್ತಿಯಾಗು; ಸಾಧ್ಯವಾಗು; ಪೂರೈಸು.

सपराना - स० ಪೂರೈಸು; ಮುಗಿಸು; ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗು.

सपाट - वि० ಸಮತಳವಾದ; ನುಣ್ಣಗಿರುವ.

सपाटा - पु० ವೇಗ; ಓಟ; ಓಡಾಟ; ತಿರುಗಾಟ

सपुर्द - स्त्री० ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.

सपूत - पु० ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಯಣನಾದ ಮಗ; ಸತ್ಪುತ್ರ.

सपेत / **सपेद** } वि० दे० सफ़ेद.

सपेरा - पु० दे० सँपेरा.

सपेला / **सपोला** } पु० दे० सँपोला.

सप्ताह - पु० ಒಂದುವಾರ; ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ.

सफ़ - स्त्री० ಪಂಕ್ತಿ; ಸಾಲು.

सफ़-आरा - वि० ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ.

सफ़गोल - पु० ಇಸಕೋಲೆ ಬೀಜ.

सफ़-जंग - स्त्री० ವ್ಯೂಹರಚನೆ.

सफ़र - पु० ಯಾತ್ರೆ; ಪ್ರಯಾಣ; ಸಂಚಾರ.

सफ़रदाई - पु० दे० सपरदाई.

सफ़रा - पु० ಪಿತ್ತ.

सफ़री - वि० ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ. पु० ದಾರಿಖರ್ಚು; ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು; ಸೀಬೆಹಣ್ಣು.

सफल - वि० ಸಾರ್ಥಕವಾದ; ಫಲಕಾರಿ; ಕೃತಕಾರ್ಯ.

सफलता - स्त्री० ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ; ಜಯ.

सफ़हा - पु० ಪುಟ; ಹಾಳೆ.

सफ़ा - वि० ತಿಳಿಯಾದ; ಸ್ವಚ್ಛವಾದ; ಪವಿತ್ರವಾದ.

सफ़ाई - स्त्री० ನಿರ್ಮಲತೆ; ಸ್ವಚ್ಛತೆ; ಸಾಲವು ತೀರಿಹೋಗುವಿಕೆ; ತೀರ್ಮಾನ; ನಿರ್ಣಯ.

सफ़ा-चट - वि० ಚೊಕ್ಕಟವಾದ; ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ.

सफ़ाया - पु० ಫೈಸಲು; ತೀರ್ಮಾನ; ನಾಶ.

सफ़ी - वि० ಪವಿತ್ರವಾದ; ಶುದ್ಧವಾದ.

सफ़ीना - **पुं०** ದೋಣಿ; ನೋಟ್ ಬುಕ್ಕು; ಕೋರ್ಟಿನ ಸಮನ್ಸು.

सफ़ीर - **पुं०** ರಾಜದೂತ; ರಾಯಭಾರಿ. **स्त्री०** ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ ಧ್ವನಿ.

सफ़्फ़ - **पुं०** ಚೂರ್ಣ; ಪುಡಿ.

सफ़ेद - **वि०** ಬಿಳಿಯ; ಶುಭ್ರ.

सफ़ेद-पोश - **वि०** ಶುಭ್ರವಾದ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿದವ; ಮರ್ಯಾದಸ್ಥ.

सफ़ेदा - **पुं०** ವಂಗಭಸ್ಮ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕರಬೂಜದ ಹಣ್ಣು.

सफ़ेदी - **स्त्री०** ಬಿಳುಪು; ಶುಭ್ರತೆ; ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವಿಕೆ; ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಯುವಿಕೆ.

सफ़्फ़ी - **वि०** ಸ್ಪಷ್ಟ; ನಾಶವಾದ.

सफ़्फ़ाक - **वि०** ಕೊಲೆಗಡುಕ; ನಿರ್ದಯಿ; ಕಟುಕ.

सब - **अव्य०** ಎಲ್ಲಾ; ಇಡೀ; ಸಮಸ್ತ.

सबक़ - **पुं०** ಪಾಠ; ಶಿಕ್ಷಣ; ಉಪದೇಶ.

सबक़त - **स्त्री०** ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

सबजी - **स्त्री०** ಸೊಪ್ಪು; ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ.

सबब - **पुं०** ಕಾರಣ; ಹೇತು.

सबर - **पुं०** **दे०** **सब्र.**

सबल - **वि०** ಬಲಶಾಲಿ. **पुं०** ಕಣ್ಣಿನ ಒಂದು ರೋಗ.

सबहा - **पुं०** ಮಾಲೆಯ ಮಣಿಗಳು.

सबा - **स्त्री०** ಮೂಡಣ ಗಾಳಿ.

सबात - **पुं०** ಸ್ಥಿರತೆ; ಧೃಢತೆ.

सबाह - **स्त्री०** ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಬೆಳಗ್ಗೆ.

सबाहत - **स्त्री०** ಬಿಳಿಪು; ಸೌಂದರ್ಯ.

सबील - **स्त्री०** ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ; ಉಪಾಯ.

सबीह - **वि०** ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ.

सबू - **पुं०** ಮಡಕೆ.

सबूचा - **पुं०** ಚಿಕ್ಕ ಮಡಕೆ.

सबूत - **पुं०** ರುಜುವಾತು; ಪ್ರಮಾಣ; ಧೃಢತೆ.

सबूरी - **स्त्री०** **दे०** **सब्र.**

सब्ज़ - **वि०** ಹಚ್ಚನೆಯ; ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ; ಶುಭ; ಉತ್ತಮ; ಹಚ್ಚಹೊಸ; ತಾಜಾ; **—बाग दिखाना** - ಆಶೆತೋರಿಸುವುದು.

सब्ज़-पोश - **वि०** ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟಿರುವ; ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ದುಃಖವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಈ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯುಡುತ್ತಾರೆ.

सब्ज़-बख़्त - **वि०** ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.

सब्ज़ा - **पुं०** ಹಚ್ಚ ಹಸರು; ಭಂಗಿ; ಪಚ್ಚೆ.

सब्ज़ी - **स्त्री०** ಪೈರುಪಚ್ಚೆಗಳು; ಹಸಿ ತರಕಾರಿ.

सब्र - **पुं०** ಧೈರ್ಯ; ತಾಳ್ಮೆ; ತೃಪ್ತಿ; ಸಂತೋಷ.

सभा - **स्त्री०** ಸಂಘ; ಕೂಟ; ಸಮಿತಿ; ಪರಿಷತ್ತು.

सभापति - **पु०** ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

सभासद - **पु०** ಸದಸ್ಯ; ಮೆಂಬರು.

सभ्य - **वि०** ಶಿಷ್ಟ; ಸುಶಿಕ್ಷಿತ; ಜಾಣ.

सभ्यता - **स्त्री०** ಶಿಷ್ಟತೆ; ನಾಗರಿಕತೆ.

समंजस - **वि०** ಸರಿಯಾದ; ಉಚಿತವಾದ.

समंत - **वि०** ಎಲ್ಲಾ; ಇಡೀ; ಸಮಸ್ತ. **पु०** ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ.

सम - **वि०** ಸಮಾನ; ಸಮ (ಸಂಖ್ಯೆ). **पु०** ವಿಷ.

समअ - **पु०** ಕಿವಿ.

समकक्ष - **वि०** ಒಂದೇ ಶ್ರೇಣಿಯ; ಸಮಾನವಾದ.

समकालीन - **वि०** ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ.

समक्ष - **क्रि०** ಎದುರಿಗೆ; ಎದುರಿನಲ್ಲಿ.

समग्र - **वि०** ಎಲ್ಲಾ; ಸಮಸ್ತ.

समचेता - **पु०** ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ತ ವೃತ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳವನು.

समझ - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿ; ಅರಿವು; ಜ್ಞಾನ.

समझदार - **वि०** ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

समझना - **स०** ಅರಿ; ತಿಳಿ; ಗ್ರಹಿಸು; ಎಣಿಸು; ಬಗೆ; ಭಾವಿಸು.

समझाना - **स०** ತಿಳಿಸು; ತಿಳಿಹೇಳು; ಬೋಧಿಸು; ಸಮಜಾಯಿಸು; ಒಪ್ಪಿಸು.

समझौता - **पु०** ಒಪ್ಪಂದ; ಒಡಂಬಡಿಕೆ.

समदन - **पु०** ಭೇಟಿ; ಭೆಟ್ಟಿ.

समदना - **स०** ಭೇಟಿಮಾಡು.

समधिन - **स्त्री०** ಬೀಗಿತ್ತಿ.

समधियाना - **पु०** ಸಮಾಧಿ; ಗೋರಿ; **वि०** ಬೀಗತನದ ಸಂಬಂಧದ.

समधी - **पु०** ಬೀಗ.

समन - **पु०** ಶಮನ; ದಮನ.

समन्दर - **पु०** ಸಮುದ್ರ; ನದಿ.

समन्वय - **पु०** ಸೇರಿಸುವಿಕೆ; ಜೋಡಣೆ.

समन्वित - **वि०** ಕೂಡಿಸಿರುವ; ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

समयानुकूल - **क्रि०** ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ.

समर - **पु०** ಯುದ್ಧ.

समर्थ - **वि०** ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ; ಯೋಗ್ಯ.

समर्थक - **वि०** ಅನುಮೋದಿಸುವವ; ಅನುಮೋದಕ.

समर्थता - **स्त्री०** ಶಕ್ತಿ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

समर्थन - **पु०** ಅನುಮೋದನೆ; ಸಮರ್ಥನೆ.

समर्पण - **पु०** ಕಾಣಿಕೆ.

समर्पित - **वि०** ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

समवर्त्ती - **वि०** ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ.

समवस्यक - **वि०** ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನ.

समवेत - **वि०** ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ; ಸೇರಲ್ಪಟ್ಟ.

समवेदना - **स्त्री०** ಪರಿತಾಪ.

समष्टि - **वि०** ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿದ್ದು.

समस्त - **वि०** ಎಲ್ಲಾ ; ಪೂರಾ.

समस्या - **स्त्री०** ಸಮಸ್ಯೆ ; ಪ್ರಶ್ನೆ ; ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು.

समाँ - **पु०** ಹೊತ್ತು ; ಸಮಯ ; ವೇಳೆ ;—**बाँधना** - ಕಳೆಕಟ್ಟುವುದು.

समाअत - **स्त्री०** ಆಲಿಸುವುದು.

समाकुल - **वि०** ಬಹಳ ಘಾಬರಿಗೊಂಡ ; ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ.

समागत - **वि०** ಬಂದಿರುವ ; ಬಂದ.

समागम - **पु०** ಬರುವಿಕೆ; ಆಗಮನ; ಸಂಧಿಸುವಿಕೆ; ಮಿಲನ; ಭೇಟಿ.

समाचार - **पु०** ಸುದ್ದಿ ; ವರ್ತಮಾನ; ಸಮಾಚಾರ.

समाचारपत्र - **पु०** ವರ್ತಮಾನಪತ್ರ; ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆ.

समाज - **पु०** ಸಮೂಹ ; ಸಂಘ ; ಸಮಾಜ.

समाजत - **स्त्री०** ನಾಚಿಕೆ ; ಲಜ್ಜೆ ; ವಿನಯ ; ಮುಖಸ್ತುತಿ.

समादर - **पु०** ಆದರ ; ಸನ್ಮಾನ.

समादरणीय - **वि०** ಆದರ ಸತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ ; ಸನ್ಮಾನ್ಯ.

समादृत - **वि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ; ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

समाधान - **पु०** ಸಂದೇಹವನ್ನ ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವ ಮಾತು ; ಸಮಾಧಾನ.

समाना - **अ०** ತುಂಬು; ಹಿಡಿಸು. **स०** ಭರ್ತಿಮಾಡು.

समाप्त - **वि०** ಮುಗಿದುಹೋದ ; ಪೂರ್ತಿಯಾದ.

समाप्ति - **स्त्री०** ಅಂತ್ಯ ; ಪೂರ್ತಿ ; ಕೊನೆ.

समारंभ - **पु०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಿಕೆ; ವಿಜೃಂಭಣೆ.

समारोह - **पु०** ಆಡಂಬರ; ವಿಜೃಂಭಣೆ.

समालोचक - **पु०** ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವವ ; ವಿಮರ್ಶಕ.

समालोचन - **पु०**
समालोचना - **स्त्री०** } ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿಕೆ ; ವಿಮರ್ಶೆ.

समावर्तन - **पु०** ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪೂರ್ಣವಾದನಂತರ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಕೊಡುವಾಗಿನ ಸಮಾರಂಭ; ಹಿಂದಿರುಗುವಿಕೆ.

समाविष्ट - **वि०** ಒಳಹೊಕ್ಕ ; ಒಳಗೆ ಅಡಗಿಹೋದ ; ಅಂತರ್ಗತವಾದ.

समावेश - **पु०** ಅಡಗುವಿಕೆ ; ಅಂತರ್ಗತವಾಗುವಿಕೆ.

समिति - **स्त्री०** ಸಭೆ ; ಸಮಾಜ ; ಕಮಿಟಿ.

समीकरण - **पु०** ಸರಿಸಮಮಾಡುವಿಕೆ.

समीकृत - **वि०** ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

समीक्षण - **पु०**
समीक्षा - **स्त्री०** } ನೋಡುವಿಕೆ ; ಹುಡುಕುವಿಕೆ; ಆಲೋಚನೆ ; ಪರೀಕ್ಷಣೆ.

समीचीन - **वि०** ಸರಿಯಾದ; ಉಚಿತವಾದ.

समीप - **वि०** ಹತ್ತಿರ; ಬಳಿ.

समीपवर्ती - **वि०** ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ; ಹತ್ತಿರದ; ಸಮೀಪದ.

समीर / **समीरन** } **पु०** ಗಾಳಿ; ವಾಯು.

समुंदर - **पु०** ಸಮುದ್ರ.

समुचित - **वि०** ಸರಿಯಾದ; ಉಚಿತವಾದ; ಯೋಗ್ಯ.

समुच्चय - **पु०** ರಾಶಿ; ಗುಡ್ಡೆ; ಸಮೂಹ.

समुज्ज्वल - **वि०** ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ.

समुत्थान - **पु०** ಏಳಿಗೆ; ಉನ್ನತಿ.

समुदाय - **पु०** ಒಟ್ಟು; ಕೂಟ; ಗುಂಪು; ಸಮೂಹ.

समुद्यत - **वि०** ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ.

समुन्नत - **वि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ; ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದ.

समुन्नति - **स्त्री०** ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಉನ್ನತಿ; ಮಹತ್ವ; ಎತ್ತರ.

समुल्लास - **पु०** ಉಲ್ಲಾಸ; ಆನಂದ; ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

समुहाना - **अ०** ಎದುರಿಗೆ ಬರುವುದು.

समूचा - **वि०** ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ; ಪೂರ್ತಿ.

समूम - **स्त्री०** ವಿಷಗಾಳಿ; ಝಳ.

समूल - **वि०** ಬೇರು ಸಹಿತವಾದ; ಕಾರಣವುಳ್ಳ. **क्रि०** ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ; ಬುಡಮುಟ್ಟ.

समूह - **पु०** ಗುಂಪು; ರಾಶಿ.

समृद्ध - **वि०** ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ; ಹಣವಂತ.

समृद्धि - **स्त्री०** ಐಶ್ವರ್ಯ; ಧನ; ಸಂಪತ್ತು.

समेटना - **स०** ಮುದುರು; ಸುರುಟು; ಮಡಚು.

समेत - **अव्य०** ಕೂಡ; ಸಂಗಡ; ಸಹಿತ.

सम्त - **स्त्री०** ದಿಶೆ; ಕಡೆ; ದಿಕ್ಕು.

सम्मत - **पु०** ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

सम्मति - **स्त्री०** ಒಪ್ಪಿಗೆ; ಅಭಿಮತ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಸಲಹೆ.

सम्मान - **पु०** ಆದರ; ಗೌರವ.

सम्मानित - **वि०** ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಆದರಣೀಯ; ಮಾನ್ಯ.

सम्मिलन - **पु०** ಸೇರುವಿಕೆ; ಒಂದುಗೂಡುವಿಕೆ.

सम्मिलित - **वि०** ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

सम्मिश्रण - **पु०** ಬೆರಕೆ; ಮಿಶ್ರಿತವಾಗುವಿಕೆ.

सम्मुख - **अव्य०** ಎದುರಿನಲ್ಲಿ; ಮುಂದೆ.

सम्मूढ़ - **वि०** ಏನೂ ಅರಿಯದ; ಅಜ್ಞಾನಿ.

सम्मेलन - **पु०** ಪರಿಷತ್ತು; ಒಂದುಗೂಡುವಿಕೆ; ಸಮ್ಮೇಳನ.

सम्मोहन - **पु०** ಮೋಹಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.

सम्यक - **पु०** ಸಮೂಹ. **वि०** ಎಲ್ಲಾ; ಪೂರಾ. **क्रि०** ಚೆನ್ನಾಗಿ.

सम्राज्ञी - **स्त्री०** ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ.

सम्राट - **पु०** ರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಬಾದಶಹ.

सम्हालना - **स० दे०** **संभालना.**

सयाना - **वि०** ಜಾಣ; ವಯಸ್ಸು ಬಂದವ.

सर - **पु०** ಸರಸ್ಸು; ಸರೋವರ.

सर - **पु०** ತಲೆ; ಶಿರ; ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ; **—करना** - ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಗೆಲ್ಲು.

सरअंजाम - **पु०** ಸಾಮಗ್ರಿ; ಸಾಮಾನು.

सरकंडा - **पु०** ಬೆರಣಿ; ಕಾಡು ಬೆರಣಿ.

सरकना - **अ०** ಸರಿ; ಜರುಗು.

सरकश - **वि०** ಅವಿಧೇಯ; ಉದ್ಧಟ; ಮೊಂಡ.

सरकशी - **स्त्री०** ಅವಿಧೇಯತೆ; ಉದ್ಧಟತನ.

सरकार - **स्त्री०** ಒಡೆಯ; ಪ್ರಭು; ರಾಜ್ಯಸಂಸ್ಥೆ; ಸರಕಾರ.

सरकारी - **वि०** ಸರಕಾರದ; ಒಡೆಯನ; ರಾಜ್ಯದ; ರಾಜಕೀಯ.

सर-ख़त - **पु०** ಮನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂಚಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪತ್ರ.

सर-ख़ुश - **वि०** ಎಲ್ಲಬಗೆಯ ವಿಲಾಸ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವ; ಸುಖಿ.

सरग - **पु०** ನಿಸರ್ಗ.

सरग़ना - **पु०** ಮುಖಂಡ; ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಮುಂದಾಳು.

सर-गरदाँ - **वि०** ಘಾಬರಿಗೊಂಡ; ಸ್ತಂಭಿತ.

सर-गरम - **वि०** ತತ್ಪರ; ಸನ್ನದ್ಧ; ಉತ್ಸಾಹಿ.

सर-गरमी - **स्त्री०** ಉತ್ಸಾಹ; ಆವೇಶ.

सर-गश्तगी - **स्त्री०** ಅಲೆದಾಡುವಿಕೆ; ದುಃಖದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುವಿಕೆ.

सरगश्ता - **वि०** ಅಲೆದಾಡುವ; ದುಃಖದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ.

सर-गुज़श्त - **स्त्री०** ನಡೆದ ಮಾತು; ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

सर-चश्मा - **पु०** ನದಿಯ ಮೂಲಸ್ಥಾನ.

सरज़द - **वि०** ಬಹಿರಂಗವಾದ; ಪ್ರಕಟವಾದ.

सर-ज़मीन - **स्त्री०** ನಾಡು; ದೇಶ.

सर-ज़ोर - **वि०** ಬಲಿಷ್ಠ; ಪ್ರಬಲ; ದುಷ್ಟ.

सर-ज़ोरी - **स्त्री०** ಜುಲುಮೆ; ಅತ್ಯಾಚಾರ; ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ; ಒತ್ತಾಯ.

सर-ताज - **पु०** ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ.

सर-ता-पा - **क्रि०** ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ; ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ.

सरदार - ಪುಂ ಮುಖಂಡ; ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ನಾಯಕ.

सरदारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಾಯಕತ್ವ ; ಮುಂದಾಳುತನ.

सरनाम - ವಿಂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ ; ಕೀರ್ತಿಪಡೆದ.

सर-नामा - ಪುಂ ಶಿರೋನಾಮೆ ; ಶೀರ್ಷಕ ; ವಿಳಾಸ.

सरपंच - ಪುಂ ಪಂಚಾಯಿತರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ.

सरपट - ಪುಂ ನಾಗಾಲೋಟ.

सरपरत - ಪುಂ ಶರಪತ್ರ ; ಅಲಗು.

सर-परस्त - ವಿಂ ಸಲಹುವವ ; ಸಂರಕ್ಷಕ.

सर-परस्त - ವಿಂ ಸಲಹುವವ ; ಸಂರಕ್ಷಕ.

सर-परस्ती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಲಹುವಿಕೆ; ಸಂರಕ್ಷಣೆ.

सर-पेच - ಪುಂ ಪಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ಧರಿಸುವ ಪದಕ.

सर-पोश - ಪುಂ ತಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಹರಿವಾಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತ್ರ.

सर-फ़राज़ - ವಿಂ ಉಚ್ಚಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವ; ಕೀರ್ತಿಪಡೆದ; ಧನ್ಯ ; ಕೃತಾರ್ಥ.

सर-बराह / **सर-बराहकार** - ಪುಂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವ ; ಮ್ಯಾನೇಜರು ; ಅರಮನೆ ಅಥವಾ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ನಾಯಕ ; ಮೇಸ್ತ್ರಿ.

सर-बराही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಏರ್ಪಾಟು ; ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

सरबस - ಪುಂ ತನ್ನದೆನ್ನುವುದೆಲ್ಲ.

सर-ब-सर - ಕ್ರಿಂ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

सर-बस्ता - ವಿಂ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ; ದಾಗಿಕೊಂಡಿರುವ; ಗುಪ್ತ.

सर-बाज़ - ವಿಂ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣವನ್ನಾಗಿ ಇಡುವವ ; ವೀರ; ಧೀರ.

सर-बुलन्द - ವಿಂ ಮಾನನೀಯ ; ಭಾಗ್ಯವಂತ.

सरमद - ವಿಂ ಸಂಬದ್ಧ ; ಸೇರಿದ ; ಶಾಶ್ವತವಾದ ; ಮದಿಸಿದ.

सर-मस्त - ವಿಂ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರುವ; ಮತ್ತೇರಿದ.

सरमाया - ಪುಂ ಮೂಲಧನ ; ಬಂಡವಾಳ.

सरवत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಮೃದ್ಧಿ ; ವೈಭವ.

सरवर - ಪುಂ ಸರೋವರ ; ಅಧಿಪತಿ.

सरवरि - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಮಾನತೆ.

सरस - ವಿಂ ರಸವತ್ತಾದ ; ಸುಂದರವಾದ ; ಮನೋಹರ.

सरसना - ಅಂ ಚಿಗುರು; ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆ; ಶೋಭಿಸು.

सर-सब्ज - ವಿಂ ಪಚ್ಚೆಪೈರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ; ಕಳಕಳಿಸುತ್ತಿರುವ ; ಸಂತುಷ್ಟನಾದ.

सर-सर - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿರುಗಾಳಿ.

सरसराना - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹರಿದಾಡು; ದೇಕು.

सरसरी - **क्रि०** ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ; ಸರಾಸರಿ; ಮೇಲು ಮೇಲಿಂದ.

सरसाना - **स०** ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸು; ರಸವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡು.

सरसाम - **पु०** ಸನ್ನಿಪಾತ.

सरसी - **स्त्री०** ಕೊಳ;ಸಣ್ಣ ಸರೋವರ.

सरसों - **स्त्री०** ಬಿಳಿ ಸಾಸಿವೆ.

सरहंग - **पु०** ಸೇನಾನಾಯಕ; ಜಟ್ಟಿ; ಪೈಲವಾನ; ಪರಾಕ್ರಮಿ; ಕಾಲಾಳು.

सरहंगी - **स्त्री०** ಸೈನಿಕನ ಉದ್ಯೋಗ.

सरह - **पु०** ಮಿಡತೆಹುಳ.

सरहज - **स्त्री०** ಭಾವ ಮೈದುನನ ಹೆಂಡತಿ.

सरहतन् - **क्रि०** ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ; ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ.

सरहद - **स्त्री०** ಎಲ್ಲೆ; ಮೇರೆ; ಗಡಿ.

सरहदी - **वि०** ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಗಡಿನಾಡಿನ

सराप - **पु०** ಶಾಪ.

सरापना - **स०** ಶಪಿಸು; ಬೈಯು.

सरापा - **क्रि०** ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ.

सराफ़ - **पु०** ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿ.

सराफ़ा - **पु०** }
सराफ़ी - **स्त्री०** } ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ; ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿನಗಗಳ ಕೆಲಸ; ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಲು.

सराब - **पु०** ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆ; ಮರೀಚಿಕೆ; ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ವಸ್ತು.

सराबोर - **वि०** ನೆನದು ಒದ್ದೆಯಾದ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೋಯ್ದು ಹೋದ.

सराय - **स्त्री०** ಯಾತ್ರಿಕರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ; ಧರ್ಮಛತ್ರ; ಮುಸಾಫಿರಖಾನೆ.

सरासर - **अव्य०** ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

सरासरी - **स्त्री०** ಬೇಗ; ಅವಸರ; ಸುಮಾರು; ಅಂದಾಜು.

सराहना - **स०** ಹೊಗಳು; ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡು; ಶ್ಲಾಘಿಸು. **स्त्री०** ಹೊಗಳಿಕೆ; ಶ್ಲಾಘನೆ; ಪ್ರಶಂಸೆ.

सराहनीय - **वि०** ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದ; ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

सरि - **स्त्री०** ಜಲಪಾತ; ಝರಿ; ನದಿ; ಸರಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ; ಸಮಾನತೆ. **वि०** ಸಮಾನವಾದ.

सरित् }
सरिता } **स्त्री०** ನದಿ.

सरियाना - **स०** ಹವಣಿಸು; ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಇಡು.

सरिश्ता - **पु०** ಕೋರ್ಟು; ಕಛೇರಿ; ಆಫೀಸು.

सरिश्तेदार - **पु०** ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ಮಚಾರಿ; ಸಿರಸ್ತೆದಾರ.

सरिस }
सरीखा } **वि०** ಸಮಾನ; ಸದೃಶ.

सरीफ़ा - पु० ಸೀತಾಫಲ.

सरीह - वि० ಪ್ರಕಟವಾದ; ಬಹಿರಂಗವಾದ; ಸ್ಪಷ್ಟ.

सरीहन् - वि० ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ; ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ.

सरूप - पु० ಸ್ವರೂಪ.

सरूर - पु० ಆನಂದ; ಸಂತೋಷ.

सरे-आम - क्रि० ಪ್ರಕಟವಾಗಿ.

सरेदस्त - क्रि० ಈಗ್ಗೆ; ಸದ್ಯಕ್ಕೆ; ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ.

सरे-नौ - वि० ಹೊಸ ಬಗೆಯಾಗಿ; ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ಮೊದಲಿನಿಂದ.

सरे-बाज़ार - वि० ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿವಂತೆ; ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ.

सरेश } पु० ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಂಟು;
सरेस } ಗೋಂದು. **वि०** ಜಿಗಟಾದ.

सरे-शाम - स्त्री० ಸಾಯಂಕಾಲ. **वि०** ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತಲೆ.

सरो - पु० ಸರವೆ ಮರ; ಕೆಸರಿಕೆ ಮರ. **(झाऊ)**

सरोकार - पु० ಸಂಬಂಧ; ಅಕ್ಕರೆ; ಪ್ರಯೋಜನ.

सरोज - पु० ಕಮಲ.

सरोजी - वि० ಕಮಲದ ಬಣ್ಣದ.

सरोता - पु० ಅಡಿಕೆಕತ್ತರಿ.

सरोद - पु० ಗೀತ; ರಾಗ; ಕಥನ.

सरोष - वि० ರೋಷಯುಕ್ತ; ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ.

सरो-सामान - पु० ಸಾಮಗ್ರಿ; ಸಾಮಾನು.

सरौता पु० } ಅಡಿಕೆ ಕತ್ತರಿಸುವ
सरौती स्त्री० } ಕತ್ತರಿ; ಅಡಕೊತ್ತು.

सर्कार - स्त्री० दे० **सरकार.**

सर्कारी - स्त्री० दे० **सरकारी.**

सर्ग - पु० ನಡೆ; ಗತಿ; ಗಮನ; ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಚ್ಛೇದ; ಅಧ್ಯಾಯ.

सर्द - वि० ತನುವಾದ; ಶೀತಲ; ಮಂದವಾಗುವಿಕೆ.

सर्दमिजाज़ - वि० ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದ; ಶೀಲವಂತನಲ್ಲದ.

सर्दार - पु० दे० **सरदार.**

सर्दी - स्त्री० ತನುವು; ತಂಪು; ಚಳಿ; ಶೀತ; ನೆಗಡಿ.

सर्प - पु० ಹಾವು; ಸರ್ಪ.

सर्पिणी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣುಹಾವು.

सर्फ़ - पु० ವೆಚ್ಚ; ವ್ಯಯ; ಖರ್ಚು; ದುಂದುವೆಚ್ಚ.

सर्फ़ा - पु० ಮಿತವ್ಯಯ; ಖರ್ಚು.

सर्वस - पु० दे० **सर्वस्व.**

सर्राफ़ - पु० दे० **सराफ़.**

सर्राफ़ा - स्त्री० दे० **सराफ़ी.**

सर्व - वि० ಎಲ್ಲಾ; ಇಡೀ; ಸಮಸ್ತ.

सर्वतः - अव्य० ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

सर्वत्र - अव्य० ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ.

सर्वथा - अव्य० ಎಲ್ಲವಿಧದಲ್ಲೂ.

सर्वदा - अव्य० ಯಾವಾಗಲೂ; ಸದಾ.

सर्वनाश - पु० ಹಾಳು; ವಿಧ್ವಂಸ.

सर्वसाधारण - **पुं०** ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು; ಜನತೆ. **वि०** ವಿಶೇಷವಲ್ಲದ; ಸಾಮಾನ್ಯ.

सर्वस्व - **पुं०** ತನ್ನದೆನ್ನತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ; ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ.

सर्वांग - **पुं०** ಇಡೀ ಶರೀರ; ಎಲ್ಲ ಅಂಶ ಅಥವಾ ಅಂಗಗಳು.

सर्वांगीण - **वि०** ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ.

सर्सों - **पुं०** **दे०** **सरसों.**

सर्हद - **स्त्री०** **दे०** **सरहद.**

सलगम } **सलजम** } **पुं०** **दे०** **शलजम.**

सलज्ज - **वि०** ಲಜ್ಜಾವಂತ.

सलतनत - **स्त्री०** ರಾಜ್ಯ; ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ; ಏರ್ಪಾಟು; ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ಪ್ರಯಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

सलना - **अ०** ತೂತಾಗು; ತೂತು ಕೊರೆಯಲ್ಪಡು; ಚುಚ್ಚಲ್ಪಡು; ತೂರಿಸಲ್ಪಡು. **पुं०** ಬೈರಿಗೆ.

सलक - **वि०** ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲ.

सलमा - **पुं०** ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸರಿಗೆ; ಚಮಕಿ.

सलवात - **स्त्री०** ಶುಭವನ್ನು ಕೋರುವುದು; ಶಾಂತಿ.

सलसलाना - **अ०** ನವೆಯಾಗು; ನವೆನವೆಯಾಗು. **स०** ತುರಿಸು. ಚಕ್ಕುಲಗುಳಿಮಾಡು.

सलहज - **स्त्री०** ಭಾವ ಮೈದುನನ ಹೆಂಡತಿ; ಓರಗಿತ್ತಿ.

सलाई - **स्त्री०** ಕಡ್ಡಿ; ಸರಳು; ಸಲಾಕು; ಬೆಂಕೀಕಡ್ಡಿ.

सलाख - **स्त्री०** ಲೋಹದ ಸರಳು; ಸಲಾಕು; ಗೆರೆ.

सलाजीत - **स्त्री०** ಶಿಲಾಜಿತ್ತು.

सलाबत - **स्त्री०** ಧೃಢತೆ; ದಾರ್ಢ್ಯ.

सलाम - **पुं०** ನಮಸ್ಕಾರ; ಪ್ರಣಾಮ; ಶಾಂತಿ; ಸೌಖ್ಯ.

सलाम अलैकुम - **अव्य०** ನಮಸ್ತೆ! ಪ್ರಣಾಮ!

सलामत - **वि०** ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ; ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ಯವಂತ; ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ. **क्रि०** ಕುಶಲ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ. **स्त्री०** ಸಂಪೂರ್ಣತೆ.

सलामती - **स्त्री०** ಆರೋಗ್ಯ; ಕ್ಷೇಮ; ಕುಶಲತೆ;—**से** ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ, ಈಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ.

सलामी - **स्त्री०** ಸೈನಿಕರು ವಂದನೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ; ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಿಕೆ; ಕುಶಾಲ್ ತೋಪು; ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆ.

सलासत - **स्त्री०** ಸೌಲಭ್ಯತೆ.

सलाह - **स्त्री०** ಸಮ್ಮತಿ; ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಸಲಹೆ.

सलाहकार - **पुं०** ಸಲಹೆಗಾರ.

सलिल - **पुं०** ನೀರು; ಜಲ.

सलीका - **पुं०** ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೀತಿ; ಕಾರ್ಯಕುಶಲತೆ;

ಯೋಗ್ಯತೆ; ಗುಣ; ನಡತೆ; ವರ್ತನೆ.

सलीक़ामन्द - **वि०** ಕಾರ್ಯಕುಶಲ; ಯೋಗ್ಯ; ಗುಣವಂತ.

सलीता - **पु०** ಒಂದುಬಗೆಯ ಒರಟು ಬಟ್ಟೆ.

सलीम - **वि०** ಶುದ್ಧ ಹೃದಯದ; ಸರಿಯಾದ; ಆರೋಗ್ಯವಂತ; ಗಂಭೀರ.

सलीस - **वि०** ಸುಲಭವಾದ; ಸುಗಮ.

सलूक - **पु०** ವ್ಯವಹಾರ; ಆಚರಣೆ; ಸದ್ಭಾವ; ಸ್ನೇಹ; ಉಪಕಾರ.

सलूना - **पु०** ಪಲ್ಯ; ಭಾಜಿ. **वि०** ಉಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ; ರಸಭರಿತ.

सलोतर - **पु०** ಪಶು ವೈದ್ಯ; ಅಶ್ವ ವೈದ್ಯ.

सलोतरी - **पु०** ಪಶುಗಳ ಅಥವಾ ಕುದುರೆಗಳ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನರಿತವ.

सलोतर - **पु०** ಪಶುವೈದ್ಯ.

सलोना - **वि०** ಸುಂದರವಾದ; ಉಪ್ಪುಪ್ಪಾದ; ರಸಭರಿತ.

सलोनापन - **पु०** ಉಪ್ಪುಪ್ಪಾಗಿರುವಿಕೆ; ಸೌಂದರ್ಯ.

सवा - **स्त्री०** ಕಾಲುಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು; ಚತುರ್ಥಾಂಶದ ಸಹಿತ; ಒಂದೂ ಕಾಲು.

सवाई - **स्त्री०** ಅಸಲಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದುಭಾಗದಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಒಂದುವಿಧದ ಸಾಲ; ಜಯಪುರದ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬಿರುದು. **वि०** ಒಂದೂಕಾಲು.

सवानह - **पु०** ಘಟನೆಗಳು;—**उमरी** - **स्त्री०** ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ.

सवाब - **पु०** ಪುಣ್ಯ; ಒಳ್ಳೆಯದು; ಉಪಕಾರ;—**कमाना** - ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡು; ಪುಣ್ಯಪಡೆಯು.

सवार - **पु०** ಕುದುರೆಮೇಲೇರಿದವ; ಅಶ್ವಾರೂಢ; ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿದ ಸೈನಿಕ; ಸವಾರ; ಏರಿದವ; ಆರೂಢ.

सवारी - **स्त्री०** ಹತ್ತುವಿಕೆ; ಏರುವಿಕೆ; ಆರೋಹಣ; ವಾಹನ; ಮೆರವಣಿಗೆ; ಉತ್ಸವ.

सवाल - **पु०** ಪ್ರಶ್ನೆ; ಬೇಡಿಕೆ; ಬಿನ್ನಹ; ಯಾಚನೆ.

सवालजवाब - **पु०** ವಾದವಿವಾದ; ಚರ್ಚೆ; ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ.

सवालात - **पु०** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. **सवाल** ಶಬ್ದದ ಬಹುವಚನ.

सवेरा - **पु०** ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಮುಂಜಾನೆ.

सवैया - **पु०** ಒಂದೂಕಾಲು ಸೇರಿನ ತೂಕದ ಬಟ್ಟು; ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ವರ್ಣ ಛಂದ.

सशंक - **वि०** ಶಂಕಾಪೂರ್ಣನಾದ; ಭಯಭೀತ.

ससक - **पु०** ಮೊಲ.

ससरना - **अ०** ಸರಿದುಹೋಗು; ಜಾರಿಕೊಳ್ಳು; ನುಸುಳಿಬಿಡು.

ससुर - **पु०** ಗಂಡನ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ ತಂದೆ; ಮಾವ.

ससुराल - **स्त्री०** ಮಾವನಮನೆ.

सस्ता - **वि०** ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ; ಅಗ್ಗವಾದ.

सस्ताना - **अ०** ಅಗ್ಗವಾಗು; ಬೆಲೆ ಇಳಿದುಹೋಗು. **स०** ಬೆಲೆಯನ್ನಿಳಿಸು.

सस्ती - **स्त्री०** ಬೆಲೆ ಕಡ್ಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು; ಅಗ್ಗವಾಗಿರುವ ಕಾಲ.

सह - **अव्य०** ಸಹಿತ; ಕೂಡ; ಒಡನೆ. **वि०** ಸಮರ್ಥ.

सहकार - **पु०** ಸಹಯೋಗ; ಸಹಾಯ; ಸಹಾಯಕ.

सहकारता } **सहकारिता** } **स्त्री०** ಒತ್ತಾಸೆ; ಸಹಾಯತೆ; ಸಹಾಯ.

सहकारी - **पु०** ಸಹಾಯಕ.

सहगामी - **पु०** ಜೊತೆಗಾರ; ಸಂಗಡಿಗ.

सहचर - **पु०** ಕೂಡ ಬರುವವ; ಸೇವಕ; ಆಳು.

सहचरी - **स्त्री०** ಹೆಂಡತಿ; ಪತ್ನಿ.

सहचार } **सहचारी** } **पु०** दे० **सहचर.**

सहज - **वि०** ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ; ಸುಲಭ. **पु०** ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ.

सहजन - **पु०** ನುಗ್ಗೇಕಾಯಿ; ನುಗ್ಗೇಮರ.

सहजात - **वि०** ಒಡಹುಟ್ಟಿದ.

सहन - **पु०** ಸೈರಿಸುವಿಕೆ; ಸಹನೆ; ತಾಳ್ಮೆ; ಕ್ಷಮೆ; ಅಂಗಳ.

सहनशील - **वि०** ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳ; ಸಹಿಷ್ಣು.

सहनक - **पु०** ಆಳವಿಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆ; ತಬಕು.

सहना - **स०** ಸಹಿಸು; ತಾಳಿಕೊಳ್ಳು; ಫಲವನ್ನನುಭವಿಸು; ಭಾರವನ್ನು ತಡೆಯು.

सहनीय - **वि०** ಸಹಿಸಬಹುದಾದ.

सहपाठी - **पु०** ಒಡನೋದಿ; ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವ.

सहभोजन - **पु०** ಸಹಭೋಜನ; ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣುವಿಕೆ.

सहम - **पु०** ಹೆದರಿಕೆ; ಭಯ; ಸಂಕೋಚ; ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ.

सहमत - **वि०** ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ.

सहमना - **अ०** ಹೆದರು; ಭಯಪಡು.

सहमाना - **स०** ಹೆದರಿಸು.

सहयोग - **पु०** ಸಹಾಯ; ಸಹಕಾರ.

सहयोगी - **पु०** ಸಹಾಯಕ.

सहर - **स्त्री०** ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಮುಂಜಾನೆ.

सहरा - **पु०** ಮೈದಾನ; ಕಾಡು.

सहराना - **स०** ತಲೆಸವರು; ಮೈತಡವು.

सहल - **वि०** ಸುಲಭವಾದ.

सहलाना - **स०** ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕೈಯಾಡಿಸು; ಸವರು; ಚಕ್ಕುಲಗುಳಿ ಮಾಡು.

सहसा - **अव्य०** ಇದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ; ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ.

सहसानन - **पु०** ಆದಿಶೇಷ.

सहाइ, **सहाई** - **पु०** ಒತ್ತಾಸೆಗಾರ; ಸಹಾಯಕ.

सहाध्यायी - **पु०** ಸಹಪಾಠಿ; ಒಡನೋದಿ.

सहाबा - **पु०** ಗೆಳೆಯ; ಸ್ನೇಹಿತ.

सहाय - **पु०** ಒತ್ತಾಸೆ; ಸಹಾಯ; ಆಶ್ರಯ; ಭರವಸೆ; ಸಹಾಯಕ.

सहायक - **पु०** ಸಹಾಯಮಾಡುವವ; ಸಹಾಯಕ.

सहायता - **स्त्री०** ನೆರವು; ಸಹಾಯ.

सहारा - **पु०** ಆಧಾರ; ಬೆಂಬಲ; ಸಹಾಯ; ಒತ್ತಾಸೆ.

सहिजन - **पु०** ನುಗ್ಗೇಮರ; ನುಗ್ಗೇಕಾಯಿ.

सहित - **अ०** ಕೂಡ; ಸಮೇತ.

सहिष्णु - **वि०** ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳ; ಸಹನಶೀಲ.

सहिष्णुता - **स्त्री०** ಸೈರಣೆ; ಸಹನೆ.

सही - **वि०** ದಿಟ; ನಿಜ; ಯಥಾರ್ಥ; ವಾಸ್ತವಿಕ; ತಪ್ಪಿಲ್ಲದ; ಶುದ್ಧ; ಸರಿ; ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ; ಸಹಿ.

सही-सलामत - **वि०** ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಲ್ಲದ; ಕುಶಲಪೂರ್ವಕ.

सहीम - **वि०** ಸಮಾನ; ಸಮ; ತುಲ್ಯ.

सहूलत - **स्त्री०** ಸುಲಭತೆ; ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ.

सहूलियत - **स्त्री०** ಸೌಕರ್ಯ; ಸುಲಭತೆ; ಅನುಕೂಲತೆ; ವಿವೇಕ; ಅರಿವು.

सहृदय - **वि०** ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ; ದಯಾಳು; ರಸಿಕ; ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ; ಸಜ್ಜನ.

सहृदयता - **स्त्री०** ರಸಿಕತನ; ದಯೆ; ಸೌಜನ್ಯ.

सहेज - **पु०** ಹೆಪ್ಪು.

सहेजना - **स०** ಪರಿಶೀಲಿಸು; ಸಂಭಾಳಿಸು.

सहेली - **स्त्री०** ಜತೆಗಾರ್ತಿ; ಗೆಳತಿ; ಸಖಿ.

सांई - **पु०** ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ; ಪರಮಾತ್ಮ; ಭಗವಂತ.

साँकड़ - **पु०** ಸರಪಳಿ; ಸಂಕೋಲೆ; ಚಿಲಕ; ಅಗಳಿ.

सांकर - **स्त्री०** ಸರಪಳಿ; ರುಳಿ. **वि०** ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ.

सांकल - **स्त्री०** ಸರಪಳಿ; ಚೈನು.

सांकेतिक - **वि०** ಚಿನ್ಹೆಯ; ಗುರುತಿನ.

सांग - **स्त्री०** ಭರ್ಜಿ; ಸಂಪೂರ್ಣ.

सांघर - **पु०** ಗಂಡನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಗ; ಮಲಮಗ.

सांघातिक - **वि०** ಕೊಲ್ಲುವ; ಸಂಹರಿಸುವ.

सांच - **पु०** ಸತ್ಯ; ನಿಜ; ಯಥಾರ್ಥ.

साँचा - **पु०** ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವ ಅಚ್ಚು; ಪಡಿಯಚ್ಚು; ಮಾದರಿ; ನಮೂನೆ.

साँझ - स्त्री० ಸಂಜೆ ; ಸಾಯಂಕಾಲ.

साँट - स्त्री० ಬೆತ್ತ ; ಬಾಸುಂಡಿ.

साँटा - पु० ಕೋಲು ; ಕಬ್ಬಿನಗಳ.

सांठ - पु० ಕಾಲು ಸರಪಳಿ; ಗೊಲಸು; ರುಳಿ.

साँठ-गाँठ - स्त्री० ಬಹಳ ಸ್ನೇಹ; ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹ ; ಗಂಟು ಬೀಳುವಿಕೆ.

साँड़ - पु० ಬಸವ; ಗೂಳಿ; ಹೋರಿ.

साँड़नी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಒಂಟೆ.

साँत्वना - स्त्री० ಸಂತೈಸುವಿಕೆ ; ಸಂತವಣೆ ; ಸಮಾಧಾನ.

साँथरी - स्त्री० ಚಾಪೆ.

साँप - पु० ಹಾವು ; ಸರ್ಪ.

साँपत्तिक - वि० ಆರ್ಥಿಕ, ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

साँपा - पु० ಶೋಕಗೀತೆ.

साँपिन - स्त्री० ಕುದುರೆಯ ಮೈ ಮೇಲಿರುವ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸುಳಿ ; ಹೆಣ್ಣುಹಾವು.

सांप्रदायिक - वि० ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ; ಕೋಮಿನ; ಕೋಮುವಾರು.

साँभर - पु० ಪಾಥೇಯ ; ಬುತ್ತಿ ; ಕಡವೆ; ಸಾಂಭರವೆಂಬ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಉಪ್ಪು.

साँवर / **साँवला** - वि० ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣದ; ಶ್ಯಾಮಲ.

साँवा - पु० ಸಾವೆಯಕ್ಕಿ.

साँस - स्त्री० ಶ್ವಾಸ; ಉಸಿರು; ತೆರಪು; **—चढ़ना या फूलना** - ಮೇಲುಸಿರುಬರು ;**—भरना** - ಉಸಿರು ತುಂಬು ; ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡು ;— यौ० **एक ही साँस में** - ಒಂದೇ ಉಸಿರಿಗೆ.

साँसत - स्त्री० ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುವುದು; ಹೆಣಗಾಟ ; ತೊಂದರೆ.

साँसारिक - वि० ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ; ಐಹಿಕ.

सा - अव्य० ಅಂಥ ; ಸಮಾನ ; ಸದೃಶ ; ಅಷ್ಟು.

साइत - पु० ಒಂದು ಘಳಿಗೆಯ ಹೊತ್ತು ; ಕ್ಷಣ ; ಶುಭಲಗ್ನ; ಮುಹೂರ್ತ.

साईं - पु० ಸಾಧು.

साई - स्त्री० ಸಂಚಕಾರ ; ಮುಂಗಡ. पु० ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲ.

साईस - पु० ಕುದುರೆಯಾಳು.

साईसी - स्त्री० ಕುದುರೆಗೆ ಮಾಲೀಸು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ.

साका - पु० ಶಕೆ; ಕೀರ್ತಿ; ಯಶಸ್ಸು.

साकिन - वि० ನಿವಾಸಿ; ವಾಸಮಾಡುವವ.

साकिब - वि० ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ.

साकी - पु० ಸುರಾಪಾನ ಮಾಡಿಸುವವ ; ಪ್ರೇಮಿ.

साक्षर - वि० ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ; ಓದುಬರಹ ಬಲ್ಲ.

साक्षरता - स्त्री० ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ.

साक्षात्कार - पु० ಸಂದರ್ಶನ; ಭೇಟಿ; ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜ್ಞಾನ.

साख़ - पु० ಸಾಕ್ಷಿ; ಸಾಕ್ಷ್ಯ; ಮರ್ಯಾದೆ; ನಂಬಿಕೆ.

साख़ता - वि० ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲದ; ಕೃತ್ರಿಮ.

साखी - पु० ಸಾಕ್ಷಿಗಾರ. स्त्री० ಸಾಕ್ಷ್ಯ; ರುಜುವಾತು.

साखू - पु० ಶಾಲವೃಕ್ಷ.

साखोचारन - पु० ಗೋತ್ರವರ್ಣನೆ; ಪ್ರವರ.

साग - पु० ತರಕಾರಿ; ಸೊಪ್ಪು; ಕಾಯಿ; ಪಲ್ಯ.

सागपात - पु० ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು.

साग़र - पु० ಸಾರಾಯಿಯ ಬಟ್ಟಲು.

सागर - पु० ಸಮುದ್ರ.

सागू - पु० ಸಬ್ಬಕ್ಕಿಯ ಮರ.

सागूदाना - पु० ಸಾಬೂದಾಣಿ; ಸಬ್ಬಕ್ಕಿ; ಸೀಮೆಯಕ್ಕಿ.

सागौन - पु० ತೇಗದಮರ; ಸಾಗುವಾನಿ.

साज़ - पु० ಅಲಂಕಾರ; ಅಲಂಕಾರದ ಸಾಮನು; ಶೃಂಗಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಉಪಕರಣ; ಸಾಮಗ್ರಿ; ವಾದ್ಯ; ಆಯುಧ. वि० ಸರಿಪಡಿಸುವವನು; ತಯಾರಿಸುವವನು; (ಶಬ್ದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿಶೇಷಣದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ: घड़ीसाज़.)

साज़गार - वि० ಶುಭ; ಸರಿಯಾದ.

साजन - पु० ಸ್ವಾಮಿ; ಒಡೆಯ; ಗಂಡ; ಪ್ರೇಮಿ.

साजना - स० ಅಲಂಕರಿಸು; ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು; ಜೋಡಿಸು.

साज़-बाज़ - पु० ತಯಾರಿ; ಸಿದ್ಧತೆ; ಘನಿಷ್ಟತೆ.

साजिद - वि० ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವವನು.

साज़िन्दा - पु० ವಾದ್ಯಗಾರ.

साज़िश - स्त्री० ಮಿಳನ; ಒಳಸಂಚು; ಪಿತೂರಿ.

साझा - पु० ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ; ಪತ್ತಿಗೆ; ಪಾಲು; ಭಾಗ.

साझी / **साझेदार** - पु० ಪಾಲುಗಾರ; ಭಾಗಸ್ಥ.

साझेदारी - स्त्री० ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ.

साटना - स० ಅಂಟಿಸು; ಸೇರಿಸು; ಜಂಟಿಸು.

साड़ी - स्त्री० ಸೀರೆ; ಶೀಲೆ.

साढ़साती - स्त्री० ಏಳರಾಟದ ಶನಿಕಾಟ.

साढ़ू - पु० ಷಡ್ಡಕ.

साढ़े - वि० ಅರ್ಧ; ಅರ್ಧ ಹೆಚ್ಚು.

सातफेरी - स्त्री० ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ; ಸಪ್ತಪದಿ.

साथ - पु० ಸಂಗ; ಸಂಗಡ ಇರುವಿಕೆ.

साथी - पु० ಸಂಗಡಿಗ; ಜತೆಗಾರ; ಮಿತ್ರ; ಗೆಳೆಯ.

साद - पु० ಅರಬೀ ಮತ್ತು ಉರ್ದು

ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ; ವಿಷಯವು ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಗುರುತು.

सादगी - ಸ್ತ್ರೀ० ಸರಳತೆ; ಸಾಧಾರಣತರ; ನಿಷ್ಕಾಪಟ್ಯ.

सादा - वि० ಸಾಧಾರಣವಾದ; ಬೆರಕೆಯಿಲ್ಲದ; ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ; ಸಾದಾ; ನಿಷ್ಕಪಟ; ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ.

सादा-दिल - वि० ಶುದ್ಧಹೃದಯದ.

सादा-रू - वि० ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆಗಳಿಲ್ಲದ ಮುಖದವ.

सादा-लौह - वि० ಏನೂ ಅರಿಯದ; ಮೂರ್ಖ.

सादिक़ - वि० ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ; ಸತ್ಯನಿಷ್ಠ; ಸರಿಯಾದ.

सादिक़ी - ಸ್ತ್ರೀ० ಸತ್ಯಸಂಧತೆ.

सादिर - वि० ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ; ಪ್ರಕಟವಾದ.

सादृश्य - पु० ಸಮಾನತೆ.

साध - पु० ಸಾಧು; ಸಂತ; ಮಹಾತ್ಮ. **ಸ್ತ್ರೀ०** ಕೋರಿಕೆ; ಇಚ್ಛೆ; ಅಭಿಲಾಷೆ.

साधक - पु० ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯುವವ; ಸಾಧಿಸುವವ; ಸಾಧಕ; ಯೋಗಿ; ತಪಸ್ವಿ.

साधन - पु० ಸಿದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ವಿಧಾನ; ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಉಪಕರಣ; ಉಪಾಯ; ಯುಕ್ತಿ.

साधना - ಸ್ತ್ರೀ० ಸಿದ್ಧಿ; ಸಾಧನೆ; ಗುರಿಯಿಡುವಿಕೆ; ಉಪಕರಣ. **स०** ನೆರವೇರಿಸು; ಪೂರೈಸು; ಸಾಧಿಸು.

साधारण - वि० ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ; ಸುಲಭವಾದ; ಸಾರ್ವಜನಿಕ.

साधारणतः - अव्य० ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ; ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.

साधु } पु० ಸಂತ; ಸಾಧು. **वि०**
साधू } ಒಳ್ಳೆಯ; ಪ್ರಶಂಸನೀಯ. **अव्य०** ಸಾಧು ಸಾಧು; ಶಹಬಾಸ್!

साध्य - वि० ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವಂಥ; ಸುಲಭ; ಸರಳ.

साध्वी - ಸ್ತ್ರೀ० ಪತಿವ್ರತೆ.

सान - पु० ಸಾಣೇಕಲ್ಲು;**—चढ़ाना -** ಸಾಣೆಹಿಡಿ; ಮಸೆಯು;**—देना -** ಸಾಣೆ ಕೊಡು.

सानना - स० ಅರೆ; ತೀಡು; ಮೆತ್ತು.

साना - पु० ಮಾಡುವವ; ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ.

सानी - ಸ್ತ್ರೀ० ದನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಅಥವಾ ಕಲಗಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಿಸಿ ಕೊಡುವ ಹಿಂಡಿ. **वि०** ಎರಡನೆಯ; ಸಮಾನ.

साप - पु० ಶಾಪ.

सापना - स० ಶಪಿಸು; ಬೈಯು.

साफ़ - वि० ಶುಚಿಯಾದ; ಶುದ್ಧವಾದ; ನಿರ್ಮಲ; ತಿಳಿಯಾದ; ಪರಿಷ್ಕಾರವಾದ; ಚೊಕ್ಕಟ

ವಾದ; ಸ್ಪಷ್ಟ; ವ್ಯಕ್ತವಾದ. **क्रि०** ಶುದ್ಧವಾಗಿ; ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ; **—गोई** - ಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿ.

साफ़ा - पु० ಮುಂಡಾಸು; ಪಗಡಿ.

साफ़ी - स्त्री० ಕರವಸ್ತ್ರ; ಸೋಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

साबिक - वि० ಹಿಂದಿನ; ಪುರಾತನ ಕಾಲದ; ಪೂರ್ವದ **क्रि०** ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ; ಪ್ರಥಮತಃ; **—दस्तूर** - ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ; ಯಥಾಪ್ರಕಾರ, ಪೂರ್ವವತ್ತಾಗಿ.

साबिक़ा - ಗುರುತು; ಪರಿಚಯ; ಸಂಬಂಧ; ವ್ಯವಹಾರ.

साबित - वि० ಪ್ರಮಾಣಪಡಿಸಿದ; ರುಜುವಾತಾದ; ಸಾಧಿಸಿದ; ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ.

साबिर - वि० ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವ; ಸಹಿಷ್ಣು.

साबुत - वि० ದೃಢವಾದ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ; ಸರಿಯಾದ.

साबुन - पु० ಸೋಪು; ಸಾಬೂನು.

साबूदाना - पु० दे० साग़दाना.

सामंत - पु० ರಾಜನ ಕೈ ಕೆಳಗಿರುವ ಜಮೀಂದಾರ ಅಥವಾ ಸರದಾರ.

सामग्री - स्त्री० ಸಾಮಾನು; ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು; ಸಾಧನ.

सामना - पु० ಇದಿರು; ಭೆಟ್ಟಿ; ಸಂದರ್ಶನ; ವಿಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಿಕೆ; **—करना** - ಎದುರಿಸು.

सामने - क्रि० ಎದುರಿನಲ್ಲಿ; ಎದುರಿಗೆ; ಮುಂದೆ; ವಿರೋಧವಾಗಿ.

सामयिक - वि० ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ವರ್ತಮಾನ ಸಮಯದ; ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ.

सामरिक - वि० ಯುದ್ಧ ಸಂಬಂಧವಾದ.

सामर्थ - स्त्री० दे० सामर्थ्य.

सामर्थी - पु० ಸಮರ್ಥ; ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

सामर्थ्य - पु० ಶಕ್ತಿ; ಬಲ; ಯೋಗ್ಯತೆ.

सामाजिक - वि० ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

सामान - पु० ಸಾಮಗ್ರಿ; ಸಾಮಾನು.

सामान्य - वि० ಸಾಧಾರಣವಾದ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ.

सामान्यतः } **अव्य०** ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ.
सामान्यतया }

सामुहाँ - क्रि० ಸಮ್ಮುಖ; ಎದುರಿಗೆ.

साम्यवाद - पु० ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸಾಧನಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಪಂಗಡದ ಅಧಿಕಾರ ವಿರದೆ ಅದು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಧನಸಂಪತ್ತಿಯು ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

साम्राज्य - पु० ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ.

साम्राज्यवाद - **पुं०** ಬೇರೊಂದು ದೇಶದಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಗಳಿಗಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

साम्रज्यशाही - **स्त्री०** ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಒಡೆತನ.

साम्राज्यवादी - **वि०** ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂತಹ.

सायंकाल - **पुं०** ಸಂಜೆ.

सायत - **स्त्री०** ಶುಭಮುಹೂರ್ತ.

सायबान - **पुं०** ಒಪ್ಪಾರು; ಚಪ್ಪರ; ಒಸಾರೆ.

सायर - **पुं०** ಸಾಗರ; ಸಮುದ್ರ; ಸುಂಕ.

सायल - **पुं०** ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವ.

साया - **पुं०** ನೆರಳು; ಪ್ರತಿಬಿಂಬ; ದೆವ್ವ; ಲಂಗ. **यौ० साये में रहना** - ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರು.

सारंग - **पुं०** ಸಾರಂಗವಾದ್ಯ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಿಂಕೆ; ಕೋಗಿಲೆ; ಹದ್ದು; ಚಾತಕ.

सारंगी - **स्त्री०** ಸಾರಂಗವಾದ್ಯ.

सार - **पुं०** ರಸ; ತತ್ವ; ತಿರುಳು; ಸತ್ವ.

सारना - **स०** ಮುಗಿಸು; ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡು; ನೆರವೇರಿಸು; ಸಿಂಗರಿಸು.

सारभाटा - **पुं०** ಸಮುದ್ರದ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತ.

सारस - **पुं०** ಹಂಸಪಕ್ಷಿ.

सारांश - **पुं०** ತಾತ್ಪರ್ಯ.

सारा - **वि०** ಎಲ್ಲ; ಸಕಲ; ಸಮಸ್ತ; ಇಡೀ. **पुं०** ಭಾವಮೈದ.

सारिका - **स्त्री०** ಗೊರವಂಕ; ಮೈನ.

सारी - **स्त्री०** ಸೀರೆ.

सार्थक - **वि०** ಅರ್ಥ ಸಹಿತವಾದ; ಸಫಲವಾದ; ಸಾರ್ಥಕ.

सार्थकता - **स्त्री०** ಸಫಲತೆ; ಸಿದ್ಧಿ.

सार्वजनिक - **वि०** ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ.

सार्वभौम - **पुं०** ಚಕ್ರವರ್ತಿ; ಸಾಮ್ರಾಟ.

साल - **पुं०** ವರ್ಷ; ಸಂವತ್ಸರ; ಹುಣ್ಣು; ಘಾಯ; ತೇಗದಮರ.

साल-गिरह - **स्त्री०** ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ; ಜನ್ಮದಿನ.

साल-तमाम - **पुं०** ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ.

सालक - **वि०** ಕಷ್ಟಕೊಡುವ.

सालन - **पुं०** ಮಾಂಸದ ಪಲ್ಯ.

सालना - **स०** ತಿವಿ; ಚುಚ್ಚು.

सालसा - **पुं०** ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಔಷಧ.

सालसी - **स्त्री०** ತೀರ್ಮಾನ; ಪಂಚಾಯತಿ.

साला - **पुं०** ಭಾವಮೈದ; ಮೈದ.

सालाना - **वि०** ವರ್ಷದ; ವಾರ್ಷಿಕ.

सालार - **पुं०** ಮುಖಂಡ; ಮುಂದಾಳು.

सालार-जंग - पुं० ಸೇನಾಪತಿ.

सालिक - पुं० ಪ್ರಯಾಣಿಕ; ಯಾತ್ರಿಕ.

सालिम - वि० ಇಡೀ; ಸಂಪೂರ್ಣ; ಆರೋಗ್ಯವಾದ.

सालियाना - वि० दे० सालाना.

साली - स्त्री० ಹೆಂಡತಿಯ ಸಹೋದರಿ.

सालुसी - स्त्री० ದ್ರೋಹ; ಪಿತೂರಿ.

सालेह - वि० ಒಳ್ಳೆಯ; ಸಜ್ಜನ; ಸದಾಚಾರಿ.

सावंत - पुं० दे० सामंत.

साव - पुं० ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ; ಸಾಹುಕಾರ.

सावक - पुं० ಕರು; ಮರಿ.

सावकाश - पुं० ಬಿಡುವು; ಅವಕಾಶ; ವಿರಾಮ. क्रि० ಬಿಡುವಾಗಿ.

सावधान - वि० ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವ; ಸಚೇತ.

सावन - पुं० ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ.

सास - स्त्री० ಅತ್ತೆ; ಗಂಡ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ ತಾಯಿ.

सासत - स्त्री० दे० साँसत.

सासु - स्त्री० दे० सास.

सासुर - पुं० ಮಾವ; ಮಾವನ ಮನೆ.

साहनी - स्त्री० ಸೈನ್ಯ.

साहब - पुं० ಒಡೆಯ; ಸ್ವಾಮಿ; ಈಶ್ವರ; ಸ್ನೇಹಿತ; ಮಹಾಶಯ; ಒಂದು ಗೌರವ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದ.

साहब-ज़ादा - पुं० ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥನ ಮಗ; ಪುತ್ರ.

साहब-सलामत - स्त्री० ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವುದು.

साहबा - स्त्री० साहब ಶಬ್ದದ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗದ ರೂಪ.

साहबान - पुं० साहब ಶಬ್ದದ ಬಹುವಚನ.

साहबी - वि० ಸಾಹೇಬರ; ಒಡೆಯರ. स्त्री० ಒಡೆತನ; ಪ್ರಭುತ್ವ; ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ.

साहस - पुं० ಧೈರ್ಯ; ಪರಾಕ್ರಮ.

साहसी - वि० ಪರಾಕ್ರಮಿ; ಸಾಹಸಿಗ.

साहाय्य - पुं० ಸಹಾಯ; ನೆರವು.

साहित्य - पुं० ವಾಙ್ಮಯ; ಸಾಹಿತ್ಯ.

साहित्यिक - वि० ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.

साहिब - पुं० दे० साहब.

साहिबा - स्त्री० दे० साहबा.

साहिर - पुं० ಯಕ್ಷಿಣಿ ವಿದ್ಯೆ ತೋರಿಸುವವ; ಗಾರುಡಿಕಾರ.

साहिल - पुं० ದಡ.

साही - पुं० ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ.

साहू / साहूकार - पुं० ಸಜ್ಜನ; ಸಾಧು; ಹಣವಂತ; ಸಾಹುಕಾರ.

साहूकारी - स्त्री० ಸಾಹುಕಾರತನ; ಶ್ರೀಮಂತಿಗೆ.

साहेब - पुं० दे० साहब.

सिंकना - अ० ಕಾಯಿಸಲ್ಪಡು.

सिंगा - पु० ರಣವಾದ್ಯ ; ಕೊಂಬು ; ಕಹಳೆ.

सिंगार - पु० ಅಲಂಕಾರ; ಶೃಂಗಾರ.

सिंगारना - स० ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

सिंगारहार - पु० ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪ.

सिंगी - स्त्री० ಕಹಳೆ; ಕೊಂಬು.

सिंघासन - पु० ಸಿಂಹಾಸನ.

सिंघनी - स्त्री० ಮೂಗು; ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ.

सिंचन - पु० ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುವಿಕೆ; ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರೆರೆಯುವಿಕೆ.

सिंचना - अ० ನೀರು ಚಮುಕಿಸಲ್ಪಡು; ನೀರು ಕಟ್ಟಲ್ಪಡು.

सिंचाई - स्त्री० ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುವಿಕೆ; ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರೆರೆಯುವಿಕೆ; ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಮಜೂರಿ.

सिंचित - वि० ನೀರೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ.

सिंदूर - पु० ಕುಂಕುಮ ; ಸಿಂದೂರ.

सिंदूरदान - पु० ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚುವ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

सिंधु - पु० ಸಮುದ್ರ; ಸಿಂಧುನದಿ.

सिंह - पु० ಸಿಂಹ; ಮೃಗರಾಜ.

सिंहनी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ.

सिंहावलोकन - पु० ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮುನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು.

सिंहासन - पु० ರಾಜರಆಸನ; ಸಿಂಹಾಸನ.

सिंहिनी - स्त्री० दे० **सिंहनी.**

सिआर - पु० ನರಿ.

सिकंदर - पु० ಅಲೆಗ್ಝಾಂಡರನ ಹೆಸರು.

सिकड़ी - स्त्री० ಸರಪಳಿ; ಸಂಕೋಲೆ.

सिकता - पु० ಮಳಲು ; ಉಸುಬು.

सिकली - स्त्री० ಕತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ; ಸಾಣೆ; ಹದ.

सिकलीगर - पु० ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವವ.

सिकहर - पु० ಕಲ್ಲಿ; ನೆಲವು.

सिकुड़न - स्त्री० ಸುಕ್ಕು; ನಿರಿಗೆ.

सिकुड़ना - अ० ಸಂಕುಚಿತವಾಗು; ಸುಕ್ಕುಬೀಳು.

सिकोड़ना - स० ಮುದಡು; ಸುರುಟು; ಮಡಚು; ನೆರಿಗೆಹಿಡಿ.

सिकोही - वि० ಅಭಿಮಾನಿ; ಪರಾಕ್ರಮಿ; ವೀರ.

सिक्का - पु० ಮುದ್ರೆ; ಠಸ್ಸೆ; ಮೊಹರು; ನಾಣ್ಯ;**—बैठना या जमना** - ಅಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡು.

सिक्त - वि० ಒದ್ದೆಯಾದ; ತೋಯ್ದ.

सिख - स्त्री० ಉಪದೇಶ; ಶಿಕ್ಷಣ; ಭೋಧನೆ; ಜುಟ್ಟು; ಶಿಖೆ. पु० ಶಿಷ್ಯ; ಗುರುನಾನಕರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು; ಸಿಕ್ಖರು.

सिखलाना / **सिखाना** - स० ಬೋಧಿಸು; ಕಲಿಸು; ಪಾಠ ಹೇಳು.

सिखावन - पुं० ಶಿಕ್ಷಣ; ಉಪದೇಶ.
सिजदा - पुं० ನಮಸ್ಕಾರ; ಶರಣು.
सिझना - अ० ಬೇಯು; ಕುದಿ.
सिझाना - स० ಕುದಿಸು; ಬೇಯಿಸು.
सिटकिनी - स्त्री० ಅಗುಳಿ; ಅಗಣಿ.
सिटपिटाना - अ० ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳು; ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗು.
सिट्टी - स्त्री० ವಾಕ್ಪಟುತೆ.
सिड़ - स्त्री० ಹುಚ್ಚು; ಗೀಳು.
सिड़ी - वि० ಹುಚ್ಚ; ಮರುಳ.
सितम - पुं० ಬಲಾತ್ಕಾರ; ಜುಲುಮೆ; ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ.
सितमगर - पुं० ಅತ್ಯಾಚಾರಿ; ಹಿಂಸಕ.
सितम-रसीदा - वि० ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ; ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಪೀಡಿತ.
सिता - स्त्री० ಸಕ್ಕರೆ.
सिताब - क्रि० ಬೇಗನೆ.
सितार - पुं० ಒಂದು ವಾದ್ಯ; ಸಿತಾರು.
सितारा - पुं० ನಕ್ಷತ್ರ; ಚಿಕ್ಕೆ; ಭಾಗ್ಯ. ಅದೃಷ್ಟ; ಬೊಟ್ಟು; ಸಿತಾರು.
सिद्धहस्त - वि० ನಿಪುಣ; ಪ್ರವೀಣ; ಎತ್ತಿದ ಕೈ.
सिद्धांत - पुं० ತತ್ವ; ಮತ.
सिधाई - स्त्री० ಸಾತ್ವಿಕತೆ; ಸರಳತೆ.
सिधाना / **सिधारना** - अ० ಹೊರಡು; ತೆರಳು; ಸಾಯು.
सिन - पुं० ವಯಸ್ಸು.
सिनक - स्त्री० ಸಿಂಬಳ; ಗೊಣ್ಣೆ.
सिनकना - अ० ಮೂಗುಸೀದು.
सिपर - स्त्री० ಗುರಾಣಿ.
सिपहगरी - स्त्री० ಸಿಪಾಯಿಯ ಉದ್ಯೋಗ.
सिपहर - पुं० ಗೋಳ; ಮಂಡಲ; ಆಕಾಶ.
सिपहसालार - पुं० ಸೇನಾಪತಿ.
सिपारस - स्त्री० दे० **सिफ़ारिश.**
सिपारसी - वि० दे० **सिफ़ारशी.**
सिपास - स्त्री० ಧನ್ಯವಾದ; ಹೊಗಳಿಕೆ; ಪ್ರಶಂಸೆ.
सिपाह - स्त्री० ಸೈನ್ಯ; ದಂಡು.
सिपाहगिरी - स्त्री० ಸಿಪಾಯಿಯ ಉದ್ಯೋಗ.
सिपाहियाना - वि० ಸಿಪಾಯಿಯಂತಹ; ಸೈನಿಕರಂಥ.
सिपाही - पुं० ಸಿಪಾಯಿ; ಸೈನಿಕ.
सिपुर्द - स्त्री० दे० **सपुर्द.**
सिप्पा - पुं० ಯುಕ್ತಿ; ಪ್ರಾರಂಭ.
सिफ़त - स्त्री० ವಿಶೇಷತೆ; ಗುಣ; ಲಕ್ಷಣ; ಸ್ವಭಾವ; ರೂಪ; ಮೋರೆ.
सिफ़र - पुं० ಶೂನ್ಯ; ಸೊನ್ನೆ; ಪೂಜ್ಯ.
सिफ़लगी - स्त्री० ನೀಚತನ; ತುಚ್ಛತೆ; ಹೀನತೆ.
सिफ़ला / **सिफ़ली** - वि० ನೀಚ; ತುಚ್ಛ; ಹೀನ.
सिफ़ात - स्त्री० **सिफ़त** ಶಬ್ದದ ಬಹುವಚನ.

सिफ़ारत - **स्त्री०** ರಾಯಭಾರಿ; ದೂತ; ರಾಯಭಾರಿಯ ಕೆಲಸ ; ದೌತ್ಯ.

सिफ़ारिश - **स्त्री०** ಬೇರೊಬ್ಬರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳಿತುಮಾಡಲು ಏನಾದರಷ್ಟು ಹೇಳುವುದು; ವಾಕ್ಸಹಾಯ ; ಶಿಫಾರಸು.

सिफ़ारशी - **वि०** ಶಿಫಾರಸಿನ; ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ.

सिफ़ाली - **वि०** ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ.

सिफ़ाहत - **स्त्री०** ಮೂರ್ಖತನ.

सिफ़्ल - **वि०** ದಪ್ಪನಾದ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

सिमट - **स्त्री०** ಉಡುಗುವಿಕೆ; ಮುದುರುವಿಕೆ ; ಸಂಕುಚನ.

सिमटना - **अ०** ಉಡುಗು; ಮುದುರು; ಒಂದಾಗು.

सिमेटना - **स० दे० समेटना.**

सिम्त - **स्त्री०** ಕಡೆ; ದಿಕ್ಕು ; ದಿಶೆ.

सियरा - **वि०** ತಣ್ಣಗಿರುವ; ಶೀತಲ.

सियराई - **स्त्री०** ತಣವು.

सियराना - **अ०** ತಣ್ಣಗಾಗು ; ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟು.

सियह - **वि०** ಕಪ್ಪು ; ಅಶುಭ; ಕೆಟ್ಟ; ಕೆಟ್ಟುಹೋದ.

सियादत - **स्त्री०** ನೇತೃತ್ವ; ಮುಂದಾಳುತನ; ಆಡಳಿತ.

सियापा - **पु०** ಸತ್ತವನನ್ನು ಕುರಿತು (ಹೆಂಗಸರು) ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಅಳುವುದು ; ಗೋಳಾಟ.

सियार, सियाल - **पु०** ನರಿ.

सियासत - **स्त्री०** ರಾಜ್ಯಭಾರ; ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ; ರಾಜನೀತಿ ; ಬೆದರಿಕೆ; ದಂಡನೆ.

सियासती / **सियासी** } **वि०** ರಾಜಕೀಯ.

सियाह - **वि० दे० स्याह.**

सियाहा - **पु०** ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ.

सियाही - **स्त्री० दे० स्याही.**

सिर - **पु०** ತಲೆ; ಶಿರಸ್ಸು ; ಕೊನೆ; ತುದಿ;**—आँखों पर होना** - ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸು ;**—का बोझ टलना** - ಚಿಂತೆಯು ದೂರವಾಗು; **—खाना** - ಕಾಡು ಹರಟೆಯಿಂದ ತಲೆ ಚಿಟ್ಟೆನಿಸು ;**—चढ़ाना** - ತಲೆಯ ಮೇಲಿರಿಸು ;**—घूमना** - ತಲೆ ತಿರುಗು ;**—देना** - ಪ್ರಾಣವನ್ನರ್ಪಿಸು ;**—नीचा करना** - ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸು ;**—पर आना** - ಸಮೀಪಿಸು;**—पड़ना** - ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಮೇಲೆ ಬೀಳು ;**—पच्ची करना** - ಕಾಡಿಸು ;**—पर पाँव रखना** - ವೇಗವಾಗಿ ಓಡು ;**—से कफ़न बांधना** - ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗು ;**—से बला टालना** - ಮನಸಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡದಿರು.

सिरका - **पु०** ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹುಳಿ ಹಿಡಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲು ಅಥವಾ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸ.

सिरकी - **स्त्री०** ಗರಗು; ಲಾಳಿಕಡ್ಡಿ.

सिरजना - **स०** ಸೃಷ್ಟಿಸು.

सिरताज - **पु०** ಕಿರೀಟ; ಶಿರೋಮಣಿ.

सिर-ता-पा - **क्रि०** ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೂ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

सिरनेत - **पु०** ಪೇಟ; ರುಮಾಲು.

सिरपेच - **पु० दे० सरपेच.**

सिरफेंटा - **पु०** ಪೇಟ; ಪಾಗು.

सिरमोर - **पु०** ಕಿರೀಟ.

सिरहाना - **पु०** ಮಂಚ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ತಲೆ ಕಡೆಯ ಭಾಗ; ತಲೆಮುಗ್ಗಲು.

सिरा - **पु०** ಕೊನೆ; ತುದಿ; ತಲೆ; ಮೊದಲು.

सिराज - **पु०** ದೀಪ; ಬೆಳಕು; ಸೂರ್ಯ.

सिराना - **अ०** ತಣ್ಣಗಾಗು; ಶಾಂತವಾಗು; ಮುಗಿದು ಹೋಗು; ಕೊನೆಗಾಣು; ಕಳೆದುಹೋಗು.

सिराली - **स्त्री०** ನವಿಲಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಜುಟ್ಟು.

सिरिस - **पु०** ಒಂದು ಪುಷ್ಪ ವಿಶೇಷ; ಶಿರೀಷ ಕುಸುಮ.

सिरोना - **पु०** ಮಡಕೆಗಳ ಕೆಳಗಿಡುವ ಸಿಂಬಿ.

सिरोपाव - **पु०** ರಾಜದರ್ಬಾರಿನಿಂದ ಸನ್ಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಉಡುಗರೆ; ಖಿಲ್ಲತ್ತು.

सिरोही - **स्त्री०** ಕತ್ತಿ; ಖಡ್ಗ.

सीर्का - **पु० दे० सिरका.**

सिर्फ़ - **क्रि०** ಕೇವಲ; ಮಾತ್ರ; ಬರೀ. **वि०** ಏಕಮಾತ್ರ; ಶುದ್ಧವಾದ.

सिल - **स्त्री०** ಕಲ್ಲು; ಬಂಡೆ; ಶಿಲೆ.

सिलपट - **स्त्री०** ಸಮತಲ; ಚಪ್ಪಟೆ; ನುಣುಪಾದ; ಸಪಾಟಾದ.

सिलबट्टा - **पु०** ಕಲ್ಲುಪತ್ತು; ಅರೆಯುವ ಕಲ್ಲು.

सिलवट - **वि०** ಸುಕ್ಕು; ನಿರಿಗೆ.

सिलवाना - **स० दे० सिलाना.**

सिलसिला - **पु०** ವರಸೆ; ಪರಂಪರೆ; ಸಾಲು; ಪಂಕ್ತಿ; ಕ್ರಮ; ಸರಪಳಿ; ಸರ; ಲಡಿ. **वि०** ಒದ್ದೆಯಾದ; ತೋಯ್ದ; ನುಣ್ಣಗಿರುವ; ನುಣುಪಾದ; ಜಾರುವ.

सिलसिलाबंदी - **स्त्री०** ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು; ಪಂಕ್ತಿಬದ್ಧತೆ.

सिलसिलेवार - **क्रि०** ವರಸೆಯಾಗಿ; ಕ್ರಮಾನುಸಾರ; ಪಂಕ್ತಿಬದ್ಧವಾಗಿ.

सिलह - **पु०** ಆಯುಧ; ಶಸ್ತ್ರ.

सिलहखाना - **पु० दे० सिलाहखाना.**

सिलहपोश - **वि०** ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿ; ಸೈನಿಕ.

सिला - **स्त्री०** ಕಲ್ಲು. **पु०** ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಯಿದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಧಾನ್ಯ; ಹಕ್ಕಲು.

सिलाई - **स्त्री०** ಹೊಲಿಯುವಿಕೆ; ಹೊಲಿಗೆ; ಹೊಲಿಗೆ ಕೂಲಿ.

सिलाना - **स०** ಹೊಲಿಸು.

सिलाह - **पु०** ಆಯುಧ; ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರ.

सिलाहख़ाना - ಪುಂ ಶಸ್ತ್ರಾಗಾರ.

सिलाहबंद - ವಿಂ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿ; ಆಯುಧಪಾಣಿ.

सिलाहसाज़ - ಪುಂ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವ.

सिलाही - ಪುಂ ಸೈನಿಕ; ಸಿಪಾಯಿ.

सिलौट / **सिलौटा** } ಪುಂ ಅರೆಯುವ ಕಲ್ಲು.

सिल्ली - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಾಣೆಗಲ್ಲು; ಮಸೆಗಲ್ಲು.

सिवई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಾವಿಗೆ; ಪೇಣಿ.

सिवा - ಕ್ರಿಂ ಅದಲ್ಲದೆ; ಹೊರತು; ವಿನಾ; ಶಿವಾಯಿ. **ವಿಂ** ಅಧಿಕ; ಹೆಚ್ಚಿನ.

सिवान - ಪುಂ ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ; ಸರಹದ್ದು.

सिवार / **सिवाल** } ಸ್ತ್ರೀಂ ಪಾಚಿ; ಹಾವುಸೆ.

सिविर - ಪುಂ ಶಿಬಿರ; ಡೇರೆ.

सिसकना - ಅಂ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳು; ಬಿಕ್ಕು; ಮರುಗು.

सिसकारी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬುಸುಗುಟ್ಟುವಿಕೆ.

सिसकी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಬಿಕ್ಕಳು; ಬಿಕ್ಕು.

सिहरना - ಅಂ ಚಳಿಯಿಂದ ನಡುಗು; ಬೆದರು; ಹೆದರು.

सिहराना - ಸಂ ಚಳಿಯಿಂದ ನಡುಗಿಸು; ಹೆದರಿಸು.

सिहरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಡುಕ; ಶೀತಕಂಪ; ಭಯ; ರೋಮಾಂಚ.

सिहाना - ಅಂ ಅಸೂಯೆಪಡು; ಆಶೆಗೊಳ್ಳು; ಮೋಹಿತನಾಗು.

सिहोड़ / **सिहोर** } ಪುಂ ಕಳ್ಳೀ ಗಿಡ.

सींक - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಸೆ ಹುಲ್ಲು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಕಡ್ಡಿ.

सींका - ಪುಂ ಕೊತ್ತು; ಗೊಂಚಲು.

सींकिया - ಪುಂ ನೀರಿನ ಬಟ್ಟೆ; ಸೋಸುವ ಬಟ್ಟೆ.

सींग - ಕೋಡು; ಕೊಂಬು; ಕಹಳೆ.

सींच - ಸ್ತ್ರೀಂ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಿಕೆ; ನೀರೆರೆಯುವಿಕೆ.

सींचना - ಸಂ ನೀರೆರೆ; ನೀರು ಹಾಯಿಸು; ಚಿಮುಕಿಸು.

सींव - ಪುಂ ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ.

सी - ವಿಂ ಅಂಥ; ಸಮಾನವಾದ. **ಸ್ತ್ರೀಂ** ಸೀತ್ಕಾರ.

सीकर - ಪುಂ ನೀರ ಹನಿ; ಜಲಕಣ.

सीकल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣಾದ ಮಾವು.

सीकस - ಪುಂ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ.

सीका - ಪುಂ ನೆಲವು; ಕಲ್ಲಿ; ಶಿಕ್ಕೆ.

सीख - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪದೇಶ.

सीख़ ಸ್ತ್ರೀಂ / **सीख़चा ಪುಂ** } ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳು.

सीखना - ಸಂ ಕಲಿ; ಶಿಕ್ಷಣಪಡೆ.

सीग़ा - ಪುಂ ವಿಭಾಗ; ಇಲಾಖೆ; ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವ ಅಚ್ಚು.

सीजना / **सीझना** } ಅಂ ಬೇಯು; ಕರಗು; ತಪಿಸು; ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸು.

सीटना - **स०** ಜಂಭಕೊಚ್ಚು; ಬೊಗಳೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡು.
सीटी - **स्त्री०** ಸಿಳ್ಳು; ಸೀಪಿ.
सीठा - **वि०** ಸಪ್ಪೆ; ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ.
सीठी - **स्त्री०** ಹಿಪ್ಪೆ; ಸಿಪ್ಪೆ.
सीड़ - **स्त्री०** ತೇವ; ತರಿಭೂಮಿ.
सीढ़ी - **स्त्री०** ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ; ಮೆಟ್ಟಿಲು; ಸೋಪಾನ.
सीतलपाटी - **स्त्री०** ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜೊಂಡು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ನಯವಾದಚಾಪೆ.
सीतला - **स्त्री०** ಸಿಡುಬು; ಸೀತಾಳಮ್ಮ; ಮೈಲೆರೋಗ.
सीदना - **अ०** ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸು; ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸು.
सीध - **स्त्री०** ನೆಟ್ಟಗಿರುವಿಕೆ; ಲಕ್ಷ್ಯ; ಗುರಿ.
सीधा - **वि०** ನೆಟ್ಟಗಾದ; ನೇರವಾದ; ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ; ಭೋಳೆ; **—करना** - ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಹೆದರಿಸಿ ದಾರಿಗೆತರು; **—देना** - ಸ್ವಯಂಪಾಕಕೊಡು. **क्रि०** ನೇರವಾಗಿ; ನೆಟ್ಟಗೆ.
सीधासादा - **वि०** ನಿಷ್ಕಪಟ.
सीधे - **क्रि०** ನೆಟ್ಟಗೆ; ಎದುರುಗಡೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ; ಶಿಷ್ಟ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ.
सीना - **स०** ಹೊಲಿ; ಟಾಕಾಹಾಕು.
सीना - **पु०** ಎದೆ; ವಕ್ಷಸ್ಥಲ; ಸ್ತನ.
सीना-बन्द - **पु०** ರವಿಕೆ; ಕುಪ್ಪಸ.
सीना-ज़ोर - **पु०** ಅತ್ಯಾಚಾರಿ.
सीना-सिपर - **क्रि०** ಎದುರೆದುರಿಗೆ.
सीप - **पु०** ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪು; ಚಿಪ್ಪೆಗಲ್ಲು; ಶಂಖ.
सीपिज - **पु०** ಮುತ್ತು.
सीपी - **स्त्री०** **दे०** **सीप.**
सीमंत - **स्त्री०** ಬೈತಲೆ; **—पुत्र** - **पु०** ಚೊಚ್ಚಲುಮಗ.
सीम - **पु०** ಮೇರೆ; ಎಲ್ಲೆ; ಮಟ್ಟ; ಮರ್ಯಾದೆ. **स्त्री०** ಬೆಳ್ಳಿ.
सीमतन - **वि०** ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುವ.
सीमाँत - **पु०** ಸರಹದ್ದು; ಗಡಿನಾಡು; ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲೆ.
सीमा - **स्त्री०** ಬೈತಲೆ; ಗಡಿ; ಸರಹದ್ದು **—के बाहर जाना** - ಹದ್ದುಮೀರು.
सीमाब - **पु०** ಪಾದರಸ.
सीर - **पु०** ನೇಗಿಲು; ನೇಗಿಲಿಗೆ ಹೂಡುವ ಎತ್ತುಗಳು. **स्त्री०** ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನು.
सीरनी - **स्त्री०** ಮಿಠಾಯಿ.
सीरा - **पु०** ತಲೆಯ ಕಡೆ; ತಲೆಮಗ್ಗುಲು; ಸಕ್ಕರೆಯ ಪಾಕ. **वि०** ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾದ; ಮೌನ.
सील - **पु०** ಗುಣ. **स्त्री०** ತೇವ; ತರಿ; ಜೌಗು.
सीवन - **पु०** ಹೊಲಿಗೆ.
सीस - **पु०** ತಲೆ; ಹಣೆ.

सीसमहल - पु० ಗಾಜಿನ ಮನೆ; ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿ ಹಾಕಿರುವ ಬಂಗಲೆ.

सीसा - पु० दे० शीशा.

सीसी - स्त्री० ಸೀತ್ಕಾರ.

सुँघनी - स्त्री० ನಸ್ಯ.

सुँघाना - स० ಮೂಸಿನೋಡಿಸು.

सुंठि - स्त्री० ಶುಂಠಿ.

सुंडा - स्त्री० ಸೊಂಡಿಲು.

सुंदरता - स्त्री० ಸೌಂದರ್ಯ.

सु - वि० ಒಳ್ಳೆಯ. उप० ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಉಪಸರ್ಗ.

सुअ - पु० ಮಗ; ಪುತ್ರ.

सुअटा - पु० ಗಿಣಿ; ಶುಕ.

सुअन - पु० ಮಗ; ಪುತ್ರ.

सुआ - पु० दे० सुअटा.

सुई - स्त्री० ಸೂಜಿ.

सुकड़ना - अ० ಸಂಕುಚಿತವಾಗು.

सुकनासा - वि० ಗಿಣಿಯಂತೆ ಮೂಗುಳ್ಳ.

सुकर - वि० ಸುಲಭ; ಸರಳ.

सुकरता - स्त्री० ಸೌಕರ್ಯ.

सुकुआर, **सुकुमार** - वि० ಕೋಮಲಾಂಗ.

सुकूत - पु० ಮೌನ; ಪತನ.

सुकून - पु० ಮನಶ್ಶಾಂತಿ; ಸ್ಥಿರತೆ.

सुकूनत - स्त्री० ವಾಸಸ್ಥಳ; ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ.

सुकूरा - पु० ಮಣ್ಣಿನ ಬಟ್ಟಲು.

सुख - पु० ಆನಂದ; ಸುಖ; ಸಂತೋಷ; ಶಾಂತಿ.

सुखधाम - पु० ಸ್ವರ್ಗ; ವೈಕುಂಠ.

सुखपूर्वक - क्रि० ಸುಖವಾಗಿ.

सुखप्रद - वि० ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ.

सुखमा - स्त्री० ಶೋಭೆ; ಕಾಂತಿ; ಸೊಬಗು.

सुखसार - पु० ಮೋಕ್ಷ.

सुखांत - वि० ಸುಖಮಯವಾದ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳ; ನಾಟಕದ ಎರಡು ಭೇದಗಳಲ್ಲೊಂದು; ಸುಖದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣುವ.

सुखाना - स० ಒಣಗಿಸು.

सुखारा, **सुखारी** - वि० ಸುಖಿಯಾದ.

सुखिया, **सुखी** - वि० ಸುಖದಿಂದ ಕೂಡಿದವ; ಸುಖಿ.

सुगंध, **सुगंधी** - स्त्री० ಸುವಾಸನೆ; ಪರಿಮಳ; ಸುಗಂಧ.

सुगंधित, **सुगंधी** - वि० ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ.

सुगति - स्त्री० ಸದ್ಗತಿ; ಮೋಕ್ಷ; ಮುಕ್ತಿ.

सुगम, **सुगम्य** - वि० ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದಾದ; ಸುಲಭವಾದ.

सुग्गा - पु० ಗಿಣಿ; ಶುಕ.

सुग्गी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣುಗಿಣಿ.

सुघट - वि० ಒಳ್ಳೆಯ ಮೈಕಟ್ಟುಳ್ಳ; ಸುಂದರವಾದ.

सुघटित - वि० ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

सुघड़ - वि० ಸುಂದರ; ಅಂದವಾದ.

सुचारु - **वि०** ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ.
सुचि - **वि०** ಶುಚಿಯಾದ; ನಿರ್ಮಲವಾದ.
सुजन - **पु०** ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ; ಸತ್ಪುರುಷ; ಸಜ್ಜನ; ತನ್ನವರು; ಸ್ವಜನ.
सुजनी - **स्त्री०** ಬೊಂತೆ; ರಜಾಯಿ.
सुजस - **पु०** ಸತ್ಕೀರ್ತಿ.
सुजगर - **स्त्री०** ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ.
सुजात - **वि०** ಸತ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ.
सुजान - **वि०** ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ; ಚತುರ; ಪ್ರವೀಣ; ಪಂಡಿತ; ಸಜ್ಜನ.
सुजोग - **पु०** ಸುಸಮಯ; ಸುಯೋಗ.
सुझाना - **स०** ತೋರಿಸು; ತಿಳಿಸು; ಹೇಳಿಕೊಡು; ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡು.
सुठि - **वि०** ಸುಂದರವಾದ; ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ; ಅತಿಶಯವಾದ.
सुडौल - **वि०** ಅಂದವಾದ ಮೈಕಟ್ಟುಳ್ಳ; ಸುಂದರಾಕಾರದ.
सुत - **पु०** ಮಗ; ಪುತ್ರ.
सुतरां - **अव्य०** ಆದುದರಿಂದ; ಆದ ಕಾರಣ; ಆದಾಗ್ಯೂ.
सुतरी / **सुतली** } **स्त्री०** ಹಗ್ಗ; ದಾರ; ಹುರಿ.
सुता - **स्त्री०** ಮಗಳು; ಪುತ್ರಿ.
सुतार - **पु०** ಮರಗೆಲಸದವ; ಬಡಗಿ; ಶಿಲ್ಪಕಾರ; ಶಿಲ್ಪಿ.
सुतारी - **स्त्री०** ದಬ್ಬಳ; ಕಂಠಾಣಿ.
सुतुही - **स्त्री०** ಚಿಪ್ಪು; ಕರಟ.
सुतून - **पु०** ಕಂಬ.
सुथना - **पु०** ಇಜಾರು; ಪಾಯಿಜಾಮ.
सुथनी - **स्त्री०** ಸಡಿಲವಾದ ಇಜಾರು.
सुथरा - **वि०** ನಿರ್ಮಲವಾದ; ಸ್ವಚ್ಛ; ಚೊಕ್ಕಟವಾದ.
सुदी - **स्त्री०** ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ.
सुदूर - **वि०** ಬಹಳ ದೂರದ.
सुदृढ़ - **वि०** ಗಟ್ಟಿಯಾದ.
सुदैव - **पु०** ಅದೃಷ್ಟ.
सुद्दी - **स्त्री०** ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಒಣಗಿಬಂದ ಮಲ; ವಿಷ್ಠೆ.
सुध - **स्त्री०** ನೆನಪು; ಎಚ್ಚರ; ಪ್ರಜ್ಞೆ; **—लेना** - ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನರಿ.
सुधबुध - **स्त्री०** ಪ್ರಜ್ಞೆ; ಜ್ಞಾನ; **—मारी जाना** - ಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗು.
सुधरना - **अ०** ಸರಿಹೋಗು; ಗುಣವಾಗು; ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳು.
सुधांशु - **पु०** ಚಂದ್ರ.
सुधा - **स्त्री०** ಅಮೃತ; ಹಾಲು.
सुधार - **पु०** ತಿದ್ದುಪಡಿ; ಸುಧಾರಣೆ.
सुधारक - **पु०** ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವವ.
सुधारना - **स०** ಸರಿಪಡಿಸು; ತಿದ್ದು; ಸುಧಾರಿಸು; ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸು.
सुधि - **स्त्री०** **दे० सुध.**
सुनगुन - **स्त्री०** ಸುಳುವು; ಪತ್ತೆ.

सुनना - **स०** ಆಲಿಸು; ಕೇಳು; ಲಾಲಿಸು.

सुनबहरी - **स्त्री०** ಆನೆಗಾಲು ರೋಗ.

सुनवाई - **स्त्री०** ಆಲಿಸುವಿಕೆ; (ಕೋರ್ಟಿನ) ಹೀರಂಗು.

सुनवैया - **वि०** ಕೇಳುವವ; ಆಲಿಸುವವ.

सुनसान - **वि०** ಶೂನ್ಯವಾದ; ನಿರ್ಜನ; ಜನಹೀನ. **पु०** ನಿಸ್ತಬ್ಧತೆ.

सुनहरा | **सुनहला** **वि०** ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ; ಹೊಂಬಣ್ಣದ.

सुनाना - **स०** ಕೇಳಿಸು; ಹೇಳು; ತಿಳಿಸು; ಅನ್ನು.

सुनाम - **पु०** ಕೀರ್ತಿ; ಖ್ಯಾತಿ.

सुनार - **पु०** ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ; ಚಿನಿವಾರ..

सुनारी - **स्त्री०** ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನಗಗಳ ಕೆಲಸ; ಚಿನಿವಾರನವೃತ್ತಿ.

सुन्न - **वि०** ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ; ನಿರ್ಜೀವ. **पु०** ಸೊನ್ನೆ; ಪೂಜ್ಯ.

सुन्नत - **स्त्री०** ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಪುರುಷೇಂದ್ರಿಯ ಮುಂಭಾಗದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರ; ಸುನ್ನತಿ.

सुन्ना - **पु०** ಸೊನ್ನೆ; ಪೂಜ್ಯ.

सुन्नी - **पु०** ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪಂಗಡ.

सुपंथ - **पु०** ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾದಿ; ಸನ್ಮಾರ್ಗ.

सुपच - **पु०** ಚಂಡಾಳ; ಶ್ವಪಚ.

सुपथ - **पु०** ಸನ್ಮಾರ್ಗ.

सुपथ्य - **पु०** ರೋಗಿಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ಆಹಾರ.

सुपना - **पु०** ಸ್ವಪ್ನ.

सुपात्र - **पु०** ತಕ್ಕವ; ಯೋಗ್ಯ.

सुपारी - **स्त्री०** ಅಡಿಕೆ.

सुपास - **पु०** ಸುಖ; ಸೌಖ್ಯ.

सुपुर्द - **पु०** ವಶ; ಸ್ವಾಧೀನ.

सुपूत - **वि०** ಸತ್ಪುತ್ರ.

सुपेद - **वि०** दे० **सफ़ेद**.

सुपेदी - **स्त्री०** ಬಿಳಿಪು; ಶುಭ್ರತೆ.

सुपेली - **स्त्री०** ಚಿಕ್ಕಮೊರ.

सुप्त - **वि०** ನಿದ್ದೆಮಾಡುವ; ಮಲಗಿರುವ.

सुप्रतिष्ठ - **वि०** ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ; ಸನ್ಮಾನನೀಯ.

सुप्रभात - **पु०** ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಈಶ್ವರಸ್ತುತಿಯ ಹೆಸರು; ಪ್ರಾತರ್ವಂದನೆ.

सुप्रसन्न - **वि०** ಬಹಳ ಹರ್ಷದಿಂದಿರುವ; ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ.

सुप्रसिद्ध - **वि०** ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ; ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದ.

सुबह - **स्त्री०** ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು; ಪ್ರಾತಃಕಾಲ; ಮುಂಜಾನೆ.

सुबह-दम - **क्रि०** ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ.

सुबह-सादिक - **स्त्री०** ಉಷಃಕಾಲ.

सुबहान - **वि०** ಪವಿತ್ರ; ಸ್ವತಂತ್ರ; **—अल्ला** - ಈಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆನಂದವಾದಾಗ ಅಥವಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದಾಗ ಹೇಳುವ ಮಾತು.

सुबास - **स्त्री०** ಸುವಾಸನೆ; ಸುಗಂಧ.

सुबासित - **वि०** ಸುಗಂಧಿತ; ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ.

सुबिस्ता - **पु०** ಸೌಲಭ್ಯ; ಅನುಕೂಲ.

सुबीता - **पु०** **दे०** **सुभीता.**

सुबुक - **वि०** ಹುಗುರಾದ.

सुबुकी - **स्त्री०** ಅವಮಾನ.

सुबू - **पु०** **दे०** **सुबह.**

सुबूत - **पु०** ಪ್ರಮಾಣ; ರುಜುವಾತು.

सुबोध - **वि०** ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದ. **पु०** ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

सुभग - **वि०** ಸುಂದರ; ಮನೋಹರ.

सुभट - **पु०** ಪರಾಕ್ರಮಿ; ಉತ್ತಮ ಸೈನಿಕ.

सुभागिन - **पु०** ಭಾಗ್ಯವಂತ; ಸೌಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ.

सुभाव - **पु०** ಸ್ವಭಾವ.

सुभाषी - **वि०** ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವ.

सुभीता - **पु०** ಸೌಲಭ್ಯ; ಅನುಕೂಲತೆ; ಸೌಕರ್ಯ; ಸುಯೋಗ.

सुभ्र - **वि०** ಶುಭ್ರ; ಉಜ್ವಲ.

सुम - **पु०** ಗೊರಸು; ಕೊಳಗು.

सुमन - **पु०** ಹೂ; ಪುಷ್ಪ. **वि०** ಮನೋಹರ; ಸುಂದರವಾದ.

सुमरना - **स०** ಸ್ಮರಿಸು; ಧ್ಯಾನ ಮಾಡು; ಜಪಿಸು.

सुमरनी - **स्त्री०** ಜಪಮಾಲೆ.

सुमिरना - **स०** **दे०** **सुमरना.**

सुमिरनी - **स्त्री०** **दे०** **सुमरनी.**

सुमुखी - **स्त्री०** ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವನ್ನುಳ್ಳವಳು; ಕನ್ನಡಿ.

सुयश - **पु०** ಕೀರ್ತಿ.

सुयोग - **पु०** ಸುಸಮಯ; ಸುಸಂಧಿ.

सुयोग्य - **वि०** ಉತ್ತಮ.

सुरंग - **पु०** ಸುರಂಗ; ಕನ್ನ. **वि०** ಸುಂದರವಾದ; ಒಳ್ಳೆಬಣ್ಣದ.

सुर - **पु०** ಸ್ವರ; ಧ್ವನಿ; ದೇವತೆ.

सुरकना - **स०** ಹೀರು; ಚೀಪು.

सुरखाब - **पु०** ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿ; **—का पर लगना** - ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವಿಕೆ.

सुरखी - **स्त्री०** ಕೆಂಬಣ್ಣ; ಇಟ್ಟಿಗೆ ಪುಡಿ.

सुरक्षित - **वि०** ಭದ್ರವಾದ.

सुरचाप - **पु०** ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು.

सुरझना - **अ०** **दे०** **सुलझना.**

सुरत - **स्त्री०** ಎಚ್ಚರ; ಪ್ರಜ್ಞೆ. **पु०** ಸಂಭೋಗ.

सुरती - **स्त्री०** ತಾಂಬೂಲದ ಜೊತೆಗೆ ಮೆಲ್ಲುವ ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು; ಸೂರತಿ.

सुरभि / **सुरभी** - **स्त्री०** ಹಸು; ಭೂಮಿ; ಸುಗಂಧ.

सुरमई - **वि०** ಕಾಡಿಗೆಯ ಬಣ್ಣದ; ಕಪ್ಪು; ಕಪ್ಪು ಬೆರತ.

सुरमा - **पु०** ಕಾಡಿಗೆ; ಅಂಜನ.

सुरम्य - **वि०** ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾದ.

सुरस - **वि०** ರಸಭರಿತವಾದ; ರುಚಿಕರವಾದ; ಮಧುರ; ಸುಂದರವಾದ.

सुरसरि - **स्त्री०** ಗಂಗೆ.

सुरसुराना - **अ०** ಹರಿದಾಡು; ತಿಮಿರಾಗು; ನಸೆನಸೆಯಾಗು.

सुरसुरी - **स्त्री०** ತಿಮಿರು ತೀಟೆ; ತುರಿಕೆ; ನವೆ; ಚಕ್ಕಲಗುಳಿ.

सुरा - **स्त्री०** ಹೆಂಡ; ಸಾರಾಯಿ ಮದ್ಯ.

सुराख़ - **पु०** ತೂತು; ರಂಧ್ರ; ಸುರಂಗ.

सुराग - **पु०** ಘನಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರೀತಿ; ಇಂಪಾದ ರಾಗ.

सुराग़ - **पु०** ಬೇಹು; ಜಾಡೆ; ಪತ್ತೆ.

सुराग़ी - **वि०** ಗೂಢಚಾರ; ಬೇಹುಗಾರ.

सुराही - **स्त्री०** ಹೂಜಿ; ಕೂಜಾ.

सुराहीदार - **वि०** ಹೂಜಿಯ ಆಕಾರದ.

सुरीला - **वि०** ಇಂಪಾದ.

सुरुख - **वि०** ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ; ಪ್ರಸನ್ನ.

सुरुचि - **स्त्री०** ಉತ್ತಮವಾದ ರುಚಿ.

सुरूर - **पु०** ಆನಂದ; ಪ್ರಸನ್ನತೆ.

सुर्ख़ - **वि०** ಕೆಂಪಾದ; ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ. **पु०** ರಕ್ತವರ್ಣ; ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ.

सुर्ख़रू - **वि०** ಕಾಂತಿಪೂರ್ಣವಾದ; ತೇಜಸ್ವಿ; ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ.

सुर्ख़रूई - **स्त्री०** ಯಶಸ್ಸು; ಕೀರ್ತಿ; ಗೌರವ; ಸನ್ಮಾನ.

सुर्ख़ी - **स्त्री०** ಕೆಂಪು; ರಕ್ತ.

सुलगना - **अ०** ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳು; ಉರಿ; ಸಂತಾಪಗೊಳ್ಳು.

सुलगाना - **स०** ಹೊತ್ತಿಸು; ಉರಿಸು; ಸಂತಾಪಗೊಳಿಸು.

सुलझन - **स्त्री०** ಬಗೆ ಹರಿಸುವಿಕೆ; ಪರಿಹಾರ.

सुलझना - **अ०** ಬಿಡಿಸಲ್ಪಡು; ಬಗೆ ಹರಿ; ಬಿಚ್ಚು.

सुलझाना - **स०** ಬಗೆ ಹರಿಸು ಸಿಕ್ಕು ಬಿಡಿಸು.

सुलझाव - **पु०** **दे०** **सुलझन.**

सुलटा - **वि०** ನೇರವಾದ; ನೆಟ್ಟಗಾದ.

सुलफ़ - **वि०** ಕೋಮಲವಾದ; ಬಳುಕುವ.

सुलफ़ा - **पु०** ಹುಕ್ಕಾವಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಸೇದುವ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಉಂಡೆ.

सुलह - **स्त्री०** ಸ್ನೇಹ; ಸಖ್ಯ; ರಾಜಿ; ಸಂಧಿ; ಒಪ್ಪಂದ; ಕೌಲು.

सुलहनामा - **पु०** ರಾಜಿ ಪತ್ರ; ಸಂಧಿಯ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಪತ್ರ.

सुलाना - **स०** ಮಲಗಿಸು.

सुवन - पु० ಮಗ.
सुवर्ण - पु० ಬಂಗಾರ; ಚಿನ್ನ.
सुवास - पु० ಸುವಾಸನೆ.
सुविधा - स्त्री० ಸೌಕರ್ಯ; ಅನುಕೂಲ; ಅವಕಾಶ.
सुव्यवस्थित - वि० ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ.
सुशिक्षित - वि० ವಿದ್ಯಾವಂತ.
सुशील - वि० ಶೀಲವಂತ.
सुशोभित - वि० ಕಂಗೊಳಿಸುವ.
सुश्रूषा - स्त्री० ಉಪಚಾರ; ಶುಶ್ರೂಷೆ.
सुषमा - स्त्री० ಸೌಂದರ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿ.
सुसज्जित - वि० ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಸಜ್ಜಿತನಾದ.
सुसताना- अ० ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ವಿಶ್ರಮಿಸು.
सुसती - स्त्री० दे० सुस्ती.
सुसराल - स्त्री० ಮಾವನಮನೆ.
सुस्त - वि० ಅಶಕ್ತ; ದುರ್ಬಲ; ಸೋಮಾರಿ; ಆಲಸಿ.
सुस्ताना - अ० ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.
सुस्ती - स्त्री० ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ; ನಿರ್ಬಲತೆ; ಆಲಸ್ಯ; ಖಾಯಿಲೆ.
सुस्थ - वि० ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ; ಸ್ವಸ್ಥ; ನಿರೋಗ.
सुस्मित - वि० ನಗೆಮೊಗದ; ಹಸನ್ಮುಖಿ.
सुहाग - पु० ಮುತ್ತೈದೆತನ; ಸಧವೆಯಾಗಿರುವಿಕೆ; ಸೌಭಾಗ್ಯ.
सुहागा - पु० ಬಿಳಿಗಾರ.
सुहागिन / सुहागिनी - स्त्री० ಮುತ್ತೈದೆ; ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ; ಸಧವೆ.
सुहाना - अ० ಕಂಗೊಳಿಸು; ಶೋಭಿಸು; ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಣು; ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ತೋರು.
सुहावन / सुहावना - वि० ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುವ; ಮನೋಹರವಾದ.
सुहास - वि० ಸುಂದರವಾದ; ಮಧುರವಾದ; ನಗೆಮೊಗದ.
सुहेला - वि० ಸುಲಭವಾದ.
सूँघना - स० ಮೂಸು; ವಾಸನೆ ನೋಡು.
सूँड़ - स्त्री० ಸೊಂಡಿಲ.
सूअर - पु० ಹಂದಿ.
सूआ - पु० ಗಿಳಿ.
सूई - स्त्री० ಸೂಜಿ.
सूकर - पु० ಹಂದಿ.
सूखना - अ० ಒಣಗು; ಬತ್ತು; ಇಂಗು; ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗು; ಸಣಕಲಾಗು.
सूखा - वि० ಒಣಗಿದ; ಬತ್ತಿದ; ನಿಸ್ಸಾರವಾದ; ಕಠೋರ.
सूचक - वि० ತೋರಿಸುವವ. पु० ಸೂಜಿ; ಚಿಪ್ಪಿಗ.
सूचना - स्त्री० ವಿಜ್ಞಾಪನೆ; ಪ್ರಕಟನೆ. स० ಸೂಚಿಸು.
सूचित - वि० ಸೂಚಿಸಿದ.
सूची - स्त्री० ಪಟ್ಟಿ; ಸೂಚೀಪತ್ರ; ಕ್ಯಾಟಲಾಗು.

सूजन - **स्त्री०** ಉಬ್ಬುವಿಕೆ; ಬಾವು.

सूजना - **अ०** ಉಬ್ಬು; ಊದಿಕೊಳ್ಳು.

सूजा - **पु०** ದೊಡ್ಡ ಸೂಜಿ; ದಬ್ಬಳ; ಬೈರಿಗೆ.

सूजाक - **पु०** ಮೇಹರೋಗ; ಪ್ರಮೇಹ.

सूजी - **स्त्री०** ಗೋಧಿಯ ನುಚ್ಚು; ರವೆ; ಸೂಜಿ. **पु०** ಚಿಪ್ಪಿಗ.

सूझ - **स्त्री०** ಮನವರಿಕೆ; ಅರಿವು; ದೃಷ್ಟಿ; ಕಲ್ಪನೆ.

सूझना - **अ०** ತೋರು; ತೋಚು; ಹೊಳೆ.

सूत - **पु०** ನೂಲು; ದಾರ.

सूतक - **पु०** ಸೂತಕ; ಪುರಡು.

सूता - **स्त्री०** ಹೆತ್ತವಳು.

सूति - **स्त्री०** ಪ್ರಸವ; ಹೆರಿಗೆ.

सूतिका - **स्त्री०** ಬಾಣಂತಿ.

सूतिकागृह - **पु०** ಹೆರಿಗೆ ಮನೆ.

सूती - **वि०** ನೂಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ; ನೂಲಿನ.

सूत्र - **पु०** ನೂಲು; ಎಳೆ; ದಾರ; ಜನಿವಾರ; ಸಾರಗರ್ಭಿತವಾದ ಪದ.

सूत्रपात - **पु०** ಪ್ರಾರಂಭ; ಮೊದಲು.

सूथनी - **स्त्री०** ಹೆಂಗಸರು ತೊಡುವ ಪಾಯಜಾಮೆ; ಒಂದು ಗೆಣಸು.

सूद - **पु०** ಬಡ್ಡಿ; ಲಾಭ; ನಫೆ; **—दर सूद** - ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ;**—बट्टा** - ಲಾಭನಷ್ಟಗಳು.

सूदखोर - **पु०** ಮಿತಿಮೀರಿ ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವ; ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರ.

सूदन - **वि०** ವಿನಾಶಮಾಡುವವ. **पु०** ಸಂಹಾರ.

सूदना - **स०** ನಾಶಮಾಡು; ಸಂಹರಿಸು.

सूदी - **वि०** ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ (ಹಣ).

सूधा - **वि०** ಸರಳ; ನಿಷ್ಕಪಟ.

सूधे - **क्रि०** ಒಳ್ಳೇಮಾತಿನಲ್ಲಿ; ಸಹಜವಾಗಿ.

सून - **पु०** ಹೂವು; ಪುಷ್ಪ. **वि०** ಶೂನ್ಯ.

सूना - **वि०** ಶೂನ್ಯವಾದ; ಖಾಲಿ; ನಿರ್ಜನ.

सूनु - **पु०** ಮಗ.

सूप - **पु०** ಮೊರ.

सूफ़ - **पु०** ಉಣ್ಣೆ; ತುಪ್ಪಟ; ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆ.

सूफ़ियाना - **वि०** ಸೂಫಿ ಜನರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವ; ಸೂಫಿ ಜನರಂತಿರುವ.

सूफ़ी - **पु०** ಬಹಳ ಉದಾರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಮುಹಮ್ಮದೀಯರ ಒಂದು ಪಂಗಡ; ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವ.

सूबा - **पु०** ಪ್ರಾಂತ; ಪ್ರಾಂತ್ಯ; ಪ್ರದೇಶ.

सूबेदार - **पु०** ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರಿ; ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ.

सूम - वि० ಜಿಪುಣ ; ಲೋಭಿ.

सूर - पु० ಸೂರ್ಯ ; ಶೂರ.

सूरज - पु० ಸೂರ್ಯ.

सूरजमुखी - पु० ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಹೂ.

सूरत - स्त्री० ಮುಖ ; ಮೋರೆ ; ಚಹರೆ ; ರೂಪ ; ಆಕೃತಿ ; ಕಳೆ ; —हराम - ಮೇಲಿಂದ ಸುಂದರ ವಾಗಿದ್ದು ಒಳಗೆಟ್ಟೊಳ್ಳಾದ.

सूरन - पु० ಸೂರಣ ಗೆಡ್ಡೆ.

सूरमा - पु० ಶೂರ ; ವೀರ.

सूरा - पु० ಕುರಾನಿನ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯ.

सूराख - पु० ತೂತು ; ರಂಧ್ರ.

सूल - पु० ಶೂಲ ; ಈಟಿ ; ಮುಳ್ಳು ; ಶೂಲೆ.

सूलना - स० ಕಿವಿ ; ಶೂಲದಿಂದ ಚುಚ್ಚು. अ० ನೋವಾಗು.

सूली - पु० ಶಿವ ; स्त्री० ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಮರ.

सृगाल - पु० ನರಿ.

सृजना - स० ಸೃಷ್ಟಿಸು ; ಉಂಟು ಮಾಡು.

सृष्टि - स्त्री० ರಚನೆ ; ಸೃಷ್ಟಿ.

सेंक - स्त्री० ಸುಡುವಿಕೆ ; ಕಾವು.

सेंकना - स० ಸುಡು ; ಹುರಿ ; ಕಾವು ಕೊಡು ; ಶಾಖಕೊಡು.

सेंतना - स० ಅಣಿಮಾಡು ; ಹವಣಿಸು.

सेंत-मेंत - वि० ಉಚಿತವಾಗಿ ; ಪುಕ್ಕಟೆ ; ಪುಗಸಟ್ಟೆ ; ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ.

सेंध - स्त्री० ಸುರಂಗ ; ಕನ್ನ.

सेंधा - पु० ಸೈಂಧವ ಲವಣ ; ಸೈಂದುಪ್ಪು.

सेंधी - स्त्री० ಹೆಂಡ ; ಸೇಂದಿ.

सेंवई - स्त्री० ಶಾವಿಗೆ.

से - प्रत्य० ತೃತೀಯಾ ಮತ್ತು ಪಂಚಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯ ; ಸಂಗಡ ; ಕೂಡ ; ಇಂದ ; ದೆಸೆಯಿಂದ ; ಮೊದಲುಗೊಂಡು.

सेग़ा - पु० ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವಿಕೆ ; ಇಲಾಖೆ ; ವಿಭಾಗ.

सेचन - पु० ಚಿಮುಕರಿಸುವುದು.

सेज - स्त्री० ಹಾಸಿಗೆ.

सेठ - पु० ಸೇಠು ; ಸಾಹುಕಾರ.

सेठानी - स्त्री० ಸೇಠನ ಹೆಂಡತಿ.

सेतु - पु० ಸೇತುವೆ.

सेना - स्त्री० ಸೈನ್ಯ ; ಸೇನೆ ; ದಳ. स० ಹೊದಗು ; ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಾವು ಕೊಡು.

सेनानी - स्त्री० ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿ.

सेनी - स्त्री० ತಟ್ಟೆ ; ಸಾಲು ; ನಿಚ್ಚಣಿಗೆ.

सेब - पु० ಸೇಬು ; ಸೇವು ಹಣ್ಣು.

सेम - पु० ಹುರುಳೀಕಾಯಿ.

सेमल - पु० ಬೂರುಗದ ಗಿಡ.

सेर - वि० ತುಂಬಿದ ; ತೃಪ್ತ. पु० ಸೇರು ತೂಕ.

सेर-चश्म - वि० ಉದಾರಿಯಾದ.

सेरा - पु० ನೀರು ಹಾಯಿಸಿದ ಜಮೀನು.

सेराना - ಸಂ ತೇಲಿಸಿ ಬಿಡು; ತಣ್ಣಗಾಗಿಸು. **ಅಂ** ತೃಪ್ತಿಹೊಂದು; ತಣಿಸು; ತಣ್ಣಗಾಗು.

सेराब - ವಿಂ ನೀರು ತುಂಬಿದ; ಸಿಂಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

सेराबी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಿಂಪಡಿಸುವಿಕೆ.

सेरी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸಂತೋಷ; ತೃಪ್ತಿ.

सेल - ಪುಂ ಭರ್ಚಿ; ಭಲ್ಲೆ.

सेलखड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ.

सेलना - ಅಂ ಸಾಯು.

सेला - ಪುಂ ರುಮಾಲು; ಅಂಗವಸ್ತ್ರ.

सेलही - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಾಲು.

सेवँई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಶಾವಿಗೆ.

सेव - ಪುಂ ಕಾರಾಸೇವು; ಸೇವು ಹಣ್ಣು; ಆಪಲ್‌ಹಣ್ಣು.

सेवकाई - ಸ್ತ್ರೀಂ ಊಳಿಗ; ಸೇವೆ.

सेवती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೇವಂತಿಗೆಹೂ.

सेवन - ಪುಂ ಸೇವನೆ; ಉಪಯೋಗ.

सेवनी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೂಜಿ.

सेवा - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೈಂಕರ್ಯ; ಪೂಜೆ; ನೌಕರಿ;—**में** - ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ.

सेवाजन - ಪುಂ ನೌಕರ; ದಾಸ.

सेवा-टहल - ಪುಂ ಸೇವೆ; ಶುಶ್ರೂಷೆ; ಚಿಟ್ಟೂಳಿಗ.

सेवाबंदगी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಆರಾಧನೆ; ಪೂಜೆ.

सेवाय - ವಿಂ ಅಧಿಕ; ಹೆಚ್ಚು. **ಅವ್ಯಂ** ಅಲ್ಲದೆ.

सेवार - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹಾವುಸೆ; ಪಾಚಿ.

सेविका - ಸ್ತ್ರೀಂ ದಾಸಿ; ತೊತ್ತು.

सेव्य - ವಿಂ ಸೇವೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ.

सेसर - ಪುಂ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಒಂದು ಆಟ; ಜಾಲ; ಠಕ್ಕು.

सेह - ವಿಂ ಮೂರು.

सेहत - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸುಖ; ಸೌಖ್ಯ;—**खाना** - ಶೌಚಾಗಾರ.

सेह-मंजिला - ವಿಂ ಮೂರು ಅಂತಸ್ತಿನ (ಮನೆ); ಮೂರು ಮಹಡಿಯ.

सेह-माही - ವಿಂ ಮೂರು ತಿಂಗಳ; ತ್ರೈಮಾಸಿಕ.

सेहर - ಪುಂ ಇಂದ್ರಜಾಲ; ಗಾರುಡಿ.

सेहरा - ಪುಂ ಬಾಸಿಂಗ.

सेहुंड़ - ಪುಂ ಕಳ್ಳೀಗಿಡ.

सेहुआँ - ಪುಂ ಕಜ್ಜಿ; ಹುಣ್ಣು

सैंतना - ಸಂ ಹವಣಿಸು; ಅಣಿ ಮಾಡು.

सै - ವಿಂ ನೂರು.

सैकड़ा - ಪುಂ ನೂರರ ಗುಂಪು.

सैकड़ों - ವಿಂ ನೂರಾರು.

सैकत / **सैकती** } ವಿಂ ಉಸುಬಿನ.

सैक़ल - ಪುಂ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ.

सैक़लगर - ಪುಂ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುವವ.

सैनिक - ಪುಂ ದಂಡಾಳು; ಸಿಪಾಯಿ.

सैन्य - ಸ್ತ್ರೀಂ ಸೇನೆ; ದಂಡು.

सैफ़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕತ್ತಿ; ಖಡ್ಗ.

सैफ़-ज़बाँ - ವಿಂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವ.

सैयद - ಪುಂ ಮುಂದಾಳು; ಮುಖಂಡ; ಸರದಾರ.

सैयाँ - पु० ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ.
सैयाद - पु० ಬೇಟೆಗಾರ.
सैयार - पु० ವಿಪರೀತ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವವನು.
सैयाल - वि० ಹರಿಯುವ.
सैयाह - वि० ಸಂಚರಿಸುವ; ಯಾತ್ರಿಕ.
सैयाही - स्त्री० ಸಂಚಾರ; ಯಾತ್ರೆ.
सैर - स्त्री० ತಿರುಗಾಟ; ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರ; ವಿಹಾರ; —**गाह** - ವಿಹಾರಸ್ಥಳ.
सैल - स्त्री० ಪ್ರವಾಹ; ಪೂರ.
सैला - पु० ಮೊಳೆ.
सैलाब - पु० ಮಹಾಪೂರ; ಜಲ ಪ್ರವಾಹ; ನೆರೆ.
सोंटा - पु० ದೊಣ್ಣೆ; ಗುದಿಗೆ; ಸೋಟಾ.
सोंठ - स्त्री० ಶುಂಠಿ.
सोंधा - वि० ಮಣ್ಣುವಾಸನೆಯ.
सो - सर्व० ಅವನು; ಅವಳು; ಅದು. **अव्य०** ಹಾಗಾದರೆ; ಆದುದರಿಂದ.
सोआ - पु० ಸಬ್ಬಸಿಗೆ.
सोई - सर्व० ಅವನೇ; ಅವಳೇ; ಅದೇ.
सोखना - स० ಹೀರು; ಇಂಗಿಸು; ಇಮರಿಸು.
सोखता - पु० ಮಸಿಹೀರುವ ಕಾಗದ; ಒತ್ತು ಕರಡು; ಬ್ಲಾಟಿಂಗು.
सोग - पु० ಶೋಕ; ವ್ಯಸನ.
सोगी - वि० ಶೋಕಿಸುವವ.
सोच - पु० ಯೋಚನೆ; ಚಿಂತೆ; ವಿಚಾರ; ಎಣಿಕೆ.
सोचना - स० ಯೋಚಿಸು; ಚಿಂತಿಸು; ನೆನೆ.
सोच-विचार - पु० ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ.
सोज़ - पु० ಉರಿ; ಕಷ್ಟ; ದುಃಖ.
सोज़न - स्त्री० ಸೂಜಿ.
सोज़न-कारी - स्त्री० ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ; ಸೂಜಿ ಕೆಲಸ.
सोज़िश - स्त्री० ಉರಿ; ಮನಸ್ಸಿನ ಕ್ಲೇಶ.
सोझ / **सोझा** - वि० ನೇರವಾದ; ನೆಟ್ಟಗಿರುವ.
सोत / **सोता** - पु० ಸ್ರೋತ; ನೀರಿನಝರಿ; ಊಟೆ; ತೊರೆ.
सोदर - पु० ಸಹೋದರ. **वि०** ಒಂದೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ.
सोदरी - स्त्री० ಸಹೋದರಿ.
सोधन - पु० ಶೋಧನೆ; ಹುಡುಕಾಟ.
सोधना - स० ಶೋಧಿಸು; ಹುಡುಕು; ಸರಿಪಡಿಸು; ತಿದ್ದು.
सोना - पु० ಬಂಗಾರ; ಚಿನ್ನ. **अ०** ನಿದ್ರಿಸು; ಮಲಗು.
सोनार - पु० ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ; ಚಿನಿವಾರ.
सोपान - पु० ಏಣಿ; ನಿಚ್ಚಣಿಕೆ; ಮೆಟ್ಟಲು.
सोफ़ता - पु० ಏಕಾಂತಸ್ಥಾನ; ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಳ; ಕಾಯಿಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಿಕೆ.

सोफ़ियाना - **वि०** ನೋಡಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂದವಾಗಿರುವ.
सोफ़ी - **पु० दे० सूफ़ी.**
सोफ़्ता - **पु० दे० सोफ़्ता.**
सोहना - **अ०** ಶೋಭಿಸು; ಚಂದ ಗಾಣು; ಒಪ್ಪು.
सोहबत - **स्त्री०** ಸಹವಾಸ; ಒಡನಾಟ; ಸಂಭೋಗ.
सोहराना - **स०** ತಡವು; ತಡವರಿಸು.
सोहाग - **पु० दे० सुहाग.**
सोहागिन - **स्त्री० दे० सुहागिन.**
सोहाना - **अ०** ಶೋಭಿಸು; ಚಂದ ಗಾಣು; ಒಪ್ಪು.
सोहावना - **वि० दे० सुहावना.**
सौंदना - **स०** ಬೆರಸು; ಕಲಸು.
सौंध - **स्त्री०** ಗಂಧ; ವಾಸನೆ; ಪರಿಮಳ.
सौंधना - **अ०** ಪರಿಮಳಕೊಡು.
सौंपना - **स०** ಒಪ್ಪಿಸು; ವಹಿಸು. ಸುಪರ್ದುಮಾಡು.
सौंफ़ - **स्त्री०** ಸೋಂಪು.
सौगंद - **स्त्री०** ಆಣೆ.
सौगंध - **पु०** ಸುಗಂಧ.
सौग़ात - **स्त्री०** ಕಾಣಿಕೆ; ಅಪರೂಪದ ವಸ್ತು.
सौवा - **स्त्री०** ಬೆಲೆ ಇಳಿದ; ಅಗ್ಗವಾದ.
सौज - **स्त्री०** ಉಪಕರಣ; ಸಲಕರಣೆ.
सौत - **स्त्री०** ಸವತಿ; ಸಪತ್ನಿ.
सौतिया - **वि०** ಸವತಿಯು.
सौतेला - **वि०** ಸವತಿಯು; ಸವತಿಯ ಸಂಬಂಧದ.
सौदा - **पु०** ಸಾಮಾನು; ವ್ಯಾಪಾರ; ಸರಕು; — **सुलुफ़** - ಕೊಂಡ ಸರಕು.
सौदाई - **पु०** ಹುಚ್ಚ.
सौदागर - **पु०** ವ್ಯಾಪಾರಿ; ವರ್ತಕ.
सौदागरी - **स्त्री०** ವ್ಯಾಪಾರ; ವಾಣಿಜ್ಯ; ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕು.
सौदामिनी - **स्त्री०** ಮಿಂಚು.
सौध - **पु०** ಮಹಡಿ; ಬೆಳ್ಳಿ.
सौम्य - **वि०** ಶಾಂತವಾದ.
सौर - **स्त्री०** ಹೊದಿಕೆ; ಹಚ್ಚಡ. **वि०** ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ.
सौरभ - **पु०** ಪರಿಮಳ.
सौरी - **स्त्री०** ಹೆರಿಗೆ ಮನೆ.
सौहँ - **स्त्री०** ಆಣೆ.
सौहार्द - **पु०** ಸ್ನೇಹ; ಪ್ರೀತಿ.
स्कंध - **पु०** ತೋಳು; ಭುಜ.
स्खलित - **वि०** ಬಿದ್ದ; ಪತಿತ.
स्तंभ - **पु०** ಕಂಬ.
स्तर - **पु०** ನೆಲ; ಮಟ್ಟ.
स्तवक - **पु०** ಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲು.
स्तवन - **पु०** ಸ್ತುತಿ.
स्तुत्य - **वि०** ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾದ.
स्थगित - **वि०** ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ; ಮುಂದುವರಿಸಿದ.
स्थविर - **पु०** ವೃದ್ಧ.
स्थाई - **वि० दे० स्थायी.**

स्थानच्युत } विं ಪದವಿಯನ್ನು ಕಳೆ
स्थानभ्रष्ट } ಕೊಂಡ.

स्थानापन्न - विं ಬದಲಿ ಕೆಲಸ ನೋಡುವ; ಹಂಗಾಮಿ.

स्थानीय - विं ಸ್ಥಳದ; ಸ್ಥಳೀಯ.

स्थायी - विं ಶಾಶ್ವತವಾದ.

स्थावर - विं ಸ್ಥಿರವಾದ.

स्नातक - पुं ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದವ.

स्नानागार - पुं ಸ್ನಾನದ ಮನೆ.

स्नायु - पुं ನರಗಳು.

स्निग्ध - विं ಸ್ನೇಹವುಳ್ಳ; ಜಿಡ್ಡುಳ್ಳ.

स्नेह - पुं ಸ್ನೇಹ; ಜಿಡ್ಡು.

स्पंदन - पुं ನಡುಕ; ಅದುರುವುದು.

स्पर्धा - स्त्रीं ಪಂದ್ಯ; ಪೋಟಿ.

स्पष्टतया - क्रिं ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ.

स्पष्टीकरण - पुं ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು.

स्पृहणीय - विं ಕೋರಬಹುದಾದ; ಬಯಸಬಹುದಾದ.

स्पृहा - स्त्रीं ಇಚ್ಛೆ.

स्फार }
स्फीत } विं ಹೆಚ್ಚಾದ; ವ್ಯಾಪಿಸಿದ.

स्फुरण - पुं ಅದರುವುದು; ಊಹೆಗೆ ಬರುವುದು.

स्फुलिंग - पुं ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿ.

स्फोटक - पुं ಹೊಪ್ಪಳ. विं ಸಿಡಿಯುವ.

स्मर - पुं ಮನ್ಮಥ.

स्मरण - पुं ನೆನವು.

स्मरणीय - विं ನೆನಯಬೇಕಾದ.

स्मित - पुं ಮುಗುಳ್ನಗೆ.

स्मृति - स्त्रीं ನೆನಪು.

स्यंदन - पुं ರಥ; ಸೋರುವಿಕೆ.

स्याना - विं ಚತುರ; ಜಾಣ; ಗಟ್ಟಿಗ.

स्याह - विं ಕಪ್ಪಾದ; ಕರಿಯ.

स्याहा - पुं ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ; ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕ.

स्याही - स्त्रीं ಮಸಿ; ಶಾಯಿ.

स्याहीचटर } स्त्रीं ಒತ್ತು ಕರುಡು;
स्याहीसोख } ಮಸಿ ಹೀರುವ ಕಾಗದ; ಬ್ಲಾಟಿಂಗು.

स्रोत - पुं ಪ್ರವಾಹ.

स्वगत - क्रिं ತನಗೆ ತಾನೇ; ಆತ್ಮಗತ.

स्वच्छंद - विं ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ.

स्वच्छ - विं ಶುಭ್ರವಾದ.

स्वत्व - पुं ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ.

स्वयमेव - क्रिं ತಾನಾಗಿಯೇ.

स्वर्ण - पुं ಬಂಗಾರ; ಚಿನ್ನ.

स्वर्णकार - पुं ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ.

स्वांग - पुं ಸೋಗು; ವೇಷ.

स्वादिष्ट - विं ರುಚಿಯಾದ.

स्वाभाविक - विं ಪ್ರಕೃತಿಯ; ಸಹಜವಾದ; ನೈಜವಾದ.

स्वायत्त - विं ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ.

स्वास्थ्य - पुं ಆರೋಗ್ಯ; ದೇಹಸ್ಥಿತಿ.

स्वीकृति - स्त्रीं ಒಪ್ಪಿಗೆ; ಸಮ್ಮತಿ.

स्वेद - पु० ಬೆವರು.

ह

हंकरना - अ० ಹೂಂಕರಿಸು; ಗರ್ಜಿಸು.

हँकवाना - स० ಕೂಗು; ಕರೆಸು; ಗಾಡಿ ಹೊಡೆ; ಅಟ್ಟು.

हंकार - स्त्री० ಹೂಂಕಾರ; ಕೂಗು.

हंकारना - स० ಕೂಗು; ಕರೆ; ಅಟ್ಟು; ತರಬು. अ० ಒದರು; ಕೂಗಾಡು.

हंकारी - स्त्री० ಅಹಂಕಾರ.

हंगामा - पु० ಗಲಭೆ; ಗಲಾಟೆ; ಉಪದ್ರವ; ಉಪಟಳ.

हंजरा - पु० ಕಂಠನಾಳ; ಗಂಟಲು.

हंजार - पु० ದಾರಿ; ಮಾರ್ಗ.

हंड़ना - अ० ಅಲೆಯು; ಅಲೆದಾಡು.

हंडा - पु० ಹಂಡೆ; ಕಡಾಯಿ.

हंडाना - स० ಸುತ್ತಿಸು.

हंड़िया, **हंडी** - स्त्री० ಚಿಕ್ಕಹಂಡೆ; ಮಡಕೆ.

हंत - अव्य० ಅಯ್ಯೋ!

हंता - पु० ಕೊಲೆಗಡುಕ.

हंफैल - वि० ಮೇಲುಸಿರುಬಿಡುವ.

हंस - पु० ಹಂಸಪಕ್ಷಿ.

हँसना - अ० ನಗು; ನಗೆಯಾಡು.

हँसमुख - वि० ನಗೆಮುಖದ; ನಗೆಮೊಗವುಳ್ಳ.

हँसली - स्त्री० ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಎಲುಬು; ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಆಭರಣ; ಅಸಲಿ.

हँसाई - स्त्री० ನಗೆಚಾಟಿಗೆ; ನಗು; ವಿನೋದ; ಹಾಸ್ಯ.

हँसाऊ - वि० ಹಾಸ್ಯಕರವಾದ.

हँसाना - स० ನಗಿಸು.

हँसिया - पु० ಕುಡಗೋಲು.

हँसी - पु० ನಗೆ; ನಗೆಚಾಟಿಕೆ; ಹಾಸ್ಯ; ವಿನೋದ;—**उड़ाना** - ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡು;—**समझना** - ಹಾಸ್ಯವೆಂದೆಣಿಸು.

हँसी-दिल्लगी, **हँसी-मज़ाक** - स्त्री० ತಮಾಷೆ; ವಿನೋದ.

हँसोड़ - पु० ಹಾಸ್ಯಗಾರ; ನಗಿಸುವವ.

हक़ - पु० ಅಧಿಕಾರ; ಬಾಧ್ಯತೆ; ಹಕ್ಕು; ಕರ್ತವ್ಯ; ಸತ್ಯ; ಈಶ್ವರ.

हक़तलफ़ी - स्त्री० ನ್ಯಾಯದ ಕೊಲೆ; ಅನ್ಯಾಯ.

हक़दार - पु० ಭಾಧ್ಯಸ್ಥ; ಹಕ್ಕುದಾರ.

हक़-नाहक़ - वि० ಅಕಾರಣ; ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ.

हक़-परस्त - वि० ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವ; ಆಸ್ತಿಕ.

हकबकाना - अ० ವ್ಯಾಕುಲಪಡು; ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗು; ಬೆರಗಾಗು; ಚಕಿತನಾಗು.

हक-मालिकाना - पु० ಒಡೆತನದ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕು.

हक-मौरूसी - पु० ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರ.

हक-रसी - स्त्री० ನ್ಯಾಯ; ಧರ್ಮ.

हकला - वि० ಉಗ್ಗುವವ; ತೊದಲು ನುಡಿಯುವವ; ನತ್ತಿಬಾಯಿ.

हकलाना - अ० ತೊದಲು; ಉಗ್ಗು; ನತ್ತಿಮಾತನಾಡು.

हकलाहा - वि० दे० हकला.

हकशफ़ा - पु० ಜಮೀನು ಮನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ನೆರೆಯುವನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ.

हक़ारत - स्त्री० ದ್ವೇಷ; ಅಗೌರವ.

हकारना - स० ಓಡಿಸು; ಅಟ್ಟು.

हक़ीक़त - स्त्री० ವಾಸ್ತವಿಕತೆ; ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ; ವಾಸ್ತವ; ನಿಜ.

हक़ीक़ी - वि० ನಿಜವಾದ; ಸ್ವಂತ.

हकीम - पु० ವಿದ್ವಾಂಸ; ವೈದ್ಯ; नीम—ಅನುಭವಹೀನ ವೈದ್ಯ.

हकीमी - स्त्री० ಯೂನಾನಿ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ; ವೈದ್ಯಕವೃತ್ತಿ.

हक़ीयत - स्त्री० ಅಧಿಕಾರ; ಸ್ವತ್ವ.

हक़ीर - वि० ಚಿಕ್ಕ; ತುಚ್ಛ; ಅಲ್ಪ.

हक़ूक़ - पु० हक ಶಬ್ದದ ಬಹುವಚನ.

हक़्क़ाक़ - पु० ನಗಗಳಮೇಲೆ ನಕಾಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವ.

हक्काबक्का - वि० ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡ; ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತ.

हक्कार - पु० ಕೂಗು.

हगना - अ० ಮಲತ್ಯಾಗಮಾಡು.

हचना - अ० ಹಿಂಜರಿ.

हज - पु० ಮಕ್ಕಾಯಾತ್ರೆ.

हज़ - पु० ಭಾಗ್ಯ; ಆನಂದ; ರುಚಿ.

हजम - पु० ಪಚನ; ಜೀರ್ಣ. वि० ಜೀರ್ಣವಾದ.

हज़रत - पु० ಮಹಾಶಯ; ಮಹನೀಯ.

हजाम - पु० ಕ್ಷೌರಿಕ.

हजामत - स्त्री० ಕ್ಷೌರ; ಆಯುಷ್ಕರ್ಮ.

हज़ार - वि० ಸಾವಿರ.

हज़ारहा - वि० ಸಾವಿರಾರು.

हज़ारा - वि० ಸಹಸ್ರದಲವುಳ್ಳ. पु० ಸಾವಿರದ ಸಮೂಹ.

हज़ारी - पु० ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸರದಾರ.

हज़ारों - वि० ಸಾವಿರಾರು; ಬಹಳ.

हजूम - पु० दे० हुजूम.

हजूरी - पु० ಬಾದಶಹನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸೇವಕ.

हजो - स्त्री० ಅಪಕೀರ್ತಿ; ನಿಂದೆ; ಕೆಡಕು.

हज्जाम - पु० ನಾಯಿಂದ; ನಾಪಿತ.

हटकना - अ० ನಿಲ್ಲು; ಓಡು.

हटका - पु० ಚಿಲಕ; ಅಗಳಿ.

हटकाना - स० ನಿಷೇಧಿಸು; ತಡೆ.

हटताल - स्त्री० ಹರತಾಳ.

हटना - अ० ಸರಿ; ಜರುಗು; ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು; ಹಿಂಜರಿ; ತೊಲಗು.

हटबया - पु० ಅಂಗಡಿಯವ.

हटवाई - स्त्री० ಕ್ರಯವಿಕ್ರಯ.

हटवाना - स० ಸರಿಸು.

हटवार - ಪುಂ ಅಂಗಡಿಯವ.

हटाना - ಸಂ ಸರಿಸು; ಜರಗಿಸು; ತೊಲಗಿಸು.

हट्टवा - ಪುಂ ಅಂಗಡಿಯವ.

हटौती - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮೈಕಟ್ಟು.

हट्ट - ಪುಂ ಪೇಟೆ; ಅಂಗಡಿ.

हट्टाकट्टा - ವಿಂ ಬಲಿಷ್ಠ; ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ.

हठ - ಪುಂ ಹಟ; ಮುಷ್ಕರ.

हठधर्म - ಪುಂ ದುರಾಗ್ರಹ.

हठना - ಅಂ ದುರಾಗ್ರಹಮಾಡು; ಹಟಮಾಡು.

हठी, **हठीला** - ವಿಂ ಹಟಮಾರಿ.

हड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅಳಲೇಕಾಯಿ.

हड़कंप - ಪುಂ ದಾಂಧಲೆ; ಗಲಭೆ.

हड़कना - ಅಂ ಹಂಬಲಿಸು; ಹಾತೊರೆ; ಚಡಪಡಿಸು.

हड़काना - ಸಂ ಆಸೆತೋರಿಸು.

हड़ताल - ಸ್ತ್ರೀಂ ಹರತಾಳ.

हड़प - ವಿಂ ನುಂಗಿದ; ಮಾಯವಾದ.

हड़पना - ಸಂ ನುಂಗು; ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳು.

हड़फूटन - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಲುಬಿನ ನೋವು.

हड़बड़ - ಸ್ತ್ರೀಂ ಗಡಿಬಿಡಿ; ಅವಸರ; ಲಗುಬಗೆ.

हड़बाना - ಅಂ ಗಡಿಬಿಡಿಮಾಡು; ತ್ವರೆಮಾಡು. ಸಂ ಅವಸರಪಡಿಸು; ಆತುರಪಡಿಸು.

हड़बड़िया - ವಿಂ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವವ.

हड़बड़ी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಲಗುಬಗೆ; ಆತುರ; ಅವಸರ.

हड़बड़ाना - ಸಂ ಅವಸರಪಡಿಸು; ಆತುರಪಡಿಸು.

हड्डा - ಪುಂ ಕಣಜದ ಹುಳು; ಕಡಜ.

हड्डी - ಸ್ತ್ರೀಂ ಎಲುಬು; ಅಸ್ಥಿ.

हड्डीला - ವಿಂ ಎಲುಬಿನ; ಗಟ್ಟಿಯಾದ.

हत - ವಿಂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ.

हतक - ಸ್ತ್ರೀಂ ಅವಮಾನ; ಅಗೌರವ.

हतक-इज़्ज़त - ಸ್ತ್ರೀಂ ಮಾನನಷ್ಟ.

हतना - ಸಂ ವಧೆಮಾಡು; ಕೊಲ್ಲು; ಸಾಯಿಸು.

हतबुद्धि - ವಿಂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ.

हतभागी, **हतभाग्य** - ವಿಂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ; ಭಾಗ್ಯಹೀನ.

हताश - ವಿಂ ನಿರಾಶನಾದ.

हताशा - ಸ್ತ್ರೀಂ ನಿರಾಶೆ; ಆಶಾಭಂಗ.

हताहत - ವಿಂ ಗಾಯಗೊಂಡು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ.

हतोत्साह - ವಿಂ ಉತ್ಸಾಹ ನೀಗಿದ.

हत्था - ಪುಂ ಹಿಡಿ; ಹಿಡಿಕೆ.

हत्थे - ಕ್ರಿಂ ಕೈಯಲ್ಲಿ.

हत्या - ಸ್ತ್ರೀಂ ಕೊಲೆ; ವಧೆ.

हत्याकांड - ಪುಂ ನರಹತ್ಯೆ.

हत्यारा - ಪುಂ ಕೊಲೆಗಡುಕ.

हथ-उधार - ಪುಂ ಕೈಗಡ; ಕೈಸಾಲ.

हथकंडा - ಪುಂ ಹಸ್ತಲಾಘವ; ಕೈಚಳಕ; ಹಸ್ತಕೌಶಲ.

हथकड़ी - स्त्री० ಬೇಡಿ; ಸಂಕೋಲೆ.

हथनी - स्त्री० ಹೆಣ್ಣಾನೆ; ಪಿಡಿಯಾನೆ.

हथफेर - पु० ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ.

हथलेवा - पु० ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ.

हथसार - स्त्री० ಗಜಶಾಲೆ.

हथियाना - स० ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳು; ಅಪಹರಿಸು.

हथियार - पु० ಸಲಕರಣೆ; ಉಪಕರಣ; ಆಯುಧ; ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರ.

हथियारबंद - वि० ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿ.

हथेली - स्त्री० ಅಂಗೈ; ಕರತಲ; ಅಡಿಗೈ.

हथौटी - स्त्री० ಹಸ್ತಕೌಶಲ; ಕೈಚಳಕ.

हथौड़ा - पु० ಸುತ್ತಿಗೆ.

हथौड़ी - स्त्री० ಚಿಕ್ಕ ಸುತ್ತಿಗೆ.

हद - स्त्री० ಮೇರೆ; ಎಲ್ಲೆ; ಗಡಿ; ಹದ್ದು.

हदबंदी - स्त्री० ಬಾಂದುಕಲ್ಲು.

हद-समाअत - स्त्री० ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅವಧಿ.

हदसियासत - स्त्री० ಯಾವುದಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ.

हदिया - पु० ಕಾಣಿಕೆ.

हदीस - स्त्री० ಮಹಮ್ಮದ ಸಾಹೇಬರ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ.

हनन - पु० ಕೊಲೆ.

हनना - स० ಕೊಲ್ಲು.

हनोज़ - क्रि० ಈಗಿನವರೆಗೆ; ಇನ್ನೂ.

हफ़्ता - पु० ವಾರ.

हबकना - स० ಹಲ್ಲುಕಡಿ.

हबरदबर / हबरहबर - क्रि० ಬೇಗಬೇಗನೆ.

हबशी - पु० ನೀಗ್ರೊಜನ.

हबीब - पु० ಗೆಳೆಯ; ಪ್ರಿಯ.

हबूब - पु० ನೀರಿನಗುಳ್ಳೆ.

हब्स - पु० ಸೆರೆಮನೆವಾಸ.

हम - सर्व० ನಾವು. अव्य० ಸಂಗಡ; ಒಡನೆ; ಕೂಡ.

हमअसर - पु० ಸಂಗಡಿಗ ಒಡನಾಡಿ.

हमआगोश - वि० ಆಲಿಂಗಿಸಿದ.

हमउम्र - वि० ಸಮವಯಸ್ಸಿನ.

हमजिन्स - पु० ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿ.

हमजोली - पु० ಜೊತೆಗಾರ; ಸಂಗಡಿಗ; ಒಡನಾಡಿ.

हमदम - वि० ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರ.

हमदर्द - वि० ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ.

हमदर्दी - स्त्री० ಸಹಾನುಭೂತಿ; ಪರಿತಾಪ.

हम-दस्त - वि० ಸಂಗಾತಿ.

हम-दिगर - क्रि० ಪರಸ್ಪರ.

हम-दीवार - वि० ನೆರೆಹೊರೆಯ.

हम-नशीं - वि० ಜತೆಯಲ್ಲಿರುವ.

हमनाम - वि० ಒಂದೇ ಹೆಸರುಳ್ಳ.

हमराज़ - क्रि० ಘನಿಷ್ಟಮಿತ್ರ.

हमराह - अव्यं ಸಂಗಡ; ಒಡನೆ.

हमराही - पुं ಜೊತೆಗಾರ.

हमल - पुं ಗರ್ಭ; ಬಸಿರು.

हमला - पुं ದಂಡಯಾತ್ರೆ; ಧಾಳಿ; ಹೊಡೆತ.

हमवतन - विं ಸ್ವದೇಶದ.

हमवार - विं ಸಮತಲ; ಸಪಾಟ.

हमशकल - विं ಒಂದೇ ಆಕಾರದ.

हमशीरा - स्त्रीं ಸಹೋದರಿ.

हमसबक - पुं ಸಹಪಾಠಿ; ಸಹಾಧ್ಯಾಯಿ.

हमसर - पुं ವರ್ಗದ ಒಡನಾಡಿ; ಸಮಾನಸ್ಥ.

हमसरी - स्त्रीं ಸಮಾನತೆ.

हम-साज़ - विं ಸ್ನೇಹಿತ.

हमसाया - पुं ನೆರೆಯವ.

हमसिन - विं ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನ.

हमा - विं ಪೂರ್ತಿ; ಟೋಟಲ್; **—तन** - ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲಿನ ವರೆಗೆ.

हमाम - पुं ಬಚ್ಚಲುಮನೆ.

हमाम-दस्ता - पुं ಕಲ್ಲು ಪತ್ತು; ಕುಟ್ಟಣಿ.

हमाल - पुं ರಕ್ಷಕ; ಕಾಯುವವ; ಕೂಲಿ.

हमाशुमा - विं ನನ್ನಂಥ ನಿನ್ನಂಥ.

हमाहमी - स्त्रीं ಅಹಂಕಾರ.

हमेल - स्त्रीं ಕಾಸಿನಸರ; ಪುತ್ತಳೀ ಸರ.

हमेव - पुं ಅಹಂಕಾರ; ಅಭಿಮಾನ.

हमेशा / **हमेस** - अव्यं ಸದಾ; ಯಾವಾಗಲೂ.

हम्माम - पुं दे० **हमाम.**

हम्माल - पुं ಕೂಲಿಯವ.

हय - पुं ಕುದುರೆ.

हया - स्त्रीं ನಾಚಿಕೆ.

हयात - स्त्रीं ಜೀವನ; ಬಾಳು; **यौं हीन हयात** - ಜೀವಾವಧಿ.

हयादार - पुं ನಾಚಿಕೆಯುಳ್ಳವನು.

हर - विं ಪ್ರತ್ಯೇಕ; ಒಂದೊಂದು; ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ.

हरकत - स्त्रीं ಗತಿ; ಕೆಲಸ; ಪ್ರಯತ್ನ; ಕೆಟ್ಟನಡತೆ.

हरकारा - पुं ಓಲೆಕಾರ; ಹರಿಕಾರ; ಅಂಚೆಯವನು.

हरख - पुं ಹರ್ಷ.

हरखना - अं ಹರ್ಷಿತನಾಗು.

हरगिज़ - क्रिं ಎಂದಿಗೂ.

हरचंद - अव्यं ಎಷ್ಟೋ; ಬಹಳ; ಬಹಳಸಲ.

हरजाई - पुं ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ತಿರುಗಾಡುವವ; ಪೋಲಿ.

हरजाना - पुं ನಷ್ಟ ತುಂಬುವಿಕೆ; ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯ.

हरजोड़ - पुं ಮಂಗುರುಳ್ಳಿ.

हरण - पुं ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ಸಂಹಾರ; ನಾಶ.

हरता धरता - पुं ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡುವವನು.

हरताल - स्त्रीं ಮುಷ್ಕರ; ಹರತಾಳ.

हरतेज - पुं० ಪಾದರಸ.

हरदम - अव्य० ಯಾವಾಗಲೂ.

हरदिया - वि० ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ.

हर-दिल-अज़ीज़ - वि० ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾದ.

हरदी - स्त्री० दे० **हलदी.**

हरना - स० ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳು; ನಿವಾರಿಸು; ಅಪಹರಿಸು.

हरनी - स्त्री० ಜಿಗರಿ.

हरफ़ - पुं० ಅಕ್ಷರ; ವರ್ಣ;—**आना** - ದೋಷಾರೋಪಣ ಮಾಡುವುದು.

हरफ़न-मौला - पुं० ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಪನ್ನನಂತೆ ನಟಿಸುವವ.

हरफ़गीर - वि० ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಕ್ಷರದ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸುವವ; ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವ.

हरफ़गीरी - स्त्री० ಬಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ; ಬಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ.

हरफ़-ब-हरफ़ - वि० ಅಕ್ಷರಶಃ

हरबा - पुं० ಆಯುಧ.

हरबीज - पुं० ಪಾದರಸ.

हरबोंग - वि० ಹಳ್ಳಿಗ; ಮೂರ್ಖ.

हरम - स्त्री० ಅಂತಃಪುರ.

हरमज़दगी - स्त्री० ದುಷ್ಟತನ.

हरम-सरा - स्त्री० दे० **हरम.**

हरसिंगार - पुं० ಪಾರಿಜಾತದ ಗಿಡ.

हरा - वि० ಹಸರು ಬಣ್ಣದ; ಹಚ್ಚಗಿರುವ; ಹಸಿಯಾದ;—**भरा** - ಸೊಂಪಾದ; ಕಳಕಳಿಸುವ.

हराना - स० ಸೋಲಿಸು.

हरापन - पुं० ಹಸರು ಪಚ್ಚೆ.

हराभरा - वि० ಸಮೃದ್ಧವಾದ.

हराम - पुं० ಅನಾಚಾರ; ಅಧರ್ಮ; ಹಾದರ. वि० ನಿಷಿದ್ಧ; ಕೆಟ್ಟ; ಅನುಚಿತ.

हरामकार - पुं० ನಿಷಿದ್ಧ; ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವನು; ವ್ಯಭಿಚಾರಿ.

हरामकारी - स्त्री० ಪಾಪಿ; ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ.

हरामख़ोर - पुं० ಪಾಪಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವವ.

हरामज़ादा - पुं० ವರ್ಣಸಂಕರ; ಸೂಳೇ ಮಗ; ಜಾರಪುತ್ರ.

हरामी - वि० ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ; ದುಷ್ಟ.

हरारत - स्त्री० ಬಿಸಿ; ಮಂದಜ್ವರ; ಬೇಗೆ.

हरावल - पुं० ಸೇನೆಯ ಮುಂಭಾಗ; ಕಳ್ಳರ ಮುಖಂಡ.

हरास - पुं० ಅಂಜಿಕೆ; ಸಂಶಯ.

हरि - पुं० ವಿಷ್ಣು; ಇಂದ್ರ; ಮಂಗ; ಸಿಂಹ; ಸೂರ್ಯ; ಸರ್ಪ; ಬೆಂಕಿ; ವಾಯು; ಶಿವ; ಯಮ.

हरिआली - स्त्री० ಹಸುರು; ಪೈರು ಪಚ್ಚೆ.

हरिजन - पुं० ಪರಮಾತ್ಮನ ದಾಸ; ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತ.

हरिण - स्त्री० ಚಿಗರೆ; ಜಿಂಕೆ.

हरिणी - स्त्री० ಚಿಗರಿ.

हरिद्रा - स्त्री० ಅರಿಸಿನ; ಹಳದಿ.

हरियाली - स्त्री० ಪೈರುಪಚ್ಚೆ.

हरीतकी - स्त्री० ಅಳಿಲೆಕಾಯಿ.

हरीफ़ - पुं० ಶತ್ರು; ಹಗೆ; ವಿರೋಧಿ.

हरुए - क्रि० ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ; ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ.

हरूफ़ - पुं० ಅಕ್ಷರ; ವರ್ಣ.

हरैया - पुं० ಅಪಹರಿಸುವವ; ದೂರ ಮಾಡುವವ.

हर्जे - पुं० ಅಡ್ಡಿ; ಅಡಚಣೆ; ತೊಂದರೆ; ನಷ್ಟ.

हर्फ़ - पुं० दे० हरफ़.

हर्ष - पुं० ಸಂತೋಷ; ಆನಂದ.

हर्षित - पुं० ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ.

हल - पुं० ನೇಗಿಲು;—**जोतना** - ನೇಗಿಲುಕಟ್ಟು, ಉಳು;—**करना** - ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು, ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸು.

हलकंप - पुं० ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ; ಆಂದೋಲನ.

हलक़ - पुं० ಕಂಠ; ಕೊರಳು.

हलकई - स्त्री० ಹಗುರುತನ; ನೀಚತನ; ತುಚ್ಛತೆ; ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೆ.

हलका - वि० ಹಗುರಾದ; ಲೇಸಾದ; ನಸು.

हलकापन - पुं० ಹಗುರುತನ; ನೀಚತನ; ತುಚ್ಛಬುದ್ಧಿ.

हलकोरा - पुं० ತೆರೆ; ಅಲೆ; ತರಂಗ.

हलचल - स्त्री० ಗಡಿಬಿಡಿ; ಚಳವಳಿ; ಸಡಗರ.

हलजीवी - वि० ಒಕ್ಕಲಿಗ.

हलदी - स्त्री० ಅರಿಸಿನ;—**चढ़ना** - ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದು;—**बोलना** - ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು;—**लगाके बैठना** - ಕಷ್ಟ ಸಹನೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗದಿರುವುದು.

हलधर - पुं० ಬಲರಾಮ.

हलना - अ० ಅಲ್ಲಾಡು; ಸೇರು; ಪ್ರವೇಶಮಾಡು.

हलफ़ - पुं० ಆಣೆ; ಶಪಥ.

हलफ़नामा - पुं० ಈಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಗದ.

हलफा - पुं० ತಲ್ಲಣ; ಎದೆಗುದಿ; ಗಾಬರಿ.

हलवा - स्त्री० ಸೀಸಜ್ಜಿಗೆ; ಹಲ್ವ.

हलवाई - पुं० ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯವ; ಮಿಠಾಯಿಗಾರ.

हलवाह - पुं० ನೇಗಿಲು ಹೊಡೆಯುವ ಆಳು; ಕೂಲಿ ನೇಗಿಲಿನವ; ಬೇಸಾಯುಗಾರ.

हलाकू - वि० ಕೊಲ್ಲುವವ; ಹೊಡೆಯುವವ.

हलाल - वि० ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತವಾದ; ಯೋಗ್ಯವಾದ; ನ್ಯಾಯವಾದ.

हलालखोर - **पुं०** ದುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವವ; ಭಂಗಿ.

हलालखोरी - **स्त्री०** ಭಂಗಿಯ ಹೆಂಡತಿ; ಕೀಳುಕೆಲಸ.

हलाहल - **पुं०** ಅತಿ ಘೋರವಾದ ವಿಷ.

हलीम - **वि०** ಸಾತ್ವಿಕವಾದ; ಸಾಧು;

हलोर - **स्त्री०** }
हलोरा - **पुं०** } ತೆರೆ; ಅಲೆ.

हल्ला - **पुं०** ಕೂಗಾಟ; ಬೊಬ್ಬೆ; ರಂಪು; ಗದ್ದಲ; ಆಕ್ರಮಣ.

हवन - **पुं०** ಹೋಮ.

हवलदार - **पुं०** ಸೈನ್ಯದ ಓರ್ವ ಚಿಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ.

हवस - **स्त्री०** ಅತ್ಯಾಸೆ; ಬಯಕೆ.

हवा - **स्त्री०** ವಾಯು; ಗಾಳಿ.

हवाई - **वि०** ಗಾಳಿಯ; ಬುಡವಿಲ್ಲದ; ಕಲ್ಪಿತ; ವಾಯುವಿನ.

हवाई-जहाज़ - **स्त्री०** ವಾಯು ವಿಮಾನ; ಏರೋಪ್ಲೇನ್.

हवागीर - **पुं०** ಬಾಣಬಿರುಸು ಮಾಡುವವ.

हवादार - **पुं०** ಗಾಳಿಯುಳ್ಳ; ಗಾಳಿಯಾಡುವ.

हवाल - **पुं०** ದೆಶೆ; ಅವಸ್ಥೆ; ಗತಿ; ಸಂವಾದ.

हवालदार - **पुं०** **दे० हवलदार.**

हवाला - **पुं०** ಒಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ; ಸುಪರ್ದು; ಮಾರ್ಪಾಡು; ಅಧಿಕಾರ; ಉದಾಹರಣೆ.

हवालात - **स्त्री०** ಕಾರಾಗೃಹ; ಕಾವಲು.

हवास - **पुं०** ಇಂದ್ರಿಯಗಳು; ಚೈತನ್ಯ; ಸ್ಮೃತಿ.

हवि - **पुं०** ಹೋಮದ ವಸ್ತು.

हवेली - **स्त्री०** ಭವನ; ಅರಮನೆ; ಹೆಂಡತಿ.

हव्वा - **स्त्री०** ಜಗನ್ಮಾತೆ; ಭೂತ.

हशमत - **स्त्री०** ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ; ಗೌರವ; ವೈಭವ; ಹುದ್ದೆ.

हशर - **पुं०** ಪ್ರಳಯ; ದುಃಖ; **—बरपा करना** - ಗಲಭೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

हसद - **पुं०** ಅಸೂಯೆ; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು; ದ್ವೇಷ.

हसन - **पुं०** ನಗು; ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ವಿನೋದ. **वि०** ಒಳ್ಳೆಯ; ಉತ್ತಮವಾದ; ಹಸನಾದ.

हसब - **पुं०** ವಂಶ; ಕುಲ.

हसरत - **स्त्री०** ದುಃಖ; ಖೇದ; ಇಚ್ಛೆ; ಬಯಕೆ.

हसीन - **वि०** ಮನೋಹರ; ಸುಂದರ.

हस्त - **वि०** ಕರ; ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲು; ಬರಹ.

हस्तकार्य - **पुं०** ಕೈಗೆಲಸ.

हस्तक्षेप - **पुं०** ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ; ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವಿಕೆ.

हस्तगत - **वि०** ದೊರೆತ; ಸಿಕ್ಕಿದ.

हस्ताक्षर - **पुं०** ಕೈ ಬರಹ; ಸಹಿ; ರುಜು.

हस्ती - **पुं०** ಆನೆ. **स्त्री०** ಇರುವಿಕೆ; ಇರವು; ಅಸ್ತಿತ್ವ.

हस्ब - **क्रि०** ಅದರಂತೆ;—**दस्तूर** - ನಿಯಮದಂತೆ.

हहर - **स्त्री०** ನಡುಕ; ಭಯ.

हहरना / **हहराना** - **अ०** ನಡುಗು; ಅಂಜು.

हाँ, **अव्य०** ಹೌದು; ಅಹುದು; ಸೈ.

हाँक - **स्त्री०** ಕೂಗು; ಕೇಕೆ; ಅಟ್ಟುವಿಕೆ; ತರುಬುವಿಕೆ.

हाँकना - **स०** ಕೂಗು; ಕರೆ; ಹೂಂಕರಿಸು; ಅಟ್ಟು; ತರುಬು; ಹೊಡೆ.

हाँकी - **स्त्री०** ಶಾವಿಗೆ ಒರಳು.

हाँड़ी - **पुं०** ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ; ಬಾನೆ.

हाँपना / **हाँफना** - **स०** ಮೇಲುಸಿರುಬಿಡು.

हांसी - **स्त्री०** ನಗು; ಪರಿಹಾಸ್ಯ; ನಿಂದೆ.

हाकिम - **पुं०** ಆಳುವವ; ದೊರೆ; ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ.

हाकिमी - **स्त्री०** ಪ್ರಭುತ್ವ; ಆಳಿಕೆ.

हाजत - **स्त्री०** ಮಲಬಾಧೆ; ಅಗತ್ಯ; ಇಚ್ಛೆ; ವಶ; ಸೆರೆ.

हाज़मा - **पुं०** ಅರಗಿಸುವಿಕೆ; ಪಾಚನ ಶಕ್ತಿ; ಜೀರ್ಣಿಸುವ ಶಕ್ತಿ.

हाज़िर - **वि०** ಮುಂದಿರುವ; ವಿದ್ಯಮಾನ.

हाज़िर-जवाब - **वि०** ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ.

हाज़िर-जवाबी - **स्त्री०** ಬೇಗನೆ ಉತ್ತರವನ್ನೀಯುವ ನೈಪುಣ್ಯ.

हाज़िराई - **पुं०** ಜಾಣ; ಬುದ್ಧಿವಂತ.

हाजी - **पुं०** ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಾ ಮದೀನಾಕ್ಕೆ ಹೋದವನು.

हाट - **स्त्री०** ಅಂಗಡಿ; ಪೇಟೆ; ಸಂತೆ.

हाटक - **पुं०** ಬಂಗಾರ.

हाड़ - **पुं०** ಎಲುಬು; ಅಸ್ಥಿ.

हाड़ना - **स०** ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗು.

हाता - **पुं०** ಕಿಲ್ಲಿ; ದುರ್ಗ; ಗೋಡೆಯಿಂದ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಾನ; ಪ್ರಾಂತ.

हातिम - **पुं०** ನಿಪುಣ; ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಅರಬಸ್ತಾನದ ಓರ್ವ ಸರದಾರ.

हाथ - **पुं०** ಕೈ;—**आना** - ಕೈಸೇರು; —**उठाना** - ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸು; ನಮಸ್ಕರಿಸು;—**ऊँचा होना** - ದಾನ ಕೊಡಲು ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗು; —**कट जाना** - ನಿಸ್ಸಹಾಯನಾಗು, ವಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಬೀಳು;—**का झूठा** - ಅವಿಶ್ವಸನೀಯ;—**का दिया** - ದಾನಮಾಡಿದ;—**का मैल** - ತುಚ್ಛವಸ್ತು;—**खींचना** - ಬೇರೆಯಾಗು;—**जोड़ना** - ನಮಸ್ಕರಿಸು;—**पसारना या फैलाना** -

ಬೇಡು;—**मलना** - ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕುತ್ತಾ ಮರುಗುವುದು;—**रंगना** - ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು;—**लगना** - ದೊರಕು.

हाथा - **पु०** ಹಿಡಿ; ಪಟ್ಟು.

हाथापाई / **हाथाबाही** - **स्त्री०** ಕೈ ಹತ್ತುವಿಕೆ; ಹೊಡೆದಾಟ.

हाथीपाँव - **पु०** ಆನೆಕಾಲು ರೋಗ.

हाथीवान - **पु०** ಮಾವುತ.

हाथों - **क्रि०** ಕೈಯಿಂದ;—**लेना** ತರಾಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು;—**हाथ** - ಬೇಗನೆ.

हादिस - **वि०** ಹೊಸ; ನಶ್ವರ.

हादिसा - **पु०** ಸಂಕಟ; ಆಪತ್ತು.

हादी - **पु०** ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ.

हाफ़िज - **पु०** ರಕ್ಷಕ; ಕುರಾನನ್ನು ಕಂಠಸ್ಥ ಮಾಡಿದವ.

हाफ़िज़ा - **पु०** ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ.

हामिल - **वि०** ಭಾರಹೊರುವ.

हामिला - **स्त्री०** ಗರ್ಭಿಣಿ.

हामी - **वि०** ಸಹಾಯಕ; ಒತ್ತಾಸೆಗಾರ. **स्त्री०** ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ;—**भरना** - ಸ್ವೀಕರಿಸು; ಒಪ್ಪು.

हाय - **अव्य०** ಅಯ್ಯೋ!

हायल - **वि०** ಗಾಯಪಟ್ಟವ.

हार - **स्त्री०** ಸೋಲು; ಅಪಜಯ; **पु०** ಮಾಲೆ; ಹಾರ;—**खाना** - ಅಪಜಯ ಹೊಂದು.

हारना - **अ०** ಸೋಲು.

हारा - **प्रत्य०** ಮಾಡುವವ; ಉದಾ: **लकड़हारा.**

हार्द - **पु०** ಸ್ನೇಹ.

हार्दिक - **वि०** ಹೃದಯದ; ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರಟ.

हाल - **पु०** ಅವಸ್ಥೆ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ; ಸಮಾಚಾರ; ಸುದ್ದಿ. **क्रि०** ಈಗ;—**में** ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ.

हालत - **स्त्री०** ಸ್ಥಿತಿ; ಗತಿ; ಪಾಡು.

हालरा - **पु०** ಅಲೆ; ತೆರೆ.

हलाँकि - **अव्य०** ಆದಾಗ್ಯೂ.

हाला - **स्त्री०** ಸಾರಾಯಿ.

हालात - **स्त्री०** ಸ್ಥಿತಿಗತಿ.

हालाहल - **पु०** ವಿಷ.

हाली - **अव्य०** ಬೇಗನೆ.

हावभाव - **पु०** ಒನಪು; ಒಯ್ಯಾರ.

हावी - **वि०** ಪ್ರವೀಣ;—**होकर बैठना** - ಇತರರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೂಡುವುದು.

हाशिया - **पु०** ದಿಕ್ಕು; ಕಡೆ; ಅಂಚು; ಮಾರ್ಜಿನ್ನು.

हास - **पु०** ನಗು; ಪರಿಹಾಸ್ಯ.

हासिद - **वि०** ಅಸೂಯೆಪಡುವವ.

हासिल - **वि०** ದೊರೆತ; ಸಿಕ್ಕಿದ;—**करना** - ದೊರಕಿಸು.

हास्य - **पु०** ನಗಚಾಟಿಕೆ.

हाहू - **पु०** ಗದ್ದಲ; ಗಲಾಟೆ.

हिंगु - **पु०** ಇಂಗು; ಹಿಂಗು.

हिंगोट - **पु०** ಇಂಗಳದಗಿಡ ಮತ್ತು ಬೀಜ.

हिंड़ोरा / **हिंडोल** - **पु०** ಉಯ್ಯಾಲೆ; ತೊಟ್ಟಿಲು.

हिंद - पु० ಹಿಂದುಸ್ತಾನ; ಭಾರತ ವರ್ಷ.

हिंदवी - स्त्री० ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ.

हिंदुस्तानी - वि० ಭಾರತವರ್ಷದ. पु० ಭಾರತವಾಸಿ.

हिंदुस्थान - पु० ಭಾರತವರ್ಷ.

हिंसक - पु० ಕೊಲೆಗಡಕ; ಶತ್ರು.

हिंसनीय - वि० ಕೊಲ್ಲಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ.

हिंसा - स्त्री० ಕೊಲೆ; ಪೀಡೆ; ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡುವಿಕೆ.

हिंसात्मक - वि० ಹಿಂಸೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ.

हिंसारू - पु० ಹಿಂಸ್ರಪಶು; ಸಿಂಹ; ಹುಲಿ.

हिआ - पु० ಎದೆ.

हिआव - पु० दे० **हियाव.**

हिकमत - स्त्री० ಚಮತ್ಕಾರ; ಯುಕ್ತಿ; ವಿದ್ಯೆ; ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ; ಉಪಾಯ.

हिकमती - वि० ನಿಪುಣ; ಚತುರ.

हिकायत - स्त्री० ಕತೆ; ಪ್ರಸಂಗ.

हिकारत - स्त्री० ಅಗೌರವ; ತುಚ್ಛೀಕಾರ.

हिक्का - स्त्री० ಬಿಕ್ಕು; ಬಿಕ್ಕಳು.

हिचक - स्त्री० ಹಿಂಜರಿಯುವಿಕೆ; ಅಂಜಿಕೆ.

हिचकना - अ० ಸಂಶಯಪಡು; ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡು.

हिचकिचाना - अ० ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದು.

हिजड़ा - पु० ನಪುಂಸಕ.

हिजरत - स्त्री० ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ದೇಶತ್ಯಾಗ.

हिजरी - पु० ಮುಹಮ್ಮದೀಯ ಶಕೆ.

हिजाज़ - पु० ಮಕ್ಕಾ ಮತ್ತು ಮದೀನಾ ನಗರಗಳಿರುವ ಪ್ರಾಂತ.

हिजाब - पु० ಗೋಷ; ನಾಚಿಕೆ.

हिज्जे - पु० ಬರಹದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕೂಡಿಸುವುದು; ಅಕ್ಷರಕ್ರಮ; ಕಾಗುಣಿತ.

हिज्र - पु० ವಿಯೋಗ; ಅಗಲುವಿಕೆ.

हित - पु० ಕಲ್ಯಾಣ; ಲಾಭ; ಹಿತ. वि० ಲಾಭದಾಯಕ; ಅನುಕೂಲ. अव्य० ಸಲುವಾಗಿ.

हितकारक - पु० ಗುಣಪಡಿಸುವ; ಕಲ್ಯಾಣಮಾಡುವ; ಲಾಭದಾಯಕ.

हिताई - स्त्री० ಸಂಬಂಧ; ಬಂಧು; ಆಪ್ತತೆ; ನೆಂಟಸ್ತನ; ಸ್ನೇಹ.

हिताहित - पु० ಒಳಿತುಕೆಡಕು; ಲಾಭಹಾನಿ.

हिती / **हितू** - पु० ಗೆಳೆಯ; ನೆಂಟ.

हितैषी - वि० ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ.

हिदायत - स्त्री० ಉಪದೇಶ; ಬೋಧನೆ; ಹಿತವಾದ; ಬುದ್ಧಿವಾದ; ಅಪ್ಪಣೆ.

हिनहिनाना - अ० ಕೆನೆಯು; ಕುದುರೆಯ ಕೂಗು.

हिना - स्त्री० ಮದರಂಗಿ; ಗೋರಂಟಿ.

हिफ़ाज़त - **स्त्री०** ಸಂರಕ್ಷಣೆ; ಜೋಪಾನ.

हिब्बा - **पु०** ದಾನ.

हिब्बानामा - **पु०** ದಾನಪತ್ರ.

हिम - **पु०** ಹಿಮ; ಮಂಜು; ಇಬ್ಬನಿ.

हिमकर, **हिमांशु** - **पु०** ಚಂದ್ರ.

हिमाकृत - **स्त्री०** ಮೂರ್ಖತನ.

हिमायत - **स्त्री०** ರಕ್ಷಣೆ; ಸಮರ್ಥನೆ.

हिमायती - **वि०** ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವವ; ಸಹಾಯಕ.

हिम्मत - **स्त्री०** ಸಾಹಸ; ಪರಾಕ್ರಮ.

हिम्मती - **वि०** ಸಾಹಸಿ; ಪರಾಕ್ರಮಿ.

हिय - **पु०** ಹೃದಯ; ಎದೆ—**हारना** - ಎದೆಗುಂದು.

हियाव - **पु०** ಸಾಹಸ; ಧೈರ್ಯ.

हिरकना - **अ०** ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರು.

हिरकाना - **स०** ಹೊಂದಿಸು.

हिरण - **पु०** ಬಂಗಾರ.

हिरण्मय - **वि०** ಹೊಂಬಣ್ಣದ.

हिरफ़त - **स्त्री०** ವ್ಯವಸಾಯ; ಉದ್ಯೋಗ; ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ; ಜಾಣತನ; ಧೂರ್ತತೆ.

हिराना - **अ०** ಕಳೆದುಹೋಗು.

हिरास - **स्त्री०** ಭಯ; ನಿರಾಶೆ; ದುಃಖ.

हिरासत - **स्त्री०** ಕಾವಲು; ಸೆರೆ.

हिर्स - **स्त्री०** ಇಚ್ಛೆ.

हिलकोर, **हिलकोरा** - **पु०** ತೆರೆ; ಅಲೆ.

हिलगना - **अ०** ಹೆಣಗಾಡು; ನೇತಾಡು; ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರು.

हिलगाना - **स०** ಮೋಸಮಾಡು.

हिलना - **अ०** ಅಲುಗು; ಅಲ್ಲಾಡು; ಬಳುಕು; ನಡುಗು;—**डुलना** - ಅಲುಗಾಡೋಣ;—**मिलना** - ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳು.

हिलाना - **स०** ಅಲ್ಲಾಡಿಸು; ಕುಲಕು.

हिलाल - **पु०** ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರದ ರೇಖೆ; ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರ.

हिलोर, **हिलोरा** - **पु०** ಅಲೆ.

हिलोरना - **स०** ಕದಲಿಸು; ಅಲೆ ಎಬ್ಬಿಸು.

हिलोल, **हिल्लोल** - **पु०** ಅಲೆ; ತರಂಗ.

हिस - **स्त्री०** ಅನುಭವಿಸುವಿಕೆ; ಗತಿ.

हिसका - **पु०** ಅಸೂಯೆ; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು; ಪೈಪೋಟಿ.

हिसाब - **पु०** ಗಣಿತ; ಲೆಕ್ಕ; —**किताब** - ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ;—**लगाना** - ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡು; — **चुकाना, बेबाक करना** - ಸಾಲ ತೀರಿಸು.

हिसार - **पु०** ಕಿಲ್ಲೆ; ಕೋಟೆ.

हिस्सा - **पु०** ಭಾಗ; ಪಾಲು.

हिस्सेदार - **पु०** ಪಾಲುಗಾರ; ಭಾಗಸ್ಥ.

हींसना - **अ०** ಕುದುರೆಯ ಕೆನೆಯೋಣ.

हींहीं - **स्त्री०** ನಗುವ ಶಬ್ದ.
ही - **अव्य०** ಮಾತ್ರ; ತಾನೇ; ಒಡನೆಯೇ.
हीक - **स्त्री०** ಬಿಕ್ಕು; ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ.
हीचना - **अ०** ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡು.
हीज - **वि०** ಸೋಮಾರಿ.
हीन - **पु०** ಸಮಯ;—**हयात** - ಜನ್ಮಾವಧಿ.
हीनता - **स्त्री०** ಕುಂದು; ಕೊರತೆ.
हीनमति - **वि०** ಮೂರ್ಖ.
हीर, **हीरक**, **हीरा** - **पु०** ವಜ್ರ.
हीला - **पु०** ನೆವ; ಠಕ್ಕು;—**हवाला** - ನೆವ.
हुँकार - **पु०** ಬೆದರಿಕೆ; ಗರ್ಜನೆ; ಚೀತ್ಕಾರ.
हुँकारना - **अ०** ಕೂಗಾಡು.
हुंडी - **स्त्री०** ಹಣದ ಚೆಕ್ಕು.
हुकुम - **पु०** **दे०** **हुक्म.**
हुकूमत - **स्त्री०** ಶಾಸನ; ಆಳಿಕೆ; ಪ್ರಭುತ್ವ; ಅಧಿಕಾರ.
हुक्का - **पु०** ಗುಡಗುಡಿ;—**पानी बन्द करना** - ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದು.
हुक्काम - **पु०** ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.
हुक्म - **पु०** ಆಜ್ಞೆ; ಅಪ್ಪಣೆ; ಹುಕುಂ;—**चलाना** - ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸು.
हुक्मनामा - **पु०** ಆಜ್ಞಾಪತ್ರ.
हुक्मबरदार - **पु०** ಸೇವಕ.
हुक्म-राँ - **वि०** ಆಜ್ಞೆಮಾಡುವ; ರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುವವ.
हुक्मरानी - **स्त्री०** ರಾಜಶಾಸನ.
हुक्मी - **वि०** ಪರಾಧೀನ.
हुजूम - **पु०** ಗುಂಪು; ದಟ್ಟಣೆ.
हुज़ूर - **पु०** ಸನ್ನಿಧಾನ.
हुज्जत - **स्त्री०** ವಾದ; ಚರ್ಚೆ; ವಿವಾದ
हुज्जती - **वि०** ವಿವಾದಗಾರ.
हुड़क - **पु०** ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕೊರಗುವಿಕೆ.
हुड़काना - **स०** ಕೊರಗಿಸು.
हुड़दंग - **पु०** ಉಪಟಳ; ಗಲಾಟೆ.
हुड़्क - **पु०** ಸಣ್ಣತಮಟೆ.
हुदकारना - **स०** ಹುರಿದುಂಬಿಸು.
हुदहुद - **पु०** ಮರಕುಟುಕ ಹಕ್ಕಿ.
हुन - **पु०** ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯ.
हुनर - **पु०** ಕಲೆ; ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯೆ; ಕೌಶಲ್ಯ.
हुनरमंद - **वि०** ನಿಪುಣ.
हुब - **स्त्री०** ಪ್ರೇಮ, ಇಚ್ಛೆ;—**हुब्बे वतन** - ದೇಶಪ್ರೇಮ.
हुमकना - **अ०** ನೆಗೆದಾಡುವುದು.
हुमेल - **स्त्री०** ಕಾಸಿನ ಸರ; ಪುತ್ಥಳಿ ಸರ.
हुरमत - **स्त्री०** ಮಾನ; ಮರ್ಯಾದೆ.
हुलसना - **अ०** ಆನಂದಿಸು; ನಲಿದಾಡು; ಹಿಗ್ಗು.
हुलसाना - **स०** ನಲಿದಾಡಿಸು; ಹಿಗ್ಗಿಸು.

हुलसी - स्त्री० ಆನಂದ; ಉಲ್ಲಾಸ.
हुलास - स्त्री० ತರಂಗ; ಅಲೆ.
हुलाम - पु० ಉಲ್ಲಾಸ, ಉತ್ಸಾಹ.
हुलिया - पु० ರೂಪ; ಆಕೃತಿ; ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದವನ ರೂಪ ವರ್ಣನೆ.
हुल्लड़ - पु० ಗಲಾಟೆ; ಉಪದ್ರವ; ದಂಗೆ.
हुस्न - पु० ಲಾವಣ್ಯ; ಸೌಂದರ್ಯ.
हुस्नपरस्त - पु० ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸಕ.
हुस्नपरस्ती - स्त्री० ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ.
हूँ - अव्य० ಹೌದು.
हू - अव्य० ಸಹ; ಕೂಡ.
हूक - स्त्री० ನೋವು; ಮಾನಸಿಕ ವೇದನೆ.
हूकना - अ० ನೋಯು.
हूदा - वि० ಸರಿಯಾದ.
हू-ब-हू - क्रि० ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಹಾಗೆ.
हूर - स्त्री० ಅಪ್ಸರೆ; ಸುಂದರಿ.
हूल - स्त्री० ಶೂಲೆ; ಪೀಡೆ.
हूलना - स० ತಿವಿ; ಚುಚ್ಚು.
हृत - वि० ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.
हृदयंगम - वि० ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ
हृदयविदारक - वि० ಕರಳು ಕರಗಿಸುವ.
हृष्ट - वि० ಹರ್ಷಿತ.
हेकड़ी - स्त्री० ಒರಟುತನ.
हेच - वि० ತುಚ್ಛ; ಜಳ್ಳು.
हेठा - वि० ಕೆಳಗೆ ಇರುವ.
हेठी - स्त्री० ಕೀಳುತನ.
हेतु - पु० ಕಾರಣ.
हेमांग - पु० ಸಂಪಿಗೆ.
हेरंब - पु० ಗಣಪತಿ.
हेर - स्त्री० ಶೋಧನೆ; ಹುಡುಕಾಟ.
हेरना - स० ಶೋಧಿಸು; ಹುಡುಕು; ಪರೀಕ್ಷಿಸು.
हेरफेर - पु० ಬದಲಾವಣೆ; ಪರಿವರ್ತನೆ; ಮಾರ್ಪಾಡು.
हेराना - अ० ಕಳೆದುಹೋಗು.
हेराफेरी - स्त्री० ಅದಲುಬದಲು.
हेल - पु० ಕೂಡುವಿಕೆ; ಹೊಂದಿಕೆ.
हेलना - अ० ಆಡು; ವಿನೋದ ಮಾಡು.
हेलमेल - पु० ಬಳಕೆ; ಗೆಳೆತನ.
हेला - स्त्री० ತಿರಸ್ಕಾರ; ಧಿಕ್ಕಾರ.
हेली - स्त्री० ಸಖಿ; ಗೆಳತಿ.
हैजा - पु० ಕಾಲರ ಬೇನೆ.
हैफ़ - अव्य० ಅಯ್ಯೋ!
हैबत - स्त्री० ಅಂಜಿಕೆ; ಭಯ.
हैबनाक - वि० ಭಯಾನಕ.
हैरत - स्त्री० ಆಶ್ಚರ್ಯ; ಅಚ್ಚರಿ; —अंगेज - ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ.
हैरान - वि० ಚಕಿತ; ಬೆರಗಾದ; ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದ.
हैवान - पु० ಮೃಗ; ಪಶು; ಹಳ್ಳಿಗ; ಮೂರ್ಖ.
हैवानी - वि० ಪಶುವಿನ; ದನದ.

हैसियत - **स्त्री०** ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ಅಳವು; ಅಂತಸ್ತು; ದರ್ಜೆ.

होंठ - **पु०** ತುಟಿ.

होंठल - **वि०** ದಪ್ಪತುಟಿಯ.

होड़ - **स्त्री०** ಪಂದ್ಯ; ಪಂತ; ಪಣ.

होड़ा-होड़ी - **स्त्री०** ಸ್ಪರ್ಧೆ; ಮೇಲಾಟ; ಪೈಪೋಟಿ.

होनहार - **वि०** ಆಗುವ; ಆಗತಕ್ಕ; ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ.

होना - **अ०** ಇರು; ಆಗು; ಸಂಭವಿಸು.

होनी - **स्त्री०** ಆಗುವಿಕೆ; ಉತ್ಪತ್ತಿ; ಭವಿಷ್ಯ; ವೃತ್ತಾಂತ.

होरसा - **पु०** ಗಂಧದ ಕಲ್ಲು; ಸಾಣೆ ಕಲ್ಲು.

होली - **स्त्री०** ಹೋಳಿಹಬ್ಬ.

होश - **पु०** ವಿವೇಕ; ಪ್ರಜ್ಞೆ; ಅರಿವು; ಸ್ಮರಣೆ.

होशमंद - **वि०** ಬುದ್ಧಿವಂತ.

होशियार - **वि०** ಬುದ್ಧಿವಂತ; ವಿವೇಕಿ; ಚತುರ. **अव्य०** ಜೋಕೆ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ!

होशियारी - **स्त्री०** ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ; ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಯುಕ್ತಿ; ನೈಪುಣ್ಯ.

हौज़ - **पु०** ಗುಂಡಿ; ಹೌಜು; ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿ.

हौद - **पु०** ಬಾನೆ; ಜಲಾಶಯ.

हौदा - **पु०** ಅಂಬಾರಿ.

हौरा - **पु०** ಶಬ್ದ; ಗದ್ದಲ; ಗಲಾಟೆ; ಕೋಲಾಹಲ; ದೊಂಬಿ.

हौल - **पु०** ಅಂಜಿಕೆ; ಹೆದರಿಕೆ.

हौलदिला - **वि०** ಅಂಜುಬುರಕ; ಹೇಡಿ.

हौलनाक - **वि०** ಭಯಂಕರ.

हौली - **स्त्री०** ಹೆಂಡಮಾರುವ ಸ್ಥಳ.

हौस - **स्त्री०** ಆಶೆ; ಹಂಬಲ; ಹುಮ್ಮಸ್ಸು; ಉತ್ಸಾಹ.

हौसला - **पु०** ಅತ್ಯಾಶೆ; ಉತ್ಕಂಠತೆ; ಗೀಳು; ಉತ್ಸಾಹ.

हौसलामंद - **वि०** ಉತ್ಸಾಹಿ; ಉತ್ಸುಕ.

ह्रास - **पु०** ಕ್ಷೀಣತೆ; ಕ್ಷಯ.

ह्लाद - **पु०** ಆನಂದ; ಸಂತೋಷ.

ह्लादन - **पु०** ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವಿಕೆ.

समाप्त

परिशिष्ट

EQUIVALENTS FOR CONSTITUTIONAL TERMS

अ

अक्षम - Incompetent.
अक्षमता - Incompetency.
अग्रिम धन - Advance.
अतिक्रमण - Violation.
अतिरिक्त न्यायाधीश - Additional, Judge.
अतिरिक्त लाभ - Excess profit.
अधिकरण - Tribunal.
अधिकार - (n.) Right.
अधिकार-अभिलेख - Record of rights.
अधिकार-पृच्छा - Quo warranto
अधिग्रहण - Requisition.
अधिनियम - (v) Enact.
अधिनियमन - (n.) Act.
अधिपत्र - Warrant.
अधिभार - Surcharge.
अधिमान - Preference.
अधिवक्ता - Advocate.
अधिवास - Domicile.
अधिवासी - Domiciled.
अधिष्ठाता - Presiding officer
अधिसूचना - Notification.
अधीक्षक - Superintendent.
अधीक्षण - Superintendence.
अधीन - Subject.
अधीन अधिकारी - Subordinate officer.
अधीन न्यायालय - Subordinate Court.
अध्यक्ष - Speaker.
अध्यादेश - Ordinance.
अध्यासीन होना - Preside.
अनन्य क्षेत्राधिकार - Exclusive jurisdiction.
अनर्हता - Disqualification.
अनर्हीकरण - Disqualify.
अनियमितता - Irregularity.
अनुकूलन - Adaptation.
अनुच्छेद - Article.
अनुज्ञप्ति - Licence.
अनुज्ञा - (v.) Permit.
अनुज्ञा - (n.) Permission.

अनुदान - Grant.
अनुदेश - Instruction.
अनुन्मुक्त - Undischarged.
अनुपाती प्रतिनिधित्व - Proportional representation.
अनुपूरक - Supplementary.
अनुपूरक अनुदान - Supplementary grant.
अनुमति - Assent.
अनुमोदन - (v.) Approve.
अनुमोदन - (n.) Approval.
अनुशासन - Discipline.
अनुशासन सम्बन्धी - Disciplinary.
अनुषक्ति - Adherence.
अनुष्ठान - Exercise.
अनुसमर्थन-(n.) Ratification
अनुसमर्थन - (v.) Ratify.
अनुसंधान - (v.) Investigate
अनुसंधान - (n.) Investigation.
अनुस्मारक - Reminder.
अनुसूचित क्षेत्र - Scheduled area.
अनुसूचित जनजाति - Scheduled Tribe.
अनुसूचित जाति - Scheduled Caste.
अनुसूची - Schedule.
अन्तर्ग्रसन - Involve.
अन्तर्ग्रस्त - Involved.
अन्तर्देशीय जलपथ - Inland water-way.
अन्तर्राष्ट्रीय - International.
अन्तःकरण - Conscience.
अन्य देशीय - Aliens.
अन्य-संक्रामण - (v.) Alienate.
अन्य-संक्रामण - (n.) Alienation.
अपमान लेख - Libel.
अपमान-वचन - Slander.
अपमिश्रण - Adulteration.
अपर-न्यायधीश - Additional - judge.
अपराध - Crime.
अपराध - Offence.
अपराधी - Criminal.
अपवर्जन - (v.) Exclude.
अपवर्जन - (n.) Exclusion.
अपात्र - Ineligibile.
अपात्रता - Ineligibility.
अपील - Appeal.
अपील न्यायालय - Court of Appeal.
अप्रवृत्त - Inoperative.
अभिकथन - Allegation.
अभिकरण - Agency.
अभिकर्ता - Agent.
अभिप्राय - Opinion.
अभियाचना - Demand.
अभियुक्त - Accused.

अभियुक्ति - Charge.
अभियुक्ति - Prosecution.
अभियोग - Accusation.
अभियोजन - Prosecution.
अभियोज्य दोष - Actionable wrong.
अभिरक्षा - Custody.
अभिलेख - Record.
अभिलेख न्यायालय - Court of record.
अभिशस्त - Convicted.
अभिशस्ति - Conviction.
अभिसमय - Convention.
अभ्यर्थी - Candidate.
अमान्य - Invalid.
अयुक्त प्रभाव - Undue influence.
अर्जन - Acquisition.
अर्जी - Petition.
अर्थ करना - Construe.
अर्थ दण्ड - Fine.
अर्हता - Qualification.
अल्पसंख्यक वर्ग - Minority.
अल्पीकरण - Derogation.
अवधिदान - Adjourn.
अवमान - Contempt.
अवयस्क - Minor.
अविभक्त कुटुम्ब / अविभक्त परिवार - Joint family.
अविश्वास-प्रस्ताव - Motion of no-confidence.
अवैध - Illegal.
अवैधाचरण - Illegal practice.
असमर्थता - Incapacity.
असमर्थता-निवृत्ति वेतन - Invalidity pension.
असैनिक - Civil.
असैनिक शक्ति - Civil power.
अहितकारी - Detrimental.
अंकन - Endorse.
अंकित - Endorsed.
अंग - Unit.
अंश - Share.
अंशदान - Contribution.

आ

आकलन - (v.) Credit.
आकस्मिकता-निधि - Contingency Fund.
आचार - Custom.
आज़ादी - Freedom.
आजीविका - Callings.
आजीविका-कर - Callings tax.
आज्ञप्ति - Decree.
आदेश - Order.
आदेशिका - Process.
आनुषंगिक - Consequential.
आपराधिक - Criminal.
आपात - Emergency.
आपाती - Emergent.
आपात की उद्घोषणा - Proclamation of emergency.

आभार - Obligation.
आय-कर - Income tax.
आयात-शुल्क - Import duty.
आयुक्त - Commissioner.
आयोग - Commission.
आरक्षक - Police.
आरक्षक बल - Police Force.
आरोप - Allegation.
आरोपण - Levy.
आरोपण करना - Impose.
आर्थिक - Economic.
आर्थिक क्षेत्राधिकार - Pecuniary jurisdiction.
आवर्तक - Recurring.
आवारागरदी - Vagrancy.
आवेदन-पत्र - Application.
आस्ति - Property.
आहिंडन - Vagrancy.
आह्वान - Summon.
आंक - Estimate.

इ

इच्छा-पत्र - Will.
इच्छा-पत्रहीन - Intestate.
इच्छा-पत्रहीनत्व - Intestacy.

उ

उगाहना - Levy (v.)
उच्चतम न्यायालय - Supreme Court.
उत्तरवादिता - Liability.
उच्च न्यायालय - High Court.
उत्तराधिकार - Succession.
उत्तराधिकार-शुल्क - Succession duty.
उत्तराधिकारी - Successor.
उत्पादन - Production.
उत्पादन-शुल्क - Excise duty.
उत्प्रवास - Emigration.
उत्प्रेषण-लेख - Certiorari.
उद्ग्रहण - Levy (n.)
उद्घोषणा - Proclamation.
उद्भव - Descent.
उद्यम - Enterprise.
उद्योग - Industry.
उधार - Loan.
उधार-ग्रहण - Borrowing.
उन्मत्त - Lunatic.
उन्माद - Lunacy.
उन्मुक्ति - Immunity.
उपकर - Cess.
उपक्रमण - Initiate.
उपचार - Remedy.
उपजीविका - Occupation.
उपदान - Gratuity.
उपदेश - Advisory.
उपनिर्वाचन - Bye-election.
उपनिवेशन - Colonization.
उपबन्ध - Provision.
उपभोग - Consumption.
उपराज्यपाल - Lieutenant Governor.

उपराष्ट्रपति - Deputy President.
उपराष्ट्रपति - Vice-President.
उपलब्धि - Emolument.
उपविभाग - Sub-division.
उपविधि - Bye-law.
उपवेशन - Sitting.
उपसभापति - Deputy Chairman.
उपस्थित होना - Appear.
उपाध्यक्ष - Deputy Speaker.
उपायुक्त - Deputy commissioner.
उपायोजन - Employment.
उपार्जित - Accrued.
उम्मेदवार - Candidate.
उल्लंघन - Contravention.

ऋ

ऋण - Debt.
ऋणग्रस्तता - Indebtedness.
ऋण-पत्र - Debenture.

ए

एकक - Unit.
एकल निगम - Corporation, Sole.
एकल संक्रमणीय मत - Single transferable vote.
एकस्व - Patent.

क

कटक - Cantonment.
कणकु - Account.
कदाचार - Misbehaviour.
कब्ज़ा - Possession.
कम्पनी - Company.
कर - Tax.
करार - Agreement.
कर्तव्य - Duty.
कर्तुमभिप्रेत - Purporting to be done.
कर्मचारी-वृन्द - Staff.
क़ानून सम्बन्धी - Legal.
कारखाना - Factory.
कारबार - Business.
कारागार - Prison.
काराबन्दी - Prisoner.
कारावास - Imprisonment.
कार्मिक संघ - Trade Union.
कार्य - Business.
कार्यकारी - Acting.
कार्यपालिका शक्ति - Executive power.
कार्यपालिका - Executive.
कालदान - Adjourn.
कावल - Custody.
कांजी हौस - Cattle pound.
किराया - Fare.
किसान - Tenant.
कुर्की - Attach.
कृति स्वाम्य - Copyright.
कृत्य - Function.

केन्द्रीय गुप्त-वार्त्ता विभाग - Central Intelligence Bureau.
कैद - Prisoner.
कैदी - Imprisonment.
क्षति - Injury.
क्षतिपूर्ति बिल - Bill of indemnity.
क्षमताशाली - Competent.
क्षमा - Pardon.
क्षेत्र - Area.
क्षेत्राधिकार - Jurisdiction.

ख

खनिज - Mineral.
खनि-वसति - Mining Settlement.
खनिज-सम्पत् - Mineral resources.
खर्च - Cost.
खंड - Clause.

ग

गज़ट - Gazette.
गणना - Account.
गणनानुदान - Vote on account.
गणना-परीक्षा - Audit.
गणपूर्ति - Quorum.
गवेषणा - Research.
गूढ़ पत्र - Ballot.
ग्राम-परिषद् - Village Council.
ग्राह्य - Admissible.

घ

घोषणा - Declaration.

च

चट्टम - Act (n.)
चर्चा - Discussion.
चल अर्थ - Currency.
चलावणी - Currency.
चित्तविकृति - Unsoundness of mind.
चिह्न - Mark.
चुकती - Agreement.
चुने हुए - Elected.
चुंगी - Octroi.
चैक - Cheque.

छ

छावनी - Cantonment.

ज

जगह - Post.
जनगणना - Census.
जनजाति - Tribe.
जनजाति-क्षेत्र - Tribal Area.
जनजाति-परिषद् - Tribal Council.
जल-दस्युता - Piracy.
जल-प्रांगण - Territoriol waters.

जामिन - Bail.
जांच करना - Inquire.
ज़िला - District.
ज़िला-गण - District Board.
ज़िला-निधि - District Fund.
ज़िला-न्यायालय - District-Court.
ज़िला-परिषद् - District Council.
ज़िला-मंडली - District Board.
जीविका - Livelihood.
जुआ - Gambling.
जुर्माना किया - Fined.
जेल - Prison.
ज्वार-जल - Tidal waters.

ज्ञ

ज्ञाप - Memo.
ज्ञापन - Memorandum.

ट

टंकण - Coinage.
टांच - Attach.
ट्राम - Tramway.
ट्रामगाड़ी - Tram car.

ड

डिक्री - Decree.

त

तत्समय - For the time being.
तत्स्थानी - Corresponding.
तदर्थ - Ad hoc.
तीर्ण - Passed.
तीर्व - Assessment.
तृतीय पठन - Third reading.
त्रैवार्षिक - Triennial.

थ

थाना - Police station.

द

दत्तक-ग्रहण - Adoption.
दत्तक-स्वीकरण - Adoption.
दस्तकारी - Handicraft.
दस्तावेज - Document.
दंड देना - Punish.
दंड-न्यायालय - Criminal Court.
दंड-विधि - Criminal law.
दंड सम्बन्धी - Criminal.
दंडादेश - Sentence.
दंडाधिकारी-न्यायालय - Magistrate's Court.
दाखला - Entry.
दातव्य - Charities.
दाय - Inheritance.
दायित्व - Liability.
दावा - Claim.
दिवाला - Bankruptcy.
दिवाला - Insolvency.
दीवानी - Civil.
दीवानी-अदालत - Civil Court.
दृष्टांक - Visas.

देय - Fee.
देशीयकरण - Naturalisation.
द्वोघरा - Bi-cameral.
दोष-प्रमाणित - Convicted.
दोष-सिद्धि - Conviction.
दोषारोप - Charge (Cr.)
द्यूत - Gambling.
द्विगृही - Bi-cameral.
द्वितीय-पठन - Second reading.

ध

धन - Money.
धन-विधेयक - Money-bill.
धर्म - Faith.
धर्मस्व - Endowments.
धंधा - Occupation.

न

नक्ष - Design.
नगरक्षेत्र - Municipal area.
नगर-ट्रामवे - Municipal Tramway.
नगर-निगम - Municipal Corporation.
नगरपालिका - Municipality.
नगर-रथ्यायान - Municipal Tramway.
नगर-समिति - Municipal committee.
नागरिकता - Citizenship.
नाम-निदर्शन - Nominate.
नावधिकरण - Admiralty.
निकाय - Body.
निक्षेप-निधि - Sinking Fund.
निखात-निधि - Treasure trove
निगम - Corporation.
निगम-कर - Corporation tax.
निगमन - Incorporation.
निगम-निकाय - Corporate, Body.
निदेश - Direction.
निधि - Fund.
निबद्ध - Registered.
निबन्धन - Registration.
निबन्धन - Term.
नियन्त्रक-महालेखापरीक्षक - Comptroller and Auditor General.
नियन्त्रण - Control.
नियम - Rule.
नियुक्ति - Appointment.
नियोजक-उत्तरवादिता - Employer's liability.
नियोजक-दातव्य - Employer's liability.
निरसन - Repeal.
निराकरण करना - Abrogate.
निरोध - Custody.
निरोधा - Quarantine.
निर्णय - Judgment.
निर्णायक मत - Casting vote.

निर्देश - Reference.
निर्धारण - Assessment.
निर्बन्धन - Restriction.
निर्माण - Manufacture.
निर्यात - Export.
निर्यात-कर - Export tax.
निर्यात-शुल्क - Export duty.
निर्योग्यता - Disability.
निर्वचन - Interpretation.
निर्वसीयत - Intestate.
निर्वसीयता - Intestacy.
निर्वहन - Discharge.
निर्वाचक-गण - Electoral College.
निर्वाचक नामावली - Electoral rolls.
निर्वाचन - (v.) Elect.
निर्वाचन - (n.) Election.
निर्वाचन-अधिकरण - Election Tribunal.
निर्वाचन-आयुक्त - Election Commissioner.
निर्वाचन-क्षेत्र- Constituency.
निर्वाचित - Elected.
निर्वासन - Transportation.
निर्वाह मजूरी - Living wage.
निलम्बन - (v.) Suspend.
निलम्बन - (n.) Suspension.
निवारक-निरोध - Preventive detention.
निवृत्त होना - Retire.
निवृत्ति - Retirement.
निवृत्ति-वेतन - Pension.
निषेध - Forbid.
निषिद्ध - Forbidden.
निष्ठा - Allegiance.
नोंदना - (v.) Register
नौकरी - Employment.
नौकरी-कर - Employment-tax.
नौकाधिकरण - Admiralty.
नौ-परिवहन - Navigation.
नौ-सेना सम्बन्धी - Naval.
न्यस्त करना - Entrust.
न्यायपालिका - Judiciary.
न्यायाधिकरण - Tribunal.
न्यायाधिपति - Justice.
न्यायाधीश - Judge.
न्यायालय - Court.
न्यायालय-अवमान - Contempt of court.
न्यायिक-कार्यरीति - Judicial proceedings.
न्यायिक-कार्यवाही - Judicial proceedings.
न्यायिक मुद्रांक - Judicial stamps.
न्यायिक शक्ति - Judicial power.
न्यास - Trust.

न्यूनन - Abridge.

प

पक्ष - Party.
पण लगाना - Bet.
पण क्रिया - Betting.
पण्य चिह्न - Merchandise Mark.
पत - (n.) Credit
पत्तन-निरोधा - Port quarantine.
पथ-कर - Toll.
पथ-नियम - Rule of the road.
पद - Post.
पद - Office.
पदच्युत करना - Dismiss.
पदत्याग - Resignation.
पदधारी - Incumbent of an office.
पदाधिकारी - Officer.
पदावधि - Tenure.
पदावास-Official residence.
पदेन - Ex-Officio.
परकीकरण - Alienation.
परमादेश - Mandamus.
परन्तु - Provided.
परमट - (n.) Permit.
परामर्श - Consultation.
परित्यजन - Abandonment.
परित्याग - Abandonment.
परित्राण - Safeguard.
परिपालन - Implement.
परिप्रश्न - Inquiry.
परिलब्धि - Perquisite.
परिवहन - Transport.
परिवहन - Carriage.
परिव्यय - Cost.
परिषद् - Council.
परिषद्-आदेश - Order-in-Council.
परिसीमन - Delimitation.
परिसीमा - Limitation.
परिहार - Remission.
परिहार विधेयक - Bill of Indemnity.
परोक्ष निर्वाचन - Indirect election.
पर्यवेक्षण - Inspection,
पर्यालोचन - Deliberate.
पशु-अवरोध-Cattle Pounds.
पंचाट - Award.
पंजी - Register.
पंजी - Registered.
पंजीबन्धन - Registration.
पंजीयन - Registration.
पात्र - Eligible.
पात्रता - Eligibility.
पार-पत्र - Passport.
पारण - Pass.
पारित - Passed.

पारितोषिक - Reward.
पारिश्रमिक - Remuneration.
पावती - Receipt (paper.)
पीठासीन होना - Preside.
पीठासीन पदाधिकारी - Presiding officer.
पुनरीक्षण - Revision.
पुनर्विचार-न्यायालय - Court of Appeal.
पुनर्विलोकन - Review.
पुरःस्थापन - Introduce.
पुरःस्थापना - Introduction.
पूर्त - Charity.
पूर्त धार्मिक धर्मस्व - Charitable and religious endowments.
पूर्त संस्था - Charitable institution.
पूर्व मंजूरी - Previous sanction.
पूर्व सम्मति - Previous consent.
पूंजी - Capital.
पृष्ठांकन - Endorse.
पृष्ठांकित - Endorsed.
पेशगी - Advance.
पेशा - Profession.
पोषण - Maintenance.
पोषण करना - Maintain.
पौरत्व - Citizenship.
प्रकट करना - Discovery.
प्रकाशन - Publication.
प्रक्रिया - Procedure.
प्रख्यापन - Promulgate.
प्रग्रहण - Arrest.
प्रचलित - Current.
प्रचार करना - Propagate.
प्रतिकर - Compensation.
प्रतिकूल असर डालना - Affect prejudicially.
प्रतिकूलता - Contravention.
प्रतिकूल प्रभाव - Prejudice.
प्रतिकूल प्रभाव डालना - Affect prejudicially.
प्रति-कृति - Copy.
प्रतिज्ञान - Affirmation.
प्रतिनिधि - Representative.
प्रतिनिधित्व - Representation.
प्रतिपत्री - Proxy.
प्रतिपालक अधिकरण - Court of wards.
प्रतिभूति - Security.
प्रतिरक्षा - Defence.
प्रतिलिपि - Copy.
प्रतिलिप्यधिकार - Copyright.
प्रतिवेदन - Report.
प्रतिव्यक्ति-कर - Capitation-tax.
प्रतिषिद्ध - Prohibited.

प्रतिषेध - Prohibition.
प्रति-शुल्क - Countervailing duties.
प्रतिषेध लेख - Writ of prohibition.
प्रतिसंहरण - Revoke.
प्रत्यक्ष निर्वाचन - Direct election.
प्रत्यय - Credit.
प्रत्यय-पत्र - Letters of credit.
प्रत्ययानुदान - Votes of credit.
प्रत्यर्पण - Extradition.
प्रत्याभूति - Guarantee.
प्रथम पठन - First reading.
प्रथम-सदन - Lower House.
प्रधान-मंत्री - Prime Minister.
प्रपत्र - Form.
प्रभाव - Influence.
प्रभु - Sovereign.
प्रभुता - Sovereignty.
प्रमाण पत्र - Certificate.
प्रमाणीकरण - Authentication.
प्रमोद्-कर - Entertainment tax.
प्रयुक्ति - Application.
प्रयोग - Application.
प्रयोग - Exercise.
प्रविलम्बन - Reprieve.
प्रवर-समिति - Select. Committee.
प्रविष्टि - Entry.
प्रवेश - Access.
प्रवेशन - Accession.
प्रव्रजन - Migration.
प्रशान्ति - Tranquillity.
प्रशासक - Administrater.
प्रशासन - Administration.
प्रशासन - Administer.
प्रशासन कार्यक्षमता - Efficiency of administration.
प्रशासन कार्यपटुता - Efficiency of administration.
प्रशासनीय- Administrative.
प्रशासनीय कृत्य - Administrative functions.
प्रशासित - Administered.
प्रशिक्षण - Training.
प्रसंग - Context.
प्रसारण - Broadcasting.
प्रसूति साहाय्य - Maternity relief.
प्रसूति सहायता - Maternity relief.
प्रस्ताव - Motion.
प्रस्तावना - Preamble.
प्रस्थापना - Proposal.
प्राक्कलन - Estimate.

प्रादेशिक आयुक्त - Regional Commissioner.
प्रादेशिक क्षेत्राधिकार - Territorial jurisdiction.
प्रादेशिक निधि - Regional Fund.
प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र - Territorial constituency.
प्रादेशिक परिषद् - Regional council.
प्रादेशिक भार - Territorial charges.
प्राधिकार - Authority (ad.)
प्राधिकारी - Authority (con.)
प्राधिकृत - Authorised.
प्रान्त - Province.
प्रापण - Accrue.
प्राप्त होना - Accrue.
प्राप्ति - Receipt.
प्रामिसरी नोट - Promissory note.
प्रासंगिक - Incidental.
प्रोद्भवन - Accrue.
प्रोद्भूत - Accrued.

फ

फ़रियाद - Complaint.
फ़ारम - Form.
फ़ीस - Fees.
फ़ेडरल न्यायालय - Federal Court.

ब

बंटवारा - Allocation.
बनाये रखना - (v.) Maintain.
बनाये रखना - (v.) Maintenance
बन्दी करना - Arrest.
बन्दी प्रत्यक्षीकरण - Habeas. Corpus.
बन्धक - Mortgage.
बल - Forces.
बहिःशुल्क - Custom duty.
बहुमत - Majority.
बांट - Allotment.
बिल - Bill.
बीमा - Insurance.
बीमा-पत्र - Policy of insurance.
बेकारी - Unemployment.
बैठक - Sitting.
बैंक - Bank.
बोर्ड - Board.

भ

भत्ता - Allowance.
भविष्य-निधि - Provident Fund.
भर्ती - Recruitment.
भागिता - Partnership.
भाटक - Rent.
भाड़ा - Fare.
भार - Charge.

भारग्रस्त सम्पदा - Encumbered estates.

भारत सरकार - Government of India.

भारित करना - Charge.

भू-अभिलेख - Land Records.

भू-धृति - Land tenures.

भू-राजस्व - Land Revenue.

भ्रष्ट - Corrupt.

म

मजूरी - Wage.

मण्डल - District.

मण्डल न्यायालय - District, Court.

मण्डलाधीश - Deputy commissioner.

मण्डलायुक्त - Deputy commissioner.

मण्डली - Board.

मत - Vote.

मतदाता - Voter.

मतदान - Voting.

मताधिकार - Suffrage.

मतिमान्द्य - Dullness.

मध्यस्थ-न्यायाधिकरण - Arbitral tribunal.

मध्यस्थ - Arbitrator.

मध्यस्थ-निर्णय - Arbitration.

मनोदौर्बल्य - Mental weakness.

मनोनयन - Nominate.

मनोवैकल्प - Mental deficiency.

मन्त्रणा - Advice.

मन्त्रणा देना - Advise.

मन्त्रणा-परिषद् - Advisory Council.

मन्त्रि-परिषद् - Council of Ministers.

मन्त्री - Minister.

मरण-शुल्क - Death duty.

महाजनी - Banking.

महाधिवक्ता - Advocate-General.

महान्यायवादी - Attorney-General.

महाप्रशासक - Administrator General.

महालेखापरीक्षक - Auditor-General.

महाभियोग - Impeachment.

मंजूरी - Sanction.

मानदेय - Honorarium.

मानव-पण्यय - Traffic in human beings.

मान-हानि - Defamation.

मान्यता - Validity,

मार्ग-प्रदर्शन - Guidance.

मांग - Demand.

मीन-क्षेत्र - Fishery.

मीन-पण्णै - Fishery.
मुक्त - Exempt.
मुखिया - Headman.
मुख्य - Chief.
मुख्य-आयुक्त - Chief commissioner.
मुख्य-निर्वाचना-आयुक्त - Chief Election Commissioner.
मुख्य-न्यायाधिपति - Chief Justice.
मुख्य-न्यायाधीश-Chief Judge.
मुख्य-मंत्री - Chief Minister.
मुद्रा - Seal.
मुद्रांक-शुल्क - Stamp duty.
मूलधन - Capital.
मूलधन-मूल्य - Capital value.

य

यथास्थिति - As the case may be.
यन्त्र-शास्त्र - Engineering.
याचिका - Petition.
यातायात - Traffic.
योगकाल - Joining time.

र

रक्षण - Reservation.
रक्षाकवच - Safeguard.
रक्षित बन - Reserved forest.
रथ्यायान - Tramcar.
रद्द करना - Annulment.
रसीद - Receipt.
राजगामी - Escheat.
राजनय - Diplomacy.
राजस्व - Revenue.
राजस्व-न्यायालय - Revenue Court.
राज्य - State.
राज्य की सरकार - Government of a State.
राज्य-क्षेत्र - Territory.
राज्यक्षेत्रातीत प्रवर्तन - Extra territorial operation.
राज्य-निधि - State Fund.
राज्य-परिषद् - Council of States.
राज्यपाल - Governor.
राज्य-सूची - State-List.
राय - Opinion.
राशि - Amount.
राष्ट्र - Nation.
राष्ट्र-ऋण - Public debt.
राष्ट्रपति - President.
राष्ट्रपति-प्रसाद पर्यन्त - During the pleasure of the President.
राष्ट्रीय-राजपथ - National highways.
राष्ट्रों की विधि - Laws of Nations.
रिक्तता - Vacancy.

रिक्त स्थान - Vacancy.
रिक्ति - Vacancy.
रिक्थ - Property.
रुकावट - Bar.
रूढ़ि - Custom.
रूप - Form.
रूपभेद - Modification.
रूपांकन - Design.
रेल - Railway.

ल

लगान - Rent.
लगाना - Impose.
लघूकरण - Commute.
लम्बमान - Pending.
लम्बित - Pending.
लाइसेंस - Licence.
लागत - Cost.
लागू होना-(n.) Application.
लाभ - Profit.
लाभांश - Dividend.
लिखत - Instrument.
लिखित सूचना - Notice in writing.
लेख - Writ.
लेखा - Account.
लेखा-परीक्षा - Audit.
लेखानुदान - Votes on accounts.
लेख्य - Document.
लेना-देना - Dealings.
लोक - People.
लोक-अधिसूचना - Public notification.
लोकसभा - House of the People.
लोक-समाज - Community.
लोक-सेवायें - Public Services.
लोक-सेवायोग - Public Service Commission.
लोक-स्वास्थ्य-Public health.

व

वकालत करना - Plead.
वकील - Pleader.
वचन-पत्र - Promissory note.
वचन-बन्ध - Engagement.
वणिक्-पोत - Merchant marine.
वयस्क - Major.
वयस्क-मताधिकार - Adult suffrage.
वरी - Duty.
वसीयत - Will.
वस्तु भाड़ा - Freight.
वहन-पत्र - Bill of lading.
वंटन - Allot.
वाक्-स्वातन्त्र्य - Freedom of speech.
वाणिज्य - Commerce.
वाणिज्य दूत - Consul.

वाणिज्य-सम्बन्धी - Commercial.

वाद - Cause.

वाद-पद - Issue.

वाद-प्रतिवाद - Controversy.

वाद-मूल - Cause of action.

वाद-विवाद - Debate.

वाद-विषय - Subject matter.

वायदा बाज़ार - Future market.

वायु-पथ - Airways.

वार्षिक - Annual.

वार्षिक वित्त-विवरण - Annual financial statement.

वार्षिकी - Annuities.

विकलन - (v.) Debit

विकृत-चित्त - Unsound mind.

विक्रय - Sale.

विक्रय-कर - Sales tax.

विघटन - Dissolution.

विचार - Consideration.

विचारार्थ प्रस्ताव - Motion for consideration.

वितरण - Distribution.

वित्त - Finance.

वित्त-विधेयक - Finance bill.

वित्तायोग - Finance Commission.

वित्तीय - Financial.

वित्तीय भार - Financial obligation.

वित्तीय विवरण - Financial Statement.

विदेशीय कार्य - Foreign Affairs.

विदेशीय विनिमय - Foreign exchange.

विधान - Legislation.

विधान-परिषद् - Legislative Council.

विधान-मंडल - Ligislature.

विधान-सभा - Legislative Assembly.

विधायिनी शक्ति - Legislative power.

विधि - Law.

विधि-प्रश्न - Question of law.

विधि-मान्य - Legal tender.

विधियों का समान संरक्षण - Equal protection of law.

विधि संबन्धी - Legal

विधेयक - Bill.

विनियम - Regulation.

विनियमन - Regulate.

विनिमय-पत्र - Bill of exchange.

विनियोग - Appropriation.

विनियोग-विधेयक - Appropriation bill.

विनिश्चय - Decision.

विभाग - Section.

विभाजन - Distribution.

विभेद - Discrimination.
विमति - Dissent.
विमान-परिवहन - Air navigation.
विमान-यातायात - Air traffic.
विमान-बल - Air Forces.
विमोचन - Redemption.
विमोचन-भार - Redemption charges.
वियुक्त - Deprive.
विराम - Respite.
विरुद्ध - Repugnant.
विरोध - Repugnancy.
विरोध - Repugnance.
विल - Will.
विलेख - Deed.
विवरणी - Return.
विवाद - Dispute.
विवाह-विच्छेद - Divorce.
विशेषाधिकार - Privilege.
विश्वास-प्रस्ताव - Motion of confidence.
विश्वास का अभाव - Want of confidence.
विषय - Subject.
विसर्जन - Disperse.
विसंगत - Irrelevant.
विस्तार - Extend.
विस्फोटक - Explosive.
वीसा - Visas.
वृत्ति - Profession.
वृत्ति-कर - Profession tax.
वृद्धि - Interest.
वेतन - Pay.
वेतन - Salary.
वेलई - Employment.
वेला-जल - Tidal waters.
वैदेशिक कार्य - External Affairs.
वोटदाता - Voter.
वंचित करना - Deprive.
व्यक्ति - Person.
व्यपगत होना - Lapse.
व्यय - Expenditure.
व्यवसाय - Vocation.
व्यवस्था - Order.
व्यवहार - Civil.
व्यवहार - Dealings.
व्यवहार-अदालत - Civil Court.
व्यवहारालय - Civil Court.
व्यवहार न्यायालय - Civil Court.
व्यवहार प्रक्रिया - Civil Procedure.
व्यवहार प्रक्रिया संहिता - Civil Procedure Code.
व्यवहार लाना - Sue.
व्यवहार-वाद - Civil suit.
व्यवहार-विषयक अपकृत्य - Civil wrong.

व्यवहार-विषयक दोष - Civil wrongs.
व्यवहार-शक्ति - Civil power.
व्याख्या - Explanation.
व्यापार - Trade.
व्यापार कर - Trades Tax.
व्यापार-चिह्न - Trade mark.
व्यापार-संघ - Trade Union.
व्यावृत्ति - Savings.

श

शक्ति - Power.
शर्त - Condition.
शलाका - Ballot.
शलाका-पद्धति - Ballot.
शान्ति - Peace.
शाश्वत उत्तराधिकार - Perpetual succession.
शासक - Ruler.
शासन - Governance.
शासन - Govern.
शासन - Government.
शासी निकाय - Governing body.
शास्ति - Penalty.
शिक्षा - Education.
शिक्षा - Instruction.
शिल्पी-प्रशिक्षण - Technical training.
शिविर - Camp.
शिशु - Infant.
शिस्त - Disciplinary.
शुल्क - Duty.
शुल्क-सीमान्त - Custom Frontiers.
शून्य - Void.
शेरिफ़ - Sheriff.
शोधना - Research.

श्र

श्रद्धा - Faith.
श्रम - Labour.
श्रमिक संघ - Labour Union.
श्रेष्ठि चत्वर - Stock-Exchange.

स

सक्षम - Competent.
सत्र - Session.
सत्र-न्यायालय - Session Court.
सत्रावसान - Prorogue.
सदन - House.
सदस्य - Member.
सदाचारण-पर्यन्त - During good behaviour.
सदाचार - Morality.
संस्था - Association.
सन्धि - Treaty.
सभा - Assembly.
सभापति - Chairman.
समता - Equality.
समर्पण - Dedicate.

समवर्ती सूची - Concurrent List.

समवाय - Company.

समवाय संस्था - Co-operative Society.

समवेत होना - Assemble.

समागम - Intercourse.

समाचारपत्र - News-paper.

समापन - Winding up.

समिति - Committee.

समुदाय - Community.

समुद्र-नौवहन - Maritime shipping.

सम्पदा - Estate.

सम्पदा-शुल्क - Estate-duty.

सम्पूर्ण-प्रभुत्व-सम्पन्न लोकतन्त्रात्मक गणराज्य - Sovereign Democratic Republic.

सम्मेलन - Conference.

सरकार - Government.

सरकारी अभियाचना - Public demand.

सर्वक्षमा - Amnesty.

सर्वोच्च समादेश - Supreme Command.

सलाह - Advise.

सशस्त्र बल - Armed forces.

सहकारी संस्था - Co-operative society.

सहमति - Concurrence.

सहायक - Ancillary.

सहायक अनुदान - Grants-in-aid.

संकटमय - Hazardous.

संकल्प - Resolution.

संक्रमण - Transition.

संगणना - Compute.

संघ - Union.

संघटन - Organization.

संघ-सूची - Union List.

संचार - Communication.

संचार करना - Communicate.

संचार-साधन - Means of Communications.

संचित निधि - Consolidated fund.

संदर्भ - Context.

संदेश - Message.

संबोधित - Addressed.

सम्पत्ति - Property.

सम्पत्ति-हस्तान्तरण-पत्र - Assurances of property.

सम्पर्क - Contact.

सम्मति - Consent.

सम्भावना - Honorarium.

संरक्षक - Guardian.

संलग्न - Append.

संविदा - Contract.

संविधान - Constitution.

संविधान-सभा - Constituent Assembly.

संशोधन - Amendment.
संसद् - Parliament.
संस्था - Institution.
संस्थापन - Establishment.
संहिता - Code.
साक्ष्य - Evidence.
साख - Credit.
साधारण निर्वाचन - General Election.
सामर्थ्य - Capacity.
सामाजिक-बीमा - Social Insurance..
सामाजिक रूढ़ि - Social custom.
सामाजिक सेवा - Social service.
सामान्य मुद्रा - Common seal.
सामान्य मुहर - Common seal.
सार्वजनिक अधिसूचना - Public Notification.
सार्वजनिक अभियाचना - Public demand.
सार्वजनिक कल्याण - Common good.
सार्वजनिक व्यवस्था - Public order.
साहूकार - Money lender.
साहूकारी - Money lending.
सांसर्गिक - Contaguous.
सांक्रामिक - Infectious.
सिद्ध-दोष - Convicted.
सिफ़ारिश - Recommendation.
सिफ़ारिश करना - Recommend.
सीमा - Boundary.
सीमा-कर - Terminal tax.
सीमान्त - Frontiers.
सीमा-शुल्क - Custom duty.
सीमांकन - Demarcation.
सुधार-प्रन्यास - Improvement Trust.
सुधारालय - Reformatory.
सुसंगत - Relevant.
सुसंगति - Relevancy.
सूचना - Notice.
सूचना-पत्र - Gazette.
सूचना-पत्र - Notice.
सूची - List.
सूद - Interest.
सूत्र - Formula.
सूत्रित - Formulated.
सेना - Military,
सेना-न्यायालय - Court Martial.
सेवा - Service.
सेवा की शर्तें - Condition of service.
सेवा-नियोजन - Employment.
सेवाभार - Service charges.

सैनिक - Military.
सैन्य-वियोजन - Demobilization.
सौंपना - Assign.
सौंपना - Entrust.
स्थगन - Adjourn.
स्थगित करना - Adjourn.
स्थान - Post.
स्थान - Seat.
स्थानान्तरण - (n.) Transfer
स्थानीय क्षेत्र - Local area.
स्थानीय गण - Local Board.
स्थानीय निकाय - Local body.
स्थानीय प्राधिकारी - Local authority.
स्थानीय मंडली - Local Board.
स्थानीय शासन - Local Government.
स्थानीय स्वशासन - Local Self-Government.
स्थापना - Establishment.
स्थापित करना - Establish.
स्थायी आदेश - Standing Orders.
स्थायी समिति - Standing Committee.
स्पष्टीकरण - Clarification.
स्पष्टीकरण - Explanation.
स्मारक - Memorial.
स्वतन्त्रता - Freedom.
स्ववश - Possession.
स्वविवेक - Discretion.
स्वातन्त्र्य - Freedom.
स्वाधीनता - Liberty.
स्वामित्व - Ownership.
स्वामिलभ्य - Royalties.
स्वामिस्व - Royalties.
स्वामी - Owner.
स्वामिहीनत्व - Bona vacancia.
स्वामी होना - Own.
स्वायत्तता - Autonomy.
स्वीय विधि - Personal law.

ह

हक - Title.
हक होना - Entitled.
हटाना - Removal
हस्थ-शिल्प - Handicraft.
हस्तान्तर-पत्र - Conveyance.
हस्तान्तरण - (n.) Transfer
हिदायतें - Instructions.